

SŁOWNIK POLSKICH LEKSEMÓW POTOCZNYCH

TOM VII
Oł—Oż

WYDAWNICTWO LEXIS
KRAKÓW 2013

**Słownik
polskich
leksemów
potocznych**

**tom VII
Oe–Oż**

Pracownia Socjolingwistyczna
Instytutu Języka Polskiego
Polskiej Akademii Nauk

Redaktor

WŁADYSŁAW LUBAŚ

Autorzy haseł

ELŻBIETA KURYŁO
WŁADYSŁAW LUBAŚ
KRYSTYNA URBAN

Eksploratorzy materiału

do 1986 roku

Franciszek Bizoń
Danuta Bula
Bożena Częstka-Szymon
Elżbieta Dobrzańska
Maria Duczmal
Elżbieta Kuryło
Renarda Lebda
Władysław Lubaś
Jadwiga Nawacka
Andrzej Puć
Małgorzata Sawicka
Aldona Skudrzyk
Ewa Staszko-Maniawska
Krystyna Urban
Jacek Warchala
Jadwiga Wojaś
Krystyna Wrońska

od 1986 roku

Elżbieta Kuryło
Władysław Lubaś
Krystyna Urban

Słownik polskich leksemów potocznych

pod redakcją
WŁADYSŁAWA LUBASIA

tom VII

Oe–Oż

Wydawnictwo LEXIS
Kraków 2013

Recenzenci

Bogusław Dunaj

Stanisław Grabias

1-004309

D-113/2014

/Zbiór IJP/

Projekt okładki

Tomasz Zacharski

© Copyright by Elżbieta Kuryło, Władysław Lubaś, Krystyna Urban, 2013

© Copyright by Instytut Języka Polskiego PAN, 2013

© Copyright by Wydawnictwo LEXIS, 2013

ISBN 978-83-89425-88-1

Wydawca

Wydawnictwo LEXIS Sp. z o.o.

lexis@ijp-pan.krakow.pl

Wykaz źródeł*

1. Książki

- Ab. P — J. Abramow-Newerly, *Pan Zdzich w Kanadzie*, Warszawa 1991
AD — *Antologia dramatu*, t. I–II, Warszawa 1976
Afan. OZ — J. Afanasjew, *Okno Zbyszka*, Łódź 1970
Afan. RT — J. Afanasjew, *Radosna twórczość*, Łódź 1976
AŁ — *Ameryka Łacińska w relacjach Polaków*. Antologia. Wybór, wstęp, komentarze i przypisy M. Kula, Warszawa 1982
And. F — J. Anderman, *Fotografie*, Kraków 2002
And. FO — J. Anderman, *Fotografie ostatnie*, Kraków 2010
Andrz. N — J. Andrzejewski, *Nowe opowiadania*, Warszawa 1980
ANP — *Antologia noweli polskiej 1918–1978*, t. I–II, wybór i wstęp J. Kajtoch, E. Sabelanka, Kraków 1982
Ant. K — R. Antoszewski, *Kariera na trzy karpie morskie*, Warszawa 2000
Atw. ZB — M. Atwood, *Zbójcka narzeczona*, przeł. W. Marcysiak, Poznań 1996
A. Ś — aalli.blog.pl, *Świat według blondynki*, Warszawa 2002
Aud. MS — H. Auderska, *Miecz syreny*, t. I–II, Warszawa 1981
Bab. H — I. Babel, *Historia jednego konia*, Warszawa 1983
Bac. ZS — G. Bacewicz, *Znak szczególny*, Warszawa 1974
Baj. C — F. Bajon, *Cień po dniu*, Warszawa 2005
Baj. I — A. Bajkowski, *Instrument klawiszowy*, Kraków 1982
Bak. I — H. Bakula, *Idiotka wraca*, Warszawa 2010
Bak. O — H. Bakula, *Ostatni bal. Listy do Agnieszki Osieckiej*, Warszawa 2001
Bak. S — H. Bakula, *Seks na kredyt. Felietony z „Playboya”*, Warszawa 1999
Bak. T — H. Bakula, *Tajski masaż*, Warszawa 2004
Banks U — I. Banks, *Ulica Czarnych Ptaków*, przeł. W. Masiulanis, Warszawa 1995
Bar. W — S. Barańczak, *159 wierszy 1968–1988*, Kraków 1993
Barg. S — D. Bargiełowski, *Szczerze bez obciachu*, Warszawa 1979
Bąk. O — G. Bąkiewicz, *O melba!*, Warszawa 2002
Bedn. B — P. Bednarski, *Błękitne śniegi*, Warszawa 1996
Ben. O — J. Benešić, *Osiem lat w Warszawie (kronika)*, przeł. D. Cirlić-Straszyńska, Warszawa 1985
Ber. PW — S. Bereś, *Pół wieku czyśćca. Rozmowy z Tadeuszem Konwickim*, Kraków 2003
Berent P — J. Berent, *Piechotę z Krakowa. Sam o sobie*, Kraków 1997
Berg K — G. Berg, *Klub panienek*, Poznań 1998
Biał. DRZ — M. Białoszewski, *Donosy rzeczywistości*, Warszawa 1973
Biał. PPW — M. Białoszewski, *Pamiętnik z powstania warszawskiego*, Warszawa 1971, 1987
Biał. SZ — M. Białoszewski, *Szumy, zlepy, ciągi*, Warszawa 1976, 1989

* Wykaz źródeł w stosunku do poprzednich tomów *Słownika* został poszerzony.

- Biał. Z — M. Białoszewski, *Zawał*, Warszawa 1977
- Bien. N — S. Bieniasz, *Niedaleko Königsallee*, Katowice 1997
- Bieniek H — M. Bieniek, *Hajer jedzie do Dalajlamy*, Warszawa 2010
- Bieńk. J — D. Bieńkowski, *Jest*, Warszawa 2001
- Bier. S — K. Bieroński, *Stenogramy Arny Jambor. Lata uniwersyteckie; część III: Ostatni rok – kochankowie*, Warszawa 1997
- Bit. P — D. Bitner, *Pst*, Szczecin 1997
- Błesz. O — K. Błeszyński, *O mnie i nie o mnie*, Łódź 1961, 1963
- Bob. S — A. Bobkowski, *Szkice piórkiem*, Warszawa 1995
- Boch. JK — K. Bochenek, *Jak Krystyna z Krystyną. Rozmowy radiowe*, Katowice 1998
- Boch. JM — W. Bochenek, *Jedna zima z Moniką*, Katowice 1967
- Boj. J — A. Bojarska, *Ja*, Kraków–Wrocław 1984
- Boj. K — A. Bojarska, *Kozzmoś!*, Kraków 2004
- Boj. L — A. Bojarska, *List otwarty do królowej Wiktorii*, Warszawa 2001
- Bor. K — M. Z. Bordowicz, *Knockdown*, Warszawa 1998
- Boy F — T. Żeleński (Boy), *Felietony*, t. III, Warszawa b.d.
- Boy Z — T. Boy-Żeleński, *Znasz-li ten kraj?*, Warszawa 1993
- Brand. C — K. Brandys, *Co nie jest prawdą. Notatki z lektur i życia*, Warszawa 2003
- Brand. D — M. Brandys, *Dziennik 1976–1977*, Warszawa 1996
- Brand. D 1972 — M. Brandys, *Dziennik 1972*, Warszawa 1996
- Brand. M — K. Brandys, *Miesiące 1978–1981*, Warszawa 1997
- Brand. P — M. Brandys, *Początek opowieści*, Warszawa 1952, 1954
- Brat. DŚ — R. Bratny, *Dzieci Świętej*, Warszawa 1980
- Brat. KD — R. Bratny, *Kiosk na Dębowego*, Warszawa 1976
- Brat. KP — R. Bratny, *Koszenie pawli*, Warszawa 1983
- Brat. NB — R. Bratny, *Na bezdomne psy*, Kraków 1977
- Brat. OW — R. Bratny, *Opowieści współczesne*, t. II, Warszawa 1976
- Brat. PK — R. Bratny, *Pamiętnik moich książek*, Warszawa 1978
- Brat. RT — R. Bratny, *Rok w trumnie*, Warszawa 1983
- Brat. WO — R. Bratny, *Wdrażanie obłędu*, Warszawa 1981
- Braun L — A. Braun, *Lewanty*, t. I–II, Warszawa 1954
- Breza SB — T. Breza, *Spizowa brama. Notatnik rzymski*, Warszawa 1968
- Breza U — T. Breza, *Urząd*, Warszawa 1964
- Bron. W — J. Bronisławski, *Wyobcowani*, Warszawa 1972
- Brosz. B — J. Broszkiewicz, *Bracia Koszmarek, magister i ja*, Warszawa 1980
- Brosz. DR — J. Broszkiewicz, *Dziesięć rozdziałów*, t. I–II, Kraków 1974
- Brosz. K — S. Broszkiewicz, *Koncert dla żony*, Warszawa 1981
- Bryll S — E. Bryll, *Słowik*, Warszawa 1978
- Brzęk. M — J. Brzękowski, *Mędzywojnie*, Kraków 1982
- Buczk. CZ — L. Buczkowski, *Czarny potok*, Warszawa 1965
- Budr. P — O. Budrewicz, *Pozłacana dżungla*, Warszawa 1974
- Buk. B — M. Bukowski, *Bądźcie gotowi zwariować*, Warszawa 1995
- Buk. W — M. Bukowski, *Wystannik szatana*, Warszawa 1999
- Bul. I — R. Buliard, *Inuk. Misje na końcu świata*, przeł. B. Hłasko, Poznań 1985
- Bur. MP — A. Burgess, *Mechaniczna pomarańcza*, przeł. R. Stiller, Warszawa 1991
- Bystrz. NK — P. Bystrzycki, *Nocny kajak*, Poznań 2005.
- Car. W — A. Carter, *Wieczory cyrkowe*, przeł. Z. Uhrynowska-Hanasz, Warszawa 1993
- Ceg. M — M. Cegielski, *Masala*, Warszawa 2002
- Chądz. C — Z. Chądzyńska, *Co mi zostało z tych lat...*, Łódź b.d.
- Chądz. N — Z. Chądzyńska, *Nie wszystko o moim życiu*, Łódź 2001

- Chądz. Ż — Z. Chądzińska, *Życie za życie*, Warszawa 1971
- Chmiel. A — J. Chmielewska, *Autobiografia*, t. I, *Dzieciństwo*, Warszawa 1993; t. II: *Pierwsza młodość*, t. III: *Druga młodość*, t. IV: *Trzecia młodość*, *Wieczna młodość* (Aneks do wszystkich pozostałych), Warszawa 1994; t. VI: *Stare próchno*, Warszawa 2006; t. VII, *Okropności*, Warszawa 2008
- Chmiel. BD — J. Chmielewska, *Boczne drogi*, Warszawa 1976, 1991
- Chmiel. DB — J. Chmielewska, *Dzikie białko. Powieść historyczna z okresu międzykartkowego*, Warszawa 1990
- Chmiel. K — J. Chmielewska, *Klin*, Warszawa 1989
- Chmiel. KB — J. Chmielewska, *Krętka Błada*, Warszawa 2006
- Chmiel. P — J. Chmielewska, *Pech*, Warszawa 2002 (do III tomu)
- Chmiel. T — J. Chmielewska, *Traktat o odchudzaniu*, Warszawa 2007.
- Chmiel. U — H. J. Chmielewski, *Urodziłem się w Barbakanie*, Warszawa 1999
- Chor. M — M. Choromański, *Memuary*, Poznań 1976
- Chr. ZC — A. Christie, *Zło czai się wszędzie*, przeł. J.T. Dehnel, Warszawa 1971
- Clew. S — C. Clewlow, *Singlom żyje się lepiej*, przeł. A. Szczęsna, Warszawa 2008.
- Conr. T — J. Conrad, *Tajfun i inne opowiadania*, Warszawa 1971
- Cyw. N — I. Cywińska, *Nagłe zastępstwo. Z dziennika pani minister*, Warszawa [1992]
- Czaj. DDD — I. Czajka-Stachowicz, *Dubo... Dubon... Dubonnet*, Kraków 1970
- Czap. E — M. Czapska, *Europa w rodzinie*, wstęp P. Aries, postłowie K.A. Jeleński, Warszawa 1989
- Czap. P — J. Czapski, *Patrząc*, Kraków 1983
- Czar. D — H. Czarnecki, *Daleko od szosy*, Łódź 1985
- Czech A — M. Czech, *Autostop*, Warszawa 1978
- Czepiel J — E. Czepiel, *Jasne błękitne okna*, Warszawa 2008
- Czerw. P — P. Czerwiński, *Pokalanie*, Warszawa 2005, 2009
- Czerw. PŻ — P. Czerwiński, *Przebiegum życiae czyli kartonowa sieć*, Warszawa 2009.
- Czesz. U — B. Czeszko, *Utwory zebrane*, t. I–III, Warszawa 1983
- Czycz N — S. Czycz, *Nie wiem, co ci powiedzieć*, Kraków–Wrocław 1983
- Ćwik. P — P. Ćwikliński, J. Ziarno, *Pasja. O Krzysztofie Pendereckim*, Warszawa 1993
- Dac. L — J. Dackiewicz, *Luwr*, Łódź 1970
- Dahl W — R. Dahl, *Wuj Oswald*, przeł. A. Grabowski, Warszawa 1989
- Dasz. W — E. A. Daszkowski, *Wachta*, Gdańsk 1972
- Dauk. H — K. Daukszewicz, *Hrabia, Wiedźma i Cycek*, Warszawa 1993
- Dąbr. D — M. Dąbrowska, *Dzienniki*, t. 2: 1933–1945, wybór, wstęp i przypisy T. Drewnowski, Warszawa 1988.
- Dąbr. DP — M. Dąbrowska, *Dzienniki powojenne*, t. 2: 1950–1954, t. 4: 1960–1965, Warszawa 1996
- Dąbr. N — M. Dąbrowska, *Na wsi wesele. Opowiadania*, Warszawa 1988
- Dicht. K — W. Dichter, *Koń Pana Boga*, Kraków 1999
- Disn. B — W. Disney's *Bambi*, przeł. A. Marianowicz, Disney Egmont American LTD 1990
- Disn. BB — W. Disney's *Bernard i Bianka*, przeł. A. Marianowicz, Disney Egmont American LTD 1990
- Disn. CL — W. Disney's, *Czarodziejska lampa*, przeł. M. Gajda, Warszawa 1991
- Disn. D — W. Disney's, *Dumbo*, przeł. A. Marianowicz, Disney Egmont American LTD 1990
- Disn. KŚ — W. Disney's *Królowna Śnieżka i siedem krasnoludków*, przeł. A. Marianowicz, Disney Egmont American LTD 1990

- Disn. ZH — W. Disney's *Zuzia i Hultaj*, przeł. A. Marianowicz, Disney Egmont American LTD 1990
- Dobr. PW — S. R. Dobrowolski, *Pisma wybrane*, t. VII, Warszawa 1978
- Doł. BD — T. Dołęga-Mostowicz, *Bracia Dalcz i S-ka*, Kraków 1959
- Doyle F — R. Doyle, *Furgonetka*, Warszawa 1996
- Drzew. Z — A. Drzewiński, *Zabawa w strzelanego*, Rzeszów 1983
- Dun. RL — P. Dunin-Wąsowicz, *Rozmowy Lampowe 1993–2007*, Warszawa 2007
- Dunin O — K. Dunin, *Obciach*, Warszawa 1999
- Dur. M — J. Durski, *Mariacka*, Katowice 1999
- Dyg. NW — S. Dygat, *Na pięć minut przed zaśnięciem. W cieniu Brooklynu*, Warszawa 1983
- Dyg. R — S. Dygat, *Rozmyślania przy goleniu*, Kraków 2002
- Dymel T — K. Dymel, *Tako rzeczce Sedlak*, Lublin 1990
- Dymny S — W. Dymny, *Słońce wschodzi raz na dzień i inne utwory*, Kraków 1981
- Edig. P — J. Edigey, *Pomysł za siedem milionów*, Warszawa 1982
- Edig. W — J. Edigey, *Walizka z milionami*, Warszawa 1975
- Ekspres — *Ekspres reporterów*, Warszawa 1982, 1983, 1984, 1987
- Elekt. P — L. Elektorowicz, *Przechadzki Sylena*, Warszawa 1971
- Es. Ł — S. Esden-Tempski, *Łowca orchidei*, Gdańsk 1994
- Fab. Ś — J. Fabicka, *Świńskim truchtem*, Warszawa 2004.
- Fed. P — J. Fedorowicz, *Porady estradowca dla Kolegów Dramatycznych*, Warszawa 1974
- Feyn. P — R.P. Feynman, „*Pan raczy żartować, panie Feynman!*”. *Przypadki ciekawego człowieka*, wysłuchał R. Leighton, oprac. E. Hutchings, przeł. T. Bieroń, Kraków 1996
- Fiedl. RO — A. Fiedler, *Rio de Oro*, Poznań 1971
- Field P — S. Field, R. Rilla, *Pisanie scenariusza filmowego*, przeł. W. Wertenstein, B. Pankau, Warszawa 1998
- Fij. U — M. Fijałkowski, *Uśmiechy lat minionych*, Katowice 1962
- Fox B — M. Fox, *Batoniki always miękkie jak deszczówka*, Toruń 1994
- Fox C — S. Fox, *Czarna owca*, Warszawa 1992
- Gaj. G — M. Gajdziński, *Głowa konia. Opowiadania*, Warszawa 1996
- Gałcz. T — K.I. Gałczyński, *Teatrzyk Zielona Gęś przedstawia*, Warszawa 1984
- Gied. L — J. Giedroyc, A. Bobkowski, *Listy 1946–1961*, wybór, wstęp i oprac. J. Zieliński, Warszawa 1997
- Giedr. M — M. Giedrojc, *Mrówka w komputerze*, Poznań 2005
- Giz. S — J. Gizella, *Szkoła winowajców*, Kraków 1980
- Głow. O — J. Głowacki, *Opowiadania wybrane*, Warszawa 1978
- Głow. R — J. Głowacki, *Rose Café i inne opowieści*, Warszawa 1997
- Głow. Z — J. Głowacki, *Z głowy*, Warszawa 2004
- God. M — R. Godlewska, *Małanka*, Warszawa 2003
- Goł. K — A. Gołubiew, *Kazimierzówka*, Kraków 1981
- Gombr. B — W. Gombrowicz, *Bakakaj*, Kraków 1987
- Gombr. D — W. Gombrowicz, *Dziennik 1957–1961*, Kraków 1988
- Gombr. F — W. Gombrowicz, *Ferdydurke*, Kraków 1997
- Gombr. TA — W. Gombrowicz, *Trans-Atlantyka*, Kraków 1988
- Gór. PF — Z. Górniak, *Pulpa fikcyjna albo dwa wesela i pogrzeb kapitana Żbika*, Warszawa 2006
- Gór. W — I. Górską-Damiecka, *Wygrałam życie. Pamiętnik aktorki*, Warszawa 1997

- Górn. RM — W. Górnicki, *Rzeczy minione*, Warszawa 1983
- Górz. K — J. Górzeński, *Kontrabanda*, Warszawa 1973
- Gr. MK — G. Greene, *Monsignore Kichote*, przeł. J. Karczmarewicz-Fedorowska, Warszawa 1994
- Grab. I — A. Grabowski, *I tam, i tu z babcią Fiu-Fiu*, Tarnów 1996/1997
- Grass B — G. Grass, *Błaszany bębenek*, przeł. S. Błaut, Warszawa 1983
- Gret. M — M. Gretkowska, *My zdies' emigranty*, Warszawa 1995
- Gret. O — M. Gretkowska, *Obywatelka*, Warszawa 2008
- Gret. Ś — M. Gretkowska, *Światowidz*, Warszawa 1998
- Gret. Piet. S — M. Gretkowska, P. Pietucha, *Sceny z życia pozamałżeńskiego*, Warszawa 2003
- Groch. H — K. Grochola, *Houston, mamy problem*, Kraków 2012
- Groch. Z — K. Grochola, *Zdążyć przed pierwszą gwiazdką*, Warszawa 2002
- Grodz. W — S. Grodzieńska, *Wspomnienia chłattrzystki*, Warszawa 1981
- Gruza 40 — J. Gruza, *40 lat minęło jak jeden dzień*, Warszawa 1998
- Grzes. B — S. Grzesiuk, *Boso, ale w ostrogach*, Warszawa 1982, 1987
- Grzym. Z — J. Grzymkowski, *Zamknięte drzwi*, Warszawa 1976
- Guc. Z — K. Gucewicz, *Zaczekaj na koniec deszczu*, Warszawa 2010
- Gut. O — M. Gutowski, *O Paniach, Panach i zdarzeniach*, Warszawa 1998
- Hab. K — K. Habrat, *Sprawa karykatur*, Rzeszów 1989
- Ham. N — B. Hamera, *Na przykład Plewa*, Warszawa 1950
- Han. P — A. Hanuszkiewicz, *Psy, hondy i drabina*, Warszawa 1991
- Hell. C — J. Heller, *Coś się stało*, przeł. C. Wojewoda, Warszawa 1979
- Hell. P — J. Heller, *Paragraf 22*, Warszawa 1978, 1990
- Hem. A — M. Hemar, *Awantury w rodzinie*, Londyn 1994
- Hem. K — M. Hemar, *Kiedy znów zakwitną białe bzy*, Kraków 1991
- Herb. M — Z. Herbert, *Martwa natura z wędzidłem*, Wrocław 1993
- Hertz L — Z. Hertz, *Listy do Czesława Miłosza 1952–1979*, Paryż 1992
- Hiaas. S — C. Hiaasen, *Sezon turystyczny*, przeł. A. Glondys, Warszawa 1995
- Him. MP — J. Himilsbach, *Monidło. Przepychanka*, Warszawa 1980
- Hłas. P — M. Hłasko, *Palcie ryż każdego dnia*, Warszawa 1983
- Hłas. U — M. Hłasko, *Utwory wybrane*, t. 1–4, Warszawa 1989
- Hol. P — A. Hollanek, *Pacatycha. Zakopiańskie wspomnienia*, Warszawa 1996
- Hoł. E — M. Hołyński, *E-mailem z Doliny Krzemowej*, Warszawa 2000
- Hoł. Z — T. Hołuj, *Zawstydzenie*, Warszawa 1966
- Hor. P — W. Horwath, *Ptakon*, Warszawa 1998
- Hor. S — W. Horwath, *Seans*, Warszawa 1997
- Horn. W — N. Hornby, *Wierność w stereo*, przeł. J. Polak, Poznań 1995
- Hrab. B — B. Hrabal, *Bar Świat*, przeł. C. Dmochowska, H. Gruszczyńska-Dębska, E. Madany, A. Czcibor-Piotrowski, E. Witwicka, Warszawa 1989
- Huel. P — P. Huelle, *Pierwsza miłość i inne opowiadania*, Londyn 1996
- Iac. K — M.R. Jacoban, *Kłopotliwy świadek*, przeł. D. Bieńkowska, Warszawa 1980
- Ired. C — I. Iredyński, *Ciąg*, Kraków 1982
- Iwasz. A — J. Iwaszkiewicz, *Aleja Przyjaciół*, Warszawa 1984
- Iwasz. W — J. Iwaszkiewicz, *Wzlot*, [w:] *Polska nowela współczesna*, t. I, Kraków 1987
- Jak. T — A. Jakubowska, J. Snopkiewicz, *Telewizja naga*, Warszawa 1991
- Jan. ND — J. Janicki, *Nieludzki doktor*, Warszawa 1983
- Janisz. D — J. Janiszewski, *Dowolnie na koni! Gawędy, anegdoty, humoreski nie tylko o koniach*, Łódź 1982
- Jas. S — M. Jastrun, *Smuga światła*, Warszawa 1983

- Jasiń. L — A. Jasińska, *Lotne piaski*, Warszawa 1999
- Jet. PM — M(agda) Jethon, *Pani Magdo, pani pierwszej to powiem...*, Warszawa 2002
- Jul. DJ — Juliette, *Dlaczego ja? Zwierzenia młodej współczesnej kobiety*, przeł. D. Ronge-Juszczak, Wrocław–Warszawa–Kraków–Gdańsk–Łódź 1989
- Kacz. G — Z. Kaczorowska, *Gość z Singapuru*, Warszawa 1989
- Kaczm. O — J. Kaczmarek, *O aniołach innym razem. Ballada łotrzykowska*, Warszawa 1999
- Kaczm. P — J. Kaczmarek, *Plaża dla psów*, Warszawa 1998
- Kad. A — J. Kaden-Bandrowski, *Aciaki z Ia*, Kraków 1960
- Kalic. D — M. Kalicińska, *Dom nad rozlewiskiem*, Poznań 2006
- Kalic. F — M. Kalicińska, *Fikołki na trzepaku*, Poznań 2009
- Kalic. M — M. Kalicińska, *Miłość nad rozlewiskiem*, Poznań 2008
- Kalic. P — M. Kalicińska, *Powroty nad rozlewiskiem*, Poznań 2007
- Kal. S — M. Kalicka, *Szczęście za progiem*, Warszawa 2005
- Kal. T — M. Kalicka, *Tata, one i ja*, Libros, Warszawa 2002
- Kam. KS — A. Kamiński, *Kamienie na szaniec*, Katowice 1989
- Kap. C — R. Kapuściński, *Cesarz*, Warszawa 1978
- Kap. GA — R. Kapuściński, *Gdyby cała Afryka*, Warszawa 1969
- Kap. L — R. Kapuściński, *Lapidarium II*, Warszawa 1996
- Kąk. NN — K. Kąkolewski, *Najpiękniejsze i najskromniejsze*, Warszawa 2000
- Kel. B — J. K. Kelus, *Był raz dobry świat...*, Warszawa 1999
- Kel. P — A. Kelly, *Połączyła ich pasja*, przeł. A. Kołyszko, Warszawa 1997
- Kerr P — P. Kerr, *Pięcioletni plan*, przeł. B. Malarecka, Poznań 1999
- Kędz. B — M. Kędzierski, *Bez miary*, Kraków 1997
- Kieśl. O — K. Kieślowski, *O sobie*, oprac. D. Stok, Kraków 1997
- Kieśl. T — K. Kieślowski, K. Piesiewicz, *Trzy kolory. Niebieski. Białe. Czerwony*, Warszawa 1997
- Kij. PZ — A. Kijowski, *Podróż na najdalszy Zachód*, Warszawa 1982
- Kisiel. D — S. Kisielewski, *Dzienniki*, Warszawa 1997
- Kob. Z — Z. Kobyłańska, *Ze wspomnień sanitariuszki Uderzeniowych Batalionów Kadrowych*, Warszawa 1988
- Kobyl. D — Sz. Kobyliński, *Domysły*, Warszawa 1985
- Kobyl. J — Sz. Kobyliński, *Jak dobrze mieć sąsiada*, Warszawa 1974
- Kobyl. K — Sz. Kobyliński, *Krakowski rosolis. Gawęda warszawisty*, Kraków 2002
- Kobyl. N — Sz. Kobyliński, *Noniusz. Wspominki z życia zewnętrznego*, Warszawa 1986
- Kobyl. P — Sz. Kobyliński, *Po imieniu*, Warszawa 1985
- Kochan. N — T. Kochanowicz, *Na wojennej emigracji. Wspomnienia z lat 1942–1944*, Warszawa 1979
- Kof. CC — K. Kofta, *Chwała czarownicom*, Warszawa 1994
- Kof. PO — J. Kofta, *Pamiętajcie o ogrodach*, Warszawa 1991
- Kof. S — K. Kofta, *Sekretny dziennik Melanii R.*, Warszawa 1997
- Kof. Z — K. Kofta, *Złodziejka pamięci*, Warszawa 1998
- Kol. KC — J.J. Koloski, *Kulka z chleba*, Warszawa 1998
- Kol. PO — K. Kolińska, *Parnas w Oborach*, Warszawa 2000
- Kol. TS — K. Kolińska, *Tajemnice na sprzedaż*, Warszawa 1968
- Kom. K — Z. Komédowa-Trzcińska, *Komeda, Zośka i inni*, Warszawa 1996
- Kon. DZ — T. Konwicki, *Dziura w niebie*, Warszawa 1995
- Kon. KK — T. Konwicki, *Kalendarz i klepsydra*, Warszawa 1979, 1989
- Kon. KW — T. Konwicki, *Kronika wypadków miłosnych*, Warszawa 1985
- Kon. MA — T. Konwicki, *Mata Apokalipsa*, Warszawa 1999

- Kon. P — T. Konwicki, *Przy budowie*, Warszawa 1950
- Kon. PN — T. Konwicki, *Pamflet na siebie*, Warszawa 1995
- Kon. SW — T. Konwicki, *Sennik współczesny*, Warszawa 1970, 1985
- Kon. WZ — T. Konwicki, *Wschody i zachody księżycy*, [w:] *Zapis 21*, kwiecień 1982
- Konop. A — L. Konopiński, *Alfabet Amora. Wybór fraszek*, Poznań 1989
- Kop. M — E. Kopczyński, *Miłość i medycyna po raz trzeci*, Łódź 1986
- Kork. J — K. Korkozowicz, *Jolanta i Apokalipsis*, Warszawa 1966
- Kork. SC — K. Korkozowicz, *Strefa cienia*, Warszawa 1979
- Kosm. P — B. Kosmowska, *Prowincja*, Poznań 2002
- Kot. F — W. Kotowicz, *Frontowe drogi*, Warszawa 1964
- Kotow. Z — K. Kotowski, *Zygzak*, Poznań 2003
- Kow. K — M. Kowalewski, *Kampania znaczy walka*, Warszawa 1950
- Kowal. P — W. Kowalewski, *Powrót do Breitenheide*, Warszawa 1998
- Kown. P — M. Kownacka, *Plastusiowy pamiętnik*, Wrocław 2002
- Koziar. SL — D. Koziański, *Socjopata w Londynie*, Warszawa 2007
- Koz. PP — U. Koziół, *Postoje pamięci*, Warszawa 1977
- KPA — *Księga parodii*, wybór D. Sykucka, Warszawa 1978
- Kras. DP — I. Krasicki, *Długa podróż*, Kraków 1982
- Kras. MB — J.P. Krasnodębski, *Martwy blues*, Katowice 1994
- Kras. S — J.P. Krasnodębski, *Strach na Wróble*, Katowice 1996
- Kres G — F.W. Kres, *Galeria złamanych piór*, Lublin 2005
- Kruk. M — K. Krukowski, *Mała antologia kabaretu*, Warszawa 1982
- Krys. PJ — I.J. Kryspin, *Platynowa jaszczurka*, Warszawa 1977
- Krzysz. KP — J. Krzysztoń, *Krzyż Południa*, Warszawa 1983
- Krzysz. O — J. Krzysztoń, *Obłęd*, t. I–III, Warszawa 1983
- Krzysz. ZG — J. Krzysztoń, *Złote gody*, Warszawa 1965
- Krzyw. WT — J. Krzywicka, *Wichura i trzciny*, Poznań 1975, Warszawa 1996
- Kub. S — W. Kubacki, *Smutna Wenecja*, Warszawa 1971
- Kucz. S — W. Kuczok, *Szkieleciarki*, Kraków 2002
- Kudl. MS — T. Kudliński, *Młodości mej stolica*, Kraków 1982
- Kunc. AN — P. Kuncewicz, *Agonia i nadzieja. Poezja polska od 1956*, t. III, Warszawa 1993
- Kunc. O — M. Kuncewiczowa, *Odkrycie Patusanu*, Warszawa 1983
- Kunc. P — M. Kuncewiczowa, *Przeźrocza. Notatki włoskie*, Warszawa 1985
- Kur. GC — J. Kuroń, *Gwiazdny czas. „Wiary i winy” dalszy ciąg*, Londyn 1991
- Kurek P — J. Kurek, *Proza nagła*, Warszawa 1981
- Kuryl. G — E. Kuryluk, *Grand Hotel Oriental*, Warszawa 1997
- Kuśn. S — A. Kuśniewicz, *Strefy*, Warszawa 1971
- Kutz K — K. Kutz, *Klapy i ścinki. Mój alfabet filmowy i nie tylko*, Kraków 1999
- Kwiat. PA — P. Kwiatkowski, *Przedsiębiorstwo Apokalipsa. O etyce dziennikarskiej*, Poznań 2003
- Lach IB — E. Lach, *Imieniny babci Józefiny*, Kraków 1986
- Lass. T — R. Lassota, *Tajemnica*, Warszawa 1976
- LEG — *Legends i podania polskie. Lektura, klasa IV*, Warszawa b.d.
- Leg. P — L. Legut, *Piotrek zgubił dziadka oko, a Jasiek chce dożyć spokojnej starości*, Łódź 1997
- Leg. SS — L. Legut, *Jak zdobyć męża, czyli skok stulecia*, Gdańsk 1978
- Lem L — S. Lem, *Listy albo opór materii*, wybór i oprac. J. Jarzębski, Kraków 2000
- Len. D — Z. Lengren, *Drobizdgi spod pióra*, Kraków 1975
- Leon. P — Z. Leoniak, *Pazurki*, Kielce 1997

- Lew. DT — M. Lewandowski, *Dwie twarze wolności*, Warszawa 1982
- Lewic. S — J. Lewicki, *Sługa dzielnicy*, Katowice 2002
- Lib. M — A. Libera, *Madame*, Kraków 1998
- Lin. A — S. Lindner, *Ale serce boli. Wspomnienia starego kadeta*, Warszawa 1983
- Lip. CC — E. Lipiński, *Co jest cacy, a co jest be*, Warszawa 1983
- Lip. DS — E. Lipiński, *Drzewo Szpilkowe*, Warszawa 1989
- Lip. P — E. Lipiński, *Pamiętniki*, Warszawa 1990
- Lov. ND — J. Lovell, *Na dobre i na złe*, Warszawa 1975
- Lov. PM — J. Lovell, *Piekło mężczyzn*, Warszawa 1977
- LSP — *Lawiny schodzą w południe. Opowiadania turystyczne*, Warszawa 1972
- Lub. B — T. Lubkiewicz-Urbanowicz, *Boża Podszewka*, Warszawa 1998
- LUL — *Luli, luli...*, Lublin 1988
- Łasz. S — S. Łaskiewicz, *Szum młodości*, Gdańsk 2008
- Łoj. DB — J. Łojek, *Dzieje pięknej Bitynki. Opowieść o życiu Zofii Wittowej-Potockiej (1760–1822)*, Warszawa 1982
- Łub. B — S. Łubiński, *Ballada o Januszk*, Warszawa 1986
- Łubiń. S — E. A. Łubińska, *Salamandra*, Kraków–Wrocław 1986
- Łucz. C — S. Łuczak, *Czy to miłość?*, Kraków 2002
- Łys. D — W. Łysiak, *Dobry*, Warszawa 1990
- Łys. L — W. Łysiak, *Lepszy*, Warszawa 1990
- Łys. M — W. Łysiak, *Milczące psy*, Kraków 1990
- Łys. MW — W. Łysiak, *MW*, Kraków 1984
- Mach. P — W. Machejek, *Płyń, tajbo moja*, Warszawa 1970
- Mad. MS — B. Madej, *Maść na szczury*, Warszawa 1983
- Madera S — M. Madera, *Ślimaki w ogródku*, Warszawa 2007
- Mak. NS — A. Makowiecki, *Noc saksofonów*, Łódź 1984
- Mann R — W. Mann, *Rock Mann czyli Jak nie zostałem saksofonistą*, Kraków 2010
- Mańk. N — J. Mańkowski, *Najpiękniej umiera gałąź*, Poznań 1980
- Mańk. P — J. Mańkowski, *Portret dziewczanny smukłej*, Poznań 1982
- Mar. K — J. Marciniak, *Każdy w sercu nosi zwierzę*, Warszawa 2011
- Maśl. P — D. Maślowska, *Paw królowej*, Warszawa 2005
- Maśl. W — D. Maślowska, *Wojna polsko-ruska pod flagą białą-czerwoną*, Warszawa 2002
- Maśl. B — M. Maślanka, *Bidul*, Warszawa 2004
- Maśl. K — M. Maślanka, *Kroki*, Warszawa 2006
- Mat. S — I. Matuszkiewicz, *Salonowe życie*, Warszawa 2004
- MDS — *... mój diabeł stróż. Listy Andrzeja Czajkowskiego i Haliny Sander*, wybór i oprac. A. Janowska, Warszawa 1988
- Mich. P — M. Michałowska, *Przez kuchnię i od frontu*, Warszawa 1988
- Mich. T — W. Michałowski, *Tuaregowie i caterpillary*, Warszawa 1983
- Michal. S — C. Michalski, *Siła odpychania*, Warszawa 2002
- Mil. JJ — R. Milczewski-Bruno, *Jak już to już*, Warszawa 1983
- Mil. L — R. Milczewski-Bruno, *Listy*, Warszawa 1989
- Mił. PP — Cz. Miłosz, *Piesek przydrożny*, Kraków 1968
- Min CA — A. Min, *Czerwona azalia. O życiu i miłości w Chinach*, przeł. M. Madaliński, Warszawa 1996
- MJH — *Młodzi jak huta. Reportaże z konkursu zorganizowanego przez Zarząd Budowy ZSMP Huty Katowice*, plac budowy Huty Katowice, IV kwartał 1976
- Młyn. R — W. Młynarski, *Róbmy swoje*, Warszawa 1985
- Mocz. RK — K. Moczarski, *Rozmowy z katem*, Warszawa 1997

- Mor. Z — M. Morozowicz-Szczepkowska, *Z lotu ptaka. Wspomnienia*, Warszawa 1968
- Morc. L — *Gustawa Morcinka „Listów spod morwy” ciąg dalszy. Listy Gustawa Morcinka do Władysławy Ostrowskiej*, wstęp, oprac. i komentarz K. Heska-Kwaśniewicz, Katowice 1985
- Mort. A — J. Morton, *Appassionata*, [w:] *Dzieła zebrane*, t. I, Warszawa 1979
- Mort. C — J. Morton, *Całopalenie*, t. I–III, Warszawa 1980, t. IV, Warszawa 1987
- Mort. IW — J. Morton, *Inkluzowe wiano*, [w:] *Dzieła zebrane*, t. II, Warszawa 1979
- Mort. MD — J. Morton, *Mój drugi ożenek*, [w:] *Dzieła zebrane*, t. II, Warszawa 1979
- Mort. S — J. Morton, *Spowiedź*, [w:] *Dzieła zebrane*, t. II, Warszawa 1979
- Mort. UW — J. Morton, *Spowiedź, Ucieczka z raję, Wawrzek syn Wawrzyńca*, Warszawa 1974
- Mort. WP — J. Morton, *Wielkie przygody małego Ancykrysta*, Warszawa 1971
- Mroż. D — S. Mrozek, *Dziennik powrotu*, Warszawa 2000
- Mroż. W — S. Mrozek, *Wybór dramatów i opowiadań*, Kraków 1975
- Mul. C — A. Mularczyk, *Czyim ja żyłem życiem*, Warszawa 1983
- Mul. SS — A. Mularczyk, *Sami swoi I*, Katowice 1993
- Mus. KK — M. Musierowicz, *Kwiat kalafiora*, Warszawa 1985
- Mus. N — M. Musierowicz, *Noelka*, Łódź 1995
- Mus. P — M. Musierowicz, *Pulpecja*, Łódź b.d.
- Myśl. K — W. Myśliwski, *Kamień na kamieniu*, Warszawa 1984
- Myśl. W — W. Myśliwski, *Widnokrąg*, Warszawa 1998
- Nałk. W — Z. Nałkowska, *Węzły życia*, Warszawa 1984
- Naw. S — G. Nawrocki, *Szpan*, Warszawa 1980
- NB — *Niełatwo być dziewczyną*, wybór i rozmowy z autorkami W. Wiśniewski, fragm. pamiętników nadesłanych na konkurs „Na przelaj”, Warszawa 1979
- Nem. PD — K. Nemo, *Pamiętnik dyrektora*, Katowice 1973
- Nep. KB — K. Nepomucka, *Kotka birmańska*, Warszawa 1998
- Nep. KD — K. Nepomucka, *Kochanek doskonały*, Warszawa 1991
- Nep. KT — K. Nepomucka, *Krzew tamaryszku*, Warszawa 1994
- Nep. M — K. Nepomucka, *Matężństwo niedoskonałe*, Warszawa 1990
- Nep. MN — K. Nepomucka, *Miłość niedoskonała*, Warszawa 1978
- Nep. RN — K. Nepomucka, *Rozwód niedoskonały*, Warszawa 1990
- Nep. SD — K. Nepomucka, *Starość doskonała*, Warszawa 1991
- Nep. SK — K. Nepomucka, *Serafina i kochankowie*, Warszawa 1996
- Nep. SN — K. Nepomucka, *Samotność niedoskonała*, Warszawa 1991
- Netz B — F. Netz, *Biała gorączka*, Katowice 1980
- Netz W — F. Netz, *Wielki zamęt. Felietony radiowe z lat 1990–1995*, Katowice 1995.
- Neum. S — R. Neuman, *Szum*, Warszawa 2002
- New. ZO — I. Newerly, *Za Opiwardą, za siódmą rzeką*, Warszawa 1985
- New. ZU — I. Newerly, *Zostało z ucztę bogów*, Warszawa 1988
- Nien. RS — Z. Nienacki, *Raz w roku w Skirolawkach*, t. I, Olsztyn 1990, t. II, Olsztyn 1984
- Niv. K — D. Niven, *Księżyc jest balonem*, przeł. A. Glondys, Kraków 1997
- Niz. NP — E. Niziurski, *Niewiarygodne przygody Marka Piegusa*, Warszawa 1985
- Niz. PM — E. Niziurski, *Pięć melonów na rękę*, Łódź 1996
- NM — *Nie ma jak Lwów. Śpiewnik lwowski do 1939*, wybór i oprac. J. Wasylkowski, Warszawa 1990
- Now. GJ — M. Nowakowski, *Grisza, ja tiebie skażu...*, Paryż 1986, Warszawa 1990
- Now. KN — M. Nowakowski, *Księżę nocy*, Warszawa 1978

- Now. O — M. Nowakowski, *Opowiadania wybrane*, Warszawa 1969
- Now. R — M. Nowakowski, *Raport o stanie wojennym*, Białystok 1990
- Now. SG — M. Nowakowski, *Silna gorączka*, Warszawa 1963, 1972
- Now. TZ — M. Nowakowski, *Ten stary złodziej. Benek Kwiciarz*, Warszawa 1983
- Nowac. A — E. Nowacka, *As w rękawie*, Wrocław 1997
- Nowak. L — Z. Nowakowski, *Lajkonik na wygnaniu. Felietonów sto i jeden (1950–1962)*, Londyn 1963
- Nur. GM — M. Nurowska, *Gry małżeńskie*, Warszawa 1994
- Nur. IŻ — M. Nurowska, *Innego życia nie będzie*, Warszawa 1987
- Nur. K — M. Nurowska, *Kontredans*, Warszawa 1983
- Nur. P — M. Nurowska, *Po tamtej stronie śmierci*, Warszawa 1977
- Of. BW — J. Ofierski, *Błędy i wybaczenia*, Warszawa 1982
- Of. N — J. Ofierski, *Nie było słońca tej wiosny*, Warszawa 1972
- Of. Z — J. Ofierski, *Za Kierdziółkową miedzą*, Warszawa 1970
- Olb. P — D. Olbrychski, *Parę lat z głowy*, Warszawa 1997
- OPOW — *Opowieści o domu. Czytelnicy „Poradnika Domowego” piszą...*, Warszawa 1997
- Or. CM — K. Orłoś, *Cudowna melina*, Warszawa 1989
- Or. DM — K. Orłoś, *Drewniane mosty*, Kraków 2001
- Os. R — A. Osiecka, *Rozmowy w tańcu*, Warszawa 1993
- Os. S — A. Osiecka, *Szpetni czterdziestoletni*, Warszawa 1985
- Os. Z — A. Osiecka, *Zabawy poufne*, Katowice 1990
- Osov. W — R. Osowicka, *Wejherowo w anegdocie*, Gdańsk 1997
- Ostr. Z — E. Ostrowska, *Zabić ptak*, Warszawa 1990
- Ostroch W — A.J. Ostroch, *Warkocz pokoleń*, Warszawa 1998
- Ostrow. M — E. Ostrowska, *Mama, Kaśka, ja i gangsterzy*, Łódź 1996
- Ostrow. W — E. Ostrowska, *W Alejach spacerują „tygrysy”. Sierpień–wrzesień 1944*, Szczecin 1984
- Ostrowic. N — B. Ostrowicka, *Niezwykłe wakacje*, Warszawa 1995
- Otw. ŚN — S. Otwinowski, *Świadek nieoczekiwany*, Kraków 1974
- Ow. O — B. Dobroczyński, J. Owsiak, *Orkiestra Klubu Pomocnych Serc, czyli monolog-wodospad Jurka Owsiaaka*, Kraków 1999
- Ozog. T — H. Ozogowska, *Tajemnica zielonej pieczęci*, Warszawa 1988
- Pał. B — J. Pałka, *Bazylek daje sobie radę*, Warszawa 2004
- Pał. N — J. Pałka, *Na kłopoty Bazylek*, Warszawa 2006
- Pał. P — J. Pałka, *Przygody Pana Bazylka*, Warszawa 2003
- Par. D — I. Parandowska, *Dzień Jana*, Warszawa 1983
- Pas. D — J.S. Pasierb, *Doświadczanie Ziemi*, Kraków 1989
- Pass. S — A. Passent, W. Wieteska (fotografie), *Stacja Warszawa*, Warszawa 2007
- Pauk. IT — E. Paukszta, *Ich trzech i dziewczyna*, Warszawa 1969
- Pauk. MG — E. Paukszta, *Młodość i gwiazdy*, Poznań 1983
- Paw. — K. Pawłowski, maszynopis opowieści o swoim życiu
- Piet. N — E. Pietryk, *Natychmiast szczęście*, Poznań 1977
- Piet. PM — E. Pietryk, *Planeta Mamucia. Opowiadania*, Łódź 1986
- Pilot P — M. Pilot, *Pióropusz*, Kraków 2010
- Pil. Ś — Z. Pilarz, *Śmierć na drodze*, Warszawa 1977
- Pisk. R — S. Piskor, *Ruchomy kraj*, Kraków 1980
- Piw. K — A. Piwowarczyk, *Królewna?!*, z cyklu *Kapitan Gleb opowiada*, Warszawa 1950

- Pleb. P — G. Plebanek, *Pudelko ze szpilkami*, Poznań 2002
- Pł. BS — J. Płoński, M. Rybiński, *Balladyna Superstar. Git czytanka z momentami*, Warszawa 1984
- PNW — *Polska nowela współczesna*, t. II, Kraków 1987
- Pol. R — R. Polański, *Roman*, przeł. K. i P. Szymanowscy, przekład autoryzowany, Warszawa 1989
- Polk. L — M. Polkowski, *Lato*, Częstochowa 1994
- Por. KK — J. Porazińska, *Kozucha Kłamczucha*, Warszawa 1984
- Posm. TD — Z. Posmysz, *Ten sam doktor M.*, Warszawa 1981
- Poś. L — H. Poświatowska, *Listy, Dzieła*, t. IV, Kraków 1998
- PPOR — *Pokolenie porno i inne niesmaczne utwory teatralne. Antologia najnowsze- go dramatu polskiego w wyborze Romana Pawłowskiego*, Kraków 2003
- Prasz. M — R. Praszyński, *Miasto sennych kobiet*, Wrocław 1996
- Prus. J — W. Prusky, *Jędrne kaktusy*, Poznań 2007
- Prusz. KM — K. Pruszyński, *Karabela z Meschedu*, Warszawa 1957
- Prusz. TO — K. Pruszyński, *Trzyście opowieści*, Warszawa 1972
- Przyb. K — J. Przybora, *Kabaret jeszcze Starszych Panów*, Warszawa 1980
- Przyb. Z — E. Przybylska, *Zapach wiatru*, Łódź 1996
- Przym. TG — J. Przymanowski, *Trójca grzeszna*, Warszawa 1980, 1986
- Putr. W — J. Putrament, *Wrzesień*, t. I–II, Warszawa 1972
- Pyt. R — B. Pytlos, *Recepta*, Katowice 1988
- Rad. JJ — M. Radgowski, *Jaki jest cel spadania*, Kraków 1981
- Radom. O — A. Radomiński, *Okrakiem przez Atlanty*, Warszawa 1982
- Radtke S — V. Radtke, *Szukam miłości*, przeł. Z. Rybicka, Warszawa 1989
- Red. LR — E. Redliński, *Listy z Rabarbaru*, Warszawa 1986
- Red. N — E. Redliński, *Nikiiformy*, Warszawa 1982
- Red. SZ — E. Redliński, *Szczurojorczy*, Warszawa b.d.
- Red. T — E. Redliński, *Transformeżen, czyli jak golonka z hamburgerem tańco- wała (reportaż optymistyczny)*, Warszawa 2002
- Rem F — J. Rem, *Felietony dla cudzych żon*, Warszawa 1984
- Reńs. CD — A. Reński, *Czytanie z dłoni*, Warszawa 1983
- Reszcz. B — W. Reszcyński, *Byłem dziennikarzem*, Warszawa 1991
- Rew. ZK — J. Rewiński, *Z kabaretu do Sejmu... i z powrotem?*, rozmawiał, z taśmy magnetofonowej spisał, aneksami opatrzył S. Lejda, Opole 1993
- Ros. PN — B. Rosiek, *Pamiętnik narkomanki*, Katowice 1996
- Rosoł. Ż — S. Rosołowski, *Żywe ognie*, Warszawa 1998
- Rostw. PM — M. Rostworowski, *Portret z małpką*, Kraków 1975
- Roth KP — P. Roth, *Kompleks Portnoya*, przeł. A. Kołyszko, Kraków 1990
- Roy CK — J. Roy, *Czarny koń zabija nocą*, Warszawa 1977
- Róż. D — T. Różewicz, *Dramaty wybrane*, Kraków 1994
- Róż. P — T. Różewicz, *Przygotowanie do wieczoru autorskiego*, Warszawa 1971, 1977
- Róż. ZF — T. Różewicz, *Zawsze fragment; Recycling*, Wrocław 1998
- Rus. ON — M. Rusinek, *Opowieści niezmyślane. Wspomnienia literackie*, Kraków 1969
- Rusow. W — B. Rusowicz, *Wszystko o Wandzie Rutkiewicz*, Toruń–Piła 1992
- Rut. PP — K. Rutkowski, *Paryskie pasaże*, Gdańsk 1995
- Rut. R — K. Rutkowski, *Raptularz końca wieku*, Gdańsk 1997
- Ryb. B — B. Rybałtowska, *Barbara Wrzesińska przed sądem*, Warszawa 1994
- Ryl. P — E. Ryłski, *Stankiewicz. Powrót*, Warszawa 1984

- Rym. M — M. Rymuszek, *Miejsce na górze*, Łódź 1983
- Rym. PM — M. Rymuszek, *Przypadki metafizyczne*, Warszawa 2002
- Saf. P — Z. Safjan, *Powracająca czyli zapiski Monique Ducos*, Łódź 1989
- Saf. PN — Z. Safjan, *Pole niczyje*, Warszawa 1976
- Sam. A — M. Samozwaniec, *Anielska choroba*, Warszawa 1983
- Sams. S — R. Samsel, *Szóste cudzołóz!*, Warszawa b.d.
- Sas W. — B. Sas, *W krakowskiej matni. Historia detektywa Kellera*, Kraków 2011
- Schab. N — M. Schabowski, *Na wylotówce*, Warszawa 1978
- Schic. C — D. Schickler, *Czarująca i niebezpieczny*, przeł. M. Ferek, Poznań 2005
- Schub. PL — R. Schubert, *Panna Lilianka*, Warszawa 1979 (do III tomu)
- Schulz S — B. Schulz, *Sklepy cynamonowe*, Warszawa 1991
- Sed. W — W. Sedlak, *W pogoni za nieznanym*, Lublin 1990
- Sek. PK — H. Sekuła, *Pierścień Kalifa*, Warszawa 2000
- Sęk. PW — M. Sękowski, *Pamiętnik warszawskiego taksówkarza*, Warszawa 1985
- Shuty C — S. Shuty, *Cukier w Normie*, Kraków 2002
- Siej. O — T. Siejak, *Oficer*, Warszawa 1981
- Siej. P — T. Siejak, *Próba*, Warszawa 1984
- Siem. N — P. Siemion, *Niskie Łąki*, Warszawa 2000
- Sienk. H — K. Sienkiewicz, *Haftowane gałganki*, Warszawa 1988
- Siep. M — M. Sieprawski, *Miasteczko z ludzką twarzą*, Warszawa 2002
- Sies. B — K. Siesicka, *Beethoven i dżinsy*, Warszawa 1972
- Sies. PD — K. Siesicka, *Przez dziurkę od klucza*, Warszawa 1966, 1980
- Siew. JN — J. Siewierski, *Jestem niewinny*, Warszawa 1981
- Siew. T — J. Siewierski, *Tam, gdzie diabeł ma młode*, Warszawa 1981
- Skocz. B — A. Skoczylas, *Bocianie gniazdo*, Kraków 1971
- Skrzyp. W — Ch. Skrzyposzek, *Wolna Trybuna*, Warszawa 1999
- Skul. S — W. Skulska, *Sylwester inspektora Rogosza*, Warszawa 1989
- Słon. A — A. Słonimski, *Alfabet wspomnień*, Warszawa 1972
- Słon. K — A. Słonimski, *Kroniki tygodniowe 1927–1931*, Warszawa 2001
- Smekt. C — Z. Smektała, *Chciwy żywot grajka*, Warszawa 1986
- Smekt. D — Z. Smektała, *Dziennik*, Wrocław 2000
- Smith A — S.P. Smith, *Amerykańscy chłopcy*, przeł. B. Zieliński, Warszawa 1980, 1981
- Sok. G — M. Sokołowski, *Gady*, Warszawa 1989
- Sok. M/K — A. Sokołowski, *M/K autsajderzy*, Gdańsk 1998
- Sop. RP — K.M. Sopoćko, *Rylcem i piórem. Ekslibrisowe wspomnienia*, Warszawa 1986
- Sowa H — I. Sowa, *Herbatniki z jagodami*, Warszawa 2003
- Sowa S — I. Sowa, *Smak świeżych malin*, Warszawa 2002
- Sowa Ś — I. Sowa, *Świat szeroko zamknięty*, Warszawa 2007
- Spól. N — R. Spólny, *Niemoc*, Poznań 1998
- Stach. P — E. Stachura, W. Wysocki, L. Cohen, *Piosenki*, Warszawa 1989
- Stas. MH — A. Stasiuk, *Mury Hebronu*, Warszawa 1996
- Staw. D — J.S. Stawiński, *13 dni z życia emeryta*, Warszawa 1982
- Staw. PK — J.S. Stawiński, *Pułkownik Kwiatkowski albo dziura w suficie*, Warszawa 1996
- Steel W — D. Steel, *Wszystko co najlepsze*, przeł. A. Olszewska-Marcinkiewicz, Katowice 1993
- Stef. N — A. Stefańska, *Niedzielní poeci*, Warszawa 2004
- Stein T — D. Stein, *Trzy Picassy przed śniadaniem*, przeł. J. Wysocka, Wrocław–Warszawa–Kraków 1994
- Stęp. P — K. Stępiński, *Podwójna gra*, Warszawa 1998
- Stoj. PN — A. Stojowski, *Podróż do Nieczajny. Chłopiec na kucu*, Warszawa 1974

- Stok. S — M. Stokowski, *Samo-loty*, Warszawa 2005
- Stone N — R. Stone, *Na powitanie dnia*, przeł. A.M. Nowak, Warszawa 1995
- Strad. Ż — R. Stradomski, *Życie seksualne Muminków czyli ucieczka ze świata bajki*, Warszawa 1995
- Stroń. S — A. Strońska, *Sennik galicyjski*, Warszawa 1993
- Stuhr S — J. Stuhr, *Sercowa choroba, czyli moje życie w sztuce*, Warszawa 1992
- Surd. S — J. Surdykowski, *SOS*, Warszawa 2005
- Swin. P — A. M. Swinarski, *Parodie*, Warszawa 1989
- Sz. PS — J. Szumski, *Pan Samochodzik i... Bursztynowa komnata*, t. II, Olsztyn b.d.
- Szczep. NN — J. J. Szczepański, *Nasze nie nasze*, Kraków 1983
- Szczep. P — J. J. Szczepański, *Polska jesień*, Kraków 1974
- Szczyg. M — J. Szczygieł, *Milczenie*, Warszawa 1977
- Szczyp. G — A. Szczypiorski, *Gra z ogniem*, Poznań 1999
- Szelb. D — E. Szelburg-Zarembina, *Dziadzio Mrok*, Lublin 1987
- Szmag. B — S. Szmaglewska, *Biała róża*, Warszawa 1983
- Szpak. E — I. Szpakowicz, *Eliksir z wąsów tygrysa*, Warszawa 1999
- Szt. P — Z. Sztaba, *Puszka błękitnej emalii*, Katowice 1959
- Sztaud. K — J.I. Sztaudynger, *Krakowskie piórka i inne wiersze*, Kraków 1972
- Szul. C — S. Szulecki, *Cysorz (wspomnienia kamerdynera)*, Kraków 1988
- Szum. SW — E. Szumańska, *Skrwawione wzgórza Afryki. Opowieść o Burundi i Ruan-dzie*, Kraków 1996
- Szw. AW — M. Szwaja, *Artystka wędrowną*, Warszawa 2005
- Szw. D — M. Szwaja, *Dom na klifie*, Warszawa 2006
- Szw. DZ — M. Szwaja, *Dziewice, do boju!*, Grójec 2008
- Szw. JN — M. Szwaja, *Jestem nudziarą*, Warszawa 2003
- Szw. KM — M. Szwaja, *Klub Mało Używanych Dziewic*, Grójec 2007
- Szw. PM — M. Szwaja, *Powtórka z morderstwa*, Warszawa 2006
- Szw. Z — M. Szwaja, *Zatoka Trujących Jabłuszek*, Warszawa 2008
- Szymb. L — W. Szymborska, *Lektury nadobowiazkowe. Część druga*, Kraków 1981
- Szymb. N — W. Szymborska, *Nowe lektury nadobowiazkowe 1997–2002*, Kraków 2002
- Ścib. W — A. Ścibor-Rylski, *Węgiel*, Warszawa 1950
- Tar. P — Q. Tarantino, *Pulp Fiction*, przeł. E. Gałązka, Warszawa 1997
- Ter. D — W. Terlecki, *Dwie głowy ptaka*, Warszawa 1988
- Ter. O — D. Terakowska, *Ono*, Kraków 2003
- Toep. P — K.T. Toeplitz, *Przypowiadki dawne i dawniejsze*, Warszawa 1979
- TOM — *Tylko o miłości*, wybór i oprac. M. Dańkowska, W. Wiśniewski, Warszawa 1981
- Tom. DM — B. Tomaszewski, *Dziesięć moich olimpiad*, Warszawa 1980
- Tom. W — E. Tomczyk, S. Ślubowski, *Warszawa. Praktyczny przewodnik*, Bielsko-Biała 1997
- Tram. S — J. Trammer, *Sukces*, Warszawa 1995
- Tryz. BN — T. Tryzna, *Błady Niko*, Warszawa 2010
- Tryz. P — T. Tryzna, *Panna Nikt*, Warszawa 1996
- Tur. N — *Nie wstydzę się Ewangelii. Z ks. Michałem Czajkowskim rozmawia Jan Turnau*, Kraków 2004
- Tward. N — J. Twardowski, *Nie przyszedłem pana nawracać*, Warszawa 1991
- Tyr. Z — L. Tyrmand, *Zły*, Warszawa 1951
- Urb. Z — S. Urbańczyk, *Z miłości do wiedzy. Wspomnienia*, Kraków 1999
- Umer J — M. Umer, A. Poniedziałki, *Jak trwoga, to do bloga*, Warszawa 2008
- Wach. C — B. Wachowicz, *Ciebie jedną kocham*, Warszawa 1979, 1987

- Wal. D — A. Waligórski, *Dreptakiada*, Warszawa 1973
- Wal. DR — A. Waligórski, *Dreptakowisko*, Kraków–Warszawa 1984
- Wald. D — J. Waldorff, *Dolina szarej rzeki*, Warszawa 1985
- Wald. F — J. Waldorff, *Fidrek*, Warszawa 1989
- Wańk. K — M. Wańkowicz, *Królik i oceany*, Warszawa 1973
- Wańk. R — M. Wańkowicz, *Reportaże zagraniczne*, Kraków 1981
- Was. N — S. Wasylewski, *Niezapisany stan służby*, Warszawa 1937
- Wasil. Ś — P. Wasilewski, *Śladami Marka Hłaski*, Kraków 1994
- Wat M — A. Wat, *Mój wiek*, Warszawa 1990
- WD — *Wiele dróg. Wybór opowiadań*, Warszawa 1972
- Wiecz. MP — A.J. Wieczorkowski, *Mój PRL*, Warszawa 2007
- Wieczor. C — E. Wieczorkiewicz, *Człowiek, który spaceruje*, Warszawa 1980
- Wiecz. P — P. Wieczorek, *Pięć Zielonych*, Katowice 1996
- Wiecz. Z — J. Wieczerska, *Zawsze jakieś jutro*, Warszawa 1976
- Wiłk. W — K. Wiłkomirski, *Wspomnień ciąg dalszy*, Warszawa 1972
- Wiśn. K — W.J. Wiśniewski, *Kundle*, [Dobra] 2000
- Wiśn. M — W.J. Wiśniewski, *Mordeczka*, Łódź 2000
- Wiśniew. Z — J.L. Wiśniewski, *Zespoły napięć*, Warszawa 2002
- Witk. BR — M. Witkowski, *Barbara Radziwiłłówna z Jaworzna-Szczakowej*, Warszawa 2007
- Witt. P — J. Wittlin, *Pójdź ze mną*, Kraków 1985
- Witt. PH — J. Wittlin, *Przedstawiamy humor polski. Pory roku*, Warszawa 1984
- Witt. V — J. Wittlin, *Vademecum szefa*, Kraków 1969
- Wodz. W — C. Wodziński, *Wielkie wędrowanie*, Warszawa 1998
- Woj. C — B. Wojdowski, *Chleb rzucony umarłym*, Warszawa 1971
- Wojc. H — P. Wojciechowski, *Harpunnik otchłani*, Warszawa 1996
- Wojt D — A. Wojt, *Droga bez powrotu*, Warszawa 1985
- Wojt P — A. Wojt, *Przystanek przy Gwiazdzistej*, Warszawa 1980
- Wol. N — T. Wolfe, *Nazywam się Charlotte Simmons*, przeł. M. Mazan, Warszawa 2006
- Wol. O — T. Wolfe, *Ognisko próżności*, przeł. W. Niepokólczycki, Warszawa 1996
- Wol. P — T. Wolfe, *Próba kwasu w Elektrycznej Oranżadzie*, przeł. R. Biały, T. Tłucz-kiewicz, Warszawa 1995
- Wol. UG — L. Wolanowski, *Upał i gorączka. Reporter wędruje szlakiem cierpienia*, Warszawa 1996
- Woyd. Z — E. Woydyłło, *Zaproszenie do życia*, Warszawa 1998
- Wyka K — M. Wyka, *Krakowskie dziecko*, Kraków 1998
- Wys. P — W. Wysocki, *14 piosenek w przekładach Ziemowita Fedeckiego*, Warszawa 1986
- Zał. K — M. Załucki, *Kpiny i kpinki. Utwory wybrane*, Kraków 1985
- Zał. P — M. Załucki, *Przepraszam, żartowałem*, Warszawa 1974
- Zan. P — K. Zanussi, *Pora umierać. Wspomnienia, refleksje, anegdoty*, Warszawa [1997]
- Zar. R — P. Zaremba, *Romans licealny*, Warszawa 2009
- Zaw. W — W. Zawada, *Wielka wojna z czarną flagą*, Lublin 1968
- Zeyd. A — Z. Zeydler-Zborowski, *Alicja numer 3*, Warszawa 1977
- Ziem. L — A. Ziemny, *Listy do siebie (1961–1971)*, Warszawa 1973
- Ziemk. P — R.A. Ziemkiewicz, *Polactwo*, Lublin 2004
- Zient. D — M. Zientarowa, *Drobne ustroje*, Warszawa 1980
- Zim. NS — M. Zimińska-Sygietyńska, *Nie żyłam samotnie*, Warszawa 1985
- Ziom. L — M. Ziomecki, *Lato nieśmiertelnych*, Warszawa 2002

- Żer. P — M. Żeromska, *Przypomnienia, pamiątki, powroty*, Warszawa 1998
 Żer. W — M. Żeromska, *Wspomnień ciąg dalszy*, Warszawa 1996
 Żukr. Z — W. Żukrowski, *Zsyp ze śmietnika pamięci*, Warszawa 2002
 Żuł. A — M. Żuławski, *Album domowe. Felietony 1990–1995*, Warszawa 1997
 Żuł. J — A. Żuławski, *Jako nic*, Warszawa 2002
 Żuł. L — A. Żuławski, *Listy do domu*, Warszawa 1996
 Żuł. LB — A. Żuławski, *Lity bór*, Warszawa 1991
 Żuł. W — A. Żuławski, *W niebie miecz mój jest pijany*, Warszawa 1997
 Żyt. BR — S. Żytyński, *Bez rampy i sztampy. Wspomnienia o młodym Krakowie lat trzydziestych*, Kraków 1972

2. Prasa*

- A — Antena (Warszawa)
 ANG — Tygodnik Angora (Łódź)
 AR — Argumenty (Warszawa)
 CDA — CD-Action (Wrocław)
 CH — Charaktery (Kielce)
 City — City magazine (Katowice)
 Claudia (Warszawa)
 COS — Cosmopolitan (Warszawa)
 Cz. — Czas (Kraków)
 CZKR — Czas Krakowski (Kraków)
 DOBR — Dobre Rady (Warszawa)
 DZB — Dziennik Bałtycki (Gdańsk)
 DZIEN — Dziennik Polska Świat Europa (Warszawa)
 Dziewczyna (Warszawa)
 DZL — Dziennik Lubelski (Lublin)
 DZLUD — Dziennik Ludowy (Warszawa)
 DZŁ — Dziennik Łódzki (Łódź)
 DZP — Dziennik Polski (Kraków)
 DZW — Dziennik Wschodni Lubelski (Lublin)
 DZZ — Dziennik Zachodni (Katowice)
 EI — Express Ilustrowany (Łódź)
 EK — Echo Krakowa (Kraków)
 EM — Echo Miasta (Katowice)
 EP — Express Poznański (Poznań)
 EW — Express Wieczorny (Katowice, Bielsko-Biała, Częstochowa; Warszawa)
 F — Fakty (Warszawa)
 FOR — Forum (Warszawa)
 GD — Gazeta Dolnośląska (Wrocław)
 GG — Gazeta Gorlicka (Gorlice)
 GJ — Głos Junikowski (Poznań Junikowo)
 GK — Gazeta Krakowska (Kraków)
 24GK — 24 Godziny — Gazeta Kielecka (Kielce)
 GL — Gazeta Lubuska (Zielona Góra)

* UWAGA: Tytuły prasowe podajemy według poniższego wykazu skrótów. Obok skrótu piszemy pełną nazwę dodatków, np. GW Wysokie Obcasy. Niektóre cytaty ekscerpowane z wycinków prasowych dostarczonych przez Agencję Prasowo-Informacyjną „Glob” przytoczone zostały bez podania numeru strony.

GŁ — Gazeta Łódzka (Łódź)
 GŁP — Głos Pracy (Łódź)
 GŁW — Głos Wybrzeża (Gdańsk)
 GN — Gość Niedzielny (Katowice)
 GO — Gazeta Olsztyńska (Olsztyn)
 GP — Gонец Przeworski (Przeworsk)
 GPM — Głos Pomorza (Koszalin)
 GPOL — Gazeta Polska (Warszawa)
 GPOM — Gazeta Pomorska (Bydgoszcz)
 GPZ — Gazeta Poznańska (Poznań)
 GR — Gazeta Robotnicza (Katowice; Wrocław)
 Gracja (Kraków)
 GROB — Głos Robotniczy (Łódź)
 GS — Głos Szczeciński (Szczecin)
 GW — Gazeta Wyborcza (Warszawa)
 GWLP — Gazeta Wielkopolska (Poznań)
 GWM — Gazeta Warmii i Mazur (Olsztyn)
 GWP — Głos Wielkopolski (Poznań)
 GWR — Gazeta Wrocławska Robotnicza (Wrocław)
 GWS — Gazeta Współczesna (Białystok)
 GZ — Gazeta Zachodnia (Zielona Góra)
 JEST — Jestem (Warszawa)
 K — Kulisy (Warszawa)
 KL — Kurier Lubelski (Lublin)
 KON — Kontrasty (Białystok)
 KP — Kurier Poranny (Białystok)
 KPOD — Kurier Podlaski (Białystok)
 KS — Kurier Szczeciński (Szczecin)
 Książki (Warszawa)
 KST — Kobieta i Styl (Warszawa)
 Kult. — Kultura (Paryż)
 Kultura (Warszawa)
 Kwiaty (Warszawa)
 KŻ — Kobieta i Życie (Warszawa)
 L — Literatura (Warszawa)
 LŚ — Literatura na Świecie (Warszawa)
 Lesôk (Szemud)
 Ład (Warszawa)
 Metro (Warszawa)
 Nadodrze (Zielona Góra)
 N — Niedziela (Częstochowa)
 Na przełaj (Warszawa)
 ND — Nasz Dziennik (Warszawa)
 NG — National Geographic Polska (Warszawa)
 Nie (Warszawa)
 NK — Nowe Książki (Warszawa)
 NOW — Nowiny (Rzeszów)
 Nowości (Toruń)
 NOWP — Nowe Państwo (Warszawa)
 NP — Newsweek Polska (Warszawa)

NPOL — Nasza Polska (Warszawa)
 NPŚ — Nowy Przegląd Śląski (Chorzów)
 NSKAND — Nowe Skandale (Warszawa)
 NT — Nasza Trybuna (Warszawa)
 NTO — Nowa Trybuna Opolska (Opole)
 Nurt (Poznań)
 NW — Nowa Wieś (Warszawa)
 O — Obywatel (Murowana Goślina)
 OD — Odrodzenie (Warszawa)
 Odgłosy (Łódź)
 Olivia (Warszawa)
 OP — Opole (Opole)
 Opcje (Katowice)
 P — Przyjaciółka (Warszawa)
 PAN — Panorama (Katowice)
 Pani (Warszawa)
 PD — Pani Domu (Warszawa)
 PDOM — Poradnik Domowy (Warszawa)
 PG — Prawo i Gospodarka (Warszawa)
 Pismo — Pismo Literacko-Artystyczne (Kraków)
 PŁOM — Płomyk (Warszawa)
 PM — Polska Miedź (Lubin)
 Polityka (Warszawa)
 Polska (Warszawa)
 POP — Popcorn (Warszawa)
 Press (Poznań)
 PROFILE (Rzeszów)
 Przekrój (Kraków, Warszawa)
 PRZT — Przegląd Tygodniowy (Warszawa)
 PRŻ — Prawo i Życie (Warszawa)
 PT — Przegląd Techniczny (Warszawa)
 PU — Poradnik Uzdrawiacza (Kraków)
 Puk — Puk, puk (Katowice)
 PZ — Polska Zbrojna (Warszawa)
 R — Radar (Warszawa)
 Regiony (Warszawa)
 RZ — Razem (Warszawa)
 RZP — Rzeczpospolita (Warszawa)
 S — Słowo (Warszawa)
 Samo Zdrowie (Warszawa)
 SE — Super Express (Warszawa)
 SKANDALE (Warszawa)
 SL — Sztandar Ludu (Lublin)
 SŁK — Słowo. Dziennik Katolicki (Warszawa)
 SŁL — Słowo Ludu (Kielce)
 SŁP — Słowo Powszechne (Warszawa)
 SM — Sztandar Młodych (Warszawa)
 SP — Słowo Polskie (Wrocław)
 Sport (Katowice)
 SPOT — Spotkania (Warszawa)

SPRAW — Sprawy i Ludzie (Wrocław)
 STUD — Student (Kraków)
 SUKCES (Warszawa)
 SUPER — Super Express (Warszawa)
 SYCYNA (Warszawa)
 Szpilki (Warszawa)
 ŚK — Świat Kobiety (Warszawa)
 Śląsk (Katowice)
 TAR — Tarniny (Tarnów)
 TELE — Tele Program (Warszawa)
 Teleinfo (Warszawa)
 TG — Tygodnik Gdański (Gdańsk)
 TK — Tygodnik Kulturalny (Warszawa)
 TM — Tygodnik Małopolska (Kraków)
 TN — Tak i Nie (Katowice)
 TO — Trybuna Opolska (Opole)
 TP — Tygodnik Powszechny (Kraków)
 TPA — Tygodnik Powszechny — Apokryf (Kraków)
 TPOD — Tygodnik Podhalański (Zakopane)
 TR — Trybuna Robotnicza (Katowice)
 TRYB — Trybuna (Warszawa)
 TS — Tygodnik Solidarność (Warszawa)
 TŚ — Trybuna Śląska (Katowice)
 TWÓJ STYL (Warszawa)
 Twórczość (Warszawa)
 Tydzień (Poznań)
 U — Ultramaryna (Katowice)
 URZ — Uważam rze (Warszawa)
 Veto (Warszawa)
 VITA (Warszawa)
 VIVA — VIVA! (Warszawa)
 W — Wieczór (Katowice)
 WIAD — Wiadomości Kulturalne (Warszawa)
 WIADOM — Wiadomości (Wrocław)
 Wieści (Kraków)
 WiŻ — Wiedza i Życie (Warszawa)
 WOE — Wysokie Obcasy Extra (Warszawa)
 Wprost (Poznań)
 Wróżka (Warszawa)
 WS — Wspólne Sprawy (Katowice)
 WW — Wieczór Wybrzeża (Gdańsk)
 ZWIERC — Zwierciadło (Warszawa)
 ŻC — Życie Codzienne (Warszawa)
 ŻCZ — Życie Częstochowy (Częstochowa)
 ŻG — Życie na Gorąco (Warszawa)
 ŻL — Życie Literackie (Kraków)
 ŻP — Życie Partii (Warszawa)
 ŻW — Życie Warszawy (Warszawa)
 ŻWOL — Żołnierz Wolności (Warszawa)
 Życie (Warszawa)

3. Słowniki

- Głow. — K. Głowińska, *Popularny słownik frazeologiczny*, red. naukowa T. Piotrowski, Warszawa 2000
- ISJP — *Inny słownik języka polskiego PWN*, red. M. Bańko, Warszawa 2000
- KSJP — *Komputerowy słownik języka polskiego*, PWN, 1998
- NS1 — *Nowe słownictwo polskie. Materiały z prasy lat 1972–1981*, red. D. Tekiel, cz. I: A–O, cz. II: P–Ż, Wrocław 1988–1989
- NS2 — *Nowe słownictwo polskie. Materiały z prasy lat 1985–1992*, red. T. Smólkowa, cz. I: A–O, cz. II: P–Ż, Kraków 1998–1999
- NS3 — *Nowe słownictwo polskie. Materiały z prasy lat 1993–2000*, red. T. Smólkowa, cz. I: A–H, cz. II: I–O, cz. III: P–S, cz. IV: T–Ż, Suplement do cz. I–III, Kraków 2004–2006
- NSPP — *Nowy słownik poprawnej polszczyzny PWN*, red. A. Markowski, wyd. II, Warszawa 2002
- PJZ — A. Bogusławski, J. Wawrzyńczyk, *Polszczyzna, jaką znamy. Nowa sonda słownikowa*, Warszawa 1993
- PSWP — *Praktyczny słownik współczesnej polszczyzny*, red. H. Zgólkowa, Poznań 1994–2005
- SA — S. Kania, *Słownik argotyzmów*, Warszawa 1995
- SE — A. Dąbrowska, *Słownik eufemizmów polskich czyli w rzeczy mocno, w sposobie łagodnie*, Warszawa 1998
- SF — S. Skorupka, *Słownik frazeologiczny języka polskiego*, t. I–II, Warszawa 1989
- SF PWN — *Słownik frazeologiczny PWN*, z CD-ROM-em, oprac. A. Kłosińska, Warszawa 2007
- SGMP — *Słownik gwary miejskiej Poznania*, red. M. Gruchmanowa, B. Walczak, Warszawa–Poznań 1997
- SGS — L. Kaczmarek, T. Skubalanka, S. Grabias, *Słownik gwary studenckiej*, Lublin 1994
- SGŚ — *Słownik gwary śląskiej*, red. A. Czajkowski i in., Katowice 1996
- SJP — *Słownik języka polskiego*, red. M. Szymczak, t. I–III, wyd. zmienione i poprawione, Warszawa 1992
- SJPD — *Słownik języka polskiego*, red. W. Doroszewski, t. I–XI, Warszawa 1958–1969
- SJPS — *Słownik języka polskiego*, red. M. Szymczak, *Suplement*, red. M. Bańko, M. Krajewska, E. Sobol, Warszawa 1992
- SPP — J. Anusiewicz, J. Skawiński, *Słownik polszczyzny potocznej*, Warszawa–Wrocław 1996
- SPPCz — M. Czeszewski, *Słownik polszczyzny potocznej*, Warszawa 2008
- SPPW — M. Grochowski, *Słownik polskich przekleństw i wulgaryzmów*, Warszawa 1995
- SSM — M. Czeszewski, *Słownik slangu młodzieżowego*, Piła 2001
- SSP — J. Lewinson, *Słownik seksualizmów polskich*, Warszawa 1999
- SSPA — M. Widawski, *Nowy słownik slangu i potocznej angielszczyzny*, Gdańsk 1997
- STGP — K. Stępiak, Z. Podgórzec, *Słownik tajemnych gwar przestępczych*, Londyn 1993
- SWJP — *Słownik współczesnego języka polskiego*, red. B. Dunaj, Warszawa 1996
- USJP — *Uniwersalny słownik języka polskiego*, red. S. Dubisz, t. I–VI, Warszawa 2003
- WSPP — *Wielki słownik poprawnej polszczyzny PWN*, red. A. Markowski, Warszawa 2010
- WS — B. Chaciński, *Wypasiony słownik najmłodszej polszczyzny*, Kraków 2003
- WSS — B. Chaciński, *Wyczesany słownik najmłodszej polszczyzny*, Kraków 2005

4. Opracowania naukowe

- Boniecka — B. Boniecka, *Funkcje składniowe wyrazów onomatopeicznych*, „Polonica” III, 1977, s. 27–45
- Handke — K. Handke, *Polski język familijny. Opis zjawiska*, Warszawa 1995
- Koseski — M. Koseski, *Ludzie w sytuacji pokusy i upokorzenia*, Warszawa 1985
- Kułakowska — M. Kułakowska, *Słownictwo i frazeologia środowiskowa rzeszowskich harcerzy*, [w:] *Język. Teoria — dydaktyka*, red. B. Greszczuk, Rzeszów 1999, s. 99–137
- Kurzowa — Z. Kurzowa, *Polszczyzna Lwowa i Kresów południowo-wschodnich do 1939 roku*, wyd. II rozszerzone, Warszawa–Kraków 1985
- Lubaś SU — W. Lubaś, *Spółeczne uwarunkowania współczesnej polszczyzny*, Kraków 1979
- Węgier — J. Węgier, *Frazeologia gwar środowiskowych w Szczecinie*, „Socjolingwistyka” 3, Warszawa–Katowice–Kraków 1980, s. 153–160
- Zagrodnikowa — A. Zagrodnikowa, *Nowe wyrazy i wyrażenia w prasie*, Kraków 1982

5. Teksty mówione

- EK — używane bądź zasłyszane przez Elżbietę Kuryło
- KU — używane bądź zasłyszane przez Krystynę Urban
- PR — Polskie Radio
- RL — używane bądź zasłyszane przez Renardę Lebdę
- TJM — *Teksty języka mówionego mieszkańców miast Górnego Śląska i Zagłębia*, red. W. Lubaś, t. I, Katowice 1978; t. II, cz. 1–2, Katowice 1980
- TV — telewizja
- WL — używane bądź zasłyszane przez Władysława Lubasia

6. Korpusy tekstowe

- NKJP — Narodowy Korpus Języka Polskiego, <http://www.nkjp.uni.lodz.pl>

7. Teksty internetowe

Wykaz skrótów i symboli

<i>b.</i>	— były	<i>Of.</i>	— sytuacja oficjalna
<i>br.</i>	— brak wykształcenia	<i>Og.</i>	— kontakt ogólny
<i>czas.</i>	— czasownik	<i>ok.</i>	— około
<i>D</i>	— dialog	<i>oper. met.</i>	— operator metatekstowy
<i>dop.</i>	— dopowiedzenie	<i>oper. tekst.</i>	— operator tekstowy
<i>dśl.</i>	— pochodzenie dolnośląskie, dolnośląski	<i>P</i>	— polilog
<i>fr.</i>	— fraza	<i>part.</i>	— partykuła
<i>in.</i>	— inni	<i>pn.</i>	— pochodzenie północno-polskie
<i>Ind.</i>	— kontakt indywidualny	<i>Pof.</i>	— sytuacja półoficjalna
<i>K</i>	— kobieta	<i>przym.</i>	— przymimek
<i>KK</i>	— kobiety	<i>przym.</i>	— przymiotnik
<i>licz.</i>	— liczebnik	<i>przysł.</i>	— przysłówek
<i>lmn.</i>	— liczba mnoga	<i>ps.</i>	— wykształcenie podstawowe
<i>Lok.</i>	— kontakt lokalny	<i>r.</i>	— rok
<i>lp.</i>	— liczba pojedyncza	<i>rel.</i>	— relator
<i>M</i>	— mężczyzna	<i>rzecz.</i>	— rzeczownik
<i>małop.</i>	— pochodzenie małopolskie, małopolski	<i>spój.</i>	— spójnik
<i>maz.</i>	— pochodzenie mazowieckie, mazowiecki	<i>śl.</i>	— pochodzenie śląskie, śląski
<i>MM</i>	— mężczyźni	<i>śr.</i>	— wykształcenie średnie
<i>Mn.</i>	— monolog	<i>śrt.</i>	— wykształcenie średnie techniczne
<i>mod.</i>	— modalizator	<i>Tp.</i>	— tekst postaci
<i>N</i>	— nadawca	<i>Tpr.</i>	— tekst postaci przytoczony przez narratora; tekst postaci, która jest narratorem
<i>ndk.</i>	— niedokonany	<i>Tr.</i>	— tekst narratora
<i>ndm.</i>	— nieodmienny	<i>U</i>	— uczestnik bierny
<i>N–O</i>	— równy status nadawcy i odbiorcy	<i>ur.</i>	— urodzony
<i>N>O</i>	— wyższy status nadawcy	<i>w.</i>	— wykształcenie wyższe
<i>N<O</i>	— wyższy status odbiorcy	<i>wh.</i>	— wykształcenie wyższe humanistyczne
<i>Nof.</i>	— sytuacja nieoficjalna	<i>wlkp.</i>	— pochodzenie wielkopolskie, wielkopolski
<i>nps.</i>	— wykształcenie niepełne podstawowe	<i>wt.</i>	— wykształcenie wyższe techniczne
<i>nw.</i>	— wykształcenie niepełne wyższe		
<i>nwh.</i>	— wykształcenie niepełne wyższe humanistyczne		
<i>O</i>	— odbiorca		

<i>wykrz.</i>	—	wykrzyknik	<i>zaw.</i>	—	wykształcenie
<i>wym.</i>	—	wymowa			zawodowe
<i>wzgl.</i>	—	względnik	<i>zdr.</i>	—	zdrobnienie
<i>zaim.</i>	—	zaimek	<i>zn.</i>	—	znaczenie

cyfry rzymskie przy *N* i *O* — oznaczenie grupy wiekowej

- I* — wiek do 15 lat
- II* — wiek od 15 do 35 lat
- III* — wiek od 35 do 55 lat
- IV* — wiek powyżej 55 lat

liczby arabskie przy *N* i *O* — dokładne oznaczenie wieku

Oe

oemce przysł. [wym.: oemce] ‘o mało co’: L to znaczy jeszcze nie skończyłam E ale dni są policzone oemce I o prawie dni są policzone. TJM II, 2, 140 [tekst mówiony, 1974; N: M II, asystent UŚ; O: K, 55, ps., pracuje w hucie w Będzinie, Sosnowiec; O: K, w., Sosnowiec, Kraków]. ~ No patrz rado, jaki ten świat jest mały! „Oemce” żeśmy się nie spotkali na Varadero:)) el-do-rado.blogspot.com [forum dyskusyjne, 03.2010; N: Anonimowy].

oemce / o.m.c. / omc // o mało co magister / mgr rzecz. ‘student, studentka ostatniego roku studiów’: Tematy prac magisterskich realizowanych w roku akad. 2009/2010 – studia dzienne – 1. „OCENA PRZYRODNICZEJ PRZYDATNOŚCI OSADÓW DENNYCH ZBIORNIKA WODNEGO CHAŃCZA” – Sz. P. studentka (o.m.c. mgr) Joanna Wszolek. 2. „WARUNKI EKSPLOATACJI I OCENA STANU TECHNICZNEGO JAZU NA RZECE CZARNA STASZOWSKA” – Sz. P. student (o.m.c. mgr) Tomasz Kobylarz. marekt/o_mnie/prace ~ sformułowania zdań wskazują, że naukę gramatyki skończyłaś b. dawno i niewiele Ci z niej wiedzy pozostało. A masz przecież zamiar cudze dzieci UCZYĆ! Uczyć – szanowna omc mgr, czyli ... no właśnie. 3. wyrażasz ogromne zdziwienie, że ty – omc mgr nie masz pracy, a w szkołach uczą ci bezliterkowi. Czyli – idąc twoim tokiem myślowym – należy zapewne zorganizować losowanie lub jeszcze lepiej śledztwo (to takie modne obecnie) i wywalić kogoś, aby dla szanownej omc mgr, gdy już będzie mgr zrobić wolne miejsce. [...] Wybacz szanowna omc mgr ostrość moich słów, ale i ręce i biust opadają na takie dictum. www.pless.pl [forum dyskusyjne, 06.02.2006; N: opa]. ~ Temat: omc mgr inż. Politechniki Śląskiej szuka pracy / Od: „Przemek Neumann” <p...@N...gazeta.pl> szukaj wiadomości tego autora / W ciągu kilku

tygodni będę mgr inż. specjalności Informatyka Ekonomiczna i Ekonometria Wydziału Organizacji i Zarządzania Politechniki Śląskiej. [...] Szukam pracy związanej z kierunkiem studiów. www.praca.egospodarka.pl [temat ogłoszenia, 25.05.2003]. ~ W partyjnym łonie post(?)komunistów było i zapewne jest więcej takich osób, podających fałszywe informacje na temat swojego „wykrztałcenia”. Nie od rzeczy będzie przypomnienie ~ O Mało Co (OMC) magistra, tow. Kwaśniewskiego, mianowanego już dwukrotnie do funkcji prezydenta Rzeczypospolitej z woli wyborców PZPR-SLD. www.asme.pl [artykuł, 20.09.2002; N: M, K. Pawlak; „Za «Dziennikiem Internetowym» PAP z dn. 20.09.2002”]. ~ „omc mgr (dla nieorientowanych – rozwinięcie skrótu: o mało co mgr) Kwaśniewski to posiadacz psów, znający zapewne ich obyczaje. www.wprost.pl/blogi [forum dyskusyjne, 08.09.2007; N: ~bo.ma].

oemef / o.m.f. / o mały figiel magister rzecz. ‘student piątego roku’. SGS, 128.

oemwu / o.m.w. / o mały włos magister rzecz. ‘student piątego roku’. SGS, 128.

oenerowiec / ONR-owiec rzecz. ‘członek Obozu Narodowo-Radykalnego (ONR-u), ONR-u „Falangi”, ONR-u „A.B.C.”’: W Bytomiu – neopoganie, w Krakowie – faszystowscy falangiści, w Warszawie – narodowo-radykalni oenerowcy i Młodzież Wszechpolska. m.wyborcza.pl [artykuł, 05.11.2010; N: M, G. Szymanik]. ~ Ciekawymi źródłami są także pamiętniki naocznych świadków opisywanych wydarzeń. Jako pierwszy i jak na razie jedyny spośród Oenerowców swoje wspomnienia spisał i opublikował stojący na czele bojówki RNR Zygmunt Przetakiewicz. www.nop.org.pl [praca proseminaryjna napisana pod kierunkiem dr M. Pio-

trowskiego, Lublin 2001; N: R. Dobrowolski]. ~ Otóż pałkarzami ONR-owcy faktycznie bywali, ale za „głupich” muszą przeprosić. RZP Plus Minus 71/2011, P11 [felieton, Mn., Tr. (M, R.A. Ziemiakiewicz)].

oenerowski przym. ‘związany z Obozem Narodowo-Radykalnym (ONR), należący do niego; charakterystyczny dla oenerowca’: Przed wojną oenerowski pałkarz i żyletkarz, organizujący pogromy [...]. Kisiel. D, 560 [dziennik, 1971, Mn., Tr. (autor)]. ~ Dziś w środowiskach duchowo skumanych z endecją i tradycją oenerowską coraz donośniej odzywają się głosy, że dosyć już wspomniania Marca, dosyć tej mitologii pokoleniowej. Marzec w sumie nie był taki ważny. Ot, komuchy załatwiały swoje porachunki, rzekomi bohaterowie studenckiego protestu to lewacy i trockiści, ambicjonerzy wyobcowani ze społeczeństwa. Polityka 10/2003, 100 [felieton, Mn., Tr. (R.M. Groński)].

oenzetka / OeNZetka rzecz.

1. ‘Organizacja Narodów Zjednoczonych (ONZ)’: Jak rozumiem, sprawa terrorystów z Kremla też zostanie przez czcigodną OeNZetkę rozpatrzona? www.kaukaz.info [forum dyskusyjne, 04.08.2011; N: antirussia81].

2. ‘żartobliwie: rodzaj diety: ONZ – odchudzanie na zawołanie’: właśnie wymyśliłam, że może na dzień ‘zero’ (czyli dziesiąty dzień) upiekłabym marchewkowe muffiny... ehh ale podejrzewam, że szkoda mi będzie dziewięciu dni starań i po prostu będzie jeden dzień bez konkretnego rozkładu posiłków, a potem jazda dalej z oenzetką... www.photoblog.pl [blog, 28.02.2012; N: K, Gdańsk; „II dzień ONZ”].

3. ‘żartobliwie: kobieta stosująca dietę ONZ, oenzetkę’: czesc oenzetki zima zła uhaaaa no ale chciałam zyczyć samych bialek i węglowodanów kobitka ktore dzisiaj zaczynaja!! ja walczę dzisiaj 5 dzień i strasznie wam dziękuje za mozliwosc czytania i za wsparcie przez te 5 dni, teraz juz tylko z gorki zostały 4 dni. www.dieta.pl/grupy_wsparcia [forum dyskusyjne, 25.01.2010; N: misia_tom, K, Bydgoszcz; „Odp: ODCHUDZANIE NA ZAWOŁANIE – pomocy!”]. *Środowiskowe.

4. ‘Rondo ONZ w Warszawie’: bardzo pożyteczna linia. śmiga w jedną stronę na merry-mount po kurczaki w sosie słodko-kwaśnym,

w drugą na oenzetkę, centrala, a także do fokusa, biblioteki narodowej i na pola mokotowskie. turi.fotolog.pl [forum dyskusyjne, 27.12.2006]. ~ Rondo ONZ wypada już lepiej mimo wielopasmowych arterii: / Lepiej? Jak dla kogo. Na oenzetce przejście osoby starszej (sprawnej fizycznie, ale nie poruszającej się w tempie dresa) przez pasy na jednym cyklu jest niemożliwe. www.skyscrapercity.com [forum dyskusyjne, 01.06.2010; N: Mruczek]. *Lokalizm.

5. ‘mundur, ubranie do sprzątanía’: Sobotni poranek, dzień zwany gospodarczym, umundurowani w tzw. oenzetki (granatowe drelichy, czarne bereciki) uzbrojeni WSW (wiadro, szmata, woda) przystępujemy do walki z wrogiem na południowozachodnim teatrze działań bojowych. www.gwarek.com.pl [blog – wspomnienia, 24.11.2010, Mundurek; wspomnienia kota]. *Środowiskowe.

oes / OeS / OES / OEs / os rzecz.

1. ‘odcinek specjalny rajdu samochodowego (OS)’: „Przerwany oes” jest zapisem wspomnień o tragicznie zmarłym Januszu Kuligu, jednym z najlepszych polskich kierowców rajdowych. vimeo.com [informacja, 2009; N: oszolo murc]. ~ Oes pierwszy pojechaliśmy dość płynnie, i oprócz błędu na nawrocie z pacholkiem gdzie uciekło parę sekund uplasowaliśmy się na 4 miejscu w klasie, ex-aequo z Jackiem Adamskim. [...] Na ostatnim, połączonym oesie na jednostce uplasowaliśmy się na trzecim miejscu, 2 sekundy za Patrykiem Epnerem. kgr.jgora.pl [relacja, 07.05.2012; N: M, P. Szczypka]. ~ Najważniejsza jest zabawa, chociaż na oesach widać było, że niektórzy „idą wszystko”... Dla nas rajd był bardzo udany, choć oczywiście mogło być lepiej. Główne problemy były dwa. Po pierwsze – dobór opon. W naszym przypadku był jasny i klarowny, bo mieliśmy tylko slicki MaxSport – niestety pierwszy oes w deszczu oddalił nasze szanse na dobry wynik, ale wciąż nie mogę uwierzyć że go przejechaliśmy „po czarnym”. Drugi problem pojawił się na 2 odcinku. Sprzęgło postanowiło przestać słuchać (ułamany przewód do wysprzęglika) i do końca rajdu pozostać w tym stanie. Start z rozrusznika do każdego z 7 oesów kosztował nas wiele cennych sekund, no ale takie już są rajdy. Na szczęście na oesach nowa skrzynia (-> podstrona „samo-

chód”) zrobiła dobrą robotę i sprzęgło nie było potrzebne. www.cecot.pl [relacja, 21.05.2012; N: MM, T. Cecot, L. Fucik]. ~ Jeśli pilot może dłużyć w ustawieniach dyfrów czy innych bajerów, to myślę, że te 7 cm niżej też da radę coś pobrać na oesie. www.modelowanie.fora.pl [forum dyskusyjne, 15.01.2010; N: Kris, Bochnia].

2. ‘program komputerowy, komputerowy system operacyjny’: Jako posiadacz pałubka mekintosza gie trzy, z systemem oes dziewięć, z odtwarzaczem cedeków i diwidzi, nagrywarką, pałerpoinstem, modemem, ethernetem i przede wszystkim piętnastocalową kolorową matrycą o rozdzielczości tysięcy dwadzieścia cztery na siedemset sześćdziesiąt osiem, uznałem, że peany na temat zet iks spektrum byłoby zbyt emeryckie i muzealne. Czerw. P, 63–64 [powieść, Mn., Tpr. (M, ur. w 1972: ponad 30, w., dziennikarz, Warszawa)]. *Środowiskowe.

oesowiec / OeSowiec / OS'owiec rzecz.

1. ‘program komputerowy’: też już zasysam oesowca. rajdy.phukuba.pl [forum dyskusyjne, 15.10.2008; N: Pemkowski]. *Środowiskowe.

2. ‘użytkownik komputerowego systemu operacyjnego’: Najbardziej krytykowany wręcz opluwany Windows ma się dobrze i jest najpowszechniejszym systemem. Ci, co go nie używają nie mogą wytrzymać, żeby o tym nie pisać. Jakies kompleksy linuksiarze ewentualnie oesowcy!? www.chip.pl [forum dyskusyjne, 14.04.2011; N: Gość]. ~ Ostatnio pewien kumpel – OeSowiec mnie zapytał, czy mógłbym go „oświecić” w temacie jw. Wprawdzie nie wydaje mi się, by były jakieś istotne różnice (obsługa programowa jest chyba taka sama?), ale na wszelki wypadek pytam, czy ktoś ma jakieś doświadczenia. www.digipedia.pl [forum dyskusyjne, 05.11.2001; N: M, S. Stachniewicz; „OS/2 a ekrany LCD”]. ~ Czołem OeSowcy! Czy ktoś zetknął się z takim problemem: Jest sobie kontroler EIDE w slotcie PCI. Wszystko działa dobrze pod win, ale OS nie widzi karty (i dysków do niej podpiętych). Producent niestety nie dołączył sterowników do OS/2. Jak to podpiąć do systemu? lists.man.lodz.pl [forum dyskusyjne, 04.2002; N: Mikołaj]. *Środowiskowe.

3. ‘uczestnik rajdów z odcinkami specjalnymi (OS)’: Wyjazd w tym tygodniu. Gnoilibym już w weekend ale najpierw chciałbym utrwalić auto

na zdjęciach. Wybrałem sobie w tym celu firmę którą prowadzi ponoć znajomy oesowiec, chyba w przyszłym tygodniu będzie możliwość żeby coś popstrykać. www.bmw-sport.pl [forum dyskusyjne, 11.07.2012; N: Inur, Poznań].

oesowy przym. ‘będący odcinkiem specjalnym rajdu samochodowego, charakterystyczny dla niego, należący do niego, jemu właściwy’: Jak można określić imprezę mianem amatorskiej (licencja niepotrzebna), kiedy na liście startowej widnieje 10 Lancerów, 5 Imprez, Delty Integrale, itp a do tego rajd ma 62km oesowe (dla porównania ostatnie 2 rundy RPP miały po ok. 80km oesowych). www.cecot.pl [relacja, 21.05.2012; N: MM, T. Cecot, L. Fucik]. ~ Drugie hydro byłoby naszym pierwszym oesowym zwycięstwem, gdyby nie potrącenie opony na nawrocie. Na drugiej pętli jednostki znowu nie były łaskawe, ale czasy nie były złe. Do oesowego zwycięstwa na trzecim, odwróconym hydro zabrakło tylko 0.3 sekundy. kgr.jgora.pl [relacja, 07.05.2012; N: M, P. Szczypka]. *Środowiskowe.

oesówka / OeSówka rzecz.

1. ‘samochód rajdowy’: otoMoto: Fiat Uno rajdówka/oesówka (Sport/Coupe). www.allegro.archiver.pl [oferta handlowa, 2007]. ~ Arbus, nie patrzyłem czy to będzie pasować do oesówki, po prostu mi się bardziej ciemne szybki podobają, auto niebawem będzie oklejone logiem mojej firmy i lepiej będą widoczne literki na ciemnej tylnej szybie, btw zapraszam wszystkich do współpracy. nissanzone.pl [forum dyskusyjne, 19.04.2011; N: nismojoe, 21, Poznań].

2. ‘odcinek specjalny rajdu’: Próby bez pachotków? bardziej takie osowe? / To będą oesówki! Szykany jedynie dla uatrakcyjnienia lub spowolnienia ... Informacje na temat Śnieżynki znajdziesz tutaj. forum.peugeot205.pl [forum dyskusyjne, 11.02.2009; N: precyzyjna, Warszawa]. ~ Próby badzio fajne. Były 3 w stylu plac ze słupkami, ale jakoś fajnie się to jechało (szybkie, w miarę proste). Dalej była próba koło wysypiska śmieci (oprócz jakże uroczego zapachu i braku możliwości obejścia próby-bardzo by się przydało) wypasik (taka lekka OeSówka). zlosnik.pl [relacja z rajdu, 04.09.2005; N: Rogas, Warszawa].

*Środowiskowe.

oesu / oesu oesu / oessu *wykrz.*

1. 'wyraz radości, zadowolenia': Oesu, o mamuniu, o wszyscy święci, mam zielone szparragi. blablablablabla.pinger.pl [notka, 08.06.2012; N: panna_kotta]. ~ Panna Alicja: Oesu, mój slit blogasek jeszcze nigdy nie przeżył takiego obłężenia botów. Prawdę powiadali Ci z Was, którzy przy ostatnim takowym ataku ostrzegali, że w tym serwisie dopuszczanie komentarzy od niezalogowanych userów nie ma racji bytu. panna.alicja.pinger.pl [blog, 08.05.2012; N: K].
2. 'oznaka ironii połączonej z dezaprobatą, negatywną oceną': oesu ale stare. / oesu mam pisać szczerze? to w następnej notce bo jebne śmiechem. www.photoblog.pl [komentarz, 21.05.2012; N: snau, Poznań]. ~ Ha ha, komentarz do tego zdjęcia: oessu pasuje idealnie. A więc powtórzę, OESSU :-)) www.ciacha.net [forum dyskusyjne, 2012; N: bazyliszek7]. ~ Kup buciki dla niemowlaka, zapakuj ładnie i powiedz mu, że masz dla niego specjalny prezent. / oessu, jakie to oklepiane, zaczerpnięte żywcem z głupawych komedii romantycznych... www.kowbojki.pl [forum dyskusyjne, 06.05.2012; N: gość].
3. 'oznaka niecierpliwości': Oesu oesu muszę się podzielić tym bo umre / Serge Gainsboroug [!] w swoim concept albumie opowiadającym o romansie starego faceta z 15 letnią Melody Nelson... www.filmweb.pl/forum [forum dyskusyjne, 01.03.2012; N: priss].
4. 'oznaka zniecierpliwienia': Oesu – kazdy ma swój własny koszmar / Oesu, znowu. Ok: jak sobie złamię nogę w jednym miejscu to mam nie narzekać, bo są tacy który złamali w dwóch? forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 17.04.2012; N: fueradesi].

*Eufemizm o Jezu.

oesyf rzecz. 'z niechęcią, grubiańsko: ośrodek szkolenia fizycznego, Ośrodek Sprawności Fizycznej (OSF)': oesyf – ośrodek szkolenia fizycznego, zmora poborowych. www.koledzy-zwojska.pl [hasło słownikowe]. *Środowiskowe.

ofacjata rzecz. ' prostytutka'. SSP, 152.

ofajdnąć się czas. 'ożenić się'. SGS, 170.

ofajtać czas. 'pobrudzić': Tylko nie może bidok daleko odchodzić od kwatery, albo tylko

brzegiem Bałtyku musi chodzić, żeby zdążyć do wody i nie ofajtać sobie pięt. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 06.07.2006; N: kaczy_mozdzek].

ofajtać się czas. 'ożenić się': Również (zwłaszcza wśród młodzieży) można usłyszeć slang typu Ochajtał/ła się. mazurskie Ofajtać się znaczy to samo. ofg.pl [forum dyskusyjne, 27.03.2008; N: Uliesses].

o fak / o fuck / o fuck! *wykrz.*

1. 'rubaszne przekleństwo będące oznaką wzruszenia': o fak, stanely mi lzy w oczach. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 02.03.2010; N: dziewice].
2. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem złości, zdenerwowania': o fuck bankomat zatrzymał mi kartę! f.kafeteria.pl [temat forum dyskusyjnego].
3. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem podziwu, zachwyty; uznania': O fuck! Genialne zdjęcia. Też bym chciała tak ładnie fotografować. :) Zajebiaszcza sprawa. www.strykowski.net [komentarz, 02.12.2007; N: Kermit].
4. 'rubaszne przekleństwo będące sygnałem bólu': o fak jak głowa boli :((old.zryte. pl [komentarz do zdjęcia, 10.04.2012; N: gość].
5. 'rubaszne przekleństwo będące oznaką zreflektowania się': o fak. Zakochałem się chyba o.O lu.bieto.pl. ~ O.o o fak... zayebałam się trochę...idę spać pa miśki:* www.samosia.pl [forum dyskusyjne, 25.01.2012; N: gość, K].
6. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem negatywnej oceny': o fuck! koszmar, ja pieprze toż to jakieś monstrum. f.kafeteria.pl [komentarz do zdjęcia, 31.08.2012; N: przebój lata].

*Anglicyzm.

o fak, o fak, o fak! *wykrz.* 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od o fak: rubaszne przekleństwo będące oznaką złości (i bólu)': O FAK, O FAK, O FAK!!!!!! AUA!!!!!! wyrwali mi 8-ke!!! nic nie bolało, ani rozcinanie dziasła, ani wiercenie kosci, ani samo rwanie. no nic. trochę bolało robenie zastrzyku na początku... ale to jest nic. dopiero zaszywanie!!!!!! o kuzwa!!!! jak to boli... powiedziała że nie będzie boleć!! a ja nie moge mówić, polykac, ruszac szceka, nic. boli!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!

chce przytulanie :(necrosa.nethit.pl [tytuł po-
stu, 12.02.2004; N: molly-trip]. *Anglicyzm.

ofensywa czegoś, rzecz. 'nasilanie się cze-
goś, nagły wzrost': Dla „Solidarnej Polski” lato
będzie pracowite. Od lipca – objazd po Polsce;
od września – ofensywa legislacyjna i przepro-
wadzka do nowej siedziby. W międzyczasie
minie, wyznaczony politykom SP przez PiS, ter-
min powrotu w jego szeregi. Liderzy SP są
przekonani, że nikt nie opuści ugrupowania.
www.polskatimes.pl [lid artykułu, 15.07.2012].
~ Innymi słowy – ofensywie zła, czasem bez-
wiednej, trzeba przeciwstawić ofensywę dobra
– zamierzoną, upartą, z sercem. GN 33/2012, 34
[felieton, Mn., Tr. (ks. proboszcz T. Horak, No-
wy Świątów)].

ofensywka rzecz. 'lekceważąco lub ironicz-
nie: ofensywa': Skoro zapiwiadana ofensywa
jesienna okazała się raczej ofensywką, do cze-
go przyczynił się zapewne sam Donald Tusk
przenosząc się do Sejmu, żeby patrzeć posłom
na ręce, (a jak komuś patrzy się na łapki to
wiadomo, że nic nie wychodzi) trzeba było
(zwłaszcza w wyniku krytyki sedna tej ofen-
sywki, czyli debaty o OFE) odwrócić uwagę
społeczeństwa od jesiennej ofensywki i przekuć
ją na wiosenną ofensywę, przynajmniej w wer-
sji propagandowej. ewantea2009.salon24.pl
[artykuł, 13.03.2011].

ofensywność rzecz. 'podejmowanie ataku,
walki, często na granicy ryzyka'. PSWP 26, 80. ~
Ofensywność, upór i skuteczność to najbardziej
poszukiwane cechy szefa firmy w USA. www.
karieramanagera.pl [lid artykułu H. Guryń].

ofensywny przym. 'taki, który chętnie po-
dejmuje ryzyko, jest ambitny i aktywny, nie
ustępuje, walczy do końca'. PSWP 26, 81. ~ To
osoba pozbawiona charyzmy i człowiek, który
nie jest w stanie pełnić funkcji społecznego
lidera – mówił publicysta i wskazał, że jedynym
ważnym elementem tej prezydentury mogą
być relacje z Ukrainą, gdzie prezydent jest sa-
modzielny i ofensywny. www.polskieradio.pl
[artykuł, 06.08.2012; N: M. Krzymowski]. ~ One
też są kupą gówna, skoro kazały mi się zainte-
resować kobietą tak płytką i ofensywną.
Czerw. P, 46 [powieść, Mn., Tpr. (M, ur. w 1972:
ponad 30, w., dziennikarz, Warszawa)].

oferka rzecz. 'oferta; oferowanie': ROWERY
Magnetyczne PLIANT INSPORTLINE SPOKEY –
szeroka oferka rowerków. entrepid.biwno.pl.
~ Mała oferka [...] Pajaki moge wysłać pks pkp
lub pocztą, lub dostarczyć w okolice miast Po-
znań, Wrocław, Kalisz, Kępno. www.terrarium.
com.pl [tytuł oferty handlowej, 20.11.2011; N:
garbus, Ostrów Wielkopolski]. ~ ...a i temat
wątku sugeruje, że się zastanawia... więc daj-
my mu szansę :fcp1 :fcp29 właśnie o to chodzi
zbieram informacje i wkurza mnie że ww robi
lepsze oferki od forda?? forum.fordclubpol-
ska.org [forum dyskusyjne, 10.03.2008; N: FIN].

oferma rzecz.

1. 'lekceważąco lub pogardliwie: 'kobieta mało
sprawna, ślamazarna; nieudolna; niezdar-
nie wykonująca różne czynności; niezgrabnie po-
ruszająca się': Szefem jest mój sąsiad, przyja-
ciel mamy. I to moja pierwsza praca, boję się
że nie dam sobie rady, nie będę potrafiła zrobić
najprostszych czynności np obsługiwać ksero
boję się że mama naje się wstydu przed sąsia-
dem za to jaką jestem oferką :-(niby mam za-
cząć od czwartku ale tak się boję. f.kafeteria.pl
[forum dyskusyjne, 08.06.2012; N: MagdaaaO,
20, śrt.]. ~ Jestem oferka? opuszciam już ja-
kies 5 prob jak nie wieciej nie zadzwoniłam do
dyrygentki a za tydzień mamy konkurs, dora-
dzono mi zebym powiedziała że nie jade na
konkurs bo nie moge jechac bo mam duzo na-
uki, i ni moge tez chodzic juz na chor. zapy-
taj.onet.pl/ [forum dyskusyjne, 03.11.2011; N:
Jabtuszeko171819].

2. 'lekceważąco lub pogardliwie; z nacecho-
waniem ekspresywnym intensywniejszym niż
w odniesieniu do kobiety: mężczyzna niezdar-
ny, mało sprawny, nieudolny, niezgrabny, śla-
mazarny': Ale z ciebie oferma, gnojzarzu! Braun
L, I 244 [powieść, D, Tp.; N: M, robotnik
w stoczni, Gdańsk; O: robotnik, współmieszka-
niec w baraku; U: koledzy N i O; Lok., Nof.,
N>O]. ~ Pan ma spóźniony refleks. Na ringu
byle oferma zrobiłaby z pana szmatę. Brosz. B,
21 [powieść, D, Tpr.; N: M III, literat, Kraków; O:
magister (robot)]. ~ Tylko ja będę miał pecha
i zły los popchnie mnie dalej, w inne chore, co-
raz dziwniejsze galaktyki, jak jakiegós oferkę,
pieprzonego skajłokera, który wypadł ze statku
kosmicznego nawalać się z czarnym lordem
ciemności [...]. Czerw. P, 110 [powieść, Mn.,

Tpr. (M II, ur. w 1972: ponad 30, w., dziennikarz, pisarz, Warszawa)]. ~ Tylko ci kopa dać, tylko. Zginiesz, szczeniiesz, ofermo, a ja nie mam czasu przyjeżdżać co tydzień, żeby zabierać te bazgroły i bawić się w twego mecenasa. Bit. P, 80 [powieść, Mn., Tpr.; N: M III, w., doktor nauk humanistycznych, Szczecin; O: M III, śr., po szkole plastycznej, dekorator, Szczecin; Ind., Nof., N-O (bracia)].

oferma losu rzecz. ‘o kimś nieudolnym, niezdarnym, ślamazarnym; o kimś, komu nic się nie udaje’: Pechowiec czy oferma losu / Sama już nie wiem kim ja jestem. W niedzielę w zabawie z corka uderzyłam się w mały palec lewej ręki, że nie wspomne, że następstwem mojego kalectwa, było również skaleczenie się w inny palec owej ręki. od-nieba-najdalej-sa-fiolki.blog.onet.pl [tytuł wpisu, 01.03.2008; N: Kayenn]. ~ Nie chce mi się wierzyć w mega bałagan w domach kobiet uczestniczących w programie. Mi by było wstyd coś takiego pokazać. Tylko oferma losu nie potrafi odkurzać czy zmywać naczyń. Sorry. www.kozaczek.pl [forum dyskusyjne, 18.08.2012; N: gość; ocena programu telewizyjnego]. ~ kto by chciał taka ofermę losu która siedzi godzinę na wykładach i leca jej 3 razy notatki z kolan....ja pikole.... f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 04.03.2012; N: nieporadnażyciowo].

ofermiasto przysł. ‘niezdarnie, niezgrabnie, ślamazarnie; nieudolnie; tak jak oferma, podobnie do ofermi’: Przebrałam się w luźne spodnie i jakąś pierwszą lepszą bluzkę. Chwycałam deske i wymijając brata, który ofermiasto na piechcie szedł, pojechałam do budy. Ale ziomalka! Jechała trzymając deskorolkę w ręce! www.enlamron.fora.pl [forum dyskusyjne, 22.09.2007; N: Świetlik, K, Wrocław]. ~ Ibulka, tu na forum są same nawiedzone co to do 18stki spędzają 24h/doba w pokoju dziecięcym niańcząc swojego dzidziusia.... Tylko później są rozterki: dlaczego dzidzius jest ofermiasto nie-samodzielny? A dlaczego wyje jak kot jak się do przedszkola wybiera? A dlaczego synowa jest na mnie taka wściekła i mówi że go nic nie nauczyłam...? forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 01.08.2007; N: lolinka2]. ~ Kwestia ucieczek z dosiadu jest zapewne też do dopracowania, ale sprawa nie jest łatwa, bo jak wspo-

minałam on z automatu idzie po tą gilotynę. Na dodatek strasznie ofermiasto, ale skutecznie co dodatkowo wkurza. www.sfd.pl [forum dyskusyjne, 15.07.2011; N: bluegi, M; o technice walki].

ofermiasty przym. ‘niezdarny, niezgrabny, ślamazarny; nieudolny’: A dla mnie był ofermiasty właśnie dlatego, że dał się podpuścić Thingolowi i poszedł po ten silmaril (czytaj: na śmierć). Przecież ojcu Luthien właśnie o to chodziło, żeby człek zginął, a Beren, jak ten posłuszny pies, na wszystko się zgadza i idzie grzeczniutko na śmierć. forum.tolkien.com.pl [forum dyskusyjne miłośników twórczości J.R.R. Tolkiena, 18.07.2011; N: Nadia]. ~ krew się lała strumieniami. I to był ten nie – pożytek . Chociaż od razu rzekł , że teraz będzie 2 tygodnie na krankolu / tak w Strzelcach Op.nazywa się zwolnienie lekarskie / i nie będzie mył naczyń. Po jakimś czasie zapytał czy będę czuła dla chorego – z miłą intonacją w głosie, a za chwilę ze złością „coraz bardziej jestem ofermiasty”, bo nie wygoiła mu się rana, gdy „otał” się o bagażnik w czasie wypakowywania zakupów 2 tygodnie temu. widzianezkamionki.blogspot.com [blog, 31.01.2010; N: Bl@gierka]. ~ I nie jest to „młodszość” partnera, jak usiłuje nam tu wmówić jakiś ofermiasty egoista. Każdy powinien wiedzieć co to jest. To „odpowiedniość” tego partnera, pod każdym względem. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 04.10.2011; N: aha ii ach; „Odpowiedz na ten temat >> jest tylko jedna rzecz którą się mogą chwalić kobiety”].

ofermiątko rzecz. ‘ironicznie, sarkastycznie: mały oferma, mała oferma’: żelek skończ już z tym bieganiem po topikach i sprowadzaniem dyskusji na temat ofermusia. ofermuś to, ofermuś tamto, ofermuś nie jest zboczony, ofermuś dobrze pisze, zostawcie mojego ofermusia, ofermuś szukam cię, ofermuś stęskniłam się, ofermuś pogniewa się jak stanę w jego obronie, ludzie, już mdło od tych ofermusiów, ofermiątek i tak w każdym temacie. „rozczerowanie roku 2009” a ty znowu z tekstem „brak perspektyw na poczęcie gromadki uroczych blond-ofermiątek”. ile jeszcze człowiek będzie czytał o małych ofermiątkach i dużym ofermusiu? smerfa sobie poszukaj, będą smer-

fiątka. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 27.12.2009].

ofermowatość rzecz. 'lekceważąco: niedo-
łężność, niezdarność, ślamazarność; zachowy-
wanie się jak oferma': Ten klub jako jeden
z nielicznych mimo braku możnych protekto-
rów po wielu latach uzyskał w czysty sposób
awans do ekstraklasy. Zmagając się z przeciwno-
ściami ze wszystkich stron (brak pieniędzy,
ofermowatość zarządu, ociążałość władz mia-
sta, pomyłki sędziów-mecz z Koroną itp.) utrzy-
mał się w lidze w rywalizacji sportowej. www.
polonia.bytom.pl [list poparcia, 01.06.2008; N:
prof. dr hab. inż. A. Świerniak, dyrektor Instytu-
tu Automatyki Politechniki Śląskiej]. ~ Czasem
lepiej być kimś spokojnym, nie wadzącym
nikomu, nieuzbrojonym, a nie znanym oprysz-
kiem z nożem w kieszeni (vide! Wielkie Super-
mocarstwa), co to jest niebezpieczny dla każ-
dego i profilaktycznie warto by go unieszkodli-
wić. Taka jest właśnie dzisiejsza zbiedniała, ze-
starzała, skłócona UE. Kto wie, może to właśnie
(ta ofermowatość i dziadostwo) UE się opłaci!
www.bankier.pl [forum dyskusyjne, 09.12.2011;
N: ~S.O.; „Re: Na żywo: Nowy podział Unii Eu-
ropejskiej?"]. ~ Napewno się różnie od reszty
rodziny tym sfoim gamoństwem i ofermowa-
tością ale karzdy człowiek jest inny, nie? [...] Zawsze
chciałam wyglądać jak Selena Gomez
ale wyglądałam inaczej niż chce, mam kasztano-
we włosy, bladą skórę, krwisto czerwone, peł-
ne usta, orzechowe oczy, piegi na nosie, je-
stem wysoka i chuda ale mam wade swoją
ofermowatość i to mi przeszkadza. rozdwoje-
niejzani.blog.pl [pamiętnik, 15.12.2011; N: K,
16, uczennica liceum].

ofermowaty przym. 'lekceważąco: mający
cechy ofermy, zachowujący się jak oferma;
niezdarny, niedołączny, ślamazarny'. SJPD, XI
346. ~ Z rysunku spogląda fajny, sympatyczny,
może nieco ofermowaty główny bohater. swiat-
bajki.blox.pl [recenzja filmu, 29.07.2012]. ~ Mi-
sie! Przestań chlipać w rękaw, szykuj kasiore
i zasuway do agencji towarzyskiej! Jezus Maria,
co to jest za ofermowaty chłop, to ja już nie
wiem! Wszystko mu trzeba powiedzieć jak
dzieciakowi! forum.o2.pl [komentarz do oferty
matrymonialnej, 12.07.2012; N: Pani spod La-
tarni]. ~ Inspektor Columbo / Technika szcze-

gólnie skuteczna w rozmowach z młodymi ne-
gociatorami. Oponent udaje osobę niepozbie-
raną, chaotyczną, ofermowatą, nieprzygotowa-
ną (inspektora Columbo). Zachowuje się tak
żałośnie, że wywołuje reakcje emocjonalną
u rozmówcy, który chce mu pomóc, doradzić.
[...] chęć niesienia pomocy zaowocuje przekazi-
aniem informacji, które negocjator w później-
szym etapie wykorzysta, a „ofermowatość” bu-
dzi współczucie, przez które jesteśmy bardziej
skłonni do ustępstw. www.psychologia.biz.pl
[artykuł, 21.08.2009].

ofermuś rzecz. 'pieszczotliwie: oferma':
Fermi:)):)) – GOLDEN RETRIEVER Kochana
ciapka, kochany totalny ofermuś!! www.golden-
retriver.fora.pl [2009]. ~ żelek skończ już z tym
bieganiem po topikach i sprowadzaniem dys-
kusji na temat ofermusia. ofermuś to, ofermuś
tamto, ofermuś nie jest zboczony, ofermuś -
dobrze pisze, zostawcie mojego ofermusia,
ofermuś szukam cię, ofermuś stęskniłam się,
ofermuś pogniewa się jak stanę w jego obro-
nie, ludzie, już mdło od tych ofermusiów, ofer-
miątek i tak w każdym temacie. „rozczarowa-
nie roku 2009” a ty znowu z tekstem „brak per-
spektyw na poczęcie gromadki uroczych blond-
ofermiątek”. ile jeszcze człowiek będzie czytał
o małych ofermiątkach i dużym ofermusiu?
smerfa sobie poszukaj, będą smerfiątka. f.kafe-
teria.pl [forum dyskusyjne, 27.12.2009].

oferteczka rzecz. 'pieszczotliwie lub iro-
nicznie: oferta': Może oni sprzedają te domy
tym którym zabierają, tylko już drożej: nie spła-
casz kredyt – konfiskat i oferteczka jutro –
chesz w swoim domku mieszkać dalej? ufofo-
rum.forumotion.com [forum dyskusyjne, 28.01.
2009; N: busia, Gdańsk]. ~ NIEZŁA OFERTECZ-
KA NAWED 7,7 KG W CENIE 6,8 YOL INPREZA
I JADZIEM Z KOKSEM P_P. www.hip-hop.pl [fo-
rum dyskusyjne, 28.03.2012; N: ef82 miszcz].

ofertka rzecz. 'pieszczotliwie, zjednująco:
oferta': Gwiazdkowa ofertka na GOFOX.pl –
Kup 3 rzeczy, płać za 2!! W związku ze zbliżają-
cą się dużymi krokami GWIAZDKĄ, Sklep go-
fox.pl dla Was super ofertę: Kup trzy rzeczy,
płać za dwie! www.hcfr.pl [tytuł oferty handlo-
wej]. ~ Ten genialny modemik to najlepsza
ofertka, kto nie kupi ten palantunio, jak kto po-

wie że intermecik już ma to niech zrobi prezencik temu kto nie ma. (bo niby gdzie prezenciki za złotóweczke? – tylko u nas – bez ściemy). www.allegro.archiver.pl [oferta handlowa, 2006, *Blotnica Strzelecka*]. ~ Fm Group to producent wysokiej jakości perfum (161 zapachów), kosmetyków i chemii gospodarczej. Ponadto w ofercie posiadamy również usługi telefonii komórkowej Fm Mobile (abonament, pre-paid, internet). praca-dodatkowa.hiperogloszenia.pl [oferta handlowa; N: K, A. Walczak].

ofertówka rzecz.

1. 'przezroczysta okładka plastikowa, w której przechowywana jest oferta pisemna, zwykle jedno- lub dwustronicowa, firmy, producenta itp.'. PJZ, 241. ~ Ofertówka wykonana z mocnej i sztywnej folii PCV. Przednia okładka jest przezroczysta, druga kolorowa. Zgrzana w literę „L”. www.upominki.com.pl [oferta handlowa]. ~ Wykonana z najwyższej jakości folii twardej PCV. Zgrzana w literę „L”. Posiada wycięcie na palec umożliwiające łatwe otwarcie ofertówki. www.biurfol.pl [oferta handlowa]. ~ Teczki ofertowe – ofertówki opcja PREMIUM MAT – dwustronnie foliowana folią MAT Teczka Oferta – dobrze zaprojektowana znacznie poprawia wizerunek firmy i podnosi atrakcyjność oferty w niej zaprezentowanej. Dodatkowo ułatwia składowanie i segregację dokumentów. www.wydruki-wroclaw.pl [oferta handlowa].
2. 'internetowa oferta handlowa': Zlecę wykonanie ofertówki w postaci prezentacji PDF (ok. 5–8 stron), do kwoty 150zł. Przy składaniu oferty prosiłbym o pokazanie swoich wcześniejszych prac. gfxworld.pl/forum [ogłoszenie, 29.11.2011; N: matush, Képice].

off przysł. 'niekonwencjonalnie, oryginalnie, niecodziennie': Ale pora już o biegunach raczej pobełtać, bo teraz to się już robi naprawdę off i topowo! :D Ps. Chyba, że się temat wziął i w naturalny sposób wyczerpał, co i nie wykluczone! www.cheops.darmowefora.pl [forum dyskusyjne; N: koliberek33; „Rozwój duchowy-po co?”]. *Anglicyzm.

offowiec rzecz.

1. 'osoba preferująca niekomercyjny, niszowy kierunek sztuki lub sposób działania; metaforycznie: oryginał, osoba o poglądach sytuują-

cych ją w mniejszości': Dzisiaj prawdziwy indywidualista i offowiec przede wszystkim nie ogląda telewizji. nasza-rzeczywistosc90.blogspot.com [blog, 10.07.2011; N: Gabriel]. ~ M jak miłość (ang. M as Bridges) – serial emitowany w TVP2 od 2000 roku. [...] Główni bohaterowie Lucjan „Lucek” Mostowiak – senior rodu. Mąż Basi, koneser[1] nalewek własnej roboty. Jego hobby to gra w szachy i oglądanie filmów niskobudżetowych z Włodkiem. Typowy offowiec. Jako jedyny na świecie potrafi szachować królem. kredyty.golona.eu [artykuł]. ~ Od dziś koniec z życiem pod prąd. (Ho ho! też mi offowiec ze mnie!) Będę żreć schabowe, używać pampersów, śmiecić będę na klatce, ba-wełna tylko sztuczna, handel tylko nie fair, supermarkety, kościół, gazeta wyborcza i golden retriever! Nie nadstawiam już policzka... chyba że do całowania! stroopwafel.wordpress.com [post, 01.03.2010]. ~ Strach przed odkryciem, że nie mam miejsca nigdzie. Bardziej strach przed strachem przed odkryciem. chyba. A Ona pobiegła w czas... Leśmian, czy jak mu tam – nie żebym próbował dołączyć do offowców, offowców piszących do dropsów których nagle zaczął jarać widok klamek w pokoju (przepraszam wielbicieli Twórczosci rachima i fokusa, ale ciężko się powstrzymać). niebojanie.blogspot.com [blog, 19.05.2008; N: Dejote, Karol Kolba].

2. 'artysta niezależny, prezentujący twórczość oryginalną, awangardową, niszową': Skoro offowcy potrafią kręcić lepsze filmy, to może nie warto zwracać sobie głowy ustawą. Polityka 19/2005, 65 [recenzja, Mn., Tr. (J. Wróblewski); o filmie]. ~ Ci nowi, zwykle mianujący się „niezależnymi” czy „offowcami”, nie mają gdzie wyświetlać płodów swojej wyobraźni. Droga na ekran kina, czy choćby tylko telewizora, nie jest łatwa. Otóż górną salę kawiarni można by wypożyczyć w szczelne zasłony i siedzącym przy stolikach gościom wyświetlać filmy offowe. [...] Niektórzy offowcy parają się animacją. www.zw.com.pl [artykuł, 10.03.2009; N: J. Płazewski; „Dziesiąta Muza Cafe na Nowym Świecie”].

*Anglicyzm.

offowy przym. 'niekomercyjny': [...] dziwiem jedno, gdyby w najbliższym czasie ktoś chciał mnie torturować, to wystarczy mi puścić jakiś film polski, najlepiej offowy [...]. Polityka

39/2006, 74 [recenzja, Mn., Tr. (D. Mastowska, pisarka)]. *Anglicyzm.

offshoringować czas. ‘przenosić część produkcji lub procesów pobocznych za granicę, obniżając w ten sposób koszty tej produkcji’: Prawda jest nielogiczna dla osób nie znających faktów. To że firmy petrochemiczne są zamieszcane w autentyczne zanieczyszczenie środowiska i często offshoringują swoją działalność do państw nieposiadających odpowiednich regulacji i na przykład kiedyś wylewali toksyczne świnstwa do rzek w Ekwadorze czy opróżniali całe frachtowce z odpadami nad wybrzeżem Somalii nie zmienia faktu, że są hojnymi sponsorami hucpy klimatycznej. pl.facebook.com [forum dyskusyjne, 29.01.2012; N: M. Zaleski]. ~ Drugą rzeczą to fakt, że offshoring działa dobrze i jest opłacalny (także z punktu widzenia wzrostu zatrudnienia po obu stronach) w przypadku przedsięwzięć opartych o głównie o pracę a nie o kapitał. Dlatego offshoringuje się produkcję a nie centra badawczo – rozwojowe. Wynika to też z faktu zacofania krajów drugiej grupy. Na przykład nie można powierzyć prac badawczych polaczkom, jeśli w rankingu 1000 najlepszych uczelni na świecie, jest tylko pięć polackowych na miejscach od 750 do 1000 i jeśli komunikatywnie po angielsku mówi może 1% polacków. polackowo. blox.pl [blog, 28.09.2006; N: SKROMNYPOLACZEK]. – Wśród zakończonych projektów najwięcej pochodziło z sektora usługowego (12 projektów) oraz badawczo-rozwojowego (9 projektów) – opowiada Rafał Szajewski z PALiZ. – Do Polski najczęściej offshoringuje się nadal działy IT, księgowość i HR. www.outsourcing.com.pl [artykuł W. Jarzyńskiego]. *Anglicyzm.

offshoringowy przym. ‘dotyczący przenoszenia produkcji czegoś za granicę w celu obniżenia jej kosztów’: Kraj Środka stał się od tego czasu głównym celem offshoringowym dla amerykańskich firm, które przenosiły tam przede wszystkim swoją produkcję. [...] Joachim Blechstein, dyrektor zarządzający Centrum Rozliczeń i Informacji (CERI), opowiada, że jego firma jest obecnie w trakcie negocjacji kontraktów outsourcingowych i offshoringowych z kilkoma niemieckimi firmami. www.outsourcing.com.pl [artykuł W. Jarzyńskiego]. *Anglicyzm.

off-top / offtop rzecz. ‘o tekstach użytkowników forów internetowych: post, wypowiedź nie na temat’: Ale ja już kończę ten off-top ze swej strony. Dobranoc, dowidzenia, kłaniam się nisko, padam do nóżek, a nawet bardzo dziękuję. grono.net [forum dyskusyjne, 16.02.2009; N: Ja Wielmożna Aleksandra]. ~ Gdzieś niedzie na offtopach przewijają się wypowiedzi biuściastych śpiewaczek, pianistek, gitarzystek – pokażcie jak was dużo :) Dla mnie muzyka jest moją pierwszą wielką i niespełnioną miłością, od jakiegoś roku kompletnie nie mam czasu i zdrowia żeby kształcić się w tą stronę i straaaasznie nad tym ubolewam. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 19.01.2009; N: the_mariska]. ~ tyle szumu o chmurze (offtop) Sorki za offtop ale temat nie dotyczy windows phona bezpośrednio (może jakos bokiem ;) Wszyscy podniecają się chmurami, (Azure, google, amazon itp) ze to takie niezawodne, super rozwiązanie. I co proszę? Padło google docs... forum.owindowsphone.pl [forum dyskusyjne, 07.09.2011; N: jagged]. *Anglicyzm.

oftopiczenie / offtopiczenie rzecz. ‘o użytkownikach forów internetowych: pisanie nie na temat’: Trochę zdryfowuję temat na offtopiczenie, jakby co, to moderatorów proszę o wydzielenie wątku, np. do „gier i zagadek forumowych”. forum.zegluj.net [forum dyskusyjne, 25.11.2010; N: JasiekN, Janusz Nedoma, Kraków]. ~ ze też moda nastąpiła na offtopiczenie absolutne to se wtrące, ze przypadkiem zupełniem zajrzałem na stronę oficjalna Prezydenta naszego – bosch ile tam jest błędów ortograficznych... Znak czasow, znak czasow. grupy.scigacz.pl [forum dyskusyjne, 22.02.2007; N: Jacot M10]. ~ Ale tam nie było żadnego Haraka, same Japonce...no chyba, że już zapomniałam, ale jedyny, który miał być rozleciał się w drodze gdzieś pod Warszawę :). Junaka też mamy, ale teraz go mój mózż trochę remonci i odświeża :) Wogóle wolimy weterany tylko strach nimi jeździć w dłuższą trasę :) Zaraz mnie ktoś ochrzani za offtopiczenie...bardzo przepraszam, już nie bede :) dzieci.ikeo.pl [forum dyskusyjne; N: JN, Kraków]. ~ Oj sorry za offtopiczenie już nic, cicho sza... :) forum.pl/watek [forum dyskusyjne, 31.12.2000; N: wilu]. ~ Jak widać wesoła gawiedź w swoim wesołym offtopicze-

niu nie zwróciła uwagi na Twoją celną uwagę. Albo ją beczelnie zignorowała, taka opcja też istnieje. emtb.pl/forumo [forum dyskusyjne, 23.02.2012; N: Srebrny Wilk, Poznań]. *Anglicyzm.

offtopiczyc / oftopiczyc / offtopowac / offtopowac czas. ‘o użytkowników forów internetowych: pisać nie na temat’: A czy ja mam was wszystkich za uszka wytargać?! Nie offtopiczyc mi tu, a już zwłaszcza, nie offtopiczyc politycznie!! <tupie nogą i parska> Mai. forum.kotatsu.pl [forum dyskusyjne, 08.11.2006; N: Mai_chan]. ~ Temat postu: zdobył, dostał, sensacji nie było. temat można zrobić close, chyba że ktoś chce oftopiczyc dalej. forum.filmmusic.pl [forum dyskusyjne, 12.03.2010; N: Adam]. ~ I zamiast tutaj oftopiczyc to lepiej określić date spota bo spac chce isc a docze-kac sie nie moge... :) www.mondeoklubpol-ska.pl [forum dyskusyjne, 21.02.2011; N: Duch-Dziadka]. ~ Dopisek od „moda”: Robią, robią, ale skoro Jay sam zaczął „oftopiczyc”, to i nie przeszkadzamy. www.truecombat.pl [forum dyskusyjne, 17.03.2006]. ~ Proszę nie oftopiczyc, gdyż będę zmuszony dać wam wszystkim Bana, przenieść topik do działu filmowego i zabrać Gązowi moderkę. proforum.com.pl [forum dyskusyjne, 10.09.2005; N: saski]. ~ Mnie się wydaje że wychodzę z pracy za późno a mojemu szefowi że wychodzę za wcześnie. Żeby nie offtopowac (oftopiczyc?) napiszę że sam używam eneloopów z lampą błyskową i wszystko działa jak powinno. pentax.org.pl [forum dyskusyjne, 31.07.2008; N: Enzo]. ~ ja-cy wszyscy przez internet są kurwa mądrzy ojebią cię to pierwszy polecisz na psiarnie. dobra nie offtopuję elo. www.slizg.eu [forum dyskusyjne, 20.05.2010; N: freeze7]. ~ Drodzy użytkownicy tego forum. Od pewnego czasu jest tutaj cholernie nudno. W każdym temacie offtopujecie, piszecie głupoty, zaczynacie pisać pokemonowym pismem co jest zabronione (czyt. regulamin). orfeusz.mojeforum.net [forum dyskusyjne, 06.03.2007; N: Horsiaa, Lublin; „Offtopowanie i pisanie bez sensu”]. ~ O co naprawdę chciałem się zapytać to czy warto offtopowac? Zbaczać z toru tematu, który został rozpoczęty? Pisać nie na temat w rozpoczętym przez kogoś temacie. www.asexuality.org/pl [forum dyskusyjne, 09.10.2006; N: Kuba]. *Anglicyzm.

offtopowanie / offtopowanie rzecz. ‘o użytkownikach forów internetowych: pisanie nie na temat’: Offtopowanie. Otóż na tym forum często natykam się na całą masę offtopów, na które nikt nie zwraca uwagi. Jest to irytujące, jeżeli chce się coś dowiedzieć na jakiś temat, a tu forumowicz wyjeżdża z czymś z innej beczki. Robi się misz masz. A co najśmieszniejsze, moderatorki też offtopują. Może by coś z tym zrobić? Pozdrawiam. wizaz.pl [forum dyskusyjne, 07.11.2008; N: CaRooLa]. ~ W związku z pogarszającą się przejrzystością forum wszelkie offtopowanie, czyli pisanie nie na temat, będzie ścigane i karane ostrzeżeniami. www.hird.fora.pl [07.07.2006; ostrzeżenie]. ~ A mnie nie interesuje dalsze offtopowanie. Odniosłem się do postu, w którym piszesz, że kierowca nie jedzie dłużej niż 14 godzin. Owszem jedzie i to nie jeden. A na jakich zasadach pracuje i które łamie przepisy, to nie temat do dyskusji tutaj. wizaz.pl/forum [forum dyskusyjne, 23.10.2010; N: Gregorynka]. *Anglicyzm.

offtopowo / offtopowo przysł. ‘o tekstach na forach internetowych: nie na temat, bez związku z głównym wątkiem dyskusji’: Mielone majlov – kotleciary w końcu u siebie, offtopowo o YT ... wizaz.pl [temat forum dyskusyjnego, 2011]. ~ Witam, nieco OFFtopowo, bo chodzi o wymianę moich artefaktów 2 wojny na sprzęt djski itp. szukam głośników typu altus tonsil oraz serato bądź traktora bo jeden huj : D www.tablism [forum dyskusyjne, 30.06.2012; N: emilwkpj]. ~ Zupełnie offtopowo, niemiec-ko-vetowo-lekowo-kocio. forum.gazeta.pl [temat wątku forum dyskusyjnego]. *Anglicyzm.

offtopujący / offtopujący przym. ‘o tekstach na forach internetowych: pisany nie na temat, niezwiązany z głównym wątkiem dyskusji’: Cytat: Napisane przez kapsel no bo nie wiem czy zauwazyliście ale zrobił sie tu jeden wielki off top i zamiast po prostu to skonczyc to sie wszystkie klocicie. [...] / Sama wstawiasz tutaj jakieś offtopujące umoralniająco-porządkowe teksty z anglosaskimi żartami, więc dlatego nie rozumiem, o co Ci chodzi, bo ja w swoich wypowiedziach jednak nawiązywałam do tematu ciuchowego. wizaz.pl [forum dyskusyjne, 11.07.2007; N: całkiem-spoko; „Dot.: Moda, która Cię «rozwała»”]. ~ no panowie nie sądziłem, że

jesteście w stanie zoftopować oftopujący wątek. forum.nikoniarze.pl [forum dyskusyjne, 08.09.2010; N: siona]. *Anglicyzm.

ofiara rzecz.

1. 'lekceważąco o kimś nieudolnym, niezdarnym, niedołężnym, bez inicjatywy': Pisząc że jestem ofermą – nie mam na myśli swoich związków z mężczyznami, pod tym względem zupełnie nie mam problemów. [...] Ludzie, ja nawet do sklepu nie chodzę! Ja nawet boję się iść wynieść śmieci, bo muszę wyjść przed dom! Jestem ofermą, ofiarą, inwalidką dosłownie. Co ze mną?! Cemu inni nie mają takich problemów?! Co mam zrobić?! Czuję się bezpieczna tylko w domu. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 12.06.2008; N: agnieszka].

2. 'negatywnie o kimś poszkodowanym, nieradzącym sobie z przeciwnościami': Zaprowadzono w końcu ofiarę do jakiejś fabrykantki aniołków, coś kiedy Stefcia złąkla się baby, gwałtem wyrwała się im z rąk i uciekła, trzeba było ją gonić na ulicy. Bier. S, 273 [dziennik, Mn., Tr.; N: K II, śr., studentka Uniwersytetu w Poznaniu, Wąbrzeźno; o kochance ojca]. ~ Jak tu nie współczuć ofierze niefartu? Nie 4/1992, 7 [komentarz, Mn., Tr.].

ofiara losu rzecz. 'negatywnie o kimś nieudolnym, nieskutecznym; pechowiec': Znajomy, który dom zbudował – złodziej i szubrawiec, jeśli biedak – to pijak, nicpoń i ofiara losu... NKJP [GW 53/1997, 13; artykuł: „Krajobraz podczas bitwy”, Mn., Tr. (A. Szczypiorski)]. ~ Refleksja nad tym, kto tak naprawdę jest odpowiedzialny za nasze samopoczucie. Jestem ofiarą losu... To ludzie dokoła sprawiają, że mam doła... Gdyby nie to co mnie otacza, napewno czułbym się lepiej... [...] Przypisując któreś z powyższych zdań bądź podobne do siebie, kreujesz w sobie wizję biednej poszkodowanej ofiary losu. A musisz wiedzieć jedno postrzegając siebie jako ofiarę losu (sytuacji, ludzi, okoliczności) nigdy nie będziesz umiał odnaleźć pełni ciszy i spokoju!! – powtórze NIGDY. artelis.pl [artykuł, 21.05.2009; N: Tomek Urban, właściciel serwisów: Abalm.pl – święty spokój oraz Brili.pl].

ofiara pomyłki rzecz. 'niezbyt dobry, słaby, zły student; niezdolny, bez wiadomości'. SGS, 116–117.

ofiara życiowa rzecz. 'o kimś, komu nic się nie udaje, komu źle się w życiu powodzi, kto w ten sposób odczuwa swoje położenie, sytuację': Kurde blade. jestem niezorganizowaną ofiarą życiową. Spójrzmy prawdzie w oczy. Tak jest i już. Dobrze, że mam Misię, która zawsze skoczy po fajki i piwo w ramach naszej pięknej, kwitnącej, długoletniej przyjaźni. I to by było w zasadzie na tyle. www.photoblog.pl [blog, 2012; N: Isabella, fruwak667, Toruń; Wrocław]. ~ Ofiarą życiową zostajesz najczęściej w dzieciństwie. Po serii porażek w którejś dziedzinie życia, czy też negatywnych komunikatów od osób którym ufasz i które jak sądzisz Cię kochają, zaczynasz wierzyć że jesteś zerem, kimś gorszym. Później jest coraz gorzej. ecoego.pl [artykuł, 20.02.2009; N: Administrator; „Życiowe ofiary”]. ~ Dlaczego jestem ofiarą życiową? Jak właśnie widać użałam się nad sobą. Mam posraną rodzinę, w której tak naprawdę nie mogę na nikogo liczyć. Moji dziadkowie są już chorzy i nic nie ograniczają, mój tata ma chorobę psychiczną, a mama ma tyle kłopotów że ze sobą nie może z nimi poradzić. zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 26.05.2012; N: semita].

ofiarka rzecz. 'emfaticznie: ofiara': Ofiarka / 208 codzienne ofiarki, jesteście mi jako kwiaty polne, którymi zasypuję stopy umiłowanego Jezusa. 639 najdrobniejsza ofiarka... ma wielkie znaczenie, jeżeli jest z pozwoleniem spowiednika. 751 Czuję to w sercu własnym, że każda ofiarka rozbudza płomień miłości mojej ku Tobie... 915 tylko w złączeniu z Jezusem moje ofiarki będą miłe Bogu. www.faustyna.pl [konkordancja – „Dzienniczek” s. Faustyny Kowalskiej]. ~ Bardzo cieszymy się, że do tej akcji dołącza się wielu uczniów naszej Szkoły, składając regularnie swoje ofiarki. Na pewno nie jest im łatwo wyrzec się drobnych przyjemności i słodczy. zsnr1.szkoła.pl [artykuł, Konstancin-Jeziorna]. ~ Pan biskup mówiąc o „naszych małych ofiarkach” miał na myśli tacowe? forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 12.04.2011; N: gosiaxk].

ofiarować się do kogoś, czas. 'zaczepiać kogoś; krytykować kogoś': Po powrocie do hali od razu podszedł do stolika sędziowskiego i znowu ofiarował się do komisarza zawodów. Groził, że pozbawi go funkcji w związku koszykówki,

nadal był wulgarny i agresywny. NKJP [„Życie Podkarpackie” 03.07.2007, artykuł; N: JS].

ofiarowość rzecz. ‘bycie ofiarą; zespół cech charakterystycznych dla ofiary’: Psiamać, dwa razy sparawdzałem czy mnie zalogował – normalnie cuda siakieś albo moja ofiarowość zenitu sięga :roll: forum.infojama.pl [forum dyskusyjne, 13.05.2003; N: Stygma]. ~ Ona być może mu we wściekłości na tę jego programową „ofiarowość” wykrzykuje wreszcie, że jest beznadziejny. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 01.12.2011; N: kwieto 2; „Re: Nie wierz wszystkiemu, co czytasz na forum.”]. ~ Lubię jego ofiarowość ^ ^ na-porannej-kawie.blog.onet.pl [blog, 27.10.2011; N: ~Muska]. ~ Twój śmiech jest nie na miejscu, bo właśnie tak jest. Większość ataków jest spowodowana „ofiarowością” ofiary. budo.net.pl [forum dyskusyjne, 30.07.2004; N: Słoniak].

ofiarowaty przym. ‘zachowujący się w sposób podobny do ofiary, prawie tak jak ofiara’: No wiem, wiem... a szkoda z drugiej strony xD Wiem, że dla samego opowiadania i fabuły to by może nie wiele wniosło, ale ja ich uwielbiam takich ofiarowatych i nieśmiałych w stosunku do siebie xD Mhm, no zdecydowanie jest więcej wart... bo widać, że Janusz ją po prostu lubi i nie jest to takie typowo męskie patrzenie tylko na ładny biust. na-porannej-kawie.blog.onet.pl [blog, 27.10.2011; N: ~Muska].

oficerek rzecz.

1. ‘lekceważąco lub ironicznie: młody oficer lub oficer niższego stopnia’: Dochodzimy do swoich, a tu jak raz oficerek się przypętał ćwierćsztabowy. Mad. MS, 58 [opowiadanie, D, Tp.; N: M IV, pracownik PGR, b. partyzant; O: M IV, pracownik PGR; Ind., Nof., N-O; przy ognisku; wspomnienie z partyzantki]. ~ Byłem wtedy oficerkiem, oceniałem świat z zawężonej nieco pozycji życiowej, nadto z perspektywy wojny. Kudł. MS, 292 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (M, Kraków)]. ~ Oficerkowie powinni walczyć o Polskę, a nie udawać pani-ska i chronić swoje dupy na wschodzie. Jak by walczyli i przelewali krew za Ojczyznę, to i swolocz sowiecka by się do nich nie dobrała... forum.gazeta.pl/forum [forum dyskusyjne, 20.04.

2012; N: tomek]. ~ Wtedy pułkownik podniósł się ciężko, obszedł długi stół i nic nie mówiąc do osłupiałych oficerków wziął go pod rękę... [...] Obejrzał się na swego dowódcę siadającego pomiędzy dwoma młodymi oficerkami bezpieczeństwa i poczuł nagle uderzenie nienawiści: to byli mordercy jego brata. Brat. KP, 114 [opowiadanie, Mn., Tr.].

2. ‘pieszczotliwie: mały oficer (dziecko)’: Dziadek Alik nauczył mnie ostatnio nowego wierszyka. Bardzo mi się spodobał, a jeszcze bardziej podoba się wszystkim Paniom, którym go mówię: Jestem sobie Oficerem / Mam buziaczek jak cukierek, / Która Panna chce cukierka, / Niech całuje Oficerka... omarkowezycie.blog.onet.pl [blog, 12.09.2010].

oficerka rzecz. ‘kobieta oficer’: Czyli Niemcy chcieli złamać umowę kapitulacyjną? – Tak. Ale tu te panie oficerki nam się przydały, bo stwierdziły, że nie ma najmniejszych podstaw podważać słów tych panów, ale, że nas jako jeńców obowiązuje kontakt z władzami zewnętrznymi poprzez męża zaufania, zgodnie z Konwencją Genewską. www.banwar1944.eu [relacja A. Diermajer-Sękowski].

oficerówka rzecz. ‘kurtka’: Sportowa kurteczka / oficerówka rozm. M/ Sprzedam lub wymienię kurteczkę oficerówkę w rozmiarze M. Sprzedaję iż potrzebuje czegoś mniejszego. www.szopcik.pl [ogłoszenie, 2011; N: Lady-Pink, Nowy Sącz].

oficerstwo rzecz. ‘z niechęcią o oficerach’. PSWP 26, 88. ~ Kreweta zupełnie mnie złał. Twierdzi, że mi oduł. Wysłał do psychiatrów. Nie wiem nawet jak się skończyła ta akcja z Alexem, tyle tylko, że całość rozeszła się po naszym oficerstwie, której przesłuchiwał jakiś pedał z Zakonu Gniewu Bożego, Alexa nadal nie ma i nikt nie wie gdzie jest, a sprawę załagodziła ambasadorka Dakoty na NeoVatican. www.sen.mojeforum.net [Dziennik Pris – fragmenty, 26.07.2010; N: Soki].

oficersza rzecz. ‘pogardliwie: żona oficera rosyjskiego lub radzieckiego’. PJZ, 241. ~ nocna koszula oficerszy to fakt – lokatorka babki ciotecznej nie była jedyną. www.lodz-eksploracja.org [forum dyskusyjne, 24.05.2007; N: stella]. ~

Taaa.. Turyści z Armii Czerwonej zwiedzali posiadłości Radziwiłłów, Lubomirskich, Sapiechów [!], Kowalskich, Malinowskich i przy okazji przyswajali sobie pamiątki takie jak : po 6 zegarków na każdą rękę, 2 rowery, fikusy (uciekały oficersze w 1941 r. z polskimi fikusami!!), zastawę stołową. www.frona.pl [forum dyskusyjne, 26.08.2009; N: *elek*]. ~ Kolejka, w której stały oficerszy, podniosła protest, ale wtedy ciocia Pola bluźnęła trzypiętrowymi przekleństwami, które zdziwiłyby nawet Benię Krzyka. Kon. KK, 291 [książka-reportaż, Mn., Tr. (autor)].

oficery rzecz., w *lmn*. 'wysokie buty noszone przez oficerów, a na ich wzór także przez cywilów': OFICERY OZDOBNIE SZNUROWANE 2 KOL. (A90) 39. allegro.pl [oferta handlowa]. ~ Czerwone oficerzy kozaki skóra-Okazja / Sprzedam eleganckie czerwone oficerzy polskiej f-my acord model 1277 wykonane w całości ze skóry naturalnej nowe nie używane. tablica.pl [oferta handlowa, 01.02.2012; N: *Wojtek, Łomianki*]. ~ witam mam do sprzedania (czekam na propozycje) buty sa trochu zakurzone ale stan jest ich idealny;) lepsze zdjecia moze dostac 8 par butów oficerów rozmiar od 40 do 42 [...]. www.zosprp.pl/forum [oferta handlowa, 16.03.2012; N: *szakal89*].

oficerzyna rzecz.

1. 'z lekceważeniem lub ironicznie: oficer': Co jakiś czas trafia się jakiś oficjel, czy oficerzyna próbujący zaprowadzić „porządek”. www.gram.pl [forum dyskusyjne, 29.01.2010; N: *Michał „Myszasty” Nowicki*]. ~ Czyli jest potencjał w narodzie, ale MON woli kizkę, bo jeszcze jakiś oficerzyna-urzędniczyna sobie zarobi na boku dorobi przepuszczając lewiznę do magazynów wojskowych. ngt.pl [forum dyskusyjne, 26.02.2007; N: *~Dead Dog*]. ~ Na pewno jakiś malutki, świeżo upieczony oficerzyna. Tyr. Z, 385 [powieść, D, Tp.; N: M; O: grupa osób; Lok.; podczas zebrania].

2. 'z politowaniem: oficer': I jak się do tego ma jakiś biedny agencina czy oficerzyna? forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 20.02.2007; N: *ko-lejar*].

oficjał rzecz.

1. 'osoba będąca oficjalnym przedstawicielem jakiegoś urzędu, instytucji, władz; osoba pu-

bliczna': Edgar Michell nie był jedynym „oficjałem”, który zaprzeczył oficjalnej wersji, że UFO nie istnieje. www.schodamidonieba.pl [artykuł; N: M, A. Bazgier]. ~ Dlaczego oficjały kupują masy limuzyn a na porządną samolot ich nie stać? zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 22.04.2012; N: *Benoit*]. ~ Na zdjęciu z jedną cuma stoją tłumy plus oficjały. Ponieważ nie można pozwolić by oficjały czekały aż wszystkie cumy zostały założone, część nieoficjalna (prawidłowe założenie cum) następuje później nieco, już po zakończeniu uroczystości. fow.az.pl [forum dyskusyjne, 17.12.2009; N: *jefe de la maquina*].

2. 'produkt licencjonowany': Mógłbyś dać jakiegoś? linka na thepiratebay czy mininova? Bo te kurewskie oficjały to szajs i tyle. www.youtube.com [forum dyskusyjne, 2012; N: *GawarJR*].

3. 'oficjalny prezent': Takie oficjały to mogą dostawać. Szczęściara! wirtualnapodrozniczka.blogspot.com [forum dyskusyjne, 03.12.2010; N: *Petitek79*].

4. 'oficjalność': Dobra dość tego oficjału stęskniłam się za Wami, dawno nie pisałam bo czekałam na ten dzień. martos.blog.pl [blog, 25.03.2005; N: K]. ~ Takie kontrasty potrafi zobaczyć chyba tylko dziennikarz i to tylko wtedy, gdy przełamie granicę dyplomacji i oficjału. lukaszszymanski.blox.pl [blog, 19.04.2010].

oficjałka rzecz.

1. 'oficjalne przyjęcie, oficjalna uroczystość, impreza': Oficjałki – trudno – to była danina, spłata tego co cesarskie. *Polityka* 47/2006, 106 [felieton, Mn., Tr. (R.M. Groński)]. ~ Coraz częściej pokazywano w bloku sportowym jakieś oficjałki, narady, konferencje, wizyty i spotkania. Jak. T, 65 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (M II, w., dziennikarz, Warszawa)]. ~ Dlatego wymyślili stanowisko rotacyjnego prezesa roku, który przez 12 miesięcy bierze na siebie ciężar reprezentowania firmy, udzielania wywiadów czy uczestniczenia w rozmaitych oficjałkach. *Polityka* 36/2006, 45 [reportaż, Mn., Tr. (M, A. Grzela)].

2. 'oficjalna informacja, oficjalne oświadczenie': Oczywiście, oficjalna trasa, nie jest podana, ale wnikliwi obserwatorzy z dużą dozą prawdopodobieństwa są w stanie przewidzieć tę trasę, zanim pode ją oficjalnie ASO. Potraktujcie to jak szkielet trasy, bo pewnie coś tam

będzie innego w oficjałce. forums.rowery.org [forum dyskusyjne, 26.09.2012; N: Grzdylu Skąd: Kamienna Góra; Tour de France 2013]. ~ Wymyślili tam, że informacja może być także dreszczowcem, obyczajowym zdarzeniem, talk show, a nie monotonnie podawanym stemkiem oficjałek. Smekt. D, 131 [felieton, Mn., Tr.; o TVN]. ~ Nie wierzę w oficjałki! forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 26.10.2010; N: benkmn; komentarz do artykułu: „Policja: namiot PiS zniszczyły wiatr i przypadek”].

oficjały rzecz., zwykle w lmn. ‘oficjalne przemówienia i inne teksty, oficjalne formuły grzecznościowe’: Jako nowy uczestnik tego forum, chcę się przywitać a po co te oficjały po prostu heja wszyscy. www.blueforum.eu [forum dyskusyjne, 31.10.2008; N: kraken20, Adrian]. ~ Gdyby Polska nie była w kondominium sandstormu, można by było liczyć na powstanie Archiwum gromadzącego opowieści starych ludzi. Zapisy z naszych czasów, zapisy filmowe wydarzeń, nawet rodzinnych, bo skąd przyszłe pokolenia będą wiedzieć ..jak to z nami było.... na co dzień w x Okresie a nie same ceremonie i oficjały. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 03.11.2010; N: 0-kajtek]. ~ Przecież jestem dla nich nikim, nie należnie mi są takie oficjały. Dopiero po chwili zreflektowałem się że przecież jestem częścią ekipy na którą mali Nepalczycy czekali i to dość długo. [...] Na szczęście oficjałów było mało, koperta z datkiem powędrowała na ręce dyrektora szkoły. www.doliniarze.com [relacja, 5.08.2011; N: mirasvitas].

oficjel rzecz. ‘lekceważąco: osoba będąca oficjalnym przedstawicielem jakiegoś urzędu, instytucji, władz; osoba publiczna’: Ja półtora tygodnia temu od człowieka oficjela ze sfer okołorządowych usłyszałem, że będą zamieszki, gdzie będą kibole. wpolityce.pl [rozmowa, 15.06.2012; N: M, T. Lis, dziennikarz; O: D. Wielowiejska, dziennikarka]. ~ Wizyta chińskiego oficjela na Tajwanie – protesty na ulicach. rozmi.wordpress.com [tytuł wpisu na blogu, 07.11.2008; N: Michael Rozanski]. ~ Okazało się, że Stadion im. Floriana Krygiera gotowy po modernizacji nie będzie. – My zbieramy znakomite recenzje, wizytacja oficjeli z PZPN-u wystawiła nam wysokie oceny – podkreśla Stani-

ław Nowak, wiceprezes świętokrzyskiego związku. forum.korona-kielce.pl [forum dyskusyjne, 1.04.2009; N: Hrabicz]. ~ Amerykanie i oficjele z WHO pochwalili publicznie – nie tyle mnie, ile instytut, który jest tak nowoczesny, że zatrudnia socjologa – i od tej pory robiłem tam za świętą krowę. Kel. B, 118 [wywiad-rzeka, D, Tp.; N: M III, dr socjologii, poeta, piosenkarz, Warszawa; O: M, w., redaktor; Og., Of., N-O; po wystąpieniu N na konferencji naukowej].

ofik rzecz. ‘pogardliwie: oficer’. SA, 154. ~ Taki „ofik”, powiedz nam kolego gdzie to Rokossowski stracił swoje zęby??? forum.ioh.pl [forum dyskusyjne; N: seth, Bydgoszcz]. ~ Nie jestem bubkiem albo ofikiem, który będzie się czepiać takich dupereli, a już szczególnie na misji. Mam swoje zadanie i będę się starał wypełnić je jak najlepiej i nie mam zamiaru nikogo gnębić. dpm-soldier.pl/biblioteczka [W. Zdanowicz, Misjonarze z Dywanowa, t. II, powieść, D, Tp.; N: M, chorąży; O: M]. *Środowiskowe.

ofis rzecz.

1. ‘program komputerowy Microsoft Office’: czemu word w ofisie nie czyta czcionek z EE / zainstalowałem niedawno ofisa i niestety nie wpisuje mi polskich liter w czcionkach EE, co z tym zrobić? digipedia.org [26.03.2002].

2. ‘biuro’: Zapach, zapach i jeszcze raz zapach – na mnie działa i w jedną i w drugą stronę. Przychodzi do nas do ofisu taki jeden, mecenas uroda przeciętna, zza szyby nie wzbudza w mnie żądz, ale jak zarzuci feromonem... kiedyś się na niego rzucę! www.zyciejestdziwka.blox.pl [forum dyskusyjne, 12.04.2012; N: ela-ruda]. *Anglicyzm.

of kors / ofkors / ofkoz / ofc part. ‘oczywiście’: Ja już przy toniku 5% po 4 dniach delikatnie się łuszczyłam – ale to indywidualna sprawa of kors. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 04.06.2007; N: naturalny_chomik]. ~ Naklejki rowerowe :D fox/ rf.. wszystko co macie Potrzebuje pozalepiać rdze na aucie jak ktoś chętny coś dać na ten cel to adres przyłoję na PW, i of kors koszty zwracam listu a przy okazji bronka postawie. emtb.pl/forumo [forum dyskusyjne; N: jasiux, Kraków]. ~ tanie odbitki foto + dostawa gratis (oferta grupowa, ofkors). babiniec-cafe.pl [ogłoszenie, 06.10.2010; N:

shiadhal, Warszawa]. ~ jak się pozbyć gruzu??? (w Pruszkowie ofkors) będę wyburzać ścianę i nie wiem co zrobić z gruzem. forum.gazeta.pl [temat postu, 28.04.2005; N: uasiczka]. ~ O ja cie chrzanie, zobaczyłam, po ile chodzą bilety na Chelsea Flower Show, uu, 350 pierwsze dwa dni, kolejne tylko 100, funtów ofkors, ale... po co mi pierwsze dni, pewnie będą jakieś przemówienia londyńskich prezesów działek, a potem dopiero fajni ludzie. forumogrodnicze.info [forum dyskusyjne, 11.12.2010; N: mamba9991, Szczecin]. ~ Wldzę, że XL nie cieszy się dobrą opinią, a jak jest z XXL? Warto to kupić? Zależy mi na dużej powierzchni i cenie do 500pln. No i bezproblemowej pracy ofkoz. www.digipedia.pl [forum dyskusyjne, 14.04.2004; N: (newton27)]. ~ No można, można. Można skorzystać z pomocy fachowców, jeśli ofkoz ktoś chce bulić. craiis.org.pl [forum dyskusyjne, 02.04.2012; N: Fraa; „Odp: Nano – Publishing”]. ~ Co znaczą ofc? jeśli kolega napisał mi, że coś mi wyśle (i tutaj zacytuję) „ofc jeśli mi podasz @”. To znaczy of course jeśli podasz mi maila? zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 07.07.2012; N: Sucharyzowcy]. ~ Za gesty włosy ;C (nagłowie ofc). www.samosia.pl [forum dyskusyjne, 19.05.2012; N: depthofmetale]. *Anglicyzm.

ofkorsik / offkorsik part. ‘oczywiście’: Ale lexis ofkorsik ciekawszy... motoryzacja.interia.pl [forum dyskusyjne, 6.04.2007; N: ~Picaso]. ~ Gdzie w Cov kupic sledzie? swieze ofkorsik. mojecoventry.pl [temat forum]. ~ 2 pokoje plus aneks kuchenny, łazienka, spory balkon i kredyt ofkorsik no i super drogie miejsce parkingowe (w przeliczeniu na m2). forum.styl.fm/moje-mieszkanie [forum dyskusyjne, 20.08.2007; N: Gość]. *Anglicyzm.

ofkorsik / offkorsik / offcoursik rzecz. ‘toaleta; łazienka’: 2 pokoi na 44.5 m z ofkorsikiem oczywiście. forum.styl.fm/moje-mieszkanie [forum dyskusyjne, 02.02.2004; N: Batonik]. ~ 48m2 jeszcze przez jakieś 5–6mcy a potem 4pokoje na 80m2 ofkorsiki oczywiście też będą i... samoloty nad głową. forum.styl.fm/moje-mieszkanie [forum dyskusyjne, 15.12.2005; N: zzzmijka]. ~ pokoje + ofkorsiki wszystko oddzielnie, razem na 60 m2. I tak jak Mika snie o domku. forum.styl.fm/moje-mieszkanie [fo-

rum dyskusyjne, 21.01.2004; N: (G) Mila]. ~ 2 pokoje + offkorsik I kredycik. forum.styl.fm/moje-mieszkanie [forum dyskusyjne, 11.08.2007; N: Strawberrytea]. ~ A ja nie wiem, co zaznaczyć. Bo nie wiem jaka jest różnica między typową kawalerką a jednym pokojem z offcoursikami. Mam kawalerkę, czyli jeden pokój z kuchnią, łazienką, korytarzem i loggia.. więc zguplam.. A obecnie wynajmujemy ok. 50 m2, dwa duże pokoje, jeden połączony z kuchnią, plus łazienka, plus garderoba/pralnia i mały łofcik.. no i dach sasiada ^ ^ D. forum.styl.fm/moje-mieszkanie [forum dyskusyjne, 27.08.2008; N: (G) Kasia_G]. *Anglicyzm.

ofkoz wykrz. ‘jasne, naturalnie’: Ale skoro on napisał te wszystkie teksty, to chyba ma prawo do usunięcia ich z serwisu nie (tak przynajmniej mi się wydaje). / Ofkoz, ja nikomu nie zabraniam, ale i tak wszystko zależy tutaj od Admina i Moderatorów, czy się na to zgodzą, bo usunięcie materiałów w pewnym sensie „rani” użytkowników E-I bo stają się ubożsi w wiedzę nt. gier opisywanych. www.emuin-fo.pl [forum dyskusyjne, 13.10.2005; N: Heniek Kapucha]. ~ Nie na takim poziomie, żeby od razu książka stała się papierową zajębiścią, ale na takim, żeby w ogóle toto „działało”. Plus są rozmaite opcje do wyboru: ofkoz format, ale też kolor papieru (biały lub kremowy), obrazki w kolorze lub czarno-białe i inne rzeczy. [...] Powiem tak: jest wiele radości z samego składania (no, jeśli ofkoz kogoś to bawi). craiis.org.pl [forum dyskusyjne, 2.06.2012; N: Fraa]. *Anglicyzm.

oflagować / oflagowywać czas.

1. ‘z okazji jakiejś uroczystości państwowej lub kościelnej, rocznicy, z powodu strajku lub czyjegoś pogrzebu wywiesić stosowne flagi, banery itp.’: Wrocław: Związkowcy oflagują budynki MPK. www.gazetawroclawska.pl [artykuł, 10.05.2012]. ~ Te ćwoki na górze, co oflagowały taras gaciami, złapały Pana Boga za nogi [...]. Hor. S, 369 [powieść, Mn., Tr. (M II, sprzedawca, Warszawa); o właścicielach domu]. ~ Chcą oflagować kielich. Na Euro / Kibice z ul. Pawieł postanowili na czas mistrzostw Europy w piłce nożnej udekorować polskimi flagami koronę lubińskiego kielicha. www.lubin.pl/aktualnosci [tytuł informacji, 04.06.2012; N: WON]. ~ Sło-

wo vintage zaczyna coraz bardziej irytować i drażnić. Mam już pierwsze oznaki reakcji alergicznych. Od początku nie przepadałam za tym określeniem, ale buissnes is buissnes. Trzeba się na to określenie pozycjonować i trzeba się nim oflagowywać jak starą szmatą, zamiast ładnej bandery. butikjoanajo.blog.interia.pl [blog, 18.10.2009; N: subiektywnie]. ~ Mammy przygotowane banery z hasłami: „My działkowcy żądamy ochrony naszej ustawy z 2005 r.”, flagi związkowe – będziemy oflagowywać nasze ogrody w Tygodniu Protestów. pzd.pl [artykuł, 2012; N: K, A. Chmielak – prezes ROD „Lotniko”, Warszawa].

2. ‘o tekstach, fotografiach, obrazach w Internecie: specjalnie oznaczyć’: Przycisk Oflaguj służy do cenzurowania. Jeżeli naciśniesz ten przycisk, to pojawi Ci się tekst ‘Dziękujemy za Twoją opinię. Możesz Cofnąć tę czynność lub Zgłoś jako obraźliwy.’ Jeżeli naciśniesz ‘Zgłoś’ to dany komentarz zostanie zgłoszony. zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 06.07.2010; N: † Miss Murder †]. ~ Moduł sprawdzania pisowni nie oflagowuje błędnych wyrazów w programie Word 2010. support.microsoft.com [tytuł akapitu; Pomoc techniczna firmy Microsoft]. ~ X – najbardziej przydatny skrót klawiszowy Lightrooma. Lightroom oferuje wiele możliwości oznaczania wybranych zdjęć. Można przyznawać im gwiazdki od 1–5, oznaczać różnymi kolorami, oflagowywać. [...] (Jeśli zmienisz decyzję lub oznaczyłeś zdjęcie przez pomyłkę klawiszem U usunie czarną flagę.). phototravel.pl [artykuł].

oflagować się czas.

1. ‘z okazji jakiejś uroczystości państwowej lub kościelnej, z powodu strajku lub rocznicy, czyjeś pogrzebu wywiesić stosowne flagi, banery itp.’: Pierwszy raz w życiu oflagowałem się. Walałem sobie na dachu auta dwie chorągiewki w barwach narodowych, na boczne lusterka pokrowczyki w takich samych kolorach i pewnie gdyby był taki pokrowiec na cały samochód, to też bym kupił. www.wprost.pl [Wprost 24/2012, felieton; N: M, K. Daukszewicz]. ~ Białystok chce się oflagować. Miasto kupi 5000 tanich flag. forum.gazeta.pl [tytuł informacji, 2012].

2. ‘oznaczyć zewnętrznymi swoimi przekonaniami, wiarą’: Wiara i przekonania to nie zawód. Zawodowo staram się być dziennikarką tak do-

brą, jak tylko potrafię. Nie chodzi przecież o to, żeby się oflagować – jestem katolikiem, protestantem, żydem. Chodzi o to, żeby być człowiekiem dla drugiego człowieka. Także dla tego, który jeszcze się nie urodził. GN 20/2012, 33 [rozmowa; N: K, B. Grysiak, dziennikarka; O: A. Puścikowska, dziennikarka; Og., Of., N–O].

oflagowanie rzecz. ‘wywieszenie flag, banerów itp. z okazji jakiejś uroczystości państwowej lub kościelnej, z powodu strajku lub rocznicy, czyjeś pogrzebu’: Na budynkach Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego we Wrocławiu w nocy pojawiają się flagi związkowe. Oflagowanie ma pokazywać determinację działaczy Solidarności w rozmowach z zarządem spółki. www.gazetawroclawska.pl [artykuł, 10.05.2012]. ~ Owacją przyjęto pomysł odwołania z funkcji burmistrza dzielnicy oraz oflagowania bazaru. infochoty.waw.pl [Informator 559/2009, artykuł].

oflagowanie się rzecz. ‘wywieszenie flag, transparentów wokół siebie’: Jednym z wariantów będzie oflagowanie się przez Drzewieckiego pod siedzibą PZPN. www.wprost.pl [forum dyskusyjne, 31.10.2008; N: ~kibic]. ~ Oraz rozważam oflagowanie się, drut kolczasty i transparent „nie jadę na żaden Gameday, dajcie mi pracować”. blip.pl [notka, 02.04.2012; N: alquana].

oflagowany przym.

1. ‘przyozdobiony flagami, banerami’: Autobusy MPK oflagowane kirem na cześć tragicznie zmarłego kierowcy. czestochowa.gazeta.pl [tytuł informacji, 03.07.2012]. ~ Będziemy oflagowani, przygotowujemy mocno widoczne banery z odpowiednimi hasłami, może nawet nieco prowokującymi, np. „Uchylić karę śmierci dla ogrodów działkowych”, „Szóste – nie zabijaj”. Niech prowokuje, niech zwraca uwagę na nas i nasze sprawy. pzd.pl [artykuł, 2012; N: K, N. Bieniek – prezes ROD „Bartycka Sigma”, Warszawa].

2. ‘o tekstach, fotografiach, obrazach w Internecie: specjalnie oznaczyć’: Nie jestem pewna na 100%, ale tweety oflagowanych osób będą także oflagowane (czyli bardziej widoczne dla Ciebie). zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 08.08.2012; N: Vainqueur]. ~ Protest polskiego

internetu. Setki serwisów oflagowanych. wiadomosci.wp.pl [tytuł informacji, 24.01.2012; N: PAP]. *Środowiskowe.

oflagowywanie rzecz.

1. 'wywieszanie flag, banerów': Działą Flagowe w akcji na osiedlu. Oflagowywanie balkonów biało-czerwonymi flagami piwa Tyskie staje się powoli tradycją przy okazji mistrzostw ... #flaga, #tyskie. kciuk.pl [notka – temat forum dyskusyjnego, 22.05.2012; N: kciuk_pl].

2. 'o tekstach, fotografiach, obrazach w Internecie: specjalne oznaczanie': Nie rozumiem tylko co to znaczy „oflagowywane”, blogi nie będą i proszę o > modlitwę... ale co to znaczy? Joanno, Wstyd za piątkę, jeszcze niedawno sama Andrzeja pytałam co to znaczy oflagowywanie, a teraz sama wpadłam w ten slang. Kiedy pojawiają się nowe wątki na forum, administrator (czyli aktualnie Andrzej, Darek, Kasia i ja) może niektóre z nich zaznaczać i wtedy idą na początek pierwszej strony forum, z taką przyczepioną czerwoną pinezką. To jest to nieszczęsne „oflagowywanie”. www.tezeusz.pl [forum dyskusyjne, 24.02.2005; N: E. Bąkowska, Kraków]. *Środowiskowe.

oflagowywanie się rzecz. 'prezentowanie swoich przekonań, protestów za pomocą wywieszania flag, transparentów': A ludzie Kościół potrzebni są wszędzie. Ich zadaniem nie jest przecież „oflagowywanie” się swoim katolicyzmem, ale bycie dobrymi dziennikarzami, wydawcami, producentami. www.ciechanow-online.pl [„Extra Ciechanów” 373, 27.03.2012; N: K. B. Grysiak, dziennikarka]. ~ Strona nie ma na celu pisanie petycji do TVN-u, oflagowywania się ani innych akcji protestacyjnych. ;) Chcemy tylko „pokazać”, ile osób docenia niekwestionowany talent Gienka i nie zgadza się z tym, co lansowane jest w mediach. www.facebook.com [opis strony internetowej].

oflega rzecz. 'o mężczyźnie: niezaradny, flegmatyczny, nieśmiały, naiwny'. SGS, 72. ~ miej go w dupie!!! Mała, jakie szczęście cię spotkało... co za oflega, lapeta i mamaja z niego ja cie...buahahahahaha. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 7.05.2006; N: ja czyli ja ona]. ~ Nawet taki oflega może upuścić dyktafon na posadzkę a inny pijany wielki facet niechący

rozdepcze. mojemedia.pl/ [komentarz, 31.12.2005; N: ~Sylwester]. ~ Przed mikrofonem zawodowa oflega przyznaje się że nie umiała rozpiąć pasów. to już jest szczyt bezszelności. www.mmtrojmiasto.pl [forum dyskusyjne, 11.07.2011; N: Grażyna]. ~ Żartujesz??? Przecież to PiSuar – on bałby się podskoczyć nawet przedszkolakowi (bo każdy PiSior poza bandytą Jojem to oflega) a co dopiero rodzicom. Do stałby bańki przy pierwszej próbie. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 16.10.2009; N: pis_fujara].

oflegus rzecz.

1. 'mężczyzna niedbający o siebie, niechlujny, budzący swoim wyglądem niechęć': Tak naprawdę i to i to jest ważne, no bo chłopak może być fajny, ale gdy np będzie z niego totalny oflegus który się ślini?! eh.. Chłopak musi być przystojniejszy od małpy, tak mi gadali od małego. Dla mnie samej liczy się wygląd i charakter. grono.net.pl/niebieskoocy [forum dyskusyjne, 01.05.2008; N: Anonim].

2. 'o mężczyźnie: niezaradny, flegmatyczny, nieśmiały, naiwny'. SGS, 72.

oflej rzecz. 'niezdara; osoba niedbająca o siebie': Problem powstaje gdy znajdzie się jeden kierowca który zaparkuje jak oflej i popsuje szyk na parkingu. forumprawne.org [forum dyskusyjne, 06.05.2011; N: stom]. ~ Czym się cieszyć? Tym, że ktoś robi wokół siebie bałagan i nie rozumie, że nie ma już ani mamy ani babci do sprzątania po nim? Tym, że wygląda jak oflej, że nie dociera do niego żaden racjonalny argument, prośba, groźba? Litości. www.styl.pl [forum dyskusyjne, 07.10.2011; N: ~kaśka]. ~ Gruby facet to dla mnie oblech bo o ile kobieta ma tendencje do tycia bo ma zaburzenia hormonalne to facet taki to oflej, nawet cwiczyc mu sie nei chce. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 09.11.2008; N: zaaazaaa].

o fu / o fu! / o fuu / o fuu! / o fuuu / o fuuu! / o fuuuu / o fuuuu! / o fuuuu / o fuuuu! / o fuuuuu / o fuuuuu! / ooo fuuu wykrrz. 'oznaka niechęci, obrzydzenia, odrazy, wstrętu': Pasta marchewkowa z migdałami / O fu co to jest za sraka!!! wegetarianskie-smaki.blog.onet.pl [komentarz, 03.02.2011; N: ~sandra]. ~ o fu jak śmierzdział chyba sie spierzdział. wrzuta.pl [notka, 2010; N: Ano-

2012; N: *mata_kari*]. ~ O fuja! Oczywiście że nie. zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 20.02.2012; N: *jaszczurka123*]. ~ O Fuuu....Zal pe el! Jak on OnA?Wyglada? O Fujaa....A wescie!! Po prostu Burak i nic Więcej! =/= /=/= Będzie miała dzisiaj koszmar =/ www.plotek.pl [komentarz do zdjęcia, 2007; N: *Gość*; „Co się stało Billowi?!”. ~ Ps. Kolano rozwalone mam :D... fru.. Milan leci .. leci.. na bmx . i gleba haha A wiecie jak krew mi leciała.. o fujaa.:D ale i jak tu sie nie śmiać..ze mna no >?:D www.photo-blog.pl [blog, 23.06.2008; N: *milanek017*]. ~ A mi sie za to przypomniła scena z (bodajże) To nie jest kolejna komedia dla kretynów, gdzie młoda uczyła staruszkę jak sie całuje. Blech ;d Jak mogłaś mi to przypomnieć, Paula? Oooo fujaaa!:D wizaz.pl [forum dyskusyjne, 27.02.2007; N: *klaudaa*; „pierwszy pocałunek stress!!!!!!!”]. *Forma oooo fujaaa intensywniejsza emocjonalnie.

ofukanie rzecz.

1. ‘(ostre, opryskliwe) zbesztanie, zruganie’: Bo potem widze Pannę Młodą w wielkiej sukni na czterech kołach, w której to sukni bidula nie potrafi chodzić, a z siadaniem to już w ogóle jest kłopot; bo też kiedy można się było nauczyć „w czymś takim” poruszać, skoro tylko stało się grzecznie na postumencie w salonie? forum.przewodnikmp.pl [post, 27.08.2009; N: *callja, Wrocław*]. ~ Tia... ile takich akcji miałem w busach to głowa mała. Wierci się, cyca pokaże albo i czasem nawet są takie, że majciochy. Rzucisz okiem i już ofukanie. www.in-somnia.pl [forum dyskusyjne, 10.05.2012; N: *Reiv*]. ~ I na tym zakończę prezentowanie wkurzenia i ofukania, bo ostatecznie to żaden koniec świata. Czas przejść do spraw ważniejszych. intensywniekreacyjna.blogspot.com [blog, 11.12.2011].

2. ‘w Internecie: wstawienie emotikonu’: To co napisałem to nie jest niegrzeczny atak personalny ale ofukanie pewnego nieco zbyt aroganckiego „wykształciucha” za bezprawne kreowanie sie na kogos kim nie jest. szostkiewicz.blog.polityka.pl [forum dyskusyjne, 06.06.2008; N: *P. Krzywulski, architekt, Wrocław*]. ~ Świat poszedł do przodu. Stąd ofukanie:))) Nie zgadzam się z diagnozą, że jest wymóg bycia typową. Z tym walczone wiele lat temu. Dziś jest to wyważanie otwartych drzwi. alebala-

gan.blox.pl [forum dyskusyjne, 27.03.2011; N: *ilenka50*].

ofukany przym. ‘zbesztany, zrugany ostro, opryskliwie’: rozumiem cały komentarz, z wyjątkiem tego za co zostałam ofukana jeśli za to, że mimo całej historii bogatych działań świadomych kobiet, nie cały świat poszedł do przodu i zastosował się do listy „zaliczonych i zrealizowanych” postulatów feministycznych, to wydaje mi się, że to nie ten adres fukania... alebalagan.blox.pl [forum dyskusyjne, 26.03.2011].

ofukiwanie rzecz. ‘zwykle ostre, opryskliwe besztanie, ruganie, dawanie reprimendy’: Twoja niezapokojona ciekawość i wieczne żale, że jestem tak daleko. Ofukiwanie, że pije za mało mleka i że mieszkam we Włoszech. Czasami byłaś nieznośna, ale byłaś. a teraz już Cie nie ma. Mineło 9 dni, ale dopiero teraz jestem w stanie Ci to powiedzieć: „Pa, Babciu, do zobaczenia”. Nigdy Cie nie zapomne. silnyswiat.blogspot.com [blog, 09.06.2010; N: *ka_shu*]. ~ Rokita trochę ma rację że ofukiwanie nabzdyczonych mięczaków jest cuchnącym zapachem przegranych geszefciarzy. anglia.interia.pl [forum dyskusyjne, 10.03.2004; N: *~Katon*]. ~ Dlatego pytam Ciebie, czy to bezustanne poniżanie i upominanie jest konieczne? Przecież jeżeli ten zagoniony, spocony, zapracowany człowieczyna wreszcie przyszedł na zebranie, czy należy mu się strofowanie, ofukiwanie? www.forumowisko.pl [forum dyskusyjne, 27.01.2009; N: *Effatha*].

ofuknąć / ofukać / ofukiwać czas. ‘obruszyć się; napomnieć, skarcić, zbesztać, zganić kogoś, złać, zwłaszcza w nieprzyjemny sposób, gniewnie, opryskliwie’: Orientował się w personaliach. Ofuknął dyrektora: – Dlaczego u was tyłu skrzypeków to Żydzi? Polityka 47/2006, 106 [felieton, Mn., Tr. (R.M. Groński)]. ~ A teraz pogadamy sobie po ludzku, mój drogi, bez nerwów, spokojnie. Nie mam zamiaru cię oszczędzać ani pocieszać, jakeś to ofuknął mamę, choć nie wiem, jak byś wyglądał bez jej pocieszania, bez jej wiary, że będzie lepiej, że musi być lepiej. Krzyw. WT, 117 [książka wspomnieniowa, D, Tp; N: *M, lekarz*; O: *M I; Ind., Nof., N<O; w domu chorego; o rehabilitacji*]. ~ A ty co badziasz się pod płotami? – ofuk-

nęła go staruszka. Weź jaką robotę i nie obrażaj Pana Boga. Kon. SW, 25 [powieść, D, Tp.; N: K IV, pochodzi z Kresów, miasteczko; O: M, miasteczko; Ind., Nof., N<O; nagana]. ~ Na rogu Ciasnej i Chopina pani Basia ofukuje fotografujących, że kiedyś gwiazdy to były tylko na niebie. Polityka 40/2011, 104 [reportaż, Mn., Tr. (K, E. Gietka)]. ~ W domu czyha nań żona-jędra oraz dziecko podburzone przeciw niemu przez żonę. „Na córkę, pięknie dojrzewającą, lecz nieśmiałą, natykał się czasem na schodach i natychmiast ją ofukiwał. Najwyraźniej trzymała z tą babą tłumokiem, szpiegowała go na jej polecenie, szukała w izbie pieniędzy. idzna-wojne.blogspot.com.

ofuknięcie rzecz. ‘zbesztanie, zruganie, zwłaszcza ostro, gniewnie’: Auul! Jeżeli rzeczony mężczyzna ma w zwyczaju „przekreślać” i „unosić”... to zgroza i jeszcze większa zgroza. To już się kwalifikuje po prostu na ofuknięcie. www.goldenline.pl [forum dyskusyjne, 22.11.2007; N: Kuba B.]. ~ Zamiast tego mieliśmy ogólniki i „ofuknięcie” Małgosi Rusek, która próbowała dopytać o szczegóły. witkowski.blox.pl [blog, 17.03.2009; N: radwitkowski].

ofuknięty przym. ‘zbesztany, zrugany ostro, gniewnie, opryskliwie’: Od: „shadowofdarkness” <s...@w...pl> szukaj wiadomości tego autora > Wydaje Ci się, że Edytka jest słaba? > To uważaj :-)) A co ona ma „licencję na obrażanie” !?!?!?! > Żebyś nie został ofuknięty, za te steki. > I trzeba będzie, zmienić kampanie, o przemocy w rodzinie, > jak ona, Ci, podzuluje :-)) www.grupy.senior.pl [forum dyskusyjne, 13.02.2004].

ofutrować czas.

1. ‘zjeść’: a mnie po tych słodkościach naszła ochota na coś konkretnego. idę ofutrować jakieś udko z kurczaka. forum.muratorom.pl [forum dyskusyjne, 31.01.2008; N: Darex]. ~ Po mniej więcej 36 godzinach nadają się, żeby je ofutrować saute. kotagotowanie.blog.onet.pl [przepis kulinarny, 08.07.2011; N: Wspłaniaty Współlokator; o kiszonych ogórkach]. ~ Moi Teściowie postulują, żeby mu zmienić imię z Fucek na Futrek:) Bo nie ma takiej ilości mięska w dowolnej postaci, nawet z marchewką, której nie da się ofutrować:) www.kociezy-

cie.pl [forum dyskusyjne, 10.07.2010; N: baba-zgaga, Wrocław].

2. ‘odbić stosunek płciowy heteroseksualny’. SSP, 152.

ofutrowanie rzecz. ‘uwłosienie’: Gothmog z Peornowki > zwany Guardem vel Palantuniem ;) > Piękny 7-miesięczny wilczak.. swoim wyglądem powodujący, > ze zgrzytają nam > szczęki z zazdrości ;) / Dlaczego? Cały ten miot ma nieco inne ofutrowanie, tak na oko, dłuższe, w kolorze ciemnym, wilczastym, ale chyba nie o to chodzi? tech.groups.yahoo.com [forum dyskusyjne, 14.02.2007; N: maria i wufi].

ofyflus rzecz. ‘z dezaprobatą o człowieku niechłujnie ubranym lub ubrudzonym’. SPCCz, 211. ~ Tak samo jest z ubraniami. Nie chcę np. aby w restauracji obsługiwał mnie jakiś ofyflus albo podczas pogrzebu nie podobałby mi się grabarz w kostiumie kąpielowym w kropki. gwiazdne-wojny.pl [forum dyskusyjne, 28.03.2012; N: kuba_starwarsy]. ~ Nagle podchodzi do nas obleśny grubas (uślumprany ofyflus) o wadze sumo – minimum 150 kilo i woła: „– Te! Wy tu dzisiaj gracie koncert?”. www.kaloryfer.slupca.pl [artykuł]. ~ Wyobraźcie sobie sytuację: przychodzi na spotkanie jakiś ofyflus, śmierdzący potem i zaniedbany i drugi pachnący, dobrze ubrany, kulturalny... z kim spędzicie więcej czasu?? f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 05.09.2010; N: TakiMójApelDoMężczyzn].

ogacanie rzecz. ‘ocieplanie, zabezpieczanie budynków przed zimą’: Ale „ogacanie” bloków – domów na potęgę, to tylko dodatkowy „argument” dla żuli i takich „wesołków”. fotopolska.eu [forum dyskusyjne, 18.04.2012; N: ju-rekpogodno+]. ~ Napisał Mały Mariusz ja sły-szałem o ociepleniu liśćmi na jesień zbierało się liście i układało za taką kratką zrobioną z patyków dookoła domu. na wiosne liście szły do ogniska. / czynność to ogacanie się nazywa, a to co powstaje to ogata o ile dobrze pamiętam często drzewniej praktykowane. forum.muratorom.pl [forum dyskusyjne, 16.12.2009; N: Barbossa]. ~ „Ogacenie” tzn. ocieplenie chaty kosztowałoby mnie ok. 40.000 PLN [...]. forum.muratorom.pl [forum dyskusyjne, 28.12.2009; N: darek63].

ogacić / ogacać czas. ‘ocieplać, uszczelnić budynek za pomocą mchu, słomy, gliny, by ochraniać, zabezpieczać przed zimnem’: dom służy do mieszkania a nie podobania innym i wiecznego zapierdzielania. / No to poczekamy i.... jak ci „rura zmięknie” to albo dom sprzedasz albo ogacisz. forum.murator-dom.pl [forum dyskusyjne, 28.12.2009; N: mariankosy]. ~ Ogacać znaczyło układać wokół ścian budynków mieszkalnych i gospodarskich, wiązek chrustu czy słomy w celu zabezpieczenia przed zimnem w czasie silnych mrozów. pl.wikipedia.org [hasło encyklopedyczne, 2012].

ogacony przym.

1. ‘ocieplony, zabezpieczony przed zimnem’: Dom duży, 240 m² z lat 80-tych, słabo jak na obecne standardy „ogacony” wewnątrz 20-18 st.C. forum.murator-dom.pl [forum dyskusyjne, 28.12.2009; N: darek63]. ~ Gałęzie śliwin okrywają dom ojca, ogacony, strzecha pod śniegiem. Rosł. Ż, 61 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (M, wieś pod Pińczowem, w., prawnik)].
2. ‘przyozdobiony’: Zaniebane domy, biedne sklepy, smutek reklam wypisywanych mazakami, lecz przede wszystkim rodzaj twarzy i styl ubiorów uświadomiły mi, że to nie jest Ameryka, ta z jego sennych marzeń, lecz jakiś Polski Senny Koszmar, ogacony nieco amerykańskim blichтром. Es. Ł, 11 [powieść, Mn., Tr.].

ogadać czas. ‘przedyskutować, omówić; obgadać’: Uaktywniam moją kartę z Heyah (była aktywna cały czas, bo ma do za rok ważność konta, ale przełączam się, bo ważne sprawy cza ogadać XD). Więc jak ktoś ma heyah to też może pisać, bo odpisze nawet ^__^. www.photoblog.pl [blog, 11.03.2012; N: M, uczeń, Toruń]. ~ Wprowadzam nowy czasownik „ogadac”. Można ogadać jakąś kwestię z kimś. Można ogadać pewien problem, ogadać można też zjawisko chomika który ostatnio wychodzi z lodówki zawsze gdy się wymówi słowo „kaligrafia”. unfamusic.com [29.06.2011].

ogadać się czas. ‘zwłaszcza o kobietach: opowiedzieć coś komuś, jedna o drugiej; obgadać się’: pentax, więc twierdzisz że kobieta to nie człowiek. Żebyś ty wiedział jak one potrafią się „ogadać”, a nawet „obgadać”. www.widelec.org [forum dyskusyjne, 30.08.2011; N: aQQ].

ogadanie rzecz. ‘przedyskutowanie, omówienie’: Piwne ogadanie planu działania. connect.facebook.com [temat dyskusji, 27.04.2012].

oganianie rzecz. ‘odpędzanie kogoś od kogoś, kogoś od czegoś’: No chyba nie wyznawam miłości bibliotekarce, by wycofać się w połowie? – zakpił, wspominając popołudnie spędzone na oganianiu od siebie natrętnych i złośliwych ludzi. me-voir.blogspot.com [opowiadanie, 14.10.2012]. ~ Aczkolwiek współczuję każdemu kto ma nad sobą osobę zakompleksioną, zgorzkniałą, mściwą czy nie równoważoną emocjonalnie. To jest potworność – to odbiera chęć do pracy. Całą energię albo jej większość poświęca się na oganianiu od takiej osoby, bronienu się przed nią, a nie na pracy. wizaz.pl [forum dyskusyjne, 18.06.2009; N: maldziczka]. ~ Czy udając się tam z konkubentem po tyk nektaru po ciężkim dniu pracy nie narażam się na niebezpieczeństwo, że go synowie Apollina obstarpią, a spędzę resztę wieczoru na oganianiu tych much? forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 06.02.2009; N: titerlitury].

oganianie się rzecz. ‘odpędzanie, opędzanie się od kogoś, czegoś’: wyprawa w dżunglę na słoniach, spływ kajakami, wyprawa pieszka w dżunglę, nocleg w domkach na palach, oganianie się od małp- złodziei [...]. www.goldenline.pl [oferta, 11.11.2009]. ~ Najgorszym sposobem na komary jest... oganianie się. www.e-powiat24.pl [artykuł, 03.06.2012; N: M, S. Kalak]. ~ Zarzut pierwszy lewy prosty – w drodze sparingów kolega kołodziej wykształcił styl który nazwałbym „mam dłuuuugą lewą rękę i służy mi ona do oganiania się od ciosów, nie umiem za to ani nim uderzyć i ani prowadzić walki”. [...] 4 Nie zadaję za wiele ciosów bo zagraża mi to, że przejdiesz moją lewą rękę która służy do oganiania się, a jeśli przypadkiem nie trafię prawą to już jestem bezradny bo...nie umiem boksować i się bronić. www.bokser.org [komentarz, 06.03.2011; N: GoodStance; o boksie].

ogar rzecz.

1. ‘ulicznik, łobuz’: tak, ino rzezimieszków (dla Ciebie to chyba ogarów) lękać się nam przydzie... en.twitter.com [forum dyskusyjne, 06.09.2012; N: p@ikropka]. *Regionalizm poznański.
2. ‘ogarnięcie, ogarnięcie się’: potem do domu.

w domu ogar i na kompa. www.photoblog.pl [blog, 08.02.2011; N: *zmierzchovax3, 14, Gdańsk*]. ~ Jenyyyy ludzie ogar ;| co wy w ogóle dajecie. Zrobił błąd to zrobił, a wy od razu napierdalacie komentarze chwalać się swoją jakże poprawną polszczyzną. Łatwiej poprawiać kogoś, a swojego nie widzieć ;| pozdro ;|. www.facebook.com [16.06.2012; N: *Małgorzata Wu*].

ogareczek rzecz.

1. 'pieszczotliwie: ogar': Fajne i śliczne maluszki, niech pięknie rosną, życzę im samych wspańiałych domków i marzę koniecznie by jakiś ogareczek z tego miotu najpierw trafił na ringi a potem, kto wie, być może i do hodowli ogara. www.ogarkowo.pl [forum dyskusyjne, 31.05.2011; N: *bea100, Warszawa*].
2. 'pieszczotliwie: motocykl marki Ogar': ogareczek za te pieniądze to cud malina jeszcze do tego drugi silnik to bardzo fajny interes pozdro. www.polskajazda.pl [forum dyskusyjne, 19.11.2009; N: *BronoOi*].
3. 'ironicznie: mały, niedopalony koniec świecy': Może tak: (na FK tak to uJółem) – i diabełkowi świeczuszkę, i bogu ogareczek... forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 04.08.2011; N: *sclavus ł*].

ogarek rzecz.

1. 'mały lub młody ogar': Jestem szczęśliwą osobą, bo mam ogarka. Pałasz z Cisowej Stadniny kłania się Państwu (w domku dla na Forest). [...] Jestem straszną psiara, pół roku temu pożegnałam ukochanego dobermana Mefiego... teraz ogarek... www.ogarkowo.pl [forum dyskusyjne, 25.11.2008; N: *law_17, Iwona, Warszawa*].
2. 'palący się papieros, nadpalony papieros': Oglądniejszy się, ujrzał ją w tym samym miejscu, w którym ją zostawił – czerwony ogarek papierosa rozjarzył się i oświecił jej szczupłą twarz. NKJP [H. Worcell, *Zakłęte rewiry*, 1989]. ~ Miał przyjemny, ostry smak. Ciemny tytoń bez filtra. Zaciągnąłem się parę razy i podałem ogarek Gąsiorowi. Wziął i palił patrząc w ogień. Miał czerwoną twarz. Palił, aż pet sparzył mu palce. Otulił się szczelniej i oparł brodę na kolanach. NKJP [A. Stasiuk, *Biały kruk*, 1996].

ogarkowicz rzecz.

1. 'hodowca ogarów lub osoba mająca ogara, właściciel/ka ogara': W życiu różne rzeczy mo-

gą się przydarzyć, dobrze o tym każdy ogarkowicz wie, nikt nie ocenia sytuacji, w której się znalazłaś, tym bardziej nie znając jej szczegółów, a nawet przy ich znajomości wszystko jest subiektywne. www.ogarkowo.pl [forum dyskusyjne, 29.03.2010; N: *nowmac*; „Re: sprzedam suczkę ogara polskiego (6 miesięcy)”]. ~ Mieszkamy w Warszawie i szukamy innych ogarkowiczów i wiadomości o wspólnych spacerach. Jestem straszną psiara, pół roku temu pożegnałam ukochanego dobermana Mefiego... teraz ogarek... www.ogarkowo.pl [forum dyskusyjne, 25.11.2008; N: *law_17, Iwona, Warszawa*].

2. 'kierowca, który jeździ ze zbyt słabymi światłami'. PSWP 26, 96.

ogarnąć / ogarniać czas.

1. 'posprzątać nieco, niezbyt porządnie, tylko po wierzchu': potem szybkoitko [z]łozyc zyczenia mojej cioci bo ma [d]zis urodzinki – impra w czwartek, potem chatkę ogarnęłam, zajęchałam po Kari do moich rodziców. brzuszek.net [forum dyskusyjne, 21.05.2012; N: *edithd, Włodzisław Śląski*]. ~ Wawrzyniec starał się ogarnąć kuchnię po pełnym ekspresji zjedzeniu śniadania przez potomka, który w tym czasie krążył po mieszkaniu i wytwarzał bałagan. Prus. J, 53 [blog, 2005, Mn., Tr. (M, w., mia-sto)]. ~ Muszę pogmerać w garach i zamiaruję ogarnąć na cmentarzu bo też noszę się z tym zamiarowaniem jak kura z jajem..już od tygodnia. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 26.03.2010; N: *45-ka*].
2. 'sprościć czemuś': Opel Corsa (ojciec może sprowadzić) 2002, 1.7 TDI (opłaty też da się ogarnąć, nie straszcie mnie opłatami). forum.ogar200.pl [forum dyskusyjne, 27.05.2012; N: *Ogaron, Sokółka, Podlasie*]. ~ pojechałam na PDJ. w sumie musiałam biec na zwale – norma. no ale dałam radę. chwilę z Ulej samą a potem z resztą. nawet, nawet było. oarnęłam swoje 'HUMORKI' i jest chyba lepiej. (?) szybko zleciało.. www.photoblog.pl [tytuł wpisu, 28.06.2012; N: *Natalia, 16, Szczecin*].
3. 'umieć się czymś posługiwać, używać czegoś poprawnie': Sprostałam zadaniu i założyłam fejsa... O o i, niespodzianka nawet go ogarniam wmiare :D! www.photoblog.pl [blog, 14.08.2010; N: *jaimojaekipa, Mysłowice*].
4. 'doprowadzać swój strój, wygląd do porządku': Idę jakie śniadanie zjeść, kawę wypić

i ogarniam chatę i siebie. www.rodzinko.pl [*forum dyskusyjne*, 2011; N: *Adrianna001*].

5. 'mieć nad czymś pieczę, kontrolować, zawiadywać czymś; panować nad czymś': Powrót do dzieciństwa, do odległej przeszłości epoki przedszkola i żłobka. Czas ciał na opak! „Co za faking fantazy?!” – Zygmunt nie mógł tego ogarnąć rozumem. Na stole nie Tomaszek, tylko Tomcio spał, ssąc zachłannie palec... NKJP [*M. Sieniewicz, Czwarte niebo*, 2003]. ~ Pochodzę z tradycyjnej wiejskiej rodziny, w której panowała prosta filozofia i wyraźny podział ról: kobieta jest w domu i wszystko ogarnia, a mężczyzna przynosi pieniądze, środki, żeby miała czym zarządzać. Polityka 14/2012, 15 [*wywiad, Mn., Tr.; N: M IV, śrt., elektryk, działacz związkowy, prezydent (L. Wałęsa); O: dziennikarka (J. Paradowska)*]. ~ A u mnie... dwa dni temu ubrałam się lepiej, umalowałam i podniosłam głowę do góry. Czuję, że w środku jest bałagan, ale z wierzchu zaczęłam Go ogarniać. Mam dużo planów na ten tydzień. www.photoblog.pl [*blog*, 04.12.2011; N: *ladytula, Poznań*].

ogarnąć się / ogarniać się czas.

1. 'doprowadzić swój wygląd, strój do porządku'. SWJP, 672. ~ nie sypiam do 10 wbrew pozorom trzeba się ogarnąć, jakieś śniadanie dziecku dać żeby mnie sądem rodzinnym nie straszyc, pokoiłunić się kuźwa [...]. f.kafeteria.pl [*forum dyskusyjne*, 26.01.2006; N: *Laurka*]. ~ Aaaaaaa, że te... AAAAA, że moje psyyy! No to trza wstawać! – krzyknęłam i pobiegłam do łazienki się ogarnąć, zostawiając Dejca samego z problemem pt. „O co chodziło Tiarze?”. www.deandrei.fora.pl [*15.10.2011; N: Tiara, Kraków*]. ~ Maryśka też nie mniej kontenta, że to załatwiła ważną sprawę rodzinną i jeszcze pobawić się pobawi, powiedziała tylko, żeby Beza poczekała na nich, bo ona musi się ogarnąć nieco zanim pójda. Wiśn. K, 101 [*powieść, Mn., Tr. (wieś, Mazowsze)*].

2. 'opamiętać się, zreflektować się; nabrać dystansu do rzeczywistości': On prowokuje, wy odpowiadacie i tak w koło... Jak będziecie go olewać to mu się znudzi tak jak np. pain3hp też onetował, nikt z nim nie dyskutował to się ogarnął... www.bokser.org [*forum dyskusyjne*, 25.08.2010; N: *runwarsaw*]. ~ a korzystając z okazji chciałam dodać, że wpienia mnie nie-

zwykle okpiwanie i mentalne skreślania naprawdę bardzo dobrej i przemyślanej akcji pt. „szlachetna paczka” tylko dlatego, że jej pomysłodawcą jest ksiądz, który miewa spore odpąty. weźcie się ogarnijcie, co? rebelya.pl [*forum dyskusyjne*, 06.12.2010; N: *manna*]. ~ kurfa. będzie dobrze, bo musi się jakoś ogarnąć, a co do faceta, chyba czas dorosnąć, choć nie znam sytuacji, mam nadzieję, że się dogadacie i nie rób nic kosztem szkoły, bo kiedyś może to się odbić? : > Trzymam kciuki :* www.photoblog.pl [*forum dyskusyjne*, 01.03.2012; N: *faan-tasiaa*].

ogarnia / ogarnie / ogarnął kogoś śpik czas. 'zartobliwie: ktoś staje się senny, chce mu się spać': Teraz mam 35,8°C i powoli dojrzewam do snu – ogarnia mnie ten śpik, przed którym nie daję rady uciec. borelioza.gazetka.eu [*forum dyskusyjne*, 04.03.2008; N: *Chora Baba*]. ~ o ja też znikam na godzinkę się położyć rano wróciłem z pracy i niby spałem ale coś mnie ogarnia śpik i czekam na zagrody niespodzianki zobaczę co będzie marzy mi się świetliki, motylki i świstaczki. pl.board.bigpoint.com [*forum dyskusyjne*, 26.11.2011; N: *wojtek5_1964*]. ~ Miłośny seans wyzwała produkcję hormonów dobrego samopoczucia, działa jak naturalny rozweselacz, który uwalnia od stresu. Odrobina wysiłku pozwala rozładować negatywne emocje, a potem śpik ogarnia nawet tych, którzy cierpią na bezsenność. infoserwiselk.pl [*artykuł*].

ogarnianie rzecz. 'niezbyt dokładne sprzątanie': doroczne ogarnianie syfu / wiecej nie chciało mi sie kamerowac, ale takie klaki wszedzie byly. www.youtube.com [*tytuł i komentarz do filmu*, 21.03.2012; N: *CabanNadbaltycki*]. ~ Ogarnianie – czynność polegająca na zmniejszaniu stopnia nieuporządkowania (entropii) czegoś do stanu względnie zadowalającego, lecz niekoniecznie idealnego. Pojęcie ogarniania obejmuje zarówno pracę fizyczną jak i umysłową. Aby wykonywaną czynność można było nazwać ogarnianiem musi ona obejmować prace na przedmiotach lub zjawiskach które istnieją już obecnie, lecz są w stanie niezadowalającym. Nie możemy mówić o ogarnianiu czegoś, co już jest w stanie względnie dobrym – wtedy mówimy jedynie o dopracowywaniu lub ulepszaniu. bezsensoedia.wikia.com.

ogarnianie się rzecz. ‘doprowadzanie swojego wyglądu i stroju do porządku’: Ogarnianie się / Muszę się ogarnąć, jakie to fajne, pojemne określenie... pasuje praktycznie do wszystkiego, stanu fizycznego, ducha, wyglądu... michalgoras.blogspot.com [blog, 01.12.2011; tytuł wpisu]. ~ Jeśli poranne ogarnianie się zajmuje mi ponad godzinę powinienam się martwić? bo wszyscy tu piszą że max 30 min., a mi nawet godzina nie raz nie wystarcza [...]. zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 09.01.2012; N: chupa chups.].

ogarnianko rzecz. ‘ogarnięcie się’: ogarnianko, włoski, prysznic, balsamy itp. i śmigam na osiemnastkę dybka :) twitter.com [notka, 10.11.2011; N: marysia groszyk]. ~ ogarnianko, prysznic, i w planach chyba smigne z robe na jedna miejscowke aby zostawic moja bogata w informacje cefalke. staram sie starszenie. blip.pl [notka, 28.11.2009; N: emzeone]. ~ Ogarnianko i na balety. fotkowiczki-pl [podpis zdjęć; 05.03.2009].

ogarnięcie rzecz.

1. ‘niezbyt dokładne posprzątanie, zrobienie domowych porządków’: Hej, jestem rozbita jak paczka dropsów.... Ciągłe chce mi się ryczeć. Dobrze, że w chacie mam tyle do ogarnięci, to sobie jakoś dzień zaplanuję i może nie będę ciągle beczeć. www.ciaza.e-mama.pl [forum dyskusyjne, 15.11.2008; N: K]. ~ Sylwio, jeżeli nie zarzucisz nianią stertą ciuchów ddo prasowania i zlewozmywakiem pełnym garów to godzina na ogarnięcie mieszkania wystarczy, moim zdaniem. forum.pomocedomowe.pl [forum dyskusyjne, 14.02.2011; N: Jadwiga j., Opole].
2. ‘sprostanie czemuś’: Moim zdaniem, „ogarnięcie” to słowo klucz na studiach medycznych. Ogarnięcie materiału. Ogarnięcie nawału zajęć i obowiązków. studentkamedycyny.blogspot.com [blog, 05.01.2012; N: K, studentka medycyny].

ogarnięcie się rzecz.

1. ‘doprowadzenie swojego wyglądu i stroju do porządku’: Problematyczne jest jedynie ogarnienie się i wyjście z domu. szafunia.pl [napis w dymku]. ~ 6.50-7.40- Ogarnięcie się (prysznic, ŚNIADANIE, dokończenie pracy domowej). www.menshealth.pl [forum dyskusyjne, 30.08.2012; N: POSKA137, 16, uczeń; plan dnia].

2. ‘opamiętanie się, zreflektowanie się; nabranie dystansu do rzeczywistości’: Moim zdaniem, „ogarnięcie” to słowo klucz na studiach medycznych. Ogarnięcie materiału. Ogarnięcie nawału zajęć i obowiązków. Ogarnięcie SIĘ. Jeśli rypnie się ostatnie, rypną się pozostałe. I u mnie właśnie się rypie... Nie mogę się ogarnąć, nie mogę znaleźć motywacji, żeby siedzieć z nosem w parazytologii, propedeutyce onkologii i HISTORII MEDYCYNY. studentkamedycyny.blogspot.com [blog, 05.01.2012; N: K, studentka medycyny]. ~ Jakie propozycje na ogarnięcie się po utracie chłopaka? zapytaj.onet.pl [temat postu, N: invisible987, 06.06.2012].

ogarnięty przym.

1. ‘opanowany; uporządkowany’: Budują stadion 3 lata i nagle tydzień przed meczem zdziwieni że systemu nie mają, ani nie mogą otworzyć większej ilości punktów, nie ogarniam tego o_O Jak gadam z ludźmi i patrze jakie osoby się wybierają na ten mecz to stwierdzam że będzie pikolstwo w chvj, oby na młyńie chociaż była sytuacja w miarę ogarnięta. forum.fifa-serwis.com [forum dyskusyjne, 27.10.2011; N: Paolo].
2. ‘znający się na czymś, mający doświadczenie’: potrzebuję opinii kogoś ogarniętego w prawie chodzi o zemstę, a mianowicie chciałbym ojebać laskę na tyso, jak z aspektu prawnego wygląda taki czyn i jakie mogą być konsekwencje? www.mecz.pl [forum dyskusyjne, N: mlody_wilk, Krosno].

ogaruś rzecz. ‘pieszczotliwie: ogar’: ogaruś czy qndeluś? wygrał qndel ;) www.zwierzaki.org [forum dyskusyjne; N: kareena]. ~ To wspaśniały, piękny pies o oczach, które potrafią człowieka zaczarować. Pozdrawiamy serdecznie nowego pana Virgusia, niech Wam się zdrowo ogaruś chowa. Nie wiemy co jeszcze napisać; mamy mokre oczy... www.ogarkowo.pl [forum dyskusyjne, 15.11.2010; N: Virgo; „Re: Szukam domu dla ogara”].

ogieniek / ogienek rzecz.

1. ‘emfatycznie: ogień’: czynny wypoczynek staramy się potwierdzać jakoś, że żyjemy: drewno porąbać, ogienek rozpałić, zdobyć wody [...]. www.survival.infocentrum.com [artykuł]. ~ Niestety bez biwaku; robimy ogienek

nad brzegiem, a w międzyczasie nadciąga granatowe niebo, ale bez deszczu. www.chem.univ.gda.pl [relacja, 2010; N: tomek].

2. ‘mały ogień, płomyczek’: Błysnął ogieniek zapalki i ze skwierczącego cybucha dobył się solidny, niebiesciuchny kłąb dymu. Wiśn. K, 90 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Jasio Krone i „Jeannot” minęli Niemca i teraz Jurek ssąc ogieniek śmierzący benzyną, rozżarzając zbyt dokładnie koniuszek papierosa nad zapalniczką, czekał na okrzyk: „Hände hoch!”. Czesz. U, II 121 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Baldas pstryknął ogieńkiem peta nad głowami kolegów i rzekł twardo: – Napiliłbym się, kurwancka. Wiśn. K, 104 [powieść, D, Tp.; N: M I, Mazowsze, wieś; O: MM I, Mazowsze, wieś; Ind., Nof., N–O; pod czas poprawin].

3. ‘blask, błysk czegoś; światełko’. USJP, II 1205. [...] śmiał się Wąskopyski i ogieniek z papierosa potrząsał się w ciemności. Buczk. CZ, 233 [powieść, Mn., Tr.].

4. ‘niezbyt silne uczucie, emocje, które już zanikają lub dopiero powstają’. PSWP 26, 98. ~ Żywił nadzieję i niszczył przy tym marzenia oraz najmniejszy ogieniek radości. www.portal-pisarski.pl [debiut literacki, 20.10.2012; N: Mateusz Majba]. ~ Rozpaliłeś ogień przy którym ogrzać się chciałam, lecz ogień dłonie mi zaczął parzyć martwię się, co jeszcze może się zdarzyć Tli jeszcze się nadziei mały ogieniek, co może... www.mojageneracja.pl [18.12.2007].

ogień rzecz.

1. ‘zapalenie papierosa; płomyk zapalki lub zapalniczki zapalający papieros; także płonący przedmiot, świecąca lampa, pochodnia, świeca’: Patyki do rozpalki zawsze są na miejscu (przynajmniej zawsze tak było). [...] Ogień i jakiś kozik niech każdy też na wszelki wypadek, jak może, to weźmie. forum.vetraklub.pl [forum dyskusyjne, 08.06.2005; N: Kucher, M, Warszawa]. ~ Ona odezwała się wreszcie – Ty, nie masz ognia? Czerv. P, 28 [powieść, D, Tp.; N: II, Warszawa; O: M II, ur. w 1972, ponad 30, w., dziennikarz, pisarz, Warszawa; Ind., Nof., N–O]. ~ Jurek poprosił o ogień sztywną gimnazjalną niemczyną. Czesz. U, II 121 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Jak chcesz ognia, to oni mają ci go dać. Skurwęsny. Ejji... masz papierosy? Wol. O, 438 [powieść, D, Tp.; N: M, aresztowany; O: M, aresztowany; Ind., Nof., N–O; w USA; o policjantach].

2. ‘palnik; piecyk; ognisko’: [...] siostry, gabinet, na lewo ich budka, na prawo pyrczą igły na ogniu, wrzuca się opatrunki do prodiża, w ogóle aparaciarnia ... Biał. Z, 7 [proza autobiograficzna, Mn., Tr.]. ~ Próbowałem upartemu gwiazdorowi coś mówić, że zostawiłem zupę na ogniu, ale nadal trzymał mnie bardzo mocno i całkowicie przestał rozumieć, co mówię. Mann R, 159 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; N: M IV, sr., prezenter muzyczny, Warszawa].

3. ‘pożar’: Strażacy opanowali ogień w północno-wschodniej Hiszpanii. www.polskatimes.pl [tytuł informacji, 27.06.2012]. ~ Najlepszy zegar to głód, utrudzenie w robocie – mruć ojciec. – Ten się nie spóźni. – Ludzie zgadują czas – na to matka – podług słońca i gwiazd. Same dzieci ostały w domu. Jakby tak ogień, panie, broń. Rosoś. Ż, 12 [książka wspomnieniowa, D, Tp.; N: K, wieś pod Pińczowem; O: M, wieś pod Pińczowem; U: M; Ind., Nof., N–O (matżeństwo)].

4. ‘czerwonawe znamię naczyniowe, nowotwór łagodny skóry powstający zwykle zaraz po narodzinach lub we wczesnym dzieciństwie’. USJP, II 1207. ~ Ogień / Dużym problemem estetycznym jest tzw. ogień. Występuje na twarzy i jest wadą wrodzoną. Jest to zgromadzenie naczyń krwionośnych, które wytworzyły w danym miejscu zaczerwienienie o różnej wielkości i kolorze (od lekko różowego do fioletowego). www.llc.cz/pl/ [oferta medyczna].

5. ‘gwałtowne emocje, wielkie uczucia, namiętności’. PSWP 26, 100. – Jeśli jesteście razem już wiele lat, naturalne jest, że pożądanie przygasa – mówi. – Nie znaczy to jednak, że zniknęło bezpowrotnie. I że nie można tego ognia rozniecić ponownie. Ważne jest tylko jedno: czy jest między wami trwałe uczucie i czy naprawdę oboje chcecie tego ognia poszukać. [...] Chłód w łóżku wynika z braku prawdziwych więzi i wtedy zwykle nie ma już czego ratować. Dlatego trzeba walczyć o siebie i podsycać ogień uczuć. www.poradnik-zdrowie.pl [artykuł, Mn., Tpr. (K, K. Klimko-Damska, seksuolog)]. ~ Rozpaczliwie usiłował rozniecić w sobie ponownie ogień słusznego oburzenia. Wol. O, 27 [powieść, Mn., Tr.].

6. ‘gorąco, wysoka temperatura; także: objawy i skutki takiego stanu’. PSWP 26, 101. ~ Policzki płoną żywym ogniem, czuję, jak pieką od

twoich uderzeń. slodkiswiatyaoi.blox.pl [blog, 17.05.2012].

ogień i woda rzecz. 'dwa przeciwieństwa, dwa przeciwne zjawiska, stany, dwie zupełnie różne od siebie osoby, rzeczy'. SWJP, 673. ~ Przeciwieństwa się przyciągają. To fakt! Nie tylko w małżeństwie, ale i w przyjaźni szukamy osób, które nas dopełniają. Ania i jej przyjaciółka są jak ogień i woda. Aż trudno uwierzyć, że znają się już cztery lata, razem pracują i spędzają wolny czas. Obie kompletnie różne. Może właśnie w różnicy temperamentów tkwi ich tajemnica. www.kafeteria.pl [lid artykułu, 17.11.2007; N: M. Trawińska-Gosik]. ~ Poproszony o komentarz Wojciech Pszoniak rąbnął bez ogródek: „Decyzja, żeby zostać dyrektorem teatru w naszych czasach, szczególnie w Polsce, to ogromne ryzyko. Teatry repertuarowe w naszym kraju to przestarzałe, zmurszałe struktury, które zastygły w latach dziewięćdziesiątych, kiedy zmieniała się cała rzeczywistość ekonomiczna i społeczna. I w tych strukturach w moim przekonaniu teatr nie będzie mógł istnieć. To woda i ogień”. NKJP [Polityka 2314, 08.09.2001, artykuł J. Sieradzkiego; N: M, aktor].

ogier rzecz.

1. 'rubasznie (z aprobatą): mężczyzna o dużych potrzebach seksualnych; sprawny seksualnie mężczyzna': Myśli o tym że każdy facet wielki ogier a jak przychodzi co do czego to taki zwiędły ogórasek :) www.pudelek.pl [forum dyskusyjne, 20.10.2009]. ~ One po prostu musiały rozumieć to, czego nigdy nie zdołał pojąć żaden kogut, cap, wałach, ogier, czy najrzetelniejszy nawet cnotliwiec. Brosz. DR, II 14 [powieść, Mn., Tpr.; N: M IV, drukarz, Warszawa; o kobietach w życiu N]. ~ [...] zaś oberzysta patrzył na nią z pożądanym szacunkiem: setny ogier, jak przystało na tę okolicę – śniady, o czarnych ślepiach i czuprynie. Wald. F, 246 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (autor)]. ~ Pokaż się, łachudro! Ty ogierze na cudze żony! Łub. B, 192 [powieść, D, Tp.; N: kobiety, miasteczko (okolice Warszawy); O: M, student; pod domem].

2. 'siłacz, mężczyzna potężnej postury': [...] startował w olimpijskich eliminacjach w zapasach w roku 1960 w San Francisco Olympic Club, pierwsza runda przeciwko zwałistemu

ogierowi [...]. Wol. P, 229 [powieść biograficzna, Mn., Tr.].

3. 'jeżdżący brawurowo, z dużą szybkością kierowca': Wykażcie się, jacy z was ogierzy ...chyba OGIERY. www.mazdaspeed.pl [forum dyskusyjne, 13.03.2012; N: sebek-71].

4. 'samochód marki Fiat 125p':. Oto przegląd tego co jeździ po naszych drogach i jak to nazywamy: [...] Fiat 125p – duży fiat, pług, traktor, polska E-klasa, kredens, kant, fiaturno, takafura, sampchaj, kanciok, cegła, byk, dodge, ogier [...]. forumsamochodowe.com [post, 11.08.2007; N: Grzybek; „Wielka Encyklopedia Nazw Samochodów”].

5. 'grubiańsko: penis': kumpel i kumpela / mała i ogier / słonko i dżonas. beztabu.com [forum dyskusyjne, 13.04.2007; N: Lala; Re: „Jak nazywacie swoje miejsca intymne?”].

ogieras rzecz.

1. 'ogier': Biedna fryzjka, miała mieć ogierasa i co? – DUPA! Oto kłacz fryzjska, która będzie miała ogierasa w poniedziałek ;p. schleich-art.blog.pl [blog, 11.02.2011; N: Ada, 12]. ~ Foku polonżowany trozeczkę, bo mechy gryzły jak nie wiem. Chodził jak ogieras. Kita w górę i leciutko kłusikiem, no i ta szyjka, hehe :D www.photoblog.pl [blog, 03.05.2012; N: K, Trzemeszno Lubuskie].

2. 'rubasznie (z aprobatą): mężczyzna o dużych potrzebach seksualnych; sprawny seksualnie mężczyzna': Odprężony pałę sobie i myśle o czymś przyjemnym. Na przykład: jaki to ze mnie jest ogieras hi hi. www.forum.kobiet.pl [forum dyskusyjne, 31.10.2010; N: raptor].

ogierasek rzecz. 'pieszczotliwie: ogier': A tu taki fajny ogierasek po Azamacie: I jak tu nie kochać tych koni? ;). re-volta.pl [forum dyskusyjne; N: Pursat]. ~ opieka nad debiutem i zabawa z młodym bezimiennym koniuchem ogieraskiem. www.photoblog.pl [blog, 09.04.2012; N: malakyy13, Piotrków Trybunalski]. ~ Tak właśnie... Tak Beata walczy z małymi bardzo niepojętymi hucułkami-ogieraskami :):):) www.photoblog.pl [blog, 12.05.2011; N: zuzanka244, Kraków; komentarz do zdjęcia].

ogierasik rzecz. 'pieszczotliwie: ogier': Mój ulubiony ogierasik ;) w tle Hormon i gdzies Ada, Iga i Uszatek, Bara i Horrorek. [26](http://www.photo-</p></div><div data-bbox=)

blog.pl [blog, 04.12.2009; N: KASIULA, *zwichrowana*, 20, Piotrków Trybunalski].

ogieraskowy przym. ‘należący do ogieraska, z nim związany, jemu właściwy, taki jak ogierasek’: ogieraskowy balecik ;d. www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 06.02.2012; N: szalona; komentarz do zdjęcia].

ogierasowy przym. ‘należący do ogierasa, z nim związany, jemu właściwy, taki jak ogieras’: Godecja i Gejsza :) na padoku ogierasowym :) www.photoblog.pl [blog, podpis zdjęcia, 03.04.2010; N: olina13, 23, Białe Bórze]. ~ Koiniki już szaleją mi Jaskier se nawet dęba stanął Młode,ogierasowe i takie głupie. www.photoblog.pl [blog, 03.03.2011; N: lazurowa11, uczennica, Rzeszów].

ogiereczek rzecz.

1. ‘pieszczotliwie: ogier’: Był ten ogiereczek gniadym mieszańcem. kocham-lakiego.galopuje.pl [blog, 24.05.2012; N: Weronika, uczennica]. ~ Bo gdybym była na tyle głupia i pojechała w ten teren na dotychczasowej gumce, to naraziłabym nie tylko swoje życie, ale i m. indyry, która pewnie zostałaby rozplaszczona na swoim koniu przez mojego bagatela 170 cm ogiereczka [...]. www.voltahorse.pl [forum dyskusyjne, 24.05.2005; N: pokemon]. ~ Pompejo :))))))) Jak siedzisz w kusej to ten koń był jednak łagodniasty, ogiereczek raczej. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 3.05.2005; N: makary0].
2. ‘ironicznie, z sarkazmem: mężczyzna; kochanek’: po prostu EGOIZM.....niech dzieci płaczą..niech żona podetnie sobie żyły...a co tam!!! Abył ja miała ogiereczka w łódeczku!!!!... Co kochaneczki??? Ale żal... www.netkobiety.pl [forum dyskusyjne, 1.11.2010; N: Batrrix].

ogierek rzecz. ‘młody, silny mężczyzna’: W Marsylii nietrudno o oprawców i hyclów do wynajęcia, którzy za niewysoką opłatą mogliby się ostro zabawić takim ogierkiem, jakim ja byłem z początkiem lat trzydziestych – aż do osłepienia i owalaszania włącznie. Brosz. DR, I 90 [powieść, Mn., Tpr. (M IV, ur. w 1900, linotypista, emeryt, Warszawa)].

ogierkówka rzecz. ‘wódka, nalewka z dodatkiem nasienia ogiera’: A wkrótce relacja

pióra Sarmaty z III Zjazdu Krystyn i Bożen we Fromborku, na którym ja – przez 1 dzień: Krystyna Alicja – byłam, Ogierkówkę piłam i do Kociółka Szalonego Kojota zaglądałam ;-D www.countrymusic.fora.pl [blog, 12.03.2012; N: Ala Boncol, Śląsk]. ~ Nieco zmęczeni, acz ciągle stawiani na nogi przez Ogierkówkę, prześwietny napój o anielskim działaniu doczekaliśmy się wreszcie części wystawianej przez artystów. [...] Pustka, którą od zaraz przeimiłe towarzystwo uzupełniło Ogierkówka, tudzież innymi specyjalami. www.ala.boncol.pl [relacja z III Zjazdu Krystyn i Bożen we Fromborku, 14.03.2012; N: Sarmata].

ogiernia rzecz.

1. ‘pogardliwie: Powiatowy Urząd Pracy’: Debiлизм PUP w Bydgoszczy sięga szczytu. Naprawdę brak rozsądku i logiki.Ta instytucja już naprawdę jest „ogiernią głupoty”* [...] * ogiernia – bezrobotni potocznie nazywają PUP. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 09.02.2012; N: korespondent].
2. ‘męski dom akademicki’. SGS, 136.
3. ‘duży, wieloosobowy pokój w męskim domu akademickim’. SGS, 137.
4. ‘zabawa z przewagą mężczyzn’. SGS, 175.
5. ‘stołówka akademicka, w której odbywa się zabawa’. SGS, 175.

ogierować czas.

1. ‘o koniu: być agresywnym; walczyć o dominację w stadzie lub pokrycie klaczy’: Górze wzięły też niestety nerwy i popisy, czego dobrze wychowany koń nie powinien robić w takiej sytuacji. Ale jak tu nie ogierować, skoro patrzy na mnie i strzyże uszami z za żywoplotu rząd myszatyk klaczek?! zeszytrozterek.blogspot.com [blog, 08.2012; N: J. Kulikowska]. ~ Może iść na końcu i w środku, jest to obojętne, ale żeby nie szedł za klaczą, bo może zacząć porządnie ogierować, ale wskoczyć nie powinien. kj-revel.blog.onet.pl [blog, 17.06.2009]. ~ Ja z moich to mam czasem taki ubaw że hej, a szczególnie z młodych ogierków które albo próbują ogierować i między sobą się podgryzają, albo puszą się przy klaczy naprzemian z mlaskaniem. raz pokazują że sa facetami, a potem pokazują że sa dziećmi, eh zwierzaki... ;) kreatywnaromantyczka.blogspot.com [forum dyskusyjne, 01.06.2010; N: Miscu].

2. 'grubiańsko: odbywać stosunek płciowy heteroseksualny': wypierdu żona cie powinna wykopać za drzwi wtedy możesz ogierować złamasie ile chcesz. forum.interia.pl [komentarz, 27.06.2008; N: Gość]. ~ do ~młody ogier: Zatem – przyzwyczajaj się. Gdy dorosisz będziesz przyzwyczajony i wtedy będziesz mógł ogierować ile wlezie! wybory.onet.pl [forum dyskusyjne, 09.11.2010; N: ~Błędny Rybak]. ~ stosunek seksualny: [...] OGIEROWAĆ [...]. www.violkakus.pl [„słowniczek / PRZYSPOSOBIENIE DO ŻYCIA W RODZINIE”].

3. 'zachowywać się buńczucznie, popisywać się': Dynamo to na pewno nie jest słaby zespół, ale trafił na najlepszy na świecie. Liczę na spokojne 2-0 albo 3-0 i oszczędzanie sił. Nie ma co ogierować już na początku sezonu. www.fcbarca.com [forum dyskusyjne, 29.09.2009; N: Igl].

ogierowanie rzecz.

1. 'o koniu: bycie agresywnym, podejmowanie walki o dominację w stadzie lub pokrycie kłacz': Ostatnio Apollowi włączyło się ogierowanie, chłopak się stawia, bunt wieku nastoletniego (taa, a to dopiero 8 miesiąc jego życia ^ ^). www.photoblog.pl [blog, 21.06.2011; N: Szymon, 16, Knurów]. ~ Bo nie chodzi o hormony – tylko o nawyki „ogierowania”. Starszy ogier wykastrowany – może zachować nawyk stawiania dęba, atakowania, krycia -itp (nie jest to oczywiście regułą!). Dlatego kastrowałam wcześniej – bo mój zaczął się robić agresywny także w stosunku do ludzi i nie chciałam utrwalić w nim takiego wzorca zachowania. re-volta.pl [forum dyskusyjne, 21.07.2011; N: rzepka].

2. 'buńczuczne zachowywanie się, popisywanie się': to jeszcze nie ten moment, w najbliższych dniach skończy się ogierowanie na gpw – wystarczy, że na parę dni zagości czerwień i Amica zleci ponownie do 4 zeta z małym kawałkiem gdzie widzę dość mocne wsparcie. www.bankier.pl [forum dyskusyjne, 07.04.2009; N: ~kuchenka]. ~ Hehe czas najwyższy słyszałem też kiedyś takie powiedzonko, że jak babie się nie dasz to ją wytresujesz, ale to gadali narąbani uczestnicy jakiegoś tam wesela. Ja byłem trzeźwy to wiedziałem co gadają, ale oni nie bardzo. Stali na balkonie a po jakiejś tam chwili przyszły po nich „baby” no i się skończyło ogierowanie. I nagle stali się potulni jak baranki. dulcemariaespinosa.strefa.pl [N: M]. ~

No i teraz żeś poszedł po bandzie... Skończy się chłopakom ogierowanie... i znowu będzie smutno... A już udało się ich wkręcić, taki był ubaw I co? Jajco... forum.antyfani.pl [forum dyskusyjne, 29.06.2008; N: eryk, Warszawa-Żoliborz].

3. 'grubiańsko: szukanie zaspokojenia potrzeb seksualnych': tak dla mnie jest to czyste ogierowanie, zamiast opisać jakie sa te laski z charakteru jakie widzi za i przeciw to on tu coś o oczach włosach... jezu... kurcze ale ma branie na slicznotki... omg. forumzn.pl [forum dyskusyjne, 03.09.2008; N: MalaCzarnaA; „Re: którą dziewczynę wybrać???”].

ogierowaty przym. 'prawie) taki jak ogier, podobny do ogiera': to ze wykastrowiesz ogiera nie znaczy ze pozbedzie sie on ogierowatych nawykow, nawet bez jajek potrafi skakac na kobyły i walczyć o nie równie zaciecie jak zanim przeprowadzono zabieg...może być dalej tak porywczy i nieobliczalny jak kiedyś tyle że choćby nie wiem jak się starał dzieciuchow nie spłodzi... www.zwierzaki.org [forum dyskusyjne, 27.03.2004; N: k_cian].

ogierówka rzecz.

1. 'wódka, nalewka z dodatkiem nasienia ogiera': Ogierówka – to wódka z dodatkiem nasienia ogiera... Mój przyjaciel mówił, że dobra... www.users.pjwstk.edu.pl [forum dyskusyjne, 14.08.2005; N: Fallen]. ~ Jak zwykle trzeba było wypić ogierówkę za zdrowie koni – przepis zna Piotr [...]. www.deresze.pl [kronika, 07.10.2007; N: K].

2. 'rubasznie: zabawa, zwłaszcza z przewagą mężczyzn': Rozrywka jak na wiejskiej ogierówce, gdzie młodzieńcy łapią za sztachety. www.pudelek.pl [forum dyskusyjne, 22.02.2012; N: gość].

ogierzasty przym. 'o zachowaniu i temperamencie konia: prawie taki jak ogier, podobny do ogiera': Wracając do prezentacji koni na wystawach. Znajomy usłyszał o swoim młodym, dobrze ułożonym i zrównoważonym ogierze, że jest za mało ogierzasty i rekomendację „po jajach”. www.malopolaki.darmowe-fora.pl [forum dyskusyjne, 19.01.2012; N: meghana]. ~ Wiecie, nie każdy ogier ma takiego powera...znam takiego jednego...strasznie

ogierzasty, widzi konia innego to od razu mu palma odbija, i jest zakochany bez wzajemności w jednym wałachu: P. qnwortal.com [forum dyskusyjne, 27.10.2006; N: Klariss]. ~ Z mojego doświadczenia mogę powiedzieć że znam konia który miał 7 lat i stracił „atrybuty męskości”, żadnych komplikacji w trakcie kastracji i po nie było, rany się zagoiły tylko w psychice pozostał – „ogierzastym”. www.swiatkoni.pl [forum dyskusyjne, 09.05.2011; N: WhiteButterfly, Poznań, Łódź].

ogierzaście przysł. ‘o zachowaniu i temperamencie konia: tak jak ogier, podobnie do ogiera’: Jednak trzeba swoje odczekać, a znam wiele wałachów które nadal czują się ogierami...jeden z nich zachowywał się ogierzaście do końca życia... www.spnh.nazwa.pl [forum dyskusyjne, 22.06.2009; N: P_M]. ~ Moja mordka ^^ Fotka z wczoraj, jeszcze przed jego wybrykami. Zachowywał się strasznie ogierzaście xDDD www.photoblog.pl [fotoblog, 27.10.2008; N: Aśka, 18, Toruń].

ogierzenie rzecz. ‘o koniu: bycie agresywnym; podejmowanie walki o dominację w stadzie lub pokrycie klaczy’: Pytałam weta wtedy, czy nie straci temperamentu, czy nie stanie się mułem.. I co? No i nic się nie zmieniło, poza chęcią krycia (lekkie ogierzenie nawet pozostało). qnwortal.com [forum dyskusyjne, 16.01.2010; N: konikiara].

ogierzenie się rzecz. ‘o koniu: bycie agresywnym, podejmowanie walki o dominację w stadzie lub pokrycie klaczy’: Co do „ogierzenia się” to miesiąc nie wystarczy. Napewno potrwa to kilka miesięcy, choć wiadomo, że stopniowo będzie słabło. www.voltahorse.pl [forum dyskusyjne, 27.04.2006; N: Gości1].

ogierzo przysł. ‘tak jak ogier’: Natomiast w stosunku do drugiego wałacha zachowuje się jak ogier, ale mój ogr reaguje ogierzo nawet na jabłonki na pastwisku, a nie zawsze na klacze, tak już mu te hormony w głowie namieszały. re-volta.pl [forum dyskusyjne, 07.07.2011; N: julia]. ~ Najszybszą gamę rżenia ma chyba jednak Darco – z matką „gada jeszcze” jak źrebie piskliwie – do innych koni rży nisko wręcz ogierzo a do mnie zwyczajnie się drze (może

wątpi w mój słuch). forum.hipologia.pl [forum dyskusyjne, 01.03.2008; N: Gaga, K].

ogierzy przym. ‘należący do ogiera, z nim związany, jemu właściwy, taki jak ogier’: W niedzielę już było spokojnie – koń i tak chodził na paluszkach, jak to ogierzący się koń. Najfajniejsze są miny ludzi wyczłapujących z kościoła, jak widzą Płocha, z kitą w górze i ogierzym rykiem. www.photoblog.pl [blog, 03.10.2010; N: Magdalena, 20, Racibórz].

ogierzyć czas.

1. ‘o koniu: być agresywnym; walczyć o dominację w stadzie lub pokrycie klaczy’: Mój koń po kastracji niewiele się zmienił-trudniej mi go upaść-ale może to odrębna kwestia i nie ma nic wspólnego z kastracją. Poza tym bardziej mu wali na dekiel, bo to co pozytykował na hormony to teraz pozytykuje na wygłupy, tyle, że tak nie ogierzy-chociaż z tym nigdy specjalnie nie było problemu. re-volta.pl [forum dyskusyjne, 09.08.2011; N: incognito, okolice Wrocławia/Sobótka]. ~ Najogólniej sprawę ujmując ogier zaczął dojrzewać i ogierzyć. Zaczął ustalać hierarchię i zaczęła się walka o dominację. www.naszaskapa.pl [forum dyskusyjne; N: Ewik].

2. ‘grubiańsko: uprawiać seks’: Jak to sa ogierzy to ty kim jesteś? / Ogierem ...JIIIIHAAAAA!... tylko nie noszę sutanny z 33-ma guzikami – i mi wolno „ogierzyć” na legalu... a im – z zasady nie...a jeżeli nie „ogierzą”, to niech nie ucą ślepego kolorów...mówię tu nie o akcie w sensie stricte...mówię o dniach, tygodniach, miesiącach i latach po tym...o wychowaniu po URO-DZENIU... forum.gp24.pl [forum dyskusyjne, 08.05.2011; N: ~ate~].

3. ‘robić coś z przesadną brawurą, popisywać się’: Eee, zdarzało się kiedyś bywać, ale mimo usilnego wzbraniania się przed poważnymi angażami, znalazła się taka, która nie pozwala mi już przesadnie ‘ogierzyć’ bez swojego ‘odgórnego’ udziału. ;) www.snowboard.pl [forum dyskusyjne, 23.03.2011; N: Bzyku; „Odp: Dziewczyny na twardzielach”].

ogierzyć się czas.

1. ‘o koniu: być agresywnym; walczyć o dominację w stadzie lub pokrycie klaczy’: Ogier, który pięknie wygląda w skoku. Pomimo swojego młodego wieku, zaszedł już bardzo daleko. Lu-

bi się ogierzyć, a każdą napotkaną klacz obwąchuje i się nią interesuje. lajt.onet.pl [blog, opis konia, 28.02.2010]. ~ Ruthless nieco rozglądał się po hali, była dla niego nowym otoczeniem. Nie płoszył się jednak, spokojnie oglądał każdy element. Najciekawiej podszedł do luster, zaczął się ogierzyć i paffować. Pozwoliłam mu zatrzymać się przy nich, obwąchać swoje odbicie. www.wsrexodus.fora.pl [forum dyskusyjne, 21.02.2011; N: Rustler]. ~ My już jesteśmy 5 dni po kastracji. Mam tylko pytanko – ile czasu trwa usuwanie hormonów z organizmu czyli kiedy konina przestanie się ogierzyć całkiem?? re-volta.pl [forum dyskusyjne, 06.07.2011; N: kasia-pala, Lublin].

2. 'grubiańsko: uprawiać seks': anusiak8 to wspaniały ogier, z którym uwielbiam się ogierzyć! ;** anusiak8.powiedz.to [forum dyskusyjne, 21.02.2010; N: koniu !].

oglądacz rzecz.

1. 'widz': Jak ciężko się żyło naszym ojcom i dziadkom – westchnie oglądacz zrekonstruowanych żywych obrazów. Polityka 24/2009, 103 [felieton, Mn., Tr. (R.M. Groński)]. ~ Kinofilia to postawa twórcza, aktywna. Kinofil nie jest zwykłym oglądaczem – on staje się współtwórcą filmu, który ogląda. NKJP [GW Duży Format 02.07.2009, recenzja; N: T. Sobolewski; o książce W. Kuczoka].

2. 'osoba, która trudni się zawodowo badaniem mięsa przeznaczonego do spożycia'. PSWP 26, 102. ~ Następne pytanie. Technicy weterynarii już od czasów przedwojennych i potem mieli uprawnienia do samodzielnego badania mięsa. Jest do tego nazwa „oglądacz mięsa”. Od 1990 r. obserwuje się działania mające na celu całkowite wyłączenie techników weterynarii z tego zawodu. NKJP [Sprawozdanie stenograficzne z obrad Sejmu RP z dnia 15.12.1999, 3 kadencja, 66 posiedzenie, 2 dzień; N: Kancelaria Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej].

3. 'człowiek zawodowo zajmujący się oglądaniem (kontrolą) programu telewizyjnego'. NS2, I 370. *Środowiskowe.

oglądaczka rzecz. 'kobieta – widz': No cóż, BH 90210 jest według mnie filmem dość głupawym, ale niestety baaardzo wciągającym (mówię to jako stała oglądaczka tej amerykańskiej

produkcji). NKJP [Usenet – pl.rec.film, forum dyskusyjne, 18.09.1998 r; N: „Krystyna Ż. i in.]. ~ „my też oczekujemy jakiejś odmiany” ;) Wizyty z kosmosu się spodziewasz? ;) Zawsze będziesz miała doła, skoro oczekujesz, że codziennie będzie święto. Typowa oglądaczka telenowel. ;) NKJP [Usenet – pl.sci.psychologia, forum dyskusyjne, 01.02.2005; N: Flyer i in.].

oglądać się czas. 'patrzeć w różne strony; rozglądać się'. USJP, II 1207. 'szukać, upatrywać kogoś, czegoś odpowiedniego, stosownego'. WSPP. ~ Też lubie sobie spojrzeć jak przejdzie jakiś mega koleś, jednak takich mniej. Nie przeszkadza mi że mój facet się obejrzy. Kiedyś usłyszałam że jak patrzy ok. 4s to się ogląda jak dłuższe to się gapi a to już nie jest fajne. Osobiście mam doświadczenie doświadczyć nie miłe. Ostatnio umówiłam się na randkę z kolesie, który nawet nie tyle co się oglądał a wręcz rozglądał poczułam się niezbyt atrakcyjna w tym momencie i zrobiło mi się przykro. deliciousnight.pinger.pl [forum dyskusyjne, 06.01.2012; N: ineska25i].

oglądać się na kogoś / coś, czas. 'uwzględnić kogoś / coś w swoim postępowaniu; liczyć się z kimś / czymś; oczekiwać pomocy'. Nie oglądamy się na innych, niech to inni uważają, bo tylko do mnie droga należy. Cała droga, jak długa i szeroka. Z drogi śledzie, bo król jedzie! Polityka 34/2009, 51 [felieton, Mn., Tr. (D. Bieńkowski)]. ~ Również książd Kokotek był optymistą w sprawie losów Polaków na Zaolziu. – Mniej oglądać się na statystyki i zamazane tablice, a więcej do serca i duszy polskiego Zaolzia, który pozostanie Polakiem – mówił. gazetacodzienna.pl [artykuł, 21.01.2012; N: M, książdz]. ~ Strategia Błękitnego Oceanu – przestań oglądać się na konkurencję. www.rafałkochanowicz.pl [tytuł artykułu, 11.06.2012].

oglądadełko rzecz.

1. 'żartobliwie, nieco lekceważąco: miły w odbiorze, lekki film, serial telewizyjny': dla mnie zwykle oglądadełko niewarte ceny biletu. www.dobramama.pl/ [forum dyskusyjne, 16.10.2011; N: grudniowa; o filmie „Avatar”]. ~ Szkoda trochę, że film robi się od połowy taki głupi. Wystarczyłoby pociągnąć to co zaprezentowano w pierwszej połowie i byłoby przyjemne dla oczu

ogłównadełko. anime.tanuki.pl noscript [ocena, 21.02.2009; N: hmmm....]. ~ W sumie trzeba oddać jedno że pomimo że to siakieś barachło komedia romantiko to jednak francuzy tobią takie filmy o niebo lepiej niż amerykanie i nie miałem uczucia żenady podczas seansu. takie tam ogłównadełko. www.movieforum.pl [forum dyskusyjne, 02.12.2008; N: sarna23; o filmie „Czyja to kochanka?”]. ~ W kinie widziałem dziś film Niania w Nowym Jorku – sympatyczne ogłównadełko. kiamil.yz.pl [felieton, 08.12.2007; N: K.M. Śmiatkowski].

2. ‘przełównadarka internetowa’: Fiorefox zawsze mulił ale jest rozbudowany a Chrome to голуśkie ogłównadełko do stron, więc to jakby wybierać najszybsze zwierzę stawiając w konkury słonia i kota. A może porównanie z Operą? www.trochetechniki.pl [forum dyskusyjne, 03.12.2011; N: zde gustowany].

3. ‘żartobliwie: kanapa w sali wystawowej, muzealnej’: Bardzo smutna jest ta wystawa, ale spanko – ogłównadełko fajne. warszavka.bloog.pl [forum dyskusyjne, 29.05.2008; N: hanula1950].

ogłównadło rzecz.

1. ‘żartobliwie: serial telewizyjny lub film łatwy, przyjemny w odbiorze’. NS2, I 370. ~ daj spokój – fajne „ogłównadło”, choć z pewnością również „bez ciężaru”. www.tvn24.pl [forum dyskusyjne, 23.02.2009; N: ~mac; o filmie „U Pana Boga za piecem”]. ~ Świetne, ciepłe „ogłównadło” o dwóch nastolatkach odkrywających swoją seksualność, ich relacjach z rodzinami. chilly.filmaster.pl [ocena filmu, 2009]. ~ Sneeha Geetham nie dorównuje HD, ale to miłe ‘ogłównadło’ na relaksujący wieczór:) ciumma. blogspot.com [recenzja, 11.02.2012; N: Mariola]. ~ Takie ogłównadło, dobrze zrobione technicznie na modłę filmów amerykańskich. chomikuj.pl [ocena; N: Lektor; „Jesteśmy z przyszłości”]. ~ Naprawdę polecam ten film, nie jest to zwykłe ogłównadło, warto się zastanowić nad tym filmem, zresztą refleksje same przyjdą wam do głowy... forum.bestiariusz.pl [forum dyskusyjne, 23.11.2004; N: Logan; o koreańskim filmie „Oldboy”].

2. ‘żartobliwie: kolorowe czasopismo reklamowe z dużą liczbą zdjęć’: Potrzebuję jakieś ogłównadło wannowe o ciuchach zamiast Avanti, którego już nijak zdzierżyć nie mogę... flaker.pl [forum dyskusyjne, 03.01.2009; N: kasicak].

ogłównanie się na kogoś / coś, rzecz. ‘uwzględnianie kogoś / czegoś w swoim postępowaniu; liczenie się z kimś / czymś; oczekiwanie pomocy’: Jest jednakże wyjście z tego „zakłótego kręgu” nieustannego ogłównania się na konkurencję. www.rafałkochanowicz.pl [artykuł, 11.06.2012].

ogłównanko rzecz. ‘emfatycznie: ogłównanie’: Każdy skok nagrywa instruktor „wiszący” przez 40 sekund naprzeciwko nas, a po lądowaniu jest ogłównanko i omawianko naszych skocznych błędów i postępów. Potem planowancko na następny skok...i tak w kółko, aż do skoku egzaminacyjnego. szwendaczek.pl [relacja z kursu spadochronowego, 2005; N: Sylwia; „Szkolenie AFF w Piotrkowie”].

ogłównać czas. ‘obejrzeć’: Przyjeżdż, ogłównij a na pewno się nie rozczarujesz!!! To nie sprowadzany paciak, tylko naprawdę wspaniałe motocykl. gielda.scigacz.pl [oferta handlowa]. ~ Więc tylko tak z grubszą można sobie ogłównać to i owo, a resztę czasu zabierają te pieprzone interesy, bez których nie można się obejść. Skocz. B, 126 [opowiadanie, D, Tp.; N: M, ok. 30, w., miasto; O: K, ok. 30, w., miasto; Ind., Nof., N–O; na ulicy]. ~ Mam pytanie, chcę nagrać film .avi który zajmuje 1,36 GB i trwa 2 godziny. Co mam zrobić aby na końcu wystarczyłoby włożyć płytę i ogłównać taki film w telewizorze? www.fastpc.pl [forum dyskusyjne, 05.02.2012; N: Nowy100]. *Regionalizm małopolski.

ogłównać się czas. ‘obejrzeć się’: Początkujące brzuszki super już widać :D nie ogłównicie się i będą wam wypady zasłaniały :P. forum.28dni.pl [forum dyskusyjne, 10.2012; N: 21olcia1990]. *Regionalizm małopolski.

ogłównienie rzecz. ‘obejrzenie’: Badanie lekarskie mające na celu ogłównienie kanału odbytu – anoskopia lub całej odbytnicy (ok. 15cm) – rektoskopia, przy pomocy specjalnego sprzętu. www.proktomed.pl [ogłoszenie]. *Regionalizm małopolski.

ogłównienie się rzecz. ‘obejrzenie się’: Spojrzenie w lusterko, ogłównienie się za siebie? Przecież to są podstawy poruszania się po drodze!

piekielni.pl [post, 29.08.2012; N: *observatory*].
 *Regionalizm małopolski.

ogłędzinki rzecz., w *lmn*. ‘emfatycznie: ogłędziny’: na naprawy nie ma co liczyć widziałam autko na żywo i pięknie się prezentuje silnik chodzi równo bez stukania czy pukania nic tylko brać nawet bym się nie zastanawiała tak zadbane autko jak jesteś z okolic Łodzi to dzwoni i jedź na ogłędzinki zobaczysz warto. tигра-club.eu [forum dyskusyjne, 21.07.2011; N: *cadixxxx*; „Re: Zakup Tigry Pomocy”]. ~ Kolego smadampega, nie kombinuj w ten sposób, bo przy kolizyjce jak ubezpieczyciel zrobi ogłędzinki twojej furki to zrobi wielkie oczy, a później ty zrobisz wielkie oczy jak ci kasioriki nie wypłacą, bez urazy ale z taką przeróbką to do Pana „TEDE,, z TVN-Turbo, jedyna opcja to podmianka u oponiarza. forum.omegaklub.eu [forum dyskusyjne, 21.04.2010; N: *IMMORTAL32*, Koszalin].

ogłaszanie się rzecz. ‘podawanie wiadomości o sobie za pomocą prasy, radia, telewizji, Internetu; plakatu’: Wiele wątpliwości budzi też kwestia jak odróżnić zakazaną zazwyczaj reklamę od dopuszczalnego z reguły ogłaszania się lekarzy lub adwokatów, a ponadto jakie formy publicznych wypowiedzi przedstawicieli tych zawodów lub wypowiedzi o nich lub ich działalności osób trzecich należy uznać za niedozwolone. www.libramed.pl [„Prawo i Medycyna” 6–7, 2000, artykuł; N: *prof. dr hab. n. pr. E. Zielińska*]. ~ sposób na dobre ogłaszanie się. www.lisens.eu [tytuł artykułu, 2009].

o głodnym pysku przysł. ‘rubasznie: bez jedzenia, na czczo, będąc głodnym, o głodzie’: Ale ona, choć o głodnym pysku miała iść do pałacu, tylko ręką szastnęła, że co tam jej śniadanie, taka była czegoś nieswoja i myślami Bóg wie gdzie. Mort. A, 239 [powieść, *Mn., Tr.*]. ~ I tak o głodnym pysku też nie wypada siedzieć, a jakieś przekąski cenowo od 8 zł się zaczynają. Jako jedną z możliwości zagryzania są cholernie pikantne kurze stopy. my.opera.com [blog, 24.02.2012]. ~ No i jak tu siedzieć w nocy przed kompem o głodnym pysku?, no jak? – się ja pytam. qchnia.wordpress.com [forum dyskusyjne, 05.10.2008; N: *zemfirocza*].

ogłosić się / ogłaszać się czas. ‘podać wiadomość o sobie za pośrednictwem prasy, radia, plakatu itp.’. USJP, II 1208. ~ On wysyła swoje ogłoszenia w celach zarobkowych. I może sobie je wysłać na grupę sprzedam/kupię. Albo zapłacić i ogłosić się w prasie. To jest grupa stworzona po to aby się czegoś ciekawego dowiedzieć lub zasięgnąć rady innych a nie po to żeby na nas żerowali handlarze. Piotr. NKJP [Usenet – *pl.rec.foto, forum dyskusyjne*, 04.12.2001; N: *ms i in.*]. ~ Jeżeli się znasz na czymś dobrze i chcesz się ogłosić zamieść swoją ofertę w której zamieścisz: Przedmiot w którym jesteś dobry / Poziom zaawansowania (wszelkie dowody tj screen certyfikatu) / Jakie oceny miałeś w szkole / Koszta twojej usługi w Forum Gold / Czas wykonania. www.blackblood.pun.pl [ogłoszenie, 09.03.2009; N: *Mati, Olsztyn*]. ~ A gdybym powiedziała, że jestem złym człowiekiem? – syknęła. – Gdybym tak ci rzekła – to w to byś uwierzył, co? A w każdym razie nie byłoby to niczym nienormalnym. Lecz mówić o sobie dobrze, ogłaszać się altruistą – to nieprzyzwoite. Prawda? Prawda, panie Hunt? Nie uchodzi przyznać się w towarzystwie do czystości intencji. NKJP [J. Dukaj, *Czarne oceany*, 2001].

ogłoszeniówka rzecz. ‘miejsce ogłoszeń’: hmmm.. jedni nam słodzą drudzy nas.. g n o j a ... nikt z nas nie twierdzi że jesteśmy najlepszą kapelą w okolicy... [...] od Nas mogą tylko dodać że bardzo nam miło jest gościć tylu zwolenników i przeciwników na tym forum które miało służyć jedynie jako ogłoszeniówka.... pozdrawiamy wszystkich serdecznie Effectiv Band. www.lm.pl [komentarz, 24.10.2011]. ~ Mam na tym hostingu kilka stronek... dwa fora, jedna niewielka ogłoszeniówka i kilka blogów (nie moich) i praktycznie nigdy żadnych problemów. Jestem już na tym hostingu 3 lata (wcześniej było to 1 giga). www.di.pl [forum dyskusyjne, 17.10.2011; N: *epson*]. ~ (to taka ogłoszeniówka w Małopolsce) i po porównaniu obu tekstów (dość zbieżnych) to wynika, że w zasadzie jedyne za co można pochwalić Suzuki to silniki od Fiata i napęd 4x4 od Suzuki. Reszta nie stoi na wysokim poziomie i o dziwo wydaje się, że wine ponosi Suzuki. motoryzacja.interia.pl [forum dyskusyjne, 20.05.2010; N: ~klopak].

ogłoszonko rzecz. ‘emfaticznie: ogłoszenie, zwłaszcza krótkie’: Małe ogłoszonko / Chciałam zrobić mały porządek w tym dziale. Więc tak tematy o serialach, w których liczba postów nie przekracza dwudziestu, a nie widać żadnego zainteresowania, postanowiłam podłączyć do tematu „Seriele, seriele!”, by było przejrzysiej. artefakty.boo.pl [forum, 10.08.2011; N: Camenne]. ~ używane oponki to niebezpieczeństwo / Używane oponki do samochodziku można zapewne nabyć w paru sklepikach albo czytając ogłoszonka o komisikach automobilkowych. Ale lepiej takiego zakupiku nie robić, bo z używanymi oponkami łatwo o wypadek. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 23.11.2005; N: urban_legend, Ursynów]. ~ GAZETĘ, ale jak to ma być ogłoszeniówka, bez serwisu dla inteligentów (bez butów i bez słomy) to szkoda zachodu, bo GZC tak nikt w ogłoszonkach nie przebiję. gazetacodzienna.pl [komentarz].

o głowę przyst. ‘znacznie, o wiele’: STARE KOMPLEKSY POLAŃSKIEGO. Przerasta go o głowę, rozumem i wzrostem. Dlatego fotografuje się z nią stojąc gdy ona siedzi. film.inte-ria.pl [forum dyskusyjne, 22.09.2012; N: ~Zebb].

kość / coś ogłupia / ogłupiło / ogłupi kogoś, czas. ‘ktoś lub coś pozbawia kogoś zdolności do myślenia, dezorientuje; sprawia, że ktoś traci kontakt z rzeczywistością’: ~ To całe prawie społeczeństwo polackie jest tak dumowate, że np. płaci za możliwość oglądania tvn24, które ich cały czas ogłupia swoimi „newsami” i ci popaprańcy to łykają. Tacy komentatorzy np. „szkła kontaktowego” są na co dzień z publiką zupełnie inni niż w tvn24 i o czym to świadczy szanowne zbiegowisko? ogłupiają was – a jak przyjadą np na występy do Pierdziszewa Dolnego to już na to sobie pozwolić nie mogą co pieprzą w tvn 24 -i gdzie tu sens i logika? wiadomosci.dziennik.pl [forum dyskusyjne, 25.06.2012; N: ~bik]. ~ A teraz komuchy zrozumiały, że te wszystkie piosenki pracują dla nich – ogłupiają ludzi całkowicie, czyniąc ich dla rządzących absolutnie nieszkodliwymi, stają się elementem zniewalania mózgów. Kisiel. D, 42–43 [dziennik, 1968, Mn., Tr. (autor)]. ~ Szczególnie te finanse mnie ogłupiły, bo miałam silne wrażenie, że jeśli istotnie traci, to są to moje pieniądze, a zwrotu z pewnością nie

zażadam. Chmiel. A, IV 75 [autobiografia, Mn., Tr.]. ~ Jedno nie ulega żadnej wątpliwości – że komuna tu zostanie i ogłupi ten naród do imentu. Kisiel D, 403 [dziennik, 1970, Mn., Tr. (autor)]. ~ Dziewczyny nienawidziły jej i udawały, że nie rozumieją, jak gówniara mogła do tego stopnia ogłupić dwudziestoletnich facetów [...]. Hor. S, 303 [powieść, Mn., Tr. (K II, sr., bar-manka, małop.); w samolocie do Londynu; o swojej przeszłości]. ~ Do słusznego twojego wniosku, jako były nauczyciel, dodam jeszcze, że transformację ustrojową wymyślili komuniści PRL-u, by zbudować ochronkę dla siebie w PRL-bis. To największy przekręt w historii Polski, dzięki któremu dało się ogłupić Polaków i obłupić ich ekonomicznie a nawet z godności i honoru. wiadomosci.onet.pl [forum dyskusyjne, 27.02.2012; N: bronbar2, b. nauczyciel].

ogłupiacz rzecz.

1. ‘o kimś ogłupiającym kogoś, pozbawiającym go zdolności do krytycznego myślenia, rzetelnej oceny rzeczywistości’: Zobacz w pobliżu jak dał się ogłupić pewien krokodylowaty stwór. Staje nawet w obronie jednej z naczelnych ogłupiaczek narodu. Przecież takie monstra i wiele innych jak nic są gotowe w przepaść. Na szczęście ilość ogłupionych już zaczyna maleć. Gdy całkowicie przejrzą, wezmą odwet na tych ogłupiaczach, bo będzie im wstyd, że tak się dali nabrać. onet.pl [forum dyskusyjne, 21.06.2009; N: ~Zbigwie; „Odp. na komentarz 99”]. ~ Ci co uważniej śledzą „politykę informacyjną naszych rządów i dyspozycyjnych mediów” z obrzydzeniem obserwują odrażająco śliskie – wazeliniarskie kariery naukowe i polityczne etatowych ogłupiaczy – którzy urastają w opinii rządzących się „do rozmiarów autorytetów i dobra narodowego” – eksponowanych na pierwszych stronach „naszych polskich wolnych mediów”? nwaldi.blog.onet.pl [blog, 19.03.2012].

2. ‘o czymś ogłupiającym kogoś, pozbawiającym go zdolności do krytycznego myślenia, rzetelnej oceny rzeczywistości’: Ganja to największy syf i ściema historii, najznakomitszy ogłupiacz wszechczasów. forum.przebudzenie.net [forum dyskusyjne, 19.07.2012; N: fal-ko]. ~ Przed laty, kiedy zginął Waldemar Milewicz, prasa, tzw. tabloidowa (czytaj: ogłupiacz

plebsu), nie miała oporów, by zmieścić na pierwszej stronie zdjęcie zastrzelonego reporter. blogi.newsweek.pl [*blog, artykuł, 19.10.2012; N: P. Krysiński*]. ~ Telewizja – ogłupiacz czy źródło wiedzy? forum.o2.pl [*temat forum dyskusyjnego, 2012*].

3. ‘automatyczny aparat fotograficzny’: „Prosumer” znaczy mniej więcej „zaawansowany, profesjonalny konsument”, czyli inaczej mówiąc jest to aparat adresowany dla ambitnych amatorów:-) Nie jest to więc „ogłupiacz” na towarzyskie imprezy tylko całkiem ambitny sprzęt. [...] Z daleka widać, że nie jest to jakiś ogłupiacz tylko poważny aparat w rękach poważnego fotografa, zwłaszcza gdy zamontujemy telekonwerter. www.myfinepix.pl [*fotoblog, 17.04.2012; N: tessalina777, „Test aparatu Sony Cyber-shot DSC V3 suplement”*].

ogłupiaczek rzecz. ‘automatyczny aparat fotograficzny’: Odpalam aparat, pstrykam fotkę i dolna szczęka odbija mi się od ziemi. Kurczę, sam ustawia ostrość, jakoś mnie powala, nie działa jak zwykły ogłupiaczek tylko rasowy aparat. testuj.orange.pl [*ocena, 16.11.2011; N: Artur Lipko, Czernice Borowe, tester*].

ogłupiaczka rzecz.

1. ‘kobieta, która ogłupia kogoś, pozbawia go zdolności do krytycznego myślenia, rzetelnej oceny rzeczywistości’: barbara-ty Pomatolico! Pan Kaczynski zrobił masę pozytywnych rzeczy dla Polski. gdzie ty byłaś-na Marsie? hehe.. A reszty dokonała Powska propaganda, rączkami TVNowskich szczekaczek-ogłupiaczek. wiadomosci.onet.pl [*forum dyskusyjne, 07.03.2012; N: ~dredy*]. ~ Zobacz w pobliżu jak dał się ogłupić pewien krokodylowaty stwór. Staje nawet w obronie jednej z naczelnych ogłupiaczek narodu. Przecież takie monstra i wiele innych jak nic są gotowe za głosem tych ogłupiaczy nawet runąć w przepaść. lajt.onet.pl [*forum dyskusyjne, 21.06.2009; N: ~Zbigwie; „Odp. na komentarz 99”*].

2. ‘audycja, program telewizyjny ogłupiający kogoś, pozbawiający go zdolności do krytycznego myślenia, rzetelnej oceny rzeczywistości’: Książki pójdą na przemiał, ale będzie więcej idoli, tańców z debilami i innych ogłupiaczek w śmieciowych telewizjach. wiadomosci.gazeta.pl [*forum dyskusyjne, 2010; N: adamnichni-*

koff]. ~ otóż to, ale, ale, jak wygodnie przyjmować, bez wysiłku, przemieloną gotową papkę, a że kiedyś jeden z drugim obudzi się z ręką w nocniku nie ważne, może wcześniej świat się zawali etc.. Przygotowacze papek ogłupiaczek chcą zarobić, więc po tej inicjatywie wymyślą kolejną... www.deon.pl [*forum dyskusyjne, 22.11.2011; N: Tamtam*].

ogłupiający przym.

1. ‘monotonny, nudny, nieciekawcy; nużący’: Teraz pójde do siebie sparować skarpety z prania i poukładać w szafie. Ogłupiające zajęcie! Kalic. D, 83 [*powieść, Mn., Tpr.; N: K III, w., b. pracownica agencji reklamowej w Warszawie, wieś*].

2. ‘mocno osłabiający jasność myślenia, zaciemniający umysł, otumaniający; odbierający zdolność samodzielnego myślenia’. SWJP, 673. ~ U nich szuka ostatnich gestów, będących słabnącymi znakami wielkiej, ludowej wyobraźni – która zamiera dziś bezpowrotnie, niszczona przez ogłupiający film, histeryczny futbol, czy piwiarnie ogłuszone wrzaskiem mechanicznych foxtrotów. NKJP [*Kultura 11/1956, artykuł; N: M. Pankowski, „Michel de Ghelderode”*] ~ Jest to ogłupiający program. Po prostu nie można wbijać w głowę kobietom, że celem ich życia jest pucowanie domu, żeby się lśnić, przepraszam, jak psu jaja – powiedziała szczerze Maria Czubaszek. www.gala.pl [*informacja, 09.11.2012*].

ogłupialnia rzecz.

1. ‘instytucja, miejsce, metoda ogłupiająca; ogłupianie’: >> kleszarnia – kościół >> bardziej pasuje ogłupialnia / Czy ja wiem? Ogłupialnia zaczyna się w zerówce, a ostatnio już w przedszkolu. Kościół to bardziej „konserwatorium systemowa” niż ogłupialnia. By tam pojsć już trzeba być już ogłupionym gdzieś indziej. Kleszarnia od siedliska klechów. Ale przyjęte ...jako wariant. Pzdr. Jerzy J. pl.soc.religia.polski-usenet.pl [*forum dyskusyjne, 04.10.2008; N: M*]. ~ Każda buda to państwowa OGŁUPIALNIA, fabryka niemyślących testozakreślaczy, których jedynym zadaniem będzie przesyłabizować nazwisko kolejnego agenta podczas tzw. „wyborów” i – to, co opanowali w budzie – postawienie „x” w krateczce! I wystarczy! Po co ma takie „cuś” myśleć logicznie? Jeszcze

system rozwali! Vivat testy i wikipedia, narodzie niewolników. szkola.wp.pl [forum dyskusyjne, 10.05.2011; N: ~pufek]. ~ Zdejmij sobie klapki z oczu póki jeszcze masz trochę zdrowia, bo praca tam to ogłupialnia. www.gowork.pl [forum dyskusyjne, 02.02.2011; N: Ja].

2. 'biblioteka'. SA, 155. *Z gwary studenckiej.
3. 'pokój cichej nauki w domu akademickim'. SGS, 135.

ogłupiałość rzecz. 'niezdolność do trzeźwego osądu rzeczywistości, rozsądnego myślenia': Ogłupiałość i konsekwentna autoeksterminacja to łatwe do zauważenia cechy „naszej” cywilizacji, która bynajmniej nie jest w tym zakresie innowacyjna: szlak już przetarło kilka imperiów, czy też kręgów kulturowych. konglomerat.org.pl [artykuł, 19.09.2006; N: Sz. Zamokły-Satanowski]. ~ Musiałam podlec wysokiemu stopniowi ogłupiałości. Grodz. W, 107 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (autorka)]. ~ i jeszcze egoistycznie – pozwala stwierdzić że nie jestem AŻ TAK głupi, skoro dostrzegam tę ogłupiałość. blip.pl [notka, 07.12.2009].

ogłupiały przym.

1. 'pozbawiony trzeźwego osądu rzeczywistości, charakteryzujący się brakiem zdolności do rozsądnego myślenia': [...] niczym zacięta gramofonowa płyta, ogłupiały ze strachu, powtarza w kółko: „Daj mi pierś ucałować... Daj mi pierś ucałować...” w żaden sposób przypasować nie mogąc do ciągu dalszego „dobranoc” właściwej [...]. Barg. S, 83 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Złapała go za ramiona, uniosła do góry i wyrzuciła go jak piórko do przedpokoju, otworzyła drzwi na korytarz i bez trudu wywlokła ogłupiałego Iwa, który był dwa razy od niej większy. Bak. I, 238 [powieść, Mn., Tr.; o wyrzuceniu awanturującego się kochanka przez bohaterkę]. ~ Strach jednego człowieka udzielił się milionowi mieszkańców miasta i tego dnia nikt nie poznałby w tym oszalałym, ogłupiałym tłumie zawsze kpiących i pewnych swej racji warszawiaków... Aud. MS, II 33 [powieść, Mn., Tr.].

2. 'beźmyślny, tępy': Tatu Kazimierz siedział oszarpany i bosy, jak pan diabeł usmolony, siedział półdupkiem na korycie przy studni i ogłupiałym wzrokiem gapił się na popielisko. Wiśn. K, 139 [powieść, Mn., Tr. (wieś, Mazowsze)].

~ Pani domu nie może ad infinitum siedzieć w milczeniu i przyglądać się gościowi z ogłupiałym wyrazem twarzy. Chmiel. K, 20 [powieść, Mn., Tr. (K)]. ~ Skończyły się noce czarne od nieszczęścia, białe od stuwałówek świecących prosto w ogłupiałe moje oczy. Brosz. DR, I 168 [powieść, Mn., Tpr. (M IV, ur. w 1900, linotypista, emeryt, Warszawa)].

ogłupianie rzecz. 'wpływanie na kogoś w celu pozbawienia go trzeźwej oceny sytuacji': Najważniejszym narzędziem było ogłupianie, kłamliwe słowo. Słowo, które „było na początku”, zostało podmienione. Zamiana prawdy na kłamstwo, stworzenie systemu kłamstwa było sposobem na utworzenie imperium. NKJP [GW 20.01.1997; rozmowa; N: M, J. Swerstiuk, prezes ukraińskiego Pen Clubu; O: I. Lewandowska]. ~ Stąd o dobrze znanym w Polsce uzdrowicielu Zbigniewie Nowaku wypowiadają się krytycznie. – To jest ogłupianie ludzi – mówi wprost dr Gaduła, choć dla Marka Pilkiewicza spotkania Nowaka z publicznością są formą psychoterapii, niektórym bardzo potrzebną: – Człowiek w tłumie traci osobowość, pewnych ludzi trzeba przez grupę przepuścić. NKJP [Polityka 2296, 05.05.2001, artykuł P. Wallewskiego; N: M, lekarz]. ~ A więc nikt nie szanuje honoru słowa pisanego, każdy z lekkim sercem podejmuje się ogłupiania społeczeństwa (Męclewscy, Kąkole, Podkowińscy etc.), Żydzi i nie-Żydzi, a po prostu świnię. Kisiel. D, 26 [dziennik, 1968, Mn., Tr. (autor)].

ogłupiany przym. 'zwodzony; oszukiwany; omamiany': Potem pogadałem z moim szesnastoletnim synem i przyszła refleksja. My – to ludzie dobrze po trzydziestce, żeby nie powiedzieć za dużo. A ten tłum młodych dzień w dzień ogłupiany przez muzyczną gumę do żucia? Należy im się szansa poznania twórczości jednego z najważniejszych artystów amerykańskich dwudziestego wieku. NKJP [Polityka 2627, 03.11.2007; felieton; N: M, W. Mann; „Dylan, Dylan, Dylan!”]. ~ A już prasa NRD majaczy zgola bezzębnie o jakichś spiskach, magazynach z bronią, działaniach NRF-u. Jest to obliczone na własnego ogłupianego czytelnika, ale chyba się co do jego głupoty przeliczyli – piszą już takie bzdury, że dziecko to widzi. Kisiel. D, 61 [dziennik, 1968, Mn., Tr. (autor)].

ogłupić / ogłupiać *czas.* ‘pozbawiać trzeźwego osądu rzeczywistości’: Paulsen powołuje się na Arystotelesa i Platona, którzy uważali, że praca ogłupia i cytuje młodego Karola Marksa, który obiecywał, że w przyszłości będziemy jedynie łowili ryby, kochali się i czytali książki. *Polityka* 8/2012, 38 [artykuł, *Mn., Tr.; N: M (T. Walat)*]. ~ Muzyka ogłupia – przekonałem się wielokrotnie. *Kisiel. D*, 52 [dziennik, 1968, *Mn., Tr. (autor)*]. ~ Ogłupiać sukinsynów lekami uspokajającymi, od których im odbiło. *Wol. P*, 45 [powieść biograficzna, *Mn., Tr.*]. ~ Jego brak refleksji nad przyczynami gwałtownych demonstracji pozostaje zagadką. Dowodzi raz jeszcze, jak dalece sprawowanie władzy może bez reszty ogłupić każdego, dobrego nawet polityka. W środku tygodnia do polskich wydarzeń wtrąciła się Moskwa. *NKJP [J. Rolicki, Edward Gierek: życie i narodziny legendy, 2002]*

ogłupić się *czas.* ‘uczynić się głupim, podać się ogłupieniu’: Ale może to ja nie mam racji? Może naprawdę nie należy dawać ogłupić się Zachodowi? Jedzmy kapustę zamiast pomarańcz, pijmy kwas chlebowy, palmy sporty bez filtra, słuchajmy prawdziwych artystów: Ałły Pugaczowej, Karela Gotta, Jirziego Korna i – oczywiście – Urszuli Sipińskiej. *NKJP [GW 12.03.1997, artykuł; N: R. Leszczyński, „Show-biznes według Sipińskiej”]*.

ogłupieć *czas.*

1. ‘stracić rozsądek, rozum; odczuć dezorientację’: I w tym miejscu zdębiałem, ogłupiałem, zdurniałem. *Polityka* 26/2008, 105 [felieton, *Mn., Tr. (M. L. Stomma)*]. ~ Jakby go coś utapiło za bary, tak momentalnie przystanął, nawet bęben zdjął z ramienia, bo czyżby Piotruś od tego, co mu powiedział, do reszty ogłupiał? *Mort. A*, 203 [powieść, *Mn., Tr.*]. ~ W końcu, wydobywszy z kieszeni kożucha nikłowe pudełko z tytoniem, zaczyna sobie skręcać papierosa, a syn jak nie huknie z nagłego gniewu: – Co wy, ojciec! Ogłupielicie czy co, że tylko te papierosiska i papierosiska? A co ojciec jadł od rana? Nic! *Mort. C*, I 185 [powieść, *Mn., Tr.*].

2. ‘zakochać się’. *SGS*, 166.

ogłupienie *rzecz.* ‘stan bezmyślności; niezdolność do rozumowania; utrata rozsądku’: O ile podoba mi się, że Moczar chce władzy,

a zwłaszcza popularności, to ten chwyt trudno mu wybaczyć: osiągnął pewien społeczny dynamizm, ale dynamizm najgorszy i kosztowny – kosztem jest ogłupienie ludzi, bo zwalenie winy za wszystko na jakąś grupę („Żydzi i cykliści”) to zawsze myślowa tandeta. *Kisiel. D*, 50 [dziennik, 1968, *Mn., Tr. (autor)*]. ~ Tępotą tych ćwiczeń w stylu niemal fryderycjańskim ogłupiała nas tak przemożnie, że traciliśmy poczucie rzeczywistości. Ogłupienie łączyło się z koniecznością przyswojenia sobie niemieckich terminów technicznych, wręcz tasiemcowych. *Kudł. MS*, 127 [książka wspomnieniowa, *Mn., Tr. (autor)*]. ~ Z ogłupienia omal go nie próbowałam zjeść, ale Witek z wielką energią wydarł mi go z ręki i wyrzucił do śmieci, twierdząc, że wszystko przez parszywe batoniki, przynoszące pecha, których, do cholery, nigdy przecież nie kupuję. *Chmiel. A*, VI 54 [autobiografia, *Mn., Tr. (autorka)*].

ogłupienie *rzecz.* ‘ktoś ogłupiał; dureń’: Większość komunistów to byli ludzie, do których takie inwektywy, jak wazelinarz, ogłupienie, bierny wspieracz komunizmu itd. idealnie pasują, ale to nie znaczy, że ci faceci nie byli komunistami. *prawica.net [forum dyskusyjne, 27.08.2006; N: Prawicowiec; komentarz do postu]*. ~ Czterdzieści lat po *Mechanicznej pomarańczy*, w kraju kwitnącego jabłola, centralnie The Vistula River, żyje kilkadziesiąt milionów Aleksów, którzy mówią z wyrazem twarzy ogłupieńca: „Sorry, men”. I klikają w mausped, i sekwują kopi, i snifują kul staf, i mają lajfstajlowe ciuchy i oldskulowe buty. *Czerw. P*, 14 [powieść, *Mn., Tpr. (M II, ur. w 1972: ponad 30, w., dziennikarz, pisarz, Warszawa)*].

ogłupiony *przym.* ‘zdezorientowany; oszołomiony; zdurniały’: Z szoferki wylazł kierowca, wartownik trzymał w ręku wycelowany karabin. Obaj gapili się za mną w bezruchu i robili wrażenie doszczętnie ogłupionych. *Chmiel. A*, IV 173 [autobiografia, *Mn., Tr.*]. ~ Ale w rytmicznym terrorze hołubców, paradnego marszu, / estradowych podrygów, chóralnego śpiewu, / w tym tłumulcie wszystkiego, co jest grane przez nas, / ogłuszeni i ogłupieni doszczętnie, tracimy / głos i głowę, zapominając wciąż na nowo, kto / tu gra, po co, i co jest właściwie / grane. *Bar. W*, 50 [wiersz].

ogłuszacz rzecz.

1. 'oszołomienie, jakieś bardzo silne wrażenie': Uważasz, że jak ktoś jest nadwrażliwy, to potrzebuje dawki „ogłuszacza” w postaci adrenalin? Może? ;) NKJP [*Usenet – pl.sci.psychologia, forum dyskusyjne, 24.11.2003; N: „Roman Plaskowiecki” i in.*].

2. 'urządzenie będące przyczyną chorób słuchu': Parlament francuski zastanawiał się ostatnio nad problemem pocziwego ogłuszacza, czyli małego, niewinnego magnetofonu przenośnego ze słuchawkami. NKJP [*„Zbąszyńianin” 5/1998, artykuł; N: CanuMA*].

ogłuszanie rzecz. 'zaskakiwanie, wywołanie silnego wrażenia na kimś': Gdyby nie ogłuszanie Polaków sondażami wyniki wyborów byłyby mniej więcej takie: PiS – 37% PO – 18%. NKJP [*Usenet – pl.soc.polityka, forum dyskusyjne, 14.02.2006; N: „Aziz” i in.*].

ogłuszanie się rzecz. 'obrona przed natarczywością, ucieczka przed niechcianą informacją': Hałaśliwy styl przekazu udzielił się też programom radiofonii publicznej. Pod tym względem zmieniła się nawet szacowna Jedynka, która w godzinach o największej słuchalności prawie nie odbiega tempem i tonem od rozgłośni komercyjnych. Ów ton i tempo ulegają uspokojeniu dopiero wtedy, kiedy większość słuchaczy wybiera ogłuszanie się telewizją. NKJP [*Polityka 2236, 11.03.2000, artykuł; N: M, M. Pęczak*].

ogłuszenie rzecz. 'zaskoczenie, wywołanie silnego wrażenia na kimś': Wtrąć się – a może chodzi o wywołanie zwykłego dysonansu, „ogłuszenie” drugiej strony – mówiąc „wybacz” rozmówca jest grzeczny, więc nie wypada wałnąć go w zęby za „kretyna”. ;) NKJP [*Usenet – pl.sci.filozofia, forum dyskusyjne, 13.11.2003; N: Izabela Kopij i in.*]. ~ Dam trzydzieści tysięcy – deklaruje ktoś z sali. Ta metoda ma na celu psychiczne ogłuszenie ewentualnych konkurentów, zaskoczenie ich radykalnym podniesieniem stawki tak, że zanim otrząsną się z szoku, aukcjoner po raz trzeci przybije proponowaną kwotę. NKJP [*P. Sarzyński, Przewodnik po rynku malarstwa, 1999*].

ogłuszony alkoholem przym. 'pijany'. PSWP 26, 109. ~ Na 10 miesięcy przed Euro2012 ło-

dzianin zabił nożem kolegę. Twierdzi, że przez przypadek, bo ten zbyt głośno komentował mecz. Sprawca uciekł, ale ogłuszony alkoholem zasnął w pobliskich krzakach. Teraz zaczyna się jego proces. „Polska Dziennik Łódzki” nr 133. rokor1.pl [artykuł]. ~ Zdarza mi się co pewien czas odbywanie zappingu, czyli dość perwersyjnego stosunku z pilotem telewizyjnym. Najczęściej wypada to w czasach potwornej chandry kiedy ogłuszony alkoholem leżę na kanapie i, jak na psychicznego masochistę przystało, okładam się miernotą kolejnych programów. kuzniar.blox.pl [blog, 24.05.2005; N: JAROSŁAWKUZNIAK].

ogłuszyć / ogłuszać czas. 'wywrzeć bardzo silne wrażenie, zaskoczyć, powodując utratę trzeźwego osądu rzeczywistości': Sondaż to jest jedna z grubszych broni ogłuszających w systemie demokracji. Służy wyłącznie do kanalizowania poparcia i do niczego innego – nie ma jednego, ani jednego sondażu, który nie byłby ustawiony, bo jest to za silna broń, żeby w ten sposób się nią bawić. NKJP [*Usenet – pl.soc.polityka, forum dyskusyjne, 14.02.2006; N: „Aziz” i in.*].

ogłuszyć się / ogłuszać się czas. 'wprowadzić się w stan zamroczenia, pozbawić się częściowo przytomności; odurzyć się, oszołomić się'. USJP, II 1209. Potem wyciągnął szklanke w stronę pułkownika, a ten nalał mu od serca, na trzy palce. Kaneyasu nie zamierzał ogłuszyć się alkoholem, ale łąknął go, by przynajmniej w ten sposób uczcić ołśnienie, które przed sekundą stało się jego udziałem. NKJP [*M.M. Bujko, Wyspy szerszenia, 2008*]. ~ Ktoś rzucił hasło, że najlepszym serum przeciwko dżumie jest alkohol. Zapulsowały bistro. Strzeliły korki. Zagrzechotały jazz-bandy. Zamigotały na nowo szyldy hotelików. Opętany Paryż ogłuszał się winem. NKJP [*B. Jasieński, Pałę Paryż, 1974*].

ogniacy się przym. 'o ranie, wrzodzie, wyprysku: niegojący się, będący w stanie zapalnym, ropiejący': Nagle zamarte objęcia bólu słabną i ustępują / Oczyszczenie przychodzi na ogniące się rany / Ciało odzyskuje czucie, / pulsuje świeżą krwią / Zdławiony ogień ucieka w zapomnienie. www.hatikvah.pl [wiersz „Elegia upadłego lecz nie pokonanego” U. Urban].

ognicha rzecz. ‘wódka; woda ognista’: Tak jest zamroczona, że ledwo dyszy po dwóch szklankach ognichy. Wiśn. K, 290 [powieść, Mn., Tr. (wieś, Mazowsze)].

ognicho rzecz. ‘emocjonalnie: ognisko’: Ognicho u Patricka wyszło meguśnie ;) www.photoblog.pl [blog, 19.06.2012; N: *fuckthisfuckinglove, Tułowice*]. ~ Poszliśmy do mnie, tak mu pokazałam swoje zdjęcia, później poszliśmy do mojej kumpeli, później na piwo do lasu (rozglądając się przy okazji gdzie by tu ognicho zrobić), a w między czasie Green dodawał mi otuchy mówiąc „Nie będzie padać!”. NKJP [www.forumowisko.pl, forum dyskusyjne; N: *butterfly i in.*]. ~ Widać, że nie paliłaś „ognicha” :-). NKJP [Usenet – pl.hum. poezja, forum dyskusyjne, 30.11.2003; N: „salsa” i in.].

ognić się czas. ‘o ranie, wrzodzie, wyprysku: nie goić się, być w stanie zapalnym, ropieć’: Czas płynie, też brak, rany muszą przestać się ognić a zacząć goić. ciachonarium.blo-blo.pl [blog, 21.09.2009].

ognik rzecz.

1. ‘pojawiające się gdzieś niewielkie światło’: [...] rzuciła niedopałek papierosa. Długo jeszcze świecił spadający czerwony ognek, patrzyliście za nim oboje, póki nie dotknął wody. Skocz. B, 23–24 [opowiadanie, Mn., Tr. (K)]. ~ Przyglądali się w ciszy płomieniom raźnie płającym w rozżarzonej palenisku. Uwagę jednego z nich przyciągnęły ogniki gasnące wysoko nad czerwonymi językami, na tle rozgwieżdżonego nieba. Ogniki, które chcą być gwiazdami, pomyślał, a na jego twarzy pojawił się cień uśmiechu. yarpenn.klm.net.pl [2009; *Kraina Yarpenna*].

2. ‘błysk czegoś, zwłaszcza oczu’: W obwiedzionych srebrną kreską oczach Tubiełły zabłysł ognek zainteresowania. Kilka razy rzucił kulkę, odbił ją o ścianę wysoko, nad aparaturą, zręcznie chwytając raz jedną, raz drugą ręką. NKJP [W. Kowalewski, *Bóg zapłać!*, 2000]. ~ To nie jest ani wulgarnie ani obraźliwe, kurwiko to są takie „ogniki” w oczach kobiety która lubi sex jak koń owies, takie coś przyciągające męski wzrok. A zresztą zapytajcie Pani Beger dzięki której mamy to słowo. www.sjp.pl [forum dyskusyjne, 20.08.2010; N: ~gosc]. ~ W Two-

ich oczach dwa ogniki, / Już zwiastują, znaczą cel. www.youtube.com [piosenka M. Grechuty].

ogniówka rzecz.

1. ‘polisa ubezpieczeniowa, składka, opłata za ubezpieczenie od ognia’: Jak się prawidłowo mówi, szkłem sie dupy nie utrże – a na pewnych rzeczach nie zaoszczędzi. U nas „ogniówka” obowiązkowa – od 100 lat chyba już – w Polsce nie?! swobodnadyskusja.myfreeforum.org [forum dyskusyjne, 09.02.2010; N: *nana_c, Niemcy*]. ~ przecież warunki uzyskania licencji dla spedycji są takie same jak dla firm wykonujących krajowy transport drogowy czyli potrzeba certyfikat kompetencji zawodowych plus zabezpieczenie majątkowe. takim zabezpieczeniem może być np polisa ubezpieczeniowa (tzw ogniówka) np na budynek lub mieszkanie o wartości 50 tys euro. forum.trans.org [forum dyskusyjne, 19.05.2006; N: *Dariusz Jonkisz UbiT*]. ~ Opinia prawna na temat czy ogniówka jest obowiązkowa / Nie szukaj dłuższej informacji na temat czy ogniówka jest obowiązkowa, zapytaj naszego prawnika, a otrzymasz wycenę Twojego problemu. Opinie prawne od 40 zł, profesjonalnie, błyskawicznie, anonimowo. zasoby.e-prawnik.pl [oferta].

2. ‘lis o sierści barwy czerwonej, ognistej’. SJPD, XI 347. ~ Odróżniamy kilka odmian barwnych lisa, nie związanych ze zmiennością geograficzną. Ogniówka, czyli lis rudy, ma ubarwienie całego ciała rude z jaśniejszymi żółtaworudymi bokami. Spodnia część mordy, gardziel, pierś, brzuch i kwiat są białe lub żółtawobiałe. mkportfolio.friko.pl [artykuł]. ~ Termin Definicja Ogniówka Lis o żółto ubarwionej sierści oraz szarym podgardlu i podbrzuszu. poradnik-lowiecki.info [Słownik pojęć i określeń związanych z łowiectwem].

3. ‘blacha ocynkowana’: Poszukuję dostawców blach ocynkowanych (ogniówka, alucynk, elektrolit, granocoat, bonacynk etc.) Oferty przesyłajcie przez GL, albo na maila. www.goldenline.pl [ogłoszenie, 21.04.2009; N: K]. ~ W Polsce ALUMIL działa od 1993 roku, siedziba mieści się w Toruniu. Przez ponad 10 lat firma osiągnęła znaczący udział w Rynku i wciąż go powiększa. Możliwości technologiczne są bardzo duże. Razem z wprowadzoną „ogniówką” producenci w systemie są w stanie zaspokoić najbardziej wyszukane oczekiwania architek-

tów i inwestorów. www.oknonet.pl [artykuł, 19.01.2004].

4. 'straż pożarna': Można też na straż pożarną powiedzieć „pożarówka”, albo „ogniówka”, można utworzyć wiele skrótów myślowych, zwłaszcza jak się ma krótki rozum, zbyt płytki, by zmieścić w nim bogactwo języka polskiego. Można wszystko „ułatwić”, ale przy okazji „skretyńczyć”. Można. Ale ja nie chcę. www.epiotrkow.pl [forum dyskusyjne, 21.02.2011; N: ~P51].

ognista rzecz. 'wódka': Przy rozrzutności i próżności wszystkim jest nam wskazana trzeźwość, nie tylko w sierpniu. Umiar w picu ognistej, w upalną pogodę jest wskazany nawet za wodnikom ekstraklasy w obalaniu flaszki, coś dopiero imieninowym grajkom. NKJP [GK 05.08.2003, artykuł; N: (e)].

ognisty przym.

1. 'połączony z piciem alkoholu': Poza tym jest to możliwość poznania wielu ciekawych ludzi, pobajczenia z nimi podczas „ognistej” biesiady i wymiany doświadczeń. www.opelfrontera.pl [forum dyskusyjne, 25.03.2009; N: Balkandriner, Smokogród (Kraków); zaproszenie].

2. 'pełen energii, temperamentu': [...] dziewczyny się zbiegły i próbowały nas odciągać, ale na nic, bo z nas ogniste babki, tośmy się broniły, jak mogły, drapały i kopały, wrzeszcząc na siebie [...]. NKJP [J. Dehnel, Rynek w Smyrnie, 2007].

ognoić kogoś, czas. 'oczernić, oszkalować; obrzucić kalumniami': Rossek, uważasz się za świętą. Pod każdym komentarzem kassem próbujesz ją oczernić, ognoić. Uważasz się za wielką znawczynię kradnąc prywatne zdjęcia niezatwierdzonych ras? No sorry, ale jeśli sprawdzasz rasy w internecie i psujesz innym zabawę, to tak, jakbyś oszukiwała. Wstyd. www.aadasds.szarik.pl [forum dyskusyjne, 08.12.2008; N: Sheltie.]. ~ idę za tobą! ludzie są chamscy tym co się uda to ognoić. www.bravo.pl [forum dyskusyjne, 17.07.2010; N: Czar-na_XD].

ognojenie rzecz. 'oszkalowanie': Jeszcze Ci tylko powiem, co do S4 to zatanow sie nad jednostka – 2.2T czy 4.2. Obie opcje pokazane przez Ciebie sa ciekawe, druga do ognojenia

z nieudolnego upiekaszania. www.audiklub.org [forum dyskusyjne, 24.02.2007; N: oliwer78].

ognojony przym.

1. 'brudny, pobrudzony': W odróżnieniu od 'łatawcowych' drażnią mnie 'motorowi' w górach. Sam nie raz wiałem przed takimi, byłem ognojony blokiem z kałuży itd, itp. forum.bieszczady.info.pl [forum dyskusyjne, 12.02.2007; N: Derty]. ~ Gospodyni szła ociężale do obory z ognojonym stołeczkiem [...]. Koz. PP, 147 [powieść, Mn., Tr.].

2. 'skalany': Niestety – text Cichego poszedł w eter i już w nim został, mit został zbrukany, ognojony [...]. txt-atrium.pl [forum dyskusyjne, 05.03.2008; N: Artur M. Nicpoń].

ogolenie rzecz. 'wycięcie, ścięcie': Beztroskie wycinki drzew i krzewów na Rynku Kościuszki, wokół kościoła św. Rocha i na osiedlach nie mieszczą się w głowach białostoczian. Mimo że decyzja odnośnie „ogolenia” wzgórza pod kościołem nie zapadała w magistracie, wiceprezydent Poliński ostrożnie bronił odpowiedzialnego za nie konserwatora zabytków, dowodząc, że rozsiewanie się drzew i krzewów było „procesem niekontrolowanym”. NKJP [GW Białystok 26.05.2009; N: K, J. Klimowicz].

ogolenie na pałę rzecz. 'pełne ostrzyżenie na łyso': Rozwiązaniem problemu jest pójście na siłownię, nabranie masy mięśniowej i ogolenie głowy na pałę. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 09.11.2011; N: niedzwiedz98].

ogolenie na zapalkę rzecz. 'krótkie ostrzyżenie': A ile lat ma córka? i czy kiedykolwiek była obcięta na krótko? Nie mogę mówić na przykładzie dziewczynki, ale mój synek miał bardzo gęste włosy po pierwszym ogoleniu na zapalkę. Bardzo mu zgęstniały. www.netkobiety.pl [forum dyskusyjne, 12.09.2012; N: McMiodek]. ~ Masz pełne prawo uważać, że łysa baba jest brzydka, ja z kolei uważam, że są kobiety, którym i ogolenie na zapalkę nie zaszkodzi na urodzie. kawazcynamonem.wordpress.com [forum dyskusyjne, 05.11.2011; N: Szyzka].

ogolenie na zero rzecz. 'ostrzyżenie na łyso': Proszę zauważyć, że ogolenie głowy na ze-

ro i nałożenie kurtki typu fleyers nie czyni skinheadem (w przeciwieństwie do tego, co wiele osób o faszystowskich bądź neonazistowskich – swoją drogą irytuje powszechne mylenie owych pojęć – poglądach uważa), tak samo jak nałożenie szerokich spodni i bluzy z kapturem nie czyni skejtem. NKJP [www.wikipedia.org, forum dyskusyjne, 23.05.2009; „Dyskusja: Skinhead”]. ~ Ale coraz częściej się zastanawiam na ogoleniu na zero. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 2011].

ogolenie się na pałę / łysą pałę / tzw. „pałę” rzecz. ‘całkowite ostrzyżenie się na łyso’: Najprościej, kiedy tracimy włosy, jest zdecydowanie się na kompletne ścięcie włosów. Ogolenie się na tzw. „pałę” sprawi, iż nie dość że pozbędziemy się kłopotliwej łysinki, to dodatkowo nie będziemy musieli codziennie z rana, walczyć z układaniem włosów. sbart.pl [artykuł, 31.01.2012; N: PACMAN82].

ogolenie się na zero rzecz. ‘ostrzyżenie się na łyso’: „zakola...czy ogolenie się na zero to był dobry pomysł?” www.insomnia.pl [temat forum dyskusyjnego, 2010]. ~ Jak się okazało, nie chodzi tylko o przycięcie włosów, ale muzyk bierze pod uwagę także ogolenie się na zero! onedirectonki123.blogblo.pl [blog, 07.2012; N: Klaudia, 14].

ogolić kogoś, czas.

1. ‘używając nieuczciwych metod (np. kłamstwa), wyłudzić coś, pozbawić kogoś pewnych dóbr (np. pieniędzy)’. PSWP 26, 117. ~ Nie da się jednak uniknąć wrażenia, że górale chcą maksymalnie ogolić z kasy turystów ze stolicy [...]. TPOD 34/2012, 16 [artykuł, Mn., Tpr. (M, Warszawa-Białoleka)].
2. ‘okraść’: Ogolimy ludzi z ich... – Wybierz bogatych jeleni – przerwał mi. Zrobimy im za pomocą kart magnetycznych małe i częste wypłaty. Buk. W, 81 [powieść, D, Tpr.; N: M II, śr., haker, Warszawa; O: M; Ind., Nof., N<O; w mieszkaniu].
3. ‘ograć kogoś w karty’. SGS, 197.

ogolić na głacę / pałę czas. ‘ostrzyć na łyso’: Do tej pory mam niedobre doświadczenia z elektrycznymi maszynkami do golenia głowy – żeby ogolić głowę na gładką, przyjemną glacę

trzeba było się namęczyć 2x bardziej niż w przypadku zwykłej maszynki na piankę. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 17.09.2011; N: alitaki]. ~ To jedź w Himalaje... i daj się ogolić na pałę w jakimś aśramie ;P NKJP [Usenet – pl.soc. religia, forum dyskusyjne, 15.07.2008; „Konić świata zaraz po wyborach 4 Listopada”].

ogolić na zapałkę czas. ‘ostrzyć krótko’: Niewiele gwiazd odważyło się ogolić głowę „na zapałkę”. Oto najodważniejsze z nich, w tym Demi Moore, Katarzyna Figura i siostry z grupy Sistars. Czy łyse jest piękne? kobieta.wp.pl [informacja, komentarz do zdjęć, 12.03.2008].

ogolić na zero czas. ‘zgolić włosy z głowy, ostrzyć na łyso’: Polak przypomina klienta, który idzie do fryzjera mówiąc: proszę ogolić mi głowę na zero. Nie 2/1992, 2 [felieton, Mn., Tr. (M, J. Urban)]. ~ Dlaczego ogoliłeś głowę na zero? – pytam Olafa w sali odwiedzin. – Wszy złapałem. – Ale dlaczego tak się pokancerowałeś? GW Duży Format 39/2007, 6 [reportaż, D, Tp.; N: M (J. Hugo-Bader), reporter; O: M, 14, pacjent szpitala psychiatrycznego; Lok., Pof., N<O; w szpitalu].

ogolić się na pałę / na łysą pałę czas. ‘ściąć całkowicie włosy, ostrzyć się na łyso’: ogólnie jest już całkiem dobrze jak na 6 dzień cieszę się, że jesteście teraz ze mną :* Wargę nie spuchła bardziej niż wczoraj, ból nie boli tylko szczypie. Muszę włosy ogolić na pałę – tak na pałę. www.photoblog.pl [blog, 06.01.2012]. ~ Britney Spears ogoliła się na łysą pałę, wpadła w depresję, jej eks nagrał świetną płytę, a na scenę powróciła dopiero kiedy wszystko jej odrosło. blog.cropp.com [blog, 19.06.2012; N: Kuba]. ~ Raz w życiu zdarzyło mi się kiedyś ogolić na „łysą pałę” – użyłem przy tym pianki do golenia, nie mydła :) NKJP [Usenet – pl.soc.polityka, forum dyskusyjne, 30.04.2008; N: „Jacek Kawecki” i in.].

ogolić się na zapałkę / tzw. zapałkę czas. ‘ostrzyć się krótko’: Radosław Kałużny chyba czuł się naprawdę winny, bo ogolił się na „zapałkę”. – Jeśli dostanę jeszcze jedną szansę, dam z siebie wszystko. NKJP [DZP 10.06.2002, artykuł; N: M, piłkarz, Kraków]. ~ Co ciekawe,

zapytano ostatnio fryzjera gwiazd, co sądzi o obecnym uczesaniu Justina. Jego wypowiedź była niezwykle zaskakująca... „Uważam, że obecne włoski Justina są całkiem dobre, jednak jeżeli pragnie on troszkę bardziej zaszaleć powinien ogolić się na zapalke. Fanki byłyby na pewno zachwycone!” gwiazdunie.pl [informacja]. ~ Właśnie zastanawiam się czy nie ogolić się na tyso na tzw. zapalke. wizaz.pl [forum dyskusyjne, 15.06.2012; N: Dotka81].

ogolić się na zero czas. ‘ostrzyć się na tyso’: Dwyane Wade ogolił się na „zero”. NKJP [DZP 26.04.2006; artykuł; N: (MARO); „Pod pełnymi żaglami”]. ~ [...] po serii niepowodzeń Wawrzyniec wytworzył jedyną fryzurę, która wychodzi mu bezbłędnie, czyli ogolił się na zero. Prus. J, 245 [blog 2005, Mn., Tr. (M, w., miasto)]. ~ Ja się tam nie przejmuję że mam „wysokie” czoło, strzygę na krótko i całkiem nieźle to wygląda, jak się ostrzygłem „na zero” trochę głupio wyglądałem. „Pożyczka” wygląda frajersko lepiej się ogolić „na zero” albo „na zapalke”. index.forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 11.04.2012; N: M; „Re: łysienie – ogolić łepetynę na zero?”].

ogolić komuś (tyłek) bez mydła czas. ‘grubiańska: obmówić kogoś’: Ale jakbym go tak zajechała – zastanowiła się – czy nie domyśliłby się od razu, że to ja ogoliłam jej tak tyłek bez mydła? A potem, diabli wiedzą, co by potem mogło z tego być. Dlatego cicho, sza, siedzieć mi jak mysz pod miotłą. Mort. A, 29 [powieść, Mn., Tpr. (K III, gospodyni, wieś)].

ogolony na pałę / na łysą pałę przym. ‘ostrzyżony na tyso’: Zeby jeszcze miał włosy, ale ogolony na pale. Nie ma to jak w s**sie wytarmolic chłopca za włosy ze po wszystkim masz garsci włosów między palcami, głupia jedna, chyba sie schowam do piwnicy, albo pojade do mekdonalda. www.mypolacy.de [post, 07.04.2011; N: K]. ~ Kiedy przychodził czas, wsiadałam w pociąg ogolona „na pałę” i zasuwałam do Jarocina. Festiwal kultowy. NKJP [TŚ 08.11.2002; N: K, piosenkarka; „Alfabet Kasi Kowalskiej”]. ~ Wierzysz pan, że w tym kuferku babcia trzymała coś cennego? Bo ja nie?! – zaperzył się ogolony „na łysą pałę” „młodzieniec o fizjonomii skacowanego skina.

NKJP [„Detektyw” 1(149)/1999, artykuł; N: M, J. Kościeszka]. ~ Ja wiem, że u ciebie jest to ogolona na łysą pałę starucha, ale ty jesteś jej winien wszystkiego: dobrego słowa, opieki w domu, karmienia i ubierania, czasem podcierania i podmywania. NKJP [Usenet – pl.soc.polityka, forum dyskusyjne, 15.09.2004; N: „Panslavista” i in.; „Re: panslavistyczna ekonomika raz jeszcze”].

ogolony na zapalke przym. ‘ostrzyżony na bardzo krótko’: ładny tylko ten chłopak ogolony „na zapalke” :) muzyka.interia.pl [forum dyskusyjne, 14.12.2011; N: ~K]. ~ I to dość życzliwi. Gdy słyszą, że przyjechaliśmy z Polski, przechwalają się, kto jak daleko w naszym kraju dojechał. Długowłosy metalowiec – do Krakowa, jego ogolony na zapalke kumpel w skinheadowskiej kurteczce – aż do Warszawy. www.praskie-gospody.siec.com [artykuł]. ~ Kilka dni temu widziałem na pocztce taki obrazek: wielki, ogolony na zapalke facet stoi przed jednym czynnym okienkiem. mowaciata.net [artykuł, 19.08.2010; N: Zbyszek; „Mowa otwartej i zamkniętej postawy ciała”].

ogolony na zero przym. ‘ostrzyżony na tyso’: [...] poprowadził Anglika przed panoramiczne okno studia, za którym ogolony na zero i chyba nastoletni di-dżej terkotał do czarnego mikrofonu. Siem. N, 297 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Chyba nie w wannie z petami – burknął spod ściany ogolony na zero grubas w dżinsowej kurtce. Siem. N, 19 [powieść, Mn., Tr.; odpowiedź na propozycję popływania]. ~ Drugi z kolei, który przyjął wyzwanie chłopca (ogolonego „na zero”, stojącego obok plecaka pełnego butelek i bambusa wbitego w ziemię) pokoziołkował błyskawicznie po linii łukowej i wyładował niedaleko kolesia, który nijak nie był w stanie odjąć rąk od siebie, a co dopiero iść na pomoc innym. Schab. N, 5 [powieść, Mn., Tr.].

ogółacanie rzecz. ‘okradanie, pozbawianie czegoś, zwłaszcza pieniędzy’: Subsydiowanie cen energii i gazu nie może przynieść niczego dobrego biednym jeszcze z innego ważnego powodu. Ogółaca bowiem budżet państwa. Ogółacanie budżetu z pieniędzy w sytuacji braku prywatnego systemu ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych nie może bowiem dobrze

służyć pobierającym zasiłki socjalne i dla bezrobotnych, a także renty i emerytury, gdyż powoduje zmniejszenie środków przyznawanych na cele społeczne. NKJP [GW 30.01.1997; N: prof. Jan Maciej, szef Zakładu Funkcjonowania Gospodarki w Instytucie Nauk Ekonomicznych PAN]. ~ Po wojnie majątek Donner-smarczów został przejęty przez państwo i to był początek końca pałacu. Rozpoczęło się jego sukcesywne ogoławanie z dóbr i antyków. NKJP [DZZ 08.05.2004, artykuł; N: M, S. Bartosik, JSZ; „Pałac w Krowiarkach”].

ogółocenie rzecz. ‘okradzenie, kradzież, pozbawienie czegoś’: Sprawcy są podejrzani o ogoławanie domu jednorodzinnego przy ulicy Granicznej w Przecieszynie (o włamaniu pisaliśmy we wczorajszej „GK”) i dwukrotne włamanie do domu przy ulicy św. Wojciecha w Brzesczach. NKJP [GK 21.01.2004, artykuł; N: (wod)]. ~ Dalej akcja przebiegała zgodnie z pirackim scenariuszem: bezwzględny rabunek, ogoławanie okrętu ze wszystkiego, co przedstawiało jakąkolwiek wartość, a następnie jego podpalenie. NKJP [H. Mąka, Piraci znów atakują, 1995].

ogółocić / ogoławać / ogaławac czas.

1. ‘okraść, pozbawić czegoś, zwłaszcza pieniędzy; zabrać bez zezwolenia’: Dla działań Kominternu ogoławcono Rosję z wszelkich kolekcji prywatnych zbiorów muzealnych jakie przez pokolenia gromadziła klasa najbogatszych [...] NKJP [Usenet – pl.soc.polityka, forum dyskusyjne, 22.11.2005; N: „opix”; „Jak Lenin brylantem handlował”]. ~ Strażnicy okazali się jednakże profesjonalnymi włamywaczami i któreś nocy ogołowili cały budynek ze sprzętu komputerowego firmy IBM. Hiaas. S, 40 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Na ul. Orkana w Nowym Targu pewnej mieszkance miasta skradł ktoś torebkę z dokumentami, kartą bankomatową i dołączonym do niej kodem PIN. Złodziej zdążył ogołowić konto okradzionej z 1000 zł. NKJP [DZP 03.09.2005, informacja; N: (ASZ); „Kronika policyjna”]. ~ Omawiając sytuację opuszczonych siedzib wiejskich autor wstępu stwierdził: „Poważne trudności nasuwało zwłaszcza rozstrzygnięcie losów wieluset zamków, pałacy i dworów wiejskich. Ogromną większość ogołowili z wyposażenia artystycznego i kulturalnego dawni właściciele oraz okupanci. W znacznej

liczbie zostały zniszczone, ((spalone)) lub uszkodzone.” [...] Dawni właściciele nie mogli niestety „ogółocić” swoich domostw z artystycznego wyposażenia (co by uchroniło wiele dzieł sztuki od ((rozgrabienia)) i zniszczenia), bowiem musieli w 24 godziny opuścić swoje siedziby z ręcznym jedynie bagażem. NKJP [„Relaks i Kolekcjoner Polski” 7/1989, artykuł; N: S. Ledóchowski]. ~ Uwaga, kradną radia. W jedną noc złodzieje potrafią ogołowić kilka aut DZIERŻONIÓW. NKJP [„Słowo Polskie Gazeta Wrocławska” 21.11.2005, lid artykułu; N: MM]. ~ Wprawdzie książkę konsekwentnie zabiega w sądach o potwierdzenie ich własności, ale deklaruje jednocześnie, że kiedy zostaną uznane jego prawa do całej kolekcji, nadal – na zasadzie depozytu – będą mogły być ekspozowane w Tarnowie. Nikt, jego zdaniem, nie zamierza ogoławac muzeum ze zbiorów. NKJP [DZP 05.09.2008, artykuł]. ~ Jeżeli więc żądamy dziś od rządu, i słusznie, by poinformował nas, jakie działania zamierza podjąć na rzecz zahamowania wzrostu bezrobocia w regionach szczególnie zagrożonych, to nie możemy ogoławac Funduszu Pracy ze środków przeznaczonych na ten cel. NKJP [Sprawozdanie stenograficzne z obrad Sejmu RP z dnia 07.11.1992, 1 kadencja, 29 posiedzenie, 3 dzień; N: Kancelaria Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej]. ~ Borecznik rudy szczególnie często atakuje młodą kosodrzewinę. Larwy żerują w gromadzie od maja do lipca. Ogaławają pędy z igieł poprzez ogryzanie ich do nasady. NKJP [DZŁ 23.08.2005; N: M, A. Szcześniak].

2. ‘ograć kogoś w karty’. SGS, 197.

ogółocony przym. ‘pozbawiony majątku, dobytku; okradziony z czegoś’: Sam Wilson nie był już bogaty: został ogołowiony do czysta przez menedżerów, ortopedów, byłe żony, byłych doradców prawnych, księgowych, firmy pożyczające gotówkę na hipotekę, oszustów z agencji nieruchomości i prawdziwą procesję, sięgającą od Coconut Grove do Liberty City, dealerów heroiny. Hiaas. S, 65 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Kolega z pokrewnego zawodu zamieszkał „na górze” ciotycznego domku, który został kompletnie ogołowiony przez szabrowników i trzeba było ściągać do niego absolutnie wszystko, co jest potrzebne w codziennym życiu. Sienk. H, 50 [książka wspomnieniowa,

Mn., Tr. (autorka)]. ~ Wreszcie czeka nas noc na tym podwórzu pod ogołoconą ze wszystkiego leśniczówką, skrytą w chojakach kończącego się nieopodal nad kanałem lasu. Kot. F, 154 [*książka wspomnieniowa, Mn., Tpr. (M II, podoficer II Armii WP)*].

ogon rzecz.

1. 'zwierzę hodowane w gospodarstwie rolnym': Sprzedał kilkanaście ogonów, kupił sprzęt i krypy za swoje [...] Schab. N, 158 [*powieść, Mn., Tr.*]. ~ Tych Marszałkow, Zychów Czajkow rozpiera energia szkoda tylko, że w swoich gospodarstwach nie świecą przykładem bo jeden ma parę ogonów, drugi lichy co więcej a ten trzeci wydzierzał swoje hektary a dopłaty bierze ciekawi mnie co jeszcze utworzą żeby poprawić swój byt. www.rzecz.krotoszynska.pl/forum/dyskusyjne, 15.11.2011; N: io].

2. 'grubiańsko: penis': Wpadłem na taki oto pomysł. Może stworzymy forumowy, „seksualny” słownik synonimów? [...] Erotyczne Synonimy penis – [...] ogon(ek), pa(a)ka, penisek, pędzel(ek), przyjaciel, ptaszek, pyta, pyton, sprzęgło, stojak, synek, torpeda, wacusz, wąż, wał, żołnierz. beztabu.com/sownik-synonimow-erotywnych, 06.05.2005; N: Bender, M]. ~ może parówka lub ulung albo fred albo iwan, flet, wąż, sznurek, organek, ogon, lizak, lód w ruchomym wafli, kret, zaganiacz. f.kafeteria.pl/forum/dyskusyjne, 10.01.2011; N: oiuyhj]. ~ Hej eMamy, ale macie wyobraźnię! Pozwoliłam sobie posegregować propozycje alfabetycznie, osobno dla chłopców, osobno dla dziewczynek (dopisałam też parę swoich): [...] u CHŁOPCA jest: dzyndzołek fiutek fujarka kuś kutasik ogon pipaszek pisiak pisiór pisiorek przecinek ptaszek pumolek sikaweczka sisior sisiolek siurak siureczek siurek siusiaczek siusiak siusion wróbelek. forum.gazeta.pl/forum/dyskusyjne, 18.04.2002; N: Paka, Wrocław]. ~ Czego buczysz, frajerze? Uciekaj, bo ci „Jaki” ogon wyskubią! Ham. N, 44 [*powieść, D, Tp.*].

3. *przeważnie w lmn*. 'w teatrze, filmie: rola drugorzędna, mało znacząca, epizodyczna, uniemożliwiająca aktorowi zaprezentowania pełni swych umiejętności': I od pięciu lat, od kiedy tu jestem, gram same ogony. „Konie przedstawione”, „podano do stołu”. Pł. BS, 229 [*powieść, D, Tp.*; N: M II, w., aktor; O: M, kapitan śledczy; Ind., Pof., N–O; w teatrze; N zdener-

wowany]. ~ Mimo że jako aktor grywał tylko „ogony”, to jako wieloletni członek partii i gorliwy orędownik oficjalnej linii był osobą bardzo wpływową. Pol. R, 80 [*autobiografia, Mn., Tr. (M III, reżyser)*]. ~ Miałem kilku kolegów, którzy po szkole dostali się do teatru i bardzo im zazdrościłem dopóki nie zobaczyłem, że grają tam same ogony i nic od nich nie zależy. www.boutique.com.pl/wywiad; N: K. Kuszewski, aktor; O: K, M. Filipczuk; „Wciąż szukam swojego miejsca”]. *Środowiskowe.

4. 'kolejka – rząd ludzi stojących jeden za drugim i czekających na coś lub na kogoś; także rząd pojazdów oczekujących na coś lub na kogoś': Na bazie litewskiego sera i cienko krojonej wędliny dostaliśmy indywidualne wizy z fotografiami [...] w dodatku bez kolejki, chociaż na korytarzu w ambasadzie siedział ogon interesantów. Chmiel. A, IV 141 [*autobiografia, Mn., Tr.*]. ~ Ale to jeszcze nie wszystkie przyjemności wynikające ze stania w kolejce. Do największych należy oglądanie się za siebie. Już dziesięć osób za mną. Już chyba z piętnaście. Ogon rośnie, a z nim rosną mi skrzydła u ramion. Grodz. W, 62 [*książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (autorka)*]. ~ Ogon na *Zakazane piosenki* był poczwórny i kończył się daleko na Marszałkowskiej. [...] Bałagan, ogólnie biorąc, panował potężny, oprócz legalnego ogona stał tam także tłum nie zorganizowany, ustawicznie o ten ogon zahaczający. Chmiel. A, I 276 [*autobiografia, Mn., Tr. (K IV, w., architekt, pisarka, Warszawa)*].

5. 'osoba (lub osoby) chodząca za kimś, śledząca kogoś'. USJP, II 1211. '(tajny) policjant śledzący kogoś; ktoś śledzący kogoś (w samochodzie)': ogon – 1) policjanci, którzy kogoś śledzą; 2) penis; 3) ostatnia część kary więzienia. pl.wiktionary.org/haslo-sownikowe, z *gwarą więzienną*]. ~ Żachnięcie wyrażało to, co chciałby powiedzieć – „takie łożenie to nic dobrego, można wlec za sobą ogony”. Es. Ł. 17 [*powieść, Mn., Tr. (M, 30, w., Gdańsk-Wrzeszcz, Warszawa, Chicago)*]. ~ W jakimś momencie zobaczył w lusterku, że jako trzeci samochód z tyłu, podąża za nim cadillac seville z przyściemnionymi szybmami. Jeżeli miał to być ogon, to najbardziej partacki, jaki Keyes kiedykolwiek widział. Hiaas. S, 233 [*powieść, Mn., Tr.*].

6. 'zaszłość; pozostałość czegoś niekorzystnego': Wtedy się okaże, jaki ogon ciągną za sobą

kraje, które na wyrwyki zapisują się dziś do proamerykańskiej koalicji. *Polityka* 39/2001, 16 [artykuł, Mn., Tr.].

7. 'w piłce nożnej: drugorzędna pozycja w grze na boisku': Gdzie Borysiuk? Gdzie Żewłakow? Gdzie Wolski? Czy jak Mila ma grać same ogony to nie lepiej, żeby Wolak zbierał doświadczenie na najwyższym poziomie? Wg. Smudy Głowacki jest lepszy od Żewłaka...Głowacki też wcale młodzikiem nie jest, a Żewłakow bije go na głowę pod względem umiejętności i doświadczenia. *legionisci.com [forum dyskusyjne, 24.12.2011; N: *.warszawa.vectranet.pl]*.

8. 'pracownik otrzymujący najniższe wynagrodzenie': Nauczyciel: kominy i ogony. [...] Im więcej jest w puli kominów (dyrektorów, pracowników z długim stażem, związkowców, beneficjentów rozmaitych dodatków), tym wyższa średnia. Gdy okazuje się, że gmina wypłaciła w pensjach za mało, to musi, zgodnie z ustawą, dołożyć każdemu proporcjonalnie do zarobków. Kominy dostaną najwięcej. Ogony – prawie nic. *Polityka* 38/2011, 13–4 [śródtytuł artykułu, artykuł, Mn., Tr. (K, M. Bunda); o pensjach nauczycieli].

ogoneczek rzecz.

1. 'emfaticznie: mały ogon u ryb, płazów, gadów i ssaków; także ptaków': Kociuś biegnie za mną, wyprzedza mnie i trzema susami zdobywa szczyt drapaka z przymilnym miałkiem, a kiedy się do niego odwracam, ześlizguje się z łapek na plecki jak wkręcana śrubka, czym skłania mnie do wymiętoszenia go i przypomnienia mu: ty to bołku-traktorku, furczący fikołku, takie śliczne oczynki, nosunio, jęczyzuszek, uszątka, ogoneczek, łapeczątka, brzuszczunio, futerusio, tru tu tu moje słodziąteczko, ja muszę teraz umyć zębiska, pa pa pa. *ananke.moo.pl [blog, 23.10.2008; N: ananke]*. ~ Te małe, to mnie zawsze rozczulają najbardziej!!! A to najmniejsze, to straszna kruszynka... te nóżki... ten ogoneczek... Oj, jak bym złapała... *spotlowiec.eu.interia.pl [forum dyskusyjne, 20.01.2009; N: Joan; o piesku]*.

2. 'emfaticznie: kolejka – rząd ludzi stojących jeden za drugim i czekających na coś lub na kogoś; także rząd pojazdów oczekujących na coś lub na kogoś': Jejku i wspaniale te ciasteczka więc się zapisują i stają w ogoneczku:) *jolazola.blogspot.com [forum dyskusyjne, 21.01.2011; N: Calypso]*.

3. 'emfaticznie: w ortografii: znak diakrytyczny, np. w literach ą, ę': Na castingu w Olsztynie swoich sił próbował Rafał, kiedyś klawiszowiec zespołu Enej. Czy solo uda mu się zaistnieć?;) My trzymamy kciuki:) / Profesjonalista a Ę wypiewkuje Ę a nie jak powinniśmy czyli Ę – wypiewkujemy E bez ogoneczka :D „był gdzie” poprawnie, on zaśpiewał „był gdzie-eeeeęęęę” co to miało być haha? *www.facebook.com [komentarz, 05.07.2011; N: M. Śniegocki]*.

4. 'emfaticznie: penis': piękności ogoneczek. *pl.zbiornik.com [komentarz, 27.03.2009; N: anula2024]*.

ogonek rzecz.

1. '(mały) ogon u ryb, płazów, gadów i ssaków': Wylaż w końcu z tego samochodu! Ogonek chodzi ci ponętnie i obiecująco i ten okrągły brzuszek labradora. *truml.com [opowiadanie, 03.09.2011; N: Magdala]*. ~ Co do świnki to gapka mała nie orientuje się, że to jest twarzyczka świnki, i nie uspokoi się, dopóki nie dodać ogonka u dołu. *Regiony* 2/1993, 70 [list J. Iwaszkiewicza do żony, 1927]. ~ Pięcicentymetrowa drewniana rybka żwawo machnęła ogonkiem i dała nura na napływie ostrogi. *www.wedkarstwotv.pl [opowiadanie, 13.05.2010; N: tysy-waż]*. ~ Na moim osiedlu widuję ptaszka nieco większego od wróbla i bardziej smukłego z rudym ogonkiem. *forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 28.10.2004; N: zuzaba]*.

2. 'kolejka – rząd ludzi stojących jeden za drugim i czekających na coś lub na kogoś; także rząd pojazdów oczekujących na coś lub na kogoś': Pieniądze miał przygotowane, już wtykał je ekspedientce, gdy zastawił mu drogę mały starzec w czapce. – Wszyscy stoją! – zaskrzeczał – chore kobiety stoją! A ty chcesz kompiniować? Postoisz! Tam stań! – i wskazywał miejsce na końcu ogonka. *Brand, M, 61 [dziennik, 1978, Mn., Tr. (autor)]*. ~ Na całą szkołę jeden rower! To ci dopiero frajda! Widzę oczami duszy ten ogonek przed rowerem! *Ożóg, T, 136 [powieść, D, Tp.; N: M, uczeń szóstej klasy szkoły podstawowej, Łódź; O: 2 M, uczniowie szóstej klasy szkoły podstawowej, Łódź; Ind., Nof., N–O (koledzy); w domu O; o nagrodzie za wyniki w nauce]*. ~ Skodziarze dzielą się na kilka grup: [...] Superb – najgorsza kasta, sąłaciarze i właściciele budek z telefonami komór-

kowymi, udają przed sobą, że jeżdżą przynajmniej S-klasą, są chamscy na drodze, nikt nie może ich wyprzedzić, nie wpuszczają w „ogonek” w korku. [moto.onet.pl \[forum dyskusyjne, 01.07.2011; N: ~smarzel\]](http://moto.onet.pl/forum/dyskusyjne).

3. ‘w ortografii: znak diakrytyczny, np. w literach ą, ę’: [...] długopisem dorobiłem ogonek przy „e” [...]]. Ired. C, 358 [*opowiadanie, Mn., Tpr. (M, malarz, Warszawa)*]. ~ Pisz poprawnie, używając w miarę potrzeby wszystkich znaków narodowych danego języka (w przypadku języka polskiego, są one często określane terminem „ogonki”). searchengines.pl. ~ Szkoda że jeszcze ogonków sam nie umie dopisywać do bezogonkowych tekstów, bo by już full wypas był... ;-) [www.eioba.pl \[forum dyskusyjne, 15.03.2008; N: counter\]](http://www.eioba.pl/forum/dyskusyjne). ~ Zobaczcie SMS-y w komórkach. W droższych nawet są „ogonki”, lecz po co ich używać? NKJP [„*Metropol*” 7, 03.2001, felieton].

4. ‘penis’: przydałby mi się choćby taki maleńki ogonek.....bo trudno żyć bez seksu! [www.pudelek.pl \[forum dyskusyjne, 21.10.2009; N: gość\]](http://www.pudelek.pl/forum/dyskusyjne). ~ Z moim Skarbem nigdy tak nie mówię :-). Obowiązują nazwy zrobniałe np. – fredzik, ogonek, mały, drucik, sztywniak, pimpol / – cipcia, szparka, kreska, framużka (pomysł mojego Skarba :rolleyes:) / – kropeczka, perełka, wienienka, truskaweczka, dzyndelek to odnośnie łechtaczki :D [wizaz.pl \[forum dyskusyjne, 23.11.2005; N: MARIKA.S; „nazewnictwo intymne nienacechowane”\]](http://wizaz.pl/forum/dyskusyjne). ~ Ja mam dwóch synów, więc mają siusiaka, siusiaczka, ogonek:D, no i pupę oczywiście. A koleżanka mówi do córeczki, że ma siusię. Słyszałam też właśnie muszelka, pipusia, psiutka, gabrysia:D [wizaz.pl \[forum dyskusyjne, 13.01.2009; N: Bdebdusia\]](http://wizaz.pl/forum/dyskusyjne).

5. ‘krótkka łodyżka utrzymująca owoc na gałęzi; szypułka’. USJP, II 1212. ~ A co Mareczek rysował na murze, to co, to dlaczego wtedy nie byłś taki święty? – Ksiądz mu kazał te wszystkie narysowane dupy poprzerabiać na przekrojone jabłka, narysować w środku pestki, dorobić ogonek i liść. NKJP [K. Kofta, *Wióry*, 1996]. ~ Czereśnie umyć i osączyć, nie obrywać ogonków. [...] W głębokiej patelni rozgrzać olej i trzymając po 2-3 czereśnie za ogonki, zanurzać je w cieście i smażyć jak pączki. NKJP [„*Lubię gotować*” 7/1999, przepis kulinarny].

6. ‘kość ogonowa’: Zdarzało mu się nawet narzekać na reumatyczne bóle w ogonku, złasz-

cza kiedy jesiennymi wieczorami prowadził jakieś zawikłane, wymagające długich podróży śledztwo. NKJP [M. Wojtyśzko, *Bromba i inni*, 1993].

7. ‘o fryzurze: włosy związane z tyłu głowy; koński ogon’: Taaak. Dobrze. I w ogonek się będę czesała jak ty? Kalic. P, 245 [*powieść, D, Tp.; N: K III, Mazury, Pasym; O: K II, w., biolog, UW, Mazury, Pasym; Ind., Nof., N-O; w domu*].

ogoniak rzecz.

1. ‘ogon’: Kocham ogoniaki u szczurów! <3 heh, tylko nie chcę same ich myć. -.-” ale to szczegóół, kocham! <3 [www.photoblog.pl \[forum dyskusyjne, 15.02.2012; N: placekooa\]](http://www.photoblog.pl/forum/dyskusyjne).

2. ‘zwierzę domowe: fretka, kot, pies; ptak’: Chciała bym powiedzieć ze od czasu postu ogoniaki i pies sa ze sobą ponad rok. [www.fretki.org.pl \[forum dyskusyjne, 24.07.2008; N: Caed, Kraków; „Re: Relacje fretka – pies”\]](http://www.fretki.org.pl/forum/dyskusyjne). ~ Moje dwa „ogoniaki” uwielbiają nerczynę. [www.barfnyswiat.org \[forum dyskusyjne, 04.01.2012; N: Sandra\]](http://www.barfnyswiat.org/forum/dyskusyjne). ~ Niestety, nie spuszczaają jeszcze wody, ale zainteresowanie „ogoniaków” już jest. [www.barfnyswiat.org \[forum dyskusyjne, 30.12.2011; N: Sandra\]](http://www.barfnyswiat.org/forum/dyskusyjne). ~ W moich stronach nazywa się to ogoniak, bliżej Łodzi ogonek lub dryjer. Z całą pewnością nie jest to koroniarz barwnoogoniasty. Kiedyś takie właśnie ogoniaki były u nas niezwykle popularne, później zdegradowano je do roli mamek, często krzyżowano z innymi rasami, także z koroniarzami barwnoogoniastymi. Czysto rasowe ogoniaki były dobrymi lotnikami. Pamiętam z dzieciństwa, jak mój ojciec codziennie ganiał stadko ok. 30 sztuk samych ogoniaków i latały na dosyć sporej wysokości krążąc zwartym stadem, lotem dosyć szybkim po 1,5godziny i dłużej. [golebnik.pl \[forum dyskusyjne, 19.12.2010; N: Krzysiek; „Re: Lukezi – Koroniarz Barwnoogoniasty”\]](http://golebnik.pl/forum/dyskusyjne). ~ Mewka Staropolska (Ogoniak/Dryjer) Staropolska rasa mewek średniodziobych o białym ubarwieniu, mających sterówki a także górą i dolną okrywę ogona barwne. [...] Mewki o barwnych ogonach posiadają kilka nazw regionalnych takich jak: sztosły, ogonki, tryjery, dryjery, drejki, strzałkusy, ogoniaki itp. W rejonie województwa łódzkiego najczęściej można je spotkać pod nazwami dryjer i ogoniak. [rasowegolebie.pl \[forum dyskusyjne, 23.04.2012; N: justysia2606, 20, Nowe Ostrowy\]](http://rasowegolebie.pl/forum/dyskusyjne).

ogoniarz rzecz.

1. 'lekceważąco, z niechęcią: kobieciarz; partner; kochanek': To są ostatnie podrygi starej dziwy i starego ogoniarza. Sami nie wiedzą co zrobić by jeszcze o nich mówiono. www.pudelek.pl [forum dyskusyjne, 02.08.2012; N: gość]. ~ Wyjdzie z konferencji i zaraz może pojsć do super lokalu, albo od razu wyjechać ze swoim „ogoniarzem” na bora-bora bo pieniądze ma! I takie szmaty chodzą po mieście i ryczą ze śmiechu. biznes.onet.pl [forum dyskusyjne, 04.07.2012; N: ~krzysiek; o upadku biura turystycznego]. ~ Mi się wydaje, że ten cały Nick sam nie wie czego chce, jestem pewna, że gdyby przybiegła do niego Brooke i zaczęła robić maslane oczy i mowilaby mu jaka to jest w nim zakochana to zostawiłby zarówno Bridget jak i Katie. Poprostu jakby to powiedziała moja babcia: faceci to ogoniarze. wizaz.pl [forum dyskusyjne, 24.02.2011; N: uwielbiam_owoce22, woj. mazowieckie].

2. 'kierowca jadący specjalnie tuż za innym pojazdem': Sposób na ogoniarza??? Jaki macie sprawdzony sposób, aby pozbyć się upierdliwego kierowcy siedzącego na zderzaku (w odległości pół metra)? www.skodafelicia.pl [temat forum dyskusyjnego, 04.08.2012]. ~ Na gminie draństwo „busiarzy” – jazda dwa – trzy metry za poprzedzającym ich samochodem osobowym. Takiemu debilowi jest wszystko jedno, bo czuje się „mocniejszy” w swym „pancerniku”. W dodatku podjeżdżając tak blisko oślepia swymi reflektorami kierowcę jadącego „osobówką” przed nim. Gdzie im tak spieszo, że te dodatkowe dwa – trzy metry odstepu tak im skraca drogę? Panowie policjanci – maksymalne kary dla tych „ogoniarzy”!!! www.jelonka.com [forum dyskusyjne, 02.11.2009; N: *jeleniagora.vectranet.pl].

3. 'aktor grający epizodyczne, podrzędne role (ogony)': Napisał POLA Sprawy alkowiane mnie nie interesują. No, jakieś tam rótki ma, pewno ogony. Niech sobie bloguje ku ucieście czytelników. / Chyba nie ogony. Dobry aktor. Czy tylko „ogoniarz” może odesłać Bufetową do bufetu? www.klub.senior.pl [forum dyskusyjne, 22.06.2012; N: Lila]. ~ ja bym poszła znacznie dalej ...Niech sejm uchwali stopnie aktorskie, takie jak np w policji. Może zaczynając od najniższego statysta, ogoniarz, podaktor, aktor właściwy, nadaktor, geniusz i na końcu generalisimus ak-

torstwa-ale ten tytuł tylko dla tego geniusza który wygra wszystkie castingi. www.pudelek.pl [forum dyskusyjne, 14.12.2008; N: gość, K; o pozycji PSL-u]. ~ Z kawałka scenariusza nawet nie wiesz o czym jest cały film, ale spytać nie ma kogo i nie wypada. Może ktoś ma cały scenariusz? Nie, cały dostają tylko aktorzy pierwszoplanowi. Ogoniarze dostają tylko kartki ze swoją sceną. www.filmowka-dla-kazdego.pl [artykuł, 2012; N: M, K. Riege]. *Środowiskowe.

4. 'studiujący na wydziale zootechniki'. SGS, 126.

5. 'złodziej kradnący na jarmarkach'. SA, 155.
*Z gwary złodziejskiej.

ogoniasta rzecz. 'aktorka grająca podrzędne role; statystka': Aktorzy też mają swój język: gierka – sztamkowy chwyt aktorski ogoniasta – statystka marmurki – publiczność nie reagująca na grę stawiać sytuacje – opracowywać sytuacje sceniczne szyć, haftować, rzeźbić – improwizować tekst, który się zapomniało. www.interklasa.pl [artykuł, N: E. Kacperski]. *Środowiskowe.

ogoniasto przyst.

1. 'żartobliwie: z uwzględnieniem znaków diakrytycznych': Czy ktos z Was ma taki słownik, którego mogłbym podczepić do mojego OutlookExpress'a? Idealnie byloby, gdyby mój program sprawdzał ortografię ogoniasto w poczcie, a bezogoniasto w newsach, choć zapewne nie doczekam się by przełączenie zadziałało automatycznie i będę musiał zawsze sam przełączać. NKJP [Usenet – pl.hum.polszczyszna, forum dyskusyjne, 11.02.2000; N: „Tomasz Chodnik”].

2. 'o zapachu: pozostawiając po sobie trwałe, wyraźny ślad, snując się za kimś, charakteryzując się przedłużonym działaniem': Szał, skrawki rękawa kurtki pachną po dwóch dniach nadal ogoniasto. forum.gazeta.pl [ocena perfum, 8.09.2011; N: furka_dusz].

ogoniasty przym.

1. 'mający (duży, okazały) ogon': [...] zaczął po psiemu wymyślać najbardziej chyba obraźliwymi słowami, jakie zna ogoniasty ród szczególnie w czworonogów. Mich. T, 65 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (M II, wt., inżynier zatrudniony w Nigerii)]. ~ Owoce morza – włoskie frutti di mare czy francuskie fruits de

mer. Te wszystkie morskie dziwadła w skorupkach o kolorach tęczy i o kształtach wyjętych ze snu: okrągłe, podłużne, krzaczaste, wielonogie, wąsate, ogoniaste, z pazurami, ze szczypcami, z kleszczami, z oczyma na szypułkach. NKJP [DZP 01.06.2002, felieton; „*Francuski notes: Puśtelnik z majonezem i hrabina langusta*”].

2. ‘mający przedłużenie przypominające kształtem ogon zwierzęcia’. USJP, II 1212. ~ Wtedy na niebie w aureoli światła ukazał się czarny rozkołysany balon. Równocześnie prawie wystrzeliła ku niemu ogoniasta raca pocisku. NKJP [B. Jasiński, *Pałę Paryż*, 1974]. ~ ŚWIETNA CZARNA OGONIASTA SUKIENKA (numer 115497838) Cena: 9,99 zł. archiwumallegro.pl [oferta handlowa, 13.07.2006]. ~ Powędrowaliśmy wzrokiem po niebie, zatrzymując się w miejscu, gdzie zatrzymała się w locie ogoniasta gwiazda. Wodz. W, 143 [powieść, Mn., Tpr.].

3. ‘zartobliwie o literach ze znakiem diakrytycznym, np. ą, ę’: Ewidentnie taki słowniczek bywa potrzebny i nie bardzo chce mi się wierzyć, że nikt przede mną o tym nie pomyślał. Zapewne taki słownik istnieje, tylko ja go nie znam. Jeśli nie, to chyba łatwo byłoby taki słowniczek zrobić, po prostu przepuszczając słownik ogoniasty przez filtr. Jeśli ktoś z Was już taki słownik ma, czy mogłby mi go podesłać (prosze: zaZiPowany). NKJP [Usenet – pl.hum. polszczyzna, forum dyskusyjne, 11.02.2000; N: „Tomasz Chodnik”]. ~ Po pierwsze – jako korektorka, powinnaś wiedzieć, jak się koduje ogoniaste znaki w polskim usenecie :-). groups. google.com [forum dyskusyjne, 10.06.1999; N: O. Cybulski].

4. ‘o zapachu: pozostawiający po sobie trwałe, wyraźny ślad, snujący się za kimś, charakteryzujący się przedłużonym działaniem’: Początek (pierwsze trzy minuty) szyprowo-kwaśny. Później robi się słodko, waniliowo, trochę kwiatu pomarańczy. Po dwóch godzinach już tylko róże, róże, róże. Zapach trwały, bardzo elegancki, ogoniasty, można łatwo przesadzić z aplikacją. www.fragrantica.com.pl [ocena, 13.09.2012; N: kaczor]. ~ Pachnie bardzo długo, powiedziała-bym że jest dość ogoniasty. wizaz.pl [ocena perfum, 09.04.2012; N: i_love_spain].

ogoniasty rzecz.

1. ‘lekceważąco: statysta’: ogoniasty – statysta [...]. pl.wiktionary.org [hasło słownikowe, 5.01.2012]. Środowiskowe.

2. ‘zwierzę domowe: pies, kot, szczur, fretka’: Patrycja Markowska i ogoniaści ze schroniska. schronisko.avx.pl [tytuł galerii zdjęć]. ~ Ogoniaści moi :) rudy to chory Felek a drugi to Guzik :) sa boscy!:love: (po takiej fotce tym bardziej nie mogę się doczekać jak będę dokacać Cycka) wizaz.pl [forum dyskusyjne, 12.05.2011; N: Rybiorek]. ~ Dzisiaj przyszła nowa klatka dla szczurków. Jest bardzo duża i ma dwie półki, ale nie wiem jak ją urządzić żeby ogoniaści się nie nudzili. Proszę o pomysły. szczury.org [forum dyskusyjne, 11.05.2012; N: nataliak199, K].

ogonić / oganiać czas.

1. ‘odpędzić, spędzić coś, zwłaszcza owady; odpędzić’: Bo wcześniej w czasie jazdy, a jeździmy w lesie, łapał mnie za nogę, żeby ogonić robale. A wtedy psikałam Polleną. re-volta.pl [forum dyskusyjne; N: Agnieszka; o koniu].

2. ‘ochronić kogoś, coś, odpędzając coś od niego; odpędzić’. USJP, II 1212. ~ Starzec był również wyczerpany, z trudem trzymał się na nogach. – Ścierwo oganiać trzeba przed sępami, a twojego ciała musiałem strzec od demonów ziemi – objaśnił. NKJP [Z. Kossak, *Przymierze*, 1996].

ogonić się / ognać się / oganiać się czas.

1. ‘opędzić się; ochronić się przed kimś lub czymś, zwłaszcza przed owadami’: Znów na posterunku był Adam Jaracz w 19 min, żeby przerwać zdecydowane parcie na przód Tomasa Pakieta, który tylko na chwilę, by ogonić się od przeciwników, oddał piłkę Wiesławowi Montsce. NKJP [DZP 04.05.2005, artykuł; N: (WUSZU); „V liga, KROSNO”]. ~ Ogonić się nie sposób. Komary gryzą starych i młodych, mężczyzn i kobiety. NKJP [DZL 25.05.2001, artykuł; N: K. A. Olejniczak]. ~ Spokojna woda. Wracamy komary gryzą okropnie. Jemy kolację na dworze nie można ogonić się od komarów, wchodzimy do namiotu. turystyczni.pl [AUTO-STOP 1975 – dziennik podróży Sławka i Waldka (Polska)]. ~ Panie, ja mam tu takich, jak pan, pięciu dziennie – ogania się. – Ja nie mam czasu. Gospodarka jest. Trzeba pracować. GPOM 162/1995, 3 [artykuł, Tpr.]. ~ No, jedź już, jedź – mruknął profesor, jakby się oganiał przed muchą. Wiśn. K, 64 [powieść, Mn., Tr. (Mazowsze, wieś)]. ~ Owszem, Tusk jest wirtuozem władzy, żaden premier nie potrafił tak sprawnie oganiać się od wrogów, jednak czte-

ry lata to wystarczająco długo, by mu zadać dotkliwy cios. *Polityka* 12/2011, 24 [reportaż Mn., Tr. (R. Krasowski)].

2. 'uwolnić się od kogoś, od czegoś, co dręczy, nęka, uporczywie powraca'. USJP, II 1212. ~ Moja koleżanka ważyła 112 kilo przy wzroście niecałe 170cm, a i tak nie mogła ogonić się od facetów, bo po prostu jest świetną babką, do tego seksowną, jak Ty :) *www.kozaczek.pl [forum dyskusyjne, 11.07.2009; N: gość]*. ~ Mam wkleśła klatę i zwisły brzuch a i tak nie mogę ogonić się od kobiet. To dzięki grubemu portfelowi. *kobieta.wp.pl [forum dyskusyjne, 21.01.2011; N: ~lulu]*. ~ Stał się wkrótce szefem cieszącej się znakomitą opinią firmy budowlanej, nie mogącej momentami ogonić się od zamówień. Bardzo niewiele czasu pozostaje mu na zajmowanie się tym, co lubi najbardziej. *NKJP [DZP 15.01.2004, artykuł; „Wierny Startowi”]*.

ogonienie rzecz.

1. 'przepędzenie': Dobra piosenka na ogonienie doła jak się ją śpiewa samemu jeszcze? :) *www.youtube.com [komentarz, 2012; N: Dan-celss]*.

2. 'chodzenie na końcu pielgrzymki': Główne grzechy pielgrzyma – czyli cztery rzeczy, o których mało kto pamięta, że są zabronione: Ogonienie – jeden z kilku głównych grzechów pielgrzyma. Polega na permanentnym chodzeniu za ostatnią tubą. (Stare Przysłowie Pszczół mówi: „Za ostatnią tubą kończy się pielgrzymka, a zaczyna rajd”), co skutecznie wyłącza z tego co aktualnie dzieje się w grupie: śpiewy, konferencje, modlitwy, kabarety, dyskusje przy mikrofonie...itd. *jajecznicza.17-ka.org.pl [N: Agnieszka O., słownik pielgrzyma]. *Środowiskowe.*

ogonienie się rzecz. 'opędzenie się': Nie jest to ugryzienie, kłapnięcie paszczą dla ogonienia się od namolnej może gładzącej i przerywającej sen dłoni. *niezalezna.pl [forum dyskusyjne, 03.04.2012; N: PanReyTan]*. ~ Po dotarciu do Radomki, ogonieniu się od wałęsających się kundli, postój na betonowej kładce nad rzeką. *htec.bikestats.pl [relacja, 26.09.2009]*. ~ moje kociarstwo nie zostawia śladów na ciescie tylko dlatego, że mało piekę..a teraz jak już, to wątróbkowe ciasteczka dla nich..ale mam problem z ogonieniem się przed towarzystwem, zanim ciasto będzie wystarczająco chłod-

ne by je poczęstować..gdyby mogły to by zezaryły jeszcze gorące... *forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 10.04.2012; N: babcia47]*.

ogonisko rzecz. 'emocjonalnie: ogon': Jaki boski aligatorek, ogonisko ma grube ale ogólnie to taka drobinka. *forum.miau.pl [forum dyskusyjne, 05.03.2008; N: gattara]*.

ogonkować czas.

1. 'stać w kolejce po zakup czegoś, by coś załatwić': W takich chwilach zaprawiona w bojach dziecina wybuchła płaczem tak przekonywającym, że zdetonowana kolejka milkła i nie wydawała już okrzyków na temat dużej dziewczynki, która bynajmniej nie musi być trzymana na rękę, lecz przeciwnie, samodzielnie może ogonkować po salceson i wątrobiankę. *Mus. KK, 12 [powieść, Mn., Tr.]*. ~ Miałam wątpliwą, jak się okazało, przyjemność „ogonkować” za paniami – niestety odniosłam to samo wrażenie, co wspomniana pani bibliotekarka... (tak na marginesie – głoszonego minimalizmu jakoś nie udało mi się zaobserwować). *forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 30.07.2009; N: lira_korbowa]*. ~ I jak z nią walczyć, skoro „z marszu” i za własne bejmy nie można się przeświecić, tylko trzeba ogonkować po skierowanie na przeświecenie!! *www.radiomerkury.kei.pl [forum dyskusyjne, 24.03.2010; N: querty]*.

2. 'pisać ze znakami diakrytycznymi, dodawać znak diakrytyczny w literze ą, ę': polszczyzna. info/polonizator – program ogonkuje teksty pozbawione ogonków, polecam wszystkim którzy nie mają dostępu do polskich znaczków lub przez lenistwo już napisanych tekstów ogonkować im się nie chce. *www.eioba.pl [forum dyskusyjne, 13.08.2008; N: counter]*. ~ (właśnie sobie zdałam sprawę jak czasem wielkie znaczenie mają polskie znaki, ale i tak nie lubię ogonkować ;) aaale to już rozkmina z innej bajki córki Miodka :P) *missaint.blog.pl [blog, Mn., Tr.]*. ~ Wiem, chodzi mi o to, że w reklamie jak zaczniemy „ogonkować” to jeden może uciec i wogóle nie ma tendencji do wpisywania polskich znaków w adres przeglądarki. *www.di.pl [forum dyskusyjne, 04.03.2009]*.

ogonkowanie rzecz.

1. 'stanie w kolejce po zakup czegoś lub załatwienie czegoś': Niemniej zostałam poinformo-

wana podczas luźnej rozmowy, że NFZ planuje kolejne cięcia na badania i teraz lekarz domowy będzie mógł zlecać li i jedynie najbardziej podstawowe badania. Po resztę – jak zwykle – skierowanie od rodzinnego, ogonkowanie przez 3–6 miesięcy do specjalisty, badanie, wyniki, ogonkowanie przez kolejne miesiące po diagnozę tudzież badania dodatkowe itd itd. rebelya.pl [forum dyskusyjne, 19.01.2011; N: *Kfiatuszka*]. ~ Na koniec narzekają na kilometrowe kolejki do kasy, choć to i tak pestka w porównaniu do szkoły, jaka dało im ogonkowanie w PRL-u. Przyzwyczajeni do wszelkich braków na polkach, przez ponad dziesięć lat kapitalizmu jeszcze się nie najedli... mforum.pl [forum dyskusyjne, 18.08.2004; N: *ishtar*]. ~ Cóż mnie, klientkę sklepu spożywczego, obchodzi, że panienska za ladą studiuję psychologię i dorabia do czesnego, jeśli na skutek procesu udowadniania posiadania innych, ważniejszych umiejętności mam w perspektywie ogonkowanie przez piętnaście minut? jasminkowa.blog.onet.pl [blog, 14.10.2009; N: K; „*Fachowcy z tytułem*”].

2. ‘pisanie ze znakami diakrytycznymi; dodawanie znaku diakrytycznego w literze ą, ę’: Choć sugerujemy „ogonkowanie”, na pewno zauważyłś iż spora liczba osób preferuje pisanie bez polskich znaków narodowych (np. zamiast „zółw śpi” napiszą „zolv spi”). netykieta.pl. ~ A ponieważ trafiłam do działu krajowego, gdzie codziennie spływały teleksy od terepowych korespondentów, przypadła mi w udziale zaszczytna rola polegająca na „ogonkowaniu” teleksów – dorysowywaniu ogonków do „ą” i „ę” oraz kropek i kresek nad „o”, „z” i „s”, ponieważ czcionka teleksowa takich znaków nie posiada. Jak. T, 120 [*książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (K II, wh., dziennikarka, Warszawa)*].

ogonkowicz rzecz. ‘osoba stojąca w kolejce – ogonku’: Czy dzięki temu zmniejszą się kolejki i ogonkowicze odetchną z ulgą? NKJP [GK 31.08.2007, artykuł; N: K, A. *Głuch*].

ogonkowiczka rzecz. ‘kobieta stojąca w kolejce – ogonku’: w kolejce po szczęście Ta Ogonkowiczka przewinęła się przez moje życie jak burza. Szybko przyszła, szybko poszła...Na imię jej jakoś było. Ale dla Was – i dla

mnie – tutaj będzie Ella. Elle est Ella... C'est belle Ella! lajt.onet.pl.

ogonkowy przym.

1. ‘dotyczący ogonka – kolejki’: Już od 1951 r. ogonkowym nastrojom przyglądał się bacznie Urząd Bezpieczeństwa (były w tej sprawie specjalne wytyczne). NKJP [*Polityka* 2432, 20.12.2003, artykuł; N: M, P. *Stasiak*].

2. ‘dotyczący znaków diakrytycznych w ortografii; ogonków’: ~ Ale temat ogonkowy jest obecnie już starawy trochę, boć jakieś dwa lata temu przetoczyła się przez tę listę-grupę batalia. Konserwatyści uważali, że w trosce o czytelników – dyskutantów zza granic należy pisać bez ogonków. Statystyka pokazuje, że zmienili oni swój stosunek, bo w większości piszą z ogonkami, nawet ci z najdłuższym stażem. NKJP [*Usenet – pl.hum.polszczyzna, forum dyskusyjne*, 26.07.2001; N: „*Radek Zakrzewski*” i in.]. ~ Dopiero teraz się dowiedziałam, że przechodząc z „ogonkowego” na „bezogonkowe” w innych krajach i językach wcale nie muszę zmieniać ustawienia z ISO-costam – 2 na 1, co pracowicie robiłam przez pół roku :))) [...] Grażyna. NKJP [*Usenet – pl.hum.poezja, forum dyskusyjne*, 19.08.1999; N: „*TK*” i in.]. ~ W łagodny i kulturalny sposób będziemy sobie – bez emocji – rozmawiali o: [...] 3) o wyższości pisania bezogonkowego nad ogonkowym lub odwrotnie [...]. NKJP [*Usenet – pl.soc.religia, forum dyskusyjne*, 19.10.2003; N: „*Mr Bean*” i in.].

ogonówka rzecz. ‘gatunek wędliny w postaci wędzonego kawałka wieprzowiny wyciętego z okolic ogona’. PSWP 26, 120. ~ Innym produktem nagrodzonych godłem „Docień polskie” jest ogonówka z wędzarni wytwarzana w Zakładach Mięsnych SKIBA. – Ogonówka z wędzarni produkowana jest w sposób tradycyjny, który nadaje jej wyjątkowy smak i aromat. Znakowanie produktu podkreśla, że ogonówka z wędzarni jest krajowym, tradycyjnym i swojskim produktem. centrumpr.pl [oferta handlowa, 05.04.2012].

ogon pod siebie czas. ndm. ‘okazać zawstydzenie, przyznać się do winy’: [...] opowiadałem ci kiedyś o nim. Prymityw. – A teraz co? Ogon pod siebie, ty erotomanie teoretyku, brandzłotechniku umysłowy! Buk. W, 82 [po-

wieść, D, Tpr.; N: M II, śr., Warszawa; O: K II; Ind., Nof., N-O]. ~ OSTRO Ale jak przychodzi co do czego, to ogon pod siebie i nura do budy! Ze współczuciem, gładzi go po policzku. NKJP [D. Banek, *Samo życie, Odcinek 250*, 2010].

ogon się za kimś wlecze czas. 'ktoś nie zakończył jakiejś sprawy, ma dług itp.'. PSWP 26, 118. ~ To prawda, wlecze się za mną ogon wiarołomców. Twój nos cię nie oszukuje. Moi chorążowie są niestali nawet w swych odstępstwach. neverwinter2.gram.pl [forum dyskusyjne, 20.06.2012].

ogonuś rzecz.

1. 'emfaticznie: (mały) ogon u ryb, płazów, gadów i ssaków; także ptaków': Ale Safi ma jeszcze taki śmieszny, krótki ogonuś. forum.miau.pl [forum dyskusyjne, 26.06.2009; N: Danusia, Opole]. ~ Jeśli na ogonie zauważę nadmiar wydzieliny to po prostu kąpię ogonuś w Nizoralu, ale to by chyba wypadło średnio raz na trzy/cztery miesiące. planetapersja.pl [forum dyskusyjne, 11.10.2005; N: jkw].

2. 'emfaticznie: zwierzę domowe: kot, pies, fretka, szczur': Mój ogonuś to Wirus Chociaż niektórzy wołają na niego Frędzel. www.gryzanie.info [forum dyskusyjne, 20.01.2007; N: Ma-dzienka92, Łódź].

ogólec rzecz. 'liceum ogólnokształcące, średnia szkoła ogólnokształcąca': Tylko nasi regionalni dygnitarze mogli wpaść na tak debilny pomysł. Przy niżu demograficznym i nagminnym zamykaniu szkół, w Bilgoraju „najświatlejsze” umysły z regiony chcą otwierać kolejny „ogólec”. www.bilgorajska.pl [forum dyskusyjne, 23.02.2011; N: ~ LOOKER].

ogólniaczek rzecz.

1. 'pieszczotliwie lub ironicznie: liceum ogólnokształcące, średnia szkoła ogólnokształcąca': A co ty myślałeś??? Że piłkarze mają po 2 fakultety ukończone na najlepszych polskich uniwersytetach. Oni nie mają czasu na naukę. Ogólniaczek, Technikum lub Zawodówka i byle do matury, a potem zawodowci „kopacze”, bo w lidze polskiej nie ma piłkarzy, są kopacze (w większości przypadków – są bowiem wyjątki, jak Żurawski, czy Jeleń). www.legia.net [forum dyskusyjne, 27.08.2006; N: ~Ponury (L)].

~ krótko i treściwie pisząc przedłużają okres młodzieńczy taki wyższy ogólniaczek z większą ilością materiału do ogarnięcia, który ni jak ma się do życia aczkolwiek w zależności od wybranego kierunku. Głównie z uniwerkwów wychodzi kolejna kadra uczących... Bynajmniej taki mam pogląd na owy problem. www.insomnia.pl [forum dyskusyjne, 08.08.2007; N: Lorant]. ~ ogólniaczek i ja się cieszę, dopingowałem im. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 11.02.2012; N: olo; „Re: Która szkoła wygrała konkurs Szkoła z energią”].

2. 'akwarium': Bardzo fajny ogólniaczek:). Ale wydaje mi się, że masz przerybienie... Chodzi mi o te dwadzieścia neonów, no a z kolei otoski i kiryski to ryby stadne i jest ich za mało. Tak patrzę na Twój zbiornik i jakoś za Chiny Ludowe nie wydaję mi się aby cały ten lasek optyczny zmniejszał zbiornik, a wręcz przeciwnie – bardzo ładnie zagospodarowałeś miejsce :). Pozdrawiam. www.akwarystyka.com.pl [forum dyskusyjne, 20.06.2008; N: jazdzus89]. ~ Posiadam ogólniaczek Są w nim brzanki i rybki groźne może nie tyle co dla dorosłych ale dla małych krewet napewno. – tak uznali rodzice, ich akwarium, mają co chcą. redbee.pl [forum dyskusyjne, 03.04.2009; N: kumak].

ogólniak rzecz. 'liceum ogólnokształcące, średnia szkoła ogólnokształcąca': Dało to na tyle dobre rezultaty, że w trzeciej klasie ogólniaka odważyłem się przegnać z naszej szkoły trzech chłopaczków, którzy handlowali „amfą” i „mojką”. GŁW 262/1995, 3 [reportaż, D, Tp., N: M II, śr., przyszły detektyw, O: autor; Lok., Pof., N<O; szkoła detektywów – motywacja wyboru zawodu]. ~ Wreszcie o pięknej krossówce CZ Cross 125, którą zobaczył w warszawskim komisie (ojciec kupował samochód), kiedy miał 19 lat. [...] A że jego dziewczyna (po ogólniaku) poszła na studia dzienne do Olsztyna i zanosila się na życie w trzech miastach (Olsztyn, Warszawa i Przasnysz), więc sprzedał ukochaną krossówkę CZ 125 Cross i kupił używanego „malucha”. GW Magazyn 8/2002, 14 [reportaż, Mn., Tr. (autor); o losach absolwentów szkół średnich z Przasnysza]. ~ Wieśniakiem totalnym, do tego, chyba do drugiej klasy ogólniaka, najmniejszym w klasie, kurduplem. Z powodu tych wszystkich nieszczęść stałem się kujonem i prymusem. GW Duży Format 11/2004, 7 [wy-

wiad, D, Tp.; N: M III (W. Waglewski), w., kompozytor, gitarzysta, Warszawa; O: K, dziennikarka, Og., Of., N-O].

ogólniakowy przym. 'licealny, związany ze średnią szkołą ogólnokształcącą': wystarczyło spełnić małe marzenie z czasów ogólniaka i posłuchać iście ogólniakowej piosenki żeby powrócił iście ogólniakowy uśmiechnięty nastroj. cinek-rulz.blog.pl [blog, 03.10.2005]. ~ Ma tytuł profesora, czy taki ogólniakowy „profesor”? www.dobramama.pl [forum dyskusyjne, 26.07.2011; N: Sauata]. ~ Dzwonił wczoraj mój przyjaciel ogólniakowy, z którym zawsze, poza rosyjskim, razem w ostatniej ławce i o którym już kiedyś pisałem i do którego zawsze do Krakusa itd.. że w końcu ta chwila, że to on wbija do Wroc. tim.wroclaw.pl [forum dyskusyjne, 20.07.2011; N: się normalnie..., M].

ogólnie przyst. 'w ogóle': Aaaa sorry, że nic nie powiedziałam – ale nie kojarzyłam wówczas niczego XD Na początku zawsze tak jest, że trudno znaleźć pracę – jeśli Cię to zainteresuje, dziś widziałam ogłoszenie w Starym Browarze w Levi's Dockers i ogólnie troszkę miejsca się w Browarze pozwalało – wiem, że lepiej pracować gdzieś blisko domu, ale czasami trzeba gdzieś dalej – a może się uda. www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 18.06.2010; N: pffym]. ~ ogólnie humor mi dzisiaj dopisuje. piękną mamy pogodę nie prawda? www.photoblog.pl [blog, 04.03.2012; N: Julia]. ~ Jak rozmawiałem z dzielnicowym to „koło domu” to mandat do 500zł, a jak gdzieś 5 km dalej to sprawa w sądzie i to już są koszty wchodzące w tyśiące. Ale nieraz jak trafi się dobry to, albo puści, albo powietrze spuści i pchanko do domu. Ogólnie to do kontroli nie zatrzymują, chyba że jedziesz bez świateł lub przekroczysz dozwolone 45-50 km/h. www.forum.mieloch.pl [forum dyskusyjne, 02.11.2010; N: wesii97].

ogótek rzecz. 'liceum ogólnokształcące, średnia szkoła ogólnokształcąca': Pomarańczko, masz tu hit z ogółka: wypieriałaj w półszpagatach. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 31.10.2011; N: Dekalogowata].

ogótek przyst. 'ogólnie': Mysle że kawałek jest bardzo przyzwoity fajnie to w całości wy-

dszło!! Od finału toszke sie zepsuło ale ogótek nutka spoko!! club-nation.eu [forum dyskusyjne, 14.02.2012; N: Adamo324]. ~ Nic nie jest jeszcze przesądzone, czekaj cierpliwie i nie denerwuj się bo to szkodzi! Mnie cały czas boli dół brzuch, takie ciągnięcie, ogótek jestem strasznie osłabiona, pewnie po dupgastonie. dziecko-info.rodzice.pl [forum dyskusyjne, 10.07.2009; N: klaudia30]. ~ mam tą nokie od ok. 3 lat ma za mało pamięci szybko głośnik się psuje klkawiarka odbija się na ekranie no i mi klapka lata strasznie hehe ale ie ma co się dziwić umnie tel długo nie wytrzyma hehe ale ogótek jest wkit tylko szkoda że ma simloka pozdro :p. www.gsmlab.pl [forum dyskusyjne, 04.03.2010; N: igunia].

ogór rzecz.

1. 'duży, przerośnięty ogórek': Dla mnie ogór ma dwa znaczenia: 1. warzywo – duuuuży ogórek 2. ktoś, delikatnie mówiąc, głupkowaty czyli debil, prostak. www.sjp.pl [forum dyskusyjne, 03.03.2004; N: skydancer].

2. 'grubiańsko: penis; atrapa penisa': Ogór – to pojęcie jest bardzo ciężkie do sprecyzowania ponieważ tak naprawdę to nikt nie wie co to jest. Jeżeli ktoś będzie wam mówił że ogór to warzywo nie wiercie. Z pewnych źródeł bardzo wiarygodnych można jednak wywnioskować że chodzi tutaj o rodzaj przyrządu do masażu. Stosowany jest przez babeczki jak i facetów. www.sjp.pl [forum dyskusyjne, 06.04.2003; N: ~gosc]. ~ ogór – penis. pl.wiktionary.org [hasło słownikowe; z gwary więziennej]. ~ Jacek ogromnie nie lubi, gdy mu Wojtek gra i z nim leci w członka. Wojtek chce kisić ogóra. Koniecznie kisić. Ogór Wojtka taki wielki, a Wojtek taki małutki. Shuty C, 142 [opowiadanie, Mn., Tr.].

3. 'grubiańsko o prostackim mężczyźnie': jaja sobie robicie chyba..marzyć to sobie każdy może, ale nie każdy jest godzien grania w tej drużynie, a już napewno nie taki ogór, którego nigdzie nie chcą. www.solojuve.com [forum dyskusyjne, 11.06.2012; N: maloney]. ~ a na co im taki ogór? mają Lichtsteinera i Caceresa na prawą. transfery.info [forum dyskusyjne, 05.06.2012; N: ~maloney]. ~ wszystko zależy od „wizimisia” Ogóra ale generalnie drogo Ogór ma duuuuż marże iu lubi przyciąć. bron.iweb.pl [forum dyskusyjne, 30.04.2012; N: siara; „Temat po-

stu: sklep strzelnica-magnum czyli jak zrobili mnie w Bambuko”].

4. ‘autobus’: zaczynamy od przejściówki napotkanej na parkingu w NY. dużo tam takich parkingów, uważam, że to świetne rozwiązanie. Ciekawe co by było gdyby taki ogór mocniej kapał olejem ;) [...] Korzystając z pięknej aury dnia dzisiejszego wstawiłem ogóra na zimowanie. Podobno od wt/śr ma padać śnieg, więc dzisiejszy dzień wydawał się idealny. Ogór będzie miał sucho a to najważniejsze :) vw1300. blog.pl [blog, 26.08.2010; 21.11.2010; N: M]. ~ Ogór – stary autobus z przegubem. www.sjp.pl [forum dyskusyjne, 13.02.2007; N: kuczak666].

5. ‘gra w karty’: Istnieje gra karciana o nazwie ogór. www.sjp.pl [forum dyskusyjne, 25.02.2011; N: ~gosc].

ogóras rzecz.

1. ‘rubasznie: ogórek’: Ogórasa, synu, nie za kwaśny ani za słony, a twardy, że choć w głowę, kurczęfelek, nim bij. Pauk. MG, 175 [powieść, D, Tp.; N: M IV, weteran wojenny; O: M, student, miasto dolnośląskie; Ind., Nof., N-O; w domu N]. ~ [...] arsen wywała na stół garmazerkę, ogórasy i po setuni, z dań ciepłych są bigosy i kielbasa z rusztu, posilamy się zgodnie [...]. A. Ś, 118 [powieść – blog, Mn., Tpr. (K II, w., ekonomistka, Szczecin)]. ~ Z jednej kosały Mania wyjęła grzaną kielbasę i chleb oraz pięciolitrowy słój gorącego barszczu, a z drugiej parę butli oranżady – Pepsi, trzy musztardy, jeden widelec, garść tyżek i mendel koprowych ogórasów, co je miała jeszcze z zimy [...] Wiśn. K, 187 [powieść, Mn., Tr. (wieś, Mazowsze)].

2. ‘grubiańsko: penis; członek męski; atrapa penisa’: [...] masz seksi ogórasa hetero, niech będzie ;D Pałka Nie tylko mój ogóras jest sexi Dla Ciebie mogą być less ustinja naprawdę? NKJP [www.forumowisko.pl, forum dyskusyjne; N: lesssssssss i in.]. ~ Marta za głęboko sobie ogórasa wkładałaś i teraz masz :cojest :hahaha. wizaz.pl [forum dyskusyjne, 16.06.2011; N: velika].

3. ‘grubiańsko o mężczyźnie’: Oj no nie bądź taka... Mów mów co tam za przystojny ogóras się trafił. gosiaaad.pinger.pl [forum dyskusyjne; N: Gosia D.]. ~ co się patrzysz ogórasie... zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 19.07.2011].

ogórasek rzecz.

1. ‘pieszczotliwie: ogórek’: Ogórasek wygląda coraz bardziej apetycznie. www.cytrusy.net.pl [forum dyskusyjne, 01.07.2010; N: Cytrusalka, Głogów]. ~ 6 grudnia 2011 / 7:30 60 g pieczywa, 40 g wędliny chudej plus świeży ogórasek, kawa z mlekiem Kawa 11:00 60 g pieczywa, 40 g wędliny chudej plus świeży ogórasek princessa mała 13:30-14 60 g pieczywa, 40 g wędliny chudej plus świeży ogórasek. vitalia.pl [pamiętnik, 06.12.2011; N: magdus19801980, K, 31, Szczecin]. ~ bułka ze smalcem i ogórasek kiszony. www.dobramama.pl [forum dyskusyjne, 4.12.2011; N: gość].

2. ‘grubiańsko: penis; atrapa penisa’: Zakładam, że jedyne co może ich połączyć to jego krutkaśny ogórasek. rozrywka.dziennik.pl [forum dyskusyjne, 24.05.2011; N: ~DinX]. ~ Myśli o tym że każdy facet wielki ogier a jak przychodzi co do czego to taki zwiędły ogórasek :) www.pudelek.pl [forum dyskusyjne, 20.10.2009]. ~ Jest to bardzo niehigieniczne i potępiamy wszelkie przejawy takiego użycia ogórasa. Oczywiście mogą go stosować aby zaspokajać potrzeby kobiet. No tak ale po co facet ma używać ogóraska do seksu jak ma przecież własnego żywego pitolka. www.sjp.pl [forum dyskusyjne, 06.04.2003; N: ~gosc].

ogóraskowa rzecz. ‘zupa ogórkowa’: u Ciebie ogóraskowa a u mnie pomidorowa ze świeżych pomidorów. www.rodzinko.pl [forum dyskusyjne, 27.07.2011; N: agniecha606]. ~ Ja łasuch zupowy w końcu doczekałam się zaszczytu zupy w domu :) Ogóraskowa z chlebkiem i maselkiem. Yeach! sprawyali.blog-spot.com [blog, 31.03.2011; N: K, 24].

ogóraskowy przym. ‘ogórkowy’: Wolałabym coś jednego konkretnego, bo szkoda mi się rozdrabniać, na tę chwilę podoba mi się krem ogóraskowy, ewentualnie krem do rąk z żurawiną:-) wizaz.pl [forum dyskusyjne, 28.09.2011; N: dusia65]. ~ Ogóraskowy zapas też szczupleje – obrane na pół, szczypta soli i jeeechana :D skorpionowo.blox.pl [blog, 09.07.2007; N: aureola1].

ogórasowa rzecz. ‘zupa ogórkowa’: Moje dzieci też uwielbiają ogórasową, tylko że miksowałam ogórki w blenderze, żeby było drob-

niutko na początku, a koło roczku to już normalnie na tarce leciałam i do tej pory uwielbiam. www.dobramama.pl [forum dyskusyjne, 09.05.2009; N: gość, K].

ogórasowy *przym.* 'ogórkowy': Zupa Ogórasowa Chiński Kociotek / ryż, mięso wieprzowo-drobiowe, siekane warzywa, kielki, sos/. zielonylunch.pl [menu, 8.10.2012; N: mtarasek].

ogóreczek *rzecz.* 'pieszczotliwie, emfaticznie: ogórek, zwłaszcza mały': ogóreczek kiszony + mleko – mmmm... pychał dłuższe posiedzenie w kiblu gwarantowane :D. zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 10.04.2010; N: misia3ka]. ~ A kolega Trepanowicz zapewniał mnie, że tylko wypijemy po kusztyczku pod ogóreczka albo kanapkę. Wojt D, 34 [powieść, D, Tp.; N: M III, dyrektor, Warszawa; O: M III, księgowy, Warszawa; O: M, ok. 35, kierownik kadr, Warszawa; Ind., Nof., N>O; w domu podwładnego]. ~ Do dna, do samego dna jeziora w Kaliszu Pomorskim spuszczone beczki z zakiszonymi właśnie ogóreczkami. Ale w zamian wyciągnięto beczki z ogórkami sprzed roku. Licznie zgromadzeni amatorzy kiszonych ogóreczków mogli na miejscu sprawdzić smak tego specjału, zapijając... sokiem z kiszonych ogórków. wiadomosci.wp.pl [artykuł, 25.07.2010; N: PAP / J. Undro].

ogóreczkowa *rzecz.* 'emfaticznie: zupa ogórkowa': Udała się ogóreczkowa? www.forumnorwegia.net [forum dyskusyjne, 06.09.2010; N: Marta M.]. ~ ulubiona zupka / pomidorkowa / ogóreczkowa / jarzynkowa / owocowa / pieczareczkowa. www.funtest.pl [test].

ogóreczkowy *przym.* 'emfaticznie: ogórkowy': A sałatka cukiniowa też z ogrodu, no i z netu. Podobno ma być pyszna, zobaczymy. Ogóreczkowa, z tegoż źródła, rzeczywiście świetna. ogrodija.blogspot.com [blog, 15.07.2011]. ~ I ogóreczki – takie gruntowe i cudownie ogóreczkowe i fasolka i bób i kabaczki, cukinie, bakłażany, młode cebulki w kilku odślonach ... wymieniać można bez końca. zapachy-kuchni.blogspot.com [blog, 21.08.2009].

ogórek *rzecz.*

1. 'autobus': ikarus archaiczny jest teraz! Kiedy zaczął jeździć, był nowoczesnym autobusem

lepszym od naszych Jelczy – ogórków. Nieco umiaru redaktorku! moto.onet.pl [forum dyskusyjne, 01.07.2011; N: ~hagar; „Marki, z których się wyśmiewano”]. ~ To będzie święto nie tylko muzeów, ale też miejskiej komunikacji. Podczas sobotniej imprezy warszawiacy będą mogli podróżować tzw. ogórkami, czyli autobusami marki Jelcz, które jeszcze w latach 80. jeździły po stolicy. www.se.pl [artykuł, 14.05.2011].

2. 'samochód marki Volkswagen Transporter, Citroen': Volkswagen Transporter T1, tzw. „ogórek” - kierunek sprzedaży UK, nie ważne z jakiej strony kierownica. [...] Dobrze odrestaurowane „ogórki” chodzą nawet po kilkanaście tys. funtów – ceny z Ebay i Autotrader. www.biznesforum.pl [forum dyskusyjne, 04.01.2010; N: Krav Maga]. ~ troszkę odejdę od tematu, ale pamiętam takiego ogórka na jednym z Poznańskich osiedli -pomarańczowy z olbrzymim znaczkiem VW. www.biznesforum.pl [forum dyskusyjne, 04.01.2010; N: intruder]. ~ Marina i Ulay zamieszkali w citroenie „ogórku” i podróżowali po Europie i Stanach. GW Wysokie Obcasy 29/2012, 30 [artykuł, Mn., Tr. (K, K. Sulej); o M. Abramowicz].

3. 'sezon ogórkowy, zwykle letni, wakacyjny okres stagnacji w pracy, działalności kulturalnej, politycznej': Lęk przed ogórkiem. TVP [audycja „Szkło Kontaktowe”, 08.2012].

4. 'grubiańsko: penis'. SSP, 152.

5. 'grubiańsko: atrapa penisa'. SSP, 152.

6. 'srom'. SSP, 152.

ogórki *rzecz., w lmn.* 'sezon ogórkowy, zwykle letni, wakacyjny okres stagnacji w pracy, działalności kulturalnej, politycznej': Gdzie się podziały letnie ogórki, czyli kto nie odpoczywa w wakacje. www.e-teatr.pl [ŻW 159/9.07.2009, tytuł artykułu; N: K, A. Rataj]. ~ Scena Letnia 2011, czyli w teatrze nie ma ogórków / Wakacje? Jakże wakacje. Sezon się wprawdzie zakończył, lecz do teatru chodzimy dalej. W piątek w gorzowskim Teatrze im. J. Osterwy startuje kolejna edycja Sceny Letniej. gorzow.gazeta.pl [tytuł artykułu, 01.07.2011; N: db]. ~ Po ogórkach nastał sezon i każdą godzinę należało wykorzystywać. Him. MP, 178 [opowiadanie, Mn., Tr. (M, kamieniarz, miasto)].

ogórkowa *rzecz.* 'zupa ogórkowa; także: talerz takiej zupy': Ogórkowa, szczawiówka,

barszcz ze śmietaną i takie tam różne kotlety z buraczkami smakowały i powodowały, że nasze mamy były spokojne. Kalic. F, 177 [*książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; o szkolnej stołówce*]. ~ Z zupek to chyba grzybowa? Ogórkowa? O, wiem – pachnąca boczkiem kartoflanka :) www.forum.ox.pl [*forum dyskusyjne, 19.08.2011; N: M53*].

ogórkowaty przym.

1. ‘podobny w kształcie do ogórka’: [...] obok niej, przytulony, siedział pies, który wabił się Janie, jak narzeczona Tarzana. Był niemal taki sam jak mój, grubutki, śnieżnobiały z ogórkowatym ogonkiem, tyle że o kilka kilogramów lżejszy. NKJP [W. Borzestowski, *Bulterier Samson i ja, 2008*]. ~ Po udanym powrocie garbusa kalifornijskie biuro projektowe Volkswagena przygotowało przyczółki do powrotu kolejnej legendy – ogórkowatego busa. Dla Europejczyków kultowym autem lat 60. i 70. jest garbus. Amerykanie bardziej chyba jednak pokochali ogórkowatego busa, który nieodmiennie kojarzy im się z hipisowskimi włóczęgami. NKJP [*TŚ 19.07.2001, artykuł; N: PIM*].

2. ‘charakterystyczny dla sezonu ogórkowego’: Pomijając ogórkowate komentarze o „zniszczeniu konstelacji” wiadomość jest już dość starym ‘niusem’ – w kwietniu podał ją tu astro [...]. NKJP [*Usenet – pl.sci.kosmos, forum dyskusyjne, 30.07.2006; N: „Maciek” i in., „Ostatnie chwile gwiazdozbioru... :)”*].

ogórkowy przym. ‘mający cechy sezonu ogórkowego, nawiązujący do sezonu ogórkowego’: Sprawa DNA – cprki Krawczyk, porwanie Madzi i pare innych ogórkowych bzdetów, skutecznie odwracają uwagę ludzi od ważnych tematów i nadchodzących problemów. wiadomosci.onet.pl [*forum dyskusyjne, 25.03.2012; N: ~lkl*].

ogórkówka rzecz.

1. ‘zupa ogórkowa’: Moją ulubioną potrawą jest ;D / zupka ogórkówka made by my babcia :P / tortillllla / wątrubka / wszystko jest FU. www.funtest.pl [*test*]. ~ Pisząc słowo „fasolówka” od razu przypomnia mi się Pani Teresa – moja ukochana nauczycielka języka polskiego, która denerwowała się, kiedy mówiliśmy: pomidorówka, fasolówka. Zawsze nam dokuczała, że

analogicznie powinna być też grzybówka i ogórkówka :). gotowanienawszystko.blog-spot.com [*blog, 11.2009; N: Ola Cytryna Lada-chowska*]. ~ A co dziś robicie na obiad? Ja dzisiaj podaję ogórkówkę i żeberka gotowane „jak golonka” z brokułami i ziemniaczkami... www.forum.ox.pl [*forum dyskusyjne, 9.11.2011; N: lwi*].

2. ‘nalewka ogórkowa’: Szczególne zainteresowanie budziła nalewka z ogórka (ogórkówka?). ewa777.blox.pl [*blog, 13.10.2005; N: ewa777*]. ~ Jeśli chodzi o trunki to bardzo dobrze sprawdzą się tak zwana ogórkówka. Poncz w którym jest wódka ze spiritem, wodą mineralną, duża ilość kostek lodu, plasterki cytryny i świeżego, zielonego ogórka. f.kuchnia.o2.pl [*forum dyskusyjne; N: klassi*]. ~ Świeży ogórek znakomicie współgra z ziołówkami, a najbardziej do polecenia według mnie żubrówka/ogórkówka. wino.org.pl [*forum dyskusyjne, 1.03.2009; N: avok, Mazury*].

3. ‘koktajl, drink z ogórkiem’: Ja uwielbiam robić w letnie wieczory tzw ogórkówkę czyli schłodzona wódka, plasterki cytryny i świeżego ogórka dużo kostek lodu, sprite i cytrynowa woda gazowana albo zwykła. rewelacyjny drink na imprezy. www.forum.polki.pl [*forum dyskusyjne, 13.10.2010; N: jkawa*]. ~ Piłam kiedyś ogórkówkę, choć chyba tak się nie nazywała, bo to w Chorwacji było. Ale ogóreczek był i drink rewelacja. www.forum.polki.pl [*forum dyskusyjne, 15.10.2010; N: PchlaSzachrajka*].

ogr rzecz. ‘ogier’: co do puszczania z wałachami i klaczami to sie bardzo zastanawiam, bo mój ogr strasznie wściekły jest i agresywny w stosunku do jednego z wałachów i zastanawiam się czy one kiedykolwiek będą razem mogły chodzić. re-volta.pl [*forum dyskusyjne, 07.07.2011; N: julia*]. ~ [...] wielu ludzi ma ogra bo ma bo im sie podoba i nie chca kastrowac...ale co to im da jesli nie beda mu wyrabiac licencji? www.zwierzaki.org [*forum dyskusyjne, 27.03.2004; N: k_cian*]. ~ a ja uważam, że jak nie ma potrzeby zostawiać ogra ogrem to należy ciąć, koń się nie męczy, może chodzić z kobysiami na padoczek [...]. www.zwierzaki.org [*forum dyskusyjne, 26.03.2004; N: Tafta*].

ograbić czas. ‘okraść’: dla mnie użytkownik playa ma telefon na koszt swoich znajo-

mych, którzy do niego płacą x2 stawka! zadzwoniłem do kumpla który niby numer ma stary z ery za 20minut rozmowy poszła cała moja karta, więc nie miał wyjścia musiał się przyznać że jest playarzem i mnie ograbił! nt.in-terier.pl [forum dyskusyjne, 21.03.2011; N: ~ograbili mnie :(.]

ograć czas. ‘spowodować, że coś (np. utwór muzyczny, sztuka teatralna itp.) stanie się znane, nudne, spowszedniałe; sprawić, że coś spospolicieje z powodu częstego grania, powtarzania, przypominania’. PSWP 26, 128.

ograć / ogrywać kogoś / coś, czas.

1. ‘rywalizując z kimś, grając z kimś w jakąś grę, wygrać, zwyciężyć’: Ograłem dzisiaj księcia i hrabiego. Zaczekałem z fulem, a jak się na mnie narwali, to im odwalilem, aż się zakurzyło. Janisz. D, 12 [gawęda, Mn., Tpr. (M, gajowy, wieś na Dolnym Śląsku)]. ~ Chromy Misza, woziwoda, potrafił na swoim unieść pełne wiadro i zawsze wygrywał, jeśli z nim ktoś poszedł o zakład, ograł tak pod rząd ośmiu mechaników, co świeżo przyjechali do roboty w parowozowni. NKJP [J. Krzysztoń, *Wielbłąd na stepie*, 1998]. ~ Do tego stopnia, że wyzwał na pojedynek szachowy głównego zakapiora z celi i go ograł, w zamian za co zyskał szacunek współosadzonych kryminalistów. Polityka 51–52/ 2005, 148 [reportaż, Mn., Tr. (P. Pytlakowski)]. ~ Studiujemy to razem z synem, chłopak na razie gra lepiej, bo nauczył się wcześniej, w szkole. – Pewnie na wuefie. Zatem ogrywa pana? Roy CK, 67 [powieść, D, Tp.; N: M, ponad 30, dr filologii klasycznej, asystent na filologii angielskiej, interesuje się kryminologią, detektyw, ur. się na Polesiu, Warszawa; O: M, oficer śledczy MO w komendzie powiatowej, Świnoujście; Lok., Pof., N–O; w biurze O]. ~ [...] Borys to typ faceta, który jeśli nie jest pierwszy, to jest chory. Musiał wszystkich ogrywać, musiał być najlepszy. Polityka 8/2007, 71 [reportaż, D, Tp.; N: M, scenarzysta; O: dziennikarka]. ~ [...] mówi Rusti Jussilainen. – Ja nie skaczę po to, by ogrywać naszego lidera. Nie, ja chcę oddać jak najlepszy skok, zając jak najwyższe miejsce. NKJP [GK 31.01.2005, artykuł; N: M, J. Kozioł].

2. ‘wprowadzając w błąd, przeforsować swoje racje’: Komisje parlamentarne zwykle są słabo

przeszkolone, łatwo je ograć, powołując się na tajemność uzasadnioną interesem państwa. Polityka 14/2012, 12 [reportaż, Mn., Tr.; N: M (M. Ostrowski)]. ~ Prezes po prostu ograł Ziobrę jak dziecko, co oczywiście nie znaczy, że w przyszłości Zbyszek nie ogra Jarka, gdyż metryka robi jednak swoje. Polityka 17/2012, 8 [felieton, Mn., Tr. (J. Paradowska)].

3. ‘o instrumencie muzycznym: grać na nim przez pewien czas, nabierając doświadczenia, wprawy w graniu, także w publicznym koncertowaniu’: Tak, ale niektóre Corty nie są warte zainteresowania. Co do Washburnów, to generalnie trzeba ograć. basoofka.net [forum dyskusyjne, 10.01.2007; N: Kapral; o kupnie gitary]. ~ Razem z Anią i jej rodzicami dużo jeździliśmy ogrywać program na koncertach w całej Polsce. To konieczne przed konkursem: Ania musiała oswoić tremę. NKJP [„Tygodnik Ciechanowski” 31.12.2006; N: K, nauczycielka].

4. ‘zwieść’: Gospodarze objęli prowadzenie w 34 min, kiedy Daniel Nycz – poprawiając strzał Wojciecha Mąkosy obroniony przez bramkarza – zdołał przejąć piłkę, ograć podrywającego się z ziemi Wojciecha Kudłatego i wbić ją z niewielkiej odległości do siatki. Skuteczny był również 4 minuty potem Tomasz Pakiet, który po indywidualnej akcji ograł wpięrk golkipera, za chwilę Łukasza Szubana, i z 6 m pewnie włożył futbolówkę do bramki. NKJP [DZP 04.05.2005, artykuł; N: (WUSZU); „V liga, KROSNO”].

5. ‘okraść, zdefraudować’: Powstaje przy okazji zasadniczej natury pytanie: jak dwudziestokilkuletni W. Migoń, murarz z wykształceniem podstawowym, dorabiający jako listonosz, który całkiem serio potraktował hasło „bierz swoje sprawy we własne ręce”, mógł puścić z torbami trzy banki spółdzielcze, a wszystkie z którymi miał do czynienia oraz skarb państwa ograć na sumę 8 mln (nowych) złotych? NKJP [P. Gabryel, M. Zieleniewski, *Piąta władza czyli Kto naprawdę rządzi Polską?*, 1998].

ograć kogoś / coś małym palcem czas.

‘wprowadzając w błąd, przeforsować swoje racje; zwieść’: Dla nas było oczywiste od początku, że ośrodki w Gdańsku ograł centralę małym palcem. Jak. T, 100 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (M II, w., dziennikarz, Warszawa)].

ograć się czas.

1. 'o sztuce teatralnej, utworze muzycznym itp.: znudzić się, spowszednieć na skutek częstego grania, powtarzania'. USJP, II 1214.
2. 'nabrać doświadczenia, zwłaszcza w grach zespołowych'. PSWP 26, 128.
3. 'nabrać doświadczenia w koncertowaniu': Majowy konkurs jest drugim etapem. Pierwszy wyłonił reprezentantów spośród studentów uczelni. – Chciałam przy tej okazji zaprezentować repertuar konkursowy, swoje umiejętności. Słowem „ograć się” i przygotować. NKJP [GPZ, 02.05.2003, artykuł JK; „Koncert przed konkursem”].
4. 'zostać pokonanym w jakiejś grze, przegrać': Tym razem Nadwiślanin będzie podejmował Fablok Chranów. – Mogę jedynie zapewnić kibiców, że po raz drugi w takich rozmiarach ograć się nie damy – podkreślił Jan Chylaszek. NKJP [DZP 17.09.2003, artykuł]. ~ Gliwiczanie występujący pod nazwą sponsora z Rybnika pozwolili ograć się tylko w pierwszej kwarcie. Przez dwie następne odsłony górowali nad przeciwnikami skutecznością, powiększając z minuty na minutę swoją przewagę. NKJP [„Tygodnik Rybnicki” 25.11.2008, artykuł; N: M, Ł. Żyła].
5. 'w teatrze: przyzwyczaić się do partnera': ograć się – przyzwyczaić się do partnera [...]. pl.wiktionary.org [hasło słownikowe, 5.01.2012].

coś **ograło się** czas. 'znudzić się ciągłym obcowaniem z czymś, częstym powtarzaniem'. PSWP 26, 128.

ogranie rzecz.

1. 'nabycie doświadczenia, zwłaszcza w grach zespołowych': – Sam zastanawiałem się, czy dobrze zrobił nie biorąc na mundial Dudka – myśli mielczanin Grzegorz Lato, król strzelców MŚ z 1974 roku. – Szkoda mi Jurka, ale jeśli miałby on być trzecim bramkarzem, to lepiej, że młody Fabiański pojedzie po doświadczenie. Dudek od 10 miesięcy nie gra w Liverpoolu, a meczowe ogranie u bramkarzy jest bardzo ważne, więc chyba Paweł podjął rozsądną decyzję. NKJP [NOW 2006, artykuł W. Mazgaja; N: M, G. Lato; „Janas zaskoczył wszystkich”]. ~ Po raz kolejny poszedłem śladem brata i mając osiemnaście lat zacząłem grać w wielkim AZS-ie i to od razu w pierwszej szóstce. To wszystko sprawiło, że już w młodym

wieku zyskałem „ogranie” wśród najlepszych. NKJP [DZZ 02.02.2001, artykuł J. Malcego; N: M; „Wciąż mam siatkarskie marzenia”].

2. 'pokonanie w grze, osiągnięcie zwycięstwa': Ogranie zespołu z Kraju Rad wydawało się wtedy więcej niż trudne, ale trener ani myślał się asekurować. NKJP [NOW 20.07.2003, artykuł; N: M, T. Ryzner]. ~ Byłem bliski ogrania mistrza międzynarodowego, Jarosława Jakubowskiego. Ten zdenerwowany takim obrotem sprawy przypadkowo poprzewracał figury. NKJP [„Nakielski Czas” 28.08.2002, artykuł; o turnieju szachowym].

ogranie się rzecz. 'zdobycie doświadczenia w grze zespołowej': Udział w licznych turniejach miał na celu „ogranie” się z krajową czołówką, przełamanie barier. Po dwóch latach zaczęliśmy odnosić pierwsze sukcesy. NKJP [DZZ 02.03.2001, artykuł A. Kiser; N: K]. ~ Głównym celem startów nakielskich zawodników w takich turniejach jak ten w Solcu jest ogranie się w partiach z najlepszymi szachistami województwa. NKJP [„Nakielski Czas” 28.08.2002, artykuł; N: TR]. ~ Przełamaliśmy się w najbardziej odpowiednim momencie – mówi trener Hecznarowicz Wiesław Jurczyk. – Już wcześniej zasłużyliśmy na wygraną, ale trzeba sobie powiedzieć jasno, że chłopcy potrzebują trochę czasu na ogranie się w „okręgówce”. NKJP [DZP 4.09.2003, artykuł].

ograny przym.

1. 'prezentowany wiele razy; spowszedniały, w małym stopniu oryginalny': Przypowieść o księdzu Antonim, choć temat już właściwie ograny, ale doskonale napisane. Gied. L, 642 [list; N: A. Bobkowski; O: J. Giedroyc]. ~ W tych blokach, gdzie mieszka więcej rodzin z małymi dziećmi, udaje się czasem wynegocjować, że to mieszkańcy asygnują fundusze na naprawy. – Może to „ograny” argument, ale rzeczywiście tych pieniędzy nie ma – mówi Grzegorz Malarczyk, rzecznik prasowy MZB. NKJP [„Echo Dnia” 09.06.2004, artykuł M. Synicy].
2. 'taki, który przegrał z kimś': Debren trochę posmutniał. Przypomniat mu się ograny w kości handlarz marimalskiego bomblogna, zakłęcie, które zagarnął wówczas z pulą, i okoliczności, w jakich pierwszy i ostatni raz je zastosował. NKJP [A. Baniewicz, Smoczy pazur, 2003].

3. 'przedstawiany wielokrotnie i grany z nabytym doświadczeniem': To, co było wrogiem Zeppelinów, okazało się sprzymierzeńcem Purpli. A to dlatego, że ci pierwsi repertuar na swoją płytę tworzyli dopiero w trakcie sesji nagraniowej, natomiast Purple repertuar mieli już przygotowany i ograny podczas koncertów. NKJP [DZP 27.12.2002, recenzja; „Machine Head”]. ~ Czy mimo, że spektakl został już „ograny”, nie czuje Pan strachu przed występem na najwspanialszej krakowskiej scenie, w Teatrze Słowackiego? NKJP [GK 27.12.2004, rozmowa; N: M, T. Płatek, dziennikarz; O: M, reżyser].

4. 'mający doświadczenie w grze zespołowej': Legia to ograny zespół, prezentujący podobną jak my taktykę. NKJP [GK 09.04.2005, artykuł; N: M, W. Stawowy, trener Cracovii].

ogrodniczk *rzecz.*, w *lmn*. 'spodnie na szelkach z prostokątnym napierśnikiem, sięgające za kolana, używane zwykle do pracy w ogrodzie': [...] jak co roku w listopadzie jeżdżę z ojcem do tego wieśniaka i jego żony w Union, New Jersey (oboje chodzą w ogrodniczkach), po prawdziwy jabłecznik na Święto Dziękczynienia. Roth KP, 211–212 [powieść, Mn., Tpr. (M II, w., pracownik ubezpieczeń, USA); wewnętrzny dialog z wyobrażonym psychiatrą]. ~ We flanelowej koszuli, usmolonych ogrodniczkach i z brudnymi od smaru rękami wygląda na typowego czeladnika harującego w pocie czoła od rana do wieczora. DZZ 67/1998, 15 [reportaż, Mn., Tr. (autor); polski rzemieślnik na II Światowym Konkursie Młodych Profesjonalistów w Lyonie].

ogrodzenie *rzecz.* 'ogrodzony plac, teren, jakaś przestrzeń': – Trzy lata temu podjęliśmy się wyhodowania stada danieli i wypuszczenia ich do starogardzkich lasów, aby zwiększyć populację tych zwierząt na naszym terenie – powiedzieli nam myśliwi. – Jednak wałęsające się, wygodniałe psy coraz śmielej atakują zwierzynę i to nawet tę, która znajduje się w ogrodzeniu. NKJP [DZB 11.02.2003, artykuł; N: (rako)]. ~ Od płacenia podatku zwolnieni są rolnicy, na których utrzymaniu będą znajdować się dwa psy – mówi Danuta Mrówka, sekretarz w Urzędzie Gminy Stegna. – Jest to naturalna ulga finansowa. Ze względu na to, że gospodarze muszą mieć psy w ogrodzeniu.

NKJP [DZB 05.01.2001, artykuł]. ~ W tym ogrodzeniu mają być wyprowadzane psy, by się bawiły i załatwiały swoje potrzeby. NKJP [„Echo Dnia” 20.07.2006, artykuł; N: (RF)].

ogromniasto *przysł.* 'emocjonalnie: ogromnie; wyjątkowo okazałe': Może to rzeczywiście kwestia tego że sprawiał wrażenie dużego i w moich drobnych rękach wyglądał ogromniasto a przez to subiektywnie oceniłem zakwalifikowałem go jako znacznie cięższego. A może to kwestia obiektywów i ich wagi bo oba aparaty miały KITowe obiektywy, ale ten z D80 był zdecydowanie większy wizualnie. NKJP [Usenet – pl.rec.gory, forum dyskusyjne, 21.11.2008; N: Michał Wasiak i in.]. ~ Niewielki kontenerowiec, odległość poniżej stu metrów. Wyraźnie odchyła się od pierwotnego kursu. Początkowo szedł dokładnie za mną. Skaczę do kajuty i wychodzę z przygotowaną na taką właśnie okazję tablicą. Jest to mój przenośny stół służący do przypinania map. Na odwrocie wykalfigrafowane tuszem ogromniasto: I AM OK. NKJP [A. Urbańczyk, *Dziękuję ci, Pacyfiku*, 1997]. ~ Kiedy został splantowany teren przed stacją paliw, zrobiło się ogromniasto dużo miejsca. Można by wykroić boisko sportowe, a cóż dopiero rondo o średnicy 34 metrów, np. takie jak pod Drukarnią. NKJP [GK 05.08.2003, artykuł; N: (e)].

ogromniasty *przym.* 'emocjonalnie: ogromny, potężny': [...] zasadzał mnie przed odziedziczonym po babce – z domu Majewskiej – sekretarzyku (tak się o nim pieszczotliwie mówiło, w istocie bowiem mebel był ogromniasty niczym majątkowa stodoła) [...]. Goł. K, 13 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr.]. ~ Naśmiewają się gorliczanie z ogromniastych brzuchów na zakrętach, a drogowcy twierdzą swoje: takie mają być i dodają – mało jest miejsca na rondo. NKJP [GK 05.08.2003, artykuł; N: (e)]. ~ O sztuce mawiano poziewując i nazywano ją ogromniastą kobyłą. Brosz. B, 247 [powieść, Mn., Tr. (M III, pisarz, Kraków)]. ~ List od Artura – ogromniasty. Hertz L, 349 [list, Mn., Tr.; N: Z. Hertz; O: Cz. Miłosz].

ogromnisto *przysł.*

1. 'emocjonalnie: bardzo, ogromnie': A co u mnie? Mhm. Jak już mówiłam ogromnisto

dużo nauki. Po za tym to ok. klaudijaa.blog.onet.pl [blog, 04.10.2008, Mn., Tr. (K, uczennica)]. ~ tak bardzo... / tak bardzo bardzo bardzo... tak baaardzo... tak ogromnie... ogromniasto... przeogromniasto go uwielbiam... aprilka.blog.pl [blog, 01.12.2005; N: aprilka]. ~ Do stałam i ogromnisto dziękuje!! Buziaki!! gro.no.net.pl [forum dyskusyjne, 19.01.2006; N: Madzik].

2. 'emocjonalnie: bardzo mocno': Madzia Modroklejka i jak u Was? Uspokoiliś się już? emocje opadły? Całuje Was ogromnisto i bardzoooo dziękuje za MM-ska!!! www.babyboom.pl [forum dyskusyjne, 17.11.2008; N: słodziutka_e, Tarnów].

ogromnisty *przym.* 'emocjonalnie: ogromny': Zbieram sobie te jagody, zbieram... A tu nagle spadł mi na głowę ogromnisty pająk! gro.no.net.pl [forum dyskusyjne, 20.08.2008; N: Anonim]. ~ Dziś z Kaśkom stwierdziłyśmy że to przez ten jego wieweeelki plecak (a on jest malutki-Marcinek) no i ten jego ogromnisty plecak ściąga go w bok, dlatego tak łązi jak pijany. ka-mi-la.blog.pl [blog, 10.05.2004; N: Topic ~, K]. ~ no...!!! to był sen.. a rzeczywistość jest nieco inna..-Mniejszy Potwór wstał koło 4-tej z weeeelkim uśmiechem na buźce. Myślałam że pospie chwile jeszcze poki ma taki dobry humor.. opuszcłam głowę na poduchę i usłyszałam ogromnisty płacz – jakby conajmniej wrzatek lali na niego. białutka19.blog.intelia.pl [blog, 10.06.2009; N: „dziewczyna znad Buga”].

ogromniuchno *przyst.* 'emfatycznie: ogromnie': I ja sie ogromniuchno cieszę, huraaaaaaa! A dziewczynki szybko nadrobia wagę, na bank! Tak jak szybko sobie ze wszystkim poradziły. www.babyboom.pl [forum dyskusyjne, 06.12.2007; N: agutkaZG, Zielona Góra]. ~ no właśnie! tylko tyle?!! ;) obiecuje ci następne 27 i następne 27 i jeszcze następne 27;) jak długo zechcesz mój księżu! bo ja chce tyle i jeszcze dłużej! kocham cie okropiecznie ogromniuchno!!!!!!!!!! www.flickr.com [komentarz, 2009; N: dreams_arisedfrom_beliefs].

ogromniuchny *przym.* 'emfatycznie: ogromny': Komentarz: Towar zgodny z opisem ogromniuchny pozytyw!!!! W 100% pozytyw!!! Pozy-

tywny od TrUsKaWa6. archiwumallegro.pl [komentarz do oferty handlowej, 26.05.2006]. ~ hahah pojechałeś po mnie z tą całą :D ha! a to był szeJk :D hahaha:D ale ja też nie zostawię Cię bez komentarza kochaniutki :)) faaaajnąąą masz belkeeee ;D:D:D hihhi :))):D:D nie no, nie mogę przestać się śmiać... :D wie ktoś może czemu? :) hihi Szynus, śleeeetaaaśna jest;) buzioooll ogromniuchny :) :*:*:* www.photo-blog.pl [forum dyskusyjne, 03.11.2007; N: small-angel].

ogromniuteńki *przym.* 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od ogromniutki: ogromny': ale mnie dopadło zdecydowaniuteńko ogromniuteńkie. elzbieta-szepietowska.blog.pl [blog, 17.01.2006].

ogromniutki *przym.* 'emfatycznie: ogromny': z malucha robi mi się OGROMNIUTKI. nt.interia.pl [forum dyskusyjne, 01.01.2009; N: ~penisariusz; „Awantura o internetowe piersi”].

ogromniutko *przyst.* 'emfatycznie: ogromnie': Zbiórkę oczywiście proponuję w terminie 10.06.2009 r. w przeddzień Dzikiego ślubu – a reszta b/z. Za pomyłkę ogromniutko przepaszam. www.szaniec.org.pl [forum dyskusyjne, 01.06.2009; N: phm T. Czarniecki PAKUŁA Skarbnik KI Szaniec]. ~ Tak to już „po”. Ale czuliśmy, że tyłu było z nami, że nie sami ani przez chwilę z tym bólem i ten ryk motorów na jego pożegnanie – zawsze byłem dumny jak on tak „ryczał” i teraz dzięki Wam też. Po raz ostatni prosba – jedźcie ostrożniutko bo kochają Was ogromniutko. Pa Kochani-Ewa i Sylwek. forum.motocyklistow.pl [post, 18.06.2004; N: RAGAZZI/NO7_*]. ~ (...Oki to ja idę już sobie...Buziolki i ogroomneee pozdroffki dla wszystkich, których Loffiam albo bardzo ogromniutko lubię.*:*Komentujcie):*:. www.photoblog.pl [blog, 07.10.2005; N: betelgeza, K, uczennica, Toruń].

ogródeczek *rzecz.* 'emfatycznie: ogródek': Przerwanie jednak studiów, oczekiwanie miesiącami na przybycie amanta, gotowanie w kociołku pieluszek tetrowych (czaszy, czaszy...), wywieszanie ich dziesiątkami, setkami, tysiącami i milionami w ogródeczku przydomowym... ooo, to mogło zjadować najłagodniej-

szą! Szw. KM, 26 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Zerknęłam też dzisiaj w okoliczne spotykane przy drodze ogródeczki przydomowe i zauważyłam nawet czerwieniejące pąki botanicznych tulipanów-miniaturek, takich co to mają po 3 kwiatuszki. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 26.03.2010; N: 45-ka].

ogródek rzecz.

1. 'żartobliwie: dziedzina': A teraz, kiedy pobaraszkowałam w ogródku Waldorffa, pobaraszkuję trochę w sporcie. Lip. CC, 34 [felieton, 1972, Mn., Tr. (autor)].

2. 'część kawiarni lub restauracji usytuowana na wolnym powietrzu, okolona zwykle donicami z kwiatami lub innymi ozdobnymi roślinami': Rzeczywiście do tawernianego ogródka weszły Belty i z dużym hałasem poczęły robić niedźwiedzie z innymi facetami. Szw. AW, 101 [powieść, Mn., Tp.; N: K II, dziennikarka telewizyjna, Szczecin; dziennik]. ~ Kiedy ją dojrzałam, zobaczyłam, że siedzi w przylegającej do hotelu kafejce w cieniu jakiegoś piekielnego chwastu, wysokiego na chłopca, a rosnącego w zielonej kadzi (dzięki czemuś takiemu nazywa się „kafejka z ogródkiem”). Brat. OW, II 41 [opowiadanie, Mn., Tpr. (M)]. ~ Siedzisz pod kolorowym parasolem w ogródku knajpki na Copacabanie, przy bulwarze z widokiem na pełną nagusów plażę. NKJP [O. Budrewicz, *Pieśń w kolorach*, 1997].

ogródeniek rzecz. 'pieszczotliwie, emfaticznie: ogród, zwłaszcza niewielki': To jest wątrobowiec, rośnie wszędzie tam, gdzie jest dużo wilgoci i torfowe podłoże. W zasadzie nieszkodliwy, nadmiar można łatwo zdrapać. Fajny masz ten ogródeniek. forumogrodnicze.info [forum dyskusyjne, 13.01.2008; N: ElwaM, Góry Sowie; komentarz do zdjęć]. ~ No, świr straszny, teraz zasnął Dobrze, że mamy ten ogródeniek-maleńki co prawda, ale zawsze jakieś nagle przyplify energii można tam skierować. www.dogomania.pl [forum dyskusyjne, 01.03.2007; N: Gasnik, Katowice].

ogródkami przysł. 'o sposobie mówienia / pisaną: ogólnie; nie wprost; aluzyjnie': Nie pisz więc ogródkami, tylko z grubej rury. Kel. B, 69 [wywiad-rzeka; N: M IV, w., dr socjologii, autor tekstów, pochodzi z okolic Warszawy, miesz-

ka na wsi; O: M III, dziennikarz, fragment listu N do żony, pisanego w więzieniu]. ~ Czulem, że chce mi coś powiedzieć, ale się boi. Nie mógł jednak wytrzymać i wreszcie zaczął ogródkami: – Niedługo tu już będę u pana mieszkał. Może jutro lub pojutrze, najdalej za kilka dni pojedziemy naprzód. Na wschód. Rus. ON, 320 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (autor)].

ogrywający przym. 'wygrywający z kimś / czymś, nie zawsze w uczciwy sposób; oszukujący': Zawsze przystojny, zwykle opanowany, zawsze świetny jako cwaniak ogrywający resztę świata, jednocześnie nigdy nie był przekonująco wściekły czy powalająco zabawny, nigdy nie był też wiarygodnie rozerwany nagłymi emocjami. Polityka 45/2007, 86 [reportaż, Mn., Tr. (M. Chaciński); o aktorze].

ogrywanie rzecz.

1. 'odnoszenie zwycięstwa, pokonywanie przeciwnika w jakiejś grze': [...] ale naprawdę jego głównym zajęciem jest nadal poker i ogrywanie rosyjskich, bogatych emigrantów. Hor. S, 53 [powieść, Mn., Tpr. (M II, sr., Warszawa)]. ~ Gdy więc znudzi mu się ogrywanie w warcaby ośmiolatka – rusza w dżunglę. NKJP [„Esensja” 6, 21.08.2009, komiks; N: M. Fitzner; „Tytus, Romek i A'Tomek: Tytus 2009 (2)"]. ~ „Zibi” stał się najbardziej utytułowanym polskim piłkarzem, a po zakończeniu kariery najbardziej wyrazistym ambasadorem naszego futbolu. [...] W Juventusie zyskał szacunek mistrzów świata – dobrą znajomością języka i regularnym ogrywaniem ich w karty. NKJP [TRYB, 2006, artykuł; N: R. Hurkowski; „Zibi ma 50 lat”].

2. 'poprzez częste występowanie w meczach nabywanie doświadczenia w jakiejś grze': W tej chwili mamy w klubie 12 zawodników. Część z nich będzie występowała w drugiej drużynie (IV liga). Dla mnie priorytetem jest ich ogrywanie. NKJP [GK 13.11.2003, artykuł; N: M, trener].

ogrywanie się rzecz. 'nabieranie doświadczenia w jakiejś grze, zwłaszcza zespołowej': Nie raz będąc na meczach widziałem jak grali oni przysłowiowe „ogony”, a w ich wieku najważniejsze jest ogrywanie się. Lepiej żeby za-

wodnik grał połowę meczu w swojej drużynie, niż pięć minut w starszej. NKJP [Radio Służew Wiadomości z naszej okolicy, 10.10.2009; rozmowa; N: M, P. Kluczyk, trener; O: dziennikarz z Radia Służew]. ~ Moim zdaniem, nie powinna tak wcześnie odchodzić także Beata Bąk. Gdyby została w Stali, miałyby, moim zdaniem, większe szanse na ogrywanie się i zdobywanie kolejnych etapów koszykarskiego wyszkolenia. NKJP [„Sztafeta” 50/2003, artykuł M. Biela; N: M, trener].

ogrywany przym.

1. ‘wielokrotnie pokonany w grze’: Cała rodzina jest bardzo dumna z utalentowanej córki, szczególnie ojciec, mimo iż jest przez latorośl regularnie ogrywany. NKJP [GZP 05.09.2002, artykuł; N: M, T. Maciak; o szachistce]. ~ Górnik też był w opałach, ale tym razem skuteczność zawiodła Pawła Brożka. Mimo wszystko brat Piotra był jednym z nielicznych w szeregach gości, którzy próbowali podjąć walkę, o czym przekonał się choćby ogrywany obrońca zabran Kamil Kuzera. NKJP [TŚ 22.11.2004, artykuł; N: M, T. Mucha].

2. ‘wielokrotnie wykorzystywany’: Fala samobójstw wśród dzieci i młodzieży nasila się pod koniec semestru i gdy zbliża się zakończenie roku szkolnego. Stąd prosta droga do wniosku: winna jest szkoła. – To stereotyp często ogrywany przez media – mówi dr Agata Brzozowska z Kliniki Psychiatrii Wieku Rozwojowego szpitala Akademii Medycznej w Warszawie. – Pokazuje się palcem na szkołę, a zapomina, że podłożem jest brak oparcia w domu, bez którego trudno radzić sobie z problemami. NKJP [Polityka 2429, 29.11.2003, artykuł J. Podgórskiej]. ~ Niewinna dziecięca ofiara, a od jakiegoś czasu także agresja i przemoc wśród najmłodszych stanowią tematy mocne, szokujące i często ogrywane. Najszybciej podchwycili je nasi młodzi filmowcy. NKJP [Polityka 2612, 14.07.2007, recenzja; N: K, M. Cuber; D. Komaga, Rzęsy na opak].

3. ‘wielokrotnie przedstawiany, grany’: To jedna z najbardziej oczekiwanych polskich płyt ostatnich lat. Prawie cały materiał był gotowy i ogrywany na koncertach już dwa lata temu, ale później grupa z Sopotu zaczęła przeżywać silne ruchy tektoniczne. NKJP [DZB 12.05.2006, recenzja; N: T. Rozwadowski].

ogryzanie rzecz. ‘obskubanie, obgryzanie czegoś ze wszystkich stron’: Ich nadpobudliwość przejawia się również w całym szeregu drobnych ruchów, jak manipulowanie przedmiotami, poprawianie garderoby, szarpanie włosów, czasem ogryzanie paznokci lub kołnierzyków czy chusteczek do nosa oraz wykonywanie innych ruchów zbędnych w danej chwili. NKJP [„Wychowawca” 129, 09.2003, artykuł; N: K, A. Nehring, L. Sawicka; o nadpobudliwych dzieciach]. ~ Borecznik rudy szczególnie często atakuje młodą kosodrzewinę. Larwy żerują w gromadzie od maja do lipca. Ogałając pędy z igieł poprzez ogryzanie ich do nasady. NKJP [DZŁ 23.08.2005; N: M, A. Szcześniak].

ogryzanko rzecz. ‘emocjonalnie: obgryzanie’: małe ogryzanko... leonardo-da-vinci.flog.pl [komentarz do zdjęć psów, 2011; N: japs].

ogryzeczek rzecz.

1. ‘żartobliwie, emfaticznie o czymś niewielkim; resztką, fragment, kawałek czegoś; ogryzek’: ...dziś Pszczółka Mania jabłuszkami częstowała ale o moich ptaszkach całkiem zapomniała... jak Ci zostało kilka ogryzeczków to kochana podrzucić dla głodnych gołąbeczków...no! nk.pl/fotografia [notka pod zdjęciem, 21.02.2012].

2. ‘żartobliwie, emfaticznie: obgryziony paznokieć’: Dziś dwa uzupełnionka. Jedne z ogryzeczków wróciły szczęśliwie nie obgryzione. podyskutuj.pinger.pl [forum dyskusyjne, 15.12.2011; N: Agnieszka :), stylistka paznokci]. ~ Uuuu – wysyp ogryzeczków na forum. Ten jest wyjątkowo apetyczny. Ładna linia, wykonanie pierwszoklasne – bardzo mi się podoba :) www.knives.pl [forum dyskusyjne; N: buzz; ocena stylizacji paznokci].

3. ‘żartobliwie, emfaticznie o kawałku pozostałym po zużyciu czegoś, zwłaszcza o końcowym fragmencie ołówka, kredki, kredy; ogryzek’: Uwielbiałam Twoje równiutko poukładane ołówki do brwi i powiek, leżące zawsze w tej samej nieśmiertelnej kolejności, temperowane do ogryzeczków, abszminiki, podkłady, cienie, szminiki do ust. www.krystynajanda.pl [dziennik, 18.05.2002; o A. Śląskiej].

ogryzek rzecz.

1. ‘żartobliwie o czymś niewielkim; resztką, fragment, kawałek czegoś’: Przez kilka lat Sag

DEG była uważana za naszą najbliższą kosmiczną sąsiadkę. W 2003 r. została zdebronizowana przez podobny do niej galaktyczny ogryzek, który odkryto w tle gwiazdozbioru Wielkiego Psa. *Polityka* 11/2012, 76 [artykuł, Mn., Tr. (M. Różyńska)]. ~ ALE za bramą (w miejscu tych białych worów, aż do końca kadru) stanie wiata na samochód, która jak się okazało po wytyczeniu zajmuje duuuużo miejsca. Czyli zostaje taki ogryzek do zagospodarowania. *www.ogrodowisko.pl* [post, 07.06.2012; N: *Agacia, Podlasie*]. ~ Cóż za nieporozumienie: film dla czytelników „Lalki” ma pewien wdzięk – ilustracji, komentarza, natomiast dla tych, co nie czytali – a pełno tam takiej młodej żrącej coś, pijącej, gadającej – to tylko romans, w dodatku dość nudnawy – z innych problemów zostały ogryzki. *Kisiel. D*, 145 [dziennik, 1968, Mn., Tr. (autor)].

2. ‘żartobliwie o kawalku pozostałym po zużyciu czegoś, zwłaszcza o końcowym fragmencie ołówka, kredki, kredy’: Mam nadzieję, Jo – odparł i przesunął w ustach ogryzek cygara. – Jutro zaczynamy w Ocali. *chomikuj.pl* [powieść; N: *Roberts, Nowe życie*]. ~ „Kamil, masz ten oto ogryzek kredy i napisz coś, byle mądrego...” [17.11.2008; N: *Futrzączek, Piotrków Trybunalski / Warszawa; polecenie na lekcji matematyki*]. ~ Nie wiem do końca, czy jadąca przede mną pani, hamująca przy każdym dotknięciu klawiatury w lśniącej Blackberry skręci w prawo czy w lewo, i czy ćmiący ogryzek papierosa jegomość w zardzewiałym Lublinie nagle zatrzyma się przede mną i cofnie zniechęcona, bo za wolno sylabizuje nazwy poprzecznych ulic. *piotrfrankowski.natemat.pl* [felieton, 2012; N: *P. Frankowski, redaktor naczelny kwartalnika „Ramp”*]. ~ Z przeglądu innych dziadostw: kredki się łamią już przy temperowaniu – większość, kupuję BICy – te są dobre, ale ze dziecko uważa, że na każdą lekcję ma mieć zatemperowane na ostro, więc po 2 miesiącach zostają ogryzki i trzeba kupować nowe. *forum.gazeta.pl* [forum dyskusyjne, 07.02.2012; N: *baas1*]. ~ Jeżeli już skuszę się na same ołówki, to mam po każdym zbiorze „ogryzków” i są to zwykłe drewniaki Kooh-i-noor a także Derwentia i są to ołówki od HB do 9B ;D *www.manganime.pun.pl* [forum dyskusyjne, 30.03.2011; N: *Baka_Deshi*].

3. ‘o chudym, mizernym lub niewielkim mężczyźnie’: Zaprzężone do sanek, na których sie-

działa jakaś urodziwa kobieta – chyba żona tego chłopca-ogryzka – tylko parskały, tak porywczo wyrwały przed siebie, i tymi kopytami podkutymi na ostro – klask, klask, klask o ubity na zmarzlinę śnieg, aż echem oddawało wzdłuż całej ulicy. *Mort. UW*, 225 [powieść, Mn., Tpr. (M. chłop, wieś); o swoich sprzedanych koniach].

ogryzienie rzecz. ‘obgryzienie, obskubanie czegoś ze wszystkich stron’: Zabierają się do sałaty i kotletów. Jak na komendę z zarośli wyłaniają się zwabione smakowitym zapachem kocury. Dostają do ogryzienia obrosnięte tłuszczem kości, rzucane przez Steliosa wprost na ziemię niczym gnaty, ciskane psom podczas renesansowej uczty. *NKJP* [E. *Cechnicka, Znak Anny, 1997*]. ~ Młode drzewka można owinać plastikowymi osłonkami, które nakłada się na pnie i lekko wkopuje w ziemię. Zabezpieczają one szyjkę korzeniową przed ogryzieniem przez zwierzęta. *NKJP* [GPOM 24.10.2009; N: *K, A. Kowalczyk*].

ogryzkowaty przym. ‘podobny kształtem do ogryzka’: Ale ten diabeł, ogryzkowaty pomiot też mi się udał. *Mort. UW*, 179 [powieść, Mn., Tpr. (M. gospodarz, wieś)]. ~ Pokręciłem się jeszcze w tej okolicy, ciesząc oko kilkoma jasnymi obiektami (Hantle pięknie ukazały swój ogryzkowaty kształt!), a następnie wróciłem do tematu przewodniego, czyli galaktyk. *www.astronoc.pl* [relacja, 11.05.2011; N: *M; „Bogate żniwa lornetkowe”*]. ~ Kawalek kanwy nieco „ogryzkowaty”, ale mam pomysł na niekonwencjonalne oporządzenie go na koniec. *zaka-markimysli.blogspot.com* [blog, 09.03.2012; N: *carse, K, w.*].

ogryźć / ogryzać czas. ‘gryząc objeść, oskubać coś ze wszystkich stron; obgryźć’. *USJP*, II 1217. ~ Kaczmarek pisał: Nie ogryzli kości/ Nie dopili wina/ Resztek jedzenia szuka pies pod stołem. Miał rację. *NKJP* [DZP 16.04.2004, felieton, cytat]. ~ W święto, kiedy na obiad jest kura, daje mu nie dojedzoną nogę, której nie może dokładnie ogryźć z powodu braku zębów – masz, Wiciu, pojedz sobie. *NKJP* [E. *Niziurski, Księga urwisów, 1997*]. ~ Przed wieczorem brał je zwykle na łańcuch i prowadził do lasu, trochę zdziczałego i nie pilnowanego, gdzie za-

cne żywicieli rodziny nauczycielskiej lubiły sobie na stoku oblanym rumianym światłem przedzachodniego słońca poszczypać trochę soczystej trawy, ogryźć korę i młode pędy mniejszych krzaków. NKJP [T. Konwicki, *Dziura w niebie*, 1995; o kozach]. ~ W tym roku szczególnie intensywnie prowadzą gospodarkę żywieniową. Ścinają nawet młode osiki, żeby jeleniowate miały co ogryzać. NKJP [„Echo Dnia” 17.03.2006; N: M, R. Banaszek; o leśnikach i myśliwych]. ~ Po paru miesiącach tygrys zjadał normalnie, jak wszystkie tygrysy, surowe mięso, a psy swoje jedzenie, chociaż czasem lubiły ogryzać kości, które im pozostawiał kolega. NKJP [H. Jurczak-Gucwińska, *Zwierzęta w moim domu*, 1997].

ogrzewaczka rzecz.

1. ‘żartobliwie o kimś, kto ogrzeje kogoś’: Była też opcja wynajmu jakiejś ładnej ukrainki za cztery euro na godzinę (Ogrzewaczka osobista, na ukrainie to kupa forsy) ale jak na mój zarobek to jednak i tak trochę za drogo ;) tomzay.blogspot.com [blog, 21.09.2012; N: M]. ~ Niech Bog Cie blogosławi!!!! :pliz::zarlok:: party: Tylko Pan Kwiecien tylko strasznie musiał marznąć :(Mogłabym się zatrudnić na planie jako ogrzewaczka :> w przerwach między ujeciami :ehem. wizaz.pl [forum dyskusyjne, 08.01.2009; N: Lipglossjunkie].
2. ‘małe urządzenie lub przedmiot służący do ogrzewania’: Ogrzewaczka (do łóżka) – choroba – kupić ją – strzeż się stręczycieli – używać – strzeż zdrowia. www.wrozenie-tarot.net [hasło słownikowe]. ~ Ogrzewaczka na stopy całkiem ciekawa, ale jak chcesz coś co ją bardziej rozgrzeje, to kierunek -> jubiler. www.forum.optymalizacja.com [forum dyskusyjne, 07.12.2011; N: Grisham].

ogrzewalnia rzecz. ‘noclegownia dla bezdomnych’: Ogrzewalnia tylko na noc, w dzień idą na mróz / Bezdomni, którzy nocują w miejskiej ogrzewalni o 8.00 rano muszą ją opuścić. www.gazetalubuska.pl [tytuł i lid artykułu, 31.01.2012; N: Janczo Todorow]. ~ Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej 1 grudnia otworzy całonocową ogrzewalnię dla osób bezdomnych. [...] W ubiegłym roku ogrzewalnia mieściła się przy Placu Legionów i była często odwiedzany miejscem. www.wroclaw.pl [arty-

kuł, 30.11.2011]. ~ W Świebodzicach uruchomiono dziś, 1 lutego, ogrzewalnię dla bezdomnych. Pomieszczenie zlokalizowane jest w budynku Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Piłsudskiego 8. Ogrzewalnia czynna jest codziennie (także w weekend), w godzinach: 19.00–7.00. [...] Ogrzewalnia ma charakter doraźny. pobyt w tym miejscu będzie zapewniony do odwołania, dopóki nie ustąpią silne mrozy. swidnica24.pl [artykuł, 01.02.2012; N: A. Bielawska-Pękala, *rzecznik prasowy UM w Świebodzicach / opr. red.*]. ~ Nie przyjąłem koca od Urbana, nie wezmę i od Owsiaaka – powiedział wykluczony dziennikarz, który woli pozostać anonimowy, gdyż ma żonę i dzieci. Nie pozwolił się zawieźć do noclegowni, zwanej także ogrzewalnią. Polityka 7/2012, 96 [felieton, Mn., Tr. (M, D. Passent)].

ogrzmocić czas.

1. ‘zbić’: Co nie znaczy, że dla własnego dobrogo samopoczucia nie należałoby im tyłków ogrzmocić. Choćby dla czystej perwersyjnej zemsty i satysfakcji. Żeby kota pomścić. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 10.05.2012; N: berta-death].
2. ‘pokonać, zwyciężyć w grze’: RESOVIA RZESZÓW :) trentino rywał tęgi ale idzie ich ogrzmocić u siebie równo i powalczyć we włoszech ;) iwanczyk.blox.pl [forum dyskusyjne, 21.01.2010; N: Shaybus]. ~ I nie wystarczą mi wspomniane wyżej wyniki, ani to, że możemy ogrzmocić w lidze kilku bołków po 6:0, skoro w Lidze Mistrzów za chwilę czekać będzie kolejne rozczarowanie w postaci rozpaczliwego krzyku w kierunku kibicowskiej wiary o danie nam kolejnej szansy. www.forum.manusite.net [forum dyskusyjne, 14.08.2011; N: viroos, Olsztyn].
3. ‘pobić’: ps. dać się ojechać Lebronowi to chyba nie jest jakieś Fo pa. Dać się ogrzmocić na treningu Scalabrinemu już raczej tak :-p. www.enbiej.pl [forum dyskusyjne, 2011; N: GPR].

ogrzyca rzecz. ‘kobieta’: Listę słów w pocie czoła, na przekór wszystkim i wszystkiemu zebrała nieoceniony psotny_wiatr. Przez kilka tygodni były zgłaszane przez czytelników bloga. Pełna lista alternatywnych określeń na kobietę: [...] obciągara, obżartuska, octówa, oczopizgacz, ogrzyca, ona [...]. kominek.blox.pl [blog, 16.06.2007; N: kominek].

ogumianie rzecz. ‘zakładanie na coś gumowej ochrony’: Siema, Chciałbym wam napisać jak zrobić ogumienie kółek TD. Więc Bierzemy się do roboty. Materiały: -kółka TD -nożyk lub szczyroryk -4 koreczki od słuchawek coś takiego jak w tych słuchawkach: 1. Bierzemy koreczek i obcinamy kołnierzyk nożykiem tak aby została tylko to co zakładam na słuchawkę 2. To co obcieliśmy zakładamy na koła. 3. Przykręcamy kółka. allegro.pl.

ogumić / ogumiać czas.

1. ‘założyć na koła pojazdu gumowe opony’: Wiosna przyszła dziś o 7:49... Sprzedałem akcje. Tuż przed spadkiem kursu o 10% ;-). Kupiłem dętkę i dynamo. Żeby rower ogumić i zdynamizować. To jest inwestycja na czasie. pepegi.blog.pl [forum dyskusyjne, 20.03.2004; N: *Niewidzialna Ręka Rynku*]. ~ Tylna Alesa dała się ogumić rękoma, bez łyżek. Niepokoi mnie to: czy przy 6 barach nie zdmuchnie opony z koła? Na razie się trzyma. elegantandrogyn. blogspot.com [blog, 19.12.2010; „Rowelucja”]. ~ Tu raczej nie spawdzały się wózki podkładane do transportu pod haubice. Pierwszą haubicę na pneumatykach testowano dopiero od 1938 r. i do wybuchu wojny więcej takich haubic nie było wyprodukowanych. Nie wiem czy w ogóle zamierzano ogumiać haubice 155mm skoro zrezygnowano z ciągnika PZInz 152 na rzecz ciągników rolniczych. www.dws.org.pl [forum dyskusyjne, 08.01.2009; N: *kucharek*; „Re: Polskie ciągniki artyleryjskie”]. ~ Czyli nie opłaca się ogumiać wozów skoro za 3 takie wozy można mieć ciężarówkę? www.dws.org.pl [forum dyskusyjne, 03.07.2011; N: *ben10000*; „Re: Idealna broń i organizacja dla polskiej piechoty w II RP”].

2. ‘założyć na coś gumową ochronę’: Miałem wolną niedzielę, nie miałem nic do roboty więc wziąłem się za dokończenie tarczy balistycznej. Wykonałem ją jednak ze stali o grubości 4mm. Oryginał ma grubość 8mm. Waga mojej tarczy wynosi 7.5 kilograma. Do zrobienia jeszcze „ogumić” chwyt tzn. wałnąć coś miękkiego na chwyt by wygodniej się trzymało. No i pokrowiec. rus.mil.pl [forum dyskusyjne, 31.10.2010; N: *fRANCoOZ*]. ~ Ja kolejność przy wyjmowaniu zachowałem zgodnie z instrukcją jednak znalazłem opis, że ze względów elektroniki w samochodzie lepiej jest ro-

bić to odwrotnie – link <http://www.akumulatory.auto.pl/porady.htm#27> więc może lepiej ogumić klucze i nie przejmować się instrukcją. forum.roverki.pl [forum dyskusyjne, 16.01.2010; N: *arkads*]. ~ Może ich jakiś dress code obowiązuje i nawet jak mają obcasy, to muszą je ogumić zamiast podkuć? Bo to w sumie nieelegancko stukać jak klacz. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 28.04.2010; N: *berta-live*].

3. ‘założyć na penis prezerwatywę’: A też wiem od lekarza że nie trzeba cały miesiąc ogumiać swojego partnera dodatkowo, wystarczy 7dni. wizaz.pl [forum dyskusyjne, 21.07.2011; N: *magda988*].

ogumić się / ogumiać się czas. ‘użyć prezerwatywy podczas stosunku seksualnego’: Także jak już trzeba się ogumić to w takie gumy, które i nam kobietom przysporzą przyjemności. www.antyforum.pl [forum dyskusyjne, 19.04.2007; N: *Aguu*]. ~ tak Balm – od pierwszego, tak jest napisane w ulotce ;P ale słyszało się różne opinie więc lepiej na początku się ogumić dodatkowo. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 07.07.2010; N: *wontrubka*]. ~ I czytam te głupie fora, na których każda wpadła po tablach. na zdrowy rozum, stosuję najpewniejszą metodę anty, prawda? Ale to 1% wpadek jednak gdzieś jest... i może to właśnie ja? Porażka będzie dodatkowo się ogumiać, no nie? f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 26.07.2010; N: *wontrubka*]. ~ Też bym się ogumiała przez tydzień. www.antyforum.pl [forum dyskusyjne, 08.09.2007; N: *Aguu*, 28, *Szczecin*]. ~ Akurat teraz zmieniałam z Microgynonu 21 na Yasminelle. I moje pytanie jest takie: jak z zabezpieczeniem? Powinna się teraz ogumiać przez tydzień od wzięcia pierwszej tabletki, prawda? Czyli tak samo jak w przypadku w ogóle zaczynania brania tabletek od 2 do 5 dnia cyklu? www.antyforum.pl [forum dyskusyjne, 08.09.2007; N: *K*]. ~ Hej Wontrubka, dzięki za odpowiedź. Od tygodnia biorę Yaz i nie mam żadnych skutków ubocznych, jedynie to plamienie, które czasem to po prostu intensywna miesiączka. Wydaje mi się, że jem też mniej, ale możliwe, że sobie wmawiam. Chroniona jestem od pierwszego dnia zażywania więc tak czy siak możemy próbować z moim lubym bez żadnego stresu, right? Wielkie dzięki. Pozdrawiam. :* tak Balm – od pierwszego, tak jest napisane w ulotce ;P

ale słyszało się różne opinie więc lepiej na początku się ogumić dodatkowo. wydra.fotolog.pl [07.07.2010]. ~ To jest genialne! Biorę sobie taką, pogadam trochę o ślubie i wizie, po czym mam dziewięć miesięcy do syta i za darmo. A potem wiza się kończy, biorę następną 'pannę młodą', pogadam trochę o ślubie i wizie... Toż to balsam dla duszy prawdziwego mężczyzny! Nawet ogumiać się nie trzeba, bo jak taka z Libanu o alimenty wystąpi na drugim końcu świata? Cała wioska domy zastawi czy jak? facet.wp.pl [forum dyskusyjne, 09.11.2011; N: ~Kwar].

ogumienie rzecz.

1. 'założenie opon gumowych na koła pojazdu'. KU.
2. 'opony gumowe': Przy okazji sprawdź, jakie masz ciśnienie w ogumieniu czy przypadkiem nie obcierają Ci hamulce. www.virago.com.pl [forum dyskusyjne, 25.06.2012; N: Blunio; „Re: Czarne okopcone świece – po serwisie”].
3. 'prezerwatywa': Ja zostaję przy tym, że tabletki chronią od zażycia pierwszej, jeśli oczywiście przyjmuje się je tak jak należy. „Ogumienie” wtedy chyba po prostu bez bezsensu, chociaż z drugiej strony ciężko się przestawić i w 100% zaufać tabletkom. Btw, to Twoje pierwsze tabletki? Przytyłaś może coś? f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 07.07.2010; N: Balm]. ~ To tak ja, ja, też jem jakoś mniej i w ogóle. Mi też ciężko przestawić się z prezerwatyw tylko na tabsy, bo dziwnie nie czuć „zabezpieczenia”. Martwią mnie tylko te płamienia bo wszystkie plany mi burzą!! A Ty, mimo tych płamień próbujesz i jeśli tak to z „ogumieniem”? Dzia!! f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 07.07.2010; N: Balm].

oh / ohhh / oooohh wykrz. 'emfaticznie: wyraz pozytywnych emocji': Oh , Ah , Eh – Okrzyki pięknych kobiet. www.facebook.com [16.06.2012]. ~ jakie to małe, jakie to słodkie, kurde, nie mogę! <3 a jakie ma oczka! przez moją kicie mam teraz taki sentyment do tych zwierząt, że to się w głowie nie mieści! ohhh! <3 mistress-of-dreams.blogspot.com [komentarz do zdjęcia kota, 10.10.2012; N: bobik]. ~ chłopak z 6:07 z piosenki boski oooohh zakochałam się hehe a pani blond włoski niesamowita! wszyscy piękni! jaramsie.pl [forum dyskusyjne, 02.03.2010; N: ~Gość].

ohaftować czas.

1. 'skrytykować w niewybredny sposób': Ale ohaftować wszystkich to każdy potrafi, dużo gorzej z inicjatywą dedykowaną tematyce społeczeństwa informacyjno – informatycznego, na filarze którego można zbudować stabilne fundamenty rozwijającej się gospodarki i ukształtowanego społeczeństwa. korki.trojmia-sto.pl [forum dyskusyjne, 19.09.2010].
2. 'zanieczyścić wymiocinami': a raczej w żołądku mi się przewraca jak widzę co robi;) / Proponuję więc patrzeć z daleka, aby przypadkowo nie ohaftować koszulek ;> forumarchiwum.gry-online.pl [forum dyskusyjne, 24.02.2005; N: Paudyn]. ~ ech, a ja myślałam, że fajnie jest ohaftować starostwo powiatowe od frontu... forum.dziwnetabietki.com [forum dyskusyjne, 05.03.2006; N: rathnait]. ~ Otwórz łufcik i haftuj na zewnątrz. Tylko uważaj by nie ohaftować burty, bo potem każą ci myć. www.joemonster.org [forum dyskusyjne, 26.03.2008; N: Charakterek].

ohaftowanie rzecz. 'pobrudzenie wymiocinami': 6. Zgon Dawida a w końcu ohaftowanie pieczarkami wszystkiego co na drzewo nie zpieprzyło 7.[...] . Polewanie po zezgonionym Dawidzie wszystkim co było pod ręką szum jak wywołały opadające na jego głowę płyny spowodował że Dawidek przebudził się na całe 5 sec aby nam oznajmić, że ktoś rzyga. board.nostale.pl [relacja, 09.08.2010; N: Zephyr, Biatystok, student].

ohaftowany przym. 'pokryty, pobrudzony wymiocinami': Kiedy wysiadam z nim z auta to jestem cała opluta, okłaczona i na szczęście coraz rzadziej „ohaftowana”. www.golden-retriever.fora.pl [forum dyskusyjne, 21.09.2010; N: katkas, K; o chorobie lokomocyjnej psa].

oh ah wykrz.

1. 'wyraz podziwu, zachwytu, aplauzu': oh ah co za film. Obraz strasznie szasta uczuciami widza.Miejscami dopadały mnie skrajne emocje. Z filmu wypływa masa morałów, niemniej jednak obraz to w ch*j tragiczny.abuła znakomitana podstawie książki za którą mam się zamiar zabrać] Brawa dla aktorów bardzo przekonywująca gra kazdego z nich – chyle czoła! 10/10. www.filmweb.pl [ocena, 25.04.2009; N: Disco_Destroyer].

2. 'sygnał pobłażania': oh ah zapominacie ze ci sami ludzie którzy sprzedają anty wirusowy soft, muszą twrzyc same wirusy, to taka samo zaspokajająca się podaż. nt.interia.pl [forum dyskusyjne, 22.06.2011; N: ~programista].

3. 'oznaka zreflektowania się': Oh ah zapomniałabym. Obcowanie ze sławami jest ekscytujące. wydra.fotolog.pl [blog, 16.02.2012; N: K].

oh ah eh / oh, ah, eh *wykrz.*

1. 'emfaticznie: wyraz żartobliwego ubolewania': Oh, ah, eh – przepadłam z kretelem! kaniewska.pl [tytuł, 09.11.2011].

2. 'emfaticznie: wyraz zadowolenia, satysfakcji': Wszystko traktujecie i rozumiecie to tak jednoznacznie. To, że z kimś Nam nie wychodzi to może być znak, że to nie to i czeka na Nas coś lepszego – domniemam. Nie piszę konkretnie, że jak coś Nam nie wyszło to dlatego, że coś tam na Nas czeka zaj**istego i będzie oh ah eh jak cudownie. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 13.07.2012; N: Chłopczyk26].

3. 'emfaticznie: wyraz sumitowania się': oh, ah, eh. nie odzywałam się do Was aż 3 dni a wszystko przez to, że mam na głowie byłego, który ciągle mnie nachodzi, sprawy związane ze szkołą, poza tym codziennie jestem w szpitalu: (moja najukochańsza babunia miała zawał, ale już czuje się dobrze i wraca do zdrowia :) storyl.pinger.pl [blog, 23.05.2012; N: K].

ohajtanie / ochajtanie *rzecz.* 'ożenie się; pobranie się': ja zgadzam się z Zagiem – tylko szybkie ohajtanie uratuje sytuację. przeciez ślepy by zauważył, że coś tam coś tam jednak ich do siebie przyciąga. lajt.onet.pl [forum dyskusyjne, 31.10.2004; N: ~parna czerta].

ohajtanie się / ochajtanie się *rzecz.* 'ożenie się; wyjście za mąż; pobranie się': To, że Twoim zasranym marzeniem jest ohajtanie się i rodzenie dzieci, nie znaczy, że jego też. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 26.10.2009; N: cafem]. ~ Czy mam szansę na ohajtanie się? www.samosia.pl [forum dyskusyjne, 10.06.2012; N: K].

ohajtnąć się / ochajtnąć się // ohajtać się / ochajtać się *czas.* 'ożenić się, wziąć ślub, pobrać się': kocham Cię tak bardzo że mogłabym się z Tobą ohajtać nawet jutro, w głupich jean-

sach. justyna01295.pinger.pl [notka, 15.10.2011; N: tymbarkoholiczka]. ~ Mieszko przyjął chrzest z pobudek seksualnych, bo chciał się ohajtnąć z Dąbrówką. wiadomosci.wp.pl [forum dyskusyjne, 28.07.2010; N: ~kris]. ~ A propo Alagnera: a cztery moje znajome z mojego rocznika mają już dzieci, dwie zamężnie, czy to oznacza, że mam się ohajtnąć oraz sobie zafundować bejbe wedle mody? nastek.pl [forum dyskusyjne, 13.09.2010; N: Mandinka]. ~ Czy mogłabym ochajtac się z chłopakiem w wieku 16lat bez wiedzy rodziców? zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 21.08.2007; N: paula17]. ~ pisze się ohajtnąć czy ochajtnąć??? www.joemonster.org [forum dyskusyjne, 05.04.2005; N: gingo].

ohapowiec *rzecz.* 'członek Ochotniczego Hufca Pracy (OHP)': Kiedy tylko pomyślę, co będę mieć w domu, gdy powiem, że chodzę z ohapowcem, to mnie ciarki przechodzą! Schab. N, [powieść, D, Tp.; N: K II, Szczecin-Pogodno; O: M II, ps., pracuje w OHP, w stoczni, pochodzi ze Szczecina; Ind., Nof., N-O].

ohapowski *przym.* 'należący do Ochotniczego Hufca Pracy (OHP), charakterystyczny dla niego, z nim związany': [...] gdy dziewczucha rozbierała się do opalania niemal do naga – do czego i na wsi stary przywykł – on tylko bluzkę ohapowską ściągnął z siebie. Schab. N, 78 [powieść, Mn., Tr.].

o hej / ohej! / ohej ohej / ohej, ohej / ohej! *ohej! wykrz.*

1. 'okrzyk służący do zwrócenia czyjejś uwagi, nawiązania kontaktu': Odsunął zasłonę i wychylił się na wielkie słońce wczesnego letniego poranka. Była jedynym przechodniem. – Ohej! – okrzyknął ją z góry. Podniosła twarz. Pomachała ręką. Brat. OW, II 296 [opowiadanie, D, Tp.; N: M; O: K]. ~ ohej ohej. pl-pl.facebook.com [notka, 17.11.2011; N: Kuba Feldman, pracuje w firmie Fryzjer Kuba].

2. 'formuła powitalna': serca nie oszukasz.!: o hej, mam urodziny. akurat dziś mój najukochańszy tatuś musiał się upić znowu, znowu powrót do awantur. duska123.pinger.pl [blog, 05.08.2012; N: K, 17]. ~ Ohej. Strasznie strasznie chciałabym się czegoś nauczyć ale fhui mi nic nie wchodzi. Za dużo innych myśli. Zaaaaa

duużo. www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 26.03.2012; N: poi7, Poznań]. ~ ohej, jestem dzisiaj w Metrze, anonimowo co prawda :) blip.pl [notka, 25.05.2010].

3. 'przyśpiew': Dwanaście ton ma krowa morska / I żyje w morzu na dnie. / Ohej! – Uha! / Jak ja i ty ma dumną minę, / Robi pięć węzłów na godzinę. / Ohej! – Uha! / Czasem wynurzy się z otchłani, / Ogonem wodę chłasniesz. / Ohej! – Uha! / Wówczas spokojną toń przykrywa / Biała, spieniona morska grzywa. / Ohej! – Uha! gu.us.edu.pl [„Gazeta Uniwersytecka UŚ”, 10.2002, szanta o wyciąganiu liny, słowa: J. Ringelnatz, tłum. T. Kowalska]. ~ Usłyszeli Trzej Królowie – monarchowie wieść: / Nad Betlejem gwiazda wschodzi, / Władca świata się narodził, / trzeba z tronów zejść. / Ohej, ohej – Królowie Trzej, / Władca świata się narodził nocy tej. www.zskorzenna.ayz.pl [pastoralka]. ~ Dziewczyno – dziw! Co robisz tam samotnie? – Owijam prześł i przędę długie nicie. – Ohej! Ohej! Czemu nie tańczysz z nami? – Mam wiele trosk! Mam bardzo wiele trosk! Dziewczyno – dziw! Co robisz tam samotnie? – Uliniam wić na pogrzebową fletnię. – Ohej! Ohej! A coże ci się stało? – Nie rzekę ci! Nie rzekę tego ci! wiersze.wikia.com [wiersz ze zbioru „Z piosnek Bilitis”, przeł. B. Ostrowska].

ohnaście / ochnaście licz.

1. 'killkanaście; wiele': Ponieważ moje poglądy były wałkowane ohnaście razy i zawsze przy próbie omawiania wu izmu wracaliśmy do nich, tym razem postawiłem sprawę twardo: do rzeczy nie na temat (nie o Jarku, lecz o anbo) wyłącznie odnośnik. NKJP [Usenet – pl.soc.religia, forum dyskusyjne, 25.05.2004; N: anbuso i in.; „Zwracam honor wujowi”]. ~ benzyaniak hybrydowy a żeby przywieźć baterie z Canady musisz po drodze ohnaście razy popsuć środowisko tylko po to żeby się pochwalić autem ekologicznym i ekonomicznym: P mały paradoks czyż nie :) stagefield.info [forum dyskusyjne; N: ticaal]. ~ są takie matoly, które byle szybciej, byle dziewczynie pokazać, że to pojedzie ohnaście kilometrów na godzinę... a potem kończyć wbity w ciągnik na wózku inwalidzkim albo zabijając niewinne osoby. forum.mp3store.pl [forum dyskusyjne, 19.07.2008; N: ~Malas~]. ~ Użytkownik [...] napisał w wiadomości wziąłbym ohnaście. dobra cena. Po-

zdrawiam. / Skromnie policzyłeś. Za coś takiego ja bym policzył tyle co za obiad w knajpie. To chyba uczciwa cena. tomekek maxwap.pl [forum dyskusyjne, 26.05.2004]. ~ Cudo Czesiu, chcemy więcej :) Teledysk niesie wartość, zmusza do myślenia, to opowiedziana historia, a nie jak to teraz w większości bywa, ohnaście pierdziećci gołych babek przełączających się w rytm muzyki, jeśli w ogóle muzyką można to nazwać. www.youtube.com [forum dyskusyjne, 2012; N: Czakarera].

2. 'o wieku: od 11 do 19 lat': Mieszkam... w Poznaniu od października :) Mój wiek... ostatnie OHNAŚCIE:) www.innastrona.pl [autoprezentacja; N: M].

oho wykrz.

1. 'mówiący wyraża, że zauważył, skonstatował coś nowego i chce na to zwrócić uwagę rozmówcy'. SWJP, 675. ~ oho! będzie zimnko, księżyc dowali pełnią. Biał. SZ, 154 [proza autobiograficzna, Mn., Tr. (autor)]. ~ Oho – pomyślałem. – Coś nieklawo. Pewnie skarży na mnie. Grzes. B, 40 [powieść, Mn., Tpr. (M II, zaw., robotnik, Warszawa-Czerniaków)]. ~ [...] otworzyła drzwi z uderzeniem nimi o szafkę w kącie, na co cztery panie – dzia! – poderwały się: – znak, oho! Biał. DRZ, 53 [proza autobiograficzna, Mn., Tpr.]. ~ Czasem gdy wychodziły z Gosią na spacer, natykały się po drodze na ojca, który szedł śpiesznie, z głową opuszczoną nisko, z chmurnym czołem, za którym zmagwały się rozwścieczone furie, i one wtedy mówiły to swoje gorzkie, zrezygnowane – oho! – a on pytał warkliwie – dokąd? – i rzucił stanowcze, nieodwołalne – wrróć! Koz. PP, 280 [powieść, Mn., Tr.].

2. 'mówiący wyraża miłe dla siebie zaskoczenie, połączone z podziwem, niekiedy żartobliwą lub ironiczną aprobatą'. SWJP, 675. ~ Oho, dobry z niej numer, skoro tak łatwo pierwsza proponuje spotkanie mało w gruncie rzeczy znanemu mężczyźnie! Elekt. 107 [opowiadanie, Mn., Tpr. (M III, w., pracownik naukowy, miasto)]. ~ Co robię? O co ci chodzi, kochanie? – No bo tatuś McKenzie robi książki i ma pod sobą osiemdziesięciu ludzi. – Tak powiedziała ci McKenzie? – Tak. – Oho! Osiemdziesięciu ludzi! – rzekł ojciec Shermana głosem, którego używał wobec małych dzieci. – No, no, no! Wol. O, 215 [powieść, D, Tp.; N: M IV, Nowy

Jork; O: K, 7, Nowy Jork; Ind., Nof., N-O (działek-unuczka)]. ~A nienawidziła nas – rany! Takiego nauczyciela zaraz się pozna, oho! Schab. N, 95 [powieść, D, Tp.; N: K II, Szczecin-Pogodno; O: M II, ps., pracuje w OHP, w stoczni, pochodzi ze Szczecina; Ind., Nof., N-O; o nauczycielce historii].

oh oh *wykrz.* 'ironiczne okazanie współczucia': Czyżby headshocik? oh oh jakież to smutak... <he hehe szacun dla tego kto mu przykrochmalił tą butelką xD. [www.gadu-gadu.pl \[forum dyskusyjne, 14.08.2010; N: ~garfieldówna:*](http://www.gadu-gadu.pl/forum/dyskusyjne)].

o ho ho / o ho, ho / o, ho, ho! / o hoho / oho-ho / oho ho / ohoho / o-ho-ho! / ohohho *wykrz.*

1. 'wyraz zadowolenia, butności': Bo my dwa – obacwaj! / Bo takich ni ma cały kraj! / Bo my dwa, o-ho-ho! / To tak, jak innych sto! NM, 67 [piosenka lwowska]. ~ DOBRY DZIEŃ WCZORAJ BYŁ <3 a wakacje jeszcze przed nami. ohohho nie mogę się doczekać. [www.photoblog.pl \[blog, 20.06.2012; N: Weronika, Kato-wice\]](http://www.photoblog.pl).

2. 'wyraz zaskoczenia i podziwu, aplauzu': O ho ho, kto dowierzał duchom? Biały. DRZ, 241 [proza autobiograficzna, Mn., Tr.]. ~ o hoho ja nie wiedziałam, że Gielu tak potrafi rysować, malować, kaligrafować, grafitować, bazgrać, ołówkować i kredkować nie no super rysunek żegnam się ave, no bo w końcu „satanistą” jesteś. [www.photoblog.pl \[forum dyskusyjne, 17.08.2008\]](http://www.photoblog.pl). ~ Nie wszystko spłonęło, numer rejestracyjny dało się odczytać, policja toczyła żywą konwersację na odległość. Usłyszałam co mówią. – Wierzbicki. Waldemar. Wiceminister handlu zagranicznego... O, ho, ho...! Chmiel. KB, 15 [powieść, Mn., Tr. (K, pisarka, Warszawa)].

3. 'wyraz protestu, zaprzeczenia': Proszę wracać – powiedziałem. – Zazębi się pani w lesie. Zima przyszła. – O, hoho! Ja to nie choruję nigdy. Tylem lat przeżyła i jeszcze nie chorowałam. Uwierzyć? Or. DM, 33 [opowiadanie, D, Tp.; N: K IV, wieśniaczka; O: M, mieszka na wsi; Ind., Nof., N-O; w lesie]. ~ Czekać, tatu... osiem złotych wino. ...a jak przyjdzie pannie orenżadę postawić, ęe już nie wspomnę o czekoladzie, to co? – pajacował synko. – Chcesz, panno, powiem, to kup sobie sama? – O ho, ho, prawda

była jak ślepy tysego z wszy obierał... – Nawrocki z ociąganiem wyjął z wymiętoszonego portfela dwa najbardziej zniszczone papierki i podał synowi. Wiśn. K, 265 [powieść, D, Tp.; N: M, wieś, Mazowsze; O: M II, wieś, Mazowsze; Ind., Nof., N-O; w domu].

4. 'wyraz niedowierzania i zaskoczenia': [...] to chłop. Podchodzę. Szamocze się. Nie może z żywego płotu wyjść. – panie, pomóż pan, bo ja idę na stację – a na którą stację pan chce? Do Turoszówki to daleko, i noc, a pan podпиты – ja do Łomosówki pod Łañcutem – ohoho... Co pan, to gdzie pan zajechał? – a gdzie ja jestem, nie pod Łañcutem? Biały. SZ, 80 [proza autobiograficzna, Mn., Tr. (autor)].

5. 'wyraz wysokiej aprobaty': Weź se kiedyś obejrzyj Shadow Star Narutaru, tego samego autora co Bokurano. Też ryje banie, opening taki zdradliwy, emanujący infantylizmem, a w odcinkach jeden wielki o ho ho. Ok się zamkam, bo Ty wolisz haremy. Pa. myanimelist.net [komentarz, 12.11.2005; N: Vendetta_].

o, holender! *wykrz.* 'rubasznie: przekleństwo': Która to godzina. Czwarta. Godzinę temu przyszli z pracy. Obiad... o, holender! WD, 246 [opowiadanie]. ~ „Do ciężkiej zimy”, „o, holender” – stryj, bo dziadkowie to nie pamiętam. [www.tvn24.pl \[forum dyskusyjne, 01.02.2007; N: ~hirundo; „przekleństwa retro”\]](http://www.tvn24.pl).

o hu* / o chuuiu *wykrz.* 'wulgarnie przekleństwo': o hu* głupie jak but :P. wrzuta.pl [komentarz, 2008; N: lol]. ~ oлууu chyba będzie jej chciała zrobić najlepszą na świecie sesję. śliczna no normalnie nie wierze! nie widziałam ślicniejszej istoty ajajajajajaa. ~ o chuuiu zapomniałam, że to ja :(. to pa. <3 [www.garnet.pl \[post, 25.02.2011; N: fuuuuck\]](http://www.garnet.pl). *Forma o hu* ograniczona do języka pisanego; eufemizm.

o huj? / o chuj *zaim.* 'bardzo wulgarnie: o co?': Re: ale o huj wam codzi???? [forum.gazeta.pl \[forum dyskusyjne, 17.02.2002; N: phi_\]](http://forum.gazeta.pl). ~ O Huj Chopdzi Z Tym Hymnem. forums.d2jsp.org [forum dyskusyjne, 2012; N: d2jsp].

ohuu *wykrz.*

1. 'wulgarnie: sygnał zastanowienia się, refleksji': Ohuu ... Tyle ich jest że masakra // nie będę się rozpisywać powiem tylko że wszystko co

damon powie czasami jest smieszne a już jest z 50 odcinków jak on rozśmieszy ... i w ogóle jest dużo.. :) thevampirediaries.pl [forum dyskusyjne, 10.08.2012; N: Delena16, 23].

2. 'wyraz satysfakcji i zadowolenia': wulgarnie: Ohuu widzę, że ciągle jest o mnie głośnooo. To dobrze, bo znaczy to, że jeszcze żyję :) www.photoblog.pl [blog, 08.05.2012; N: K, uczennica, Malbork].

3. 'przyśpiew': W blasku świec serca dwa, / Wokół zima i wiatr. / Przytul mnie / I bądź ze mną w święta. / W taką noc kiedy lśni, / Gwiazda co spełnia sny, / Życzę szczęścia, / Ja życzę ci, ja życzę ci. / Życzę ci. / Hoo huuu hmmm mmmm / mmmmm / Hououu mmm hoou / Hej jej ohuu... www.zskorzenna.ayz.pl [pastoralka K. Krawczyka].

ohyda / oooohyda rzecz.

1. 'coś paskudnego, budzącego niechęć, odrzę; obrzydzenie, wstręt': Kochał te filmy. Można się posikać... ohyda, super... ale czy ktokolwiek w tym domu rozumiał, dlaczego są takie odjazdowe? Wol. N, 102 [powieść, Mn., Tpr.; refleksja amerykańskiego studenta]. ~ Ale potem z gniewu na obydwóch marcowych kawalerów ani widzieć ich więcej nie chciała, bo wspomnienie tej kolejki budziło w niej niesmak do samej siebie. Nie, to naprawdę nie miało wyglądu, bo jeden po drugim... Ohyda! Mort. A, 63 [powieść, Mn., Tr.; o rozmyślaniach wiejskiej dziewczyny]. ~ [...] że też musimy przejmować z Zachodu to co najgorsze – długich damskich płaszczy też już coraz tu więcej – ohyda! [...]. Kisiel. D, 500 [dziennik, 1970, Mn., Tr. (autor)]. ~ Małgosia? – sztandarowa kwestia do zagrania w każdym odcinku: „NAPRAWDĘEEEEEE?” z tymi ślepiami głupiej krowy – no oooohyda..... film. onet.pl [forum dyskusyjne, 9.06.2009; N: ~A'la]. ~ A se gadajcie do woli. Biologia nie kłamie. Facet bez włosów?!?!?!?! Oooohyda!!!! forum.wp.pl [forum dyskusyjne; „Re: kudłaci faceci :)]. ~ Kawa to zło i do tego oooohyda. www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 7.02.2011; N: ojmjuzik]. ~ Ptaszniki spoko ale akorpion oooohyda! zapytaj.onet.pl [odpowiedź na pytanie]. ~ OOOOhyda!!!!!!!!!!!!!!!!!! Stary cap – za żadne pieniądze !!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!! www.pudelek.pl [forum dyskusyjne, 23.11.2010; N: gość]. ~ OOOOHYDA!!! kto by to ubrał ??? Nawet do roboty się

nie nadają, bo obcas za wysoki. kobieta.interia.pl [komentarz do zdjęcia; N: ~dercia]. ~ a ja znam ją ze studiów. Jest wyniosła, nie gada z ludźmi z niższych sfer, bo ona taka z kręgów polityczno-biznesowych prze pana niby. Cyce jej senator zafundował w największym rozmiarze, na blond przefarbował i oboje rzną głupa. I jeszcze wydają naszą kasę. oooohyda ja wam mowie, ohyda. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 18.03.2009; N: zajebista Zuzia]. ~ Ja od dziecka boję się pajaków, szczególnie tych z długimi cienkimi nogami. Oooohyda... www.mamacafe.pl [forum dyskusyjne, 19.05.2009; N: amie7]. *Forma oooohyda intensywniejsza emocjonalnie.

2. 'brzydka kobieta'. SSPA, 9.

ohydeczka rzecz. 'emfatycznie: ohyda': chyba korektorem na lekcji jak pani nie patrzy. Ohyda, ohydka i ohydeczka. styl.fm [komentarz do zdjęcia, 16.05.2008; N: gugu888].

ohydek rzecz. 'o kimś lub o czymś bardzo brzydkim, ohydny, odrażającym, budzącym niechęć, niesmak': Każdy ma prawo do przemiany w kicz. Była ohydkiem i była nieszczęśliwa i miała głębie... muzyka.interia.pl [forum dyskusyjne, 05.11.2009; N: ~ex-fanka]. ~ Koniec z królowaniem ohydeków na wrocławskich cokołach. wroclaw.gazeta.pl [tytuł artykułu B. Maciejewskiej, 17.02.2010]. ~ Badanie bowiem nie odróżnia DNA żywych od martwych krętków. Badanie, które nie wykazuje obecności DNA tych ohydeków w mojej krwi, nie daje żadnych podstaw do wnioskowania. borelioza. gazetka.eu [blog, 30.06.2008; N: CHORA BABA].

ohydką rzecz. 'emfatycznie: ohyda': chyba korektorem na lekcji jak pani nie patrzy. Ohyda, ohydka i ohydeczka. styl.fm [komentarz do zdjęcia, 16.05.2008; N: gugu888]. ~ jak pis dojdzie do władzy takie ohydki stana w punkcie centralnym kazdego miasta i oczywiscie przed Palacem Prezydenckim. wiadomosci.dziennik.pl [forum dyskusyjne, 25.06.2012; N: ~LULA].

ohydnawo przysł. 'brzydko, odrażająco, niemal wstrętne': Dlaczego na Zachodzie pierwszy lepszy samoobsługowy bufet ma swój urok, a tu jest wszędzie ohydnawo? Kisiel. D, 268–269 [dziennik, 1969, Mn., Tr. (autor)].

ohydny przym.

1. 'emfaticznie: bardzo brzydki, nieurodzivny': Gdybym chociaż była śmiertelnie ohydna, ale nie, żadne cudo co prawda, jednak niewykluczone, że mogłam się podobać, rany boskie, z każdym sypiać...?! Chmiel. A, III 30 [*autobiografia, Mn., Tr.*]. ~ Zakopane obecnie to ni pies ni wydra: reszta starej góralszczyzny, trochę pałacyków z 20-lecia, ohydne gniazda tępych kamienic, trochę pseudonowoczesnego szkła. Ki-siel. D, 209 [*dziennik, Mn., Tr.*].

2. 'emfaticznie: bardzo niesmaczny, bez smaku': Do niezwykłych wspomnień paryskich zaliczam pewne spotkanie w jednej z kawiarni na Wielkich Bulwarach, słynnej z dobrej kawy i pism z całego świata. Chodziło się tam od czasu do czasu na pół czarnej (w Paryżu na ogół ohydna kawa) i przeczytanie Kuriera Warszawskiego. NKJP [*J. Zaruba, Z pamiętników bywalca, 2007*]. ~ Na stoliku kubek, też szarawy, z pomarańczowo-brązowym szlaczkiem. Brzydki. A w nim resztką herbaty. Ohydnej, szpitalnej. Kalic. P, 237 [*powieść, Mn., Tpr. (K IV, w., biolog, UW, Mazury, Pasy)*]. ~ Często rozmawiali o tym i owym, palili wspólnie papierosy, pili tanie i ohydne wino za dwadzieścia złotych butelka, popularnie nazywane „czar pegeeru”. Him. MP, 224 [*opowiadanie, Mn., Tpr. (M III, niepracujący, były więzień, Warszawa)*].

3. 'o języku: grubiański, wulgarny': Zwykle starałem się unikać grubiańskich wyzwisk. Tym razem straciłem zupełnie panowanie nad sobą. Gotów byłem prac w ten głupi łeb, lżyć najohydniejszymi wyrazami. Szczep. P, 218 [*powieść, Mn., Tr. (M, oficer, uczestnik kampanii wrześniowej)*].

oj / oj! / ojj / ojjj / ojjjj / ojjjjj / oooooj wykrz.

1. 'wykrzyknienie będące reakcją na ból lub inne doznania fizyczne': Oj!, wrzasnął, puścił się sanek i upadł na plecy, aż go porządnie zabolalo. Udał, że spadł niechcący. I słyszał, jak Olek się oddala, krzycząc: Eeee!, że niby taki niezguła. Eee... rymnął do fosy, fiknął kozła i zarył w śniegu. Bit. P, 57 [*powieść, Mn., Tr.; rozmyślenia bohatera (M III, śr., po szkole plastycznej, dekorator, Szczecin); wspomnienia z dzieciństwa*]. ~ Oj głowa boli, głowa boli, podobnie to wczoraj za dużo tego dobrego było, ale niech tam, niech tam! Gomb. TA, 63 [*powieść,*

Mn., Tpr. (M II, literat)]. ~ Za załomem wypalonego parteru rozległ się śmiech, pijany głos i rozciągnięte nieskładnie słowa: – Oj, zostaw. Oj, tylko mnie nie łaskocz. Oj, bo skonam ze śmiechu. Woj. C, 231 [*powieść, D, Tp.*]. ~ W krzakach zasiadają, nie na siedzenie siedzą. Janka powietrze łapie, Manius ją rozdziewa, ona się broni. – Puść! – syka na niego jak żmija przydeptana, szamotanie na liściach idzie. – Co mnie takiego chcesz tu robić? Puść, bo się szpitala z tobą dochrapie! Oooj, Manius, cholero, puść! – skomle. – Czegoś ty mnie tak poprzygniatał? Mad. MS, 181 [*opowiadanie, D, Tpr.; N: K II, wieś; O: M II, wieś; Ind., Nof., N–O; podczas wiejskiej zabawy*].

2. 'wyraz żalu, smutku, zawodu': Oj, chory on, choreńki, przez to on tak, nie przez co inne. Koz. PP, 56 [*powieść, D, Tp.; N: K, wieśniaczka; O: kobiety wiejskie; Ind., Nof., N–O; o synku*]. ~ Oj, wiesz – tak bardzo chciałabym córeczkę:) !!!!! jest wiele powodów – bo sama jestem kobietą – bo tak fajnie można potem ją postroić :) :) a chłopca to już się tak nie da – i sukienki nie założę, i spódniczki..... – bo..... oj, wiele by tu wyliczać!!!! NKJP [*Usenet – pl.soc.dzieci, forum dyskusyjne, 16.11.2001; N: „Kinga Tarkiewicz” i in.; „płec dziecka – wahanie”*]. ~ Wszystko mi się popaliło. Jestem, jakbym się dopiero sprowadził i rozpoczynał gospodarkę. – A po chwili: – Haj, haj, moja kumoś, niedobrze mi się stało, oj, niedobrze, ale cóż, głową muru się nie przebię. Mort. UW, 545 [*powieść, D, Tp.; N: M, około 70, bogaty gospodarz, wieś małop.; O: K III, gospodyni wiejska, wieś małop.; Ind., Nof., N–O; w domu N*].

3. 'wykrzyknienie sygnalizujące serdeczność, czułość': Jak to co? Oj, ty głuptasku słodziutki! Barg. S, 55 [*powieść, D, Tp.; N: K II, masażystka; O: M II; Ind., Nof., N–O; w mieszkaniu; reakcja na niezrozumienie aluzji przez O*]. ~ Czy jak z Karolką Bugajówną hulają na weselu Karolki, a Karolka głaszcze dziadka po głębie i do ucha mu szepce, oj, ty, Kasper, Kasper. Myśl. K, 21 [*powieść, Mn., Tpr.; N: M, był milicjantem, fryzjerem, urzędnikiem w gminie, w czasie wojny – partyzantem (porucznikiem), wieś małop.; o swoim dziadku*].

4. 'wyraz niechęci, protestu, zniecierpliwienia': – Oj, błagam, daruj sobie. – Wilej wzniósł oczy. Hiaas. S, 393 [*powieść, D, Tp.; N: M III, dzienni-*

karz, terrorysta; O: M II, detektyw; O: K II, studentka; Ameryka; Ind., Nof., N-O; na wyspie; o artykule na temat morderstwa dziecka]. ~ oj tam nieraz nasikane pod dżwiami [...]. TJM, I 117 [rozmowa nagrywana; N: K IV, ps., małop., miasto; O: M IV, ps., małop., miasto; O: M II, wt., projektant, sl., miasto; Ind., Nof., N-O; w mieszkaniu]. ~ To po to cały tydzień klarujesz mi o sobocie przy magnecie w twoim pokoju, żeby nagle zmienić zamiar? Oj, Elżbieta! NB, 349 [pamiętnik, D, Tp.; N: M II, kolega O; O: K II, uczennica liceum, pn., miasto].

5. 'wyraz ubolewania, uzalania się; politowania': Oj, co ja się za mięsem dziś nastałam. Dyg. NW, 245 [opowiadanie, D, Tp.; N: K III; O: M III, naczelnik, mąż N, Warszawa; w mieszkaniu]. ~ Oj, gdyby zapłacił łebkowe w porę, zostałby w mieszkaniu i nikt by go nie śmiał ruszyć. Woj. C, 422 [powieść, D, Tp.; rozmowa Żydów w getcie warszawskim]. ~ Nareszcie koniec roku. Trzymam świadectwo przed sobą. Nie jest ono piękne. Oj, mogłoby być lepsze. NB, 191 [pamiętnik, Mn., Tr.; N: K II, uczennica szkoły średniej (przysanatoryjnej), pochodzi ze wsi, przebywa w sanatorium]. ~ Oj przepraszam. – Skip Wiley wstał i spokojnym krokiem przemierzył gabinet. Hiaas. S, 47 [powieść, D, Tp.; N: M III, dziennikarz; O: M, psychiatra, terapeuta; Ind., Pof., N-O; w gabinecie]. ~ Oj, racja, racja, zdrowszy człowiek, zdrowszy, ale po co to zdrowie, jak nerwy zszargane. Buk. B, 67 [powieść, D, Tp.; N: K; O: M II, śr., współwłaściciel myjni samochodowej; U: M II, Warszawa; Ind., Nof., N-O; na ulicy]. ~ Ojmm mnie skusiła brzoskwinia jak Lena miała 4 miesiące, ojmm ale moje dziecko było czerwone, musiałam ją paćkać papkami różnymi od lekarza, miała zapalenie skóry [...]. www.goldenline.pl [forum dyskusyjne, 10.04.2009; N: K, M. Hacia].

6. 'wyraz aprobaty, zachwytu, podziwu; uznania; niekiedy połączony z uczuciem zazdrości': A jakiś chłop, co przez okno od podwórka słuchał, a przyszedł po zapomogę do gminy, spytał mi się, czy znałem tego króla, i nie mógł się nadziwić: – Oj, umiesz ty, synu, mówić, umiesz. Myśl. K, 187 [powieść, Mn., Tpr. (M IV, ps., był milicjantem, urzędnikiem w gminie, fryzjerem, podczas wojny partyzantem (porucznikiem), małop., wieś)]. ~ ... Ale na taki upał – wytchnął głęboko – oj, młodzi, młodzi, nie

umiecie się szanować... Nie brzmiało to przeganą, raczej zazdrością. NKJP [W. Żukrowski, Kamienne tablice, 1994]. ~ Jak pokazałam dziewczynom foty jednego kuzyna to się posikały po gaciach. Oj jakie ciacho! krokodylka. blogspot.com [blog, 05.2012; N: Krokodylka; o Tunezyjczyku i jego rodzinie]. ~ ojmmmm, cudny!!!!!!!!!!!! by-piegowata.blogspot.com [forum dyskusyjne, 18.06.2012; N: anuk_pl].

7. 'wyraz lęku, strachu': Nie szczur, tylko łasica – sprostował Staś – i pewnie już wrębała całą kielbasę. Trzeba było zamknąć do pudełka. – Ojmm... tak się bbbój... – piszczała Mariola. Skocz. B, 110 [opowiadanie, D, Tp.; N: K II, studentka, miasto; O: 3 M II, studenci, miasto; Ind., Nof., N-O; w Tatrach].

oj oper.met. / mod. 'wyraz wyrażający stosunek mówiącego do treści wypowiedzi': Oj, widać że Rachmistrz pocziwota, pocziwota z kośćcami, a choć guzdralstwo jego i nadwyzczajna we wszystkim drobnostkowość nieraz do śmiechu mnie pobudzały, wystręgałem się wszystkiego co by staruszka miłego urazić mogło [...]. Gombr. TA, 31 [powieść, Mn., Tpr. (M II, pisarz, małop., Buenos Aires)]. ~ Nawet tak to niegorszy z niego chłop, tylko pijus, oj, pijus. Myśl. K, 149 [powieść, Mn., Tpr. (M IV, ps., był milicjantem, urzędnikiem w gminie, fryzjerem, podczas wojny partyzantem (porucznikiem), małop., wieś)]. ~ [...] da Bóg, za pięć–dziesięć lat nikogo w Warszawie nie poruszy taki pokój, ale dziś A.D. 1987, porusza, oj jak porusza [...]. Hor. S, 369–370 [powieść, Mn., Tr. (M II, śr., Warszawa); o mieszkaniu].

o ja... / o jaaa / o jaaaaa / oja / ojaaa wykrz.

1. 'wyraz ubolewania i dezaprobaty': O jaaaaa ale mnie tu dawno nie było. Brak zdjęć, brak czasu, brak pomysłu co by tu napisać. Nie chcę się rozpisywać, bo nie mam o czym. Ale taak, jestem chora, od środy nie chodzę do szkoły. vikulec.blogspot.com [blog, 19.04.2012; N: Wiktorja, Wielkopolska].

2. 'wyraz podziwu, zachwytu': O jaaa, Pani a nie został Ci jeszcze jeden kawałek? :))) Idealny, co Ty chcesz od masy na bokach, ładnie tak biało-czarno! No cudo, cudo :))) atinabc.blox.pl [forum dyskusyjne, 22.03.2012; N: barbaritruskawki]. ~ Ojaaa.. są śliczne! Chyba nigdy nie wyjdzie mi lukrowanie. ciasteczko-

wepotwory.blox.pl [forum dyskusyjne, 05.04.2012; N: Malinka].

3. 'wyraz zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': Oja, co on ma na koszulce! - _ - / oj tam, może Obama będzie myślał że jest uwielbiany i zlegalizuje tam związki homoseksualne, a jak nie to wszyscy jedziemy do Holandii, bo w Polsce jest za dużo homofobów. www.innastrona.pl [forum dyskusyjne, 05.06.2012; N: laissezmoi]. ~ O jaa. Do kompletu przydałoby się jeszcze zdjęcie łazienki po kąpieli brudasa Gringo-potwór z loch ness. forum.labrador.org [forum dyskusyjne, 30.07.2008; N: Go-ha_lab].

4. 'wyraz zreflektowania się': NO TO ZAPRASZAM DO KOMENTOWANIA BUZIAKI O JA!!!! ZAPOMNIALBYM O POZDROWIENIACH O MAMULU KOCHANĄ (TAK MOWIŁA MOJA BABKA OD CHEMI) JAK KTOS CHODZI DO EKONOMIKA TO WIE O KOGO CHODZI HEHE DOBRA DOBRA NO www.photoblog.pl [blog, 12.08.2007; N: niucha2308, Marta, Toruń].

o ja cie gacie po tacie! wykrz. 'wyraz zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': O ja cie gacie po tacie! Przecież to jest we własnej osobie Usher! – Krzyknęłam, a raczej zapiszczałam. bloblo.pl [blog; N: Marta, 15, Zielona Góra].

o ja cie pieruna wykrz. 'rubaszne przekleństwo': o kurczaczki! – o ja cie pieruna! – do stu tysięcy diabłów! – o żesz Ty pierunie jeden! mocne :D : – dupa i tyle ! – cholera, cholera i cholera! polskidlapolakow.blox.pl [forum dyskusyjne, 23.02.2007; N: mikkado, chello062179 031068.chello.pl].

o ja cię / o ja cię! / o ja cie / o ja cie! / o ja-cie / ojacie wykrz.

1. 'wyraz zaskoczenia i podziwu': @diablisko O ja cie! Ale rewelacyjne tempo, przecież ja momentalnie skasowałam ten komentarz bo zauważyłam „literówkę”. Służby jednak są nie do przeskoczenia. ;-), ależ muszą wam płacić! jkm.nowyekran.pl [forum dyskusyjne, 20.06.2012; N: Anna.M.].

2. 'wyraz sarkazmu i ironii': o jacie, ojacie – ale fajnie – o ja pindole .. ale super (pierwsza liga to już było – teraz chaffury w bidnym polaczkuwie – kupio, kupio i to...) www.pudelek.pl [forum dyskusyjne, 27.05.2012; N: goś].

3. 'wyraz zachwyty, podziwu': o ja cie, o ja cię ! chcee bardzo takiego ;***** new-smile. flog.pl [komentarz do fotografii psa, 2012; N: cynka6].

4. 'oznaka radości, zadowolenia': o ja cie mamy zdjęcie. www.photoblog.pl [tytuł wpisu, 23.05.2012; N: visienkaa, Gdańsk].

5. 'przekleństwo': a ja cię. o ja cię. o ja cię! nie wiesz co zrobiłam. o ja cię. o ja cię. o ja cię! zaraz padnę. o ja cię. o ja cię. o ja cię! O JA PIEPRZE! www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 27.10.2008; N: lovecarrieson]. *Eufemizm.

o ja cię chromolę / o ja chromolę / o ja chromolę! / o ja chromole / o, ja chromole! / ja chromolę wykrz.

1. 'rubaszne przekleństwo będące oznaką zaskoczenia, zdziwienia, zdumienia': Więc o drugiej pod parasolem, / gnam jak wicher do atelier / wpadam patrzę. o ja chromolę! / Co to ma być Monsieur? www.kobieta.pl [wiersz, 09.01.2012; N: araneek]. ~ Sądząc po wnętrzu właściciel był niepalący. O ja chromole, można wypaść przez nadkole! www.zlomnik.pl [komentarz do zdjęcia, 12.04.2011; N: TaTo]. ~ Po opluciu innych zwierzaków, / lis się do małych przymilnie skłonił; / mogą nam Ekscelencje powiedzieć, / czy nasz las już wszystkich przegonił? / Czy nasza czerwona dżungla / jest już najlepsza na świecie? / Życie zwierzaków jest tu wspaniałe, / w każdej norze i w każdym powiecie? / Kamera robi najazd na Ekscelencje: / O, mein Gott! O, ja chromole! / To po prostu kosmiczna ženada: / one siedzą w kukki na stole! pamflet.pl [pamflet; N: Marcus Polonus]. ~ Pora siadać do kolacji... a na stole, ja chromolę... nowa polska potrawa wigilijna... SUSHI! www.mangadome.info [życzenia, 26.12.2007].

2. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem dezaprobaty, negatywnej oceny, oznaka niechęci': O ja chromolę, co za bałagan... jak w piosence z PRLu: „Zbudujemy nowy śliczny, stupiętrowy dom publiczny”. www.rynek-kolejowy.pl [forum dyskusyjne, 21.05.2012]. ~ o ja chromole. chyba jednak nie chciałabym czegoś takiego w pochwie nosić. No i już widzę jak wdzięczne i z gracją byłoby oproznianie tego czegoś w publicznej toalecie na przykład. syracuse.blox.pl [forum dyskusyjne, 23.01.2009; N: nina.mazur]. ~ wymęczone ze szok o ja chromole jak tak będzie w meczach w grupie to myśsa daleko w dół...ie za mudzyn..ami bo u inch

było już rozegrane mistrzostwo świata a u nas dopiero oiro. babol.pl [forum dyskusyjne, 23.05.2012; N: ~lonek].

3. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem ubolewania, politowania': Godzinę robiłam sobie dziś długie pazury. Do niemowlęcia. Z okazji porodu. Normalna to ja na bank nie jestem. Poza tym jak patrzę na efekt końcowy to o ja cię chromolę. Normalnie wielkie serdele z frenczem. Bo od wczoraj to ja zaczęłam puchnąć jak balon. Więc jestem jedną wielką parową. Za to z frenczem. wydra.fotolog.pl [blog, 16.02.2012; N: K]. *Forma o ja cię chromolę intensywniejsza emocjonalnie.

o ja cię chrzanie / o ja cię / cie chrzanie / o ja chrzanie! / o ja chrzanie! / o ja chrzanie! / ja cię chrzanie! / ja chrzanie wykrz.

1. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': o ja Cię chrzanie, ale niesamowite dzieciątko. fifka.pinger.pl [forum dyskusyjne; N: gość]. ~ O ja cie chrzanie, zobaczyłam, po ile chodzą bilety na Chelsea Flower Show, uu, 350 pierwsze dwa dni, kolejne tylko 100, funtów ofkors, ale... po co mi pierwsze dni, pewnie będą jakieś przemówienia londyńskich prezesów działek, a potem dopiero fajni ludzie forumogrodnicze.info [forum dyskusyjne, 11.12.2010; N: mamba9991, Szczecin]. ~ O ja chrzanie! Nie wierzyłem, że można tak głupią uwagę napisać. Sorry Adasia. www.obiektyw.info [forum dyskusyjne, 25.05.2012; N: SPK].

2. 'rubaszne przekleństwo będące oznaką pozytywnych emocji': o ja cię chrzanie. i dobrze że jest takie forum jak dobra mama bo nic bym nie wiedziała...dzięki że mi powiedziałaś.rozejrzemy się za innym, bezpieczniejszym pojazdem.jeszcze raz dziękuję. www.dobramama.pl [forum dyskusyjne, 18.08.2011; N: gość].

3. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem podziwu, zachwytu, pozytywnej oceny': O ja pierdziele..... * _____ * (chwila, muszę odzyskać głos) O JA CHRZANIE! TO JEST GENIALNE CHYBA ZARAZ SIĘ ROZPŁACZĘ T.T DZIĘKUJĘ! DZIĘKUJĘ! DZIĘKUJĘ! DZIĘKUJĘ! DZIĘKUJĘ! DZIĘKUJĘ! DZIĘKUJĘ! DZIĘKUJĘ! I ten strój... i te oczy... i te włosy.... AKU, JESTEŚ PRZEZAJEBISTA! anemnone.deviantart.com [forum dyskusyjne, 16.05.2012; N: ~dragonight].

~ O ja chrzanie co za impreza też taką chce na 17. www.ekino.tv [komentarz, 11.06.2012; N: lukario1997]. ~ Ja Cię chrzanie! Napisałeś to jak prawdziwy profesjonalista. Połowy nie zrozumiałem, ale druga połowa (ta którą zrozumiałem), jest naprawdę super. groups.google.com [forum dyskusyjne, 05.06.2012; N: neo; „Skąd wiadomo, że Bóg istnieje?”].

4. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem dezaprobaty, niechęci, negatywnej oceny': O ja cię chrzanie, ale ściemniacz :-)) www.wykop.pl [forum dyskusyjne, 2012; N: dziadekwie]. ~ O ja chrzanie... Następni mi tu z romansami wjeżdżają xd I jaka wścieklizna?! Tyler, możesz się spodziewać, że w najbliższym czasie Electra zajedzie Ci Behemothem! XD dziecko. onet.pl [forum dyskusyjne, 06.04.2010; N: ~Electra]. ~ O ja chrzanie... Jasne, ze upodlenie. A wiesz, co jest najlepsze? Mogę się założyć, że dostał ileś odpowiedzi... forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 28.10.2009; „Re: Zdjęcia całej sylwetki w CV”]. ~ ja chrzanie, ale zwyrodnialcy. www.wykop.pl [forum dyskusyjne, 2007; N: migawka].

*Formy o ja cię chrzanie / o ja cię / cie chrzanie intensywniejsze emocjonalnie.

o ja cię jebie / o ja cie jebie / o ja jebie / ojajebie! / ojajebje wykrz.

1. 'bardzo wulgarne przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': O ja Cię jebie. O_O.gwiazdunie.pl [komentarz, 16.05.2011; N: Nikola]. ~ O ja cie jebie zaraz wrzucam ten test na yt z tytułem Polski Clarkson testuje Porsche". www.autokrata.pl [forum dyskusyjne, 27.06.2011; N: Gość]. ~ o ja jebie... tego jeszcze nie było. Hehe. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 14.01.2009; N: atoco; „Developeperzy: Wrocław”]. ~ O ja jebie – gość sparzył du... www.rotflutbefb.com/pl [tytuł filmiku]. ~ Julia Murawska Dżoanka > ojoj biedactwo :* mi mikołaj kupił jeszcze nowy monitor, drukarkę i naprawił komputer więc na Łąki Łana już chyba nie zasłużyłam xd ckod ! też chcę! wwweee *.* na sylwka? ojajebje. Tobie to dobrze kocie. www.facebook.com [komentarz, 23.12.2011].

2. 'bardzo wulgarne przekleństwo będące wyrazem dezaprobaty, irytacji': O ja jebie, jaki spec... Np.: „Taaak, ab ypodczas rozniczy temperatur jakie sa rowniez w obecnej ziemie na

ściankach wewnętrznych mokła skondenso-
wac się woda która scieknie niestety nie na ze-
wnątrz ale do nowego oleju.” LOL – ile cm sze-
ściennych powietrza może tam być? Kilka, kil-
kanaście? Może AŻ sto? [...] Inne rady pana
specja są mniej więcej tyle samo warte, już mi
się pisać nie chce... :) www.scigacz.pl [forum
dyskusyjne, 25.07.2009; N: Cometto; komentarz
do porady „Przygotowanie skutera do zimy”].
~ o ja jebie... wybaczenie wyrażenie... dla 12 lat-
ka telefon i Ty jeszcze się zastanawiasz? :> em-
poria... i po sprawie.. szpanowanie.. a potem
dzieciaki tabliczki mnożenia nie znają albo co
lepszego nie umieją porządnie kalkulatora użyć...
centrum-mobile.pl [forum dyskusyjne, 16.12.
2009; N: White_Raven].

3. ‘bardzo wulgarne przekleństwo będące
oznakią smutku’: Co złego jest w stwierdzeniu
„o ja jebie, o ja jebie jak mi dzisiaj źle bez cie-
bie”? Przecież to piękne określenie samotno-
ści – przyciska radnego dziennikarz w krót-
kim wywiadziku, przed zadającym ostateczny
cios komentarzem. aromasze.salon24.pl [ar-
tykuł A. Romaszewskiej, 02.03.2011; cytata
z piosenki; opublikowana w: Czerwono-Zie-
loni, Forum 2012, Media-Watch, Wolnobięż-
ny Świat].

4. ‘bardzo wulgarne przekleństwo będące wy-
razem zachwytu, podziwu; uznania’: Muszę to
napisać, przepraszam – ojajebie! Pampi, jeśli
wyjdiesz w tym kostiumie na plażę, to kilka
zawałów wokół murowanych :D. balkonetka.pl
[forum dyskusyjne, 8.07.2011; N: Neith; komen-
tarz do zdjęcia].

*Formy o ja cię jebie / o ja cie jebie intensywniejsze emocjonalnie.

**o ja cię kręcę! / o ja cie kręcę / o ja cie kręcę
/ o jacie kręcę! / o jacie kręcę! wykrz.**

1. ‘wyraz zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia’:
leś się oburzyła moim postem O ja cię kręcę!
Co, tak bardzo zabolęło cię ze dostaniesz
ochrzan do prezesa będąc na tym uroczysto za-
krapianym wodą ognistą bankiecie z elementa-
mi orgii? forum.tvp.pl [forum dyskusyjne, 28.01.
2011; N: jank z czas honoru; „Odp: Co zrobiła
Platforma Obywatelska przez 3 lata rzę-
dów?”]. ~ o ja cię kręcę! nie zazdroszczę! slu-
bowisko.pl [komentarz do zdjęcia, 06.06.2011;
N: kaksdfgh]. ~ o ja cie kręcę czyżby Ziobry-
ści chcieli wyszarpać tę naszą ziemię Pisowi?

SP jest bardziej czy mniej prawicowy? www.tomaszow.lub.pl [forum dyskusyjne, 12.04.2012;
N: Gość; „Re: Ważne spotkanie dla mieszkań-
ców”]. ~ O ja cię kręcę, gramy przez Internet?
Czerw. P, 155 [powieść, Mn., Tpr. (M, ur.
1972: ponad 30, w., dziennikarz, Warszawa)].
~ o ja cie kręcę...rozwalileś Swoje Ferrari!!!
www.tuningforum.pl [forum dyskusyjne, 19.08.
2002; N: eifSQAD, Oleśnica]. ~ jakie te fretki są
obrzydlive! ble o jacie kręcę jakby się upiły!
:((www.fanimal.pl [forum dyskusyjne, 14.05.
2011; N: gość]. ~ Schudłam prawie 40 kg o ja-
cie kręcę!!! nie wierze ze to jedna i ta sama
dziewczywa!! WOW ALE METAMORFOZA. sza-
fiarenka.pl [forum dyskusyjne, 24.02.2012; N:
kala86].

2. ‘wyraz z troskania’: Natomiast najtrudniej....
włącznik światła. O ja cie kręcę jak to ciężko
złożyć. Chciałem robić metodą Tasiola i dawać
te tulejki poliamidowe ale nie miałem skąd ich
skombinować więc napchałem tam tych kabli
jak głupi. forum.vetraklub.pl [forum dyskusyj-
ne, 05.04.2012; N: Andrey, M, Dolny Śląsk, Jaro-
stawice/Wrocław].

3. ‘wyraz podziwu, zachwytu; uznania’: O ja Cię
kręcę! Chciałbym takie gadżety. Serio, szacunek
za wkład roboty. Piękna sprawa taka kula. www.forum-fallout3.net [forum dyskusyjne, 27.02.
2011; N: WTF?]. ~ Zechcenie? O ja cie kręcę.
Pełen profesjonalizm. Normalnie zaraz padnę
z podziwu. www.skyscrapercity.com [forum
dyskusyjne, 20.11.2011; N: vlad, Białystok].

4. ‘oznaka radości, zadowolenia’: O jacie krę-
cę... Ale fatalistyczne wiadomości!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!
Aż podskoczyłam ze szczęścia! GRATULU-
JĘ!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!! www.endometrioza.aid.pl [fo-
rum dyskusyjne, 03.06.2011; N: Szania].

5. ‘wyraz sarkazmu, ironii’: Napisał/a TKN A ja-
kie oszczędności – 145 tysięcy miesięcznie!
O ja cię kręcę! 1,740,000 w skali roku. Jedna
szkoła na wsi opłacona! rebelya.pl [forum dys-
kusyjne, 19.06.2012; N: M. Radomski].

**o ja cię nie mogę / o ja cie nie mogę! / o ja
nie mogę / o ja nie mogę! / o nie mogę / ja nie
mogę / ja nie mogee wykrz.**

1. ‘wyraz zachwytu, podziwu, uznania, sygnał
pozytywnego wartościowania’: o ja Cię nie mo-
gę!!!!:))) poezja. www.makecookingeasier.pl
[komentarz do przepisu „Włoska uczta! Spa-
getti di mare”, N: Kasia, 14.06.2013]. ~ O ja cie

nie moge! Jaka zupa! I jaki kurczak! ACH! morskie-cytrusy.blogspot.com [forum dyskusyjne, 16.05.2012; N: MidnightCookie]. ~ o ja nie mogę ale setlista no no idą ostro. poprostu piękna a przed seek to oprócz wystartowania tego utworu chyba małe solo bym dał by zmusić Larsa do perkusyjnej riposty. www.deathmag-netic.pl [forum dyskusyjne, 31.05.2012; N: ostry]. ~ o ja nie mogę. pierwszy raz słuchałam tej piosenki i bardzo mi się spodobała. aż ciary przechodzą :P w344.wrzuta.pl [forum dyskusyjne, 2010; N: jucha171]. ~ o matusiu, o nie mogę, normalnie leżę, leżę i będę leżeć, nie dość, że to jest taki mercedes wśród tortów, to dekoracja taka z najwyższej półki Anita jestes czarodziejka, mistrzyni i nie wiem jeszcze co, bo mi mowę odjęło. atinabc.blox.pl [forum dyskusyjne, 22.03.2012; N: margot11]. ~ Ooo szyszu-nia ja nie mogę niebo w gembie :) czekoladocholiczka.pinger.pl [tytuł wpisu, 07.2012; N: ciasteczka1234].

2. 'oznaka entuzjazmu, zachęty': O ja nie mogę! kto pogada na gg ?! :D piszcie nr gg a ja wam napisze <3 :d. zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 04.05.2012; N: Julkaa:].

3. 'oznaka niepokoju': Ja nie mogee, co ze mną jest? Już nie mogę wytrzymać:< Nie bd się rozpisywać, bo by się wam nie chciało pewnie czytać :D. zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 14.04.2012].

4. 'wyraz radości, pozytywnych emocji': O ja nie mogę.....! Jutro jest zajebisty dzień!!!!.....ŻARTOWAŁAM.....! somethingaboutme.pinger.pl [notka, 18.10.2011; N: Aśka].

5. 'oznaka zakłopotania, niepewności': O ja nie mogę! jak ty byś zareafował/a jakby ... ? no więc moja sis popsuł mój ukochany kalkulator :(teraz chyba go chciała naprawić :) ale przyszła i powiedziała że kalkulator (prąd) ją kopną :) co byś zrobił/a? zapytaj.onet.pl [temat forum, 21.03.2011; N: Enemy].

*Formy o ja cię nie mogę / o ja cie nie moge! intensywniejsze emocjonalnie.

o ja cię pieprzę / o / oo ja cie pieprze / o ja pieprze / o ja pieprze! wykrz.

1. 'grubiańskie przekleństwo': O ja cię pieprzę... – wydusił z siebie przekleństwo. www.piszmy.pl [tekst literacki]. ~ a ja cię. o ja cię. o ja cię! nie wiesz co zrobiłam. o ja cię. o ja cię. o ja cię! zaraz padnę. o ja cię. o ja cię. o ja cię!

O JA PIEPRZE! www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 27.10.2008; N: lovecarrieson].

2. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia': ciemne to i ja mam, ale zdaje się, że wyraźnie masz napisane w tytule tematu: kruczczarne brwi :/ o ja Cię pieprzę, już nawet umiejętność czytania to wyczyn. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 09.09.2011; N: chodź lisek i chędoży]. ~ Włosi i Turcy budują? o ja pieprze... forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 05.05.2010; N: Gość; komentarz do artykułu: „Tarcze do drążenia drugiej linii metra: stare czy nowe?”].

3. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem ubolewania': Boże, nie mogę no :cry: wzięła-bym od razu, ale właśnie kliknęłam kolejne perfumki u Princeski i teraz jestem niewypłacalna żywcem :cry: nawet nie wiem kiedy dostanę ten ^@%#%(!*# ^ ^ zwrot z podatku :rycze-smarkam: o ja cię pieprzę ale mam pecha :prosi. wizaz.pl [forum dyskusyjne, 13.04.2010; N: paolli-no]. ~ O ja cie pieprze, JAKIE Z WAS SA PODKOWY. Jakies niezrownowazone nastolatki, ktore ortografii nie znaja. Do szkoły spierdylac i uczyc sie pisowni a nie kuzwa... gwizdek24.se.pl [forum dyskusyjne, 23.11.2010; N: Atoli].

4. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem podziwu, zachwyty; uznania': o ja cie pieprze... to było zajebiste !!!! dawno się tak nie uśmie-łam ;P już się nie mogę doczekać następnego? ;D. www.youtube.com [komentarz, 2012; N: renia9525].

5. 'grubiańskie przekleństwo będące sygnałem negatywnej oceny': OO ja cie PIEPRZE co to za szajs kuźwa. LOL hahahaa moja ocena to -999 99999999/0 www.gry-online.pl [ocena, 25.05.2011; N: TRICKER].

*Formy o ja cię pieprzę / o / oo ja cie pieprze intensywniejsze emocjonalnie.

o ja cię pierdole / o ja cie pierdole / o ja cie kurwa pierdole! / o ja pierdole / o ja pierdole! / o ja pierdole / o ja pierdole! / o ja pier*dole / o ja cież nie pierdole / ja cię pierdole / ja pierdole! / ja perdoile wykrz.

1. 'bardzo wulgarne przekleństwo będące oznaką zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': O ja Cię pierdole, jaki fryz ;D. www.pudelek.tv [komentarz, 27.05.2012; N: tazajebista]. ~ Przepraszam za brzydkie słowo, ale czy nie uważacie, że przepiękną fioletową elewację

sobie pierdolnęli nasi sąsiedzi? / przepraszam ale ... o ja cię pierdole a te zółte no fakt lepsze ale też jakieś ten tego ten hehehe mooniia. maverick001.blox.pl [komentarz do zdjęcia, 06.07.2007; N: *jetvet*]. ~ byłem dzisiaj na koncercie w hrc. o ja pierdole, wszyscy poza wokalistą wyglądają jak pedały, ale cała scena pankowa w polsce nie ma tyle jaj co każdy z nich z osobna. zajebisty koncert w chuj, mogą robić za gwiazdę na pankowym feście w polsce i zadowolą nawet najbardziej wybrednych. www.conservativepunk.net [forum dyskusyjne, 11.10.2011; N: *Kasza, M*].

2. 'bardzo wulgarne przekleństwo będące oznaką niechęci, odrazy': O ja pier*dole, nie dobrze się mi zrobiło jak usłyszałem niemieckie pierdylenie i miałem ochotę rozdu*pać monitor... www.zapytaj.pl [forum dyskusyjne, 16.07.2011; N: *Mariusz915*].

3. 'bardzo wulgarne przekleństwo będące wyrazem podziwu, zachwyty, uznania': o ja cię pierdole ale wymiatają szok!!!!!!! bravo extra. www.smog.pl [komentarz do filmu, 21.11.2011; N: *gość*]. ~ Kilzone3 – O ja cię kurwa pierdole!!! zobaczcie, ciary na plecach!!! Jak to kurewsko wygląda!!! blog.eu.playstation.com [post, 12.06.2010; N: *K. Potocki vel Katanka*]. ~ zaczęło się od tego, że położyłem się spać o 3 bo przecież trzeba było obejrzeć finałowy epizod 6 już sezonu Dextera.. No i kurwa jebane amerykańce.. Po ostatniej scenie siedziałem przed laptopem z browarem i mówiłem: o kurwa... o ja pierdole.. o Chryste Panie... o chuj... o jasna kurwa i stu milicjantów... o ja cię nie pierdole... o kurwa... Już się zacząłem powtarzać więc podejrzewam, że tak właśnie wyglądała ta pętla. szesienapic.blogspot.com [blog, 21.12.2011; N: *toti*]. ~ Jest jeszcze eksklamacyjne: „ja pierdole!” dla wyrażenia zdumienia, podziwu, lub par excellence, dla podkreślenia, by zacytować klasyka, stanu wq ^ % ^ % ^ % ^ (cenzura)ienia. Był nawet taki dowcip: Piękny poranek w górach, wstaje słońce o oświeśla szczyty – przed schronisko wychodzą Amerykanin, Niemiec, Rosjanin i Polak. I słyszą: – Wonderful! – Wunderbar! – Kak priekrasno! – O ja pierdole! forumtlumaczy.pl [forum dyskusyjne, 01.07.2009; N: *M, M. Dworniczak, „chemik-wykonujący tłumaczenia EN>PL”, Poznani*]. ~ o ja pierdole. xd szacun. wrzuta.pl [komentarz, 2011; N: *hakui*]. ~ Ja Cię pierdole,

dobry podkład muzyczny, jesteś zajebisty! wrzuta.pl [komentarz, 2011; N: *f00ster*].

4. 'bardzo wulgarne przekleństwo będące oznaką negatywnych emocji': O ja cię pierdole, ja cię pierdole... – westchnęłam sama do siebie. – Nosz, kurwa! Miałam nie przeklinać! – wkurzyłam się. Wrzuciłam książkę do torby. – Jesteś zbyt nerwowa. – powiedziałam patrząc na swoje odbicie w lustrze przymocowanym do drzwi szafy. ewelaozanna.blog.interia.pl [blog, 14.11.2010; N: *Ewelina M.*].

5. 'bardzo wulgarne przekleństwo będące oznaką dezaprobaty': O ja pierdole! Potrzebujesz oddechu, bo panna wyznała.Ci miłość? Kurwa, zamiast się cieszyć, że tak na Ciebie leci.to.Ty proponujesz odpoczynek od siebie? Co z Toba jest nie tak? www.podrywaj.org [forum dyskusyjne, 24.06.2012; N: *Gabriell*].

6. 'bardzo wulgarne przekleństwo będące wyrazem zniechęcenia': Cały dzień latania o ja cię pierdole. a teraz sobie siedzę i zaraz włosy po farbuje, trololo no tak i jutro zdjęcia z Wiką i Kinia.<3.< 3 www.photoblog.pl [blog, 14.07.2012].

7. 'bardzo wulgarne przekleństwo będące oznaką rozczarowania': ja pierdole... myślałem, że masz coś więcej w głowie. wrzuta.pl [komentarz, 2011; N: *royal*].

*Forma o ja pier*dole ograniczona do języka pisanego; formy o ja cię pierdole / o ja cię pierdole / o ja cię kurwa pierdole! intensywniejsze emocjonalnie.

o ja cię pierdykam / o ja cię pierdykam / o ja cię pierdykam! / o ja pierdykam / pierdykam! wykrz.

1. 'wyraz zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': już po miesiącu??? o ja pierdykam, jeszcze chyba nigdy tak długo nie trzymałem strun na wiśle, chyba że wyjeżdżałem na 3 tygodnie wydaje mi się, że po 2 tygodniach tracę na strojeniu (choć pewnie należałoby wtedy lekko skorygować menzurę i byłoby ok, lecz nie chce mi się tego robić). forum.magazyn gitarzysty.pl [forum dyskusyjne, 23.01.2007; N: *smokwelski, Nowe Miasto Lubawskie*]. ~ o ja pierdykam masakra... dobrze że tobie się nic nie stało ... ale żeby płacić za opone 50 zł i ja spalić to też bez sensu... www.motoczewa.pl [forum dyskusyjne, 17.02.2012; N: *dawidziak_elo, 25, Częstochowa*]. ~ O ja pierdykam!!! Co za ceny?? Pannie i Panowie za bezcen wyprzedaje zajebisty

sprzecik. [tytuł *postu-oferty*, 25.02.2004; N: KGBartek, Warszawa].

2. 'grubiańsko: oznaka złości, wzburzenia': O ja pierdykam! co sie dzieje w tym kraju! Przed chwila dostalam rozliczenie wody i znow podniesli z 11.64 na 14.54 za m3!!! www.dobramama.pl [forum dyskusyjne, 03.10.2011; N: gość].

3. 'grubiańsko: wyraz podziwu, zachwytu; uznania': o ja cię pierdykam! (wybacz, wyrwało mi się znacznie bardziej, ale się utemperowałam ;)) ależ to jest piękne!!!! intensywnie-kreatywna.blogspot.com [komentarz do fotografii, 15.06.2012; N: izuss]. ~ Jeżeli chodzi o Ghetto Flava to naprawdę jestem w szoku do dzisiaj! Ten album to potęgą żeńskiej siły, 100% mój klimat, bity są tak tłuste a rymy są o ja cię pierdykam – ZRÓB TO NA FULL! letsgetill.blogspot.com [blog, 25.06.2010]. ~ o ja Cię pierdykam! SZTOS !!! :D. soundcloud.com [forum dyskusyjne, 2011; N: jagodens]. ~ O ja cię pierdykam, normalnie zaczynasz seryjnie wszystko szyc. Zaraz jak się rozpędzisz i będziesz szyła dla siebie sukienkę to walniesz całą rozmia-rówkę! ;) Świetne sukienki. Może w weekend uda mi się dorwać jakąś sensowną bawełnę i też uszyję :) lolajoo. blogspot.com [komentarz, 07.06.2012; N: Bartas De07]. ~ O ja Cię pierdykam....normalnie muszę szczeki poszukać na podłodze. Świetne zestawienie. REAAAAAALLLLLLLLLLYYYY Normalnie jestem pod wielkim wrażeniem. guildwars.pl [forum dyskusyjne, 04.04.2006; N: Luc, 29]. ~ o ja pierdykam, dziewczyno... podziwiam anielski spokój. spofco.blox.pl [forum dyskusyjne, 23.02.2012; N: czerwonyberbers]. ~ po prostu odjazd! o ja pierdykam! Po prostu czad :-)))))) ta książka jest odlotowa! książki.wp.pl [ocena, 14.09.2005; N: ~Gonzo; o powieści *Seks i inne przykrości* J. Fabickiej]. ~ Oglądałam wczoraj zdjęcia jego rodziny...o ja pierdykam! Jak pokażałam dziewczynom foty jednego kuzyna to się posikały po gaciach. Ojj jakie ciacho! krokodylka.blogspot.com [blog, 05.2012; N: Krokodylka; o Tunezyjczyku i jego rodzinie].

4. 'wyraz pozytywnych emocji': O ja Cię pierdykam! Już mówiłam, że Was kocham, nie? I kompletnie nie przeszkadza mi mózg sysuni, bo jeśli wspólnie z Martą macie mieć TAKIE pomysły, to ja Wam mogę fundnąć prywatny psychiatryk. forum.serialcastle.pl [forum dyskusyjne, 15.02.2012; N: Emi].

o ja cię pierdziele! / o ja pierdziele / o ja pierdziele / ja cię pierdziele! / ja pierdziele
wykrz.

1. 'wulgarne przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': O ja pierdziele... co ty facet gadasz... bosh... wez sie zastanow co ty pitkolisz... taki mady? zorganizuj rajd... wiesz ile na zorganizowanie rajdu trzeba kasy???? np. taki rajd polski to grubo ponad 200tys. zl. www.gryfino.info [forum dyskusyjne, 18.02.2004; N: daUit, 27]. ~ Odrażające zbydlęcenie! Że co? Nie tylko jego tak złapaliście? Ale jaja! Ilu? Ponad trzydziestu?! Ja cię pierdziele! Wszyscy prawi i sprawiedliwi? Hahahahahaha! Od dawna krążyły pogłoski, że tam pedałowcy i odbytowcy – ale jak macie dowody – to wrzucajcie to na serwery i publikujcie! To nie może czekać! ottokar.pardon.pl [forum dyskusyjne, 22.10.2011; N: Niepedałowski]. ~ Ja pierdziele, ale Raszko śmiga w chodziku! listydo-dziecka.blogspot.com [forum dyskusyjne, 24.05.2012; N: MariaPar].

2. 'wulgarne przekleństwo będące wyrazem negatywnych emocji, złości': O ja Cię pierdziele!;) / W uszach mi szumi. Głowa boli. Kicham. No więc: Zajebongo! aikreskowanes.blogspot.com [tytuł wpisu, 17.04.2012]. ~ ja pierdziele. ta pogoda mnie dobije ... cały dzień leje, a miałam dziś do bliźniaczek iść. www.photoblog.pl [blog, 01.06.2012; N: K].

3. 'wulgarne przekleństwo będące wyrazem zachwytu, podziwu, pozytywnego wartościowania': O ja pierdziele..... *.....* (chwila, muszę odzyskać głos) O JA CHRZANIĘ TO JEST GENIALNE CHYBA ZARAZ SIĘ ROZPŁACZĘ T.T DZIĘKUJĘ! DZIĘKUJĘ! DZIĘKUJĘ! DZIĘKUJĘ! DZIĘKUJĘ! DZIĘKUJĘ! DZIĘKUJĘ! DZIĘKUJĘ! DZIĘKUJĘ! <3333333333333 I ten strój... i te oczy... i te włosy.... AKU, JESTEŚ PRZEZAJEBISTA! anemnone.deviantart.com [forum dyskusyjne, 16.05.2012; N: ~dragonnight].

*Eufemizm bardzo wulgarnego o ja pierdołę; forma o ja cię pierdziele! intensywniejsza emocjonalnie.

o ja cię pierdziu / o ja cię pierdziu / o ja cię pierdziu / o ja cię pierdziu / ooo ja pierdziu / ja pierdziu
wykrz.

1. 'wulgarne przekleństwo będące wyrazem zdumienia, zdziwienia': i zajebicie to wyglądało od tyłu (zza sceny) gdzie kręciły się ekspiki

i każdy chciał być ważniejszy od drugiego, kto to z kim to piątki nie przybija i te dziewczyny tych wszystkich muzyków i „koleżków” – o ja pierdziu, takich piór z dupy wystających to dawno nie widziałem – masakra – „branża” hahahaha. www.reggaenet.pl [forum dyskusyjne, 09.07.2011; N: EMZK; „Re: Reggae Summer Day”]. ~ A i to tylko w południowej stosunkowo najwygodniejszej części wschodniego brzegu W dodatku przy niskim stanie wody kiedy pomniejsze mokradelka były wyschnięte Nie pamiętam który z nich wyraził opinię O ja pierdziu ale sajgon He he a przecież to zaledwie mała częśćka tego co na wędkarza czeka po przeprawieniu się przez pach [...]. worldcities.bloguez.com [forum dyskusyjne, 27.06.2010]. ~ dopiero teraz to przeczytałam, mam nadzieje ze tablice masz / ja miałam do dziś dzis mi rabelni dwie :Boje się: co za naród usiadłam z wrazenia o ja pierdziu... dziecko-info.rodzice.pl [forum dyskusyjne, 14.01.2010; N: Bratek]. ~ OOO ja pierdziu na 100 euro na tydzien???? To na nasza 3 osobowa rodzine w tygodniu wydajemy tyle + weekend i pisze tu o miesie rowniez. A jesli sam jetes tu to na prawde duzo moim zdaniem. www.e-holandia.info [forum dyskusyjne, 25.06.2007; N: alicja2911]. ~ powarżniejszych? o ja cię pierdziu, a co to za słowo? do nauki – poważniejszych :P. twojepc.pl [forum dyskusyjne, 15.04.2011; N: okobar]. ~ O ja cie pierdziu takiej odpowiedzi jeszcze nie slyszalem. Na odpalonym to sprawdza sie poziom oleju w skrzyni automatycznej a nie silniku!!! forum.vectra-unlimited.pl [forum dyskusyjne, 18.03.2012; N: M].

2. ‘wulgarne przekleństwo będące wyrazem podziwu, zachwyty’: O ja pierdziu, chcę taki sok no ;-:))) Niestety nie mam go w czym zrobić, także może za rok ... ;-:))) kotlet.tv [forum dyskusyjne, 05.10.2011; N: przekora89]. ~ o ja pierdziu jaki duzy. www.joemonster.org [podpis zdjęcia kotów, 05.11.2010]. ~ O ja cież pierdziu dajcie cos z nia do NSFW piekna figura. ujarani.pl [komentarz do zdjęcia tenisistki].

3. ‘wulgarne przekleństwo wyrażające dystans do usłyszanej informacji’: o ja pierdziu ja też jestem facetem i nawet miałem chęć wzmocnić grupę odwodzicieli i mięśnie prostownika grzbietu (???) Po co ja na to patrzę?? www.youtube.com [forum dyskusyjne, 2012; N: zwy-

czajnytaki; „Prosty sposób na seksowną pupę”]. ~ o ja pierdziu cóż za zbieg okoliczności bo ja też jeszcze nie umarłem :PP ^ ^ <hahaha> przypadki chodzą po ludziach :) panthera25.wruta.pl [forum dyskusyjne, 08.05.2010; N: ~:~P]. ~ Ja pierdziu. Co za hollywoodzka papka dla imbecyli. Przy okazji idealny przykład propagandy i manipulacji faktami. www.filmweb.pl [forum dyskusyjne, 06.12.2011; N: Ola_filmweb].

*Eufemizm bardzo wulgarne o ja pierdołę; formy o ja cię pierdziu / o ja cie pierdziu / o ja cież pierdziu intensywniejsze emocjonalnie.

o ja cię pierdziut / o ja pierdziut / ja pierdziut wykrz.

1. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem zachwyty, podziwu; uznania’: o ja pierdziut to będzie dopiero efekt – kawiarnia na 1000m :) www.luxlux.pl [forum dyskusyjne, 06.10.2009; N: gość]. ~ o ja pierdziut jaka akcja nóg w kłusie ;o Trzymaj się tam ! Dasz radę twardzielko ! ;D powodzenia jutro na zdjęciach :) www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 25.11.2011; N: jablkowitosc].

2. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem dezaprobaty’: o ja pierdziut, głupszego pytania już nie moglas wymyslec? Co wspolnego ma pupa z cipka? nic, dosłownie nic. a wiec co ma ci niby wyjść???? pomysl zanim sie zapytasz, nie beda sie z ciebie smiali. dojrzewamy.pl [forum dyskusyjne, 08.06.2010; N: criss90].

3. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia’: O ja Cię pierdziut... Ktoś stara się nas tutaj, hmmm, ewangelizować? www.wykop.pl [forum dyskusyjne, 2012; N: kaef]. ~ Ja pierdziut co za forum, ciekawe czy wypisuje to jakis jeden smutny klikacz, czy siedzi tu stado sfrustrowanych moherów. superauto24.se.pl [forum dyskusyjne, 21.04.2011; N: EustachyNaSzczypachy].

4. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem negatywnej oceny, niechęci’: O ja pierdziut, i dlatego nie lubie allegro. Wcisna byle kit, i jeszcze drożej niz oryginalna cena zakupu, a to jakas uzywana szmata masakra. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 15.01.2012; N: ja cie nie krece].

5. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem zadowolenia’: o ja pierdziut D ale był JUBEL BAL xD basen z w o ja pierdziut D ale był JUBEL BAL

xD koniec dobrego jutro b o ja pierdziut D ...
moblo.pl [05.05.2010; N: *sebek1_1992*].

**Eufemizm bardzo wulgarnego o ja pierdole; forma o ja cię pierdziut intensywniejsza emocjonalnie.*

o ja cię piernicze / o ja cię piernicze! / o ja cię / cię piernicze / o ja piernicze / o ja piernicze / ja piernicze wykrz.

1. 'rubasznie: wyraz podziwu, zachwytu, uznania': O ja cię piernicze... ponad 20 minut przeróżnych 'akcyjek', tych lepszych i tych mniej lepszych. Tą część traktujcie jako przygotowanie do naprawdę bombowej 20 kompilacji, a ta nieprędko nadejdzie. Dziś wystąpili: ja, Navi, Myszką i Feeden Utwory kolejno: 1. Netsky – Give & Take [...]. www.youtube.com [forum dyskusyjne, 11.07.2012; N: *Kondiasz*]. ~ O ja Cię piernicze. Ale masz wyobraźnię. Cholerne mi się podoba. o.O. wyrwane-z-pamięci.blog.onet.pl [forum dyskusyjne, 17.11.2010; N: *~Victim.; ocena opowiadania*]. ~ o ja cię piernicze jaka TY jesteś piękna <3 <3 www.photoblog.pl [komentarz do zdjęcia, 02.07.2012; N: *kalmimejbi*]. ~ o ja cię piernicze <3 jaka zajebista ta muza kocham ja <3 email121.wrzuta.pl [komentarz, 2010; N: *OhhhAhhhSEX*]. ~ o ja piernicze zajebiste grasz ; d łapa ;d. www.youtube.com [forum dyskusyjne, 2012; N: *OziqPL*].

2. 'rubasznie: wyraz dezaprobaty, protestu, sygnał negatywnego wartościowania': <Zuza> O ja cię piernicze, co za ludzie są w tym moim akademiku, to proszę siadać / <LeeLoo> A co się znow stało? / <Zuza> W kuchence na moim piętrze już od chyba trzech tygodni stał sobie kubek z niedopitą herbatą. kretyn.pinger.pl [dialog]. ~ O ja piernicze. Taki bądzież że szok jak takie coś może lecieć na płatnej telewizji?! www.filmweb.pl [forum dyskusyjne, 26.06.2012; N: *Jordan66*]. ~ Ja piernicze, jak się można dowalać do braku orzełka na koszulkach siatkarzy? Trzeba chyba być fanem jedyne go słusznego sportu narodowego (czytaj: piłka nożna) żeby robić z tego aferę. www.wykop.pl [forum dyskusyjne, 2012; N: *bohemit44*]. ~ ja piernicze czy na temat kibiców nie można już nic obiektywnie napisać: tylko wszędzie kibole, bandyci, przeklinają, biją itd. A taka jest prawda że to są ostatni ludzie honoru w tym kraju. www.sportfan.pl [forum dyskusyjne, 06.06.2011; N: *kibol patriota*].

3. 'rubasznie: wyraz zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': W ciągu 20 lat (jedna generacja) ich liczba w Hiszpanii wzrosła ze 100 tysięcy do 1,5 miliona. Czyli 15 krotnie (1500 %) O ja cię piernicze!!! W takim tempie Hiszpania będzie w ciągu kolejnych 20 lat znowu Islamskim Kalifatem tak jak 1000 lat temu. www.wykop.pl [forum dyskusyjne, 2011; N: *dzolero*]. ~ O ja cię piernicze szok! Na diecieNo nie przeżyję tego! kim jest tak w ogóle ta kobieta? ochyachy.pl [forum dyskusyjne, 28.06.2012; N: *bodzia72*]. ~ O ja cię piernicze, ciekawe co piszesz. Widocznie nie zareagowali powodów może być kilka nie chciało im się, nie mieli czasu albo bali się no cóż. www.fishing.org.pl [forum dyskusyjne, 15.01.2012; N: *kroku, z okolic Polańczyka*]. ~ o ja cię piernicze, jakie wy bzdury wypisujecie w tych artykułach... www.sportfan.pl [forum dyskusyjne, 06.06.2011; N: *filip.ag*].

4. 'oznaka obrzydzenia, odrazy, wstrętu': o ja cię piernicze to było bleeeee. Ciekawe czy kondonik był używany czy też nie hehe ^ ^ www.smog.pl [komentarz, 12.11.2006; N: *gość*].

**Eufemizm; formy o ja cię piernicze / o ja cię / cię piernicze intensywniejsze emocjonalnie.*

o ja cię pikam! / ja cię pikam! wykrz.

1. 'wyraz podziwu, zachwytu, uznania': O ja cię pikam!! :O wroclaw.hydral.com.pl [komentarz do zdjęcia, 01.01.2009; N: *Michał*]. ~ Ja Cię pikam! Rewelacja i ukłony w pas! Ponieważ planuję być w okolicy dopiero tydzień później, nie wypijcie wszystkiego. Czy będzie można nalać „na wynos”...? Się rozumie, wezmę własne szkło. boardreader.com [forum dyskusyjne, 2011; N: *Pancernik*; „Reply 3: Łódź, 6 sierpnia 1/3, Pivoteka Narodowa”].

2. 'oznaka entuzjazmu, radości, zadowolenia': Rozejrzyj się !!! żadnych ogrodzeń, strażników przecież tu jest ge-nial-nie! nareszcie możemy... Ja cię pikam!! Gdzie się podziały podziały klasowe, no gdzie? dobrylot.pl [forum dyskusyjne, 2011; N: *Król Julian*].

**Eufemizm; forma o ja cię pikam! intensywniejsza emocjonalnie.*

o ja cię pikole / o ja cię pikole! / o ja pikole / o ja pikole / o ja pikole! / ja pikole wykrz.

1. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem zadowolenia, radości, pozytywnych emocji': Przecież oni się znali przez tyle lat i mogliby

stworzyć świetną parę. Znowu się rozmarzyłam na ich temat. / O ja cię pikole! Przez Was cieszy mi się mordka i w ogóle jestem w innym świecie, teraz... Boże, gdyby tak się stało, to ja.. ojeja, nie wiem, co by się działo ze mną! dyskutuj.cba.pl [forum dyskusyjne, 08.07.2012; N: szyszata; „Odp: CSI:NY Kryminalne Zagadki Nowego Yorku”]. ~ O ja pikole. Fajnie ! Może kiedyś umówimy się na winko? Jutro z Pięknej odbieram maszynę :) mojmazmniewurza.blox.pl [forum dyskusyjne, 13.01.2012; N: ELDKA]. ~ o ja pikole!!!! Właśnie przeczytałem: AVIV GEFFEN with special guest STEVEN WILSON. sunday-of-life.blogspot.com [tytuł wpisu, 10.12.2008; N: M].

2. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem podziwu, zachwytu; uznania': o ja cię pikole jak morusek przesłodki Biję wszystkich na głowę. forum.labradory.org [komentarz, 03.11.2008; N: Kaziłk]. ~ O ja Cię pikole ... Boguśko, a gdzie ta róża Ci rośnie? forumogrodnicze.info [forum dyskusyjne, 12.02.2010; N: Gabriela, woj. Śląskie]. ~ Jak ja tutaj Hanię po raz pierwszy zobaczyłam, to pomyślałam, o ja cie pikole, ale fifaraa, na pewno jeździ służbobyem cinquecento. poltergeist.blox.pl [forum dyskusyjne, 08.08.2008; N: alkacja.79]. ~ O ja pikole za- je***** pro prostu jestem zazdrosna:(:(:(pięknie!!! utalentowanedzieci.wrzuta.pl [forum dyskusyjne, 2009; N: roxi]. ~ o ja pikole ej no bez kitu ale zarąbiście. jaramsie.pl/ [komentarz, 02.03.2010; N: ~kjpoka; „57jutubowiczów wykonało swoją wersję «We Are The World»”]. ~ rewelacja o ja pikole... genialne. www.digart.pl [forum dyskusyjne, 7.04.2009; N: ~She-BackInBlack]. ~ Jejku jak Raszko ślicznie się uśmiecha- słodziak!!! 12 kg??? o ja pikole, no ale czym się dziwił jak zajada się kiełbasą i makaronem ;). listydzdziecka.blogspot.com [forum dyskusyjne, 25.05.2012; N: betti312].

3. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem negatywnych emocji, negatywnego wartościowania': ~ sz, ale z ciebie detektyw o ja pikole. mo-jaolesnica.pl [forum dyskusyjne, 17.05.2012; N: K]. ~ o ja pikole! jaka bieda... zall.de! krisy.wrzuta.pl [forum dyskusyjne, 2009; N: kakagawa].

4. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem dezaprobaty': ja pikole skoro sie boisz to po jakiego grzyba w ogole kupowalas taki lek??
www.dobramama.pl [*forum dyskusyjne, 02.02. 2011; N: gość*].

5. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem rezygnacji, zwątpienia': kto by chciał taka ofermę losu która siedzi godzinie na wykładach i leca jej 3 razy notatki z kolan....ja pikole.... f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 04.03.2012; N: nieporadnizyciowo].

6. 'wyraz lęku, z troskania': Na gadu z Tygrysiem na fb ze Skowronkiem ^ ^ woowoow odezwał się do mnie ale zaraz spadam w kime ^ ^ hehe jutro do pracy...o ja pikole! dobra idę się kąpać i śpiulkać :) www.photoblog.pl [blog, 24.04.2012; N: smeerefeciaa, Zgorzelec, Warszawa].

7. 'rubaszne przekleństwo będące oznaką zreflektowania się': o ja cię pikole... właśnie mi się przypomniało ile mam roboty na przyszły tydzień. :(super. www.photoblog.pl [blog, 26.11.2011; N: *mywhitelies*, K, Warszawa].

8. 'wyraz sprzeciwu': o ja Cię pikolę, wex mi nie opowiadaj bo co Ty masz na bani to hahahahaahahaha grubo po prostu! ;D ľaahahahaahahaha na wspomnienia Cię wzięło hahahaha. weź te fazuncie było ślitaśne po prostu hahahahahahahaah ;D no bo my rządzymy ^ ^ www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 12.04.2010; N: thedopeshow].

**Eufemizm; formy o ja cię pikolę / o ja cię pikole! intensywniejsze emocjonalnie.*

**o ja cię pindole! / o ja cie pindole / o ja
pindole / o ja pindole / ja cię pindole / ja pin-
dole *wykrz.***

1. 'wulgarnie przekleństwo będące oznaką zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': o ja pindolę Q_O rozbiła mnie lasia, która poprosiła o mówienie po angielsku tuż po zadaniu przez holenderskiego policjanta pytania po angielsku. www.joemonster.org [forum dyskusyjne, 2009: N: Beckett]. ~ Ale kary !? – ja cię pindolę – za kradzież batonika dostanę więcej jak za zabicie człowieka! wiadomosci.onet.pl [forum dyskusyjne, 23.01.2012; N: ~Pavulon]. ~ Ja pindolę o 17 godzinie ponad 2 promile, ciekawe ile ma wieczorem????? www.glospasleka.pl [forum dyskusyjne, 06.04.2012; N: Itoś].

2. 'wulgarnie przekleństwo będące wyrazem dezaprobaty, sygnał negatywnej oceny': O ja cię pindole! – Ja poproszę Cole! – O ja cię...! www.fakt.pl [*fragment tekstu piosenki „Dosko” Stachursky'ego*]. ~ ja poproszę colę. o ja cię pindole – szczyt „artystyczny” Stachurskiego...

blip.pl [komentarz do piosenki, 28.11.2009]. ~ O ja pindole nawet po domu bym się tak nie ubrała. Fatalnie wygląda: ((nocoty.pl [forum dyskusyjne, 16.04.2012; N: ~ala]. ~ O ja pindole, następna słodycz! ;***** www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 26.06.2012; N: presse]. ~ o ja pindole, jak ja wyszłam D: www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 13.05.2012; N: wera]. ~ Ja pindole, co za pomysł!!! Ta Soblewska to jest chyba jeszcze bardziej piźnięta niż Górniakowa! www.pomponik.pl [forum dyskusyjne; N: ~Fredek].

3. 'wulgarne przekleństwo będące wyrazem sarkazmu i ironii': o jacie, ojacie – ale fajnie – o ja pindole... ale super (pierwsza liga to już było – teraz chałtury w bidnym polaczkowicie – kupio, kupio i to...) www.pudelek.pl [forum dyskusyjne, 27.05.2012; N: goś; o Joannie Krupie i jej wybranku].

*Eufemizm; formy o ja cię pindole! / o ja cię pindole intensywniejsze emocjonalnie.

o ja cię piórkuję / o ja piórkuję / o, ja żesz piórkuję / ja cię piórkuję! / ja cię piórkuję / ja piórkuję wykrz.

1. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem zdumienia, zdziwienia, zaskoczenia': No niech skomam... Wróciłem właśnie z końca Anglii, urlopu bez newsów, kompa i bełkotu i oczom nie wierzę.. Ten wspaniały orgiastyczny wręcz parlament pierdyknął? Ci co nas mieli odnawiać moralnie – jedyni mędracy wszechświata – już nic nie mogą? już się można z nimi rozliczać? Dwie kadencje nie wytrzymały połowy? O ja piórkuję... forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 09.09.2007; N: kicior99]. ~ O, ja żesz piórkuję. Toś się napisała!!! Jesteś pewna, że to Ty?? Taki słowotok spod pióra?:(;))) ja-kirke.blog.pl [forum dyskusyjne, 11.08.2008; N: Magda]. ~ Kto tam jeszcze został? Grzegorz? Ja cię piórkuję! Ty tutaj??? No wejdz, wejdz... skoro musisz. easywriter.pl [blog, 28.02.2012]. ~ Ja cię piórkuję ...ale kasa.... to ile w Polsce – wie ktoś może??? www.sportowefakty.pl [forum dyskusyjne, 2011; N: ArekPL].

2. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem podziwów, zachwytu, uznania': o ja cię piórkuję, Angelina wygląda niezłomnie, ale jest piękna, zachwycająca. www.kozaczek.pl [forum dyskusyjne, 16.12.2010; N: gość]. ~ O ja cię piórkuję. Powoli zbieram szczękę z podłogi po zoba-

czeniu tego, co macie powyżej. Chociaż na razie nie wszystkie gry zaprezentowane na 3DSa pokazują wysoki poziom, to Metal Gear Solid Snake Eater 3D jest niewątpliwie błyszczącym przykładem. www.niezgrani.pl [ocena, 29.09.2010; N: M, J. Tepper; „Metal Gear Solid Snake Eater 3D rozpalą wyobraźnię”].

3. 'rubaszne przekleństwo będące sygnałem negatywnego wartościowania': o ja cię piórkuję :O Co za partacze w mordę niemytą kopani Współczuję Ci bardzo, wiesz? forum.murator-dom.pl [forum dyskusyjne, 16.06.2010; N: madmags]. ~ Jedwabicie Zajebicie O.O o ja cię piórkuję CO ONA SOBIE ZROBIŁA ... :C JA PIERDOLE teraz płakać mi się chce :[Lindsay czemu??? a byłaś taka zajebista... pl-pl. connect.facebook.com [komentarz, 04.03.2012].

4. 'rubaszne przekleństwo będące sygnałem pozytywnego wartościowania': O ja cię piórkuję)) Wygląda naprawdę dobrze. forum.arowana.pl [forum dyskusyjne, 24.05.2012; N: Michal; „Odp: „AMAZONKA” – 3.000 litrów wody”].

5. 'rubaszne przekleństwo będące oznaką współczucia': I natychmiastowa panika jaką wywołują pojedyncze przypadki, gdy taka osoba odważy się wyjść na ulice. Zionacy grozą siup do innego świata, świata kalekich, okulawionych dusz, zamkniętych w słojach braku społecznej akceptacji. Ja piórkuję. Wyobrażacie sobie, jak ci ludzie muszą przeżywać to, że nikt ich nie chce? www.taraka.pl [post, 21.12.2011; N: M, K. Wirpsza].

*Eufemizm; formy o ja cię piórkuję / o, ja żesz piórkuję intensywniejsze emocjonalnie.

o ja cię pitole / o ja cię pitole / o ja pitole! o ja pitole / oja pitole / oja pitolee! wykrz.

1. 'grubiańskie przekleństwo będące oznaką radości, zadowolenia': o ja pitole!!!! nareszcie jakas czerwcóweczka sie objawiła, bo ja tu od czasu do czasu Beasie widuję a tak to nikogusieńko chlip chlip. dziecko-info.rodzice.pl [forum dyskusyjne, 17.11.2010; N: Kata, Lizbona, Warszawa].

2. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem obrzydzenia, odrazy, wstrętu': O ja pitole, zaraz się zrzygam :rotfl: Bleeeeeeeee! :rotfl. wizaz.pl [forum dyskusyjne, 17.06.2011; N: askawtn].

3. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': o ja pitole ale masz nikita problem! ile masz dzieciaków? nic. ja tez mieszkam sama, czekam na magiczny

maj, kiedy się synus do mnie przeniesie. szkoda tylko, że robi to z bólem serca!!! www.netkobiet.pl [forum dyskusyjne, 02.03.2012; N: nika29; „Re: Teściowa i mąż mamisynek! Masakra!”].

4. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem rozczarowania i złości’: O ja pitolee!! Zamiast uprawnionego musu wyszła jakaś przypalona czekoladowa breja bakusiopodobna!!! O matko i córko! Zapisać: nigdy nie rozpuszczać czekolady w mikrofalówce... XD. www.bravo.pl [forum dyskusyjne, 28.12.2010; N: Dawaj_Mi_Wła...].

5. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem politowania’: o ja pitole, człowieku weź się ogarnij, co ty nagrywasz z takim sprzętem, u cioci na imieninach? dla takiego paprocka to styknie windows movie meaker. foton.kalisz.pl [forum dyskusyjne, 08.03.2012; N: Gość].

6. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem lęku, przestachu’: Odpowiedz na ten temat »o ja cię pitole ale grzmi .masakra../boje sie. pioruny biją straszne. zalewa nas. f.kafeteria.pl [temat forum dyskusyjnego, 07.2009].

7. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem zreflektowania się’: O ja cię pitole, w życiu nie dam końcówki! ;o))) niemnieszukasz.blox.pl [forum dyskusyjne, 04.10.2009; N: lo-ko].

*Formy o ja cię pitole / o ja cię pitole intensywniejsze emocjonalnie.

o ja cię smole / ja cię smole wykrz. ‘rubaszne przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia’: O ja cię smole, zdjęcia i tytuł to całowanie w karczek i styl cała Ty, a na dodatek laska pisze ‘ukłon w stronę’ i ‘nie umiem kończyć’ czyli jak ja. A i jeszcze o tym że chce starego stylu, BO TEN JEST TAKI NIE JEJ ;dd Pata, jesteśmy wzorami dla słodkich szesnastek ^^ patrmar.blogspot.com [forum dyskusyjne, 04.10.2010; N: mainstreamowa]. ~ O ja Cię smole mały terrorysta;))))!!! Może powinnaś zacząć nosić jakieś ochraniacze czy coś, zebys tylko w szpitalu nie wylądowała przez...malutkie dziecko;)))) smyki.pl/ domeny/lovely.pl [forum dyskusyjne, 31.07.2007; N: Mama Ala]. ~ ja Cię smole, UFO w Gliwicach! www.youtube.com [tytuł, 2010].

o ja cię solę / o ja cię sole / ojacie sole / ojacie sole! / ja cię sole / jacie sole wykrz.

1. ‘rubaszne przekleństwo będące wyrazem zachwyty, podziwu, sygnał pozytywnego war-

tościowania’: o ja cię sole ale ekstra!!! ada2008.wrzuta.pl [forum dyskusyjne, 2009; N: demilovato]. ~ Ojacie sole co za lejdi:) Bośko:**** www.photoblog.pl [komentarz do zdjęcia, 28.01.2008; N: kissslowly]. ~ Ja Cię Sole podziwiam za tą drobną równiutką kosteczkę. dziecko-info.rodzice.pl [forum dyskusyjne, 9.10.2009; N: smoki, Kraków].

2. ‘rubaszne przekleństwo będące oznaką lęku, obawy’: Yyyyyyyyy skolioza może się zwiększyć o ja cię solę a ja nie dostałam żadnego gorsetu ;(ale lipa ja nie chce spowrotem to co miałam może mi się nie pogorszy:(www.skolioza.fora.pl [forum dyskusyjne, 20.09.2008; N: smesna].

3. ‘rubaszne przekleństwo będące wyrazem dezaprobaty, sygnał negatywnego wartościowania’: Jacie sole wy poważnie śledzicie ludzi po nocach?? ale ci dziennikarze faktu, to chyba jak SBCja, MAKABRA. nocoty.pl [forum dyskusyjne, 03.03.2012; N: ~masia].

4. ‘rubaszne przekleństwo będące wyrazem namysłu, zastanowienia’: chyba zartujesz? musi być cały mechanizm? o ja cię sole hmmm ile taki mechanizm może kosztować? forum.octaviacub.pl [forum dyskusyjne, 10.06.2007; N: janusz_007, 30, Lubaczów].

5. ‘rubaszne przekleństwo będące wyrazem zaniepokojenia, niepewności’: ojacie sole! Gdyby nie to, że obiecałam Krisowi na pewno bym nie tańczyła przy rurze :P Dystans się ma, więc zabawa najważniejsza.. chociaż wiadomo, co mają zrobić z tą rurą ;) zazdrość. www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 14.05.2008; N: chinitalaviajar].

6. ‘rubaszne przekleństwo będące wyrazem ubolewania’: ojacie sole... co za dni mam.. wczoraj byłam w el..co się tam działo to się po prostu nie da opisać. www.photoblog.pl [blog, 04.04.2009; N: czass].

o ja cię sram! / o ja cię sram / ja cię / jacie sram wykrz.

1. ‘wulgarnie przekleństwo będące wyrazem negatywnych emocji, oznaką niechęci’: O ja cię sram! Przecież ja nienawidzę wstawać do szkoły! Jak ten twórca na to wpadł? Jezusie, jaki on błyskotliwy – udostępnię to! OOhhh taaaaak! Yeeeeeaaah. www.youtube.com [komentarz do filmu].

2. ‘wulgarnie przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia, zdziwienia, zdumienia’: o ja cię

sram... co wy jacyś pegierowcy?? nawet pluga nie wyciągnął...chciał wyjechać bez napędu?? co wy macie po 11 lat?? www.youtube.com [komentarz, 2009; N: *twister*].

3. 'wulgarnie przekleństwo będące wyrazem dezaprobaty, sygnałem negatywnego wartościowania': ja cie sram.... jakie to wszystko tu niedojrzałe. w jakim? w takim w którym coś do niej czujesz!!!! dojrzwamy.pl [forum dyskusyjne, 2012; N: *Farciarz97*]. ~ jacie sram. feshyn pierwsza klasa podstawówki. no urywa doope. www.maxmodels.pl [forum dyskusyjne, 05.08.2012; N: *iselin-is*].

o ja cię sunę / o ja cię sunę! / o-ja-cię-sunę! / o ja cie sunę / o ja cię sunę! / o ja cie sunę / no ja cie sunę / ja cię sunę / ja cie sunę! / ja cie sunę wykrz.

1. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem podziwu, zachwyty; sygnał pozytywnego wartościowania': O ja cię sunę! Ale jazda! / Ok, spójrzmy inaczej, wytłumaczyć Ci to na podstawie popkultury. W całej popkulturze, we wszystkich znanych mi dziełach, a znam ich dosyć sporo, Thor jest właśnie przedstawiany jako bohater przesadnie pozytywny, do granic możliwości wyidealizowany. A to, co prezentuje autor tej książki to typowe popkulturowe przedstawienie Odyna. Serio. :D. efantastyka. [pl](http://forum.dyskusyjne.pl) [forum dyskusyjne, 26.06.2012; N: *Lorelay*]. ~ O-ja-cię-sunę! Przepiękna łazienka! mili-ines. blogspot.com [komentarz do zdjęcia, 25.06.2012; N: *Imago*]. ~ o ja cie sunę:)) super sprawa, gratuluję pomysłu :)) piekniemiasto.blogspot.com [forum dyskusyjne, 05.02.2010; N: *gosia*]. ~ Jaciepierzdiu! Ło matko! Ja cie sunę! O w morde... i co tam jeszcze chcesz, bo mi szczena opadła normalnie :o Coś pięknego (żeby nie napisać „ładne rzeczy” albo „ładne kfiotki”!) :D ladnerzeczy.pl.blogspot.com [forum dyskusyjne, 02.10.2011; N: *kasica53*]. ~ ja cie sunę z taka to by sie zabawiło niezła sunia. ja.tu.tylko.wrzucaam.wrzuta.pl [komentarz, 2009; N: *koks*]. ~ Ja cie sunę ale jechanka. milutki11.wrzuta.pl/audio [forum dyskusyjne, 2008; N: *Byku*].

2. 'grubiańskie przekleństwo będące oznaką radości, zadowolenia': O ja cie sunę, moja ukochana Barcelona! I La Boqueria! Tam mogłabym zamieszkać :) odkuchnii.blox.pl [forum dyskusyjne, 22.09.2011; N: *Maggie*].

3. 'grubiańskie przekleństwo będące oznaką zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': o ja Cię sunę, toś naprodukowała... w takich szarych ze srebrem sunąć po mieszkanku, bajeczka :D ale podobają mi się każde w tym poście :) rewelacja! roznosci.dlaprzyjemnosci.blogspot.com [forum dyskusyjne, 22.09.2011; N: *Ewa*]. ~ Odpowiedz na ten temat » Ja cię sunę, Brydżyt jest w cionży z Nikiem!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!! f.kafeteria.pl [temat forum dyskusyjnego, 2010]. ~ alergia krzyszowa – ja Cie sune, o tym to nie słyszałam nawet.... niezłe. co do tego co napisałaś zmijko – powoli się tego ucze. fajna-mama.pl [forum dyskusyjne, 14.06.2012; N: *suzana_i*]. ~ Moim zdaniem Rosjanie są zwyczajnie mądzy. Roznieśli Włochów 3:0, zdeptali Czechów 4:1 Jakby chcieli to mimo pomocy siedzą Polaków też zdeptaliby jakieś 5:1. Ale nie chcieli. Dali nam szansę. Panowie Rosjanie. Przepraszamy Was za naszych IDIOTOW i Dziękujemy. / no ja cie sunę...ale cie nias zasrany...przepróż proszę mame za to że się taki urodziłeś i wyjedź na stałe do rosj...pajac nie poukładany no... www.sportfan.pl [forum dyskusyjne, 14.06.2012; N: *Gość*].

4. 'grubiańskie przekleństwo będące oznaką zniechęcenia; irytacji': O ja Cię sunę, jak mi się nie chce. Jak mi się nic mojego nie podoba. Ja chcę spać i nie myśleć :-(Buuu... siedem. blip.pl [notka, 24.02.2010]. ~ ja pierdziele. ta pogoda mnie dobije... cały dzień leje, a miałam dziś do bliźniaczek iść.. o ja Cię sunę jaki teraz leje deszcz! www.photoblog.pl [blog, 01.06.2012; N: *K*]. ~ O ja cię sunę... / Nikt mnie nie uprzedził!!! Wchodzę sobie dziś rano na moje-go bloga, który jest wszakże naszym wspólnym dobrem, ale w końcu ja tu płacę czynsz i patrzę: jak spałam, ktoś mi przemeblował*! moje-waterloo.blog.pl [tytuł wpis, 12.12.2007; N: *K*].

5. 'grubiańskie przekleństwo będące oznaką lęku, przestachu': o ja cię sunę! już się zaczynam bać, bo lalczka Chucky to mój koszmar z dzieciństwa :P mikrominisza.blogspot.com [forum dyskusyjne, 02.07.2012; N: *Urshula*].

6. 'grubiańskie przekleństwo będące sygnałem negatywnego wartościowania': O ja cie sunę, masakra! konkretne! wrzuta.pl [forum dyskusyjne, 2010; N: *tomek*].

7. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem negatywnych emocji': O ja Cię sunę! Co?

Nic. aikreskowanes.blogspot.com [tytuł, 16.05.2012].

o ja cię zabije / o ja się zabije / ja się zabije! *wykrz.*

1. 'wyraz pozytywnych emocji': ja piermandole!! ; DD taa rozmowa musiała się tutaj znaleźć?! ; O ja Cię zabije ! Głupek mój <33 aaa co do zdjęcia to zostawię to bez komentarza! xdd. www.photoblog.pl [26.10.2011; N: *xgagatekx*].

2. 'wyraz rozczarowania': PS. Z ostatniej chwili: właśnie dostaliśmy w dupe od Belgów w koszykówkę a od Estonczyków w piłkę nożną!!! Ja się zabije! qfadrat.salon24.pl [felieton, 15.08.2012].

3. 'wyraz niezgody na coś': „Bywa, że dopada cię chandra, nie masz najmniejszej ochoty na wystawienie choćby nosa za drzwi, wszystko cię drażni, nie masz ochoty nikogo widzieć. Ale wiesz, że sobie z tym prędzej czy później poradzisz. Jakie masz sposoby na pozbycie się uczucia, że jesteś «gruba, brzydka, niekochana i nieszczęśliwa»?” O ja się zabije ... no aż tak źle ze mną nie jest. Jestem zgrabna, ładna, kochana i szczęśliwa ... a że już drugi chłopak mnie porzucił? Jego problem. Będzie kiedyś żałował. NKJP [www.forumowisko.pl, forum dyskusyjne; N: *anita i in.*].

o ja fakam / ja fakam! *wykrz.*

1. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem podziwu, zachwyty; uznania': Beata Kowalska Betija o ja fakam, zniewala ! *. * www.facebook.com [02.02.2012].

2. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': o ja fakam ale mi wywaliło aż szyby zatrzęsy a to dobry znak... czekam na całość! www.clubowe.pl [forum dyskusyjne, 04.03.2012; N: *Betija, K, 19, Elbląg*].

3. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem negatywnych emocji': Ty, jutro pogrzeb (kartkówka) z bioli. Ja fakam! Kompletnie nic nie umiem. redakcja.mam.media.pl [„Antrakt” 04.2011, s. 16; artykuł; N: *M, M. Maciąg; o slangu młodzieżowym*].

o ja jego *wykrz.* 'negatywne zdziwienie i zaskoczenie, zdenerwowanie, irytacja, zniesmaczenie, pechowa sytuacja, niezadowolenie; wypowiedane najczęściej z przedłużeniem „e” o ja jeeego. oznacza mniej więcej to samo co:

o ja pierdole, o ja jebie, o kurwa': -Tyy mieliśmy jutro iść na mecz ale złamałem nogę.. – O ja jęgo... i co teraz?? www.miejski.pl. *Eufemizm.

o ja perdy / ja perdy! *wykrz.*

1. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem podziwu, zachwyty, uznania': o ja perdy.... kondzio...elo TYYY!!! ładne rzeczy robisz z tą piłką:)? www.youtube.com [komentarz do filmu, 2008; N: *malyrower100*].

2. 'grubiańskie przekleństwo będące oznaką protestu, niezgody na coś': Odnosząc się Krootki do posta pod Tobą i koleś który napisał tam, że zgody są fajne bo kibice przyjeźdźni mają darmowe bilety ..to tylko powiem ja perdy! :E. aneob.za.pl [forum dyskusyjne].

*Eufemizm bardzo wulgarnego o ja pierdole.

o ja pierdu / o ja pierdu! / ja pierdu! *wykrz.*

1. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': O ja pierdu! To jest chyba największy fuckup Google jaki widziałem w życiu. Jeśli wszystko się potwierdzi, to powinny tam polecieć głowy. plus.google.com [forum dyskusyjne, 13.01.2012; N: *G. Świechowski*]. ~ Ja pierdu!!!!!!!!!!!! On prawie jak Villas się zachowuje!!!! www.pomponik.pl [forum dyskusyjne, 20.07.2012; N: *~Rober*].

2. 'grubiańskie przekleństwo będące oznaką negatywnych emocji, pogardy': Neuron: ŚMIERDZI JAK NIGDZIE! TO WSZYSTKO WINA TUSKA!!!! ILE CI BIEDNI LUDZIE BĘDĄ TAK JESZCZE ŻYĆ??? JA SIĘ YTAM!!!!!!!!!!!!... Ale masz świński ryj, o ja pierdu. epoznan.pl [forum dyskusyjne, 01.08.2012; N: *~Hubert*]. ~ Neuron: PESTKA I KAPONIERA OD 11! TO MOŻE I TEATRALKI??? JA SIĘ PYTAM!!!!... stary to twój ryj? o ja pierdu. Tobie to by się dopiero remont przydał. epoznan.pl [forum dyskusyjne, 30.07.2012; N: *~Hubert*].

3. 'grubiańskie przekleństwo będące oznaką zreflektowania się': O ja pierdu, a ja głupi czekałem na 0,3 o jak ja jestem głupi. www.bankier.pl [forum dyskusyjne, 21.09.2011; N: *~poliszynel*].

4. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem podziwu, zachwyty; uznania': o ja pierdu! muszę to powiedzieć – wyglądasz nieprzyzwoicie dobrze w tym kostiumie. balkonetka.pl [forum dyskusyjne, 09.07.2011; N: *magdus; komentarz do zdjęcia*].

*Eufemizm bardzo wulgarnego o ja pierdole.

o ja pierdule / o ja pierdule / ja cie pierdule / ja pierdule! wykrz.

1. 'wulgarne przekleństwo będące wyrazem negatywnych emocji, gniewu, złości': o ja pierdule toć tutaj debile i dzieciaki siedzą to sie nie dowiesz. www.samusia.pl [forum dyskusyjne, 26.09.2009; N: gość]. ~ rano tez es pt „agnieszka odbierz telefon chce z toba porozmawiac”...i miałam nieodebrane połączenie tylko nie wiem co był pierwsze bo telefon miałam w torebce...ja cie pierdule... czarnyaniel21.blog.interia.pl [blog, 14.11.2008; N: K]. ~ Ja pierdule! jej blog, jej słownik i jej sprawa! a jak macie jakiś problem to se go rozwiążcie poza tym portalem między sobą! www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 24.03.2011; N: wyrafiinowanax3].
2. 'wulgarne przekleństwo będące wyrazem negatywnej oceny, dezaprobaty': no co Wy hehe :) o ja pierdule... większego lelum polelum to w życiu nie słyszałem :) jakiś banał ot co!!! forum.interia.pl [komentarz, 26.10.2009; N: ~Ruti].
3. 'wulgarne przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia, zdumienia': o ja pierdule:/ masakra;/ www.smog.pl [komentarz do filmu, 30.08.2008; N: gość].

**Eufemizm bardzo wulgarnego o ja pierdole.*

o ja pierdyle / o ja pierdyle wykrz.

1. 'wulgarne przekleństwo będące oznaką zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': O ja pierdyle, dziewczyny! Normalnie jakbyście czytały mi w myślach! Właśnie w ostatnich dniach miałam cholerną ochotę aby obejrzeć po raz nie wiem już, który „Szkolę uczuć”, ale że wstawiłyście przeróbkę książki to natychmiast biorę się do czytania. chomikuj.pl [forum dyskusyjne, 23.05.2012; N: Kami-Loczek-Blond]. ~ o ja pierdyle to teraz takie zadania dają na maturze? www.forum.optimalizacja.com [forum dyskusyjne, 03.05.2011; N: sleaquit]. ~ O ja pierdyle. Patryk też się tak lubi wygłupiać. Związuje mi albo sobie nogi albo ręce :Boje się: I kto się prędzej uwolni – wygrywa... dziecko-info.rodzice.pl [forum dyskusyjne, 11.01.2012; N: Olusia].
2. 'wulgarne przekleństwo będące wyrazem podziwu, zachwyty; uznania': O ja pierdyle... zajebiste. Dzieciństwo mi się przypomniało hahaha Podobna mi się. niezlekino.pl [ocena, 2011; N: Ziu].
3. 'wulgarne przekleństwo będące wyrazem dezaprobaty, sygnał negatywnego wartościowania':

o ja pierdyle, a ty sie chcesz ubierac dla kogos? chcesz wygladac „wporzo”? czy bezpiecznie? masz pod deklek cos wiecej? jak masz to chyba masz wlasne zdanie w temacie ubierania. spruszek.nethit.pl [forum dyskusyjne, 26.03.2004; N: gildor; „Re: jak się ubrać na motor bez przypału”]. ~ o matko!!!...co to kutwa ma być?!!! o ja pierdyle....ogólnie to żal.. jakiś głos śpiewa blee....śpiewa jakby mu się kupe chciało ale by nie mógł....stękać;/ patrz.pl [forum dyskusyjne, 20.01.2010; N: Asia xD; ocena].

4. 'wulgarne przekleństwo będące oznaką zniechęcenia': O ja pierdyle... odechciewa mi sie powoli :(Czyli ze jesli zamowie na te 150 euro, tzn. do to cła nie ma. Jak powyżej i przechwyca to do 17% wartosci zamowienia+shipping. A vat? Skad US wie ze powinnam go zaplacic? www.chusty.info [forum dyskusyjne, 23.03.2011; N: beannshi].

**Eufemizm bardzo wulgarnego o ja pierdole.*

o ja piermandole / o ja piermandole! / o ja piermandole / ja piermandole! wykrz.

1. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': Rysiu się wkurzył, było mu jej żal bo widział, że jest zła sama na siebie, ale z drugiej strony mogła go posłuchać, a nie ryknąć bekiem jeszcze głęśniej gdy mu się wyrwało na widok tego co było pod chustką – o ja piermandole, wyglądasz o 10 lat starzej! No i się pokłócili. krysiariusiu.blogspot.com/ [blog, 19.11.2011]. ~ Outsider napisał: Mike, zostałeś pobity :) 1270! / o ja piermandole! www.kult.art.pl [komentarz, 03.01.2007; N: dżef, Siemianowice Śląskie].
2. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem dezaprobaty, negatywnej oceny': o ja piermandole:) nie no to jest przesada – widac ci sut, masz bardzo nienaturalne silikonowe bimbały, a sukienka odsłania zbyt wiele. LIPA jednym slowem:) szafa.pl [komentarz, 30.07.2009; N: diwa28].
3. 'grubiańskie przekleństwo będące oznaką zreflektowania się i złości': Edek12345 napisał/a: no tak a jeśli trzeba będzie wymienić te gumowe i teflonowe wkładki z przewodnic zacisku to trochę więcej zapłaci / o ja piermandole to faktycznie. lepej nie rób tego. bo pujdziesz z torbami. jeździj tak jak jest.... no prosze cie. / panowie nie róbmy sobie jaj. www.golf3.pl [forum dyskusyjne, 10.09.2009; N: SotoM, 30, Szczecin].

4. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem rozgoryczenia': Ja piermandole! Różniaste wiżje żywota swego miałam, sprowadzające się wszystkie do tego że źle skończę, ale rzeczywistość zadrwiła sobie nawet z mej nad-bujnej wyobraźni. arietta.blog.pl [blog, 21.03.2011; N: arietta].

*Eufemizm bardzo wulgarnego o ja pierdole.

o ja pikusiam! *wykrz.* 'wyraz podziwu, zachwyty, uznania': bannery robie w photoshopie, a jeżeli chodzi o animacje to już bardziej skomplikowane Najpierw ucinam video i convertuje do avi w programie VirtualDub, później converuje do formatu gif w AviGifConverter, a później zmniejszam w ImageReady (który jest w zestawie z photoshopem), edytuje też w photoshopie (podrasowuje kolory), a później znowu przetrucam do ImageReady i zapisuje Rozumiesz? xD / O ja pikusiam! Umiesz takie coś?! Z nieba mi spadłaś. Czy takie avatarki są bardzo pracochłonne? Bo miałabym prośbę. accordgen.strefa.pl [forum dyskusyjne; N: K].

o jasna! *wykrz.* 'przekleństwo będące wyrazem lęku, przest్రachu': Jakichś trzech stoi na szosie? O, jasna...! – zaszemrały mu wargi, tak cicho wyrzekł teraz: – O, jasna cholera! Bo jeśli to pepeerowcy? Mort. C, 1 166 [powieść, Tp. (M, Kieleckie, wieś)].

o jasna anielka! / anielka / Anielka / jasna Anielka! *wykrz.* 'rubaszne przekleństwo': o jasna anielka!!!! loo0ool.wrzuca.pl [komentarz, 2008; N: Vanilli2]. ~ „o jasna anielka, święta genowefo” hahaha xD. swir.us [forum dyskusyjne, 26.07.2007; N: shelly]. ~ Tam zamiast sumienia jest czarna szmata. O jasna Anielka, tak oskubać własny naród, kto potrafi. hakim.salon24.pl [forum dyskusyjne, 25.02.2011; N: FLAMENCO07322]. ~ O jasna Anielka szkoda, że nie jestem kobietą, poważnie czy aby być zauważaną trzeba się „podkładać”, oj świat na psy szedł i stara prawda wychodzi, że światem d...a rządzi. www.plotek.pl [post, 2011]. ~ Jasna Anielka!. Czyżby B. miał tutaj wtyczkę! od zawsze wiadomo, że to agentka ;) forum.gazeta.pl [temat postu, 29.10.2001; N: tequila IP].

o jasna cholera / jasna cholera! *wykrz.* 'rubaszne przekleństwo będące oznaką zdener-

wowania': Jasna cholera! Gdzie jest mój oryginał świadectwa maturalnego? www.ezoforum.pl [temat wątku, 2011]. ~ Czy leci z nami pilot? / Jazda gwarantowana, nastaw na maska zaraz / w miastach narasta fama / Pilot gdzieś zaginął / O jasna cholera, dramat, kraksa gwarantowana / nas stać by wzrastać nadal / tekstyhh.pl [tekst piosenki]. ~ Kiedy słodko sobie spałam obudził mnie mój budzik, którego nigdy więcej nie ustawie. Jest to piszczenie Barbies na horrorze. Huehuehue – O jasna cholera – powiedziałam sama do siebie i gwałtownie się przebudziłam. www.photoblog.pl [blog, 6.10.2011; N: rascacielo, Kalisz].

o / oo jasna cholercia / o jasna cholerka / jasna cholercia / jasna cholerka *wykrz.*

1. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': O jasna cholercia, ten koło kierowcy jest ogromny. Różnica taka, że chyba trudniej go przebić koło kierowcy niż z tyłu wieży, ale z dla wyższych od T44 tierów to chyba nie problem. forum.worldoftanks.eu [forum dyskusyjne, 09.11.2011; N: Flyagaric]. ~ Redhaired Witch. O jasna cholercia, to my mamy podobne dylematy! :bounce: Hahahaha! Czas się zdecydować, ale to nie jest łatwe, mając na uwadze dobro i piękny <nieza-ciemny> miodowy kolor... Machnijmy sobie tym cynamonem, oby tylko za bardzo nie zniwelowało efektu henny. wizaz.pl [forum dyskusyjne, 20.03.2011; N: sylvia_doll]. ~ oo jasna cholercia to na onecie to ja jestem na początku !!!!!!! www.bryanadams.pl [forum dyskusyjne, 14.06.2011; N: Archon; „Re: Media o koncercie :)”]. ~ Zenk napisał(a): Dlaczego mam używać Twojej strony, a nie na przykład: bit.ly, tinyurl.com? / O Jasna cholerka nie wiedziałem z tym nakłanianiem już usuwam. letsplej.pl [forum dyskusyjne, 04.06.2012; N: grywids].

2. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem zachwyty, podziwu': o jasna cholerka jakie cuda! ja planuje od 2miesiecy zakupić właśnie taki rower, ale niestety ceny mnie rperazaja:(blogi.szafa.pl [forum dyskusyjne, 15.05.2012; N: raffine1]. ~ O jasna cholercia. Ja kształcę się w zawodzie informatyka, ale w pisaniu takich tutków to dopiero petzam i się toczę równocześnie. www.forum-fallout3.net [forum dyskusyjne; N: TimeX]. ~ O jasna cholerka, wiesz coś o tym?, tzn. gdzie to dalej jechało, i? tak da-

lej, pierwszy raz na yt widzę w naszych okolicach tą lokomotywę. [www.youtube.com \[forum dyskusyjne, 2012; N: rockystallion1\]](http://www.youtube.com/forum/dyskusyjne,2012;N:rockystallion1). ~ cholercia dziolchy a ja nie mam laktatora ani kupionego ani na żadnej liście jak to się kurna stało, że o nim w ogóle nie pomyślałam No nic, zakupię ręczny – jasna cholercia ciekawe co jeszcze mi wyskoczy!!! [mjakmama24.dlarodzinki.pl \[forum dyskusyjne, 16.07.2012; N: chudik28\]](http://mjakmama24.dlarodzinki.pl/forum/dyskusyjne,16.07.2012;N:chudik28). ~ ech jasna cholercia szkoda faceta... ale grę mogliby wydać. byłaby kolejnym dowodem na to, że to wielki kierowca, znana osoba, fajny człowiek. [www.frazpc.pl \[forum dyskusyjne, 21.06.2004; N: smile aka 'Starzydziad'\]](http://www.frazpc.pl/forum/dyskusyjne,21.06.2004;N:smile_aka_Starzydziad).
**Eufemizm.*

o jasna ciasna / o jasna ciasna kaktusowa / jasna ciasna! wykrz. 'rubaszne przekleństwo': Wstałem i używając całej siły wyjąłem drzwi z zawiasów. – O jasna ciasna, ale to diabełstwo ciężkie. Po chwili odkładając drzwi oznajmiłem ochoczco. – Jesteśmy wolni. [www.margonem.pl \[forum dyskusyjne o grze komputerowej\]](http://www.margonem.pl/forum/dyskusyjne_o_grze_komputerowej). ~ O jasna ciasna. Chyba kupię sobie karnecek? :) [www.youtube.com \[komentarz do filmu, 2012; N: ArczeTV; „Spotkanie z zarządem GTŻ, ceny biletów.”\]](http://www.youtube.com/komentarz_do_filmu,2012;N:ArczeTV;Spotkanie_z_zarzadzem_GTZ_ceny_biletow). ~ Pęknięcie powstało w wyniku podniesienia betonu, wejścia nie od wody. Naprawa poprzez odnowienie elewacji nic nie pomoże. Trzeba wymyślić coś innego. w tej chwili nie mam dostępu do kom. Poradzę później. Achaja / O jasna ciasna... Ok, dzięki będę cierpliwie czekać :) [forum.murator-dom.pl \[forum dyskusyjne, 09.04.2010; N: Zbigniew100\]](http://forum.murator-dom.pl/forum/dyskusyjne,09.04.2010;N:Zbigniew100). ~ O jasna ciasna kaktusowa, ja to chciałem dodać, teraz Ty capniesz łebko moją górę wykopów. [www.wykop.pl \[forum dyskusyjne, 2010; N: Qster\]](http://www.wykop.pl/forum/dyskusyjne,2010;N:Qster). ~ Pierwszy raz słyszę ten tekst „O jasna ciasna kaktusowa” kupuję go bo uśmiełem się do monitora i to na głos. [www.wykop.pl \[forum dyskusyjne, 2010; N: nokash\]](http://www.wykop.pl/forum/dyskusyjne,2010;N:nokash). ~ Pytania o literaturę kończą się tak samo, jeżeli o kobiety chodzi. Prym wiedzie nieśmiertelny Paulo Coelho i cytaty o RZECZYWISTEJ miłości. Jasna ciasna! Już minęło pięć minut, starsza pani w białych spodniach daje sygnał do zmiany stolików. szmin-kanakoszuli.blog.onet.pl [blog, 24.05.2012].

o jasna kurwa i stu milicjantów wykrz.

1. 'bardzo wulgarne przekleństwo będące wyrazem zachwyty, podziwu; uznania': Po ostat-

niej scenie siedziałem przed laptopem z browarem i mówiłem: o kurwa.. o ja pierdole.. o Chryste Panie.. o chuj.. o jasna kurwa i stu milicjantów.. o ja cież nie pierdole.. o kurwa.. Już się zacząłem powtarzać więc podejrzałem, że tak właśnie wyglądała ta pętla.. Skurczysyny potrafią zaskoczyć i wkręcić widza w „no zajeb mnie jak najmocniej ale nie mogę się doczekać nowego sezonu!”.. Dlaczego polskie seriale takie nie są.. szesienapic.blogspot.com [blog, 21.12.2011; N: toft].

2. 'bardzo wulgarne przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia': O jasna kurwa i stu milicjantów... Umarłem... Jestem u bram raju czy ja snie? [chris923.pinger.pl \[notka, 25.02.2010; N: Cristallboy\]](http://chris923.pinger.pl/notka,25.02.2010;N:Cristallboy).

o jasny chuj wykrz.

1. 'bardzo wulgarne przekleństwo': o jasny chuj. wrzuta.pl [komentarz, 2011; N: tekila].
2. 'bardzo wulgarne przekleństwo będące wyrazem negatywnych emocji, negatywnego wartościowania': o jasny chuj Beata nie mogę z tobą. [www.luubie.pl \[temat wątku\]](http://www.luubie.pl/temat_watku).

o jasny gwint / o jasny gwint! wykrz. 'rubaszne przekleństwo': O jasny gwint, gdzieś tu miałem szminkę ... foto-arbiter.flog.pl [komentarz, 08.06.2011; N: Mario, 41, Poznań]. ~ Elektrykiem być, o jasny gwint / Wszystko zaczęło się niewinnie. Nasz dom w momencie zakupu miał niewielką wyspę w kuchni. Jednym z pierwszych projektów były nowe blaty i powiększony blat wyspy. Aż się prosił o światło. [syracuse.blox.pl \[blog, tytuł wpisu, 11.12.2011; N: anetacuse\]](http://syracuse.blox.pl/blog,titul_wpisu,11.12.2011;N:anetacuse). ~ O JaSNY gwint! Ale poleciało. ze 154 do 11.31! [gielda.onet.pl \[forum dyskusyjne, tytuł wątku\]](http://gielda.onet.pl/forum/dyskusyjne,titul_watku).

o jasny piorun! / o jasny pierun / jasny piorun wykrz.

1. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem sarkazmu, ironii': O jasny piorun! Czyżby to mógł być jakiś nowy, ruski piorun? wiadomosci.wp.pl [forum dyskusyjne, 21.05.2012; N: ~benk].

2. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem dezaprobaty, negatywnej oceny': o jasny pierun / Obiecywałam sobie, że politykę będę obchodzić szerokim łukiem, ale dzisiaj JWP po prostu przepchnęły takie cudo, że nie mogłam

się powstrzymać. irian.blox.pl [temat wpisu, 10.10.10; N: K].

3. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia i zaniepokojenia': O jasny pierun jak wieje, ktoś się powiesił chyba. www.kowbojki.pl [temat forum, 08.04.2011; N: gość]. ~ O żesz Ty Ewel, jasny piorun, kobito czy Ty nie popadłaś w masochizm jakiś czy coś?:) Idziesz jak burza! biedne to Twoje ciało, ani dychu, ani zmiłuj na wakacjach;)... maływielkiswiat-ewla.wordpress.com [forum dyskusyjne, 17.07.2012; N: Dorota].

oja tam wykrz. 'oznaka bagatelizowania czegoś': Oja tam od razu zmowa, w asortymencie budowy dróg nazywa się to POPROSTU podział tortu. Zarówno w zakresie projektowania jak i robót budowlanych... dlatego był taki jazgot jak wchodzili Chińczycy... ale nik tymb się nie może zajmować bo przeca SUKCESU NIE BĘDZIE JAK BUDOWLAŃCY BĘDĄ mieli zapłacić kare za torcik... i sprawa obumarła... biznes.interia.pl [forum dyskusyjne, 09.02.2011; N: ~han z NIK].

oja tam oj tam wykrz.

1. 'oznaka sumitowania się': oja tam oj tam hahaha <3 wybacz, że dziś nie uraczyłam Cię w szkole moją obecnością, poprawię się ; D ale zawitam dopiero w poniedziałek. ; D zajmuję się nimi, oni lubią sesje, to ich odstresowuje hahaha <3 www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 26.01.2012; N: boskapatoska].

2. 'wyraz zdumienia, zaskoczenia': oja tam oj tam czyżby plagiat anielskojęzycznego artykułu z wikipedii? www.polityka.pl [forum dyskusyjne, 27.05.2012; N: madkow].

oj, Bożesz ty mój! / ojbożeszty mój / ojbożeszty mój / o Bożesz ty mój wykrz.

1. 'wyraz ubolewania': Dziecko zaczyna kwilić. Zaglądasz do wózka. Jakby trochę posiniało. – Oj, Bożesz ty mój! To z zimna. Wracajmy do domu! – zarządza babcia. No dobrze, z zimna, nie z zimna, lepiej wracajmy, myślisz. Synek zaczyna płakać coraz głośniej. Jego buźka jest już purpurowa. fjakfrustratka.blox.pl [blog, 20.01.2010; N: f_jak_frustratka]. ~ [...] oparłszy brudną dłoń o piersi wzdycha: – Ojbożeszty mój. – Tak ze stówę – stary – temu żyć... LSP, 132 [opowiadanie, D, Tp.; N: M; O: M; Ind., Nof.,

N–O; w Bieszczadach]. ~ O Bożesz ty mój, jeszcze trochę, to się okaże, że jak o czymś się nie napisze na prawicy. net, to znaczy, że jest to wstydliwie lub celowo przemilczane. prawica.net [forum dyskusyjne, 08.01.2006; N: Stawek].

2. 'wyraz radości, zadowolenia': Oj bożesz ty mój takich to ja jeszcze nie kosztowałem!!!! Superman. koza350.wrzuca.pl [forum dyskusyjne, 16.02.2007; N: ~michalthc23].

ojcaszek rzecz.

1. 'ironicznie lub lekceważąco: ojciec': kurde bele, rano, dzieci trza by było do szkoły wysłać, a ta se na msze poleciała. Ojcaszek też widzę, bezrobotny? Skoro ma tyle czasu na smarowanie kanapek i śniadanie w gronie rodziny, przed szkoła.... I ty to nazywasz „obyczajowo zdrowa rodzina”? www.mypolacy.de [forum dyskusyjne, 28.06.2008; N: chariot].

2. 'pieszczotliwie: ojciec – zakonnik': Rozbrykaną i nader liczną gromadkę – tacy uczniowie są normą niezależnie od epoki – wesół ojcaszek usiłuje obłaskawić zabawą, żartem, może nawet wygłupami. Ilekroć przypominam sobie ten wierszyk towarzyszący zabawie, zawsze trzymam kciuki, by po raz kolejny udała mu się owa niełatwa sztuka. piotrwiktor.blox.pl [blog, 28.12.2006; N: PETER1968]. ~ Obawiam się, że prawda wyglądała tak: tych pięciu ojcaszków nieprzypadkowo patrzyło akurat na Księżyc. Oni mogli obserwować od dawna jakieś ciało niebieskie, które zmierzało w jego kierunku. wszechocan.blogspot.com [artykuł, 10.11.2011; N: R.K.L.].

3. 'ironicznie lub lekceważąco: ojciec – zakonnik': Mamy więc pełne prawo bezkarnie napisać nawet wprost, a nie tylko przez ośmieszające omówienie (choć nie w artykule) uważam pana X za szkodnika i prostaka; nie mamy prawa napisać, że pan X jest szkodnikiem i prostakiem. To a propos wiadomego ojcaszka. To tyle elementarza dziennikarstwa. NKJP [www.wikipedia.org, forum dyskusyjne, 01.08.2008; N: AL.; „Dyskusja: Dotacje państwa dla kościołów i związków wyznaniowych w Polsce”].

ojciec rzecz.

1. 'poufale o ojcu dzieci albo starszym mężczyźnie'. USJP, II 1219. ~ Spoko, sierżancie! Nie ucz ojca robić dzieci. Berg K, 123 [powieść, D,

Tp.; N: M, kapral policji; O: M, sierżant, Warszawa; Ind., Nof., N<O; w samochodzie; o prowadzeniu auta].

2. 'penis': Ale bezkonkurencyjne były terminy erotyczne – obscena. [...] Bardzo bogato prezentowała się leksyka zbiorowej orgii seksualnej: [...] „piździraczek”, „popis” [...]. Stosunek seksualny był jeszcze zasobniejszy: [...] „paćkowanie”, „parowanie”, „pitegrzanie”, „popychanko”, „popierdółka”, „popukanko”, „porypek” [...] tudzież kilkanaście innych prostych, nie licząc złożonych (jak [...] „pociąganie ojcem” [...]). www.librius.net.pl [W. Łysiak, *Lider*, 2008, powieść, Mn., Tr.; o grypszerze].

3. 'ironicznie: słaby student, zbyt długo studiujący'. SGS, 117.

4. 'mąż'. SGS, 169.

5. (zwykle w bezpośrednich zwrotach w mianowniku l. poj. w funkcji wołacza l. poj.) 'poufale, z życzliwością o mężczyźnie lub o własnym mężu, zwłaszcza starszym'. PSWP 26, 141.

ojciec chrzestny rzecz.

1. 'przywódca duchowy, czołowy działacz, często również twórca czegoś'. Głow., 417. ~ Ojciec chrzestny heavy metalu, czyli były gitarzysta Black Sabbath wraca w towarzystwie młodych, przeważnie, metalowców. NKJP [CKM 3, 03. 2001, artykuł; „Marilyn Manson Holy Wood”].

2. 'przywódca mafii': Poczuj się znowu w UOP-ie – poradziła. – Smykała to ojciec chrzestny, już bez mafii, ale ciągle z jej nawykami. Prędzej by umarł, niż przyznał się do gejostwa syna. NKJP [T. Klarecki, I. Smolarek, *Wilk... i śmierć bankiera*, 2006]. ~ Pershing, ojciec chrzestny grupy pruszkowskiej, indagowany przez dziennikarza, skąd ma tyle pieniędzy, odrzekł, że to efekt szczęśliwej ręki do hazardu. NKJP [Polityka 39/2000, artykuł; N: P. Pytlakowski].

3. 'żartobliwie: protektor (nieuczciwego przedsięwzięcia)': I nikt już nie pamięta, że pierwotnymi ojcami chrzestnymi tego układu był pan prezydent i pan prezes PiS, którzy z mediami się nie patyczkowali, a Farfał ze swoją paskudną przeszłością im nie przeszkadzał. Polityka 39/2009, 6 [komentarz, Mn., Tr. (J. Paradowska); o zmianach w TVP].

ojcomatka rzecz. 'osoba samotnie wychowująca dziecko': Ojcomatka stara się utrzymać

przyzwoity poziom życia i ma zwykle po temu możliwości. Na głowie stanie, żeby jej dziecko miało to co małżeńskie, a nawet więcej. Ojcomatkom becikowe po nic. Polityka 4/2006, 5 [artykuł, Mn., Tr. (K. B. Pietkiewicz)].

ojcostwo rzecz.

1. 'bycie autorem, projektodawcą czegoś': W cieniu wykluczania Joanny Kluzik-Rostkowskiej i Elżbiety Jakubiak z PiS, w Warszawie nad Wisłą otwierano Centrum Nauki Kopernik. Zważywszy, ilu polityków przypisuje sobie ojcostwo tej instytucji, z pewnością jego powstanie było ogromnym sukcesem. tygodnik.onet.pl [lid artykułu, 09.11.2010; N: M, M. Bójko].

2. 'penis'. SSP, 153.

ojcować czas.

1. 'zastępować kogoś ojca': Mimo wysiłku i serdecznego zaangażowania opiekunów. Ksiądz ojcuje, a jego żona matkuje, ale to nigdy nie będzie to samo. siostramałgorzata.blog.onet.pl [blog; N: s. M. Chmielewska; o Rumunii]. ~ Rozumie pan? Nie wiedząc o niczym, przez wiele lat żyłem w cudzym domu, pod obcym nazwiskiem, a choć ojcował mi człowiek dobry, to nie ojciec przecie. Brosz. DR, II 61 [powieść, D, Tp.; N: M IV, ur. w 1900, linotypista, emeryt, Warszawa; O: M, przygodny znajomy; Ind., Nof., N-O; w pociągu]. ~ Geniu będzie mu „ojcował” zobaczymy jak sobie poradzi w roli tatusia. Na pewno cudownie!! www.telenoweledyskusyjne.fora.pl [forum dyskusyjne, 04.12. 2011; N: paulisien]. ~ Uczniom trzeba ojcować i matkować. Przychodzą, zagadują, mają potrzebę głębszej rozmowy. GW Wysokie Obcasy 16/ 2012, 25 [reportaż, Mn., Tr. (E. Leszczyńska-Pieniak)].

2. 'być autorem czegoś, opiekunem, kierownikiem, protektorem': Prozaikiem tym jest Mirosław Milewski, mazowiecki baron Prawa i Sprawiedliwości. Ongiś ojcował on produkcji kombajnów w miejscowej fabryce maszyn żniwnych. www.nie.com.pl [Nie 49/2007, 12; artykuł, Mn., Tr. (M. R. Jaruga)].

ojcowanie rzecz.

1. 'zastępowanie kogoś ojca': a może to wina tych facetów. Wielu jest takich, którzy o rodzinie nie myślą, a życie z kobietą, którą ma 2 dzieci i „ojcowanie” im to nie dla nich. Po

prostu się do tego nie nadają. www.pomponik.pl [forum dyskusyjne; N: ~ww]. ~ Tak to się kończy jak się obcy facet zabiera za ojcowanie cudzym dzieciom, ale dopilnować, żeby były bezpieczne to już mu się dziwnie nie udaje, bo normalnie ma je gdzieś. muzyka.onet.pl [komentarz, 24.07.2012; N: ~rety].

2. 'bycie protektorem kogoś, opiekunem czegoś': I wierzyć trzeba, że oni szczerze opłakiwali, naiwnie im ufającego Lecha Kaczyńskiego który, jak opowiadali, im „ojcował”. I o takie „ojcowanie”, windujące ich indywidualne, osobiste kariery w partii, dopominali się od Jarosława po śmierci Lecha Kaczyńskiego. A ten okrutnik „ojcowania” im odmówił i kazał się wziąć za pracę na rzecz ugrupowania z którego te kariery porobili. wpolityce.pl [artykuł, 16.11.2011; N: K, E. Stanienda]. ~ Ojcowanie partii jest błędem. Jako prezydent oddam legitymację partyjną, zachowam wielką sympatię dla PiS. www.rmf24.pl [raport, 01.07.2010; N: J. Kaczyński; w radiu RFM FM]. ~ Po konferencji w grudniu 2010 roku ojcowanie projektowi przejął ode mnie PanWac. Druh znany z nadludzkiego uporu. wodniacy.eu [forum dyskusyjne, 14.03.2012; N: W. Wróblewski].

3. 'bycie ojcem duchowym': Szukają w księdzu ojca. Tyle się mówi dzisiaj o potrzebie ojca. Ale ojcem nikt się nie rodzi. Ojcem się staje... albo nie. Nie tylko w sensie biologicznym, jeszcze bardziej psychicznym, moralnym i duchowym. Wspominam moje „ojcowanie” w seminarium salwatorianów. [...] Ostatecznie było to cenne doświadczenie, które „smakowałem” dopiero po czasie: www.katolik.pl [artykuł; N: ks. K. Wons, Kraków]. *Religijne.

ojcowy przym. 'ojcowski': Kiedy wysłuchiwałam tych ojcowych, gorzkich, trochę prawdziwych, a trochę nieprawdziwych słów, przemknęło mi przez myśl ojcowym stylem, że moje życie układa się jak ornament z gówna. *Nep. KD, 31* [powieść, *Mn., Tpr. (K III, w., lekarka, Warszawa)*]. ~ Ja bym tych łapciuchów samych nie zostawił – stwierdził Grzegorz, nie pojmując ojcowej lekkomyślności. *Wiśn. K, 20* [powieść, *D, Tp.; N: M II, wieś maz.; O: M III, ojciec N; Ind., Nof., N<O; w domu*]. ~ Taki poruczniczyna w małym garnizonie nie mający długów? To się w ojcowej głowie w ogóle nie mieściło. *Lin. A, 245* [książka wspomnieniowa,

Mn., Tr. (M IV, śr., b. oficer, b. dyrektor teatru, wlkp., miasteczko)]. ~ Wczoraj chciał mnie na stosie palić a do tysego postrzygł jako owcę, to niechże dzisiaj popatrzy, jak mu się ojcowe dziedzictwo kopci. *NKJP [Usenet – pl.rec. książki, opowiadanie, 10.06.2006; N: redakcja@szmirka, A. Brzezińska]*. ~ To chyba o tych ojcowych porządkach gadał – pomyślałem [...]. *Mort. WP, 70–71* [powieść, *Mn., Tr. (M I, wieś)*].

ojcówki rzecz. 'skarpetki': Jakie noszę skarpetki / ojcówki / długie / zwykle / cebule / froty. www.funtest.pl [test].

ojczenasz rzecz. 'Modlitwa Pańska „Ojcze nasz”': Takie, jak zysk, kombinacja, złób, pieniądze i kalkulacja, znał dobrze, i to na pamięć, jak ojczenasz. *NKJP [J. Bator, Piaskowa Góra, 2009]*. ~ Choć dymna nieco, lepszą zda się / od słów – światełek mdła wymowa. / Zamiast ojczenasz i zdrowasiek / dziś moja msza, chryzantemowa... *NKJP [Usenet – pl.hum.poezja, wiersz „Moje Zaduszki”, 11.11.2007; N: lkselka]*. ~ Wchodzę do pustych kościołów, słucham koncertów organowych, czasami w upał, gdy pragnę ciszy, siedzę w kościele i modłę się, nie wiedząc do kogo, dziecinnieję, prosząc boga własnymi słowami, żeby zmienił świat na lepszy, tak jak mnie uczylaś, gdy skarżyłam się, że muszę w kółko powtarzać zdrowaśki i ojczenasze, że to nudne. *NKJP [K. Kofta, Fausta, 2010]*.

ojczenaszek rzecz. *ndm.* 'ekspresywnie: Modlitwa Pańska „Ojcze nasz”': Pociąg zatrzymał się na stacji. Wyjrzałem przez okno – i jęknąłem. Znowu to samo! Wsiedli do środka. Drżąc z poddenerwowania patrzyłem, jak zmierzają w stronę mojego przedziału. Wbiłem wzrok w podłogę i czekałem. „A może pójda dalej?” – myślałem gorączkowo. Jednak odmówiony naprędce ojczenaszek nie ustrzegł mnie przed powtórką z ostatniej podróży – trzylatek z mamą usiedli obok mnie. pokazywarka.pl [12.04.2011]. ~ Pryszczate powinny już spać o tej porze, oczywiście po odmówieniu kilku zdrowasiek i ojczenaszek. lajt.onet.pl [forum dyskusyjne, 20.02.2010; N: ~janmaria]. ~ Nawet do kościoła człowiek nie chodził i nie odmawiał zdrowasiek i ojczenaszek. Było normalnie, jak to bywa w dobrej rodzinie. Później

dobrowolnie utracił Bożego Ducha. *www.lub-forum.pl [forum dyskusyjne, 11.07.2008; N: Orion alfa]*. ~ [...] W drugim zbierała / zachłannie jak dojrzałe owoce z drzewa, nocne pomruki / ojczulków, szmery ojczenaszek, burczenie tłustego / kota po powrocie ze służby w spichlerzu. Spijała. *[wiersz, 24.02.2004; N: mia; „Liryka: wycięty w ciszy oddech /wiersz/”]*.

ojczenaszek rzecz.

1. ‘pieszczotliwie: odcinek czasu potrzebny na odmówienie Modlitwy Pańskiej „Ojcie nasz”’: Mamy chleby są wyjmowane na brzeg, maźnięte zimną wodą i jeszcze „na rumieńca” lądują w piecu na „zdrowaśkę” i „ojczenaszka”. Kalic. P, 115 *[powieść, Mn., Tpr. (K IV, w., biolog, UW, Mazury, Pasy)]*.

2. ‘ironicznie lub lekceważąco, obraźliwie o kapłanie zakonnym: ojciec’: To Ojczenaszek ma na imię Tadeusz? *wiadomosci.dziennik.pl [forum dyskusyjne, 29.10.2010; N: ~Maria zawsze zawsze]*. ~ Na pewno Ziobro uniewinni Ojczenaszka Ryzyka – wystarczy, że Ryzyk wyjaśni, że chodziło mu o poprzednich prezydentów i ich żony... *forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 09.07.2007; N: japolak]*.

ojczenaszowy przym. ‘zartobliwie: odnoszący się, nawiązujący do Modlitwy Pańskiej „Ojcie nasz”’: Od tamtego momentu trafiłem na kilka ciekawych odniesień „ojczenaszowych”, tym samym chyba zacząłem pracę nad trzecim tomem. GN 17/2009, 29 *[rozmowa; N: M, J. Choroszy; O: M, P. Sacha]*.

ojczulek rzecz.

1. ‘pieszczotliwie, emfaticznie: ojciec – mężczyzna mający dzieci; tatuś’: W restauracji Euzebek zawsze był najpóźniej na siódmą... inny rytm pracy... dobre przyzwyczajenie... ojczulek zawsze powtarza, kto rano wstaje, temu pan Bóg daje... nie to, co te biurowe leszcze. NKJP *[D. Bieńkowski, Nic, 2005]*. ~ Sądziłem, że dobrze uczynię kojarząc naszego starego, o którym myślałem, że ma niewyżyty kompleks ojczulka, i tego gołowąsa, którego szczeniactwo mogłoby się okazać zbrodnicze, gdyby pozostawić mu inicjatywę dowodzenia w warunkach bojowych. Czesz. U, II 367 *[opowieść, Mn., Tpr. (M)]*.

2. ‘ironicznie lub lekceważąco o (swoim) ojcu’: Tylko tak się mówi, a ojciec szyfry w zamkach dwa razy dziennie zmienia, że czasem nawet matka nie wie, jak się dostać do mieszkania. Jakby kiedy ojczulek zapomniał kodu, to musieliby z armaty chyba strzelać, żeby otworzyć stalową barykadę. Wiśn. K, 44 *[powieść, D, Tp.; N: K I, uczennica, Warszawa; O: KK I, uczennice; O: M I, uczeń, wieś, Mazowsze; Ind., Nof., N–O; w domu]*. ~ Pozbyli się ojczulka i chałupy, za którą należało się ubezpieczenie. Skul. S, 145 *[powieść, D, Tp.; N: M, oficer śledczy, miasto; O: M, oficer śledczy, miasto; Ind., Nof., N–O]*.

3. ‘lekceważąco lub ironicznie: ojciec – zakonnik mający święcenia kapłańskie’: Czyżby wyczerpał ojczulek zapasy cierpliwości swoich wysoko postawionych sympatyków? *wrednazouza.blog.onet.pl [blog, 28.06.2011; N: K]*. ~ Udawany ojczulek / Nieprawdziwy „ojczulek” próbował oszukać zakonnicę z Krościenka, wyłudzać od nich pieniądze. NKJP *[TPOD 47/1999, tytuł artykułu, artykuł; N: K, B. Zalot]*.

4. ‘emfaticznie; ironicznie lub z sarkazmem: przywódca; ojciec narodu’: „Ojczulek” Masaryk, założyciel czeskiego państwa, należy do przeszłości, chlubnej, ale minionej. NKJP *[GW 26.01.1997, artykuł; N: Aki, Erasm Kohak*, przełożyła J. Goszczyńska]*. ~ Opozycjoniści obawiali się prowokacji ze strony reżimu Łukaszenki. „Ojczulek”, jak go ironicznie nazywają przeciwnicy polityczni, we wtorkowym wystąpieniu telewizyjnym odgrażał się ewentualnym manifestantom i groził sankcjami za udział w marszu. NKJP *[DZP 16.03.2000, artykuł]*. ~ A jednak mam o tym wszystkim podwójne myślenie: drażnią mnie komuniści i wiele bzdur, które robią, ale swoją drogą „mała stabilizacja” na kilkadziesiąt lat jest w tych przez ojczulka Stalina podarowanych nam ziemiach konieczna, a ona jakimś dobrym zrządzeniem losu teraz tu trwa. Kisiel. D, 80 *[dziennik, 1968, Mn., Tr. (autor)]*.

5. ‘poufale lub pieszczotliwie o zakonniku’. USJP, II 1219. ~ Obok sanktuarium nad którym opiekę sprawują ojcowie franciszkanie, mieszka ojciec Antonio, zakonnik z Wrocławia. Ojczulek, który zawsze z radością wita polskich turystów [...]. NKJP *[EI 15.11.2003, artykuł; N: K, L. Bogusiak]*. ~ Ta „złota myśl” przypominała mi anegdotę z żywotów Ojców Kościoła, jak to

jeden ojczulek płukał ziemniaki w rzece a drugi chciał go sprawdzić, czy uważnie słuchał kazania. NKJP [*Usenet – pl.soc.religia, forum dyskusyjne, 01.10.2004; N: „lolo” i in.; „Dlaczego papież musi być marionetką?”*].

6. ‘poufale lub pieszczotliwie o księdzu’: Po co ci Witkacy? – Ten pisarz? Mnie on na nic. Nawet go nie czytałem. On księdzu potrzebny. Dla wyższych celów. Ojczulek chce ruszyć na Wschód z apostołską misją. Chrzcić, dobrą nowinę głosić. Szlachetna sprawa. Więc trochę mu pomogę... Może męczennikiem zostanie? Ja mu dobrze życzę. A temu Witkacemu wszystko jedno. Przecież jego już nie ma. NKJP [*M. Komar, O obrotach losów i cią, 1998*].

7. ‘penis’: [...] ojczulek, opiołka, pekator, pelikan, psipsik, relikwia, różdżka, rusznica, stempel, sterczek, syberyjski z baczkami, śmigło, śpiewak, taktomierz, urodny, wawrzon, wałeczek, wiercimak, winchester, wróbelek, zagłówek, zagończyk, zalotnik, zamerdacz, znak Q, żagielek, żuraw, żymulek... Te i wiele innych nazw można znaleźć w Słowniku seksualizmów polskich Jacka Lewinsona (Warszawa 1999). www.racjonalista.pl [*forum dyskusyjne, 25.02.2010; N: Małgorzata; „Wielka księga cipek”*].

8. ‘pieszczotliwie lub poufale o własnym mężu, ojcu dzieci lub starszym mężczyźnie’. USJP, II 1219.

ojczulko rzecz.

1. ‘pieszczotliwie: ojciec’: [...] ojczulko dobrze znanym mi ruchem zdjął pas z portek, złapał mnie w swoje twarde, żylaste ręce, głowę wpakował mi pomiędzy swoje nogi – i raz po raz zaczął mnie ciąć. Poniżej krzyża. Mort. S, 33 [*powieść, Mn., Tpr. (M II, śr., gimnazjum w Pińczowie, jeden rok prawa na UW, był gazetciarzem w Warszawie, Małopolska, wieś Chroberz pod Pińczowem; spowiedź w obliczu śmierci)*]. ~ A mój genialny ojczulko. www.photoblog.pl [*blog, 20.04.2012; N: kamidoni, 18*].

2. ‘lekceważąco lub ironicznie: ojciec – zakonnik’: ojczulko tadio? www.sadistic.pl [*forum dyskusyjne, 22.10.2011; N: ffuunnkky*].

ojczulku / ojczulku kochanieńki wykrz.

1. ‘poufały, niegrzeczny zwrot apelatywny do księdza’: Jak proboszcza łapią za rękaw, „księ-

żulku”, „ojczulku”, to jak ma ich traktować? NP 4/2004, 87 [*artykuł, Mn., Tpr. (K, wieś); o relacjach: ksiądz proboszcz – kobiety z parafii*].

2. ‘żartobliwy, pieszczotliwy zwrot apelatywny do dowódcy’: Kiedy mu jednak prorokuję żartem, że złapie jeszcze karną kompanię za dokonanie gwałtu, tłumaczy się poważnie, ku ucieście swojej drużyny: – Gdzie tam mnie starem do dziewczuch, ojczulku kochanieńki, tak ja tylko sercem i ręką mogę, a mrugam ot tak, dla fasonu. Kot. F, 195 [*książka wspomnień, D, Tp.; N: M III, żołnierz, kapral; O: M II, żołnierz, porucznik; Ind., Nof., N<O*].

3. ‘poufały zwrot apelatywny do mężczyzny, zwykle starszego lub o niższym statusie społecznym’: STRAŻNIK A kto mówi, że wy? Czego podnosicie taki wrzask? (*zwraca się do Skazanych*) No, ojczulku, co to, sparałizowało was? Wychodźcie, tam już na was czekają. AD II, 285 [*dramat J. Krasińskiego, D, Tp.; N: M, strażnik więzienny; O: więzień; U: więźniowie; Ind., Nof., N>O; w więzieniu*].

ojczulo rzecz.

1. ‘pieszczotliwie: ojciec’: Najśmieszniejsze sytuacje w kontakcie z progeniturą wynikają zazwyczaj z tego, że zarówno rodzice dzieci, jak i dzieci rodziców, słuchają tylko jednym uchem. Przykładem tego niech będzie dzisiejsza scenka. Ojczulo (w tej roli ja), lekko śnięty i zalegający na wersalcach, poczuł był potrzebę tulenia przez Żonę swą ukochaną. bazyl3. blogspot.com [*blog, 22.03.2012; N: Bazył*]. ~ U mnie było tak, że miałam stałe kieszonkowe. I kiedy kieszonkowego zabrakło (regularnie brakowało), to ojczulo miał gotową wymówkę, że najwidoczniej nie umiem gospodarować pieniędzmi:--) niechzyjebał. blog.onet.pl [*wspomnienie, 27.04.2012; N: ~żółtowa*]. ~ Mój ojczulo stwierdził, że to łożysko oporowe, mechanik, u którego między innymi z tym byłem powiedział, że to skrzynia pada, i trzeba z tym jeździć do jej śmierci bo się nie opłaca tego ruszać (podejrzewam, że mu się nawet nie chciało). www.forum.alfaholicy.org [*forum dyskusyjne, 28.07.2012; N: DymuCUR*].

2. ‘ironicznie lub lekceważąco: ojciec – zakonnik’: I tak do władzy nie wróćcie pisuary bo już ojczulo dyrektor wam nie pomoże wiadomości.wp.pl [*forum dyskusyjne, 22.10.2009; N: ~bas*].

ojczunio rzecz.

1. 'pieszczotliwie: ojciec': Ufff, co tu napisać wreszcie ferie! Jutro o 10.30 i sru do Czechische Republik fahren. Teraz jestem w czasie pakowania się i robie właśnie przerwę, zaraz ide woskować dechę. Szkoda tylko że ojczunio zapomniał ją oddać do ostrzenia. www.photoblog.pl [blog, 15.01.2011; N: szalonafacetka, Bieruń].

2. 'ironicznie lub sarkastycznie: ojciec': Dom jest dobry – ojczunio pokazał, że można w Polsce olewać prawo. wiadomosci.onet.pl [forum dyskusyjne, 21.02.2012; N: ~:()].

3. 'ironicznie lub lekceważąco: ojciec – zakonnik': no i się ojczunio pogniewał... damy na tacę i wszystko będzie już dobrze. muzyka.onet.pl 16,czytaj.html [forum dyskusyjne, 08.08.2012; N: donarturro].

ojczuś rzecz.

1. 'ironicznie lub lekceważąco: ojciec': A co zrobić z dzieckiem, które np. upodobało sobie tylko jednego z rodziców, np. ojca pomimo, że ojczuś nie wylewa za kołnierz? Co z tym fantem zrobić? dzienniknowy.pl [forum dyskusyjne, 05.03.2010; komentarz do artykułu: „PO chce odebrać prawa rodziców i dać je pracownikom socjalnym”]. ~ Bo przecież nie wina dziecka, że ojczuś pije... www.wpia-old.us.edu.pl [forum dyskusyjne, 24.11.2005; N: eMeM; „Re: Krucjaty przeciwko PiS ciąg dalszy:”)]. ~ a głośną gó.....ną muzykę też będą karać -czesem mnie taki dziciak wk....., co on ma w tej głowie, że takie coś słucha, i oczywiście całe osiedle musi o tym wiedzieć, że ojczuś mu kupił golfa echhhhhh. www.samocho-dyswiata.pl [forum dyskusyjne; N: ixos].

2. 'ironicznie lub lekceważąco: papież, Ojciec Święty': Patrz Pan jaki zmyślny. Jaki to dobrotliwy ojczuś ten B16. www.tvn24.pl [forum dyskusyjne, 25.12.2008; N: ~Łobuz; komentarz do informacji: „Modlitwa za ofiary pedofilii i wyzysku”].

3. 'ironicznie lub lekceważąco: ksiądz': Nie wolno bić ludzi i tyle. Pewnie się ojczuś wyświadcza i grzechu nie ma. Ja też jestem nauczycielem, ale nie muszę posuwać się do przemocy. Jak ktoś się nie nadaje, to po co się pcha do szkoły?? polskalokalna.pl [forum dyskusyjne, 21.02.2012; N: ~Alan, nauczyciel].

4. 'ironicznie lub lekceważąco: ojciec, zakonnik mający święcenia kapłańskie': To niemożliwe nie wierzę, że ojczuś Rydzyk nie dostanie

pieniązek. To najprawdopodobniej robota określonych kół i masonów. Tak napewno. www.tvn24.pl [forum dyskusyjne, 16.01.2008; N: ~KBŚ; „O. Rydzyk jednak bez funduszy?”]. ~ te KBŚ! co to za skrót? kościelne biuro śledcze? dziwne bardzo, że moich wypowiedzi nie publikują na tym forum a twoje jakoś tak. Pozdrowienia dla Ojczusia Rydzusia! www.tvn24.pl [forum dyskusyjne, 16.01.2008; N: ~majusia; „O. Rydzyk jednak bez funduszy?”].

ojczyk rzecz. 'pieszczotliwie: ojciec': Nie traktuj tego w ten sposób – odezwał się ojczyk, a maciocha robiła tylko bu hu huuu! z mordą wykrzywioną i hadką na wygląd, a ten Joe znowu ją objął, poklepywał i robił w kółko no no no całkiem po duracku. Bur. MP, 89 [powieść, Mn., Tpr.; N: M, 15, resocjalizowany członek gangu młodzieżowego, degenerat, miasto]. ~ Moje stereo już nie zasuwało że Radość i że Uścisk Uścisk Wam Miliony, więc ktoś je musiał wykluczyć, czyli że ojczyk albo maciocha, oboje teraz dawszy się odliczno słyszeć w bywalni (to znaczy stołowej) i sądząc po tym brzęk brzęk talerzy i siorb siorb czaju ze stakaków [...]. Bur. MP, 32 [powieść, Mn., Tr.; N: M, I, młodociany przestępca, degenerat, miasto].

ojczymek rzecz. 'pieszczotliwie lub ironicznie: ojczym': Jak zwykle, ojczymek sobie wypił dwa piwka i mu się wkreciło na poważne rozmowy. Nienawidzę jak jestem z nim sama w domu, nienawidzę jak muszę patrzeć na jego szklane oczy, nienawidzę jego słuchać, nienawidzę jego głosu. www.cindeerella.blog.intertia.pl [blog, 07.09.2009; N: K, 17]. ~ Mój ojczym o wszystko się drze a mama go popiera, nawet jak na nią się drze! [...] zaraz głupi ojczymek się odezwał że jestem głupia smarkula i mam nie dyskutować zaraz się wydarli że mam się wynosić i nie chcą mnie na oczy widzieć, to nie jest normalne i często się zdarza. zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 27.12.2011; N: AgusXX3]. ~ Najlepiej to pomagaj im i wgl, a ojczymek.. hmmm to widzę skoro to nie twój ojciec bilogiczny to cie nie zna i musisz go do siebie jakos przekonać.. ale że jak u twojego brackiego mieszka kolega, to teżw chca pokazać że mogą się z tb uporać i wgl... I HATE UR PARENTS TO. zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 27.12.2011; N: Codebreaker].

ojczymuś rzecz. ‘ironicznie lub lekceważąco: ojczym’: ORSOLA (do 15-miesięcznej dziewczynki): Widzisz, Carlotto, jakie wzorce dają ci krewni... (Podaje córeczce jakąś maskotkę) Twój ojczymuś poszedł, żeby rozbić wujkowi buzię na tysiąc drobnych kawałków. artelis.pl [krótka forma teatralna, 04.03.2010; N: Natalia Julia Nowak]. ~ Pro-po tej eutanazji, gdyby była wtedy legalna w Stanach, mamusia i ojczymuś nie gnębiliby mnie aż do powrotu do Polski, lecz do zgody na eutanazję, i tak samo wszystko byłoby moją winą, jak to że znalazłem się w Polsce. opsyhatrii.pl [odpowiedź na pytanie „Co sądzicie o nieodpowiedzialnym rodzicielstwie oraz adopcji?”, 09.02.2011; N: AmathenLekrant].

ojczysko rzecz. ‘z sympatią, politowaniem, współczuciem, także pieszczotliwie o ojcu, najczęściej o własnym; także: o mężczyźnie, zwłaszcza starszym’. PSWP 26, 144. ~ Mojego Ojca od września kilku lekarzy leczyło (bez większych sukcesów) z zapalenia płuc. [...] Ojczysko ma już swoje lata, ma ich już 70 kilka, nie jest już młodzieniaszkiem. [...] w szpitalu Bielańskim, na którego SOR-ze Ojczysko wyładowało, nie znalazło się ani jedno miejsce. niepamietnikfprefecta.blogspot.com [blog, 12.02.2012].

oj, da, dana! / oj dana! wykrz. ‘przyśpiew’: Oj, da, dana!.. – zaśpiewał Nawrocki i zakręcił się w niezgrabnym piruecie. Wiśn. K, 211 [powieść, Tp. (M, wieś, Mazowsze)].

oj, da dyna / oj, da dyna, dana! wykrz. ‘przyśpiew’: Oj, da dyna, dana! / Oj dana, oj dana! / Tak si gości bawią / Do samego rana! [...] Kupuji przyzenty / I tak do nij gada: / – Najpanna zajada, / Bo to ji pawdziwa / Milka czekulada! / Oj, da dyna... NM, 17 [piosenka lwowska].

oj dana / oj dana! / oj, dana, dana / oj dana, oj dana / oj, dana, oj, dana! wykrz. ‘przyśpiew’: To ten, który tak wspaniale tańczył mazura z żoną i miał na tym tle spięcie z diabłem z Szopki Heroda i że na Łysej Górze zatańczy z nim jeszcze. „Będzie trząść się Łysa Góra, jak zatańczy czart mazura. Oj dana...” Sop. RP, 73 [wspomnienia, Mn., Tr. (autor); cytat z tekstu

szopki; o J. Bohdanowiczu]. ~ Pozwolę sobie zacytować własny kawałek, przyklejony niegdyś do widowiska Wiesia Dymnego „I diabłu ogarek”: Oj, dana, dana, / nie ma szatana, / a świat realny jest poznawalny, oj dana! Os. S, 63 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (autorka, Warszawa)]. ~ Wyprawiam wesele, wyprawiam wesele / W stodole, na sianie, / Wolę Hanuś twoje niż postów gadanie / Oj dana, oj dana / Dziewczyno kochana. www.tekstowo.pl [piosenka]. ~ Okręcił się parę razy, stanął przed orkiestrą i zaśpiewał na poczekaniu: Już się przed wsią naszą / jasna przyszłość mości, / przez szczęście społeczeństwa / do szczęścia ludzkości! / Oj, dana, oj, dana! Mroz. W, 276–277 [opowiadanie, N: M; podczas zabawy].

oj digi digi digi di / oj digi digi digi di di wykrz. ‘przyśpiew’: Otóż moja nowa piosenka / Poszedł diabeł na zabawę oj digi digi digi di / wytańcował starą babę oj digi digi digi di di / Dziwują się wszyscy święci oj digi digi digi di di / jak ten diabeł z babą kręci oj digi digi digi di di / www.klub-beskid.com [piosenka, 29.11.2007; N: lyber (IP Loggée); „Re: traduction d’une chanson”].

oj diridi / oj diridi dana / oj diridi dira / oj diridi dyna / oj diridi oj diridi rach ciach ciach / oj diridi oj diridi u cha / oj diridi ridi hop siup! / ojdiridi u-ha! wykrz. ‘przyśpiew’: ~ oj diridi dana Jakob ma kolana. / fika i figluje nóżką przytupuje. / jou. hte hte :D. tonyx.ownlog.com [komentarz do filmu, 09.11.2008; N: gruba]. ~ Kiedy muzyczka zagra sztajera / oj diridi ridi, oj diridi dira / to kazdy cwaniak dookoła zerka / oj diridi ridi hop siup! / gdzie tylko siedzi bycza kobita / oj diridi ridi, oj diridi dira / wnet sie przystawia i wpol ja chwytą / oj diridi ridi hop siup! docs8.chomikuj.pl [tekst piosenki]. ~ Kukułeczka kuka, / Chłopiec panny szuka / Spozira przebira / I nosa zadzira / Ref.: Kuku, kuku, aha, aha / oj, diridi oj diridi dyna / oj diridi dyna uha. www.maluchy.pl [tekst piosenki]. ~ a to link do mojej ulubionej piosenki a przypomina mi sie kiedy miałam 4 latka to mój tato dał mi garnki i lyzki i na cały głos te piosenke włączył i ja graałam i spiewałam tylko oj diridi oj diridi rach ciach ciach. video. google.pl [post, 18.08.2007; N: karla; „Stare-polskie-przed i po-wojenne filmy”]. ~ kiedy byłam

młoda / to lubiłam biegać / teraz o bieganiu / mogę se pośpiewać [...] kiedyś w czas młodości / chłopcy mnie lubili / lecz dnia dzisiejszego / raczej nie dożyli / oj diridi oj diridi u cha. www.refleksje.spojrzenia.com [wiersz, 24.10.2007; N: szelenberg; „Konkurs o Pióro Spojrzeń”]. ~ ROBBIE WILLIAMS' COUPE / ...Robbie łkał... / ...Robbie łkał... / ...Robbie łkał... / ...robił kał / Robi Williams kupę. Ojdiridi u-ha! / Przeciska się przez kiskę twarda, szorstka, sucha / Pełnie, rani nabłonek, rozdrapuje zwieracz – / Dupo, poluzuj mięśnie i rozchylić się racz! piotrolowiak.blog.pl [wierszyk, 25.05.2007]. ~ Pomorze, pomorze piękna okolica gdyby nie Słupsk była by stolica, oj diridi ucha cha. wiadomosci.mini.wp.pl [forum dyskusyjne, 03.06.2009; N: ~Niuniusz]. ~ JAKO, ŻE dziś święto FASOLAKA, nie można o niej i tu zapomnieć. zatem słów kilka o niej samej i dla niej samej. [...] Zaprawdę godnym i sprawiedliwym Słusznym i zbawiennym jest Żeby człowiek W życiu onym Sprawiedliwym Był i godnym Żeby człowiek Był człowiekiem I TEGO TRZYMAĆ SIE TRZEBA. FASOLA ŻŁOTE SERCE MA.i TEGO SERCA TRZYMAĆ SIE TRZA! ech ach oj diridi didi rach ciach ciach!!!! :) PEŁNI SZCZĘŚCIA FASOŁATKO :* www.malzenstwo.art.pl [blog, 13.06.2007; N: karola].

oj diridi rzecz. ‘przyśpiew’: Wejście do gry Kixa zmienia wszystko. Jego skupione, subtelnie chill-outowe podkłady stanowią naturalną przeciwwagę dla nadekspresji Dużego Pe, która na wcześniejszych albumach, podbudowana pełnym, mięsistym tłem muzycznym, przerażała się niemal w rubaszność, przerysowanie. Koniec z tym wesołym oj diridi. www.porcys.com [recenzja płyty, 02.2010; N: M, M. Zagroba].

oj diridi bęc / oj diridi hej! / oj diridi oj diridi / oj diridi hopsa sa! *dop.* ‘wyrażenie radości, beztroski, sarkazmu, potwierdzenia tego, co wcześniej powiedziano’: Zaczynam wpis w nastroju Kiedyś Cię znajdę nanananananananan, by za chwilę przeskoczyć na inną nutę – Nic o mnie nie wiesz, a mordy drzenie oj diridi bęc. Polski pop z domieszką oberka i wiejskiego szturchańca. Dobre łaciate, dobre uchate. haltdieklaappebrookezu.blog.pl [blog, 20.10.2008]. ~ Smutno się na rozśpiewanie-

wym blogu zrobiło odkąd widnieje informacja o zawieszeniu spotkań. I jeszcze jesień do tego wszystkiego, która choćby nie wiem jak złota polska, to wiosną nigdy nie będzie. Zamulasz-czo jak mówi młodzież. Na przekór tej smętnej energii, spróbujmy wskrzesić mniej lub bardziej oficjalne spotkania rozśpiewaniowe oj diridi hej! rozśpiewaniawarszawskie. blogspot.com [zaproszenie, 06.10.2011; N: TUNIA]. ~ ano takie wodzowskie te partyjki... oprócz PSLu oj diridi oj dididi:)) ale jak pisałem w percepcji Polactwa Tusk bohater – przybyłem, zobaczyłem pogoniłem, jak Cezar...:) drozd.salon24.pl [forum dyskusyjne, 19.01.2011; N: DROZD185835]. ~ NO I WSZYSTKO JASNE! Chłte, chłte.. Od dawna prawie wiedziałem, teraz mam pewność, idyjotto, chłte chłte, oj diridi hopsa sa!!! dixiet.blog.onet.pl [forum dyskusyjne, 01.01.2012; N: ~wiesz kto].

oj duli duli / oj, duli, duli, dana / oj duli oj duli duli duli oj duli wykrz. ‘przyśpiew’: Czerwony kapelusik z czerwonym pasem / Oj duli duli panienki tuli sobie pod łaskiem / Oj duli duli panienki tuli sobie pod łaskiem / Oj duli duli matka w koszuli ojciec w komorze / i do matuli ojciec się tuli bo spać nie może / Oj duli duli matka w koszuli ojciec w komorze / i do matuli ojciec się tuli bo spać nie może / www.klubbeskid.com [piosenka, 25.11.2007; N: lyber (IP Loggée); „Re: traduction d'une chanson”]. ~ Bo Pan Jezus tak przykazał, / oj, duli, duli dana, / po jednym wypić kazał, / oj, duli, duli dana. Koz. PP, 212 [piosenka]. ~ A oprócz arii operowej – arie znanego tenora :) Pawła Wójtowicza o bardzo trudnej linii melodycznej i skomplikowanych układach choreograficznych : czyli po prostu – Oj duli Oj duli duli duli oj duli :) ... i jeszcze raz ... Oj duli Oj duli duli duli oj duli ... i kolejny raz ... Oj duli Oj duli duli duli oj duli ... a teraz publiczność! Oj duli Oj duli duli duli oj duli ... i Oj duli Oj duli duli duli oj duli Oczywiście na Oj duli się nie skończyło :) www.ckiw.andrychow.pl [reportaż-relacja; N: M, J. Skupień].

oj, dygu, dygu, dana / oj dygu dygu dygu dana dygu dana dygu dana / oj dygu dygu danna / oj dygu – dygu – dygu danna wykrz. 1. ‘przyśpiew’: Śpiewał dygoczącym głosem polkę: „Cztery lata temu będzie, oj, dygu, dygu,

dana, jak chodziłam na żołędzie, oj, dygu, dygu, dana... Raz znalazłam taki żołędź, oj, dygu, dygu, dana, że nie mogłam ręką objąć, oj, dygu, dygu, dana". Czesz. U, I 31 [opowieść, Mn., Tr.; o pijanym mężczyźnie]. ~ A może znajdzie się jeszcze gdzieś pani, która mogła mieć wówczas 12–13 lat i stojąc na scenie w pasia-
stej spódniczce śpiewała piosenczkę, która do dziś dźwięczy mi w głowie: „Łowiczanka jestem / z rodu książęcego / lubię śpiewać tańczyć / do ranka białego / oj dygu – dygu – dygu danna... :) forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 16.08.2010; N: ristear, M. Żywiec; „Turniej Miast Łowicz-Żywiec 1986”]. ~ niepoprawna romantyczka? hmm... może xP oj dygu dygu dygu dana dygu dana dygu dana, oj dygu dygu dygu dana dygu dana ucha ;d to jest fajne ;d czekajcie, aż będziecie śpiewać „oj chmiele”...nie ma to jak biesiady lol2. www.photoblog.pl [komentarz do zdjęcia, 17.02.2009; N: milla100].

2. ‘wyraz podziwu’: HITOMI TANAKA >>>> jej piersi to dopiero grają ... oj dygu dygu danna... U-HA. teleshow.pl [komentarz do zdjęcia, 18.05.2011; N: ~I-TE-DE].

oj dyłu / oj dyłu dyłu / oj dyłu dyłu! wykrz. ‘przyśpiew’: Zielone listki na wiosnę, / Z zielonym zielonym ja rosną, / Zielony walczyk oj dyłu, / Gra na zielonym badyłu. www.kajet.pl [scenariusz, opracowały: E. Prowalska, R. Krysiak]. ~ Głosowałbym na jarka oj dyłu dyłu... gdyby nie miał we łbie sieczki trotylu. www.gadu-gadu.pl [forum dyskusyjne, 02.11.2012; N: ~Gość]. ~ Harfistka górą, / Puzon doliną. / Jak się nie pośpieszą, / To się rozminą / Oj dyłu dyłu! Oj dyłu dyłu! / Niema forów wилu! szwarcman.blog.polityka.pl [forum dyskusyjne, 23.03.2012; N: foma].

ojdyr / Ojdyr / OjDyr rzecz. ‘lekceważąco lub ironicznie: ojciec dyrektor’: I właśnie dlatego ojdyr je najpierw wyludził, a potem sprzedał z zyskiem. fakty.interia.pl [forum dyskusyjne, 23.02.2012; N: ~Jumper]. ~ a według oficjła ze strony sejmu to ta Pani to mężatka czyli co jarkacz rozbija małżeństwo?? co „ojdyr” na to? wiadomosci.dziennik.pl [forum dyskusyjne, 15.05.2012; N: ~wielbiciel pisu]. ~ Konieczko napisał: Poinformowałem o swojej hipotezie wszystkie media w Polsce – jest odzew [...]

A czemu do samego ojdyra nie dzwoniłes? Co prawda nasz dziennik to jego tuba ale nie ma to jak wielki zaszczyt osobistego poinformowania na antenie radia. www.forum.iceland.pl [forum dyskusyjne, 28.04.2010; N: zatroskany]. *Używane w odniesieniu do o. Tadeusza Rydzika, dyrektora Radia Maryja.

ojdyrek / Ojdyrek / ojDyrek rzecz. ‘lekceważąco lub ironicznie: ojciec dyrektor’: A dzisiaj nie moje media będą pisać z zachwytu jak to ojdyrek wstrząsnął Brukselą :) glosrydzka.blox.pl [forum dyskusyjne, 06.06.2012; N: ffolka.pl]. ~ Nie ma już tej telefonii. Ojdyrek opylił ją ja cołaska. tech.wp.pl [forum dyskusyjne, 15.09.2011; N: ~znawca]. ~ Polska też ma 26% takiego społeczeństwa, które wierzy tylko w to co powie prezes albo ojDyrek... angli.interia.pl [forum dyskusyjne, 02.02.2011; N: ~Józek]. *Używane w odniesieniu do o. Tadeusza Rydzika, dyrektora Radia Maryja.

oj dyrydy wykrz. ‘rodzaj zaśpiewu (w piosence ludowej)’: „Polska do tej pory była ewementem – mówi dziennikarz muzyczny – bo jeśli w radiu czy w telewizji puszczano przy okazji jakichś świąt czy niedziel folk, to była to zwykła cepeliada”. Oj dyrydy, chyba dziennikarz muzyczny jakichś nietypowych stacji słuchał przez ostatnie, hopszarga, piętnastolecie. TP 28/2001, 16 [felieton, Mn., Tr. (J. Podsiadło, poeta); w funkcji stylizacyjnej].

oj-dy-rydy rzecz. ‘przyśpiew’: Wanda zgodziła się za frajer wykonać oj-dy-rydy i inne takie. Wiecz. MP, 25 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (MIV, śr. (nieukończzone studia politechniczne), redaktor, Warszawa); o nagraniu].

oj dziś, dziś wykrz. ‘przyśpiew’: To ten, który tak wspaniale tańczył mazura z żoną i miał na tym tle spieć z diabłem z Szopki ASP. Kiedy diabeł się chełpił, że załatwi Heroda i że na Łysej Górze zatańczy z nim jeszcze. „Będzie trząść się Łysa Góra, jak zatańczy czart mazura. Oj dana...” Tańczy. Wpada Julek zwabiony mazurem. „Oj dziś, dziś... A cóż to za oberwanie, co beze mnie poszedł w taniec. Wszak to rzecz oczywista: jam tu pierwszy mazurzysta”. Sop. RP, 73 [wspomnienia, Mn., Tr. (autor); cyt. z tekstu szopki; o J. Bohdanowiczu].

oje rzecz. ‘okrzyk trwogi, rozpacz’: Wtedy stało się coś przerażającego. Sztynna kukła zła-mała się w sobie gwałtownie. Chlusnęło mleko z potrąconego garniczka, głowa uderzyła twar-do o deski z jakimś równoczesnym „oje” dzi-kim i nieprzytomnym, dobytym z samego wne-trza trzewi. Szczep. P, 62 [*powieść, Mn., Tpr. (M, oficer, uczestnik kampanii wrześniowej)*].

o jea / jea wykrz.

1. ‘oznaka entuzjazmu i zachęty’: Jea – mówię prezenterka, która ma czerwone włosy, spodnie z żółtej skóry i łańcuch od krowy. Na szyi, w sen-sie. Na ekranie widać drugą, bardzo podobną kobietę, w wieku dość młodym, tak na oko. Młoda kobieta podryguje w rytm pierdzącego pulsatora. – Pierd, pierd – nadaje pulsator. – O jea, to teraz bawmy bawmy bawmy się. O jea – krzyczy kobieta – o jea, to teraz zaję-zaję-zaję-bicie jest. Czerw. P, 207 [*powieść, Mn., Tp.; fragment programu rozrywkowego w TV*].

2. ‘wyraz radości, zadowolenia’: O jea!! / Ja się tak cieszę bo mam 1900 widzów:OOO zaraz będzie 2000 WTF?? wow! krowaletek.pinger.pl [*tytuł wpisu, 19.08.2012*].

ojeb rzecz. ‘bardzo wulgarnie: reprimen-da’: Taa i jeszcze telefon mi się rozjechał... Oczy-wiście ojeb dostałem ale huj... tylko teraz jakby tu namówić starszego na nowy telefon? hmm... będzie ciężko. www.photoblog.pl [*blog, 29.09.2012; N: M, Gostynin*]. ~ ten zjebany dzień wyszedł na2 dniowy banan na ryju gdzie nie straszny był mi nawet ojeb lipskiej i nawet go nie dostałam taki fart lvl pro na maxa i wgleeee. www.photoblog.pl [*blog, 18.10.2012; N: K, 17, Reda*].

ojebać / ojebywać czas.

1. ‘bardzo wulgarnie: okraść’: nie miało? za-bezpieczenia na stronie :) ojebałem chyba z 30 kont ^ ^ później dzieci wrzucały to na yt i skargi były jak huj :) www.youtube.com [*forum dyskusyjne, 2010; N: Mr3xtr3m3*]. ~ Każda firma, sklep, usługa – patrzy tylko na to by jak najwięcej na człowieku, któremu świadczy usługi zarobić hajsu i żeby jak najbardziej tego człowieka ojebać. [...] Jeśli wszystko jest do-brze poczekaj, niebawem ktoś ojebie i Ciebie. wykurw.pl [*post, 2012; N: Widmo Geniusza*]. ~ jacy wszyscy przez internet są kurwa mądrzy

ojebią cię to pierwszy polecisz na psiarnie. do-bra nie offtopuję elo. www.sliżg.eu [*forum dys-kusyjne, 20.05.2010; N: freeze7; „Re: [beef] Peja vs Parias (RPS – „Tylko PEJA” – nowy diss)*]. ~ oO hhugos jak ty sprzedawaleś „OKRADALEŚ” już niema kont aa trzeba nowe mieć i ojeby-wać ludzi. dbmmo.net [*notka, 14.05.2011; N: bybejita*].

2. ‘bardzo wulgarnie: zjeść’: ojebałem rybe z frytkami i muszę wam powiedzieć że w Mien-dzydrojach w najgorszej budzie by mi tego nie dali a to pobno narodowe danie ;) www.face-book.com [*16.06.2012; N: M*]. ~ LOBUZ88 na-pisał/a: co nie zmienia fakty że ojebałem i cze-kam na jeszcze / Nie rob smaka / Ja teraz za-pieprzam cos do kuchni ojebac i kanapsony na trasie zrobić. www.rezerwa126p.pl [*forum dys-kusyjne, 18.09.2011; N: k4rgu1*]. ~ Boże drogi, ktoś ojebał mi pierogi :/ udlawsiewuju.blog-spot.com [*03.05.2011*].

3. ‘bardzo wulgarnie: oszukać’: no jak zwykle ojebali polaka, należy mu się braż. www.grap-plerinfo.pl [*forum dyskusyjne, 29.07.2012; N: Sedzia Pała*]. ~ Pisze ten temat by znać waszą opinię o frajerstwie graczy tibii (co niektórych mam nadzieję). [...] Przejebałem 4k i ten mi nie dał mówiąc: „skoro inni mnie ojebują to czego ja mam nie ojebywać?”. No i sobie po-szedł... poszedł mówiąc, że ja to ten koleś co go za zaufanie ojebał tylko na mc -. torg.pl [*forum dyskusyjne, 30.09.2009; N: platyn; o grze kom-puterowej i jej uczestnikach*]. ~ Dajecie się oje-bywać komuś a potem płacz i zły gm mi nie pomógł gdzie wy ***** macie jaja pizdy z was ze się daliście oszukać macie ***** mac regu-lamin. www.forum.toproste.pl [*forum dysku-syjne, 27.09.2008; N: Kheneshi*].

4. ‘bardzo wulgarnie: ostrzyć’: potrzebuję opinii kogoś ogarniętego w prawie chodzi o zemstę, a mianowicie chciałbym ojebać laskę na tyso, jak z aspektu prawnego wygląda taki czyn i ja-kie mogą być konsekwencje? www.mecz.pl [*forum dyskusyjne; N: młody_wilk, Krosno*]. ~ Chce tak ojebać włosy. www.d3jsp.org [*temat forum, 2011*].

5. ‘bardzo wulgarnie: wypić’: NA DOBRY SEN OJEBALEM, 2 SZKLANKI GAINERA. www.hip-hop.pl [*2012; N: M*]. ~ co mnie żenuje w dzi-siejszych nastolatkach? to, że wypiją pół bro-wara i drą się, jakby co najmniej cysternę oje-bali. dajbuchazoom.pinger.pl [*forum dyskusyj-*

ne, 15.04.2012; N: rapnawinylu]. ~ mam ochotę posiedzieć na dachu, ojebać z tobą szpana i przegadać całą noc. angeldreams. pin-ger.pl [notka, 14.04.2011; N: angeldreams].

6. 'bardzo wulgarnie: obrzucić się czymś': Panowie administratorzy bedom się ojebywać majonezem w Łazach! Już za tydzień. Ktoś chce się napapcieć? www.facebook.com [informacja, 28.08.2012; N: Majonez].

7. 'bardzo wulgarnie: ostro skrytykować, zru-gać': Raz – każdy ma prawo ojebać osoby odpowiedzialne za służbę zdrowia, za to że ta służba funkcjonuje do dupy. Dwa – Owsik ma prawo ojebać „artystów”, którzy biorą haj\$ za „charytatywne” granie na jego imprezie charytatywnej Trzy – Tak samo każdy ma prawo ojebywać polityków, którzy próbują się przylansować twoim kosztem. koval.com.pl [forum dyskusyjne, 05.01.2010; N: Bartini].

8. 'bardzo wulgarnie: lekceważyć': A co niby żart Hardiego był śmieszny? Ani mój ani jego nie mają sensu. Nawet gdybym nienawidził pisu ten żart byłby dla mnie debilny :) Poniżej poziomu tego dowcipu jest tylko dno :P i tak wszyscy za 4 lata będziecie ojebywać PO, więc ja chcę być pierwszy <rotfl>. guitarzone.org [forum dyskusyjne, 20.11.2007; N: Bartek Blues].

9. 'bardzo wulgarnie: zwyciężyć, pokonać w jakiejś grze': LFC jaką padakę wczoraj grali to szok. mało brakowało a jacyś białoruscy kelnerzy by ich ojebali. strzał z dystansu Downinga przesądził o wyniku. www.powerofmetal.fora.pl [forum dyskusyjne, 03.08.2012; N: benek]. ~ druga czy trzecia.....obciach taki sam. przebiegają polskie drużyny z frajerami któych powinni ojebywać bez najmniejszych problemów. www.powerofmetal.fora.pl [forum dyskusyjne, 03.08.2012; N: benek].

ojebać / ojbać komuś knagę / laseczkę / pałę** czas. 'bardzo wulgarnie, obelżywie o kobiecie: uprawiać seks oralny': Słyszałeś o nowym chłopaku Zośki? – Nie, a co? – Podobno jest z nim dopiero tydzień, a już się chwalił kolegom, że mu oj**ała knagę. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 03.06.2011; o znaczeniu wyrazu „knaga”]. ~ laseczka możesz? mi ojebać hehe. www.youtube.com [komentarz, 2011; N: janek3xx]. ~ anonim haa napisał/napisała: > [noparse] Ojeb mi pałę koleżanko ;] Pozdrówka dla Kaśki ;]hehe Ale pioseneczka jest the

best w huj i Caddy piękny głos ![/noparse] hahahaha ja jestem chetny na mała paleczke mozesz mi ojebac hahahahahaha. ustawczekoladzie.wrzuta.pl [2010]. *Eufemizm oje**bać knagą ograniczony do języka pisanego, w Internecie].

ojebać się czas. 'bardzo wulgarnie: ostrzyc się': ojebał się ojebał sie!!!! xDDD MOJ BRAT XDDD. www.photoblog.pl [komentarz do zdjęcia, 13.12.2008]. ~ W końcu każdy może ojebać się na tyso i założyć fajny dres. www.photoblog.pl [blog, 15.03.2012]. ~ NA ILE SIĘ OJEBAĆ? www.hip-hop.pl [temat forum, 2009].

ojebać się na glacie / 0 czas. 'bardzo wulgarnie: ostrzyc się na tyso': Ojeb sie na glacie! forums.d2jsp.org [forum dyskusyjne, 11.12.2009; N: Kovermus]. ~ Ojebać Się Na 0? forums.d2jsp.org [forum dyskusyjne, 2009; N: d2jsp].

ojebało kogoś, czas. 'bardzo wulgarnie: ktoś zgłupiał': „... No ojebało...” Tych z gazety... Nie mają ciekawszych artykułów? Jak wyżej. Też nie dam piwa. www.sadistic.pl [forum dyskusyjne, 18.04.2011; N: Nowy_Nick]. ~ Chyba was ojebało, 2 ostatnie eventy zorganizowali członkowie teamu, którym choć trochę zależy na tym ots, a Elf NIE MIAL Z TYM NIC WSPÓLNEGO. tibia.net.pl [forum dyskusyjne, 29.11.2009; N: sigi123].

ojebanie rzecz.

1. 'bardzo wulgarnie: okradzenie, kradzież': Pi-szesz ze nie honorowe jest ojebanie magazynu z flagami Honorowe ojebanie kogos na ulicy z flagi Czyli mam to roomieć tak Niehonorowe jest ojebanie w nocy sklepu z komórkami honorowe jest ojebanie kogos na ulicy z komórki Dla mnie jedno i drugie jest zwykła kradzieża nie majaca nic wspolnego z honorem. www.break.fm [forum dyskusyjne, 17.05.2007; N: Balcemistrz]. ~ pare tygodni temu z chłopakiem zabrali nas na komisariat bo byliśmy i jesteśmy podejrzani o ojebanie kościoła (dla wyjaśnienia w domu byliśmy wtedy gdy to sie stalo) wchodzi dwóch psow i mowia tak to ich gonilismy. www.youtube.com [forum dyskusyjne, 2012; N: 94roteczek].

2. 'bardzo wulgarnie: ochlanianie': Śmieszne to jest Twoje IQ, a nie ojebanie kogoś z góry na

dół brudną wodą z kałuży. feeshka.wordpress.com [post, 09.07.2012; N: M].

3. 'bardzo wulgarnie: sprzedanie': SOKSY DO OJEBANIA... gej-dresiarz.blogspot.com [tytuł, 26.04.2012]. ~ Zakładam że chcesz wykonać kopię końcówki, nie lepiej kupić? Bodajże Nawrot kupił kiedyś zx-a bez kolanka więc ma chyba końcówkę na ojebanie. boosterki.info [forum dyskusyjne, 31.07.2012; N: Piotruś]. ~ Przydała by mi się blacha na pake oryginalna z pickupa i progi. Ma ktos cos? Ja mam na ojebanie fabrycznie nowy prog od sedana. www.stuntpoland.pl [forum dyskusyjne, 04.2010; N: kuba9449].

4. 'bardzo wulgarnie: zlekceważenie': a poza tym tęsknię za Katarzyną i za tym wszystkim co było jeszcze niecały rok temu, jak zwykle musiała zadziałać moja perfekcyjna obojętność i ojebanie wszystkiego ... okii żegnam czule i z uśmiechem na twarzy <3 cor-celatum.pinger.pl [blog; N: kilimandraro].

5. 'bardzo wulgarnie: oklejenie': tuning = ojebanie pojazdu naklejkami i? juz masz MOC! :D www.youtube.com [forum dyskusyjne, 2011; N: fikunikunapatyku6].

6. 'bardzo wulgarnie: pokonanie w grze': Im lepsza pozycja w tabeli Ruchu, tym większa szansa na ojebanie ich na Łazienkowskiej. forum.legionisci.com [forum dyskusyjne, 31.03.2012; N: Tuzin, kibic Legii, Warszawa-Wola].

7. 'bardzo wulgarnie: pomalowanie': synku, 10 L starczy na ojebanie wszystkich scian i jeszcze zostanie. wit.jifer.civ.pl [oferta, 2008; N: havier].

8. 'bardzo wulgarnie: wypicie': panie spoko :D widze chodzenie spać o poranku ztaje sie rutyną ;D OKEJ. Dzisiaj pewnie powtórka z rozrywki, chyba że nie wyspanie na to nie pozwoli ;D heh mam nową miejscówę na ojebanie brawa ;> haha. 12k.flog.pl [post].

9. 'bardzo wulgarnie: zjedzenie': Więc nie pierdol mi, że mam dobre serce, skoro zrezygnowałam tylko z ojebania kilku następnych batonów, a babcia będzie miała na chleb. powiemciprawde.blox.pl [blog, 24.12.2010; N: NASTIVE].

ojebanie się na zero rzecz. 'bardzo wulgarnie: ostrzyżenie się na łyso': Ojebanie się na zero nie robi z Ciebie gangstera. Raczej będziesz wyglądał jakbyś miał białaczke / : D Lepiej bym tego nie ujął : D forums.d2jsp.org [forum dyskusyjne, 11.12.2009; N: DrumAndBase].

ojebany na 0 przym. 'bardzo wulgarnie: ostrzyżony na łyso': Nie bedziesz fajnie wyglądał ojebany na 0. forums.d2jsp.org [forum dyskusyjne, 11.12.2009; N: [GuMiS]].

ojebka rzecz.

1. 'wulgarnie: reprimenda, zbesztanie kogoś': dobrze bylo dzis, pierwsza ojebka, oczywiscie niesluszna, ale szefowi nie wytlumaczysz przeciez. blip.pl [notka, 17.09.2009; N: gibsson]. ~ Pink plastic Jesus on the dashboard kolejny piątkowy wieczór z listą, kolejny z kocem, miłą makaronu z soki pomarańczowym. kolejna ojebka mnie czeka. evilenco.blogspot.com [blog, 09.03.2012; N: Jagoda Krzciuk]. ~ Chłup w ten głupi dziub! / hej wam ;** odrazu mówię ze dokładnie nie pamiętam dzisiejszego dnia! [...] następnie..., matematyka ojj nawet nieźle kartkówki nie zrobiła ;)), polskii, jak zawsze ojebka!, biologia, nie ma pani, świetlica czyli próba chóruu noo już nam coraz lepiej idzie! blog.tenbit.pl [blog, 28.10.2008; N: K, uczennica]. ~ Rano miałam chyba 20 połączeń nieodebranych czekała mnie ojebka od znajomych, chłopaka i na dodatek mamy, bo men w końcu zadzwonił w nocy do mnie do domu i spytał czy jestem... www.nerwica.com [forum dyskusyjne, 19.08.2010; N: K].

2. 'wulgarnie: pomyłka': jacekm napisał: To która to juz ojebka z rzędu!?? / Ostatnia! czyli czwartą, bo w poniedziałek mówiłeś to samo. blog.parkiet.com [forum dyskusyjne, 19.04.2007; N: kopytko]. ~ No ale wcześniej towarzyszyła pytanom o kontynuację totalna ojebka pytającego, więc chyba jakaś zmiana jest, nie ASX? www.zaginiona-biblioteka.pl [forum dyskusyjne, 11.08.2011; N: Ł]. ~ O zgrozo – kiedyś cały dzień ludzie do mnie pisali i ja im prawie całe swoje życie opisywałem, a potem się dowiedziałem że nic ode mnie nie dochodzi... Poszła ojebka w mailu i odblokowali :P nastek.pl [forum dyskusyjne, 12.11.2006; N: ftwebhfi666, Jaworze].

3. 'wulgarnie: euforia': juz dobrze .. :) tak .. jestem panikara. jedni mowia ze dobrze inni ze nie powinnam robic za matke terese bo kazdy ma swoj leb co z tego ze niezbyt trzezwy. juz dobrze :) bynajmniej dzisiaj :) godzinna ojebka robi swoje ;) mam nadzieje ze dlugoterminowo .. dasz rade kochanie jesli tylko bedziesz chcial .. love :* eufooria.blog.pl [forum dyskusyjne, 31.08.2004; N: euforia].

4. 'wulgarnie: o włosach: obcięcie, ścięcie': Dobra fryzura, wreszcie jakaś normalniejsza a nie łysa pała lub ojebka na Sebe spod bloku. www.youtube.com [N: a64131001].

5. 'wulgarnie: zmiana': Chodź jesteś gdzieś tam nawet już nie wiem gdzie to i tak pamiętam i nie zapomne nigdy chodź byś się o to starał jakbyś tylko mógł ... Lecz nigdy nie będzie tak kolorowo jak kiedyś ... Chyba się z tym liczysz . I chodź tęsknie to nie chcę o tym myśleć tak jak robisz to ty :) Totalna ojebka sytuacji :D Ale czy nie o to ci właśnie chodziło? Na tapecie geografia od niej zależy wszystko :((Noc pełna nauki :/ Trzymać kciuki :D Branoc :* www.photoblog.pl [fotoblog, 13.04.2011; N: nauczmnien-znowulatac, Legnica].

6. 'wulgarnie: odpoczynek': poradzimy sobie ;d chociaż i tak na rozpoczęcie wstanę wcześniej, a później już całkowita ojebka xD www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 30.08.2010; N: funky-monk].

ojebywanie rzecz. 'bardzo wulgarnie: okradanie': Ionia80 napisał(a): Przechodząc dziś przez Rynek Wildecki zauważyłam na skrzynce z czymś napis „ojebki 0,50zł”. Kto zgadnie co to takiego? A może tylko ja nie znam tej nazwy? czy to gwarą poznańską? / Na wildzie to norma że ktoś Cię może ojebać. Mogą ojebać z torebki, z portfela, nawet z samochodu.. No ale żeby jeszcze za to pobierali opłatę? :) A jak nie zapłacisz to co, godzina pracy społecznej przy ojebywaniu innych? LOL “~`~ Kuba Adamczyk. pl.regionalne.poznan.polski-usenet.pl [forum dyskusyjne, 25.03.2006].

ojechać / objechać czas.

1. 'zbesztać, zrugać': Jakie znasz dobre teksty którymi możesz ojechać kolegę, koleżankę? zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 14.07.2012; N: Kita11]. ~ Czy w ogóle przepisowo można ich obdzwonić i ojechać za takie łożenie czy przez to że jest to strefa zamieszkania mają pierwszeństwo i mogą wszystko? forum.masa.waw.pl [forum dyskusyjne, 23.08.2011; N: sailing_cyclist; „ul. Orszady Łącznik Ursynowa z Wilanowem otwarta”]. ~ Ojciec go objechał za wydaną niepotrzebnie forę. WL.

2. 'zwyciężyć, wygrać z kimś': Mam pytanie – teraz, na turniejach kwalifikacyjnych jakie miejsce muszą zająć, by jechać na IO? Ktoś wy-

tłumaczy? / Z grupy z Hiszpanią i Serbią (reszta raczej się w walce nie liczy) wychodzą 2 zespoły. Czyli musimy ojechać albo Serbów albo Hiszpanów. sport.gadu-gadu.pl [forum dyskusyjne, 29.01.2012; N: ~Gość]. ~ Trefl Sopot mógłby ojechać Chicago Bulls 1987 (Bez Oakleya, Jordana i Paxsona). basketnba.blog.pl [blog, 23.06.2012; N: J. Okoński].

ojechanie rzecz. 'zmylenie, ogranie': Jakby Jankowski po ojechaniu go i jeszcze dwóch obrońców Legii jak dzieciaków potem nie zmarnował sam na sam z Kuciakiem to pewnie Żewłaka by nie było w tej jedenastce. forum.juveland.com [forum dyskusyjne, 10.04.2012; N: siemian, Nidzica]. ~ przepraszam cię bardzo, ale jeśli strzelenie hattricka i stwarzanie sobie sytuacji bramkowych przez cały mecz nie jest równe wysokiej formie meczowej, to chyba czas przenieść się na inną dyscyplinę. Rozumiem, że wysoka forma to strzelenie 125234635347651235346512 bramek w przeciągu 1,5 kolejki oraz ojechanie całej 11 Barcelony jedną nogą i strzelenie im 5 goli? www.realmadrid.pl [forum dyskusyjne, 19.12.2010; N: michaelq].

ojedzenie rzecz. 'przejeżdżenie się': A w Boże Narodzenie wyruszyliśmy do drugiej rodziny i tam też cudownie nam się odpoczywało, biesiadowało przy stole, wspólnie biegało po mrozie (trzeba było się trochę poruszać po ojedzeniu) i spędzało czas z najbliższymi. smyki.pl [blog, 29.12.2010].

ojedzenie się rzecz. 'przejeżdżenie się': Na żołądek mu zaszkodziło ojedzenie się. WL.

ojej / ojejl! wykrz.

1. 'wyraz zatroskania, zakłopotania': Ojej, to ona w samym piekle – i pokazał na miastową gęściochę. Biał. SZ, 27 [proza autobiograficzna, Mn., Tr.]. ~ [...] Ojej, jak ja się tam dogadam. Nie wiesz, jak jest durszlak po angielsku? Zient. D, 260 [powieść, D, Tp.]. ~ Ojej zapomniałam talerzyków. Może skoczyć do Żabki po jednorazowe? Polityka 39/2011, 30 [reportaż, Mn., Tpr.; N: jedna z kobiet przygotowujących poczęstunek dla kandydata na posła w Piotrkowie Trybunalskim]. ~ Jeszcze trzy latka nauki i matura!!! Ojej, jaka ja już jestem

stara. NB, 134 [*pamiętnik, Mn., Tr. (K II, uczennica szkoły muzycznej i LO, miasto)*].

2. 'wyraz zniecierpliwienia, irytacji': Ojej – mówi Kasia – to jest o tym, że człowiek musi dusić się pośrodku, bo niestety, lub stety, nieskończoności nie są dla ludzi. Tryz. P, 105 [*powieść, D, Tr.; N: K II, uczennica LO, miasteczko; O: K II, uczennica LO, miasteczko; Ind., Nof., N-O; w mieszkaniu; o książce Pascala*]. ~ Ojej, ty nie rozumiesz, przecież to strasznie ważne, że ja jestem twoim przyjacielem, a Ty moim. WD, 72 [*opowiadanie, D, Tp.; N: M I, ps., uczeń, Warszawa; O: M I, ps., uczeń, Warszawa; Ind., Nof., N-O; w domu O; o przyjaźni*]. ~ Miał kąpielówki w kratkę i śmieszne klapki na basen. Na ostatnią imprezę przebrał się za rycerza. Zrobił sobie zbroję z agrahek. – Ojej, Malina, chodziło mi o charakter, zainteresowania. Sowa S, 81 [*powieść-dziennik, D, Tp.; N: K II, studentka, Kraków; O: K II, studentka, Kraków; Ind., Nof., N-O*].

3. 'wykrzyknienie wyrażające ubolewanie lub będące wyrazem ironicznego ubolewania': Istniały powody, które nam nie pozwalały mówić. Teraz już możemy. – Ojej, nie mogę się doczekać. Niestety tak się składa, że już przejrzałem tego El Fuego. Hiaas. S, 305 [*powieść, D, Tp.; N: M III, policyjny detektyw, USA; O: M II, prywatny detektyw, USA; N-O; rozmowa telefoniczna*]. ~ ojej w big brotherze sie nie powiodło. poszła do baru to tez jej nie wyszło, a tutaj taki zonk pewnie sie ozenila z jakimś staruszkim 91 lat, pyknał w kalendarz. pewnie go zadziabala nozem albo cyjankiem otrula. NKJP [*www.forumowisko.pl, forum dyskusyjne; N: k@sia i in.; „Frytka -> Agnieszka Frykowska”*]. ~ Raz, tylko jeden głupi raz mnie niósł, ale parę metrów, bo go kręgosłup bolał/ Ojej biedny Maciuś! Chłop w sile wieku a jego kręgosłup boli ;P No coś nieprawdopodobnego! gei-peel.blog.onet.pl [*blog, 31.07.2008; N: Maruniek*]. ~ o jej!!! Taki super program. Świetne reportaże z potencjałem. Wreszcie jakiś poziom a tu taka oglądalność. forum.wirtualnemedi.pl [*forum dyskusyjne, 29.03.2012; N: jank*].

4. 'wyraz zbagatelizowania czegoś i zniecierpliwienia': Jeszcze bardziej zdumiał się Kędra, kiedy przyjechawszy na prośbę instytucji, aby uświetnić akademię, nie zastał żadnego zgola fortepianu. – Ojej, to pan zagra na czym innym – odpowiedziano mu ze zniecierpliwieniem i dodano sakramentalne – i też będzie dobrze.

Grodz. W, 83 [*książka wspomnieniowa, Tpr.*].

5. 'wyraz niepokoju, lęku, nagłego przestrochu': To straszne; więc mnie już nie kochasz. Ojej, patrz, zła wróżba! Pogrzeb idzie. Chodź do bramy. Kunc. O, 45 [*opowiadanie, D, Tp.; N: K II, Warszawa; O: M II, Warszawa; Ind., Nof., N-O; podczas spaceru*]. ~ Keyes przewrócił się na bok i poniósł ramię. – Ojej! – Jenna aż gwizdnęła. Hiaas. S, 147 [*powieść, D, Tp.; N: K II, instruktorka aerobiku, USA; O: M II, detektyw, USA; Ind., Nof., N-O (kochankowie); w mieszkaniu; reakcja na widok rany O*]. ~ Ojej! Ojej! O Boże! Oni tu do nas idą! Już strzelają! Grzes. B, 230 [*powieść, D, Tp.; N: M, kuzyn O; O: M II, zaw., robotnik, Warszawa-Czerniaków; U: M, kolega O; Ind., Nof., N-O; w mieszkaniu; reakcja N na strzały Niemców w koszarach*].

6. 'sygnał bólu, protestu': Nie, pszczołeczko, cholera, nawet sadysta nie potrafi być. Ojej, psiakrew, nie gryź mnie w niego. Buk. B, 44 [*powieść, D, Tp.; N: M: uczestnik przyjęcia; O: K II, partnerka N (robiąca fellatio); U: M II, śr., współwłaściciel myjni samochodowej, Warszawa*].

7. 'wyraz zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': A w Stefę wstąpił jakiś diabeł. Kiedy przychwyciła Łojkównę na flircie z chłopakiem z sąsiedniego bloku, krzyknęła na nią twardo jak mężczyzna: – Ostatni raz ci mówię, Helka, ty bucy rusie, że jak mi jeszcze kiedyś zejdziesz ze stanowiska, to cię podam do zwolnienia. – Ojej, co za haman – zdziwił się chłopak, któremu przerwano flirt. Brand. P, 258 [*powieść, D, Tp.; N: M II, murarz; O: K I, ps., murarz-uczenica; Ind., Nof., N-O (zdenierwowani); w pobliżu budowy; opinia o przełożonej*]. ~ Ojej, też lubisz schabowe? GW Wysokie Obcasy 44/2004, 14 [*reportaż, Mn., Tp.; N: K II, pracownica SMS chatu; O: M, klient; SMS chat*]. ~ Ona się dziwi coraz głośniejszemu – Cooo? Ojej! Bułkę ukradł. Biał. SZ, 175 [*proza autobiograficzna, D, Tp.; N: K, konduktorka; O: 2 M; Lok., Nof., N-O; w pociągu*].

8. 'oznaka konfuzji, zażenowania': Spłonęłam rumieńcem i jestem zażenowana, że o bulwersacji nie wspomnę....takie rzeczy wypisywać, ojej ;))) forum.interia.pl [*forum dyskusyjne, 17.07.2008; N: K*].

9. 'wyraz żalu': Genialne – mówi Kasia. – Szkoda, że już nie mam forsy przy sobie. Cholera, szkoda. Kładzie album z powrotem na ladę. Patrę na cenę. Trzy i pół tysiąca złotych. – Ojej

– mówię z żalem – po co myśmy jadły te lody i piły te soki... Akurat by ci starczyło. Tryz. P, 43 [powieść, D, Tp.; N: K I, uczennica, wieś, od niedawna mieszka w Wałbrzychu; O: K I, uczennica, Wałbrzych; Ind., Nof., N–O; o sytuacji w kawiarni].

10. ‘oznaka zreflektowania się’: Gdybym miała taką łazienkę, chyba nigdy bym z niej nie wyszła. Ojej, nie wypada tak długo przebywać w cudzej łazience. Tryz. P, 52–53 [powieść, Mn., Tr. (K I, uczennica, wieś, od niedawna mieszka w Wałbrzychu)].

11. ‘wyraz współczucia’: A rano dopisałam jeszcze partię fletu. Spałam tylko cztery godziny. – Ojej. – Co się martwisz – mówi Kasia. – Raz nie spałam przez trzy dni i trzy noce i nic. Tryz. P, 83–84 [powieść, D, Tp.; N: K I, uczennica, wieś, od niedawna mieszka w Wałbrzychu; O: K I, uczennica, Wałbrzych; Ind., Nof., N–O; o sytuacji w kawiarni].

12. ‘oznaka znudzenia, znużenia’: ALA To, że jesteście krewnymi, to wasza sprawa. Stomil jest całkiem sympatyczny. ARTUR (pogardliwie) Artysta. ALA Co w tym złego? ARTUR Artyści to zaraza. Oni pierwsi nadgryźli epokę. ALA (znudzona) Ojej! No to co? (ziewa) Więc czego chciałeś? Mroź. W, 113 [dramat, D, Tp.].

13. ‘wyraz zaskoczenia i podziwu’: Ojej, jaki wielki plac – mówi Ada [...]. Biał. SZ, 240 [proza autobiograficzna, D, Tp.; N: K; O: M, pisarz; Ind., Nof., N–O].

ojejci wykrz.

1. ‘oznaka zaskoczenia, przestachu’: Nagle patrzę a tu strumyczek płynie. Przepięknie pomoczę stópki sobie. Ojejci jeden japonek mi odpływa! Gonię go. gej-peel.blog.onet.pl [blog, 31.07.2008; N: Maruniek].

2. ‘wyraz zachwytu, podziwu’: ojejci jak ładnie ustrojone ;P. gej-peel.blog.onet.pl [forum dyskusyjne, 25.01.2009]. ~ ojejci jakie śliczne . :love: Kocham niebieski, więc bardzo mi się podobają. A co do różyczek są piękne :slina. wizaz.pl [forum dyskusyjne, 29.11.2008; N: giovanna92].

3. ‘oznaka zadowolenia, akceptacji’: ojejci, Hełłłłłł, my to jesteśmy jakieś.. kompatybilne ja na początku w ogóle ich nie rozróżniałam. www.kotek.pl [forum dyskusyjne, 01.01.2011; N: dream_].

4. ‘wyraz współczucia’: ojejci i jak ty to przeżyjesz. zue walę-w-tyнки (zmazałaś to już z tabli-

cy? :3), zue. martunia28.flog.pl [forum dyskusyjne, 2010; N; gość].

5. ‘oznaka radości, zadowolenia’: uważam, że jest to olewanie Ciebie...a to, że pare zakochanych nastolatek (bo szczególnie u takich spotyka się poparcie dla takiego zachowania) mogą być po prostu niedoinformowane i może wydawać się to czymś w stylu „ojejci! on się do mnie przytula!”. qnwortal.com [forum dyskusyjne, 20.05.2008; N: patkarola]. ~ [...] skorciło mnie powyciągać wszystkie kartony z ciuszkami po siostrzenicy i jak sie wzięłam za nie to odkleić się nie mogłam. Ile ich mam ojejci i sa w b.dobrym stanie a niektóre siostra nawet nie zdarzyła załozyc. brzuszek.net [forum dyskusyjne, 21.05.2012; N: anula4ever]. ~ Ja jestem z siebie dumna...bo dzisiaj poprawiłam fizykę i matematykę na 4!!! z matmy to poprostu cud ojejci jak ja sie ciesze jupi P 4girls.pl [forum dyskusyjne, 05.06.2007; N: Juma92].

6. ‘sygnał sumitowania się’: ojejci zapomniałem o ramie prosze o taki zeby wytrzymał oc e5200 3,3 ghz. forum.pcformat.pl [forum dyskusyjne, 07.03.2009; N: skeater15].

7. ‘wyraz niezadowolenia’: Ojejci ACTA, nie będę mógł nic ściągać, będę musiał wyjść na świeże powietrze, ojejciu, jejciu... www.kowbojki.pl [forum dyskusyjne, 23.01.2012; N: gość].

ojejci jejciu wykrz.

1. ‘wyraz zachwytu, podziwu’: hahaha a ja ma? te zdjecia xd ojejci jejciu jaki sliczny filmik ^ ^; ** www.youtube.com [forum dyskusyjne, 2010; N: strawberryjamxF].

2. ‘wyraz ubolewania i irytacji’: ojejci jejciu... a ja tak narzekam a włosy moje, ale jak juz ktoś złe słowo powie...to:tasaczek: :cmok. wizaz.pl [forum dyskusyjne, 07.02.2009; N: weegirl]. ~ ojejci jejciu ja spadam bo internet m się zawiesza jesli bedzie działał to wejde jeszcze na to forum a jeśli nie to popristu zmienienie na inny internet i w tedy sie odezwe. www.psy.pl [forum dyskusyjne, 09.12.2007; N: kasia.piesio].

ojejciu wykrz. ‘oznaka lęku, obawy, przestachu’: Oj, Tomeczku biedny! Nie chcę!!! Ojejciu, żebym się tylko myliła co do tego! TOM, 89 [pamiętnik, Mn., Tpr. (K I, uczennica, Warszawa); w liście do koleżanki; o koledze].

ojejciu, jejciu wykrz. ‘wyraz ubolewania’: Ojejci ACTA, nie będę mógł nic ściągać, będę

musiał wyjść na świeże powietrze, ojejciu, jejciu... www.kowbojki.pl [forum dyskusyjne, 23.01.2012; N: gość].

ojejciuniu / ojejciuniu! wykrz.

1. 'emfatycznie: wyraz konfuzji, zażenowania': Ktosiu, co ma nicka na „Ro”. Domyślam się, iż jesteś Roxellą (czy tam Roxiellą). Masz rację. Jak śmiesz nazywać winx, które mają po 17, 18 i 19 lat błaznami? Ojejciuniu. Ja nie chciałam nazywać tych mości panienek tak brzydko :(Na pewno je uraziłam, nie? denne-winx.blog.onet.pl [blog, 12.04.2012; N: K].

2. 'emfatycznie: wyraz podziwu, uznania': ojejciuniu słaśne forum o kOnIsLaH!!!! :* :3 xD xD xD :P. re-volta.pl [forum dyskusyjne, 10.07.2010; N: Gillian]. ~ ojejciuniu!!! ale jedzonka! Aż zgłodniałam...po obiedzie;))) www.garnet.pl [komentarz do zdjęcia, 03.09.2012; N: myszaf1].

3. 'emfatycznie: wyraz (z)bagatelizowania czegoś': Ojejciuniu! dobrze że utrzymują porządki w schronisku i padnięte zwierzęta utylizują. Ja tam nie mam nic do lubawskiego bardziej do tych śmiesznych ludzi co gorzej się wściekają niż te psy! forum.echodnia.eu [forum dyskusyjne, 27.11.2010; N: ~zibi~].

4. 'emfatycznie: sygnał negatywnej oceny': Ojejciuniu.. koszulka co pępek odsłania... w kolorze amarantu! nieeee – kosz... dori.blog.pl [blog, 24.03.2003; N: K]. ~ Ojejciuniu jak czytam niektóre wypowiedzi „specjalistek” od spraw damsko męskich, to mi się kiszki na supeł wiążą :P :P :P Ja jestem ten jak to wstrętnie określać „FACET” [...]. zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 20.12.2008; N: ten Darek].

5. 'emfatycznie: oznaka zmęczenia': Ojejciuniu, padam na twarz – ten rok mnie wykończy; niech już mnie wyślą na emeryturę... forum-ogrodnicze.info [forum dyskusyjne, 17.07.2012; aguniada, spod Warszawy].

ojejciu ojejciuniu wykrz. 'wyraz ironii, sarkazmu': Och, bo oczywiście prowadzący program nie mieli pojęcia o przeszłości prezesa Farfała? Ojejciu ojejciuniu! Jacy oni wrażliwi :) www.racjonalista.pl [forum dyskusyjne, 08.09.2009; N: kortyzol].

o jejc / jejc wykrz.

1. 'wyraz zadowolenia': O jejc, uwielbiam historię II wojny św. Zaraziłam się tym podczas

przygotowań moich do olimpiady. Jednak bardziej interesuje mnie historia najbardziej poszkodowanych, cywili, niż bitwy, walki itd. www.forumnasze.pl [forum dyskusyjne, 26.10.2005; N: Orange].

2. 'wyraz zachwytu, podziwu; uznania': Rozdział jest świetny! Przecudny, niesamowity. Wspaniały! Pragnę więcej < 33! Chelea jest genialna! Jej charakter mm.. < 33 A Alex? O jejc ; *Brak słów ^ ^ be-real-be-alive.blog.onet.pl [forum dyskusyjne, 02.10.2011; N: vampire333].

3. 'wyraz zaskoczenia': O jejc to siarka nie jest dwuatomowa? Początkowo myślałem, że ośmioatomowa... www.forum.biolog.pl [forum dyskusyjne, 23.07.2008; N: persil1991, Wielkopolska].

4. 'wyraz negatywnej oceny': O jejc, rozumiem, że ubranie tylko na potrzeby sesji? Brrrr. dirty-poison.blogspot.com [komentarz do zdjęcia, 01.11.2011; N: Kasiulcowa]. ~ O jejc oswiellenie sztuczne dramatyczne wyglupy za dupy hih hih festt śmiesznie było ale tylko takimi cieniutkimi fotami sie skonczylo efekt starej foty :P ho heehe na zdjętko nazuczone ziarnooo. miranda-wilczek.fotolog.pl [komentarz do zdjęcia, 24.03.2008; N: smieszkowa Bania].

5. 'oznaka zniecierpliwienia i negatywnych emocji': Jejc, ja już nie wytrzymuje. ? ;(hej, miałam jednego chłopaka. Wiem, że to będzie głupie, ale muszę to napisać. Chodziłam z nim 3 miesiące. Potem mnie ZDRADZIŁ. Znalazł sobie inną i też ja zdradził. Dowiedziałam się, że każdą zdradzał. Co ja mam zrobić, by o nim zapomnieć? zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 05.05.2012; N: K].

ojejej! / o jejej / o, jejejejej / oojejej / ojejejej! wykrz.

1. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od ojej': wyraz zaskoczenia, zdumienia, podziwu': Ja lecę, patrzę z okna, a to Egga, bo ona Egga, Żydówka, ale Skandynawka, ja po niej taka północna, więc mówię „dziewczyny, wiecie, to moja baba”, a one „ojejej”. Biał. DRZ, 222 [proza autobiograficzna, D, Tp.; N i O: K; U: M, autor, Warszawa; Ind., Nof., N–O; w mieszkaniu].

2. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od ojej': wyraz konfuzji': No bo RÓŻOWE KOKARDKI, nikt nie pamięta, że dzisiaj przetransportowujemy moje dwa kundły

do Dean, nie? NIKT nie pamięta, nosz – powiedziałam płaczącym głosem. – OJEJEJEJ! ZUPEŁNIE ZAPOMNIAŁAM! – No, a o czym ja mówię, do jasnej anielki? ==’ – Soooooooooryyyy memoooooryyyy. Zaraz się sprężymy i wszystko będzie najs, okejson? www.deandrei.fora.pl [15.10.2011; N: *Tiara, Kraków*].

3. ‘z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od *ovej*: wyraz lęku, przerażenia; przestachu i zakłopotania’: Do pioruna, jeszcze raz musiałem was bronić – oznajmił Pazio. – Powstały nowe wątpliwości. – Znów Zinio? – Nie, tym razem Jolico. Ale uspokoiłem ich i wytłumaczyłem, że bardzo przydadzie im się jako znachor. – Ojej! Fiedl. RO, 120 [powieść, D, Tp.; N: M, pisarz; O: M; Ind., Nof., N-O]. ~ Idzie ktoś! – ostrzegawczo rzucił Jan. – Trudno. Nie będziemy teraz nagle wiali jak wróble. To by nawet głupio wyglądało – zauważył Olek. – O jej, co to będzie? – jęknął Staś. Skocz. B, 111 [opowiadanie, D, Tp.; N: M II, student, miasto; O: 2 M, studenci, miasto; O: K II, studentka, miasto; Ind., Nof., N-O; po słowackiej stronie Tat]. ~ O, jejku!... – Panie Zygmunco... – O, jej, jej, jej... – Cicho, do jasnej cholery! – palnął Chochlik z taką determinacją, o jaką go nigdy nie podejrzewałem, i rudzielec zamilkł, jakby go kto w papę zamalował. Krzysz. O, II 153 [powieść, D, Tp.; N: K, pielęgniarka; O: M; Ind., Nof., N-O (pacjent–pielęgniarka); w szpitalu psychiatrycznym].

4. ‘z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od *ovej*: wyraz ubolewania’: Ojej... Żeby tacy chłopcy! Jak to można... – powiedziała nieśmiało jakaś kobiecina w chustce. Tyr. Z, 12 [powieść, D, Tp.; N: K, Warszawa; O: świadkowie incydentu; Lok., Nof.; na ulicy; o potrąceniu kobiety].

o je je jeny! / o je je jeny *wykrz.* ‘oznaka niezadowolnienia’: O je je jeny! Sroga opcja:) damian-s.liternet.pl [komentarz do wiersza, 05.11.2011; N: Tomek]. ~ o je je jeny ale nudy :p. odpowiadacz.com [komentarz do wpisów]. *Eufemizm o Jezusie.

ojejki *wykrz.* ‘wyraz ubolewania’: ojejki trochę mnie tu nie było nie miałam dostępu do neta gdyż przesiedziałam niecałe 4 dni w szpitalu. www.photoblog.pl [blog, 27.11.2011; N: K, Zaborze].

o jejkować *czas.* ‘używać wykrzyknienia *ovej*’: A i jeszcze było fajnie jak wypiiiipali słowo „cipa”, a nie wypiiiipali powtórzonych z pięć razy z rzędu „kurew”. Ale jak nadają w telewizji amerykański film to tam tylko piórkują, chromolą, o jejkują etc. Gdzie tu sens, gdzie tu logika. quentin.blox.pl [blog, 10.11.2004; Mn., Tr. (quentin)].

ojejku / ojejku! / o, jejku! / ojejku ojejku / ojejku ojejku! / ojojku / ojojku! / ojojku ojojku *wykrz.*

1. ‘reakcja na coś nieprzyjemnego’: Ojejku! Moja marynarka! – jęknąłem przerażony. Siew. JN, 12 [powieść, D, Tpr.; N: M II, trzy klasy liceum, były więzień, miasto; O: K III, właścicielka restauracji; Ind., Nof., N-O; w łazience; N reaguje na zachłapanie wodą]. ~ O, jejku!... – Panie Zygmunco... – O, jej, jej, jej... – Cicho, do jasnej cholery! – palnął Chochlik z taką determinacją, o jaką go nigdy nie podejrzewałem, i rudzielec zamilkł, jakby go kto w papę zamalował. Krzysz. O, II 153 [powieść, D, Tp.; N: K, pielęgniarka; O: M; Ind., Nof., N-O (pacjent–pielęgniarka); w szpitalu psychiatrycznym].

2. ‘oznaka radości, zadowolenia’: Pani powiedziała mi, że mam szansę na 5 w przyszłym półroczu, ojejku, jak miłutko, muszę się za to zabrać :-). www.photoblog.pl [blog, 22.01.2012; N: Eliza, Kraków].

3. ‘wyraz zaskoczenia’: o jejk! a to sie porobiło! wogóle nie mam chwili czasu, żeby tutaj cokolwiek napisać. forum.murator-dom.pl [dziennik]. ~Ojejku! Same babcie?! – zawołała z najwyższym zdumieniem Magda. Grab. I, 45 [powieść, D, Tp.; N: K I, miasto; O: M I, miasto; Ind., Nof., N-O (rodzeństwo)].

4. ‘wyraz ubolewania, nawiązanie kontaktu’: Ojejku Ojejku! Ile się dzieje, aż boli głowa, ale i nie tylko. W końcu mnie dopadło. Potworny ból, z którym zmagam się od ponad miesiąca. cancer-killer.pl [blog; N: Jakub Piśmienny]. ~ Moja rodzina cały czas koszmarnie marudziła, że grozi mi staropanieństwo i ojejku ojejku co to teraz będzie. W końcu spotkałam mojego Mr Right. Zaczęli zawodzić, że ojejku ojejku jak to można tak żyć bez ślubu. Po dwóch latach wzięliśmy ślub, jest ojejku ojejku masz 32 lata i nie MACIE DZIECI? Nosz do licha co jeszcze? www.netkobiety.pl [forum dyskusyjne, 03.09.2012; N: Blair32; „Re: Czy staropanień-

stwo to wstyd i poczucie bycia gorszą?”]. ~ Ojojku długo mnie tu nie było. A Zary to tym bardziej. Mam dla was co nieco o naszej ulubionej grupie się znaczą Cinema Bizarre. xsaxsa.pinger.pl [blog, 22.09.2011; N: TwoBlackRose].

5. ‘wyraz negatywnej oceny’: Jak jest ubrana ładnie i umalowana, to owszem ładnie wygląda – pomimo tuszy... ale co by było jak sie rozbiere... ojojku!!!! RATUNKU!!!! UCIEKAM Z ŁÓZKA!!!! uroda.onet.pl [forum dyskusyjne, 17.08.2012; N: ~Stawek].

6. ‘wyraz ironii, sarkazmu’: Ojojku, chyba przyjdzie się z rozpachy obwieścić. wiadomosci.onet.pl [forum dyskusyjne, 23.01.2012; N: ~kurek na kościele; „Litwini nie chcą poprawy stosunków z Polską”]. ~ Ojojku ojojku i co my teraz zrobimy? www.samosia.pl [forum dyskusyjne, 19.11.2010; N: gość; komentarz do pytania dziewczyny, co to znaczy być dla chłopca więcej niż koleżanka].

7. ‘wyraz podziwu, zachwytu’: ojojku jakie śliczne małe potworki. www.forum.psiakosc.com [komentarz do zdjęcia, 05.2007; N: Rinus].

ojejku, jejku! / ojejku, jejku / ojejku jejku / ojojku jojku wykrz.

1. ‘wyraz protestu, niezgody na coś’: Ojejku, jejku! Chcę nieskromnie zauważyć, że ci wyzywani rynsztokowym słownictwem m.in przez tzw. profesorów gdzieś tam się wypowiadających na innych portalach, rozrabiające, to zaledwie polska młodzież, dla której w tym kraju nie ma nic. fakty.interia.pl [forum dyskusyjne, 09.05.2011; N: ~magik].

2. ‘wyraz bagatelizowania czegoś’: Wiele aktorów, piosenek i modelek nie może mieć dzieci przez niewłaściwą dietę i niedożywienie. / ojejku jejku zardrosny spaślaku – tak se to tłumacz. www.lansik.pl [forum dyskusyjne, 06.08.2007; N: gość].

3. ‘wyraz podziwu, zachwytu’: ojejku, jejku piękny ten t-shirt <3. ams-la-la-land.blogspot.com [forum dyskusyjne, 12.01.2012; N: Roksan]. ~ Ojejku jejku jestem dramafree jestem najlepsza i najładniejsza a jak tak nie uważacie to foch 4ever i nie odzywajcie się do mnie wszyscy. www.samosia.pl [forum dyskusyjne, 28.09.2011; N: K]. ~ Ojejku jejku <3 jakie superasne przekąski. Powiem że smakowałam i jedno, i drugie, super! agusiaa.pinger.pl [forum dyskusyjne; N: l u l a]. ~ Jerzy Stuhr

w programie „Spotkanie z balladą” (wiele lat temu) pytał publiczność – „Ojejku, jejku? – Na co zachwycona publiczność odpowiadała – „Ojejku, jejku! – Co znaczyło, że są zachwyceni programem. Nasi widzowie, bez pytania krzyczą – „Ojejku, jejku! A nam skrzydła rosną u ramion. pogotowie-teatralne.blog.onet.pl [blog, 03.11.2011; N: wesoly sanitariusz].

4. ‘oznaka zniecierpliwienia, irytacji’: to tak jak u mnie, tlko jeszcze zrzędzi że w pracy źle, że są zwolnienia, ojejku, jejku, pitoli bez przerwy, a ja mam już dość i myślę o rozwodzie, (niecałe 2 lata po ślubie, bez dzieci, wiek 28 oboje. www.kciuk.pl [forum dyskusyjne, 27.04.2012; N: gość]. ~ ojejku jejku przecież to była parodia człowieka!!! Patrze, że to banda czubków z nich (w pozytywnym znaczeniu tego słowa). www.britneyspears.pl [forum dyskusyjne, 28.01.2012; N: Elena].

5. ‘wyraz zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia’: Ojejku jejku! Jaka nagonka na te nauczycielki! Jakie epitety w nie walicie. No to zaczniacie się przyzwyczajając że będzie coraz gorzej, jak na spacerach zaczną wychodzić nauczycielki ok. 67 r.ż. m.wiadomosci.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 2012; N: mabingo]. ~ ojejku jejku Doda chce być Lady Gaga???? Żenada. video.onet.pl [forum dyskusyjne, 25.02.2012; N: ~Kola]. ~ Zanim wybulisz w chuj grosiwa, wyjawię ci drogocenną tajemnicę. Kobiety nie lubią delikwentów w nowych mercedesach klasy S, dewiantów w czerwonych ferrari czy prowadzących plastikowego niby hummera osobników rasy Dżolo Manolo. Ty byś o nich powiedział ojejku, jejku, jaki fajny facet! Gównu prawda! Klasyczny babiszon wie, że oni trzej to socjopaci o płytkiej emocjonalności, u których miłość trwa tyle, ile zatankowanie do pełna. Wykorzystają, porzucą, i to w stanie błogosławionym. www.nie.com.pl [Nie 2/2008, 16, artykuł, Mn., Tr. (M, R. Jaruga); „Sposób na lachona”].

6. ‘oznaka ironii, lekceważenia’: zajeb iscie kzsia 420 zł dziennie czyli dokładnie tyle ile ja zarobiłam przez pol miesiaca na stazu bo bardzo dobrych studiach i w duzej firmie dodam tylko ze dostac sie na ten staz bylo bardzo ciezko a o zatrudnieniu nie ma co myslec no ale Kasia musi zrownowazyc zla sytuacje na rynku / Ojejku, jejku. Jakaś ty biedulka. Chcesz pieniądza, to idź tam gdzie się zarabia, a nie tam gdzie trzeba „bardzo dobrych studiów”. www.

kozaczek.pl [forum dyskusyjne, 21.03.2012; N: gość]. ~ Ojojku jojku.... uważaj, bo baka puścisz.... Przecież nie musisz oglądać, nie musisz słuchać, nie musisz śledzić Na serio nie za-uważasz, że to taki specyficzny biznes, kierujący się swoistymi prawami??? muzyka.onet.pl [forum dyskusyjne, 19.11.2011; N: ~xer].

ojejku jeju jej wykrz. 'wyraz negatywnego nastawienia, bicia na alarm': nie byłam, a jak podliczyć ofiary, ti może i będzie miała rację no tak, winny Kosciol za grzechy jednostek, ojeju jeju jej. www.maysay.com [forum dyskusyjne, 2008; N: Mordred]. ~ Ojeju jeju jej! Chyba 25 piatego października, puchaty puchatku! – powiedział Prosiaczek zaglądając w wielką dziurę, która okazała się... ojeju jeju jej, lepiej nie mówić głośno, bo hohoń się dowie... www.science-fiction.com.pl [forum dyskusyjne, 10.10.2005; N: NURS].

ojeju jeju jeju wykrz.

1. 'oznaka ironii': kolejny gówniany film o psychicznie chorych zboczeniach, popatrzmy jak cierpi ten człowiek w swojej walce o to żeby być kobietą, popatrzmy na jego wyobcowanie i brak tolerancji, ojeju jeju jeju jacy ci psychicznie chorzy ludzie mają problemy. www.filmtok.pl [recenzja, 20.03.2012; N: Gość].

2. 'wyraz radości, entuzjazmu': Ojeju, jeju, jeju, co za piraci / Niebiescy jak laguna, wcale nie brodaci / Ach, co to tak huknęło, skąd to głośne „trach”? / To Ważniak wpadł do wody, gdy wchodził na trakt. www.smerfy.ovh.org [tekst piosenki „Smerfni piraci”].

ojejukusiować czas. 'używać wykrzyknienia ojejuś': Żeby nie robić ach i och, żeby nie ojejukusiować (a propos – nawet temat o zdrobnie-niach, który jest kwintesencją ironii dot. „słodziutkich zdrobniusień” potrafiłyście mi obrzydzić i sprowadzić go do poziomu właśnie zdrabniania...), tylko naprawdę rozmawiać z innymi ludźmi. www.antyforum.pl [forum dyskusyjne, 12.08.2009; N: szmaja, 28, Wrocław].

ojejuś wykrz.

1. 'wyraz zachwyty, podziwu; uznania': ojejuś jaki on słiczny taki malusi piękny jest!! www.photoblog.pl [komentarz do zdjęcia, 04.11.2007; N: bibisiula].

2. 'wyraz zadowolenia, radości i zażenowania': siwax89 aj lov juł <3? :D / ojejuś! Aż tak!? nieee no chyba sobie jeszcze nie zasłużyłam na too ;))? Całuski :* www.youtube.com [forum dyskusyjne, 2012; N: PANINORGE]. ~ goga455 Słońce super wyglądasz:)? CAŁUSY!):*** / Ojejuś! Dziękuję ślicznie :) Całuski kochanie! :* www.youtube.com [forum dyskusyjne, 2012; N: PANINORGE]. ~ Kajeczkaa Podoba mi się Twój styl? ! :) / Ojejuś dziękuje ślicznie :) Bardzo mi miło :* www.youtube.com [forum dyskusyjne, 2012; N: PANINORGE].

3. 'wyraz protestu': Ojejuś, spać się chce jak nie wiem co, a zawracacie ogon budowaniem bazy...nie wystarczy, że się poprzytulam do szwalbików? No niech już będzie, zaraz wstanę... photo.bikestats.eu [komentarz do zdjęcia, 07.01.2011; N: KOCURIADA].

4. 'oznaka zniechęcenia': ojejuś jak misie przeokropnie nie chce.... cukierek.blog.pl [tytuł wpisu, 20.09.2006].

ojej, ojej / ojej, ojej, ojej wykrz.

1. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od ojej: wyraz zachwyty, podziwu; uznania': ojej, ojej :) jak całe towarzystwo zajęte ryciem, oho ho :) ani widu, ani słychu, ci-sza na forum :) forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 19.05.2012; N: lampka_witoszowska]. ~ ojej, ojej! jakie smakowitości. te kolory, takie żywe! morskie-cytrusy.blogspot.com [forum dyskusyjne, 16.05.2012; N: Karmel-itka.].

2. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od ojej: wyraz dezaprobaty': Ojej, ojej, ojej ile błędów i gaf można popełnić w jednym zdaniu. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 13.04.2012; N: Grysia].

ojeju / ojejejejejejeju wykrz.

1. 'wyraz ubolewania': ojeju... ale mi was szkoda... najlepszym rozwiązaniem była by zyletka albo okno. gametrade.pl [forum dyskusyjne; N: w00t].

2. 'wyraz zachwyty, podziwu': ojejejejejejejeju jak zajada cudownie! bankowo pyszne :D bo dzieciaki tylko takie rzeczy zjedzą:) kuchnia-elaimy.blogspot.com [komentarz do zdjęcia, 30.05.2011; N: sandrula].

ojeju jeju wykrz. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od ojeju: wyraz

sarkazmu i ironii': Dema za darmo, ojeju jeju / Przetłumaczono w końcu transkrypcję ze spotkania z inwestorami, więc lwata podzielił się ze światem w końcu kolejną dawką swojej japońskiej mądrości. Okazuje się, że Nintendo rozważa możliwość wprowadzenia do eShopu i tego, co będzie miało Wii U, także ściąganych demówek gier... i jest to krok słuszny i wspinały, prawda? d-serious.pl [temat postu, 08.07.2011]. ~ ojeju jeju nie zesrajcie się z tej politycznej poprawności... www.polskatimes.pl [forum dyskusyjne, 07.05.2012; N: spa].

o jejunia / o jejunia! / ojejunia! / ojejunia, ojejunia wykrz.

1. 'wyraz podziwu, zachwytu; uznania': O JEJUNIA!!!!!! Toooooooooumku..... – ciary – o takie: PIĘKNIE. www.krystynajanda.pl [komentarz do wiersza, 04.01.2008; N: iwna]. ~ O jejunia film jest boski można to oglądać ile się da, gra wygląda super i podkład głosowy super brzmi grafika też zapowiada się super tylko żeby były dobre walki wręcz nie tylko strzelanie bo on wszystko prawie tłumaczył ręcznie :P. www.gram.pl [forum dyskusyjne, 21.03.2009; N: SpawN]. ~ Ojejunia jaki przystojniaczek :) 6/10 Jak nic :) www.es.eu.pl [forum dyskusyjne, 19.04.2011; N: ayemkIng].

2. 'oznaka zmęczenia': Ale dziś upał o jejunia. www.sfd.pl [forum dyskusyjne, 02.05.2012; N: Emkaza, 27].

3. 'wyraz ubolewania': Ojejunia, ojejunia szkoła wafla, bo gutes coles se jest hyh. minikomp.com [forum dyskusyjne, 14.10.2005; N: Kris11].

4. 'wyraz zadowolenia i radości': Ojejunia!!! :))) z rana taka dobra wiadomość:) www.facebook.com [forum dyskusyjne, 11.11.2011; N: Anna G. Daniszewska].

ojeju, ojeju / ojeju, ojeju! / ojeju ojeju / ojeju ojeju ojeju / ojeju ojeju ojeju! wykrz.

1. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od ojeju: wyraz sarkazmu i ironii': Ojeju, ojeju, na początku lat 90tych też rozryli Kaponierę i ludzie przetrwali, zaznaczam silniejsze pokolenie a teraz te delikatesy płaczą jak to ciężko będzie, ojeju, ojeju, jacy pokrzywdzeni. epoznan.pl [forum dyskusyjne, 30.07.2012; N: ~Autor]. ~ Ale w każdym razie wprost nie mogę nie podać najprostszego rozwiązania obaw pani Olejnik. Ale ojeju ojeju, co się sta-

nie, jeżeli nie wszyscy mężczyźni będą mieli włochate nogi, a nie wszystkie kobiety gładkie? Czym jeszcze będą się różnić? m.deser.pl [komentarz, 2012; N: zeuszad_i_znikad]. ~ ojeju ojeju zaraz się osiusiam z radości ale będę miał bajer z jabuszkiem za 3 koła i nie obchodzi mnie to że apple poprostu s sie pałeczke :D. pej.cz [forum dyskusyjne, 12.08.2012; N: lulz]. ~ Ojeju ojeju ojeju .. !akila! wymyśliła pomysł na Msp , który moderatorzy 'przyjęli' .. ojeju jeju jeju. Napisała o tym post na forum... ojeju. kasia-klaudia.blogspot.com [blog, 30.05.2012].

2. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od ojeju: wyraz sumitowania się': ojeju, ojeju :-) zapomniałam :-/ chociaż i tak czasem zostawiam tu jakieś słówko :-). moje-malecudenka.blogspot.com [forum dyskusyjne, 30.05.2012; N: ewanka].

3. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od ojeju: oznaka gniewu, złości połączonej z bezsilnością': A to cholery, a to złodzieje! / Auto mi ukradli właśnie w niedzielę! / Wstałam rano bardzo, tak żebym jechała, / A za oknem pustka zacina me usta. / Ojeju, ojeju! Ojeju, ojeju! Oddaj mi trabanta, ty głupi złodzieju! www.youtube.com [26.02.2011; N: yksde6].

4. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od ojeju: wyraz podziwu, zachwytu; uznania': ojeju ojeju ojeju!!! genialny!!! ziyadiy.blogspot.com [komentarz do zdjęć, 18.05.2012; N: agata].

5. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od ojeju: oznaka entuzjazmu, radości, zadowolenia': ojeju, ojeju, to dla mnie ? ! kocham, kocham, kocham cieie ! ! ! ! zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 19.05.2012; N: небяты smile].

6. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od ojeju: wyraz smutku': Ojeju ojeju.....szkoda słów jak teraz się czujemy. Teraz to już wiemy jak to jest jak odchodzą twoje bliskie Ci osoby tak jak np.przyjaciele z klasy. To okropne uczucie. Znowu w gimnazjum musimy się zapoznawać tak jak w 1 klasie. zozolek.pinger.pl [blog, 21.06.2011; N: SyŚ, K, 13, uczennica].

o jenka / o jenki / o jenki, jenki / o jenki jenki jenki / ojenki jenki wykrz.

1. 'wyraz zdziwienia, zaskoczenia': O jenki kogo ja tu widzę Wpadam pod innym nickiem ale

może będzie wiedział kim jestem. pl.board.bigpoint.com [forum dyskusyjne, 23.09.2012; N: CM_Amical].

2. 'wyraz podziwu, zachwytu': o jenka | sam sex ^ ^ brałabym na miejscu ^ ^ ; * | www.photoblog.pl [komentarz do zdjęcia, 28.09.2012; N: historia1d]. ~ o jenki ale ślicznotka < 3. www.photoblog.pl [komentarz do zdjęcia, 05.06.2012; N: mylittlewoooooorld]. ~ o jenki jak mi się ten koń podoba :D. www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 31.07.2012; N: graphics30642].

3. 'wyraz ubolewania, współczucia': O jenki. Współczuję Wam serdecznie, szczególnie Przemkowi, że musi teraz cierpieć. dziecko-info.rodzice.pl [forum dyskusyjne, 27.01.2004; N: Pinia].

4. 'wyraz entuzjazmu, radości, zadowolenia': No to jakoś o 00:15 dopiero weszłam do domu. O jenki jak dobrze w domku. www.photoblog.pl [blog, 16.06.2012; N: Karolina, Nowy Staw]. ~ o jenki co ja tu widze!!!! super kochana nawet jasniutka mówi o ciąży ale superrrrrrr. www.skarbmamy.pl [forum dyskusyjne, 09.11.2010; N: Asiiek]. ~ o jenki to jeszcze troszke czasu i malutki będzie z wami ciekawa jestem kogho powitacie na swiecie? moje-promyczki3.blog.onet.pl [forum dyskusyjne, 04.06.2008; N: ulka22].

5. 'wyraz lęku, zaniepokojenia': Kurcze sasiad wyszedł na klatkę jak akurat palilam a ze jestem w krotkich spodenkach to tak spojrzal na mnie :) i przypomniało mi sie o tej gadce naszej dzisiejszej i az ciarki mnie przeszły :))) O jenki, wrrrrr...;) forum.kardiolo.pl [forum dyskusyjne, 02.12.2011; N: ~alex27].

6. 'wyraz zreflektowania się': O jenki aż, mną wsrasnąłem, ja już dawno myślałam o tym, że ludzie odchodzą a drzewa stoją jakby „wiecznie! Zagarał na emocjach,,i dobrze „,tak właśnie ma sie dobra poezja! www.poezja.org [forum dyskusyjne, 16.06.2012; N: aluna, Hania].

7. 'oznaka zniecierpliwienia': O jenki Aśka też wiadomo, że Ja. Katarzyna Sułkowska. Miło Mi. www.wywiader.pl [N: K]. ~ No to ja przeciez pytam czy ci o niego chodzi? O jenki jenki jenki;) forum.kardiolo.pl [forum dyskusyjne, 04.12.2011; N: ~alex27].

8. 'wyraz oczekiwania, ponagłania': o jenki :) ale by fajnie było, gdyby chociaż sms napisał... www.pudelek.pl [forum dyskusyjne, 13.04.2012; N: gość]. ~ ojenki jenki a moze by taka

jaka new notka, he? geyembyc.blox.pl [forum dyskusyjne, 14.02.2006; N: a zgadnij sobie kto;p, dell.satfilm.pl].

9. 'wyraz będący imitacją westchnienia': O jenki, jenki / Jest nie najlepiej....oj naprawdę nie najlepiej....Zwyczajnie czuję jak moje ciało zaczyna przejawiać coraz mniejszą tolerancję na ludzi. geyembyc.blox.pl [blog, 08.02.2006; N: michal2312].

o jenusiu / łożeniu / jenusiu wykrz.

1. 'wyraz zniecierpliwienia, irytacji': łożeniu ale pitolenie. dzierba.blip.pl [notka; N: / ^ dzierba]. ~ Ale niedługo Koniec! NARESZNIE. Jenusiu jak ja nie mogę się doczekać końca.... ty leeee wolnego, oczywiście po maturce, a potem jeszcze egzamin zawodowy i nareszcie luz blus!!! www.photoblog.pl [blog, 05.04.2008; N: anus0211].

2. 'oznaka zakłopotania': Oooo, bystre masz oko Hansuleczku Tak, tak masz rację, że gdzieś tu jest feler. To tak ma być: 100 + lata = wzrost albo nie, to chodzi o ciśnienie, prawidłowe ciśnienie to chyba 100 + lata, a prawidłowa waga to 100 + o jenusiu, pogubiłam się w tym :)))całkowicie. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 30.03.2010; N: rita100].

o jenuś / jenuś wykrz.

1. 'wyraz podziwu, zachwytu, zadowolenia': o jenuś norwegia (love) mi się marzy kiedyś tam pojechać ...ach... (serduszką). www.ski-jumping.pl [forum dyskusyjne, 08.12.2004; N: Ana].

2. 'oznaka zniecierpliwienia, irytacji': i co w tym jest...??? czubki tego słuchają ... i tyle cały czas psycholl i psycholl... jenuś czego do tego tylko sie oraniczają...brak your amnesty.i4lol. stavros.wrzuca.pl [forum dyskusyjne, 14.01.2008; N: ~Anonim].

3. 'oznaka zniechęcenia': Chcę się spytać, co to znaczy to „aigoo”???? – Aigoo Na język polski można to przetłumaczyć jak – o jenuś, jeju, jeny jeny, kurczę, itp... Taki jakby odgłos wydawany podczas westchnienia, zmęczenia, etc. sshinee.pl. wordpress.com [forum dyskusyjne, 05.01.2012; N: Mzungu].

o jeny / o jeny! / o jeeeny / o jeny jeny wykrz.

1. 'wyraz zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia; o Jezu': O JENY, ONA JEST NAGA! universal-

hating.blogspot.com [komentarz, 09.05.2012]. ~ Niektórzy tak mówią, żeby nie łamać punktu Dekalogu. Mówią „o jeny” zamiast „o Boże”, aby nie wypowiadać imienia bożego na daremne. zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 28.04.2011].

2. ‘wyraz zniecierpliwienia, irytacji; oznaka zakłopotania’: O jeny! jak nazywała się ta znana piosenkarka która niestety umarła (zupełnie zapomniałam =/ wiesz co będzie :)) zapytaj.onet.pl [pytanie, 24.09.2011; N: Miśk@].

3. ‘wyraz ubolewania, politowania’: o jeny to po mojemu Wy strasznie grubo te dzieciaki ubieracie no albo u nas tak gorąco dzisiaj było [mieszkam na południu] a u Was zimno? forum.28dni.pl [forum dyskusyjne, 10.05.2012; N: TEORKA].

4. ‘wyraz podziwu, zachwytu, zadowolenia’: O jeny, jakie to musi być dobre. ciasteczkowe-potwory.blox.pl [forum dyskusyjne, 25.04.2012; N: n_zak]. ~ O jeeeny jaki cudny! To najpiękniejszy szydełkowy słoń jaki w życiu widziałam :) by-piegowata.blogspot.com [forum dyskusyjne, 19.06.2012; N: Jaszmurka].

5. ‘wyraz niedowierzania, sceptycyzmu’: O jeny, Jeny czyli czy z Bankiem Zachodnim WBK zbudujemy drugą Japonię? www.kociewski.pl [tytuł rozmowy, 23.06.2008; N: P. Pielecki].

o jerum / o jerum! / o jerum jerum / o jerum-jerum / o jerum, jerum / o jerum, jerum, jerum / o jerum, jerum, jerum! / o Jerum wykrz.

1. ‘wyraz niepewności’: Ale kim dokładnie jest polski ethnos i co i jak odróżnia go od słowackiego, ukraińskiego czy (o jerum jerum) śląskiego? cleofas-wm.blog.onet.pl [blog, 20.11.2011; N: W. Orliński; „Nacjonalizm? W czym problem?”].

2. ‘wyraz ubolewania’: O jerum – czemu głupstwo tak bezkarnie rządzi światem? Kisiel. D, 35 [dziennik, 1968, Mn., Tr. (autor)]. ~ Mam 14 i jestem biedną dziewczyną spod Warszawy. Potrzebuję kasy na ferie chciałabym pojechać na narty. Szukam pana ktury sie mnom zaopiekuje w zamian za seks. Za dużom kase zrobie wszystko. Jestem naprawdę ładna. Na listy odpowiem wysyłajonc swoje foto. [...] A w domu wszyscy zdrowi?? O Jerum (jak mawiał ś.p. Kisiel), co to za stwór??? Dziewczyno masz poważne kłopoty ze swoją psychiką... pl.soc.seks.polski-usenet.pl [forum dyskusyjne, 11.12.2003]. ~ Rany... no przecież mnie rozerwą

i zgrillują, jak nie przyjadę (się sama domyśl, kto – po rozmiarach paniki :-)), a jeśli pojedą, to nie będzie mnie w Krakowie, o jerum-jerum, o, ja nieszczęśliwy... maxwap.pl [forum dyskusyjne, 24.08.2004; N: AJK]. ~ Ale o czym będę pisał? Kiedy powiedziałem Andrzejowi K., że o literaurze, skrzywi się, bo, jak powiada, ja mam wąski pogląd na tę materię i umiem tylko cytować staroświeckiego Irzykowskiego. Może to i prawda? O jerum, jerum – co właściwie robić? Kisiel. D, 331 [dziennik, 1970, Mn., Tr. (autor)]. ~ Maciek napisał(a): Coś mi się z głową zrobiło / O jerum, jerum, jerum! www.zegluj.net [forum dyskusyjne, 13.02.2010; N: Maar, Warszawa; „Re: Potrzebne przysłowie żeglarskie”]. ~ W młodości (tj. w 1945 roku – O Roku Uff!) inne co prawda hodowałem w duszy marzenia. Śniła mi się kariera kieszonkowego Rejtana i zmotoryzowanego Stańczyka, chciałem za pomocą błaznowania robić wielką politykę. O jerum, jerum, jerum! Widać politykę ze mnie, jak z koziej... głowy trąba, bo oto zostało mi tylko – błazeństwo. I to – kiepskie. www.wprost.pl [TP 213–214, 17.04.1949, felieton, Mn., Tr. (S. Kisielewski)].

3. ‘oznaka zmęczenia i zniechęcenia’: Wszystko to bez sensu, a kłopotów masę, spokoju nie ma, serce nawala. O jerum, jerum, jerum... Kisiel. D, 182 [dziennik, 1969, Mn., Tr.]. ~ A ile będzie kłamstwa – o jerum! Biedni Czesi, ale i myśmy biedni po tym wszystkim. Kisiel. D, 77 [dziennik, 1968, Mn., Tr. (autor)].

o jerum pajdasz / o jerum pajtasz / o jerum pajtasz! / o, jerum pajtasz! / o Jerum pajtasz! wykrz.

1. ‘wyraz zniechęcenia’: o jerum pajdasz, kocham inwentaryzacje, pisałam Wam już? wiazaz.pl [forum dyskusyjne, 14.01.2010; N: Big-Mama].

2. ‘wyraz zatroskania’: Bo właśnie młodsze pojechało na festiwal rockowy do Cieszanowa, na mapie sprawdziłem... O jerum pajtasz... www.klub.senior.pl [forum dyskusyjne, 18.08.2011; N: Stalin odszedł...].

3. ‘wyraz zadowolenia’: Ale drugi wykład o jerum pajtasz: doktor Linek z magistrem Rosenbaumem „Rola języka niemieckiego na Górnym Śląsku po 1945 r.” jak na salonowe zamowienie. W koncu sie dowiem z pierwszej reki, jakie ustawy, gdzie, kiedy i co. Wykład o 12:30.

JADE! amstern.salon24.pl [post, 26.10.2009]. ~ Myślałem, że „publiczne” oznacza otwarte dla osób, które mnie obserwują. Teraz okazało się, że czyta to cały świat. O jerum pajtasz! Po raz kolejny okazuje się, że uprzejmość popłaca... poradnikwebmastera.blox.pl [forum dyskusyjne, 11.02.2010; N: *prwimmer*].

4. ‘wyraz zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia’: O jerum pajtasz... 5 zł. Za gałązkę z gołym korzeniem. Podobno ‘Brabant’ Jak to do Ciebie dotarło i jak było zabezpieczone? Sadzonka 20-30 cm w P9 2,40... forumogrodnicze.info [forum dyskusyjne, 13.08.2009; N: *MirekL, Koluski*]. ~ Facet nazywa się Chris Kyle, odsłużył w Iraku cztery tury i zabił 160 ludzi (wg danych potwierdzonych przez Pentagon). Trzykrotnie odznaczono go Srebrną Gwiazdą i pięć razy Brązową. Są to odznaczenia nadawane za „dzielność w obliczu wroga”. O jerum pajtasz! Jakiego wroga? Facet strzela z ukrycia do niczego niepodjęzawających ludzi. Kto kogo napadł: Irak USA, czy odwrotnie? Kto jest tam wrogiem, a kto okupantem. egmunrated.blogspot.com [blog, 18.01.2012; N: *EGM*]. ~ SCENA IV DOM MAŚLOKA (Maślok sięga po pęcherz tytoniem, rozwija, chce nałożyć szczyptę – patrzy- zamiast tytoniu w pęcherzu są same złote listeczki! Złoto!) MAŚLOK – O jerum pajtasz! Złoto! Prawdziwe złoto! A więc jednak Skarbnik nie cyganił! przedszkolenr6.tychy.pl [przedstawienie-bajka; N: *E. Chrzanowska*; „O tym jak górnik Maślok kramarzył się ze Skarbnikiem”]. ~ O, jerum pajtasz! Renulek posta napisała! :D renulek.blogspot.com [forum dyskusyjne, 25.12.2010; N: *Koroneczka*].

5. ‘wyraz protestu, niezgody na coś’: O Jerum pajtasz! Ło matko boska, z którego bądź kościół! Chciałoby się zawołać: „Mały rycerzu! Larum grają, a Ty się nie zrywasz? Białogłówn statecznych nie ratujesz?” Wcale mi się nie podoba! I zupełnie mi się nie podoba! I możecie mnie nawzywać! Pierwszy raz jak tu piszę (a w sumie przeszło 1,5 roku) będę nieprzyjemna! Tak, wiem! Tak, internet jest dla wszystkich! Dzienniki TS są dla mnie pewnego rodzaju ekosystemem. www.styl.pl [forum dyskusyjne, 27.04.2006; N: *granita*].

o jerunia! / o jeruniu / Jeruniu wykrz.

1. ‘wyraz zaskoczenia i podziwu’: o jerunia! duś! bomba to za mało powiedziane! forum.

muratordom.pl [forum dyskusyjne, 11.02.2011; N: *naberia*].

2. ‘wyraz rezygnacji’: Cytat szósty: – Topka dostajesz kolejną jedynkę i uwagę. – mówi pani. – O jeruniu... – mówi Darek <śmiech> school-quotes.blog.onet.pl [dialog szkolny, 07.12.2010].

3. ‘wyraz pewności’: O jeruniu pamiętam ten upał! www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 06.01.2012; *Poznań/ Wiry*].

4. ‘wyraz współczucia, ubolewania’: Zawitał do mnie jednak okres wiec i drozde.. tak wiec po zakończeniu „cudownych dni” bede leczę się z drozdzy a potem dobre bakterie odtwarzac... / O jeruniu... J też kiedys zawsze brałam furagin ale tym razem to było zakażenie bakteriami coli czyli bakteriami okrecznicy a na to już musi być dobry antybiotyczek.... wizaz.pl [forum dyskusyjne, 29.08.2005; N: *emurulez77*].

5. ‘wyraz zniechęcenia’: Hmmm... Nie wiem jak wy, ale świat jakoś tak nie czuję. W ogóle ostatnio myślę „święta”, to „O Jeruniu, tylko nie to!”. No bo trzeba sprzątać, w sensie, że tak generalnie. lustig.blogasek.pl [blog, 2008, *Mn., Tr. (K)*].

o jery / o jery! wykrz. ‘wyraz entuzjazmu, radości, zadowolenia’: O jery, o cholera... ja pierdole... Mam 3 na koniec z chemii. 3! Czacie? spinka91.pinger.pl [notka, 29.01.2009; N: *unintended*]. ~ O jery – fantastycznie! Taki prezent na urodziny! WOW! No i od razu składam ci spóźnione życzenia bo nic nie wiedziałam. kamionkowo.blog.onet.pl [forum dyskusyjne, 08.10.2007; N: *moniardyz*].

o jesku / o Jesku wykrz.

1. ‘wyraz dezaprobaty i ubolewania’: Mowicie o dziurach w ulicach, o szybkości pracy... w sumie to nie jest aż tak źle porównując pracowników włoskich, na których ulice w centrum miasta są nie do pomyslenia :P jeżeli są to włosi to praca WREEEEEEEEEEEEE o jesku.. lata się czeka na jej wykonczenie, więc radziłabym nie narzekac. www.foto.pless.pl [forum dyskusyjne, 05.02.2008; N: *Floweruccio*; komentarz do fotografii].

2. ‘wyraz zaskoczenia’: Mówi, że nie rozumie, czemu oni zawsze adorują miejsce, w którym im się objawia Matka Boska, jakby nie mogła sobie po prostu spacerować tu i ówdzie; zawsze w tym jednym miejscu musi się pokazać

koniecznie po raz drugi, przecież to nielogiczne; ale się roześmiał, o Jesku. NKJP [W. Kuczek, *Opowieści przebrane*, 2005].

*Eufemizm o Jezu.

ojeść kogoś, czas. 'najeść się czymś kosztownym': nie zdarzyło wam się nigdy kogoś ojeść z prowiantu? bo mi tak, no prawie. www.sjp.pl [forum dyskusyjne, 20.06.2004; N: leowek]. ~ ja zawsze zamykam się z moim mezczyzna w pokoju, puszcza głośno muzykę i jakos nikt nam nigdy nie przeszkadza pomimo że zawsze ktos jest w domu... albo idziemy razem się okapać i robimy to w wannie:) skąd jesteś? moja rodzinka z Knurów też mówi okapać, opić, ojeść. www.samosia.pl [forum dyskusyjne, 13.03.2009; N: K].

ojeść się czas.

1. 'zjeść czegoś dużo, najeść się obficie, do syta': Od 5 dni nie podajemy insuliny, nawet jak się oje czegoś co zawiera dużo WW to cukier max 120. forum.diabetica.pl [forum dyskusyjne, 23.09.2009; N: oliwroc]. ~ JUTRO TŁUSTY CZWARTEK, PEOPLE! i mam zamiar się ojeść pączkami :D oby poszło w cycki.. xd albo i nie. xd już słyszałam, że Mam kupiła, więc dooooooooooobrze! <3 www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 15.02.2012; N: K, Rzeszów]. ~ Ej to możesz się „ojeść” tych błyszczków bo ja jak się pomaluję to od razu zlizuję. www.bravo.pl [forum dyskusyjne, 16.01.2010; N: dooorka16].
2. 'o lekach: dawkować, zażywać': No niby cebeton nr.1 ale dużo trzeba się ojeść tych tabletek i dość drogo wychodzi. www.sfd.pl [forum dyskusyjne, 29.01.2010; N: A4O, M].

ojeść się jak bąk czas. 'zjeść czegoś dużo, najeść się obficie, do syta': Można ojeść się „jak bąk” i dobre samopoczucie powraca na jakiś czas. Niestety w ten sposób dopingowane, zbyt szybko przechodzi i trzeba znów powtórzyć ... sympatia.onet.pl [N: tomaszpp].

ojeść się nerwów czas. 'bardzo się zdenerwować': Kurcze nie pomogę bo nie pamiętam, ale u nas było to samo, tragedia. Ile nerwów można się „ojeść” to szok! Nasze załatwienia trwały chyba z 9 miesięcy! www.beata.przemek.mojabudowa.pl/ [forum dyskusyjne, 15.02.2011; N: calineczka-kp].

o Jezu / o, Jezu! / o Jezu! / o Jezuuu! / o Jeeezu / ojezu! / ojeezu / ojeezu! / o, Jezu, Jezu / o Jezu, Jezu! / o Jezus, o Jezus / o Jezu miłosierny! / o, Jezu Święty na krzyżu / Jezu wykrz.

1. 'wykrzyknienie w postaci zwrotu apelatywnego do Jezusa wyrażające zdenerwowanie, lęk, trwogę, uczucie grozy, zagrożenia; bólu': I wtedy po raz pierwszy od dość dawnego czasu zacząłem wzywać Boskiej pomocy. Jęczałem, stękałem: o Jezu! O Chryste! Obiema rękami odpychałem od siebie cienkie ostrze szewskiego noża. Brosz. DR, I 152 [powieść, Mn., Tpr. (M IV, ur. w 1900, linotypista, emeryt, Warszawa)]. ~ Moje oko! Głowa, o Jezu! Głowa?! Uuuuch! Mordują! Aaaa! Tyr. Z, 30 [powieść, Mn., Tpr.; powtórzenie okrzyków wydawanych podczas bójki ulicznej]. ~ O Jezu! – zaskawęczyła. – Jakiż ciężki krzyż spuściłeś na mnie! Mort. A, 37 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Cały kanał się wali! O Jezu! – w ciemności kotłują się krzyki, które przytłumia donośny nakaz: – Spokój do cholery! Ostrow. W, 287 [książka wspomnieniowa, D, Tp.; N i O: powstańcy podczas przechodzenia przez kanały, Warszawa]. ~ Wuju! Stryju! Panie nasz! Pomiłuj się nad nami! Dopyszamy... łaski! Ojezu! – dało się słyszeć z różnych stron wykrzykiwane w wielkiej trwodze. Wiśn. K, 139 [powieść, Tp. (M, wieś, Mazowsze); okrzyki w bójce]. ~ Ojeezu – zjęczał chłop, chwytając się za pulsujące skronie, gdyż akurat przypomniał sobie w jakiej on teraz roli występuje. Wiśn. K, 228 [powieść, Mn., Tpr. (M, wieś, Mazowsze); o swoim stanie po upiciu się z okazji narodzin córki]. ~ W nagłym skurczu szalu rozejrzała się jak gwałtownie obudzony pijak, złapała oburącz za tchawicę, stopy w walonkach do góry uniosła... i nie dość oczymgnięcia, na panicznym – Ojeezu! – zjęchała wraz z połamanym siedziskiem na podłogę. Wiśn. M, 54 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Ale prezes? O Jezus, o Jezus. Prezes by nas zabił, gdyby coś takiego! Tyr. Z, 430 [powieść, D, Tp.; N: M, Warszawa; O: M, Warszawa; Ind., Nof., N-O]. ~ OLEŚ z przestrachem O Jezu, Kuźma! O Jezu miłosierny! AD II, 228 [dramat J. Krasieńskiego, D, Tp.; N: M, więzień; O: więzień; Ind., Nof.; w celi]. ~ Zmartwiały, skurczony cały, niemal zwinięty w kabląk, obejrzałem się raz i drugi dokoła, jakbym tuż obok siebie miał zobaczyć ich oboje, a myśli, te złe, okrutne my-

śli... O, Jezu Święty na krzyżu, jakby specjalnie czekały na tę noc [...]. Mort. UW, 329 [*powieść, Mn., Tpr. (M, gospodarz, wieś)*].

2. 'wykrzyknienie w postaci zwrotu apelatywnego do Jezusa wyrażające zdumienie, zaskoczenie, zdziwienie': Wrócił Keyes, prowadząc za rękę Jennę. Na jej widok z twarzy Wileya odpłynęła cała krew. – O Jezu – wyszeptał. Hiaas. S, 108 [*powieść, D, Tp.; N: M III, dziennikarz USA, O: M II detektyw; O: K II, instruktorka aerobiku, USA; na polanie na wyspie*]. ~ Odwalałam dalej tę racjonalną pracę umysłową, do tychczas zaniedbywaną, pojawił się bowiem inny rodzaj obiektów, domki mieszkalne, wille jednorodzinne, posiadłości w plenerze. O Jezu. Chmiel. A, IV 259 [*autobiografia, Mn., Tr.*]. ~ Masz tu. Pończochy nylonowe. – Coś ty? – nie chciała uwierzyć. – O, Jezu! Jakże cuda! Myśl. K, 191 [*powieść, D, Tp.; N: K, sprzedawczyni w sklepie, wieś; O: M IV, rolnik, b. partyzant, wieś; Ind., Nof., N-O; w sklepie*]. ~ Z kuchni wylazła dziewczka kuchenna, Marcyśka, z mokrą ścierką od szorowania podłogi, i jęła dziwować się hecy: – O Jezu! A to ci dopiero! Gombr. F, 209 [*powieść, Mn., Tpr.*]. ~ O Jezu! Musimy zawiadomić policję. No już, pomóżcie mi zamknąć to paskudztwo. Hiaas. S, 108 [*powieść, D, Tp.; N i O: młodzi mężczyźni, którzy na plaży na Florydzie znaleźli walizkę z trupem*]. ~ Ale – Nagórzański wskazał ręką nadzienie mercedesa – ale to dla premiera!.. Sierżant spojrzał, zachłysnął się, postawił oczy w słup. – O... O Jezu! Jeśli dla premiera... to u mojej siostry! NKJP [DZP 22.04.2000; „Chodźmy jeść”].

3. 'wykrzyknienie w postaci zwrotu apelatywnego do Jezusa będące wyrazem rozbawienia': Czy.. on jest oswojony? – spytał. Wilej parsknął śmiechem. – O Jezu, nie! Hiaas. S, 123 [*powieść, D, Tp.; N: M III, dziennikarz, USA; O: M II, detektyw, USA; Ind., Nof., N-O; nad wodą; o krokodylu*].

4. 'wykrzyknienie w postaci zwrotu apelatywnego do Jezusa wyrażające zniecierpliwienie, irytację': Teresa dogadywała mniej i raczej okazjonalnie, babcia za to dbała o moją pracowitość. – Przestań się guzdrać – mówiła niecierpliwie. – Robota powinna iść sama, szast prast, trzeba zrobić jedno, bo już drugie czeka! O Jezu. W tej sytuacji złota zasada „co masz zrobić dziś, lepiej zrób jutro” wydawała mi się idiotycznym dowcipem, godnym wyłącznie potępienia. Chmiel. A, I

30 [*autobiografia, Mn., Tr.*]. ~ Skoncentrują się pewno na 22 Lipca, bo to w tym roku 25-lecie. A przed tym jeszcze wybory – o Jezu! Kisiel. D, 218–219 [*dziennik, 1969, Mn., Tr. (autor)*].

5. 'wykrzyknienie w postaci zwrotu apelatywnego do Jezusa wyrażające pragnienie, chęć otrzymania czegoś': A ma pan coś do picia? O Jezu, jak bym się napił – jęknął i ruszył do przodu. [...] Jezu, jak ja bym się chciał napić – jęknął Włosiak. Głow. O, 216; 219 [*opowiadanie, D, Tp.; N: M, krawiec; O: M, pisarz; Ind., Nof., N-O*].

6. 'wykrzyknienie w postaci zwrotu apelatywnego do Jezusa wyrażające politowanie': Dałbym wiele, żeby uniknąć takiego zdziecinienia czy też wyłączenia mózgu – tutaj są starzy ludzie i widok ich nie podnosi na duchu. Nudni a hałaśliwi – o Jezu! Kisiel. D, 359 [*dziennik, Mn., Tr. (autor)*]. ~ Muszę wam coś powiedzieć, córeczki, właściwie powinnam to już wcześniej zrobić, ale tak jakoś wciąż nie ma się czasu – rzekła żałośnie. – Bo widzicie, w przyrodzie wszystko tak już jest, obserwujecie przecież kwiaty, zwierzęta. – O Jeeezu, coś ty, mama. [...] – My wiemy już to wszystko, mamó – wyjaśniła Gosia i prychnęła niecierpliwie. Koz. PP, 227 [*powieść, D, Tp.; N: K, wieś pod Biłgorajem; O: K III, wieś pod Biłgorajem; Ind., Nof., N-O*].

7. 'wykrzyknienie w postaci zwrotu apelatywnego do Jezusa wyrażające konfuzję, zażenowanie': Nasze torby – mówi Kasia. – Masz numerek? – O Jezu, zostawiłam na stoliku – mówię i robi mi się gorąco. Jak ja tam teraz wrócić? Taki wstyd. Tryz. P, 41 [*powieść, D, Tp.; N: K I, uczennica, wieś, od niedawna mieszka w Wałbrzychu; O: K I, uczennica, Wałbrzych; Ind., Nof., N-O; o sytuacji w kawiarni*].

8. 'wykrzyknienie w postaci zwrotu apelatywnego do Jezusa wyrażające rozpacz': O, Jezu! Przestrzelił mi godło! – zawołał głosem rannego zwierzęcia, pokazując ludziom przestrzeloną czapkę. Him. MP, 38 [*opowiadanie, D, Tp.; N: M IV, policjant, miasto; O: grupa ludzi; Ind., Nof., N-O*]. ~ [...] potem poruszył deską w podłodze i wysunął zwitek banknotów. – O Jezu! – powiedział, kiedy Heniek rozprostował papiereki. O Jezu, zostaw coś. Naharowałam się. Głow. O, 124 [*opowiadanie, D, Tp.; N: M; O: M; Ind., Nof., N-O (ojciec – syn silniejszy fizycznie)*]. ~ O Jezu – powiedziałam z rozpaczą. – Wszystko jedno. Bo pociąg mi uciekł w Berlinie i jadę inaczej. Chmiel. A, III 310 [*autobio-*

grafia, D, Tp.; N: K, autorka; O: M; Ind. niebezpośredni, Nof., N–O (córka–ojciec); rozmowa telefoniczna]. ~ O Jezu! – wykrzyknął rozpaczliwie. – Jakież szaleństwo popełniłem, jakież straszliwy błąd! Mort. C, II 15 [powieść, Tp.; N: M, 30, nauczyciel]. ~ [...] tak się gwałtownie zrywa, wybuchając jednocześnie krzykiem: – O Jezuuu! Oooo! Mort. A, 216 [powieść, Mn., Tpr. (K III, gospodyni, wieś małop.; na wieś o zabiciu syna)] ~ O, Jezu, Jezu, jakież głupstwo zrobiłam, że nie poszłam za nim czy z nim, bo już wiedziałabym, kogo ja mam! Mort. C, II 119 [powieść, Mn., Tp. (K, Kieleckie, wieś)]. ~ W białej, dymiącej kałuży głowa, kark, konwulsyjnie drgające ramiona zaczęły tarzać się po stole, opłataną miękką gmatwaniną bezbarwnych szmat. W jedną i drugą stronę, szybko, ze wściekłą siłą, wśród krzyków i szlochu, które wypełniły po brzegi całą izbę. – O Jezu! O Jezu! O Matko Boska! Mój Franek, moja Józefka! O Jezu, Jezu! Szczep. P, 62 [powieść, Mn., Tpr. (K)].

9. ‘zwrot apelatywny do Jezusa wyrażający uczucie ulgi’: Aleśmy się o was nabali, ojezu! Taki śnieg się zwałił, po kolana!... Skocz. B, 120 [opowiadanie, D, Tp.; okrzyki taterników witających w schronisku grupę kolegów].

o, Jezu kochany wykrz.

1. ‘emfaticznie: wykrzyknienie w postaci zwrotu apelatywnego do Jezusa będące wyrazem rozczarowania, ubolewania’: Trzymaj, trzymaj. To jest twoja noga? – Nie pchaj się na mnie. – Ściśnij. Trzymasz? – Oooo – zajączkał Dudi. – O, Jezu kochany. Już nic nie widać. Buczk. CZ, 101 [powieść, D, Tp.; rozmowa chłopców podczas łowienia ryb].

2. ‘emfaticznie: wykrzyknienie w postaci zwrotu apelatywnego do Jezusa będące wyrazem strachu, przerażenia, trwogi’: OLEŚ O Jezu, o Jezu, o Jezu kochany... KUŻMA Czego jęczysz? Dotknęli cię? OLEŚ z przestachem O Jezu, Kużma! O Jezu miłosierny! KUŻMA Czego się tak przestraszyłeś? AD II, 228 [dramat J. Krasińskiego, D, Tp.; N: M, więzień; O: więzień; Ind., Nof.; w celi].

o, Jezu Maria! / o, Jezus Maria! / o Jezus Maria / Jezus Maria! wykrz.

1. ‘wykrzyknienie w postaci zwrotu apelatywnego do Jezusa i Maryi będące wyrazem zasko-

czenia, zdumienia, zdziwienia’: Jezus Maria!!!! szok, to nie może być prawda????????? pej.cz [forum dyskusyjne, 11.08.2012; N: Gość].

2. ‘wykrzyknienie w postaci zwrotu apelatywnego do Jezusa i Maryi będące wyrazem rozpaczy i zarazem rozbawienia’: To już jego rzecz! My jednak jesteśmy przyrodnikami. – Do przyrody należą różne rzeczy, przyzna senhor, między innymi drogocenne kamienie, diamenty, złoto, tak: złoto... – O, Jezu Maria! – głośno westchnąłem jak człowiek zrozpaczony, a zarazem rozbawiony tym, co słyszy. Fiedl. RO, 14–15 [powieść, D, Tp.; N: M, pisarz; O: M]. ~ O, Jezus Maria! – krzyknęła kobieta bliska szafu. – Zgymunt! Jakiego tyś nam wstydu narobił! I przez kogo będziesz leżał na ruskiej ziemi, a nie na polskiej wśród całej rodziny? Him. MP, 207 [opowiadanie, D, Tp.; N: K; do zmarłego brata; U: uczestnicy pogrzebu].

3. ‘wykrzyknienie w postaci zwrotu apelatywnego do Jezusa i Maryi będące wyrazem entuzjastycznego wezwania do czynu’: [...] na Pałaszach, Lancach rozniesiemy a zgnieciemy i pod Sztandarem naszym a w Majestacie naszym o Jezus Maria, o, Jezus, o, Jezus, rozmiądzdźmy, Zabijemy! O, zabijemy, rozniesiemy, zdruzgoczemy! Gombr. TA, 19 [powieść, D, Tp.; N: M, urzędnik państwowy; O: M, pisarz].

o, Jezuniu / o Jezuniu / o Jezu, Jezuniu! / o Jezuniu mój kochany! wykrz.

1. ‘wykrzyknienie w postaci emfaticznego zwrotu apelatywnego do Jezusa będące wyrazem radości, zadowolenia’: [...] i nagle wybuchnęła płaczem, przytulając się do jego piersi. – O, Jezuniu, jakim ja teraz szczęśliwa, jaka strasznie szczęśliwa! Mort. A, 52 [powieść, D, Tp.; N: K II, wieś małop.; O: M II, wieś małop.; Ind., Nof., N–O].

2. ‘wykrzyknienie w postaci emfaticznego zwrotu apelatywnego do Jezusa będące wyrazem zaskoczenia, zdumienia’: SKAZANIEC Karę śmierci? Ja?... Panowie, to jakieś potworne nieporozumienie! Skazano mnie, owszem, tak, ale na Boga, przecież nie na karę śmierci. OLEŚ O Jezu, Kużma! O Jezuniu mój kochany! AD II, 271 [dramat J. Krasińskiego, D, Tp.; N: M, więzień; O: więzień; Ind., Nof.; w celi].

3. ‘wykrzyknienie w postaci emfaticznego zwrotu apelatywnego do Jezusa będące wyrazem rozpaczy’: Pierwsza z kelnerek została od-

prowadzona przez policjantów na zewnątrz, gdzie czekała policyjna suka. Wychodząc z sali zawodziła rozgłośnie „O Jezu, Jezuniu!”. Es. Ł, 28 [powieść, Mn., Tpr. (K, kelnerka w barze w Chicago, Polka)].

o Jezus! / o Jezusie Nazareński! / o, Jezusie święty wykrz.

1. ‘wykrzyknienie w postaci zwrotu apelatywnego do Jezusa będące wyrazem irytacji, zniecierpliwienia, złości’: Kurde mać – mrczy pod nosem pan Tadek, gdy tak stoi i patrzy jak re-wizor, bo słyszy, że skrzynia biegów mu jęczy – O Jezus..!, wrzucze kurwa ten bieg porządnie! Shuty C, 101 [opowiadanie, D, Tp.; N: M, instruktor prawa jazdy, Kraków; O: uczestnik kursu prawa jazdy; Ind., Nof., N>O].

2. ‘wykrzyknienie w postaci zwrotu apelatywnego do Jezusa będące wyrazem entuzjazmu, radości’: Po chwili ktoś wszedł do sieni. Usłyszałam stłumione okrzyki radości. – Broniu! – O Jezusie Nazareński! Ludwiś! Nareszcie! Kalic. P, 127 [powieść, D, Tp.; N: K III, Mazury, Pa-sym; O: M III; Ind., Nof., N-O].

3. ‘wykrzyknienie w postaci zwrotu apelatywnego do Jezusa będące wyrazem zapewnienia, potwierdzenia wypowiedzianej kwestii’: Ech, co ty Hanuś? – powiedział. Ja bym się miał na ciebie pogniewać? To już musiałbym być osłem! Ale co niedobrze wyszło dla mnie, to insza in-szość. Bo tak byłem pewny, a chciałem... O, Jezusie Nazareński, jak bardzo chciałem! Mort. C, II 222 [powieść, D, Tp.; N: M; O: K; Ind., Nof., N-O].

4. ‘wykrzyknienie w postaci zwrotu apelatywnego do Jezusa wyrażające rozpacz’: A dziecko zostało na bruku niedostrzelone. Dwie martwe nóżki leżały na papie i szeroko otwarte oczy na ciepłą, letnią noc, przecinaną krzykiem gwałconych dziewcząt. – O, Jezusie święty – stękał stary Tombak, włócząc się i zbierając niedopałki niemieckich papierosów. Buczk. CZ, 33 [powieść, Mn., Tr.].

o Jezusiczku! / o jezusiczku / o jezusiczku! / o Jezusieńku / o Jezusieńku! / o Jezusieńku Nazareński! / o mój jezusieńku! wykrz.

1. ‘wykrzyknienie w postaci emfaticznego zwrotu apelatywnego do Jezusa będące wyrazem radości i wdzięczności’: O Matko Chrystusowa o jezusiczku!!! jak ja bardzo wam wszystkim

dziekuje za te przemile słowa pod moim ostatnim wpisem, ale gdyby nie wy nie udało by mi sie tak wygladac jak wygladam. vitalia.pl [pamiętnik, 26.03.2012; N: dziuba1974, K, 37].

2. ‘wykrzyknienie w postaci emfaticznego zwrotu apelatywnego do Jezusa będące wyrazem zachwyty, podziwu; uznania’: o jezusiczku jak ty to Krysia slicznosci napisala co i ja sie pobeczal jak Ola. www.mmlomza.pl [artykuł, 21.12.2011; N: Stary wiarus; „Karolina-wnuczka Starego Wiarusa”]. ~ o jezusiczku alez serducha namalowały oj jakie słodkie kochana ilez gipsowych figurek KOCHAM Ciebie i dzieci naj naj naj. haftymalgorosi.blox.pl [forum dyskusyjne, 19.10.2010; N: elau66wr]. ~ O JEZUSICZKU TE MYSZY NA TEJ MASZYNE DO SZYCIA – PO PROSTU MNIE POWALIŁY NA ŁOPATKI. CUDNE....PRAWIE TAKIE JAK JA: MAŁE, BIEGAJĄCE I NITECZKI PLAŁAJĄCE... A KURKA.. HMMM. TAJEMNICZA JAKAŚ. maurycjusz.blox.pl [forum dyskusyjne, 13.07.2011; N: elau66wr]. ~ O Jezusieńku, jakie smakowitości!!! ziemianinwkuchni.blox.pl [forum dyskusyjne, 27.02.2011; N: lo-ko; komentarz do zdjęć pączków]. ~ Nude zdecydowanie do wszystkiego będzie ci pasował, ta niebieska spódnica, o jezusieńku, zakochałam się :) i do niej takie szpilki nude bomba jak dla mnie :) vitalia.pl [forum dyskusyjne, 14.03.2012; N: jogobella1991]. ~ o mój jezusieńku!!!! ;) Mnie zatkało, więc nie mam pojęcia, jaka będzie reakcja facetów na plaży na twój widok :D. Wyglądasz oszałamiająco! Pozytywnie skręca mnie z zazdrości :))) balkonетка.pl [komentarz do zdjęcia, 10.07.2011; N: ewcik].

3. ‘wykrzyknienie w postaci emfaticznego zwrotu apelatywnego do Jezusa będące wyrazem ubolewania, żalenia się’: siemanko kobitki!!! tak jak w tytule.... chłop mi zachorował!!!! o jezusiczku cała noc przez niego nie zmrzyłam oka jeczal stękał wzywał wszystkich świętych o boze o matko święta ..taki niby pobożny sie zrobił, nafutrowałam go lekami i sie polozył co oczy przymknęłam ten zaczyna sie telepac i znów sapac [...]. vitalia.pl [pamiętnik, 06.12.2011; N: dziuba1974, K, 37].

4. ‘wykrzyknienie w postaci emfaticznego zwrotu apelatywnego do Jezusa będące wyrazem dezaprobaty, konfuzji, niesmaku’: nie mam postanowień, złożyłam życzenia około trzydziestu osobom, w tym wychowawczyni,

o jezusiczku, fałszywe słodkości wylewały nam się wręcz z ust. alea.ownlog.com [blog, 22.12.2005]. ~ JA BARDZO BARDZO PRZEPRASZAM. ALE CZY PODSTAWOWY PROBLEM TEJ DAMSKIEJ EKSPEDYCJI TO JEST ZDOBYWANIE ALKOHOLU I JEGO CENY? o jezusiczku..co te żółte pomysły o białych kobietach??? jowa31.geoblog.pl [forum dyskusyjne, 01.06.2010; N: hop; komentarz do tekstu].

5. 'wykrzyknienie w postaci emfatycznego zwrotu apelatywnego do Jezusa będące wyrazem przestachu': Przyszedł jeszcze kościelny, żeby zamknąć Dom Boży. – Ej, co jest? – zapytałem go. – Nie ma nic – powiedział. – Biskup nie przyjechał. Interes kaput. – Biskup biskupem, ale proboszcza toście mogli pochować jak człowieka. – O Jezusiczku. O Maryjo święta... ale szpam. A to się patrek zdziwi, kiedy sobie przypomni, że zapomniał. O Jezusiczku. O niech to wszyscy diabli... o niech to... – jęczał kościelny. NKJP [W. Dymny, *Opowiadania zwykłe*, 1997].

6. 'wykrzyknienie w postaci emfatycznego zwrotu apelatywnego do Jezusa będące wyrazem negatywnej oceny': MASAKRA JAKIE ONA MA SZYJE O JEZUSIEŃKU!!!! JAKIE WOLE JEJ UROSŁO BOZE!!!! www.pudelek.pl [forum dyskusyjne, 20.05.2012; N: gość]. ~ O Jezusieńku! Ależ syf. nocoty.pl [forum dyskusyjne, 17.03.2010; N: ~brat Łazarz; komentarz do zdjęcia].

7. 'wykrzyknienie w postaci emfatycznego zwrotu apelatywnego do Jezusa będące wyrazem ironii i sarkazmu': O JEZUSIEŃKU NAZARENSKI!!!, TOŻ TO PRAWIE 350 EURO! Co ja zrobię z taką górą forsy? Chyba zacznę grać na giełdzie. Szkoda, że wkręcam śrubki w niemieckiej fabryce w Polsce tylko 2 razy szybciej niż Niemiec w takiej samej fabryce w Niemczech. lajt.onet.pl [forum dyskusyjne, 02.08.2010; N: ~JA RABOTNIK; komentarz do informacji: „Wzrosną pensje i kary za błędy podatkowe”].

o Jezusiczku kochany / o jezusiczku kochany / o, Jezusiczku złoty / o jezusieńku kochaniutki / o Jezusieńku kochany! / o Jezusieńku Najdroższy / o Jezusieńku niebieściutki w niebie / o jezusieńku przernajświętszy / o jezusieńku słodki wykrz.

1. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od o Jezusiczku / o Jezusieńku: wykrzyknienie w postaci emfatycznego zwrotu ape-

latywnego do Jezusa będące wyrazem zdumienia, zdziwienia i dezaprobaty': O Jezusiczku kochany... Taki nalesnik Twarza Lancome??? Ktos w dziale marketingu firmy Lancome musi byc baaaaaaardzo wielkim fanem p. Steczkowskiej... wizaz.pl [forum dyskusyjne, 20.03.2002; N: zlosliwiec]. ~ O jezusiczku kochany.... z armatą na muchę... a nie możesz poprostu sprawdzić długości tekstu zamiast walić z wyrażeniem regularnym? forum.php.pl [forum dyskusyjne, 14.09.2011; N: nospor]. ~ O Jezusieńku niebieściutki w niebie... Skąd w kobietach tyle goryczy i wredoty? www.forum.e-mama.pl [forum dyskusyjne, 28.11.2007; N: Czarnulka & Blondas]. ~ o jezusieńku przernajświętszy... on ma po prostu afro. miał. dzięki bogu. www.ciacha.net [forum dyskusyjne, 2011; N: marynia113].

2. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od o Jezusiczku / o Jezusieńku: wykrzyknienie w postaci emfatycznego zwrotu apelatywnego do Jezusa będące wyrazem zachwytu, podziwu; uznania': o jezusieńku słodki, jakie ciasto piękne! panimilusinska.pinger.pl [forum dyskusyjne, 17.09.2012; N: EmmaK].

3. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od o Jezusiczku / o Jezusieńku: wykrzyknienie w postaci emfatycznego zwrotu apelatywnego do Jezusa będące wyrazem (z)bagatelizowania czegoś': o jezusieńku kochaniutki .. to ma problema. sowulus.republika.pl [forum dyskusyjne, 01.06.2003; N: Piqs; o przezywaniu w szkole].

4. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od o Jezusiczku / o Jezusieńku: wykrzyknienie w postaci emfatycznego zwrotu apelatywnego do Jezusa będące wyrazem niezgody na coś': O Mateńko, O Jezusieńku Najdroższy...jakby to powiedział Pan Daukszewicz:-)...i Wy chcecie żeby on grał w Salvation...wolne żarty....mam nadzieję, że jeśli zagra to z tułowiem Kickingera... www.filmweb.pl [forum dyskusyjne, 17.02.2009; N: peesem].

5. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od o Jezusiczku / o Jezusieńku: wykrzyknienie w postaci emfatycznego zwrotu apelatywnego do Jezusa będące wyrazem współczucia': nie! :)))))))))) – na serio nie rozróżniam :D a ten napletek ... o Jezusieńku kochany! jak to go musiało boleć:((((faktycz-

nie, miał prawo nie-wy-pała!! index.forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 19.05.2011].

6. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od o Jezusiczku / o Jezusieńku: wykrzyknienie w postaci emfatycznego zwrotu apelatywnego do Jezusa będące wyrazem negatywnej oceny': Co ten sędzia dziś jeszcze nam szykuje? Jaki numer wytnie? Mam złe przeczucia. Żle mu z oczu patrzy... O, Jezusiczku złoty, coś to za łotr ten sędzia, żeby jutra nie dożył! – nie, to wcale nie jest spontaniczna wypowiedź obserwatora polskich rozgrywek ligowych, ale fragment książki Antala Végha, „90 minut”. www.przegląd-tygodnik.pl [„Przegląd” 22/2005, artykuł; N: M. Polkowski; cytat].

o Jezusie drogi / o Jezusie najśłodszy / Jezusie najśłodszy wykrz.

1. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od o Jezusie: wykrzyknienie w postaci emfatycznego zwrotu apelatywnego do Jezusa będące wyrazem trwogi i rozpacz': Chyba – potwierdził Bańczycki i nagle cofnął się przestraszony, bo polem na plebanię leciało bydło, a dalej dwoje ludzi ciągnęło bezwładne ciało. – O Jezusie drogi – zawył Bańczycki i nakrywszy głowę koczuchem, lekko kulejąc wybiegł z plebanii. Buczk. CZ, 242 [powieść, Mn., Tpr. (M, ksiądz)].

2. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od o Jezusie: wykrzyknienie w postaci emfatycznego zwrotu apelatywnego do Jezusa będące wyrazem zreflektowania się': Radarowiec A który minister był tajniakiem... Pomoc Ten od tajnej policji. A ten od oświaty porządny. O Jezusie najśłodszy, a ja miałam do administracji pisać, żeby mi oddzielny pokój przydzielili, bo teraz kątem u tej cholery mieszka. [...] Pomoc To co z tym radiem? Radarowiec Jak to co? Zostawiamy. Przecież słyszy pani, że gra. Pomoc Jezusie najśłodszy. Rzeczywiście. Ale ma pan spryt do naprawiania. Dauk. H, 95; 109–110 [tragikomedia, D, Tp.].

o Jezusieńku i maryjo niebieska zawsze dziewica! wykrz. 'wykrzyknienie w postaci emfatycznego zwrotu apelatywnego do Jezusa i Maryi będące wyrazem zaskoczenia i podziwu': O Jezusieńku i maryjo niebieska zawsze dziewica!!! Ale będzie czad. Moze nawet przebiję GTA:VC? gry.interia.pl [forum dyskusyjne, 13.09.2003; N: ~Burzasty].

o Jezu, spuść bombę i zabij tę trąbę! wykrz. 'wyraz niezgody na coś': Dzisiaj pasuje to jak ulał: nie szło o zasady, lecz o posady! A my byliśmy bezwolnym narzędziem (Opatrności? Chyba raczej opaczności. O Jezu, spuść bombę i zabij tę trąbę! Albo jak śpiewali po wojnie: „Panie Truman, spuść ta bania, bo już nie do wytrzymania!"). Kisiel. D, 62 [dziennik, 1968, Mn., Tr. (autor)].

ojeździć się czas.

1. 'dużo jeździć w różne miejsca, zwłaszcza załatwiając coś': Nie wiem czy każdy wydział ma innego dnia, wiem natomiast, że jeśli każdy miałby tego samego – musiałyby się sporo olatać i ojeździć :) grono.net.pl [forum dyskusyjne, 21.02.2008; N: juta cv. Carwinsky]. ~ Mnie najbardziej denerwował w H3 to że można było na 1c dzień naprodukować się bohów ile wlezie no i wspomniany brak karawan który jest uciążliwy z tego względu że trzeba było się ojeździć po całym królestwie i pozbierać potwory z ich siedlisk. www.tawerna.biz [forum dyskusyjne; N: Loczek]. ~ Koleżanka bierze taki zasiłek. Nie są to duże pieniądze (coś około 150 zł), a trzeba się „ojeździć”; po komisjach lekarskich. forum.mamazone.pl [forum dyskusyjne, 26.10.2010].

2. 'suwać czymś po czymś wielokrotnie, długotrwale i mozolnie': ale to ogóle minus depilatorów, że żeby noga była gładka trzeba się ojeździć nim jak głupi... chyba, że ma ktoś taki co wrywa wszystko za pierwszym razem? forum.e-wesele.pl [forum dyskusyjne; N: baska98].

3. 'nabrać doświadczenia w jeżdżeniu jakimś pojazdem; objeździć się': Ale trzeba się ojeździć. forum.rowerowylublin.org [forum dyskusyjne, 28.07.2012; N: radzik]. ~ najpierw trzeba się ojeździć...ja nie będę szalała po drodze tylko jeździł rozważnie. online.sokker.org [forum dyskusyjne, 13.04.2012; N: Yeti].

4. 'nabrać doświadczenia w uczestnictwie w zawodach, meczach, wyścigach': Moim zdaniem trzeba się ojeździć. Picie melisy nie zawsze pomaga, niewydolności nerek nie polecam, niemniej :respect: dla halo. Mnie stres męczył, dopóki nie zaczęłam startować w różnych środowiskach co tydzień, dwa. Teraz wjeżdżam na czworobok już zupełnie luzna. re-volta.pl [forum dyskusyjne; N: xxmalinaxx].

ojeżdżać czas.

1. 'besztać, strofować; krytykować': ale ma ochydne stopy schowałaby je bezwstydnica a sama wszystkich ojeżdża. www.pudelek.pl [forum dyskusyjne, 2.06.2012; N: *Pani Marta jest grzechu w*]. ~ Massa jest niezastąpiony, bo mało który kierowca pozwoliłby się tak ojeżdżać i traktować przez swojego zespołowego partnera. www.forum.v10.pl [forum dyskusyjne, 14.10.2012; N: *Ash*; „Hamilton: Były rozmowy z Ferrari”].

2. 'zwodzić': Ponownie pierwszy punkt należy do bydgoszczan – drugą odsłonę rozpoczyna skuteczny atak Kokocińskiego. Skra błyskawicznie „ojeżdża”; po plasie w wykonaniu Murka jest 1 do 5. www.delectabydgoszcz.pl [artykuł, 28.03.2009; „Napisane przez DelectaBydgoszcz”]. ~ Rey Nie boją się aktorstwa, lecz boją się Messiego. Widać się zesra ze strachu jak zobaczy Messiego, który ojeżdża jego koleżków i pakuje gole. sport.gadu-gadu.pl [forum dyskusyjne, 01.06.2011].

3. 'objeżdżać': Rover za słaby geesi z 4.3 ojeżdża każdego rovera więc i lepiej upała. forum.fsopk.pl [forum dyskusyjne, 01.07.2012; N: *Daniel*]. ~ Kawasaki ZX10R na pierwszym biegu buja się do 160km/h. Na jedynce można ojeżdżać większość samochodów #motocykl. blip.pl [notka, 05.07.2011; N: *dzemotk*].

4. 'oszukiwać': Mam nadzieje że gra będzie. Wątpię, żeby tak ojeżdżali ludzi. WoW. Jestem pozytywnie zaskoczony. Pisali że wysyłka od 7–14 dni, zamówiłem 25.12, a dziś (27.12) o 12 już wysłali. gametrade.pl [forum dyskusyjne, 27.12.2011; N: *amper*].

ojeżdżać komuś dupę czas. 'wulgarnie: krytykować kogoś, wystawiać złe świadectwo, obmawiać': prawdziwy kierowca umie spusic paliwo i sprzedać tak żeby szef się nie zorientował. [...] Potrafi łąca, podkładać świnię innym, ojeżdżać innym d... pe a przy tym udawać nie-szczęśliwą ofiarę firmowego niesprawiedliwego systemu pracy. etransport.pl [forum dyskusyjne, 05.03.2011; N: *~wojtek*].

ojeżdżanie rzecz.

1. 'krytykowanie': jak kogoś na coś nie stać to krytykuje są ludzie bogaci ale umiejący dostrzec plusy i minusy ocenianego samochodu a nie zaraz ojeżdżanie danej marki. motoryza-

cja.interia.pl [forum dyskusyjne, 31.10.2005; N: *~lubega*].

2. 'praktyka w jeźdźeniu (pojazdem)': Mój problem polega na tym, że wogóle nie znam diesli. [...] Nie mam „ojeżdżenia” na tych silnikach. www.audi80.pl [forum dyskusyjne, 30.08.2008; N: *jastom*].

3. 'bywanie gdzieś, uczestniczenie w czymś': zwierzak ma prawo się bać, odmawiać posłuszeństwa bo też ma tremę i też się różnych rzeczy boi które są dla niego nowe i dlatego jeździ się na zawody i zdobywa doświadczenie i dlatego im większe doświadczenie i ojeżdżenie po zawodach tym lepiej konie się sprawdzają [...]. www.zwierzaki.org [forum dyskusyjne; N: *k_cian*].

ojeżdżenie się rzecz. 'zdobywanie sprawności, wprawy w jeźdźeniu': Pozwól sobie nie zgodzić się z ostatnią radą Martik dot. nie jeżdżenia małych parkurków- ja jestem zwolennikiem raczej ojeżdżenia się na kombinacjach kawałek, małych koperek, niż nauki na pojedynczych. www.stajenka.fora.pl [forum dyskusyjne, 20.03.2009; N: *Ogryzek*]. ~ Zdrowy rozsądek mi podpowiada żeby jej sprawić coś lżejszego, na tzw. „ojeżdżenie się”... na nauce jazdy będzie miała prawdopodobnie Varadero 250 ccm, zobaczmy jak jej przypadnie do gustu. www.autocentrum.pl [forum dyskusyjne, 7.04.2010; N: *radec k*].

o jeżu / jezuuuu wykrz.

1. 'oznaka zreflektowania się': Co ja wcisnęłam o jeżu..... Mam telewizję n i przed chwilą wcisnęłam niechcący jakiś przycisk na pilocie ponieważ pies chciał mnie ugryźć i się broniłam. www.kowbojki.pl [forum dyskusyjne, 06.07.2011; N: *gość; temat postu*].

2. 'wyraz negatywnej oceny': Ależ syf, o jeżu. w246.wrzuca.pl [forum dyskusyjne, ocena, 2009; N: *Kierownik*]. ~ O JEŻU, TO JAKAŚ POMYŁKA!!!!!! www.filmweb.pl [forum dyskusyjne, 18.03.2007; N: *herbatkaherbatnik; temat postu*].

3. 'wyraz sumitowania się i obietnicy': O boru, o jeżu, o jeżu, o boru / Przysięgam, że już nigdy nie wezmę alkoholu do pyska. O boru, o boru, o jeżu. Nigdy nie pijcie z ginekologami!!! dzidka.pinger.pl [forum dyskusyjne, 2010; N: *the_dzidka*].

4. 'wyraz podziwu, zachwytu; uznania': O jeżu, jakie piękne! blip.pl [notka, 30.12.2010; N: *je-stem*].

5. 'wyraz zdziwienia': o jeżu, a ileż to kosztował Singstar w carfurze? mrw.blox.pl [forum dyskusyjne, 26.09.2011; N: *p.s.j.*].

6. 'wyraz zadowolenia, radości': Ale nam dobrze! O Jeżu, jak dobrze nam! ... czyli proszę bardzo poczytajcie sobie: Raport Federacji na rzecz Kobiet i Planowania Rodziny, czerwiec 2010. shinyhopes.blogspot.com [blog, 01.07.2010].

7. 'wyraz ubolewania': Jest papierosek, a jakże, jest głośna muzyka z komórek, czy innych MP3..., są motorki, nawet nie wiem, czy to motory, dawniej nazwałoby się to to „komarki” :) I są przekleństwa....jeżuuuu. aga19791a.blox.pl [blog, 13.06.2011; N: *K; o młodości*].

*Eufemizm o Jezusie.

ojki rzecz., w *lmn*. 'ciężkie, skórzane, obcisłe buty sięgające do połowy łydek, noszone przez przedstawicieli subkultur młodzieżowych'. SWJP, 676. ~ Nie raża mnie kolorowe włosy, postawione czuby, skórzane kurtki nabijane ćwiekami, wysokie buty, zwane kiedyś „ojki” a teraz nie wiem. pl.toluna.com [forum dyskusyjne, 14.12.2011; N: *dorota23a*]. ~ w Jarocinie niestety nigdy nie gościłem (tak się złożyło). Ale faktycznie – kradzione ojki były zjawiskiem powszechnym, ew. nosiło się buty kradzione milicjantom (ja takie zdobyłem podczas zadymy w drodze na Metal baty w Zabrze*). www.poezjaart.fora.pl [forum dyskusyjne, 15.03.2009; N: *M. Olszewski, Kielce*]. ~ „ojki” u nas też się tak mówiło. Ale te polskie były już nie takie. wodniakpila.eu.interia.pl [forum dyskusyjne; N: *Lugosi*].

ojloch rzecz. 'gwalt; krzyki / krzyk będące/y wyrazem różnorodnych emocji: podziwu, rozpaczy': Następnego dnia wieczorem pogotowie zabrało Lacia i Paradoszczaka. Zarzygani strasznie, bez przytomności. Bładania, płacz, ojloch. Metyl, zatrucie. Jeden i drugi umarli nocą. Now. SG, 27 [opowiadanie, *Mn., Tr.*]. ~ Nierzadko zbierali się przy nim młodzi. Spoglądali zachłannie – dużo o nim słyszeli. Zrazu nieśmiało, z odległości. A potem przysiadali już zupełnie blisko. Przynosili gorzałkę. Nie odmawiał. Dopytywali o co lepsze roboty, które miał za sobą. Kulił się i zbywał ich frajerskim sło-

wem. Ośmielił ich do reszty swoim sflaczałym, wcale nie kozackim wyglądem. Rozzuchwalili się. – Wielkie mi ojlochy – zakpił kiedyś olbrzym Sasza. – Innym nie takie wychodziły! – powiedział wyzywająco. Now. TZ, 228 [opowiadanie, *D, Tp.*; N: *M, złodziej, Warszawa-Czerniaków; O: M, złodzieje, Ind., Nof., N-O*].

oj nie part. 'emfaticznie, z naciskiem: nie': Tu jest bardziej jakoś ludzko, blisko gromów i żywiołów. Ale nic to przyjemnego, oj nie, można tylko za tym tęsknić z paryskiej czy londyńskiej kawiarni. Tam dobrze, gdzie nas nie ma! Kisiel. D, 181 [dziennik, 1969, *Mn., Tr. (autor)*].

oj nieładnie / oj, źle się bawisz / bawi / bawicie wykrz., zwykle jako incipit wypowiedzi 'wyrażenie dezaprobaty wobec czyjegoś działania': oj nieładnie się jarkacz bawi nieładnie. wiadomosci.dziennik.pl [forum dyskusyjne, 15.05.2012; N: *~wielbiciel pisu*]. ~ Oj Zyta, Zyta źle się bawisz. Nie idź tą drogą. www.tvn24.pl [forum dyskusyjne, 06.09.2011; N: *~klasyk*]. ~ To nie zrozumiałe o co tutaj chodzi – „Jestem za a nawet przeciw”? Już myślałam że ten prostacki baner z poprzednich lat demokracji poszedł do lamusa-a jednak jak się okazuje u niektórych „zdolnych” radnych wcale nie. Oj źle się bawicie tą władzą panowie włodarze. Kaprasy to są chyba tutaj nie w tym miejscu i nie w tym czasie – naważyliście piwa to teraz miejcie odwagę je wypić. forum.pomorska.pl [forum dyskusyjne, 08.09.2011; N: *~Gość~*]. ~ Oj źle się bawicie panowie i panie, oj źle. Czy kibicowanie polega na obrażaniu drugiej osoby? www.tvn24.pl [forum dyskusyjne, 08.02.2012; N: *~Damian; „Marit Bjoergen: W żółtym wyglądam lepiej od Justyny”*].

oj no wykrz. 'wyraz ponaglenia': Oj no nie bądź taka... Mów mów co tam za przystojny ogóras się trafił. gosiaaad.pinger.pl [forum dyskusyjne; N: *Gosia D.*].

oj, oj wykrz.

1. 'sygnał obawy, lęku': Oj, oj, trzeba uważać. Bo od jednego rodzaju lał do drugiego rodzaju lał nie tak daleko. Biał. DRZ, 234 [proza autobiograficzna, *Mn., Tr.*].

2. 'wyraz pobłażania': Oj oj dziewczynki dziewczynki.... Wakacje w Anglii czy wizyta na 3 Mie-

chy to nie to samo co życie na codzień [!]. szafiarenka.pl [forum dyskusyjne, 28.02.2012; N: rajanek].

ojoj / oj-oj! wykrz.

1. 'wyraz ubolewania': Ojoj. No ni ma tego co by my chcieli. Bo my najchętniej to by sobie pozbierali ino te dobre cechy, ale ni ma to tamto... Ja tez jestem podobna do łojca, i nie wszystko mi pasi, ale sóż. Zmiany aj aj. Ciężkie są cholibcia. touchyou.blog4u.pl [forum dyskusyjne, 13.03.2008; N: Sija]. ~ Co? Idziemy? A ja zapomniałem na śmierć kupić musztardy. Oj-oj! Teraz wszystko przepadło. Woj. C, 234 [powieść, D, Tp.; rozmowa w getcie warszawskim].
2. 'wyraz zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': ojoj, nie wiedziałam że można tak zrobić nie-dobra pizzę, a to na zdjęciu to napewno nie szynka parmeńska. kalejdoskop.wroclaw.pl [forum dyskusyjne, 21.03.2012; N: mia].
3. 'oznaka bólu': Ratunku, bo mnie tratuja! – Zamknij mu mordę. Ty tam, stoisz bliżej. – Oj, moja noga, oj-oj! Woj. C, 442 [powieść, D, Tp.; rozmowa w getcie warszawskim].

oj, oj, oj wykrz. 'wyraz ubolewania; narzekania': Oj, oj, oj, ledwo skończył trzynaste lat, a już tak pyskuje! Roth KP, 31 [powieść, D, Tp.; N: K, matka O; O; M I; N>O; w mieszkaniu].

ojoj / ojoj / ojoj wykrz.

1. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od ojoj: oznaka zniecierpliwienia, protestu': Ojoj – zacudował stary. – Bo już cię dwa razy ćmoknęła w policzek, to zara przymilna, zara przylepa! Grzym. Z, 100 [powieść, D, Tp.; N: M, III, chłop, wieś w Polsce zachodniej; O: K, III, chłopka, wieś w Polsce zachodniej; Ind., Nof., N-O (mąż – żona); o przyszłej synowej].
2. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od ojoj: sygnał lęku, przestrochu, niepokoju': Ojciec rozgarniał kociubą żar w chlebowym piecu, potem wsuwał na łopacie blachy wyrosłe ciastem, a matka mówiła z przejęciem to swoje: – Ojoj, Bronek, ojoj – kiedy blachy przechylały się niebezpiecznie [...]. Koz. PP, 81–82 [powieść, Mn., Tr.; o przygotowaniach świątecznych].
3. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od ojoj: wyraz zaskoczenia': ojoj, swoim komentarzem obudziłem chyba

wszystkie trolle w leming-gradzie;) wiadomosci.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 19.04.2012; N: thorgallpl].

4. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od ojoj: oznaka bólu': Oj, ojoj, ooooojoj, uff, oh, ojoj, aaa – wysapała i wyjęczała Mżonka, wijąc się na łóżku. Prus. J, 186 [blog 2005, Tpr.].
5. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od ojoj: wyraz ubolewania': ale cios! nie spodziewałam się, przecież przeglądanie FFE niemalże codziennie od dobrych dwóch lat stało się rutyną, czymś oczywistym. dzięki Tobie wiem o najsmaczniejszej czekoladzie z Żychlina, lidlowskich smakołykach i nagle koniec? ojoj... fastfoodeaters.blogspot.com [forum dyskusyjne, 12.12.2011; N: Anonimowy].

oj, ojże, ojże wykrz. 'wyraz ubolewania': Oj, ojże, ojże, mój mocny Boże, co ja se narobiłam: / Wszystkie sokoły poprzebierałam, oj, so-wie się dostałam. www.przewodnicy.tychy.pl [tekst piosenki].

o, jo! / o jo! / o jo! / jo! wykrz.

1. 'wyraz tęsknoty': czeka nas rozmowa, właśnie ta rozmowa. minął szmat czasu. potrafiłmy jeszcze jak kiedyś, właśnie wtedy? moją głowę przeszywają najlepsze chwile spędzone z Tobą. tyyyyyy się nie widzieliśmy, o jo! ;* wieledlamnieznaczysz. promisiaable.pinger.pl [blog, 2012].
2. 'wyraz pozytywnych emocji': O jo! Poślu-chajcie, Nadszedł czas. Wiele do powiedzenia przechowyłem, czekałem Zasady kolejki to nie żadna reguła, postanowiłem powiedzieć to dokładnie, że są Zbyt luźne. www.tekstowo.pl [tekst piosenki]. ~ Nie pisze nic, tylko MoniQe 2 upomina, że odpisuje. Jo! I to jest lajf ;) Po-tem rela. No nie! xxcherryxx.blogasek.pl [blog, 25.03.2009; N: Cherry BUM].
3. 'wyraz sumitowania się': o, jo! #nocnemarki, nie zauważyłem Was... ;) flaker.pl [forum dyskusyjne, 08.02.2010; N: firefox].
4. 'wyraz radości': Michaas to super ziom o jo! ;-) michaas.powiedz.to [forum dyskusyjne, 07.02.2009; N: MieTo].

ojowiec / Oi!owiec / oiowiec / oi`owiec rzecz. 'cechujący się apolityczną postawą

przedstawiciel jednego z nieformalnych odłamów subkultury skinheadów'. PSWP 26, 146. ~ Oi! mimo wszystko nie jest osobną subkulturą. Ruch działa zarówno wśród subkultury punk jak i skinhead. [...] Oi!owcy często przekreślają z ubioru naszywki mające cokolwiek wspólnego z polityką – choć zdarzają się od tej reguły wyjątki np. naszywki o treści antyrasistowskiej („Spirit of 69”, S.H.A.R.P. itp.) Oi!owcy z ruchu skinheads noszą popularne wśród tej subkultury kurtki harrington bądź flyers, jeansy, buty glany z białymi sznurowadłami. Rządziej już noszą bardziej punkowe elementy ubioru. Oi!owcy z ruchu punk często natomiast noszą ubrania, które są uznawane za ubiór skinheadów. pl.wikipedia.org [artykuł encyklopedyczny]. ~ Oiowcy nie potrafią grać i mają zdrewniałe palce od pracy w fabryce, więc mogą tworzyć albo oi!, albo uliczny rap. [...] Blizny i tatuaże są stałym elementem oiowca i przyrastają wraz z wiekiem. W związku z brakiem oiowych utworów o bliznach pokrywających tatuaże można wnosić, że dają one jakiś bonus do obrony w walce wręcz. Fabryka Jak wiadomo każdy oi'owiec pochodzi z klasy robotniczej więc tak, jak jego przodkowie pracuje w fabryce, kocha ją na zabój i jest gotów oddać życie za swoje miejsce pracy (najczęściej jest to praca na frezarce, tokarce czy innej skrawarce tarczowej). Każdy oiowiec, jadąc autobusem do fabryki, która go wykorzystuje tylko dlatego, że pochodzi z klasy robotniczej, oprócz refleksji nad trudnym życiem ulicy, myśli też o tym, co dziś ciekawego wydarzy się w pracy. nonsensopedia.wikia.com [artykuł encyklopedyczny]. *Środowiskowe.

ojowy / Ojowy *przym.* 'związany z oi!': Ofensywa całkiem dobry zespół ojowy ;d www.conservativepunk.net [forum dyskusyjne, 10.08.2008; N: Hesz]. ~ Całkiem fajne są też Ojowe zespoły np Ramzes & Hooligans albo Analogs Zespoły typu Green Day są co najwyżej śmieszne, ale z punkeim mają mało wspólnego. zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 06.12.2007; N: Praster]. *Środowiskowe.

ojra / oj-ra! *wykrz.* 'przyśpiew': Dwa słonie rozhuštały się... / Aż się dołączyły do nich jeszcze jeden stoń. / Jeszcze jeden stoń, jeszcze jeden stoń ... / Hej, ojra, tarira, ojra, / tarira, oj-

ra, tarira, RAZ, DWA, TRZY. www.polishkidsdance.com [tekst piosenki]. ~ Oj-ra! Co si dzieji? / Oj-ra! Krew si leji! / Oj-ra! Mańka wrzeszczy, / A muzyczka gra! NM, 30 [piosenka lwowska].

oj, radi, radi, rach, ciach, ciach *wykrz.* 'przyśpiew': Z głośnika rozległo się tango: „Ja znam takie oczy rozwarłe i duże, gdzie nieba swój lazur...”, przyjęte na sali z pełnym uznaniem i rozmaitymi przyśpiewkami w rytmie zawiadackich poleczek „Oj, radi, radi, rach, ciach, ciach...” Tyr. Z, 225 [powieść, Mn., Tr.].

oj, ridiridi-ri! *wykrz.* 'przyśpiew': U Bombacha fajna wiara, / Chleji browar, ćmi cygara. / Oj, ridiridi-ri! Cha! Cha! [...] Bęc Antkowi na kolana / Jego Mańka ukochana! / Oj, ridiridi-ri! NM, 20 [piosenka lwowska].

ojta dana / ojta, ojta dana *wykrz.* 'przyśpiew': Oj, panie, walcymy, walcymy... Ja to nawet taki wiersyk ułożyłam: Ojta, ojta dana, jesteś niebezpieczny / Bardziej nawet niżli pirwsi w kraju rzecnik / Z tobą to Kotański walczy jak cholera / Wszystko, ojta dana, wina Honeckera. Jak. T, 183 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (K II, wh., dziennikarka, Warszawa); fragment tekstu programu kabaretowego B. Opatki (piosenka Genowefy Pigwy)].

oj, tak dop. 'zgadzam się; ja też': Czasem wydaje mi się, że najpiękniej byłoby, gdyby się można w ogóle nie kłaść spać. – Oj, tak. Od dziecka byłem nocnym markiem. Os. R, 108 [żartobliwy poradnik, D, Tp.; rozmowa kochanków].

oj tam / ojtam *wykrz.*

1. 'nieważne; nie ma o czym mówić': Oja, co on ma na koszulce!? - / oj tam, może Obama będzie myślał że jest uwielbiany i zlegalizuje tam związki homoseksualne, a jak nie to wszyscy jedziemy do Holandii, bo w Polsce jest za dużo homofobów. www.innastrona.pl [forum dyskusyjne, 05.06.2012; N: majku (15) Sosnowiec].

2. 'wyraz bagatelizowania czegoś': Ojtam, żadne hakowanie. Kwestia życia w dorzeczu Wisły i Odry. Raczej to. agatazuzanna.digart.pl [forum dyskusyjne, 20.12.2011; N: ljanur].

oj tam, oj tam / oj tam oj tam dop. ‘bagatelizowanie czegoś’: oj tam, oj tam. Przywiż kaganek oświaty, poczytaj w bibliotece w RKL. agatazuzanna.digart.pl [forum dyskusyjne, 07.12.2011; N: /Janurz]. ~ Minister Sikorski właśnie przyznał, że konsultacje społeczne w sprawie ACTA miały się odbyć, ale się nie odbyły, bo jakiś anonimowy urzędnik zawałił. Oj tam, oj tam, ACTA i tak trzeba było podpisać. Stadion Narodowy kosztował krocie, jest niedorobiony, dach mu się zimą nie zamyka i nie ma parkingu. Oj tam, oj tam, ale ładnie wygląda, a przecież jakoś trzeba było go zbudować. Politycy PO zapewniali, że tylko oni wynegocjują dla Polski w następnym unijnym budżecie 300 miliardów, ale teraz twierdzą, że to przecież była jedynie kampania wyborcza. Oj tam, oj tam, w kampanii różne rzeczy się obiecuje, a przecież jakieś pieniądze w końcu dostaniemy. [...] Jak widać, „oj tam, oj tam” pełni w polskiej polityce okresu rządów PO rolę zasadniczą i fundamentalną. A że może to nie jest sprawa najważniejsza i mógł ten felieton być o czymś innym? Oj tam, oj tam... www.fakt.pl [felieton, 02.02.2012; N: M, Ł. Warzecha]. ~ Jak rozumiem, jakaś Edyta (chyba piosenkarka) tak się na kogoś (dziennikarza?) strasznie zdenerwowała, że za pół roku powoli będzie kończyć karierę. Oj tam, oj tam... Pani Edyta teraz trzaśnie demonstracyjnie drzwiami a później równie demonstracyjnie wróci. pl.pregierz.narkive.com [forum dyskusyjne, 2004; N: Dzika]. ~ To, że ludzie czasami się ze sobą nie dogadują, to wcale nie oznacza że im na sobie nie zależy. wiesz? Kocham Cię ! – Oj tam, oj tam. truelove-waits.blog.onet.pl [blog, 22.07.2011]. ~ oj tam oj tam Ula, a czy to ważne czy za m2 czy za paczki ?? :DDDD najważniejsze że wewnątrz piękne!!! a pani domu szczęśliwa, kto tam by się przejmował całą resztą!!!! :))) niesamowicie zmienił się wiatrołap!!! www.virion.moja-budowa.pl [forum dyskusyjne, 12.03.2012; N: romka]. ~ karo0825 Moja droga jesteś? świetna!!! / Oj tam oj tam :) nie przesadzajmy :D Do świetności? to mi jeszcze brakuje ho, ho, ho :) www.youtube.com [forum dyskusyjne, 2011; N: PANINORGE].

ojz wykrz.

1. ‘wyraz ubolewania’: oiz, sorry ale ten sędzia wypaczył wynik meczu! [...] Myślę, że przy ta-

kich błędach sędziego nawet piłkarze z Kielc nie mieli pełnej satysfakcji ze zwycięstwa... forum.gazeta.pl [tytuł postu, 17.03.2008; N: artur74]. ~ Wywałam skręta na ziemię, dodeptując go trampkiem. Oiz braciszkuwio Moji! Tuz to Słabiaki polucyjne wyposzły z Stąd ! Ahże. www.bitwy-komiksowe.pl [tekst slangowy, 28.10.2007; N: Kefir].

2. ‘wyraz pobażania’: chciała sie w bic przez monitor oiz ty foczko he. www.sebafoto.com [komentarz, 11.11.2006; N: Agnieszka Celej].

3. ‘oznaka zmęczenia’: blablaaaa mózg mi się rozlał! zgalarecia! oiz. blip.pl [notka, 22.07.2012; N: fulgurafrango].

ojże wykrz.

1. ‘wyraz dezaprobaty’: Ojże, nie czepiajcie się. Ogląda się i słucha wspaniale. Pasuje,? mwahh. www.youtube.com [forum dyskusyjne, 2011; N: Daveane].

2. ‘oznaka negatywnych emocji’: Ojże ta praca mnie wkurwia, łajzy nie chodzą na zmiany, a bo to ma złamany mostek, a bo to na randce („ja przez ten sklep zostane starą panną!”) [...]. fistfuck.blog.pl [blog, 18.11.2004; N: brap off].

3. ‘wyraz nakłaniania’: teraz może na poważnie, rzucicie temat a ja go zbłaźnie ide dymka sobie puscic i sie troszke na dworze ocucic, dajesz słonko do myślenia, o mało nie stoje na głowie, ojże pociesz mnie chodź troszkę. forum-norwegia.net [forum dyskusyjne, 01.03.2008; N: mariusz2828].

ojże ojże / ojże, ojże wykrz. ‘wyraz dezaprobaty, napomnienia’: Ojże ojże, nie przesadzaj :P Dziękuję jednak bardzo za tą przesadną we mnie wiarę. ;3 grafika-aga19988.blogspot.com [forum dyskusyjne, 21.04.2012; N: aga19988]. ~ Ojże, ojże. To tak nieładnie: spedałony. O ile sli-taśniej brzmi: zniewieściał. ^ ^ Swoją szosą, ja też bynde mieć certyfikat. Z informatyki. O ile zdam, oszywiście. Musiałam się pochwalić, a co. www.amerraind.fora.pl [forum dyskusyjne, 07.12.2006; N: Jehonala].

ojżesz ty Mojżesz / ojżesz ty Mojżesz! / ojżesz ty Mojżesz! / oj żesz ty Mojżesz / mojżesz wykrz.

1. ‘wyraz powątpiewania’: panika tunezyjsko – egipska...spowodowała, że odżyły nadzieje hotelarzy, pensjonariuszy i kwaterników (prywat-

nych) w Bułgarii... już zacierają dłonie, ilu to niedoszłych „egipcjan” ze strachu przed Bractwem Muzułmańskim doń zawita... i jaki to kapitał będą zbijać... oj żesz ty Mojżesz... do lata – wszystko się uspokoi... i na szlaku bałkańskim cisza będzie... zakład – kto stanie i przetnie? www.travelforum.pl [forum dyskusyjne, 01.02.2011; N: #420 jacky].

2. ‘wyraz ubolewania’: dopiero teraz zauważyłem.. brakuje jednej litery w temacie w słowie „wstęp(N)y”... ale jestem upierdliwy – oj żesz Ty Mojżesz... idzie poprawić? niepoprawni.pl [forum, 13.03.2011; N: jacky6]. ~ i takim to „abrazom” zaczynają się zlewać w jedno dwa wątki ... dzieńdoberkowy i dobranockowy... oj żesz ty Mojżesz... voyageforum.pl [forum dyskusyjne, 17.04.2011; N: jacky]. ~ no i po raz trzeci laskarze dali się wykołegować germańcom... oj żesz Ty Mojżesz ... ile by dali za vice – mistrza nasi kopacze AD 2012? voyageforum.pl [forum dyskusyjne, 13.02.2011; N: jacky].

3. ‘oznaka sumitowania się, konfuzji’: Mojżesz Ojżesz ty Mojżesz! – jak to śpiewają u Lipińskiej Droga Zosi! Pisanie nazwisk to zawsze wielka frajda. Nawet sprawdzałem w necie, tylko zbyt pobieżnie. Jest pisane p[rzez ż i przez rz. Ale biblijny rzeczywiście pisany jest przez ż. Takie problemy są również z papieżem. Ile to osób pisze przez rz Dzięki za korektę. forumchrześcijanskie.org [forum dyskusyjne, 21.07.2006; N: M, Warszawa].

4. ‘żartobliwość: wyraz niepokoju’: Zobaczmy, wszystko przed nami. Chciałoby się rzec za Osiecką: „Ojżesz ty Mojżesz”, ale mimo tylu perturbacji, zawsze wychodziliśmy z nich obronną ręką. Pan czuwa nad nami i tylko to się liczy. forumchrześcijanskie.org [forum dyskusyjne, 18.05.2011; N: zosia, 61, Lublin].

5. ‘wyraz ironii i sarkazmu’: Ojżesz ty Mojżesz... W cień powiadacie? O cieniu! fakty.interia.pl [forum dyskusyjne, 15.10.2011; N: ~oh]. ~ Przed nim na Wieczną Wachtę w Domu Ojca odeszło kilkanaście tysięcy ofiar... jego „ojżesz ty Mojżesz”! – zbawienniczego Programu!! On – w medalach jak potrzeba, oni – w kosmicznych oddalach Nieba... wiadomosci.wp.pl [forum dyskusyjne, 08.06.2010; N: ~Wolnyodhaszudlakeszul]. ~ Użytkownik CHCIWY [...] napisał TE apacz coś taki zdziwiony – czytaj; I co Ty na to – teraz to Ci dopiero szczena opadnie / -‘ojżesz ty mojżesz!’ nie ‘nadanzam’. [\[zetalubuska.pl\]\(http://zetalubuska.pl\) \[forum dyskusyjne, 30.12.2009\]. ~ O ile wierzyć pewnemu arabskiemu szpiegowi-pracownikowi wspomnianego Reaktora – na barmicwie Mordechaj Vanunu mu dali – w Dimona Palestyńczycy pozyskali materiały do złożenia \(robili to i nadal robią w Strefie, gdzie Żydzi puszczaają Gazy...!!\) ok. 100–500 głowic atomowych, którymi w każdej chwili... ojżesz’ty Mojżesz! – mogą zaatakować miłujący Pokój i Spokój Erec Isarael!! \[wiadomosci.wp.pl\]\(http://wiadomosci.wp.pl\) \[forum dyskusyjne, 11.06.2010; N: ~Jamjestpan...\].](http://forum.ga-</p>
</div>
<div data-bbox=)

6. ‘wyraz zaskoczenia’: Ojżesz ty ... Mojżesz Sam to wymyśliłeś czy gdzieś już ktoś to wycałił? davidicke.pl [forum dyskusyjne, 02.01.2010; N: Easy_Rider; „Re: Illuminati od tytułu czyli Itanimulli”].

7. ‘wyraz zniecierpliwienia’: hm, niestety, walczę z „materia” od prawie 2 godzin i nie mogę nawet wystartować z mapką wg Twojej instrukcji... albo mam niedoskonałe oprogramowanie, albo... na pewno wiem, że wyszukując mapkę googlaną – nie udaje mi się jej zapisać na pulpicie, bo niby jak? i drepczę w tym miejscu jak ivan koło bałwana... oj żesz Ty Mojżesz... a więc czytelnicy poczekają sobie jeszcze na mapki, prawdopodobnie po udoskonaleniu instrukcji przez Carnivalkę i pobraniu przeze mnie nauk skutecznych pouzupełniam wstecznie swój reportaż... www.travelforum.pl [forum dyskusyjne, 20.10.2010; N: jacky].

*Skrzydlate słowa – M. Błażejewski, „Ojżesz Ty Mojżesz” (refren piosenki z programu kabaretowego O. Lipińskiej)].

ok / ok. / okay [wym.: okej] / **okej dop.** ‘dobrze, jasne; w porządku’: Weź se kiedyś obejrzysz Shadow Star Narutaru, tego samego autora co Bokurano. Też ryje banie, opening taki zdradliwy, emanujący infantylizmem, a w odcinkach jeden wielki o ho ho. Ok się zamykam, bo Ty wolisz haremy. Pa. myanimelist.net [komentarz, 12.11.2005; N: Vendetta_]. ~ Oczywiście, nieraz nawet komuś co ktos umie zdarza się gorszy dzień i pacnie taki głupawy tekst, więc jeżeli potrafisz i moje wnioski nie dotyczą twojej osoby po prostu poradź mi zamiast toczyć bezsensowną dyskusję, ok.? NKJP [Usenet – pl.rec.foto, forum dyskusyjne, 18.11.2004; N: Mayewsky]. ~ chodzi poprostu o to, że jeżeli cos ma się spiepszyć to się spiepszy! w naj-

mniej oczekiwanym momencie! ale okej zaczę pisać tamtą notkę poki jeszcze troche ja pamietam! asiok2108.blox.pl [blog, 30.04.2009; N: *asiok2108*]. ~ OK, Mama, kończę, czekam na list od Ciebie [...]. Hłas. P, 74 [list, 1959, Mn., Tr.]. ~ Okay, okay! Chryste, wyluzuj się. Hiaas. S, 139 [powieść, D, Tp.; N: *M, terrorysta; O; M, terrorysta; USA; Ind., Nof., N-O; w mieszkaniu; o przyciszeniu magnetofonu*]. ~ Okay, wybacz, ale dam sobie głowę uciąć, że szukaliście mnie nie dłużej niż dziesięć minut [...]. Horn. W, 75 [powieść, D, Tpr.; N: *M II, właściciel sklepu muzycznego, Anglia; O: koledzy N; Ind., Nof., N-O; w sklepie*]. ~ Okay – mamrotała – okay, idźcie już sobie do jasnej anielki. Mich. P, 24 [książka wspomnieniowa, D, Tp.; N: *K; O: Amerykanie; Ind., Nof., N-O; w kuchni*]. ~ Okay, pomyliłem się. W porządku? Nie wygłupiaj się Rob, potrzebujemy naszych stałych klientów, bo inaczej nikt nie przyjdzie. Horn. W, 153 [powieść, Mn., Tpr.; N: *M II, współnik, sprzedawca; O: M II, właściciel sklepu muzycznego, Anglia; Ind., Nof., N-O; w sklepie*]. ~ Już nawijam – pospieszyła się Alicja. Dzidzia miała rację. To nie kawa była prima, to Petał był prima. – Popatrz, jak się zmieniają takie wyrażenia, jak ja kończyłam szkołę, to nie nawijało się, tylko się pruć. – Pruč? Okay. To niech pani pruje dalej. NKJP [Zofia Chądzyńska, *Przez ciebie, Drabie!* 1995]. *Anglicyzm.

OK / OK. / ok / okay [wym.: o kej] / **okej** *przym. ndm.* 'dobry, niezły; w porządku': Proszę szczególnie o pomoc ludzi którzy mieli styczność z obydwoma aparatami, ja nie mam jak się nimi pobawić, czytałem tylko instrukcje i wydaje mi się że oba są OK. Lecz wiem że w praktyce powychodzą jakieś braki? NKJP [Usenet – *pl.rec.foto, forum dyskusyjne, 06.04.2002; N: „lux” i in.; „Canon EOS 300 vs Nikon 65 – POMOCY”*]. ~ Koleżeństwo było wprawdzie OK, ale ciało pedagogiczne szwankowało na wszystkie organy – od polonistki po wuefistę. GW Magazyn, 37/1997, 7 [felieton, Mn., Tr. (autor); o liceum warszawskim]. ~ Pomysł OK., masz coś do powiedzenia, ale warsztat słabutki. Kres G, 56 [poradnik, poczta; Mn., Tr.]. ~ Niestety, rzeczywistość nie dorosła do oczekiwań. Zapiekanka całkiem ok, niegumowata, ale nic więcej. www.gastronauki.pl [ocena, 28.02.2011; N: *młodyrs60*]. ~ Widać od razu, że pa-

dluch jakiś porozbijany z każdej strony.. chociaż mechanicznie może być akurat okay... kt.pl [forum dyskusyjne, 28.12.2010; N: *Drift King; o kupnie używanego samochodu*]. ~ Uważamy się za spoko i OK., bo tego nie czujemy. GW Duży Format 157/2008, 7 [reportaż, Mn., Tp. (*M II, student, Warszawa*)]. ~ No cześć. Spontaniczny wypad do Radacza jak najbardziej okej. Kanapka na śniegu w sobotę o 1 rano i śpiewanie na całą wioskę: [...] Dalej nic nie wiem i nie chcę wiedzieć. Boli mnie wszystko, bo.. SPANIE NA MATERACU Z OLKĄ NIE JEST OKEJ! www.photoblog.pl [blog, 19.02.2012; N: *again0, Szczecin*]. *Anglicyzm.

OK / okay [wym.: okej / o-kej] *przysł.* 'dobrze; tak, jak ma być; w porządku': Potem przyjeżdża Hanka Tchórzewska, masuje mi rękę, widzi, że coś się dzieje, nie hamuję się, nie udaję, że, jak lubi mawiać Anna, „wszystko jest OK” – bez względu na to, co się dzieje. NKJP [K. Kofta, *Lewa, wspomnienie prawej, 2003; książka wspomnieniowa, Mn., Tr.*]. ~ A przy stolickach starsze panie nad kawusią i wszystko OK. RZP Magazyn 5/2002, 31 [felieton, Mn., Tr. (*M, P. Bikont*); o kuchni czeskiej]. ~ Ty jesteś konkretny, taki, nie obraż się, biologiczny, zresztą wybierasz się na medycynę. – I okay. I wcale nie chcę być inny! Hor. S, 32 [powieść, D, Tp.; N: *M II, uczeń liceum, Warszawa; O: M II, uczeń liceum, Warszawa; Ind., Nof., N-O*]. *Anglicyzm.

okablowanko rzecz. 'emfatycznie: okablowanie': Czy jeszcze jakieś okablowanko potrzebne? www.motonews.pl [forum dyskusyjne, temat postu, 25.01.2008; N: *piotroski05, Łukowa*]. ~ O 16-tej się u mnie melduje serwisancik i będzie siedział dotąd aż będzie wszystko grało i buczało, a jako zadośćuczynienie straconych nerwów mam dwa miesięczki gratisika oraz gratisikowe okablowanko wedle życzonka :) kobieta-na-rozstaju.blog.pl [blog, 12.07.2011; N: K].

okajdanić czas.

1. 'poślubić': powiedziano mi, że wredna jestem, bo okajdanić chce od razu...to uciekam. forum.o2.pl [forum dyskusyjne, 2012; N: *iwa-67*].
2. 'ocenzurować': uważam, że mimo wszelakiego śmiecia i brudu, w którym tonie internet

– jest on ostatnią prawdziwą ostoją wolnego słowa. i dlatego „totalniacy” chcą nam go okajdanić, bo nie mogą nas kontrolować, a o tym marzą. www.dobreprogramy.pl [31.08.2007].

okajdanić się czas. ‘zawrzeć małżeństwo’. SGS, 170.

okaleczać / okaleczyć czas.

1. ‘skracać, pozbawiać czegoś, upraszczać’: Inny jego przyjaciel – Nikita Michałkow – podarował mu rolę w „Cyruliku syberyjskim” (1998), by później okaleczyć ją w montażu tak, że została sprowadzona do dwóch cech: że to Polak i że pijak. GW Duży Format 47/2011, 16 [artykuł, Mn., Tr. (M, J. Szerba; o D. Olbrychskim)]. ~ Ministerstwo Edukacji Narodowej chce okaleczyć młode pokolenie nieznajomością Goethego, Kafki, Gombrowicza czy Dostojewskiego. www.jaslo4u.pl [informacja, 12.04.2007].

2. ‘powodować czymś czyjeś cierpienie psychiczne, być przyczyną czyjegoś cierpienia psychicznego’: Jak można okaleczyć dziecko imieniem – Alfons? Hahah; D. zapytaj.onet.pl [temat forum dyskusyjnego, 16.07.2012; N: Cristina007].

okaleczanie rzecz. ‘pozbawianie czegoś, powodowanie utraty czegoś, upraszczanie, zniekształcanie’: Jestem Polakiem i jestem również bardzo przeciwny okaleczaniu języka Polskiego słowami typu: chorąża, dyrektorka, kierowniczka, albo nie daj Boże: pilotka, reżyserka, prezydentka, premierka, ministra :) itd. forum.interia.pl [forum dyskusyjne, 27.07.2012; N: ~Polak].

okaleczany przym. ‘o języku: zniekształcony, używany niepoprawnie, z błędami’: Coraz częściej możemy zaobserwować to, że nasz ojczysty język polski jest straszliwie okaleczany. Okaleczanie to przejawia się na wiele sposobów. Wspólnym źródłem wszystkich błędów jest zawsze to samo, a mianowicie nie wkładanie przez mówiących i piszących dostatecznej pracy osobistej w to, co mówią i piszą. www.sciaga.pl [ściągą; N: szacha16].

okaleczenie rzecz. ‘pozbawienie czegoś, spowodowanie utraty czegoś, uproszczenie, zniekształcenie’: „stawina” napisał/napisała: >

> Zal jak mozna tak okaleczyć tak piękne Dzieło Krzysztofa... / jakie okaleczenie to wersja specjalnie przerobionych utworów !!!wał się w głowę. w593.wrzuta.pl [forum dyskusyjne, 2009; N: Anonim; o rockowej przeróbce piosenki do słów K. Baczyńskiego]. ~ Jedyne co z tej płyty mi nie przypadło do gustu to okaleczenie utworu „Mury”. muzyka.onet.pl [forum dyskusyjne, 26.09.2008; N: ~Zearid]. ~ siostra poszła gadać przez komórkę. wyruszyła w drogę z posłannictwem okaleczenia języka, wielką krucjatę na polską mowę rozpoczyna, kaleczy składnię, zabija końcówki, strzela w odmianę. martamarciniak.blogspot.com [blog, 2012].

okaleczony przym. ‘o języku: zniekształcony, niepoprawny, z błędami’: Za „Lekcję okaleczonego języka” ja też doczekałam się nauczki od krajanów. Przemyski stempel figurował na niejednym liście z wyrysowanym tryzubem i kąśliwymi gratulacjami. Stroń. S, 329 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (K IV, wh., dziennikarka, pisarka, Przemysł)].

okamerkować czas. ‘umieścić gdzieś (małe) kamery’: No i na planach się skończyło :(Rzeźni nie okamerkowałem, za to trochę kamer po okolicy porozstawiałem ;) www.solariografia.pl [post, 26.05.2012; N: M. Jasiński]. ~ Chcesz jeszcze dodatkowo ludzi „okamerkować”. „Wybory” pomysł. forums.civ.org.pl [forum dyskusyjne, 03.04.2005; N: Gregorius Silesius; „Re: Czy popierasz wszczepianie ludziom układów scalonych?”].

okamerkowany przym.

1. ‘korzystający z kamery, posługujący się kamerą’: Przekonanie o wszechobecności pedalstwa w Sieci wzmacniają sami geje, którzy udając kobiety naciągają okamerkowanych heteryków na show. www.polgej.com [artykuł, 17.04.2009; N: redakcja].

2. ‘mający zainstalowane kamery’: Myślę, że znalazłoby się trochę (kilka do kilkanaście) okamerkowanych Conecto, których tyły pozostawiają wiele do życzenia (że już nie wspomnę, jak drażni mnie brak dumnych młoteczków do rozbijania okien). www.skyscrapercity.com [forum dyskusyjne, 23.01.2008; N: De_Tal, Bydgoszcz].

okamerować czas. ‘umieścić gdzieś kamerę’: Ten tor powinni cały „okamerować” albo przynajmniej najlepsze jego fragmenty np. Flugplatz :) www.wahacz.pl [forum dyskusyjne, 2008; N: yama]. ~ „Uczyciele” dostaną umowy o dzieło i zobaczą jak się powinno pracować. Okamerować sale i rozliczać z każdej minuty pracy analizując przy tym jak się zachowują. forum.nowiny24.pl [forum dyskusyjne, 01.02.2012; N: SOTIV]. ~ pytałeś w spółdzielni co zrobić by okamerować blok? www.zlocien.net [forum dyskusyjne, 01.03.2009; N: kropeczka].

okamerowanie rzecz. ‘umieszczenie gdzieś kamer’: A co z tym „okamerowaniem”? Było to już nie raz poruszane w różnych wątkach i niektórym to nie odpowiada, choć przypuszczam że w nowych blokach byłaby duża aprobata. Przecież nie muszą być okamerowane wszystkie bloki (jeśli ich mieszkańcy byliby przeciwni). Może ktos sie dowie jaki jest realny koszt okamerowania bloku? www.zlocien.net [forum dyskusyjne, 01.03.2009; N: kropeczka].

okamerowany przym. ‘z zainstalowanymi kamerami’: Przecież nie muszą być okamerowane wszystkie bloki (jeśli ich mieszkańcy byliby przeciwni). www.zlocien.net [forum dyskusyjne, 01.03.2009; N: kropeczka].

okancenie rzecz. ‘zrobienie kantów z czterech stron’: Okancenie folii w celu utworzenia przestrzeni dla rozwijających się grzybów. Równie dobrze można wsypać trochę mniej substratu, tak by grzyby nie wychodziły poza krawędź skrzynki. www.psilosophy.info [opis zdjęcia 16.04.2007; N: cjucha].

okancić kogoś, czas. ‘oszukać’: Szopka z masowym wyłudzeniem 300 zł (spróbuj Ty okancić jakiś urząd na 300 zł poprzez lewe zaświadczenie, zobaczysz jaki będzie skutek) to „inna jakość”? blog.rp.pl [forum dyskusyjne, 24.06.2011; N: krzysiozboj]. ~ Tak jak pan napisał tu w Polsce rządzi nadal czerwona mafia. Na każdym kroku sporo mkarwanów, patrz tylko jak by tu uczciwego zakablować, udupić, zniszczyć, ocykać, okancić, zedrzeć ostatnie galotki. foorum.pl [forum dyskusyjne, 01.08.2005; N: Marcin]. ~ Kilka nocek zarwanych że-

by coś wykuć (trzeba było trochę rodziców okancić jeśli się chciało przy kompie siedzieć;) ale udało się. waneko.pl [forum dyskusyjne, 06.01.2004; N: snow_wolf, 23].

oka nie zmrzyć czas. ‘nie spać, nie zasnąć’: Dziadek oka nie zmrzył, a że Pan Bóg obdarzył go pamięcią absolutną (tak się w rodzinie mówiło), gdy na drugi dzień rano stanął na podium sejmowym, zamiast własnego wygłosił tekst kolegi. Cyw. N, 160 [dziennik, 23.09.1990, Mn., Tr. (K, reżyser, minister kultury, Pożnań)].

o kant chuja / jebnąć / obić / puścić / potłuc / rozbić / roztrzaskać // rozbić o kant chuja czas.

1. ‘bardzo wulgarnie: zlekceważyć, nie brać pod uwagę, nie zajmować się czymś’: O kant chuja obić. dojrzewamy.pl [forum dyskusyjne, 20.04.2010; N: coorvah]. ~ Dosłownie wszędzie można kupić chorągiewki (wolałbym zdrowegiewki) i jakieś gadżety na lusterka w barwy flagi narodowej, a nawet huzarskie skrzydła z Chin. W ten sposób ludzie manifestują to, że lubią igrzyska, że kibicują polskiej drużynie i, że są patriotami. patriotyzm się kończy, kiedy trzeba przyjść na wezwanie do urzędu skarbowego i tłumaczyć się z nie wiadomo czego, zwłaszcza, że raczej nie zrobiło się przekrętu na jakiejś rafinerii. O kant chuja potłuc więc ten patriotyzm i te flagi. www.gebapelnagwozdzi.pl [forum dyskusyjne, 12.06.2012; N: Benefis]. ~ miętowa cyganka napisała: formiłowania / Aaa, błąd! Błąd zrobiłaś!! :D Ale co racja, to racja. Najpierw trza zdobyć podstawy, >jeśli chodzi o język ojczysty, a dopiero później się produkować, bo tak, to kant chuja potłuc... / Aaa też błąd zrobiłeś – frazeologiczny. Nie pisze się „kant chuja potłuc” tylko „o kant chuja potłuc”. Pobawmy się w taką fajną zabawę, znajdź błąd w poprzedniej wypowiedzi, kto nie znajdzie ten przegrywa i tego o kant chuja potłuc. grono.net.pl [forum dyskusyjne, 01.10.2006; N: melazja]. ~ Ja osobiście nie pojmuję jakichkolwiek pozytywnych kontaktów z ruskimi a wyznawana przez niektórych ideologia „w imię słowiańskiej braci” to czysty debilizm, który można o kant chuja roztrzaskać. www.kibice.net [forum dyskusyjne, 14.06.2010; N: Huggos]. ~ Laska wyjechała cie to pierdol łaj-

ze wołała takiego u którego nie kiepsko z hajsem On ją wyjebie ona wróci za chwile To zrób ją i powiedz że już masz dziewczynę Żyj, daj żyć albo sie bujaj nienawisz z pizdy rozbij o kant chuja”. www.photoblog.pl [blog, 04.06.2008; N: *ididdesignitbymyself*].

2. ‘bardzo wulgarnie: wyrzucić coś, zniszczyć, bo do niczego się nie nadaje, jest bezwartościowe’: ej laski wy weźcie się za szydełkowanie, albo kurwa róbcie swetry na drutach czy cokolwiek, tylko prosze...nie rapujcie!!!! bo przeciez to kurwa o kant chuja mozna jebnac...co to kurwa za flow, a te teksty...chyba zescie je zajebali z ulicy sezamkowej. www.youtube.com [komentarz, 2012; N: *Cichy2807*]. ~ lenovo ma przerwe do 13 wrzesnia a te cale jebane fora o kant chuja mozna puscic. poszukaj.elektroda.pl [post, 09.09.2010; N: *Matuzalem*]. ~ Znikąd pomocy. Znam miejsce, gdzie wszystko się załatwia / przez czarne rękawiczki. Absurdalny absmak, jaki budzą / obcy, nonsensownie drudzy, o kant chuja rozbijając dialog, / jest rejestrowany czarną skrzynką zawieszoną w niebie. biuroliterackie.pl [wiersz „Wakujący pas” K. Szeremety]. ~ Fajnie, że Rejs na 1. (a Miś dopiero na 8.), ale ogólnie można tę listę rozbić o kant chuja. www.slizg.eu [forum dyskusyjne, 30.08.2011; N: *sniper*; „Re: Najciekawsze filmy polskie XX wieku wg Polityki”].

o kant chuja / huja przym. ndm. ‘bardzo wulgarnie: zły, niedobry; do niczego’: Nie wiem czy czytałem to o czym mówisz, ale jeśli tak to ta publikacja jest o kant chuja. Bzdury tam jakies pisza. www.forum.haszysz.com [forum dyskusyjne, 21.07.2011; N: *babum*]. ~ Jak dla mnie tekst o kant chuja, 40% się nie zgadza. www.teksciory.pl [forum dyskusyjne, 1.05.2012; N: ~Gość]. ~ Nie wiem czy czytałem to o czym mówisz, ale jeśli tak to ta publikacja jest o kant chuja. Bzdury tam jakies pisza. www.forum.haszysz.com [forum dyskusyjne, 21.07.2011; N: *babum*]. ~ program o kant huja ;) gorszego gówna wymyślić nie mogli. pl-pl.facebook.com [forum dyskusyjne, 16.10.2011; N: *K-li Paweł*].

o kant chuja / huja obić / potłuc / rozbić / rozjechać przym. ndm. ‘bardzo wulgarnie: zły, niedobry, o małej wartości; do niczego’: jedno i drugie o kant chuja obić. www.demoty.pl [forum dyskusyjne, 17.03.2011; N: *Gość*]. ~ cie-

kaw jestem czy moto miało seryjne kaptcie bo samochód pewnie torowe a poza tym czy to autko ma homologację na drogi publiczne bo jeśli nie to ten test jest o kant chuja potłuc. slonskieklachy.freehost.pl [forum dyskusyjne, 29.12.2005; N: *tomek*]. ~ POGODA O KANT CHUJA ROZBIĆ. www.hip-hop.pl [temat forum Loośne Gatki, 2012]. ~ A zarobki o kant chuja rozbić. W tej chwili u prywaciarza lepiej zarabia się. forum.wspolczesna.pl [forum dyskusyjne, 30.10.2010; N: ~! ~]. ~ Jak można było tak spierdolić świat, ja tego nie ogarniam. Chyba każdy z nas w duszy czuje, że coś jest nie tak, coś tu mocno nie gra. „Zaprawdę, powiadam wam: Jeśli się nie odmienicie i nie staniecie jak dzieci, nie wejdziecie do królestwa niebieskiego...” (Mt 18,3-4; 1 J 3,1-3). Chyba coś w tym jest... I nie jestem jakimś anarchistą komunista, każdy system ekonomiczno-społeczny jest moim zdaniem o kant chuja rozbić, to wszystko już było i kolejne systemy rządzone przez złych ludzi waliły się z hukiem. www.chujnia.pl [post, 23.03.2012]. ~ dobrze dobrze kminisz i z tym ph tez najlepszy sposob bo listki o kant huja rozbic pozdro i z fartem. www.forum.haszysz.com [forum dyskusyjne, 29.06.2012; N: *glock*]. ~ tak nawiasem mówiac te wersje z nosowska sa o kant chuja rozjechać, a szkoda że oryginalne wersje zostały zastapione nowymi. www.conservativepunk.net [forum dyskusyjne, 31.01.2010; N: *kovał*].

o kant dupy / d*py / d... / dupska potłuc / rozbić przym. ndm. ‘wulgarnie: niedobry, zły, o małej wartości’: Sami wiozą, ta historia z obolem była o kant dupy. Czerw. P, 183 [powieść, Mn., Tpr. (M, ur. w 1972: ponad 30, w., dziennikarz, Warszawa)]. ~ On wstawiał na końcu i mówił: – Kurwa, jestem mały... A ja mu wmaślałem: Jesteś wielki. To w ogóle było o kant dupy potłuc. Ow. O, 47 [książka wspomnień, Mn., Tr. (M III, śr., animator kultury, witrażysta, Warszawa)]. ~ Spektakl ten jest jednak o kant dupy rozbić, jeżeli w teatrze nie ma światła. www.nie.com.pl [Nie 2/2008, 16, artykuł, Mn., Tr. (M, R. Jaruga); „Sposób na lachona”]. ~ Panie, o kant dupy rozbić te pańskie wywody. Zdecyduj się Pan! webhosting.pl [forum dyskusyjne, 18.03.2012; N: *binokl*]. ~ co z tego, że Walasek i Protas będą w Lesznie? czy nie ma już komu jeździć w sparingu przez to?

o kant dupy rozbić takie podejście, zamiast się rozjeżdżać przed sezonem to sobie trenują, a młodzieżowcy to kiedy mają doświadczenie zdobywać jak nie w takich meczach? www.zuzel.zgora.pl [forum dyskusyjne, 23.03.2012; N: *speedwayholik*]. ~ a głosowanie na projekt rewitalizacji parku janowskiego, na stronie jano-wa to jak wyglądał? Tak samo, nabijanie głosów na chama. Dlatego takie głosowania są o kant d*py rozbić. www.lja.pl [forum dyskusyjne, 27.04.2012; N: *loraq*]. ~ podaj konfigurację jaką masz, bo może ten dobry zasilacz jest o kant d... rozbić. itpc.net.pl [forum dyskusyjne, 26.04.2012; N: *abi*]. ~ takie rozpiski są o kant dupska rozbić. Sprawdzają się może dla 2 góra 3 pierwszych osób. vitalia.pl [forum dyskusyjne, 2012; N: *bede.szczupla*]. *Formy d*py / d... są eufemizma-mi; ograniczonymi do języka pisanego.

coś o kant dupy / doopy / d**** potłuc / rozbić // rozbić o kant dupy czas. 'wulgarnie: wyrzucić, zrezygnować z czegoś, co nie spełnia określonych norm': Miałeś rację z tą naszą gazetką. O kant dupy potłuc to wszystko. Całą taką „ideowość”. Brat. KP, 207 [opowiadanie, D, Tp.; N: M, *student medycyny*; O: M, *student*; Ind., Nof., N-O]. ~ Odmrażacz do zamków to można o kant doopy rozbić – najlepszym na to sposobem jest... użycie zapalniczki samochodowej. www.klubclio.pl [forum dyskusyjne, 19.01.2012; N: *TerminFNFAL*]. ~ meinland-sam masz pseudonim jakby stąd a piszesz jakbyś z warszafki był. Posiłkujesz się jakimiś bzdurnymi danymi z telewizji co o kant d****można rozbić. A jak ci powiedzą że warszafka do całego Śląska dopłaca to też to tykniesz? www.ryb-nik.com.pl [forum dyskusyjne, 31.01.2012; N: *Don C.*; „Re: Lokalny rynek pracy”]. ~ Wszystkie te argumenty możesz rozbić o kant dupy kiedy KV jest ponad 200m od ciebie albo jest w miejscu gdzie nie możesz go objechać, czyli mniej więcej w 80% przypadków... PZIII/IV największą wadą jest działo, siła i penetracja w porządku, ale ta celność strasznie uprzykrza życie. world-of-tanks.pl [forum dyskusyjne, 18.11.2011; N: *Dobrzejszy*; „Re: PzKpfw III/IV”]. *Formy doopy / d**** są eufemizmami ograniczo-nymi do języka pisanego.

o kant dupy rozjechać przym. ndm. 'bardzo wulgarnie: zły, niedobry, o małej wartości; do

niczego': Nie to, że TFP jest zjebane to jeszcze komentatorzy o kant dupy rozjechać. www.youtube.com [forum dyskusyjne, 2010; N: *Gru-boMAM*].

okantować czas.

1. 'oszukać': Kuternoga! – Potejto. – Żeby Polak tak Polaków okantował! Red. SZ, 25 [powieść, D, Tp.; N: M, *imigrant z Polski, pracownik fi-zyczny*; O: M IV, w., *profesor, imigrant z Polski, pochodzi z Warszawy*; U: *współlokatorzy N*; Ind., Nof., N-O; *mieszkanie w Nowym Jorku*]. ~ Zapomina pan o ludziach, których pan okan-tował. Stein T, 7 [powieść, D, Tp.; N: K, *dzienni-karka*; O: M II, *falszeryz obrazów, pochodzi z Francji; w mieszkaniu na przedmieściach Pa-ryża*]. ~ dokładnie nikt z mną nie tęskni.. ma-ma nie żyje, ojciec gdzieś w świecie... jestem sam i pełno ludzi wkoło ... do tego samotność gabinetu... i każdy chce Cię okantować... ma-sakra... gielda.onet.pl [forum dyskusyjne, 24.11.2009; N: ~k41].

2. 'zabezpieczyć kanty nart metalowymi kra-wędziami'. PSWP 26, 148.

okantowanie rzecz. 'oszukanie': Osobną rze-czą są skandaliczne wyroki. Jak za niewykona-nie zamówionej i zapłaconej usługi sąd może przyznać tylko 30% zwrotu kosztów? Zwrot po-winien być pełny plus jeszcze kara za okanto-wanie klienta. forum.gazeta.pl [forum dysku-syjne, 13.05.2012; N: *Widz*].

okantowany przym.

1. 'oszukany': Mundurowi ujawnili niezwykle sposób taksówkarzy na oszukiwanie klientów. Nawet nie wiesz, że zostałeś okantowany. Zo-bacz wideo! auto.dziennik.pl [artykuł, 06.06.2012]. ~ [...] jak zauważyłem co raz więcej osób zaczyna uploadować na podany wyżej serwis HotFilfe.com, licząc oczywiście dodatkowo na (mniejszy bądź większy) zarobek – mój znajo-my, który chciał zarobić, został delikatnie mó-wiąc „okantowany” i to na bagatela 173\$ które zarobił i nie zostały wypłacone [...]. peb.pl [fo-rum dyskusyjne, 15.04.2009; N: *dopestar.vip*].

2. 'o kantach nart: zabezpieczony metalową krawędzią': Na terenach nizinnych przy założeniu, że wybieracie nieprzetarte trasy dobra jest nar-ta lekko okantowana, co poprawia skutecz-ność prowadzenia narty i hamowania pługiem

przy przemrożonym/zalodzonym podłożu. www.ave.net.pl [artykuł, Mn., Tr.]. ~ Narta turystyczna, czasem nazywana śladową, lub cross country ma od spodu łuskę, by poprawić odbicie i ułatwić podchodzenie, a w modelach bardziej turystycznych okantowaną krawędź. www.ave.net.pl [artykuł, Mn., Tr.].

o kant potłuc rzecz. ‘coś bez wartości, o małym znaczeniu’: Działacze mogą sobie ustalić to, tamto i jeszcze to i tamto. Ale bez piłkarzy o kant potłuc. To nie działacz, ale piłkarz musi w decydującym momencie zostawić wrażego napastnika sam na sam z bramkarzem. *Polityka* 45/2008, 115 [felieton, Mn., Tr. (M, L. Stomma)]. *Eufemizm wulgarne o kant dupy potłuc.

o kant rozbić przym. ndm. ‘niedobry, zły, bezwartościowy’: Jak mnie pamięć nie myli – to Martaa. ma laptopa – więc to porównanie jest o kant rozbić. forum.dobreprogramy.pl [forum dyskusyjne, 05.05.2012; N: Veers]. ~ Przejrzałem sporo źródeł, zwłaszcza tych, które zachwalają swoje cudowne pianki i podkłady. Praktyka mówi, że i tak to o kant rozbić. Co myślicie o starym tradycyjnym filcu? www.forum.domki.net [forum dyskusyjne, 24.01.2010; N: Rentierfekaliusz]. *Eufemizm wulgarne o kant dupy rozbić.

o kant tyłka rozbić przym. ndm. ‘rubasznie: niedobry, zły, o małej wartości’: Aplikacje z marketu są za przeproszeniem o kant tyłka rozbić więc sobie nimi nawet głowy nie zaprzątają. forum.dobreprogramy.pl [forum dyskusyjne, 25.02.2012; N: mPiter].

o kant tyłka rozbić czas. ‘rubasznie: wyrzucić, zrezygnować z czegoś, co nie spełnia określonych norm’: do ważenia szczurów potrzebna jest dość czuła elektroniczna waga, każdy gram się liczy, w innym wypadku wynik można o kant tyłka rozbić. szczury.org [forum dyskusyjne, 13.01.2012; N: alken; „Re: Ile powinien ważyć szczur?”].

o kant uja rozbić przym. ndm. ‘wulgarnie: zły, niedobry, o małej wartości; do niczego’: Zależy od przekroju kabla. Moje doświadczenia z VDSLami są różne. Ogólnie to co Ci proponu-

je games to o kant uja rozbić. www.trzepak.pl [forum dyskusyjne, 07.12.2011; N: broken, Nowa Ruda; „Re: Miedziuchą 350 metrów, czym i ile pchnę?”].

okap / Okap rzecz.

1. ‘Obywatelski Klub Parlamentarny (OKP) w Sejmie kontraktowym 1989–1991, zrzeszający posłów i senatorów wybranych z listy Komitetu Obywatelskiego przy przewodniczącym NSZZ „Solidarność”’: Smoku Też pamiętam. Byłem wtedy w ekipie jednego kandydata, który potem był w okapie, a później jeszcze poszedł w ministry. entia.non.sunt.multiplicanda.salon24.pl [forum dyskusyjne, 05.08.2010; N: CZARNOWIDZ0450]. ~ Kisiel – Trudno mi patrzeć co się z nim porobiło. Pamiętam Niesioła z kontraktowego. W trójkę z Markiem Jurkiem i Łopuszańskim potrafili zablokować najwredniejsze wysokie grupy Kuroń/Michnik/Gere-mek, która gdyby nie oni, miałaby pozycję dyktatorską w Okapie i całym Sejmie. kisiel.salon24.pl [forum dyskusyjne, 29.11.2009; N: BAJBARS 1414681].

2. ‘penis’. SSP, 153.

okapać / okapywać czas.

1. ‘opryskać, ochlapać kroplami płynu; pokapać’. USJP, II 1220. ~ Czasem od deszczu, gdy woda jest wszędzie, a orężem w walce z nią jedynie mały parasol i drzewo, które jednak oddaje niedźwiedzią przysługę, najpierw chroniąc, by potem cały czas okapywać mnie mokrymi kroplami z gałęzi. re-naissance.ownlog.com [blog, 30.10.2007; N: M].

2. ‘o płynie: ociec, spływać kroplami’: Pyszne czereśnie dziś kupiłam. Połowa nie zdążyła porządnie okapać, a druga ich część ledwo dowędrowała ze mną na kanapę, a już ich nie było. lekkopowiedziane.blogspot.com [blog, 10.07.2012]. ~ Wszystkie kable prowadzące z akwarium, a tak-że główny kabel doprowadzający prąd muszą być przewieszone („w kształcie litery U”), żeby ewentualna skondensowana ściekająca woda mogła okapać i nie dostała się do adaptera czy gniazdka elektrycznego (patrz obrazek). www.tvproducts.pl [instrukcja]. ~ Siatka we wnętrzu pozwala filetom „okapać” chroniąc je przed moczeniem się „we własnym” sosie”. www.sklepy.abc24.pl [oferta handlowa, opis produktu].

okapać się / okapywać się czas. ‘opryskać, ochlapać kroplami płynu samego siebie’. USJP, II 1221. ~ Brak wody ma też dobre strony. Wzmacnia na przykład więzi ze znajomymi i z rodziną, także z teściową. Raz na jakiś czas trzeba się przecież naprawdę wymyć, a nie tylko okapywać. www.wprost.pl [Wprost 21/2000, felieton; N: M, T. Lis].

okapanie rzecz. ‘o cieczach, substancjach płynnych: ociekanie, spływanie kroplami’: Kolejny krok to wyjecie parówek i dokładne okapanie pozostałej wody!! forum-kulturystyczne.pl [forum dyskusyjne, 20.11.2009; N: Anakin92r]. ~ U nas to jest na porządku dziennym, dlatego to zazwyczaj jest pierwszy punkt programu pływanie + Plaża...żeby był czas na okapanie podeschnięcie i odpiaszczenie się. www.dogomania.pl [forum dyskusyjne, 14.04.2010; N: ge25, Baski Kropka, Tychy]. ~ My na kopciucha stosowaliśmy kawałek szmaty [...]. Przyrząd ten wprowadzało się końcem ze szmatką do wnętrza zbiornika paliwa, nasiąkała szmatka ropką. Następnie po wyjęciu i oczekaniu na okapanie podpalało się koniec i jego używało w podobny sposób jak gazetę. www.camperteam.pl [forum dyskusyjne, 12.05.2007; N: janusz, Łódzkie, Pajęczno].

okapany przym.

1. ‘przeschnięty, pozbawiony płynu przez jego spływanie kroplami’: Po nasączeniu japonki rozcieńczoną bejcą wyjmujemy ją i dajemy jej okapać. Okapaną japonkę wieszamy na sznurze na pranie i czekamy aż całkowicie wyschnie. modelarnia.ornontowice.com.pl [blog, N: M, P. Bednarczyk; o farbowaniu papieru japońskiego].

2. ‘pokryty przeschniętymi plamami substancji płynnej, opryskany jakąś cieczą’: Pojechałam po dozownik na mydło, bo stary przecieka i taka wiecznie okapana umywalka mnie wkurza. klar-kamrozek.blogspot.com [blog, 13.03.2011; N: K].

okapik rzecz. ‘rodzaj fryzury’: Po pierwsze, nasz Antek zawsze czesał się do góry, plerezę miał jak Paderewski. Żona, bo ktoś by inny, uczesała go w okapik. Nie dość tego, ubrała go w obcisłe spodnie, choć jest biodrzasty i kuferkowaty [...]. Red. LR, 71 [opowiadanie, Mn., Tpr. (M II, śr., student, wieś, Warszawa)].

okapowiec rzecz. ‘członek Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego (OKP)’: Posłowie Unii Demokratycznej, którzy po wyjściu z Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego stworzyli własny klub, nie chcieli się zgodzić, by osobną uchwałą Sejm uznał stan wojenny za nielegalny, a tego właśnie domagali się inni okapowcy. archiwum.polityka.pl [Polityka 50 (2837), 07.12.2011, artykuł; N: M, C. Łazarewicz, M. Janicki]. ~ Jeszcze 30 czerwca w obliczu demonstracji antykomunistycznej, jaka przeszła ulicami Warszawy pod hasłem Jaruzelski-musisz odejść Zgadza się, zarówno wśród komunistów, jak i „okapowców” nie było w tej sprawie jedno-myślności. imladis.p2a.pl [forum dyskusyjne, 01.12.2010; N: t.oskar, Siedlce; „Re: Jaruzelski doradcą Komorowskiego”].

okapowski przym. ‘należący do Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego (OKP), z nim związany, charakterystyczny dla niego’: Senator Piotr Andrzejewski: [...] Jako członek OKP, koła okapowskiego senatorskiego, chciałbym pana prosić, panie prezesie o to, aby przywrócić właściwą rangę informacyjną temu co dzieje się w Senacie. Jak. T, 241 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (K II, wh., dziennikarka, Warszawa); cytat ze stenogramu posiedzenia Obywatelskiego Klubu Parlamentarnego]. ~ Między stronami doszło do jakiejś formy kompromisu, w wyniku którego prezydenturę obejmie zapewne Wałęsa, na nowych jednak – okapowskich – warunkach. jozefdarski.pl [Contra 4/1990, odpowiedź na ankietę; N: J. Lasowski].

okapywanie rzecz. ‘o płynie: ociekanie, spływanie kroplami’: I nie ma czegoś takiego jak „okapywanie” tylko ociekanie i nie trzeba aż 24 godzin... www.motonews.pl [forum dyskusyjne, 21.12.2011; N: desperos, Lublin]. ~ Kuchnia gazowo elektryczna wolnostojąca ze stali nierdzewnej [...] Zbiornik frytownicy można całkowicie wyjąć, dzięki czemu konserwacja jest szybka i prosta. Koszyk wyposażony jest w hak ułatwiający zawieszenie go na czas okapywania oleju. www.dynamic24.pl [oferta handlowa, 2011; opis produktu].

okaszanie rzecz. ‘ścinanie, obkaszanie trawy, zboża’: Oczyszczanie ulic, chodników,

parkingów, zatoczek i przystanków autobusowych oraz okaszanie poboczy i żywoptotów w pasie dróg gminnych na terenie Miasta i Gminy Sztum. bip.sztum.pl [ogłoszenie, 08.07.2011].

okazja rzecz.

1. ‘możliwość kupna trudno dostępnego towaru po przystępnej (obniżonej) cenie’: Kult okazji opiera się na dwu podstawowych przesłankach: po pierwsze, że zaraz nie będzie, po drugie zaś, że kupując okazynie, robimy niesłychany interes. NKJP [K.T. Toeplitz, *Mój wybór: rzeczy mniejsze*, 1998].

2. ‘osoba lub pojazd zabierające coś lub kogoś przy sposobności, po drodze’. USJP, II 1222. ~ Autostopowiczka w średnim wieku usiłuje złapać okazję. Niestety, samochody nie zatrzymują się. www.autostopem.net [dowcip; N: *zwia-dowca21*]. ~ Stało sobie dwóch młodych chłopaków w mundurkach i z wielkimi plecarami późnym popołudniem na mało uczęszczanej drodze i próbowało złapać jaką okazję. No to się zatrzymaliśmy, tata wyszedł, żeby im otworzyć bagażnik i dopytać się, gdzie dokładnie chcą jechać. [...] Na okazję czekali ponad godzinę, w wielkim upale. zuzanna.redblog.pomorska.pl [blog-dziennik, 07.08.2012; N: K]. ~ Przy kolacji rozdawano je zainteresowanym lub następnego dnia różnymi okazjami ekspediowano do pozostałych campów „Montubi”. Mich. T, 35 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (M II, wt., inżynier zatrudniony w Nigerii); o przesyłkach pocztowych].

okazyjeczka rzecz. ‘emfatycznie: okazja’: SUPER SIEMENS SK65 OKAZYJECZKA :) TANIUTKO [...] Lokalizacja: izbica kujawska. www.allegro.archiver.pl [oferta handlowa, 2006].

okazyjka rzecz. ‘emfatycznie: okazja’: m10 mój był w podobnym stanie tylko miał jeszcze iskrownik Ale okazjka dobra. Chyba zacne po złomach chodzić. www.wueska.pl [forum dyskusyjne, 16.10.2011; N: marek_k-750, 23, Uniemysł]. ~ Odbierz pocztę na wp. Gazeta Wyborcza kłamię Unieczyniłem konto No to kiszka. Była kolejna okazjka do zrobienia kuku matotom. pl.soc.polityka.narkive.com [forum dyskusyjne, 2007; N: rAzor].

okazyjnie przyst. ‘po drodze, przy sposobności; stosownie do okoliczności’: Polacy piją tylko okazynie na przykład bo słońce wstało. humor.pl [podpis zdjęcia z butelkami alkoholu, 02.01.2011; N: młodyzd]. ~ Witam, w czwartek (03-05-2012) około godziny 18-tej wracam z Krakowa do Warszawy pustym busem, okazynie za połowę ceny transportu mogę coś przewieźć: meble, AGD, rzeczy osobiste, motor lub wszystko inne co się zmieści do przestrzeni ładunkowej 320x185x170 z transportem mogą się zabrać również dwie osoby. krakow.olx.pl [oferta, 2012]. ~ Poszukuję: Kupie okazynie stare aparaty Fotograficzne, obiektywy. kujawsko-pomorskie.gumtree.pl [ogłoszenie, 05.08.2012].

okazyjny przym. ‘tani lub za darmo’: szukam okazijnego transportu na trasie Warszawa- Olecko do przewiezienia wełny Przeprowadzki – Transport – Warszawa 13 VIII 2012 r. www.olx.pl [ogłoszenie]. ~ Likwidacja sklepu – okazijna sprzedaż towaru. www.biznesforum.pl [temat forum, 2012].

coś **okaże się w praniu czas.** ‘coś wyjaśni się w działaniu, coś zostanie zweryfikowane’: To, jakie się wytworzą w parlamencie siły, kto do czego będzie dążył, kto w którą stronę będzie próbował naciągać przepisy, bądź tworzyć sytuacje, będące dla mnie nie do przyjęcia, miało się okazać w praniu. Rew. ZK, 114 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (M III, aktor, satyryk, zach., Warszawa)]. ~ To się jeszcze w praniu okaże... Ale jak prawidłowo strzele, to spełni pani jedną moją prośbę, maciupeńką. Barg. S, 110 [powieść, D, Tp., N: M III, oszust matrymonialny, Szczecin; O: K, kelnerka; Ind., Nof., N>O; w restauracji].

okejas przyst. ‘dobrze, w porządku’: Nie odpowiedziałeś mi jeszcze na pytanie czy uczysz się jeszcze w Aleksandrowie czy też dojeżdżasz do Biłgoraja? Chciałbym zrobić taki projekt z jakąś szkołą w Aleksandrowie i cały czas szukam kontaktów. Okejas, to tyle. www.solar-net.tv [forum dyskusyjne; N: janusz]. ~ Więc nie kombinuj i ciesz się, że z kijkiem wszystko okejas. www.splawik.com [forum dyskusyjne, 27.06.2012; N: kksm]. ~ 3 lata temu przebijalam sobie uszy u mnie w miescie u kosmetycz-

ki. ponoć dobrej. wszystko było okejas do momentu chrząstki. www.youtube.com [forum dyskusyjne, 08.2012; N: *emilucha525*]. *Anglicyzm.

okejas *przym.* 'właściwy, w porządku': dla mnie pomysł jest okejas, ale ni jak nie widzę podobieństwa między tymi osobami...wybijają się pierwszodomowe neptuny i urany, a reszta... bo ja wiem? ja mam chociaż lwią grzywę...;p (może bardziej...miałam;p) astroportal.pl [forum dyskusyjne, 16.03.2010; N: *Olka*]. ~ WitajcieMelduję, że żyję. Wczoraj byłam na usg i na pewno będzie synuś, ma 1500g i wszystkie przepływy okejas, narządy okejas i wielki siur! www.babyboom.pl [forum dyskusyjne, 30.10.2009; N: *labamba23, Irlandia*]. ~ fajna była wigilia klasowa, taka no okejas, szkoda że ostatnia, rili :d (salatkawki... ahahaha). blip.pl [notka, 22.12.2009; N: *dudku*]. *Anglicyzm.

okejka / OKejka rzecz.

1. 'mikrobus firmy niepaństwowej, także: każdy pojazd zabierający kogoś po drodze, przy sposobności': Okejki znikną z ulic Olsztyna / Od połowy lipca raczej nie zobaczymy na ulicach Olsztyna popularnych okejek. [...] – Została wydana decyzja w sprawie cofnięcia licencji Przedsiębiorstwu Wielobranżowemu „Okejka” – mówi Monika Stankiewicz z biura prasowego Urzędu Miasta w Olsztynie. [...] Po uprawomocnieniu się decyzji o cofnięciu zezwoleń na przewożenie pasażerów okejki znikną z ulic Olsztyna. olsztyn.wm.pl [tytuł artykułu, artykuł, 24.06.2011; N: *P. Kicowski*]. ~ Olsztyńska Korporacja – spółka realizująca przewozy pasażerskie na regularnych liniach w Olsztynie i okolicach. Firma obsługuje trzy linie miejskie oraz dwie podmiejskie. Do realizacji zadań wykorzystywane są mikrobusy popularnie zwane przez mieszkańców OKejkami (należy zwrócić uwagę, iż nazwa taka może również być nadawana busikom innych firm w regionie). pl.wikipedia.org [artykuł encyklopedyczny, 16.09.2011].

2. 'uniesiony kciuk będący znakiem zgody na coś, poparcia czegoś': Jedno z gorszych zdjęć, sztuczny uśmiech i sztuczna okejka, a chuj tam. www.photoblog.pl [komentarz, 10.08.2011; N: *carmelovee, Warszawa*].

3. 'potwierdzenie, wyrażenie zgody na coś': Okejka, tak? za film wczytywany z szaffy? w tym wypadku to nawet za film z cyckami wszystkich bojowniczek okejki bym nie dał... www.joemonster.org [forum dyskusyjne, 2009; N: *fruuu*]. ~ A takie może dość durne pytanie mam, może się nie przyjrzałam dokładnie, ale gdzie są pokazane moje okejki jakie wystawiam dla Szybkich Linków? Niektóre z nich są bardzo ciekawe i chciałabym do nich czasem wrócić poprzez mój profil -> Okejki -> Szybkie Linki. A tu nigdzie nie ma. To tak celowo, daje się okejkę żeby coś wypromować i koniec? Szkoda by było... www.joemonster.org [forum dyskusyjne, 20.03.2009; N: *SatAnka, Kraków*; „Okejka dla linka”].

*Anglicyzm.

okejka przysł. 'dobrze, w porządku': Okejka, więc dodaję zdjęcie bransoletki, która na początku jak ją robiłam to mi się nie podobała, a teraz się już do niej przyzwyczaiłam. natiku. pinger.pl [post; N: *natiku*]. *Anglicyzm.

okejować czas.

1. 'wyrażać zgodę, zatwierdzać, mówiąc / pisząc / naciskając klawisz: okay/ OK': W firmach okejuje się decyzje, zamiast je zatwierdzać, w drukarniach drukuje się maczpriny zamiast szczotek, na mityngach brifuje się imiędzowe topiki, w ogólnym przeświadczeniu jest zajebiście. Czerw. P, 14 [powieść, *Mn., Tpr. (M, ur. w 1972: ponad 30, w., dziennikarz, Warszawa)*]. ~ Z mojej obserwacji (kilkaset osób, w sumie) wynika, że im kto lepiej znał się na pecetach (czyli dłużej w nich, okejował, rejestrował, reinstalował, antywirusował, wyłączał cienie, tweekował...), tym gorzej znosił przesiadkę na MacOS X. Więc, oceń sam. pentax.org.pl [forum dyskusyjne, 15.01.2009; N: *aldek*]. ~ I dowiedziałem się, że borg to pożyczka bankowa, boty kobiece kalosze, a czasownik okejować istnieje w sensie „zatwierdzać”. www.conlanger.fora.pl [forum dyskusyjne, 12.05.2009; N: *Kwadracik, Skierniewice*].

2. 'żartobliwie: mówić okay (okej), używać tego słowa': rozumiesz? – dobrze – nie dobrzy mi tu – rozumiesz? – tak – i nie takuj – okej – okejować też proszę nie – aha – ahować też nie – w porządku – porządku to ty możesz sobie w szafie zrobić – jak uważasz – uważaj sobie

lepiej ty. www.photoblog.pl [blog, 03.03.2010; N: panibrightside, Częstochowa].

*Anglicyzm.

okejowanie rzecz. ‘zatwierdzanie, wyrażanie zgody’: Żenczykowski jest „wołem roboczym”. Do niego należy tak zwane okejowanie, czyli zatwierdzanie tekstów, poprawianie błędów, bezpośredni merytoryczny nadzór nad redakcją. niniwa2.cba.pl [J. Kurski, Jan Nowak-Jeziorański. *Emisariusz wolności*, 2005]. ~ Kingston MiniFun G2 to pamięć USB [...] Żywy, jaskrawy kolor jest OK. Solidna i przyjemna w dotyku obudowa też jest OK, ale na tym właściwie wszelkie okejowanie się kończy. coalas.pl [ocena, 13.12.2010]. ~ Niespecjalnie potrafię pisać na iphone, szukałem czegoś do przeglądania i okejowania raczej... myapple.pl [forum dyskusyjne, 25.03.2009; N: aldek, Reczycze (wies)]. *Anglicyzm.

okejson dop. ‘dobrze, zgoda; jasne’: OJEJEJE! ZUPEŁNIE ZAPOMNIAŁAM! – No, a o czym ja mówię, do jasnej anielki? ==’ – Soooooorrrrryyy memoooooryyyy. Zaraz się sprężymy i wszystko będzie najs, okejson? www.deandrei.fora.pl [15.10.2011; N: Tiara, Kraków]. ~ okejson, upomnę się. www.bloggers.fora.pl [forum dyskusyjne, 05.05.2010; N: junsu]. ~ nazywam się Juzka ale inni muwiom na mnie babcia juzka to siem przyjęło. puziniej dam wam mojom naszom klasę i gadu gadu okejson? to muj pierwrzy blok internetowy, członkowie odwiedzajcie mnie :) i zagłoszcie na jobiego na www.pomoz-jobiemu.blog.onet.pl głoszcie jeszcze dziś!! kto wie kto to Rupert niech pisze a jak macie nómer komurki to możecie dać okejson? dzienyy =* konczę mego pierwrzego bloka okejson? papacajsony =* babunia-juziunia. bloog.pl [blog, 14.05.2010]. ~ no schudnę mam nadzieję! :D okejson, ja też powoli nakurwiam w kimono szlama,* dobranoc;*d www.wywiader.pl [N: kajsooon]. *Anglicyzm.

okejson przysł. ‘dobrze, w porządku’: pierwsza rzecz to to że sie dostałam do 5;) i jest super druga rzecz to to że w sumie juz sobie radze z tym z czym sobie miałam nie poradzić!! ale i tak zawsze cos zostanie...mam nadzieje ze bedzie okejson, nie az tak okejson ale zawsze

„niewazne kim bedziesz wazne zebys byl...”: offcias-dco.blog.pl [blog, 29.06.2004; N: MiNd Of Off...]. *Anglicyzm.

okejson rzecz. ‘wyrażenie zgody, potwierdzenie czegoś’: okejson za Johna Frusciante: > www.joemonster.org [forum dyskusyjne, 2009; N: Problematique]. *Anglicyzm.

oki przym. ndm. ‘dobry, niezły’: Płyn do -28 bodajże nie pamiętam. Ale wtedy smigałem reno wiec teraz kupie chyba na shellu bo w lato miałem letni i był oki. www.civicklub.pl [forum dyskusyjne, 13.10.2004; N: bady]. ~ Trzynastego świat w czarno-białym kolorze... nie no kolor był oki, ale jakieś zamazanie nastąpiło :P grono.net.pl [forum dyskusyjne; N: Sylwia]. ~ Nie chciał bym przegrzać samochodu. Rano samochód grzeje się szybko... Co to może być? Termostat? Acha poziom płynu jest oki... forum.vetraklub.pl [forum dyskusyjne, 17.12.2009; N: Przemcio, M, Konstancin-Jeziorna]. *Anglicyzm.

oki przysł. ‘dobrze, znakomicie, w porządku’: brzusz i jego mały mieszkaniac natomiast maja sie oki – czyli brzuszek twardnieje, niektórzy mówią że to skurcze przygotowujące macice do porodu, mnie sie czasem wydaje że synek ma dosc i sie na mnie wypina :D to napiecie mija. wizaz.pl [forum dyskusyjne, 20.05.2009; N: Miramej]. ~ Ruszyłem sobie zupełnie na spokojnie, wręcz wlokąc się. Stopy zupełnie oki, kolano się dalej wygłupia. Lepiej nie obciążać. www.caminodesantiago.pl [relacja z pielgrzymki, dziennik, 02.08.2007; N: ks. D. Doburzyński]. ~ niestety ja miałam.... nie ma może dobrego sposobu żeby to ustąpiło wiec powiem ci jak ja to zwalczyłam żeby było dobrze... napewno pij dużo wody niegazowanej i postaraj się jak naj spokojniej oddychać mnie pomagalo.... uspokoilał sie i było oki:) 40tygodni. forum.dyskusyjne.pl [13.04.2012; N: syJa14125, K]. *Anglicyzm.

oki dop. ‘dobrze, zgoda’: Witam. Po dość długiej przerwie. ^ ^ Dziękuję za komentarze. ;* Oki. Przejdźmy do notki. Nie pisałam tak długo z powodu prostego – szkoła. A mianowicie nauka, nauka, nauka. No ale w weekend zawsze jakoś znajdę czas. ;) klaudijaa.blog.onet.pl

[blog, 04.10.2008, Mn., Tr. (K, uczennica)]. ~ Oki mówisz że nie dorównują to czemu niby europa siera zasady niektóre z NBA np to że w ostatniej kwarcie gdy do końca 2 min wziecie przez trenera czasu spowoduje rozpoczęcie wyrzutu piłki ze środka a nie spod własnego kosza? www.mecz.pl [forum dyskusyjne, 27.12.2006; N: kajtek; „Re: UlećCup – sezon 2006/07”]. ~ Oki spadam bo niedługo budka, nie to zebym miała kartkowke z WOSu i Chemi, na które jestem tak zęfanie przygotowana, że jak niewylece za ściąganie to będzie cud ;|;], 3majcie się słodko, papapap ;* karlinka. blog.pl [blog, 27.04.2004; N: K, uczennica]. *Anglicyzm.

oki doki wykrz. ‘dobrze, zgoda’: co to znaczy oki doki?:D:D Kolega zawsze pisze oki doki:D Np, ja napisze zajdziesz po mnie a on oki doki albo mówię zw a on oki doki. Co to znaczy? zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 22.03.2010; N: kudzius]. ~ oki doki, glosuje! www.jemerced.com [forum dyskusyjne, 04.10.2012; N: Eva Wu]. *Anglicyzm; od: okey-dokey.

oki doki przym. ndm. ‘dobry’: Konserwy tanie i w miarę oki doki :) forum.miau.pl [temat forum dyskusyjnego, 2012]. *Anglicyzm; od: okey-dokey.

okiem nie mrugnąć czas. ‘nie zareagować’: Podczas wydanego na naszą cześć przyjęcia u jakichś bogaczy [...] wszyscy byli, rzecz jasna, na wieczorowo, ale jeden gość przyszedł ubrany w szkarłatny strój i fioletowy turban maharańczy, i nikt okiem nie mrugnął. Kobyl. P, 77 [opowiadanie, Mn., Tr.]. ~ Przeczytałem „Bołdyna” Putramenta. Zdumiewające to, ale ten człowiek nie znosi komunistów i opisuje przeróżne ich okropieństwa z masochistyczną satysfakcją. I wydają mu to, okiem nie mrugnawszy. Ciekawe! Kisiel. D, 316 [dziennik, 1969, Mn., Tr. (autor)].

okieneczko rzecz. ‘emfaticznie: okienko’: U mnie w zegarku jest takie okieneczko, które datę pokazuje. www.wieszlo.com [forum dyskusyjne, 16.05.2012; N: ~smotopluch]. ~ A niedawno prof. Mańczak opowiadał, że na poczcie poproszono go o odebranie paczusi w okieneczku nr 16. GW 133/2001 [rozmowa

prasowa, D, Tp. (J. Miodek, językoznawca); o nadużywaniu zdrobnień]. ~ pitunieniek dziś zostanie wysłaniutki a panienczki z urzędaskowych okieneczek mogą mnie co najwyżej cmoknąć w dupęnkę! forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 26.04.2005; N: lolik2; komentarz do tematu o zdrobieniach].

okienko rzecz.

1. ‘wolna godzina w planie lekcyjnym’: Na ogół przy układaniu planów dyrektorzy starają się, jeżeli to jest możliwe, w miarę równomiernie obciążać „okienkami” wszystkich nauczycieli. www.atest.com.pl [odpowiedź na pytanie; N: B. Bieś].

2. ‘niewielki, prostokątny lub kwadratowy otwór w czymś, przypominający okno’. USJP, II 1223. ~ Oldskulowy sposób kadrowania wróci z Ubi-Camerą / Trudno dziś zauważyć reżysera czy operatora sprawdzającego, jak skadrować ujęcie, przez „okienko” z rozłożonych palców. Tymczasem Japończycy opracowali urządzenie Ubi-Camera, które ma właśnie takie kadrowanie ułatwiać. tech.wp.pl [lid artykułu, 02.04.2012; N: Gizmodo.pl].

3. ‘miejsce przyjmowania interesantów (w formie otworu w murze, ścianie, przegrodzie); stanowisko w biurze, urzędzie’: Znajomi ostatnio namówili mnie na zapiekanki u Endziora. Jedyne okienko w okrągłaku ze sporą kolejką dawało nadzieję, że będziemy mieli do czynienia z czymś naprawdę dobrym w swojej kategorii. www.gastronauki.pl [ocena, 28.02.2011; N: mlodyrs60]. ~ Koło okienka zarządu targowiska stała grupa tęgich, barczystych panów w kraciastych cyklistówkach, ciemnych dwurzędówkach [...]. Tyr. Z, 358 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Zanim jednak ten czy ów postanowił wziąć się za robotę, musiał najpierw stanąć w kolejce do okratowanego okienka, za którym siedziała młoda blondynka o wymalowanym pyszczku i spojrzeniu nie zmaconym żadną myślą. [...] Interesanci po odejściu od okienka niechętnie opuszczali pośredniak, odchodzili stąd z widocznym żalem. Him. MP, 226 [opowiadanie, Mn., Tpr. (M, z marginesu społecznego)].

4. ‘górny róg bramki’: Piekny strzał w samo okienko. patrz.pl [tytuł filmu, 2008]. ~ Strzał w górny róg bramki (okienko). www.treunuj.com [forum dyskusyjne, tytuł postu, 02.05.2011; N: Trenuje, Grudziqdz].

5. 'ekran telewizora': Bowiem ponad 450 stron wspomnień i facecji redaktora szacownego krakowskiego Znak u spełnia doskonale pewien sprytnie pomyślany pedagogiczny chwyt: przybliży nam świat celebrytów kultury (i to tej z najwyższej, nierzadko noblowskiej półki), z którą przeciętny zjadacz chleba obcuje co najwyżej przez szklane okienko telewizora. www.znak.com.pl [recenzja; N: M. Grabowski; J. Illg, *Mój Znak. O noblistach, kabaretach, przyjaźniach, książkach, kobietach*]. ~ Wystąpienie Jarosława Kaczyńskiego było świetne, bez dwóch zdań! I nie zmienia tego żadne czary mary czarowników, mnożących się jak króliki w okienku telewizora. lubczasopismo.salon24.pl [notka, 02.09.2012; N: NIEZAPOMI-NAJKA].

6. 'w radiu lub telewizji: czas przeznaczony dla jakiejś audycji, programu': Audycje stereofoniczne początkowo nadawane były od X 1967 r. tylko przez rozgłośnie regionalne w ich „okienkach”, nie było wówczas łączy pozwalających dosyłać takie audycje bezpośrednio z Warszawy. [...] Po tych niewielkich zmianach przyszedł rok 1990. 1 VII tego roku „okienka” rozgłośni regionalnych przeniosły się na częstotliwości sieci nadawczej edukacyjnego Programu IV. jgradziel.republika.pl [artykuł]. **Środowiskowe*.

okienko na świat rzecz. 'o czymś, dzięki czemu można nawiązać kontakt z zagranicą': Rewia piosenek była okienkiem na świat w dosyć drętym Polskim Radiu. Mann R, 35 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (M IV, śr., prezydent muzyczny, Warszawa)].

okienkowy rzecz. 'nauczyciel, który ma dużo wolnych godzin – okienek w planie lekcyjnym': Pozdrawiam wszystkich „okienkowych”. Mam podobny problem. www.atest.com.pl [forum dyskusyjne, 04.09.2011; N: kalipso].

oki oki dop. 'dobrze, zgoda': WITAM WSZYSTKICH!!!!!!! NA WSTĘPIE DZIEKI ZA KOMENTARZE BUZIANKI DLA WAS ZA NIE DOBRA DOBRA BO MISIEK BEDZIE ZLY HEHE OKI OKI JUZ PISZE NA TEMAT JUTRO WYJEZDZAM WIEC PRZEZ TYDZIEEN NIE BEDZOIE NOWEGO ZDJECIA [...]. www.photoblog.pl [blog, 12.08.2007; N: niucha2308, Marta, Toruń].

okitować czas. 'uszczelnąć, umocnić kitem'. USJP, II 1223. ~ Zdażyłem pomalować i okitować tylko jedno okno. kopacz-dobrzejest.blogspot.com [blog, 30.08.2007]. ~ Po naprawieniu obłuzowania ościeżnic i ram okiennych należy oczyścić i wyrównać wręby, osadzić szyby i dokładnie je okitować. 123.hostpower.pl [porada].

okitowanie rzecz. 'uszczelnienie, umocnienie kitem': Okitowanie szyb posiada wiele uchytków. www.znp.edu.pl [opis techniczny budynku przeznaczonego do remontu].

okiwać czas.

1. 'wprowadzić w błąd, oszukać, zwieść': Pawlak: SLD okiwał PiS i chciał okiwać innych. wiadomosci.dziennik.pl [tytuł informacji, 04.10.2011]. ~ Okiwać Aviva, okiwać emerytów, okiwać Skarb Państwa. biznes.interia.pl [forum dyskusyjne, 06.10.2010; N: ~polski kokot]. ~ Andrzej Smolar: Donald Tusk nie jest mężem stanu, choć potrafi każdego okiwać. wsieci.rp.pl [tytuł postu, 01.02.2012; N: emka].

2. 'grając w piłkę, zabrać ją przeciwnikowi lub nie dać jej sobie odebrać; zwieść; wyprowadzić w pole': Widać, że Polak zaraz okiwa Hiszpana i padnie bramka. *Polityka* 24/2012, 119 [reportaż, Mn., Tr.; N: J. Podgórska]. ~ W ostatnim meczu przy al. Piłsudskiego fani Widzewa „pozdrawiali” Sapełę, a ten w zamian za to chciał okiwać jednego ze swoich przeciwników. – Może nie okiwać, ale nie powinienem tak się bawić przy linii bocznej. beta.sportowefakty.pl [artykuł, 14.03.2012; N: M, M. Nawrot]. ~ Jak najskuteczniej okiwać rywala w stylu CR7 lub Leo Messiego? Mam bardzo dobrą technikę ale nie zawsze „kiwka” wychodzi. zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 25.02.2012; N: makul7].

okiwać się czas. 'wprowadzić się w błąd, oszukać się, zwieść się': Cristian Tello jest perspektywicznym piłkarzem, który w najbliższej przyszłości może stać się gwiazdą światowego formatu. Jednakże póki co zdarzają mu się dosyć kuriozalne wpadki na boisku. Jak chociażby wczoraj podczas spotkania z Valencią, gdy młody zawodnik Barcelony sam się okiwał. euro2008.blox.pl [blog, 20.02.2012; N: matysiński].

okiwanie rzecz.

1. 'oszukanie, wprowadzenie w błąd': Nie chodzi tu o wydanie reszty czy o okiwanie inwestora tylko o to czy to będzie działało i czy się nie będzie palić (samo z siebie). Hala ma 32m (dł.) x 24m (szer.) x 5m (wys.). To miałyby być czujniki ruchu które wychwycają coś co się rusza (najlepiej by było gdyby wychwycaly większe ciała od 20cm). www.forumsep.pl [forum dyskusyjne, 12.04. 2008; N: Lord Vader]. ~ Na „okiwanie” przeciwnika i liczenie na skuteczność kiwania czekał taki jeden, co „Do przyjaciół Moskali” nawet się nagrał – taka już jego natura, filozofia i facyjata. www.krosno24.pl [forum dyskusyjne 01.10.2010; N: iwanka].

2. 'podczas gier z piłką: zabranie jej przeciwnikowi, zwiedzenie go, wprowadzenie w błąd': Jakie są sposoby na okiwanie przeciwnika w unihokeju? Jakie zachowanie, ruch kija i piłki itp. zapytaj.onet.pl [temat forum dyskusyjnego, 30.09.2011; N: Judlsi]. ~ wiec ja z kolegami (11–13 lat) chodzimy na salę i gramy w piłke nożną. No i właśnie mój problem tkwi w tym, że mam troche problem z okiwaniem moich rywali. trenuj.com [forum dyskusyjne, 01.09. 2012; N: neeq 111, M, 12, uczeń].

okiwanie się rzecz.

1. 'oszukanie się': Pozwoliła temu łajdakowi na okiwanie się na trzysta złotych. KU [rozmowa, 2013; N: K IV, emerytka, Katowice; O: KU; Ind., Nof., N-O].

2. 'podczas gier z piłką: pozwolenie na zabranie jej przez przeciwnika': To nie polega na tym, że z powodu wieku mogą pozwolić starszemu na okiwanie się czy odstawienie nogi. Nie, oni mają grać i walczyć. legia.com [artykuł, 24.06.2010; N: M, K. Grzelak].

oklap rzecz. 'pochylenie się ku dołowi; opadnięcie': Piwo o naprawdę ślicznym kolorze, nie bez powodu nazwane zostało piwem bursztynowym... pianka próbuje walczyć, ale bez przekonania (na początku ładna, beżowa, potem totalny oklap). cotozapiwo.blogspot.com [ocena, 01.08.2011; N: pejot].

oklapicha rzecz.

1. 'grubiańsko, obelżywie, z niechęcią o kobiecie, zwłaszcza starszej lub źle wyglądającej': Ta cuchnaca oklapicha znów się lansuje. film.wp.pl

[forum dyskusyjne, 18.06.2009; N: ~Dama Sue; o dziennikarce]. ~ Zawsze nabzdyczona – nie ma powodu uważać się za wokalistkę. Głosu nie miała nigdy – jedynie wrzeszczała... i wykrzykiwała niezłe teksty. Przereklamowana oklapicha. www.pudelek.pl [forum dyskusyjne, 03.08.2011; N: gość]. ~ jakie ciało nastolatki ??? gdzie ??? przecież to stara oklapicha jest. Oczu nie macie czy co? kobieta.wp.pl [forum dyskusyjne, 09.12.2010; N: ~wieloryb].

2. 'o czymś zwiotczałym, opadniętym, pochyłonym ku dołowi': witam, mam nadzieję, że się przydadzą. Ostatnio też robiłam karpatkę Alu, ale firmy Gelwe, gotowca, ale straszna oklapicha wyszła, taka płaska. www.garneki.pl [forum dyskusyjne, 10.07.2009; N: pauza]. ~ Tak zmaleją jak schudniesz ale nadal będą oklapichy mam to samo nigdy już nie będą takie jak sprzed ciąży.... f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 01.06.2012; N: Dbdu].

3. 'grubiańsko: srom': jakom zem cardinale zaprawde powiadam, aby podniecic niegodziwca nalezy sie wpierv umyc, d**a rece oklapicha na blysk swieza jak poranna rosa na dupie po sraniu w krzakach, puzniej z gorki na pazurki i heja bannana. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 23.04. 2009; N: ksiadzKardynal]. ~ Odpowiedz na ten temat » Czy zauważyłście, że kobietom wraz z wiekiem wiotczej też wargi te na dole? / no wiadomo robi sie oklapicha, nic ciekawego nie zostało odkryte a panowie maja asa w rekawie ktory nazywa sie wiagra. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 07.06.2009; N: TrenerGrubasow3]. ~ powinna być umyta i wygolona nie jakaś oklapicha tylko pipeczka jak lalczka. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 10.03.2010; N: pilum].

oklapichy rzecz., w lmn. 'włosy, trudne do ułożenia': tez mam dosyc dlugie (i cienkie) włosy, ale nie az takie jak ty. I za nic nie moge ich uniesc od nasady!:mur: zadne suszenie z glowa w dol, tapirowanie, szampony na objetosc nic nie daja. Zalamka mega, takie lizusy z nich. I sa takie non stop, jak mialam do ramion to tez wielkie 'oklapichy':mur: sa troche pocieniowane ale to tez nic nie daje. wizaz.pl [forum dyskusyjne, 03.10.2010; N: Agaciok xD]. ~ Ja mam oklapichy i musze je na szcztotke zeby wygladac jakoś.Bo bez to masakra namecze się a po godzinie juz leżą. www.forum.

e-mama.pl [forum dyskusyjne, 06.10.2008; N: mamaHubiego, Łódź].

oklapkowanie rzecz. ‘z klapkami na oczach’: Moim zdaniem czytać trzeba z różnych źródeł żeby wyrobić sobie własną opinie i zachować zdolność rewidowania swoich jednie słusznych przekonań. Zabetonowanie umysłu prowadzi do oklapkowania oczu. www.komudzwonia.pl [forum dyskusyjne, 10.12.2011; N: zimna].

oklapkowany przym. ‘żartobliwie: mający klapki na oczach; ograniczony’: Kiedyś w dziale Związki również zostawiłem klika wpisów, które dla Ciebie mogą być bardziej strawne, więc znów taki oklapkowany nie jestem a to Ty za dużo czasu poświęcasz na goopawkę a za mało na życiową dyskusję. ;-) forum.interia.pl [forum dyskusyjne, 06.05.2010; N: gość]. ~ Tylko laik lub „oklapkowany” może udzielić takiej odpowiedzi. Proszę nie zabierać głosu w tematach, w których masz mizerną wiedzę. www.elektroda.pl [forum dyskusyjne, 07.06.2009; N: Mariusz Ch., Szczecin; „Re: wentylator w łazience”]. ~ Najpierw naucz się pisać. Bo po piśmie można sądzić, że tam gdzie chodziłeś do szkoły to nawet podstawówki nie było. Kibice na meczach narzekają jak siatkarki źle grają. I to jest chyba normalne. Chyba, że ty jesteś tak oklapkowany, że nie odróżniasz dobrego od złego. sport.onet.pl [forum dyskusyjne; N: ~Visi].

oklapły przym.

1. ‘zwiotczały; opadnięty, taki, który opadł’: I baby splukiwały w cebrykach odsłonięte bezwstydnie cyce, obrzmiały jak tykwy albo zwiste i oklapłe [...]. Koz. PP, 66 [książka wspomnieniowa, Tr. (autorka)].

2. ‘bez animuszu, pozbawiony energii, zmęczony’: Tak jest – odpowiada przejęty misją gońiec, a kanonier, zupełnie oklapły, kiwa z westchnieniem głową i rusza za swoim przewodnikiem. Kot. F, 99 [książka wspomnieniowa, Mn., Tpr. (M II, podoficer II Armii WP)].

oklapnąć czas. ‘stracić energię, entuzjazm, zapal; zubożeć; stać się apatycznym, osowiałym’: Keyes zupełnie oklapł. Nie chciało mu się wierzyć, że Wiley pamiętał artykuł co do słowa. Hiaas. S, 392 [powieść, Mn., Tr.]. ~ A Jo-

sele był już szary, oklapł zupełnie i miał wygląd drętwej żaby. Woj. C, 236 [powieść, Mn., Tr.] ~ Kiedy dozorca zaczął funkcjonować przyzwyczajenie, a więc zniknął wspólny wróg, komitet jakby oklapł. Trochę popilnowali ciecia, trochę dbali o drobne sprawy. Kur. GC, 94 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (autor); o komitecie mieszkańców domu]. ~ Chambers oklapnął w drzwiach jak pęknięty balonik. Smith A, 276 [powieść, Mn., Tr.; o żołnierzu amerykańskim w Wietnamie]. ~ [...] i polazłem do lodówki po drugą butelkę „fulla”, a kiedy wróciłem, tenorek wraz z trybunami oklapli już całkowicie, bo oto tym razem nasi musieli zaczynać od środka, a zaczęli niemrawo. Brosz. DR, II 70 [powieść, Mn., Tpr. (M IV, ur. w 1900, linotypista, emeryt, Warszawa)].

oklapnięcie rzecz. ‘utrata zapału, entuzjazmu; zubożenie; zmęczenie’: Opadnięcie nastrojów, mentalne oklapnięcie, odpływ wolontariuszy, zwinięcie powiewających na samochodach flag, ponuractwo, wdanie się w poszukiwania „winnych” będzie dowodem, że kompleksy są wciąż żywe, że narodowa dumna nazbyt zależała od tego, jak kopali futboliści, że entuzjazm był chwilowy, na pokaz. Polityka 25/2012, 9 [komentarz, Mn., Tr. (M, M. Janicki)]. ~ Oby oklapnięcie szybko minęło bo zapowiada się teraz cudna pogoda :))) mama-zolza.blox.pl [forum dyskusyjne, 22.05.2012; N: lila-a].

oklapnięty przym.

1. ‘apatyczny; osowiały; zrezygnowany; pozbawiony energii, zmęczony’: Nie wiem co jest, ale to chyba ta pogoda, a raczej jej brak wpływa na mnie negatywnie... Jestem jakaś oklapnięta taka, nic mi się nie chce. Denerwuje mnie wszystko, zrobiłam się nieznośna, ehhhhh... urshula.blogspot.com [blog, 19.08.2011; N: K]. ~ Ale ogólnie nie jestem „oklapnięta”, mam powołanie do życia tylko radości mniej. annahairstyle.blogspot.com [blog, 27.07.2012; N: K]. ~ No to witam w gronie oklapniętych, ja też oklapłam, cała sobota zdychałam, wczoraj trochę lepiej, a dziś znów do dupy, jest mi mega słabo i niedobrze, ale siedzę w robocie bo nie mam innego wyjścia... mamazolza.blox.pl [forum dyskusyjne, 21.05.2012; N: pomarańczowa_kosmitka].

2. ‘pochylony ku dołowi; opadnięty’: Muchotłówka z OBI „oklapnięta”. www.rosliny-owadozerne.pl [temat postu, 2011]. ~ Witam, czy ktoś może powiedzieć mi...do jakiego wieku ONkowi powinny stanąć uszka? Mój Disel ma prawie 9 mies a ciągle ma oklapnięte uszy. Dodam, że nie nie był za często głaskany po uszach bo tak przestrzegała mnie właścicielka hodowli. www.psiaki.pl [forum dyskusyjne, 30.09.2009; N: A Dolny Ślask]. ~ Moje włosy są bardzo oklapnięte. Bardzo ciężko jest mi je podnieść. www.handsomemen.pl [forum dyskusyjne, 13.01.2012; prosba o radę].

oklauzulować czas. ‘objąć, opatrzyć klauzulą’: Ośrodkowi kręcą swoje lody, gospodarstwa pomocnicze do likwidacji, wykonawstwo goni za kawałkiem grosza (byle mapę oklauzulować!!!!) starostowie, część ludzi z PODGiK najchętniej zwolnią, dziś w wielu powiatach uprawnionych geodetów jest najwyżej dwóch, innymi słowy będzie robota dla przyszłych pokoleń geodetów, którzy naprawią to co teraz psujemy. www.geoforum.geodezja.pl [forum dyskusyjne, 28.11.2009; N: Verbatim; „Re: Podział działki – arkusz danych ewidencyjnych budynku”]. ~ Przypomnijmy, że nadal obowiązuje ustawa o dostępie do informacji publicznej, a tych dokumentów nie da rady oklauzulować, że niby jakaś tajemnica, poufne, przed przeczytaniem zjeść :) lubczasopismo.salon24.pl [forum dyskusyjne, 19.07.2011; N: MIESZCZUCH75142803]. ~ czy to w ogóle legalne, tak sobie kogoś dopisać do listy spamowej i oklauzulować „nie chcesz spamu, wyślij sms”? #drogiblipie. blip.pl [notka, 04.01.2012; N: royston].

oklauzulowanie rzecz. ‘objęcie, opatrzenie klauzulą’: Biegły nie zgłosił jednak żadnej pracy geodezyjnej, której wynikiem mogłaby być przedłożona do oklauzulowania dokumentacja, nie ma zatem podstaw do nadania jej cech dokumentu przyjętego do zasobu. www.nasza-wokanda.pl [uzasadnienie wyroku].

oklauzulowany przym. ‘objęty, opatrzone klauzulą’: Jezierski dodał, że raport nie będzie w całości jawny: „pewne kontrole, które się złożyły na ten końcowy raport przeprowadzone w BOR-ze i MSW będą objęte klauzulami i one

zostaną przesłane, wyniki tych kontroli, tylko najważniejszym osobom w państwie w sposób oklauzulowany”. wyborcza.pl [artykuł, 09.03.2012; N PAP; „Prezes NIK: Tu-154M nie miał prawa lecieć do Smoleńska”].

okłać / oklinać czas. ‘skrzyczeć kogoś, zrugać, zbesztać’: Jednakże córka Celińskiego nie wróciła i Janusz miał jeszcze trochę wolnego czasu; zwolnił taksówkę, poszedł piechotą – taksiarz, imigrant z Ziemi Mussli, okłał go gęsto w przedziwnym angielskim, owej niestrawnej musslijskiej jego mutacji, w uszach Stalińczyków brzmiącej niczym podwójnie zdegenerowany gangsterski slang. Dlaczego nowojorscy taryfiarze to zawsze muszą być obcokrajowcy z wadą wymowy? NKJP [J. Dukaj, *W kraju niewiernych*, 2000]. ~ Odetchnąłem. Przestałem oklinać siebie i książkę. W każdym razie nie ja jestem winien, lecz wojewoda Kołodziejski. Po chwili byliśmy znów razem. Bez dowodów. Cywil w towarzystwie milicjanta zaprowadził nas do małego pokoju [...]. www.wszechnica.solidarnosc.org.pl [wspomnienia; W. Kuczyński, *Droga do Stoczni Gdańskiej*].

oklejać rzecz. ‘ten, kto okleja mury, przystanki, wystawy plakatami, ogłoszeniami’. NS2, I 372. ~ A ponieważ prawo zabrania oklejania cudzego mienia bez zgody właściciela, to taka osoba na pewno nie jest „oklejaczem”. www.goldenline.pl [forum dyskusyjne, 22.08.2012; N: B. Kasowski]. ~ Oklejacze swoje... / Plakaty i ulotki z przystanków można wywozić ciężarówkami! Zarząd Transportu Miejskiego wypowiedział wojnę oklejacjom. www.gazetaecho.pl [tytuł, lid artykułu M. Zawislińskiej i J. Krysińskiej, 2007].

oklejać rzecz. ‘zartobliwie: kobieta oklejająca coś lub zajmująca się sztuką decoupage’: Greta – no to się nie da, niestety, choć mój mąż świetnie gotuje, robi to milion razy lepiej ode mnie, to ja do południa jestem w domu. Co do tych wyrazów wielkimi literami, to bez kokieterii, ja tylko zwykła oklejać jestem, a tu są prawdziwe artystki, no ale z pewnością szczęśliwa oklejać! www.decoupage24.pl [forum dyskusyjne, 10.04.2011; N: Tulia]. ~ Niedoszła posiadaczka dowodu tożsamości. Nałogowa oklejać doniczek (każdy cosik za

uszami ma:p). binkaspring.blogspot.com [autoprezentacja, 08.03.2010; N: K]. ~ osobiscie oklejaczka jestem i wyglad mebli zmieniam oklejajac je folia. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 25.01.2007; N: wielorybka].

oklejeczka rzecz. ‘emfaticznie: oklejka, naklejka’: W ciągu ostatnich kilku dni udało mi się zgarnąć aż jedenaście nagród! Pierwsza to kupon rabatowy na blogu NATALKI. [...] Dziewiąta – oklejeczka na mojego laptopa od siin-cerro. ooldzon.blogspot.com [blog, 28.10.2011; N: JadziulQa]. ~ Ładne Piersi ładna muszelecza wiec należy się oklejeczka ;) www.joe-monster.org [komentarz do zdjęcia, 2009; N: Vexor].

oklep rzecz.

1. ‘bójka, pobicie’: oklep – 1) pobicie; 2) masturbacja. pl.wiktionary.org [hasło słownikowe].
2. ‘masturbacja’: oklep – 1) pobicie; 2) masturbacja pl.wiktionary.org [hasło słownikowe].

*Więziennie.

oklepać / oklepywać czas.

1. ‘uderzając płasko obić coś po wierzchu lub ze wszystkich stron’. USJP, II 1224. ~ Po upływie ok. 15 minut od zakończenia inhalacji dziecko należy oklepać i oczyścić mu drogi oddechowe. www.edziecko.pl [odpowiedź na pytanie, 30.12.2009]. ~ Należy z dłoni zrobić taką łódeczkę. Uderzamy tak jak byśmy uderzali tym powietrzem z wnętrza dłoni. a dziecko położyć sobie na nogi tak jakby się chciało klapsa dać i oklepywać tak jak Sylwia napisała. www.familie.pl [forum dyskusyjne, 12.10.2010; N: Maniuska]. ~ Kiedy i jak oklepywać dziecko podczas infekcji dróg oddechowych? www.mamopedia.pl [komentarz eksperta; N: lek.med. A. Rudzka-Kocjan z Centrum Zdrowia Dziecka].
2. ‘pobić; spoliczkować’: Mąż jednej z nich złapał go na alei Słowiczej, oklepał i przekazał policji. www.gs24.pl [artykuł, 20.10.2012; N: E. Chanczewska]. ~ „Oklepał”, co za pojeby pracują w tej redakcji. Do łopaty niedouki!!!!!!!!!!!!!! forum.gs24.pl [forum dyskusyjne, 20.10.2012; N: ~Maciej~]. ~ Jeśli Najman będzie chciał iść na wymianę to życzę mu powodzenia (śmiech). Ja nie jestem jakiś wolny wół, który stanie i pozwoli sobie oklepać buzię. Nie po to mama da-

wała mi jeść, żeby te ręce nie kopały. www.twardziel.pl [rozmowa, 04.12.2009; N: M. Pudzianowski, sportowiec; O: M, A. Przybysz, dziennikarz].

3. ‘zbanalizować, strywalizować coś, spowodować, że coś spowszedniało’: rokre1996: Myślałem że zapomniałeś. A tak pozatym? to znowu odwaliłeś kawał dobrej roboty. Czekam aż zaczniesz znowu pokazywać gry / do rokre 1996: Do gier już nie wracam – to stare dzieje, już to? oklepaliśmy :). Co do systemów – niedługo też robię sobie przerwę :) www.youtube.com [forum dyskusyjne, 2012; N: DiKeJGL].

oklepać się / oklepywać się czas.

1. ‘oklepać samego siebie’. USJP, II 1224. ~ Zdarza się, że dziecko zatyka lub opukuje uszy, oklepuje się piąstkami, macha rączkami lub przedmiotami przed oczami, kręci się wokół własnej osi, wpatruje się w światelka. Często nie pozwala myć głowy, obcinać włosów czy paznokci. www.cafemamaklub.x25.pl [artykuł, 2009; o dzieciach z zespołem Aspergera].
2. ‘spoliczkować samego siebie lub spoliczkować się wzajemnie’: Jerry Springer znane także jako najgłupszy tok szoła na świecie. Kto oglądał ten wie a kto nie oglądał niech się cieszy. Dla tych co nie oglądali to mówię o czym to jest. Otóż ludzie przychodzą do tego programu aby wyprać publicznie swoje brudy i oklepać się po pysku. Oczywiście przy dopingu jeszcze głupszej od samych uczestników widowni. dbpolska.net [forum dyskusyjne, 24.12.2010; N: #zadyma]. ~ Siedziałem na CHACIE w umówiony piątek 29.01 od 20:35 do 21:40 i nikt poza @survi-m się nie pojawił. Schlaliśmy się razem, pogadali i obrobili tyłki wszystkim nieobecny. Na koniec oklepaliliśmy się po mordzie za niedopite gęby i więcej się tam nie pokażemy... bynajmniej mówię za siebie. www.nadajemy.ie [forum dyskusyjne, 13.02.2010; N: M].
3. ‘oklepać siebie nawzajem; poklepać się’. USJP, II 1224. ~ Pedant ciut smętny, znowu jakiś pogrzeb w jego rodzinie. Oklepaliliśmy się po plecach, pogadaliśmy chwilkę, smutno ma. purelife.blox.pl [blog, 04.09.2007; N: kreseczka78]. ~ Kiedy dojechaliliśmy na stację paliw wcześniej zaopatrzywszy się w butelkę szampana, Jurek z Mirkiem byli już od minuty na miejscu! Serdecznie i ze wzruszeniem oklepaliliśmy się na misia, a potem rąbnęliśmy po sym-

bolicznym łyku Igristoje za szczęśliwy powrót ekipy! husaria.pila.pl [*relacja z wyprawy na Syberię 22.06–26.08.2012*].

4. 'stać się oklepanym, zbyt znanym, nudnym, banalnym; spospolić, spowszednieć'. USJP, II 1224. ~ Widać, temat się OKLEPAŁ i SPALIŁ, bo mało komentarzy!!! www.wprost.pl [*forum dyskusyjne, 10.10.2012; N: ~satyrk*]. ~ Recenzja ta nie spełnia podstawowych wymagań recenzji. Skupił się Pan na RPatz co nasuwa mi myśl: albo zazdrość Panem targa, że ktoś ma ciekawsze życie, albo oklepała się Panu już Pana praca. forum.gazeta.pl [*forum dyskusyjne, 07.05.2011; N: widz*].

5. 'upowszechnić się': wcale nie jest tak, że im wolniej tym lepiej. np LiteOn i ASUS zalecali x12 bo wtedy jest najmniej błędów. Ale oklepała się jakaś głupia opinia, że im wolniej tym lepiej i pała ludzie x4 przekonani, że to ma sens. diyaudio.pl [*forum dyskusyjne, 04.08.2008; N: amdr*].

oklepanie rzecz.

1. 'obicie, poklepanie czegoś po wierzchu lub ze wszystkich stron za pomocą płaskich udeżeń': Gdy oklepania wymaga większe dziecko (tj. ponad roczne lub wyjątkowo długie) to najwygodniej jest ułożyć dziecko na łóżku na brzuchu, tak by pod nim miało zwinętą poduszkę i żeby głowa była niżej niż pupa. brudnopisonline.blox.pl [*artykuł, 25.01.2012; N: krowka_makowka*].

2. 'zastosowanie pospolitych, banalnych motywów, treści, użycie trywializmów': Jak świat światem, wiadomo – ludzie uwielbiają pisać fanfiki. Jedni potrafią, inni wręcz przeciwnie, jeszcze inni mają ku temu predyspozycje. Tylko co zrobić by wyróżnić się wśród mas? Kilka drobnych zasad czyli Oklepaniu mówimy „nie”. houston_mamy_problem.republika.pl [*poradnik pisania*].

3. 'opatrzenie się, zbanalizowanie, spowszednienie': A co do oklepania gołasków, no cóż, ja jeszcze się nie dorobiłam formy, więc dla mnie one oklepane nie są... tortolandia.freshsite.pl [*forum dyskusyjne, 20.02.2012; N: 3maj-siemaja; o ozdobach na tortach*]. ~ Pomijając to, jak fantastyka wyrosła, co jąda przez ten czas i z kim chodziła do łóżka, zajmijmy się motywami arturiańskimi – które mimo oklepania i częstej obecności w utworach literackich

wciąż mogą być ciekawie wykorzystane. podziemieopowiadań.pl [*forum dyskusyjne, 17.10.2012; N: Archangel_Marco*].

4. 'zbić, pobić kogoś': Night-Boxing – boks bez reguł! W undergroundzie ludzie ustawiają się na solo lub szukają kogoś do oklepania. Warto zaopatrzyć się w jakąś broń, gdyż tam nie ma reguł. gry.na.przegladarke.pl [*oferta, 01.2012*]. ~ Bez powodu tego nie zrobił. Myślę, że małolat sadił się na lekcjach i pokazywał nauczycielce, jaki to z niego chojrak. Oklepania przez męża po prostu nie przewidział, bo za małą miał wyobraźnię. m.trojmiasto.gazeta.pl [*forum dyskusyjne, 09.2012; N: lehoo*].

oklepanie przysł. 'banalnie, trywialnie': A gdyby tak skrzyżować świetne Shadow Complex z równie znakomitym I Am Alive? Wyjdzie nam wtedy Deadlight, platformer w którego tle dzieje się apokalipsa i inne ważne rzeczy... Brzmi nieco oklepanie, a jednak prezentuje się nadzwyczaj świeżo, możemy to zobaczyć w najnowszej zjawce. www.niezgani.pl [*artykuł, 05.04.2012; N: M, A. Ogończyk*].

oklepaniec rzecz. 'o czymś, co już było, powtarzało się, przez to spowszedniało, jest nudne i banalne w swojej tematyce; także o kimś': rewelacja Oklepaniec, ale ładny oklepaniec Na pewno mniej oklepany niż zachód słońca – przykład u mnie. www.digart.pl [*komentarz do zdjęcia kwiatów, 24.03.2008; N: ~Alotia*]. ~ Cichopek to oklepaniec znamy już ją całą jak PAN BÓG stworzył. film.interia.pl [*forum dyskusyjne, 03.01.2012; N: ~całe rodziny; opinia*]. ~ O gustach się nie dyskutuje, dla mnie Benetton to zapach jakich wiele na rynku, przecietniak. Taki dla nastolatek do użycia do szkoły. Naprawdę dla mnie oklepaniec. torebka.kafeteria.pl [*ocena, 02.11.2009; N: Luthien00*]. ~ Oklepańcowi jurajskiemu przydałoby się ciut oddechu u góry. Środkowe – przyjemne w odbiorze. Ostatnie... nie wiem, za normalne. forum.olympusclub.pl [*ocena zdjęć, 17.04.2009; N: K, Tczew*].

oklepanka rzecz. 'o czymś, co już było, powtarzało się, przez to spowszedniało, jest nudne i banalne w swojej tematyce; ma charakter frazesu, trywializmu, stereotypu': najgorsze zdecydowanie – motylki, gołe baby, chińskie

znaczk i tribale. największa oklepanka jaka może być. www.forumnasze.pl [forum dyskusyjne, 03.03.2008; N: Karczo, Cieszyn, Bielsko-Biała; o motywach tatuażu]. ~ ja p***** ale miałam nawałną że nivea nie działa nie długo to właściciele będą nam płacić za terpie uzależniające od tej strony, masakra odświeżałam dziennie milion razy heh ale muszę przyznać że powinna być orientacyjna godzina naprawy w komunikacji napisana a nie taka oklepanka byleby było. ext10-backend.nivea.pl [forum dyskusyjne, 28.12.2009; N: Gość; ocena].

oklepanko rzecz. ‘emfatycznie: oklepanie’: przede wszystkim nie używam żadnych płynów kremów i pianek do golenia bo to był koszmar, później cała noc drapałem, zwyczajnie oklepanko woda i golenie... www.atopowe.pl [forum dyskusyjne, 2006; N: rockers, M].

oklepany przym.

1. ‘zbity, pokaleczony’: Srodek podwórka, koleś się wydziera – sasiadzi w oknach – na dole butowanie kolesia. Ryj oklepany, ledwo widzi, jego ludzie stoja spekani jak stado baranów i tyle można teraz liczyć na przyjaciół. budo.net.pl [forum dyskusyjne, 06.09.2002; N: 3mbri0n, Dolny Śląsk].

2. ‘odremontowany, odnowiony’: Sam żeś jest padaka!! Wole jeździć Maluchem niż jakimś oklepanym golfem. moto.onet.pl [forum dyskusyjne, 18.09.2010; N: ~fan126].

3. ‘banalny, pospolity, w małym stopniu oryginalny, zbyt często powtarzający się, spowszechniały; zbyt często prezentowany’: Wybrali... miłość. Temat niby oklepany, że nic dodać, nic ująć. NB, 355 [pamiętnik, Mn., Tr. (K II, uczenica liceum, miasto)]. ~ Ostatnio obejrzałam to anime, i powiem tak. „Nic dodać nic ująć” Nie zrobiło to na mnie mega wrażenia, temat nie jest oklepany, ale nie jest też nowatorski [...]. roboticarp.net [forum dyskusyjne, 14.01.2012; N: Sarajas; ocena]. ~ Może będzie dobry i świetnie zmontowany ale dla mnie ten samochód jest po prostu zbyt oklepany stylistycznie. www.samochodyswiata.pl [forum dyskusyjne, 22.02.2012; N: Grzyws, Zagłębie Dąbrowskie; „Re: 2013 Audi A3”].

oklepywanie rzecz. ‘obijanie, klepanie czegoś po wierzchu lub ze wszystkich stron płaski-

mi uderzeniami’: W sytuacji Twojej mamy – jak piszesz- skrzywionej pooperacyjnie tchawicy – można spróbować delikatnego oklepywania pleców i grzbietu w pozycji leżącej na brzuchu, tak, aby tułów był ułożony nieco niżej niż pośladki. Oklepuje się delikatnie dłońmi od pasa w kierunku barków i szyi. Takie oklepywanie wykonywać najlepiej po inhalacjach. bezkrtani.socjum.pl [forum dyskusyjne, 13.12.2011; N: majkapl].

oklepywanie się rzecz.

1. ‘oklepywanie samego siebie’: Ale – jest jeden dodatek, który zbędny nie jest i czyni saunę naprawdę fińską – vihta. To wiązka brzozowych witek do „oklepywania się” w saunie w celu wygnania z ciała wszelkiego zła. www.twojaeuropa.pl [artykuł, 29.09.2009; N: marta bych; „Sauna fińska”]. ~ Nieustannie oklepywanie się po ciele staje się coraz większą udręką mieszkańców, którzy nie mogą wytrzymać ataków uciążliwych owadów. www.stalowka.net [lid artykułu, 08.06.2010; N: M. Więckowski; o walce z komarami].

2. ‘wzajemne wymierzanie sobie ciosów, policzków’: Przy wejściu na sejmową salę obrad ma zawisnąć płaskorzeźba, przedstawiająca mężczyzn okładających się pięściami. Jej tytuł „Myśl twórcza (Prawica i lewica)” sugeruje, że jest to metafora sporu politycznego. – Powieszenie jej akurat w tym miejscu to podżeganie posłów do oklepywania się po twarzach – alarmuje w rozmowie z portalem tvn.info Dariusz Joński z SLD. tvn.info [lid artykułu W. Ferfeckiego, 15.09.2012; N: M, poseł]. ~ Po rozgrzewce przechodzimy do kontaktu. Zaczynamy walkę wręcz. Spokojną, tak na 30 procent. Gołymi rękami albo w rękawicach bokserskich. Zmiana partnera co kilka minut. Trzy rundy oklepywania się. m.onet.pl [artykuł; N: ALEX KŁOŚ].

oklepywanka rzecz. ‘emfatycznie: oklepywanie’: Miz vs Alex Riley / W sumie to nie walka tylko zwykła oklepywanka. Wygląda na to, że ich feud się zakończył. wrestling24.pl [forum dyskusyjne, 22.06.2011; N: erykoski5, Leszno].

oklepywanko rzecz. ‘emfatycznie: oklepywanie’: Przy turlaniu zauważyłam też próby kosmetyczne: Sylwia Gackowi pedikiur, Gacek Sylwii masażyk – oklepywanko paszczycha.

www.dogomania.pl [forum dyskusyjne, 15.09.2008; N: Bila]. ~ właśnie wróciłam od lekarza i jest dużo lepiej ale dopisał nam flegaminkę i dyprofilline (tak się czyta) no i te nieszczesne oklepywanko zostało... dziecko/forum [forum dyskusyjne; N: Agata].

okłety przym. 'skłonny do przeklinania, niegrzeczny': gość zdecydowanie nie chciał tam być, młodych pewnie nie znał, albo znał tylko ich nie lubił, bo to pewnie jego lubej znajomi jacyś, luba go zaciągnęła na ten ślub i poszedł wbrew sobie.../ pamiętam byłem kiedyś na takim ślubie też wbrew sobie, ale mimo, że okłety człek, to urwy wszystkie sobie darowałem przez szacunek do miejsca i młodych, bo to w końcu ich dzień... piekielni.pl. ~ Magda Gessler nie przyszła na ślub brata. Starsza siostra znanego polityka Piotra Ikonowicza nie pojawiła się na jego ślubie, który miał miejsce w ubiegły weekend. Nie chce być kojarzona z działalnością brata? Gość Nie poszła, bo mieli Ch*jowe jedzenie ;d I po co taki okłety cham zabiera głos? Chyba tylko po to żeby zaśmieszyć tę stronę! Tfu! ochyachy.pl. ~ Okłety, rozwydrzony bachor! www.photoblog.pl. ~ Nie jestem przeciwnikiem wulgaryzmów, pod warunkiem zachowania umiaru i dostosowania do okoliczności. Sam jestem okłety i nie lubię się oszczędzać, szczególnie gdy właśnie sprzyjają owe okoliczności. Rozumiem co chciała osiągnąć pani dyrektor z poznańskiego Teatru Ósmego Dnia, w wyrażeniu osobistości o nowym papieżu, ale zapomniała na moment w jakim kraju mieszka, i że tutaj takie numery nie przejdą. blognawiedzonego.blogspot.com.

okłaczanie rzecz.

1. 'brudzenie, pokrywanie sierścią, włosami': Fadziol może i czysty....ale czy o mokrym psie można powiedzieć, że jest pachnący?:evil: Jesteśmy w trakcie „suszenia” czytaj: torpedowania po całym mieszkaniu, mycia podłóg i prania dywanów własnym ciałem, okłaczaniu wszystkich dookoła przez ocieranie i takie tam – znajomi wniebowzięci:devil. psiakosc.com [forum dyskusyjne, 22.04.2010; N: Blow].

2. 'haftowanie, doszywanie sierści, włosów czemuś': Okłaczanie tego misia tak mi dało w... 4 litery, że na serio mam ochotę wziąć się za jakieś gładkie zwierzątko, ew. gładkie co-

kolwiek – może dzbanek?? ;-) burana25.blogspot.com [blog, 23.03.2011, Mn., Tr. (K)]. ~ Oh, piękny! nie znałam tego wzoru, a też już kilka TT 'popętniłam' – okłaczanie misiaków świetnie ci wychodzi – ja nie mam cierpliwości, a teraz w planach mam 3 różne TT – zgroza ;-) myslinitkahaftowane.blogspot.com [forum dyskusyjne, 08.03.2011; N: burana25].

okłaczanie rzecz. 'pobrudzenie, pokrycie czegoś włosami lub sierścią; kłakami': Pokochać. A tak poważnie to zaopatrzyłam się w rolkę czyszczącą ale nie z odklejającymi papierkami tylko taką wielorazowego użytku, płuczesz pod wodą i znowu można użyć. To pomaga na okłaczanie ubrań i mniejszych mebli. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 10.03.2005; N: aniabe13; „Re: Ratunku wszędzie w domu kocia sierść :(„)].

okłaczona rzecz.

1. 'grubiańsko: owłosienie łonowe'. SSP, 153.
2. 'grubiańsko: srom'. SSP, 153.

okłaczony rzecz. 'grubiańsko: penis'. SSP, 153.

okłaczony przym. 'pokryty, zarośnięty włosami; kłakami': Ja miałam tak z nogami – kiedyś nie goliłam (choć nigdy nie byłam jakos wielce 'okłaczona') [...]. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 13.05.2010; N: Agawa_Agawa]. ~ Zbyt mnie irytuje fakt, że jestem cała okłaczona gdy jestem u mojego chłopaka. Kocham zwierzęta, ale bez przesady. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 24.07.2011; N: Wszystkie nicki są zajęte; o psie]. ~ Kaja, jak się miewa ta okłaczona zaslona. www.unitedcats.com/pl [forum dyskusyjne, 2011; N: gonja 2].

okłaczyć / okłaczać czas. 'pobrudzić, pokrywając sierścią, włosami; kłakami': Okłaczyć nie okłaczy, tylko on na tej swojej brodzie różne mokre/brudne rzeczy nosi i się lubi wytrzeć pyskiem :D. saiaoho.blogspot.com [forum dyskusyjne, 21.12.2010; N: saihqiba]. ~ Qrwa zawsze jak pościel wymienię, to koty w niej buszują- muszą mendi wszystko okłaczyć i obżwirkować od razu. brzuszek.net [forum dyskusyjne, 15.04.2010; N: Morphinum, Łódź]. ~ Potrafi sam otworzyć lodówkę żeby dobrać się

do smakołyków, a także uwielbia włożyć do szaf, by z upodobaniem „okłaczyć” tam ubrania swojej pani. www.koty.org.pl [N: Zuzia; *opis kotka*].

okłaczyć się czas.

1. ‘o zwierzęciu: pokryć się sierścią; kłakami’: Jak na pewno powie Ci Kasia Skidderowa (teraz ją wyprzedzę), jak piesek nie ma rodowodu, to nie masz pewności, że te psiaki, które widziałaś to jego rodzice, głównie chodzi o tatusia. Psinka może się jeszcze „okłaczyć”, choć rzeczywiście na dzień dzisiejszy to ta Twoja psinka, to taki łysolek. No, ale cóż, już nic z tym nie zrobisz, trzeba kochać łysolka. Gorąco pozdrawiam i miziaki dla psinki. www.goldenretriever.fora.pl [forum dyskusyjne, 25.02.2011; N: Karolina Budzińska, Poznań].

2. ‘pobrudzić się sierścią, włosami; kłakami’: Jak się psa/kota kocha, to nie ma problemu. A jak ktoś się boi okłaczyć w domu, gdzie są zwierzęta, to niech tam nie chodzi. Proste? forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 02.04.2008; N: ewa; „Re: duży pies w mieszkaniu a sprzątanie”]. ~ Dobrze cie rozumiem, zwłaszcza, że mam kota i w domu po prostu nie sposób się nie „okłaczyć” ;) wizaz.pl [forum dyskusyjne, 17.01.2008; N: *Antoinette*].

okładać czas. ‘bić, uderzać ze wszystkich stron’: Wsiadamy. Okłada dorożkarz kościsty zad szkapy. Książę Nocy wrzeszczy dziko: – Hajda, trojka! – Pędzimy Alejami Jerozolimskimi, budząc śmiech przechodniów. Szkapa ustaje i utyka. Now. KN, 45 [opowiadanie, Mn., Tpr. (M, Warszawa)]. ~ Flocha okłada delikwenta i zabiera mu pasek albo buty, a skini stoją i patrzą. Czerw. P, 71 [powieść, Mn., Tpr. (M, ur. w 1972: ponad 30, w., dziennikarz, Warszawa)]. ~ Piotr Duda, tłumacząc się w TOK FM zapewniał, że nikt nikogo nie okładał drewnianym kijem, tylko listewką, co się pomidory wiąże; aż wstyd, że chce to zgłaszać. Poza tym pan Suski pcha się, prowokuje, kiedy inni jakoś stali z boku. www.wiadomosci24.pl [artykuł, 15.05.2012; N: M, S. Cybruch; „Dudulenie Dudy o blokadzie Sejmu. Penkalski pobił się sam?”].

okładać się czas.

1. ‘bić samego siebie, uderzać czymś samego siebie’: Lubujący się w tradycji Finowie okłada-

ją się brzozowymi gałązkami, co polepsza ukrwienie skóry. www.national-geographic.pl [artykuł, 21.12.2011].

2. ‘bić, uderzać jeden drugiego, wzajemnie zadawać sobie razy’: W dąbrowskim Zespole Szkół Sportowych pięściarze będą okładać się po głowach. www.twojezaglenie.pl [tytuł artykułu M. Wasika, 16.11.2012]. ~ Migalski o kampanii: Dwóch chuliganów będzie okładać się pięściami. Już zaczęli na siebie pluć. www.polskatimes.pl [tytuł artykułu, 17.03.2011; cytat].

okładanie rzecz. ‘bicie, uderzanie ze wszystkich stron’: Nowatorska interpretacja praw człowieka: okładanie kopniakami demonstranta czynem o małej szkodliwości społecznej. Ku przestrodze przed 11 Listopada. wpolityce.pl [tytuł artykułu J. Kubraka, 06.11.2012].

okładanie się rzecz. ‘bicie się, wymierzanie ciosów’: [...] odbywała się gwałtowna walka. Towarzyszyła jej szamotanina, okładanie się skrzydłami i dziobami. www.national-geographic.pl [artykuł, 08.03.2012; „Walki mazurskich bocianów”]. ~ Okładanie się po mordach nazywać sportem, ciekawe upodobania. www.mmgorzow.pl [forum dyskusyjne, 17.03.2010; N: geM]. ~ Piątek był kolejnym dniem efektownego – że tak użyję terminologii bokserskiej hali sportowej – „okładania się po ryjach” na medialnym ringu sekty pisowskiej z Ziobrystami o twardy, radiomaryjny elektorat. www.grupy.banza.pl [forum dyskusyjne, 27.11.2011; N: stevep].

okładany przym. ‘bity, uderzany’: 3 stycznia 1889 roku niemiecki filozof Fryderyk Nietzsche, wychodząc z turyńskiego hotelu, dostrzegł okładanego przez woźnicę kolejnymi batami konia. www.mazurskifestiwalfilmowy.pl [opis filmu]. ~ To JEST W STANIE zrobić i żaden facet, który dopuszcza by biła go jego kobieta nie zasługuje na mój szacunek, tak samo jak kobieta, którą leje facet – co jeszcze można wytłumaczyć, bo jest słabsza fizycznie. Od takiej osoby się odchodzi po prostu – to najlepsza rada, lub posyła ją na terapię, a nie jest się mięką pałą, pod kapciem, okładanym z każdej strony. www.netkobiety.pl [forum dyskusyjne, 06.09.2012; N: Catwoman, 31].

okładeczka rzecz. 'emfatycznie: okładka': POTrzebna okładeczka na płyty hip hopowe. grono.net.pl [ogłoszenie, 08.09.2007]. ~ FINISHED 2D – okładeczka / witam wrzucam ilustrację, którą zrobiłem na okładeczkę, pozdrawiam. www.max3d.pl [forum dyskusyjne, 04.06.2008; N: Thx].

okno rzecz.

1. 'luka, otwór w czymś lub przejrzysta płaszczyzna pozwalająca zobaczyć coś, zajrzeć do wnętrza czegoś'. USJP, II 1225.
2. 'otwór nory zwierząt leśnych: borsuka, lisa, królika itp.'. USJP, II 1225.
3. 'górný róg bramki': Celtic – Dundee Boruc Strzela bramkę w okno z karnego. www.youtube.com [tytuł filmu, 28.07.2009; N: IvanGrozny2009]. ~ Adam Moffat – strzał z dystansu w samo okno bramki. www.sportwizja.pl [tytuł filmu, 25.10.2011].
4. 'wolna lekcja'. SA, 155. *Z gwary uczniowskiej.

okno na świat rzecz.

1. 'o Internecie, który umożliwia komuś kontakt ze światem zewnętrznym, poza miejscem zamieszkania': On kocha komputer, to jego okno na świat. DZP 300/2010, C7 [artykuł, Tpr.; N: K, L. Piwowarczyk, Zawadka k. Tymbarka; o chorym synu].
2. 'telewizja; telewizor': Są to w głównej mierze dialogi małżeńskie między Mordeczką (Bronisław Pawlik) a Dziunią (Wanda Łuczycza). Mąż wraca z pracy i dzieli się wrażeniami, razem z żoną oglądają telewizję (to właśnie jest ich „okno na świat”) i komentują rzeczywistość oraz swoje problemy. pl.wikipedia.org [artykuł encyklopedyczny]. ~ Szczególnym rodzajem okna jest okno na świat, zwane czasami telewizorem. nonsensopedia.wikia.com [artykuł, 2012].

oko rzecz.

1. 'punkt widzenia; ogląd; ocena': Europejskie oko mogło ocenić, że złocista broda, która mu teraz sięgała do połowy piersi, nie pasuje do skórzanych sukien, nie mówiąc o tym, że wyraźnie prosił się mydła i wody; po prostu śmierdział. Car. W, 300 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Felka, kelnerskie oko mając, tylko na mgnienie jedno zerknęła w kolumnę cyfr i od razu jej się po-

częło wydawać, że stoliki na sali wirują: ćwierć bowiem miliona figurowało – jak obszył – na świstku. Barg. S, 193 [powieść, Mn., Tr.].

2. 'amfetamina': feta, Białko, oko, proch, wład, fuka, siupa, śnieg, ścierwo, szmata, dziwka, białe, amfa, fuka, funia, nitro, speed, białko, persil, władek, wład, white power, proń, proch, prochy, prąd, proton, pronto, puder, paździoch, wciąganie, feta, tynk, sieka, sieczka, szuwx, sztywns, szmata, siupa, ścierwo, śnieg, szlif, koń, dziad, kielcz, doktor, nosy, szit, łupież szatana, sztemp, żeżryś, szu, wacław biały. Myśle że to nazwy ogólnokrajowe. www.insomnia.pl [forum dyskusyjne, 23.10.2006; N: axman].

3. 'gra w karty (o pieniądze)': [...] a Hancock i Webster spędzali wolne godziny na grze w oko i w tryktraka i planowaniu wypadów do Miasta Grzechu na popijawy i dupczenie. Smith A, 290–291 [powieść, Mn., Tr.; o amerykańskim żołnierzu w Wietnamie]. ~ Nie umiem grać ani w „skata”, ani w „oko”, więc patrzę i staram się pamiętać [...]. Szczep. P, 26 [powieść, Mn., Tpr. (M, oficer, uczestnik kampanii wrześniowej)]. ~ Oko / Gra przeznaczona jest dla 6 osób. Potrzebna jest talia 24 kart (od 9 po A włącznie). Karty mają następującą wartość w oczkach: A-11 oczek, K, D, W – po 10 oczek, reszta według nominalu podanego na karcie. Starszeństwo kart zwykle. kobiece-pasje.wieszjak.pl [artykuł, 04.10.2010].

4. 'dwadzieścia jeden punktów w grze w oko, decydujące o wygranej'. USJP, II 1109; 1231. ~ Koślawy Karol nie patrzy tam. – Mój bank – mówi półgłosem. Czasem: – Oko. – Czasem: – Fura... Now. TZ, 63 [opowiadanie, D, Tp.; N: M, miasto; O: M, miasto; podczas gry w karty]. ~ Mój bank – warknął poczerwieniały, zły Karaluch. Pociągnął jeszcze jedną kartę. Przeliczał, poślinił palec i ułożył karty w półkolisty wachlarz. – Oko? – zaciekawiał się Hiszpan. Karaluch opuścił dłoń, karty sypnęły się po ceracie. – Fura! – powiedział radośnie Lolo. [...] Gra szła ze zmiennym szczęściem. Najbardziej jednak trafiał Lolo. – Oko! – pokrzykiwał. – Oko! Now. TZ, 303–304 [opowiadanie, D, Tp.; N: M, miasto; O: M, miasto; U: M, Ind., Nof., N–O; w mieszkaniu].

5. 'srom': Ja bym poleciała horrorem Wejście, (bo zejście nie bardzo), krąg, oko, mroczna plaża, jaskinia, tunel, ruiny – chyba nie. www.insomnia.pl [forum dyskusyjne, 26.09.2010; N: Evana].

6. 'wartownik – żołnierz lub marynarz pełniący służbę obserwacyjną': oko – wartownik, czuwający przy oknie znajdującym się w sąsiedztwie drzwi wejściowych lub marynarz stojący na dziobie okrętu w czasie mgły. www.kole-dyzwojska.pl [hasło słownikowe]. *Środowiskowe.

7. 'wizjer': oko – 1) konfrontacja; 2) wizjer w drzwiach. pl.wiktionary.org [hasło słownikowe]. *Więzienne.

8. 'okulistyka'. SGS, 112.

9. 'pętla na końcu liny, wykonana w specjalny sposób, służąca m.in. do mocowania lin na omasztowaniu'. USJP, II 1231.

okocić się czas. 'o samicy niektórych zwierząt: wydać na świat potomstwo': Powietrze jest lepkie, śmierdzi moczem i starością. Jak pan Gienio nie drzemie, obserwuje sześć kotów. Latem przez dziurę w okiennej szybie do domu weszła kotka i okociła się u Gienka pod łóżkiem. Jak było dać na bezdomność te kocia? NKJP [Polityka 2690, 31.01.2009, artykuł, Mn., Tr. (K, E. Gietka)]. ~ Szczególnie egzotyczne kury, te z Azji i Afryki, są podatne na wszelkiego rodzaju dolegliwości. Serce mi się krajało, gdy karłowata kózka, która okociła się w lutym straciła po dwóch tygodniach swoje maleństwo. NKJP [„Dziennik Słupski”, 24.07.1998, artykuł A. Kaniewskiej]

oko demona rzecz. 'odbyt': Może stworzymy forumowy, „seksualny” słownik synonimów? [...] Erotyczne Synonimy [...] odbyć – czarna dziura, dup(ci/k)a, druga dziurka(+), kakaowe oczko, mniejsza dziurka, oko demona, otworek w dupci, pup(k)a, słoneczko, tył(cze)k, tylnia dziurka, zadupie. beztabu.com [słownik synonimów erotycznych, 07.05.2005; N: Bender, M].

oko do kogoś, rzecz. 'puszczenie oka, danie tym sygnału odbiorcy, że wypowiedź ma charakter żartobliwy': „Oko” do słuchacza. DZP 303/2011, 5 [śródtytuł artykułu „Żarty nie na żarty”].

oko i ucho rzecz. 'ktoś zaufany; donosiciel': Lipiński na kancelaryjnej posadzie złapie oddech, a jako oko i ucho w Alejach przyda się prezesowi. Polityka 4/2006, 33 [artykuł, Mn., Tr. (K, J. Cieśla)]. ~ A towarzysz Radkiewicz mną

się nie chwali. Jestem jego dodatkowym okiem i uchem. Staw. PK, 96 [powieść, D, Tp.; N: M, lekarz, udaje wiceministra, pułkownika UB; O: M, pracownik Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa w Łodzi; Lok., Of., N–O; w gabinecie O].

okołędować czas. 'odwiedzić kogoś': Przygotowałem potrzebne na wyjazd, spakowałem i poszedłem okołędować znajome. wgr-bezmiosci.blog.onet.pl [blog, 07.05.2009; N: waldgery].

okołodupny przym. 'wulgarnie: analny lub genitalny; biologiczny, materialny': O znalazły się te co im zapaszek okołodupny przeszkadza :P. forum.kroliki.net [forum dyskusyjne, 24.01.2012; N: dori; „Odp: Gruczoły okołodupne – coś tam tkwi... :/”]. ~ Wszyscy będą dziś o pączkach, a ja sobie tak o miłości, i nie koniecznie do pączków. W naszej okołodupnej rzeczywistości, ściśle powiązanej z tą wirtualną mamy e-maile, e-zakupy, e-randki, e-księgarnie, e-cośtam, a jak się dobrze poszuka to i e-kupa się znajdzie. Wszystko co ma miejsce w namiętnym świecie, ma swój odnośnik w e-rzeczywistości. Czy taki odnośnik, nazywany często substytutem, ma również miłość? Czy możemy dziś mówić, że istnieje e-miłość? nicalbonic.blog.pl [blog, 19.02.2009].

okołtunić czas. 'ograniczyć, zawęzić horyzonty, zrobić z kogoś kołtuna'. NS2, I 373.

okołtuniony przym.

1. 'mający długą, potarganą sierść, z kołtunami': Dziś (27 czerwca 2011 r.) trafił do nas pies z ul. Górniczej 3. Błąkał się po ulicy. Jest bojaźliwy i nieufny. Jest troszkę zabiedzony, chudy i okołtuniony. Ma około 5 lat (ur. czerwiec 2006 r.). www.schroniskokonin.fora.pl [ogłoszenie, 27.06.2011; N: karolcia]. ~ Poszukuję transportu dla psiaka w typie srebrnego pudla. Filon, bo tak ma na imię, trafił do schroniska w Ostrowie Wielkopolskim strasznie zaniedbany, cały okołtuniony. W tej chwili jest już trochę obcięty przez pracowników schroniska. www.max3d.pl [forum dyskusyjne, 13.07.2009; N: Malwi, Ostrów Wielkopolski / Wrocław; ogłoszenie]. ~ Mammy w bloku takie pieska okołtunionego... w zasadzie to był okołtuniony... straszliwie... w końcu wzięli go na strzyżenie i teraz trudno poznać, że to ten sam pies...

zmniejszył się o dwa rozmiary! halabama.blog.interia.pl [forum dyskusyjne, 05.03.2009; N: *jan-ciazmrowiska*].

2. 'zmechacony': Używana bluzka, troche z przody okoltuniona. ; dd. szafa.pl [oferta handlowa; N: *pathh23, Dębica (podkarpackie)*].

okonek / okoniek / okonik rzecz. 'mały lub młody okoń': Sandaczek jest, jak świeży, płoteczki dla kotki, okonki małe, ale zgrabne, pstrągi, jak zwykle, i kergulenkę mam! Pani lubi taką w maselku! Kalic. D, 141 [powieść, D, Tp.; N: K, *ekspedientka, Szczytno*; O: K IV, w., biolog, UW, Mazury, Pasyrn; O: K, *ponad 40, w., pracowała w agencji reklamowej, Warszawa*; Ind., Nof., N-O; *na targu*]. ~ Dan ma dwa nędzne okonki [...]. Wańk. K, 94 [reportaż, Mn., Tr. (autor)]. ~ Mam w planach kupno lekkiej wedki spinningowej na okonika. www.wedkarstwo.opole.pl [forum dyskusyjne, 19.02.2012; N: *To Mi, 23, Opole*].

o koński paznokieć przysł. 'niewiele brakowało, by coś się zdarzyło; omal się coś nie wydarzyło': O koński paznokieć, a byłaby chałupa poszła z licytacji. Kunc. O, 70 [opowiadanie, D, Tp.; N: K, *Włochy pod Warszawą*; O: K; Ind., Nof., N-O]. ~ Raz fec pusty raz wygrany zapraszamy do zabawy, oprócz tego mam fabrykę aparacików do strącania samolocików; tyle się skurczysynku natrudzisz ale samolociku nie trafisz bo ja pokazuje i nie oszukuję raz fec pusty raz wygrany. O konski paznokieć pani chybiła i wielki samolot trafiła! niepoprawni.pl [Weteran Polski 20.09.2012]. ~ Nie byliśmy gorsi w żadnym z naszych meczów grupowych, ale w każdym z nich byliśmy o koński paznokieć od zwycięstwa. www.sportowefakty.pl [artykuł M. Ziacha, 17.06.2012; N: *komentator portalu SportoweFakty.pl*]. ~ Carla ma jedną i to ogromną wadę? Jest o koński paznokieć piękniejsza od nasi Ani. www.fakt.pl [forum dyskusyjne, 02.05.2012; N: *szlomo*].

okopać się / okopywać się czas.

1. 'otoczyć się wałem wykopanej ziemi lub nasypem z piasku': Pruski wrzucił Dziedzica w środek masy i kilkakrotnie powalony przez szarżujące tabuny dzieci dotarł do parapetu, gdzie okopał się na upatrzonej pozycji. Prus. J, 202 [blog 2005, Mn., Tr. (M, w., miasto); o sytu-

acji w fikolandzie]. ~ Fryce okopały się wszędzie na przesmykach, obwarowały bunkrami, trzeba rwać było prościutko na nie, bo to ani obejść, ani okrążyć. Pauk. MG, 244–245 [powieść, D, Tp.; N: M III, *osadnik, weteran wojenny, miasteczko*; O: K II, *sr., studentka, Wrocław*; Ind., Nof., N-O; *w samochodzie*; *N opisuje zdarzenia wojenne, nawiązując do mijanego krajobrazu*]. ~ Dlatego każdy strzelec, drużyna i pluton, z chwilą wyjścia na linie ogniowe, powinni, nie czekając rozkazy wyższych dowódców, natychmiast i szybko okopywać się, stopniowo pogłębiać swoje wnęki i czynić z nich doły strzeleckie o pełnym profilu, kopać rowy (szczeliny) i ukrycia do obrony przed lotnictwem i czołgami nieprzyjaciela. www.fortyfikacje.net [instrukcja].

2. 'utworzyć obronną strukturę': Sejm debatował, właściwie bez przerw. Brakowało sił, by zapewnić ochronę kilkuset poruszającym się po całym kraju posłom i senatorom, wobec czego parlament okopał się na Wiejskiej, za potrójnym kordonem BOR-u, policji oraz uzbrojonej straży marszałkowskiej, i ze zwykłej nudy nadrabiał zaległości legislacyjne. NKJP [A. Baniewicz, *Drzymalski przeciw Rzeczpospolitej*, 2004].

3. 'umocnić się w swoich poglądach, zachować postanowienia': W zeszłym roku bez przerwy grymasił i domagał się schabowego, w tym, dla odmiany, okopał się na pozycjach antymiejskich. Mama uważała, że to krzyk protestu przeciwko brakowi tatusia w domu. Może i tak, ale niczego to nie zmieniało. NKJP [K. Dunin, *Obciach*, 1999]. ~ Korpus oficerski okopał się w biernym oporze. Ale kiedy zaczęła się wojna z terroryzmem, okazało się, że „Rummy” miał po stokroć rację, bo plany „z półki” były bezużyteczne wobec nowego typu przeciwnika. Polityka 2393, 22.03.2003 [artykuł; N: T. Zalewski].

okopanie się rzecz. 'otoczenie się wałem wykopanej ziemi lub nasypem z piasku': Nocą z 8 na 9 marca oddziały 16pp zaległy na przedpolach, w pozycjach bardzo niekorzystnych do dalszego ataku. Żołnierze wykorzystali czas na okopanie się. www.mapy.blink.pl.

okopcanie rzecz. 'pokrywanie sadzą': Nieumiejętne, niechlujne grillowanie – przypalanie mięsa, okopcanie dymem, używanie drewna

z żywicą, gazet na podpałkę dodatkowo zwiększa ilość szkodliwych substancji w pożywieniu! przegladkolbuszowski.pl [„Przegląd Kolbuszowski” 221, 02.2012; N: Szaman]. ~ Jazda z włączonym ssaniem również powoduje okopcanie świecy zapłonowej. www.junak.comuv.com [artykuł, 01.2012].

okopcanie się rzecz. ‘pokrywanie się sadzą, stawanie się okopconym’: Wkład kominkowy Zuzia jest w całości odlewany z żeliwa. Wkład posiada duży deflektor, wbudowany fabrycznie szyber oraz system czystej szyby, który zapobiega nadmiernemu okopcaniu się szyby. www.nokaut.pl [oferta handlowa].

okopcenie rzecz. ‘pokrycie się sadzą, stanie się okopconym’: Dlatego stożek izolatora musi być utrzymywany w wysokiej temperaturze żeby na bieżąco wypalać powstające sadze i nie dopuszczać do okopcenia stożka. www.junak.comuv.com [artykuł, 01.2012]. ~ Przyczyną okopcenia świec zazwyczaj jest zbyt bogata mieszanka. [...] Drugą przyczyną okopcenia to niewłaściwa wartość cieplna świec. Ale o tym już Ci mówili w serwisie. www.virago.com.pl [forum dyskusyjne, 25.06.2012; N: Blunio; „Re: Czarne okopcone świece – po serwisie”]. ~ Pytanie brzmi tak: czy sadza ze spalonego plastiku będzie dobrym patentem? Jeśli tak to czy czymś ją utrwalać czy na coś nakładać? A jeśli nie to jak uzyskać okopcenie? (oczywiście nie interesuje mnie nałożenie mgiełki aero). www.forum.modelarstwo.org.pl [forum dyskusyjne, 14.02.2005; N: Krzysiek Derdek Deremoniec, Warszawa; „Okopcenie lufy”].

okopcić / okopcać czas. ‘pobrudzić kopciem, sadzą; odymić, zadymić’. USJP, II 1233. ~ No właśnie, wczoraj próbowałem okopcić za pomocą węgla medycznego w ampułce ale nici z tego wyszły – nie chciał trzymać się na modelu. Pewnikiem gramatura nie ta. Pytanie brzmi tak: czy sadza ze spalonego plastiku będzie dobrym patentem? Jeśli tak to czy czymś ją utrwalać czy na coś nakładać? A jeśli nie to jak uzyskać okopcenie? (oczywiście nie interesuje mnie nałożenie mgiełki aero). www.forum.modelarstwo.org.pl [forum dyskusyjne, 14.02.2005; N: Krzysiek Derdek Deremoniec, Warszawa; „Okopcenie lufy”]. ~ Od kilku dni okolicz-

ni działkowcy wytrwale okopcają nowy budynek. Dzisiaj tam aż było sino od dymu. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 11.10.2010; N: as].

okopcić się / okopcać się czas. ‘stać się okopconym, pokryć się sadzą’. USJP, II 1233. ~ Aby usunąć wosk z pisanki, trzeba zbliżyć je blisko świecy, w celu rozpuszczenia wosku. Nie wolno trzymać jajka w pobliżu płomienia świecy, bardzo blisko niego, ponieważ może brzydko okopcić się. www.1000rad.pl [artykuł, 06.04.2011; N: K. Paszyński]. ~ idę okopcić się dymem papierosowym... palladius.blog.interia.pl [forum dyskusyjne, 18.07.2010; N: posiibility]. ~ Okopcić się nie okopca to nie traktor ale i tak są uwalone od wszystkiego co leci spod kół, szczególnie teraz jak ciągle pada... www.bmw-klub.pl [forum dyskusyjne, 14.06.2012; N: michas; o tłumiku]. ~ Aha, jaką farbę polecilibyście na obudowę kominka? Pewnie musi być jakaś solidna, zmywalna, bo się będzie okopcać?? www.xuechen.org [forum dyskusyjne; N: M].

okopcony przym. ‘pokryty sadzą, ciemnym popiołem’: Wewnętrzny stożek izolatora jest szczególnie ważnym elementem, ponieważ pracuje w komorze gazów spalinowych zawierających produkty niespalonej mieszanki (sadze), które w zbyt niskiej temperaturze stożka odkładają się na stożku. W związku z tym na okopconym stożku tworzą się ścieżki powodujące upływność wysokiego napięcia do masy Rys. 1. www.junak.comuv.com [artykuł, 01.2012]. ~ Mężczyzna w żółtym damskim sweterku pokroił chleb na parapecie i podszedł do kozy z okopconym czajnikiem. Woj. C, 314 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Witam, mam RB 711 Zamontowany na kominię. Jak na zdjęciu. Odbieram nim internet 6MB/S. Jak wiadomo obudowa jest trochę okopcona. Czy okopcenie może przeszkadzać w działaniu internetu? www.wififorum.pl.

okopisko rzecz.

1. ‘kirkut, cmentarz żydowski’: Krążyli i miotali się między starymi i nowymi grobami okopiska, osaczeni ze wszystkich stron. [...] Za nimi zostało wielkie okopisko [...]. Woj. C, 380; 387 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Udało się też nam odnaleźć zdjęcie kirkutu sprzed wojny. Starsi mieszkańcy Kryłowa potwierdzają, iż jest to żydow-

skie „okopisko” w Krylowie, zaś osoby ze zdjęcia spotykamy również na innych zdjęciach przedwojennych z Krylowa... www.krylow.info [artykuł].

2. ‘pogardliwie: kirkut, cmentarz żydowski’: Istnieją źródła wymieniające określenie „okopisko” jako pogardliwe<ref> W przypadku cmentarzy żydowskich możemy spotkać się z kilkoma określeniami. W języku hebrajskim będą to: „bet chaim” (dom życia), „bet kwarot” (dom grobów) czy „bet olam” (dom życia wiecznego), w języku jidysz – „hajlike ort” (święte miejsce) oraz „gute ort” (dobre miejsce). W Polsce powszechnie przyjęte jest wywodzące się z języka niemieckiego słowo „kirkut”. W różnych rejonach naszego kraju możemy usłyszeć też nazwy: „kierkut”, „kierkow”, „kerchof”, „mogilki” czy też pogardliwe określenie „okopisko”. rss.fejm.pl [artykuł, 25.07.2012; N: A. Bielowski; „Stary cmentarz żydowski w Sanoku”].

3. ‘miejsce grzebania martwych zwierząt’: Okopisko jako miejsce gżebania padłych zwierząt to określenie jeszcze żywe. Więc może podać dwa znaczenia? ortografia4.appspot.com [forum dyskusyjne, 03.01.2006; N: Birczanin]. ~ Miejscem, które warto zobaczyć w Błazowej jest cmentarz żydowski, zwany okopiskiem. Jest to pogardliwa nazwa, gdyż okopisko było to miejsce, gdzie grzebano padłe z powodu różnych chorób zwierzęta. www.biblioteka.blazowa.net [artykuł, Mn., Tr. (K, A. Heller)].

okopywanie się rzecz.

1. ‘otaczanie się wałem z ziemi lub nasypem’: 27 czerwca 2012 r. klasy mundurowe uczestniczyły pod patronatem JW 1109 w ćwiczeniach na poligonie w Grupie. Ćwiczenia odbywały się w pięciu grupach i obejmowały m.in. okopywanie się, topografię, strzelanie, zajęcia z radiostacją, zajęcia medyczne i ochronę chemiczną. Ukoronowaniem dnia był markowany atak terrorystyczny i atak na bazę. www.lo3.grudziadz.com.pl [artykuł-relacja].

2. ‘uparte trzymanie się poglądów, postanowień’: Jednak zatrzymać tego zjawiska pewnie się już nie da. Okopywanie się przez purystów językowych na swoich pozycjach przyczyni się jedynie do powstania swoistego „dialektu dworskiego” – eleganckiego i niezrozumiałego dla ogółu. www.sjp.pl [forum dyskusyjne,

20.02.2012; N: ~gosc]. ~ Czują się niepewnie w rozmowach z politykami, zwłaszcza z Zachodu, którzy – jeśli zajmują się sprawami międzynarodowymi, mówią w przynajmniej dwóch językach. Stąd niechęć i stronienie od takich spotkań, do czego dorabia się ideologię uzasadniającą okopywanie się w polskości. Może i ta diagnoza to uproszczenie. Ale faktem jest, że w narodzie, który 17 lat uczy się komunikować z partnerami, przywódcy mogliby to zadanie wykonywać lepiej. NKJP [Polityka 2589, 27.01.2007, artykuł; N: J. Cieśla]. ~ Jaki piękny i dobry mógłby być świat, gdyby ludzie, zamiast tracić energię na okopywanie się w swoich zranieniach, przeznaczyli ją na BUDOWANIE mostów do siebie, na szukanie porozumienia, na umiejętność pójścia na kompromisy, na nazywanie swoich potrzeb i mówienie o nich. Tak bardzo od nas zależy, czy będziemy w życiu samotni, czy damy sobie szansę na zbudowanie mądrych i trwałych relacji z innymi ludźmi. NKJP [A. Kozak, A. Pietrzak, *W poszukiwaniu siebie. Bajki terapeutyczne dla dorosłych*, 2009].

okosić / okaszać czas.

1. ‘ściąć zboże, trawę na brzegach jakiegoś terenu, wokół jakichś obiektów, roślin itp.; obkosić’. USJP, II 1233. ~ Po pierwsze to tak natenychmiast muszę się zająć trawą, trzeba okosić i spryskać wszystkie chwasty i powyrywać mleczce... mymagicgarden.blog.onet.pl [blog, 01.05.2008]. ~ W trybie awaryjnym, należy okosić ręcznie pasy wzdłuż stopy wału prawego rzeki Wisły od strony powietrznej oraz drogi przywałowe celem swobodnego przejścia grup obchodowych i strażaków do miejsc zagrożonych podsiąkami na terenie gminy Ostaszewo [...]. przetargi.money.pl [ogłoszenie przetargu, 12.07.2010, Gdańsk]. ~ Później tylko okaszać bezpośrednio sąsiedztwo sadzonek – 2–3 razy w roku. www.forum.lasypolskie.pl [forum dyskusyjne, 15.12.2009; N: Jazwiec, 34, leśnik]. ~ Pamiętaj, że założoną uprawę trzeba pielęgnować (okaszać min. 1 raz w roku, chronić przed zwierzyną), a ubytki uzupełniać. www.forum.lasypolskie.pl [forum dyskusyjne].

2. ‘ukraść’: Wrzucasz piątkę przeznaczoną na piwo wygrasz 10 zł. wrzucasz piątkę tracisz piątkę idziesz dalej na piwo. Tak to w moim wypadku wygląda;D 1 piwo mnie nie zbawi;] a zawsze można trochę okosić automat. U mnie w city

najwięcej koles 3.5tys wygrał. ofkorz wypłacił:D www.forum.niezgody.pl [forum dyskusyjne, 20.03.2009; N: *ten typ zaba*]. ~ Rookowanie hara jest pojebane, rozumiem okosić z gp i itemków ale rookować to nie... Edit: Okosić z gp czyli po prostu ukraść komuś gp. www.forum.tibia.pl [forum dyskusyjne, 30.05.2009; N: *Sakan*].

okoszenie rzecz. ‘ścięcie, obkoszenie trawy, zboża’: Jeżeli chodzi o okoszenie działek zorientuję się, czy pani która co roku wykaszala te działki w zamian za siano wykosi je i w tym roku poinformowała pani kierownik. bip.mikolajkipomorskie.pl [Protokół Nr XIX/2012 z sesji Rady Gminy Mikolajki Pomorskie].

okoszony przym. ‘ścięty, obkoszony’: prawidłowe zoorganizowanie EURO to: 1) wszystkie mecze jakie mają być zorganizowane będą zoorganizowane 2) będą organizowane na kilkudziesięciotysięcznych stadionach a nie na krzywo okoszonym trawniku (realia polskiej ligi). www.acmilan.pl [forum dyskusyjne, 14.11.2007; N: *maestro, Żywiec/Kraków*]. ~ Ja chyba bym na początku to wykopała spory dół żeby te wszystkie wyrwane, okoszone, wykopane zielisko złożyć w jednym miejscu i na końcu zakopać [...]. luszczycza.org.pl [forum dyskusyjne, 26.08.2012; N: *dia*].

okowitka rzecz. ‘emfatycznie: okowita’: Polska „okowitka” do tej pory produkowana jest w wielu polskich wsiach, a do jej przygotowania używa się przeróżnych składników, najczęściej zboża lub ziemniaków. drink.info.pl [artykuł, 19.04.2011; N: *user*]. ~ Nasi pra ojcowie i pra babcie robiły „OKOWITKĘ” o różnych smaczkach / leżakowały w beczuleczkach, co bywało tajemnicą domu – a na bazie kórych robiona naleweczki, likierki... do naleweczek nie stosowano praktycznie mocniejszej okowitki niż 60% ... Proszę wieżyć do dobrej okowitki zadna klasowa Wyski. Brandy, Koniaki itp. nie ma prawa równać się... www.kuron.com.pl [forum dyskusyjne, 17.03.2007; N: *alen3*].

oko w oko przysł. ‘bezpośrednio; twarzą w twarz’: Z honorami przepuszczony przez sekretarkę, stanąłem oko w oko z najwyższym czynnikiem kontrolującym województwo krakowskie. [...] mieli rację „krakacze” zapowia-

dający, że kiedyś skończy się flirt sanacji z Hitlerem i staniemy oko w oko z barbarzyńską potęgą totalitarnych Niemiec. Rus. ON, 155; 253 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (autor)]. ~ [...] co się wydarzy, gdy przeniknie to do wujostwa i twarz pańska oko w oko stanie z masywną głębą ludową? Gombr. F, 215 [powieść, Mn., Tpr.]. ~ Nienawidzę też czytania prozy swojej, a nawet cudzej. Nie pozostaje więc nic innego, jak stanąć oko w oko z publicznością i mówić z głowy, to znaczy z niczego. Kon. PN, 64 [esej, Mn., Tr.]. ~ W pierwszym roku służby zdarzyło mu się stanąć oko w oko z nożownikiem. DZZ 185/2002, 14 [reportaż, Mn., Tpr.; o policjancie]. ~ Drogi Redaktorze! Założmy że Bank posłucha się redaktorowych sugestii. Zatrudni po kilka osób do każdego oddziału by nieco zredukować kolejki i nie zmuszać biednych emerytów do stanięcia oko w oko ze złowrogim bankomatem. koszalinski.blox.pl [blog, 20.12.2005].

komuś oko w słup staje / stawało czas. ‘ktoś jest, był bardzo zaskoczony i zdumiony’: Doprowadzałam go bez mała do wariactwa przy pomocy głupich dowcipów, robotę odwaląm rzetelnie, ale co mi szkodziło powiedzieć: „Panie Zbyszku, co się pan przejmuję i tak umrzemy, i tak umrzemy...”, od czego Zbyszkowi oko w słup stawało. Chmiel. A, III 70 [autobiografia, Mn., Tr. (autorka)].

oko zbieleje komuś / komuś oko zbieleje / oko komuś zbieleje / zbieleło / by zbieleło czas. ‘coś kogoś bardzo zaskoczy, zdziwi’: Tośmy klawo zakosili, wiara – mówił Staś, gdy złe już minęło. – Południowa Gładkiego Rogu... dobra rzecz! Jeszcze z dziewczyną... Oko zbieleje tym w schronisku. Skocz. B, 111 [opowiadanie, D, Tp.; N: M II, student, miasto; O: 2 M II, studenci, miasto; O: K II, studentka, miasto; Ind., Nof., N-O; w Tatrach]. ~ Musiałam poprzysiąc Ani, że na następnym przyjęciu u Joanny-Anity zadam szyku, aż wszystkim oko zbieleje. No i zadałam, niech to piorun strzeli! Chmiel. A, III 213 [autobiografia, Mn., Tr. (autorka)]. ~ Słuchajcie mam ślub za 3 tygodnie nie swój oczywiście i chcę kupić sobie balową suknię tzn. narzeczony chce bo ja chciałam coś skromniejszego ale on mówi: „Nie bój nic lalka, ja ci zakupię taką suknię że im wszystkim

oko zbieleje a jak się napiję to będziemy wywi-
jać na parkiecie jak profesjonaliści” Cóż mogę
zrobić zgodziłam się przeglądałam z narzecz-
nym kilka sukienek i wybraliśmy takie ale osta-
tecznie nie wiem którą wybrać która z trzech
najlepszą? www.kowbojki.pl [forum dyskusyj-
ne: cyt., 14.10.2011; N: M]. ~ Wypłynęłam
z samochodu, dzień był piękny, słońeczko
świeciło, spojrzałam z góry na plażę i oko mi
zbiełało. Wzdłuż brzegu ciągnęła się lśniąca,
złocista smuga, od której bił blask... Chmiel. A,
IV 62 [autobiografia, Mn., Tr.]. ~ Na pokładzie
walała się złota kukurydza, niejednemu mężo-
wi stanu oko by zbiełało... Mach. P, 11 [zbele-
tryzowany reportaż, Mn., Tr. (autor)].

okpić / okpiwać czas. ‘oszukać, zwieść ko-
goś, wystawiając na pośmiewisko’: Przypomi-
nając ówczesne wypowiedzi polskich przed-
stawicieli i panującą atmosferę, gdy obowią-
kowo należało krzyczeć pojednanie polsko – ro-
syjskie i ufać bezgranicznie naszemu sąsiedo-
wi, możemy zadać sobie teraz pytanie: W ja-
kiej mierze okpiono Polaków i w jakiej mierze
Polacy okpili się sami? zygmuntbialas.salon24.pl
[artykuł, 08.03.2011; N: Zygmun Białas]. ~ I tak
przepięknie kibice załatwili, okpili uzbrojone-
go PO zęby Donalda Tuska i jego wierną hgw!
niepoprawni.pl [post, 11.02.2012]. ~ JAKA TO
OPOZYCJA, która bezczelnie atakuje patrio-
tyczną opozycję. Dlaczego rządu nie okpiwają
i wyszydają za nicnierobienie? www.tvn24.pl
[forum dyskusyjne, 08.12.2010; N: ~wstyd tacy
„ZDRAJCY” NARODU...].

okpić się / okpiwać się czas. ‘oszukać się,
dać się oszukać, zwieść, wystawiając się na
pośmiewisko; pomylić się’: „W jakiej mierze
okpiono Polaków i w jakiej mierze Polacy okpi-
li się sami?” Pytanie jest nieprecyzyjne. Ruskie
tylko skorzystali z tego, na co im pozwolono.
Powinno być raczej: W jakiej mierze rząd pol-
ski okpił Polaków i sam siebie oraz w jakiej
mierze Polacy okpili się sami? Odpowiedź:
Rząd okpił Polaków na bezczelnego, na max i
bezkarnie. Sam siebie nie okpił, bo nie poniósł
strat, tylko same zyski. Polacy jak zwykle okpi-
li się sami, robią to podczas wyborów, są głupi
en masse i zasługują na kpiny. zygmuntbialas.salon24.pl
[forum dyskusyjne, 09.03.2011; N: REXTURBO244719]. ~ Takie najprostsze roz-

wiązania dzisiaj są najlepsze, bowiem nie mu-
simy się okpiwać, mówić o tym, że będziemy
z daną osobą długo, do końca, jedynie czysty
stosunek bez odpowiedzialności. [www.strasz-
ny.pl](http://www.strasz-
ny.pl) [ogłoszenie – oferta]. ~ Wielu młodych
zakłada osobisty własny zespół muzyczny Ma-
raquja zespół muzyczny, organizuje próby w
opuszczonych piwnicach zaś garażach. Nato-
miast nie ma się co okpiwać, bez odpowied-
niego zaplecza w postaci sponsorów zaś znajo-
mości zwykły agregat muzyczny nie ma prak-
tycznie żadnych szans na stworzenie kariery.
www.wikiadvocate.com [forum dyskusyjne,
26.03.2012; N: SF3345].

okpienie rzecz. ‘oszukanie, zwiedzenie’:
Przestępstwa przypisane szesnastu oskarżo-
nym to głównie wyłudzenia towarów wartości
ponad 7 milionów złotych i okpienie urzędu
skarbowego na 3 miliony złotych, przy produk-
cji tanich win. NKJP [EI 21.09.2002, artykuł;
„Ośmiornica” skazana]. ~ Pomnik na Kra-
kowskim Przedmieściu. Próba okpienia pa-
mięci... zayazd.nowyekran.pl [tytuł artykułu,
15.04.2011]. ~ Inaczej Pan nazywa to, co
u mnie jest okpieniem. Układając tytuł, brałem
pod uwagę czasowniki: okpić, przechytrzyć,
wydudkać, wykołegować. zygmuntbialas.salon24.pl
[forum dyskusyjne, 08.03.2011; N: ZYG-
MUNT BIAŁAS62711569].

okpiony przym. ‘oszukany’: Człowiek z Alz-
heimer okpiony przez Dziewczynę? / Rodzina
wysłanego na emeryturę przemysł optyczny
waszyngtońskiego cierpiącego na chorobę Al-
zheimera powiedziała, że jest okpiwany z prze-
szło dolarów 2 miliony przez kobietę, którą spot-
kał na Internecie datującym miejsce. [www.auto.
seodragon.info](http://www.auto.
seodragon.info) [tytuł informacji, 07.01.2011; N:
Mikka]. ~ Okpiony przez Wartę? Osrać tych zło-
dziei z Warty! www.admoto.pl [forum dyskusyj-
ne, 23.04.2004; N: ~Ręka śmierci].

okpis rzecz. ‘oszust karciany’: Zarazem lizus
i okpis-filut, ale nie zamieniłbym się z nim. Ki-
siel. D, 391 [dziennik, 1970, Mn., Tr. (autor);
o J. Iwaszkiewiczu].

okpiwanie rzecz.

1. ‘kłamstwo, oszukiwanie’: w tolerancję/wol-
ność słowa wpisuje się poszanowanie cudzych

poglądów i prawo do wyznania, a nie okpiwanie nazywane wygodnie „krytyką”. www.pudelek.pl [forum dyskusyjne, 24.01.2012; N: gość]. ~ Dlaczego w 1968r. Żydzi zostali uprzywilejowani i każdy który chciał to dostał paszport i mógł wyjechać na zachód albo do swojej ojczyzny? Pamiętam ich nieukrywaną radość z wyjazdu i okpiwanie Polaków, że zostają w komunie. Dzisiaj w ich polskojęzycznych mediach jakoś to inaczej opisują. Czy żydostwo zawsze musi fałszować historię? www.bankier.pl [forum dyskusyjne, 05.03.2008; N: ~di@bolo]. ~ Zachowajcie te fotki. To historyczny moment dla odrąbienia głupiej ambicji – bycia miastem na pastwisku... Ktoś zwariował, a teraz wnet wszyscy poszaleją z powodu biedy... Kto nie zna praw ekonomii ten nie powinien się brać za okpiwanie obywateli... www.jaslonet.pl [forum dyskusyjne, 04.01.2010; N: Albatros].

2. ‘złośliwa krytyka’: Osobiście akceptuję dowcipne okpiwanie samej siebie i odnoszącą się do danej sytuacji rzeczywistość. voxalko.blogspot.com [blog, 08.03.2012; N: Alko, K]. ~ Ten wątek jest po prostu niesmaczny ze względu na swój plotkarski charakter, wywlekanie animozji rodzinnych i towarzyskich i okpiwanie ich z okazji WŁASNEGO ślubu i wesela. Po prostu fe. Kulturalne osoby w ten sposób się nie zachowują. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 07.06.2007; N: sisigma].

okpiwany przym. ‘wyśmiewany, poddawany kpinom’: U każdego człowieka można się dopatrzeć się wielorakich nieprawidłowości fizycznych jak i psychicznych, wniosek z tego nie powinien być traktowany źle, to znaczy wyśmiewany, okpiwany, ale i również nie powinno się go traktować jako człowieka godnego politowania, nie można się nad nim rozczulać, bo to może powodować w nim poczucie niższej wartości. www.gimnazjum-lubin.salezjanie.pl [wypracowanie, N: K. Lewicki]. ~ Pomysł ten jest często okpiwany przez miłośników tradycyjnej fizyki, zakłada bowiem istnienie przestrzeni „równoległej” do naszej, a takiego bytu jak dotąd nie zauważono. www.cytadela.pl [artykuł, 22.11.2012].

okraczenie rzecz.

1. ‘przechodzenie przez kogoś lub przez coś okrakiem’: Jedyną trudność stanowiło OKRA-

CZANIE LEŻĄCEJ W SIENI, i spojrzenie w jej smutne oczyska – BO NIE WPUSZCZAJĄ NA SALONY. chatazawsia.blogspot.com [blog, 03.09.2011; N: OLQA; o suce].

2. ‘obejmowanie nogami’: „Okraczenie” i gryzienie w kark to może być też dominowanie (ja tu rządzę, byłem pierwszy). Widziałam, jak parokilowy burma dominował tak ogromniastego 8-kilowego dachowca, gigant nie zauważył nawet, że tu jakaś walka o władzę się rozgrywa, a dominant nawet nie mógł porządnie okraczyć poddanego... forum.miau.pl [forum dyskusyjne, 07.03.2011; N: Mrata, Gdańsk].

okraczenie rzecz. ‘objęcie rozstawionymi nogami’: A skoro wiesz to pewnie też wiesz gdzie znajduje się Mnich. Skoro wiesz gdzie znajduje się Mnich to pewnie zrozumiesz mój żart z „okraczeniem Mnicha Babimi Nogami”. z-ne.pl [forum dyskusyjne, 29.11.2009; N: Andrzej].

okraczony przym. ‘objęty rozstawionymi nogami’: Mali chłopcy lubią nadawać rzeczom nazwy. Kij wzięty do ręki staje się „mieczem”, okraczony nogami – „rowerem” lub „koniem” [...]. czytelnia.onet.pl [artykuł, 30.03.2005; N: steppenwolf].

okraczyć / okroczyć / okraczać czas.

1. ‘przestąpić kogoś lub coś, przejść przez kogoś lub coś okrakiem’: Na jego twarz spadł cień. Myśląc, iż to ktoś z kolegów, powiedział: – Odejdź, nie zasłaniaj mi słońca! Poznał ją jednak natychmiast po głosie. – Dzień dobry, Waleryj! Wzdrygnął się, odpowiedział jednak nie otwierając oczu: – Dzień dobry? Co, chcesz okroczyć mnie? Jak kiedyś? Nie ma innego przejścia? – Z grubiaństwem nigdy mężczyźnie nie było do twarzy! – A z obłudą – kobiecie! knihi.com [U. Karatkiwicz, *Błękit i złoto dnia*, 1976]. ~ Też wczoraj po pracy ledwo miałam siłę się ruszać. Człapię sobie, człapię, a tu kamień na drodze. Nie miałam siły podnieść nogi, żeby go okraczyć. grupahashi.blogspot.com [forum dyskusyjne, 01.06.2012; N: kasia].

2. ‘usiąść na czymś, spuszczać po obu stronach nogi, objąć coś nogami’. USJP, II 1234. ~ „tunel okraczyć konstrukcją” / Panie Dariuszu, „okraczyć” można kibel, konia, belkę, ... „Okra-

cza się” nogami w rozkroku. To tyle z elementarza. Zagrożoną budowlę obudowuje się, otacza, zabezpiecza. [m.wiadomosci.gazeta.pl \[forum dyskusyjne, 2012; N: jabystry\]](http://m.wiadomosci.gazeta.pl/forum/dyskusyjne). ~ Kto potrafi „okraczyć” linię tak jak. [nieumiemparkowac.pl \[komentarz do zdjęcia zaparkowanego samochodu, 03.12.2010\]](http://nieumiemparkowac.pl). ~ No i chyba ten potwór pójdzie na sprzedaż. Powód: po stanowisku śmigam na moim elektrycznym bolidzie i nie daję rady „okroczyć” wystających nóg tego tri poda. [forum-karpiowe.pl \[forum dyskusyjne, 11.12.2011; N: Wielki_B\]](http://forum-karpiowe.pl).

3. ‘obejść’: Panowie każdy system da się złamać i okroczyć! [forum.motocyklistow.pl \[forum dyskusyjne, 03.02.2009; N: ZARAŻONY MOTOCYKLAMI, 30, Lublin\]](http://forum.motocyklistow.pl).

4. ‘odbyć stosunek płciowy heteroseksualny’. SSP, 154. ~ Okraczył ją i powrócił do przeszyconych pożądaniem pocałunków. – co znaczą okraczyć? [dziecko.onet.pl \[ocena opowiadania, 10.09.2009; N: Melancholia\]](http://dziecko.onet.pl).

okrajanie rzecz. ‘zmniejszanie, uszczuplanie o pewną część, redukovanie’: Okrajanie OFE i ZUS składki – czy tak będzie wyglądała nasza emerytura? [www.youtube.com \[tytuł, 2011\]](http://www.youtube.com). ~ Nie wiem czy jest to legalne – proszę mnie oświecić, ale istnieje taki program jak vLite (następca nLite). Służy on do swoistego „okrajania” Visty z syfu jaki wpompował w nią Microshit. [www.benchmark.pl \[forum dyskusyjne, 06.03.2009; N: SoundsGreat\]](http://www.benchmark.pl). ~ Nie godzi się na okrajanie materiału z historii. Wystąpienie posła Dariusza Piontowskiego. [www.solidarnosc.bialystok.pl \[informacja, 2012; N: A.M. Rzeszewska\]](http://www.solidarnosc.bialystok.pl).

okrajany przym. ‘zmniejszany, uszczuplany o pewną część, redukovany’: Co to za trend nowy, że wszystkie ronda są „okrajane”, zmniejszane, przerabiane na turbinowe... nie wiem, moda jakas? dodatkowo to w naszej stolicy cały czas zamiast zwiększać przepustowość dróg to się je konsekwentnie okraja, ogranicza, zamyka, zabrania wjazdu, reorganizuje tak żeby utrudnić życie jeszcze bardziej. co za kraj... [www.tvnwarszawa.pl \[forum dyskusyjne, 20.08.2012; N: ~no i znouu\]](http://www.tvnwarszawa.pl). ~ Dystrybutorzy gier walczą z rynkiem wtórnym – używane gry będą okrajane! [www.wykop.pl \[informacja, 2011; N: rss\]](http://www.wykop.pl).

okrajek rzecz. ‘niewielki fragment czegoś’: Ale nawet takim liściem trzeba umieć się posługiwać... a tu przed Grzegorzem okrajek karteluska drwi sobie z niego, bo jak na złość, im bardziej mózg naprężał, tym pewność go większa ogarniała, że owej białej mendy w kratkę nie zapisze pożądanym słowem. Wiśn. K, 215 [powieść, Mn., Tr. (wieś, Mazowsze)].

okrak rzecz.

1. ‘szerokie rozstawienie nóg’: Przykładowo (i najczęściej) jak złapie boczną i na chwilę ją ustabilizuje, a ja kolanem blokuje dosiad, to daje taki wielki wymach nogą/okrak w powietrze, którego nigdy nie widzę i wskazuje mi kolanem odrazu pod pachę, jeżeli moja ręka jest gdzieś w rewirach jego gardła/barku bo próbuję się skręcać żeby wiać z tej bocznej. Jak ktoś wjeżdża do dosiadu przez kolano na brzuchu to jeszcze można się kapnąć, jechać w tył, ale przed tym jego okrakiem nie ma zmiłuj:D Jak nie blokuje kolanem to i tak wjeżdża okrakiem, więc różnicy wielkiej to nie sprawia;) [www.sfd.pl \[forum dyskusyjne, 15.07.2011; N: bluegi, M\]](http://www.sfd.pl).

2. ‘rozproszenie uwagi, rozdzielenie spojrzenia, sprzeczne zasady’: Wiesz, czasem myślę, że okrak jest zwykłym malkontenctwem. Ot, mieć powód by ponarzekać. Skąd ten pomysł? Popatrz, choćby mój stosunek do tubylczych pór roku. Notorycznie tęsknię za złotą, polską (ZŁOTĄ i POLSKĄ) jesienią. Gdyż tutejsza bardziej żółtoburą jest, co wynika ze sporego rozprzestrzenienia się platanów na niekorzyść klonów. Owa burawa żółtość odnosi się do geograficznie niedużego „tutaj”. [www.pinezka.pl \[blog, 03.2005; N: K, J. Titeux\]](http://www.pinezka.pl). ~ Okrak emigracyjny. Choroba ducha? Stan rozproszenia duszy? Wydziwianie? Nie wiem jak go zdefiniować, choć nie mam wątpliwości, że istnieje – niezwykle prywatny rodzaj dyskomfortu, dla każdego emigranta zapewne inny. Jednak – śmiem twierdzić – żadnemu nieobcy, choćby w tych kilku sekundach irracjonalnego pragnienia żeby WRÓCIĆ. Pragnienia towarzyszącego każdemu wyjazdowi. [...] Czasem warto zdać sobie sprawę, że masz dwie ojczyzny. Dwóch przyjaciół. Dla nich warto czasem pobalansować, choćby i w okraku... [www.pinezka.pl \[blog, 12.2004; N: K, J. Titeux\]](http://www.pinezka.pl).

3. ‘osoba o zmiennych poglądach, wyznająca równocześnie różne i sprzeczne zasady’: my-

ślę, że kawałek windy by się nadał, a przy okazji chciałem odświeżyć pewien dowcip, jak to było? Idzie okrak i spotyka okraka z pingwinem pod płetwą...) grono.net.pl [forum dyskusyjne, 12.01.2006; N: H. Gwizdecki]. ~ Nie czytam Ziemkiewicza, bo po co czytać „okraka”! www.salon24.pl [tytuł postu, 17.12.2008]. ~ Najgorsze u nas jest to, że nasze scena polityczna i społeczeństwo podzieliło się na dwie części Propisowską i Antypisowską, Poskopolską i Ruskopolską (Masłowska zaakceptowana przez Michnika nagroda Nike), Przykościelna i Peerelowską (Legutko zaakceptowany przez L. Kaczyńskiego funkcją). Natomiast Zimekiewicz próbuje być „trzecią płcią”, czyli okrakiem. Z jednej strony krytykuje salon, który opiera się na ludziach potrafiących iść z duchem czasu. www.salon24.pl [post, 17.12.2008]. ~ Greg, nie chcę, byś się zsunął z tego aktualnego „okraka” na jedną stronę i poobił. wielodzietni.org [forum dyskusyjne; N: Anawim]. ~ Porównywalnie do pierwszych dni zakochania – przez pryzmat okraku, jak przez różowe okulary, wszystko, co zostało w ojczyźnie wydaje się lepsze, smaczniejsze, serdeczniejsze, zrozumialsze. www.pieniezka.pl [blog, 12.2004; N: K, J. Titeux].

okraka rzecz. ‘fajtlapa’: gościu ma rację. Ze zdjęcia czuć swąt mola z szafy babci Tereski. Istna okraka ta monika. Natasza!! www.pudelek.pl [forum dyskusyjne, 16.10.2011; N: z kupą na czole przez ż; komentarz do zdjęć]. ~ Jejku to tylko ja mam znowu chorego lekarza! Bo pomimo cc w pierwszej ciąży nie całe dwa lata temu teraz kaze mi rodzic sn!!! A ja nie chce za nic!!! Cc jest tak cudowne :) wyciągają dzieciaka i koniec. Szef boli kilka godzin a potem luz, i można normalnie chodzić i sikac a nie jak okraka!!! Marze o cc. www.babyboom.pl [forum dyskusyjne, 24.11.2011; N: Maria28, Warszawa].

okrakiem przyst. ‘obejmując coś rozstawionymi nogami’. USJP, II 1234. ‘trzymając nogi po obu stronach czegoś’. SWJP, 678. ~ Janek siedział jej okrakiem na brzuchu i łachotał ją końcem wędki w czoło. Zient. D, 42 [powieść, Mn., Tr.; o synku bohaterki]. ~ Obok niej siedział okrakiem na przystawionym krześle facet, chyba w moim wieku, o wyjątkowo głupkowatej twarzy [...]. Szul. C, 10 [powieść, Mn., Tr. (M II, pracownik aparatu partyjnego, Katowice)]. ~

[...] tylko mój szwagierek, głuptak, siedział okrakiem na krześle i paluszkami kiwał i wytykał i sortował [...]. LŚ, 2/1971, 106 [opowiadanie, Mn., Tpr. (M, bileter, miasto)].

okrasa rzecz.

1. ‘omasta, podgrzany tłuszcz dodawany do potraw; także śmietana’: Po ugotowaniu wyjmujemy z wody na talerz i okraszamy wcześniej przygotowaną cebulką (podobnie jak dajemy do farszu) zeszkloną na maselku. Można też dodać troszkę boczku do okraszy (jeśli potrawa nie jest postna). konskie.travel.pl [przepis kulinarny, 2010]. ~ Boczek podsmażam na patelni. Jak się wytopi to dodaję cebulkę drobno pokrojoną. Taką okrasą posypuję pierogi i podaję. wiaz.pl [przepis kulinarny]. ~ Wrocław: W Okrasie dania z okrasą. wroclaw.naszemiasto.pl [tytuł artykułu, 29.07.2012; N: K, A. Cieśla].

2. ‘atrakcja; urozmaicenie; ozdoba’: Sprzęt detektywistyczny w najlepszej okrasie, zdobądź najwyższe umiejętności i najlepszy sprzęt. To on zapewni Ci prawdziwą kontrolę. www.dzisiaj.slownictwo.net [oferta handlowa]. ~ Różowe majtasy dodadzą okraszy. aaaby-sprzedac.blogspot.com [oferta handlowa, 24.10.2006; N: Porfiria].

okraścić / okraszać czas.

1. ‘dodać tłuszczu, okraszy, doprawić, dosmaczyć’: Swen jednocześnie okraślił mnie i siebie. Łychą smalcu. Biał. PPW, 122 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Po ugotowaniu pierogi warto „okraścić” polewką przysmażonej na oleju drobno posiekanej cebulki. www.xn-przepisywiteczne-53b95m.com.pl [przepis kulinarny]. ~ Latałem do kolegi dziadka, który w knajpie „Metalowiec” rozlewał piwo, brałem zlewki, mąciłem to mąką podkradaną matce, a potem jeszcze okraszałem suchym chlebem. Bieniek H, 36 [książka wspomnieniowa, Mn., Tpr. (M, górnik, podróżnik, Katowice); o pomyjach na sprzedaż].

2. ‘pokryć jajka farbą, czasem także swoistym deseniem’. PSWP 26, 180. ~ W wielkanocną sobotę musiałem posprzątać mieszkanie, okraścić jajka i poświęcić koszyczek. www.grzyby.net [fotoblog, 15.04.2006; N: J. Orłowski].

3. ‘ozdobić; uatrakcyjnić’: Trzymał dłoń chłopca w uścisku i uśmiech okraślił jego dziobatą twarz, podobną do fotografii księżycy. Czesz. U, II 52 [powieść, Mn., Tr.; o stolarzu]. ~ [...]

okrasiał powieść small talkiem wiejskich mędrców i biedaków i gdzie mógł, powtykał autocytały (wątki hodowli lisów i oczyszczającego pożaru, znane z „Tartaku”). NKJP [*Polityka* 29.11.2008, recenzja; N: K, M. Cuber; D. Odija, *Niech to nie będzie sen*, 2008]. ~ Być może z brzydkiego kaczątka wykluje się autentyczny, wypasożony w niezwykle dla przeciętnych aktorów sprawności, gwiazdor współczesnego kina, który umiejętności warsztatowe okraśli atrakcjami kina akcji? Pani 12, 1993 [artykuł, Mn., Tr. (autorka); o J.C. van Damme]. ~ U mnie też się okrasza, ale nie drzewa tylko krzaki agrestu. Z tym, że w listopadzie. Na gałązkach agrestowych zawiesza się pomidory pokrojone w ósemeczki, a pod krzakami pali się kadzidła z suchych badyli i trzciny. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 17.09.2007; N: anka z Hrubieszowa].

okraszanie rzecz.

1. ‘dodawanie tłuszczu, omasty, okrasu, doprawianie’: Okraszanie potraw – rozgrzewamy olej na patelni, rozdrabniamy widelcem okrasę tak, aby została podzielona na jak najmniejsze cząsteczki mięsa. Wkładamy je potem na rozgrzany olej i smażymy na małym ogniu przez około 10–15 minut, aż mięso będzie kruche. Takie skwarki wspaniale pasują do okraszania ziemniaków, makaronów, kasz i ryżu. drobgeninfo.blox.pl [artykuł, 24.05.2012; N: drobgeninfo.1]. ~ Ogranicz zużycie tłuszczów pochodzenia zwierzęcego do „okraszania” potraw (takich jak masło, słonina, smalec, śmietana, itp.). Do okraszania lepiej jest stosować tłuszcze pochodzenia roślinnego: zwłaszcza oliwę z oliwek z pierwszego tłoczenia oraz oleje z nasion roślin oleistych. www.fruitness.eu [artykuł].

2. ‘malowanie jajek farbami, ozdabianie różnymi wzorami, deseniami’: Jeśli malowanie wielkanocnego jaja w samotności nie jest Ci w smak, przyłącz się do wspólnego zdobienia wielkanocnych pisanek na skoczowskim Rynku. 23 marca o godz. 14.00, do malowania zasiądą wszyscy chętni, którzy chcą podtrzymać zwyczaj wspólnego okraszania wielkanocnych jajek oryginalnymi wzorami. wiadomosci.ox.pl [zaproszenie, 22.03.2012; N: Redakcja Portalu Ślaska Cieszyńskiego OX.PL].

3. ‘ozdabianie; urozmaicanie; uatrakcyjnianie’: Oprócz standardowych dla tego typu programów funkcji (rozbudowana edycja wiadomo-

ści, sprawdzanie poprawności pisowni, możliwość okraszania maili emotikonami), aplikacja umożliwia m.in. filtrowanie spamu, czy możliwość wyboru skórki dla programu. programy.pl [recenzja programu komputerowego; N: „internauta”]. ~ Dobra ja pierwsza... choć nie wierzę, że w dużych miastach nie praktykuje się okraszania drzewka, mam rodzinę w Warszawie i oni okraszają drzewko we wrzesniu. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne 17.09.2007; N: oranżadka].

okraszenie rzecz.

1. ‘dodanie omasty, okrasu, doprawienie potrawy’: Połowę porcji cebuli wymieszać z ziemniakami i twarogiem. Drugą połowę zostawić do okraszenia pierogów. chochlikikuchenne.blox.pl [blog, przepis kulinarny, 11.09.2010]. ~ kasza ser cebulka i boczek do środka? Czy boczek z cebulką do okraszenia? forum.mojacukrzyca.org [forum dyskusyjne, 21.05.2009; N: piotrek_w, 40, Grodzisk Mazowiecki].

2. ‘pomalowanie jajek farbami, ozdobienie różnymi wzorami, deseniami’: Dla dziewcząt rolę tę spełniała próba wypieczenia chleba obrzędowego zwanego kładziwem czy próba okraszenia dużej liczby jajek – kraszanek. Te obrzędy stanowiły przejście do drugiej grupy społecznej – dorosłych. bialczynski.wordpress.com [artykuł, 20.05.2011].

3. ‘urozmaicenie, uatrakcyjnienie’: Dla okraszenia, przyjemnej skądinąd, inscenizacji walk o Nowogród w 1939 r., łomżyński Klub „Fort” wydał okolicznościową książeczkę na ten temat. odkrywca.pl [forum dyskusyjne, 15.09.2006; N: tko]. ~ Nieczęsto dla okraszenia podawanych treści właściciele stron zastosują paragrafy do przedruku, kupowane z witryny, na jakich wydają skrybowie napisów. www.dzisiaj.slownictwo.net [artykuł].

okraszony przym.

1. ‘doprawiony, z dodatkami smakowymi, z omastą, okrasą’: Uwielbiam pierogi okraszone cebulką/skwarkami, z kleksem gęstej kwaśnej śmietany, z sosem lub te podsmażone na patelni z chrupiącą brązową skórką. chochlikikuchenne.blox.pl [blog, 11.09.2010]. ~ Kiedy Wawrzyniec przeżuwał wczoraj wieczorem bułkę ze smalcem okraszonym skwarkami i cebulką, przypomniała mu się historia prze-

kazana niegdyś przez MŻonkę. Prus. J, 252 [*blog*, 2005, *Mn.*, *Tr. (M, w., miasto)*].

2. 'ozdobiony; urozmaicony': Ten seans nienawiści, jaki odbył się przed kamerami w dzień po odmowie, kiedy to prezydenta zaliczono do fanklubu Ałganowa, ów napuszony bełkot części posłów, okraszony kolejnymi wyzwiskami i oskarżeniami, owe kłamstewka przewodniczącego Gruszki w sprawie kolejnego asystenta w tarapatkach, to stwarzanie psychozy, że komisja jest czymś lub przez kogoś zagrożona i zastraszana, podbudowują odmowę prezydenta, dodają mu nowych argumentów, że uczynił słusznie. *Polityka* 11/2005, 22 [*artykuł*, *Mn.*, *Tr. K, J. Paradowska*]. ~ Album otwiera singlowy kawałek „Cały ten świat”. Świat według Feela to stonowany obraz, okraszony chwytliwym tekstem. To kolejny balladowy sukces tej grupy! *muzyka.dlastudenta.pl* [*recenzja*, 18.10.2011; *N: Radosław Zqb*]. ~ [...] i już łyga ziemniaczano-marchewkowej papy ląduje na twoim talerzu, okraszona srebrzystym uśmiechem kuchennej piękności. Stuhr S, 124 [*książka wspomnieniowa, D, Tr. (M III, w., aktor, rektor PWST, Kraków); o stołówce studenckiej*].

okrawanie rzecz. 'zmniejszanie, uszczuplanie o pewną część czegoś, redukowanie': Okrawanie reform Zyty Gilowskiej. *www.nowosci.com.pl* [*tytuł artykułu*, 28.06.2007]. ~ Jednak widzę tu duuuuże podobieństwo do: okrawania krok po kroku naszych przyszłych świadczeń. *www.youtube.com* [*informacja*, 23.09.2011; *N: Andrzej*].

okrawek rzecz. 'kawałek, który został po ścięciu, okrojeniu czegoś; skrawek, ścinek, zrzutek'. USJP, II 1234. ~ Dla POLAKÓW zostanie okrawek ziemi wielkości Księstwa Warszawskiego i o to PO chodzi, by Polskę zmarginalizować, by nie spełnił się sen Lecha Kaczyńskiego, o wielkiej niezależnej i szanowanej POLSCE. *wiadomosci.wp.pl* [*forum dyskusyjne*, 04.04.2011; *N: ~Janusz181951*]. ~ Boczek z dzika zawijany na zimno / Składniki: ok. 1 kg boczku z dzika lub cienkiego boczku wieprzowego, 25 dag okrawków mięsnych z dowolnej dziczyzny (może być wołowina) [...]. *pychotka.pl* [*przepis kulinarny*]. ~ Dzisiaj chciałabym się z Wami podzielić kilkoma smakowitymi pomysłami na zagospodarowanie „poświętacz-

nych/poimprezowych” okrawków. Chętnie także dowiem się jakie są Wasze pomysły na dania z wykorzystaniem świątecznych „pozostałości”. *lepszysmak.wordpress.com* [*forum kulinarnie*, 27.12.2011; *N: aniado*].

okrawka rzecz. 'okrawek': Składniki 2 kg. kaszy jęczmiennej, 2 kg .kaszy gryczanej, 1,5–2 l. świeżej krwi, 1 kg skórek wieprzowych, 0,5 głowy wieprzowej (2–3 kg) 1 kg. wątroby wieprzowej, 2 kg. różnych okrawek mięsnych z tłuszczem, przyprawy – sól, pieprz czarny, pieprz ziołowy, majeranek, gałka muskatulowa, 4–5 liści laurowych, ziele angielskie, 4–6 ząbków czosnku. *www.wielkiezarcie.com* [*przepis kulinarny; N: halinkaaa; „Kaszanka domowej roboty”*]. ~ Smalec gęsi z przyprawami Indeks 46001 Wyrób wyprodukowany z tłuszczu gęsiego i okrawek gęsi z dodatkiem przypraw. *www.ami.com.pl* [*oferta handlowa*].

okraglaczek rzecz.

1. 'emfatycznie: fragment okorowanego pnia drzewa; okraglak': a wygląda tak. okraglaczek jest sosnowy, a blat, siedziska i oparcia to dąb. *www.ogrodowisko.pl* [*forum dyskusyjne*, 04.04.2011; *N: ewa_sokolowska*].

2. 'pieszczotliwie o kimś lub o czymś przypominającym swoim kształtem koło, okrag; okraglak': jaki maleńki okraglaczek...a ten zawałciaki uśmiech..oj będę przeboje z Olusiem:D *brzuchwchmurach.blogspot.com* [*komentarz do fotografii twarzy niemowlęcia*, 02.11.2012; *N: Gabinowy świat*]. ~ s(po)tworzyłam również różowego okraglaczka... *askowo.blogspot.com* [*podpis zdjęcia*, 20.10.2012; *N: K, ur. w 1989; o kartce okolicznościowej*].

3. 'emfatycznie: budowla oparta na planie koła, okręgu; okraglak': Okragłe budynki bezsprzecznie ożywiają tkankę miejską, przełamują monotonną geometrię prostopadłościennych wieżowców i chociaż bywa, że ich nieestetyczna bryła, będąca rezultatem szaleńczej wizji architekta może budzić niesmak, to często nie zagraża to sympatii, jaką wywołuje w nas taki „okraglaczek”. *bryla.gazetadom.pl* [*artykuł*, 08.12.2008; *N: asia*].

okraglak rzecz.

1. 'budowla oparta na planie koła, okręgu': Najstarsza, wybudowana w latach 1870–1874 i je-

dyna w Polsce oraz jedna z nielicznych w Europie zachowana w oryginalnym stanie parowozownia na planie okręgu (a dokładnie na planie szesnastokąta) – tzw. okraglak. www.panoramio.com [artykuł, 18.01.2009; N: Xavier]. ~ Budowany na stadionie Wisły Kraków pawilon medialny otaczać zaczyna co raz więcej szyb. Do końca tego tygodnia okraglak ma być już całkowicie przeszklony. www.wislportal.pl [post, 11.12.2007; N: Tomek]. ~ U nas przez przyzwyczajenie mówi się, że się jedzie przez Buczka (dot. linii 11, 12, 12a, 12k, 15, 16, 19, 19s). A jak się jedzie do szpitala to ludzie mówią do „szpitala” albo „okrągłego” (czasami do okraglaka). Mam znajomego, który pracował jeszcze w MPK i tam to sobie nazwy ludzie wymyślali. www.skyscrapercity.com [forum dyskusyjne, 03.08.2008; N: szymkalisz].

2. ‘taniec ludowy’: Główne tańce to był walczyk i polka-mazur. Dalej następowały: okraglak, gładki, sztajer, Antek, kłapak, polka w szafliku, żydek i kominiarz. Wiśn. K, 342 [powieść, D, Tp.; N: M II, Mazowsze, wieś; O: gromada weselnych gości; Ind., Nof., N-O; o dawnych zwyczajach weselnych].

3. ‘okorowany pień drzewa bez wierzchołka i gałęzi usuniętych równo z obwodem pnia’. USJP, II 1235. ~ Na odartej z kostki jezdni kopano doły, wpuszczając w nie znalezione w budzie rury i tak zwane sztajfy, długie okraglaki do rozpierania ścian wykopu, między te słupy rzucano wszystko, co ludzie poznosili, cały śmietnik ulicy Królewieckiej: połamane graty ze strychów, skrzynie pakowe, dziurawe garnki, zgniłe sienniki, szkielec kanapy... NKJP [I. Newerły, *Pamiętka z Celulozy*, 1973]. ~ Muszą jeszcze przysposobić sobie okraglaki, po których będą toczyć łodzie. [...] Przynoszą więc te niezbędne okraglaki i odkrzesywują z nich sęki krótkimi i jadowitymi cięciami siekier. Czesz. U, II 371–372 [opowieść, Mn., Tpr. (M)]. ~ [...] w las nie przenikało nawet światło księżyca. Teren był tu podmokły, pod stopami mieliśmy oślizgłe okraglaki, którymi wyłożono drogę. Szczep. P, 155 [powieść, Mn., Tpr. (M, oficer, uczestnik kampanii wrześniowej)].

4. ‘zartobliwie lub ironicznie – Okragły Stół’: ~ A tu nagle jakieś wyjazdy małej grupki niby to naszych ludzi na rozmowy z komuną. Mało im było gadania przy okraglaku? Od razu nasuwało się przypuszczenie, że chodzi o jakiś szwin-

del... „Lepiej się zlać razem, niż zes... osobno”. To hasło miało przekonać „Solidarność” do porozumienia i zawarcia „okrągłomeblowego” kontraktu czy też „transakcji epoki”. W Magdalenie był kilka razy również dzisiejszy Prezydent RP Lech Kaczyński. www.solidarnosc.pw.edu.pl [artykuł, 2009; N: Z. Trzaska Durski; „Refleksje na temat pewnego okrągłego mebla... (...po 20-tu latach...)”]. ~ Praktycznie od 1989 r. nic się nie zmienia na scenie politycznej naszego kraju. Układ, który wówczas się wykrystalizował, istnieje po dziś dzień. Ci, co usiedli do Okrągłego Stołu, zaproszeni przez gen. Kiszczaka, konsumują po dziś dzień frukta należne establishmentowi III RP. Ci, którzy nie zostali do okraglaka zaproszeni, pozostają, tak jak miało to miejsce za komuny, nadal pariasami nieuprawnionymi do decydowania o losach kraju. t-rex.salon24.pl [artykuł, 03.03.2010]. ~ Na Stan Wojenny należy spojrzeć właśnie poprzez pryzmat „okrągłaka”, czyli 1989 roku... lubczasopismo.salon24.pl [forum dyskusyjne, 06.01.2012; N: KRZYSZTOF JAW6092783].

5. ‘słup ogłoszeniowy’: Oblepiony plakatami, tzw. okraglak, stał przy przystanku autobusowym, obok kiosku w połowie ulicy Mazowieckiej. wiadomosci.gazeta.pl [informacja, 20.10.2005; N: sven].

okragluchna rocznica rzecz. ‘emfatycznie lub ironicznie: okragła rocznica’: Wystarczy sobie tylko uzmysłowić ile to jest 711 miliardów polskiego długu publicznego- Donek z całą pewnością w tej sprawie nie powiedział słowa ostatniego, bo ma jeszcze 500 dni. Fetujcie okraglichne rocznice, bo wkrótce okragluchny BILION pęknie i będzie klawo i pięknie.) fakty.interia.pl [forum dyskusyjne, 29.08.2010; N: ~B I B E R].

okragluchny przym. ‘emfatycznie: okragły’: ta czajniczka rewelacja, taki okragluchny;-) fotoforum.gazeta.pl [forum dyskusyjne; „Re: A jaki jest twój ulubiony przedmiot?”]. ~ a ja już doczytałam że spiczasty to chłopak, chociaż nie bardzo w to wierzę bo w pierwszej ciąży miałam okragluchny a urodził się chłopak jak sie patrzy, teraz też raczej okraglutki z resztą same spójrzcie. Kiepski kąt, ale zawsze coś. Znajdę statyw to zrobię lepsze;) www.babyboom.pl [forum dyskusyjne, 17.07.2011; N: Digitalis, Warszawa]. ~ Ale okragluchny zaduś

:D <3. www.photoblog.pl [komentarz do zdjęcia, 20.05.2011; N: *sloneczko000000*].

okraglusi przym.

1. 'emfatycznie lub ironicznie: okragły; korpulentny': A to już dzisiejszy brzuszko w przybliżeniu, czyli początek 3 miesiąca (8tc3d) Fajniusi, okraglusi – nie? Nie myślałam że będzie go tak szybciotko widać, zwłaszcza jak się naczytałam na forach, że nikótym kobietom widać w 18–20 tc. A ja już mam kuleczkę:) Hi hi! niezapominajek22.blog.onet.pl [komentarz do zdjęcia, 09.06.2010; N: *K. studentka*]. ~ a potem tacy oglądacze zwł nastoletni nie wiedzą jak naprawdę wygląda prawdziwa kobieta bądź mężczyzna myślą że np każda ma okraglusi silikonowy biust. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 16.08.2011; N: *protogenes*]. ~ bardzo ładny okraglusi brzuszko ja mam raczej nisko a podobają mi się takie okraglutki. fajnamama.pl [forum dyskusyjne, 19.06.2012; N: *izulkabu*].

2. 'emfatycznie o kwocie pieniędzy, odcinku czasu, ocenie: cały; pełny; równy': Wyjeżdżam za cztery godziny na okraglusi tydzień do mojego ojca. www.photoblog.pl [blog, 28.07.2012; N: *toyboy, Swarzędz*].

okraglusieńki przym.

1. 'emfatycznie: okragły; z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od *okragluški*': Wygrzebałam podczas głasków Kruszyna okraglutki i wypukły strupek. [...] Dookoła okraglusieńki malutki pierścień czystej normalnego koloru skóry – tak jak przedziałek na włosach. Jak dmuchnę to ładnie się kóteczo okazuje. www.forum.agilis cattus.pl [forum dyskusyjne, 13.11.2011; N: *Dracanka, 30, Warszawa*]. ~ Będę potrzebowała na początek września kiecki na wesele; liczyłam na kieskę, ale bułki i okraglusieńki dekolot rozwiąły liczenie. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 13.07.2012; N: *magda2em*].

2. 'emfatycznie o kwocie pieniędzy lub odcinku czasu: cały; pełny; równy; z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od *okragluški*': hej okraglusieńki rok z wami jestem!!!! i strasznie się z tego cieszę. www.wegietarianie.pl [forum dyskusyjne, 14.06.2009; N: *jazz*]. ~ 12 maja... jeszcze 3 miesiące i 16 dni i będzie okraglusieńki roczek od OWF 2010. edytabartosiewicz.wordpress.com [forum dyskusyjne, 12.05.2011; N: *moi*].

okragluški przym.

1. 'emfatycznie: okragły; z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od *okraglusi*': Witam, chciałabym poradzić się Was jeśli chodzi o wagę szczeniaków. Moja Dolly ma 9 tyg i wazy 3.9 kg, jest malutka i drobnitka w porównaniu z innymi bullami, choć brzuszek okragluški. Czy mam powody do niepokoju? www.bulterier-forum.pl [forum dyskusyjne, 29.02.2012; N: *babylwgold*].

2. 'emfatycznie o kwocie pieniędzy lub odcinku czasu: cały; pełny; równy; z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od *okraglusi*': Aż się przypomina moja mama, zawsze przestrzegająca mnie przed fastfoodami, która przez okragluški rok karmi domowników gotowanymi ziemniakami, smażonym mięsem i białymi bułkami z supermarketu. weronikabloguje.blox.pl [forum dyskusyjne, 30.07.2010; N: *rychezalotarynska*]. ~ A ja mam jeszcze calusienki okragluški miesiąc wakacji szkoda tylko że trzeba od października wynieść się z ciepłutkiego domku. www.insomnia.pl [forum dyskusyjne, 24.08.2010; N: *matdes*].

okragluteńki przym.

1. 'emfatycznie: okragły; z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od *okraglutki*': Basiu chlebek wygląda bardzo smakowicie:) ...a bochen okragluteńki:) u mnie zawsze jakies cuda na boku wyrastają:) pozdrawiam. smakimojekuchni.blox.pl [forum dyskusyjne, 08.05.2011; N: *jolantaszyndlarewicz*]. ~ Okragluteńki Hiduś! :) www.photoblog.pl [komentarz do zdjęcia konia, 12.06.2011; N: *bluehorse*].

2. 'emfatycznie o kwocie pieniędzy lub odcinku czasu: cały; pełny; równy; z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od *okraglutki*': To był ongiś wielki piłkarz, potem gorszy trener, a teraz zajmuje się polityką – tyle tylko, że na działce sportowej. Przyjechał, bowiem w szkole tej zbudowano boisko ze sztuczną trawą, na którym da się grać w gałę okragluteńki roczek. zielony.blog.w.interia.pl [GW 11.04.2005, felieton, Mn., Tr. (K. Staszewski)].

okraglutki przym.

1. 'emfatycznie: okragły; korpulentny, tęgi': Raz śnił, że miał wielgachnego, sięgającego podłogę fiutka, okraglutkiego niczym klucha na kopytko, które uwielbia jeść ze skwareczkami

i cebulką. Nep. SK, 52 [*powieść, D, Tp.; N: K II, ps., prostytutka, Warszawa; O: K IV, sutenerka, ciotka N, Warszawa; Ind., Nof., N<O; o kochanku*]. ~ Lenka jest okraglutka, rumiana i pochodzi z bylej Czechosłowacji. Czerw. P, 135 [*powieść, Mn., Tpr. (M, ur. w 1972: ponad 30, w., dziennikarz, Warszawa)*]. ~ Moje są, jak widział, podobne do jabłuszek, takie okraglutkie, a twarde! Bo u drugich... Ech, u drugich! Bo i flaczate, wymiaste albo takie małe... Mort. C, 1284 [*powieść, D, Tp.; N: K II, ps., 2 klasy gimnazjum w mieście, wieś; O: M II, partyjny, wieś; Ind., Nof., N<O; w domu N; gra miłośna w sytuacji zagrożenia*].

2. 'emfaticznie o kwocie pieniędzy lub odcinku czasu: cały; pełny; równy': [...] przyrzekłem solennie, że przez cały okraglutki kwartał nie będę naciągał Czytelników, nie będę żebrał, naprzykrzał się i dobierał się do kieszeni. Nowak. L, 138 [*felieton, Mn., Tr. (M IV, dr filologii polskiej, pochodzi z Krakowa, Londyn, 1954)*].

okragła data rzecz. 'data, której numer porządkowy odpowiada liczbie 10, jej wielokrotności lub połowie takich liczb, bądź też oddalona od pewnego momentu o odcinek czasu mierzony jednostkami standardowymi większymi niż dzień albo równy 10 dniom lub wielokrotności 10 dni'. PJZ, 243. ~ Potrzebna jest okragła / data, godzina zero, / by się w tej okragłości / mogła zmieścić, umościć / ta, co zwykle uwiera / kanciasto, co urąga / szorstkim brakiem ogłady: / sztucznie radośni, głośni / żyjemy; jutro dopiero / śmierć codzienna i ciągła / wda się w nowe układy / z tym, kto umiera. Bar. W, 111 [*wiersz*].

okragła liczba rzecz. 'liczba mająca na końcu zero'. USJP, II 1235. ~ *Ładna okragła liczba – 100 dni bloga * Przez pierwsze kilkanaście dni po założeniu go nie prowadziłam, ale licznik, to licznik. juliapalette.pinger.pl [*blog, 08.01.2012; N: juliapalette, K, licealistka*]. ~ Kolejna okragła liczba polskiej Wikipedii. Jest 900 tys. haseł / Do miliona brakuje niespełna sto tysięcy haseł. Polska Wikipedia świętuje okragłą liczbę wpisów i ogłasza konkurs dla swoich użytkowników. interaktywnie.com [*tytuł, lid artykułu, 13.06.2012; N: K, E. Gazda*]. ~ Pytanie do drobnicy: Czy kupujecie okragła liczbę akcji? / Czy kupujecie i sprzedajecie

okragle liczby akcji chodzi mi o 100, 500, 1000 itd... Ja osobiscie kupuje za pewien % portfela i nie staram sie aby byla to okragla liczba. www.parkiet.com [*forum dyskusyjne, 24.08.2005; N: jadek*].

okragła rocznica rzecz. 'rocznica, której numer porządkowy odpowiada liczbie 10, jej wielokrotności lub połowie takich liczb'. PJZ, 243. ~ 100 lat wojskowych Powązek. Mija okragła rocznica założenia nekropolii. warszawa.naszemiasto.pl [*tytuł artykułu, 14.08.2012*]. ~ Okragła rocznica salezjana. www.lubin.pl [*tytuł informacji o 20-leciu Salezjańskiego Liceum Ogólnokształcącego, 08.09.2012*].

okragła suma / sumka rzecz. 'spora ilość pieniędzy, duża gotówka': Mam przyjaciela Żyda, chce mieć w hallu wymalowanych fruujących rabinów i uroczę kózki, oferował mi okragłą sumkę, żebyś tylko to zrobił... Stein TP, 182 [*powieść, D, Tp.; N: M, pośrednik, USA; O: M II, fałszerz obrazów, pochodzi z Francji; Ind., Nof., N-O; w hotelu*].

okragławo przysł. 'owalnie': W zaroślach nad rzekami, potokami i na brzegach tych potoków rośnie lepiężnik różowy (Petasites officinalis Moench.) z rodziny astrowatych złożonych, nazywany czasem wielkim podbiałem. [...] Bardzo duże liście do 1m długie i 60 cm szerokie mają kształt nerkowaty lub okragławo sercowaty. abczeliarstwa.republika.pl [*artykuł, Mn., Tr.*].

okragławy przym. 'prawie okragły, owalny'. USJP, II 1235. ~ W zeszłym roku pokazywali na szkicach (tak sądzę) wizję nowego garbusa. Faktycznie większy, ostrzejsze linie, nie taki okragławy. Pewnie wpadnie w gusta bardziej niż poprzednik. Tylko czy o to chodziło VW? To jest kontynuacja historii. Od sprzedaży w milionach jest Polo, Golf i Passat. moto.onet.pl [*forum dyskusyjne, 13.01.2010; N: ~garbi*]. ~ Leszczyna jest krzewem dorastającym do 8 m wysokości, o ciemnej gładkiej korze. Liście mają kształt okragławy lub jajowaty, na szczycie krótko zaokrąglone a u nasady sercowate, na brzegu nierówno potrójnie lub poczwórnie ząbkowane, spodem owłosione. abczeliarstwa.republika.pl [*artykuł, Mn., Tr.*]. ~ Kwiaty

pojedyncze lub zebrane w kilkukwiatowe kwiatostany. Płatki różowe, rzadziej białe. Owoce zmienne pod względem kształtu, okrągławe do gruszkowatych, bez gruczołków. www.encyklopediasna.pl [artykuł, Mn., Tr. (M, W. Dąniewlewicz); o dzikiej róży].

okrągłe zero rzecz.

1. 'nic, ekspresywnie: zero': WCZORAJ MIAŁAM 0,13 EURO, A DZIŚ OKRĄGŁE ZERO, OD CZEGO TO ZALEŻY, I CO ZROBIĆ, BY SUMA JAKĄ POSIADAM POZOSTAŁA NA MOIM KONCIE. PROSZĘ O POMOCNE RADY. POZDRAWIAM WSZYSTKICH. PS. JESTEM OSOBĄ POCZĄTKUJĄCĄ ;) productforums.google.com [forum dyskusyjne, 05.10.2011; N: K]. ~ Bezlitosna jest tabela ekstraklasy dla piłkarzy Podbeskidzia. Mało zaszczytne, ostatnie miejsce w gronie 16 zespołów, okrągłe zero w kolumnie „zwycięstwa” i ledwie dwa zebrane punkty – wszystko to połączone w jedną całość tworzy obraz nędzy i rozpaczy. gazetacodzienna.pl [lid artykułu, 24.10.2012; N: BeKa].

2. 'lekceważąco, obraźliwie: osoba pozbawiona wartości pod pewnym względem'. PJZ, 243.

okrągło przyst.

1. 'bardzo dużo': okrągło – 1) stale; 2) bardzo dużo. pl.wiktionary.org [hasło słownikowe]. *Więzienne.

2. 'stale': okrągło – 1) stale; 2) bardzo dużo. pl.wiktionary.org [hasło słownikowe]. *Więzienne.

3. 'w całości; równo, prawie równo': Jako świeżo upieczony doktor praw i szczęśliwy małżonek wstąpiłem na służbę do krakowskiego oddziału Banku Gospodarstwa Krajowego, w którym przepracowałem okrągło ćwierć wieku [...]. Kudł. MS, 133 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (autor)].

okrągłostołowy przym. 'związany z obradami Okrągłego Stołu': Dla opozycji rozmowy „okrągłostołowe” były, a w każdym razie takie odniosłam wrażenie, najważniejszą sprawą w życiu. Jak. T, 153 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (K II, wh., dziennikarka, Warszawa)]. ~ Rząd rządem, ale trzeba wziąć pod uwagę, że kierownictwo większych zakładów pracy na podstawie okrągłostołowej umowy pozostało z reguły to samo i realizowało program gospo-

darczy tak, żeby udowodnić tym, którzy proponowali reformy, że to się nie uda. Rew. ZK, 129 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; N: M III, aktor, satyrk, zach., Warszawa]. ~ Uzurpacja, tak skuteczna w zdobywaniu władzy przeszłości, za sprawa okrągłostołowych debiłów stała się w naszym kraju, narzędziem politycznym. wiadomosci.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 25.03.2012; N: Istanczyk].

okrągłości rzecz., w lmn. 'zaokrąglone, pulchne części ciała, zwłaszcza kobiety': Ubóstwiał Żorż tę swoją drugą ślubną, bo przepiękna była, cudo, szkielet, skóra i kości, patyk, słomka, trzcinka, Twiggy, Kate Moss, zapalka – jego typ! Nie to, co te moje niemodne, wiktoriańskie okrągłości. NKJP [A. Bojarska, M. Bojarska, Siostry B., 1996]. ~ Ja po prostu tym pisarzem nie interesuję się... opisuje taki, plecie... że już tysiąc lat żyje, że gdyby odczytał znaki z twarzy tego Nestora, to mógłby odczytać przyszłość Europy, to znów, że Rachela ma „okrągłości”, jednym słowem duby smalone o dupie, tyle że po francusku, a ta twoja francowata klaka... – pienieł się dalej. Róż. P, 308 [komentarz autorski, Mn., Tr. (autor)]. ~ Ileż można chodzić w zbyt luźnym, kryjącym okrągłości swetrze, czy innym tego typu ciuchu. NKJP [„Kurier Powiatu Kwidzińskiego” 10.12.1999 r, artykuł; N: K].

okrągłość rzecz.

1. 'w odniesieniu do sposobu mówienia i pisanja, a także poruszania się: niezwykła płynność, swoboda, potoczność'. PSWP 26, 185. ~ Nic w monografii – mimo że autor umie „współżyć” z twórcą i w piękno się wczuwać – z polotów wrażeniowca, z taniego rozmachu literackiego, z wdzięcznej okrągłości zdań. Ścisłość i konsekwentne przeprowadzenie każdej tezy, praca badacza czującego odpowiedzialność za to, co daje. NKJP [„Pamiętnik Literacki” 20/1923, recenzja.; N: K. Wojciechowski, Lwów; Zygmunt Szweykowski: Powieści historyczne Henryka Rzewuskiego. Warszawa, 1922. (Studia z zakresu historii literatury polskiej, Nr. 1), 8°, str. IX+332.]. ~ I bardzo znowu podoba mi się i jasny jest w całej okrągłości ten fragment, aż tu ... [Usenet – pl.hum.poezja, forum dyskusyjne, 17.08.1998; N: „iola” i in.; o wierszu].

2. 'żartobliwie o cesze jubileuszu, rocznicy, dacie; liczbie: bycie okrągłym': A jednak okrągłość dat i liczb pobudza do refleksji i wspomnień. NKJP [*Polityka* 2401, 17.05.2003, felieton; N: M, L. Stomma]. ~ Msze święte, defilada na miarę skromnych możliwości pozbawionego garnizonu miasta wojewódzkiego, przemowy i wieńce pod pomnikiem Marszałka. Z racji „okrągłości” rocznicy i kreatywnego wojewody – gospodarza imprezy – pewnie trochę oryginalnych atrakcji. Tak zapewne wyglądać będą obchody rocznicy odzyskania przez Polskę w 1918 roku niepodległości. NKJP [*GW Białystok* 24.10.2008, artykuł; N: M, J. Medek]. ~ Milenijne szaleństwo może wydawać się o tyle dziwne, że w naturze nic nie dzieli się przez tysiąc. Miły dla oka pozór „okrągłości” liczby 1000 wiąże się przede wszystkim z tym, że w kręgu kultury zachodniej na co dzień stosujemy system dziesiętny – prawdopodobnie dlatego, że ewolucja sprawiła, iż urodziliśmy się wyposażeni w 10 palców u rąk (pierwsze kręgowce lądowe miały od 6 do 8 palców). NKJP [*DZP* 31.12.1999 r, artykuł; „*Spór o nowe tysiąclecie*”].

okrągły przym.

1. 'o kwocie pieniędzy, odcinku czasu, o cenie: cały; pełny; równy': Gdyby to było czterdzieści patoli, to ani byś się pan obejrzał, a miałbyś okrągły milion. Niv. K, 172 [*autobiografia, D, Tp.; N: M II, impresario USA; O: M II, początkujący aktor angielski; Ind., Nof., N-O; w barze; o grze na wyścigach*]. ~ Ładny mues. Okrągłe dziewięćdziesiąt dla was, po trzydzieści na łeppek, szczury. Daję piętnaście twardych, resztę w motylach. Woj. C, 393 [*powieść, Mn., Tpr. (M)*]. ~ Do kęp egzotycznych drzew i intensywnie zielonych krzewów przytuliło się kilkanaście białych kontenerów i pracujący okrągłą dobę generator prądu. Mich. T, 13 [*książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (M II, wt., inżynier zatrudniony w Nigerii)*]. ~ Nie wiem, czy przekonałem sceptyków, ale przydałby się nam dzisiaj zapowiadacz numerów w programie kabaretowym granym przez okrągły rok. *Polityka* 51/52/2008, 169 [*felieton, Mn., Tr. (M, R.M. Groński)*].

2. 'o wypowiedzi, tekście: poprawny, potoczysty, harmonijny, gładki (niekiedy także niewiele komunikujący, nieszczerzy)': [...] film odnosi

sukces, zostaje zaproszony do Cannes, a jego reżyser – cyniczny hochsztapler i nieuk – okrągłymi zdaniem mówi o sztuce. *RZP* 15/2003, 15 [*recenzja, Mn., Tr.*]. ~ A pointa zwała z nóg: premier rzuca okrągłe zdanka w twarz szefowi MSZ Francji. Szczyt banału i nudziarstwa? *GW* 255/2002, 2 [*recenzja, Mn., Tr.; o filmie o premierze*].

okrągły jak księżyc przym. 'o wysokim stopniu intensywności cechy: bardzo okrągły': Zagryzłem zęby. Do Jasia trzeba mieć cierpliwość, to nie Bartuś, który gada za trzech. – Grozi mi pała na koniec semestru. Czaisz? Zero okrągłe jak księżyc. – Jasiak popatrzył na mnie, wyraźnie szukając zrozumienia. Kiwnąłem głową. NKJP [*M. Strękowska-Zaremba, Detektyw Kefirek i pierwszy trup, 2011*].

okrągły jubileusz rzecz. 'taki jubileusz, który liczy 10 lat lub wielokrotność tej liczby, ewentualnie jej połowę': CZĘSTOCHOWA: Arcybiskup Józef Życiński, metropolita lubelski świętował wczoraj na Jasnej Górze 30-lecie kapłaństwa. Razem z nim okrągły jubileusz obchodziło 21 kapłanów z kilkunastu kościołów rozsiansych po całym kraju. NKJP [*TŚ* 22.05.2002, artykuł; N: MP]. ~ Okrągły jubileusz 50-lecia istnienia opolskiego Zespołu Szkół Elektrycznych uczczono wystawą poświęconą historii szkoły i jej największym osiągnięciom. NKJP [*TŚ* 30.03.2001, artykuł; N: K, M. Kaczor]. ~ W ubiegłą niedzielę, 21 września mieszkańcy, Niedobczyc świętowali 790-lecie swojej dzielnicy. [...] Okrągły jubileusz 790-lecia stał się przyczyną hucznych obchodów dla mieszkańców i sympatyków dzielnicy. NKJP [*„Nowiny Tygodnik Rybnicki”* 23.09.2008, artykuł; N: M, L. Żyła].

okrągły stół rzecz. 'rozmowy przedstawicieli grup reprezentujących różne stanowiska, które mają służyć rozwiązaniu jakichś problemów, podjęciu pewnych decyzji'. Głow., 420. ~ W tej rozmowie, która odbyła się mniej więcej na półmetku „okrągłego stołu”, nie było z mojej strony żadnego wykrętu. Jak T, 146 [*książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (K II, wh., dziennikarka, Warszawa)*]. ~ Zwrot w satyrze politycznej nastąpił po „okrągłym stole”. Nagle obok wyśmiewanych „onych” pojawili się „na-

si” – twierdzi Sławomir Kmiecik. [...] Podział „my” i „oni” nie przebiega już na linii społeczeństwo – władza. Sami sobie tę władzę wybieramy, a z siebie śmiać się nie lubimy. DZP 303/2011, 05 [artykuł, Mn., Tpr.].

okrażonko rzecz. ‘emfaticznie: okrażenie’: Plagiat 199 jest wporzo. Prochu jeszcze nie wymyślili ale czad, energia, wdzięk i pasja do garnia i śpiwania była obecna. Towarzystwo sympatyczne. Godzinka przed Kultem niezmarnowana. A i płytka w aucie już któreś okrażonko robi. Jeżeli dodać wyjątkowe wyczyny Kulta (toż to szoł był przynajmniej w Poznaniu) to była chyba najlepsza pomarańcza Pozdro dla Wrocka i okolic :) [www.kult.art.pl \[forum dyskusyjne, 31.10.2008; N: Makary Strzała, Poznań\]](http://www.kult.art.pl/forum/dyskusyjne). ~ zbieranko, zbieranko, sam się skusiłem... chyba drugie okrażonko się szykuje. [blog.parkiet.com \[forum dyskusyjne, 29.12.2010; N: kwasuMasu\]](http://blog.parkiet.com/forum/dyskusyjne). ~ Borkowo małe okrażonko stępikiem dla zapoznania się z koniśm. [grono.net.pl \[N: Małgorzata \(Gosia; \)\]](http://grono.net.pl).

okres rzecz. ‘miesiączka, menstruacja’: Mam nieco problem :(Chyba panikuję i nie wiem co mam zrobić. Spóźnia mi się okres ok. tygodnia. [...] Testu ciążowego się boję :(Myślałam też że może przez to że kilka dni po okresie byłam oddawać krew, zasłabłam i byłam nieco osłabiona jakiś czas ale to chyba nie ma nic do mojego okresu który powinien już być :(Czy ja panikuję? :(Masakra... szafiaranka.pl [forum dyskusyjne, 13.03.2011; N: Marsymiliana]. ~ Niedawno znowu miałam krwawienie więc już jestem spokojna, to jest okres ale w bardzo zwolnionym tempie:-) A lekarz nie chciał wywołać okresu, musiałam pilnie zacząć brać tablety od zaraz heh. [wizaz.pl \[forum dyskusyjne, 21.07.2011; N: magda988\]](http://wizaz.pl).

okres / sezon ogórkowy rzecz. ‘letni (zazwyczaj) okres zastoju, stagnacji w pracy, w życiu kulturalnym, politycznym itp.; ogórki’. PSWP 26, 128. ~ Wakacje, czyli okres ogórkowy. [redlog.pl \[tytuł artykułu R. Leszczyńskiego, 18.06.2009\]](http://redlog.pl). ~ Zaznacza też, że co prawda nie potrafi poprzeć tego żadnymi badaniami, ale jest zdania, iż w okresie ogórkowym sprzedają tygodników utrzymuje się na w miarę wysokim

poziomie, od nich ludzie nie odpoczywają, tak jak od dzienników. [natemat.pl \[blog, 2012; N: M, K. Majdan\]](http://natemat.pl). ~ Mniej więcej za 2 miesiące rozpocznie się najmniej obfity w premiery okres, tak zwany sezon ogórkowy. Czy w tym roku podczas wakacji znów pojawi się tylko kilka interesujących gier? Nie, wszystko wskazuje na to, że czeka nas najgorętszy sezon ogórkowy ostatnich lat, nie tylko w kontekście termiki. Przyjmijmy, że sezon ogórkowy (określenie przecież zupełnie umowne) rozpoczyna się w dniu zakończenia roku szkolnego w Polsce – w tym roku wypada to na 29 czerwca – i trwa do ostatniego dnia sierpnia, kiedy to uczniowie znów wyruszą do szkół. [polygamia.pl \[blog, 06.05.2012\]](http://polygamia.pl).

okresiczek rzecz. ‘emfaticznie: menstruacja; okres’: Okresu można powiedzieć nie miałam 2 miechy (tzn miałam taki jdnodniowy-ale tego nie brałam pod uwagę). Tłumacze to tym że po karmieniu piersią i rozpoczęciem od razu diety-organizm mi sie trochę poprzestawiał...ale dzisiaj dostałam okresiczek – więc humor mam już lepszy ;-P. [f.kafeteria.pl \[forum dyskusyjne, 17.03.2011; N: rybka:\]](http://f.kafeteria.pl/forum/dyskusyjne). ~ Na razie koleżaneczka czeka na okresiczek. Jak okresiczku nie będzie, wtedy będzie teściczek :brzydał: [wizaz.pl \[forum dyskusyjne, 14.02.2012; N: stygmatek\]](http://wizaz.pl).

okresik rzecz. ‘emfaticznie: menstruacja; okres’: potrzeba mi tu rady doświadczonej koleżanki spodziewam się okresiku (od tygodnia się spodziewam:) bo jest on dla mnie bardzo ważny ale boję się, że mnie zaskoczy w nocy, wstaję rano a tu niespodzianka i moje pytanie – jak w takim wypadku liczyć dzień rozpoczęcie okresu? od tego dnia, w którym wstaję i go widzę, czy może zaliczyć dzień poprzedni, chociaż sama nie wiem pogubiłam się. [www.sciaiga.pl \[forum dyskusyjne, 28.10.2005; N: K\]](http://www.sciaiga.pl/forum/dyskusyjne). ~ dzisiaj coś troszkę o mnie bo właśnie dostałam okresik i mam doła i bolący brzuszec >>> nie-zla-mama.forumotion.com [forum dyskusyjne, 12.01.2009; N: dagolis, 30, Białystok]. ~ Niech wejdą wszystkie dziewczyny, które dziś dostały okresik! Tak. Dostałyście okres? A powiedziałyście już mamie? Ja nie :((Wstydzę się! [zapytaj.onet.pl \[temat forum dyskusyjnego, 16.02.2012; N: K\]](http://zapytaj.onet.pl).

okresisko rzecz. ‘z niechęcią: menstruacja; okres’: Tak, Always nie są dobre – mają tą taką ceratę i ona utrudnia dostęp powietrza, poza tym to co będzie z Ciebie leciało przez pierwsze tygodnie to nie taki tam okresik tylko okresisko GIGANT :))) www.grupy.otopr.pl [forum dyskusyjne, 22.01.2002; N: Marynatka]. ~ Ja po treningu, leje się ze mnie okresisko / brzuszek.net [forum dyskusyjne, 18.11.2010; N: Morphinum, Łódź]. ~ Okresiska dalej nie dostałam, a spalam nawet z podpaska, coby sie nie zdenerwować rano... f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 21.11.2005; N: padlinka].

okresówka rzecz.

1. ‘okresowa regulacja czegoś’: Jestem specjalistą inspektorem BHP. Jestem po szkoleniu okresowym dla pracowników służb BHP (więc okresówka mnie nie interesuje). nowy.bhpforum.pl [forum dyskusyjne, 18.02.2008; N: mitas]. ~ Według mnie nie ma lepszego systemu podmiany wody w akwarium niż ciągła podmiana – to jest bardziej zgodne z naturą. Zauważmy, że sporo ryb podchodzi do tarła po gwałtownych zmianach parametrów wody co oznacza nadejście pory deszczowej a więc mnóstwo pokarmu. Poza jakimś problemem typu „awaria w sieci wodociągowej” nie widzę żadnych przesłanek, aby udowodnić wyższość okresówki nad ciągłością. No chyba, że wplątamy w to odmulanie dna to wtedy okresowo robimy to lepiej. [...] Z innych forów znam ludzi, którzy mają „okresówkę” z wykorzystaniem elektrozaworu tj. podmienia się codziennie o pewną ilość wody, ale nie w sposób ciągły tylko timer włącza elektrozawór. www.akwa.szczecin.pl [forum dyskusyjne, 04.03.2011; N: zulix, 46, Rzeszów; o wymianie wody w akwarium]. ~ leki to raczej nie okresowka, chyba że z racji na krótki okres ważności nie można ich dostarczyć z góry bo trzeba najpierw naprodukować nowych. www.bizzone.pl [forum dyskusyjne, 21.02.2008; N: StawekP].

2. ‘okresowe badanie zdrowia’: Tak, nic dodać nic ująć Małgosia wyjaśniła dokładnie. Zarówno urlop macierzyński jak i urlop wychowawczy nie są „chorobą” – nie ma więc podstaw do kierowania pracownika na badania kontrolne i wymagania od niego przedstawienia stosownego zaświadczenia. No, chyba, że w międzyczasie straciła ważność „okresówka”... fo-

rum.bhp.com.pl [forum dyskusyjne, 29.04.2006; N: ewania, K, Warszawa]. ~ tak, okresówka i badania są do obu bloków programowych. www.wagaciezka.com [forum dyskusyjne, 02.04.2012; N: bially33, Chetm; „Re: mam kurs na przewóz rzeczy a kurs na przewóz osób”]. ~ yuraa napisał/a: przyszedł czas na badania okresowe to i zrobiłem. / aż tyle tych badań? to jest twoja okresówka czy na własne życzenie tak się dałeś yuraa przelecieć? no i gratuluje wyników. komudzwonia.pl [forum dyskusyjne, 01.09.2010; N: evita, 46, Wielkopolska].

3. ‘okresowe badanie techniczne pojazdu’: Witam mam pytanie odnośnie przesyłania danych do cepiku. Zgodnie z dz.u.118 z 2010 przesyłamy 1. dane o terminie badania technicznego (np okresówka z wynikiem pozytywnym) 2. dodatkowe po kolizji dla ubezpieczenia 3. które skótkowały zatrzymaniem dowodu rej. podczas badania technicznego. www.norcom.com.pl [forum dyskusyjne, 14.09.2011; N: benz13, Gowarczów].

4. ‘zasilek okresowy, zapomoga okresowa’: Zasada „czy się stoi, czy się leży – okresówka się należy” świetnie funkcjonuje w pomocy społecznej i na pewno przyczynia się do wzrostu liczby pieniaczy, awanturników i cwaniaków wśród klientów MOPS-ów. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 16.08.2011; N: olek12]. ~ Swoja droga dziwna trochę ta kwota okresówki bo alimentów nie wlicza się do dochodu a posiłek w szkole to jest dla dziecka a pani ma przeżyć za 34zł? cos tu nie tak. forumprawne.org [forum dyskusyjne, 28.01.2010; N: jowita0508]. ~ witam mój syn je obiady w szkole ale on przychodzi ze szkoły i jest głodny potrzebuje zjeść a do świetlicy w szkole też chodzi i ja od marca ide na kurs z mopru okresówki mam 34 zł a celówki co drugi miesiąc 100zł lub 150zł [...] dochód na osobę nie przekracza 351zł zwanej kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a z decyzji z okresówki pisze tak rodzina strony [...] przyznany zasiłek okresowy ustalono w kwocie 33,61 forumprawne.org [forum dyskusyjne, 29.01.2010; N: izaura26].

5. ‘zatrudnienie okresowe, praca na okres próbny’: Byłem w sklepie, ale nie po angaż i dowiedziałem się, że ma to być zatrudnienie na długo a nie okresówka. Innymi słowy jeżeli ktoś się sprawdzi w okresie próbnym to może

liczyć na pełny etat. podforak.rzeszow.pl [*forum dyskusyjne*, 12.06.2010; N: *zulix*].

6. 'zezwoleń okresowe': jak wykonujecie takie badanie – Pojazd z gazem bez wpisu gaz PC z WK, okresówka z gazem, zaświadczenie z P, i do WK a tak po mojemu to jak klient ma homo na montaż instalacji gazowej to co stoi na przeszkodzie wbicia „gaz” w DR. www.norcom.com.pl [*forum dyskusyjne*, 25.08.2011; N: *S.K.P-POZNAŃ*]. ~ Anonymous pisze: no ok 3 tys, chyba że to okresówka to 600-650 zł a co masz na myśli „okresówka”???? ja robiłem na przewóz rzeczy za 700zł w 2008r i to jest na 5lat, po tym okresie jest kurs dokszałcający, wtedy kosztował ok 300zł, na następne 5lat i tak non top, a słyszałem, że to się zmieniło, że na pierwszy raz kosztuje ok 3000zł... www.kolo.lm.pl [*forum dyskusyjne*, 17.04.2011; N: *Gość*].

7. 'rzeka, strumień, ciek pojawiający się okresowo': Ponieważ zawsze mnie ciągnęło do różnych strumyczków, cieków, rzeczek, mostków itd. to pojechałem i dotruchtałem w jedno miejsce, gdzie okresówka „Łaznowianka” przepływa pod szlakiem kolejowym Koluszki-Piotrków. skibabike.bikestats.pl [*blog*, 06.03.2010; N: *M*].

określono rzecz.

1. 'emfaticznie: określenie': Akacja, ja to nazywam po prostu – legwan :) / Mirro – jesteś mistrzynią w słowotwórstwie – bardzo ładne określonko. www.styl.pl [*forum dyskusyjne*, 28.06.2008; N: *akacja*; O: *Mirro*]. ~ ej morze jak widac jest czyste, to tylko takie knajackie określonko... picasaweb.google.com [*komentarz do zdjęcia*, 28.10.2009; N: *bartłomiej kaczyński*].

2. 'ironicznie, z sarkazmem: obraźliwy epitet, obelżywe wyzwisko używane w celu obniżenia czyjegoś prestiżu': Nowe określonko :) „Niepełnosprytny oszołom” – jak się Wam podobają? :D Bo mnie bardzo, zwłaszcza w kontekście osoby, której dotyczy :-PP forum.gazeta.pl [*forum dyskusyjne*, 28.04.2004; N: *the_dzidka*].

określony przym. 'w języku propagandy: eufemistyczna nazwa dotycząca znanego przeciwnika politycznego'. PSWP 26, 192. **Polityczne z okresu Polski Ludowej*.

okręcanie (sobie) kogoś wokół palca rzecz. 'całkowite podporządkowywanie sobie

kogoś': Reasumując owo okręcanie wokół palca to nic innego jak granie na pierwotnych instynktach – seks, opiekuńczość wobec samicy etc. plus typowo ludzkich cechach jak dopieszczanie ego. www.wykop.pl [*forum dyskusyjne*, 2010; N: *Luthrien*]. ~ Uwodzenie to niezbyt łatwy temat. Paru szczęściarzy wydaje się mieć niezwykle dar do tego. Im poznanie nowych kobiet, tworzenie z nimi związków, czy nawet okręcanie ich sobie wokół palca, przychodzi wręcz z dzieciinną łatwością. www.mancer.pl [*artykuł*, 30.08.2011; N: *Mancer*]. ~ Niegdyś kobiety zdawały sobie sprawę, że „okręcanie sobie mężczyzny wokół palca” ma źródło w kobiecości, nie w wykształceniu czy inteligencji. Dziś motywują mężczyzn do walki z kimś, kogo powinni oni nosić na rękach – krytykuje filozofka Magdalena Żuraw. www.agatapassent.pl [*TWÓJ STYL 10/2008, felieton*].

okręcenie kogoś wokół palca rzecz. 'całkowite podporządkowanie kogoś komuś': Przewaga kobiety nad mężczyzną tkwi jeszcze w jednym: oni są bardzo podatni na urok kobiety. Przysłowiowe „okręcenie wokół palca” nie ma źródła w naszej błyskotliwości, inteligencji, bystrości czy niewiarygodnej mocy rozumu (to czasem nawet przeszkadza), a w KOBIECOŚCI. www.rodaknet.com [*artykuł, Mn., Tr. (K, M. Żuraw, filozof)*]. ~ Do tej pory sądził, że uwiedzenie i okręcenie sobie tej małej wokół palca, będzie banalnie proste. www.telenowele.fora.pl [*telenowela*, 04.02.2012; N: *Eillen*].

ktoś / coś okręci / okręca (sobie) kogoś koło / wokół (małego) palca czas. 'ktoś całkowicie podporządkuje sobie kogoś': Komendant też się pogubił. Myślał, że okręci chłopka roztropka koło palca. Hrabia się znalazł! w baraniacy! Of. N, 170 [*powieść, Mn., Tpr.; N: M II, gospodarz, wieś*]. ~ Uprzedzając pytania: 22 lata, z nowosądeckiego, wolny i samotny Fanatyk naturalnych rudych włosów i zielonych oczu – szukający takiej dziewczyny, a znając życie okręci mnie sobie wokół palca jakaś blondynka. f.kafeteria.pl [*forum dyskusyjne*, 23.05.2011; N: *Leviatan*]. ~ Faktycznie, brzmi to wszystko jak banał ale to w takim razie dlaczego tak wiele kobiet daje się okręcić facetowi wokół małego palca? blog-mezczyzny.pl [*forum dyskusyjne*, 09.02.2009; N: *troublemaker*]. ~ Atsu, At-

su.. nigdy nie będę taka jak ona. Nigdy nie będę starała się być taka jak ona. Idealna, ładna, doskonale potrafiąca okręcać sobie ludzi wokół palca, i przez to zdaje się, że szczęśliwa. www.photoblog.pl [blog, 02.02.2012; N: Alex Shin Oscar Hektor, shiinu, 20, Paryż]. ~ Ten wspaniały kraj zaczynał okręcać nas wokół palca – dzisiaj widoki były powalające i trudne do opisania. yamahamt-03.blogspot.com [podpis zdjęcia, 07.08.2012; N: M, J. Jaroszek].

okręcik rzecz.

1. 'emfaticznie: okręt': Styczeń burzliwa to pora, ten zaś okręcik, ta łupinka ma wszystkiego niespełna trzy i pół tysiąca ton. Nowak. L, 361 [felieton, Mn., Tr. (M IV, dr filologii polskiej, pochodzi z Krakowa, Londyn, 1961)].

2. 'model okrętu, zabawka dziecinna'. USJP, II 1237. ~ Kobieta kłeka przy cysternie, stawia okręcik na powierzchni wody, popycha go lekko. NKJP [S. Mrozek, Jak zostałem filmowcem, 2004].

okręcisko rzecz. 'ekspresywnie: okręt': oj, wielkie to okręcisko (kontenerowiec chyba?). jurek.flog.pl [komentarz do zdjęcia, 2011; N: marr467]. ~ No, ale wiemy, że owe okręcisko ma swego dowódcę. plonsk.salon24.pl [blog, 17.02.2012; N: Robert Kożuchowski, Płońsk]. ~ nie no, fajne okręcisko, widać nowoczesne itp, ale żeby lotniskowiec? dla czego? dla bezzałogowych samolocików szpiegowskich? forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 01.10.2009; N: 4v].

okręgówka rzecz.

1. 'grupa drużyn w danym okręgu piłkarskim rozgrywająca mecze zgodnie z zasadą: każdy z każdym; liga okręgowa'. PSWP 26, 194. ~ Favoritem derbów wilamowickiej gminy była Wilamowiczanka, która przed tym spotkaniem plasowała się na 4. pozycji. Gospodarze, miejscowy Sokół, bez zwycięstwa wyprzedzał w tabeli bielskiej „okręgówki” tylko Bestwinę. NKJP [DZP 04.09.2003, artykuł]. ~ Poziom graczy i arbitrow w B klasie czy okręgówce jest tak samo kiepski, ci pierwsi pudlują, kiksują, myślą się, ci drudzy niestety również – zauważyła Julian Pasek z Lublina. Polityka 24/2005, 91 [reportaż, D., Tp.; N: M, Lublin; O: dziennikarz (S. Mizerski); o sędziach piłkarskich]. ~ Ostatnio w meczu w okręgówce musiałem dać dwie

czerwone kartki, bo gracze wyzwali mnie od sprzedawczyków. Polityka 24/2005, 91 [reportaż, D., Tp.; N: M, sędzia piłkarski; O: dziennikarz (S. Mizerski); o sędziach piłkarskich]. *Środowiskowe.

2. 'komisja, rada itp., której zakres działania obejmuje okręg, region'. PSWP 26, 194. ~ Z wyrokiem tym nie zgodzili się obrońcy, uważający go za krzywdzący. Apelację wniosła też Prokuratura Rejonowa, którą poparła „okręgówka”, domagając się kar bezwzględnych. NKJP [„Echo Dnia” 04.01.2006, artykuł; N: /ram/; „Gwałciciele pójda «siedzieć»”]. ~ Ława postanowiła jednak zamknąć sprawę i wydać wyrok – reszta spektaklu miała toczyć się przed sądem dębickim, bo „okręgówka” zwróciła akta „rejonówce”. NKJP [GK 10.11.2004; N: M, A. Ples].

okrętować czas.

1. 'mieszkać, przebywać na okręcie, statku'. USJP, II 1238.

2. 'angażować kogoś jako członka załogi okrętowej'. USJP, II 1238.

3. 'umieszczać kogoś na danym statku, okręcie'. USJP, II 1238.

*Środowiskowe.

okrętowiec rzecz. 'pracownik przemysłu stoczniowego (okrętowego) specjalizujący się w dziedzinie budowy okrętów'. PSWP 26, 196.

okrętówka rzecz.

1. 'technikum budowy okrętów': Jedni kończyli okrętówkę – absolwenci Technikum Budowy Okrętów, inni budowlankę – Technikum Budowlane a jeszcze inni samochodówkę [...]. lubamet.republika.pl [forum dyskusyjne, 19.12.2008].

2. 'kierunek studiów: budownictwo okrętowe': Okrętówka ma w piątek kolejny termin z Kosy, a my??? Zapewne znowu szok. wojcio.blog.student.pl [25.01.2012]. ~ Gdańska politechniczna okrętówka: o roku jubileuszowym i absolwentach / Politechnika Gdańska kształci fachowców-inżynierów w dziedzinie budownictwa okrętowego już od pierwszych powojennych dni, co potwierdza wydany 24 maja 1945 roku Dekret Rady Ministrów [...] oficynamorska.pl [tytuł artykułu, 14.10.2005; N: Czary].

3. 'lampa naftowa': Lampa naftowa tzw. OKRĘTÓWKA- Kjobenhavn. xarchiwum.pl [oferta handlowa, 15.04.2011].

4. 'wzór ułożenia parkietu': O ile podane rozmiary szczelin powstających po skurcu drewna pomiędzy poszczególnymi elementami są niewielkie, to w wypadku zastosowania nieodpowiednich materiałów do pokrycia powierzchni podłogi, może dojść do tzw. pęknięć blokowych (szczególnie częste przy wzorach ułożenia „cegiełka” i „okrętówka”, zob. ilustracja 1), w wyniku których dochodzi do zwielokrotnienia tych wartości. www.lakiery.pl [artykuł, 20.07.2006]. ~ Cegiełka (okrętówka) jest najprostszym wzorem i wiele firm go lansuje. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 28.03.2006; N: *fredi07, Krzysztof*]. ~ Parkiet posiada Krajową Deklarację Zgodności. Parkiet ułożono w tak zwane wiązanie angielskie – potocznie nazywane „okrętówką”. terazmedia.nazwa.pl [artykuł, N: *J. Kurnikowski, rzeczoznawca Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Parkieciarzy*].
5. 'farba do malowania kadłubów statków': Natomiast miałem zamiar malować HAMMERITEM, ale w między czasie wpadła mi w ręce tzw „okrętówka” czyli farba do malowania kadłubów statków, [...] „okrętówka” po zastygnięciu jest troszkę taka gumowa. www.atvpolska.pl [forum dyskusyjne, 25.09.2010; N: *dzidzius35; „Re: Malowanie ramy”*]. ~ Teraz co dalej? Na swój rozum zrobiłbym tak – brunox, jak wyschnie przeszlifować papierem ściernym, odtłuszczamy, na to farba „okrętówka”, wyschnie szlifujemy, odtłuszczamy. lakierowanko.info [forum dyskusyjne, 13.06.2009; N: *Krzysiek_wauwa*]. ~ W każdym razie muszę jakoś to wszystko wyczyścić na „picuś glancuś” i wtedy bawić się z okrętówką. W poniedziałek porozglądam się po różnych sklepach to może wyczaje farbę chlorokauczukową czy coś podobnego to na pewno dam info i ceny. www.motonews.pl [forum dyskusyjne, 05.03.2005; N: *Simon_126, Nowy Sącz*].
6. 'dział wyrobów okrętowych': Kontakt dział okrętówka / Zamówienia przyjmuje: Dział wyrobów okrętowych Ciele, ul. Toruńska 2 86-005 Białe Błota. www.bohamet.pl [ogłoszenie].

okrętówki rzecz., zwykle w lmn. 'buty żołnierzy Marynarki Wojennej': z życia okrętowego: [...] okrętówki: niebieskie miękkie buciki do ubioru ćwiczebnego MW. www.nfow.pl [forum dyskusyjne, 15.07.2005; N: *radiant star; przykłady do słownika*]. ~ Buty okrętówki buty

marynarza nowe rozm 27 czyli takie 42 doskonałe dla np grup rekonstrukcyjnych lub żołnierzy którym ich brakuje. allegro.pl [oferta handlowa, 2012]. *Środowiskowe.

okreźnie przyst. 'w sposób pośredni, nie wprost': Po co ja zresztą tak okreźnie objaśniam, kiedy sprawa jest prosta [...]. Hor. S, 10 [powieść, Mn., Tpr. (M II, śr., Warszawa)].

okreżny przym. 'taki, który przebiega w sposób pośredni, skomplikowany'. PSWP 26, 197.

okroczenie rzecz. 'stosunek seksualny': Stosunek seksualny był jeszcze zasobniejszy: [...] „okroczenie”, „orka”, „otupywanie”, „paćkowanie”, „parowanie”, „pitegrzanie”, „popychanko”, „popierdółka”, „popukanko”, „porypek”, „posuwka”, „prucie”, „przykowanie”, „pychówka”, „rozkołys”, „rureczka”, „sztos”, „tyranko”, „wecowanie” i „wtryskanie”, tudzież kilkanaście innych prostych, nie licząc złożonych (jak „grzanie kichy”, „maczanie ogóra”, „pociąganie ojcem”, „tango z bolcem”, „wrzucanie pałki” czy „zabawa dla małego”). m.tu-lulu.ru [W. Łysiak, Lider, 2008, powieść, Mn., Tr.; o grypszerze].

okroić / okrajać czas.

1. 'okraść': Pozatym myślicie ze jakis @*%&# (*@&*#! ktory chcial Cie ciachnac, okroic, sklepac or smth da sobie po przejechaniu mordy zrobic opatrunczek i na blue poczekac? widac ze tylko teoretyzujecie. budo.net.pl [forum dyskusyjne, 06.09.2002; N: *3mbri0n, Dolny Śląsk*]. ~ Wątek: Byle by nas okrajać jak się da i na czym się da. gielda.onet.pl [temat forum dyskusyjnego, 2010].

2. 'zredukować, zmniejszyć, uszczuplić o pewną część': Premier Donald Tusk chce znacząco okroić plan pracy rządu na ten rok? www.polskieradio.pl [tytuł informacji, 20.02.2011]. ~ Gracze konsolowi, na sprzęcie z 2005 roku muszą liczyć, że producentom gier będzie chciało się okrajać grafikę z fajerwerków, by ci mogli je odpalić. grypanie.blogspot.com [artykuł, 08.08.2012; N: *T. Kanicki*]. ~ Czy zwiększona odległość (przez adapter) między body a obiektywem będzie dodatkowo powiększać i okrajać obraz? forum.olympusclub.pl [forum dyskusyjne, 15.04.2010; N: *andrut*].

okrojenie rzecz. ‘zmniejszenie, zredukowanie, uszczuplenie czegoś o jakąś część’: Jednak drastyczne obcięcie kosztów pracy i okrojenie regulaminu ochrony pracy – to dla wielu Greków warunki nie do przyjęcia. [www.ekonomia24.pl \[artykuł, 13.10.2012; N: gwol\]](#). ~ Zawężenie nowego programu tylko do rynku pierwotnego to z kolei dobry kierunek z punktu widzenia gospodarki (program będzie wspierać budownictwo mieszkaniowe), choć z punktu widzenia samych nabywców będzie to oznaczać okrojenie dostępnej puli lokali z najtańszych mieszkań (przede wszystkim w tzw. wielkiej płycie). [serwisy.gazetaprawna.pl \[artykuł, 15.10.2012; N: K, K. Siwek, M, B. Turek \(Home Broker\)\]](#).

okrojony przym. ‘pomniejszony, uszczuplony o jakąś część’: No bo po prostu ukazał się w „Tygodniku” mój pierwszy felieton, pod tytułem „I znów na starcie”. Tak więc po długich a ciężkich cierpieniach komuchy wypuściły coś z pyska – tyle że felieton okrojony, ale ostatecznie ujdzie. Kisiel. D, 561 [*dziennik, 1971, Mn., Tr. (autor)*]. ~ Poza wypuszczaniem niedokończonych gier (i sprzedaży ich zakończeń jako „płatne dodatki”) przyszedł czas na walkę w rynku wtórnym. Kupując grę Socom 4 tylko pierwszy właściciel otrzymuje pełną wersję gry, natomiast odkupujący grę od kogoś otrzymają okrojoną wersję (chyba, że dopłacą 15 dolarów). [www.wykop.pl \[informacja, 2011; N: rss\]](#).

o krok od czegoś, przyst. ‘bardzo blisko, nieopodal, tuż’: A co w tym wszystkim najmilsze, to że mieszkaliśmy dosłownie o krok od Old Vic na Waterloo Road, gdzie za niewielkie pieniądze szłyśmy sobie na jaskółkę, by tam opłakiwać Romea i Julię, tupać i gwizdać na Garbusa, zaśmiewać się do łez z żółtych pończoch Malwolia... Car. W, 57 [*powieść, D, Tp.; N: K II, akrobatka; O: M II, dziennikarz; U: K III, garderobiana, Londyn; Ind., Nof., N-O; w garderobie*].

okropa rzecz.

1. ‘o czymś złym, budzącym oburzenie, niechęć, strach, obawę; okropność’: Ho, ho, Piotruś dobrze o tym wie, bo to mało różności nasłuchał się nieraz, kiedy tak kuczał a dulczał w jakimś zakamarku lub pod stołem u Hanka?

Okropa, co się po ludziach wyprawia, okropa nad okropy! Mort. A, 621 [*powieść, Mn., Tr.*].

2. ‘o czymś brzydkim, nieudanym; niestosownym; okropność’: Okropa! Nie wiem kto zawałił czy ona będąc pryszczatą kobietą czy fatalni wizażyści, którzy się nie popisali przygotowując ją do tego zdjęcia – popatrzenie na te plamy na twarzy !!! i to po kilogramie tapety!!! [www.pomponik.pl \[forum dyskusyjne, 17.02.2008; N: ~kosmetyczka\]](#). ~ Archaiczna okropa / która będzie fatalnie się starzała i kosztowała krocie jak chodzi o utrzymanie i czyszczenie. Ale to norma. Warszawa powieliła błędy innych stolic europejskich, tyle że dwadzieścia lat później: ([forum.gazeta.pl \[tytuł postu, 24.05.2010; N: fedorczyk4\]](#)). *Gwarowe.

okropecznie przyst. ‘bardzo’: no własnie! tylko tyle??!! ;) obiecuje ci następne 27 i następne 27 i jeszcze następne 27; jak długo zechcesz moją księżkę! bo ja chce tyle i jeszcze dłużej! kocham cie okropecznie ogromniuchno!!!!!!! [www.flickr.com \[komentarz, 2009; N: dreams_arisedfrom_beliefs\]](#). ~ Okropecznie fajne :) [literackonzltb.blogspot.com \[komentarz, 19.10.2009; N: russianblue\]](#).

okropeczny przym.

1. ‘wielki, ogromny; okropny’: Hmmmm... Czy te kwiatki przy trasie z pierwszego dnia to nie chińskie róże? To te w różnokolorowych odmianach – kwitną jednego dnia i nazajutrz się zwijają jak poczwarki Mam do nich okropeczną słabość Pozdrawiam! [www.cro.pl \[forum dyskusyjne, 14.09.2008; N: U-la\]](#). ~ Mam okropeczną ochotę zagrać w ping-ponga. [cambler.pl \[notka, 12.02.2011; N: foo\]](#).

2. ‘niedobry, zły; okropny’: Okropeczny nastał wieczór, okropeczny. Bezsensowny, taki zwykły być od dawna, ale okropeczny był tylko w czwartki zeszłego roku <to zdanie nie ma sensu> i te wtorki roku bieżącego. Przepraszam za tę niegramatyczność, brak ogarnięcia jakiegoś. Teraz stracę kolejne godziny tego wieczoru na walkę okropną, z chciałoby się rzec nimfami. Się nie rzeknie. [kapseluchy.blog.pl \[blog, 30.11.2010\]](#). ~ Myslovitz – znów wszystko poszło nie tak 11.04.2011 Parlament Gdańsk Przepraszam za tą „okropeczną” jakość :) [www.youtube.com \[komentarz do nagrania, 25.04.2011; N: Asiulkasta\]](#).

3. 'bardzo silny; okropny': duuużo śniegu, mróz i okropeczny wiatr <3 Kurde w końcu czuć zimę. pomińmy fakt, że mamy już luty xD jest baaardzo miło. www.photoblog.pl [blog, 01.02.2012; N: *sonoganza, Lipno*].

okropicznie przyst.

1. 'bardzo; okropnie': notka „okropicznie” długa xD. pozderki ;* www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 04.08.2009; N: *pistacjowaksiecznicka*]. ~ ach pełna na żołądku to już od dawna jestem, ha inaczej, przepełniona i to okropicznie, muszę coś robić bo już się poprostu źle czuję, tzn. może nie mam jakiś dolegliwości ale źle mi z taką oponą i du...picą [...]. www.drogerienatura.pl [forum dyskusyjne, 21.05.2010; N: *Kotulanka1*]. ~ Mnie bolały okropicznie nogi, więc jak tylko poczułam, że leżę w pościeli, to odpłynęłam. Ale za to mieliśmy ranek poślubny. wizaz.pl [forum dyskusyjne, 08.05.2008; N: *malin30, Słupsk; odpowiedź na pytanie: „Jak wyglądała Wasza noc poślubna?”*]. ~ WEEKEND, WEEKEND I PO WEKENDZIE. WITAMY – RUSZAMY OKROPICZNIE SPÓŹNIENI. [znadrudy.pl](http://znadрудy.pl) [tytuł, 04.05.2011; N: *Nadia Sheckler, Świętochłowice*].

2. 'o wysokim stopniu natężenia: brzydko; okropnie': Teraz to już pada deszcz i jest okropicznie! voxalko.blogspot.com [forum dyskusyjne, 08.03.2012; N: *Alko*].

okropiczny przym.

1. 'ogromny, wielki; okropny': Dopadł mnie okropiczny leń. Już od kilku dni czeka na wprasowanie kilka tetrowych pieluch, a ja jakos nie mogę się do tego zabrac. Kompletnie nic mi się nie chce. Nie wiem co jest grane. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 12.09.2005; N: *ankamk78*]. ~ Kiedyś nie zmieściłem się na macie i piętą przyp...m w deski podłogowe. Przez miesiąc mnie trzymała sina opuchlizna i okropiczny ból przychodzeniu;) forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 26.03.2009; N: *trollik.morski*]. ~ Skowronek zrobił się pracuś okropiczny i wszystkie siły poświęca podnoszeniu PKB i łowom na nornice!:) zyciegwiadz.onet.pl [forum dyskusyjne, 18.06.2011; N: *~Incitatus*].

2. 'niemiły, nieznośny, nieprzyjemny; okropny': A tak swoją drogą, co za okropiczny babsztyl z tej Twojej sąsiadki z boku. A wypnij się Maryniuś na nią. wp771.blog.pl [list, 29.08.2009; N:

Nastka; O: Marynia]. ~ Mariuszkę – w zeszłym roku w Lutym to ja straszliwie męczyłam się na zajęciach interpersonalnych i nie tylko, przebywając na Stażu w Utzenfeldzie, a jaki był „okropiczny” instruktor, mówię wam... lists.adm.uw.edu.pl [post-list, 10.07.2007; N: *Ala Słowik*]. ~ ja? ja jestem dziad okropiczny zaden fajny Kobito łolaaa Boga ja to fale tsunami wywołuje;) i kataklizmy; P. grono.net.pl [forum dyskusyjne, 19.09.2006; N: *Anonim*].

3. 'niedobry, zły; okropny': mało pisze, bo moje bejbe ma okropiczny monitor i mało wygodna klawiature. glaglagla.ownlog.com [komentarz]. ~ robił wrażliwy??? oszalała??? to paszyt jest jakiś okropiczny. vhisper.flog.pl [forum dyskusyjne, 2012; N: *nebro*].

4. 'nieładny, brzydki; okropny': kozuch, gdyby nie nochol okropiczny, byłaby do zniesienia. www.pudelek.pl [forum dyskusyjne, 26.10.2011; N: *gość*]. ~ Witaj Zdzisiu. Zdzisia pieski i ich cytaty super. Informuję, że miałam dzisiaj wypadek okropiczny. www.klub.senior.pl [forum dyskusyjne, 14.01.2012; N: *Wiesia, Poznań*].

okropieństwo rzecz. 'o czymś złym, brzydkim, budzącym niechęć': We czwartek było przyjęcie w starej willi Gierka, w Kłarysewie, dla wicepremiera i ministra kultury Grecji – Tzamnisa Tzamatakisa. A cóż to za okropieństwo! Żaden scenograf, gdyby nie wiem jak chciał, nie wymyśliłby wewnątrz w tak złym guście. Cyw. N, 155 [dziennik, 06.09.1990, Mn., Tr. (K, reżyser, minister kultury, Poznań)]. ~ Trwało to okropieństwo sześć minut, przysięgłabym że godzinę, po czym, kiedy upiorny statek wreszcie lądował i wszyscy zaczęli oddychać z ulgą, ukazał się przed nami pociąg jadący w poprzek. Chmiel. A, V 147 [autobiografia, Mn., Tr.; o pobycie w Disneylandzie: podróż w kosmos]. ~ Cóż, rozpacz nic tu nie pomoże. Przeżyję, podobnie jak i wielu przeżyło to okropieństwo. NB, 178 [pamiętnik, Mn., Tr. (K II, uczennica szkoły średniej, pochodzi ze wsi, przebywa w sanatorium); o operacji]. ~ Być starym Iwaszkiewiczem to mówić okropieństwa [...]. GW Duży Format 50/ 2011, 20 [śródtytuł artykułu P. Smoleńskiego]. ~ w „Dolinie Radości” wędrowka bohatera wśród okropieństw XX-wiecznej historii, jest rzeczywiście żartem, ale zarazem zemstą na totalitaryzmach, którym

patronowali upiorni dyktatorzy. *Polityka* 45/2006, 70 [recenzja, Mn., Tr. (K, A. Nasitowska)].

okropne *wykrz.* / *dop.* 'to źle wygląda; to budzi niechęć': Idzie przygarbiony, jakby się chciał schować. Okropne. „Zglanowany” facet. Chyba nawet nie wierzy, że może być lepiej... Kalic. D, 227 [powieść, Mn., Tpr. (K III, w., b. pracownica agencji reklamowej w Warszawie, wieś); o znajomym N].

okropnica rzecz.

1. ' prostytutka'. SSP, 154.
2. 'kobieta złego prowadzenia się'. SGS, 161.
3. 'pejoratywnie: ktoś fatalny, okropny': pamiętam ciebie w tych krótkich włosach... fatalnie wtedy wyglądałeś:P... [...] a tak w ogóle to powinien mieć nazwę „okropnica”, ponieważ wszystkiego się czepiam :P... cała ja:P... www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 17.04.2008; N: K]. ~ Dostałam list dziękuje straszecznie .. ale ja jestem okropnica ..nie wysłałam listu do Was... forum.miau.pl [forum dyskusyjne, 19.05.2004; N: Ada, Warszawa-Wola]. ~ Tu chyłę czoła przed Twoją zdolnością. Ale żeby nie było za słodko, to obiecałem Jej, że napisze iż jest Okropna paskuda :) I paskudna okropnica:) staryczlowiek.blog.onet.pl [blog, 05.12.2006; N: M]. ~ Chyba już nigdy nie pokażę nikomu swojej buzi okropnica, okropnica! Mamusia jest ładniejsza, choć brzydka, ale ładniejsza, bo ja nie mam w nią urody, może to i lepiej, nie chcę być taka stara na starość x33 www.photoblog.pl [blog, 04.04.2010; N: Łopatkaa, Jedwabne].

okropnie przyst.

1. 'bardzo': Miałem okropnie dużo pracy i mam właściwie ciągle, dlatego proszę się nie gniewać za kulawą korespondencję. Gied. L, 20 [list, Mn., Tr.; N: A. Bobkowski; O: J. Giedroyc]. ~ To w złotówkach jest okropnie dużo milionów. Tryz. P, 172 [powieść, M., Tr. (K I, uczenica, wieś, od niedawna mieszka w Wałbrzychu)]. ~ Już nie myślałem o tym, com zrobił, nie myślałem i o biciu, które mnie czekało, tylko bez przerwy o jedzeniu, tak okropnie chciało mi się jeść. Mort. WP, 58 [powieść, Mn., Tpr. (M I, wieś)].
2. 'nadzwyczajnie, niezmiernie, ogromnie': Była okropnie sroga zima, mróz luty zadymka [...]. Goł. K, 145 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr.].

okropnik *rzecz.* 'o kimś niedobrym, złym, niegodziwym': [...] najbardziej podobało mi się jak tesciowie pierwszy (i właściwie narazie jedyny) raz byli u mnie w domu i byli troche zdegustowani psem w domu bo u nich to pies na podworku jest (okropnicy!) i tak ich nie polubie hehehe ale nie mam zamiaru dorabiać się wrzodów z ich powodu! jak sie nie zmienia to nie beda mnie widywac i juz... forum.slub-we-sele.pl [forum dyskusyjne, 19.05.2009; N: an-jas17, Tarnów]. ~ Rozwodnicy-okropnicy / Dobra, koniec z tym pitu-pitu, naszła mnie poważna refleksja. Nie mogę zrozumieć rozwodów, to jedna sprawa; jeszcze bardziej nie mogę zrozumieć obnoszenia się ze swoją kolejną miłością, kiedy poprzednia płacze po kątach i zapewne cierpi. popiołzksiezycyca.blog.pl [blog, 05.01.2011; N: K; tytuł wpis].

okropność *rzecz.* 'o czymś złym, budzącym oburzenie, niechęć, strach, obawę': Okropność! Taka wielka nawet okropność, że i teraz jeszcze Frau Emmie aż strach o tym myśleć i o takiej śmierci aż strach myśleć [...]. Mort. A, 94 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Wracając do bilansu na chandrę z trzynastego września [...] wszystkie te perypetie kotłowały się blisko siebie, uśilo-wałam wtedy przewidzieć następne okropności [...]. Chmiel. A, III 20 [autobiografia, Mn., Tr.]. ~ W Algierii działały się jakieś okropności, echa wydarzeń dobiegały mnie ostro. Okropności w zasadzie miały charakter prywatny [...]. Chmiel. A, IV 247 [autobiografia, Mn., Tr.].

okropny przym.

1. 'emfaticznie: brzydki; niestosowny': [...] poza tym okropne słowo 'szpice' ma taki germański wydźwięk, nie trawie, a ja mam bardzo wrażliwy żołądek (w końcu mówi się, że można pożerać książki :). NKJP [Usenet – pl.hum.poezja, forum dyskusyjne, 14.08.2003; N: „elmo” i in.; „andante... w deszczu”]. ~ Siedziałam przy stoliku z telefonem, kręciłam numer za numerem, przeklinając okropnymi słowami [...]. Chmiel. K, 163 [powieść, Mn., Tpr.; N: K II, architekt, pisarka, Warszawa].
2. 'o czymś niszczącym, negatywnym: ogromny, niezmierny, olbrzymi, mocny'. PSWP 26, 199. 'emfaticznie o bólu: dojmujący, ogromny, wyniszczający': Wszyscy oni zrywali się z łóżek skoro świt, a kładli spać późno w nocy, zmę-

czeniu i utrudzeniu, z okropnym bólem w krzyżach od ciągłego schylania się. Mort. S, 103 [*powieść, Mn., Tpr. (M II, śr., gimnazjum w Pińczowie, jeden rok prawa na UW, był gazeciarem w Warszawie, małop. wieś Chroberz pod Pińczowem; spowiedź w obliczu śmierci; o losie ludzi ze wsi*].

3. 'emfatycznie: o mrozie: siarczasty; silny': Niemcy robią obławy na ludzi, wielka taka łapanka była na Zjeździe podczas okropnego mrozu. Żer. W, 19 [*książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (autorka)*].

4. 'emfatycznie: niefortunny, nieszczęśliwy': Dziwna to zapewne egzystencja, ale to okropne tak zdecydować się raz na coś w życiu i potem już nic a nic nie może się zmienić. Regiony 2/1993, 70 [*list; N: J. Iwaszkiewicz; O: A. Iwaszkiewiczowa, 1927; o ustąpieniu do klasztoru*].

5. 'emfatycznie: bardzo niemiły, odpychający; brzydki; przerażający': Pewnie stara i okropna. Nic podobnego. Bak. S, 146 [*felieton, Mn., Tr.; o kobiecie zamawiającej męską prostytutkę*]. ~ Chamica z Lubelskiego, widziałem, okropna, szeroka, płaska jak decha, czoło niskie, całe w takich grubych, baranich fałdach. Now. SG, 145 [*opowiadanie, Mn., Tpr. (M II, Warszawa)*]. ~ Ja dla profesora wszystko! Taki porządny gość, tylko gospośie ma okropną megierę... Wojt P, 107 [*powieść, D, Tp.; N: M, sprzedawca w kiosku, Warszawa; O: M, oficer MO; Ind., Nof., N-O*].

6. 'emfatycznie: niesforny, rozbrykany; nieznośny': Po drodze zaczepił nas okropny chłopak. [...] Choć był wyższy od nas o głowę, nie daliśmy się i rzuciliśmy się na niego. GW Magazyn 49/1998, 30 [*reportaż, D, Tp.; N: M I, uliczny rozdawca ulotek; O: M, dziennikarz*]. ~ Byliśmy przygotowani na burzę i grzmoty z powodu naszego okropnego zachowania, ale nic z tych rzeczy – pani była cała w skowronkach, a Karol milczący i zamyślony. Szw. AW, 193 [*powieść, Mn., Tp.; N: K II, dziennikarka telewizyjna, Szczecin; dziennik; o dyrektorze ośrodka telewizyjnego*].

7. 'emfatycznie: wyjątkowy': Jestem okropnym gadułą, taka natura [...]. Regiony, 4/1993, 56 [*esej, Mn., Tr. (A. Ziemy)*]. ~ Trzymaj tę kartkę w przyzwoitej odległości od twarzy, bo mam taki okropny, gigantyczny wprost katar, że boję się zarazić Cię przez ocean. Poś. L, 413 [*list, Mn.; N: K II, w., poetka; Kraków; O: K, przyja-*

ciółka z Ameryki]. ~ To okropna guła, do gruntu porządny, ale bez cienia inicjatywy, podległy zupełnie tej Nadii. Żer. P, 183 [*książka wspomnieniowa, Mn., Tr.*].

8. 'emfatycznie: uciążliwy, dolegliwy': Moim absolutnym nieszczęściem, gniosem psychicznym i kamieniem u szyi był okropny układ, przez mojego męża nie tylko proponowany, ale wręcz narzucony [...]. Chmiel. A, II 98 [*autobiografia, Mn., Tr.; o gospodarowaniu pieniędzmi przez żonę*]. ~ Mało jest takich ludzi wśród muzyków, przeważnie okropnych intrygantów, gryzących się jak psy o jedną kość. Kisiel. D, 147 [*dziennik, 1968, Mn., Tr. (autor)*]. ~ Nie wiem dlaczego, ale składanie podpisu na kartkach w kratkę jest niesłychanie uciążliwe, wytrąca z rytmu, stwarza jakąś okropną niewygodę, zbija z pantałyku. Chmiel. A, VI 102 [*autobiografia, Mn., Tr.*].

9. 'emfatycznie: bardzo brzydki; nieudany': W końcu natknął się na jakiś okropny pomnik i rozplakał się u stóp grubaski z twarzą chomika. Kuryl. G, 47 [*powieść, Mn., Tr.*]. ~ Edek mówił czasem o Marianku, że to jest okropny gułaj, czego nigdy nie powiedziałby o Haimie Herzogu. Szczyp. G, 74 [*powieść, Mn., Tpr.*].

10. 'emfatycznie o jedzeniu, potrawach: niesmaczny, obrzydliwy': Szkoda tylko, że jest tam tak szpetnie, wiem, bo znam trochę Koreę – okropne jedzenie, wszyscy tacy sami, nie ma na kim oka zawiesić. Nawet więcej, wbrew tym serdecznym uśmiechom, są to często nieprzyjemni ludzie. NKJP [DZP 04.06.2002; N: J. Nowicki, aktor; „Grac jak... Senegal!”].

11. 'negatywnie, ironicznie o kimś': Ci okropni poloniści bez przerwy zwracający uwagę wykładowcom, że nie mówi się „ino”, a „tylko” [...]. Stuhr S, 104 [*autobiografia, Mn., Tr.; N: M III, wh., aktor, rektor PWST, małop., Kraków; o studium wojskowym*].

12. 'negatywnie, z dezaprobatą: wielki': Maryna gaworzy już i śmieje się, wspaniała dziewczyna, zasypia z nami na tapczanie, bardzo lubi przytulanki, żarłok z niej nieprzeciętny, grubas się zrobił okropny. Kras. MB, 237 [*powieść (dziennik), Mn., Tpr. (M II, śr., robotnik, Wrocław); o córce*].

13. 'emfatycznie: nieciekawny, nudny; niestrawny': Kurde się podniecają ludzie tą religią jakby nie wiem co to było. Ja do kościoła nie chodzę od .. hm ... od dawna już nawet nie pamiętam

tylko, że babcie moje mi nie dają spokoju i ciągle się pytają czy byłam w kościele a jak mówię, że nie to wykłady mi dają godzinne okropne. NKJP [*www.forumowisko.pl, forum dyskusyjne; N: Merope i in.; „Chwile kiedy myśleliście że Boga nie ma”*]. ~ Wyjdzie z tego okropna, kołtuńska nuda na całe pokolenie, zanim narodzi się wśród nowej inteligencji jakaś „nowa lewica”. Ale czekaj tatka latka... Kisiel. D, 290 [*dziennik, 1969, Mn., Tr. (autor)*].

14. ‘emfaticznie: przerażający; straszny’: [...] dziewczyna aż jęknęła na widok sztywnej czarnej nici, którą zszyto krzyżykiem okropne ciachnięcie. Kel. P, 257 [*powieść, Mn., Tr.*]. ~ Księgarnia zaczęła iść swoim trybem i okazała się nadzwyczaj potrzebna ludziom w tym okropnym czasie. Żer. W, 8 [*książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (autorka)*]. ~ Ojciec ryknął – W moim mieszkaniu nikt mi nie będzie niczego zakazywał, precz, i zanim ten człowiek zdążył cofnąć ze szpary w drzwiach głowę, ojciec drzwi przycisnął, rękami i kolanem zaparł się na tych drzwiach, twarz mu się wykrzywiła w okropną maskę i byłby zmiażdżył temu człowiekowi głowę drzwiami, gdyby nie ludzie z baraku, którzy się zaraz zlecieli. Radtke S, 83 [*powieść, Mn., Tpr. (K IV, ps., Czeszka); przytacza słowa ojca*].

o kruca fix / o kruca fuks / o kruca fuks! / kruca fuks! wykrz.

1. ‘przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia’: Doda fajnie, a Paulina, O kruca fuks, co ma nad wargą????????????? *www.pudelek.pl [forum dyskusyjne, 20.05.2011; N: gość]*.

2. ‘przekleństwo będące wyrazem negatywnych emocji’: jutro jeszcze drugie święto potem wtorek i do szkoły spowrotem... aaaa.... straszne... i egzaminy niedługo... o kruca fix... *www.photoblog.pl [blog; N: cihex, M, Leszno]*. ~ O kruca fuks! To ja teraz muszę uważać, bo grałem w bierki w Chorwacji 5 lat temu. Mogę nawet nie wiedzieć o tym, że jestem ścigany międzynarodowym listem gończym. fakty.inte-ria.pl [*forum dyskusyjne, 23.03.2005; N: ~Gracz*].

3. ‘przekleństwo będące wyrazem zachwytu, podziwu; uznania’: O kruca fuks – najprzepiękniej! riennahera.blogspot.com [*forum dyskusyjne, 20.02.2011; N: Panna Lemoniada*]. ~ O kruca fuks – nieźli są! Teraz nawet potrafią X5 wykle-

pać na e39. *www.bmw-klub.pl [forum dyskusyjne, 02.09.2011; N: Manolito77, Wrocław; „Re: 530D Ostrobramska czy ktoś widział?”]*. ~ Kruca fuks! Świetne to jest! Efekt końcowy przy tym co było wcześniej pokazywane w warsztacie zaskoczył mnie całkowicie! *www.pwm.org.pl [forum dyskusyjne, 24.05.2012; N: Panzer]*.

4. ‘przekleństwo będące wyrazem zreflektowania się’: baba jest w lesie w pewnej chwili podchodzi do niego jakiś typ i pyta sie bacy: baco a co robicie? a srom – odpowiada baba. a zdjęleś chocia spodnie – pyta sie nieznajomy – o kruca fuks. *www.erozrywka.pl [dowcip]*.

5. ‘przekleństwo będące wyrazem niepokoju’: I święta są... hahah tyle czasu czekałem a tak szybko mijają... jutro jeszcze drugie święto potem wtorek i do szkoły spowrotem... aaaa.... straszne... i egzaminy niedługo... o kruca fix... *www.photoblog.pl [blog, 09.04.2007; N: cihex, Leszno]*.

okrucz rzecz. ‘niewielka ilość czegoś niematerialnego, np. uczuć, wiedzy itp.’. PSWP 26, 199. ~ Austria – „Okruczy nadziei” abp. Życińskiego w j. niemieckim / Był przede wszystkim człowiekiem rozmodlonym, człowiekiem, który czasem spierał się z Bogiem, ale był także naznaczonym przez Boga – był człowiekiem Bożym. Tak mówił o. Manfred Scheuer OSB podczas prezentacji w Wiedniu niemieckiego tłumaczenia książki „Okruczy nadziei” – rozważań biblijnych śp. abp. Józefa Życińskiego. *radioer.pl [informacja, 19.06.2012]*. ~ Na sierpień warto zaplanować wędrowkę po dzisiejszej stolicy Polski śladami walk 1944 roku. W zagłębienia po kulach, ocalałych fragmentach budowli, kościołach i miejscach straceń odnaleźć można okruczy wspomnień, faktów i lat, które dawno temu stały się historią. *histmag.org [zapowiedź wydawnicza, 14.08.2012; N: M.A. Pieńkowski; „Przewodnik po powstańczej Warszawie”]*.

okruszek rzecz. ‘niewielki okrucz’: Lubi szarlotkę, ale kulebiak z kapustą i grzybami pochłania cały, z okruszkami. Kalic. P, 201 [*powieść, Mn., Tpr. (K IV, w., biolog, UW, Mazury, Pasym); o leśniczym*]. ~ „Aby nic nie zginęło”. Bóg troszczy się o najmniejsze okruszki chleba. GN 30/2012, 17 [*felieton-homilia, Mn., Tr. (ks. T. Jaklewicz)*]. ~ pozdrawiam kolesia-polgłowka co na petli busow nocnych w centrum w-wy

w ost. sobotę przed północą, kiedy tłok jest tam największy w skali doby, na cały ryj narzekał ze mu sie matriks w kieszeni pokruszył. kolezanka przyłączyła sie do pokazowy i zaczęła mu z kieszeni okruszki wydłubywać. rzeczywiście miał blekitnego proszka. hyperreal.info [forum dyskusyjne, 26.09.2003; N: Gleborzut].

okruszeniek rzecz. ‘emfatycznie: malutki okruch’: Wydaje mi się, że to będzie genialny kolor na całą powiekę dla brązowookiej miłośniczki nudków, no nie? Kolor ma w sumie w klimacie Patiny, ale do tego takie subtelne złotawe okruszeńki, no miódzio. Niestety, do listy muszmiociów dołączyły dziś: Expensive Pink (czemu ja go nie mam dotąd?), Free to be (Kamil przekonywał mnie, że to różowy – gdzie tam! To właśnie prawdziwy koral!) i Woodwinked (nawet jak go nie będę używać, to będę podziwiać za urodę). wizaz.pl [forum dyskusyjne, 18.05.2011; N: najada_naj].

okruszku wykrz. ‘serdeczny, czuły zwrot apelatywny do dziecka’: Dlaczego sam jej tego nie powiesz? – dziwiło się dziecko. – Nie rozumiesz tego, okruszku. Mak. NS, 76 [powieść, D, Tp.; N: M III, wh., muzyk, Łódź; O: K I; Ind., Nof., N>O (ojciec-córka); w klubie]. ~ MADZIU KOCHANY OKRUSZKU / NIKT NIE POGIŁA CIE JUZ PO BRZUSZKU. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 15.02.2012; N: Gabisienka,,,.].

okruszyna rzecz.

1. ‘niewielka ilość czegoś niematerialnego, np. uczuć, wiedzy itp.’. PSWP 26, 200. ~ [...] pociechę za pociechę, po czym zostać mu miała chociaż marna odrobina niepewności, okruszyna, ale jednak, która by jego wieczną troskę dopuszczała, nie pozbawiając go udziału. NKJP [W. Myśliwski, *Nagi sad*, 1997].

2. ‘emfatycznie: okruszek, mały okruch’: Wyobraź sobie, że obligacja to kawałek tortu, którego ty wcale nie upiekłaś, ale za każdym razem, kiedy nakładasz komuś porcję na talerzyk, odpada od niej malutki kawałeczek, mała okruszyna, i ty możesz zatrzymać ją dla siebie. [...] Wyobraź sobie te okruszyny, ale całe mnóstwo okruszyn. Wol. O, 217 [powieść, D, Tp.; N: K, dekoratorka wnętrz, Nowy Jork; O: K, 7, Nowy Jork; U: M i jego rodzice; Ind., Nof., N-O]. ~ Po trzech dniach postoju już wiadomo, że

zaraz z obory wyjdzie Dymidko z wiadrem mleka, a później wytrząsnę z fajki rozżarzone okruszyny, wystukam ją o obcas i popatrzę chwilę na to, co widać przy księżycu. Czesz. U, I 143 [opowiadanie, Mn., Tpr. (M, Warszawa)].

okruszyneczek rzecz. ‘emfatycznie: okruszek, mały okruch’: Nawet okruszyneczka nie zostawili ;-(Nie jadłem nigdy tych Marcińskich...;-(www.garnet.pl [forum dyskusyjne, 11.11.2010; N: alladyn].

okruszyneczka rzecz.

1. ‘emfatycznie: okruszek, mały okruch’: Koty dostały właśnie Nutre costamcostam adult i zaczęły wyznawac holistyczna filozofie zy(ar)cia. Strasznie pyszne to jest powiedziały, tylko czemu tak mało Miscezki wylizane co do okruszyneczki ostatniej i to nie tylko przez rudego ale przez wszystkie, dawno tak nie było przy miszczkach. forum.miau.pl [forum dyskusyjne, 14.09.2005; N: lorraine, Warszawa-Mokotów].

2. ‘pieszczotliwie o kims’: Bardzo sie ciesze bo uwielbiam male dzidzi...a na zdjeciach , ktore przyslal nam jego tatus widac, ze sliczna z niego okruszyneczka... juz ciesze sie na nasze pierwsze spotkanie :) smyki.pl [blog, 2007].

okruszynka rzecz. ‘emfatycznie: okruch’: Lecz zmienił się czas: powieść z „wielką tajemnicą” zastąpiła powieść sensacyjna; genialnego detektywa – szpicel i denuncjacja; lupę, przez którą detektyw bada okruszynki i gatunek tytoniu – odciski daktyloskopijne i kartoteka policyjna [...]. Hłas. P, 45 [felieton, 1955, Mn., Tr.].

okrutnie przysł. ‘bardzo; ogromnie; w wysokim stopniu’: Matka ma chude okrutnie spracowane ręce. Rosoł. Ż, 78 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (M, wieś pod Pińczowem, w., prawnik)].

okrutnisto przysł. ‘bardzo, ogromnie; okrutnie’: ojejku!!! Bartłomieju co za pozy myśmy przyjeni??? Hehe okrutnisto zajebiaszcze hihihihi. www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 31.05.2007; N: potwor].

okrutnisty przym.

1. ‘z nacechowaniem emocjonalnym: okrutny’: Imprezka odwołana :((Byliśmy wczoraj z Mań-

kiem u lekarza, jest chory biedaczek. Ma okrutniście kaszel i przyplątał się też katar. www.baby-boom.pl [*forum dyskusyjne*, 21.01.2012; N: *mademoiselle*].

2. 'z nacechowaniem emocjonalnym: ogromny, wielki; okrutny': W bliskiej (ale bezpiecznej 8)) odległości mam takie słynne miejsce – bo czy wieje czy gorąc okrutniście – ONE tam są. Czyli ssaki leśne. :oops: forum.muratorom.pl [*forum dyskusyjne*, 19.10.2009; N: *ziaba*]. ~ Z ta pogoda na wyspie to niestety całkiem podobnie jak u was. Sztormowo po prostu. Wietrzysko okrutniście i deszcze. brrrr. f.kafeteria.pl [*forum dyskusyjne*, 13.01.2007; N: *asiatrzy*]. ~ Dzięki okrutniście!! forum.pl.kapihospital.com [*forum dyskusyjne*, 06.06.2011; N: *bart6*; „Re: Kamienie żółciowe”].

3. 'niedobry, zły, fatalny, nieprzyjemny': tak w ogóle witam wszystkie dziewczyny wtorkowo, u mnie leje, pogoda okrutniście!!! forum.dieta.pl [*forum dyskusyjne*, 30.08.2003; N: *angiel*].

okrutniście przysł. 'bardzo': Film oglądałam ... będzie ze dwa lata temu. Ruszył mnie okrutniście... milosc-rak-codziennosc.blog.onet.pl [*forum dyskusyjne*, 13.11.2011; N: *~doro_thea_2*]. ~ a ja kawy nie pijam, więc herbatka na rozgrzanie bo zimno za oknem okrutniście :song: forum.toyotaklub.org.pl [*forum dyskusyjne*; N: *Swoop*]. ~ ja też nie mogłam spać, a zmęczona byłam okrutniście, bo podróż do Gdańska wczoraj zaliczyłam! forum.miau.pl [*forum dyskusyjne*, 14.09.2011; N: *villemo5, Brodnica*].

okryć / okrywać czas. 'sprawić, że ktoś lub coś jest w jakiś sposób oceniany, traktowany przez opinię publiczną'. USJP, II 1240.

okryjbieda / okryjbida / okryj-bida rzecz. 'odzież lichego, kiepskiego gatunku; skromne ubranie wierzchnie'. PSWP 26, 203. ~ W ruch poszło też szydełko, bo Córeczce brakowało tak zwanej „okryjbiedy” czyli cokolwiek bądź na wieczorne spacerki... pomaranczowykot.blogspot.com [*blog*, 05.09.2011; N: *aulik, K*]. ~ Chłód poranka wymagał jakiejś takiej „okryjbiedy”, a stara ulubiona kurtka khaki z olbrzymim nieforemny kapturem nie nadawała się na oficjalną wizytę w firmie, w której miała nadzieję dostać pracę. ela-gruszfeld.blogspot.com [*blog*, 17.05.2011]. ~ A ja narzuciłam na siebie

tylko okryjbiedę i zmarzłam jak kość w lodówce. forum.niania.pl [*forum dyskusyjne*, 26.10.2012; N: *Dana C, Wrocław*]. ~ Ale można też ująć to inaczej: jedni żyją w norkach (prawdziwych norkach, żadne tam „ekologiczne” okryjbidy, prawdziwe futra!), a inni nie mają czego na grzbiet włożyć. NKJP [A. Bojarska, M. Bojarska, *Siostry B*, 1996]. ~ Żeby jeszcze kurteczka to był porządny, delikatny i świeżki błysk, ale to okryj-bida, welwetowa szyta z metra przeznaczonego bardziej na onuce, niż godne grzbietu odzienie. Wiśn. M, 169 [*powieść, Mn., Tr.*]. ~ Stojące pod ścianą żelazne łóżko, na którym spałam razem z matką, zasłane było wzorzystą narzutą, a sama matka wstydliwie uśmiechnięta, wystrojona w inną niż przedtem okryjbiedę, z krótkim rękawkiem, stała pośrodku naszego ubóstwa z oficerską forszą w garści. Him. MP, 151 [*opowiadanie, Mn., Tr. (M, Mińsk Mazowiecki)*]. ~ Matka siedziała rozmarzona w swojej czarnej „okryjbidzie”, kilkakrotnie przerabianej [...]. Nep. MN, 144 [*powieść, Mn., Tpr. (K, lekarka, Warszawa)*]. *Formy okryjbida i okryj-bida intensywniejsze emocjonalnie.

okrzeseć rzecz. 'grzeczność, obycie, ogłada; dobre wychowanie, dobre maniery': Stary mistrz tańca, Gruszczyński, smukły chudeusz z twarzą ascety, przyczynił się sporo do okrzeseć swoich uczniów [...]. Rus. ON, 87 [*autobiografia, Mn., Tr.*]. ~ uważam że kleczenie w konfesjonale jest upokarzające. W ogóle podobnie jak na zachodzie powinno się odejść od spowiedzi indywidualnej. Spowiedz miała na celu okrzeseć barbarzyńców. wielodzietni.org [*forum dyskusyjne*, 03.2010; N: *aga-SKUB*].

okrzyczany przym. 'przerzekany': «cieszący się dobrą opinią, często niezasłużenie» sjp.pwn.pl. ~ okrzyczany; banalny, oklepny, pospolity, szablonowy, stary, powszechnie znany, wytarty. synonim.net/synonim/okrzyczany.

okrzyczyć czas. 'zganić kogoś mocno podniesionym głosem, bardzo głośno skrzyczeć kogoś'. PSWP 26, 206. ~ Bo jedyną osobą która tak naprawdę jest odpowiedzialna za Twoje uczucia jesteś Ty sam. Przypatrz się temu z boku, załóżmy sytuację, że zostałeś dziś o coś niesłusznie posądzony, zwolniony z pracy, poniżo-

ny, okrzyczany, czy któraś z tych rzeczy jest powodem do odczuwania jakiegoś żalu, smutku, do złego samopoczucia? artelis.pl [artykuł, 21.05.2009; N: Tomek Urban, „właściciel serwisów: Abalm.pl – święty spokój oraz Brili.pl”].

okrzykiwać czas. ‘zapowiadać głośno’: Catanię okrzykiwali kilkakrotnie, bezmyślnie spoglądałam na monitor i jakoś dziwnie ten odlot do Catanii przypasował mi się godziną do zanotowanego terminu. Chmiel. A, III 219 [autobiografia, Mn., Tr. (autorka); o sytuacji na lotnisku].

okrzyknąć czas. ‘ogłosić’: Pojawił się w ujeżdżeniowym światku niedawno, pod holenderskim jeźdźcem Edwardem Galem i od razu okrzyknięto go zjawiskiem. Polityka 16/2012, 93 [reportaż Mn., Tr.; N: M (M. Piątek); o koniu]. ~ ja pierniczę czy na temat kibiców nie można już nic obiektywnie napisać: tylko wszędzie kibole, bandyci, przeklinają, biją itd. A taka jest prawda że to są ostatni ludzie honoru w tym kraju. Bo taki redaktorzyzna co pisze takie paszkwile na ludzi których nie zna za parę groszy więcej okrzyknie „megafona” prawdziwym mężem stanu... www.sportfan.pl [forum dyskusyjne, 06.06.2011; N: kibol patriota].

oks rzecz.

1. ‘więzień, zwłaszcza nowicjusz, stojący niżej w hierarchii więziennej’: Było nas trzydziestu nastolatków, z których piętnastu zaliczonych zostało do grona wybrańców, elity, stosując starą nomenklaturę, stanowiliśmy Londyn i Paryż; druga piętnastka zaś określona została mianem frajerów i oksów, byli po prostu gettem i czas ich pobytu tutaj zamienił się w pasmo nieustających wymyślnych uderzeń i kar [...]. Now. TZ, 95 [opowiadanie, Mn., Tpr. (M. Warszawa)].
2. ‘w funkcji obelgi: niekoleżeński, szkodzący kolegom w różny sposób, wykorzystujący innych’. SGS, 75–76.

oksy rzecz., w lmn. ‘okulary’: Ładne oksy, piękne zdjęcie, śliczna dziewczyna poprostu miodzio :P xD. www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 09.05.2012; N: czlowieczek]. ~ Gwiazdki, oksy, paski i inne pierdołaski. www.facebook.com [temat, 2012]. ~ Czy noszenie oksów

to wiocha? bo od środy mam i tak sie dziwnie czuje bo wszyscy sie na mnie lampią! zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 14.03.2010; N: Lusiek :*)].

oktawian rzecz. ‘alkoholik, pijak’: do kominiarz007pl: Tylko 3.Wiesz kto to jest Oktawian – pijak pijacy osmy dzien -cha cha. sympatia.onet.pl [forum dyskusyjne, 10.03.2012; N: xz123]. ~ co ty. demotywatory wcale nie sa suche jak kutas starego oktawiana. forum.dziwnetabietki.com [forum dyskusyjne, 25.02.2010; N: tmbrrk].

oktawka rzecz. ‘pieszczotliwie: samochód marki Skoda Octavia’: Oby tak dalej do następnych 20tek. Kolejny wpis najpóźniej po przeglądzie zalecanym na 30000. Choć oktawka gościła już w serwisie na pierwszej wymianie oleju na 15-tu tys. www.autocentrum.pl [forum dyskusyjne, 2011; N: kamisdsg59,40].

o której? dop. ‘o której godzinie’: Jutro jesteśmy umówieni w kawiarni, więc jeśli władza sobie życzy... – O której? – Wpół do siódmej wieczorem... – Nie cyganisz? Wojt. P, 103 [powieść, D, Tp.].

o ku wykrz. ‘przekleństwo’: O ku! [N: M I, uczeń; O: MM I, koledzy N; na ulicy Krakowa].

o kuchnia wykrz.

1. ‘przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia’: My? Tak blisko? O kuchnia! Ciekawe, co to było... :) NKJP [Usenet – pl.rec.gry.rpg, forum dyskusyjne, 04.12.2001; N: „Dobranocka” i in.; „Wampiur Maskarada – ratunku!!!”].
2. ‘przekleństwo będące wyrazem zreflektowania się’: Eurotel A Szpara ? BlizZ O kuchnia. Faktycznie kaaska6 ee ja akurat nie jestem fanką tego filmu. NKJP [www.forumowisko.pl, forum dyskusyjne; N: Nieśmiertelny i in.].

okucie rzecz. ‘prezerwatywa’. SSP, 154.

okucie na dyszel rzecz. ‘prezerwatywa’: Jeli dama zyczy sobie okucia na dyszel, zas partner oszczedza na wydatkach – w Szwecji uchodzi to za gwałt. Seks bez gumy to więzienie, chyba ze sama partnerka szuka ciąży lub HIVa. www.freag.net [10.11.2011].

okuć czas. ‘zarazić się chorobą weneryczną’. SSP, 154.

okuć się czas. ‘wyuczyć się czegoś mechanicznie’ WL.

okular rzecz.

1. ‘samochód marki Mercedes W210’: Pytanko odnośnie okulara W210. www.forumsamochodowe.pl [temat forum, 12.08.2007]. ~ sprzedam lub zamienie Mercedesa okulara W210 95r,2.2 diesel [...]. gorzowwielkopolski.olx.pl [oferta handlowa, 25.05.2012; N: noramerc, Gorzów Wielkopolski].

2. ‘okulary’: – Ale tak w szczemariuszu jest!?!?!? – Bo ty na odwrot czytasz. – Okular ci sie skrzywił. – Google załóż. NKJP [Usenet – pl.sci.psychologia, 23.11.2004; N: Paweł Niezbecki i in.; „Rozwiązda w świecie płaszcaków”].

okularki rzecz. ‘ironicznie: okulary’: Zauważyliście że takie okularki jak dudziński używają maklerzy z Pomyjnego elektoratu. m.wiadomosci.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 07.2011; N: fragles102; „Wybory 2011. PiS straszy PiS-em? Dudziński o kampanii Kaczyńskiego”]. ~ Wiesz, okularki, te włosy postawione. Normalny gościu. Pał. N, 243 [powieść-blog, D, Tp.; N: M1, uczeń; O: MIII, w., filozof, dziennikarz, nauczyciel, Bolesławiec; Ind., Nof., N<O (syn-ojciec); w mieszkaniu]. ~ nowe zgrabne okularki to jest to co tygryski lubią najbardziej. ja dwa lata temu stłukłam w końcu swoje szklane, ciężkie, obrzydliwe patrzydła, które miałam od jakiś 10 lat [...]. hobbyata.blogspot.com [forum dyskusyjne, 15.06.2010; N: yenuka].

okularnica rzecz. ‘żartobliwie: kobieta nosząca okulary’: [...] rozsiedzona okularnica już go z furią chwyta za kołnierz, już go przez łeb tak wali liniałem okrutnie, że sklejka pęka aż na pół, na dwa ostro wystrzępione kikuty... Barg. S, 83 [powieść, Mn., Tr.; wspomnienie wydarzenia szkolnego]. ~ Vanessa Hudgens – uroczą okularnica? www.kozaczek.pl [podpis zdjęcia]. ~ W pomieszczeniu wraz z panem od muzyki będzie swatowało się dwóch okularników w złotych sweterkach typu serek, a także jedna okularnica w bluzce z koronkowym kołnierzem. Czerw. P, 68–69 [powieść, Mn., Tpr. (M, ur. w 1972: ponad 30, w., dziennikarz, Warszawa)].

okularniczka rzecz. ‘żartobliwie: kobieta nosząca okulary’: okularniczka! www.photoblog.pl [podpis zdjęcia, 27.07.2010; N: spalecienastosi, Kołobrzeg]. ~ W szkole nienawdzili się, Christian wiele razy dokuczał „Tej kujonce i okularniczce” Annabel. A jednak ożenił się z nią. zadane.pl [opowiadanie, 21.12.2009; N: Nata441; „Przedstaw dzieje miłości skazanej na śmierć przez nienawiść”].

okularnik rzecz.

1. ‘(lekceważąco) mężczyzna noszący okulary optyczne; osoba w okularach’: Okularnik uśmiechnął się ironicznie. Siew. JN, 12 [powieść, Mn., Tpr. (M II, trzy klasy liceum, więzień, miasto)]. ~ Esio okularnik z żoną i moi państwo O., i oni. Biał. DRZ, 53 [proza autobiograficzna, Mn., Tr.]. ~ Okularnicy podnoszą się z krzeseł ustawionych w okręgu, rozbiegają się w poszukiwaniu wolnego siedziska. GW 70/2010, 15 [reportaż, Mn., Tr. (M, W. Karpieszuk)]. ~ Niech będzie i wzniośle, i odlotowo. I bez zadęcia, choć zupełnie bez niego się nie da, bo współcześnie okularnicy to lubią. Polityka 27/2007, 8 [raport, Mn., Tr. (K, B. Pietkiewicz); o ślubach]. ~ okularniki: www.photoblog.pl [podpis zdjęcia dwojga dzieci, 17.02.2011].

2. ‘samochód marki Mercedes W210’: No tam, okularnik to standardowa nazwa dla W210. forum.pclab.pl [forum dyskusyjne, 25.04.2006; N: Camel-]. ~ kaszlak – 126p / okularnik – e klasa / beta, buma – bmw. forum.pclab.pl [forum dyskusyjne, 25.04.2006; N: lukas_18]. ~ Decydując się na „okularnika” W210 lepiej zachować czujność. Auta cierpią na kilka typowych dolegliwości i nie cieszą się taką renomą jak poprzednie modele Mercedesa [...] Najpopularniejszą na polskim rynku wtórnym klasą E jest tzw. „okularnik”, czyli typoszereg W210. www.chceкупicautopl.pl [artykuł, 02.06.2011].

3. ‘ktoś z podbitymi oczami’. SGS, 98.

okuleć czas. ‘o rozmowie, dyskusji: zmniejszyć tempo; przestać się toczyć’: Nastrój konsekwentnie zintymniał. Konwersacja nieco okulała i wszystko było na najlepszej drodze, kiedy głupie radio nagle zakończyło rzewne dźwięki i rzuciło w atmosferę fatalny dysonans w postaci dziennika wieczornego. Chmiel. K, 35 [powieść, Mn., Tr. (K)].

okulistka rzecz. 'lekarka specjalistka w dziedzinie okulistyki – nauki o budowie i czynnościach narządu wzroku'. PSWP 26, 218. ~ [...] i chcę sprawdzić u mojej okulistki. Biał. SZ, 152 [*proza autobiograficzna, D, Tp.; N: K, Warszawa; O: M, pisarz; Ind., Nof., N-O*]. *Przechodzi do języka ogólnego.

okupacyjka rzecz. 'ironicznie: okupacja': „Im dłużej żyję i patrze na to, co się dzieje, tym bardziej ten napis mi się podoba.” Za dużo spokoju i pokoju. Może czas na zmiany? Jakaś mała okupacyjka? Jakiś Kadafi strzelający do własnego narodu? Od razu głupoty wietrzeją z głowy, naród staje się wierzący i ofiarny. :) Warto? www.fronda.pl [*forum dyskusyjne, 23.02.2011; N: Geoffrey*].

okupancik rzecz. 'ironicznie lub lekceważąco: okupant': aramba napisał: od 65 lat Breslau nazywa się Wrocław (wiesz, tak jak Koenigsberg Kaliningrad). / a co ci obchodzi polaczku krwi arabskiej breslau? ja ta miescine opuszcze wtedy gdy z niej ostatni okupancik wypierdzieli, tys tepy to ci wyjasnie ze 65 lat temu breslau zostalo przekazano stalinem polskim komucham, a teraz w polsce komuchow nikt nie lubi i wszystkie ich rzady sa zbrodnicze i przestepcze a zes glupi to ci wale prosto z mostu – breslau zostalo przekazano komucham polskim bezprawnie, ponial? forum.gazeta.pl [*forum dyskusyjne, 26.03.2010; N: rusek111; „Re: ty jednak nie czeczen jesteś a polski durak”*].

okupować czas.

1. 'żartobliwie: za długo przebywać w miejscu, do którego inni chcą mieć dostęp'. PSWP 26, 221. ~ Jest ich pełno na korytarzach i w przedziałach, okupują wszystkie ubikacje. Czerw. P, 126 [*powieść, Mn., Tpr. (M, ur. w 1972: ponad 30, w., dziennikarz, Warszawa); o żołnierzach na przepustce*].

2. 'zając // zajmować jakieś [na stałe lub na dłuższy czas] miejsce w klasyfikacji'. PSWP 26, 221. ~ W tym sezonie mocniejsza jest Sovia, która zajmuje 4 lokatę w lidze, natomiast Stal okupuje miejsca spadkowe. www.e-olimpia.com [*artykuł*]. ~ 7 grudnia zespół okupował 8 miejsce w lidze po remisie z Recreativo Huelva 1:1. pl.wikipedia.org [*artykuł encyklopedyczny*]. *Środowiskowe.

okupowanie rzecz.

1. 'żartobliwie: za długie przebywanie w miejscu, do którego inni chcą mieć dostęp'. PSWP 26, 221. ~ Okupowanie toalety przez innych pasażerów. podroze.gazeta.pl [*tytuł artykułu, 03.12.2011*]. ~ Kierunek: Okupowanie parapetów i miejsca pod drzwiami balkonowymi z elementami miażdżenia w wysokiej tonacji wieczorowe 5-letnie. nk.pl [*Akademia Kocich Zachowań*].

2. 'zajmowanie (przez dłuższy czas) lub zajęcie jakiegoś miejsca w klasyfikacji': Na pewno aspiracje klubu z Liege są o wiele wyższe, niż „okupowanie” miejsca w dolnych rejonach tabeli, ale do tego potrzebne są zwycięstwa. www.betsite.pl [*artykuł, 21.10.2012*]. ~ Arsenal zasługuje na coś więcej niż okupowanie miejsca ledwo dającego premię do Ligi Mistrzów. cynicznieopilce.blogspot.com [*blog, 10.05.2012; N: szefu*].

okupowany przym. 'zajęty przez kogoś lub coś': Osobno beatowcy – wskazał liczną grupę długowłosych stworów w trykotowych koszulkach z krótkimi rękawkami – osobno jazzmani – przesunął palec w drugi koniec sali, okupowany przez starszawych artystów [...] osobno klezmerstwo knajpiane, pchające się do nas drzwiami i oknami. Mak. NS, 31 [*powieść, D, Tp.; N: M, działacz; O: M, dziennikarz; Ind., Pof., N<O; w klubie*]. ~ Dla większości firm największym wyzwaniem jest dziś lawirowanie na rynku wśród mnogości konkurencyjnych ofert. Praktycznie każda branża jest dziś okupowana przez „zbyt dużą” liczbę firm. www.rafalkochanowicz.pl [*artykuł, 11.06.2012*].

o kur! wykrz. 'grubiańskie przekleństwo': o kurde domyślam się hahahaha. obu u nas takiego czegoś nie zrobili bo o kur! hahahaha-ahahahahaah ;D ale jaką ;D co włamiki ślitaśne znów hahaha 'D. www.photoblog.pl [*forum dyskusyjne, 12.04.2010; N: thedopeshow*].

o kurczaczek / o kurczaczek! / o kurczaczki / o kurczaczki! / o kurczaczki pieczone / o kurczaczki wykrz.

1. 'przekleństwo': O kurczaczki. Ale są jeszcze wakacje i taki fajny wynalazek zwany marker ;p. Co ty na to? www.wywiader.pl [*notka, 2012; N: tosencja*]. ~ O kurczaczki! Oni mają złe my-

śli o władzach gminy! www.czokownicy.fora.pl [Forum Hauwa Czokownikom, 2007; temat]. ~ o kurczaczki! – o ja cie pieruna! – do stu tysięcy diabłów! – o żesz Ty pierunie jeden! mocne :D : – dupa i tyle ! – cholera, cholera i cholera! polskidlapolakow.blox.pl [forum dyskusyjne, 23.02.2007; N: mikkado].

2. ‘oznaka negatywnych emocji, gniewu’: O kurczaczki ;D....i te sto świni!... (przesrane;)) a mianowicie... ja jak taka głupia czytałam Ewangelie na religie... a tu co?.....2....tak kur* 2 z jeba**j kartkówki!... www.photo-blog.pl [blog, 06.10.2009; N: K, uczennica].

3. ‘wyraz zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia’: O kurczaczek... Czyżby po prostu Michał nie był tym jej ideałem, na którego widok wzdycha, tak samo, jak patrząc na Zbyszka? Zszokowała mnie ta scena...ale, to dziwne, bo tak jak mocno uwielbiam Winiara, tak samo mocno kibicuję Bartmanowi (!), w zdobyciu serca Sabiny :) druga-strona-siatki.blog.onet.pl [forum dyskusyjne, 29.05.2012; N: ~pyska]. ~ O kurczaczki! Jakoś nie przerażała mnie informacja, że w Warszawie panują syberyjskie mrozy, jednak jak wyszłam z samolotu, by przetransportować się do chopinowskiego terminala autobusiem-lekkie zdiwko. paulapruska.blogspot.com [blog, 24.01.2010; N: Prunia, studentka]. ~ Ale ruda, o kurczaczki! :D [2] Ależ Ty z tymi włosami eksperymentujesz. :) Miał być wielki powrót niebieskiego i co? :P www.lastfm.pl [forum dyskusyjne; N: aquarellee]. ~ O kurczaczki, aleści sie rozbrykali z tymi spadkami. Ja wyszedłem przy 21. www.bankier.pl [forum dyskusyjne, 23.11.2009; N: ~Pershing].

4. ‘oznaka zreflektowania się’: O kurczaczki pieczone! – Powiedziałam sama do siebie. Przecież ja nie mam prezentu dla niej! O shit! love040497.blobo.pl [blog; N: Marta, 15, Zieleną Górą].

5. ‘wyraz zachwyty, podziwu; uznania’: O kurczaczki, jaka Ty jesteś śliczna! ;-D Chodź ze mną na zdjęcia ;) www.photoblog.pl [komentarz do zdjęcia, 26.06.2012; N: izioszek]. ~ O kurczaczki niespodzianka to ci się udało ale chyba najbardziej zaskoczoną osobą jest sam Kurek. volley-boy-lover.blog.onet.pl [forum dyskusyjne, 16.06.2011; N: ~Shelby]. ~ O kurczaczki! Ale poezja! Cudownie! :) I te oczy ... rozpiłam się :) anielinka-dag-esz.blogspot.com [komentarz do fotografii dziecka, 13.05.

2012; N: Maedlein]. ~ o kurczaczki pieczone ale tarta!!! zjadłabym kawałek :) w ogóle przepadam za rybami, za chrzanem, za mascarpone, o orzechach nie wspomnę... ale na razie są zakazane w moim jadłospisie... www.chillibite.pl [forum dyskusyjne, 10.05.2012; N: Wiewióra].

6. ‘oznaka marzeń, pragnień’: O kurczaczek! Nawet ja się rozmarzyłem he he. Chciałbym, żeby ludzie brali ogromne kredyty i inwestowali z powodzeniem w dochodowe interesy .. [...] Przez cały rok wszyscy właściciele psów sprzątałyby po swoich pupilach, a wiosną zamiast tysięcy psich kup na trawnikach widać byłoby tylko zieleń traw. Kurczaczek, jak tak pomyśleć to te marzenia wcale nie są nierealne.! www.mmlomza.pl [forum dyskusyjne, 16.04.2012; N: irekkos].

*Eufemizm.

o kurczaki / o kurczaki blade / kurczaki blade wykrz.

1. ‘oznaka zakłopotania’: o kurczaki blade to sie wkopalam.... chyba bys mi pogonił kota, chyba ze po jakiej znajomości cos byśmy utargowali? ;) index.forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 16.05.2012].

2. ‘oznaka bezradności, niepewności’: Zaznaczasz kanał spotowy i MergeSpotChannel (z palety Channels) / O.K.... ale co zrobić, kurczaki blade, gdy pliki są Multichannel... www.digipedia.pl [forum dyskusyjne, 16.09.2004; N: M, M. Grzywacz; „Re: [PS6] Jak szybko zamienić DCS2 Pantone na CMYK?”].

*Eufemizm.

o kurcze fiks / o kurcze żesz fiks / kurcze fiks! wykrz.

1. ‘rubaszne przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia’: filipinka (Post 474835) Sashus to Ty jesteś właścicielką RAJU!!!!!! :jumping11: a wynajmujesz te domki na lato? / o kurcze fiks ja bym się Sasha na twoim miejscu nie przyznawała. forum.molosy.pl [forum dyskusyjne, 20.02.2008; N: Seti].

2. ‘rubaszne przekleństwo będące oznaką podniecenia, wzburzenia, zdenerwowania’: O jasna cholera, o kurcze żesz fiks, / och, jakbym dał komuś dziś w mordę! / I kopa, i haka, i ze łba i w pysk! / W powietrzu niech pachnie mordem! www.poezja.org [wiersz, 31.08.2009; N: J. Januszewski]. ~ Zaczęło mnie wywalac odkac uży-

lem trener 4,1 i jeszcze jakiegos. Ale wyłączyłem je misje zresetowałem i dalej to samo! Kurcze fiks! Jeszcze wszedłem do pulpitu alt-tabem, a tam obraz skacze i pisze VPU Recover (to z katy graficznej)! heh.pl [forum dyskusyjne]. *Eufemizm; forma o kurcze żesz fiks z intensywniejszym nacechowaniem emocjonalnym.

o kurczę / o kurczę! / o kurcze / o, kurcze! / o kurcze blade / kurczę blade! / o kurcze blaszka / o kurcze blaszka! / kurcze blaszka / o kurczę pieczone! wykrz.

1. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem podziwu, zachwyty; uznania': O kurczę! Jest piękny – skusiłabym się na taki kawałeczek z wisienką – i to mówię ja – osoba, która za tortami nie przepada :) atinabc.blox.pl [forum dyskusyjne, 22.03.2012; N: abbra]. ~ O, kurczę! – zachwyił się tym razem Tomek. – To na takie bilety można jeździć, gdzie się chce? Grab. I, 8 [powieść, D, Tp.; N: M I; O: K IV, emerytowana konduktorka; Ind., Nof., N-O; w pociągu]. ~ o kurcze blade, rewelacja! www.photoblog.pl [komentarz, 25.04.2012; N: women-nails]. ~ Od pierwszych słów poznałam piękny, ciepły głos, który mnie fascynował od kilku tygodni. Więc jednak to on. Ach, kurczę blade!... Chmiel. K, 63 [powieść, Mn., Tr. (K)].

2. 'rubaszne przekleństwo będące bądź wyrazem zaskoczenia, bądź wyrazem zaskoczenia i dezaprobaty zarazem': O kurczę. Twój mops załatwił mi sznurówki. Szew. PM, 175 [powieść, D, Tp.; N: M II, śr., technik, Szczecin; O: K II, dziennikarka TV Szczecin; Ind., Nof., N-O; w mieszkaniu]. ~ Twój ojciec jest w treflu i nic się nie wyjaśni. O, kurczę, twoja mama kogoś ma na boku. Wiedziałaś? Sowa S, 103 [powieść-dziennik, D, Tp.; N: K IV; O: K II, studentka, kończy zarządzanie, Kraków; Ind. niebezpośredni, Nof., N-O (babka-wnuczka); rozmowa przez telefon – wrózenie z kart]. ~ O kurcze...jaki szok czyli wygląda na to że Bayern przez te trzy miesiące nie będzie jednak grać ustawieniem 4-4-2 a tradycyjnym 4-2-3-1 z różnicą to że Mandzukić będzie grywał na szpicy. football-fans.pl [forum dyskusyjne, 06.08.2012; N: Sterstox, 16, Rybnik; „Mario Gomez kontuzjowany!"]. ~ Przyjmuje się, że przekleństwa mają w sobie negatywną energię, którą warto z siebie wyrzucić. Ważne, by nie zmiękczać inkwektyw (w stylu „o kurcze”), lecz mocno je ak-

centować, i to koniecznie w tym momencie, w którym czujemy się zdenerwowani. W Dlaczego? 19/2011, 6 [artykuł, Mn., Tr. (M. Nowicka); o szybkich sposobach uspokojenia emocji].

3. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': O kurczę, a ja sobie tu spokojnie choruję na anginę i schizuję na punkcie leków w ciąży a tu pod poprzednim postem dyskusja takiego kalibru. verybadmother.blox.pl [forum dyskusyjne, 23.09.2011; N: very_bad_mother]. ~ O kurczę! Nie poznałbym cię, Baśka! Jak podróż? – pyta cicho. Kalic. P, 103 [powieść, Mn., Tpr.; N: M, w., leśniczy, Mazury, Pasym; O: K, w., biolog, UW, Mazury, Pasym; Ind., Nof., N-O]. ~ Tez jestem młoda mama, ale moj facet nie zarabia, ale mam dobra syt finansowa. tzn moi rodzice. jak jets u ciebie? / o kurcze jaka palancica to napisała :) www.dobramama.pl [forum dyskusyjne, 30.11.2010; N: gość].

4. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem zreflektowania się, mitygowania się': O kurczę chyba trochę nie na temat.../=D. wizaz.pl [forum dyskusyjne, 25.08.2008; N: Kiniolek91].

5. 'rubaszne przekleństwo będące oznaką bólu': „O kurczę pieczone!” – krzyknęła moja mama zaraz po tym, jak potraktowała swój nadgarstek Arabie Serge'a Lutens. Niestety, owa inwokacja wątpliwej była jakości, a odnosić się miała do rzekomego aromatu pieczonego kurczęcia, które właśnie przysiadło na matczynej skórze i irytowało donośnym gdakaniem. :) pracownia-alchemiczna.blogspot.com [blog, 5.05.2010; N: wiedźma z podgórze].

6. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem irytacji, zniecierpliwienia': O kurcze blaszka, jak wyjechać z tej miejscowości? radzimar.flog.pl [tytuł, 14.11.2010].

7. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem przygnębienia, negatywnych emocji': kurcze blaszka. jednak siedzenie cały dzień w domu nie wypaliło, w sumie i dobrze. poryczałam sobie, powkurwiałam się na małego i wyszłam z domu. www.photoblog.pl [tytuł wpisu, 28.06.2012; N: Natalia, 16, Szczecin].

8. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem gniewu, złości': o kurcze blaszka!!! ten gość chyba po pierwsze totalnie zwiariował, jest chory psychicznie itp, ale też nie zna sie kompletnie na ortografii!!!!!! no doba ja też nie jestem najleprza, ale nie trobie takich bę-

dów!!!! klub.pies.pl [forum dyskusyjne, 09.03.2012; N: hania1234stafik].

9. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem zaniepokojenia': To się nie powinno zdziwić, to powinno właśnie być taką normą, że brak tych wiadomości powinien kogoś dziwić: „O kurczę, nic nie piszą, to może coś jest nie tak?” Ow. O, 155 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (M III, śr., animator kultury, witrażysta, Warszawa)]. *Eufemizm.

o, kurczęfelek / o kurczęfelek / o kurcze felek / o kurcze felek! / o kurcze Felek wykrz.

1. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem radości': O, kurczęfelek, kogo ja widzę, znajoma wiara! [...] Już ja was, kurczęfelek, tak łatwo nie puszczę, pamiętajcie, że to z Wiernikiem sprawa. Pauk. MG, 134–135 [powieść, D, Tp.; N: M IV, weteran wojenny; O: grupa studentów; Ind., Nof., N–O].

2. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem współczucia': O kurczęfelek, współczuję Tak to bywa niestety, że nieszczęścia chodzą stadami. Trzymaj się i nie daj się! forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 25.01.2012; N: redheadfreak].

3. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem podziwu, zachwytu; uznania': o kurcze felek.... swietne to jest!!!! Prostota i elegancja. Piękne :) rozwazna-i-tworcza.blogspot.com [forum dyskusyjne, 10.09.2012; N: pracownia konik na biegunach; ocena kwiatów].

4. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem ironii i sarkazmu': O kurcze Felek ale nowosci!!! Cinemax HD??? Ceny w gore a kanalow nowych zadnych. media2.pl [forum dyskusyjne, 11.10.2010; N: Barney].

5. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia': O kurcze felek!! Mam bardzo podobne! www.klopsik.pl [komentarz do zdjęcia, 19.05.2009; N: miskitygryski].

*Eufemizm.

o kurda wykrz. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem podziwu, zachwytu, uznania': O kurda, wasz najlepszy kawałek! Magiczny tekst i bit ;) www.youtube.com [forum dyskusyjne, 2012; N: lemonSHR]. *Eufemizm.

o kurde / o kurde! / o, kurde! wykrz.

1. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem podziwu, zachwytu': O kurde! Jaka fajowa pa-

pułka!!! :D Super, zdjęcie z misiem rozbroiło mnie :D. www.pupile.com [forum dyskusyjne, 14.05.2007; N: HONDZIA; o zdjęciach papugi].

2. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': Potem jednak przypatrzył się badawczo pożłobionej twarzy i dostrzegł w niej coś znajomego, a nawet sławnego. – O kurde, to rzeczywiście pan! Viceroy Wilskon z krwi i kości! Hiaas. S, 357 [powieść, D, Tp.; N: M II, zawodnik, USA; O: M III, dziennikarz, USA; Ind., Nof., N–O; w szatni stadionu].

3. 'grubiańskie przekleństwo będące oznaką zniechęcenia': O, kurde! Już mam dosyć tego wszystkiego – wysiadając z zatłoczonego tramwaju powiedziała wtenczas na przywitanie Barbara. – Szlag mnie trafia po prostu! Barg. S, 163 [powieść, D, Tp.; N: K II, miasto; O: M III, oszust matrymonialny, Szczecin; Ind., Nof., N–O; na ulicy].

*Eufemizm.

o kurde babcia! wykrz. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem dezaprobaty': O kurde babcia! Popiepszeńcy z was!! Moja babcia to w tym czasie gotuje coś i zajmuje się wnukami. A dziadek ogląda filmy na kanapie a ja bez opanowania opowiadam mu o Mine-Crafcie! f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 13.08.2012; N: Messi ! I you]. *Eufemizm.

o kurde balans / o kurde balans! wykrz.

1. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem podziwu, zachwytu': O kurde balans, ale tu się zrobi megaportal. Moze jeszcze kacik 18+ na fotki modelek robione przez kolklo fotograficzne? bristol24.pl [forum dyskusyjne, 26.04.2012; N: kazik]. ~ O kurde balans!, ale piękności :). Dzień Kobiet spędziłam standardowo, na czytaniu, tym bardziej, że mój samczy podarował mi kolejne książki do kolekcji :). jarken.blogspot.com [forum dyskusyjne, 12.03.2012; N: Natula].

2. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': Tu się czas zatrzymał, wczesny PRL... niemal wszystkie te odpustowe stragany mają, rzecz prosta, głośniki chrypiące polo-przeboje „o teściowej”, albo inne „Maryś, moja Maryś...” O kurde balans... :))) kali.salon24.pl [forum dyskusyjne, 7.08.2009; N: JÓZEF K1713521]. ~ Podejrze-

wam, że infekcja przenosi się drogą kropelkową, bo już dwa dni później, ni z gruchy ni z pie-truchy huknęła wieść, że Platforma Obywatelska zamierza postawić Jarosława Kaczyńskiego i Zbigniewa Ziobrę przed Trybunałem Stanu. O kurde balans! Co prawda przesłanki są cienie jak Polsilver i sama Platforma olała wcześniejszy wniosek SLD w tej sprawie, traktując go jako trampolinę wyborczą Ryszarda Kalisza, ale teraz w obliczu przejściowych trudności, miłościwie panującego nam premiera, kuchmistrz Grupański postanowił odgrzać ten nieświeży kotlet. hipokryteja.blogspot.com [blog, 14.03.2012; N: Hipokrytes].

3. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem zreflektowania się': O kurde balans zapomniałem o planach. skutery.net [forum dyskusyjne, 19.03.2012; N: Obsti, Oświećim].

*Eufemizm.

o kurde bele / okurdebele / okurdebel! / kurde bele *wykrz.*

1. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem radości, wesołości': U Bronci w Stawach dzisiaj zabawa, / Bo Broncia to dziewczyna kława, / Więc wszyscy chłopcy lubią Broncię / I każdy do niej romans śle. / O kurde bele, co za bal, / I nie pchaj się, i nie bądź cham, / Hej, bryz go, dwa razy w pysk go, / I już nie szura, i w głowę dziura. www.winka.net [piosenka].

2. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem satysfakcji, zadowolenia': OKURDEBELE MÓJ PIERWSZY FILM NA JUTUBIE. www.filmy.kon-skowola.pl [forum dyskusyjne, 03.12.2011; N: cercio110]. ~ okurdebel!!! ale czadersko. forum.sebastos.pl [forum dyskusyjne, 21.01.2012; N: Kertoip; „Re: Orbital – Wonky].

3. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem konfuzji': ty myslisz w ogole? / okurdebele nie popatrzyłem heh. torg.pl [forum dyskusyjne, 09.05.2011; N: Pingwin].

4. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem irytacji': Nowa jakość, kurde bele... :) Zatem biorę torebkę. Której pęka już pasek, bo wypchana jest po brzegi ewkowymi akcesoriarni. Autko jest, kolorowa sprężyna, jakaś piłeczka, picie, przekąski, chusteczki, aparat, przekąski drugie, gaśienica na sznurku... Asortyment się zmienia, a torebka jak była ciężka, tak jest :) otmze.blogspot.com [blog, 25.10.2011; N: Olga].

*Eufemizm.

o kur de bemol *wykrz.* 'przekleństwo'. SGS, 57.

o kurde blade! / o kurde blade *wykrz.*

1. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem nakłaniania do szybkiej reakcji': Odpowiedz na ten temat » O kurde blade!!!!!! Błagam Was o pomoc bo nie zasne. f.kafeteria.pl [temat forum dyskusyjnego].

2. 'grubiańskie przekleństwo będące oznaką lęku, obawy': O kurde blade!!! I co ten syrop może zrobić!!! Ja już się boję go pic na kaszel!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!! babol.pl [forum dyskusyjne, 09.01.2012; N: ~nico]. ~ Co drugi napięty, jak Antek niebezpieczni ci raperzy / To najgorsze przestępcze elementy / O kurde blade, kurcze pieczone / Jak ja się boję, cud, że jeszcze stoję jak pojeb / tekstyhh.pl [tekst piosenki].

*Eufemizm.

o kurde blade go mać *wykrz.* 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od o kurde blade: grubiańskie przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia': O KURDE BLADE GO MAĆ CO TO? O CO TU CHODZI? www.parkiet.com [forum dyskusyjne, 11.12.2009; N: szymon.wielki]. *Eufemizm.

o kurde blaszka / o kurde blaszka! / kurde, blaszka! *wykrz.*

1. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': (Admirał Nelson Keith (1843–1898) angielski geolog i eksploatator ropy naftowej. Był pierwszą osobą, która zajmowała się wydobywaniem ropy naftowej w Węglówce na skale przemysłową. – o kurde blaszka i motyla noga! To również tutaj zaczęła się era ropy naftowej. kundello21.bike-stats.pl [forum dyskusyjne, 07.01.2012].

2. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem podziwu, zachwytu; uznania': o kurde blaszka:) to teraz musisz coś zmalować tymi cudami jakis fajny makijaż:) nataliawabich.blogspot.com [forum dyskusyjne, 16.06.2012; N: Marlena Kuja-wa]. ~ o kurde blaszka , fajne sarenki :) www.kciuk.pl [komentarz do zdjęcia, 05.10.2010; N: gość]. ~ o kurde blaszka... mistrzostwo! www.photoblog.pl [komentarz do zdjęcia bociana w locie, 01.06.2012; N: gabrionetkaa].

3. 'grubiańskie przekleństwo będące wyrazem radości, zadowolenia, entuzjazmu': O kurde

blaszka!!!! Po pierwsze: dziękujemy BBC ;D Po drugie: powtórzę się i będę to powtarzać do znudzenia ale Nicki daje świetne występy!! Po prostu nie można oka oderwać! Zaje***te! www.nickiminaj.pun.pl [forum dyskusyjne, 24.06.2012; N: żyna_NM, Chodzież; „Re: Nicki Minaj na Hackney Weekend w Londynie!”].

4. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem gniewu, złości, oburzenia’: o kurde blaszka ktoś mi gwizdnął mojego nicka!!!! nie ... ładnie! www.plejada.pl [forum dyskusyjne, 07.11.2009; N: ~oburzona!]. ~ Kurde, blaszka!* Zrobiłam sobie dużą kawę z mlekiem z ekspresu. Stwierdziłam, że jestem zmęczona ćwiczebnie i nie idę po schodach do pokoju z kubkiem, bo się wykopyrtnę. [...] * stypendialne: Nawiazanie do węgierskiej aktorki i pieśniarki z przełomu XIX i XX w. Lujzy Blahy. annablack.blox.pl [blog, 07.05.2012; N: annablack].

5. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem zreflektowania się’: Ciemno Już. O kurde blaszka 22.04 może czas odrabiać lekcje? www.photoblog.pl [blog, 03.03.2011; N: rastiikitek, Ostróda].

6. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem zażenowania, konfuzji, zakłopotania’: Bo wiesz, my tu zaprosiliśmy kilku facetów... – Żartujesz! Przecież to babski wieczer! – zaprotestowała. – A ci faceci mają na celu go nam umilić – powiedziała, uśmiechając się szeroko. Nagle Ula zrozumiała. O kurde blaszka, niech mi ktoś powie, że to żart.. ula-kocha-marka.blog.onet.pl [25.03.2010; „Rozdział 45 – Ale najpierw mamy dla ciebie niespodziankę.”]. ~ „Co ja zrobiłam? Pocałowałam Marka. Gorzej, pocałowałam szefa! Jeszcze gorzej, pocałowałam szefa, który ma narzeczoną! [...] Podeszła do okna i zobaczyła, że Marek wysiada z samochodu i idzie w stronę furtki. „O kurde blaszka, tylko co ja mu powiem? Zaraz, przecież sama chciałaś z nim porozmawiać. Teraz masz okazję. Ula, dasz radę. Idziesz.” brzydulomaniaczka.bloog.pl [05.06.2009; „Rozdział pierwszy – Przeprosiny.”].

*Eufemizm.

o kurde blat / kurde blat / kurde blat! wykrz.

1. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem protestu, niezgody na coś’: Radar nie rób jaj ... to nie może się tak po prostu skończyć ... chcemy więcej! chce-my-więcej! Czego potrzebujesz? Natchnienia? Produktów? Krzynki piwa co jakiś

czas? Kurde blat! fastfoodeaters.blogspot.com [forum dyskusyjne, 12.12.2011; N: Marcin].

2. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem gniewu, złości’: o kurde blat... no to mam prze-rabane na całe życie przez jeden wpis na Fraz-PC... www.frazpc.pl [forum dyskusyjne, 09.10.2009; N: Zwireczek, Trójmiasto].

3. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem zdziwienia’: Och, Praedwardzie! Cud focina! Matko kochana, jakie to kiedyś śliczne chłopiátko było. Wierzyć mi się, kurde blat, nie chce, że on często patrzeć na siebie nie mógł i uważał, że jego uroda to przekleństwo. forum.northandsouth.info [forum dyskusyjne, 02.08.2012; N: Agn].

4. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem podziwu; uznania’: O kurde blat... Pięniadze na stół ręce do góry. Ja.. cię ktoś mu okulary domalował. Dobrze. :) Bofdan Smoleń jest normalnie Zarąbisty czyli For Fan. www.youtube.com [komentarz do filmu, 2012; N: Widmo132Pl].

*Eufemizm.

o kurde faja / o kurde faja! / kurde faja

wykrz.

1. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia, zdziwienia, zdumienia’: O kurde faja, szacowana wycena strony to dziesięć miliardów sto milionów zł!!!! ocenystroon.pl [forum dyskusyjne, 01.08.2011; N: Paździoch]. ~ O kurde faja no takiej gry to sie nie spodziewałem, a mówią że Mirror’s Edge jest nowatorski xD. www.gry-online.pl [forum dyskusyjne, 07.11.2008; N: Playa89; „I-fluid czyli pierwsza gra o byciu kropką już dostępna”]. ~ Kobieta: To dlaczego jest pan bezrobotny? Olo (odkładając słuchawkę): O kurde faja, a dlaczego ja jestem bezrobotny? Źródło: odcinek 3, Zebranie pl.wikiquote.org [cytat z serialu TV „Bulionerzy”].

2. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem satysfakcji, zadowolenia’: O kurde faja! Genialna ciekawostka! wueska.pl [forum dyskusyjne, 15.01.2012; N: Black, 23, Wrocław].

3. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem zachwyty, podziwu, uznania, oznaką pozytywnego wartościowania’: O Kurde faja:-D. dobre! tylko gdzie takie urządzenie można kupić ile kosztuje? gorzej jak napaśtników było by więcej...nie pomogło by to kobiecie. www.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 06.08.2012; N: Kartka papieru; „Vagina dentata. Skuteczna broń

przed gwałcicielami?”]. ~ O kurde faj! (jak? to mawiał Olo Nowik) :D www.youtube.com [komentarz, 2012; N: *piotrb17071988*]. ~ kurde faj! to jest cudo natury sama matka natura musiała stworzyć tego cudownego boksa pomysłać jaka była jego matka lub ojciec zarabisty ten pies. www.strykowski.net [forum dyskusyjne, 13.01.2007; N: *AnixalP*].

4. ‘grubiańskie przekleństwo’: Odpicujcie mi fure kurde faj! www.youtube.com [tytuł filmu, 19.05.2011; N: *bogdanjaca*].

*Eufemizm.

o kurde felek *wykrz.*

1. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem podziwu’: o kurde felek..ale laska tam idzie ;) www.garnet.pl [podpis zdjęcia, 08.04.2009; N: *ankak26*].

2. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia’: o kurde felek to teraz tu się kreci afera? jeden wywiad z Najsztubem i sensacja na maxa się, aż cała sieć wrze. www.pudelek.pl [forum dyskusyjne, 17.10.2012; N: *Jola*].

*Eufemizm.

o kurde flak / kurde flak *wykrz.*

1. ‘grubiańskie przekleństwo’: O kurde flak jaki vat na usługi transportowe. www.marketing.yxxx.eu [forum dyskusyjne, 10.05.2011]. ~ U mnie w zegarku jest takie okieneczko, które datę pokazuje. I kurde flak nie wiem, czy to wina tego roku przestępczego, ale co miesiąc muszę ręcznie zaiwaniać, żeby prawidłowa była. Pan też? www.weszlo.com [forum dyskusyjne, 16.05.2012; N: *~śmotopluch*].

2. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia, zdziwienia’: Patyczak o kurde flak, ja z nią grałem w zespole! Marysia! www.facebook.com [forum dyskusyjne, 19.11.2011; N: *M, G. Krnita*].

*Eufemizm.

o! kurde mol! / o kurde mol! / o kurde molek / o kurde molek! / kurde molek *wykrz.*

1. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem podziwu, zachwyty; uznania’: o kurde molek jak ty ślicznie wyglądasz w takim delikatasie :) w ogóle to mi się podobasz :D zawsze :D [wizaz.pl](http://www.wizaz.pl) [forum dyskusyjne, 11.12.2008; N: *glizdka*]. ~ Kacper! o kurde molek, milales ciekawy sen... groups.yahoo.com [forum dyskusyjne,

21.02.2006; N: *„Adam Bakula”*]. ~ rewelacja o kurde molek!!!!!! www.digart.pl [forum dyskusyjne, 13.09.2009; N: *~Gosiek17amat*].

2. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem konfuzji, zawstydzenia’: jaro: Crazy, Ty lepiej zostaw hasanie za zwierzyną, po lesie, na stare lata, a teraz za dziewczynami byś sobie pohasał! I staraj się raczej HASAĆ, a nie CHASAĆ, bo tego chasania, to same kłopoty możesz mieć z ...polonistką: DDDD. / jaro o kurde molek.... ale wpadka....:(chyba pohasam ze słownikiem.... a kto powiedział, że nie ma „dzieuch” na takim polowaniu....?:-:))) www.cejrowski.com [forum dyskusyjne, 19.01.2009; N: *crazyfufo*].

3. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem irytacji, złości’: A’propos – jutro mam zastępstwo za koleżankę. Ciekawam jakie atrakcje mnie czekają... O! kurde mol!!! krasnal-ka2007.blog.pl [blog, 16.04.2007; N: *K*]. ~ chyba nie muszę opisywać swojej wściekłości na ów kolesia... kurde molek komu przychodzi do głowy dzwonicie o 2:30!!!! coconutcolada.pinger.pl [blog, 06.2011; N: *K*].

4. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia’: O kurde mol! Ale ceny! Toż to nawet taniej niż w Hotelu Włoskim! :-)) forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 16.05.2012; N: *expressis verbis*]. ~ O KURDE MOLEK,, WIEDZIAŁEM, ŻĘ LUDZIE, ŚWIAT W SPOREJ MIERZE PORYPANY ALE ŻEBY AŻ TAK?! AHAHAH, ZAPRASZAM, BYE. beavis.blox.pl [forum dyskusyjne, 25.02.2007; N: *KRYSTIAN*].

5. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem zniecierpliwienia’: Czy są jakieś urządzenia niefabryczne z włanym wyświetlaczem do montażu gdzieś na desce? / O kurde molek!!! Następny co nie umie szukać!!! A może byś tak łaskawie poszukał np. na WOA?? Ręce (i nie tylko) opadają. autokacik.pl [forum dyskusyjne, 10.11.2006; N: *Andrzej_50*; „Re: Komp pokazujący zużycie paliwa”].

*Eufemizm.

o, kurewska mać! *wykrz.* ‘bardzo wulgarne przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia i trwogi’: Stój! Stój, bo strzelam! Stóóój, cholero nagle! – O, kurewska mać! Przecież to Jebas! To on, ten mrzygłód przekłety, ten babski cycek! – przeleciało Alfonsowi jak płomieniem przez strwożone nagle myśli. Mort. C, II 396 [powieść, *Mn., Tpr. (M, Kieleckie, wieś)*].

o kurka! / o kurka / o kurka błada! / oooo kurka błada pieczona! / o kurka wodna / o kurka wodna! wykrz.

1. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem radości, satysfakcji, zadowolenia': O kurka! Ależ fajna książka mi się trafiła :) Własnie pracuję nad „Tae Ekkejrr” Eleonory Ratkiewicz. Niezła rzecz traktująca o elfach. Fantastyczna po prostu :) Dla fanów ostrouchych pozycja po prostu obowiązkowa :) www.facebook.com [notka, 13.05.2011]. ~ O kurka fajnie wiedzieć, że jak się człowiek postarzeje to i bez botoksu może się podobać i być szczęśliwym=) www.mmzielonagora.pl [blog, 09.03.2012; N: Lucyna]. ~ O kurka, ale ta chińska zupka jest pyszna. www.facebook.com [notka]. ~ o kurka wodna ale się działo / witam i serdecznie pozdrawiam wszystkich ze spływu Łędyczek-Boże Ciało 2007 a w szczególności nowo poznane osobistości – jesteście wielcy! www.szuwary.pl [temat postu, 11.06.2007; N: Marcin_XXIX, Legnica].

2. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': O kurka, jest lepiej, niż mi się wydawało! Naprawdę, nie spodziewałam się, że wyjdzie to im tak ciekawie! zutara.blog.pl [forum dyskusyjne, 2012; N: ~Orchidea]. ~ O kurka wodna, ale łyse i taplają się w rzesie albo innym paskudztwie pływającym a pewnie od tego dzieciaczki kurkowe wyłysiały. Gdzie Ty takie ptactwo wyszukujesz a do tego wiesz jak je nazwać:)) Podrosną i wyładnieją:))) www.garnet.pl [komentarz do zdjęcia, 31.05.2011; N: pantoja]. ~ O kurka wodna, przecież to są najprostsze rzeczy jakich uczą w LO. Nie mogę w to uwierzyć, że będzie coś takiego? www.forum.biolog.pl [forum dyskusyjne, 14.08.2009; N: Miniaa, Kraków; „Re: Matura 2010 – matematyka”]. ~ o kurka błada! To Pan, romantyk? :) Toście nie wyginęli! Mam bardzo często podobne wrażenie. www.wykop.pl [forum dyskusyjne, 2011; N: @Sypu].

3. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem (z)reflektowania się': O kurka! Niedługo Święta! stempellikartoon.blogspot.com [blog, tytuł wpisu, 06.04.2012; N: JaMajka].

4. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem podziwu, zachwytu; uznania': o kurka....wyszło Ci przepięknie!! Jestem pod wielkim wrażeniem... kaniewska.pl/blog [forum dyskusyjne, 24.02.2012; N: aleksja]. ~ O kurka wodna – ta choinka jest niesamowita! Ależ ona piękna –

oczu od niej nie można oderwać ;o) vilemoo. blox.pl [forum dyskusyjne, 12.01.2012; N: zakreconamysia]. ~ oooo kurka błada pieczona!!!! to musi by super gra z tego co widac jest tam mnóstwo bryk [...]. gry.interia.pl [forum dyskusyjne, 12.12.2003; N: ~lisy].

5. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem gniewu, złości': Lechoń nosił wszystkie zeszyty swych dzienników ze sobą, tak się o nie bał. A co ja mam mówić, kiedy każdego dnia może przyjść UB i zabrać wszystko. O kur...ka wodna! Kisiel. D, 99 [dziennik, 1968, Mn., Tr. (autor)].
*Eufemizm.

o, kurna! / o kurna / o kurna! / o, kurnia / o kurnia! / o kurnia / kurnia wykrz.

1. 'rubaszne przekleństwo': O, kurna! – krzyknął wpadając na postać zakutaną w szmaty. Wiśn. K, 227 [powieść, D, Tp.; N: M, wieś, Mazowsze; O: K, wieś, Mazowsze; Ind., Nof., N-O]. ~ 3 miechy o kurnia mam do zwrotu ponad 1000 zł znajoma nagadał mi że to 30 dni tylko niech to szlag, kiedy forsa by się przydała to oni mi mogą dopiero w połowie lipca wpłacić f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 20.05.2010; N: czekajaca-pytajaca]. ~ Znasz mnie, żebym to ja chociaż się przez moment przejęła opinią innych ludzi o mnie, o materdej, chciałabym choć przez chwilę poznać to uczucie, kiedy sy pie na swe blond długie pukle odrobinę popiołu, ale kurnia nie potrafię nawet jak się staram usilnie. babz-narozdrozu.blog.onet.pl [forum dyskusyjne, 05.02.2010; N: ~kaan].

2. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem złości i bezsilności': Kurnia czemu ten pieprz... rak zabiera nam tyle kobiet! www.apteka-inter.netowa.biz [tytuł postu, 02.04.2001; N: Lesio].

3. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem lęku, przestachu': O kurna, kot zaraz dziochę udusi! – taki okrzyk Grześkowy posłyszeli przebywający w świątecznej izbie. Wiśn. K, 246 [powieść, D, Tp.; N: M II, wieś, Mazowsze; O: biesiadnicy; Ind., Nof., N-O, w domu].

4. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia': haha :) leżymy na łóżku, Darek siedzi w fotelu i patrzymy na 4funTV i akurat „Where have you been” leciało i się tam zaczęło. xd a Sylwia : O kurna! to jakiś nowy remix! www.photoblog.pl [blog, 01.06.2012; N: K]. ~ Lubię dawać wpisy nie na temat, więc: Killer Condoms PS: O kurnia, już po 3ciej! [180](http://www.film-</p>
</div>
<div data-bbox=)

web.pl [forum dyskusyjne, 24.07.2007; N: dog_in_the_fog]. ~ dokładnie macie rację jak kolega go wyciągnął powiedziałem o kurnia ... prze-rośnięty sandacz;] forum.wedkuje.pl [forum dyskusyjne, 26.01.2012; N: jacekgab].

5. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem podziwu, zachwytu, wprowadzające pozytywne wartościowanie': O kurnia! Ale tłok! mój własny. rok na takim jeździłem. W wakacje całe Biedszczydy zjeździłem z takim tłokiem. www.autocentrum.pl [forum dyskusyjne, 27.10.2008; N: hyny]. ~ o kurnia, bombowo! Dobra, teraz to się przyznam bez bicia, z powodu tego modelu zdradzam na chwilę moje marki. CHCĘ TEGO!!! balkonetka.pl [forum dyskusyjne, 02.09.2009; N: agugabi; komentarz do fotografii biustonosza]. ~ o kurnia zajebiaszczy, normalnie aż mi szczena opadła forum.wzor-ki.info [komentarz do zdjęcia, 21.08.2009; N: dzidzia, Turek]. ~ drugi napisał/a: Mnie osobiście z Cheviego kręci najbardziej El Camino... napewno znalazł by się w moim garażu marzeń... / Najfajniejsze są z lat 68–71. O kurnia jak mi się podoba! Normalnie patrze na takiego i już słyszę Metallice. pickupklub.pl [forum dyskusyjne, 02.02.2010; N: AdAm, 38, „Polska Centralna”].

6. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem dezaprobaty, niechęci, negatywnego wartościowania': >>>Yanoosh Mam poczucie estetyki zbliżone chyba do twojej żony. Jak zobaczyłem 1.Xpression (wersja pierwsza), to pomyślałem sobie: „o kurnia, ale brzydak!”. www.audiostereo.pl [forum dyskusyjne, 08.11.2007; N: Yul]. ~ o kurnia! zabiłabym za takie nogi. O.o korba.soup.io [komentarz, 22.04.2012].

7. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem zreflektowania się': Hurra! Jasiulek przewrócił się z pleców na brzuszki! I to nie raz, a kilka, więc nie mogła to być kwestia przypadku. Bravo, brawo !!! O, kurnia, będę miała przerąbane! Koniec z zostawianiem małego na łóżku i wychodzeniem „na chwilę” z pokoju. panna-zuzanna.blog.pl [blog, 13.08.2006].

*Eufemizm.

o kurna macana w dupe kopana wykrz.

'wulgarne przekleństwo': O kurna macana w dupe kopana a jak! To lądowanie musi być dopiero. gniazdo-jastrzebia.home.pl [forum dyskusyjne, 17.03.2012; N: Nutka40].

o kurna olek / o kurna Olek / Olek! wykrz.

1. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia': o kurna olek ale dali :) wi-dać, że było prawie równo i mogło się remi-sem skończyć – gdyby : – dostali więcej kasy z miasta [...]. biala24.pl [forum dyskusyjne, 10.10.2010; N: stefanik]. ~ o kurna olek to ja już chyba ślepa jestem. www.stylistka.pl [forum dyskusyjne, 11.05.2010; N: jona].

2. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem podziwu i ironii zarazem': O kurna olek – z tego ministra to musi być mózg. Z takim mózgiem i przewidywaniem powinien związać każdą kumulację w totolotku ! index.forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 26.03.2012; „Re: Myśl qwa-kacz myśl !!!”].

3. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem dezaprobaty': Skoro niedawno na czele oburzonych mógł maszerować Jeffrey Sachs, to można nawet wyobrazić sobie, że Marsz Niepodległości w Polsce poprowadzi dajmy na to Szewach Weiss. O kurna Olek! prawica.net [feuilleton, 27.11.2011; N: M, K. Mazur].

4. 'rubaszne przekleństwo': Motyla noga nie wyrazi frustracji po kolejnej z nieudanych prób otrzymania kredytu. A dalej, o kurna Olek też nijak się ma do tego i owego, co to starał się krzywdę komuś innemu zrobić. Na te tylko chjęm, p-zdą i k-wą polecieć. Tak było, jest i prawdopodobnie będzie. Co zrobić. blog.orient-express.jgora.pl [blog, 19.12.2011; N: PiotrIwana-niec].

*Eufemizm.

o kurtka na wacie / o kurtka na wacie! / kurtka na wacie wykrz.

1. 'wyraz zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': O kurtka na wacie – muszę zajrzeć. Dzięki za info! forum.joomla.pl [forum dyskusyjne, 23.01.2012; N: nikszal]. ~ o kurtka na wacie, a prawie pewien byłem jakieś UK? www.cro.pl [forum dyskusyjne, 01.04.2012; N: arturac]. ~ o kurtka na wacie!!!! nieźle;- www.pudelek.tv [komentarz do reklamy, 14.02.2012; N: gość]. ~ O kurtka na wacie!!! Dziś 60 kończy David Coverdale. blip.pl [notka, 22.09.2011; N: pawelyaho].

2. 'oznaka radości, zadowolenia': O kurtka na wacie! A do sierpnia jeszcze tak daleko! To obowiązkowy show! WSPA... www.darkplanet.pl [forum dyskusyjne, 21.12.2010; N: Angelwing].

3. 'oznaka zniecierpliwienia, złości': O kurtka na wacie. Nie poszło, bo Gmail nie puszcza executów. Zaraz dosle w innym formacie. www.sporttracks.pl [forum dyskusyjne, N: sms2009]. ~ Panie red. Jerzy Sosnowski... Kurtka na wacie, proszę Cię o te przecinki i zmianę pisma na polską klawiaturę – do jasnej chollllerryckiej! forum.polskieradio.pl [forum dyskusyjne, 05.06.2012; N: bungastycznie].

4. 'wyraz pozytywnych emocji, związanych z podtrzymaniem kogoś na duchu': O kurtka na wacie! Kotek powodzenia!!!! Ja również myślę, że doktor jak Cię zobaczy taką uświerknętą ze strachu to serce mu zmięknie!!! www.tarot-net.pl [forum dyskusyjne, 16.09.2011; N: Tarotka; „Re: egzamin i stres”].

5. 'oznaka rozczarowania': Wówczas rycerz się zachwiał na swoim bachmacie / I rzekł: – Żadna? To szkoda, o kurtka na wacie, / Bo z Magdą już nie mogę! Jestem u sił kresu... / Tu spał konia i ruszył w dal, szukać adresów... www.waligorski.art.pl [wiersz A. Waligórskiego; wpisał(-a): M. „Zuzanka” Krzyżaniak].

*Eufemizm.

okurw rzecz. 'bardzo wulgarnie: reprimenda, nagana': Na zakończenie życzę wszystkim tym leniwym obskurwiałym listonoszom aby zostali przyłapani na wypisywaniu awizo i dostali nieziemski wpierdol, wykurw, okurw!!! i wszystko to co im się od życia należy za dymanie uczciwych ludzi korzystających z usług PP!!! wykurw.pl [post, 23.11.2010].

o, kurwa / o kurwa / o kurwa! / o kuwa / o ku**aaa! / o kuuuuu.....waaaaa wykrz.**

1. 'bardzo wulgarnie przekleństwo wyrażające różnorodne emocje': Ciągle ktoś się przysiadł i w ogóle nie było pewności, z kim się pije. Kiedyś mówię do jakiegoś faceta: „Ci skurwysyni ubecy”. A on na to rozzałony: „Chciałem ci powiedzieć, Januszu, że wielu z tych ludzi, których pogardliwie nazywaś ubekami, czyta twoje książki i mówi o tobie z szacunkiem”. O, kurwa, pomyślałem. Głow. Z, 124 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (autor)]. ~ Wierzysz w Boga? – O kurwa, czułem, czułem, że o coś takiego zaczął mnie pytać. Buł. B, 119 [powieść, Mn., Tpr.; N: M II, sr., współwłaściciel myjni samochodowej, Warszawa]. ~ O ja jebie imprezy mediatorowe rzadza i idziela :-)

a ja wcale nie jestem „lekko” wstawiony, ale tak jestem uzależniony od fb :-)) o kurwa :-)) flaker.pl [forum dyskusyjne, 23.05.2010; N: radzio]. ~ @@@iści!!!! z takim samym podejściem do żecia i pisze to NIE JAKO PUNK (słucham hh)!!!! O nudnych metali różni w zupełności!!!! Siedzą sobie dwa punki. Jeden gra na gitarze, a drugi słucha. -O ku**aaa! Godzina mija. -O ku**aaa Druga mija. -O ku**aaa Po trzech godzinach punk mówi do gitarzysty: -Ej, weź zapisz słowa, bo jakoś mnie to z serce chwyciło.... ..i jak ich nie uwielbiać xD forum.o2.pl [forum dyskusyjne; N: tomala t-ów].

2. 'bardzo wulgarnie przekleństwo wyrażające dezaprobatę i niezadowolenie': O kurwa, jakie smuty, jaki obciach. – Do pokoju zajrzał Longin. – Piotr, gdzie ty nas przyprowadziłeś? Bieńk. J, 117 [powieść, D, Tp.; N: M I, maturzysta, uczeń liceum, Warszawa; O: M I, maturzysta, uczeń liceum, Warszawa; Ind., Nof., N-O]. ~ o ku**a ludzie ale plujecie jadłem. oto POLSKA właśnie. www.pudelek.pl [forum dyskusyjne, 27.05.2012; N: gość].

3. 'bardzo wulgarnie przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia i zakłopotania': Znamy takie szpitale – kupujemy im coś i dyrektor szpitala mówi: – O, kurwa, inkubator, o rany, to trzeba będzie dzieci przyjmować. Ow. O, 144–145 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (M III, sr., animator kultury, witrażysta, Warszawa)].

4. 'bardzo wulgarnie przekleństwo wyrażające lęk, przestach': Mój pułkownik mówi: – Gratulacje, panie Jacku, gratulacje. Wreszcie mamy wolne związki zawodowe. A ja usiadłem na krześle i powiedziałem: – O kurwa! Przeraziła mnie myśl o gigantycznej maszynie biurokracji, która zwała się na nas. Kur. GC, 120–121 [książka wspomnieniowa, D, Tr. (autor)]. ~ Marek się rzeczywiście przestraszył. – O kurwa! – jęknął i zerwał kolczyki z uszu. Es. Ł, 60 [powieść, D, Tp.; N: M, Polak sprzątający w Chicago; O: M, 30, w., Gdańsk, Warszawa; Ind., Nof., N-O; o zarażeniu się wirusem HIV].

5. 'bardzo wulgarnie przekleństwo wyrażające złość, irytację, gniew': Podobno syn Czesia Miłosza powiedział, że nie pojedzie do Europy, bo to kontynent dla karzełków. Może i prawda. Ale co mnie z tych wszystkich prawd, skoro zadowalniać się muszę lizaniem cukru przez szybę. O kurwa! Kisiel. D, 331 [dziennik, 1970, Mn., Tr. (autor)].

6. 'bardzo wulgarne przekleństwo będące wyrazem konfuzji, zażenowania; mitygowania się': O kurwa, jak naprosiaczyłam... Zosia, zupełnie goła, szybcioro odpaliła toshibę. NKJP [*P. Siemion, Finimondo: komedia romantyczna, 2004*]. ~ o kuuuuu.....waaaaa, zaraz mi serce wyskoczy. Wszyscy śpią, a ja wydarłam ten pysk jak głupia. O matusiu.... forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 22.03.2012; N: lafiorka2].

7. 'bardzo wulgarne przekleństwo wyrażające zdumienie i podziw': Kaj pan jedzie? – Do Indii [...] Przyjechał drugi, trzeci, za chwilę podjechał volkswagenem czwarty, a upewniwszy się, dokąd chce jechać, powiedział tylko: – O kurwa! Tylko do Rzeszowa zabieram. Bie-niek H, 16 [*książka wspomnieniowa, D, Tp.; N: M, kierowca; O: M, podróżnik, górnik, Katowice; Lok., Nof., N-O*].

*Formy o ku**wa / o ku**aaa, o kuuuuu.....-waaaaa są eufemizмами; ograniczone do języka pisanego.

o kurwa diabeł wykrz. 'bardzo wulgarne przekleństwo': Ten potężny cios kapitan jednak przeżył. Ten moment nieuwagi Kutanoidea wykorzystuje Mkbewe, na widok którego wyglądający jak diabeł na sterydach Kutanoidea krzyczy: „o kurwa diabeł!”. W przeciwieństwie do Torpedy, Mkbewe nie ma szczęścia i nie udaje mu się przeżyć ciosu Kutanoidea. [...] Kutanoidea ginie w walce i okazuje się, że Bomba przeżył. Ku zdziwieniu i uciesze admirała, oddział Torpedy przeżył, chociaż ten już spisał ich na straty. kapitanbomba.wikia.com. ~ To o kurwa diabeł nie wzięło się bez powodu to głęboko zakorzeniony element? polski i polaków. www.youtube.com [forum dyskusyjne, 2012; N: marccish]. ~ zapomniałbym jeszcze xD świetne posunięcie ze strony GIT-u :p postawić czarnego Mkbewe czyt. „o kurwa diabeł” xD aby zmylić fanów ^ ^ ehh nieźle nieźle. www.kapitan-bomba.com [forum dyskusyjne, 10.07.2009; N: Kazuma].

o, kurwa mać / o kurwa mać / o, kurwa, przeklęta mać! wykrz. 'bardzo wulgarne przekleństwo': O, kurwa mać! Wstydu się najadła, chociaż wstydlawa bardzo nie była. Wiśn. M, 113 [*powieść, Mn., Tr.*]. ~ O kurwa mać, coś mi się wydaje, że Felka przejechali – i podbiegli do kosza. Him. MP, 110 [*opowiadanie, D, Tp.; N: M, pijany, miasto; O: grupa ludzi; Ind., Nof.*].

N-O]. ~ [...] zdjęła go raptem trwoga. Obejrzał się ukradkiem tu i tam, aż nagle, jakby dla dodania sobie otuchy, pewności siebie, zaczął kląć. – O, kurwa, przeklęta mać! A cóż to się tutaj dzieje? Czyżby wszyscy powymierali? O, naga...! Mort. C, II 475 [*powieść, Tp. (M, 6 klas gimnazjum, Kieleckie, wieś)*].

o, kurwatwa! / kurwatwa wykrz.

1. 'bardzo wulgarne przekleństwo wyrażające złość, zniecierpliwienie, bezradność': Bomba – powiedział – targaj... Papierowa antena pozostawała jednak w miejscu. – Nie daję rady... – usłyszał głos Bomby. – O, kurwatwa...! Prawdopodobnie Bomba nie był w stanie sięgnąć przez siatkę w futrynie. Baj. I, 117 [*powieść, D, Tp.; N: M, więzień; O: M, więzień; Ind., Nof., N-O*]. ~ Widziałeś, Marabut, kurwatwa, tę czarną? Baj. I, 60 [*powieść, D, Tp.; N: M, więzień, elektryk; O: M, w., więzień, pianista, jazzman, Kraków, Warszawa; Ind., Nof., N-O; w więzieniu*].

2. 'bardzo wulgarne przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': Byli na dziedzińcu wewnętrznym. Za ich plecami budynek administracji, przed nimi, za płotem z siatki, rozciągała się wielka zielona przestrzeń. – O, kurwatwa!... – jęknął Kondensator – chłopaki...! Baj. I, 23 [*powieść, D, Tp.; N: M, więzień, elektryk; O: MM, więźniowie; Ind., Nof., N-O; o nowym więzieniu*].

okurwiać się czas. 'bardzo wulgarne: odpoczywać, leniuchować, nic nie robić': przypominam Ci, że jutro masz na 8.30 do kościoła i musisz wstać a ja będę się okurwiać w domu w łóżku i spać. www.photoblog.pl [blog, 29.01.2012; N: cockadex33, Wiktoria, Kraków].

okurwianie rzecz.

1. 'bardzo wulgarne: zalecanie się do mężczyzny': A w sprawie AAA+... po rozwodzie z moim pijaczkiem przeszedłem kilka etapów: najpierw regularne choć (na szczęście) krótkotrwałe „okurwianie”, czyli rwanie facetów i szybka konsumpcja. Głównie chodziło o podniesienie swojej wartości jako kobiety we własnych oczach. uciekamypodprzodu.blog.pl [forum dyskusyjne, 14.05.2012; N: Ulka].

2. 'bardzo wulgarne: wypijanie, opróżnianie': Każdy członek Inspektoratu winien wykazywać się: wysokim potencjałem libido, umiejętno-

ściami poruszania się w przestrzeni ponad parkietem zwane dalej tańcem oraz nie przeciętnymi możliwościami okurwiania flakonów z prędkością podaną w załączniku do ustawy Dz... [www.facebook.com \[instrukcja\]](http://www.facebook.com[instrukcja]).

okurwianie gały rzecz. ‘bardzo wulgarnie: uprawiać seks analny’: MEI TO JEBANY NOŁSKILL KTÓRY NADAJE SIĘ TYLKO DO OKURWIANIA GAŁY, TYLE W TEMACIE. glamrap.pl [forum dyskusyjne, 28.02.2012; N: BAUNS].

okurwić czas.

1. ‘bardzo wulgarnie: zjeść’: nie wierzę, że one akceptują swoje fałdy, po prostu nie mają siły, ochoty, woła okurwić pączusia, ja nie chodzę na siłownię i jestem chudy [...]. slizg.eu [forum dyskusyjne, 30.10.2011; N: Etamabrey]. ~ no ta, ale są tacy którzy np będą mieli nocleg, a więc powrót do noclegowni, kąpiel, coś okurwić na ciepło trzeba a to jest półtorej godzinki luzakiem. www.gszforum.pl [forum dyskusyjne, 2007; N: Byc23k].

2. ‘bardzo wulgarnie: wypić’: Chyba piją małe, a do fotki trzeba okurwić GRANDE. www.slizg.eu [komentarz do zdjęcia, 08.11.2011; N: Etamabrey; „Re: «Groupies» czyli fotki raperów z fankami”].

3. ‘bardzo wulgarnie: okraść’: Potrafię na siebie zarobić, to nic trudnego, okurwić jakiegoś białasa z paru dolców, huh. net4game.com [26.07.2010; N: Landryna; „[HP] Central Avenue – Grove Project.”].

4. ‘bardzo wulgarnie: zignorować, zlekceważyć czy skłąć, zbesztać’: Bardzo dobrze że ktos sie wtedy ze ną nie zgadza czy nawet mi nabluzga od głupków ale przynajmniej podpisuje sie własnym nickiem i wiadomo o kogo chodzi. Taka osoba jest potencjalnym partnerem do dyskusji – a ciebie z tymi podpisikami to można co najwyżej okurwić. ksiegi.emix.net.pl [forum dyskusyjne, 30.09.2001; N: Wombat].

5. ‘bardzo wulgarnie: sprzedać’: tak wygląda mój bobek, przepraszam, że tyle czekałeś. Teraz sam się zastanawiam czy go wogóle okurwić scooter-stunt.com [forum dyskusyjne, 22.09.2012; N: Sylwek, Lubelskie].

6. ‘bardzo wulgarnie: oczyścić, zubożyć’: Dzięki, że przypomniałeś. Będę musiał okurwić konto z wowa na allegro. Orientujesz się może w cenach? boardreader.com.

7. ‘bardzo wulgarnie: obić’: kończy się aresztowaniem ... i prawidłowo, ja bym chciał, żeby w Polsce można było złodziejowi i bandycie okurwić ryło jak będzie kradł/napadał, ale ten kraj jest taki, że pobity zbir jeszcze Cię oskarży. www.sadistic.pl [forum dyskusyjne, 17.05.2011; N: Psychiczny].

okurwić komuś dupę czas. ‘bardzo wulgarnie: obmówić kogoś; oszkalować kogoś’: W XXI wieku jest pełno fałszywych przyjaciółek, które tylko czekają na to, aby ci dupę niepotrzebnie obrąbać. [...] Tylko dziwko ja też ma język, i potrafię ci dupę bardziej okurwić, więc uważaj co gadasz bejbe. lula1216.pinger.pl [post, 16.08.2011; N: iuoe.].

okurwienie rzecz.

1. ‘bardzo wulgarnie: zdenerwowanie, złość; bardzo nerwowa atmosfera’: Rzeško. Sucho. Korki normalne, okurwienie kierowców na poziomie średnim. blip.pl [notka, 03.12.2008; N: mlotek, Warszawa]. ~ Każdy ma jakieś swoje małe okurwienie. [...] Złośliwiec Złocisty. Jest w 17 tygodniu ciąży. Okurwienie jest wytłumaczalne ale ostatnio osiąga takie rozmiary, że boimy się do Niej podejść. Warczy, krzyczy. Wszystko jej przeszkadza. Ma kwasy z mężem i się wyładowuje. tygrysija.blox.pl [blog, 17.10.2007; N: d.wichrowska]. ~ Zupełnie jak w naszych blokach. Dlatego polacy mają takie ciśnienie i okurwienie. www.pudelek.pl [forum dyskusyjne, 14.10.2012; N: gość].

2. ‘bardzo wulgarnie: pasja’: Ja nie słucham takiej muzy, ale szacun za konsekwentne podążanie swoją drogą. Gitary i perka brzmią miścisćie, wszystko jest zagrane punktualnie.. myślę że fani gatunku docenią kunszt oraz takie muzyczne „okurwienie”... w pozytywnym znaczeniu. www.perkusja.org [forum dyskusyjne, 12.06.2012; N: voyteck, Śląsk].

3. ‘bardzo wulgarnie: szaleństwo, podniecenie’: okurwienie świąteczne w pełni rozkwitu, parking już zapchany niedorzecznie w ten weekend np. dziki tłum na każdym piętrze. blip.pl [notka, 28.11.2011; N: praalka].

okurwienie rzecz.

1. ‘w funkcji wyzwiska: wulgarnie, pogardliwie o kimś’: Ciekawe co to za okurwienie z SLd wykoncypował taką fuchę dla koleśi. A prze-

cież takich kwiatków pt; tanie państwo jest na kopy. firma.onet.pl [forum dyskusyjne, 11.08.2008; N: ~abc]. ~ Zdrowa wiejska społeczności... to by sama .. przykładnie ukarała tego... córkojebcę... A tak... to ten okurwienieć będzie przez lata karmiony przez POdatnika Polskiego... www.bankier.pl [forum dyskusyjne, 22.03.2009; N: ~centurion z Galicji; „Re: Kapo, czy ty mieszkasz w Arnstetten?”]. ~ To są te ich gadki, kobiety to dla nich lachy, okurwienieć, pokemony albo świnię. GW Wysokie Obcasy 35/2007, 30 [reportaż, D, Tp.; N: K II, żona dilemra, miasto; O: K, M, reporterzy; Lok., Pof., N-O; o mężu]. ~ Od tamtego czasu język listów się nie zmienił. Począwszy od skrajnie agresywnego „Okurwienieć”. „Skurwiałe bydłaki! Agenci Moskwy zainstalowani w Polsce, wrogowie Narodu”. Polityka 16/2012, 12 [reportaż Mn., Tr. (M, J. Cwieliuch, M, A. Szostkiewicz); z listów stanych do KRRiT w sprawie cyfrowej koncesji dla TV Trwam].

2. ‘bardzo wulgarnie: zamieszanie, nieprzyjemna sytuacja’: zbliża się świąteczny okurwienieć.. tandeta, sztuczne życzenia, dziwne nakazy i zakazy.. tak czy siak – najlepszego. www.frazpc.pl [forum dyskusyjne, 22.12.2006; N: spazma aka ‘kler’].

okurwienieć przyst.

1. ‘bardzo wulgarnie: bardzo’: jestem tak okurwienieć głodny, że się zaraz przewrócę na twarz. blip.pl [notka, 14.09.2012]. ~ udało mi się kupić jakiś okurwienieć dobry chleb, przyzwoitą szynkę [...]. blip.pl [notka, 18.08.2012].

2. ‘bardzo wulgarnie: niezwykle, nadzwyczaj’: Właśnie zmieniłem wszystkie swoje plany na wakacje. Gość który jest głównym twórcą postaci w Sony Santa Monica (God of War...) w lipcu robi kolejną edycję swojego okurwienieć zajebiściego kursu. Bule 2 koła i napieram. gameonly.pl [forum dyskusyjne; N: monio4]. ~ okurwienieć piękny #sunset którego nie dam rady sfotografować. blip.pl [notka, 01.10.2009; N: Jaber].

okurwienieć przym.

1. ‘bardzo wulgarnie: dotkliwy’: Zezwierzęcenie się jest bardzo wskazane raz na jakiś czas bo bardziej docenia się poranek po nie przepiętej nocy znając ten okurwienieć łomot w bani. www.polonaiinfo.se [forum dyskusyjne, 11.07.2009; N: szedi].

2. ‘bardzo wulgarnie: ogromny, wysoki’: @dr allbahn chyba nie laleś; czy zdajesz sobie sprawę, jaki okurwienieć wzrost kosztów niesłoby za sobą wprowadzenie prywatnego leczenia? czescjacek.wordpress.com [forum dyskusyjne, 29.11.2011; N: eli.wurman].

3. ‘bardzo wulgarnie: bardzo niedobry, zły’: Do kogo/czego się tyczą te słowa ? Do połowy ludzi których spotkałam w tym roku. Zawiodłam się na mnóstwie osób. I gdyby nie kilka normalnych osób mogłabym uznać ten rok za „beznadziejnie okurwienieć”. uke.blog.pl [blog, 11.01.2006; N: K, maturzystka]. ~ siwa napisał: psy w biegu mają zabójcze miny / My je nazywamy „okurwienieć”... to od słowa „okurwienieć” doskonale oddającego np. naturę wiecznej pobudzonej Łapy, która zawsze ma bliżej nieokreśloną misję do spełnienia. www.stajenka.fora.pl [forum dyskusyjne, 6.01.2009; N: ten_poni, zachodniopomorskie]. ~ Nazywa się „Ptasie Mleczko”, ale tak naprawdę jest to okurwienieć wręcz syntetyk, włączając w to także gumową imitację biskoptowego spodu. panmuchomor.pinger.pl [notka; N: panmuchomor; „Syntetyczne ciastko”].

4. ‘bardzo wulgarnie: doskonały, świetny, rewelacyjny, wspaniały’: Wszystkie koncerty były mega zajebiste – a bigos w Taklamakanie okurwienieć!!! pl-pl.facebook.com [notka, 2012; N: Świnka Halinka].

o kurza dupa / o kurza dupa! / kurza dupa wykrz.

1. ‘wulgarnie: oznaka podziwu, zachwytu, uznania’: O kurza dupa, jakie piękne spawy. www.lowrider.pl [forum dyskusyjne, 14.07.2008; N: grusiak, Sulejówek; „Re: mercedes benz 170 sb”].

2. ‘wulgarnie: oznaka niepokoju, lęku, obawy’: Czy może mnie ktosik mądry oświecić? Niepokój zawitał w mojej głowinie i nie mogę o niczym innym myśleć. O kurza dupa!!!!!! amazonki.net [forum dyskusyjne, 14.06.2010; N: lidziaz, Tomaszów Mazowiecki].

3. ‘wulgarnie: wyraz zdumienia, zdziwienia, zaskoczenia’: Matisse, Celine, Sartre, Apollinaire – wszyscy smarowali na takich samych karteluszka. Podobno Ryszard Kapuściński też dał się złapać. O kurza dupa. I tak legenda magicznego notatnika rosła, aż do 1986 roku, kiedy zamknięto ostatnią manufakturę robiącą Mole-ski-ne’a. www.tactical.pl [post; N: wysz].

4. 'wulgarnie: wyraz ubolewania': O kurza dupa .. może warto złożyć reklamację?? Jak Ci urwie całkiem klocek to opona chyba już do wyrzucenia ... archiwum.africatwin.com.pl [forum dyskusyjne, 18.06.2007; N: Hubert].

5. 'wulgarnie: wyraz złości, negatywnych emocji': A mnie lany poniedziałek zawsze bulwersował: idę gdziekolwiek a tu jebut! i jestem, kurza dupa, cała mokra i muszę się wrócić przebrać. vuze.blox.pl [forum dyskusyjne, 25.04.2011; N: pani Kijkowa].

*Eufemizm.

o kurza frak! / o kurza fraki / kurza fraki / kurza fraki! wykrz.

1. 'oznaka złości': O kurza frak! I po handlu. Piet. N, 91 [opowiadanie, D, Tp.; N: K, handlarka, miasteczko; O: K, organizatorka widowni, miasteczko; Ind., Nof., N-O]. ~ jak by moja babacia powiedziała... kurza fraki! www.insomnia.pl [forum dyskusyjne, 3.05.2007; N: Eclipse21].

2. 'wyraz zdumienia, zdziwienia, zaskoczenia': o kurza fraki / pierwszy raz widze. www.insomnia.pl [forum dyskusyjne, 21.06.2007; N: Eclipse21]. ~ kurza fraki co za kolo. www.insomnia.pl [komentarz do filmu, 7.06.2007; N: Eclipse2].

*Eufemizm.

o kurza melodia / o kurza melodia! / o, kurza melodia! / kurza melodia wykrz.

1. 'wyraz podziwu, zachwytu; uznania': o kurza melodia chciał bym tam? byc!!! www.youtube.com [forum dyskusyjne, 2011; N: Karol11711]. ~ o, kurza melodia! ponad 140 stron! tyle pracy, tyle wysiłku! Pannie Małgorzacie, oraz wszystkim innym Pannom – piękne dzięki! ewamaria030.blox.pl [forum dyskusyjne, 18.12.2010; N: PEWNA.PANNA].

2. 'wyraz ubolewania, współczucia': o kurza melodia ... „Uwielbiam” takie akcje z kompani i sama mam za soba kilka więc współodczuwam Sroczo, ale kto jak kto pewno szybko wrócisz do normalnego rytmu :) cosrocewoko-wpadnie.blogspot.com [forum dyskusyjne, 11.05.2011; N: mamibecia].

3. 'oznaka sumitowania się': O kurza melodia, nie zauważyłem tytułu. www.aparaty.tradycyjne.net [forum dyskusyjne, 2011; N: redgrist].

4. 'oznaka radości, zadowolenia, entuzjazmu': O kurza melodia!! To ja też wygrałam?? Ale niespodzianka!! :))) Huraa!!! Nawet nie wiesz jak

się cieszę :) eveleo.blogspot.com [forum dyskusyjne, 03.04.2012; N: Wioletka].

5. 'oznaka zdenerwowania, złości': Zbierałyśmy się do pracy długo, jeszcze jakieś zakupy w Ierla i obi w końcu zaczęłyśmy ...i nie możemy skończyć, kurza melodia :) vikovo.blogspot.com [blog, 10.03.2012; N: viki].

*Eufemizm.

o, kurza noga / kurza noga wykrz.

1. 'przekleństwo będące wyrazem zreflektowania się i zaskoczenia': Kolego! – do sierżanta podbiegła *stewardesa*: funkcjonariusz, który w czasie podróży umiłowal sobie drzemkę przy drzwiach – Nowaczek to jest ten z *kabaryny*, pan kolega go nie wypuścił! – O, kurza noga... – Sierżant Kopyto potruchtał do zamkniętej już *suki*, otworzył ją, zniknął na chwilę we wnętrzu, z powrotem ciężko zeskoczył ze stopni. Baj. I, 20 [powieść, Tp.; N: M, sierżant, pracownik w więzieniu, miasto].

2. 'przekleństwo wyrażające irytację, zniecierpliwienie': Sierżant Kopyto postąpił krok do przodu: – Co jest, kurza noga? Pan Nowaczek przygłuchy? Baj. I, 20 [powieść, D, Tp.; N: M, sierżant, pracownik więzienia, miasto; O: M, więzień; Ind., Pof., N>O].

*Eufemizm.

o kur... zapiał / zapiał! wykrz.

1. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem zaniepokojenia': W skąpo dawkowanych słowach, w okrzykach „o kur... zapiał”, kryła się znajomość wielkich i małych katastrof morskich [...]. Mach. P, 30 [zbeletryzowany raport, Mn., Tr. (autor)].

2. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia i współczucia': O Kur zapiał! współczuje. www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 09.07.2012; N: nusiol27; komentarz do wiadomości o śmierci znajomej].

*Eufemizm.

o! kurza piechota! wykrz. 'przekleństwo': (o! kurza piechota! – lekkie przekleństwo). forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 23.06.2005; N: perunslaw; „Prawdziwy język słowiański. Mowa radomska”]. *Eufemizm.

o kurza stopa / o, kurza jego twarz wykrz.

1. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia': o kurza stopa ...masz dziewczyny

no fantazję o masz. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 29.01.2008; N: jaca].

2. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem gniewu, złości': Z bubkiem? Tak powiedział? O, kurza jego twarz. – Oblicze Marka ściągnęło się złością. Pauk. MG, 134 [powieść, D, Tp.; N: M, student, miasto dolnośląskie; O: M, student, miasto dolnośląskie; Ind., Nof., N–O].

*Eufemizm; forma o, kurza jego twarz intensywniejsza emocjonalnie.

okutać czas. 'szczelnie okryć, bardzo dokładnie owinać': A teraz jeszcze trzeba dziecko okutać w piętnaście warstw tekstyliów – przy jego nienawiści do przebijania i ubierania to prawdziwa zabawa. NKJP [Usenet – pl.soc.dzieci, forum dyskusyjne, 25.11.2005; N: mojra; „spacer i wyrzuty sumienia”].

okutać się czas. 'szczelnie się okryć, bardzo dokładnie się owinać'. PSWP 26, 223. ~ Na zimową zasiadkę dobrze mieć śpiwór, mufkę, grzałki w kieszeni, niż „okutać się” w kilka warstw. www.pzl.przemysl.pl [artykuł; N: M, Z. Maziarczyk]. ~ Na brak makijażu to najlepiej okutać się w taką arabską burkę. :P. celebixy.pl [komentarz, 15.07.2012; N: gość]. ~ MAGDALENA ZAWADZKA Nie chciała, jak inne wdowy po wielkich mężach, okutać się w czerni. Jej życie się nie skończyło. polki.pl [Viva! 23/2012; spis treści].

okutanie rzecz. 'dokładne okrycie, szczelne owinięcie': przesada jest okutanie, ale gołe nogi pod koniec listopada to też przesada:) forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 26.10.2009; N: aneta-skarpeta]. ~ Okutanie w kaptury, czapy, chusty, maski, szale i szaliki widocznie ogranicza widoczność i tym samym może mieć wpływ na bezpieczeństwo zimowych rowerzystek i rowerzystów. polskanarowery.sport.pl [artykuł, 07.02.2012; N: kom].

okutanie się rzecz. 'dokładne okrycie się, szczelne owinięcie się': Na narzekanie, okutanie się „na cebulkę” w ciepłe polary z Decathlonu, ciepłe majty z bawełny przemysłowej i mówienie partnerowi „przecież kochaliśmy się w zeszłą sobotę” będą miały resztę życia czyli 45 lat rozsądnego trwania niewiadomopoco. obserwacje.latte24.pl [forum dyskusyjne, 03.02.

2012; N: FRYCZ668525]. ~ Od dziś nie zamierzam się już przejmować moją wagą, tylko za chwilę wybieram się do garderoby, żeby znaleźć ubrania na zimowe okutanie się (okutywanie?). vitalia.pl [pamiętnik, 27.10.2012; N: marta6054, K, 39, Warszawa].

okutany przym. 'szczelnie owinięty': Tekstylni z nudystami, barchanowi z golcami, okutani z rozebranymi od lat toczą ten sam spór o nagość i wydaje się on nie mieć końca. Polityka 30/2009, 78 [artykuł, Mn., Tr. (K. Lubelska)]. ~ Futrzasto strojnym damom furczą wokół głów szale zwiewne, a okutani kawalerowie – podwieszeni do kolorowych baloników [...] śpiewają fałsetowymi tenorkami coraz donośniej i donośniej [...]. Barg. S, 101–102 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Kobiety na Leningradzkim Prospekcie, głównej ulicy miasta, okutane w futra z szynszyli i piżmaków. NKJP [„Gazeta Bankowa” 15/1998, artykuł, Mn., Tr. (K, K. Dolniak); „Rosja. Sektor paliwowy”].

o kuwra / o kuwra! / kuwra wykrz.

1. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem irytacji': haha kretynofil mnie rozbawił na koniec dnia; d wygląda na to, że koleś narzeka na wszystko już to widzę: – siedzi przy ubuntu: „kuwra jak ja tego systemu nienawidzę !!” – siedzi przy windows: „o kuwra ale ten jest ujoywy!! arrrrrooooo!!!” m.technologie.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 2011; N: stop_oglupejanie].

2. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia i dezaprobaty': O kuwra ten brzuch robi za poduszkę powietrzną czy co. www.wiocha.pl [komentarz do zdjęcia, 01.09.2011; N: ostrzyksa].

3. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem zniechęcenia': o kuwra za długie i wymagające za dużej koncentracji; P. www.frazpc.pl [28.11.2005; N: Manekin, Lublin].

4. 'rubaszne przekleństwo będące wyrazem pozytywnej oceny': Spodobał mi się film wideo w YouTube – O kuwra! blip.pl [notka, 24.03.2011; N: zaki19].

*Eufemizm.

o kuźwa / o kuźwa! wykrz.

1. 'grubiańskie przekleństwo': Cytat: „A. Michalska-Rajch” Kuźwa jest dresiarzka / O ile jakkolwiek dresiarz mając do wyboru „kuźwę”

i to drugie, powie „o kuźwa!”. forumtlumaczy.pl [forum dyskusyjne, 01.07.2009; N: K, M. Potiuk, tłumaczka, Warszawa].

2. ‘grubiańskie przekleństwo będące sygnałem bólu’: AUA!!!!!! wyrwali mi 8-ke!!! nic nie bolało, ani rozcinanie dziasła, ani wiercenie kosci, ani samo rwanie. no nic. troche bolalo robienie zastrzyku na poczatku... ale to jest nic. dopiero zaszywanie!!!!!! o kuzwa!!!! jak to boli... powiedziała że nie będzie boleć!! a ja nie moge mówić, polykac, ruszac szceka, nic. boli!!!!!!!!!!!!!! chce przytulanie :(necrosa.nethit.pl [tytuł postu, 12.02.2004; N: molly-trip].

*Eufemizm bardzo wulgarnego o kurwa.

o kuźwa mać / o kuźwa jegosz mać / o, kuźwa mać / kuźwa jegoż mać / kuźwa mać wykrz.

1. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem podziwu, zachwytu; uznania’: o kuźwa mać zaję*bista moc musza wytrzymać te opony. www.cda.pl [forum dyskusyjne, 16.04.2012; N: anonim]. ~ Opinia: Zajebicie kuźwa jegoż mać ;) pl-pl.facebook.com [forum dyskusyjne, 31.05.2012; N: Bartosz Kick]. ~ Odpowiedz na ten temat » o kuźwa jegosz mać ale zajebisty ten koleś widmo “kamil” z pierwszej miłości. f.kafeteria.pl [temat forum dyskusyjnego, 2011].

2. ‘grubiańskie przekleństwo będące oznaką niechęci, złości, protestu’: Czy wy kuzwa mac nie macie już o czym pisać tylko o raku. www.medonet.pl [forum dyskusyjne, 06.05.2011; N: ~darekww71].

3. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia’: O kuźwa mać, nawet bym nie skrobał i próbował odśnieżyć, to nie ma sensu, bardziej by na tym auto ucierpiało... www.v10.pl [komentarz do filmu, 26.01.2011; N: ARON; „Wideo: Potężne złodowacenie aut na Manhattanie”].

4. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem niepewności, zwątpienia’: @naz_niepoprawna Myślisz, że za 4 lata wciąż tu będziemy, coś jak dwaj zgryźliwi tetrycy?:) O, kuźwa mać, tu to nawet mój optymizm się kończy, będę wtedy panią po czterdziestce i... O, nie, nawet nie chcę sobie tego wyobrażać... www.plotek.pl [forum dyskusyjne, 06.2012; N: szaron_stoln].

*Eufemizm.

o laboga / o laboga! / olaboga / olaboga! wykrz.

1. ‘wyraz niepokoju, lęku, strachu, trwogi, przeobrażenia’: O laboga, uruchamiają kamerki!!! www.klub.senior.pl [N: K; o hakerach, 21.06.2013]. ~ O laboga – wołano dookoła. – Pozabija nas jeszcze ten bandzior. Him. MP, 34 [opowiadanie, Tp.; grupa różnych osób, miasto]. ~ Matka podchodzi do okna. – O laboga! Furtka nie zamknięta! Cielę na pole ucieka! Of. N, 104 [powieść, D, Tp.; N: K; O: M; Ind., Nof., N–O (matka–syn)]. ~ Nie ma z was który mapy nieba, olaboga jak trzęsie, chcę wiedzieć, gdzie wyląduję, jak wylecę w powietrze, olaboga, ten szofer nas pozabija [...]. Lov. ND, 112 [felieton, D, Tp.; N: M, autostopowicz; O: pasażerowie; Ind., Nof., N–O; w samochodzie]. ~ A drzewa, jak to drzewa w takich krytycznych momentach, kiwały się z szumem na boki, jakby lamentowały: „Olaboga! Olaboga!” A pewnie! pewnie! bardzo oczywista trwoga! NKJP [M. Sieniewicz, Czwarte niebo, 2003].

2. ‘wyraz protestu, niezgody’: Jestem. Nie tylko bywam. Jestem sobą. Daję słowo. Dziewiąta rada Amerykanki z Oklahoma – doceniaj każdą osobę, która odwiedza twojego bloga. Mów im, że ich kochasz. Często. Olaboga. Każdemu? Nie mogę. Bo jeśli mam być sobą, to nie mogę kłamać, mówiąc, że kocham każdego, kto wejdzie do magazynuzbednychslow. kuzynkobietka.blog.onet.pl [blog, 27.06.2011; N: kuzynkabetka].

3. ‘wyraz z/bagatelizowania czegoś’: Dwa wuję po jednych piniondach się poprztykały. Olaboga. rebelya.pl [forum dyskusyjne, 31.07.2012; N: TKN]. ~ „po jakimś czasie napisałam na gg hej co słychać a on a kim ty jesteś nie zapisał mojego gg;” Olaboga, wielkie mi rzeczy... nie zapisał numeru GG... NKJP [www.forumowisko.pl, forum dyskusyjne; N: mała*czarna i in.].

4. ‘wyraz zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia’: Owszem. I chodzę z synem do damskiego wc. A ostatnio to nawet wózek jeszcze ze sobą taszcę. Z drugim synem. Olaboga dwóch chłopców w damskim wc. Zawołać ochronę! NKJP [Usenet – pl.soc.dzieci, forum dyskusyjne, 05.10.2006; N: „Ania B-J” i in.]. ~ Olaboga! Adalko! – długi zaskoczony spojrzał na rozwalonego na futrach Adalka. Leg. SS, 137 [powieść, D, Tp.; N: M, architekt, miasto; O: M,

miasto; *U: grupka zaprzyjaźnionych K; Ind., Nof., N-O*].

5. 'wyraz zachwytu, podziwu; uznania': Olaboga! Rewelacja! To ciekawe naśladownictwo języka pisanego kogoś, kto nie jst obyty z klawiaturą. NKJP [*Usenet – pl.hum.poezja, forum dyskusyjne*, 21.01.2004; *N: marekpl24 i in.*; „Przygody hrabiego de St. Hibern (11)”].

6. 'wyraz skargi, rozżalenia': No wiesz... Jak chodzisz w kółko i godzinami powtarzasz „olaboga, ale mi źle, o jak nie dobrze, o ja biedna, olaboga...” to się nie dziw, że Ci bliscy radzą, żebyś się wzięła w garść... :) NKJP [*Usenet – pl.sci.psychologia, forum dyskusyjne*, 06.02.2004; *N: e_krzysztofWYTNIJTO i in.*].

7. 'wyraz dezaprobaty, nagany': Społeczeństwo jest rozpite. Alkohol to twardy narkotyk, to że można go legalnie kupić tego nie zmienia. Ale jak ktoś zapali trawkę to olaboga wielki narkoman. Hipokryzja. forum.abstynenci.pl [*forum dyskusyjne*, 05.08.2012; *N: VooVoo*].

8. 'wyraz przywoływania i ponagłania': Nie powiem, jak coś szło, to starsza biegła w swoje upatrzone miejsce i „Ojej Tatusiu jak był nisko”, po czym znowu zasuwwały, aż nogi miały czarne od kurzu Następnie akurat jak szło kilka pod rząd było rozpaczliwe wołanie „olaboga, jak mi się chce siusiu”, następnie „olaboga, jak mi się chce pić”, więc się w końcu poddałem. forum.optyczne.pl [*forum dyskusyjne*, 23.08.2012; *N: bhphcmiel, Milanówek*; „Fotografia lotnicza 2012”].

9. 'wyraz ulgi': Ciotka siada na drugim takim samym fotelu. Bliżej ściany. – Olaboga... narzeczcie. Biał. PPW, 90 [*powieść, Mn., Tr.*].

10. 'oznaka bólu': Olaboga, niech pan dzwoni, pan ma zdrowe ręce, może mi coś dadzą, żebyś zasnął... Wald. D, 64 [*książka wspomnieniowa, D, Tp.*; *N: M, żołnierz; O: M, autor; Ind., Nof., N-O; w szpitalu*].

olaboga rzecz.

1. 'prośba; żalenie się na coś; żal': Wszystkie takie listowne do gazety olabogi o zmiłowanie proszą i poradunku czekają, jakby to Szanowna Redakcja winna była hurtem pomóc. Wiśn. M, 7 [*powieść, Mn., Tr.*]. ~ W końcu – rozważył chyttrze – wielkie olaboga, chce, to niech się przeniesie do tej drugiej izby. Wiśn. M, 82 [*powieść, Mn., Tp.*; *N: M IV, rolnik, wieś; o córce*].

2. 'kawałek metalu owinięty w coś, służący do obezwładniania ofiary': olaboga – 1) denaturat; 2) kawałek metalu owinięty w coś, służący do obezwładniania ofiary. pl.wiktionary.org [*hasło słownikowe*]. *Więziennicze.

3. 'denaturat'. SGS, 191.

olać / olewać czas. 'wulgarnie: zignorować, zlekceważyć': Do źródeł Yasta dodaj katalog, w którym będzie ściągnięty przez Ciebie rpm. Wywali informację, że nie ma jakichś tam informacji, ale olej to i kliknij OK. forum.suse.pl [*forum dyskusyjne; N: Dro77naR*]. ~ Żartowałem w domu, że mój peccek oleje pluskwę i nawet na nią nie mrugnie. NKJP [*„Enter” 3/2000*]. ~ Otóż znudziło im się wspinać po wysokich górach pod egidą państwowego monopolu wspinaczkowego, olali mecenat Klubu Wysokogórskiego i przez dwa czy trzy lata jeździli zimą na Spitzbergen. Kel. B, 27 [*wywiad-rzeka, D, Tp.*; *N: M III, dr socjologii, poeta, piosenkarz, Warszawa; O: M, w., redaktor; Og., Of., N-O*]. ~ Chłopaki z Platformy Obywatelskiej olały sejmowe głosowanie w sprawie liczebności komisji śledczej, która zbada aferę Rywina. W efekcie większość w tej komisji ma koalicja. Wprost 4/2003, 9 [*prześmiewcza informacja, Mn., Tr.*]. ~ Tyle naszego że możemy sobie ponarzekać na postów leniów i senatorów nigusów. Oni i tak olewają te nasze narzekania równo. www.se.pl [*forum dyskusyjne*, 22.12.2009; *N: free-ko*]. ~ Ludzie chyba nie wyzyli się przez ten czas magnetowidów? – Większość nie. Ale tu też kiepszczina. Ludzie chcą oglądać stare socjalistyczne produkcje, które serwuje kablówka, a te amerykańskie hity olewają. Siep. M, 88 [*powieść, D, Tp.*; *N: M II, miasto; O: M II, w., pracuje w propagandzie, zachęcając do powrotu do PRL-u, miasto; Ind., Nof., N-O*]. ~ Wystarczy olewać WOP i milicję; widać nie taka straszna ona i wszechwiedząca, jak by się wydawało. Kel. B, 28 [*wywiad-rzeka, D, Tp.*; *N: M III, dr socjologii, poeta, piosenkarz, Warszawa; O: M, w., redaktor; Og., Of., N-O*]. ~ [...] Rosja jest rozdarta, podzielona na część „dolną, robotniczą, lokalną, skorumpowaną, olewającą wszystko”, gotową oddać się Putinowi bez reszty, i część górną, wykształconą, inteligentną, która rzuca Putinowi w twarz „nie”. Polityka 11/2012, 113 [*felieton, Mn., Tr. (D. Pasent); cytat z artykułu W. Jerofiejewa*].

olać / olewać cienkim sikiem / cienkim sikiem z góry / ciepłym moczem / olewaczem czas. 'wulgarnie: lekceważyć, nie zważać na coś, kogoś': Trzeba ich olać cienkim sikiem i wtedy się ockną! Brak gotówki to najlepsza perswazja dla pasożyta i darmozjada! wiadomosci.wp.pl [forum dyskusyjne, 04.04.2010; N: ~marzanna; komentarz do artykułu: „Ludźkość potrzebuje moralnego nawrócenia”]. ~ USA mogą sobie wyrażać zaniepokojenie Do tego mają prawo. A Rosja ma prawo olać to zaniepokojenie cienkim sikiem. Na szczęście USA nie wyślą na Rosję samolotów bo się boją odwetu takiego, że nie było by komu wybrać nowego prezydenta. wiadomosci.onet.pl [forum dyskusyjne, 13.07.2012; N: judabenhur]. ~ D, d i jeszcze raz d. Szkoda, że jak ja chodziłam do szkoły, to nie było takich nauczycieli „z ja-jem” A Tobie się chciało, fajny pomysł. Koleżanki i kolegów proponuję olać cienkim sikiem, w tym kraju, jeśli wyskoczysz z czymś oryginalnym, to zawsze tak. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 29.10.2011; N: madzioreck]. ~ Kiedy anonimowy poster przyjdzie i powie mi, że ma autorytet by wiedzieć więcej ode mnie i dokonać oceny etycznej moich zachowań to wiem, że zrobiłem źle. I na pewno nie odpowiem mu nie powiem, że potrzebuję czegoś więcej by jego opinię olać cienkim sikiem. ^ ^ szprotestuje.wordpress.com [forum dyskusyjne, 19.10.2011; N: palecw0]. ~ Pan Kaziu Złota Rączka, a za takiego uważam pracownika gospodarczego, czyli: wynieś przynieś pozamiataj i zgarnij śnieg z dachu, raczej takimi kwalifikacjami poszczycić się nie może, bo gdyby takowe posiadał, to cienkim sikiem olałby ofertę Emersona za 1300 pln. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 13.05.2011; N: marspot]. ~ Nie pobierać, nie wymieniać a przede wszystkim NIE KUPOWAĆ.
 Olać cienkim sikiem z góry a rura szybko im zmięknie.
 Wy klienci budujecie fortuny którym wciąż mało i mało. nt.interia.pl [forum dyskusyjne, 05.04.2009; N: ~qwertyuiop]. ~ Dzis był jeden z tych dni kiedy naprawdę nie wiem czy śmiać się, czy płakać, czy walić głową mur czy może jednak olać ciepłym moczem;) greekcoffee.blox.pl [blog, 18.03.2011; N: cu_in_greece, K]. ~ ja osobiście bym chciał coś takiego przeżyć. Przynajmniej bym zobaczył kto się przejął moją ‘śmiercią’ i wiedział a 100% kogo olać

ciepłym moczem w dalszym życiu. www.wykop.pl [forum dyskusyjne, 2010; N: oooMaXooo]. ~ Ty nie olewasz cienkim sikiem ty atakujesz walczysz i obrazasz... bo określenie olać kogos to ja rozumiem... jako > „niezależy mi na tym co myślisz i co czujesz ale nie ma to w sobie nic z chęci wyrządzenia krzywdy.... w jakiegokolwiek formie...” www.sciaga.pl [forum dyskusyjne, 04.05.2003; N: Promyk]. ~ Dlatego zawsze powtarzam że mądrzy ludzie w głupoty się nie bawią i > wszelkie konkursy olewają cienkim sikiem.... No cóż, ja dzięki konkursom zwiedziłam ładny kawał Europy, bo już trzy razy wygrałam zagraniczne wojaże:) index.forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 30.09.2008; N: luxure]. ~ cieciu zapomniiał dodac ze 140 funtow :) . . a tak na marginesie to laska go olewa ciepłym moczem :d . . nie ma co ale brawa mu się należa za wytrwałosc hahaha :D. www.wiocha.pl [forum dyskusyjne, 03.07.2012; N: armani7]. ~ Kiedyś cały przemysł komputerowy napędzały PC-ty. Na tym się grało, więc Intel, AMD, Nvidia, ATI i inni szukali tam źródła przychodów. Obecnie użytkownicy powoli olewają komputery ciepłym moczem przesiadając się na notebooki, na których nie grają. Grają na konsolach – które potrzebują nowych procesorów raz na kilka lat. www.chip.pl [post, 2012]. ~ Ciekawe co p. Sobolewski powie za kilka miesięcy kiedy się okaże, że gracze gpw olewają ciepłym olewaczem ze względu na koszty, a boom na ipo na NC spółek typu ‘jedna pizzeria w mieście’ minie. www.day-trader.pl [forum dyskusyjne, 30.03.2012; N: cheh; „Re: Komisja Europejska blokuje fuzję NYSE Euronext-Deutsche”].

o, la la! / o la, la! / olala! wykrz.

1. ‘wyraz zaskoczenia, zdumienia’: Wszyscy mamy dosyć tych twoich ciągłych delikatnych pouczeń, rozumiesz? Nie dotarło to jeszcze do ciebie? Ja w każdym razie mam dosyć i uspokój się, dobrze ci radzę! – O, la la! – cmoknął Marek, a Roma też zacisnęła pięści i zaczęła przysuwać się do najstarszego od tyłu. Lach IB, 108 [powieść, D, Tp.; N: M I, uczeń; O: K I, uczennica; Ind., Nof., N–O; w domu]. ~ Naprawdę wyglądasz jak wiejski plejboj. A mieszkać na wsi to w końcu żaden wstyd. Tylko zawsze trzeba być sobą, a nie manekinem jak inne manekiny, nie małpą co małpuje innych, bo sama nie ma recepty na swoje życie... O la, la!

Tego się nie spodziewał, nie przewidywał. Skapiał tak jakoś nagle i łykał głośno słodkawąwiną ślinę, pełen strachu o tak dobrze rozpozczęte zaloty. Wiśn. K, 281 [powieść, Mn., Tr. (wieś, Mazowsze); o konfuzji chłopca po słowach dziewczyny].

2. 'wyraz radości, zadowolenia': To tam doszli po farbie i tam usłyszał rozradowany głos stryja: olała! Było to skwitowanie wspaniałego trofeum. Brat. KP, 43 [opowiadanie, Mn., Tr.]. ~ mój kumpel Michał bez przerwy śpiewa tą piosenkę. Jego śpiew zaczyna mnie wkurzać... ALE TA PIOSENKA JEST SUPCIO!!!! olalalalalalala? oo ola. www.youtube.com [forum dyskusyjne, 07.2012; N: K. Grzybowski].

olał go pies wykrz. 'grubiańsko: obraźliwe życzenie lub wyraz lekceważenia, pogardy, niechęci': Informacji nie uzyskałem, login oraz hasło zapomniałem i nie mam zamiaru odzyskiwać. Teoretycznie jestem więc jednym z milionów użytkowników tego portalu. Gdyby to był pojedynczy konkurs to olał go pies. Ale tych przypadków jest ostatnio coraz więcej i powoli zaczynam czuć się wykluczony nie korzystając z FB. Chyba do tego ministra od wykluczeń napiszę. www.bieganie.pl [forum dyskusyjne, 06.06.2012; N: robur].

olam rzecz. 'o kimś /czymś niezdarnym, niesprawnym, niedołącznym, niezgrabnym; zbyt powolnym': Hippisy to są olamy! – zawrzasnął Mareczek. Mak. NS, 66 [powieść, D, Tp.; N: MII, członek młodzieżowego zespołu muzycznego; O: dziennikarz; U: K II, solistka zespołu; Ind., Nof., N<O; w klubie]. ~ Chodzę na mecze siatkarek Budowlanych Łódź i irytuje mnie sposób postępowania dziewcząt wycierających parkiet podczas przerw i to zarówno tych młodszych jak i starszych. Wychodzą na parkiet ze szczotkami i zachowują się jak jakieś „olamy”, robią łaskę te „gwiazdy sportu”, że coś mają zrobić. lodz.naszemiasto.pl [forum dyskusyjne, 19.12.2011; N: łodzianin]. ~ Bożę jaki ten Napo, Juanjo i reszta to olamy boskie, takie sieroty nieporadne. www.telenowe.lefora.pl [forum dyskusyjne, 18.06.2011; N: Katharina10919]. ~ Kurczę, takie niby świetne aktorki, a nie potrafią się umiejętnie ustawić do kamery i stoją jak olamy w platfusie. lula.pl [forum dyskusyjne, 2010; N: sheboss]. ~ Gatunków mężczyzn wy-

różniamy kilka(naście): egoiści, szpanerzy, złośliwcy, chamy, gbury, cynicy, cwaniacy, ironiczne dupki, infantylne prostaczki, ciepłe klu-chy, olamy, ale i normalni: ludzie, znajomi, koledzy, kumple, przyjaciele (nigdy kobiet, chyba że geje). listydojudyty35.blog.interia.pl [blog, 06.06.2010; N: reinkarnacja].

olamus rzecz. 'o kimś niezdarnym, niedołącznym, niezgrabnym; zbyt powolnym': Do zawodników z kiokushin odnośnie kultury i trenera nie powinniście się wypowiadać co znaczy tekst w gablocie szkoły podst.nr5 nie bądź olamusem ćwicz z najlepłryzmi. Nie ładnie panie Darku. www.turek.net.pl [forum dyskusyjne, 12.06.2008; N: NAUCZYCIEL]. ~ Mnie dobrze rodzice wychowali mam 17 lat już prawie, nie piję nie palę uczę się tak średnio na czwórkach i mam spokojne dobre życie, i nie jestem jakimś zamkniętym w sobie olamusem, chodzę z kumplami na różne imprezy ale nie piję, mam jeszcze na to dużo czasu w życiu, teraz to przede wszystkim najważniejsza jest szkoła żeby zdobyć dobre wykształcenie. forumarchiwum.gry-online.pl [forum dyskusyjne, 16.11.2009; N: matmagan [Alexander Degtyarev]].

olanie rzecz.

1. 'wulgarnie: zlekceważenie kogoś lub czegoś, niezważanie na kogoś lub coś': Słuchajcie a czy komuś udało się poskładać rodzinę w całość poprzez tzw.olanie i obojętność? www.zdradzeni.info [forum dyskusyjne, 24.11.2010; N: Annazalamana]. ~ Olanie czegoś jest czasami najlepszym sposobem na powstrzymanie terroru który dzieje się w naszym umyśle. moblo.pl [forum dyskusyjne, 12.05.2012; N: k0meta]. ~ Bar-dziej de-ner-wu-je ola-nie ko-gos niz zwy-zywa-nie go. www.cytaty.info [forum dyskusyjne, 21.07.2009; N: pihowa].

2. 'wulgarnie: zrezygnowanie': Najlepsza forma protestu olanie kolei i korzystanie z innych środków transportu. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 13.10.2011; N: Borat].

olanie cienkim sikiem rzecz. 'wulgarnie: zlekceważenie': Jednak każdego, który im by zaprzeczyl traktują z wyższością, złością, bufonadą. Do czego sie zreszta przyznają bez cienia zenady – „Zamknij sie – JA mam rację!” (vide: „olanie cienkim sikiem”). Natomiast tym, kto-

rzy ciągle im potakiwują – dla nich są łaskawi i mili. www.sciaga.pl [forum dyskusyjne, 04.05.2003].

olany *przym.* ‘wulgarnie: zignorowany, zlekceważony’: Nota została słusznie, acz delikatnie olana przez Watykan. senyszyn.blog.onet.pl [blog, 27.06.2011; N: J. Senyszyn]. ~ Uważam, iż nasz serwer został olany i skazany na życie własnym życiem, a może na wegetację? board.metin2.pl [forum dyskusyjne, 18.07.2010; N: incognitoUNBAN].

olatać się *czas.* ‘dużo chodzić, biegać, zwłaszcza załatwiając coś’: a tego, że :cenzura: a olatałam się jak głupia, żeby to wszystko wyzałatwiać, żeby oni mogli przyjść na gotowe, sięść i się dobrze bawić, to wszyscy mają to gdzieś. tylko wieczne pretensje. NIKP [wuww.forumowisko.pl, forum dyskusyjne, 2007; N: Syssy i in.; „Miejsce do ponarzekań”]. ~ Mam niedużą działkę za domem, plus 40m4 szklarnie na warzywa. Na wiosnę muszę się sporo olatać z taczka żeby to przyszykować pod warzywa. www.elektroda.pl [forum dyskusyjne, 14.01.2010; N: aftys6, Lubartów]. ~ Nie wiem czy każdy wydział ma innego dnia, wiem natomiast, że jeśli każdy miałby tego samego – musiałabyś się sporo olatać i ojeździć :) grono. net.pl [forum dyskusyjne, 21.02.2008; N: juta cv. Carwinsky].

olatany *przym.*

1. ‘dobrze poinformowany, zorientowany; oblatany’: Ale lepiej niechaj się wypowie jakiś olatany na temat pieców elektrycznych. www.knives.pl [forum dyskusyjne; N: Krug]. ~ A który z Kaczynskich olatany w językach??? wiadomosci.wp.pl [forum dyskusyjne, 10.11.2010; N: ~siwy dym]. ~ proszę bym o link do ściągnięcia gdyż nie jestem olatany po internecie... www.fotka.pl [forum dyskusyjne, 23.04.2009].

2. ‘zabiegany’: Ale póki co usypiam co wieczór córę, rajduję dziecięcym wózkiem po zaśnierzonych, skąpanych w słońcu polach, nareszcie wychodziłem pozwolenie na budowę, ba nawet wywiercili mi 30-ometrową dziurę, która ma być studnią głębinową. Jednym słowem olatany jestem jak nie wiem co. medykoemi-grant.blox.pl [blog, 12.01.2006; N: JOD11].

3. ‘o samolocie: po lotach (próbnych lub wielokrotnych)’: P-6 olatany w sierpniu 1930 roku uzyskał wielki sukces na Międzynarodowym Salonie Lotniczym w Paryżu w końcu 1930 roku [...]. www.sciaga.pl [artykuł; N: #PARAMAN#].

olbrzym *rzecz.*

1. ‘z dodatnim zabarwieniem emocjonalnym o mężczyźnie: wybitny, wyróżniający się, szczególnie w nauce’. SGS, 66.

2. ‘penis’. SSP, 154.

olbrzymiasty *przym.* ‘olbrzymi, niezmierzenie, bardzo duży’: Wszysko zależy od genów i elastyczności skóry! Ja miałam brzuch olbrzymi, tak wielki, że wszyscy myśleli, że to minimum bliźnieta lub trojaczki. Lekarze się dziwili, że jestem taka szczupła, a z przodu olbrzymiasty balon! czytelnia.onet.pl [forum dyskusyjne, 23.04.2011; N: ~janina]. ~ Co to za olbrzymiasty silos na drugim planie? mazowieckie.fotopolska.eu [forum dyskusyjne, 07.09.2010; N: Jarosław Dubowski*]. ~ a najgorsze, że w poniedziałek tyle mnie czeka, że ja pitole! se wzięła wolne, nie? a wiedziała, że trzeba zrobić co poniedziałkowy olbrzymiasty raport, a wiedziała, że wchodzi nowa kolekcja i trzeba ogarnąć na bieżąco, a wiedziała, że trza wysłać kolejne olbrzymiaste zestawienie [...] beavis.blox.pl [blog, 12.10.2007; N: beaviz, M].

olbrzymisko *rzecz.* ‘emocjonalnie o czymś ogromnych rozmiarów’: Nie zebym się chciała mondrałowac.. ale na moje oko malarza – to kocisko-olbrzymisko jest FIOLETOWE.. co potwierdza obecność rozowego obrusa na którymś ze zdjęć.. :) a zatem Mamko-Sanko uszy do góry.. jest BOOOOOOOOOOski.. sanka1.blogspot.com [forum dyskusyjne, 25.03.2009; N: paula]. ~ :P słodziuchne olbrzymisko :P. www.zwierzaki.org [forum dyskusyjne; N: zakla].

oldboj / oldboy [wym.: oldboj] *rzecz.*

1. ‘sportowiec, który ze względu na wiek zakończył już karierę zawodnika, występuje jednak w pokazach lub w konkurencjach organizowanych specjalnie dla sportowców w tym wieku’. SJPd, XI 349. ~ Maciek, Ty całą karierę grałeś jak oldboj a dokładniej jakbyś w pory narobił. eurosport.onet.pl [forum dyskusyjne,

18.10.2012; N: ~*Nobody is perfect*]. ~ Nie sądziłśmy jednak, że przerwa od futbolu dotknie Magnussona aż w takim stopniu. Były gwiazdor wygląda teraz jak spasiony oldboj, a co najgorsze – nie potrafi nawet prosto kopnąć piłki, ani jej przyjąć! www.sportfan.pl [artykuł, 27.01.2010]. ~ Oldboje Wisły Kraków po czterech zwycięstwach odpadli z małopolskiej edycji Pucharu Polski. sport.interia.pl [lid artykuł, 23.10.2012]. ~ Lwowski Klub Sportowy „Pogoń” Lwów serdecznie zaprasza na mecz towarzyski organizowany przez LKS „Pogoń” Lwów i MKS Polonia Przemysł w którym spotkają się oldbojowie (Reprezentacji Lwowskiego Obwodu – MKS Polonia Przemysł). www.pogon.lwow.net [ogłoszenie, 30.09.2010]. ~ Wyjazd oldboi do Prudnika. W sobotę 22 września nasi oldboje jadą na mecz II kolejki do Prudnika. poloniaproszkow.futbolowo.pl [tytuł, informacja, 21.09.2012; N: Admin]. ~ Starzyno. Wkrótce ruszają rozgrywki tenisa stołowego oldboyów. puck.naszemiasto.pl [tytuł informacji, 23.10.2012].

2. ‘ironicznie: słaby student, zbyt długo studiujący’. SGS, 117.

3. ‘żartobliwie: artysta, zwykle piosenkarz, po wielu latach powracający (na krótko) na estradę; także: odbiorca z pokolenia owego artysty’. PSWP 26, 227. ~ Pewnego dnia bar odwiedza słynny niegdyś piosenkarz (Bob Dylan). Dziewczyna wyjeżdża z nim do Londynu akompaniować ma na koncercie oldbojów. www.filmweb.pl [opis filmu]. ~ lady pank to akurat powinien zwracać kasę za koncerty ile razy nie byłem to niestety obaj frontmeni-oldboje czyli duo Borysewicz Panasewicz byli napruci kolarowo. muzyka.wp.pl [forum dyskusyjne, 18.08.2010; N: ~*man pank*].

4. ‘żartobliwie: starszy mężczyzna’: Zresztą siwy zawsze lepszy niż łysy, a Leoś do łojotoku inklinacji nie przejawia, więc choć oldboy z metryki, to z szewelurą bujną, falowaną, jeszcze długo będzie w knajpach szczecińskich za playboya uchodził. Barg. S, 20 [powieść, Mn., Tp.; N: K II, Szczecin].

*Anglicyzm.

oldbojka rzecz.

1. ‘sportsmenka, która ze względu na wiek ukończyła karierę sportową’: 25 lat to piękny jubileusz. Jak będą go obchodzić oldbojki? –

Nie liczymy na klub, że coś dla nas zorganizuje. Pewnie spotkamy się prywatnie. [...] Bardzo im za to dziękujemy – dodają oldbojki. www.epiotrkow.pl [artykuł, 10.05.2012; N: E. *Tarnowska-Ciotucha*, Wszystkie córki trenera Kazimierskiego]. ~ Podczas wczorajszej gali fani szczypiorniaka mieli okazję zobaczyć nie tylko pierwszy zespół Pogoni Baltica, ale również młode zawodniczki Kusego Szczecin (II liga) oraz zasłużone szczecińskie oldbojki. www.mmszczecin.pl [artykuł, 05.09.2012; N: A. *Szkocki*]. ~ W prezentacji wzięły udział również oldbojki Pogoni oraz juniorki Kusego Szczecin. [...] Nowością było zaproszenie oldbojek Pogoni, które swoje kariery związały z miastem Szczecin i dawnym Łącznościowcem. www.sportowe-fakty.pl [artykuł, 05.09.2012; N: K. *Kempski*].

2. ‘żartobliwie: starsza kobieta’: Wiesz.. jako oldbojka na tym portalu, słuchająca we wczesnej młodości Krawczyka, Połomskiego i Jarockiej, stwierdzam, że na stare lata całkiem mi odubiło... bo zaczyna mi się ta Twoja muzyka podobać :-). www.wojnygitarowe.pl [ocena, 15.12.2010; N: *Starsza_Pani*].

*Anglicyzm.

oldbojówka rzecz. ‘starsza wiekiem sportsmenka’: :D powinniście sobie założyć jakąś wiejską ligę oldbojówek ;D bo z taką grą jaką wy pokazujecie to na nic więcej was nie stać:P aa...i jeszcze jedno, dla całej waszej drużyny, za to ośmieszenie przez stopera w ostatniej akcji, podjąłem się zakupić dla całej waszej drużyny NERWOSON :D. zrywwygodadeyna.futbolowo.pl [forum dyskusyjne, 01.10.2011; N: *miazio13*]. *Anglicyzm.

oldskul / oldschool rzecz. ‘ogół rzeczy, zjawisk, stylów, zachowań tradycyjnych, modnych przed laty („stara szkoła”); nawiązanie do nich, stylizacja na dawną modę’: W moich czasach to był mega wypas, dzisiaj świetny i przyjemny oldskul ;] www.naprzerwie.pl [forum dyskusyjne, 2008; N: gość]. ~ O, tak, zabawy choinkowe – oldskul na całego ;) a do tego jeszcze oldskulowe paczki ze słodyczami z obowiązkową pomarańczą, sytryną, grejfrutem... forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 15.02.2007; N: *jajja*]. ~ Oldskulowy debiutant / Moda na „oldskul” także w motoryzacji nie przemija. Hhr jest tego najlepszym przykładem.

W pomorskich salonach Chevroleta pojawił się właśnie model HHR. moto.trojmiasto.pl. ~ Od razu uprzedzam, że ten artykuł nie jest polemiką z tekstem Lothara. Po prostu kiedy czytałem, co miał do powiedzenia mój przedmówca, naszała mnie chęć powiedzenia czegoś o oldskulu i niuskulu w muzyce. Uważam bowiem, że największą głupotą jest mówić, że niuskul jest za-jebisty, a oldskul chujowy. Dokładnie taką samą głupotą jest twierdzić coś odwrotnego. [...] Moje zdanie jest takie, że wszyscy przeciwnicy oldskulu protestują tak naprawdę nie przeciw samemu oldskulowi, tylko przeciw często kiepskiej jakości tej muzyki. [...] Gdyby niektóre z tych utworów przenieść w dzisiejszą technikę i zaaranżować na nowo, nikt by nie krzyczał, że to oldskul. A tak w ogóle to cały ten podział na niuskul i oldskul jest zupełnie niepotrzebny. Muzyka jest przecież albo dobra, albo zła. www.modules.pl [artykuł pochodzi z *diskmaga Taboo #4; JazzCat/Pic Saint Loup [Taboo Staw]*]. ~ Już od jakiegoś czasu „oldschool” albo spolszczony „oldskul” robi wielką karierę w popkulturze. Oldschoolowe może być wszystko – od muzyki po opony do roweru, a im starsza rzecz, tym młodziej osobie się spodoba. [...] Oldschool uliczny, czyli pora na Telesfora / Żeby wytopić oldschool, nie trzeba ruszać się daleko od domu. Czasami wystarczy tylko wyjść na ulicę i dokładnie się rozejrzeć, bo bardzo często miłośnicy stylowych staroci dopieszczają wiekowe rowery i samochody. [...] Oldschool osobisty, czyli urban chick wkłada trampki – Starsze osoby mogą mieć pewną trudność, by dostrzec w oldschoolowych przedmiotach ową „duszę” i wyjątkowość, ponieważ pamiętają te rzeczy w ich naturalnych, starych kontekstach: kosztowne mebleścianki, nieoddychające bluzy od dresu, nieprzyjemnie pachnące gumy trampki i tym podobne – wyjaśnia Katarzyna Kajdanek, socjolog z Uniwersytetu Wrocławskiego. studencie.pl [artykuł, 23.05.2008; N: J. Bolanowska]. *Anglicyzm.

oldskulować czas. ‘z dezaprobatą: być osobą tradycyjną; trzymać się „starej szkoły”’: Pamiętam czasy jak z wypiekami na twarzy śledziłem bajki na Polonii 1. Marzył mi się ten kanał. Teraz, gdy go mam to wogóle nie oglądam:) Kompa mam od 2004, a Cyfre od tego roku, więc niedawno skończyłem oldskulo-

wać:) forumarchiwum.gry-online.pl [forum dyskusyjne, 25.02.2008; N: promilus1]. *Anglicyzm.

oldskulowanie rzecz. ‘nawiązywanie do tradycji, mody, tendencji sprzed lat; „starej szkoły”’: Główną składową jest oczywiście death metal zdradzający doskonały gust jego twórców – czyli w tym starym stylu, gdy tworzenie kawałków zaczynało się od pojawienia się dobrego riffu, ale równocześnie nie dostajemy tu kiepskiego oldskulowania na siłę – głównie chodzi o żywe, naturalne brzmienie i takie aranżacje, aby było miejsce tak na dziki nakurw, jak i na ekstremalnie doomowate walce. masterful-magazine.com [recenzja płyty]. *Anglicyzm.

oldskulowiec rzecz. ‘z dezaprobatą: osoba nieulegająca modnym, aktualnym stylom, tendencjom, hołdująca tradycji, doceniająca „starej szkoły”’: Wśród dzisiejszych muzyków panuje nieustająca konkurencja: kto lepiej skłoni styl Dune’a, Mufflera i Jazza. Moduły stają się kopiami samych siebie. Jeśli żałuję czegoś za dawnych lat, to właśnie różnorodności. Dziś liczy się tylko to, co jest modne, a gdy ktoś zrobi coś innego, automatycznie uznaje się go za oldkulowca, a więc w domyśle cieniarza. www.modules.pl [artykuł pochodzi z *diskmaga Taboo #4; JazzCat/Pic Saint Loup [Taboo Staw]*]. *Anglicyzm.

oldskulowo / oldschoolowo przysł. ‘tradycyjnie, niemodnie, z nawiązaniem do dawnych stylów, tendencji; hołdując „starej szkole”’: «Kokoszka. Dzień Wagarowicza». Oldskulowo i dżinsowo. ...a wszystko przez moją słabą pamięć! moda.bobby.pl [forum dyskusyjne, 16.03.2012; N: brummblogging, K]. ~ Bang Bang Racing zapowiada się oldskulowo / Jeśli z sentymentem wspominacie takie ściągłki „od góry” jak Micro Machnies czy All Terrain Racers, to z Bang Bang Racing bankowo będziecie dobrze się bawić. Dowodem jest chociażby najnowszy trailer. www.ppe.pl [temat informacji, 22.04.2012; N: P. Matecki]. ~ Będą żuźlowe derby retro! Unibax: – Ma być „oldskulowo” / Kibice żuźła, którzy zaproponowali, by niedzielny mecz z Polonią Bydgoszcz przenieść w klimat lat 80. mają powody do radości. Toruński

klub zgodził się. torun.gazeta.pl [tytuł informacji, 09.05.2012; N: rzek]. *Anglicyzm.

oldskulowy / oldschoolowy przym.

1. 'tradycyjny, niemodny, obecnie nieobowiązujący, ale niekiedy powracający; w starym stylu': Oldskulowy kalendarz / Brytyjski sklep internetowy Gild Bookbinders oferuje możliwość oprawienia książek, kalendarzy, albumów itp. oldskulowymi okładkami stylizowanymi na stare średniowieczne skórzane tomiska. Jeżeli ktoś lubi styl vintage i „klimatyczne” rzeczy, jest to coś dla niego. Idealne jako prezent, albo oprawa tajnego pamiętnika. pl-pl.facebook.com [tytuł informacji, 2011; N: Rafiner.pl – Trend Blog Moda Design Lifestyle; oferta handlowa]. ~ Kompot wg mnie nie jest oldskulowy za to o wiele zdrowszy niż cola czy wyroby sokopodobne. No ale to kwestia gustu. Dla mnie oldskulowe są: – lody bambino lub calipso (te drugie idzie jeszcze gdzieś gdzieś dostać) – oranżada w woreczkach ze słomką – syrenki, duże fiaty i polonezy (ale te starszych typów a nie atu czy atu+) – zdecydowanie oldskulowy jest GAZ 69 – kto widział ten samochód terenowy to wie [...]. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 14.02.2007; N: wogrodrycha]. ~ Ponieważ zgodnie uznano, że garniak uszyty przez rewelacyjną krawcową czołówki amantów z Hollywood jest pierońsko oldskulowy i nie nadaje się do użytkowania, Pruski udał się na kolejny rekonesans [...]. Prus. J, 120 [blog 2005, Mn., Tr. (M, w., miasto)]. ~ Najnowsza reklama Levisa: dwóch gołych koleś (tak! właśnie „koleś”, inaczej ich nie da się nazwać, chodzi o tę pewną nonszalanecję z wielkich miast Zachodu) w jak najbardziej odrapanej, oldskulowej wannie, siedzą na sobie i machają zadowoleni. Wykolejkowani i wytatuowani. Podpis: „Dwaj panowie z Werony”. Opcje 3/2005, 3–4 [fragment prozy, Mn., Tr. (M. Witkowski, ur. w 1975, prozaik, krytyk literacki, Wrocław)]. ~ Witam! Na stówę mam w czubie połowę. Do dna na szybko to oldschoolowy wyskok. Wyjdź stąd, jak się wahasz, oto nowa flacha. Sukom urywa się wahacz, oto rap w przerwie na macha. TP Książki w Tygodniku 8/2008, 18 [artykuł, Mn., Tpr. (M, uczeń liceum, Kraków)]. ~ Ubrania oldschoolowe to ubrania sportowe albo stylizowane na takie, które noszono od lat 70. do 90.. [...] – Zdecydowanym

atutem oldschoolowych ciuchów jest to, że są żywe i kolorowe. Właśnie to podoba mi się w nich najbardziej. Byłam na imprezie w stylu oldschool raz, a raz dostałam zaproszenie na imprezę w stylu serialu Beverly Hills 90210. To, jak oni się ubierali, jest kwintesencją tego stylu – podsumowuje. studencie.pl [artykuł, 23.05.2008; N: J. Bolanowska]. ~ Siatkarze zawsze mieli na koszulkach flagę, przynajmniej od kiedy pamiętam, a koszulki w których teraz występują naprawdę mi się podobają, nawet w Trójce redaktor Olszański chwalił, że są oldschoolowe ;) www.wykop.pl [forum dyskusyjne, 2012; N: bohemo44].

2. 'ironicznie: tradycyjny': Bardzo oldskulowy prezydent Bronisław „Kotylion” Komorowski. dzikikraj.interia.pl [tytuł informacji]. *Anglicyzm.

oldskulówka rzecz.

1. 'rzecz o tradycyjnym charakterze': jeśli chodzi o poprzednia odp. to ramka bardzo fajna oldskulówka, podoba mi się. www.forumrowe.org [forum dyskusyjne, 30.06.2008; N: desone, M, Wrocław]. ~ Sportowa oldskulówka ze stójką, z przodu kolorowe LOGO producenta, zapinana na zamek na przodzie 2 kieszenie. Na dole ściągacz, bluza zdobiona kolorowymi paskami. IDEALNIE SPRAWDZI SIĘ RÓWNIEŻ JAKO WIATRÓWKA!!! archiwumallegro.pl [oferta handlowa]. ~ Ja dziś robię bułki oldskulówki:D wydrażone, nadziane pieczarkami, przykryte serem i zapieczone :D. wizaz.pl [forum dyskusyjne, 25.11.2010; N: hania811].

2. 'ironicznie: tradycyjnalistka': Szoda że przez tego typu gazety hip-hop jest coraz bardziej spowolniona. Później taka „prawdziwa 13 letnia oldskulówka”, gdy zobaczy mezo na ulicy będzie zaraz pisać że ujęła na oczy swojego idola... Bravo i innego tego typu sensacyjno-szmatowce nie powinny się mieszać do hh. www.hip-hop.pl [forum dyskusyjne, 07.12.2003; N: Obiektyw].

3. 'żartobliwie: starsza kobieta, starsza pani': oldskulówki na Warsaw Challenge2007 ;) grono. net.pl [podpis zdjęcia, 2007; N: Izabela (GesHu)]. *Anglicyzm.

oldsmobilek rzecz. 'pieszczotliwie: samochód marki Oldsmobile': Citroen GSA kultowy 26 letni sprawny oldsmobilek. [195](http://archiwumalle-</p>
</div>
<div data-bbox=)

gro.pl [oferta handlowa]. ~ oldsmobilek – prezencja super. www.klub.citroen.triger.com.pl [forum, ocena, 19.11.2007; N: celba, Piła; Re: Citroen 2CV 6 Club '83].

oldtimer rzecz. 'zwłaszcza zabytkowy pojazd mechaniczny, zabytkowa jednostka pływająca': Już jest drugi oldtimer!!! Mam nadzieję, że kolega z B11 się znowu pokaże, no i oczywiście nowi użytkownicy ze starszymi modelami Citroena!!! citroen.org.pl [forum dyskusyjne, 25.06.2010; N: adamus23]. ~ W katowickim Spodku 6 lutego narzeczeni mogli zapoznać się z ofertą fotografów, cukierni, czy salonów mody ślubnej. Limuzyna kontra oldtimer. NKJP [DZZ 12.02.2011, artykuł; N: K, A. Wojtoń; „Pobierz się z fantazją, czyli najnowsze ślubne trendy”]. ~ No niestety kolego oldtimerów nikt z nas nie posiada ale może kiedyś w przyszłości kto wie: D Narazie nasze auta to prawie youngtimery. citroen.org.pl [forum dyskusyjne, 23.02.2010; N: wuwuzela]. *Anglicyzm.

oldtimerować czas. 'powracać do dawnych spraw, nadrobić coś': Wracam z wakacji i ma-aam duuużeee braaki :P Więc będę oldtimerować. pl.pregierz.narkive.com [forum dyskusyjne, 2004; N: white]. *Anglicyzm.

oldtimerowanie rzecz. 'bycie miłośnikiem zabytkowych pojazdów mechanicznych, zajmowanie się takimi pojazdami': Ale możemy policzyć, ile wydamy na ubezpieczenia, przeglądy, cześci, materiały eksploatacyjne itd. Nie twierdze, że nie da się na tym zarobić, ale jak ktoś się bierze za oldtimerowanie dla pieniędzy to znaczy, że przyszczędzi ile się da, więc ciężko mu będzie konkurować z perełkami tych, którzy podchodzili do swojego auta jak do ikony. www.goldenline.pl [forum dyskusyjne, 25.03.2010; N: Paweł R.]. *Anglicyzm.

oldtimerowiec rzecz. 'miłośnik zabytkowych pojazdów mechanicznych': Ale tak, czy owak – w większości zgadzam się z tym, co napisałeś, jednak takie podejście nie jest dobre w każdym przypadku, bo świat oldtimerów to taki świat, którym nie rządzą ŻADNE reguły, i pozornie NIC TU NIE MA SENSU. Więc ja bym darował sobie próby mówienia komuś, co jest dobre, a co złe. W niemal każdym przypadku

będzie inaczej, a moim zdaniem z tego artykułu jako z porady nie skorzysta ani początkujący, ani wytrawny „oldtimerowiec”. www.forum.oldtimery.com [forum dyskusyjne, 29.12.2011; N: Marian, Jelenia Góra]. ~ Na początku miała być to kompleksowa renowacja bez zmian, ale z uwagi na to, że mój tata, zapalony oldtimerowiec ma już dwie oryginalnie odnowione Wolgi m21 postanowiłem, że moja będzie lekko przeze mnie zmodyfikowana. forum.oldtimery.com [forum dyskusyjne, 17.05.2010; N: Marcin]. ~ Jeśli nie mają zapasów magazynowych, z których po weryfikacji jakości mogą realizować takie zamówienia, tylko naprawdę tkają kawałek tapicerki wg. starego wzoru, albo produkują jednostkowo na wtryskarce jakiś „dawny” kawałek plastiku, bo sobie jakiś oldtimerowiec akurat zamówił, to musiałyby być bardzo, ale to bardzo kosztowne... www.forum-subaru.pl [forum dyskusyjne, 31.01.2012; N: Bilex]. *Anglicyzm.

ole [wym.: ole / ole] / **ole!** / **ole, ole** / **ole, ole!** / **ole ole ole** / **oleole** / **oleola** wykrz.

1. 'okrzyk radości': Trenerzy Urban z Magierą zachowywali spokój. Po nieudanych zagraniach pierwszy szkoleniowiec Legii nazywał siebie „dziadkiem”. Po udanych krzyczał „ole”. www.sport.pl [informacja, 05.07.2012; N: rb]. ~ HISZPANIA, CZYLI OLE! OLE! OLE! OLE! www.blue-sails.com [tytuł zestawu zdjęć].

2. 'przyśpiew, zwłaszcza w piosenkach kibiców': Ref. Ole, ole piłka w grze polska, polska wygra mecz Ole, ole nie damy się polska, polska, ole! w402.wrzuta.pl [piosenka kibiców, 2009; N: Anonim]. ~ Ole, ole! Nie damy się! – sportsmenka roku. www.youtube.com [tytuł filmu, 28.06.2011; N: gim57]. ~ jak się bawia Polacy na euro! hymn Polski na euro! ole ole ole nie damy się! do boju polsko! www.youtube.com [tytuł, 09.06.2012; N: MrKornik12]. ~ „Oleole, oleola i tylko Legia, Legia ...” na dwa głosy – doping na meczu Legia 1-1 GKS Bełchatów. www.youtube.com [tytuł filmu, 25.03.2012; N: geosgrchw].

oleandry rzecz., w lmn. 'zarośla': Gdy zrobili na klientach dobry interes, to wyjeżdżali na zieloną trawkę na tzw. „ksiuty” albo „łomotki”, przeważnie w wiklinowe zarośla nad Wisłą zwane „oleandrami”. Sęk. PW, 130 [pamiętnik,

*Mn., Tpr. (M IV, służył w formacji lotniczej w stopniu kaprala; 2 klasy gimnazjum, taksówkarz, Warszawa); o taksówkarzach]. *Lokalizm.*

oleisko rzecz. ‘emocjonalnie: olej’: rok to dużo, wydaje mi się że należy zastanowić się nad wymianą oleju, rozgrzewa się oleisko i jest za rzadkie i czujnik może pokazywać zbyt małe ciśnienie nie zdaża się żeby postukiwały popychacze zaworów? bo to jest objaw zbyt rzadkiego oleum. forum.vwgolf.pl [forum dyskusyjne, 26.02.2006; N: rafekde, Gliwice]. ~ fryty to ywłacznie na oleju, oleisku..... oleisko musi byc sojowy, fryty tak pyszne ze nie da sie nie zjesc gara lub dwóch. www.rodzinko.pl [forum dyskusyjne, 04.08.2011; N: Betty_Boop].

olej rzecz.

1. ‘farba olejna’: Wnętrze urządzone przaisnie [...], udekorowane ogromną liczbą bohoma-zów tak dobranych, aby w dodatku gryzły się ze sobą jak pies z kotem – od pacykarskich pejza-ży olejem na płótnie po kiepskie odbitki wizjo-nerskich fotografii abstrakcyjnych. RZP Maga-zyn 17/2002, 31 [felieton, Mn., Tr.; o wystroju re-stauracji].

2. ‘obraz namalowany farbami olejnymi’: [...] postanowiła jak najszybciej skończyć kopię. Podmianka prosta, bo olej był malowany na tekturze. Bak. I, 139 [powieść, Mn., Tr.; o malo-waniu kopii obrazu olejnego].

3. ‘rozum, wiedza’: ktoś napisał że do polityki trzeba mieć olej??? Jaki olej? ... chyba olewan-ko swoich wyborców od pisuariesów zaczy-nając, przez rolniczo-podobnych do po-mro-czych piłkarzy. moto.onet.pl [forum dyskusyj-ne, 21.04.2011; N: robert887]. ~ A ja, o, tu! – i uderzył się palcem w czoło – za dużo mam oleju, żebym ci się, moja panieneczko, dał na-brać! Mort. C, II 28 [powieść, D, Tp.; N: M, uzbrojony, Kieleckie, wieś; O: K, 20, 2 lata se-minarium nauczycielskiego; Ind., Nof., N>O].

olejek rzecz. ‘barwnik tatuażowy, który otrzymuje się ze zmieszania sadzy, popiołu, węgla drzewnego, mydła z wodą, moczem i śliną’. PSWP 26, 234. ~ olejek – barwnik do tatuażu sporządzony metodą chatupniczą. pl.wiktionary.org [hasło słownikowe]. *Wię-zienne.

olejować czas. ‘malować, konserwować; odżywiać coś olejem’: Jak olejować drewno / Drewno powinno się olejować aby zabezpie-czyć je przed niekorzystnym oddziaływaniem wilgoci i wody opadowej. www.dombal.com.pl [tytuł, poradnik]. ~ Jak zabezpieczyć podusz-kę, jeśli chcę olejować włosy w nocy? [...] O ‘olejowaniu’ raz jeszcze... anwena.blog-spot.com [blog; tytuł i śródtytuł wpisu, 03.08.2011]. ~ Olejować można również inne gatun-ki drewna takie jak np. jesion, thermodrewno, czy też modrzew syberyjski. www.mporady.pl [artykuł].

olejowanie rzecz. ‘malowanie, konserwo-wanie; odżywanie czegoś olejem’: Jeśli macie w planach olejowanie mebli warto abyście przeczytali kilka wskazówek, które pomogą wam zrobić to dobrze. Olejowanie drewna ma za zadanie zabezpieczenie go przed niekorzyst-nym oddziaływaniem wilgoci i wody opado-wej, ponadto zwiększa walory estetyczne me-bli. Dzięki olejowaniu drewno staje się bardziej szlachetne, ozdobne. www.mporady.pl [arty-kul]. ~ Po konsultacjach z parkieciarzem, któ-ry zapewniał, że olej da najbardziej równo-mierne pokrycie, zdecydowaliśmy się na olejo-wanie białym olejem Lios (taki polecił parkie-ciarz). Efekt jest okropny na całym parkiecie! forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 18.08.2010; N: atk2001; „Parkiet olejowany na białe – pro-blem!!!”].

olejowa rzecz. ‘rodzaj wódki’: odór alkoholu, jeż w peciarce, olejowa na biurku. www.kow-bojki.pl [forum dyskusyjne, 07.02.2012; N: gość].

olej w głowie rzecz. ‘wiedza, mądrość; roz-um’: To prawda, że François zgłupiał po por-zuceniu fermy, zostało mu jednak tyle oleju w głowie, żeby nie gubić dziecka i oddać je te-raz na wychowanie nam. Aud. MS, I 15 [po-wieść, D, Tp.; N: K, Bretonka; O: rodzina; Ind., Nof., N-O]. ~ Tym razem jednak ludzie Zachodu okazali trochę oleju w głowie [...]. Kisiel. D, 413 [dziennik, Mn., Tr. (autor)]. ~ Najlepiej, że-byś pan przed kapralem udawał głupiego. Guf-no jest chory, kiedy zobaczy kogoś z olejem w głowie. Baj. I, 66 [powieść, D, Tp.; N: M, wię-zień; O: M, w., więzień, pianista, jazzman, Kra-ków, Warszawa; Ind., Nof., N-O; w więzieniu].

oleksizm *rzecz.* 'działalność Józefa Oleksego, założenia jego polityki': Deliberować można o tym, że zarówno wałęsizm, jak też kwachizm czy kaczyzm były i są szarymi latami dla Polski. Podobnie olszewizm, suchotyżn, pawlacyzm, oleksizm... Polacy byli i są nieodpowiedzialni, przynajmniej spora część. *www.bankier.pl [forum dyskusyjne, 25.09.2008; N: target; „Re: Rząd Olszewskiego to była kpina z demokracji”]*. ~ Oleksizm, Masz k... dwie krowy jak brzytwy. Za cholerę się z nich nie wytłumaczysz. NKJP [*Usenet – pl.soc.polityka, forum dyskusyjne, 20.06.2007; N: matador i in.; „Krowy a ustrój (wersja współczesna)”*].

oleum *rzecz.*

1. 'olej': Bo wiedza wielu uczniom jakoś nie bardzo wchodzi do głowy i żadne oleum nie poruszy do działania szarych komórek. Prócz dobrego nauczyciela – mistrza. NKJP [*GK 13.01.2007, artykuł; N: M, W. Jurasz, K, E. Cegła; „Czy nauczyciele mogą strajkować?”*]. ~ Na biodzieśla. Znajomy robi takie urządzonia do wyrobu biodiesla z rzepakowego oleum. NKJP [*Usenet – pl.soc.polityka, forum dyskusyjne, 19.04.2006; N: „Panslavista” i in.*]. ~ O UPR nie da się nawet powiedzieć głosujcie na Nich, bo choć z pewnością nie będzie lepiej, to może przynajmniej będzie śmieszniej, bo to i dowcip jakiś przyćieżkawy coś jakby z Rocha Kowalskiego, nic tylko oleum pić Panowie UPR-owcy. NKJP [*Usenet – pl.soc.polityka, forum dyskusyjne, 14.04.2000; N: „Stefan Pietrzykowski”*].

2. 'rozum; wiedza': Mieję chłopie oleum! Nie jójcz, gdy na gospodarkę nie przyjdzie. NKJP [*Usenet – pl.sci.psychologia, forum dyskusyjne, 16.02.2007; N: „Vicky” i in.*]. ~ Podczas sobotniej konferencji programowej liderzy Przymierza dla Polski i Porozumienia 11 Listopada zapewniali, że skończył się już okres waśni na prawicy, a zaczął czas współpracy. – Dzisiejsze spotkanie to sprawdzian, na ile podniósł się poziom oleum w naszych głowach – parafrazował Sienkiewiczowskiego Zagłobę Paweł Łączkowski z PChD. NKJP [*GW 16.01.1995, artykuł; N: A. Zadworny*].

olewactwo *rzecz.* 'grubiańsko: lekceważenie kogoś lub czegoś, nieliczenie się z nikim i niczym': Brak podstawowych umiejętności dziennikarskich czy „olewactwo”, lekceważą-

ce podejście do czytelnika? Jedno i drugie niezbyt dobrze świadczy o autorze ... [...]. Z poważaniem – Krzysztof Kucharski. NKJP [*Usenet – pl.sci.kosmos, forum dyskusyjne, 23.10.2003*]. ~ Zawsze lubię koleśki, którzy czepiając się szczegółów nawet nie przeczytają dokładnie posta, na który odpowiadają. Konrad pisał, kto konkretnie. Było przeczytać. Tym bardziej wkurza mnie olewactwo tych, którzy twierdzą, że ich wkurza olewactwo. NKJP [*Usenet – pl.hum.x-muza, forum dyskusyjne, 28.09.2002; N: Jan Rudziński i in.*]. ~ Doszłam do wniosku, że jedynym sposobem na przeżycie w tym dziwnym kraju jest wewnętrzne pogodzenie się z tutejszym balaganem, brakiem logiki i generalnym olewactwem. *greekcoffee.blox.pl [blog, 18.03.2011; N: cu_in_greece, K]*.

olewacz *rzecz.*

1. 'grubiańsko: osoba nieprzejmująca się kimś lub czymś, mająca lekceważący stosunek do kogoś lub czegoś': taaaa, ale mowa jest jeszcze o olewaczu sytemu. hmmm, [...] tak naprawdę, jednak olewacz systemu, dosłownie i w przenośni wygląda tak..... tak, i to właśnie cały już wykład na temat różnicy między dandysem, a olewaczem. *ecozdnasercia.blox.pl [blog, 17.07.2007; N: tnabe]*. ~ Tak już mam i nic na to nie poradzę. Wiem, bo próbowałam. Nie jestem luzaczką i olewaczem i nie da się już raczej zmienić mojej natury. *mojeniepokoje.blogspot.com [blog, 03.06.2010; N: A. Targowska-Koziara; o wernisażu]*. ~ Już po kilku wspólnych wykładach możesz z łatwością zorientować się, kto jest tym bystrym, kto improzowiczem, kto „olewaczem”, a kto pedantem i pilnym studentem. *maturana6.pl [artykuł; N: redakcja]*.

2. 'grubiańsko: umiejętność, sposób na nieprzejmowanie się czymś lub kimś': Oj Asiu ... / Ty to jesteś :* / Moją żoną ! / Moją siostrą ! / Moim przyjacielem ! / Moim olewaczem ! / Moim wszystkim <33 / Nie mogę bez Ciebie <3 / aaaa <3 / Nie chce sobie wyobrażać życia bez Ciebie :(nie potrafię :* Jest coś w Tobie ... coś na tyle zajebistego że no nie potrafię o Tobie nie myśleć ! nie całować ! nie przytulać ! :* Tak jesteś tą wyjątkową osobą dla której bym zrobił wszystko ! i dobrze o tym wiesz :* / Kocham Cię <33 / Jedy-na moja <33 *www.photoblog.pl [blog, 01.03.2012; N: mattmezz, 21, Bodzechów]*.

3. 'grubiańsko: mocz': Ciekawe co p. Sobolewski powie za kilka miesięcy kiedy się okaże, że gracze gpw olewają ciepłym olewaczem ze względu na koszty, a boom na ipo na NC spółek typu 'jedna pizzeria w mieście' minie. www.day-trader.pl [forum dyskusyjne, 30.03.2012; N: *chch*; „Re: Komisja Europejska blokuje fuzję NYSE Euronext-Deutsche”].

4. 'grubiańsko: chłopiec, mężczyzna oddający mocz': Mały olewacz. photo.bikestats.eu [tytuł zdjęcia fontanny w Brukseli, 21.10.2011; zdjęcie dodane przez WrocNam].

5. 'emotikon odzwierciedlający stosunek piszącego do treści tekstu lub do odbiorcy': olewacz 'emotikonka'. www.simsdistrict.pl [zestaw emotikonów].

olewaczek rzecz. 'grubiańsko, ironicznie: mężczyzna oddający mocz': jak można sikającego na ołtarz pijaka nazwać mężczyzną... / Masz rację, to taki raczej chłopaczek olewaczek. forum.poranny.pl [forum dyskusyjne, 17.01.2009; N: *FERNANDO*].

olewaczka rzecz. 'grubiańsko: kobieta wykazująca lekceważący stosunek do kogoś lub czegoś': Dokładnie, miałam tak samo z moim facetem, więc zaczęłam traktować go w ten sam sposób, jak on traktował mnie. Nie było to łatwe, szczególnie na początku, bo ja nie jestem typem manipulanki, olewaczki ani nic w tym stylu, ale z czasem przychodziło coraz łatwiej. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 28.12.2011; N: *lalunia blahblah*]. ~ Właśnie sobie uświadomiłam, że jestem największą olewaczką III RP, a i przy okazji największą olewaczką na wecie! grono.net.pl [04.02.2006; N: *K*]. ~ to nie działa; olany facet nie szaleje za olewaczką tylko zaczyna szukać nie olewającej, nowej kobiety. ot, co! f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 09.08.2006; N: *co za pierdoły majn god*].

olewanie rzecz. 'lekceważenie, nieprzejmowanie się': śmieszne że nazwałeś się olewaczem konwenansów a powtarzasz tylko komunały rodem z Men's Health czy innego gówna a teraz tam gdzie napisałeś "kobieta" wstaw "mężczyzna" i na odwrót i zobaczysz co to znaczy olewanie konwenansów. forum.o2.pl [forum dyskusyjne, 25.01.2009]. ~ Ostatnio zauważyłam u siebie syndrom totalnego olewa-

nia w sprawie nauki. No bo obrona za dwa miesiące, dziewczyny z uczelni panikują, narzekają, straszą same siebie a ja? Peten luz w sprawie obrony. studencki-truskawkowy-swiat.blog.onet.pl [blog, 06.05.2010; N: *Panna truskawka*].

olewanie cienkim sikiem / ciepłym moczem rzecz. 'wulgarnie: lekceważenie, rezygnacja z zajęcia się czymś': Nie będzie olewania cienkim sikiem nikogo bo rząd spietra. giel-da.onet.pl [forum dyskusyjne, 27.11.2011; N: *~Flake*]. ~ Jeju... wiesz co to interpunkcja? x Eh. Ja takie olewam, po prostu. Jak widać, że się człowiek tym nie przejmuje, to taka osoba zazwyczaj szuka sobie innego obiektu do plotkowania. [...] Najlepszym sposobem jest olewanie ciepłym moczem takie osoby. dojrzywamy.pl [forum dyskusyjne, 2011; N: *Hunterka*]. ~ Totalna decentralizacja, patrzeć na czubek nosa i olewanie ciepłym moczem idei wspólnej walki o dobry los polskiego komiksiarza. kolorowezeszyty.blogspot.com [blog, 30.12.2011; N: *M. M. Pałka* („niestrudzony animator lokalnego i globalnego środowiska komiksowego, twórca, redaktor, krytyk”)].

olewanie się rzecz. 'grubiańsko: ignorowanie, lekceważenie się': I niech mi ktoś powie że olewanie się nawzajem i to niby wyjebanie na wyszystko jest normalne..! To pierdolne..! Po ludzku..! niegadajprzytul.blogspot.com [blog, 14.05.2011; N: *Ranskiak*].

olewanko rzecz. 'grubiańsko: ignorowanie, lekceważenie kogoś lub czegoś, nieliczenie się z kimś lub czymś, niezważanie na kogoś lub coś': To też.... ale serio olewanko, olewanko, olewanko... i życie „swoim życiem” np. facet roznosi po chacie brudne rzeczy i zostawia je gdzie popadnie, nawet bym ich nie ruszyła.... zorientuje się, jak przestaniesz prac... www.babyboom.pl [forum dyskusyjne, 08.02.2008; N: *kate_less*]. ~ pogadaj z nią jak to ma być albo olewanko albo sranko oczywiście zartuje, albo olewanko albo na poważnie no~. www.samo-sia.pl [forum dyskusyjne, 08.11.2010; N: *Slaaash*]. ~ Nie napiszę co mnie wkurza / zbyt wiele jest tego / na co nie mam wpływu, / „olewanko” – szkoda zdrowia mego. alexandra2.blog.onet.pl [wiersz, 02.03.2012].

olewany ciepłym moczem *przym.* ‘wulgarnie: ignorowany, lekceważony’: Ja, Ty, twój sąsiad, przyjaciel tworzymy społeczeństwo- to fakt. Fakty numer 2- obecna polityka rządu sprawia że jesteśmy masą, społeczeństwem bez twarzy. Masą, która łatwo kierować i manipulować. Głos w wielu sprawach jest mówiąc potocznie „olewany ciepłym moczem”. Przyłącz się do nas! Wyraż swój sprzeciw wobec takiego traktowania ludzi. pl-pl.facebook.com [obwieszczenie, 14.05.2012].

olewańsko rzecz. ‘grubiańsko: lekceważenie kogoś lub czegoś, nieliczenie się z kimś lub czymś, niezważanie na kogoś lub coś’: a co on takiego zrobił? podniósł podatki a jego rządy kłamstwem nieudolnością i nieróbstwem stoją czymże ty się zachwycasz? nawet sprawa smoleńska to jedno wielkie olewańsko [...]. portal-wiedzy.onet.pl [forum dyskusyjne, 19.01.2011; N: at1312; „Informacja rządu nt. katastrofy. «To hańba»”]. ~ Trochę niska ta prędkość. W tej chwili korzystam z SDI i przy ściąganiu DivX-ów miewam i 12KB/s (byłoby O.K. gdyby nie awaryjność i olewańsko po stronie TP SA). grzymalici.eu.org [forum dyskusyjne, 22.04.2002].

olewator rzecz.

1. ‘osoba lekceważąca kogoś lub coś, zwłaszcza obowiązków’: RezyDenT Pan Przemysław to totalny olewator spotkaliśmy go może ze dwa razy. www.forum-turystyczne.pl [opinia, 23.08.2007; N: Czytelnik]. ~ Rodzic – olewator / Ten rodzaj rodzica nie przejawia bynajmniej skłonności do kontrolowania swojego dziecka. Nie wchodzi mu przesadnie w paradę, nie interesuje się specjalnie jego sprawami, nie zna słowa „odpowiedzialność”. Najszczęśliwszy jest natomiast wtedy, gdy dzieciak albo jest w szkole, albo u któregoś z krewnych, albo na podwórku. Wszystko jedno zresztą gdzie, byle nie w jego – olewatora – pobliżu. [...] rozpieszcza-cze, olewatorzy, dominatorzy czy rodzice autentycznie kochający i zatroskani o swoje dzieci. nowezycie.archidiecezja.wroc.pl [artykuł, Mn., Tr. (A. Gębarowska); „Rodzicem być”]. ~ Następne 10% tworzą OLEWATORZY: Przeciętyny olewator to facet, po 30, przed habilitacją, który na nic nie ma czasu. Nagminnie odwołuje zajęcia, [...]. Gdyby olewator nawet miał coś do powiedzenia, to mu się tego po prostu robić

nie chce, bo po co, jak i tak mu za zajęcia zapłacą. perleperle.pinger.pl [blog, 21.03.2010; N: K, 26, studentka AGH].

2. ‘żartobliwie: umiejętność niezwracania uwagi na kogoś lub coś, lekceważenia kogoś lub czegoś’: cała prawda o olewatorze / Jak wspomniałem wczoraj olewator zacial mi się na maxie. Generalnie chodziło o to, że mi się nie chciało jechać w pole zbierać reszty słomy. [...] A ja mam jechać zobaczyć krowiszony, bo ten facet od koni ma dwie i może zrobimy barter. Tak czy inaczej chyba w złej pozycji mi się wczoraj ten olewator zacial... agronauta2.blox.pl [blog, 28.08.2009; N: scibor1]. ~ kontroluj emocje, włącz olewator z luzem i koduj, czy jest ten sam przekaz mowy, liter, myśli i działania z obydwu stron. Jeśli tego brak-zmień otoczenie. Innej metody i lekarstwa nie ma. Nie umiecie, to się uczcie do skutku. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 02.05.2012; N: kavinsky]. ~ Trzymaj się a na spojrzenia innych włącz sobie olewator i to na pełną moc....przywykną i dadzą Ci spokój. www.forum-onkologiczne.com.pl [forum dyskusyjne, 13.04.2012; N: Zoja 62, Śląsk].

olewatorski *przym.* ‘lekceważący; z dystansem do czegoś’: Zapis tej rozmowy z dnia 2.09.2010r dokumentuje wybitną perfidię adwokata Cezarego Skrzypczaka i jego olewatorski stosunek do obowiązków służbowych. To wybitny szkodnik – człowiek bez twarzy ambicji i honoru. www.youtube.com [komentarz, 06.10.2010; N: MrMariusz221]. ~ Znając mój olewatorski stosunek do (raczej) wszystkich bardziej przyziemnych spraw ludzkich, mam to gdzie :) matura.onet.pl [forum dyskusyjne, 20.02.2008; N: ~Jagoda]. ~ Co prawda ja aż tak nie martwiłam się maturą, mój stosunek do niej był raczej ‘olewatorski’, ale wiem, jak się musisz czuć, zwłaszcza że, jak napisałaś, „prezentacja nie napisana”. szkola-uczuc-dramione.blog.onet.pl [forum dyskusyjne, 11.03.2012; N: ~Maskarada].

olewatorstwo rzecz. ‘grubiańsko: nieprzejmowanie się kimś lub czymś, ignorowanie, lekceważenie kogoś lub czegoś, niezwracanie uwagi na kogoś lub coś’: Dyskusje / Sklep czarno-białe.pl, oszustwo, czy olewatorstwo? domy-jednorodzinne.info [temat forum dyskusyjnego]. ~ Jednym słowem chamstwo i olewa-

torstwo człowieka, który jest bez pracy (czyli bez kasy – a koszt dojazdu na spotkanie ponad 100 zł), marnowanie mojego czasu. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 04.02.2010; N: S].

olewcy przy. ‘grubiańsko: lekceważący’: Mariox nie stosuje się do znaków pionowych. Co więcej, z premedytacją i pełną zuchwałością wykazuje się olewczym podejściem do nich. forum.rowerowylublin.org [forum dyskusyjne, 28.07.2012; N: radzik].

olewka rzecz. ‘grubiańsko: nieprzejmowanie się kimś lub czymś, lekceważenie kogoś lub czegoś, niezwracanie uwagi na kogoś lub coś’: na mnie akurat nie działa olewka jak ktos mnie oleje to ja jego tez i jezeli moj chlopak nie szanowalby mojego zdania i nie zwracalby uwagi kiedy mowie. NKJP [www.forumowisko.pl, forum dyskusyjne, 2008; N: J.B i in.]. ~ Nie ma to jak wiocha :D Nie ma to jak Wygonin. Cóż, olewka na tęsknotę, olewka na tych, co o mnie zapomną... Olewka na problemy :) I po prostu się wyszaleć ;) antaria-paulina.blog.pl [blog, 25.06.2005; N: antaria, K]. ~ Poziom jaki reprezentują instruktorzy jest na prawdę wysoki. Nie ma żadnej olewki czy odbębniania godzin – całą wiedzę teoretyczną jak i praktyczną przekazują bardzo dobrze. www.kedziol.pl [ocena kursu na prawo jazdy, 24.06.2012; N: B. Chrzanowski].

olewus rzecz. ‘grubiańsko: osoba lekceważąca kogoś lub coś’: W każdym razie, zdaje mi się, że moja wypowiedź zadowoli wszystkich fanów Michaela. Widzicie: ludzie obojętni również mogą coś wiedzieć! Nie każdy „olewus” ma siano zamiast mózgu! www.forumowisko.pl [forum dyskusyjne, 22.03.2007; N: Miyoshi]. ~ a np fizyków miałem ci ja trzech – pierwszy trochę olewus i dowcipniś, [miło się słuchało], drugi głab kapuściany, któremu na lekcji puszczaliśmy płonące papierowe samoloty i uruchamialiśmy maszynę elektrostatyczną, a trzeci, ofiara losu, ale z dobrymi chęciami i małym doświadczeniem. www.grupy.senior.pl [forum dyskusyjne, 30.01.2004; N: „tren R”]. ~ Matura jest dla osób ambitnych a nie dla olewusów. Tamci niech kopią rowy. wiadomosci.onet.pl [forum dyskusyjne, 05.07.2011; N: ~architekt].

olewusek rzecz.

1. ‘grubiańsko o kimś lekceważącym kogoś lub coś, nieprzejmującym się; także o zwierzęciu’: mi się poszczęściło, gdyż otrzymałem bonusu bez konieczności rozmowy telefonicznej. Dlaczego? nie wiem Tłumacze sobie to tym, że osoba która miała mnie weryfikować to był jakiś olewusek, który sobie po prostu odpuszczał telefonowanie do ludzi, i tylko sprawdzał zgodność danych podanych na ich stronie z tymi podanymi w PP. www.mecz.pl [forum dyskusyjne, 07.08.2005; N: rockeman]. ~ Jako wredna matka wymogłam postawienie trójki (wiedziałam, że się nie uczy – zresztą w tym czasie w ogóle olewusek się z niej zrobił) i zapewniłam, że dziecko przez wakacje przedmiot powtórzy od a do z. www.wielodzietni.net [forum dyskusyjne, 02.12.2009; N: Isia]. ~ No chyba logiczne że imponujący jest uczeń systematyczny, dokładny i znający umiar w wypowiedzi który daje pole do popisu innym uczniom, a nie lubiany jest zarówno prześladowczy kujonek jak i olewusek który zawsze na dwójkach jedzie... www.45minut.pl [forum dyskusyjne, 11.09.2009; N: pietruszka, 22].

2. ‘żartobliwie o małym dziecku, niemowlęciu oddającym moc’: Jesteś pewna, że On urodził się w marcu tego roku? :))) Pozdrowionka dla Małego „Olewuska”... dziecko-info.rodzice.pl [forum dyskusyjne, 19.10.2003; N: mamma; Re: wstał i nas ola!].

olewuska rzecz. ‘grubiańsko: kobieta lekceważąca kogoś lub coś, nieprzejmująca się kimś lub czymś’: Aż mi się teraz śmiać się chce, gdy pomyślę, jak to musiało wyglądać. Pilnie pisząca cała szkoła i jedna „olewuska”, która pewnie wie wszystko lepiej albo ściągnęła i już dawno skończyła. qunia.blog.pl [blog, 11.03.2004; o próbnej maturze]. ~ W pewnych aspektach perfekcjonistka, w innych olewuska. yamahoshivision.blogspot.com [autoprezentacja, 2011; N: K, 17, uczennica liceum, Katowice]. ~ cafe82 napisała zwolniliśmy nasza pracownice roku! i jesteśmy w kropce muszę poszukać kogos na już! / Kurcze, oby udało się kogos sensownego znaleźć. Dziwna ta laska, praca fajna, a ona taka olewuska. parenting.pl [forum dyskusyjne; N: andzia].

olewuski przy. ‘robiony, pisany bez zbytniego zaangażowania’: a ja tam wszystkie teksty

kocham....nawet te najbardziej „olewuskie” w piosenkach gdzie Bjork bardziej na oprawie muzycznej stawia.. bjork.pl [forum dyskusyjne, 26.08.2005; N: RacuCh].

oligocenka rzecz.

1. ‘woda oligoceńska, tj. pochodząca ze studni sięgających warstw skalnych oligocenu’. PSWP 26, 239. ~ Paulinka pisze: > Ja nie chcę nic mówić, ale przy pierwszym dziecku też mnie dopadło to ‘popierdolenie’, kąpałam młodego w przegotowanej wodzie... / Ale to była mineralka, oligocenka, destylowana?? ;-) dyskusje.wedwoje.pl [forum dyskusyjne, 08.10.2007; N: Maciek]. ~ Dzięki fotokomórce strumień „oligocenki” przestaje samoczynnie płynąć gdy tylko odsuniemy naczynie spod wylewki. www.pe-gasus.pl [artykuł, 06.2003; N: Małgorzata Musiał-Bzowska, Monika Monastyrska]. ~ Kranówka zdrowsza od oligocenki? „Pijcie wodę z kranu”. warszawa.gazeta.pl [tytuł artykułu D. Bartoszewicza, 12.03.2012].

2. ‘studnia oligoceńska, ujęcie wody oligoceńskiej’: Bródno oligocenka na Bolívara jest brudno, są ślady pleśni i pozapychane odpływy wody (szczególnie przez nakrętki do baniaków). Nie działa co najmniej 1 kran. Czy nikt nie nadzoruje sprzątania tego miejsca? Przecież niedawno był generalny remont! forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 13.05.2009; N: michal_74]. ~ Oligocenka na Wrzecionie do likwidacji? / Problem z oddaniem do użytku punktu poboru wody oligoceńskiej na Wrzecionie poruszaliśmy już wielokrotnie. Czytelnicy kolejny raz pytają, dlaczego oligocenka przy szkole jest nieczynna. – Jedyne co zdają się robić w tej sprawie urzędnicy, to iedotrzymywanie terminów [tytuł artykułu, artykuł, 29.02.2012; N: K, A. Przerwa]. ~ Wolska oligocenka zamknięta z powodu wzwodu!?:/ vodpod.com [tytuł filmu].

olik rzecz. ‘prezerwatywa’: Zjeżdżali się parasolnicy, sziszbudziórze, cukienicy i sprzedawcy odpustowej tandety z bliższej i dalszej okolicy, strzelały plaspatrony, piszczały baloniki z prezerwatyw (za starej Polski producenci musieli importować oliki z Czechosłowacji, bo polskich brakowało), furczały przenośne koła fortuny i wirówki do waty cukrowej. NKJP [GW Katowice 11.09.2009, felieton; N: M, M. Smolorz, Śląsk].

olimp rzecz.

1. ‘rada wydziału i inne władze uczelni’. SGS, 131.
2. ‘najwyższe piętro w domu akademickim’. SGS, 139.
3. ‘grupa znakomitych poetów, pisarzy, artystów’. PSWP 26, 243. ~ Natomiast jeśli większość olimpu aktorskiego ma tak nisko ustawiony horyzont umysłowy i poglądy jak z kserokopiarki? URZ 48/2012, 95 [felieton, Mn., Tr. (R. Makowski)].
4. ‘szczyt osiągnąć, dokonać w jakiejś dziedzinie’. PSWP 26, 243. ~ Adam Nergal Darski nie schodzi z medialnego olimpu. Polityka 45/2012, 99 [kronika popkulturalna K. Wojewódzkiego, Mn., Tr.].

olimpijka rzecz. ‘bluza, koszulka; kurtka’: Pierwszy Szerucki strzelił w ciemność, mniej więcej w kierunku tego w olimpijce. Buczk. CZ, 153 [powieść, Mn., Tr.]. ~ [...] uśmiechał się nie bez złośliwości na widok rozrostłych chłopaków w kolorowych, bawełnianych olimpijkach ze zgrabnie wszytym trójkątem pod szerokim kołnierzykiem – te koszulki stały się uniformem męskiej młodzieży Warszawy w tym maju [...] Obywatelu! – wołał do młodego chłopaka w usmolonej, gryząco żółtej olimpijce [...]. Tyr. Z, 301; 387 [powieść, Mn., Tr.].

olimpijski spokój rzecz. ‘nadzwyczajny spokój, opanowanie’: Zewsząd padały gniewne, zaczepne uwagi: – Wolnego, kolego! Ty, nie na chama, łobuzie! Obywatelu, tylko nie na siłę, bo!... – wobec których Mechciński zachowywał olimpijski spokój, pracując wytrwale i z ogromną wprawą wysuniętym do przodu barkiem. Tyr. Z, 209 [powieść, Mn., Tr.; o przepychaniu się].

oliwa rzecz.

1. ‘męczyzna nadużywający alkoholu’: Mówię panu: oliwa z niego! Panie mecenasie, jak rezurekcji dożyć pragnę w tym roku – kirus!! Barg. S, 249 [powieść, D, Tp.; N: M III, fryzjer, Wąchock; O: M, prokurator, Starachowice; Lok., Nof., N-O; w zakładzie fryzjerskim]. ~ Zdaje się, że to niezła „oliwa”. Leg. SS, 83 [powieść, D, Tp.; N: K, w., rzeźbiarka, miasto; O: grupa; Ind., Nof., N-O]. ~ oliwa – pijak. pl.wiktionary.org [hasło słownikowe; z gwary

więziennej]. ~ Natomiast liczniejsze w leksyce potocznej niż w gwarze więziennej są nazwy alkoholików (przytoczono ich dziewięć²¹ – w gwarze więziennej trzy: KIRUS, OLIWA, SZTAJMES). zupasmieciowa.blox.pl [forum dyskusyjne, 21.05.2007; N: trolikwar].

2. 'wódka'. SGS, 185.

oliweczka rzecz.

1. 'emfatycznie: oliwka – owoc': Życzę Ci, by smakowało, i by ciągle było mało. Będzie czośnek i papryczka, oliweczka, pieczareczka i z cebulką kanapeczka. v011179.home.net.pl [konkursowy tekst reklamowy, 08.09.2010; N: Dorota]. ~ Trunek pełen barw i smakowych różności. Mimo, że samo w sobie jest już wystarczająco konkretne, widziałbym do tego chętnie dodatki – sery, wędzone wędliny, może oliweczka z migdałem. cotozapiwo.blogspot.com [ocena, 01.08.2011; N: pejot]. ~ I bardzo dobrze. Oliweczki, cieniutko pokrojony FUET, Vino tinto de Verano.. Żyć nie umierać – wtedy za polskim jedzeniem przestaje się tęsknić. hiszpania.org [forum dyskusyjne, 01.05.2007; N: Andzela].

2. 'emfatycznie: drzewko oliwne': Podlewam ją raz w tygodniu. Doniczka nabiera patyny, którą tak lubię. I moja oliweczka z bliska. ogrodija.blogspot.com [blog, 07.12.2011; N: GAJA; „O oliwce i intuicji ogrodnika”].

3. 'emfatycznie: kolor oliwka': Zgadzam się, że raczej ta oliweczka delikatna, ale bardzo pasuje do Twojej urody. wizaz.pl [forum dyskusyjne, 04.04.2008; N: Del, Gdansk]. ~ ozdobą żakieci-ku są oryginalnie przyszyte guziczki kolor szaro-srebrzysto-oliwkowy (bardzo rozmyta oliweczka)... aukcje.nk.pl [oferta handlowa; N: saron07]. ~ Jelsi nie lubisz szarości i odcieni no kawy może oliweczka ale bardzo stinowana? deccoria.pl [forum dyskusyjne, 28.01.2009; N: linusia]. ~ Nie polecam przejścia na wegetarianizm – to wtedy nie ma mowy o jakimś odcieniu brzoskwinki czy oliweczki. www.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 08.09.2005; N: mariol].

oliwiak rzecz. 'mieszkaniec Gdańska-Oliwy, oliwianin': Hipodrom już jest pełny, a tu jeszcze tyłu oliwiaków – entuzjazmował się ksiądz, który jechał w samochodzie poprzedzającym pampobile. NKJP [DZB 07.06.1999, artykuł; N: M, ksiądz; „Papież jedzie przez Trójmiasto”].

oliwiara rzecz.

1. 'emocjonalnie: oliwiarka': To jest oliwiara Scotta, instrukcja – www.scottoiler.com [forum dyskusyjne, 08.03.2011; N: Szopix, M, Warszawa-Włochy; „Re: zainstalowanie oliwiarki”]. ~ Wczoraj wieczorkiem skończyłem przeróbkę oliwiary (z 1 na 2 dysze) + pusiłem oliwiąre, manetki i gniazdo zapalniczeki przez przełącznik (z podłączeniem wg sugestii zbyha). Poszedł 1 browar. Wszystko działa BTW czy Wam przy 1 dyszy oliwiara też syfła lekko nogawkę/tył lewego buta? forumcbf.pl [forum dyskusyjne, 05.04.2012; N: PeterS, 35, „prawie Kraków”].

2. 'żartobliwie o kobiecie lubiącej oliwę z oliwek': jesteś oliwiara, po prostu. nośnikiem aromatu powinien być sos pomidorowy. tam są przyprawy: oregano, bazylia, pieprz, tymianek, cokolwiek. tam też może być dodana oliwa. do sosu. pl.pregierz.polski-usenet.pl [forum dyskusyjne, 2006; N: moon].

3. 'alkoholik lub alkoholiczka': Przecież ta oliwiara kwachu sam taki system tworzył i go akceptował, a teraz udaje bardzo zmartwionego – hipokryta. wiadomosci.wp.pl [forum dyskusyjne, 22.06.2009; N: ~obserwator]. ~ Toż to szpetna oliwiara, jestem za! expressilustrowany.pl [forum dyskusyjne, 03.02.2012; N: ja].

4. 'biegunka': Biegunka jak dostać biegunki? poważnie i nie spamujcie mi tutaj przepisami na omlety / Łosoś ze śmietaną i oliwiara z dupy gwarantowana. www.samosia.pl [forum dyskusyjne, 20.11.2010; N: gość].

5. 'prostyutka'. SSP, 154.

oliwiareczka rzecz.

1. 'emfatycznie: oliwiarka': Oliwiareczka ... ja kupiłem amerykańską mosiężną (podobno historyczna) ale nada się każda – nie za duża i niezbyt nowoczesnie wyglądająca – ona jest tylko jako podręczne źródło smarowania. www.louisiana.pun.pl [forum dyskusyjne, 28.10.2010; N: brunio]. ~ W pudełku, które otworzyłam już w domu, znajdowała się rozkoszna stara oliwiareczka do jakichś misternych urządzeń, być może – zegarków? Nie mam pojęcia. www.musierowicz.com.pl [N: K, pisarka, Poznań].

2. 'kontrolka oleju': świecąca „oliwiareczka” sprawdza elektrykę pod względem zwarcia + czujnik ciśnienia – najlepiej wymień, a do momentu gdy nie będziesz pewien (najlepiej zmierzyć ciśnienie smarowania) nie jeździj.

forum.beemka-klub.pl [forum dyskusyjne, 23.02.2006; N: niktun; temat postu]. ~ Wiem że można sprawdzić poziom oleju Po 10s od włączenia zapłonu tak aby wszystkie kontrolki się zaświeciły (w chwili kiedy pojawi się mała tarcza z zegarkiem i oliwiareczka) wciskamy dwukrotnie przycisk od zerowania licznika dziennego w podobny sposób jak chcemy normalnie uzyskać informację o przebiegu do zmiany oleju. www.w202.pl [forum dyskusyjne, 13.07.2008; N: carlos; „Tajemnice Assysta”].

oliwiarz rzecz.

1. ‘alkoholik, mężczyzna nadużywający alkoholu’: Post by Crimson Żeby kogoś oceniać musiałbyś przejść miłą w jego butach ... A niby czemu? Oliwiarze za kierownicą powinni mieć dywotnio zabierane prawo jazdy. Dozywotnio.pl.misc.samochody.narkive.com [forum dyskusyjne, 2007; N: M, G. Janczyk].

2. ‘żartobliwie o kimś używającym w kuchni oliwy z oliwek’: Ja strasznie bije i tęże za lekceważący stosunek do smalcu, wypieranego u postępowców przez oliwę. Gdzie oliwa to oliwa a gdzie smalec, czyli w polskiej kuchni to smalec. Ci oliwiarze to obcy klasowo zapaszkami mi podjeżdżają. txt-atrium.pl [forum dyskusyjne, 14.09.2007; N: Igła139].

oliwić czas.

1. ‘nadużywać alkoholu’: Co do faktów nagłaśnianych w prasie – Bush oliwił dobre 20 lat, te kilkanaście lat, o których mówisz to okres oliwienia a nie abstinencji. Co więcej – on oliwi dalej, pewną poszlaką przemawiająca za tym jest jego przygoda z wisienką... pl.soc.polityka.narkive.com [forum dyskusyjne, 09.05.2005; N: M, L. Kieres].

2. ‘odbywać stosunek płciowy heteroseksualny’: Wpadłem na taki oto pomysł. Może stworzymy forumowy, „seksualny” słownik synonimów? [...] Erotyczne Synonimy [...] kopulacja – ars amandi, „bliskie spotkania 3 stopnia”, bzykanie, ciulowanie, dymanie, figo-fago, igraszki, (ostra) jazda, ****ć, kochać się, kopulować, łądowanie, oliwić (podwozie), pieścić się, posuwać, pójść do łóżka, parzyć, przelecieć, ruchac, rznieć, seksic się, seksik, spać (z kimś), stukanko, ten teges, trzeć, ujeżdżać, zagłębić się. beztabu.com [słownik synonimów erotycznych, 06.05.2005; N: Bender, M]. ~ ze słownika

mojego kochanie to mam „podwozie” :) które regularnie „oliwimy” :razz: coby nie rdzewiało. ns1.beztabu.com [reakcja na propozycję utworzenia słownika synonimów erotycznych, 29.08.2005; N: naamah].

3. ‘doskonalić zarządzanie’: [...] NFZ bez akceptacji ministra nie może zrobić nic! Minister powinien „oliwić” system. Nie może zajmować się incydentami, płacami, kontraktami i wszystkimi innymi sprawami mniej lub bardziej istotnymi. www.gazetalekarska.pl [„Gazeta Lekarska”, 02.2011, rozmowa; N: M, A. Sośnierz, poseł; O: K, M. Bojarczuk].

oliwić patelnię czas. ‘grubiańsko: odbywać stosunek płciowy oralno-genitalny’. SSP, 154. ~ stosunek seksualny: [...] OLIWIĆ PATELNIĘ / s.oral.-genitalny [...]. www.violkakus.pl [„słowniczek / PRZYSPOSOBIENIE DO ŻYCIA W RODZINIE”].

oliwić podwozie czas. ‘odbywać stosunek płciowy heteroseksualny’: Wpadłem na taki oto pomysł. Może stworzymy forumowy, „seksualny” słownik synonimów? [...] Erotyczne Synonimy [...] kopulacja – ars amandi, „bliskie spotkania 3 stopnia”, bzykanie, ciulowanie, dymanie, figo-fago, igraszki, (ostra) jazda, ****ć, kochać się, kopulować, łądowanie, oliwić (podwozie), pieścić się, posuwać, pójść do łóżka, parzyć, przelecieć, ruchac, rznieć, seksic się, seksik, spać (z kimś), stukanko, ten teges, trzeć, ujeżdżać, zagłębić się. beztabu.com [słownik synonimów erotycznych, 06.05.2005; N: Bender, M].

oliwić się / naoliwić się czas. ‘upijać się’. SGS, 180. ~ Chodź, Morg – powiedział DeWolf. – Masz tylko trzy godziny, żeby się naoliwić przed raportami o stanie. Smith A, 263 [powieść, D, Tp.; N: M II, żołnierz amerykański; O: M II, żołnierz amerykański; Ind., Nof., N–O; w Wietnamie].

oliwienie rzecz.

1. ‘nadużywanie alkoholu’: Co do faktów nagłaśnianych w prasie – Bush oliwił dobre 20 lat, te kilkanaście lat, o których mówisz to okres oliwienia a nie abstinencji. pl.soc.polityka.narkive.com [forum dyskusyjne, 09.05.2005; N: M, L. Kieres].

2. 'doskonalenie zarządzania': [...] NFZ bez akceptacji ministra nie może zrobić nic! Minister powinien „oliwić” system. Nie może zajmować się incydentami, płacami, kontraktami i wszystkimi innymi sprawami mniej lub bardziej istotnymi. To „oliwienie” systemu to określanie obowiązków i zasad funkcjonowania wszystkich elementów budujących ten system oraz tworzenie i wymuszanie wzajemnych relacji pomiędzy jego poszczególnymi ogniwami. www.gazetalekarska.pl [„Gazeta Lekarska”, 02.2011, rozmowa; N: M, A. Sośnierz, poseł; O: K, M. Bojarczuk].

oliwienie o Szopenie rzecz. 'mówienie, rozmawianie o błahych sprawach, niezobowiązująca rozmowa': Oliwienie o.... Szopenie:))) i nie tylko...; www.goldenline.pl [temat, 30.08.2009; N: L. Stępniewska].

oliwionko rzecz.

1. 'oliwienie': Balans nie otrzymywał impulsu od kotwicy wychwyty – okazało się że część płyty głównej na której osadzona jest kotwica z pół mostkiem nie trzymała jednej płaszczyzny z całą płytą. Prostowanko, oliwionko, mała regulacja odchylenia kotwicy od koła wychwytyowego – chodzi. zegarkiclub.pl [forum dyskusyjne, 31.07.2009; N: Gość; o naprawie zegarka]. ~ Porcelanowej tarczy brakowało śrubek które trzymały ją przy mechanizmie i dlatego blokowała oś sekundnika, małe czyszczonko i oliwionko, przy okazji wymiana sprężyny bo była podejrzana, dobranie sekundnika (ten nie pasuje do reszty, ale moje oko cieszy straszliwie mimo rzucającego się kontrastu) i jak zakręciłem kluczykiem to zaskoczył od razu. www.chinawatches.pl [forum dyskusyjne, 01.05.2011; N: Spam, 29; o naprawie zegarka].

2. 'natłuszczanie się oliwką kosmetyczną': Cześć Remku dbaj o siebie, smarowanko, oliwionko żeby się nie zepsuc zbyt szybko. stwardnieniemrozsiane.ok1.pl [forum dyskusyjne, 02.10.2009; N: renia1286, 47, Warmia].

oliwka rzecz.

1. 'pijak, lubiący zaglądać do kieliszka'. SGS, 183.
2. 'kolor przypominający owoc zielonej oliwki: oliwkowy; brudnożółtozielony': Mam farbę zieloną w kolorze trawy (typowa żywa zieleń). Chciałabym uzyskać kolor oliwkowy. Jaki kolor

muszę do niej dodać żeby wyszła mi oliwka? index.forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 01.03.2006]. ~ Ława BAGGI, w najmodniejszym kolorze ciemnej oliwki, dzięki swej prostocie, pasuje zarówno do pokoju studenta jak i nastolatka. www.bobowozki.com.pl [oferta handlowa]. ~ proszę o meila to napisze jakie kolory jeszcze są. Jest prawie cała kolorystyka od j. beży przez oliwkę, jasne popiele, garfity i czarne. www.dobramama.pl [oferta handlowa, 30.04.2004; N: moni275].

oliwniak rzecz.

1. 'gaj oliwny': A oliwniak, racz wybaczyć, zapomniałem, że z wojskowym mówię, to nic innego jak gaj oliwny, skąd czerpiemy oliwki i gdzie tłoczmy oliwę, ... www.historica.pl [13.04.2009]. ~ Sady owocowe, winnice i oliwniki. starozytnosc.pl [13.04.2009].

2. 'piec elektryczny, który ogrzewa pomieszczenie w wyniku rozgrzania wewnątrz oliwy (oleju mineralnego)'. PSWP 26, 249.

olkuszak rzecz. 'mieszkaniec Olkusza, olkuszanin': Obserwując dni olkusza od kilku lat dochodzę do takich wniosków: [...] kasy szkoda, pewnie, igrzyska powinny być, też fakt, wyście? moim zdaniem wszystko powinno działać się z umiarem, na ile nas stać, bez uszczęśliwiania na siłę i tak wiecznie ze wszystkiego niezadowolonych olkuszków pożał się boże. forum.ilkus.pl [forum dyskusyjne, 21.01.2010; N: ~ehhh; o „Dniach Olkusza”]. ~ Zakładam wątek Guciowi, żeby nie zdominować olkuszków u iwoniom ;) www.zpsem.com [forum dyskusyjne, 03.05.2012; N: mmd1, Łódź].

o lol rzecz. ('młodzieżowa') odzywka, wykrzyknienie, okrzyk: Zachowanie: obgaduje wszystkich dookoła, mówi o kimś najgorsze przekleństwa, objedzie go równo, a jak już z taką obgadaną osobą rozmawia, jest wobec niej sztuczna, miła. Co chwile pada „o lol” lub „ale żal”. Ogólnie, ma takie puste odzywki. Można jej dać miano „pustej”? zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 22.06.2011; N: Frankie Avalon].

o lol mi cie / jej / lol mi cie / jej / o lol mi jej! wykrz. 'wyraz ubolewania: o żal mi cie': o lol mi cie jak to ma być rap to ja jestem święta pier.... wpiszcie sobie go na yt „nikes on my

feet” – masakra. daria24.wrzuca.pl [forum dyskusyjne, 10.07.2011; N: ~żal mi cie !]. ~ Ja chce nową strone!!!!!!jak coś to pisz na prw. o lol mi cie, zrobiłam ci to zmienilas na jakieś zielone gówno, ja juz ci nigdy nie bd nic rb ;] poszkole.pl [forum dyskusyjne, 02.05.2012; N: Pasement]. ~ O lol mi jej. Nie ogarniam tej kobiety. ‘Ona ma romans z Tuskiem ‘, haha. www.youtube.com [forum dyskusyjne (projektu „Grażyna Żarko”), 06.2012; N: karolina lokop; „Grażyna Żarko o kulturze satanistycznej”]. ~ O lol mi jej Bella była głupia że się z niom kolegowala. gwiazdunie.pl [forum dyskusyjne, 14.05.2012; N: Miss Olaa101]. ~ o Lol mi jej! ja bym ją walnęła z całej siły AH CI LUZIE. zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 16.11.2011; N: ta co kocha psy:)))]. ~ lol mi jej, mała idiotka. jaramsie.pl [forum dyskusyjne, 10.11.2011; N: ~lol mi cie].

olrajd / olrajd *przym. ndm.* ‘dobry, świetny, wspaniały’: a tu sie jakis baran na 10 czilautowych płyt polaszczyl... nie to ze mi szkoda (chociaz 1 oryginal byl, i nigdzie raczej juz go nie kupie) ..ale nie mam czasu szukac nowych. a tamte byly olrajd i okej Raaadiiix !!!!! www.clubbing.pl [forum dyskusyjne, 17.10.2005; N: tor]. ~ ISIA JEST OŁRAJD, CO WY OD NIEJ CHCECIE, ZOBACZCIE TĄ SYLWETKĘ, TE KOCIE RUCHY, A BUZIA..... NO W MORDĘ NIKT NIE JEST DOSKONAŁY... www.sportfan.pl [forum dyskusyjne, 26.09.2009; N: ARTUR ZE SPYCHOWA]. *Anglicyzm.

olrajd / ol rajd / olrajd / olrajt *przysł.* ‘dobrze, świetnie; w porządku’: Teraz tylko oponke bliżej twarzy i będzie olrajd;] No to pzdr: Natii:*(Nie szalej za bardzo w Berlinie!) www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 24.05.2007; N: przywa, Leszno]. ~ I perkusja gra olrajd!! teksty.net [The Syntetic – Hollywood tekst piosenki]. ~ Myślałem, że Kłajet to panna. O.o Jak na trzy miechy to olrajd w chuj i nie ma zmartwienia, ale? ogarnij beatriding. www.youtube.com [forum dyskusyjne, 2011; N: JaminalDziografia]. ~ polski to piękny gad demet język, i nie powinienes go angielszczyzną niszczyć, ol rajd? pozdrawia olek :p? www.youtube.com [forum dyskusyjne, 2012; N: runsex]. ~ Jeśli podczas jazdy wskazanie siedzi na miejscu (ale VAGiem, a nie na zegarach) to jest ‘olrajt’. W zimne dni samochód nagrzewa się duuuużo dłużej (mój

prawie dwukrotnie). golf4.pun.pl [forum dyskusyjne, 23.11.2011; N: Kajor, Kajetan, Łódź; „Re: termostat czy czujnik?"]. *Anglicyzm.

olszewia rzecz. ‘ironicznie lub lekceważąco: ogół zwolenników Jana Olszewskiego, premiera Polski w 1992 roku; także ideologia założonej przez niego partii’: Olszewia niszczy tylko działacze Solidarności. Jaruzelski, Kiszczak i inni mogą spać spokojnie. krzyzowiec.salon24.pl [forum dyskusyjne, 05.06.2010; N: HKORDOS: Lewy czerwcowy]. ~ W maju zeszłego roku ROPuchy opublikowały swój manifest programowy „Umowa z Polską”. [...] W zeszłym roku niewiele osób serio brało owo olszewickie umawianie się. Ale olszewia nie ustaje. www.nie.com.pl [Nie 20/1997, 2, artykuł; N: P. Gadzinowski].

olszewicki *przym.* ‘związany z Janem Olszewskim i jego partią’: W maju zeszłego roku ROPuchy opublikowały swój manifest programowy „Umowa z Polską”. [...] W zeszłym roku niewiele osób serio brało owo olszewickie umawianie się. www.nie.com.pl [Nie 20/1997, 2, artykuł; N: P. Gadzinowski].

olszewik rzecz. ‘zartobliwie lub lekceważąco: zwolennik Jana Olszewskiego, premiera Polski w 1992 roku; członek założonej przez niego partii Ruch dla Rzeczypospolitej’: Co znaczy dzisiaj termin „lewica”, „prawica”? – pyta prof. Smółkowa. – Nawet leksykograf nie może sobie z tym poradzić. A jeżeli powie pan o kimś „wałęsista”, „olszewik” czy „parysowiec”, wtedy łatwiej określić jego poglądy. NKJP [GW 25.08.1995; N: prof. T. Smółkowa, językoznawca; O. M.Szczygieł]. ~ Ubołom tamten rząd nic nie chciał zrobić i nie zrobił. Zresztą olszewicy nikogo ani z UB, SB, czy PZPR nie skrzywdzili. Co więcej, w PiSie jest mnóstwo towarzyszy z PZPR, jak np. tow. Kryże, który wsadził Komorowskiego do pierdła. O innych nie chce mi się pisać, ale jest pare znanych PZPRowskich działaczy. krzyzowiec.salon24.pl [forum dyskusyjne, 05.06.2010; N: HKORDOS: Lewy czerwcowy]. ~ Bić się za to w piersi muszą jednak nasze młode elity władzy. Dziś spróbuję w tym je wyręczać, zaczynając od piersi mojego młodszego przyjaciela Tomasza G., który poszedł był między olszewiki jako piorunochron

zdrowego rozsądku. NKPJ [GW 27.08.1992, *artykuł*; N: S. Bratkowski].

olszewizacja rzecz. ‘polityka Jana Olszewskiego i założenia ideologiczne jego partii’: oto ci chodzi żeby oszomstwo i ciemnogrod reprezentowało nas. nie widzisz do czego zmierzają ta cała „olszewizacja”? bardzo często widzę że „filozofujesz” (w tym pozytywnym znaczeniu, ale polityka a filozofia to dwie różne rzeczy. www.jvradio.com [forum dyskusyjne, 08.07.1999; N: *mały kapral*].

olszewizm rzecz. ‘z pejoratywnym nacechowaniem emocjonalnym: polityka Jana Olszewskiego i założenia ideologiczne jego partii’: W III RP pojawił się nagle za sprawą medialnych manipulatorów „olszewizm”, potem „kaczynizm”. forum.frona.pl [forum dyskusyjne, 21.01.2012; N: *Andrzej55*]. ~ W Polsce pełno jest bakterii wirusów czy nawet wrzodów – jak trąd Polskę i Polaków niszczących – a to kFacyzm... olszewizm... to znowu maciererwizm... ziobroZeryzm... wiadomosci.onet.pl [forum dyskusyjne, 18.06.2012; N: ~ReX]. ~ Olszewizm jak to mi uświadomił „korwinizm” (który wyznawałem przez 15 lat) był jedynie uczciwszą wersją socjalizmu :). Szanuję bardzo Olszewskiego, niestety okazał się zbyt słaby by stanowić realne zagrożenie dla układu (zapewne było jeszcze zbyt wcześnie by podjąć walkę z totalitaryzmem post-komunistycznym). ultrakaczynista. salon24 [forum dyskusyjne, 04.09.2009; N: *KOSZMAR8716*].

olszówka rzecz. ‘grzyb: krowiak podwinięty lub rozszczepka pospolita’: Najwięcej zatruć powoduje muchomor sromotnikowy, piestrzenica kasztanowata i krowiak podwinięty zwany potocznie olszówką. www.wspolczesna.pl. ~ Dziś niewiele osób zbiera olszówki. Ale zdarzają się amatorzy tych grzybów. www.medonet.pl [artykuł].

olsztyniak rzecz. ‘mieszkaniec Olsztyna, olsztynianin’: Ukochane miejsce olsztyniaków. Obchody 150-lecia parku Jakubowo / Jakubowo straciło charakter miejsca biwakowania i zorganizowanych festynów na rzecz typowego w parku, w latach 70. Wtedy olsztyniaczy zaczęli pojawiać się po to, żeby zadbać o formę czy pooddychać świeżym powietrzem. nasz-

olsztyniak.pl [tytuł artykułu, artykuł, 13.05.2012]. ~ 1 marca odchudzamy olsztyniaków! forum.wm.pl [tytuł informacji, 19.02.2010; N: *admin*].

olszynka rzecz.

1. ‘lasek, zagajnik olchowy’: Jak widać obyczaj kibiców niewiele się zmienił. Tylko skala inna: nie było demolek pociągów ani „ustawek” – placów, lasek i olszynek, gdzie fani walczących drużyn umawiają się na mordobicie totalne, przedłużone o jazdę karetką i dłuższy pobyt na reanimacji. Polityka 26/2008, 104 [felieton, Mn., Tr. (R.M. Groński)]. ~ W piętrze pogórza (do 530 m n.p.m.) zachowały się fragmenty grądu, olszynki karpackiej i olszynki bagiennej. beskid-niski.info [artykuł].

2. ‘olcha’: Zakryły go czarne gałęzie nadbrzeżnych olszynek. Of. N, 43 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Istotnym czynnikiem sprzyjającym istnieniu zbiorowiska olszynki nadrzecznej jest głównie nanoszenie piasku i żwiru, który powstrzymuje zarastanie terenu. Jest to ważne z tego powodu, iż olszynki budują także inne światłozadne gatunki, np. wierzbę siwą, krucha i purpurowa. www.poznajtaty.pl [artykuł; N: *T. Skrzydłowski, K. B. Słama*].

o!śniło kogoś, czas. ‘coś stało się dla kogoś jasne, zrozumiałe’: Franciszek Smuda po długim opieraniu się powołał w końcu do kadry Patryka Małeckiego. – Nagle mnie o!śniło, że właśnie teraz jest najważniejszy moment – powiedział selekcjoner, który wezwał pomocnika Wisły Kraków na mecze z Niemcami i Meksykiem. www.futbol.pl [artykuł mpt; N: *M, F. Smuda, trener*]. ~ Cały dzień chodzę męczę się i myślę sobie jak Jak napisać hit, gdy w głowie nie mam nic, i raczej pusto tam I nagle jest, coś o!śniło mnie, zaczynam pisać i wiem Wiem, że to mam oglądam jeszcze raz i wszystko zgadza się. Jakie ładne słowa, jaki ładny rym A jakie ładne dźwięki, jak to ładnie brzmi celeron60.wrzuca.pl [tekst piosenki, 2011; N: *gość*]. ~ O!ŚNIŁO MNIE !!! XD JUŻ WIEM, CZEMU MOJE CHOMY SIE POGO-DZIŁY;P www.chomiki.org [forum dyskusyjne, 02.01.2011; N: *Trojaczka_Sara*].

o ludu! / o luduuuuuuu / o luduuuuuuuuu / o luduuuuuuuuuuuuu! / luduuuuuuu! wykrz.

1. ‘wyraz zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia’: o luduuuuuuu nie wierzyła a jednak wierzyła!

czajkowska jest w top znajomych niesmaowite:D. www.myspace.com [komentarz, 2009; N: *Magda*, 20]. twójfriendsiolek: cepku! chce nową nocie! zamawiam! :D / O LUDUUUUUUU, jakie wymagaaania;> :P www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 04.04.2011; N: *marczeski*].

2. 'oznaka obruszenia się': O luduuuuuuuuuuu! Jesteś moją mamą? Hhiih :) Nie no dziękuję – jeśli się tylko szpecę tym „zabójczym” paskiem to w cholere z nim :))) www.youtube.com [forum dyskusyjne, 2012; N: *PANINORGE*].

3. 'wyraz zakłopotania, zażenowania': O ludu! Dziękuję kochana ślicznie :* Jest mi bardzo ale to bardzo miło :*** O jej! Tymi tekstami to nie ma co się chwalić :D www.youtube.com [forum dyskusyjne, 2011; N: *PANINORGE*]. ~ O Luduuuuuuuuu! Proszę mnie nie uwiebiac przed sesją!!!!!! :) www.youtube.com [forum dyskusyjne, 2012; N: *PANINORGE*].

4. 'wyraz zadowolenia i innych emocji związanych z jedzeniem': O luduuuuuu jak się najadłam. na początek kawałeczek sernika tak jak mu już z pracy obiecałam Później zaczęłam gotować pyzy z mięsem, ale nie mogłam się doczekać to wrębałam czerstwą bułkę z kielbą i surówką a na koniec 5 pyz. www.forum.e-mama.pl [forum dyskusyjne, 24.11.2008; N: *asterka05, Lubuskie*].

5. 'sygnał negatywnej oceny': o luduuuuuuuu. www.pudelek.pl [komentarz, 21.07.2011; N: *gość*]. ~ Luduuuuuuu!! Czy Wy oczu nie macie?!?! One są koszmarnie... styllo.pl [forum dyskusyjne, 09.05.2009; N: *niemamweny*].

6. 'wyraz zaskoczenia i podziwu zarazem': o luduuuuuuuu – padłam. www.dogomania.pl [forum dyskusyjne, 12.10.2006; N: *Moniś*].

7. 'wyraz lekceważenia lub pogardy': szkołę skończyła podstawowa potem były dzieciary hahaha gdzie tu taka studia by skończyła o luduuuuuuuu. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 03.04.2011; N: *podravka*].

8. 'wyraz radości, satysfakcji': o luduuuuuuuuu działa się u mnie i to baaardzo dużo xD wkrótce wrzucę zdjęcia z moich ostatnich wyjazdów do Duninowa i takie tam; oj wspomnień mnóstwo :) www.photoblog.pl [blog, 02.06.2008; N: *angelica90, Angelika, 22, Pabianice*].

o ludzie / o, ludzie / ludzieeee! wykrz.

1. 'wyraz bezradności': Zatrzymał wzrok na tym ohydny aerolożowym napisie, wysmaro-

wanym przez któregoś młodego wandalę na drzwiach i tynku wokół nich: „BOŻE, ZATRZYMAJ ŚWIAT, JA WYSIADAM!” – o, ludzie, czy na tych paskudach nie ma już żadnej rady? [*M. Musierowicz, Dziecko piątku, 1993, powieść*].

2. 'wyraz podziwu, zachwytu; uznania': Tańczę od prawie 7 lat w jednym z najlepszych zespołów w moim mieście którzy są wicemistrzami Europy w hip hopie na koncie mam już troszke osiągnąć. Co roku poznaje wielu wspaniałych instruktorów i to nie tylko z polski. W tym roku miałam okazję poznać instruktora który układał choreografie do klipów ushera, justina timberlake itp (o ludzie jak on tańczył) oraz trenera polskiej reprezentacji break dance. www.forumowisko.pl [forum dyskusyjne, 23.01.2007; N: *spelnione-marzenia*]. ~ O ludzie, co za towarek podjechał, mówię wam! Ale panna! – zawołał do kolegów. Nikt nie zareagował. NKJP [*Z. Górniak, Siostra i byk, 2009*].

3. 'wyraz rezygnacji': Tylko że nie potrafię się zdobyć na uśmiech, jak nawołuje do tego Ania w swoim tekście. Zamiast tego moją głowę zaprząta jedno stwierdzenie: O ludzie, znowu ten wrzesień. NKJP [*I Liceum Ogólnokształcące im. St. Dubois, artykuł, 10.01.2008; N: M, P. Mateńko*].

4. 'wyraz negatywnych emocji': Smilehunter [...] napisał(a): Przyszłość tego moda nie jest jasna i zakup CO tylko dla niego to bardzo kiepski pomysł. / Bo w końcu to wydatek ogromny, ja pierdule... LUDZIEeee! forum.pclab.pl [forum dyskusyjne, 05.08.2012; N: *M, R.Tyczka*].

olukać czas. 'obejrzyć, zobaczyć': już mi trochę zeszło :) pojeździłem z kumplem, koła wymienialiśmy, zaleciałem olukać gale mażorettek :) stwierdziłem, będzie co ma być :) po prostu potrzebuję się zdystansować do paru spraw :) www.facebook.com [*notka, 15.04.2012; N: Sebastian Radzewicz*]. ~ Hejka :) Ja łaśnie się obudziłam :) Idę na dwór zobaczyć basen jak mój tż zrobił bo sobie kupiliśmy :) O taki. [...] I był już go rozłożyć i chyba wodę nalać :) Idę to olukać :D. wizaz.pl [forum dyskusyjne, 11.06.2011; N: *Daria16071 989*]. ~ Po południu wszystko działało jak należy drzwi się zamykały i zamek działał bez zarzutów. lecz niedawno wieczorem poszedłem dokładnie olukać auto i jak już miałem iść do domu. zamykam drzwi i Trach drzwi się nie zamykają

[...]. www.golf3.pl [forum dyskusyjne, 11.04.2012; N: Masorz0, Siemianowice].

olukanie rzecz. 'obejrzenie, zobaczenie': Dzięki Klopsiczko za olukanie wóziola, ale chyba zmieniam typ na Graco Mosaic... www.ciaza.e-mama.pl [forum dyskusyjne, 2008; N: Koklineczka]. ~ nie pamiętam dokładnie ceny ale zależy to od ilości którą uzupełnią instalke, a co do przeglądu to olukanie instalki jakimś badziewiem czy nie ma przecieków, odgrzybianie i filtrerek. wvpolo-klub.pl [forum dyskusyjne, 14.12.2008; N: savic; „Re: Klimaty-zacja”].

o ła / o ła! / o łaaa / o łaaa! / łaaa wykrz.

1. 'wyraz zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': O ła, muszę obejrzeć moje jabłonki. :-/ anna-photography.blox.pl [forum dyskusyjne, 01.05.2012; N: zawsze-kolorowo; o szkodnikach]. ~ o łaaa, ależ koleжки do kas w kinie. blip.pl [notka, 25.01.2012; N: ciotkasamozlo]. ~ łaaa, widzę, że nie jestem sama <3. twitter.com [notka, 13.03.2012; N: Bennoda lover. :)].

2. 'oznaka podziwu, zachwytu, uznania': o ła, jestem pod ogromnym wrażeniem! eda-z-szafirowego.blogspot.com [komentarz do zdjęcia, 04.04.2012; N: Ulcia; o kartce z życzeniami z okazji bierzmowania]. ~ O ła. Ale czysto. Od razu widać, że to nie u nas :) klimaty.blox.pl [forum dyskusyjne, 24.09.2008; N: lavinka]. ~ o ła spoko piosenka ale weźcie nie mówcie jako też- tesh albo kocham- koffam jej to dość irytujące jest. xdw24.wrzuca.pl [forum dyskusyjne, 2009; N: fiftixs.]. ~ O łaaa. Scorpius jak zawsze mega przeuroczy :D Mi najbardziej w oko wpadł ten w lewym górnym rogu :D Cudnieee<3indrani-art.blog.onet.pl [forum dyskusyjne, 19.10.2011; N: ~Cray]. ~ O łaaa pyszne pączuszki, a jakie kształtniutkie :) cukierniczekreacje.blox.pl [komentarz, 22.01.2010; N: OLCIAKY].

3. 'oznaka niechęci, obrzydzenia, wstrętu': Re: O ła!!! Kielbasa z nutrii!!! forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 27.10.2005; N: PolskiCukier; tytuł postu].

4. 'sygnał mitygowania się, konfuzji': o ła, my tam gadu gadu o rybkach a tu takie usta nam koleżanka prezentuje :) www.bangla.pl [forum dyskusyjne, 2012; N: mama_emilki].

5. 'sygnał niezgody': o ła Ulka pasuje lepiej do Jarka niż Natalka Natalka zachowuje się dzieci-

nie a Ula jest dojrzalsza. www.swiatseriali.pl [forum dyskusyjne; N: ~ooo].

oławiak rzecz. 'mieszkaniec Oławy, oławianin': Mieszkańca Oławy możemy nazwać oławianinem lub oławakiem. Obie formy są poprawne, ale różnią się statusem stylistycznym. Przyrostek „-ak” nadaje słowu charakter potoczny, natomiast „oławianin” jest zupełnie neutralny stylistycznie. forum.mlingua.pl [forum dyskusyjne, 26.09.2011; N: gosiat1985].

ołażyć się czas. 'dużo chodzić, obejść wiele miejsc, być w wielu miejscach': Tyle ile dzisiaj się ołaziłem, to głowa mała... Koniecznie trzeba zrobić prawo jazdy, koniecznie... ferenczi.pinger.pl [notka, 09.2011; N: ferenczi].

o łe / o łee / ołeee / ołeee! / o łeeeeeeee / oo łeee / ołeee ołeee ołeee! / łe / łee! wykrz.

1. 'wyraz dezaprobaty, niezgody na coś': O ŁE PRZYWRÓĆ SOBIE WŁOSY XDDDD www.photoblog.pl [komentarz do zdjęcia, 24.05.2012; N: poziomkowybaton]. ~ O łee... niech oni takich samochodów lepiej nie robią. moto.gadu-gadu.pl [forum dyskusyjne, 26.05.2011; N: ~Gość]. ~ o łee, dlaczego się dopiero teraz dowiedziałam :< www.photoblog.pl [blog, 26.06.2012; N: xzuuuzka]. ~ ołeee! co za foto ; xx bezobrazzy ale jak marchewka wyglądasz xd. osada.pl [forum dyskusyjne; N: zonatwojegochlopaka].

2. 'wyraz niechęci, obrzydzenia, wstrętu': w sumie to szkoda że 3 klasy odchodzą. będzie taaaaaaak nudno : O i te małe smarkaczki przyjdą o łe. www.photoblog.pl [blog, 20.06.2012; N: Weronika, Katowice]. ~ UIUbiOne SzAmAnKo DoDy to: / kielki, sałata i te sprawy / sznycelek... [o łe zara się pożygam...] / RYŻ i ffszystko co z nim związane jest =] / normalnie frytki [o łe... tłuste to i w ogóle...] / nie ma takiego... sorry... www.funtest.pl [test]. ~ Nie no, z kłamaniem bez przesady :/ Ale faktycznie, nie musisz mówić każdemu od razu co o nim myślisz bo to jest czasem trochę wkurzające. Np. nie puszczaj takich tekstów jak np. „Je-zuuu!! Ale ty masz wieeelkiego pryszcz! O łee!!” bo to nie jest miłe. blogantyystranesaaa.blogg.pl [blog, 01.04.2010]. ~ ołeee.. :/ coś

okropnego.. ! ludzie.. po co robicie sobie kolczyki w takich miejscach. ?! to jest żalosnee. ./ www.tatuaze.org [komentarz do zdjęcia, 10.04.2010; N: gość]. ~ o łeeeeeeee guma na skórze? ołeee. www.mebleikea.com.pl [komentarz do zdjęcia, 21.03.2012; N: sala9912; o sztucznej ranie].

3. 'wyraz rozczarowania': Co z tym? o łee .. Chce pojechać do cioci, bo niedaleko niej mieszka moja koleżanka i onama fajnego brata, ael ni oto tu chodzi, chodzi tu o to że tata mój chyba nie ma wolnego i mówi, żebym z mamą jechała pociągami, ale ja nie chce pociągami! chce z tata samochodem, bo jeszcze brata chce zabrać! jak mam mu powiedzieć, żeby mnie zawiózł? łeee pomocy! zapytaj. onet.pl [forum dyskusyjne, 16.10.2010; N: ???c?? g????; tytuł wpisu].

4. 'wyraz podziwu, zachwytu': ołeee aalee ddduuupppaaa gały mnie bolały. www.obrazki.jeja.pl [komentarz do zdjęcia, 29.03.2011; N: rex01]. ~ rewelacja ołeee zajebiste kurwa mi nigdy tak nie będzie wychodzić... nie wiem brakuje mi lampy obiektywu czy odpowiednich ustawień.../ www.digart.pl [komentarz, 03.02.2009; N: ~acidolka]. ~ !! oo łeee jakie białaski!! facet.interia.pl [komentarz do zdjęcia, 25.10.2007; N: ~zdeg].

5. 'wyraz ubolewania': Julia Murawska Dżoanka > | si, było nie przeszkadzaj mi | ołeee współczuję z całego serca. ja miałam dylemat pomiędzy nonono a Łąki Łan. www.facebook.com [komentarz, 23.12.2011].

6. 'wyraz radości, zadowolenia, entuzjazmu': ołeeee ołuuuu ołeee ołeee ołeee!!! :D :* i pozdrowienia Dla wSzyStkiCh PRzybywająCyCh z ZamoŚciaa haa!!! ;D www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 28.12.2007; N: kingusskaa].

7. 'sygnał negatywnej oceny': O łe a le ma łe piersi! Ja mam większe ze sto razy i nikt takich niem ma. www.naprzerwie.pl [komentarz do zdjęcia, 2009; N: Gość]. ~ o łeeeeeeee ale tandeta ja też mam kawałek do nutki diam;s ale jest oweile lepszy i bardziej się zgrywa koles wez sie za cos innego bo tego nie potrafisz kaleczysz rap i tyle!!!!!!! psychofanka.wrzuta.pl [forum dyskusyjne, 2008; N: anonim].

8. 'wyraz zaskoczenia': O łe, zdjęcie ze mną! ;D Magdii, zabić Cię ?! ;D Haha ;d WariatecZki moje <3. muminkovva.wrzuta.pl [forum dyskusyjne, 2010; N: roxa2pl].

o liii / liii wykrz.

1. 'wyraz podziwu, zachwytu': o liii fajna:D karolo90.wrzuta.pl [komentarz do zdjęcia, 2010; N: kamill198787].

2. 'oznaka radości, zadowolenia': o liii <3 . też pisze z tą panią u góry ; * www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 01.05.2012; N: kejti3]. ~ liii mamy nowe cacka, moje nowe maleństwa <3 i moja szkatuleczkaa z chusteczkami co sobie kupiłam takie ładne. itakwieszswoje.blogspot.com [blog, 01.03.2012].

oł maj gad / oł maj gad! / OMG / omg / o m g! wykrz.

1. 'o mój Boże; wyraz ekscytacji': Oł maj gad! Dziś wpisu dłuższego nie będzie ;P Realizuję szalony pomysł i brakuje mi czasu xD blaski-cieniecodziennosci.blogspot.com [tytuł wpisu, 22.09.2011; N: Evelcja].

2. 'o mój Boże; wyraz zadowolenia': W końcu jest – kolejny PunkCast! Ile to czasu minęło? Prawie 3 miesiące, oł maj gad! punkgamer.pl [13.03.2012]. ~ Po jakichś pięciu minutach stały przede mną dwa bigasne psiunki, które wycławałam i wypieściłam i w ogóle. JAK JA ICH DAWNO NIE WIDZIAŁAM, omg, omg. www.deandrei.fora.pl [15.10.2011; N: Tiara, Kraków].

3. 'o mój Boże; wyraz zachwytu, podziwu, uznania': omg az sie chce pogejuszyć. www.samosia.pl [komentarz, 07.01.2011; N: gość]. ~ o m g! łał łał łał! super! talentowanedzieci.wrzuta.pl [forum dyskusyjne, 2009; N: kilpdspgfds]. *Anglicyzm.

o łoo / o łooo / łoo / łooo wykrz. 'wyraz zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': czyli to jest takie małe poniewieranie?; o łoo, no to ja się już naprawdę nie mogę doczekać następnego rozdziału! byledopiatku.blog.onet.pl [forum dyskusyjne, 13.12.2011; N: ~Showny]. ~ Jejku niedługo 4 miesiąc >: Jak szybko to zleciało : O łooo ; d masakra. :) www.photoblog.pl [blog, 19.03.2012; N: Lidia, Międzybórz].

ołowianka rzecz.

1. 'kula': I właśnie, niechby książulko wysunął kulak, żeby mu pogrozić, wsadziłby bez wahania ołowiankę pod płuca. Buczk. CZ, 190 [powieść, D, Tp.; N: M, szpicel; O: M, ksiądz; Ind., Nof., N>O; na plebanii].

2. 'taśma pasmanteryjna': U dołu obciążająca ołowianka zapewniająca ładne układanie się firany. www.nokaut.pl [oferta handlowa]. ~ Metrażowa firanka woalowa z drukowanymi postaciami z serialu Hannah Montana. Na dole obszyta ołowianką co ułatwia idealne jej ułożenie. www.firany-zaslony.pl [oferta handlowa].

ołowiany przym. 'taki, który ciąży, przytłacza, przygniata'. PSWP 26, 255. ~ Poza tym pacjent uskarża się na odczucie nadmiernej senności w ciągu dnia oraz nasilonej ciężkości kończyn, ociężałości (tzw. paraliż ołowiany). www.centrumdobrejterapii.pl [artykuł; N: M, dr n. med. M. Siwek; o depresji atypowej]. ~ Re: Objaw: 'ołowiany beret' czyli ucisk głowy. talk.hyperreal.info [21.08.2011; N: voorman]. ~ Trawers czekał. Gładki. Skała ponad nim lekko odchyłała się w pustkę, a w górze wrastała w ołowiane niebo, czarna od nadchodzącej burzy. Skocz. B, 97 [opowiadanie, Mn., Tr.].

ołówek rzecz.

1. 'grubiańsko: penis': penis – buc, wał, rozbujnik, ptaszek, scyzoryk, apacz, gumadełko, wicior, przepychacz, ołówek, drut, instrument, timmy, niki, parówka / cipeczka – dziurka, rowek, szparka, Zosia, myszka, ****eczka, złotko, gwiazdeczka, bulecza ETC. beztabu.com [forum dyskusyjne, 11.11.2005; N: Sedzia, Legnica; „Jak nazywacie swoje miejsca intymne?"]. ~ Określeń narządów seksualnych mamy w języku polskim sporo. „Słownik seksualizmów polskich” Jacka Lewinsona notuje ich aż 10 tys. Stosunek płciowy to np. hula-hop, heblowanko, przerysowanie, masaż tajlandzki czy strzelenie gola. Penis to kanarek, niebożątka, dyliżans, ołówek lub traktorek. wyborcza.pl [artykuł, 09.08.2010; N: I. Adamczewska].

2. 'linia ubioru przypominająca swoim kształtem ołówek; część garderoby o tym kroju': Ołówek w kobiecej szafie. idolo.pl [tytuł artykułu, 12.12.2010; N: K. Gliniecka; o spódnicy]. ~ Sukienki ołówki. moda.shopalike.pl [oferta handlowa].

ołówek rzecz. 'pieszczotliwie: ołówek': Zdrabniamy wyrazy. Gra polega na tym, że jedna osoba podaje wyraz, a druga układa do niego zdrobnienia, po czym podaje kolejny wyraz.

Przykład: A: ołówek B: ołoweczek, ołoweniek B: kartka No więc wyrazem, do którego powinniście ułożyć zdrobnienia jest wyraz: kartka. Amen. smichogwart.eu [forum dyskusyjne, 20.02.2008; N: Czarnoksiężnik, K, 17]. ~ Po prostu wyciągacz rękę, którą nie rysujesz/piszesz, a drugą ołóweńkiem sobie ją szkicujesz... narutoforum.pun.pl [forum dyskusyjne, 22.10.2007; N: Kroppel Beskidoos].

ołówkować czas.

1. 'pisać ołówkiem': Pat-chan chciała, żebym jej przetłumaczyła tekst z angola, więc z braku laku zaczęłam go tłumaczyć... [...] Na dodatek musiałam ciągle ołówkować, bo co drugie słowo było dla niej niezrozumiałe. io-art.deviantart.com [blog, 15.02.2008; N: ~io-art.]. ~ Dziennik to nie brudnopis. Dawno temu poprosiłam nauczycieli, by przed zebraniem wpisywali oceny przewidywane (tj. wróżone) długopisem, a nie ołówkiem. „Ołówkować”, bażgrać, korektorować, zalepiać to sobie można w prywatnym zeszycie. oskko.edu.pl [forum dyskusyjne, 07.10.2009; N: EwaBe].

2. 'rysować ołówkiem, podkreślać coś ołówkiem': no przydałoby się ale ja tam szukałam no nic jakos się przeżyje trochę się przyciemni..musze mocniej ołówkować (brwi) a co lubisz najbardziej rysować?? bo ja to ludzi znanych ze zdjęć (brwi). www.skijumping.pl [forum dyskusyjne, 02.08.2007; N: eeella]. ~ Uwielbiam ołówkować, pędzlować i wycierać gumką chlebową po papierze Fabriano. Na tej stronie mam przyjemność zaprezentować moje prace i to co mnie kręci :-). galeriaaw.cba.pl.

ołówkowanie rzecz.

1. 'technika rysowania ołówkiem; rysowanie': Zainteresowania? Rysowanie (a tak właściwie, to ołówkowanie), swojego czasu sporo też przesiedziałam przy tekstowych/forumowych grach RPG [...]. www.rock-metal-forum.pun.pl [forum dyskusyjne, 27.07.2011; N: Casseith].

2. 'pasowanie ołówkiem na ucznia': to już nie ma otrzęsin, tylko ołówkowanie przez dyrektora, jak w przedszkolu? www.wiadomosci.czecho.pl [forum dyskusyjne, 31.10.2011; N: nowy-nick]. ~ Otrzęsiny już były, a teraz było ślubowanie takie bardziej oficjalne (bez ołówkowania). www.wiadomosci.czecho.pl [forum dyskusyjne, 31.10.2011; N: uczeń].

ołówkowe rzecz. 'dodatek, ekwiwalent pieniężny na wyposażenie dzieci do szkoły; piórnikowe': Górnicy zatrudnieni w kopalniach Kompanii Węglowej mogą liczyć na pomoc w doposażeniu swoich uczących się pociech przez zakład pracy. Mowa o ekwiwalencie na pomoce szkolne, którego wypłacanie już się rozpoczęło. Ekwiwalent ten bywa przez górników nazywany „ołówkowym” bądź „piórnikowym”. www.nowiny.rybnik.pl [artykuł, 08.09.2004; N: MS].
*Lokalizm.

ołówkowy przym. 'o linii ubioru: przypominająca kształt ołówka': Wywalałam dwa wory, a mimo tego jest i tak dużo za dużo ciuchów... bilans? – 7 par rurek (po cholerę mi 4 takie same pary niebieskich?????) – 4 spódnice ołówkowe.... hmhhh [...] wkurzam innych. blogerki.pl [blog, 10.06.2012; N: MamaNaEta-cie]. ~ Spódnica ołówkowa jest to jeden z tych krojów, które wiele wymagają od kobiecej sylwetki – ale im trudniej coś osiągnąć, tym większa satysfakcja, kiedy możemy sobie na to pozwolić! idolo.pl [artykuł, 12.12.2010; N: K. Gliniecka].

oľuuu / oľuuu! / oľuuuu wykrz.

1. 'wyraz zaskoczenia, zdumienia': Już żonaaa oľuuu nie wiedziałam. ~! xdd Bośkoo. www.epuls.pl [forum dyskusyjne, 19.08.2008; N: UmleSz_Mnle_KoChAc, 16].
2. 'wyraz podziwu, zachwytu': oľuuu chyba będzie jej chciała zrobić najlepszą na świecie sesję. śliczna no nrmalnie nie wierze! nie widziałam śliczniejszej istoty ajajajajajaa. www.garneki.pl [post, 25.02.2011; N: fuuuuuck].
3. 'oznaka radości, zadowolenia': Ja mam nadzieję że pojedzie na wycieczkę do Chorwacji albo do Czech w każdym razie gdzieś pojedzie, poznam nowych ludzi w sumie to bardziej chce do Chorwacji hymm niebieskie morze oľuuu!!! buumbaa. pinger.pl [post, 30.06.2012]. ~ oľeeee oľuuuu oľeee oľeee oľeee!!! :D :* i pozDrowienia Dla wSzYStkiCh PRzybywająCyCh z ZamoŚciaa haa!!! ;D www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 28.12.2007; N: kingusskaa].
4. 'oznaka lęku, przestachu, niechęci': Napisał Sexualna To dobrze bo już się bałam że coś zje mi mojego jednoroźca i wskoczy mi pod koldrę to coś z pod łóżka! / oľuuu to nie byłoby fajne xd jak się nazywa twój jednorożec.? [forum.gwiaz-](http://forum.gwiazdunie.pl)

dunie.pl [forum dyskusyjne, 12.10.2011; N: Monikka].

omackiem przyst. 'po ciemku': Po drugim strzale jakby ktoś nieznamy wstał i omackiem chciał przebrać czeluść. Buczk. CZ, 74 [powieść, Mn., Tr.]. ~ [...] to znowuż nie piłem i jak omackiem po polu chodziłem. Gombr. TA, 10 [powieść, Mn., Tr. (M. pisarz)].

o mały figiel przyst. 'o mało co, omal, niewiele brakowało, by coś się stało'. SWJP, 682. ~ Robimy składkę? – Baldas wysunął się z jakiegoś kąta, a chuch już miał taki, którego nie powstydziliby się pewne publiczne miejsce. Grzegorz odruchowo sięgnął do kieszeni po pieniądze i – o mały figiel – a byłby się dalej kompromitował, dokładając do flachy. Wiśn. K, 290 [powieść, Mn., Tr. (wieś, Mazowsze)]. ~ Dostałyśmy zaproszenia do łoży, ale o mały figiel nie przestałyśmy całej uroczystości na schodach, bo mur potężnych funkcjonariuszy bezpieczeństwa za nic nie chciał nas przepuścić na nasze miejsca. Żer. W, 267–268 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (autorka)]. ~ Zagraliśmy słaby mecz i o mały figiel nie straciliśmy punktów – komentarze po spotkaniu Stal Mielec – Gedania Żukowo. www.sportowefakty.pl [tytuł artykułu, 16.11.2008; N: M, A. Wójcik].

o mały włos / o włos przyst. 'mało, niewiele brakowało, by coś się stało'. SWJP, 682. ~ To już takie odległe, tak mnie mało obchodzi, całe moje życie na ojczyźnie łonie wspominam jak koszmar; bo tak się dusiłem, że o mały włos sam się nie udusiłem. Gied. L, 258 [list, Mn., Tr.; N: A. Bobkowski; O: J. Giedroyc]. ~ Musiałem oddać auto do warsztatu, straciłem ważne zlecenia i o mały włos nie zbankrutowałem. TP 9/2012, 12 [artykuł, D, Tp. (M, właściciel firmy przewozowej, Węgrów)]. ~ Co to jest? Jedzie przez miasto (konkretnie Kraków) slalomem, na oko 120/h. Bez kierunkowskazów wyprzedza o włos (czyt rje się po zderzakach). www.grupy.otopr.pl [forum dyskusyjne, 11.08.1999; N: Mirek Mroz].

o mamciu / o mamciu! / o, mamciu! wykrz.

1. 'wyraz zachwytu, podziwu; uznania': Ko-oocham Go xDD Ochhhhh, jak słodko. O mamciu. dziecko.onet.pl [blog, 12.10.2010; N: ~Da-

ga]. ~ O Mamciu! Jaki ty masz talent! Bosskie! indrani-art.blog.onet.pl [forum dyskusyjne, 25.02.2012; N: moekara; „Walentyńkowe słodziaki”]. ~ o, mamciu! Aż mi ślinka pociekła (i na chwilę zapomniałem o #BFBC2) #Prince-OfPersia #gra. blip.pl [notka, 21.04.2010; N: namelessjedi].

2. ‘wyraz lęku, obawy, zaniepokojenia, trwogi’: O mamciu! Co robisz?! Chyba wpadła mi ość z ryby matko czuje tak jakby mi stanęła ale wiem że ni stanęła tzn. tak jakos dziwnie stanie mi sie cos? zapytaj.onet.pl [pytanie, 08.03.2011].

3. ‘wyraz zaskoczenia, zdumienia’: o Mamciu, to jest straszne!!! www.dobramama.pl [forum dyskusyjne, 28.03.2012; N: PatrycjaO]. ~ Zgadza się, cytat jest rzeczywiście piękny. Podobają mi się ta część. Jak tylko przeczytałam o pojawieniu się tego psa, pomyślałam „o mamciu, to Ponurak!” (ach, ten Harry Potter.) nastek.pl [forum dyskusyjne, 14.12.2011; N: justsnk].

o mammo / o mammo! / o mammo moja wykrz.

1. ‘wyraz zniechęcenia’: Autobus znów się zatrzymał, na przystanku Maków. Popatrzyłam na zegarek. O mammo! Tyle drogi przede mną jeszcze. Kalic. P, 32 [powieść, Mn., Tpr. (K IV, w., biolog, UW, Mazury, Pasym)]. ~ O mammo, czy ta przeklęta noc nigdy się nie skończy! – jęknął. – Szału można dostać. Zimno, mokro i do tego twardo. Święty by nie wytrzymał. Skocz. B, 105 [opowiadanie, D, Tp.; N: M II, student, miasto; O: 2 M II, studenci, miasto; O: K II, studentka, miasto; Ind., Nof., N–O; w Tatrach].

2. ‘wyraz zachwytu, podziwu; uznania’: o mammo :O jak Tyś takie włosy wyhodowała? :D www.photoblog [komentarz do zdjęcia, 07.02.2012; N: stealthily].

3. ‘wyraz zreflektowania się’: Wielki finał „Tańca z gwiazdami” ponownie podzielił Polaków. Wygrał Tynieć, przegrał Komarenko. We Francji wygrał Sarkozy, przegrała Royal. Na maturze z polskiego pytają o agenturę w „Dziadach”. O mammo, piszę sobie i piszę, a zupełnie zapomniałem o najważniejszym. O demokracji zagrożonej. Telewizja zakneblowana, prasa w kagańcu, o wyborach to możemy sobie najwyżej pomarzyć. NKJP [Dziennik.pl, 31.12.2007; N: M, J. Wróbel]. ~ O mammo, ja w ogóle zapomniałam, że taki serial istnieje A przypomniała mi subskrypcja... NKJP [www.forumowisko.pl, forum dyskusyjne; N: sunshine92 i in.; „Pierwsza miłość”].

4. ‘wyraz zaskoczenia, zdumienia’: SPotkałam się z bardzo przychylnymi opiniami i już już miałam się wybrać, gdy przeczytałam recenzję w gazecie... o mammo – ależ zjechali... NKJP [Usenet – pl.rec.film, forum dyskusyjne, 03.12.2001; N: „Moon” i in.].

5. ‘wyraz dezaprobaty, sygnał negatywnej oceny’: O mammo, ale bełkot. Mem na memie i memem pogania. Chciałam zrobić ci wiwisekcję na poglądach, ale widzę że to będzie nudne, bo nie masz własnych. NKJP [Usenet – pl.rec.książki, 16.04.2003; N: „Ina The Blue Sorceress” i in.; „Re: Masłowska raz jeszcze”]. ~ Anusiatko o boże... oba obrazy mają w sobie coś takiego... że aż ciarki przechodzą po plecach... wiem jedno...nie chciałabym mieć takiego obrazu w domu... a tu macie zbliżenie tej dziewczynki: Beatkab o mammo ... ale żenada... wcale mnie nie przeszyły ciarki... a tak sie zasłaniałam. NKJP [www.forumowisko.pl, forum dyskusyjne; N: Milka's i in.; „Przekłete obrazy...”].

6. ‘wyraz konfuzji’: – Proszę, szczupak! – z radością podaję rybę, która wygląda pięknie pod galareta. Moje dzieło! Moja duma! [...] – Soliłaś go?! – Hanka pyta poważnie, żując swoją porcję szczupaka. Biorę do ust, próbuję. O mammo! Tak musiało być! To za moją pychę. Już myślałam, że taka świetna jestem. Kalic. P, 173–174 [powieść, Mn., Tpr. (K IV, w., biolog, UW, Mazury, Pasym)].

7. ‘wyraz przestraszenia’: No, prowadź Marzenko – mówię do Kęcikowej, a ona patrzy na mnie niepomiernie zdziwiona. Włos mi się zjeżył. – Byłaś w ogóle w Zbrozsy? – pytam. – Byłam kiedyś – odpowiada przestraszona – ale samocho-dem. O mammo moja, ogólny kierunek to i ja znałam, ale jak idziemy na azymut, to 10 cm różnicy robi w celu różnicę 10-kilometrową. Kur. GC, 88 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (autor)].

8. ‘oznaka głodu’: Po kilkunastu minutach stanęli nad brzegiem stawu, przed kolebą. – O mammo, jeść! – jęknął Olek. Skocz. B, 109 [opowiadanie, D, Tp.; N: M II, student, miasto; O: 2 M II, studenci, miasto; O: K II, studentka, miasto; Ind., Nof., N–O; w Tatrach]. ~ Rzucili się na maliny. – Mammo – szeptała z przejęciem Mariola – w życiu takich nie jadłam. Skocz. B, 115 [opowiadanie, D, Tp.; N: K II, studentka, miasto; O: 3 M II, studenci, miasto; Ind., Nof., N–O; w Tatrach].

o mamulku / o mamulku! / o mamulka! / mamulka wykrz.

1. 'wyraz zachwytu, podziwu; uznania': O mamulku .. co za cudo. forumogrodnicze.info [forum dyskusyjne, 12.03.2010; N: katarzyna3221, woj. podkarpackie, Pilzno; „Moje kwiatuszki”]. ~ o mamulku .. a cóż to za dziobek śliczniasty? waciak.flog.pl [forum dyskusyjne, 2011; N: ventus; komentarz do zdjęcia]. ~ O mamulku!!! One są przecuuuuuuuuudne! Chcę takie :D (do towarzystwa dla czterech kociczek-rezydentek :D) Super że się zaprzyjaźniły :) ru-daab.blox.pl [komentarz do zdjęcia, 08.02.2010; N: marisella; o kotach]. ~ Mamulka!, O mamulka! – Okrzyk najwyższego zdumienia, wyraz osłupienia, grozy lub podziwu dający się czasem słyszeć na próbach, zwłaszcza z ust bardziej doświadczonych chórzystów, którym dotąd się wydawało że już wszystko widzieli i słyszeli oraz sądzili, że dobrze znają swego dyrygenta. stomus.wordpress.com [hasło słownikowe].

2. 'wyraz ironii i sarkazmu': O mamulku, sie nieledwie momentami połałem. Jak to jest, że więcej nt skuteczności i prawidłowości technik charakterystycznych dla capo wiedzą osobnicy z innych stylów? A może inaczej – jak to jest, że osoby mające te wiedzę nomenklaturowo-folkrotyczną (ach te nazwy...Karnawał w Rio..), i trochę już treningu za sobą p....ą takie bzdury? www.sfd.pl [forum dyskusyjne, 11.02.2006; N: DISCHARGE].

o mamulu wykrz.

1. 'wyraz ubolewania': O mamulu. U mnie też chłop próbuje przemycić TV pod jajeczniczkę i też się nacielał na tego „tatusia” więcej właściwie nie pozwolę! kotmagdalene.blog.onet.pl [forum dyskusyjne, 26.02.2012; N: ~Margret].

2. 'wyraz dezaprobaty, sygnał negatywnej oceny': O mamulu! Jak fatalna reżyseria. Warto zastanowić się, co umyka w? takiej niechlujnej „inscenizacji” www.youtube.com [forum dyskusyjne, 2011; N: nataszahebart].

3. 'oznaka zmęczenia': o mamulu, zmęczonam. ręce mnie bołą, bu :(2009/12/21 22:57:08, przez Gadu-Gadu blip.pl [notka, 21.12.2009; N: ciotkasamozlo].

4. 'wyraz zachwytu, podziwu; uznania': o mamulu jakie piękne zdjęcie. forum.miau.pl [forum dyskusyjne, 24.09.2009; N: alus1, Warsza-

wa-Mokotów; „Re: Jej Futrzastość Chanelle sos spidercat”].

5. 'wyraz zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': o mamulu, już tak blisko??? Wpadam w panikę:-) oskko.edu.pl [forum dyskusyjne, 08.06.2011; N: Marek Pleśniar].

o mamulu kochana wykrz. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od o mamulu: wyraz zreflektowania się': NO TO ZAPRASZAM DO KOMENTOWANIA BUZIAKI O JA!!! ZAPOMNIALABYM O POZDROWIENIACH O MAMULU KOCHANA (TAK MOWILA MOJA BABKA OD CHEMI) JAK KTOS CHODZI DO EKONOMIKA TO WIE O KOGO CHODZI HEHE DOBRA DOBRA NO. www.photoblog.pl [blog, 12.08.2007; N: niucha2308, Marta, Toruń].

o mamunieczku wykrz. 'emfaticznie: o mamuniu, wyraz zachwytu, podziwu': rewelacja O mamunieczku jakież to rozkoszne. www.digart.pl [forum dyskusyjne, 06.02.2007; N: 'krekremija; ocena].

o mamuniu / o mamuniu! / o mamuńciu wykrz.

1. 'oczywiście, tak; przyzwolenie': Co do jedzenia, jeżeli chodzi o szynki, kielbasy, to o mamuniu, bierz z pl, bo takich smsmakow w Niemczech niestety nie ma :-)) chyba każda jedna osoba teskni za słaską, podwawelską itp. www.mypolacy.de [forum dyskusyjne, 26.06.2012; N: migotkaNRW, Bochum].

2. 'wyraz ubolewania': Napewno w tym tygodniu jakaś sesyjka z Kajdą no i może jeszcze z Natalą :D trzeba będzie z nią pogadać i wykorzystać ten czas.... bo ona właśnie niedługo wbija do Szkocji... o mamuniu....ale co tam. Ani sie nie obejrzymy a będziesz spowrotem w Gostyniu :) www.photoblog.pl [blog, 09.07.2012; N: siemanieogar, Gostyń].

3. 'wyraz współczucia': O mamuniu, straszne te zdjęcia Samochodu. Ale to Pawła zdjęcie mogli dać jakieś ładniejsze, bo na tym wyglądał jak bandzior. Straszna tragedia. my-own-skijumping-world.blog.onet.pl [forum dyskusyjne, 16.10.2011; N: ~Tośka].

4. 'oznaka wspomnienia, nawiązania do przeszłości': O mamuniu wiesz jak tym rozdziałem przypomniłaś mi moje jedne wakacje? Kiedy to każdego wieczora siadałam przed kompem

i grała w Need For Speed? O ja... jakie to były czas hmm nie zapomniane. niepoukładane-marzenia.blog.onet.pl [blog, 07.12.2010; N: ~Shelby].

5. 'wyraz zachwytu, podziwu; uznania': O mamuniu!!!! Ale cudny sweterek! Aniu czekałam na niego z niecierpliwością i... Bóg mi świadkiem – warto było! dzianinastudio.blogspot.com [forum dyskusyjne, 06.06.2012; N: magda-dyl66]. ~ O mamuniu! Gdzie taka służba zdrowia? :) www.kwaczek.pl [tytuł – komentarz do zdjęcia, 07.06.2012; N: admin]. ~ Weszłam do naszej lokalnej piekarni, a tam, na blacie, kusiły swymi krągłościami... CHAŁKI! O mamuniu! Kilka dobrych lat nie jadłam chałki... zzycia-silaczki.blogspot.com [blog, 22.03.2012; N: Kaja].

6. 'wyraz radości, entuzjazmu': Taaaaaak! Hiszpania Mistrzem Europy po raz kolejny, o mamuniu!!!! Nie potrafię opisać swojego szczęścia! ;D Wierzyłam w nich od samego początku! Jestem z nimi całym serduszkiem, na dobre i na złe! Wiedziałam, że najlepsze zostawią na sam koniec! No i nie zawiodłam się! Roz*ebali system, po prostu! Wygrali w wielkim, hiszpańskim stylu! www.anahigiovanna.fora.pl [forum dyskusyjne, 01.07.2012; N: Karłajń, K, Wacłz].

7. 'wyraz niechęci, protestu': O MAMUŃCIU DISNEYDOLL :/ No kurka wodna!!! Na wszystkich blogach piszą o tym Disney'u!!! Podobno chcą sprzedać stardoll dla Disneja. Nie będę grała w gry dla trzylatków... nieznanystardoll.blogspot.com [blog, 30.01.2011; N: K].

o mamusiu / o Mamusiu! / o mamusku / o mamusku! wykrz.

1. 'wyraz zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': O Mamusiu! Święci Pańscy, patrzajcież, jakie pajacząsko! GW Duży Format 28/2003, 29 [próba literacka, Tr. (K. Sławińska z Mysiadła); monolog oglądającej telewizję]. ~ O mamusiu. Dwóch Kurków Juniorów, jakie to słodkie ;) Jej, przez cały rozdział wydawało mi się, że to już koniec a tu taka niespodzianka i kamień z serca. volley-boy-lover.blog.onet.pl [forum dyskusyjne, 16.06.2011; N: ~kukartka].

2. 'wyraz zachwytu, podziwu; uznania': o rajuśku o mamusku! megaaa <33. www.photo-blog.pl [forum dyskusyjne, 05.03.2012; N: wera]. ~ O mamusku toż toż istne dziełko sztuki, cudowny ten słonik, chylę nisko czoła piękne prace tworzysz, a dzieciątko urocze. by-piego-

wata.blogspot.com [forum dyskusyjne, 20.06.2012; N: dudqa].

3. 'wyraz wzruszenia': O mamusku aleś mi wspomnienia wróciła, miała wtedy 19 lat To były czasy. www.dobramama.pl [forum dyskusyjne, 09.12.2011; N: googłowa; o serialu].

4. 'wyraz zaskoczenia i dezaprobaty': KOSZULA PRIMARK ATMOSPHERE KORONKA H/N?? o mamusku! Jaka droga! szafiarenka.pl [forum dyskusyjne, 24.12.2012; N: strawberry05]. ~ O mamusku... ale tu nudy! Dobrze, że ubranko nie jest różowe. e-barton.com [podpis zdjęcia].

o ma, o ma! wykrz. 'o matko': O ma, o ma! – śmieje się Krzychu. Or. DM, 67 [opowiadanie, D, Tp.; N: M II (z marginesu społecznego), Warszawa; O: K II, Warszawa; Ind., Nof., N-O; w parku].

o Mario! / o Maryjo święta wykrz.

1. 'zwrot apelatywny do Matki Bożej wyrażający rozpacz i przerażenie': Inne kobiety przyskoczyły ku niej, roztrzepotały się, rozgdakały, powiększając jeszcze zamęt szaleństwa. – O Mario! Jezu, Jezu! Franek, Józefka! Gdzieście wy?! Szczep. P, 62 [powieść, Mn., Tpr. (K)].

2. 'zwrot apelatywny do Matki Bożej będący wyrazem konfuzji i przestachu': Przyszedł jeszcze kościelny, żeby zamknąć Dom Boży. – Ej, co jest? – zapytał go. – Nie ma nic – powiedział. – Biskup nie przyjechał. Interes kaput. – Biskup biskupem, ale proboszcza toście mogli pochować jak człowieka. – O Jezusiczku. O Maryjo święta... ale szpas. A to się patrek zdziwi, kiedy sobie przypomni, że zapomniiał. O Jezusiczku. O niech to wszyscy diabli... o niech to... – jęczał kościelny. NKJP [W. Dymny, Opowiadania zwykłe, 1997].

omasta rzecz. 'urozmaicenie': Łacinnik także był klasycznym belfrem starej daty, przy którym żyło się o suchym tekście bez jakiegokolwiek omasty [...] same koniugacje, deklinacje i słówka [...]. New. ZU, 54 [powieść, Mn., Tr.].

o masz / o masz! / o, macie wykrz.

1. 'wyraz irytacji, zniecierpliwienia': Ale zaraz zaraz, jak przez mgłę słyszę w głowie – „mięczak, mięczak”. O masz – ten znowu swoje. A żeby cię cholera... Dobra, zostanę jeszcze parę minut. www.wedkarstwotv.pl [opowiadanie, 13.05.2010; N: łysy-wąqz].

2. 'wyraz zaskoczenia i dezaprobaty': O masz! Harry Potter zaczął palić www.fakt.pl [*podpis zdjęcia*, 23.12.2010]. ~ O masz! Na egzaminie gimnazjalnym z języka polskiego był błąd. Polecenie kazało wytypować jedno błędne sformułowanie, a tymczasem błędne odpowiedzi były dwie. www.fakt.pl [*informacja*, 25.04.2012].
3. 'wyraz oburzenia, gniewu, niechęci': O masz! Znowu pewnie będzie pełno pijanych młodych osobników drących ryja po 23.00, gdy normalny, tyrający Polak kładzie się spać. www.tvn-warszawa.pl [*forum dyskusyjne*, 25.07.2012; N: ~*Poliak*].
4. 'wyraz ironii, sarkazmu': O masz....cóż za dramat...cóż za tragedia...kilku biednych ludzi było głodnych i potrzebowali pieniędzy (to znaczy to jest dramat), ale na pewno nie to, że okradali bankomaty. epoznan.pl [*forum dyskusyjne*, 30.07.2012; N: ~*DINO*]. ~ Pewnie się to mamie nie spodoba – powiedział Serek. – Mama to poważny pisarz, a to są smarkate bzdury! – O, macie, najpoważniejszy się odezwał! – parsknęła Roma. Lach IB, 215–216 [*powieść*, D, Tp.; N: K I, uczennica; O: *rodzeństwo*; Ind., Nof., N–O; w domu].
5. 'oznaka konfuzji': o masz, ale skucha, pewnie, że CBR, przecież R6 nie ma wydechu pod zadupiem, on bordy sa na YT ma sie rozumiec, ostatnie 2 kołka, a jak chcesz moze wrzucic takze start, bo kam mi kreci po 5 min, chyba tak jest ustawiona. www.scigacz.pl [*forum dyskusyjne*, 22.01.2012; N: m760i; „Montaż nowego silnika – nie zawsze zgodnie z planem”].
6. 'oznaka satysfakcji': O masz, uderz w stół a nożyce się odezwą? Zapominasz, że w demokratycznym państwie policja reprezentuje każdego przestrzegającego prawa obywatela. Wnosząc z tego co napisałeś, to jesteś jednym z tych parkujących gdzie popadnie... forum.gazeta.pl [*forum dyskusyjne*, 19.03.2011; N: Gość].

o masz ci los / masz ci los *wykrz.* 'wyraz zaskoczenia': O masz ci los! To ja się cieszę, że znów jesteśmy na wizji i przeczytam coś nowego, a tu tymczasem tylko jakieś targi używek odchodzą?! :) niepoprawni.pl [*tytuł postu*, 23.07.2012; N: *ellenai*]. ~ Masz ci los, Majewski i Cywka grają! www.weszlo.com [*tytuł artykułu*, 29.12.2010].

o, Materdea! / o materdej / o materdej! / looo materdej! *wykrz.*

1. 'wyraz zaskoczenia': O materdej, jestem cytowany Problem z owymi wojakami na służbie holenderskiej jest taki, że nic ponadto co wypisałem w owym temacie nie wiem, a rzecz mnie ciekawi. www.historycy.org [*forum dyskusyjne*, 22.05.2010; N: *Kadrinazi*]. ~ Znasz mnie, żebym to ja chociaż się przez moment przejęła opinią innych ludzi o mnie, o materdej, chciałabym choć przez chwilę poznać to uczucie, kiedy sypie na swe blond długie pukle odrobinę popiołu, ale kumnia nie potrafię nawet jak się staram usilnie. babz-narozdrozu.blog.onet.pl [*forum dyskusyjne*, 5.02.2010; N: ~*kaan*].
2. 'wyraz negatywnej oceny': O materdej ... czym Ty żeś to odszumiał? :-O 174 wyszło okropnie płaskie. 175 ... niezdecydowanie za te gałęzie się schowałeś ... tym razem nie podobają mi się :-). Chociaż klimat czuję i jest super, to całociowo jestem na nie. www.cyberfoto.pl [*forum dyskusyjne*, 29.06.2009; N: *w4syl*].
3. 'wyraz zakłopotania': O materdej, jak to że ja nie zauważyłam watku?? Kto zrobił taki wypaśny banner?:)))) forum.miau.pl [*forum dyskusyjne*, 14.09.2008; N: *Satoru*, *Warszawa-Ochota*].
4. 'oznaka współodczuwania': zuzelka83 I mamy z siostrą umowę, że żadna z nas nie zaprasza rodziców do siebie na Wigilię. / O materdej.... na pocieszenie powiem Ci że w niedzielę rano zadzwoniła do mnie moja matka, i zepsuła mi humor na Cały dzień. dziecko-info.rodzice.pl [*forum dyskusyjne*; N: *Mamroć*].
5. 'wyraz zachwytu, podziwu; uznania': O materdej!? Ile Ty się musiałeś namęczyć! SZACUN! www.youtube.com [*forum dyskusyjne*, 2011; N: *marcio13174111*]. ~ Łukasz: Łooo materdej! Świetna praca, podoba mi sie to ujecie, zreszta co ja bede duzo gadac, miazdzysz! www.max3d.pl [*forum dyskusyjne*, 11.08.2009; N: *ICE*, *Koszalin*].
6. 'wyraz bólu, rozpacz': Kweller oderwał czarnym paznokciem trzaskę, przełamał na dwie części, pokazał księdzu. – Tyle żeby był skreślił lufę na lewo, byłaby żyła. – O, Materdea! – zastękał Bańczycki. Buczk. CZ, 91 [*powieść*, D, Tp.; N: *M*, *ksiądz*; O: *M*, *blacharz*; Ind., Nof., N>O].

o matko / o matko! *wykrz.*

1. 'wyraz zdumienia, zdziwienia, zaskoczenia': Wchodzi Tomasz z podwórka, gdzie rąbał

drewno. O matko! Jak on się zmienił! Taki był... pętał, smarkacz! Kalic. P, 116 [*powieść, Mn., Tpr. (K IV, w., biolog, UW, Mazury, Pa-sym)*].

2. 'oznaka przestrachu': O matko, znów spadł mi pies! Biały. DRZ, 9 [*proza autobiograficzna; zacytowany okrzyk pasażerki w pociągu*]. ~ Mogę spróbować – wzruszyłam ramionami – byle to nie był „Czarny Tygrys”. – O matko, nawet nie wspominaj – chwycił się za głowę Gąbka. – Jak pomyślę, że mogłem cię uśmiercić... Sowa S, 48 [*powieść-dziennik, D, Tp.; N: M, ok. 50, lekarz psychiatra, Kraków; O: K II, studentka, Kraków; Lok., Pof., N-O*].

3. 'wyraz podziwu, zachwytu; uznania': Jak wracaliście, którądy?... – No jak? Dołem. Wróć – że inaczej dziś. – Dołem? O matko, jakie kosy – westchnął któryś. – Umarłbym ze strachu. Skocz. B, 120 [*opowiadanie, D, Tp.; N: M; O: K II, studentka, miasto; O: 3 M II, studenci, miasto; Ind., Nof., N-O; w schronisku*]. ~ O matko! Ja to bym chętnie się z Toba na płoty wybrała! :) Kobieto poprawiasz mega humor swoim optymizmem i wrodzonym szaleństwem ;) www.youtube.com [*forum dyskusyjne, 2011; N: TheFuerta*].

4. 'wyraz zniechęcenia': Często myślałam: „O matko, znowu trzeba jechać w trasę”. GW Wysokie Obcasy 35/2012, 13 [*rozmowa; N: K. Pakosińska, 40, w., aktorka; O: G. Sroczyński; Og., Of., N-O*].

5. 'marker stylu: rym': O matko, Beatko... dopchać się do Ciebie nie można, taki ścisk Urzekły mnie Twoje białe kwiaty, moje ulubione, białe białusienkie. Czy Ty wiesz, że to mój ulubiony kolor? www.ogrodowisko.pl [*forum dyskusyjne, 20.06.2012; N: Evchen*].

o Matko Boska / o Matko Boska! / o matko bosko / o matko bosko! / o matkobosko! / o, moja Matko Boska / o Matko Chrystusowa! / o Matko Boska Częstochowska / o matko boska częstochowska / o Matko Bosko Częstochowsko! / omatkoboskacząstochowska / omatkoboskacząstochowska! / o Matko Najświętsza / o Matko Święta / o matko święta / o matko święta! / matkobosko! / Matko Święta wykrz.

1. 'zwrot do Matki Bożej wyrażający pozytywne emocje': O Matko Chrystusowa o Jezusie!!! jak ja bardzo wam wszystkim dziękuje za te

przemile słowa pod moim ostatnim wpisem, ale gdyby nie wy nie udało by mi się tak wyglądać jak wyglądam. vitalia.pl [*pamiętnik, 26.03.2012; N: dziuba1974, K, 37*].

2. 'zwrot do Matki Bożej wyrażający niezgodę na coś, sprzeciw': O Matko Boska !!! chciało by się zawołać!! PPSz41 i prosta konstrukcja??? Pepesza miała wszystkie „choroby wieku dziecięcego” na które cierpiał też nasz MORS. A ten to dopiero był „zegarek” ...Najprostszą konstrukcją był PPS-43. Prostszy od STEN-a. www.historycy.org [*forum dyskusyjne, 04.03.2005; N: zajqczek*].

3. 'zwrot do Matki Bożej wyrażający zaskoczenie, zdumienie, zdziwienie': [...] Mistrz przyjął pozę patetyczną, i z fortepianu jęły dobywać się dostojne akordy Etiudy rewolucyjnej. Ale nagle, o Matko Boska, okazało się, że cały fortepian przyozdobiony jest girlandą świecących żarówek! Os. S, 186 [*książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (autorka, Warszawa)*]. ~ O matko bosko!!! jeden krzywy słupek, a doktor nauk humanistycznych napisał o nim artykuł, i to tak długi, że czytać się nie chce. www.mmlublin.pl [*forum dyskusyjne, 30.04.2012*]. ~ O matkobosko! Tak sobie tylko wysłałam zgłoszenie na płatny staż w dziale HR (wczoraj), a tu mnie dzisiaj telefon dzwoni, że mam w czwartek przyjść na rozmowę. Pomimo tego, że jestem na innej specjalności! nienn.pinger.pl [*forum dyskusyjne, 18.01.2011; N: nienn, K, Łódź*]. ~ o matko boska częstochowska co to jest????? f.kafeteria.pl [*forum dyskusyjne, 30.01.2012; N: czy to ja*]. ~ omatkoboskacząstochowska :mdleje: Aż mi się wierzyć nie chce, że ktoś „serio” pyta:>. wizaz.pl [*forum dyskusyjne, 24.07.2012; N: —Olka—; „Kozaczki z koronki czy jeszcze są na topie?”*].

4. 'zwrot do Matki Bożej będący oznaką politowania, negatywnej oceny': Brak opisów! Brak jakichkolwiek. Jenó wiem jakie włosy miała bohaterka i Kastiel. I w co się ubrała tegóž dnia. Ale nie wiem, o Matko Boska Częstochowska, jakiz to miała charakter, jak wyglądał „krajobrazik” i wszelakie opisy przeżyć wewnętrznych. www.slodkiflirt.pl [*ocena opowiadania, 11.04.2012; N: Wincenty*]. ~ Omakoboskacząstochowska! Co to ma być? Zawody w zanużenie widza na czas? Staranie się o nagrodę imienia Davida Lyncha za najbardziej niezrozumiałą, zawikłaną i przegadaną scenariusz ever.

www.oceandvd.pl [recenzja, 19.02.2006; N: *Quentin; o filmie „Revolver”*]. ~ A co z setkami pielgrzymów, którzy w tym czasie będą wędrowali na Jasną Górę? A jak w Dniach Elbląga mają uczestniczyć tysiące młodych ludzi, przebywających w tym czasie na różnego rodzaju obozach, koloniach i innych wakacyjnych tur-nusach?... No cóż, im pozostaje tylko wznieść głowę do nieba i westchnąć sobie – O Matko Bosko Częstochowsko! www.grabarczyk.wm.pl [artykuł, 14.03.2012; N: *M, J. Grabarczyk*].

5. ‘zwrot do Matki Bożej będący wyrazem dezaprobaty’: o matko boska i jak gadać z wami nawet nie potraficie się wysłowić i jak tu wam pomóc jeśli nic nie pojmujecie? na co ta pomoc, ktoś wam wciśnie, że słodczyce odchudzają a wy to łykniecie bo z takim rozumkiem jest to bardzo możliwe w waszym przypadku klótnia a nie kłutnia, o matko boska częstochowska. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 25.04.2012]. ~ **** Lubelskie czaderki” w biało-czerwonych strojach, z białymi i czerwonymi pomponami w rękach, zaprezentują się w Lublinie w czasie mistrzostw Europy w piłce nożnej Euro 2012 **** Omatkoboskaczęstochowska.... Faktycznie, jak tu ktoś nadmienił – został jeszcze do zagospodarowania taniec na nurze. wiadomosci.onet.pl [forum dyskusyjne, 20.05.2012; N: *kryminaltango1; komentarz*]. ~ O matko święta! Niemal żywcem zerzniete z durnego tekstu A.D. 1954 dla amerykańskich pań domu! asjenka.blox.pl [forum dyskusyjne, 08.03.2012; N: *OLENA.S*].

6. ‘zwrot do Matki Bożej będący oznaką entuzjazmu, radości, zadowolenia’: O Matko Boska Częstochowska! – już po angielsku piszą na moim blogu :D, jestem światowy Antonem, haha, Światowy Anton, ojej znowu mnie bierze ten wegetarianizm :D, cholera muszę to przetłumaczyć, bo może jakieś świństwa wypisują :D. blogcenzurowanyantona.blox.pl [blog, 23.05.2012; N: *anton_pl*]. ~ OLEŚ radośnie Kuźma! Kuźma! Wracza Skazaniec! Idzie! Idzie! Idzie tu! O Matko Najświętsza, a ja już zaczynałem wątpić w miłosierdzie Boże. AD II, 274 [dramat *J. Krasieńskiego, D, Tp., N: M, więzień; O: więzień; Ind., Nof., w celi*]. ~ o matko święta mój ulubiony jive często na turniejach do niego tańczę !!! dzięki że go wrzuciłeś. conradek.wrzuta.pl [forum dyskusyjne, 2008; N: *pawelek9x*]. ~ matkobosko! jak ja lubie niemieckie piwa!

no to koledzy moje zdrowie proszę wypić tam z litr i poobłapiać te niemry za cyce za te nasze wsie spalone i zburzoną Warszawę! bezpauliny.blox.pl [forum dyskusyjne, 22.08.2010; N: *poteme*].

7. ‘zwrot do Matki Bożej będący wyrazem irytacji, zdenerwowania, złości’: Czasem Mirka zastawała w domu samego wuję Pawła, który szwendał się leniwie po podwórku, próbując łątać jakieś dziury, uszczelniać dachy. – O Matko Boska, cóż to za próżniak z tego Pawła – krzyczała ciotka, kręcąc się jak fryga między domem a polem. Koz. PP, 241 [powieść, *D, Tp., N: K, wieś pod Biłgorajem; O: M, wieś pod Biłgorajem; Ind., Nof., N-O (matłonkowie)*].

8. ‘zwrot do Matki Bożej będący wyrazem oburzenia’: O matko święta, cóż to za zły człowiek! Żeby tak w bieliźnie chodzić?! NIE MIEŚCI MNIE SIĘ TO W GŁOWIE. www.pudelek.tv [forum dyskusyjne, 02.09.2012; N: *gość; komentarz do zdjęcia*].

9. ‘zwrot do Matki Bożej będący wyrazem lęku, przestachu’: Żebyśmy tylko nie zaczęły się śmiać – szepcze mi Kasia do ucha i natychmiast zatyka sobie usta. Coś okropnego zaczyna się dziać, coś we mnie wzbiera na śmianie. Już nie mogę wytrzymać, Matko Święta, ratuj! Tryz. P, 85 [powieść, *Mn., Tr. (K I, uczennica, wieś, od niedawna mieszka w Wałbrzychu)*].

10. ‘zwrot do Matki Bożej będący wyrazem rozpaczy i przerażenia’: W białej, dymiącej kałuży głowa, kark, konwulsyjnie drgające ramiona zaczęły tarzać się po stole, oplątane miękką gmatwaniną bezbarwnych szmat. W jedną i drugą stronę, szybko, ze wściekłą siłą, wśród krzyków i szlochu, które wypełniły po brzegi całą izbę. – O Jezu! O Jezu! O Matko Boska! Mój Franek, moja Józefka! O Jezu, Jezu! Szczep. P, 62 [powieść, *Mn., Tpr. (K)*]. ~ Trząsał się tylko, tarzał po śniegu, palce zagryzał do krwi, charcząc głucho, aż wreszcie udało mu się zawołać: – O, Jezu, o, moja Matko Boska, uratuj mnie, uratuj...! Mort. C, II 89 [powieść, *Tp. (M, Kieleckie, wieś); po usłyszeniu wyroku*].

11. ‘zwrot do Matki Bożej będący wyrazem ulgi’: o matko bosko :D To chyba już ostatnia sesja w starym roku. Teraz czeka mnie mały remoncik mojego „studia”. mfriske.blogspot.com [tytuł wpisu, 24.12.2011].

12. ‘zwrot do Matki Bożej będący wyrazem pozytywnej oceny’: O MATKO BOSKO CZĘSTO-

CHOWSKO? !!! ta piosenka jest kława. www.youtube.com [komentarz, 2010; N: sskrobak; o piosence M. Peszek „Miś”].

o matko bosko kochano / o matko bosko kochano! wykrz.

1. ‘z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od *o Matko Boska* [...]’: zwrot do Matki Bożej będący wyrazem podziwu, zachwytu’: O matko bosko kochano.! Ślicznie, normalnie... brak słów.! ising.pl [komentarz, 2012; N: *ladynatalusia999*].

2. ‘z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od *o Matko Boska* [...]’: zwrot do Matki Bożej będący wyrazem ubolewania’: O matko bosko kochona ... I weź takiemu wytłumacz cokolwiek. forum-mechanika.pl [forum dyskusyjne, 20.04.2012; N: *Luku, Nisko*].

3. ‘z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od *o Matko Boska* [...]’: zwrot do Matki Bożej będący wyrazem dezaprobaty’: o matko bosko kochano – malarstwo, handmade, rzeźba, RYSUNEK przecież są często! chyba nie zaglądasz tutaj zbyt wiele razy w ciągu miesiąca skoro tak piszesz Wejść sobie w galerię i załładke DigartyDnia... www.digart.pl [forum dyskusyjne, 11.04.2012; N: **thesobotka*].

o matko i córko / o matko i córko! / o matko i córko z jakiego bądź kościoła / o matko i córko z którego bądź kościoła / o matko i córko i wszyscy święci / o matko i córko i wszyscy święci! / o matko, córko, i wszyscy święci / o matko! i córko! i wszyscy Święci! / o moja matko i córko i wszyscy święci / o matko i córko i święty baobabie wykrz.

1. ‘wyraz zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia’: O Matko I Córko jak można się czymś takim zachwycać / Matko jedyna, jak można było za tak nudny film dać grand prix publiczności. www.filmweb.pl [forum dyskusyjne, tytuł postu, 09.11.2005; N: *heavy_2*; o filmie]. ~ O matko i córko!!! Nawet zdając egzamin licencjacki tak się nie bałam;/ a-girls-guide-to-london.blogspot.com [blog, 02.2012; N: *Maxi A.*]. ~ O matko i córko z jakiego bądź kościoła skądeś ty to wytrzasnął a po drugie najważniejsze po ile? forum.pratchett.pl [forum dyskusyjne, 19.12.2010; N: *nanny_ogg, Dolny Śląsk, Głogów*; „Re: Sprzedam plecak i nie tylko”]. ~ ale pierdoly!

o matko i córko, z którego bądź kościoła! kto takie bzdziwy wypisuje? litości, głupszej rzeczy nie znam! ta gazeta nadaje się tylko do wychodka, chyba jest na kredowym papierze, bo g...o sie po tylko rozmazuje. www.polskatimes.pl [forum dyskusyjne, 12.08.2011; N: *zdziviona*].

~ o matko i córko i wszyscy święci jak on tak jeździł? na egzaminach, to ciekawe ile eLek im rozbił :D no co przyuczał się chłopak no po prostu urwał :D. www.youtube.com [komentarz, 2011]. ~ ja to prawe 300 juz mam ;-)/ O matko i córko i wszyscy święci!! Gdzie Ty to wszystko trzymasz? wizaz.pl [forum dyskusyjne, 10.11.2010; N: *nebraska*; o *lakierach do paznokci*].

2. ‘wyraz dezaprobaty, oznaka negatywnego wartościowania’: Mój TŻ ma Omnię. O matko i córko. Kto to wymyślił. Albo ja mam takie palce niezgrabne albo toto jakieś przeczulone. forum.murator-dom.pl [forum dyskusyjne 04.11.2009; N: *JoShi*]. ~ o matko i córko z którego bądź kościoła. kto wpada na pomysł tak głupiego filmu? kto to finansuje? www.filmweb.pl [forum dyskusyjne, 02.11.2007; N: *Haiku_2*]. ~ Do; sad pracy w nisku. O matko, córko, i wszyscy święci, po jakiemu Ty to napisałeś????????? A może to gryps z aresztu śledczego w Nisku, jak tak to mam prawo nie rozumieć i zwracam honor!!!!!!!!!!!! www.sztafeta.pl [forum dyskusyjne, 08.02.2010; N: *Sędzia*]. ~ O matko i córko i święty baobabie. Naprawdę nie widzisz różnicy między stosowaniem wielkiej litery do zaimek osobowego w 2 osobie a w trzeciej? forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 01.02.2012; N: *5th_element*]. *Indywidualizm. ~ ło matko i córko i wszyscy święci to się nawet nie śniło fizjologom puszczenie gotowe w niedzielę o 22 przez co tracicie oglądalność bo ludzie przecież pracują od rana i gdzie tu łeb?!?!?!?!?!?!?!?! viptv4.interia.pl [forum dyskusyjne, 27.09.2007; N: *~baibai*].

3. ‘wyraz ubolewania’: „O matko i córko” tak to jest kiedy dwoje ludzi nie umieją ze sobą rozmawiać. forum.we-dwoje.pl [forum dyskusyjne, 17.03.2011; N: *TULA70*]. ~ O ja pitolee!! Zamiast uprawnionego musu wyszła jakaś przypalona czekoladowa breja bakusiopodobna!!! O matko i córko! Zapisać: nigdy nie rozpuszczać czekolady w mikrofalówce... XD www.bravo.pl [forum dyskusyjne, 28.12.2010; N: *Dawaj_Mi_Wła...*]. ~ o moja matko i córko i wszyscy święci... jaka ze mnie ślepa cipa xd czyta-

łem w poradniku, żeby wyciągnąć pizzę z kosza, a ja tego kosza nie mogłem znaleźć i uznałem, że mam błąd w grze LOL2 xd instalną sobie jeszcze raz, bo chcę to przejść w końcu xd już zacząłem w dreamfall grać i uważam, że jest zajebiste xd? [www.youtube.com \[forum dyskusyjne, 2011; N: charmed4everfan\]](http://www.youtube.com/forum/dyskusyjne). ~ Ło matko i córko..... Święta Tereso, Matko Jednasta i wszyscy święci. A na forum wszystkie takie mundre!!! [deser.pl \[forum dyskusyjne, 2012; N: coolwater23\]](http://deser.pl).

4. 'oznaka desperacji; bezradności': O matko i córko! Co ja mam robić O_ Mam chłopak jak już nie którzy wiedzą i jadę do paryża od środy do niedzieli. Ale to nie w tym problem. Nie wiem co wybrać czy jechać do Paryża do Disney Lendu czy zostać i pojechać z moim chłopakiem na basen?? Nie wiem co mam robić obiecałam mu że pojadę z nim na basen a tu nagle propozycja o jechaniu do Paryża!! [zapytaj.onet.pl \[forum dyskusyjne, tytuł wpisu, 04.06.2009; N: Pq-CuS xD\]](http://zapytaj.onet.pl). ~ O matko i córko i wszyscy święci 8-O to jest jakaś kompletna katastrofa. Jednak Pan Stanley słusznie stwierdził, że mogę temu sam nie podołać xd [www.elektroda.pl \[forum dyskusyjne, 29.06.2010; N: tsukinocurse, Nowa Dęba; „Re: Podział internetu radiowego, jaki router, jaka konfiguracja”\]](http://www.elektroda.pl).

5. 'oznaka pozytywnych emocji, radości, zadowolenia': Kinga przez parę godzin, Monika od wczoraj, codziennie ktoś u mnie gości ^ ^ . Odezwał się chłopak od basu, powiedział, że da mi znać, aa! Czuję, że w końcu się doczekam. O matko! i córko! i wszyscy Święci! Zwaruję, dziękuję, dziękuję, że ze mną piszesz! Łuźne rozmowy, taaak, 'w Twoich oczach jest coś wspólnego' hah. 'gupolu' 'to mój tekst'; < ; ** spójrz ! niewymuszony ;D idę jeszcze go podrećczyć, a potem lu-lu 'c'nie' xd No nie mogę! ; * [www.photoblog.pl \[blog, 01.01.2010; N: dziewiata, Pieszce\]](http://www.photoblog.pl).

6. 'wyraz podziwu, zachwytu, oznaka pozytywnego wartościowania': o matko i córko, z którego bądź kościoła. Toż to normalnie dzieła sztuki kulinarnej. Maraa, biję pokłony. [www.cincin.cc \[forum dyskusyjne, 10.12.2010; N: Krystyna9\]](http://www.cincin.cc). ~ 10000 matko z córką i wszyscy święci, oddałabym za to osiem tabliczek zekolady..... podkreślę – ulubionej :) lubietogotowanie.blogspot.com [forum dyskusyjne, 15.02.2011; N: vanilla].

o matko i córko rzecz. 'potoczny wykrzyknik': hmmmm ciekawy temat. Pierwszy raz usłyszałem „o matko i córko” w popularnej rozgłośni radiowej wieki temu, a były to słowa Beaty Kozidrak podczas wywiadu z okazji „nowej” wersji „W pustyni i w puszczy”. Nie wiem czemu ten fakt wyrył mi się w pamięci ale zwrot bardzo mi się spodobał. Może głównie z tego powodu, że jest zamiennikiem nadużywanego „o matko boska”. [www.geoforum.geodezja.pl \[forum dyskusyjne, 15.10.2011; N: ariel0-0; „Re: «o matko i córko» – etymologia powiedzenia tak popularnego wśród geodetów”\]](http://www.geoforum.geodezja.pl).

o matko jedyna / o matko jedyna! / matko jedyna moja! wykrz.

1. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od o matko: oznaka przestachu, lęku, przerażenia': Lekarz stwierdza zgon. – O matko jedyna – mówi jakaś baba, zakrywając sobie twarz dłonią – o Chryste Panie. I ta kobieta taka młoda. Czerw. P, 245 [powieść, D, Tpr. (K, Warszawa); o wypadku samochodowym]. ~ Zamknęłam oczy i z całej siły trzymałam się poręczy, żeby nie walić twarzą faceta przede mną, z jednej strony darły mi się przeżalście nad uchem Iwona i Karolina, z drugiej obce osoby, cała salka wrzeszczała, ile miała tchu w płucach. Matko jedyna moja...!!! Chmiel. A, V 146–147 [autobiografia, Mn., Tr.; o pobycie w Disneylandzie: podróż w kosmos].

2. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od o matko: oznaka zdumienia, zdziwienia': Dobrze się czujesz? – pyta recepcjonistka z szóstego [...]. O matko jedyna, przecież przed chwilą ją sprzątnąłem. Czerw. P, 156 [powieść, Mn., Tpr. (M, ur. w 1972: ponad 30, w., dziennikarz, Warszawa); o grze komputerowej]. ~ O matko jedyna!!! Co to jest „rzenda”? Życzę zdrowia. [www.pomponik.pl \[forum dyskusyjne, 01.12.2010; N: ~mmm\]](http://www.pomponik.pl).

o, matko kochana / matko kochana wykrz.

'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od o matko: wykrzyknienie będące wyrazem zdumienia, zdziwienia, zaskoczenia': – O, matko kochana, co ci się stało w nóżkę? – Komar mnie UJ. [N: K III; O: M I; Pof.; matka i syn]. ~ przepychają się do autobusu tak to le-dwie chodzą a jak podjeżdża autobus to na hu-ra wszystkie i pchają się jak świni i popychają

młodych ludzi bo ona starsza to jej się należy eeeee matko kochana. www.samosia.pl [forum dyskusyjne, 21.06.2012; N: gość].

o matuchno / o matuchno! / o Matuchno! wykrz.

1. 'wyraz podziwu, zachwytu': o matuchno!!! cudęńko!!! bajeczna praca! bagnistadolina.blogspot.com [forum dyskusyjne, 01.12.2011; N: bea]. ~ O matuchno jakie one są słodkie z takimi do łóżka sama radość. pracowite-słoneczko.flog.pl [forum dyskusyjne, 2012; N: sofi59].

2. 'wyraz konfuzji, zażenowania i dezaprobaty': Eli kochana przepraszam..... O matuchno to ja nie wiedziałam, że tak potrafię....już będę grzeczna, a żeby wam to udowodnić. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 31.05.2012; N: kasia7915c, woj. mazowieckie].

3. 'wyraz zdumienia, zdziwienia, zaskoczenia': O Matuchno! :) Ależ gęsiny naprodukowałaś Dario Kochana! Podziwiam! Piękności wszystkie. darsi-kolorowezacisze.blogspot.com [forum dyskusyjne, 17.03.2011; N: AiraArt; o maskotkach].

o matuchno kochana / o Matuchno kochana wykrz.

1. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od o matuchno: wyraz podziwu, zachwytu': oj kochana ... czy Ty chcesz mieć mój żywot na sumieniu ... ??? nie ma Cię tu długo, ale jak się pojawisz, to dajesz tak popalić, że kolana się uginają, szczęki opadają, a serducho mało co, by palpitacji dostało !!! CUDEŃKO wyczarowałaś ... normalnie MISTRZOSTWO ŚWIATA !!! o matuchno kochana ... zakochałam się w tym etui !!! wow ... marzenie moje :) bagnistadolina.blogspot.com [forum dyskusyjne, 17.02.2012; N: bea]. ~ O Matuchno kochana, iście zdolna ta Wasza Mama, nie dziwię się, że bronisz sweterka – bo jest czego. ogarzepogorze.blogspot.com [forum dyskusyjne, 05.03.2011; N: jola].

2. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od o matuchno: wyraz ubolewania': o matuchno kochana kobieto jaaka Ty jesteś! wszyscy wiedza – materialistka. Czy TY dalej nie rozumiesz, że wesele się robi z własnej inicjatywy i gosc nie musi za siebie zwracać? i w tej kwestii nie ma zadnego minimum!!!!!!!!!!!! f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 20.05.2012; N: matkokochhhana].

o matuleńko wykrz.

1. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od o matulu: wyraz ubolewania': O matuleńko, że też musiałam to cudęńko zobaczyć o tej porze.... Nie wiem jak ja teraz zasnę. wkuchni.usagi.pl [forum dyskusyjne, 22.08.2011; N: Bjedrona].

2. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od o matulu: wyraz podziwu': O matuleńko, ależ się dzieje na forum. Nie wiem jak to nadrobię, jeszcze muszę podzielić się netem z moją nastolatką. www.ogrodowisko.pl [forum dyskusyjne, 15.04.2011; N: mysza].

o matulku / o Matulku! / o matulku matulku! wykrz.

1. 'emfatycznie: wyraz pozytywnych emocji': Co za impreza! o Matulku! Najlepszo! Uwielbiam prace za barem ^ ^ www.photoblog.pl [blog, 04.11.2012; N: emma1993, Kalisz].

2. 'emfatycznie: wyraz dezaprobaty': O matulku jaki tytuł :brzydał: :cool: Ale brzązik fajny :) wizaz.pl [forum dyskusyjne, 22.04.2011; N: tykokasia; o tytule „Czekoladowe oko”].

3. 'emfatycznie: oznaka bólu': O matulku ratuj mnie!!!!!! :(((umieram. BRZUCH BOLI!!! Tak to już jest jak człowiek rzuci się na słodycze jak wilk na swoją ofiarę. Żle się czuję. diety.wp.pl [pamiętnik, 30.05.2012; N: kamisiasnk].

4. 'emfatycznie: wyraz zaskoczenia': o matulku ale ona się postarzała, taka fajna była, teraz to kupa zmarszczek a myślałam, że ja mam dużo – już się nie martwię haha. www.swiatseriali.pl [komentarz do zdjęcia, 19.07.2012; N: ~j.w].

5. 'emfatycznie: wyraz lęku, niepokoju': nikt mi nie pomoże? o matulku już jestem przerażona bo ten pierwszy raz zbliża się jak błyskawica, ciagle mamy takie akcje ze zaraz to już myśle że cos bedzie. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 14.06.2012; N: ania!;)].

6. 'emfatycznie: wyraz niechęci, obrzydzenia i zaskoczenia': O matulku :szok: Ja to bym nie potrafiła w domku trzymać takich bestyjek. www.forum.aisha.pl [forum dyskusyjne, 29.12.2007; N: Catssy, 29, Gliwice; o patyczakach].

7. 'emfatycznie: wyraz zachwytu, podziwu': o matulku *_* nie przepadam za kotami, ale ta kotka jest tak urocza, że o jejku!! mistress-of-dreams.blogspot.com [komentarz do zdjęć, 12.10.2012; N: sue]. ~ O matulku jak mi się podoba ten komplecik, wszystko ze sobą pięknie

zestawiłaś, praca bardzo romantyczna:)) krystynas-krystynas.blogspot.com [*forum dyskusyjne*, 29.05.2012; N: *jolutka123*].

8. 'emfaticznie: wyraz satysfakcji, zadowolenia i wdzięczności': o matulku matulku! Ile dobrodziejstw od Was! O jaaa..! Dziękować ślicznie!!!
forum.we-dwoje.pl [*forum dyskusyjne*, 28.12. 2011; N: *Escherichia*].

o matulu / o matulu! *wykrz.*

1. 'wyraz podziwu, zachwytu': o matulu... jakie piękne... arctia.blogspot.com [*forum dyskusyjne*, 06.02.2012; *N; Ewa1*; o biżuterii].

2. 'wyraz zdziwienia, zdumienia': O matulu! Ostro! Ja wczoraj miałam wątpliwą przyjemność być na mieście w czasie gradowej zamieci, na szczęście samochodem, ale i tak masakra, jeśli chodzi o doznania. algierski.blog.onet.pl [blog, 14.02.2012; N: Hanane].

o matulu kochana *wykrz.* 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od *o matulu*: wyraz zdziwienia, zdumienia': O matulu kochana, ile ja tego mam!!!! wkurzam *innych*.blogerki.pl [tytuł wpisu, 10.06.2012; N: *MamaNaEtacie*: o nadmiarze ubrań].

o matusiu / matusiu / o matuś / o matuśku!
wykrz.

1. 'wyraz podziwu, zachwytu': o matusiu, jakie cudne... lubię do Ciebie zaglądać, pozachwycać się, zostawić komentarz [...]. craftszuflada. blogspot.com [forum dyskusyjne, 18.05.2012; N: *lilavati*]. ~ o matusiu, o nie mogę, normalnie leżę, leżę i będę leżeć, nie dość, że to jest taki mercedes wśród tortów, to dekoracja taka z najwyższej półki Anita! jesteś czarodziejka, mistrzyni i nie wiem jeszcze co, bo mi mowę odjęło. atinabc.blox.pl [forum dyskusyjne, 22.03.2012; N: *margot11*]. ~ O matusi! jakie cudne! edibk.blox.pl [forum dyskusyjne, 25.03.2012; N: *kankanka*].

2. 'wyraz zadowolenia, radości, entuzjazmu': O matuśku! już sie nie mogę doczekać!! Nawet nei wiedziałam o istnieniu Twojego bloga! Bę-dę stałą bywalczynią. miłoscpierwsza.pinger.pl
[forum dyskusyjne, 03.03.2012; N: Z drewna królowna]

3. 'wyraz ubolewania, współczucia': o matysiu bidulek, mam nadzieję że się tylko zgubił. jamniki.feen.pl [forum dyskusyjne, 13.01.2012; N: *Isadora*].

4. 'oznaka znużenia, zmęczenia': o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o-o..... tak nadziałam na nitkę i przerobiłam... na oko siedem tysięcy koralików.... na specjalne zamówienie. o matuś.... mam dość :) dziś rano skończyłam, dostarczyłam a nowa właścicielka podobno zadowolona, co mnie cieszy ogromnie. karolina-g.blogspot.com [blog, 22.03.2012: N: K].

5. 'wyraz konfuzji, zażenowania i dezaprobaty':
o kuuuuu.....waaaaa, zaraz mi serce wy-
skoczy. Wszyscy śpią, a ja wydarłam ten pysk
jak głupia. O matusiu.... forum.gazeta.pl [forum
dyskusyjne, 22.03.2012: N: lafiorka2].

6. 'oznaka zniecierpliwienia, irytacji': Jak wy sobie radzicie gdy wasi meżowie wyjeżdżają? Placiecie? Robicie im niespodzianki gdy wracają? / O matusiu, dziś czwartek, więc nie będzie go raptem 3 dni, to nie tak dużo. Zdrowo czasem odpocząć od siebie, masz dużo wolnego teraz, więc może zrobić coś dla siebie a w poniedziałek przygotuj fajny obiad czy kolację. www.dobramama.pl [forum dyskusyjne, 24.05.2012; N: gość].

o matusiu jedyna / kochana *wykrz.*

1. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od *o matusiu*: wyraz zdumienia, zdziwienia': *o matusiu* kochana, toć ja nie myślałam, że tu jakiś neologizm powstanie. Pólliteracki = od póllitrówek, znaczy od polliter:)))) pozdrawiam tych co hulają myślami/zmysłami i nie tylko:)))) polonistycznie.info [*forum dyskusyjne*, 06.01.2012: N: *Mona*].

2. 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od o *matusiu*: wyraz podziwu, zachwyty': o matusiu jedyna.... :) ale smakowitości... :) dzismamochotena.blox.pl [forum dyskusyjne, 13.04.2012; N: f.l.v].

o matuśku, matuśku *dop.* ‘wyraz z troską’: Nie jęcz na korki, bo to kasiora – w stołycy na pewno większa, niż u nas. A mnie by przydało się teraz tych korków” w pip” – cienko mam w portfffffelu, o matuśku, matuśku... www.netkobiety.pl [forum dyskusyjne, 15.06.2012; N: *komas5*].

o matuśku najukochańsza! *wykrz.* 'z nacechowaniem emocjonalnym intensywniejszym od *o matuśku*: wyraz zdziwienia, zdumienia': *o matuśku najukochańsza!!!* i to ma być ta

piękność???????? moja 62 letnia mama wygląda seksowniej. www.pudelek.pl [forum dyskusyjne, 25.01.2012; N: gość].

o matyniu *wykrz.*

1. 'wyraz rozczarowania': o matyniu ale pustki my własnie ze spaceru wrocilysmy, mloda jeszcze spiocha w wozku a nam w nocy papę z dachu od szopy zerwalo tak wialo i teraz Ł naprawia...ja dzis do 10 pospalam. www.mama-cafe.pl [forum dyskusyjne, 7.01.2012; N: aniazio].
2. 'wyraz zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': o matyniu nawet bym jej nie poznala ale ladnie jest nie najgorzej ;] www.pudelek.pl [forum dyskusyjne, 30.04.2012; N: anonim].

omawianko *rzecz.* 'emfatycznie: omawianie': Każdy skok nagrywa instruktor „wiszący” przez 40 sekund naprzeciwko nas, a po lądowaniu jest oglądanko i omawianko naszych skocznych błędów i postępów. szwendaczek.pl [relacja z kursu spadochronowego, 2005; N: Sylwia]. ~ Link zwrotny to wymóg administracyjny yoyo.pl o którym szerokie omawianko znajdziesz na tamtejszym Forum, w ichnym Regulaminie oraz FAQ. www.php-fusion.pl [forum dyskusyjne, 31.07.2006; N: as].

omdlewanko *rzecz.* 'emfatycznie: omdlenie': Raz zaliczyłam przed terinem @ omdlewanko – rzyganko.....na szczęście nie powtórzyło się....i oby tak dalej.....nie mam mdłości. mamo-tato.pl [forum dyskusyjne, 16.06.2004; N: iucia:)*]. ~ Do tego dzisiejszej nocy (1.40) miałam akcje.....sikanko-rzyganko-omdlewanko-sran..... w kombinacjach różnych przez pół godziny. forum.styl.fm [forum dyskusyjne, 15.05.2004; N: iwondy].

omechniołek *rzecz.*

1. 'ktoś nieco zaniedbany, rozwichrzony, nieogarnięty': to to taki omechniołek jeden z którym można o wszystkim pogadać:) i któremu czasem rączki idą nie tam gdzie powinny:p ale i tak jest siupcio!!! :* :* bartusb93.powiedz.to [forum dyskusyjne, 18.10.2007; N: karolinka 13252]. ~ Właśnie się wczoraj zastanawiałam nad tym podczas koncertu, że właściwie nigdy Rod fizycznie mi się nie podobał. Słucham go od ciut ponad 20 lat – taki omechniołek, ale koncert był rewelacyjny, niewielu artystów po-

trafi coś takiego zrobić. muzyka.onet.pl [forum dyskusyjne, 27.07.2007; N: ~Agniecha].

2. 'o niezadbanej fryzurze': Z jednej strony postępująca łysina (z czym akurat nie wygląda źle), a z drugiej te włosy które jeszcze mu po bokach zostały wyglądały na zapuszczane przez całą zimę, przez co wyglądał dość zabawnie – coraz bardziej przypomina Johnny'ego Rottena z Sex Pistols :P W mojej rodzinie na ten typ fryzury mówi się „omechniołek” ;) www.sportsboard.pl [forum dyskusyjne, 11.04.2005; N: Sokol].

omegunia *rzecz.* 'pieszczotliwie: samochód marki Opel Omega': niom omegunia wczoraj doczekała sie w końcu alusków i letnich oponek – w tym sezonie 225/55/16...ciut za szerokie jednak.. i za tyse już hehe.. forum.omegaklub.eu [forum dyskusyjne, 28.03.2009; N: Nosesek86, Bielsko-Biała / Mazańcowice]. ~ A przypadkiem na swoje autko nie mówisz jakoś tak bardziej drobiazgowo? Coś jak np „moja Omesia, Omegunia, Omencia, Pieszczoszka”? Nie biegasz ze szmatką i nie pucujesz czule zderzaczków? Nie przecierasz delikatnie oczek? ;) kobieta.onet.pl [forum dyskusyjne, 09.07.2007; N: ~liana]. ~ piękność po prostu ze snów:) bardzo duzia omegunia!!! maxik szkoda sprzedawać takiego skarbu wielkie autko wielki silnik wielki komfort jak sama nazwa mówi oMEGA. www.twojafura.pl [forum dyskusyjne, 09.01.2008; N: marianpsyho].

omesia *rzecz.* 'pieszczotliwie: samochód marki Opel Omega': Omesia w dniu zakupu:) www.photoblog.pl [podpis zdjęcia, 10.11.2008]. ~ qrde, zajebista Omesia!!! Kiedys i ja coś takiego sobie zafunduje. www.forum.vectra-unlimited.pl [forum dyskusyjne, 24.03.2004; N: Robert (Robo), Władysławowo].

omeżka *rzecz.*

1. 'żartobliwie lub ironicznie: omega': bo stary to taka nasza mała forumowa „alfa i omeżka” zagadnień prawnych :) adv.ds.art.pl [forum dyskusyjne, 07.04.2008; N: krucz3k]. ~ Ta! Dam! I z charakterystycznym wdziękiem pilarza w sklepie z kryształami na scenie pojawia się Leszek Miller. Postać ciekawa i warta uwagi w sierniężnych czasach naszych, jako że pan premier Miller stanowi kłamrę pomiędzy „dawnymi a nowymi czasy”, to znaczy był na

samym końcu, pojawił się w środku i wiesz czy koniec (a po nim poznaje się „męczyznę”). Alfa i omeżka można być rzec! lub-
czasopismo.salon24.pl [post, 26.07.2010; N: ROLEX].

2. ‘emfatycznie: łódka, kajak firmy Omega’: Tramwajo-rajd jest jedną z radości o poranku. Bo tak fajnie buja i w przechylach idzie, jak omeżka na silnym wietrze ;-) jayin.blog.pl [blog, 01.02.2005; N: K, Łódź]. ~ Moja ulubiona łódka to Bols! :) A poza tym Omeżka za możliwości regatowe oraz turystyczne i Folkboat za pojemność i funkcjonalność wnętrza. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 01.12.2002; N: zdzicha].

3. ‘emfatycznie: zegarek wyprodukowany przez firmę Omega’: Marzę o tym zegarku i śni mi się po nocach :D Od 2 lat marzę o posiadaniu Omegi speedmaster (może być nielimitowana). Niestety cena mnie przerasta jak na razie :) Żeby taka omeżka 2k kosztowała to jeszcze ale nie po 10k :(www.makbet.pl [forum dyskusyjne, 01.06.2009].

4. ‘emfatycznie: samochód marki Opel Omega’: Nie, nie omeżka ale efekt fajny. www.7000obr.avx.pl [forum dyskusyjne, 28.07.2005; N: SEBA-OMEGA]. ~ Temat postu: eeee.... to chyba nie omeżka. www.7000obr.avx.pl [temat postu, 28.07.2005; N: mood]. ~ Cześć, no i stało się. Dwa dni temu moja Omeżka zgasła mi przy wyjeżdżaniu z podwórka. forum.omegaklub.eu [forum dyskusyjne, 25.05.2007; N: mejdej].

omęczenie się rzecz. ‘zmęczenie się’: fifo to bufor w pamięci, buf to bufor nagrywarki w takiej sytuacji, błędy odczytu z napędu źródłowego powodujące konieczność 'omęczenia się' przez chwilę kończy zapis, bo nie ma danych w buforze. www.mandrivalinux.eu [13.09.2004; N: barcin, 34, Katowice].

omęczyć się czas. ‘utrudzić się’: nie rozumie świata i tego, że nie może być normalnie pod każdym względem i że tyle trzeba się omęczyć by coś zyskać.. a aktualnie to bardzo chcę Ciebie, chcę do Ciebie, chcę Cię tutaj.. www.photoblog.pl [blog, 09.06.2012; N: subtelna, Kraków]. ~ ile to się trzeba omęczyć żeby powąchać siuski innych psów... www.garnet.pl [podpis zdjęcia, 04.02.2010].

omijanka rzecz.

1. ‘omijanie czegoś lub kogoś’: złomek co ty pitkolisz... na niemca jakie urządzenie??? idzie i wykupuje tiketa na 2 oski, w polsce wiadomo viatoll albo omijanka a zakładanie od innego... fajnie ale do czasu... etransport.pl [forum dyskusyjne, 26.12.2011; N: ~R420].

2. ‘ścieżka, która omija jakąś przeszkodę’: Od południa, od Torridonu, spadło by się najwyżej kawałek: tam też jest lufiasto i to nawet bardziej, ale jednak dopiero te kilkanaście metrów od trasy. Tamtędy zresztą biegnie sobie ścieżka – omijanka. 3000.blox.pl [relacja ze wspinaczki, 2009, N: K].

omijanko rzecz. ‘omijanie’: w niedzielę Pan Nam wyjechał i byliśmy z Pieskiem trzy dni sami.....miał Piesuś radość wielką, począwszy do niedzielki, kiedy za nic nie chciał się położyć spać.....nie było takiej mocy, która by Go do tego nakłoniła.....szczekanko, szczekanko, lantanko, bieganko i omijanko leżonka szerokim łukiem....a ja przy tym- padnięta..... whispek.blogspot.com [blog, 09.06.2009; N: marzena]. ~ Śmieszne, bo nie dochodzi do takich starć przy spotkaniach w cztery oczy. Wtedy jest omijanko, widocznie zamknięte drzwi dodają im odwagi i wyzwalają agresję, nie wiem stają się wtedy zadziorne. forum.miau.pl [forum dyskusyjne, 17.01.2011; N: niezapominajka; „Re: Piękna trikolorka już w DS :)”].

omlecik rzecz. ‘emfatycznie: omleć’: W związku z tym omlecik stanowił mistrzostwo świata. Szw. JN, 165 [powieść, Mn., Tpr. [K, ok. 30, w., nauczycielka w liceum, miasto]. ~ mogę zrobić omlecik, omleć i omlecisko z nadzieniem i bez nadzienia – czekam na zamówienie. www.joemonster.org [forum dyskusyjne, 2009; N: Lucmar].

omlecisko rzecz. ‘z nacechowaniem emocjonalnym: duży omleć’: omlecisko z serem. www.gotujmy.pl [podpis zdjęcia]. ~ zaza napisał(a): > roseanne, ty wszystko wiesz, więc jak zrobić omlecisko? / Ponieważ pytanie było o „omlecisko”, a przepisy są raczej na omlety (dla jednej osoby), poczułem się upoważniony do dodania mojego przepisu, właśnie na omlecisko (dla 5-ciu osób) które robię co jakiś czas na niedzielne śniadanie – umożliwia to jedze-

nie śniadania wszystkim razem a nie smażenie omletów „jeden po drugim”. *forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 14.02.2009; N: Gal]*.

omleciszczec rzecz. ‘z pozytywnym nacechowaniem emocjonalnym: duży omlet’: mkarweta: Omlet. Omlecik. Omlecisko. Omleciszczec! blip.pl [*notka, 07.07.2011*]. ~ Texasko, byłoby super, gdyby jeszcze ten męczyszna, zrobił omleciszczec i podał je pod nos... Raj na ziemi 3000 a na koniec jeszcze pozmywał. *forum.5xclub.pl [„5x Club forum zdrowe odchudzanie diety opinie”, 03.09.2009]*.

omletek rzecz. ‘emfatycznie: omlet’: ja bez oliwy, teflonowa patelnia była moją najlepszą inwestycją w życiu: D nawet omletek wychodzi super :) wizaz.pl [*forum dyskusyjne, 16.01.2012; N: Aiesha*].

ommm / ommm ommm ommm / ommm, ommm, ommm wykrz. ‘wyraz mokołu, udręki, zmęczenia’: Ommm... greekcoffee.blox.pl [*tytuł wpisu, 18.03.2011; N: cu in greece, K; o załatwianiu paszportu*]. ~ Pozdrawiam wszystkich bardzo serdecznie, życząc odnowy w duchu świętym. Na koniec, aż chciałoby się zakrzyknąć alleluja bracia i siostry! poprzestanę jednak na cichym ommm :) czassnu.blogspot.com [*blog, 24.09.2008*]. ~ Piąta godzina w intercity bez klimy. Ommm ommm ommm. dryoung.blip.pl [*notka, 31.03.2011*]. ~ ja z powodu nieszczelnych okien, witryn i drzwi zmieniłam w środku zimny siedzibę firmy, chociaż wpakowałam w lokal kupę kasy. Ommm, ommm, ommm.....;((((forum.gazeta.pl [*forum dyskusyjne, 23.03.2007; N: azaheca*]; „Centrum użalania się nad sobą”).

o mniam / o! mniam mniam / o, mniam mniam mniam / mniam! wykrz. ‘oznaka satysfakcji, zadowolenia, wyraz pozytywnych emocji związanych z jedzeniem’: O mniam, pyszny obiadek!) www.dwiechochelki.pl [*forum dyskusyjne, 5.01.2012; N: Majana*]. ~ o! mniam mniam, jakie wspaniałości – dawno mnie nie było! Wszystko Kasiu jak zawsze smakowite! wypiekizpasja.blox.pl [*forum dyskusyjne, 30.10.2011; N: waniłowakawiarenka*]. ~ O, mniam mniam mniam. Zrobię to! centka. wordpress.com [*komentarz do zdjęcia deseru, 02.11.2011; N: Julia*]. ~ Mniam! Ciasta z truskawkami są

najlepsze :) suskaa.blogspot.com [*forum dyskusyjne, 06.04.2012; N: G.*].

o mniam mniam / mniam mniam przym. ndm. ‘apetyczny’: Wiem, że to mało merytoryczne, ale ona jest... o mniam mniam. www.filmweb.pl [*forum dyskusyjne, 08.07.2011; N: jasiu15*]. ~ mniam mniam ale on cały wydepilowany jest? calutki? bo ciemne włosy ma na głowie a ciało gładziutkie. www.samosia.pl [*komentarz, 08.01.2011; N: gość*].

omnibus rzecz. ‘żartobliwie o człowieku mającym wiadomości z wielu dziedzin, zajmującym się wieloma rzeczami’. SWJP, 683. ~ Nauczyciel z mojej młodości to omnibus: uczył wszystkich przedmiotów za wyjątkiem religii i gimnastyki, czyli twojego wuefu. Schab. N, 94 [*powieść, D, Tp.; N: K II, Szczecin-Pogodno; O: M II, ps., pracuje w OHP, w stoczni, pochodzi ze Szczecina; Ind., Nof., N-O; N przytacza opowieść swego ojca*].

omnomnom / omnomnomnom! / omo-mom / omm ommm / om nom nom wykrz.

1. ‘wyraz zachwytu, podziwu’: Muffiny jak Pączki... omnomnom :) rabarbarra.blogspot.com [*blog, 21.01.2011*]. ~ omnomnomnom! www.photoblog.pl [*komentarz do tekstu piosenki, 17.05.2012; N: goldgarden*]. ~ Nie polajkować takiego łaaadnego zdjęcia to grzech. Omomom. *_* piękna... www.facebook.com [*forum dyskusyjne, 21.07.2012*].

2. ‘wyraz pozytywnych emocji związanych z jedzeniem’: bobiko: omm ommm sałatka ze świeżych pomidorów :))) blip.pl [*notka, 28.08.2012; N: Mikrob2*]

3. ‘wyraz zastanawiania się’: om nom nom, przyszłam się poafiszować nieco swoim czerwonym, zakatarzonym nochalkiem. Siedzę w ‘czołgu’, to już ok.12 cynamonowo-jabłkowa herbata, trzęsę się jak ziomeczek na amfie, plecy bolą, głowa mi wyleci w powietrze zaraz, kaszlę, kicham, do tego miesiączka i w sumie reasumując moje życie jest bardzo, bardzo, bardzo ponure, smutne i idę spać. www.photoblog.pl [*blog, 02.05.2012; N: K, Nysa*].

Om Nom Nom Nom rzecz. ‘jedzenie’: to wyrażenie używane na określenie czynności jedzenia. Zwykle rozumiane jako „jestem wciąg-

nięty w zjadanie tego czegoś” lub „to jest super, zjem to”. :D. zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 23.03.2012; N: ???g?].

omodlenie rzecz. ‘wielokrotne pomodlenie się w jakiejś intencji, zwłaszcza przez wiele osób’: Ojciec Jerzy Wierdak OFM Powolne, w skupieniu przeczytanie broszurki, omodlenie trudniejszy do przyjęcia punktów, zrozumienie miłosiernej woli Pana Jezusa jest bardzo ważne do pokochania i poświęcenia się wdzięcznej misji ratowania nienarodzonych maleństw przez radosne udzielanie im Sakramentu Chrztu świętego. www.forum.diecezja.tarnow.pl [forum dyskusyjne, 29.08.2011]. ~ Bo coś misie widzi, że u ciebie modlitwa to jest sfera deklaracji bardziej niż faktów. Też miałam podobnie i w tym celu wzięłam sobie księdza do omodlenia i teraz żeby nie wiem co, muszę codzień omodlić go sercem i różańcem, bo jak nie, to nie wiem co on bez tego robi, może upadnie, albo coś gorszego. Straszna odpowiedzialność. NKJP [Forum Stanisława Michalkiewicza, forum dyskusyjne, 17.08.2006; N: Władysława; „Z frontu walki z reakcją i Redakcją”].

omodlić czas. ‘zwykle o wielu osobach: pomodlić się wielokrotnie w jakiejś intencji’: Ja do wiary, czy duchowości podchodzę poważnie. Do modlitw, do przekleństw itp. :) I uczciwie piszę, :) że jeśli nie będzie innej możliwości – śmiercią będę torował sobie drogę, która się podoba Bogu. :) Omodliłem to, przeżywałem... :) Księża mogą się z tym pogodzić, mogą się nie pogodzić. :) NKJP [Usenet – pl.hum.polszczyzna, forum dyskusyjne, 04.03.2005; N: Daga i in.].

omodlić się czas. ‘pomodlić się wielokrotnie, dostatecznie’: Czy nielepiej byłoby szczerze się omodlić, zastanawiając się głęboko nad słowami modlitwy. Nie mam tu oczywiście na myśli wyklepanych formułek Ojciec Nassz czy Zdrowaś Mario. Wystarczą własne słowa, nawet nie słowa a myśli. NKJP [Usenet – pl.soc.religia, forum dyskusyjne, 13.01.2008; N: „Nowy” i in.; „Inne spojrzenie na rolę Boga w życiu człowieka”]. ~ rabin mówi też, że jego religia zabrania mu modlić się w obecności krzyża. No dobrze, ale czy zabrania mu odwrócić się od tego krzyża, zamknąć oczy albo przejść parę kroków i omodlić się tam, gdzie owego krzyża

nie ma? Zbyszek Rzońca. NKJP [Usenet – pl.soc.polityka, forum dyskusyjne, 19.08.1998; N: „zbychur”; „Wywiad z Joskowiczem”].

omotać / omotywać czas.

1. ‘mieć silny wpływ na kogoś, usidlić kogoś, poddać kogoś swojemu wpływowi; uwieść kogoś, zjednać sobie kogoś’: Czym ona go tak omotała, że poszedł z nią do ołtarza? Kalic. P, 101 [powieść, Mn., Tpr. (K IV, w., biolog, UW, Mazury, Pasy)]]. ~ Na miłość boską, facetów nie trzeba omotywać. Pisałem o tym wielokrotnie w postach na temat związków totalnych[...] Jeżeli trafiłaś tutaj, dziewczyno, z internetu szukając przepisu na to, jak omotać faceta, to zastanów się, czy nie pomyliło Ci się z uwodzeniem. cookie-one.blogspot.com [post, 21.12.2011; N: CookieMonster]. ~ Janek był dziki i wredny, ale bardzo przystojny. Czarny, tajemniczy i milczący. Było mu na rękę, że Ola łązi za nim, że omotuje go swoją zaborczą miłością, romantyczną i głupią, szczerze mówiąc. Kalic. P, 233 [powieść, Mn., Tpr. (K IV, w., biolog, UW, Mazury, Pasy)]]. ~ Kordyl był na mnie zły, bo dla zabawy zaczęłam omotywać jego kumpli, a jeden z nich ma dziewczynę. www.photoblog.pl [blog, 02.03.2012; N: valentin, 17, Konin]. ~ Renata, lubiana przez wielu posłów, potrafiła omotać i skłonić do występów przed kamerą nawet najbardziej impregnowanych osobników płci męskiej. Jak. T, 226 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (K II, wh., dziennikarka, Warszawa); o dziennikarce telewizyjnej]. ~ Jacek Protasiewicz: Mogą znaleźć częściowo pewnie w PiS-ie, częściowo w PJN-ie, a niektórzy może na zakończenie tej pięciotygodniowej kampanii, która przed nami, również i w Platformie. Konrad Piasecki: Będziecie ich jakoś kusić, omotywać? klub.platforma.org [rozmowa, 01.09.2011].

2. ‘o myśleniu, myślach: natrętnie zajmować umysł, przychodzić do głowy’: A com tak chlapanął, to z głupoty, bo widzisz, jam starszy od ciebie, to byle co, a już mi różne myśli omotują tę i nie dają spokoju. Mort. C, I 263 [powieść, D, Tpr.; N: M II, wójt, wieś; O: K II, żona wójta, wieś; Ind., Nof., N-O; izba, rozmowa pożegnana; N zdenerwowany]. ~ I trzy te wątki poczęły na wypródki omotywać jasny jej zazwyczaj umysł gęstym, zaciemniającym kokonem. Barg. S, 135 [powieść, Mn., Tr.].

o motyla noga / motyla noga! wykrz.

1. 'przekleństwo będące wyrazem negatywnych emocji, gniewu, złości': O motyla noga, no psia kość ile zadane : [Kurka wodna no, jak oni mogą, kreatury nie ludzie : P ... No aż się zbulwersowałem od tego chultajstwa.. NKJP [*www.forumowisko.pl, forum dyskusyjne; N: Nat. i in.; „Ulżyj Sobie”*]. ~ Na wspomnienie ich reakcji skulił się...szczotka wypadła z ręki przewracając szklanekę z mlekiem... O motyla noga ...zaklął szpetnie...nie chciało mu się iść do kuchni po kolejną porcję...zresztą był już wystarczająco wstawiony...ten biały napój sprawiał, że stawał się prawdziwym zwierzęciem... NKJP [*Usenet – pl.rec.film, 4.10.2002; N: „LuCK” i in.*]. ~ Motyla noga! Jestem zła, wściekła. Gryzę i szczypię, a winowajca mojej złości wyjechał na weekend. *szynia.blogspot.com* [*blog, tytuł wpisu, 06.07.2012; N: szynia*].

2. 'przekleństwo będące wyrazem uznania': Gabi:) SARS o motyla noga widzę że się umiesz całować:) KISSSSSSSSSSSS Gabi:) a czego miała bym nie umieć?? NKJP [*www.forumowisko.pl, forum dyskusyjne; N: KaSiCzKa i in.*].

omotywanie rzecz. 'poddawanie kogoś swojemu wpływowi; usidlanie, uwodzenie': Skoro facet jest już uwiedziony, nie ważne, czy bystry, czy nie, pora zabawić się z nim w kotka i myszkę. Albo raczej w metodę bejsbola i marchewki. Problem z omotywaniem jest taki, że trzeba to robić na tyle delikatnie na początku, żeby się kawaler nie wykruszył z układu i na tyle gwałtownie na koniec, żeby nie mógł z niego wyjść bez konieczności czołgania się pod drutem kolczastym na polu minowym. *cookie-one.blogspot.com* [*post, 21.12.2011; N: Cookie-Monster*].

o mój Boże / o mój Boże! / o mój boże! / mój Boże! wykrz.

1. 'zwrot do Boga będący wyrazem bezradności': Nie wiem, co robić. Znikąd pomocy. Obiecałam temu dziecku nie mącić w głowie. Nie zawstydzać jej moją osobą. Może tak rzeczywiście jest lepiej? O mój Boże! Zawsze to będzie takie trudne? Niejednoznaczne? [...] Wieje lekki wiaterek i słyszę skowronka gdzieś w górze. Zamykam oczy. Tak mi dobrze, a jednocześnie smutno. Mam wszystko, nawet własny samochód! O mój Boże! Oświeć, czemu czasem tak

mi źle? Kalic. P, 152; 186 [*powieść, Mn., Tpr. (K IV, w., biolog, UW, Mazury, Pasyum)*].

2. 'zwrot do Boga będący oznaką wzburzenia, przestachu': Tylko, o mój Boże, nagle myśl, kiedy zimna woda ścieka mi po twarzy, jak ja wytłumaczę rodzicom swoją ślepotę! Roth KP, 169 [*powieść, Mn., Tpr.; N: M II, w., pracownik ubezpieczeń, USA; wewnętrzny dialog z wyobrażonym psychiatrą*].

3. 'zwrot do Boga będący oznaką politowania': Zależało mu podobno, żebym tak doskonale wyglądała w ludzkich oczach, poza tym żal mu było tych osób i nie mógł patrzeć, jak się męczą. Moje ohydne sobkostwo tępił i usiłował wypłenić, o mój Boże... Chmiel. A, IV 204 [*autobiografia, Mn., Tr.; o mężu*]. ~ Przepraszam za brzydkie słowo, ale czy nie uważacie, że przepiękną fioletową elewację sobie pierdolnęli nasi sąsiedzi? / O mój boże!!! maverick001. *blox.pl* [*komentarz do zdjęcia, 06.07.2007; N: balderdash*].

4. 'zwrot do Boga będący oznaką zreflektowania się': Trailer jest specjalnie tak zrobiony, aby dawał nam przedsmak wystających z ekranu obiektów. Fauna i flora wyglądają po prostu świetnie, ale już szukająca papierosów ręka z pewnością robi na nas wielkie wrażenie. I te twarze na końcu! O mój Boże, znów przesadnie się podnieciłem. *www.niezgrani.pl* [*ocena, 29.09.2010; N: M, J. Tepper; „Metal Gear Solid Snake Eater 3D rozpala wyobraźnię”*].

5. 'zwrot do Boga będący wyrazem tęsknoty': Wtedy wzięła mnie taka nostalgia, że aż mi pierś szarpnął krótki szloch. – Mamo! Mamo, z tobą mogłabym tu mieszkać. Ty wiedziałaś wszystko! Na każdy ból znałaś antidotum! A ja? Jak ja mam tu żyć, bez ciebie, z Kaśką? O mój Boże! Mamo! Kalic. P, 148 [*powieść, Mn., Tpr. (K II, w., biolog, UW, Mazury, Pasyum)*].

6. 'zwrot do Boga będący wyrazem zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia': Mój Boże! Ile tajemnic kryją rodzinne historie? Trzeba to zapamiętać! Nie, spisać! Kalic. P, 170 [*powieść, Mn., Tpr. (K II, w., biolog, UW, Mazury, Pasyum)*].

7. 'zwrot do Boga będący wyrazem radości, zadowolenia': Kiedy wreszcie, szczęśliwi, rzuciliśmy kotwicę w Zatoce Neapolitańskiej, wyszedłem z jej kabiny ze słowami: O mój Boże, cieszę się, że nam się udało. Przeżyliśmy niełichy sztorm. Dahl W, 14 [*pamiętnik, D, Tp; N: M, 43, w.; O: K; Ind., Nof., N-O*].

O mój Boże *dop.* 'zwrot do Boga będący wyrazem ubolewania': [...] zdenerwowana sąsiadka przyleciała do nas z pytaniem, jak się pisze „ołówkę”. Dziecko napisało prawidłowo, „ołówkę”, nauczycielka podkreśliła to grubą czerwoną krechą i poprawiła na „ołówkę”. O mój Boże... Chmiel. A, V 141 [*autobiografia, Mn., Tr.*]. ~ W encyklopedii znacznie później przeczytałam, iż skłonność do pieniactwa sądowego jest jednym z objawów paranoi. O mój Boże... Chmiel. A, IV 67 [*autobiografia, Mn., Tr.*].

o mój Jezu *rzecz.* 'denaturat'. SGS, 191.

omroczyć *czas.* 'uczynić coś mniej radosnym, pogodnym: zakłócić coś'. PSWP 26, 275. ~ Jeszcze jedno ciekawe wyrażonko: cud miał „omroczyć” pierwsze sukcesy PRL-u. Cytuję za autorem: „Chcieli omroczyć nasza radość ze zbliżającego się Święta Odrodzenia, zakryć przed naszymi oczyma trasę W-Z. Most Śląsko – Dąbrowski” Ha ha ha! forum.gazeta.pl [*forum dyskusyjne, 28.11.2009; N: tukanik; „Re: Cud w katedrze w 1949 oczyma komuszej prasy”*].

omsknąć się *czas.* 'poślizgnąć się, ześlizgnąć się; «ześlizgnąć się, obsunąć się z czegoś»: USJP, III 222': ~ było frru a zaraz potem srriu i pacanowi/pacance omsknęła się nóżka. Nie należy się śmiać z cudzego nieszczęścia, ale pokazać na zdjęciu – czemu nie. No to pokazuje to srriu po frriu w całej okazałości :) fotoforum.gazeta.pl [*komentarz do zdjęcia, 20.06.2010; N: ceramix*].

omsknięcie *rzecz.*

1. 'ześlizgnięcie': Jedno małe omsknięcie obcasa spowodowało bl w sercach kilku właścicieli superaut. flaker.pl [*notka, 31.05.2012*]. ~ według mnie „kk” powstało w wyniku tzw. miscllicku, proszę zwrócić uwagę że i na klawiaturze leżą obok siebie więc o omsknięcie nie trudno. engleash.net [*forum dyskusyjne, 06.04.2012; N: Charles*].

2. 'pobłądzenie': Bankowe omsknięcie koalicji. krzysztofleski.salon24.pl [*tytuł wpisu, 13.06.2007; N: K. Leski, „b. mgr inż. historii, b. dziennikarz mediów wszelkich, od dawna bezrobotny”*].

3. 'poślizg': Odpowiedz na ten temat » jaka jest dopuszczalne omsknięcie we wzięciu tabletki? f.kafeteria.pl [*temat forum dyskusyjnego*].

omsknięcie się *rzecz.* 'obsunięcie się, ześlizgnięcie się': Mój wcześniejszy test Radeona HD7770 udowodnił, że nowa architektura jest dość wydajna i nawet omsknięcie się lasera przy wycinaniu procesorów strumieniowych nie wyrządziło mu wielkich szkód. www.benchmark.pl [*recenzja, 27.07.2012; N: HemaN, Maciej Posiadała, 28*]. ~ Komu dziś chce się kroić twardy ser na cienkie plasterki? Kto to robi bez zmarnowania kilku plasterków w sytuacji kolejnego omsknięcia się noża? www.forummleczarskie.pl [*Forum Mleczarskie Handel 1/2012 (50), artykuł; N: J. Górski*].

omsknięty *przym.* 'obsunięty z czegoś, ześlizgnięty': Dziewiędziesiątka Sony cierpliwie pomieściła feerię nadiarów i żenuł: niestrojące gitary i toporne w nie walenie, omsknięte palce nietrafiające w klawisze, pomyłone słowa, niewyciągnięte wysokie rejestry, wątle harmonie (ja z Pawłem w Wild West Hero), brak wycucia i pomyślunku. gerosoundrops.blogspot.com [*blog, 01.03.2010; N: GERO*]. ~ Moje fastrygi też są „omsknięte”. xstitchersfun.multiply.com [*forum dyskusyjne, 10.01.2009; N: egunia*].

omyłeczka *rzecz.* 'emfatycznie: drobna omyłka, niewiele znacząca pomyłka': Dobrze, że ktoś czyta uważnie... :) Faktycznie omyłeczka (za szybko biegną myśli) – jednak mae-geri jak i yoko-geri... w wydaniu „szpilki” mogą zakończyć się nawet zranieniem. interia360.pl [*forum dyskusyjne, 08.09.2010; N: ~Jadzioha!*]. ~ A może te ustawienia światła są z jakiegoś rendera powiązanego z SU / bo opcje ustawień Omni, Radius itd. są raczej charakterystyczne dla renderów, a nie dla SU/. Może to taka twoja omyłeczka??? groups.google.com [*forum dyskusyjne, 15.09.2011; N: komiroPoziom 5*]. ~ sory omyłeczka tam powinno być lewy. www.pytano.pl [*forum dyskusyjne, 2011; N: I AM Bitchin*].

on *rzecz.* 'penis': c1pka mi się podoba chodzi o nazwę nie o rzecz w tym zdaniu Nie jest to brazliwe określenie ani wulgarne. A jak mowicie na członka w rozmowie z kobietami nie z kumplami? Ja mowie o nim jako on np" nie dostaniesz go dzisaj". www.insomnia.pl [*forum dyskusyjne, 26.09.2010*]. ~ [...] a na penisia lubię mówić poprostu „on”. beztabu.com [*forum dyskusyjne, 10.11.2009; N: padma; „Jak*

nazywacie swoje miejsca intymne?"]. ~ U nas Maleństwo, ONA, Skarb i ON, „ten-tam”, parówka, „Żywy” :) wizaz.pl [forum dyskusyjne, 20.12.2007; N: Chaltarrina; „nazewnictwo intymne nienacechowane”].

ona rzecz.

1. ‘kobieta’: Listę słów w pocie czoła, na przekór wszystkim i wszystkiemu zebrała nieoceniony psotny wiatr. Przez kilka tygodni były zgłaszane przez czytelników bloga. Pełna lista alternatywnych określeń na kobietę: [...] obciąża, obżartuszka, octowa, oczopizgacz, ogrzyca, ona [...]. kominek.blox.pl [blog, 16.06.2007; N: kominek].

2. ‘srom’: maluszek, kutasek, lufa, pała, ona: broszka, cipeczka, ****a, komin. beztabu.com [forum dyskusyjne, 15.10.2010; N: Piotras_s; „Jak nazywacie swoje miejsca intymne?”]. ~ U nas Maleństwo, ONA, Skarb i ON, „ten-tam”, parówka, „Żywy” :) wizaz.pl [forum dyskusyjne, 20.12.2007; N: Chaltarrina; „nazewnictwo intymne nienacechowane”].

onaczyć czas.

1. ‘cokolwiek wykonywać’: Andrzej Kielkowski to emerytowany górnik, który od małego interesował się ziemią śląską. W domu ma ponad 200 eksponatów, staroci związanych ze Śląskiem. Jest autorem kilku książek, które pisze gwarą. W przypadku problemów ze znalezieniem śląskiego odpowiednika jakiegoś czasownika zaproponował uniwersalne słowo „onaczyć”. www.nowiny.pl [artykuł, 28.02.2012, Mn., Tr. (red); „Ruch Autonomii Śląska w Chwałkach”].

2. ‘odbywać stosunek płciowy heteroseksualny’. SSP, 155.

o nagła! wykrz. ‘przekleństwo będące wyrazem lęku, przestachu’: A jeśli naprawdę, to co będzie, jak zobaczą Orlika, a potem jego ranę? O, nagła...! – zgniółł resztę słów zębami, które aż ze zgrzytem zwał, potem znów potrząsnął lekko lejcam, bo cóż innego miał teraz robić, jak nie jechać w kierunku tej trójki? Mort. C, II 167 [powieść, Tp. (M, Kieleckie, wieś)].

o, nagła, cholerna mać! wykrz. ‘grubiańskie przekleństwo będące wyrazem przestachu, zdenerwowania’: A jeżeli tak, to co go te-

raz czeka? Lekarz? Bo zrobić „po domowemu” wszystko u jakiej baby? Ona nie zechce. Będzie żądała lekarza, lekarza na jego koszt. O, nagła, cholerna mać! Mort. C, II 219 [powieść, Mn., Tr.; rozmyslania M].

onanizator rzecz. : ‘sposób na samozadowalanie się’: Więc wychodzi iż traktujesz innych instrumentalnie jako dostawców rozrywki-zabawy? ;P I uważasz to za zdrowe? Ach ta asertywność... ileż ona „usprawiedliwia”! ;P I jak ładnie udaje człowieczeństwo! ;) Samozadowalacz jakich mało. Istny psychiczny onanizator. ;D NKJP [Usenet – pl.rec.gory, forum dyskusyjne, 10.01.2006; N: Sławomir Szyszło i in.; „Lawina w Tatrach Zachodnich prawdopodobnie zasypała narciarzy”].

onanizować się czas. ‘zachwycać się czymś ponad miarę’: OP dobrze gada. „hej /s/ jesteśmy tacy fajni mamy trzy swoje memy i trzydzieści zerzniętych z 4chana, mówimy tits or gtfo do mężczyzn, amidoingitrite?”. Właczcie postowanie gości chociaż kozacy jak chcecie być polskim 4chanem, a nie 20 typów się onanizuje swoim forum. emusearch.net [forum dyskusyjne, 28.08.2009; N: JerryMC].

ondul rzecz.

1. ‘głowa’: Ale nie wiadomo czy Sokołowska dotrwa do końca całej sprawy. Za dużo wie. Może się np. powiesić? :D to ostatnio modne a wyglądała na dosyć znerwicowaną. Tak mi przyszło do głowy. Pozdr RFB Dupy się nie wieszają, pedale! Dupy pare pigul i ondul w piekarnik... A. Rem „Fernando”. NKJP [Usenet – pl.soc.polityka, forum dyskusyjne, 21.07.2003; N: „AB (remail)” i in.; „Burdelmama kryje przestępców”].

2. ‘włosy’: Niekiedy w czasie bójki taki elegant został chwycony za łeb przez przeciwnika (czyli, jak pisał Wiech, był „w ondul szarpany”). Można wtedy było w pełni ocenić kunszt prowincjonalnego fryzjera, który aż tak, na barani sposób, potrafił skrócić ludzkie włosy. NKJP [A. Kozioł, Zapomniani Kraków, 2007].

ondulacyjka rzecz. ‘emfaticznie: ondulacja’: Podobnie w kawiarniach i restauracjach, gdzie są jeszcze kawusia, ciasteczko, koniaczek, wódeczka, setuńcia, herbatka; w pocią-

gach mamy bilecik i miejscóweczkę, a u fryzjerów baczek, przedziałeczek, fryzurka, grzyweczka, ondulacyjka. forum.tkk.pl [WiŻ 1/1998, felieton, Mn., Tr. (M. J. Miodek, profesor językoznawca)]. ~ Kotletten to bokobrody – niby skórzane, a ze skaju. Przestali takie towary kupować. Pani Alinka pomyślała: jak do lipca nie stanę na nogi, znaczy, że ze mną źle. – Ale dla mnie strzyżonko, trwała ondulacyjka, loczki, koczki, to jak dla byka ciastko! info.gazetapraca.pl [reportaż A. Fostakowskiej, 04.10.2001; N: K].

oneciarz rzecz. 'internauta korzystający z portalu Onet, komentator na tym portalu': Się mi kliknęło i oczom moim ukazał się ranking aktywnych polityków onetowców lub oneciarzy. lestat.salon24.pl/ [post, 04.07.2012; N: N: lestat].

onecik / Onecik rzecz.

1. 'lekceważąco lub ironicznie: portal Onet': iwonko – nimfo KLESZCZA – odczep się od tego portalu, wykręc stringi woniejące i onecik Podążające...omęcysz się, siroto... wpolityce.pl [forum dyskusyjne, 08.08.2012; N: skichajq się!]. ~ Hahahha, z pewnością David nie może spać bo jakiś polski pismaczek z Oneciku nazwał go „obciachem”. film.onet.pl [forum dyskusyjne, 18.07.2012; N: ~MarekLosAngeles].
2. 'lekceważąco lub ironicznie: internauta korzystający z portalu Onet, komentator na tym portalu': pytanie: co to znaczy grali pełnym składem? i fajnie byłoby wiedzieć dlaczego nastąpiła zmiana tak wcześniej :) oj oneciki, pudelki przy was to profesjonaliści :) sport.onet.pl [forum dyskusyjne, 16.08.2012; N: ~!].

onetować / poonetować czas.

1. 'przeglądać portal Onet, być komentatorem na tym portalu': Jeszcze gdy w południowych porach wszyscy zasiadą i zaczną onetować to linie są tak przeciążone, że można zrobić sobie trzecią. scct.fr.yuku.com [forum dyskusyjne, 01.03.2006; N: kosa351].
2. 'z dezaprobatą: prowadzić jałową dyskusję lub pisać obraźliwe teksty na forach internetowych portalu Onet': [...] Najlepiej to proszę onetować w innym miejscu adekwatnym do Pańskich aktualnych możliwości intelektualnych. jankepost.salon24.pl [forum dyskusyjne, 08.07.2011; N: LEMING HERETYK0851]. ~ On prowokuje, wy odpowiadacie i tak w koło... Jak bę-

dziecie go olewać to mu się znudzi tak jak np. pain3hp też onetował, nikt z nim nie dyskutował to się ogarnął... www.bokser.org [forum dyskusyjne, 25.08.2010; N: runwarsaw]. ~ Owszem zaczął ostro, ale można dyskutować inaczej. Jeśli chcemy coś uzyskać. Jak chcemy poonetować to co innego. rebelya.pl [forum dyskusyjne, 16.02.2011; N: Marek_(kaczysta)].

3. 'przetwarzać informacje, wiadomości, nadając im charakter sensacji, i publikować je na portalu Onet': Słownik języka polskiego: Onetować (np. artykuł) – opisać zupełnie banalną sytuację w taki sposób, żeby czytelnicy popuścili ze strachu i w panice wyprzedali całe zapasy cukru. www.wykop.pl [forum dyskusyjne, 2011; N: ariels].

onetować się / poonetować się czas. 'korzystać z portalu Onet, uczestniczyć w dyskusjach na tym portalu': Przestańcie się onetować i powiedzta centusie kiedy mnie odblokujecie? wiadomosci.onet.pl [forum dyskusyjne, 13.09.2012; N: jadwisia.patriot]. ~ praca w parach może być zrealizowana np przez pierwsze 2 – 3 tygodnie, no i jest jeszcze jeden taki plus, jak ludzie robią w parach to przeważnie osiągają 100% efektywności a przysłowiowa „pani kazia” musi zrobić se kawke poonetować się z rana, śniadanko, plotki kurnik itp. [...]. forums.gentoo.org [forum dyskusyjne, 15.07.2006; N: wally_tm, Oświęcim].

onetowanie rzecz.

1. 'dyskutowanie na forach internetowych portalu Onet': Wiem, że onetowanie na Frondzie to zbrodnia, ale czyż nie cieszy przejaw zdrowomyśli u konkurenta ? ;-) dla odważnych całość tekstu pt. Naukowcy: warto czekać z seksem do ślubu. forum.frondda.pl [forum dyskusyjne, 24.02.2012; N: Woj.].
2. 'z dezaprobatą: prowadzenie jałowej dyskusji lub pisanie obraźliwych tekstów na forach internetowych portalu Onet': W wybiórczej obserwuję tendencję do nadawania spokojnym tematami sensacyjnych tytułów „onetowanie”. forum.pclab.pl [forum dyskusyjne, 05.02.2005; N: Madam]. ~ co to jest onetowy krzykunik, onetowanie? to jakieś* wujowe, nieżywe określenie technokratów. / Technokratów? Skądże znowu. Onetowanie oznacza: puste gadanie, nierzadko sprowadzające się do obrzu-

cania się błotem i zazwyczaj głęboko bezkrytyczne, oparte na odruchach rodem z brukowych mediów. www.sfinia.fora.pl [forum dyskusyjne, 18.08.2010; N: krowa / wujzboj, M].

onetowiec rzecz. ‘z dezaprobatą: internauta korzystający z portalu Onet, komentator na tym portalu, biorący udział w jałowych dyskusjach, piszący obraźliwe teksty’: Odgrzewanie „starych kotletów” (o których napisano setki tekstów) na temat rzekomego życia seksualnego Jezusa i jego potomków to dobre na pobudzenie „onetowców” do wypisywania bluźnierczych komentarzy, a nie na zainspirowanie do jakiejś sensownej dyskusji. GN 30/2012, 66 [feli-ton, Mn., Tr. (ks. D. Kowalczyk, jezuita, wykładowca teologii na Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie)]. ~ I to są właśnie dzieci-neo, onetowcy i tepe ryje z biurach na posadkach kumatorskich – mordę drą, a nawet artykułu nie przeczytali. Żal takich trepów... ;) www.eurosport.pl [forum dyskusyjne, 06.08.2012; N: Master_Blaster].

onetowo przysł. ‘będąc związanym z portalem Onet; tak jak na portalu Onet’: Mnie tylko zainteresowali ci co duplikaty onetowe w Salonie 24 wieszają Onetowcy salonowcy najbardziej zasłużeni dla onetowego blogowania Janusz Wojciechowski Ryszard Czarniecki Janusz Palikot Zbigniew Kuźmiuk Marek Migalski Lidia Geringer de Oedenberg J.F.Libicki to lucky seven a potem to już onetowo salonowi Siwiec, Girzynski, Pawlak, Dorn, Szeremietiew, Jaki, Jurek, Mularczyk i Aga Pomaska na deser – oraz „nieczynni” salonowo od jakiegos czasu Olejniczak, Napieralski Celiński. lestat.salon24.pl [post, 04.07.2012; N: N: lestat]. ~ Mój czwarty czerwca wyrażę to onetowo: 10/10 ;) okonski.blog.onet.pl [forum dyskusyjne, 04.06.2009; N: ~zet].

onetówek rzecz. ‘portal Onet’: Onetówek skorygował swój poprzedni artykuł baaardzo szybko... davidicke.pl [forum dyskusyjne, 14.05.2010; N: redmuluc, M, Bydgoszcz; „Re: Niemcy mówia: zegnaj EURO, witaj ... DM! Zmiana walu”]. ~ Coś z onetówka. wiadomosci.onet.pl [forum dyskusyjne, 26.04.2010; N: ~ redmuluc, M, Bydgoszcz; „Re: Rozbił się prezydencki samolot”].

onetówka rzecz.

1. ‘z dezaprobatą: portal Onet’: motocyklizm jako hobby już prawie nie istnieje, zrobiła się masówka. linux też już nie jest systemem dla szaleńców. z usenetem robi się to samo – „onetówka”. ktoś kiedyś wymyślił pewne zasady udzielania się w usenecie, do wymiany doświadczeń. sens istnienia usenetu został już pare lat temu zaprzepaszczoney. całego usenetu, nie tylko PRM. tego tu już nie można traktować jak usenet, to zaczyna być „forum”. pl.rec.motocykle.polski-usenet.pl [forum dyskusyjne, 04.12.2006; N: gildor].

2. ‘tekst, zwłaszcza blog zamieszczony na portalu Onet’: Jak dla mnie, onetówki są bardzo banalne zarówno pod względem wyglądu, jak i (w większości) treści. Z całym szacunkiem dla tych prawdziwych blogerów z onetu (w zasadzie to znam tylko jednego takiego), ale wg mnie onet-blogi nie wnoszą niczego ciekawego. Spamerstwo i nudne pamiętniczki. forum.blogowicz.info [forum dyskusyjne, 04.07.2011; N: T-Virus, Tomek, 18, Nowy Sącz/Korzenna]. ~ Oceniam blog <http://asmena.mylog.pl/> 1) Pierwsze wrażenie – Jeszcze nie oceniałam myloga. To ci wyzwanie. Mówi się, że mylogi są lepsze od onetówek, bo mają większe możliwości. oceny-czarnej-pantery.blog.onet.pl [ocena, 6.09.2006; N: Gothabella]. ~ Na pewno napiszę artykuł ;) Confidential (właścicielka o-line oraz redaktorka onetówki). zrecenzuj.blog.onet.pl [forum dyskusyjne, 02.08.2010; N: dot].

3. ‘kobieta korzystająca z portalu Onet’: oho, następna onetówka nam tu kwili...czyżby „kobieta” to kolejna inkarnacja zgrabnej??? bialekozaczki.blog.pl [forum dyskusyjne, 31.01.2009; N: triss.ka].

4. ‘przegląd tekstów prasowych na portalu Onet’: poranna onetówka: „Dziennik Polski”: w Małopolsce nazwisko Baran jest znacznie powszechniejsze niż Kowalski, ale najpopularniejszy jest tam Nowak. miauczur.blogspot.com [blog, 13.08.2009]. ~ Jeszcze jakby ich ilość przeszła w jakość mistrzu prasówek/onetówek ;> pl.pregierz.narkive.com [forum dyskusyjne, 2007; N: hephalump].

oni zaim. / rzecz. ‘zartobliwie lub lekceważąco o ekipie zwłaszcza rządzących’: Motłoch? Wszyscy bez wyjątku szukają wroga bo wszyscy, bez wyjątku przejawiają charakterystycz-

ną dla Polaków cechę. „Onizm”. To „oni” są głupi, nie ja. To „oni” się dają sterować, nie ja. To „oni” są. k..a, nieroby nie ja. To „oni” tam się lenią zamiast pracować, to „oni” nie myślą, to „oni” kradną, to „oni”, to przez „nich”! wisla-krakow.com [forum dyskusyjne, 19.10.2010; N: sandbender].

o niach niach / niach niach / niach niach niach / o nioch nioch / o nioch, nioch, nioch, nioch / nioch nioch nioch! / nioch, nioch, nioch / nioch nioch nioch nioch / nioch nioch nioch nioch nioooooch / niochniochnioch / nioh nioh nioh / oh nioch nioch wykrz.

1. ‘oznaka rubasznego, serdecznego śmiechu; imitacja rubasznego, serdecznego zaśmiewania się; także naśladowanie śmiechu z syntezatora mowy’: o niach niach widze na pierwszym zdj znajomych hehe ps. Helu... nie niachaj za dużo. www.forumbrzeg.pl [forum dyskusyjne, 24.02.2006; N: sachmet]. ~ co znaczy: niach, niach? ;d dużo osób tak pisze... dojrzewamy.pl [forum dyskusyjne, 2010; N: klaraa]. ~ Ojii działa się działa niach niach niach. Kamień mi spadł z serca bo niema mnie na żadnym zdjętku uff. www.forumbrzeg.pl [forum dyskusyjne, 24.02.2006; N: Helu]. ~ Terapia śmiechem – nioch nioch nioch! / Nie, nie mam zamiaru opisywać tu najnowszych wyników badań potwierdzających zbawienne działanie śmiechu. Mam zamiar od razu zacząć praktykować!! Z zaśmiewanym pozdrowieniem nioch nioch nioch! :D. wskazdejchwil.blogspot.com [blog, 26.01.2011; N: kishipsa]. ~ Myślałem, że to Rotosz ma najgłupszy śmiech na świecie – ale sie myśliłem, nioch, nioch, nioch :P Gumek kelebrin.blox.pl [forum dyskusyjne, 26.02.2007; N: guma1151]. ~ Panie! Żeby mi się chciało, tak jak mi się nie chce... Matura 2012 – biologia R, chemia R, fizyka P. Cel: WUM, lekarski nioch nioch nioch nioch. www.forum.biolog.pl [forum dyskusyjne, 25.04.2011; N: Binkoza, okolice Warszawy]. ~ eee, pikus- wytrwałam. nie zaśmiać się przy nioch nioch nioch nioch nioooooch na łańcuszku śmiechu skapają to jest wyczyn! www.joemonster.org [forum dyskusyjne, 2011; N: fk89]. ~ to jest śmiech takiego gościa ze skypa i wrzucono tkai filmik na youtube. to znaczy że się z czegoś cieszyć. niektórzy piszą niuch niuch, inni nioch nioch, niach niach, niouch niouch.. różnie. zapytaj.

onet.pl [forum dyskusyjne, 25.10.2011; N: london].

2. ‘oznaka u/śmiechu i ironii’: ale ciach o niach niach. blizutko.pl [komentarz do zdjęcia mężczyzny na plaży, 22.09.2010; N: M. Wardziński].

3. ‘oznaka u/śmiechu połączonego z podziwem, zachwytem’: o nioch nioch obie paletki są przeze mnie pożądane, niestety w kasie pusto...:) julyssa-maniakalnaposzukiwaczka.blogspot.com [forum dyskusyjne, 14.05.2012; N: iwona ja]. ~ Hahahahahaha to jest super nioch-niochnioch. zapytaj.onet.pl [komentarz, 14.10.2011; N: weronika011a]. ~ Szala węz przestan !!!! Zabije cie w szkole :P To jest super ^ ^ nioh nioh nioh xD daria24.wrzuta.pl [komentarz, 2009; N: Ewcia ^ ^].

4. ‘oznaka serdecznego śmiechu będącego wyrazem entuzjazmu, radości, zadowolenia’: O nioch, nioch, nioch, nioch... / I tak! Nareszcie! Och, jak cudownie! Mamy pierwsze sukcesy! Wczorajsza chemia, jednorazowa dawka spowodowała zmięczenie węzłów i minimalne ich zmniejszenie! nowytwor.blogspot.com [tytuł wpisu, 22.06.2012; N: apulina]. ~ Oh nioch nioch, jego hopsanie. www.photoblog.pl [forum dyskusyjne, 03.07.2012; N: nestleex3].

*Internetowe.

o nie! / o, nie / o nie, nie, nie! part. ‘emfaticznie, z naciskiem: nie’: na dokładkę zimno zaatakowało mnie na policzku. żes kurwa, szlag mnie trafił z rana, aż fale gorąca mnie przeszły, na ustach prawie znikło, to, kurwa, na policzku się robi. nie ma za dobrze, o nie! non stop pizgam się zoviraxem i mam nawet zovirax doustny, hehe, do łykania. A.Ś, 58 [powieść-blog, Mn., Tpr. (K II, w., studia w Poznaniu, ekonomistka, Szczecin)]. ~ No tak! – powiedział tata zaglądając do pokoju. – To dlatego pracujący mężczyźni po powrocie ze strychu nie zastali w kuchni ani śladu obiadu! Ani nawet cienia przygotowań! – Już biegnę – westchnęła mama. – O nie! A co było dalej? Tata! Przerwałeś w najciekawszym momencie! – rozplakała się Nika. – O nie! Lach IB, 248 [powieść, D, Tp.; N: K I, uczennica; O: M III, nauczyciel; U: K; U: rodzeństwo; Ind., Nof. N<O; w domu]. ~ No, ale nie myślcie, że ktoś z na łokcie i kolana pchających się został na peronie. O, nie – wyjechaliśmy wszyscy. Ci, którzy dojeżdżają do pracy poza miasto, utwierdzali wyraźnie, że gorzej bywało. Mil. JJ, 125 [powieść, Mn., Tpr.

(*M*, 35, w., *literat*, *miasto*)). ~ Zbudziła się o trzeciej nad ranem. Drzemka przywróciła jej zdolność mowy, gorzej było z transportem. – To ja tu sobie śpie, a wy co?! Mogliby mnie wynieść, a wy śpicie! O nie, nie, nie! mrscarcter. blog.onet.pl [*opowiadanie*, 14.10.2011].

o nie / o nie! / o, nie! / ooooo nie! mod. ‘z naciskiem: nie’: Ano, rób sobie tak dalej, rób, ale moją brzytwą więcej się nie gól, o nie, bratku. *Mort. MD*, 91 [*powieść*, *D*, *Tr.*; *N*: *M III*, *rolnik*, *wieś*; *O*: *M II*, *syn N*; *U*: *K II*, *wieśniaczka*; *Ind.*, *Nof.*, *N>O*; *w* *chacie*]. ~ o nie bleeeeeeee zenada!!!!!!!paskudnie to wygląda maxxwww.tatuaze.org [*komentarz do zdjęcia*, 05.04.2010; *N*: *gość*]. ~ O nie, używki na pewno nie są bez sensu. *Czerw. P*, 129 [*powieść*, *Mn.*, *Tpr.* (*M*, *ur. w 1972*: *ponad 30*, w., *dziennikarz*, *Warszawa*)]. ~ Artykuł zatem jak artykuł, bank robi swoje, redaktor w imieniu zbulwersowanych czytelników (albo raczej wyprzedzając ich zbulwersowanie) pisze materiał, bank przedstawia swoje racje. Koniec. O nie! Nie koniec. Dopiero teraz przechodzimy do clue. Komentarz redaktora. *koszalin.ski.blox.pl* [*blog*, 20.12.2005]. ~ O NIE!!!!...JAK ONA SIĘ UBRAŁA!!!! MASAKRA!!! nocoty.pl [*forum dyskusyjne*, 16.04.2012; *N*: ~*LOLKA*]. ~ Z naszym pokoleniem nie było jak z lasem, w którym drzewa rosną i umierają spokojnie w ciemnozielonej ciszy, a potem rozsypują się w próchno, bez niczyjego przynaglania. O, nie! Z nami raczej działo się jak z borem przeznaczonym na wyręb. *Wald. F*, 128 [*książka wspomnieniowa*, *Mn.*, *Tr.* (*autor*)]. ~ I przez te wszystkie lata, Judy, córka profesora historii ze Środkowego Zachodu – profesora historii ze Środkowego Zachodu! – zachowywała się jak arystokratyczna intelektualistka – ale to nie przeszkodziło jej wykorzystać jego pieniędzy i rodziny, aby wejść w nowe towarzystwo, zajmując się architekturą wewnątrz i szargać jego nazwisko i ich domowe zacisze w wulgarnych czasopismach, jak „W” i „Architectural Digest” oraz innych, prawda? Oooooo nie! I co mu pozostało? Czterdziestolatka ganiająca na ćwiczenia gimnastyczne... *Wol. O*, 27–28 [*powieść*, *Mn.*, *Tr.*].

o niebiosa / o niebiosa! wykrz.

1. ‘westchnienie, modlitwa – prośba’: Parę razy odetchnąłem głęboko i łknąłem porto. Wielka

chwila nadeszła. O niebiosa, byleby tylko wszystkiego nie zepsuć! *Dahl W*, 28 [*pamiętnik*, *Mn.*, *Tr.* (*M*, 43, w.)]. ~ O niebiosa, obdarzcie mnie polemistami, którzy napiszą, z czym konkretnie polemizują... / O niebiosa, obdarzcie mnie krytykami, którzy będą łaskawi odwołać zarzuty o konfabulację, jeśli nie popierają ich konkretami... / O niebiosa, dajcie mi polemistów, którzy otwierać mi będą oczy za pomocą innych technik, niż polecanie mi książek dawno przeczytanych... *kalosh.salon24.pl* [*forum dyskusyjne*, 08.11.2009; *N*: *KALOSH3919*].

2. ‘wyraz zaskoczenia, zdumienia, zdziwienia i dezaprobaty’: O niebiosa, jak ludzie mogą szukać takich rzeczy? Statystyki są niewzruszone: tak jak ponad rok temu najczęściej oglądanym hasłem na Wikisłowniku pozostaje chuj. *wikisłownik.blogspot.com* [*tytuł wpisu*, 14.09.2008; *N*: *Derbeth*].

3. ‘wyraz wdzięczności’: Maldini pogra jeszcze rok – dzięki, o niebiosa! *www.ciacha.net* [*tytuł informacji*, 15.05.2008].

4. ‘wyraz zaskoczenia i podziwu’: o niebiosa, nie sądziłam, że cykasz takim spręciorom:D *zula.w.fotolog.pl* [*forum dyskusyjne*, 07.02.2012; *N*: *mari*, *K*; *komentarz do galerii zdjęć*].

5. ‘wyraz zadowolenia i radości’: O niebiosa, to chyba naprawdę będzie mocna rzecz:D. *blip.pl* [*notka*, 11.04.2011; *N*: *frostbite*, *blogger*, *wydawca*].

o niebo / o całe niebo / o niebiosa przysł. (*z przymiotnikiem w stopniu wyższym*) ‘o wiele’: Co Pan o tym myśli, znając Francję przecież o niebo lepiej? *Gied. L*, 87 [*list*, *Mn.*, *Tr.*; *N*: *J. Giedroyc*; *O*: *A. Bobkowski*]. ~ [...] najinteligentniejszy Duńczyk, jakiego znałam, był pochodzenia żydowskiego, uroczy i sympatyczny, co mnie obchodziło jego pochodzenie! O niebo przerażał kulturą polskiego chama i wstyd mi było przed nim za własnych rodaków. *Chmiel. A*, 159 [*autobiografia*, *Mn.*, *Tr.*]. ~ Masa niesamowicie szybko ewoluuje, i to właśnie w tym trudno określanym kierunku, w kierunku tego czegoś, co powoduje, że ja np. czuję się o całe niebo kulturalniej i lepiej na proznej kolacji u sierżanta amerykańskiego z tutejszej misji lotniczej niż na przyjęciu w dobrej, tradycyjnej i zamożnej rodzinie tutejszej. *Gied. L*, 303 [*list*, *Mn.*, *Tr.*; *N*: *A. Bobkowski*; *O*: *J. Giedroyc*]. ~ Tak czy inaczej znajomością naszych dziejów

przewyższała o całe niebo ojca, dla którego Jagiełło na pomniku grunwaldzkim symbolizował całe dzieje narodu i jego minioną i mającą powrócić potęgę [...]. Rus. ON, 44 [*książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (autor)*]. ~ Lepsza o niebiosą od dwójki! Niesamowity klimat, seksowna Rayne i akcja! www.gry-online.pl [*forum dyskusyjne, 02.04.2009; N: Ghaand*].

o niech cię / mnie! / mnie wykrz. ‘wyraz zdumienia, niedowierzania; potępienia siebie’: Widziałeś tą małą? – O niech cię... [*N: M III, magazynier; O: M III, nauczyciel, kolega N; w schronisku*]. ~ O niech mnie! Czemu jej wtedy nie stuknąłeś siekierką? Już by była u bozi ukochanej! NKJP [*Usenet – pl.soc.religia, forum dyskusyjne, 26.02.2009; N: Roston Andrzej i in.; „Ars moriendi” – Gdy życie przestaje być darem, a staje się cierpieniem*]. ~ Zaraz, zaraz – rzucił Nardo. – Przecież to ma pięć miliardów lat! – O niech mnie – krzyknął ex, – ale ze mnie idiota! Oczywiście – a przed katastrofą był tylko jeden księżyc. To jasne! – Mocne wejście, nieprawdaż? – zapytał pV/T. – Następny proszę! NKJP [*Pinezka.pl, 02.2005; N: J. Śliwa, „Nardo”, cz. 1*].

o niech ja skonam wykrz. ‘wyraz niedowierzania, zaskoczenia, zdumienia’: o niech ja skonam :) www.spojrzenia.com [*forum dyskusyjne, 08.12.2006; N: iskra; komentarz do wiersza I. Zdolińskiej „Rymowany opis stosunku seksualnego”*].

o niech mnie drzwi ścisną wykrz. ‘wyraz zdumienia, zaskoczenia, zdziwienia’: O niech mnie drzwi ścisną. Powiedz wprost: Podał źródła cytatów, czy nie? Jeśli ktoś przypisuje sobie twój tekst, to nie powinieneś brać tego tak lekko. Twój blog to publikacja pod szyldem Tygodnika. On napisał przedmowę do książki. tygodnik.onet.pl [*forum dyskusyjne, 01.03.2011; N: ~gościowa*].

o niech mnie kule biją wykrz. ‘wyraz zdumienia, zaskoczenia, zdziwienia’: O niech mnie kule bijo! To już kompletnie inny wymiar dla trawy! No i ludzie, ja generalnie przynajmniej raz lub więcej pełnie dyzur na kanale między 17 a 20, więc kto może niech zajrzy (jesli oczywiście ma ochotę). :] Pzdr. www.facebook.com

[*forum dyskusyjne, 19.01.2011; N: Marcin Wiśniarczyk*].

o niech to wykrz.

1. ‘przekleństwo będące wyrazem zreflektowania się’: Wigilia. Mam niewesołe myśli. Do łaźienki wszedł tata Henryk z deską i tłuczkiem. – I co ja mam z tobą, bracie zrobić? – westchnął. – Wypuść mnie! Spełnię twoje trzy życzenia – zagrałem va banque i rzuciłem mu błagalne spojrzenie. O niech to, zapomniałem, że ludzkim głosem przemówię dopiero wieczorem! NKJP [*GPZ 24.12.2002; N: I.A. Kolasieńska; „Tydzień z życia karpia”*].

2. ‘przekleństwo wyrażające lęk, przestрах’: Przyszedł jeszcze kościelny, żeby zamknąć Dom Boży. – Ej, co jest? – zapytałem go. – Nie ma nic – powiedział. – Biskup nie przyjechał. Interes kaput. – Biskup biskupem, ale proboszczą toście mogli pochować jak człowieka. – O Jezusiczku. O Maryjo święta... ale szpas. A to się patrek zdziwi, kiedy sobie przypomni, że zapomniał. O Jezusiczku. O niech to wszyscy diabli... o niech to... – jęczał kościelny. NKJP [*W. Dymny, Opowiadania zwykłe, 1997*].

o, niech to szlag wykrz. ‘przekleństwo, potępienie czegoś/kogoś’: Zależy tak, ale do czego należy? O, niech to szlag..., dzięki. Ale to oznacza, że nie jestem wolna..., szkoda... NKJP [*Usenet – pl.sci.filozofia, forum dyskusyjne, 21.04.2004; N: „taheb” i in.*].

o niech to wszyscy diabli wykrz. ‘rubaszne przekleństwo wyrażające lęk, przestрах’: Przyszedł jeszcze kościelny, żeby zamknąć Dom Boży. – Ej, co jest? – zapytałem go. – Nie ma nic – powiedział. – Biskup nie przyjechał. Interes kaput. – Biskup biskupem, ale proboszczą toście mogli pochować jak człowieka. – O Jezusiczku. O Maryjo święta... ale szpas. A to się patrek zdziwi, kiedy sobie przypomni, że zapomniał. O Jezusiczku. O niech to wszyscy diabli... o niech to... – jęczał kościelny. NKJP [*W. Dymny, Opowiadania zwykłe, 1997*].

o niedoczekanie czas. ndm. ‘to jest wykluczone; to się nie stanie’: Poczekał do wiosny i jedź gdzieś na łowisko komercyjne lub na jakiś staw z dużą ilością lina tam nałapiesz trochę to nie będziesz musiał kupować. / O nie-

doczekanie. Tylko, by się chciało zarybiać i robić sztuczne, zakichane bajory. Miejsce danych ryb jest tam gdzie występują. forum.wedkuje.pl [forum dyskusyjne, 05.03.2012; N: #436 442]. ~ Znacie „Ulicę szarlatanów” K.I. Gałczyńskiego? Końcówka tego utworu brzmi: „...wybacz grzechy szarlatanom Panie Boże, wszak Ty jesteś takim samym szarlatanem” Obraza boska, wstyd i poruta. Jak można takie bezceństwa wypisywać? Kto to jest ten Gałczyński co takie paskudztwa produkuje? O niedoczekanie, ty bluźnierco! Książd ci pokaże jak się poezję tworzy. piekielni.pl [post, 22.05.2012; N: *agamka* (PW)]. ~ Posiedziałem trochę w ukryciu, ale w końcu znudziło mnie to i poszedłem do człowieka. Wyciągnął do mnie rękę – o niedoczekanie! Odskokczyłem i natychmiast odbiegłem kawalek. Człowiek znów zmarł bez ruchu. swinkimorskie.eu [opowiadanie, 29.07.2012; „Opowieść ósma, czyli dzień jak co dzień”].

o niedoczekanie dop. ‘mowy nie ma, w żadnym wypadku’: no chyba żart, że jeszcze Malutkiego chciał... o niedoczekanie. Malutki jest NASZ i jeszcze pokaze co myśli o Naszych eks”gwiazdkach”: :D bo też za nimi nie przepada; p pl-pl.facebook.com [forum dyskusyjne, 05.01.2012; N: *Ula Sadowska*]. ~ Mam szafować swoimi uczuciami oraz kłamać by zabiegać o popularność? O niedoczekanie. Z całym szacunkiem dla amerykańskiej blogerki, ale chyba nie jest taka szczerą, jak to zapowiada. No i zupełnie nie zna polskich, uroczych realiów. kuzynkabetka.blog.onet.pl [blog, 27.06.2011; N: *kuzynkabetka*].

o niedoczekanie czyjeś, czas. ndm. ‘ktoś skazany jest na niepowodzenie, nie osiągnięcie, nie otrzymanie czegoś’: Ma swoje przyzwyczajenia i nawyki i nie ma mowy, aby do swojej kuchni wpuścił obcą kobietę. Taka najczęściej, jak wejdzie raz, chce zostać na stałe. O niedoczekanie jej! Zaraz zaczęłaby rządzić. Tu kawa, tu cukier, w tej szafce same naczynia. blogi.newsweek.pl [blog, 9.07.2012; N: *MagdaF.*]. ~ A My będziemy nadstawiać tyłki za Naszych urzędasów?! O niedoczekanie wasze, w Polakach, w tzw. zwykłych szarych obywatelach (w doniemaniu urzędasów) jest niesamowita siła rażenia którą wystarczy tylko zapalić a bę-

dzie zadyma i rozpierdółka!!! wiadomosci.gazeta.pl [forum dyskusyjne, 2012; N: *david148*].

onizm rzecz. ‘zasada, według której wszystkich, co złe, jest winą grupy bliżej nieznanych osób, uważanych za wrogów’: Brzozo, masz rację, że miało być inaczej. Wszystkiemu winni „ONI”. To jest podobno cecha szczególnie naszego narodu. Nazywa się „onizm”. tatulowe.blog.onet.pl [forum dyskusyjne, 15.11.2011; N: *Tatul*]. ~ Odzyskana Niepodległość i wywalczona Demokracja nie zlikwidowała świata My-Oni, co najwyżej zamieniła go na świat Ja-Oni. Onizm zdaje się być już stałym składnikiem zbiorowej i indywidualnej psychiki Polaków [...] archiwum.polityka.pl [*Polityka* 45, 08.11.2003, artykuł].

onkologia rzecz. ‘oddział onkologiczny w szpitalu’: był to dla mnie ciężki okres bo w tym samym czasie mój tata leżał na onkologii i czekał na operację. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 09.06.2012; N: *moniavp83*].

onkolożka rzecz. ‘kobieta onkolog’: a nie kierują cię na biopsję? kurcze ja też coś miałam w piersi i onkolożka mówiła, że nie widzi potrzeby kierowania na biopsję ale dała skierowanie bez gadania no i teraz sprawa jest jasna ... chyba... ale nie mówią, dlaczego to cię swędzi? f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 30.10.2008; N: *o www morde*]. ~ Jutro zamierzam podskoczyć do onkolożki, jak oczywiście się wyrobie przed rehabilitacją, bo ostatnio jakaś zaspasna chodze.... amazonki.net [forum dyskusyjne, 09.06.2010; N: *adamalika74, Szczecin*].

o no no / o no no no wykrz.

1. ‘emfatycznie: wyraz niezgody’: „Mówisz? To powiem, że zostałam natchniona (natchiona?) przez taką Pannę Adriannę I żeby jakieś ‘ale’ do niej mieć Będzie na Ciebie” o no no no bez takich mi tu jak coś to powiedz że pewna obca chciała od tego imienia ja ustrzec ale uparty ananasek postawił na swoim. chociaż jest jeden + tego imienia wszystkie adrianny (nie adriany) sa inteligentne madre zabawne sprytne uroczes doskonale wogole najlepsze no i oczywiście skromne. NKJP [www.forumowisko.pl, forum dyskusyjne; N: *jimmy i in.*; „Oryginalne imię dla dziewczynki”].

2. 'emfatycznie: wyraz dezaprobaty, napomnienia': Veleda jeansy, niebieska bluzka i bluza w nieokreślonym kolorze. Adxa „bluza w nieokreślonym kolorze.” o no no no anetka nie umi rozpoznawac kolorow nieładnie ja cie nauczyc. NKJP [www.forumowisko.pl, forum dyskusyjne; N: FaBiŚ i in.].

3. 'emfatycznie: wyraz ubolewania': Pani zaraz sama zobaczy. Śladu nie zostanie. – O no, no – użala się nad losem pałacu długowłosa. – Ela! Chodź tutaj natychmiast! – woła Ziutek. Ela macha wolną dłonią, że zdąży. Słucha chciwie pod latarnią prorocztw Cyganki. NKJP [T. Konwicki, *Wiatr i pył*, 2008].

onuce rzecz., w lmn. 'skarpetki': Do górskich butów trzeba zakładać podwójne onuce. – Tak, i czasem je prać. [N: M II, *uczeń liceum*; O: M II, *kolega N*; Nof; *przed wyjazdem w góry*].

onucka / onuczka rzecz. 'onuca': Jakimś cudem ruda czapka zatrzymała się na głowie niedoszedłego sługi, natomiast garb wysunął się spod kacabajki i w postaci nawiniętych onucek zapadł się w śnieg. Buczk. CZ, 87 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Śpiączka głodowa zaważnęła nim na ostatek i czuł tylko wiotczące siły, słabość ramion i sztywnienie karku, czuł rozpulchnione stopy w wilgotnych onuczkach. Woj. C, 261 [powieść, Mn., Tr.].

onucki rzecz., zwykle w lmn. 'skarpetki': Pomysł na świąteczny prezent w stylu folk – onucki góralskie z antypoślizgową podeszwą proj. Zu Górska dostępne w naszej galerii teraz również w wersji zimowej – wełnianej i polecane przez Moje Mieszkanie nr 12/2010. www.folkgaleria.pl [oferta handlowa, 01.12.2010]. ~ Post by Panslavista ... JUDEOPOLONIE NA POLSKE !!!! Przy okazji zmien też onucki. Siedzimy przecież u ciebie pod biurkiem, gdzie trzymasz swoje smierdzące syry. A jesteśmy wrażliwi na zapachy, wiesz te długie nosy... pl.soc.polityka.narkive.com [forum, 2005; N: tomaso].

OO rzecz. ndm. 'ustęp, ubikacja': No, na razie dosyć, jak widzisz, nie jestem w sosie. Wyruż ten list, do OO. Hertz L, 340 [list, Mn., Tr.; N: Z. Hertz; O: Cz. Miłosz].

o, o! / **o-o** wykrz. 'zwrócenie uwagi na coś': A ja czasem rzuciłabym to wszystko w diabły – mruknęła Anka. – Ja również – dorzuciła Jolka. – O, o! Sowa S, 63 [powieść-dziennik, D, Tp.; N: K, 25, w., *studentka V roku psychologii, Kraków*; O: grupa K i M, *studenci*; Ind., Nof., N-O]. ~ Micha! O-o, ciebiem to szmat czasu nie widział! Dąbr. N, 22 [opowiadanie, D, Tp.; N: M, *miasto*; O: M; Ind., Nof., N-O (bracia)].

o.o / o.o. / o.O. dop. 'potwierdzenie tego, co powiedziano': O łee (tak wygląda wasza vanessa bez makijażu) o fuuj. jaki menel o.O. blogantysranesaaa.blog.pl [blog, 01.04.2010]. ~ łaaaa! jaha ale ty jesteś szprytka i potszstępna! o.o. www.horsesports.fora.pl [forum dyskusyjne, 18.04.2009; N: Ania]. ~ Sprostałam zadaniu i założyłam fejsa... O.o i, niespodzianka nawet go ogarniam wmiare :D! www.photoblog.pl [blog, 14.08.2010; N: jaimojaekipa, *Myślowice*].

oo / ooo / ooo! / oooo / oooo! / ooooooooo! wykrz.

1. 'wyraz zachwyty, podziwu; uznania': KIBIC I Ooo! Niech go! KIBIC II To ci chłop! NKJP [M. Pankowski, *Ksiądz Helena: wybór utworów dramatycznych, 1996*]. ~ A tymczasem Ukraina, ooo! Kawał państwa, samej mniejszości rosyjskiej jest tam dziesięć milionów. Ukraińców 36 milionów. Netz W, 56 [felieton radiowy, Mn., Tr. (autor)]. ~ „Oooo! – pomyślał Merynos z pełnym uznania znawstwem – ten to as! [...]”. Tyr. Z, 516 [powieść, Mn., Tpr. (M, 36, *prezes spółdzielni, Warszawa*)]. ~ Ooooooooo! – Dziedzic zgrabnie wyraził swój zachwyt nad urodą nieziemsko zakurzonego i leniwie kręcącego się wentylatora. Prus. J, 261 [blog 2005; N: M, 2].

2. 'oznaka wskazywania na coś, dostrzeżenia czegoś; zwracanie uwagi na coś': Ooo, Ziutek, che, che, che, che, ale powiedziałaś, że trzy bańki wzięłaś. Ow. O, 136 [książka wspomnieniowa, D, Tp.; N: M II, *grupa narkomanów*; O: M II, *narkoman*; Lok., Nof., N-O; *na terapii; o kradzieży*]. ~ To księgowy na ziemię się zwałił i czołem bił. „Bilans, bilans” – wołał. – „Za trzy ubiegłe lata fałszowałem, do własnej kieszeni pieniądze społeczne kładłem, ooo!” Mroź. W, 283 [opowiadanie, D, Tp.; N: M, *księgowy*; O: M, *pisarz*; O: M, *przewodniczący spo-*

tkania; U: uczestnicy spotkania; Lok., Of., N-O; podczas lektury utworów pisarza]. ~ Tir, oooo taksufka, kaletka, kopahka, ulica, policia... – wyrzucał z siebie kolejne słowa, wskazując palcem na kolejne samochodziki. Prus. J, 310 [blog 2005, D; N: M, 2; O: rodzice].

3. ‘wyraz rozczarowania’: Orkiestra ucięła z temperamentem „Poszedł Marek...”, zaraz potem „Do wuja starca...”, a potem nagle prze-rwała. Pełne rozczarowania: – Ooo! – przeleciało przez tłum, potem były oklaski, a potem zaczęto się powoli rozchodzić. Tyr. Z, 90 [powieść, Mn., Tpr.; podczas dancingu]. ~ Oooo, już widze, ze nici z nalewki pigwowej, bo do UK nie wolno wwozuc samolotem spirytusu (łatwopalny) a i chyba sprzedawac tez nie wolno (wiem ze w stanie NY z cala pewnoscia zakazana jest sprzedaz). www.blog-bobika.eu [blog, 18.09.2010; N: Helena].

4. ‘wyraz ironii, dystansu’: Pewnie twoja kobieta jest tusta...albo sam jesteś tusty!!! Jakies kompleksy?! Oooo bo się rozplaczę. Ja mam 176 i ważę 54 i kolesiom na ulicy szczeny opadają. Onet.pl [forum dyskusyjne, 24.07.2004; N: zarni].

5. ‘oznaka wzburzenia, protestu’: Przerwanie jednak studiów, oczekiwanie miesiącami na przybycie amanta, gotowanie w kociołku pieluszek tetrowych (czasy, czasy...), wywieszanie ich dziesiątkami, setkami, tysiącami i milionami w ogródeczku przydomowym... ooo, to mogło zjadować najłagodniejszą! Szw. KM, 26 [powieść, Mn., Tr.]. ~ No, no, dzioczę urodzić to nie po... po człowieczemu jest, nie. Po świńsku to... Takiego kawała mi wykręciła, że już nie ma chyba po co żyć. Ooo, łeb chce mi pęknąć. Wiśn. K, 229 [powieść, D, Tp.; N: M, wieś, Mazowsze; O: M II, wieś, Mazowsze; Ind., Nof., N-O (ojciec-syn); N po nadużyciu alkoholu].

6. ‘imitacja westchnienia, jęku’: Oooo... Ooch! Unosiły się nad tym miejscem ciężkie, urywane westchnienia i przekleństwa objętych w uścisku żebraków i kurew. Woj. C, 329 [powieść, Tp.]. ~ Jeśli dodać do tego odgłosy, jakie wydają zmęczeni śmiechem, te jęki, kaszle, bulgowanie, te „aaa”, „oooo”, „uuuu”, te „już nie mogę”, „o rany” – otrzymacie obraz tłumy dotkniętego atakiem jakiejś choroby albo oblane go wrzółkiem. Grodz. W, 165 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (autorka)].

7. ‘wyraz zdziwienia, zdumienia’: Nazwisko? – rzucił ostro. – Gut. – Imię? – Benon. – Ooo! – Brwi

Redycza uniosły się w wyrazie teatralnego nie-co zdziwienia. – Żyd? Szczep. P, 100 [powieść, D, Tp.; N: M, porucznik; O: M, jeniec; Ind., Of., N>O; podczas kampanii wrześniowej].

8. ‘wyraz rozpaczy’: [...] tak się gwałtownie zrywa, wybuchając jednocześnie krzykiem: – O Jezuuu! Oooo! Mort. A, 216 [powieść, Mn., Tpr. (K III, gospodyni, wieś małop.; na wieść o zabiciu syna)]. ~ Nie kończy, od nowa pochylając się nad krową, ale z gardła wyrwało mu się teraz ni to jękiem, ni szlochem: – Oooooooooo! [...] ale Kostropaty tylko to „oooooooo” wyrzywa ze siebie, a coraz głośniejsze, coraz boleśniej [...]. Mort. A, 222 [powieść, Mn., Tpr. (M III, gospodarz, wieś małop.)].

oooochnąć czas. ‘zawołać, westchnąć przeciągle och’: Tłum głośno ooooochnął, a grupka osób wyraziła nawet swój aplauz głośnymi okrzykami’. Hiaas. S, 291 [powieść, Mn, Tr.].

oooo jaaaaaaacieee! wykrz. ‘oznaka entuzjazmu, zadowolenia, radości: intensywniejsze emocjonalnie od o ja cię’: Oooo jaaaaaaacieee!! :roftl: Właśnie znalazłam na mailu awatary z Petriciem, które Dark mi robiła w 2008 roku :love: Ach, wspomnienia wracają :love: wizaz.pl [forum dyskusyjne, 17.06.2011; N: askawtn].

ooooooch wykrz. ‘imitacja przeciągłego westchnienia będącego wyrazem lekceważenia i negatywnej oceny’: Shermann, przyszedłem tutaj w dobrej wierze. – Ooooooch, Pol-lard... Byłeś śmiesznym grubym krzykaczem w Buckley i jesteś śmiesznym grubym krzykaczem teraz. Wol. O, 501 [powieść, D, Tp.; N: M, 38, w., absolwent Yale, prawnik, Nowy Jork; O: M, Nowy Jork; Ind., Nof., N-O; reakcja na nakłanianie, by oskarżony N wyprowadził się ze wspólnego domu].

ooooooj / ooooojojoj wykrz. ‘imitacja przeciągłego jęku będącego oznaką bólu’: Oj, ojoj, ooooojojoj, uff, oh, ojoj, aaa – wysapała i wyjęczała MŻonka, wijąc się na łóżku. [...] Ooooooj, aaaaałłłaaaaa, uff. To już drugi taki silny w ciągu kilku minut. Prus. J, 186–187 [blog 2005, Tpr.; o skurczach porodowych].

o oże wykrz. ‘wyraz dezaprobaty, gniewu’: o oże! Co za buraki pisują takie artykuły!!

‘Takie codzienne życie’ a jakie ma być? week-endowe??? nocoty.pl [forum dyskusyjne, 08.03.2012; N: ~me].

op rzecz. ‘op-art; opart’: środowiskowo: op-art, opart (kierunek w sztuce abstrakcyjnej wykorzystujący odpowiednie układy kolorów i form geometrycznych jako zjawiska optyczne dające wrażenie ruchu i wymiarowości). sjp słownik języka polskiego. ~ no właśnie odmienia się, a jeszcze niedawno dało się wpisać tylko „op”. A teraz wszystkie wersje. Zauważyłam że dużo jest takich słów, dawniej nie wchodziły a teraz tak. Po co te zmiany? Żeby mylić przeciwnika? www.sjp.pl [gość, 08.06.2012].

opa / opa la la / opa opa wykrz.

1. ‘wykrzyknienie przy podnoszeniu, podrzucaniu dziecka’: No, już cię podniosę. Opa! EK [zasyłane; N: M IV, Katowice; do dziecka, które upadło na ulicy]. ~ OPAwiać małe dziecko na opa, czyli na kolana, winno być opa dodane. # jula_77 ... opa la la ;) taki zwrot potocznie używany, gdy bierzesz dzidzię na rączki ;) ... www.sjp.pl.

2. ‘rodzaj zaśpiewu’: AntiqueAntique – Opa opa – tekst piosenki, tłumaczenie piosenki i teledysk. www.tekstowo.pl. ~ opa opa (dance mix) i inne nagrania na Wrzuta.pl.wrzuta.pl [mich987]. ~ Znacie tą piosenkę ? zaczyna się tak : opa opa opa opa. to znajduję się w w refrenie chyba : opa opa opa opa ... zapytaj.onet.pl.

opaćkać czas.

1. ‘pobrudzić, umazać, ochlapać kogoś, coś czymś; popaćkać’. USJP, II 1261. ~ [...] i w tym momencie wpadł na mnie Penelopo i opaćkał mnie bouillabaisse [...]. nobodyeverbreakmysmile.blog.onet.pl [14.04.2011]. ~ Jeśli nie przygotował powierzchni tylko wytarł szmatką blok i opaćkał pędzlem to normalne że spłynął. autokacik.pl [Kąciki właścicieli Fiatów, 19.08.2011]. ~ Jadłam pieczone na ulicy – pycha.2 dni temu kupiłam surowe i dziś upiekłam. A raczej spałam. Wrzuciłam do brytfanki i przykryte wstawiłam do piekarnika 250 stopni. Tak strzelały że spadała pokrywa, opaprały mi piekarnik papką kasztanową, przy wyjmowaniu jeden wystrzelił i opaćkał ściane, a z talerzyka następny też sam wystrzelił i opryskał pół kuchni. książka-kucharska.pl [przepis – komentarz,

Marija 01.01.2011]. ~ Opaćkał pan, panie antku, wazeliną całe okulary, które przecież regularnie zostawiam ;). e-poezja.pl [wiersz, N: K, 21.04.2006].

2. ‘grubiańsko: odbyć stosunek płciowy heteroseksualny’. SSP, 155.

opaćkać się czas. ‘pobrudzić, umazać, ochlapać czymś samego siebie lub nawzajem; popaćkać się’. USJP, II 1261. ~ Możemy zobaczyć jak to jest być prawdziwym malarzem. Dostaliśmy farby, sztalugi i mnóstwo innych takich przyborów. Tutaj wszystkie nasze obrazy pięknie nam wychodzą, a przy okazji nikt nam nie broni opaćkać się farbami – dodała ze śmiechem. brzozow24.pl [informacja, Bawią się w malarzy, 02.06.2009]. ~ Dzisiaj rano jak mu siagnęłam pieluchę z nocy to odwrócił się na brzuch i za chwile kupę zaczął robić w tej pozycji. Do tego tak wierzgał kończynami że się cały opaćkał. Tragedia!!! Ja wysiadam. womenlife-andart.blogspot.com [30.01.2012]. ~ Niektórzy poobijali sobie głowy inni opaćkali się błotem bądź powylewali na siebie browary, ale cały czas z uśmiechami na twarzy! www.wroclaw4x4.org [Lajtowe popołudnie, 09.09.2005].

opaćkanie rzecz. ‘pomalowanie (niestaranie); ochlapanie; osmarowanie’: Obawiam się że opaćkanie od środka na niewiele się zda. Woda może w to miejsce dopływać z jakiejś innej dziury, niestety nie udało mi się jeszcze tego rozpracować. Jak będziesz coś z tym robił daj znać jak u Ciebie to wygląda, ja wziąłem się nawet z zdejmowanie błotnika żeby zajrzeć skąd maże tam się dostawać woda. Jak coś więcej będę wiedział na pewno napiszę. www.mondeoklubpolska.pl [forum, wontas 16.04.2012]. ~ Albo podmieć serwo na próbę, albo odrdzewianie i opaćkanie żywicą poliestrową z włóknem szklanym, celem uszczelnienia. sfworld.freehost.pl. ~ Kamienicę wyremontowano na różowo – Sama wymiana okien na plastiki jest karygodna – mówię o wielu innych budynkach – a co dopiero opaćkanie kamienicy na taki pstrokaty kolor. www.wiadomosci.pless.pl [14.09.2009]. ~ [...] panocku, tylko czy ten podnośnik który dynda z tyłu za czołgiem nie powinien też być kupką błotka jak sugeruje opaćkanie spodu wanny? www.model-klub.pl/forum [05.09.2008].

opaćkany *przym.* ‘zanieczyszczony; pobrudzony; umazany; ochlapany; naznaczony’: filtr powietrza jest opaćkany olejem. fiat.auto.com.pl/forum [11.10.2011]. ~ Zaparkowałem przy płocie i wyjąłem opaćkany sztucznym śniegiem znicz. www.poezja.org/wiersz [27.12.2004]. ~ Powierzchnia kultury opaćkana lepkiem różem. Zanurzona w pocie tancerzy na lodzie. www.tekstowo.pl [tekst piosenki]. ~ Spoglądam na inne twarze. Każda ma w sobie jakieś smętne zamyślenie (bo przecież zadowolenie księdza jest w gruncie rzeczy też tylko smętnym zamyśleniem), każda daje powód do współczucia i żalu, opaćkana znużonym smętkiem. NKJP [S. Dygat, *Jezioro Bodeńskie*, 1995]. ~ musiałyśmy umyć ścianę, która była trochę opaćkana farbą ;D. ‘szmata raz’ :*. www.photoblog.pl [paolina123 14.05.2012].

opada / opadła szczęka / szczena // szczena na opadnie komuś, czas. ‘żartobliwie: ktoś się zdumiał, ktoś okazał zaskoczenie’: Jak zrozumiałem, że prowizja liczona jest od całej sumy, opadła mi szczęka. Polityka 11/2012, 37 [reportaż, D, Tp.; N: M, *prezes Polskiej Izby Ubezpieczeń; O: dziennikarka*]. ~ Za tę porcję leku, zakładając nawet ryzyko, że nie podziąła, dostałbyś tu, w Depholu... no, przynajmniej z sześćset talarów. – Ile?! – rycerzowi opadła szczęka. – Groszy, chciałeś chyba powiedzieć! Sześćset talarów to... Za to wiesz można kupić! NKJP [A. Baniewicz, *Smoczy pazur*, 2003]. ~ Było to posunięcie takie, że – jak się popularnie mówi – wszystkim „opadła szczena”. Rew. ZK, 145 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; N: M III, *aktor, satyryk, zach., Warszawa; o kandydaturze na stanowisko premiera*]. ~ Żony nie widziały, gdzie podziać skromne oczęta, mężom natomiast opadały szczeny. Rew. ZK, 45 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; N: M III, *aktor, satyryk, zach., Warszawa; o oglądaniu „Playboya”*]. ~ Przeczytajcie na Onet.pl w kiosku o zmianach konstytucji po wyborach – szczena opadnie, zwłaszcza tym co będą głosować na PIS. Onet.pl [forum dyskusyjne, ~ ple-ple 09.10.2007]. ~ COSMO: Jak zaczęła się twoja przygoda z podnoszeniem ciężarów? Podobno przyszłaś na trening, podniosłaś 100 kilo i wszystkim opadły szczęki? NKJP [M. Wendtowska, *Agata Wróbel. Lubię siebie za dobre serce*, COS 2/2001].

opadają / opadły ręce // ręce opadają // mogą ręce opaść czas. ‘coś budzi zniechęcenie, irytację’: Z ta głupią Free Europe opadają ręce. Tak się wreszcie zdenerwowałem, że w numerze listopadowym daję groteskę Nowakowskiego (Tadeusza), która jest okrutna dla tej instytucji. Gied. L, 198 [list, Mn., Tr.; N: J. Giedroyc; O: A. Bobkowski]. ~ Ale zaraz potem robi coś, po czym opadają ręce – wystarczy wspomnieć niedawną interwencję w berlińskim hotelu Adlon z powodu braku polskich kanałów w telewizorze. Polityka 14/2012, 10 [komentarz, Mn., Tr.; N: M (W. Smoczyński); o ministże spraw zagranicznych]. ~ Spotkania derbowe zawsze wyzwalają emocje, ale gdy przegrywa się w tak fatalnym stylu, po prostu opadają ręce. NKJP [M. Zasada, *To już dno!* DZZ 01.04.2003]. ~ Ale po którejś nieudanej próbie naprawdę opadają ręce, człowiek zaczyna się pogrązać, zapadać w coraz większy dołek. NKJP [A. Dodziuk, W. Kamecki, *Wyjść z matni: proste rozmowy o zgubnym nałogu*, 1994]. ~ Jednak czasem ręce opadają gdy jakiś poważny bankier, polityk czy inne padactwo pyta się o to z tak poważną miną. phiootreo.blog.onet.pl [forum dyskusyjne, N: K, *pracuje w handlu*, 03.02.2010]. ~ Po tej krótkiej informacji o moim obecnym pobycie opadły mi ręce. Tyle chciałabym Ci napisać i nie wiem, od czego zacząć. NKJP [M. Krajewski, *Koniec świata w Breslau*, 2003]. ~ Jeżeli przychodził reżyser, który nie był lubiany albo którego wygląd się komuś nie podobał, to maszyniści, czyli krasnoludki tego teatru, każdą jego prośbę zbywali niezmiennym: „Nie da się, proszę pana”. Przy takich słowach mogą jedynie opaść ręce. Rew. ZK, 129 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; N: M III, *aktor, satyryk, zach., Warszawa*]. ~ Wszak nie dostajemy padaczki na myśl, że matura za miesiąc, ale mogą nam ręce opaść w związku ze świadomością tego faktu. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, N: Jan z Zielonolasu 13.01.2009]. ~ Dotkliwie to dla ambicji, ale fałszywy pozór jest jeszcze gorszy. Rozumiem przez to obraz cząstkowy, który powstaje wskutek jakichś artykułów o nas w cudzoziemskiej prasie, takich, że „ręce opadają”. NKJP [Cz. Miłosz, *Ziemia Ulro*, 1994]. ~ Ręce opadają nad głupotą tej propagandy i kłamstwem, podniesionymi do rzędu najwyższej instytucji w dzisiejszej Europie. NKJP [A. Bob-

kowski, *Szkice piórkami* (Francja 1940–1944), 1957].

opadają / opadły komuś skrzydła *czas.* ‘ktoś traci energię, zapał; kogoś ogarnia zniechęcenie; ktoś doznał zawodu’: Opadają skrzydła. Jak ludzie mogą tak ślepo ufać jednej osobie? Jednej osobie która uważa że jest najważniejsza i najmądrzejsza. wiadomosci.wp.pl [opinia]. ~ Opadają skrzydła ... gdy we wzroku Twoim znowu gości posępna chmura [...]. www.kobieta.pl [wiersz, 08.05.2007]. ~ Nawet aniołom czasem opadają skrzydła. Mam męża i dwóch dorosłych synów. Znam problem od podszewki. To nieuleczalne. grafitowe-oceanany.blog.onet.pl [11.11.2011]. ~ A mnie opadły skrzydła, już czas jakiś temu. Wraz z Jego powrotem pojawiły się problemy, o jakich już zwyczajnie nie pamiętałam. w-szuwarach.blog.onet.pl [13.02.2012]. ~ Opadły skrzydła populistom. Z obywatelskiej troski cierpiałem cały weekend. archiwum.parkiet.com [komentarz, „Mic” 29.10.2002].

opada / opadła / opadnie kopara // kopara opada komuś, czas. ‘żartobliwie: ktoś otworzył usta ze zdumienia; coś budzi zachwyt, podziw’: Haha oczywiście, że na widok stadionu opada kopara bo zajebisty stadion [...]. www.youtube.com [Bascik1458 13.12.2011]. ~ [...] „powiedział, że jeżeli Kiel przegra te wybory, to trzeba się będzie zastanowić nad wyborem nowych władz partii... Kielowi opadła kopara. TR 13.10.2005, 15 [powieść gazetowa, Mn. Tr.]. ~ Opadnie wam kopara, opadnie wam kopara. Ooo opada wam kopara! ... W takim składzie jak my, opada kopara w mig. www.tekstowo.pl [tekst piosenki]. ~ Kiedy opada kopara. Uwielbiam takie filmy kiedy po obejrzeniu opada mi szczęka i zastanawiam się leżąc w łóżku, czy dobrze go zinterpretowałem. www.filmweb.pl [komentarz, 18.11.2008]. ~ KOPARA OPADA !!!– Prezentacja zielonego budownictwa na PK w „Kotłowni” 24 marca o godz. 11.00 (ogłoszone Godziny Rektorskie!!!). www.youtube.com [ogłoszenie, Politechnika Krakowska, 18.03.2010].

opadanko rzecz.

1. ‘żartobliwie: obniżanie się, spadek (np. wartości)’: Do piątku będzie opadanko – jeśli do

rana w piątek nie będzie infa o spłacie OBLI Elek będzie pewnie po 3 zł. [...] / Przy upadłości układowej kurs będzie w cenie 2–3 PLN, o ile będzie w obrocie na GPW/ Luke trzeba domknąć. / A co będzie potem? / To co zwykle. www.parkiet.com/forum. ~ [...] myślę że przed wynikami podejście do 2.7 zł, a po wynikach wiadomo zawód i swoboda opadanko na 2.5...czyli nic ciekawego.. wwwiww.parkiet.com/forum [03.08.2009].

2. ‘emfatycznie: opadanie; osuwanie się; zanik sprawności’: Kropelko drażąca zawsze i wszędzie Chwała docieklivym! Moje opadanko zaczęło się od zauważalnego ubytku mięśni stopy i łydki-tak że nigdy nie [p]omyślałam o jamie z flaczkami...W moim przypadku może jakaś zabłąkana-nieprzyporządkowana kość coś uciśka,bo potomstwa jako takiego nie posiadam Przy nadarżającej się okazji zapytam władnego medyka czy da mi skierowanie na usg.Pzdrl stwardnieniesmroziane.ok1.pl [forum dyskusyjne, anula;], 42, Tarnów, 25.06.2010].

opad kopary rzecz. ‘żartobliwie: zdumienie; osłupienie; coś zdumiewającego’: Ależ pogoda! Opad kopary! www.beskidzkie.fora.pl [forum dyskusyjne, Zimą na Trzy Kopce i Orłowę, dmirstek 30.01.2011]. ~ Opad kopary. „Ginekologicznie badał” kandydatki do pracy. partnerstwo.blox.pl [komentarz, 26.02.2008]. ~ Opad kopary na widok kolegów senatorów u Janka Kobyłanskiego na faszystowskim spotkanku oczerniającym min Lecha Kaczyńskiego! www.tvn24.pl [forum, ~jok 22.03.2011]. ~ Okeeeeee, fontanna na scenie na koncercie Kylie wywołała opad kopary. porzeczek.blip.pl [31.12.2011]. ~ Ci co nie wierzą w CUDA doznają dolnego opadu kopary. KONIEC. Pozdrawiam :). www.youtube.com [PozytywnyDarek, 16.03.2012].

opadnięcie szczęki dolnej rzecz. ‘żartobliwie: zdumienie, zaskoczenie’: Przemówienie Pana Prezydenta Kaczyńskiego obejrzałem po raz pierwszy. Wczoraj aby nie psuć sobie wieczoru przełączyłem na inny kanał. Teraz żałuję bo to co zobaczyłem dzisiaj doprowadziło mnie do opadnięcia szczęki dolnej do poziomu posadзки i chwilowego oderwania się od naszej planety. Dlatego też nie ochłonawszy jeszcze z szoku nie jestem w stanie w tej chwili

li skomentować tego wydarzenia w sposób obiektywny. tvn24.lajt.pl [forum dyskusyjne, komentarz do informacji: „Prezydent proponuje własną ustawę ratyfikacyjną”, ~Niemyt Nieczes 18.03.2008].

opadnięta szczeka rzecz. ‘wyraz twarzy (otwarte usta) świadczący o zdumieniu, zaskoczeniu; coś niesłychanego’: Opadnięta szczeka... Udało mi się zobaczyć nowy film mający premierę w czerwcu. „Ravaan” w rolach głównych państwo Bachchanowie. kaveri-indie.blogspot.com [Indie – kraj kontrastów: Opadnięta szczeka... 22.08.2010]. ~ Keyes uśmiechał się. Potem zerknął w bok i zobaczył Jennę. – O Boże, nie... – powiedział, ale jego słowa zagłuszyła muzyka. Jenna i jej podopieczna były tak pochłonięte gimnastyką, że żadna nie zauważyła jego opadniętej szczęki. Hiaas. S, 267 [powieść, Mn, Tr.]. ~ Cudzoziemiec odwrócił się od Nowosądeckiego i skierował ku szatni. Po drodze zatrzymał się koło Beyer, który wciąż stał z opadniętą szczęką i mrugał oczami. Domknął mu szczękę, po czym zgarnął pieńdzę ze stołu i włożył je do kieszeni. NKJP [S. Mrozek, Opowiadania i donosy 1980–1989, 1995]. ~ Tadeusz stał chwilę z opadniętą szczęką. Niewiarygodne. Pokemon king sajj, mityczny guziec Kafarka, Elza z mazowieckiego buszu? Ki czort. NKJP [P. Siemion, Finimondo: komedia romantyczna, 2004].

opad szczęki / szczyeny rzecz. ‘emfaticznie: duże zdziwienie, zaskoczenie; osłupienie’: Czy grozi mi jeszcze opad szczęki...? [...] Jest to prawdopodobne, że opadu szczyeny już nie będzie. forum.mp3store.pl [forum HydePark]. ~ Opad szczęki gwarantowany! ... jakos mi n[i]e opadła szczeka. jaramsie.pl [dyskusja, majlenka, ~Broda. 14.01.2011]. ~ Tak na szybko ;-) Opad szczęki zaliczyłam dziś tutaj. Ten szal jest tak piękny, że mogłabym go wydzierać [...]. herbimania.blogspot.com [herbimania: sobotni opad szczęki, 13.08.2011]. ~ A jeśli chodzi o „prawdziwy opad szczyeny” to nie może być inaczej niż scena nalotu helikopterów Kawalerii Powietrznej na wioskę wietnamską przy dźwiękach Walkirii Wagnera w pewnym bardzo znanym filmie... ;) pozdówka www.filmweb.pl [Dowolna scena w filmie, w której w trakcie oglądania mieliście prawdziwy opad

szczyeny]. ~ Chcesz powiedzieć, że są osobami? 8-0 (Opad szczyeny na posadzkę...). NKJP [Usenet – pl.soc.wegetarianizm; dieta Kwaśniewskiego, Daruma i in. 28.11.1999].

opadzisko rzecz. ‘żartobliwie: duży opad’: A hundslappadrifa to łagodne opadzisko śniegu o wielkich płatkach... Śnieg, śnieg, śnieg... ;). Noc. Nocą wiele miejsc lepiej się prezentuje. kiljanhalldorsson.blox.pl [02.12.2008].

opakowanie rzecz.
1. ‘odzież; ubranie’: Zakładałam ten temat bo nie moge pojąć o co chodzi. Ludzie którzy osiągneli magiczną cyfrę lat 15 nie mogą się doczekać świąt tylko z racji jedzenia wigilijnych potraw (jest o tym temat na hp) Aha czyli tylko ojeść się i wyrzucić się do góry oponą i usnąć (o pójściu na pasterkę to już w ogóle nie wspominałam) Następny dzień świąt to pewnie picie wódki i znowu spanie na tapczanie (tym razem w opakowaniu). www.kibice.net/forum [forum dyskusyjne, Świąteczne przemyślenia, tapicer 17.12.2009]. ~ Raz mi się zdarzyło, że było za dużo za szybko wypite i wsiałam do takśówki, nic nikomu nie mówiąc, pojechałam do domu i poszłam spać w opakowaniu.... www.nerwica.com [forum dyskusyjne, 19.08.2010].
2. ‘rękawiczki’. SA, 156. *Z gwary warszawskiej.

opakowanko rzecz. ‘żartobliwie: opakowanie’: I gdy do szklanki soku świeżo wyciśniętego z marchwi kelnerka podaje na talerzyku przezroczystą kapsułkę z lepkiem płynem – na opakowanko odczytałam farmakologicznie brzmiące „Boragolandyna” – informując z uśmiechem, w odpowiedzi na nasze bardzo wysoko uniesione brwi, że owa substancja pozwala lepiej przyswajać karoten [...]. NKJP [P. Bikont, Niby-ryby i śmiejące się kotlety, GW 15.03.1996]. ~ ozdobne opakowanko [...] Cena: 13,50zł. Ilość w opakowaniu jednostkowym: 1. Ręcznie wykonane opakowanie na ... hmm ... czekoladki, książki itp. Cudowne, jedyne, niepowtarzalne. www.fotokartki.whizz.pl. ~ opakowanko na chusteczki higieniczne. Tak, tak, pełno ich w sieci :) Ale to bardzo praktyczna rzecz. hoka-va.blogspot.com [18.09.2009].

opal rzecz. ‘kolor, odcień przypominający opal – minerał o białawej barwie’. PSWP 26,

296. ~ A jednak wbrew woli fascynować ją poczęły tamtych oczu głębie fioletowe, opal tego czoła, żyłki błękitne na wklęsłej skroni, gładziutkie przyczesanie włosów miękkich o barwie niby kora schnącej krzewiny; a w tej włosów firanice rysów marmurowa szlachetność i spokój jak spod dłuta. NKJP [W. *Berent, Ozimina, 2000*]. ~ Kosmetyk ivichy derma blend podkład korygujący nr 15 kolor opal. www.no-kaut.pl. ~ Lampka kulka kolor Opal w kategorii Na stolik do salonu [...]. edmarket.pl [oferta].

opalacz rzecz.

1. 'kostium plażowy do opalania się': Kupiła w wiejskiej spółdzielni materiał i szyje dla córki nowy opalacz. NKJP [I. *Jurgielewiczowa, Ten obcy, 1990*]. ~ A projektanci zaczęli prześcigać się w wymyślaniu strojów do opalania. Jednocześnie ciowy kostium był początkowo odmianą męskiego opalacza w poziome paski albo króciutkiej letniej sukienki. NKJP [E. *Wieczorek, Nic nowego pod słońcem, GW 19.06.1999*]. ~ Teraz, w opalaczu i jaskrawej chusteczce na głowie, leżę na brzuchu w moim balkonowym ogródku. NKJP [S. *Raduńska, Kartki z białego zeszytu, 2008*].

2. 'lampa służąca do opalania (np. w solarium)': Jako jedna z niewielu urządzeń stojących posiada halogenowe opalacze twarzy ze specjalną lustrzaną powłoką intensyfikującą opalanie. www.tristarsolar.eu. ~ jeśli chodzi o opalacze np. w Ergoline 500 lub 600 to sprawa wygląda tak, że przy starcie opalania przez pierwszą minutę opalacze się „rozgrzewają”, a praktycznie to co 20 sekund włącza się kolejny dławik. Są też czasami dławiki wielozwojowe z odpinkami. O ile pamiętam to są to dławiki 140 + 140 + 80 + 36 co razem daje prawie 400W na opalacz. Można np. odłączyć jedną 140-tkę i będziesz miał 4 opalacze po 260W. www.solarium.pl [forum, N: *Nereusz*].

opalenie rzecz. 'wypalanie komuś papierosów, rzadziej cygar lub tytoniu'. PSWP 26, 297.

opalenie / opalenie fiki / fify / lufki / lufy / rury rzecz. 'trzymanie nad płomieniem lufki, w której wcześniej palona była marihuana': Witam Pomyślałem ze przyda się komuś ten sposób na opalenie fiki czy w sumie spalenia jej zawartości. trawka.org [forum, *Marihuana* >

Ganja 29.05.2009]. ~ opalenie fiki kojazy [!] mi sie z jakimis obdartymi bradusami z dwora co jak niemaj czego braac to kombinuja a maczanie w mleku tez chujowe [...]. grono.net.pl [forum, 14.02.2007]. ~ Opalenie fify: Marihuana. Dla mnie od jakiegoś czasu „najprzyjemniejszą” formą opalania fiki jest gonienie kropki zwykłą zapalniczką. talk.hyperreal.info [forum]. ~ opalenie fify – czynność polegająca na podgrzewaniu pustej fiki, ale z pozostałym w środku osadem z wypalanej trawy (haszyszu) [...]. archiwum.polityka.pl [artykuł: *Nabrani, 13.05.2000*]. ~ Witam w tym jakże przydatnym dla młodych narkomanów poradniku. Pamiętajcie że opalenie lufki jest bardzo szkodliwe (podobno). pgc-play.pl/poradniki [30.06.2011]. ~ Opalenie lufy to jednak ostateczność. Zdarza mi się przy dobrych wiatrach raz na kilka miesięcy. Pewnie mnie zlinczujecie a mam to w dupie. talk.hyperreal.info [12.10.2011].

opalanko rzecz.

'żartobliwie: opalenie się': Najbardziej popularne zawody za komuny. Kłozetmenagerowie i specjaliści ds. liści. Pilnowanie kłozetu to była fucha – co 2 złotówka do kieszeni. Zamiatanie parku – też fucha – opalanko na świeżym powietrzu. A że płace niskie ? To nic, państwo dołóży. teraz płacz, bo niska emerytura dla leni ? I BARDZO DOBRZE !!! biznes.onet.pl [forum dyskusyjne, 20.04.2009; N: ~www; komentarz do artykułu: „Emeryci i samotne matki ogłaszają bankructwo”]. ~ Opalanko:) – Jeszcze tylko kilka dni kilka dni i wakacje. Opalanko zaliczone na duży + szkoda tylko, że teraz mnie wszystko piecze;>. www.photoblog.pl [forum, *encepencex33 18.06.2012*]. ~ a ja właśnie wróciłam z opalanka ...nie ma to jak leżeć w wysokich trawach do pasa na środku łąki a nad tobą latają niziutko samoloty [...]. NKJP [www.forumowisko.pl; Co dziś porabiasz??? stokrotka81].

opalany przym. 'przypalany; palony z wierzchu': I potem powoli, z rozmysłem rozduśiłam mu tego papierosa na przedramieniu, na nagiej skórze tuż przy zgięciu łokcia. A kiedy zakwiczał, odskoczył i wyszarpnął mi paluchy spod majątek, to się odwróciłam, rozplakałam i w tym smrodzie opalanej szczeciny poszłam szukać plecaczka. NKJP [P. *Siemion, Niskie Łąki, 2000*]. ~ Siedziała wyciągnawszy nogi w sandałach, pro-

ste, ciemno opalane, głęboko zaryte w biały piasek, lśniący jak drobno tłuczone szkło. NKJP [W. Żukrowski, *Kamienne tablice*, 1994].

opalcować czas.

1. 'pobrudzić, zostawiając ślady palców': I co bardzo ważne, nie trzyma się kieliszka za czaszę, „by go nie opalcować, tak czynią osoby inteligentne inaczej”, trzeba go brać za nóżkę. anna-krawiecka.redblog.echodnia.eu [30.12.2009]. ~ LG jest wykonany w całości z błyszczącego plastiku, który bardzo łatwo porysować i opalcować. testuj.orange.pl [Zadanie od Grzegorza Żurka – porównanie telefonów – HTC Mozart 26.12.2011]. ~ Wystarczy dotknąć, opalcować, wyczyścić i już mam masę smug i mikrorys. Włożymy do kieszeni i z pięknego cacka za kilka baniek mam syf. www.digit.pl [Nowy iPod nano na torturach – DIGIT – Serwis Digit Online, 13.09.2007].

2. 'oznaczyć w zapisie nutowym, którymi palcami najsprawniej można wykonać poszczególne dźwięki'. USJP, II 1261. ~ Jak opalcować tą zagrywkę w stylu Pata Methenego, szczególnie pierwszy takt? forum gitara.pl [10.06.2008]. ~ imho, jeśli już trochę grasz, powinienes znać już swoje możliwości itp. i samemu spróbować opalcować utwór, grunt to zapisać to sobie i trzymać się tego ;-). forum.muzyczny.pl. ~ Studia na wydziale kompozycji i fortepianu ukończył w Konserwatorium w Moskwie. Ralph Bateman dokładnie opalcował wszystkie zawarte w publikacji utwory [...]. nuty.pl.

3. 'dotknąć palcem / palcami': Jestem za jeśli będzie można albo wpisać PIN albo opalcować szybkę ;-). niebezpiecznik.pl/post/bankomat-biometryczny [07.01.2010]. ~ [...] przejrzał całą historię choroby, dokładnie 'opalcował' złamanie i dał wytyczne co do dalszego leczenia. www.znanylekarz.pl [złamanie, leczenie].

4. 'odbyć stosunek płciowy heteroseksualny'. SSP, 155.

opalcowanie rzecz. 'oznaczenie w zapisie nutowym, którymi palcami najsprawniej można zagrać poszczególne dźwięki': OPALCOWANIE – nazwa oznaczająca najwłaściwsze ustawienie i kolejność użycia palców przy wykonywaniu melodii. www.tchu.com.pl [Słownik chazarski]. ~ Pociąga to za sobą konieczność zmiany opalcowania każdej zagrywki [...].

Oczywiście możemy to sobie opalcować inaczej [...]. www.magazyngitarzysty.pl. ~ Proponuję zmienić opalcowanie w taki sposób, aby dźwięk d przenieść z pustej struny D4 na próg 5 struny A5. www.magazyngitarzysty.pl.

opalcowany przym.

1. 'mający oznaczenie w zapisie nutowym, którymi palcami najsprawniej można zagrać poszczególne dźwięki': Prawie każdy akord został czytelnie opalcowany na diagramie. www.dobreksiazki.pl [501 Chwyków Gitarowych]. ~ Czy ktoś ma ten utwór sensownie opalcowany i mógłby mi podesłać skan na maila? www.fortepian.fora.pl [Polskie Forum Pianistyczne, 02.01.2011].

2. 'pobrudzony śladami palców': „Re: smartfon jest nieporeczny, zawsze opalcowany”. nt.intertia.pl [komentarz, 07.10.2010]. ~ Na minus oczywiście kosmiczna cena naprawy samochodu i niezbyt porządnym serwis ponieważ wydano mi samochód nieumyty opalcowany [...]. www.cro.pl [forum, 07.07.2008]. ~ Który jest głośniejszy i solidniejszy? Co do Nokii, jeżeli się nie mylę, to tył jest lakierowany i zaraz będzie opalcowany i porysowany ;) [...]. beta.g6.pl [forum, 23.02.2009].

3. 'taki, który ma czytnik odcisków palców': Opalcowany telefon. Firma PanTech wprowadziła do swej oferty telefon komórkowy wyposażony w czytnik odcisków palców. Technologia rozpoznawania linii papilarnych wykorzystywana jest w nim do blokowania dostępu niepowołanym osobom. NKJP [M. Opolski, *Opalcowany telefon*, „Dziennik Internautów” 04.08.2004].

opalenie rzecz. 'palenie marihuany': 22 kg holenderskiej „trawki” w rękach CBŚ. – 22 kg marihuany z przemytu i zatrzymali dwóch mieszkańców [...]. Teraz jest liberalizacja za opalenia nie grozi dużo [...]. nasygnale.pl [informacja, 09.05.2012].

opalić / opalać czas. 'trzymając nad ogniem doprowadzić do zrumienienia, zwęglenia (usunięcia) wierzchniej warstwy': – Zapal gaz, trzeba opalić bułki, ktoś mógł ich dotykać brudnymi paluchami. NKJP [K. Kofta, *Złodziejka pamięci*, 1998]. ~ Chleb trzeba było opalać nad ogniem. NKJP [B. Wojdowski, *Chleb rzucony*

umartym, 1975]. ~ Zwłoki „Mikusia” obrzuca się słomą i podpala ją, aby opalić szczecinę i brud. NKJP [A. Bobkowski, *Szkice piórkiem (Francja 1940–1944), 1957*].

opalić / opalać kogoś, czas. ‘wypalać komuś papierosy’. SWJP, 684. ~ Urok, urok, opił mnie z herbaty, zeżarł delicje i opalił z papierosów (damskich, miętowych cieniasów !!). www2.wspolnota.net.pl. ~ Michał to straszny sknera, sam nie kupuje papierosów, tylko opala kolegów. pl.wiktionary.org [słownik]. ~ Ciągłe mnie opalał z papierosów, nie kupił mi nawet głupiego loda nigdy, chociaż sam wymagał bym mu gotowała drogie dania. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne]. ~ [...] jak wypiję to mnie ciągnie a opalać znajomych nie mam zamiaru. Poszło pół paczki bo tym razem ja częstowałam wszystkich. szafiarenka.pl [forum dyskusyjne, *Ja, papierosy i mój chłop... 06.11.2011*].

opalić / opalać fife / fike / lufę / lufkę / rurę czas. ‘trzymać nad płomieniem lufkę, w której palona była wcześniej marihuana w celu spalenia osadu, który pozostał, i wciągnięcia dymu’: Ps. do tematu: Lepiej opalać fife niż palić jointly z filtrem ;d. trawka.org [forum, *Marihuana Ganja 02.03.2009*]. ~ jak można dobrze opalić zbitą fike tak żeby się nie poparzyć?? może jakieś specjalne sposoby?? grono.net.pl [forum, 18.04.2005]. ~ Czy opalacie fike ?? Rozpoczęty przez revol19 ... lubię opalić lufkę jak jest długo „hodowana”. dla mnie to żaden przejaw patologii :D. trawka.org [forum, 02.03.2009]. ~ Lufkę przez którą przeszedł gram, opaliłem po około 4 dniach. Przyznam się że doświadczyłem jedynie lekkiego chill out’u. www.forum.haszysz.com [Opalanie lufy – Dyskusje o uprawie konopi, 19.07.2006]. ~ „Opalam lufę ze swoją dziewczyną, chciałbym żeby ten świat nie przeminął” jest już na Facebooku. pl-pl.facebook.com. ~ Analogicznie z baką: jak masz kilo to od czasu do czasu po paleniu opalisz tą lufę jak już w zasadzie i tak ci wystarczy – mocniejsza bania [...]. talk.hyperreal.info. ~ Czasem jak palę więcej szlągów, ziółka i przychodzi mi lufę opalić to nie mogę w ogóle ciągnąć tego dymu. Tak jebany dusi. Dym ze smoły. talk.hyperreal.info [forum, 11.01.2008]. ~ w klasie było kilka grup , ale gdy zapadała decyzja o tym by urwać się z lekcji, soli-

darnie całą klasą dawaliśmy dyla na browara lub opalić lufę. www.sportfan.pl [15.05.2012]. ~ ludzie litości... po majeranku możecie sobie opalać lufę – choć ogólnie nie polecam tej metody palenia... nie ma to jak wypróbowane blanty. forum.dopalamy.com [29.09.2010]. ~ Ide właśnie opalić rurę po haszu, a powiem wam, że ja to uwielbiam ogień w zapalارze na 3cm, i włożyć lufę na sam czubek, ten jasno żółty! talk.hyperreal.info [01.10.2011].

opalić się czas. ‘wypalić dużo papierosów’: [...] roznoszą już właśnie kawę i „Slancew Briag” w pękatach kieliszkach (pomyśleć tylko: za jedną stówkę, odpaloną bramkarzowi dyskretnie, można się tu opić i opalić do woli), więc, wykorzystując okoliczności należycie, filizaneczkę ze spodkiem i lyżeczką od modelki w fartuszk białym odbiera i serwuje usłudze napój masywnej laureatce [...]. Barg. S, 223–224 [powieść, *Mn., Tr.*]. ~ Czy w Tropical Islands mogę się opalić? [...] Prosimy zwrócić uwagę, że w Tropical Islands nie ma możliwości zakupu papierosów. www.tropical-islands.de/pl. ~ Wpadli na stacji metra z trefnymi papierosami [...]. A skoro papierosy są takie złe i trujące, to czemu państwo „okleja” je swoją akcyzą i... Ale się chłopaki opalą. www.tvnwarszawa.pl [komentarz].

opalikować czas. ‘ogrodzić, otoczyć palikami’: Wziąłem z sobą łopatę i siekiere, żeby uporządkować borsuczą jamę, posadzić na niej parę jałowcowych krzewów i opalikować grób. NKJP [T. Nowak, *A jak królem, a jak katem będziesz, 1967*].

opalikowanie rzecz.

1. ‘ogrodzenie, otoczenie palikami’: Kaczyński zapowiedział też nowe nasadzenia roślinne oraz opalikowanie terenu willi, licząc, że mnogość pionowych konstrukcji zachęci nawet najbardziej nieśmiałe pieski. NKJP [Ku pamięci! „Ozon” 5/2005].

2. ‘przywiązanie do palika’: Wiele osób podczas wyjazdu na działkę stosuje również „palikowanie” kotów, czyli innymi słowy wbija palik, do którego przytwierdza smycz z kotem. [...] „Opalikowanie” kota niestety nie zwalnia z obowiązku pilnowania go. [...] Przy „palikowaniu” kota ważny jest dobór miejsca. www.zwierzakowo.pl [artykuł; N: redakcja].

opalikowany *przym.* ‘ogrodzony, otoczony palikami’: Oprócz tego cały przysiółek był ogrodzony, a raczej opalikowany. Między odartymi z kory osikowymi palikami była przeciągnięta kolorowa taśmka. NKJP [*T. Nowak, A jak królem, a jak katem będziesz*, 1967]. ~ Wzdłuż traktów komunikacyjnych pojawiły się też nowe drzewka. Najbardziej widoczny jest rząd opalikowanych klonów na chodniku przy ulicy ks. Bochenka. NKJP [(ANB), *Wyścig z wandalami*, „Słowo Polskie Gazeta Wroclawska” 04.05.2004].

opалony *przym.* ‘odurzony marihuaną’: opалony 2. odurzony marihuaną. www.vasisdas.webpages.pl. ~ No i? I tak chodzą pijani, a jak ktoś wie chodź trochę o marihuanie to ci powie że lepiej żeby chodzili “opaleni”. wiadomosci.onet.pl [fotoreportaż: *Komorowski za-blokował legalizację marihuany*, 24.09.2010]. ~ Natomiast palaczy marihuany, no coż, tych zbyt wielu nie ginie [...] No, i łatwiej takimi opалonym zacpanymi narkomanami sterować. www.wykop.pl.

opałowiec rzecz.

1. ‘olej opałowy’: Ale jak bysli je dodali to powstanie znowu ropa naftowa. PS. Moj wykladowca jeździ na opałowcu i on mi trochę o tym opowiadał [...]. www.silesia-it.nazwa.pl [forum, *Anonymous* 12.05.2004].

2. ‘osoba używająca oleju opałowego’: Rośnie cena, spada jakość oleju opałowego. użytkownik ~opałowiec napisał: ja również posiadam kotłownię na olej opałowy [...]. Onet.pl.biznes [14.02.2012]. ~ Sądy przyglądają się „opałowcom”. www.paliwa.pl [*Warto rozmawiać*, 06.2012]. ~ Temat: Kto więcej zaoszczędzi: opałowiec czy roślinny? Zastanawiają mnie koszty eksploatacji samochodów, do których ludzie mogliby łać olej opałowy [...]. republika.pl.

3. ‘osoba zbierająca (kradnąca) materiał na opał’: Wiele kamienic straszłyo wyrwanymi framugami, ponieważ drzwi ukradły szpany „opałowców”. katedra.nast.pl [artykuł, A. Pilipiuk, *Czerwona gorączka*, 14.04.2007].

4. ‘pseudomuzyk’. SA, 156. **Z gwary muzycznej*.

opałowka rzecz. ‘olej opałowy’: Olej opałowu jakim autem można na tym jeździć – na bank golfem mk2 GTD jeden kolega z forum

miał i trochę go podrasował, według niego lepiej chodzi na opałowce niz napędowce [...]. www.insomnia.pl [forum, 05.07.2006]. ~ Na opałowce to jeżdżą typowe niedouczone buraki – [...] Jeżdżę na opałowce i będę jeździł dopóki będzie taka relacja cen [...]. www.ppr.pl [komentarz do artykułu: *Kary za paliwo*, 14.07.2005]. ~ Czy wielka krzywda dzieje się na jeżdżeniu na opałowce, badz na opałowce w proporcji 1/1 z ropa? forum.octaviacub.pl [13.11.2010]. ~ Jeżdżę już siódmy rok na „opałowce”. Niedawno kupiłem Audi z 2007 roku, też tankuje opałowkę i nic się nie dzieje!! www.motosos.pl [*Jazda na oleju opałowym*, *Wasze uwagi i spostrzeżenia*, 27.08.2010].

opamiętać czas. ‘przywrócić rozsądek, równowagę; uspokoić’: Znaczeń możemy doszukiwać się bez liku. Należy zatem pamiętać, aby podczas takiej interpretacji nie zabnąć w ślepią uliczkę, która wystąpi w kolejnym śnie, aby nas opamiętać. NKJP [K. Ostrowska, *Sny – klucz*, 2001]. ~ Więc choć to wszystko widział, choć widział i łyż na podpuchłych oczach, wpatrzonych w niego już nie molestująco, lecz błagalnie, żeby się opamiętał i dał jej już spokój, znów poniósł go wrzask, a teraz może najzajadniejszy ze wszystkich, tak go ten widok – zamiast opamiętać – rozbawił. Mort. A, 233 [*powieść, Mn., Tr.*].

opamiętać się czas.

1. ‘odzyskać równowagę psychiczną, rozsądek; uspokoić się’: Na szczęście Pandark się opamiętał, i stąd ta rozpaczliwa pielgrzymka do morza, ha, myślał, robaczek, myślał, błabelek, że gdy tylko stanie przodem, od razu zginie marnie, szeźnie, miał święte prawo tak myśleć, bo cóż mogło czekać takiego ślimaka bez skorupy: śmierć, miazga, marny koniec. Bit. P, 137 [*powieść, Mn., Tr.*]. ~ Ignacy, opamiętaj się!!! – jęknęła mama, chwytając się białymi rękami za głowę. Mus. N, 48 [*powieść, D, Tp.; N: K III, Poznań; O:M IV, mąż N, Poznań; Ind., Nof., N-O; w mieszkaniu*]. ~ Janusz opamiętaj się i zostaw śmierć ludzi, którzy zginęli w tej tragedii, śmierć wszystkich, którzy zginęli w tej tragedii – zaapelował Kalisz do sejmowego kolegi. www.wprost.pl [artykuł].

2. ‘zorientować się’: [...] Latka mi poleciały, co prawda, to prawda, ani się człowiek nie opa-

miętał, ale jeszcze się wytrzyma. Elekt. P, 13 [powieść, Mn., Tpr.; N: M IV, emeryt, małop., miasto].

opamiętanie rzecz. ‘odzyskanie rozsądku; powrót do równowagi psychicznej’: Ewa przyjechała, dostała szau, zdopingowana przez rodziciela, już się rzuciła w kierunku adwokata, ale w ostatniej chwili przyszło na nią opamiętanie. Chmiel. A, III 212 [autobiografia, Mn., Tr.; o znajomej]. ~ Małoletnia w opiętych skórzanym spodniach, wydających jęki, zawraca, bo czegoś zapomniała w poprzedniej stronie, co stwarza szansę na opamiętanie, którą zaprzepaści, kiedy godzinę później przejdzie, z premedytacją, na obcasach wystukujących marsza. NKJP [Z. Kruszyński, *Na lądach i morzach: opisy i opowiadania*, 1999]. ~ Tylko jednego Lepa nie przeskoczył nikt. W interesach i prezentowaniu on zawsze pierwszy, łapy zajęte bez żadnego opamiętania i odpoczynku, a przylepia się do nich każda cenniejsza rzecz. NKJP [H. Auderska, *Babie lato*, 1974].

opamiętanko rzecz. ‘żartobliwie: opamiętanie’: Domniemywany brak serotoniny po maratonie mógłby się wiązać z powstaniem depresji serotoninowej. Taką depresję można wyrównać dostarczeniem naśladowcy serotoniny i tu kółko się zamyka, wtedy albo Pan z instytucji albo opamiętanko, ewentualnie czekolada. Choć jesteśmy gotowi postawić misięż [!] gryczanej z grzybami temu kto robi grzybowe maratony, ale nie jednorazowe przeginki. www.psilosophy.info [forum dyskusyjne, N: *cjuchu* 06.09.2008]. ~ Gościu ma dobre tempo – ok. 300 głosów na dobę, które stale rośnie. Może jakieś opamiętanko?... Kubełek czegoś zimnego, jakaś autoagresja, albo sublimacja poprzez 10 calowe posty? Świat się nie kończy na :). wroclaw.hydral.com.pl [forum dyskusyjne, N: *PP – Administrator*, 2004]. ~ inwestycja w taką spółkę jak PGE z założenia powinna być inwestycją stabilną, defensywną i dywidendową – wg mnie masz rację czas chyba na małe trzęsionko:) i opamiętanko:) www.twoja-firma.pl [forum dyskusyjne, N: ~Kora 03.11.2010].

opancerzyć się czas. ‘zabezpieczyć się; osłonić się’: Psy pokazują się w tych strojach, jakby właśnie wybierały się na spotkanie z bia-

łym niedźwiedziem, ale rozmawiają przeważnie ze świadkami wydekoltowanymi, w przeźroczystych sukienkach lub minispódniczkach. I w takiej sytuacji nie wiadomo, czy przedstawiciele prawa opancerzyli się przeciwko damskim wdziękom, czy pod zwałami ubrania ukrywają broń, a może po prostu boją się przeziębici. NKJP [K. Lubelska, *Bond sąd, Polityka* 16.10.2004]. ~ Jest przeraźliwie zimno. Każdy przykryty jest stosem opisywanych rekwizytów piwnicznych, ktoś jest w beczie, ktoś inny wciśnięty w szparę między dwiema wielkimi bekami i z obu stron opancerzył się zasłoną z kałków mebli i stert rupieci. NKJP [S. Ernest, *O wojnie wielkich Niemiec z Żydami Warszawy: 1939–1943*, 2003].

opanowanko rzecz. ‘emfaticznie: opanowanie’: Kupiłem po 1,04 i leci tylko w dół. Strata 350 zł nie powali mnie na nogi. Nabyłem JPP 1:1 po 10 gr, więc nie jest najgorzej. Spokój, kulturka i opanowano. gielda.onet.pl [forum, ~Urko 01.02.2011]. ~ [...] później bieganie fakt nieudolne żyła patafian, który co 5 metrów się zatrzymuje i krzyczy ze ma kolkę, albo specjalnie rzuca klucze żeby się zatrzymać i je podnieść, gupia :*ale grenade na sianeczku spoczko maroczek dalek malenka kurwiczunia, ale ok opanowanko i harmoniato ja się tu nie upokarzam, kiedys wszystko wyjdzie na jaw i wtedy będzie śmiesznie :) także idę zjeść kolację www.photoblog.pl [N: *xferocityx, Gliwice*, 21.03.2011]. ~ No więc po kolei...przyszłam o 14:45...wchodzę i mówię, że miałam mieć robioną krzywą cukrową, a lekarz na to, że da mi skierowanie na jutro...no normalnie wqrw** mnie straszliwie, bo głodna byłam jak diabli, ale nic...opanowanko... www.rodzinko.pl [forum, *Natasza* 28 02.11.2010].

o pa, pa wykrz. ‘popatrz, popatrz’: – O pa, pa, jaki napalony – zaśmiała się Anka. Or. DM, 69 [opowiadanie, D, Tp.; N: K II, Warszawa; O: M II (z marginesu społecznego), Warszawa; Ind., Nof., N–O; na cmentarzu].

opaprać czas. ‘pobrudzić; zanieczyścić; pomazać’: Wrzuciłam do brytfanki i przykryte wstawiłam do piekarnika 250 stopni. Tak strzelały że spadła pokrywa, opaprały mi piekarnik papką kasztanową, przy wyjmowaniu jeden

wystrzelił i opaćkał ściane, a z talerzyka następny też sam wystrzelił i opryskał pół kuchni. *ksiadzka-kucharska.pl [przepis – komentarz, Marija 01.01.2011]*. ~ A ten kawaler robi nadąsaną minkę, jakby chciał się upodobnić do Brigitte Bardot! Tymczasem wygląda jakby opaprał sobie usta czekoladą [...]. *www.starwarsy.pl [komentarz]*. ~ No dobra, ale jakby Twojemu mężowi ktoś opaprał rękaw, to też byś nie się ucieszyła :P. *pl.zbiornik.com [dyskusja, sweetKA 20.09.2009]*.

opaprać się czas. ‘pobrudzić się; pomazać się’: Nie koniecznie musi być to związane z kupą. Może usiadł na brudnej ławce i opaprał się żywicą albo komuś spadła marmolada z pączka. *www.wiocha.pl [forum, Mała wpadka? 16.09.2011]*.

opapranie rzecz. ‘pobrudzenie; pomazanie; zanieczyszczenie’: Opapranie: podczas ataku jednostka może pobrudzić wroga kupą dzięki czemu musi się umyć i traci 2 tury. *www.tawerna.biz/forum [Prawdopodobne jednostki/dodatki do Heroes VI]*. ~ Przyznam, iż zabawy i opaprania wszystkiego w pobliżu doprowadza mnie do pasji – ale opłaca się. Włosy rzeczywiście zyskują. *www.laboratoriumurody.pl [post, 13.04.2007]*.

opapraný przym. ‘pobrudzony; pomazany; zanieczyszczony’: Doceni ją bez wątpienia każda mama, która nie raz musiała już zbierać z podłogi rozsypane chrupki lub wycierać opapraną budyniem sofę. *jejkuchnia.pl [Gyro Bowl – nawet Twoje dziecko nie da jej rady, 18.06.2010]*.

opara rzecz. ‘alkohol’. SA, 156. *Z gwary polnańskiej.

opaparchać czas. ‘skrytykować; obmówić’: Mam nadzieję, że znasz jakieś fajne sztuczki i umiesz kogoś opaparchać jak sobie zasłuży. Miałabym kilku kandydatów. *wydaje.pl [Czarownica]*.

opaparchać się czas. ‘ożenić się’. SGS, 170.

opaparchaony przym. ‘pokryty wysypką, trądzikiem’: zawsze przyczyną trądziku jest zła dieta, to przede wszystkim hormony. [...] a ja

mam cały ryj opaparchaony i jestem z nim happy [...]. *dojrzewamy.pl [forum dyskusyjne, N: ~pth 07.12.2009]*.

o pardon / o pardon! [wym.: o parda] *wykrz. / oper.met.* ‘przepraszam; sygnał nadawcy, że się pomylił lub specjalnie użył niewłaściwego określenia’: Nie dotyczy to tylko pedałów, ale też czarnych, o pardon, kolorowych, feministki etc. *wiadomosci.onet.pl [forum dyskusyjne, N: ~okok; komentarz do: „T jak teatr, S jak serial. Rozmowa z Jackiem Poniedziałkiem”, 04.03.2009]*. ~ Bidulka z tej Haji (o pardon) Kaji. Nie mogła się zdecydować? *muzyka.interia.pl [forum dyskusyjne, N: ~jałowcówka 30.10.2011]*. ~ Kilka słówek-mówek / Urodziłam się w kieleckim – o pardon – w świętokrzyskim, dzieciństwo i wczesną młodość (bo młodość ma różne etapy i zależy od siły ducha) spędziłam w podkarpackim. *cba.pl [post]*. ~ O tym, że pan... (o pardon) Jego Wysokość książę William i pan... (o pardon) sir David Beckham (choć niektórzy mówią o nim „król”) są w bliskiej komitywie wiadomo od dawna. *www.fakt.pl [komentarz do zdjęcia, 10.07.2011]*. ~ Po wizycie u fryzjera, o pardon!...fryzjerki. *blog-nawiedzonego.blogspot.com [blog, 28.01.2011]*. *Z języka francuskiego.

oparty o bufet przym. ‘załatwiony protekcyjnie przy poczęstunku’: śląsk górą. będzie sprawa oparta o BUFET!!!! brawo warszawiaki. *www.tvn24.pl [forum, 22.11.2010]*. ~ Czy ktoz z szanownych grupowiczow z Gliwic udostępnił by mi na weekend programator 89c52 i 89c2051 ??? Sprawa będzie oparta o bufet. *www.digipedia.pl [Usenet 28.09.2001]*.

oparzenie rzecz. ‘oblewanie ukropem w celu łatwiejszego usunięcia pierza lub włosów zabitych zwierząt’: Oparzenie i odszczeciniwanie. Teraz przychodzi kolej na obróbkę poubojową. Najpierw oparzenie, potem odszczeciniwanie i płukanie. NKJP [A. Filipowicz, *Świni droga ostatnia, GK 29.04.2004*]. ~ Gwarancją osiągnięcia jak najlepszego efektu skubania drobiu jest prawidłowo przeprowadzony proces oparzania. *www.toreuse.pl*.

oparzeniówka rzecz. ‘szpitalny oddział leczenia oparzeń’: Wczorajem Jaskiernia z bu-

kietem kwiatów odwiedził w siemianowickiej oparzeniówce opolską prokurator Wioletę Mataniak. [...]. Po trzech tygodniach do opolskiego szpitala wrócił ze szkolenia lekarz specjalista od chirurgii oparzeniowej. NKJP [D. Koźlenko, *Dwie ofiary, dwie walki*, „Ozon” 1/2005]. ~ Górników w „oparzeniówce” odwiedził wczoraj abp Damian Zimoń. NKJP [I. Cieśliski, *Dyrekcja kłamała*, *TŚ* 27.02.2003].

oparzyć / oparzać czas.

1. 'oblać (oblewać) ukropem w celu łatwiejszego usunięcia pierza lub włosów zabitych zwierząt, skóry, łuski z niektórych owoców itp.'. USJP, II 1264. ~ Oskubać i oczyścić indyka, oderznąć podrób, który trzeba oparzyć; można z niego zrobić wyborny rosół lub potrawę białą z ryżem. www.kucharz1935.republika.pl. ~ Wadą tego jest, że pióra i dutki tkwiące szczególnie silnie trzeba doskubać ręcznie, a puch i pałki trzeba niekiedy usuwać przy pomocy wosku. Natomiast w dużych rzeźniach trzeba, już choćby ze względu na wykorzystanie siły roboczej, oparzać drób w temp około 65°C. drobiarstwo.plastida.pl.

2. 'sparzyć wrzątkiem w celu zabicia bakterii': Jeśli zaś idzie o kiełbasę to na wyjazdy kupuję Krakowską suchą. Wytrzymuje tydzień spokojnie. potem trzeba oparzać. nkjp.uni.lodz.pl.

opaseczka rzecz. 'emfatycznie: (mała) opaska': NOWA BIAŁA WELUROWA OPASECZKA DLA MAŁEJ MODNISI. [www.mojeuciuchy.pl](http://www.mojeuciuchy.pl/oferta_handlowa) [oferta handlowa, 08.12.2011]. ~ Opaseczka i zwykła / I wreszcie nastąpił ten cudowny moment, że paczka z biżu poszła w świat, prezenty zrobione, kupione i w trakcie dostarczania a ja mogę zająć się robieniem już tylko dla przyjemności :) Dzisiaj delikatna opaseczka dla młodej dziewczynki. Miała być w niebieskościach i wahałam się czy dodać biel czy delikatny brąz. koralikibeaty.blogspot.com [blog, 13.12.2011; N: K]. ~ Opaseczka dla dzidzi – szydełkowa. Pomocy Jestem tu nowa. Proszę o pomoc w rozgryzieniu wzoru na opasce tak krok po kroku, bo nie jestem jeszcze zbyt mocna w szydełkowaniu, a tak chciałabym zrobić taką opaseczkę: mam tylko link do strony z opaską. chodzi o tę pierwszą z lewej i drugie ujęcie na samym dole w ozdobnej ramce. Czy ktoś mi pomoże? Bardzo proszę. Nie pisząca la-

dy ;) [picasaweb.google.com \[forum dyskusyjne, japoneczka01, Tarnów, 11.02.2011\]](http://picasaweb.google.com/forum_dyskusyjne_japoneczka01).

opasiuch rzecz. 'z dezaprobatą o kimś mającym sporą nadwagę, nadmiernie korpu-lentnym, otyłym': Kalisz kiedy on pracuje? Lata po telewizjach aby do kamery a moim zdaniem schować się paskudny opasiuch. www.tvn24.pl [forum dyskusyjne, ~lala 21.11.2007]. ~ to tak jak ktos strusia w dupe kopnie, a on udaje ze nie poczul bo glowe ma w piasku i nie widzial. Jojo, staczasz sie ty okragly opasiuchu! forum.gazeta.pl [Re: ty moskovitch 31.03.2004].

opaska rzecz. 'z aprobatą o wysportowanym chłopaku, mężczyźnie': – Jaki jest Twój typ chłopa? – Coś w stylu opaski. www.miejski.pl. *Od opaski wchłaniającej pot, noszonej przez sportowców podczas treningów, zawodów.

opaskudzić czas. 'pobrudzić; zanieczyścić': W ostatnim odcinku jak robił jajecznicę w domu Ani, jak opaskudził całą kuchenkę i te jego miny...sikałam...cudny jest! kropkagalopka. blogspot.com [19.04.2012]. ~ Czy się godzi dopuścić do tego, żeby jeden pingwin > (znaczy się – nielot) całą piramidę Heopsa (!) opaskudził? www.tvn24.pl [forum]. ~ Potem powiesz dziecku, że zaszła w ciążę na moście, bo twój facet miał przedwczesny wytrysk, do tego opaskudził ci koszulkę! Bandyta jeden ... www.samosia.pl [forum, 21.05.2011].

opasły przym.

1. 'gruby; tłusty; pełny': Co Bóg złączył, niechaj człowiek nie rozłącza – mówi opasły ksiądz i macha rękoma, by podkreślić wagę złączenia przez Boga Kaśki z puciołowatym wypłochem w gajerku, stojącym obok niej na patykowatych nogach. Czerw. P, 189 [powieść, Mn., Tpr.; N: M II, ur. w 1972: ponad 30, w., dziennikarz, pisarz, Warszawa]. ~ Pan Walendziak, patentowany psuja, gdziekolwiek ostatnio pokazywał swoją przedwcześnie opasłą gębusię, ze sztubacką emfazą zaczynał i kończył zdaniem [...]. DZZ 18650/2001, 8 [artykuł, Mn., Tr.; N: M (K. Kutz)]. 2. 'mający dużą objętość, wielkość; obszerny': Opasłe tomisko, które z czystym sercem polecam wszystkim nawet najsztubtelniejszym estetom, zawiera także 386 przepisów kucharskich. *Polityka* 6/2002 [komentarz o książce *Culinaria*].

Italia, Mn., Tr.] ~ Nie ruszała się nigdzie bez opasłego dziennika, który Gerard stale usiłował jej gwizdnąć. Pol. R, 283 [*autobiografia, Mn., Tr.; N: M III, reżyser; o aktorze*]. ~ Nie potrafi poruszać się pośród zbioru artykułów w kodeksie cywilnym, którego opasłą książkę kupiła w kiosku dla prawników. NKJP [*W.M. Korczyńska, Wróc..., 2001*]. ~ Pan domu wrócił w oznaczonym czasie zdezelowaną syrenką, żona podała kawę, a on wyciągnął dość opasłą teczkę z nieźle uporządkowanymi dokumentami. NKJP [*M. Pinkwart, Dziewczyna z Ipanemy, 2003*].

3. 'nadmierne rozbudowany': tak trzymać narzeczcie ktoś załatwi tą opasłą szpitalną biurokrację, zamiast bezustannie walić podatników po kieszeni. Onet.pl [*forum dyskusyjne, ~tomek 08.01.2008*].

opasły rzecz. 'penis'. SSP, 155.

opasówka rzecz.

1. 'droga okrążająca jakiś obiekt': Droga (opasówka) będzie poszerzona do 12m. Planowana droga o szer. 12m wzdłuż granicy strefy przemysłowej (za działką o której mowa). www.lokum.pl. ~ Działka pod przemysł nieuciążliwy (kierunek do W-wy) front 65m, głębokość 29m. Droga (opasówka) będzie poszerzona do 12m. ofertymieszkan.pl. ~ Dom z zewnątrz oświetlony halogenami, podjazd, opasówka, wejście do domu wyłożone kostką, automatyczna brama wjazdowa [...]. yp.pl/ogloszenia.

2. 'bydło hodowane na mięso': sprzedam byczki 300-350kg. Sprzedam byczki opasówka [...]. www.olx.pl. ~ Cielaki + Opasówka + Byki Rzeźne i sezonowo Owce :). wagaciezka.com [*forum transportu drogowego, 19.03.2012*]. ~ Opasówka. Byczki opasowe krzyżówki z rasami mięsnymi limousine, charolaise, simentaler, blu belgian, 50 i 75 %, w wagach 250-350 kg. Cena do uzgodnienia [...].www.iagro.pl [*Bydło – ogłoszenia rolnicze: sprzedam, kupię*]. ~ Jest to główne źródło dochodu jego gospodarstwa i tym trudni się już kilka lat. Opasówka na mięso liczy 20 sztuk [...]. 1.5.kulisy.net [*Bydło mięsne w Tądlach, 08.05.2012*].

opasunia rzecz. 'emfatycznie: opaska': METKI: opasunia – h&m OPIS: kupiłam opasunie 2 lata temu i wreszcie się przydała xd. stylolio.pl [*forum dyskusyjne, KitiKat 19.02.2010*].

opasć czas. 'usiąść z impetem, ciężko': Walser opadł na sofę, zwalając nie tylko śliską piramidę jedwabnej bielizny, ale także ukryty pod nią stos programów i gazet. Car. W, 56 [*powieść, Mn., Tr.*]. ~ [...] przed Mockiem zatrzymała się stara i połatana buda. Pijak ruszył z kopyta, lecz Mock był bliżej. Rzucił boyowi pięćdziesięciofenigówkę i opadł na siedzenie, omal nie miażdżąc jakiejś kruchej ludzkiej istoty. NKJP [*M. Krajewski, Koniec świata w Breslau, 2003*]. ~ Jak podcięta, Nell Bellamy opadła na krzesło pod oknem. Hiaas. S, 155 [*powieść, Mn., Tr.*].

opasć / opadać z sił czas. 'osłabnąć; tracić siły': – O, kurwa... – wystękałem i do reszty opadłem z sił. NKJP [*J. Głębski, Kuracja, 1998*]. ~ Nie bałam się potępienia, opadłam zupełnie z sił i uleciała ze mnie pamięć. NKJP [*J. Bocheński, Tabu, 1965*]. ~ Niekiedy to tak się rozochoci, że nic dla niego święte i napaskudzi ile sie da, a biedna Dyżurna musi wszystko uprzątnąć i opada z sił. NKJP [*Ch. Skrzyposzek, Wolna Trybuna, 1999*].

opasłuch rzecz. 'człowiek tęgi, gruby; tłusciuch, grubas'. SJPD, XI 352. ~ „Satyr – opasłuch.” – fakty.interia.pl [*komentarz, ~wańka wstańka, 07.2011*]. ~ Rzetelne zbadanie tej sprawy może się wydać bardzo ciekawe. J. Kaczyńskiego i Z. Ziobrę niech opasłuch pocałuje, a „gdzie panie majster?” fakty. interia.pl [*komentarz, 26.07.2011*].

opatówka rzecz. 'dom przełożonego klasztoru, opata': Wraz z powtórnyim pochowaniem cystersów dokonano poświęcenia odrestaurowanych części kościoła Św. Floriana i tzw. „opatówki” – dworku należącego w przeszłości do przełożonego klasztoru. NKJP [*Spoczynek w krypcie, „Super Nowości” 24.11.1998*]. ~ Rozmawiamy w XVI-wiecznej opatówce, zbudowanej, gdy król ustanowił tytuł opata komendatoryjnego. Zostawał nim jakiś szlachcic, który często nigdy nawet nie był w klasztorze. NKJP [*A. Ferens, Tu człowiek chodzi ostrożniej, GW 05.06.1998*].

opatrunczek rzecz. 'emfatycznie: opatrunczek': może komuś opatrunczek.....????? www.garnek.pl [26.05.2010]. ~ Moja sunia ma problem z łapkami za pierwszym razem była tylnia

lewa na początku od razu podejrzenie dysplazmy, lecz po zrobieniu zdjęcia okazało się że jest skręcenie opatrunczek został założony na tydzień i było oki wszystko normalnie biegła. www.forum.molosy.pl [forum, Rybka-Ka 29.01.2008]. ~ W środę wizyta w szpitalu na pogotowiu, bo Ka podczas sprzątanía zrobił sobie coś z brodkowym palcem u stopy. Okazało się, że palec jest mocno stłuczony. A już się śmiałam, że będzie jakiś opatrunczek, jakaś szyna, czy coś. otro.blox.pl [makosiak 21.05.2011].

opatrzenie rzecz. 'znudzenie wskutek częstego oglądania': Gry – Syndrom opatrzenia? www.frazpc.pl [22.06.2004].

opatrzenie się rzecz. 'utrata atrakcyjności czegoś wskutek częstego używania, oglądania; spowszednienie': Nosić jakieś ubranie aż do opatrzenia się [...]. krzyzowka.net [definicja krzyżówkowa].

opatrzony przym. 'taki, który był dobrze znany, często oglądany i spowszedniał': Losy ludzkie brane do kupy odmieniały rzeczy dobrze znane, opatrzone, miasto wyglądało zupełnie inaczej, nawet powietrze nad nim było jakby bardziej przepalone, z ostrzejszym zapachem kwasu, który i żelazo w końcu przeżera. NKJP [I. Newerly, *Pamiętnik z Celulozy*, 1973].

opatrzyć się czas. 'spowszednieć; znudzić się; stracić atrakcyjność (przez częste oglądanie, kontakt z kimś / czymś)': Tusk to zmutowany Marcinkiewicz, tyle że Marcinkiewicz tańczył, śpiewał i haftował, a Tusk gra w piłkę. Za mało na premiera. Opatrzył się, pogubił, przestał być wiarygodny. fakty.web-portals.pl. ~ „Sex-shop” to przykład skrajny, choć sama nazwa opatrzyła się i ojczyźnianej konkurencji łatwo nie pójdzie. SŁ 1941, 25.10.1996 [felieton, Mn., Tr.; o konkursie na zastępowanie wyrazów obcych polskimi]. ~ Małżeństwa, dzieci, rodziny stale eksploatowane przez specjalistów od marketingu jako konsumenckie grupy docelowe już się nieco opatrzyły, rynek potrzebował świeżej krwi. *Polityka* 42/2006, 6 [reportaż, Mn., Tr.; N: K (K. Lubelska)].

opatulanie rzecz. 'okrywanie; owijanie czymś dla ochrony przed zimnem, deszczem itp.':

Uważam, iż prawie wszystkim dzieciom służy opatulanie, pod warunkiem iż jest to robione odpowiednio. www.esprit.com.pl [artykuł]. ~ przymusowe opatulanie w meczecie. fotojournaler.net [podpis pod zdjęciem]. ~ Również w ambasadzie nauczyła się francuskiego sposobu ślania łóżek. Zamiast kołdry – opatulania materaca prześcieradłem i kocami. Uwielbiała to. W tym ruchu opatulania wyrażała się cała jej opiekuńczość. [...] W opatulaniu wyrażał się cały jej charakter. Chądz. N, 131–132 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr.].

opatulanie się rzecz. 'okrywanie się; owijanie się czymś dla ochrony przed zimnem, deszczem itp.': Gość z innej planety. Tak o nim nieraz mówiono. Był po prostu inny. Jego dziwne zwyczaje, takie jak opatulanie się płaszczem nawet w upał, granie tylko na niskim krzeselku zbudowanym dlań przez ojca, hipochondria i lekomania czy skłonność do odgrywania różnych ról, wielokrotnie stawały się sensacyjną pożywką dla mediów. *Polityka* 39/2007, 70 [artykuł, Mn., Tr.].

opatulancko rzecz. 'emfaticznie: opatulanie': opatulanko po kąpieli, do kąpieli dogrzewanie, okna pozamykane jak dziecko w pokoju, i cieplusio ubrane a ja w krótkim rękawku :- /...grrr.dyskusje.we-dwoje.pl [Re: Temperatura w pokoju 26 st – czy otwierać okno przy dziecku? 25.05.2007].

opatulenie rzecz. 'otulenie; owinięcie; okrycie': Łączenia robi ze ścięgien lub skóry wielbłądziej, wyrabia także owczy wojłok – do przykrycia i opatulenia całosci. Jurtę składa się w godzinę, a transport – konie, wielbłądy i jaki – przybiega na skinienie ręki. NKJP [M. Ostrowski, R. Ostrowski, *Mongolia zwierząt, ludzi i bogów*, *Polityka* 20.09.2008].

opatulić / opatulać czas. 'osłonić (osłaniać), okryć (okrywać), owinać (owijać) kogoś, coś dla ochrony przed zimnem, deszczem itp.; otulić (otulać)': USJP, II 1266. ~ Owinał butelkę podwójną warstwą tektury falistej, opatulił drewnianymi wiórkami woliny, potem owinał jeszcze raz tekturą falistą, obwiązał sznurkiem. NKJP [L. Pawlik, *Ankara*, 1998]. ~ Ziuta opatuliła Mariuszka chustką, zawiązała w wę-

zeł pod brodą. NKJP [J. Krzysztoń, *Wielbłąd na stepie*, 1998]. ~ Opatuliwszy twarz – lodowaty podmuch groził odmrożeniem – podjęto marsz ku przełęcz. NKJP [S. Zieliński, *W stronę Pysznęj*, 2008]. ~ Justyna opatula małą w becik. NKJP [S. Józwiak, *Baranów, woj. kaliskie, Rodzić po ludzku*, GW 30.07.1994].

opatulić się / opatulać się czas. ‘osłonić (osłaniać), okryć (okrywać), owinać (owijać) czymś samego siebie dla ochrony przed zimnem, deszczem itp.; otulić się (otulać się)’. USJP, II 1266. ~ Poszedł więc po płaszcz, opatulił się kilkoma szalami i tak zabezpieczony przed chłodem dołączył do pani Helen Abernethie, ścinającej na tarasie późne róże. www.infogry.czeladz.pl. ~ Westchnęła głęboko, opatuliła się ciasniej płaszczem i zaczęła rozglądać po izbie. NKJP [I. Surmiak, *Talizman złotego smoka*, 2002]. ~ Wariaci opatulają się kocami i zawojami, trzęsą się gliniarze objuczeni latarkami, kajdankami i rewolwerową bronią krótką, u Toma bufetowy po raz setny przeciera kontuar. Siem. N, 127 [powieść, *Mn., Tr.; o nocy w Nowym Jorku*]. ~ Pod łóżkiem stały chłodzące balie z lodem. Aby zupełnie nie zamarnąć, na noc opatulała się samią skórą. uroda.onet.pl [artykuł: *Sekrety najpiękniejszych*]. ~ Wiatr znad Kanady mrozi gałki oczne i dlatego zamiast podnosić wzrok na kopułę biblioteki głównej, tej bez książek, lepiej nos zwrócić ku ziemi, opatulić się kołnierzem cienkiej kurtki i jeszcze raz prędko sprawdzić, czy nikt nie chowa się za załomem wielkichampusowych schodów albo wśród wątych tujek za kaplicą Świętego Pawła. NKJP [P. Siemion, *Niskie Łąki*, 2000].

opatulony przym. ‘otulony; owinięty; grubo ubrany’: Wyszedł w poniedziałek rano, pierwszy raz w życiu, bez brata, opatulony w szalik i czapkę wełnianą [...]. Zient. D, 20 [powieść, *Mn., Tr.*]. ~ Siedzę na łóżku pod otwartym oknem opatulona ciepłym kocem i piszę gwizdząc na starych, którzy myślą, że robię matnę. NB, 205-206 [pamiętnik, *Mn., Tr.; N: K I, uczen-nica liceum, Zakopane*]. ~ Nowak przypomniał sobie widzianego nieraz bezdomnego opatulonego w kilka kapot, siedzącego ze swymi torbami w pobliżu automatów biletowych. NKJP [T. Konatkowski, *Przystanek Śmierć*, 2007].

~ Opatuleni pelerynami siedzieli od rana do wieczora na kortach, kosztując każdą minutę tenisa. NKJP [R. Błoński, J. Bińczyk, *Tenis. Po turnieju na Wimbledonie*, GW 09.07.1997].

opatyczenie rzecz. ‘zruganie; skarcenie; zwymyślanie’: Albo się nauczysz, albo będziesz zbierał ujemne fraży i opatyczenia od kolegów z drużyny. I tak ma być. warrior.pl/forum [09.08.2009].

opatyczny przym. ‘zrugany; skarcony; zwymyślany’: Panowie więcej kultury... – O co chodzi miało być równouprawnienie – jest równouprawnienie – na zachodzie jeszcze zostałby opatyczny za seksistowskie zagrywki [...]. milogotek5510.blog.pl [13.03.2012].

opatyczyć czas. ‘zrugać; skarcić; zwymyślać’: – Odczep się pan od tego człowieka – zwróciłem się ze złością do majstra. – Co się pan do niego tak przytratał? Czy dlatego pan taki kozak, że on na służbie i nie może pana opatyczyć? Grzes. B, 58 [powieść, *D, Tpr.; N: M II, zaw., robotnik, Warszawa Czerniaków; O: M, majster; U: M, kelner; Ind., Nof., N<O; w restauracji*]. ~ A u nas Bufetowa nie chciała nawet w sukience. I ją za to Blumsztajn opatyczył. forum.gazeta.pl [Re: *Ten pan w kwiecistej sukience – to burmistrz*, 07.08.2010]. ~ I tak, u nas tuskowe umpalumpasy co i raz epatują czytelników, widzów i słuchaczy opowieściami zza kulis, o tym, jak to na przykład premier opatyczył ministra [...]. banjol.bplaced.net.

opchać / opychać czas.

1. ‘nakarmić zbyt obficie, dać komuś zbyt wiele do jedzenia’. PSWP 26, 313. ~ Marta później opchała mnie tortem, rafaello, drinem i nie wiem czym jeszcze. www.photoblog.pl [25.12.2010]. ~ Buziaczki dla Ewusi, która ma dzisiaj urodziny i z tej okazji opchała mnie i dziouszki pizzą, przez co jestem jakieś 5 kilo grubsza. www.photoblog.pl [anncik 29.06.2008]. ~ Twoja może nie być lepsza, codziennie opychać dziecko słodyczami, wciskać tłuste obiady, pozwalać cały czas oglądać telewizję (bo przecież ona wychowała już kilkoro dzieci i żyją). www.papilot.pl [forum dyskusyjne].

2. ‘napęlić’: Zgodnie z relacją matki dziewczynki lekarz po rozmowie z dzieckiem... .. (bo

tatuś był lekarzem) i myślą tylko jak opchać sobie kieszenie a pacjenta mają gdzieś. wiadomosci.onet.pl [Szpital odmówił pomocy dziecku ukąszonemu przez żmiję].

opchać się / opychać się czas. 'zjeść zbyt wiele, najeść się ponad miarę'. PSWP 26, 314. ~ Niepotrzebnie się tak opchałam. Żle mi się będzie tańczyło. Pauk. MG, 63 [powieść, D, Tp.; N: K II, studentka na obozie wędrownym, dśl., miasto; O: grupa studencka; Ind., Nof., N-O; w barze mlecznym]. ~ Tak też się stało, tymczasem Krzyśka zaczęło coś „dreńczyć” w żołądku bo opchał się chipsami, na szczęście jednak nie wyrzygał a ja spokojnie dopiłem Fasberga [...]. fasberg.blog.onet.pl. ~ Kilka dni temu do dziennikarzy uśmiechnęło się szczęście, bo jakiś dzieciak opchał się muchomorów sromotnikowych i to jest hit! mariusz.waszak.pl/blog [21.02.2011]. ~ Tadek tylko zaśmiał się nad pustymi garnkami – opchał się mlekiem, chlebem i serem. Brosz. DR, I 204 [powieść, Mn., Tpr.; N: M IV, ur. w 1900, linotypista, emeryt, Warszawa]. ~ Czy moje dzieci będą mówiły po hiszpańsku? I opychały się tortillami? Stein T, 182 [powieść, Mn., Tpr.; N: M II, fatszerz obrazów, pochodzi z Francji]. ~ Przesiadывała wtedy w swoim pokoju, czytając podręczniki prawa i kobiece pisma, popijając przy tym herbatę z cytryną i opychając się świeżymi ciasteczkami. Stein T, 53 [powieść, Mn., Tpr.; N: M II, fatszerz obrazów, pochodzi z Francji].

opchać się jak bąk czas. 'żartobliwie: zjeść dużo; przejeść się': jakiś czas minął, Ola się opchała jak bąk [...]. www.forum.e-mama.pl [11.02.2009]. ~ Isabelle opchała się pierogami jak bąk. Nie sądziłam, że dziecko może aż tyle zjeść. babiszon.blog.onet.pl [15.09.2011]. ~ Opchał się jak bąk – a jaki potem dobry humor dostał!!! www.forum.e-mama.pl. ~ [...] staram się jeść coś zapychającego np. ryż na ten najbliższy posiłek i opchać się jak bąk warzywami – trochę pomaga [...]. forum.montignac.com.pl [forum dyskusyjne, Napady głodu, 24.04.2005].

opchanie rzecz.

1. 'przekarmienie kogoś, danie komuś zbyt wiele jedzenia [zjedzenie zbyt wiele]'. PSWP 26, 314. ~ Jedz ich tyle, ile tylko chcesz, tzn.

oczywiście do syta, ale nie do opchania. Świetnym wyborem będą drób i ryby. www.mens-health.pl [Cukrzyca: słodkie życie bez cukru, 10.02.2011].

2. 'sprzedaż': A ja bym AMD za darmo nie wziął, chyba że na opchanie dalej:>. www.lameriada.com/pl [Re: AMD kontra Intel pozamiatane!!! 21.06.2007]. ~ Rozumiem, że nie chodzi ci absolutnie o opchanie albumów z twoimi kawalkami na półkach sklepowych? :]. www.rapstrefa.pl [forum dyskusyjne, Jak wydać płytę? 13.01.2011]. ~ Coś chyba od dołotu zimnego powietrza albo coś? Podpowiedźcie i z tym halogenem jak ktoś ma na opchanie niech da znać. www.accordklubpolska.pl [Forum Honda Accord Klub Polska].

opchanie się rzecz. 'przejedzenie się, najeżenie się ponad miarę'. PSWP 26, 314. ~ Gorzej gdy ktoś to urozmaicenie traktuje jako meritum i opchanie się na free słodyczami i kanapkami staje się jedynym celem pobytu... www.swiadomamama.pl [VI spotkanie kateringowe, 15.04.2011]. ~ Za wczorajsze opchanie się słodyczami powinnam nic nie jeść dzisiaj. Ale to i tak by dało. Trzeba 'to' kontynuować. I unikać takich sytuacji. electricdream.blog.onet.pl [Marzenia, by schudnąć]. ~ obudziłam się ze straszną chęcią na opchanie się czekoladą ;3 haha, dobre. stanęłam wcześniej na wadze i nie mogłam uwierzyć: 0,1 więcej! www.photoblog.pl [05.2011]. ~ Po 'opchaniu się' jedzeniem gorzej słyszysz. www.facebook.com.

opchnąć / opchać / opychać czas.

1. 'sprzedać (nielegalnie); ulokować gdzieś w celu sprzedaży': Ostatnio opchnąłem komplet sztuców za cztery kafe, a wiesz, na ile mi starczyło? Na dwa dni! Sok. G, 49 [powieść, D, Tp.; N: M II, narkoman, Warszawa; O: M, 24, śr., nie pracuje, eksstudent, narkoman, Warszawa Saska Kępa; Ind., Nof., N-O; na ulicy]. ~ Mój kumpel opchnął w desie obraz za 30 tysięcy. Do dzisiaj jego starszuskowie się nie połapali, a on puścił to w miesiąc. Naw. S, 12–13 [reportaż, D, Tp.; N: M II, uczeń, miasto; O: M reporter; Ind., Nof., N-O]. ~ Przy odrobinie szczęścia mogłem tu spotkać starego kumpla, który właśnie opchnął jakiś artykuł, sprzedał obraz lub wygrał na wyścigach. Stein T, 10 [po-

wieść, Mn., Tpr.; N: M II, *fatszerz obrazów, pochodzi z Francji*]. ~ Jeśli opchnę twoje bohomyzy, dostaniesz resztę. Stein T, 188 [*powieść, D, Tp.; N: M, pośrednik, USA; O: M II, fatszerz obrazów, pochodzi z Francji; Ind., Nof., N-O; w hotelu*]. ~ Właśnie kończą mi się złotówki i w przyszłym tygodniu chętnie opchnąłbym trzy lub cztery setki – zaryzykował Stępień. Wojt P, 141 [*powieść, D, Tp.; N: M*]. ~ Ja jeszcze skoczę na jarmark opchnąć drugą walizkę i będę fajrant. Piet. N, 95 [*opowiadanie, D, Tp.; N: K, handlarka, miasto; O: K, organizatorka widowni, miasto; O: K IV, tancerka, miasto; Ind., Nof., N-O; w kawiarni*]. ~ Na temat Simone Weil i Camusa się nie wypowiadały, tylko po prostu książki opchnęły. Gied. L, 592 [*list; N: J. Giedroyc; O: A. Bobkowski*]. ~ Wiem coś o tym, bo za namową znanego pana Jézora próbowałem buchnąć ojcu medal z Marszałkiem i opchnąć go na perskim jarmarku. Ab. P, 265 [*sluchowisko radiowe, D, Tp.; N: M III, sr., technik łącznościowiec, typ gawędziarza, Gdańsk-Wrzeszcz, od 1982 emigrant w Kanadzie; O: M, pisarz; Ind., Nof., N-O; lata osiemdziesiąte, w Toronto*]. ~ Głogówek: Opchał 2 kg marychy i tyle samo amfy. posasiedzku.pl [„Tygodnik Prudnicki”]. ~ Twoja przeglądarka nie obsługuje ramek pływających. ~ Ja podejrzewam, że może nawet ktoś zanim mi opchał miśka, wyciągnął te żarówki bo były na gniazdach ślady, że coś tam było... coltmania.pl [forum, Hel 06.06.2012]. ~ [...] nie różni się od nowego TB. Grin Ciekawe czy ich nowy projektant też dla Awa Shimy pracuje? Shock A może na lewo projekt opchał? www.bigcarp.pl [forum dyskusyjne, Awa-Shima 22.01.2008]. ~ Jak był czas albo jakieś ekstrazapotrzebowanie, to pożyczaliśmy od ludzi sprzęt, ukrećaliśmy trochę, wynosiliśmy magnetofony i urobek z mieszkania, ja gdzieś jechałem, opychałem wszystko (albo nie wszystko), kupowaliśmy następne albo węszyliśmy, gdzie je kupić – bo nie zawsze były... Kelus B, 170 [*wywiad-rzeka, D, Tp.; N: M III, dr socjologii, poeta, piosenkarz, Warszawa; O: M, w., redaktor; Og., Of., N-O*].

2. ‘zjeść coś’. SPP, 48. ~ Zjadłbym konia z kopytami. Bez różnicy, gdzie i z kim. [...] – Pospieszmy się jednak, żeby nie opchnęli, co najlepsze – naglił Mak. Ostrow. W, 225 [*książka wspomnieniowa, D, Tp.; N i O: M, powstańcy na placówce, Warszawa*].

opchnięcie rzecz. ‘sprzedaż’: mimo że pylon mam na opchnięcie ZIEMSKI kryształ siły ognia poziom 6., Jakoś tak głupio wyszło, że wszedł w ramach eksperymentu w moje posiadanie. forum.genosis.pl. ~ Opchnięcie drogiego kamienia na początku gry. www.elder-scrolls.phx.pl [forum dyskusyjne, Morrowind 11.08.2007].

opchnięty przym. ‘sprzedany (nielegalnie)’: Potem – zerk! Na kotarę aksamitną i w reporterską torbę, pustą – po opchniętych dziś z rana w fotograficznym komisie: „Leice”, „Kodaku” i komplecie dodatkowej optyki (na lewo, dla pewności, nie na kwit) [...]. Barg. S, 246 [*powieść, Mn., Tr.*]. ~ Stadion narodowy opchnięty za trzydzieści srebrników. piotrborkowski. natemat.pl. ~ Nie ma truchła – znaczy, że dzieciak żyje i został opchnięty za kasę, której część dostał R. za wzięcie udziału w przedstawieniu. wiadomosci.wp.pl [komentarz]. ~ Zdążyła rozwalić: ciężki przemysł (stocznie i huty), wojsko, służbę zdrowia, nasze bogactwa naturalne (gaz łupkowy opchnięty za 19% wartości) [...]. www.sfora.pl [15.07.2011].

opcja rzecz.

1. ‘wybór; możliwość; zgoda na coś’: Kiedyś połowę piosenek śpiewałam o Bogu i do Boga. Często o tym mówiłam. Teraz nie ma opcji. Polityka 17/18 2012, 38 [*wywiad; N: K II, piosenkarka; O: M, dziennikarz*]. ~ Kolego smadampega, nie kombinuj w ten sposób, bo przy kolizyce jak ubezpieczyciel zrobi oględzinki twojej furki to zrobi wielkie oczy, a później ty zrobisz wielkie oczy jak ci kasioriki nie wypłacą, bez urazy ale z taka przeróbka to do Pana „TEDE” z TVN-Turbo, jedyna opcja to podmianka u oponiarza. forum.omegaklub.eu [forum dyskusyjne, IMMORTAL32, Koszalin, 21.04.2010]. ~ wbijamy dziś do ciebie? – nie ma takiej opcji, starzy w domu. www.miejski.pl. ~ Idziemy jutro na bibę do Grubego? – Oo, niezła opcja. www.miejski.pl.

2. ‘grupa polityków; partia’: Trzeba się przystosować do warunków. W Polsce biznes działa tak, a nie inaczej i to niezależnie od tego, jaka opcja jest u władzy. Polityka 21/2012, 26 [*wywiad; N: K III, właścicielka przedsiębiorstwa, śl., miasto; O: dziennikarz*].

opcyjka rzecz. ‘emfatycznie, lekceważąco: opcja’: [...] a co to za opcyjka u mnie tego nie ma (teraz jestem w pracy i sprawdzam na piecowym kliencie). akumpresura.republika.pl [forum dyskusyjne, *Misieq* 30.05.2000]. ~ Mac’ka opcja jest tak chujowa, że zawiera w sobie dwa kolory (sam powiedział o Czarnym i białym). Maciek jest dziecinny i licytuje się, kto ma lepszą opcję, Maciek jest ciotą i nawet nie wie ile traci nie chcąc mi powiedzieć swojej opcyjki. moja opcja jest tak kozacka, że od dzisiaj, że gdyby Maciek, lub ktokolwiek z was ją usłyszał inaczej spojrzałby na robienie kupy. Jeśli byście chcieli tę opcyjkę kiedyś usłyszeć to dogadajcie się z TYM KTÓREGO IMIENIA NIE BĘDĘ WYMIENIAĆ (bo jest za dużym fletem) i powiedzcie mu, że chcecie być uświadomieni w sferze defekacji i byćście posiadli tę wielką moc Ja, mistrz zakonu muszę usłyszeć chujową opc[y]jkę Lamusa, żeby móc się z niego wyśmiewać po wsze czasy (czyli aż wszy Frajera zdobędą świat). wytoczyłem armaty. grono.net.pl [forum dyskusyjne, *Anonim* 22.02.2008].

opeer [wym.: opeer] rzecz. ‘żartobliwie: nagana; reprimenda; zruganie; zbesztanie’: Rozstając się, uchylił czapki i zawołał donośnie, przekrzykując gwar: – No, do widzenia, chłopcy! Ja muszę jeszcze do Rady po opeer. Ham. N, 148 [powieść, *D, Tp.; N: M III, nps., majster, miasto; O: podwładni N; Ind., Nof., N>O; w fa-bryce*]. ~ Założmy, że posługuje się takim słownictwem, jakiego użył Durczok, założmy, że wyniesienie filmu nie było zaplanowane i opeer zostałby pomiędzy swoimi – stół był upierdolony, nikt tego nie sprzątnął od paru dni, „skończyło się” [bo pewnie w wyniku wyniesienia filmu osoba odpowiedzialna poszła na dywanik wyżej] na opieprzeniu, a nie np. na skardze do dyrekcji, że X jest niekompetentny. NKJP [Usenet – pl.sci.psychologia; tytuł: *Re: nowa afera w TVN24, „cbnet” i in.* 19.02.2009].

opeerek / opeerka rzecz. ‘żartobliwie: bura; nagana’: Operka, pisz bo dostaniesz opeerka. operka-w-brukseli.blog.pl [komentarz, *maty* 30.09.2004]. ~ Dzięki @Kneissl za opeerkę. No, po prostu czerwiem się jak burak, ale wybac, ja jestem humanistą i o biocośtam niewiele wiem (choć córca studiuje na farmacji). Jestem jednak ambitny, doczytałem i możliwe, że

zmienię swój post. Ba, nawet na pewno zmienię, nie tylko post, bo nie chcę być czarną owcą w tak doskonałym towarzystwie. <serio>. www.skiforum.pl [forum dyskusyjne, *Alkohol na stoku, ten obcy* 20.10.2006]. ~ Witam Jak widzisz nieraz kubel zimnej wody na łeb czy tak zwana opeerka lub kop na rozruch pomaga. Poprzednim postem podniosłem Ci trochę adrenalinę i zaraz zacząłeś czytać ze zrozumieniem. www.modelarstwo.org.pl [forum dyskusyjne, *wojcio69, Śrem*, 26.01.2009]. ~ Nie wiedziałem za bardzo jak się za remanent portfolio zabrać (za dużo tam zdjęć było) i wszystko skasowałem, bo tak łatwiej ...No, ale „opeerka” od Mihaua i Wasze opinie przywróciły część zdjęć.. onephoto.net [forum dyskusyjne, *dzidek* 24.09.2006]. ~ taka ekstrapolacja wzrostu obrotów i zysków to kompletna bzdura.. pamiętam jak w latach 70.planowałem rozwój spółdzielczości w woj zielonogórskim.puściłem fantazję na ful i wyekstrapolowałem, że pod koniec lat 80.województwo będzie jedną wielką spółdzielnią [!]. Co najdziwniejsze centrala przyjeła, a ja nie dostałem nawet opeerki. manager.money.pl [Re: *Miliard z hazardu do budżetu, komentarz, joopsssjjjj* 05.10.2009]. ~ Jola moje kociątko po prostu obrażone. On się dobrze czuje i nie ma świadomości że to wszystko dla jego dobra...jutro będziemy znowu u weta, pewnie dostanę opeerki za to, że kiciuś podżera „normalną” karmę bo nie mogę go upilnować. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, *Ja-Ba* 05.10.2008].

opeleczek rzecz. ‘pieszczotliwie: samochód marki Opel’: bardzo ładny opeleczek, super alumki, pozdro. katalog.autocentrum.pl [opinia, *mariuszjagoda86,72*]. ~ ładniutki opeleczek całkiem m całkiem powodzenia w dalszych pracach i nowych pomysłów. www.mapet-tuning.com [forum, *marco_polo*, 30, *Śląsk*, 21.02.2006].

opelek rzecz. ‘żartobliwie (lekceważąco): samochód marki Opel’: Paznokiec u łapów i u nogów pomaluje lakiernym, papieruchy kopci... słyszane to rzeczy? ! ... a te dwie kury, co mi przejechała tym swoim zasranym opelkiem?! Odda co za nie?! Wiśn. M, 63 [powieść, *D, Tp.; N: K IV, wieś; O: grono domowników i sąsiadki N; Ind., Nof., N-O; w domu*]. ~ Podobają mi się

opelki kadetty, renaulty 4 i tym podobne. forum.oldtimery.com [forum dyskusyjne, grzegorz75, *Trójmiasto*, 11.07.2011]. ~ widze, że włoch – nie jest poobijany? i ile dostałeś za swoją, tak z ciekawości zapytam:) ładny opelek, nie powiem. www.ftb.booo.pl [forum, Krzysztof, Bydgoszcz, 20.08.2010].

openerek rzecz. ‘żartobliwie, pieszczotliwie: Open’er Festival’: Najlepszy openerek w mieście. Sami przyjaciele, superkoncerty, melanz jak sie patrzy do rana, wjazd 0zi!!! Możliwość zwiedzenia okolicznych atrakcji Odołańskiego Parku Krajobrazowego (dachy, opuszczone budynki, wieże, cementownie...) wystarczy sie zapuscic... ZAPRASZAM KONIECZNIE!!!! !!!!!!! wte.bloog.pl [PIP BIBa 27.06.2009]. ~ Na feriach mam zamiar odwiedzić mojego \$, w kwietniu czeka mnie wyjazd do Włoch na wymianę międzynarodową, a w lipcu aaaaaa! do Gdyni na mój ukochany openerek z tatkiem (wydawało mi się że może mi to przeszkadzać lub ograniczać, ale okazał się on doskonałym kompanem. delicate.mylog.pl/blog.

opera rzecz.

1. ‘przedstawienie, spektakl dramatu muzycznego’. SWJP, 685. ~ I to wszystko śpiewali, bo to opera, a w operze to się wszystko śpiewa, a nie mówi normalnie jak w życiu. NKJP [Ch. Skrzyposzek, *Wolna Trybuna*, 1999]. ~ Siedziałam w eleganckim, welwetowym fotelu, patrzyłam na łożę ze złoceniami i czułam się jak dama, ale opera wydała mi się idiotyczna w porównaniu ze zwyczajnym teatrem. NKJP [H. Grynberg, *Życie ideologiczne, osobiste, codzienne i artystyczne*, 1998]. ~ Ona w burzy oper i koncertów, w tekstach poetów i naukowców, w tragediach i komediach, w świętowaniu i codziennym trudzie. NKJP [M. Maliński ks., *Zamyślenia*, 1998].

2. ‘teatr muzyczny; zespół teatru muzycznego’: Liczyłam na to, że może zobaczę przedstawienie, ale to był poniedziałek i opera była nieczynna. NKJP [H. Grynberg, *Życie ideologiczne, osobiste, codzienne i artystyczne*, 1998]. ~ Wiadomość, że Zuza, jej koleżanka ze studium baletowego, została przyjęta do baletu przy operze, wywołała najpierw falę wściekłości, a później gwałtowne załamanie nerwowe i depre-

sję. NKJP [A. Zaniewski, *Król tanga*, 1997]. ~ Zdziwił się i zapytał, kogo szukam. – Przyjechałam z Kalisza, żeby tańczyć w operze – odpowiedziałam. NKJP [H. Grynberg, *Życie ideologiczne, osobiste, codzienne i artystyczne*, 1998]. 3. ‘budynek będący siedzibą teatru muzycznego’. SWJP, 685. ~ Z babcią z kolei chodziłem do opery. Antoni się w ogóle babcią nie zajmował, mój ojciec był ciągle w podróży, a babcia miała zarezerwowaną łożę w operze warszawskiej, i nie wypadało się jej pojawić bez mężczyzny. NKJP [J. Kumaniecka, *Saga rodu Stonimskich*, 2003]. ~ Pegaz na dachu opery wciąż stoi. Nie uleciał, ale wciąż jeszcze ma nadzieję, bo nie złożył skrzydeł. NKJP [K. Kofta, *Złodziejka pamięci*, 1998]. ~ Proponujemy przyjechać do Opery na około 30 min. przed przedstawieniem. www.operabaltycka.pl/pl.

4. ‘coś zabawnego, komicznego; śmieszny widok, scena itp.; widowisko (z odcieniem żartobliwym, ironicznym)’. SWJP, 685. ~ A on laził z nią po polach. Gdzie się dało i jak się dało. Prawie na oczach wszystkich. Chuć ich rozpie-rała, ale ja widziałem bliski koniec tej opery. NKJP [W. Dymny, *Opowiadania zwykłe*, 1997].

operacyjka rzecz. ‘emfatycznie, żartobliwie: krótka, niezbyt skomplikowana operacja; zabieg chirurgiczny’: W każdym razie tym razem „mała operacyjka”, bo „tylko” usunięcie gruczołów pod lewą pachą. Gied. L, 587 [list; N: A. Bobkowski; O: J. Giedroyc]. ~ Absolutnie nie ale zawsze jest wyjście – można mu zrobić operacyjkę i go przerobić na kobitkę. NKJP [www.forumowisko.pl; Mężczyźni poczujcie to co my, mateusz327].

opera mydlana rzecz. ‘serial telewizyjny o sentymentalnej, melodramatycznej treści; ciąg zdarzeń kojarzący się z takim serialem’: Przy okazji przypomniano jej długoletni proces o podział majątku z pochodzącą z Filipin mачochą, nową młodą żoną taty, byłą pokojówką, którą bezskutecznie oskarżała o jego otrucie. A także proces z ochroniarzem, który oskarżał ją o molestowanie seksualne. W sumie wyszła z tego opera mydlana, ale taka jest widać cena sławy. Polityka 9/2012, 11 [informacja, Mn., Tr.]. ~ To zawsze widać – powiedziałam i ruszyłem w stronę szerokich schodów, które

z całą pewnością nie raziłyby w willi milionera z amerykańskiej opery mydlanej. NKJP [*M. Bielecki, Dziewuczyna z Banku Prowincjonalnego S.A., 1997*]. ~ Serial, który obejrzało ponad 15 proc. widzów, nie tylko dogonił ale i wyprzedził w rankingach najpopularniejsze opery mydlane. Wynik imponujący, tym bardziej, że serial wiernie oddawał klimaty Dostojewskiego [...]. *Polityka* 42/2005, 74 [*artykuł, Mn., Tr.*].

operatywka rzecz.

1. 'krótka odprawa, narada robocza na temat aktualnych zagadnień produkcyjnych, organizacyjnych i in. danego zakładu pracy'. SJPd, XI 352. ~ JAK JESTEŚ Z DANEGO TEMATU CIEMNY, PIERWSZĄ RZECZ JAKĄ NALEŻY ZROBIĆ TO ZWOŁAĆ NARADĘ.... i tu to się sprawdza.... w całej rozciągłości... zawsze można zważyć winę na innych... to oni, naczelnicy... co to za burmistrz, co musi codziennie mieć „operatywkę”... wielka strata czasu dla naczelników, którzy mogliby wtedy coś zrobić... czyli nadal samorządowa władza bawi się i nic nie robi. *tychy.naszemiasto.pl [komentarz do artykułu]*. 2. 'prezerwatywa'. SSP, 155.

operatywnie przyst. 'w sposób wykazujący sprawność, skuteczność, energiczność, efektywność'. PSWP 26, 320. ~ Przejście z produkcji prototypów na produkcję seryjną musi być poprzedzone próbami i co najmniej roczną kontrolowaną eksploatacją z operatywnie wprowadzanymi ulepszeniami. NKJP [(P), *Głos elektryków, Polityka* 20/1980].

operatywnik rzecz. 'oficer operacyjny (funkcjonariusz Służby Bezpieczeństwa)': „Spacer” podlegał bezpośrednio pułkownikowi Świątło. Uchodził on za jednego z najlepszych „operatywników”, powierzano mu delikatne misje. Niektórzy funkcjonariusze „dziesiątki” – tacy jak Józef Dusza, Jerzy Kaskiewicz czy Edmund Kwasek – zapisali się w dziejach bezpieczeństwa szczególną brutalnością. NKJP [*A. Paczkowski, W matni czystek, GW* 05.04.1997].

operatywność rzecz. 'bycie operatywnym – działającym skutecznie, sprawnie, energicznie, wykazującym przedsiębiorczość, inicjatywę, skuteczność'. PSWP 26, 320. ~ Dojrzałem w czasie, kiedy obowiązkową lekturę się czytało,

natomiast specjalnie się jej nie przeżywało. I moja operatywność w PZPR w tamtym czasie wcale nie wynikała z motywacji ideologicznej. NKJP [*Z premierem Józefem Oleksym rozmawiają Joanna Szczęsna i Adam Michnik, GW* 06.05.1995].

operatywny przym. 'działający sprawnie, skutecznie, energicznie, efektywnie': Odeszli najlepsi fachowcy. Kto pozostał? – Odeszli najbardziej operatywni. Ale można być fachowcem, a nie być operatywnym. NKJP [*M. Matys, Rozmowa z szefem „S” w Stoczni, GW* 08.03.1997].

operetka rzecz.

1. '(ironicznie) niepoważny spektakl, widowisko': Wprawdzie nasze życie polityczne to nie koncert muzyczny, niemniej to posiedzenie Sejmu osiągnęło wymiar operety narodowej, którą można by nazwać: „Koszmarne dwóro” Andrzeja Leppera. DZZ 292/2001 [*komentarz polityczny, Mn., Tr.*]. 2. 'odejście brzmieniowe od dźwięków naturalnych'. SA, 156. **Z gwary muzycznej*.

operetka rzecz.

1. 'instytucja zajmująca się organizacją przedstawień operetkowych; pracownicy tej instytucji'. SWJP, 685. ~ Operetka na Puławskiej gości Operetkę z Gliwic i właśnie w piątek wystawia Tangolitę. NKJP [*J. Głowacki, Rose Café i inne opowieści, 1997*]. ~ Panie kapitanie – wtrącił się porucznik – w tym miejscu na Nowogrodzkiej są tylko instytucje – Operetka i po drugiej stronie bank. NKJP [*J. Płoński, M. Rybiński, Góralskie tango, 1978*].

2. 'budynek będący siedzibą tej instytucji; gmach, w którym można oglądać organizowane przez nią przedstawienia'. SWJP, 685. ~ Siedziba licznych placówek naukowych, szkół wyższych: politechniki, Pomorskiej Akademii Medycznej, Akademii Rolniczej, Wyższej Szkoły Morskiej, uniwersytetu, Wyższego Seminarium Duchownego i Wyższej Szkoły Muzycznej (filia uczelni poznańskiej). Ponadto Muzeum Narodowe, opera i operetka, filharmonia, teatry. NKJP [*K. Malik, M. Raciborska (red.), Przewodnik po Polsce, 1996*]. ~ Podwiozłem go pod Operetkę, dał mi trzy tysiące i natychmiast wróciłem do Zakopanego. NKJP [*J. Płoński, M. Rybiński, Góralskie tango, 1978*].

- 3.** 'niepoważne działanie; coś groteskowego': [...] w najbliższym czasie Anglicy zajmą Madagaskar. I co zostanie z „Empire”? Ale operetka idzie w najlepsze. Bob. S, 199 [*książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; o propagandzie mocarstwowości Francji*]. ~ Nasz rząd obecny? Smutna operetka, postawienie na złego konia. Lepiej nie mówić. NKJP [A. Bobkowski, *Szkice piórkami (Francja 1940–1944)*, 1957]. ~ Panie! Wie pan, co to ohape? – Wojsko na gapę. A praca – operetka w porównaniu z tym, jak inni, starsi od nas tyrają! Schab. N, 10 [*powieść, D, Tp.; N: M II, ps., pracuje w OHP, w stoczni, autostopowicz, Szczecin; O: M, reżyser filmowy, miasto; Ind., Nof., N-O; w samochodzie O*]. ~ Na ławie oskarżonych zasiedli Daladier, Blum i Gamelin. I od razu, od początku zaczęła się operetka, bo zarówno obrona jak i oskarżeni zaczęli po prostu oskarżać – Pétaina i rząd Vichy. NKJP [A. Bobkowski, *Szkice piórkami (Francja 1940–1944)*, 1957].
- 4.** 'zabawa na wolnym powietrzu'. SGS, 175.
- 5.** 'sala wychowania muzycznego'. SA, 156. *Z gwary uczniowskiej.
- 6.** 'sala rozpraw w sądzie'. SA, 156. *Z gwary przestępczej.

operetkowo przysł. 'niepoważnie; groteskowo': Żałuję, że nie będę mógł „wziąć [!] udziału” jako obserwator, żeby coś o tym napisać. Ale to wygląda bardzo operetkowo. Gied. L, 548 [*list, Mn., Tr.; N: A. Bobkowski; O: J. Giedroyc; o kongresie antykomunistycznym*]. ~ Mistyfikacją bowiem był ów pokaz nieograniczonej mocy płciowej sprowadzonego skądś Indianina, na który Marcueil zaprosił do swego pałacu pod Paryżem znane nam już dystygowane osoby. Indianinem był, odpowiednio (operetkowo) ucharakteryzowany, sam Marcueil. NKJP [J. Adamski, *Świat jako niespełnienie albo Samobójstwo Don Juana*, 2000].

operetkowy przym. 'niepoważny; groteskowy': Te wszystkie baloniki, ta sztuczna radość i kompanie poprzebieranych siusiumajtek w „rockowej ekstazie”, ten operetkowy „kult” wokół kandydata i on sam nadęty jak odpustowy balon; to wszystko jest małpiarskim spektaklem z importu na potrzeby telewizji. DZZ 210/2000, 5 [*felieton, Mn., Tr.; N: M (K. Kutz); o kampanii wyborczej*]. ~ Ten dość operetko-

wy przewrót, choć zupełnie bezkrwawy, to wymowny przykład niestabilności politycznej w Oceanii. FOR 50/2006, 2 [*informacja, Mn., Tr.*]. ~ Konspekt w pakiecie ewakuacyjnym sugerował północną Europę: Anglia, może Niemcy. Czyli operetkowe wojsko bez środków łączności ani szybkiego transportu. NKJP [M. Ziomecki, *Lato nieśmiertelnych*, 2002].

operka / opeerka rzecz. 'opiekunka do dziecka, pomoc domowa': Za granicą „operka” mieszka u rodziny, której dziećmi się opiekuje, dostaje od niej kieszonkowe, ma też obowiązek uczęszczania na kurs językowy. Au-pair to bardzo popularny w całej Europie sposób na zwiedzanie świata i zdobywanie życiowych doświadczeń. NKJP [(ika), *Polska operka z Doveridge*, DZB 12.03.2004]. ~ Została więc „operka”, jak się potocznie mówi na dziewczynny opiekujące się dziećmi. NKJP [trollbarbatus, *Au pair: rajska praca czy koszmar na harówce*, „Dlaczego?” 06.08.2009]. ~ Na miejscu nad operkami sprawują pieczę opiekunowie z partnerskich biur au pair. NKJP [ebu, *Urwij się na rok*, TŚ 08.06.2004]. ~ Przecież są małolaty „opeerki” które pracują za grosze prawda? Hmm... tylko czy ja je dziecko zostawie? Raczej nie. www.gazeta.ie/forum/dyskusyjne/Ilona_D 16.12.2005]. *Z języka francuskiego: au pair.

operny przym. 'śmieszny'. SA, 156. *Z gwary warszawskiej.

operować czas.

1. 'posługiwać się; używać': Skądś wytrzasnął przed wyprawą starą, poniemiecką sztabówkę, przez cały czas łączył operował nią niemal bez przerwy. Pauk. MG, 7 [*powieść, Mn., Tr.*]. ~ Słów, którymi operowała, nie powstydziliby się najbardziej gramotny w tej dziedzinie furman. Grzes. B, 186 [*powieść, Mn., Tpr.; N: M II, zaw., bezrobotny, Warszawa Czerniaków; o matce kolegi*]. ~ Nie da się ukryć, że parę dni temu docent, że tak powiem, nie będę operował nazwiskami, rozumiemy się, nieprawda, oczy i uszy, tego ten, w restauracji „Zacisze” wyrażał pewne opinie [...]. Ant. K, 274 [*powieść, D, Tp.; N: M III, dziekan, Warszawa; O: M II, w., biolog, pn., Warszawa; Ind., Pof., N>O; w gabinecie*].

2. 'działać': W ruinach krążyły liczne prostytutki, zwane z racji terenu, w którym operowały,

„gruzinkami”. Pol. R, 59 [*autobiografia, Mn., Tr.; N: M III, reżyser*].

operus rzecz. ‘ktoś niepoważny; pajac’: Chce denerwować – boże, jest jeszcze większy duren – nadziwić się nie mogę głupcom, którzy tego operusa znoszą. – Nie należy i nie należałem do żadnej partii politycznej. forum.gazeta.pl [19.05.2009].

opęd rzecz. ‘w znaczeniu zbiorowym: uczestnicy zabawy’. SGS, 175.

opędzanie rzecz. ‘zaspokajanie (skromnych) potrzeb’: Nie był żarłokiem, nie lubił dań wymyślnych, ale pani Barbara dobrze widziała, że jeżeli co z drobiazgów, służących do opędzania codziennych potrzeb, może mu zrobić przyjemność, to gdy na stół podano coś, co lubił, albo gdy się w kuchni jakie danie wyjątkowo udało. NKJP [*M. Dąbrowska, Noce i dnie, 1982*].

opędzany przym. ‘okrażany i pędzony’: Przelatują nad nami dwie formacje ciężkich bombowców, otoczone biegającymi ze wszystkich stron myśliwcami. Lśnią i wyją. Stado owiec opędzane przez szczekliwe owczarki. NKJP [*A. Bobkowski, Szkice piórkiem (Francja 1940–1944), 1957*].

opędzenie rzecz. ‘zadośćuczynienie najpilniejszym potrzebom poprzez zastosowanie minimalnych środków’. PSWP 26, 323. ~ Inna zaś pani, imieniem Lucyna, ofiarowała swój ogromny majątek Kościołowi na opędzenie potrzeb. żywoty.cba.pl. ~ Wpływy pieniężne należące do dłużnika obracane są na zaspokojenie wierzycieli, pewna jednak kwota pozostaje na opędzenie potrzeb dłużnika. www.gutenberg.org. czyz.org. ~ Bo bardzo często męzowskie potrzeby nie wystarczają nawet na opędzenie najniezbędniejszych potrzeb zwłaszcza licznej rodziny. lewicowo.pl [*Podajmy sobie ręce (spółdzielnie pomocy domowej)*].

opędzenie się rzecz. ‘odgonienie; przepędzenie; pozbycie się czegoś’: Współcześni turyści rzadko już dziś rozpalają ognisko, co najwyżej czynią to dla uzyskania nastroju lub opędzenia się przed plagą komarów. NKJP [*Z. Nienacki, Księga strachów, 1987*]. ~ O komarach.

Postaramy się przedstawić kilka sposobów na opędzenie się od nich: 1. Okna Okno to pierwsza przeszkoda na drodze komarów. www.jak-to-zrobic.pl [12.01.2008].

opędzić / opędzać czas.

1. ‘odgonić (odganiać), przepędzić (przepędzić) coś, zwłaszcza muchy, komary itp.; ogonić (oganiać)’. USJP, II 1269. ~ [...] zaprzęgnięty chudy koń ze smutnie opuszczoną głową, z krótko przyciętym ogonem, którym bezskutecznie próbował opędzać muchy i baki. nad-buhom.pl.

2. ‘ochronić (chronić) kogoś, coś, odganiając coś od niego; ogonić (oganiać)’. USJP, II, 1269. ~ Jeszcze brakuje – opędzać muchy kiedy drzemie. pl.facebook.com [forum, *Elżbieta Iwańska 09.05.2011*].

3. ‘zadośćuczynić najpilniejszym potrzebom poprzez zastosowanie minimalnych środków’. PSWP 26, 323. ~ Przygotowywał sobie także jedzenie, robił kilkudniowe zapasy, choć zauważył, że ciało zaczyna stawiać coraz mniejsze wymagania, gaśnie rozkosz smaku, a łaknienie można opędzić byle czym. NKJP [*W. Kowalewski, Bóg zapłać! 2000*]. ~ Bo jeśli Bóg nie pozwala mi wygrać (a nie chodzi o sumy, za które mogłabym tarzać się w luksusie, tylko o takie, które pozwoliłyby opędzić jakoś bieżące, skromne potrzeby mieszkaniowe), to znaczy, że mnie nie lubi, czyż nie? NKJP [*A. Bojarska, M. Bojarska, Siostry B., 1996*].

opędzić się / opędzać się czas. ‘odpędzać kogoś (natrętnego, irytującego) lub coś (przeszkadzającego); bronić się przed kimś / czymś’: Dzwonią do mnie z całej Polski, nie mogę się opędzić, telefon mi się grzeje. Polityka 47/2006, 124 [cytat z *Internetu; N: M, białostockie*]. ~ Gosiu, po kolacji jadę do Sławka pogadać o regałach. – Tak to się teraz nazywa? – pyta Janusz kąpą. – Utop się. Jedz, bo ci wystygnie – opędzam się. Kalic. M, 64 [*powieść, Mn., Tr.; N: K, w., ASP, Warszawa; fragment pamiętnika N*]. ~ [...] opędzam się od jadowitej dziennikarszczyzny – bardziej narów myślowy niż technika wyrazu – która jeśli nie wprost, to różnymi bocznymi zagrywkami daje do zrozumienia, że Polak to pijak, Francuz – obłapkarz, Grek – aferzysta, Rumun – łapownik, Włoch – bałaganiarz, ktoś tam jeszcze – tchórz. Ziem. L,

172 [esej, Mn., Tr.]. ~ Andrzej Lepper ma problem. Nie wie prezydentem którego miasta zostać. Bo chcą go podobno wszystkie. „Zgłaszają się do mnie z Warszawy i Łodzi. Wcześniej był Koszalin i Szczecin” – opędza się lider Samoobrony. Wprost 20/2002 [komentarz, Mn., Tr.].

opędzlować / opędzlowywać czas.

1. ‘sprzedać (sprzedawać), także nielegalnie; opchnąć; opylić’: Może on coś kupi. Ja mu ćwierć walizki opędzlowałam. Piet. N, 93 [opowiadanie, D, Tp.; N: K, handlarka; O: K, organizatorka widowni; Ind., Nof., N-O; o sprzedaży biletów do teatru]. ~ A on... ten zafajdany Dudulico, czy jak mu tam, pojechał tymczasem do Novigradu jako ja i opędzlował moje konie! NKJP [A. Sapkowski, *Miecz przeznaczenia*, 1992]. ~ Kabla im zabrakło... – uśmiechali się dobroduszenie i uderzali kantami dłoni w szyję. – Opędzlowali. A co, taki monter to nie potrzebuje być wypity, jak on cały dzień na powietrzu? Jakże! And. F, 280 [opowiadanie, D, Tp.; N: MM, bezrobotni, wieś; O: M, pisarz, wieś; Ind., Nof., N-O; pod budką telefoniczną na wsi].

2. ‘okraść (okradać); obrobić’: – Pewnie cię opędzlowali? – pytam prawie na pewniaka. Grzes. B, 112 [powieść, D, Tpr.; N: M II, zaw., robotnik, Warszawa Czerniaków; O: M, kolega N; Ind., Nof., N-O; w mieszkaniu]. ~ Małego tu nad ranem opędzlowali. Nie wiesz, kto? Grzes. B, 113 [powieść, D, Tpr.; N: M II, zaw., robotnik, Warszawa Czerniaków; O: M I; U: M, kolega N; Ind., Nof., N-O; w parku].

3. ‘zjeść (dużo i szybko); wcinać; wyjadać’: tuńczyk/makrela z tesco, pierś z indyka z sainsburca, jajka/warzywa od pakolca i da się żyć. Zdrowo, dobrze i tanio. A jak pociśnie na przednówku to i mielone można opędzlować. www.sfd.pl [forum dyskusyjne, Kuro 14.10.2008]. ~ Legenda jest już historia, jak tata kilka lat temu wpadł głodny do domu. Na kuchence mama zostawiła garnek, czegoś co tacie wydawało się zupą. Podgrzał ją i opędzlował w minutę. Poszedł do mamy i mówi „wiesz co Ewa, byłem taki głodny, zjadłem całą tą zupę co była na kuchence”. „Krzysztof, jaką zupę?” – „o boże ty zjadłeś to co ugotowałam dla kota”. polishcookbook.blogspot.com [04.2010]. ~ Strzelcy już się pobratali z kanonierami, opędzlowując im konserwy, wycyganiają papierosy. Kot. F, 230 [powieść, Mn., Tpr.; N: M II, śr., oficer WP,

miasto; o spotkaniu żołnierzy po zwiadzie].

4. ‘zrobić (załatwić) coś za jednym razem’: Czasem w rozpaczy myślę, żeby wszystkich jednym druczkiem opędzlować. I podpisik, kuzna melodia. Ab. P, 351–352 [stuchowisko radiowe, D, Tp.; N: M III, śr., technik łącznościowiec, typ gawędziarza, Gdańsk-Wrzeszcz, od 1982 emigrant w Kanadzie; O: M, pisarz; Ind., Nof., N-O; lata osiemdziesiąte XX w., w Toronto; o wysyłaniu kartek z życzeniami świątecznymi].

5. ‘zaspokoić potrzebę’: I którzy uważają, że jeśli kupią to samo co zawsze, czyli coś, co jest naprawdę do kitu, tyle że czterokrotnie tańsze, na krótką metę opędzlowują więcej bieżących potrzeb. NKJP [P. Krawczyk, *Plamka światła*, 1997].

opędzlowanie rzecz.

1. ‘sprzedaż’: Bardzo dobrym rozwiązaniem jest opędzlowanie firmy [...]. doradcypodatki.blog.onet.pl [09.04.2010]. ~ Ma ktoś może na opędzlowanie tą część na obrazku z czerwonym kółeczkiem (17)?: ...-> Z chęcią zakupię owe ustrojstwo [...]. www.yamahaxjclub.pl [forum].

2. ‘zjedzenie; wypicie’: Więc jeśli nie masz ochoty na opędzlowanie całego talerza czy wyjścia na pizzę ze znajomymi i marzysz o zupie bardziej niż o steku, nie martw się: to normalne! www.ofeminin.pl [G. Rapię, *Wstuchaj się w swoje ciało – Jak schudnąć po świątach*]. ~ Córce opędzlowanie butelki (około 200ml grysiku gęstszego) zajmuje jakieś 10 minut i pije sama na leżaczku. Koszt to jakieś 20 zł za 2 sztuki. forum.gazeta.pl [Re: Smoczek do kaszki, 05.02.2012].

3. ‘opróżnienie’: Atmosfera pierwszorzędna, gorący barszcz i modlitwa o prąd, który często się wyłączał, zabijanie się o pierogi i opędzlowanie stołu z babeczek cytrynowych. www.photoblog.pl. ~ ile czeka się na refund po opędzlowaniu konta? :(... forums.d2jsp.org [02.09.2009]. ~ Taki zbiorowy konkurs, na jak najszybsze opędzlowanie swoich talerzy. mastrangelo-futbol.blogspot.com [27.03.2012].

4. ‘pomalowanie pędzlem’: Nawet sam proces malowania to nie tylko opędzlowanie, bo trzeba dobrze odtłuścić, zszorstkować powierzchnię, usunąć pył po szlifowaniu [...]. www.mieściecznik-pszczelarstwo.pl. ~ Niestety ciężko

się ją leczy, zaleca się wycięcie uszkodzonej kory i opędzlowanie pnia Topsinem. forum.murator-dom.pl [Pytania do Elfir – forumowej ogrodniki, 17.04.2012].

opędzlowany *przym.* ‘okradziony’: Bar opędzlowany. W nocy z 11 na 12 marca nieustalony sprawca włamał się do jednego z barów w Raciborzu przy ul. Mariańskiej. Skradziono alkohol, artykuły spożywcze i papierosy. Łączne straty wyniosły 7 tys. zł. NKJP [997, „Nowiny Raciborskie” 19.03.2003]. ~ „Opędzlowana” szafka. 12 września miała miejsce kradzież pieniędzy z szafki pracowniczej Okręgowej Spółdzielni Mleczarskiej w Raciborzu przy ul. Głubczyckiej. Poszkodowany stracił 390 zł. NKJP [997, „Nowiny Raciborskie” 17.09.2003].

opędzlowywanie *rzecz.* ‘zjadanie; wypijanie’: Przełożyła ponownie widelec do właściwej dłoni i życząc reszcie „smacznego” zabrała się za opędzlowywanie zawartości talerza. obilologii.republika.pl. ~ Libacja to opędzlowywanie napojów alkoholowych w doborowym towarzystwie. www.miejski.pl [Libacja – Slang, 09.07.2008].

opętać się *czas.* ‘ożenić się’. SGS, 170.

opętaniec *rzecz.*

1. ‘człowiek ogarnięty jakąś manią, pasją; fanatyk, maniak’. SWJP, 686. ~ Mimo dotkliwego braku ważnych informacji, opętaniec trwa przy ekranie, wiedząc, że święta i Nowy Rok nie mogą trwać wiecznie i coś się musi w końcu wydarzyć. Czekając na wydarzenia, osoby opętane często popadają w apatię, tracą apetyt i zaniedbują życie rodzinne. NKJP [S. Mizerski, Życie na pasku, Polityka 05.01.2008]. ~ W wersji opowiadania z 1958 roku stary człowiek wyrzuca z siebie: „Czy taki opętaniec zwał się będzie Marks czy Jezus, nazwać go trzeba zbrodniarzem! Nie można chcieć, żeby ludziom było dobrze. Wolno się tylko starać, żeby im było najmniej źle”. NKJP [M. Urbanek, Waldorff, ostatni baron Peerelu, 2008]. ~ Nad egzorcystą, demonologiem i opętańcem powinien dyskretnie czuwać jakiś psycholog. www.pardon.pl [dyskusja].

2. ‘osoba owładnięta szaleństwem, wariat’. PSWP 26, 324. ~ Sierdził się i miotał jak opęta-

niec, waląc na odlew to w prawo, to w lewo, a ktokolwiek nawinął mu się pod rękę, padał trupem z roztrzaskaną głową. NKJP [Z. Kosidowski, Opowieści biblijne, 1996]. ~ „Pomyśleńcy” i „opętańcy” figurują w języku literackim. Jest nawet powieść Władysława Żambrzyckiego pt. Kwatery Bożych pomyśleńców. NKJP [J. Stempowski, Szkice literackie. Klimat życia i klimat literatury: 1948-1967, 2001].

opętanko *rzecz.* ‘zartobliwie: opętanie’: Dziś jednak zamiast dyń i cukierków zapodamy nieco przypadków prawdziwych strachów: Małe opętanko pozwoli Wam rzucić zbędne kalorie [...]. www.zakazanaplaneta.pl [Ghosts of Halloweens Past – Zakazana Planeta, post, 30.10.2009]. ~ może jakieś małe opętanko. neurastenia: [...] Opętanko to jest cios poniżej pasa, sir. talk.hyperreal.info [dyskusja, Dziwne zachowanie kolegi – bad trip? 29.05.2008]. ~ Najwyżej jakieś małe opętanko czy coś, lekkie kuszenie, cyrografik lub dwa tu i ówdzie – nic oczywistego. gry.onet.pl [Hellgate: London, 07.11.2007].

opętany *przym.*

1. ‘emfatycznie: wielki’: Jechaliśmy trochę przydługo, bo od 4 po południu do 3 nad ranem, ale to opętany kawał drogi, jeszcze do brze wyżej za Albany – i zresztą było przyjemnie tak sobie jechać we dwójkę. Gied. L, 387 [list, Mn., Tr.; N: M (A. Bobkowski); O: M (J. Giedroyc)].

2. ‘żonaty’. SGS, 170.

opętańczo *przyst.*

1. ‘emfatycznie: z wielkim zapalem zaangażowaniem; pasjami’: [...] od Wantuły dowiedział się, że dobrze by było, jakby na tych regałach stały książki np. Tomasza Manna, którego potem czytał opętańczo. Polityka 48/2005, 101 [felieton, Mn., Tr.; N: M (J. Pilch)]. ~ W związku z tym opętańczo #slucham Florence and the Machine, Gossip oraz The Gathering. blip.pl [21.04.2010].

2. ‘emfatycznie: nadmiernie; silnie; obsesyjnie’: Okres drugiej wojny światowej był przecież w peerelowskich szkołach wałkowany opętańczo i bez względu, jak ideologiczne były to opętania, i bez względu, jak obraz wojny i okupacji był w tym nauczaniu zniekształcany,

to elementarne prawdy były w zasięgu ręki. *Polityka* 42/2005, 119 [*felieton, Mn., Tr.; N: M (J. Pilch)*]. ~ Diabełki stukają mu w skroniach opętańczo, drżał cały, a one cieszyły się, że poznał kształt tak pięknego stworzenia. Z przerażeniem dostrzegł, że ona trzyma w ręce różgę. NKJP [*J. Krzysztóń, Wielbłąd na stepie, 1998*]. ~ Wszystko policzone, zważone, podzielone jednak opętańczo tęsknię za snami. Pełnymi pięknych kobiet, których nigdy nie zaciągnę do łóżka. ogrodciszy.pl [*forum literackie „Ogród ciszy”*].

3. 'przerażliwie; szaleńczo': Przerażone bydlę pisowskie wyje opętańczo bo co chwilę znika gdzieś kolejna sztuka. www.tvn24.pl [*forum, ~wolf 20.03.2008*]. ~ Stał koło posagu latającego dzika i machał opętańczo swoją dłonią wielkości pokrywę od śmietnika. – Pirwszoroczni! Tutaj! – krzyczał. fanfiction.net. ~ A każdy z nich się opętańczo darł. Hip, hip... Wy tak – cała reszta zła... Wyszedłem, żeby kupić na śniadanie jajko i chleb. I nie zdążyłem nawet zmęczyć nóg [...]. www.textofsong.com [*tekst piosenki*].

4. 'emfaticznie; ogromnie; nadzwyczajnie': Bohumil Hrabal: ten świat jest opętańczo piękny, nie dlatego że jest, ale że ja go tak widzę. lubimyczytac.pl. ~ Fajni, lubiani lub opętańczo kochani. grono.net.pl.

opiatowiec rzecz. 'narkoman biorący opiaty': Rzeczywistość: po przyjęciu heroiny w początkowej fazie brania występuje uczucie euforii, błogostanu – a później zanika; w przypadku odurzania się opiatami bardzo szybko może wystąpić uzależnienie fizyczne i psychiczne [...] oprócz psychicznych objawów uzależnienia, u opiatowców zawsze dochodzi do uzależnienia fizycznego. NKJP [*Zespół profilaktyczny Centrum Arrupe, Mity o narkomanii, „Wychoławawca” 06/2009*].

opicie rzecz.

1. 'wypicie alkoholu dla uczczenia jakiejś okazji, po załatwieniu jakiejś sprawy itp.'. PSWP 26, 326. ~ Dzięki Gere! Jestem jak najbardziej za ponownym opiciem nowej znajomości! www.winland.pl [*forum, 13.06.2007*]. ~ Imprezka pożegnalna w poprzedniej stajni Pod liparni :) połączona z opiciem kilku upadków z konika Kasi :) www.photoblog.pl [*lokcio 01.11.2009*].

2. 'upicie się': Nawet nie jestem strasznie zmęczona samym opiciem (choć nie piłam dużo, lecz parę dziur w pamięci mam), a ogólnym zmęczeniem. Fotoblog sylwusia077 w Photoblog.pl.

opicie się rzecz.

1. 'wypicie dużej ilości jakiegoś płynu (alkoholu)': Było wówczas gorąco, parno i Jastrow pod wpływem upału, a może i nadmiernego opicia się „mlekiem”, zdrzemnął się na katedrze. NKJP [*W. Gomułicki, Wspomnienia niebieskiego mundurka, 1969*]. ~ Wątpliwości fana budzi też sama fabuła – oto dowiadujemy się na przykład, że Obeliks jako dziecko był słabowity, nieśmiały, nie umiał się bić, seplenić i był najgłupszy w szkole. A do tego po opiciu się napojem stał się śmiały do tego stopnia, że aż impertynencki. NKJP [*J. Gałka, Jak Uderzo odciął kupony od stawy Obeliksa, kiedy ten jeszcze był na topie, „Esensja” 08.09.2009*]. ~ Kolacja z opiciem się winem (6-7 kieliszków) wychodzi ok 50e. forum.gazeta.pl [*Bar de Vin – Francja, 25.08.2010*].

2. 'odurzenie; oszołomienie': Ogólnie rzecz biorąc, mamy tu do czynienia z opiciem się sławą, która wykrzywia ludziom postrzeganie rzeczywistości. zagrajmyw.pl [*06.02.2011*].

opić / opijać czas.

1. 'czcić coś, pić alkohol'. SPP, 138. ~ Opijamy sukcesy zawodowe albo awanse, które również traktowane są jako rozpoczęcie kolejnego, ważnego etapu. *Polityka* 14/2012, 114 [*reportaż, Mn., Tr.; N: K (A. Krzemińska)*]. ~ Opijali z przyjaciółmi ostatni egzamin; gdyby nie zginęła, dwa dni później odebrałaby dyplom ukończenia wyższej uczelni. *Polityka* 6/2006, 8 [*raport, Mn., Tr.; N: K, M, K (M. Bunda, J. Dziadul, B. Pietkiewicz)*]. ~ „Opijali” narodziny syna / Tragicznie zakończyło się „opijanie” narodzin syna, jednego z kolegów. Pokrzywdzeni w ciężkim stanie trafili do szpitala. zoliborz.policja.waw.pl [*tytuł artykułu, N: eb*].

2. 'pić alkohol na czyjś koszt': Ja tam miałem słaby charakter, lubiłem sobie popić i mało mnie wszystko interesowało. A i ludzie wiedzieli, że sobie lubię popić to mnie opijali i ja rachunki płaciłem. I się nie przejmowałem. NKJP [*M. Krzykawski, Spotkanie z Bernardem Ładyszem, „Co Tydzień Jaworzno”, 10.12.2003*].

3. 'wypić (wypijać) komuś wszystko to, co było do picia'. USJP, II 1270.

opić się / opijać się czas.

1. 'wypić dużo, do woli; wypić zbyt wiele': Mój mąż opija się pepsa ale Twist- a gdzie mam szukać na butelce tych kodów? fajnamama.pl [forum dyskusyjne, N: mamaela 25.07.2011]. ~ Ponieważ jednak produkcja kwasu opiera się na jednej z powszechnie znanych fermentacji i od strony biochemicznej nie odbiega od procesu, dajmy na to, kwaśnienia mleka, twierdząc z całą mocą, że kwasem (własnej roboty) może opijać się każdy, bez względu na poziom (nie)umiejętności kuchennych. NKJP [Usenet – pl.soc.wegetarianizm; Re: Jak sie robi jogurty wege? roger@ole i in. 03.08.2001].

2. 'pić ponad miarę (alkohol), upijać się': Katarzyna [...] zainteresowała się, dlaczego mam taki zachrypnięty głos. Podejrzała, że opilałam się zimnego piwa. Szw. AW, 12 [powieść, D, Tpr.; N: K II, dziennikarka telewizyjna, Szczecin; O: K IV, w., nauczycielka śpiewu, Warszawa; rozmowa telefoniczna]. ~ Dopiero kiedy opilem się turecką rakiją, Dżairę ukryto przede mną, a stara przywołała kilku spokojnych Maurów, zrozumiałem – czas iść. Brosz. DR, II 17 [powieść, Mn., Tpr.; N: M IV, ur. w 1900, linotypista, emeryt, Warszawa]. ~ [...] roznoszą już właśnie kawę i „Slancew Briag” w pękających kieliszkach (pomyśleć tylko: za jedną stówkę, odpaloną bramkarzowi dyskretnie, można się tu opić i opalić do woli) [...]. Barg. S, 223–224 [powieść, Mn., Tr.].

opić się jak bąk czas. 'wypić czegoś bardzo dużo; odczuwać przesyt po wypiciu dużej ilości jakiegos napoju': Dzisiaj byłam na aerobiku (niespecjalnie intensywnym) i wprawdzie opilałam się wody jak bąk, ale mleczka jakby mniej po ćwiczeniach. Może do następnego karmienia się wyrówna.... NKJP [forum, Aerobik a laktacja? iwicia i in. 22.06.2004]. ~ Dlaczego mówimy, że ktoś opił się jak bąk, skoro z wysysaniem krwi bardziej kojarzą nam się komar i pijawka? www.polskieradio.pl [artykuł: Odcinek o zwrotach i wyrażeniach ze słowem „bąk”].

opieka rzecz.

1. 'opieka społeczna, lokalna instytucja zajmująca się pomocą środowiskową'. SWJP, 686.

~ ZASIŁEK PIELEGNACYJNY Z OPIEKI; Wyższe świadczenie pielęgnacyjne. info.wyborcza.pl.

~ Zasilek z opieki na chorych rodziców – pytanie zadane przez użytkownika portalu Prawo-SOS.pl. www.prawosos.pl [20.03.2011]. ~ Wyglądała jak sierotka z opieki społecznej donosząca odzież po starszych. NKJP [K. Boglar, Zobaczysz, że pewnego dnia... 1996].

2. 'urlop przysługujący matce w przypadku choroby dziecka [także osobie sprawującej opiekę nad chorym członkiem najbliższej rodziny]'. SWJP, 686. ~ Czy na dzień dzisiejszy istnieje jeszcze coś takiego jak zwolnienie lekarskie (opieka) nad chorym członkiem rodziny (dziecko, żona). www.porady.egospodarka.pl [01.07.2008]. ~ Czy jest określony maksymalny okres czasu, na którym mogę przebywać na opiece. Urodziło mi się następne dziecko [...]. e-prawnik.pl [05.04.2004]. ~ szpital odmówił mi wystawienia opieki nad dzieckiem (4 letnim) z którym przebywałam w szpitalu, czy miał rację [...]. www.specprawny.pl.

3. 'ludzie sprawujący opiekę nad kimś; opiekunowie'. SWJP, 686. ~ Zwierzchnikiem władzy wojskowej jest zalmmeister, policyjnej – leutnant, gruby i łysy, o dyktatorskich manierach. Opieka rozdzielona jest ściśle. NKJP [S. Dygat, Jezioro Bodeńskie, 1995].

opiekuneczka rzecz. 'emfaticznie, życzliwie: opiekunka': Opiekuneczka dla twojego dziecka w weekendy!! tablica.pl [oferta, Żaneta Korusiewicz, Sosnowiec, 24.02.2012]. ~ Jej syn wiele razy próbował dostać się do mieszkania Villas ale ta śmieszna opiekuneczka nie wpuszczala do domu nikogo. ochyachy.pl [komentarz, ~Gość 21.12.2011]. ~ One myślą sobie, że my tu w P[o]lsce nie mamy swoich przystojnych mężczyzn- i wyjeżdżamy im odebrać ich chłopów, którzy piją piwo, bekają i pierdzą ...hiihi. Pozdrawiam wszystkie kochane opiekuneczki i wygzekwujcie zawsze jak największą płacę i niczego się nie bójcie – , pozdrawiam serdecznie. forum.o2.pl [Prawda i mity o pracy polskich opiekunek osób starszych w Niemczech].

opielić czas. 'wyrwać (wirywać) chwasty spośród roślin uprawnych, oczyścić (oczyszczać) z chwastów teren uprawny; opielić (pieścić), oplewić (plewić)'. USJP, II 1271. ~ Po

śmierci dziadka babcia nadal chodziła na działkę, ale jej serce było zupełnie rozkręconą zabawką i miała coraz mniej siły, żeby przekopać grządkę albo opielić piwonie. NKJP [J. Dehnel, *Lala*, 2008].

opieprz rzecz. ‘[rubasznie] zwymyślanie kogoś, reprimenda, nagana; potajanka; ochrzan’. SWJP, 686. ~ Wcześniej miałem mały opieprz, bo wróciłem piętnaście minut po dziesiątej [...]. TOM, 183 [*pamiętnik (list)*, Mn. Tr.; N: M I, uczeń, miasto; O: K I, uczennica, miasto; Ind., Nof., N-O]. ~ Za to wczorajsze siedzenie na oknie z Ewką miałam dzisiaj na obchodzie opieprz. NB, 185 [*pamiętnik; N: K II, uczennica szkoły średniej, pn., wieś; o incydencie w sanatorium*]. ~ [...] gdyby ktoś z nocnej zmiany dał ciała, i tak dostałby opieprz dopiero nazajutrz rano. Siem. N, 305 [*powieść, Mn., Tr.; o pracownikach radia*]. ~ Johnson zbiera opieprz! mmania.pl [14.01.2012].

opieprzać się czas.

1. ‘[rubasznie] lenić się, wałkonić się, objąć się’. SWJP, 686. ~ W ogóle narzucę sobie dyscyplinę i nie będę się opieprzać. NB, 17 [*dziennik, Mn., Tr.; N: K II, uczennica, miasto*]. ~ Pojechałem więc do bajobongo. Opieprzałem się dwa miesiące, wydałem całą forszę, rozdałem osiemdziesiąt siedem przebiegum życiae. NKJP [P. Czerwiński, *Przebiegum życiae czyli Kartonowa sieć*, 2009]. ~ Zatrudniałem kiedys gnojka, który opieprzał się niesamowicie. Wywaliłem go na zbity pysk. wiadomosci.onet.pl [forum]. ~ Banda darmozjadów, pozwala się kurzyć sejmowym ławom, opieprzają się na potęgę i nie robią nic aby poprawić sytuację obywateli [...]. lastbaron.blox.pl [komentarz, 10.03.2012]. ~ Twórcy tego pakietu biurowego strasznie opieprzali się z robotą i udawali, że nie ma błędów (mimo ich zgłaszania). Zresztą kto dziś używa OpenOffice? www.wykop.pl. ~ A stary za komuny czy się stoi czy się leży opieprzali się a teraz pracować im się zachciało. www.gadu-gadu.pl [23.12.2011].

2. ‘rubasznie: krępować się’: ELEONORA: A nie mówiłam? On ze wszystkim jest taki swobodny, taki naturalny, jak motyl! Edziu, jak ty pięknie nakrywasz. EDEK: Co się będę opieprzał. Mroź. W, 145 [*dramat, Tp; N: M II; O: K III; Ind., Nof., N-O; w mieszkaniu*].

opieprzanie rzecz.

1. ‘rubasznie: uchyłanie się od pracy, pracowanie byle jak; leserowanie’: Tutaj wszystko idzie jak w zegarku, nie ma opieprzania i każdego rozliczają z najmniejszej fuszerki [...]. MJH, 45 [reportaż, D, Tp.; N: M, 28, zaw., kierowca dźwigu, z Wołomina, Dąbrowa Górnicza; O: M, dziennikarz; Lok., Pof., N-O; plac budowy huty „Katowice” – o pracy].

2. ‘rubasznie: ruganie kogoś; strofowanie; zwymyślanie’: Zenek próbował namawiać go, by natychmiast zareagował i wyruszył złożyć reklamację, nawet deklarował się, że będzie mu towarzyszyć w opieprzaniu właścicielki biura pomocy nocnych zabaw i opilstwa – szlachetnej pani „Wypusi”. Rew. ZK, 44 [*książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; N: M III, aktor, satyryk, zach., Warszawa*].

opieprzanie się rzecz. ‘rubasznie: uchyłanie się od pracy; pracowanie byle jak; objanie się’: – Bo młodym nie chce się machać ciężkim młotem. Teraz jest najwięcej fachowców od opieprzania się – nawet dobitniej wyklada swą filozofię. NKJP [P. Subik, *Końskie targi*, DZZ 16.07.2005]. ~ Jeden drugim się wyręcza, oczywiście smród na hali, śmierdzi plastikiem ... takiego opieprzania się to chyba nigdzie indziej w Polsce nie ma miałam [...]. www.gowork.pl [forum, maja lajt, Tychy]. ~ Nie pamiętam. Jednak sporo czasu spędzam na opieprzaniu się więc? to jakieś 3 godziny. www.youtube.com [forum, 13.03.2011]. ~ Godzina spokojnej roboty dziennie robi czasem całkiem nieźle przy globalnym opieprzaniu się. www.proz.com [forum].

opieprzenie rzecz. ‘rubasznie: zruganie; zbesztanie; zwymyślanie’: Prokuratura do niczego nie doszła, ale z wojska wyleciałem. Żeby było śmiesznie: za opieprzenie żołnierza, który z bronią zszedł z posterunku i polazł na baby. I to w stanie wojennym. NKJP [A. Baniewicz, *Drzymalski przeciw Rzeczpospolitej*, 2004]. ~ Tłumaczę, że szukam pracy w porcie, że nie wiedziałem tego i owego, że przepraszam. W owych czasach było jeszcze inaczej w Izraelu. Po opieprzeniu mnie i tłumaczeniu, że „tak nie wolno”, wypuścili mnie. NKJP [R. Nacht, *Podwójna spirala*, 2005].

opieprzony *przym.*

1. 'posypyany pieprzem': Niedojedzona kanapka (chleb, opieprzone masło) w kształcie podkowy (wyjadłem środek) obejmowała rozwartym cieniem cień mego łokcia. NKJP [T. Bołdak-Janowska, *Rytm polskie i niepolskie: opowiadania naiwnych ciąg dalszy*, 1998].

2. 'rubasznie: zrugany; zbesztany; zwymyślany': Janusz, zostałem z Twojego powodu straszliwie opieprzony. NKJP [E. Stachura, *Listy do pisarzy*, 2006]. ~ Co się z tobą dzieje, chłopie! Trzymaj się! – mówię do siebie, czując się jak opieprzony histeryk, któremu wylano kubel zimnej wody na dymiącą głowę. NKJP [R. Nacht, *Podwójna spirala*, 2005].

opieprzyć / opieprzać *czas.*

1. 'rubasznie: zrugać; zbesztać; ostro napomnieć; skrzyknąć; zwymyślać; skrytykować': Jest bardzo wymagający, ale nie szkodzi, bo zdobył dla nich autorytet, uczy ich, prostuje, ustawia, czasem zdrowo opieprza, ale co to byłby za szef, który by nie opieprzył, choćby dla przykładu... MJH, 108 [opowiadanie, Mn., Tr.; N: M, *dziennikarz*]. ~ Tata wyobraził sobie, przejął się i opieprzył gospozię za zamulanie moich żył. Kal. T, 117 [powieść, Mn., Tpr.; N: K, 15, *uczenica, miasteczko (okolice Warszawy); o niezdrowym jedzeniu*]. ~ Bardzo się ucieszyłem, że Pan opieprzył Marka. Może to mu dobrze zrobi. Gied. L, 573 [list, Mn., Tr.; N: J. Giedroyc; O: A. Bobkowski]. ~ Ubeków opieprzała. Czasem wtrącała się do naszej rozmowy: nic nie umiecie, to trzeba ostro. Albo odwrotnie – że nie ma się co pstroszyć. Polityka 48/2011, 30 [reportaż, D, Tp.; N: M IV, b. *konspirator, poseł*; O: K (R. Socha); o D. Wałęsowej].

2. 'dodać pieprzu, przyprawić pieprzem; metaforycznie: dodać pikanterii': Wszystkie składniki sałatki połączyć, opieprzyć pieprzem kolorowym świeżo zmielonym z młynka. Dodać majonez i wymieszać, schłodzić. Posypać szczypiorkiem. www.mojegotowanie.pl [przepis]. ~ To by od razu upikantniło, przysmaczniło, opieprzyło ten ulepiec całonocny, dla którego szukam od dawna tytułu. Kon. WZ, 49 [proza *autobiograficzna, Mn., Tr.*].

3. 'grubiańsko: okraść': Nagle z klatki wyskoczył długowłosy młodzieniec, rąbnął mnie łokciem, babcię kopnął i pięknym susem przesaadził fatalną machinę. Odwrócił się i krzyknął

w naszym kierunku: – Dzień dobry, zdaje się mieszkanie na pierwszym opieprzyli, drzwi się rypnęły – i tyle go było widać. Buk. B, 54 [powieść, D, Tp.; N: M II; O: M II, *śr., współwłaściciel myjni samochodowej*, Warszawa; U: K IV; przed domem].

opieprzyć jak święty Michał diabła *czas.* 'żartobliwie, rubasznie: zrugać; zbesztać': Chciałem go obudzić, objechać jak burą sukę, opieprzyć jak święty Michał diabła, obronić przy okazji swoje prawa i swój spokój. Brosz. DR, II 90 [powieść, Mn., Tpr.; N: M IV, *ur. w 1900, linotypista, emeryt*, Warszawa]. ~ Kłótnia, jakiej dawno między nami nie było; aż strzępy lecą. Opieprzyła mnie jak święty Michał diabła; nie po to ją namawiałem, przekonywałem do wyjazdu, żeby teraz histeryzować. NKJP [H. Sekulski, *Przebitka*, 2001].

opieprzyć się *czas.* 'rubasznie: zrugać się; zbesztać się; zwymyślać się nawzajem': również dziękuje Ci za te nasze poważne rozmowy. które są rzadko ale są. zawsze opieprzyimy się nawzajem jak jest potrzeba. www.photoblog.pl [23.06.2012]. ~ W szatni opieprzyliśmy się porządnie i po przerwie na nowo zabraliśmy się do pracy – mówił Lachowski. Mecz się wyrównał. katowice.gazeta.pl [artykuł, 24.05.2006].

opieranie *rzecz.* 'pranie czyichś ubrań': Matka usiłowała kochać wszystkie dzieci po równo, ale była zbyt zarobiona karmieniem i opieraniem dziewięciu osób [...]. Szw. KM, 30 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Na początku obecnego roku akademickiego uniformów zabrakło, bo jak nieoficjalnie mówiono, szpitalna pralnia nie mogła się porozumieć z Akademią Medyczną w sprawie kosztów opierania studentów. NKJP [M. Henzler, *Zabawa w doktora*, Polityka 31.01.2004].

opieranie sprawy o bufet *rzecz.* 'załatwianie czegoś protekcyjnie przy poczęstunku': Zarząd powiatu z absolutorium. Bez 'opierania o bufet' — [...] zwykle zabiegający o absolutorium zarząd powinien przed sesją „opieprzyć sprawę o bufet”. www.bochnianin.pl [„Bochnianin” 29.06.2012]. ~ Koszt podłączenia zmywarki, zlewu, kuchni i okapu – wykonanie tego

bez żadnych kosztów ale przez niego samego. Proste! Mowa tu o wartości pracy. Żadne takie, jak opieranie sprawy o bufet [...]. www.grupy.senior.pl [15.12.2006].

opieranka rzecz.

1. 'oparcie krzesła': oparcie krzesła = opieranka). głoska r może być wymawiana jako j lub l, ewentualnie jako ł, zamiast f występuje często ch i odwrotnie. www.forumpediatryczne.pl [Rozwój mowy dziecka od narodzin do 7. roku życia].

2. 'opieranie się?': [...] 3 opieranka 3 serie pow:10 śr plecy 1 podciąganie na drążku za głowę 3 serie pow:8 2 wioślowanie sztangą podchwyty 4 serie pow:8 [...]. www.sfd.pl [forum: wioślowanie sztangi].

opieranko rzecz. 'emfatycznie: opieranie; pranie czyjeś odzieży': Obiadki, kolacyjki, opieranki, a mężus jak ten książę udzielnny, albo telewizor, albo kumple. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, Matki Polki poświęcające się, 11.09.2009].

opierdalacz rzecz. 'wulgarnie: leń; leser; obibok': ... połącz je więc z opisem typów pracowników (włazidupa właściwy; podlizusek pospolity; pochlebca bezwstydnny; gadułek nudniasty; opierdalacz konkretny [...]. my-journal.blog.onet.pl.

opierdalaczka rzecz. 'wulgarnie: ruganie; zbeśztanie; opieprz': a jak mówię że chcę sobie podciąć końcówki to dostaję opierdalaczkę regularnie od wszystkich no tak bo. sens twojego istnienia to podobać się twoim kolegom. NKJP [Rozmowy rodzinne, PELCRA].

opierdalać się czas. 'wulgarnie: uchylać się od pracy; lenić się; leserować; opieprzać się; objąć się': Siedzę i opierdalałam się, jak mogę. NKJP [S. Shuty, Zwał, 2004]. ~ Co teraz robi Axl Rose? Pewnie nic, opierdala się. Więc Gustaw opierdala się również. NKJP [P. Czerwiński, Przebiegum życia czyli Kartonowa sieć, 2009]. ~ pamiętam, że podczas tworzenia drugiej pracy tak się objęłam, opierdalałam i nicnierobiłam i taki wstręt miałam do klawiatury, że jeden życzliwy mi człowiek jako wygaszacz ustawił mi latający napis „piiisz, dziecko, piiisz”.

A. Ś, 199 [powieść-blog, Mn., Tpr.; N: K II, w., ekonomistka, Szczecin]. ~ no ale co taka Walczak robi tak na co dzień? i ta Winiarska one też się pewnie opierdalają trochę czy nie? NKJP [Rozmowa o pracy, o znajomych, o przygotowaniach do ślubu, PELCRA].

opierdalanie rzecz. 'wulgarnie: ruganie; zwymyślanie': No to postanowiłem panią z kasy opierdolić. Podchodzę do okienka i opierdalałam. W trakcie opierdalania stałam przy mnie staruszek. NKJP [M. Malicki, Ostatnia (sto czterech opowiadań o tym samym), 2009]. ~ Mówcą nie jestem, ale parę słów powiedzieć mogę... – wspierali go wiernie koledzy Maciejuk i Pawelec i zaczynało się wielkie narzekanie, jeśli nie wręcz opierdalanie. NKJP [H. Grynberg, Życie ideologiczne, osobiste, codzienne i artystyczne, 1998]. ~ Owszem, czytał o opierdalaniu żołnierzy przez oficerów, ale to było przed wojną. NKJP [A. Anonimus, Nie nadejść, przecież to jeszcze szczeniak, 1999].

opierdalanie się rzecz.

1. 'wulgarnie: wzajemne obrzucanie się wymówkami, obelgami itp.'. PSWP 26, 332. ~ OPIERDALANIE SIĘ NA POZIOMIE EXPERT | Nie lubię ludzi bez poczucia humoru. z ciekawością słucham kłamstw gdy znam prawdę [...]. moblo.pl [27.12.2011]. ~ opierdalanie się. jakieś ploty. nabijanie się z głupich tekstów. moblo.pl [komentarz, piwerekoo].

2. 'wulgarnie: unikanie swoich obowiązków, wykonywanie ich w sposób niestaranny'. PSWP 26, 333. – Najpierw jednak... – Włożyłem kapeć. – ...zanim sen ukaże mi przyszłość, ku której podążymy bez opierdalania się, wynoszę do godności czwartego performerę znanego wam Śliwkę. NKJP [M. Sieniewicz, Żydówek nie obsługujemy, 2005]. ~ Jednak... – podniosłem wskazujący palec i przemaszerowałem wzrokiem tuż nad ich czuprynymi – jednak dzieło nieudokonalane umiera, więc... – w tym momencie musiałem jakoś zagadać prościej, po ludzku – więc żadnego opierdalania się nie będzie! NKJP [M. Sieniewicz, Żydówek nie obsługujemy, 2005].

opierdalanka rzecz. 'rubasznie: lenistwo; bezruch': Harold wreszcie znalazł słowa zdolne wyrazić jego myśl: – Że te kryzysy, opierdalanki

i załamania, o które winimy naszych mistrzów, są. NKJP [M. M. Bujko, *Czerwony byk*, 2007].

opierdalanko rzecz. 'rubasznie: nicnierobienie, lenistwo; objanie się': Opierdalanko w skrócie mówiąc. Tak i jest pewnie w tej firmie. 500 osób???? widać cholerny przerost zatrudnienia [...]. forum.wnp.pl [komentarz, 20.09.2011]. ~ do końca czerwca opierdalanko a potem: dalej jazda do roboty jebane nieroby! hahadolt.blogspot.com [katy prince 17.06.2011]. ~ dzisiaj skuteczne opierdalanko na każdej lekcji, nie poszłam na geografie bo nie miałam prezentacji. byłam z ludwikiem na watach [...]. www.photoblog.pl.

opierdol rzecz. 'wulgarnie: strofowanie, rekomenda; wymyślanie komuś'. SPP, 184. ~ Rozłożył je w paru miejscach i następnego dnia żaden wóz już się nie pojawił. Ależ opierdol dostałem wtedy od starego... NKJP [A. Baniawicz, *Drzymalski przeciw Rzeczpospolitej*, 2004]. ~ Nie dosyć, że trzeba się martwić o wszystko, o to żeby to co dzieje się na kompanii nie wyszło poza jej mury, nie można się wypaść, trzeba ciągle być na nogach, chodzić wieczorem i wczesnym ranem do oficera i spełniać jego – czasem dziwne – zachcianki, to jeszcze rano gdy przychodzi kadra można usłyszeć tylko opierdol. NKJP [M. Ciesielski, P. Siekański, A. Znojek, 540 DDC, *czyli jakie jest wojsko*, 2000].

opierdolenie rzecz.

1. 'wulgarnie: zwymyślanie; zruganie': Zastanów się skąd bierze się w Tobie ta potrzeba opierdolenia laski i pobicia ... Opierdolenie laski, a uderzenie kolesia to dwie różne rzeczy. www.podrywaj.org [Portal Uwodzicieli, 13.01.2011]. ~ Opierdolenie Ci nic nie da, wręcz przeciwnie panienka pewnie zrobi na przekór. www.podrywaj.org [forum dyskusyjne, 11.06.2010]. ~ Oferuję „opierdolenie” (tj. powiedzenie kilku nieprzyjemnych słów) wybranej przez Ciebie osobie przez telefon za 20 zł · Śmieszne. www.cena20.pl.

2. 'wulgarnie: sprzedaż': Mam na opierdolenie 2 opony do mota 17” na tył. www.motosquad.pun.pl [oferta, Adam 20.06.2012].

3. 'wulgarnie: okradzenie; obrabowanie': Co do Unto to raczej bym napisał opierdolenie banku i

ucieczka z gildi;] tak ? U nas nie okradniesz tak łatwo gb ;) boolas.ftscorp.net [05.07.2011].

4. 'wulgarnie: wypicie; opróżnienie butelki / puszki napoju alkoholowego': Witaj, przyjacielu, czy reflektowałbyś opierdolenie 4-paka? – Oczywiście, mój drogi, chętnie się nakurwię. Tagi: alkohol browar piwo procenty [...]. www.miejski.pl [29.04.2009].

opierdolenie gały / kielbacy / kutangi / pały rzecz. 'wulgarnie: seks oralny z mężczyzną': gdyby marek poprosił cie o opierdolenie mu gały, zrobiła byś to? www.formspring.me [25.06.2010]. ~ biore 10 zł za opierdolenie gały. som chentni? f.kafeteria.pl [13.04.2012]. ~ Gałgan = obrobienie pały = opierdolenie kielbacy = lód = laska. 1# Podobno na trasach ukrainki robią gałgany już od 30 pln !!! www.miejski.pl [18.05.2010]. ~ JAK ZAPROPONOWAC DUPERECZCE OPIERDOLENIE KUTANGI. www.hiphop.pl/forum. ~ Czy gdybyś miał być Głównym Administratorem wzamian za opierdolenie pały Droxienowi zgodził byś się? rp-pl.pl [forum, Antoni – Skavenger 27.11.2011].

opierdolić / opierdalać czas.

1. 'wulgarnie: zrugać, zwymyślać; karcić; besztać': Ciesz się, że cię publicznie nie opierdolił, jak na to zasługiwałeś. A on to potrafi, powiadam ci! NKJP [R. Antoszewski, *Kariera na trzy karpie morskie*, 2000]. ~ [...] Gudzowaty zadzwonił do Czempiańskiego i opier... go, że wypuścił z Urzędu taką ekspertyzę – wspomina były wysoki rangą uopowiec. Czempiański zamiast się postawić biznesmenowi, postawił do pionu szefa BaIl. NKJP [B. Mikołajewska, *James Bond sp. z o.o., Polityka* 12.06.2004]. ~ u mnie jest już to pięć lat to już nie śmiesz wiesz bo tu mnie śmieszyło na początku. na początku no tu tego nie ? a teraz. y wiesz tu mnie opierdala że jest porządek ja idę i ich tam opierdalał on opierdalał mnie. nie wiem no to to takie / a propos może pobawimy się w zgadywanke kto kogo ostatnio opierdolił. NKJP [rozmowa; teatr, PELCRA]. ~ Bo ją ganiłam, kiedy się upiła. Opierdalałam ją, wrzeszczałam. NKJP [L. Ostałowska, P. Smoleński, *To nie mój pies, ale moje łóżko*, GW 30.04.1997]. ~ Ponieważ albowiem te gojskie maszyny nie zawierają przyzwoity alfabet hebrajski, my ciebie, Benio, musimy opierdolić w języku tubylczym. Nie 47/1991, 7 [komentarz, Mn., Tr.].

2. 'wulgarnie: okraść; ogołocić z czegoś': ale nie coś wcześniej mnie wcześniej coś tam mówiła mi na początku tygodnia chyba no nie że wiesz żebyśmy jej dały znać i bo mówi no jak powiedzicie nagle że przychodzicie no nie no to wiesz ona będzie musiała więcej jedzenia zrobić i w ogóle nie? ja mówię tak kurwa opierdolimy ci wiesz pół lodówki no nie. NKJP [*Rozmowa o pracy, o znajomych, o przygotowaniach do ślubu, PELCRA*].

3. 'wulgarnie: ostrzyć włosy, zwykle nieudolnie, nierówno, zbyt krótko'. SPP, 56.

opierdolić / opierdalać bakłażana / gałę / kielbache / kindybała / maczugę / tuleje czas. 'wulgarnie: uprawiać seks oralny z mężczyzną; robić loda; obciążać; robić laskę': Patrz jaka dupa, mogła by opierdolić bakłażana. www.miejski.pl [N: *perosto* 21.04.2010]. ~ No i znowu gała nie została opierdolona! www.miejski.pl [N: *Belski* 07.01.2010]. ~ Ty słuchaj widziałeś ta pannę ona taka cicha woda ale podobno dobrze kielbache opierdala! www.miejski.pl [10.04.2008]. ~ Skarbie nudzi Ci sie?! Może opierdolisz mi kindybała? www.miejski.pl [N: *weko* 07.08.2007]. ~ Ależ Ty jesteś głupi-Tak?! A Ty to mi możesz opierdolić maczugę co najwyżej! www.miejski.pl [01.03.2007]. ~ Ej mała opierdolisz mi tuleje? www.miejski.pl [N: *Ilhantius* 18.11.2009].

opierdolony przym.

1. 'wulgarnie: zrugany; zbesztany; zwymyślan-y': GDAŃSZCZANIN NOBLISTA !!! opierdolony przez IZRAEL. miziaforum.wordpress.com [05.04.2012]. ~ zostałem okrutnie #opierdolony i za co? za uczciwość. Mam nauczkę na przyszłość. www.blip.pl [*forum, calm* 05.06.2009]. ~ Zostałam opierdolona przez jednego pana za to, że wczoraj moja koleżanka olała obowiązki, a przez drugiego, bo jego córka nie umie czytać. www.blip.pl [*forum, erwen* 27.07.2010]. ~ Ja jak poszłam do lekarza z prośbą o pomoc w tej sprawie to zostałam opierdolona, że stwarzam sobie sama problemy [...]. grono.net.pl [*forum, 05.11.2008*]. ~ „Kończyć” w sensie zabrać się za nią w końcu, jeżeli nie chcą zostać opierdalone przez nauczycielkę. W sensie ja nie chcę zostać opierdolona [...]. cassidy.blog4u.pl [*komentarz, 02.05.2009*].

2. 'wulgarnie: podcięty; ostrzyżony': buahaha no trzeba było zostawić boki, sama góra opierdolona zajełbieście wygląda, Kiczen dobry Fryz? :D .. www.youtube.com [*komentarz, sebo-ostry5 2011.2011*]. ~ Łepetyna już ładnie obstrzyżona albo jak to mawia Cinek – opierdolona:D pbos.blip.pl [*forum, pbos 12.2008*].

opierdziały przym. 'wulgarnie, negatywnie o kimś / czymś': Zwracam się do Azazela „Następnym razem to sam se gadaj, a ja se postoję i zobaczmy ile ty się dowiesz... opierdziały żuczku!”. www.baalberithsesjerp.fora.pl [25.09.2006]. ~ Mózeg isc sie odswiezyc, zaraz ci dam jakies ciuchy – dodał po chwili wyciągając z szafki koszulę i jakis opierdziały dres. -Nienawidze dresów. www.photoblog.pl [27.06.2012].

opierdziany przym. 'wulgarnie: przeniknięty gazami trawiennymi; śmierdzący': Opierdziany przez Urbańskiego hotel – nigdy !!! www.twoja-firma.pl [*forum, ~zzz 11.01.2008*]. ~ Ee tam, wolę się wałnąć w opierdziany hotel z padem w dłoniach. polygamia.pl [*forum, damianuss 18.10.2011*]. ~ za to nie raz zostałem boleśnie podrapany i opierdziany przez kota. www.innastrona.pl [*wpis*]. ~ Pocałuj się w dupę i nie wysyłaj mi więcej tych zastanych linków Masz nasrane w bani obojniku zasrany i opierdziany. Autor: Jesteś debilka. www.fun-test.pl [*komentarz, 16.02.2008*].

opierdzieć czas. 'rubasznie: wydalić na coś gazy trawienne; owiać śmierdzącym gazem': Zuza Jęczalik chyba cię jelen opierdział pfff..... [...] jelen? opierdział? haha www.facebook.com. ~ Ty się ciesz, że tylko pod kołderką, ja się raz do mojego przytuliłam jak spał to mi nogę opierdział ale. www.rodzinko.pl [*forum dyskusyjne, fibi 16.10.2010*]. ~ Bioderka są prawidłowe poza tym Dawidek opierdział pana doktora konkretnie, a na koniec zrobił kupę, ale było śmiechu ... www.dzieckoinfo.com [*forum, Październikowe Mamusie i ich dzidziusie, 22.11.2011*]. ~ Agresywnie pierdzi... puszcza baki... dosadnie i agresywnie... opierdział nawet Cathy – Mówi pan „agresywnie”, ktoś został ranny? alamakota.soup.io [01.06.2011].

opierdziel rzecz. 'grubiańsko: zruganie; zwymyślanie': Szef nerwus. Żle stanąłem,

wrzask. Położyłem teczkę na biurku, opierdziel. Raz powiedziałem coś nie po jego myśli, zdzielił mnie po pysku – opowiada policjant z małej miejscowości. Polityka 3/2010, 22 [reportaż, D, Tp.; N: M, policjant; O: dziennikarz]. ~ ale miałem opierdziel dla dziadka. Biały, Z, 63 [powieść, D, Tp.; N: M, rolnik; O: MM; Ind., Nof., N-O; w szpitalu]. ~ Dwa lata temu moi kumple (byłem razem z nimi) dostali opierdziel za „zrywanie asfaltu z boiska”. NKJP [www.forumowisko.pl; Najlepsze przypadki w klasie | szkole :), Ilu fantazy i in.].

opierdzielać się czas. ‘grubiańsko: lenić się; walczyć; walczyć; objąć się’: Pseudo-Informatycy wierzą w ten kit to co im wciskają wszyscy na oko, że studia, że bez nich pracy nie ma – BZDURA! Chcecie zarabiać 10 tysięcy??? Więcej do roboty! Zamiast 5 lat opierdzielać się z jabolem w ręce olejcie studia i siadajcie jak należy do czegoś czym chcecie się zajmować. prac.wp.pl [opinia].

opierdzielanie rzecz. ‘grubiańsko: ruganie; zwymyślanie’: ja się stanę niedługo pasjonatem opierdzielania go słuchaj no po prostu./ wiesz Karol by trzech godzin nie spędził. w komisie na pewno. NKJP [Rozmowa o narciarstwie, PELCRA].

opierdzielanie się rzecz. ‘grubiańsko: nicnierobienie; objęcie się’: chłopak to ty chyba w LO nie byłeś....to dopiero opierdzielanie się....takie luz jak mam to bym życzył każdemu....NKJP [www.forumowisko.pl; Powrót Komunisty! Fuser i in.].

opierdzielanka rzecz.

1. ‘żartobliwie, rubasznie: żuganie; zwymyślanie’: Kochana, nawet nie wiesz jak ja panikowałam, dopóki któraś z dziewczyn tutaj nie dała mi solidnej opierdzielanki [...]. www.rodzinko.pl [forum dyskusyjne, 22.05.2012].

2. ‘żartobliwie, rubasznie: nicnierobienie; objęcie się’: no to ładnie, dzisiaj opierdzielanka w szkole nie jest zła. patrzec jak chłopcy się biją, także nie jest złe. www.photoblog.pl [04.04.2011]. ~ Następny Polski jako tako zleciało, angol opierdzielanka jak zawsze, fiza, i jakieś zdupione prace na lekcji [...]. www.photoblog.pl [12.04.2012].

opierdzielanko rzecz. ‘żartobliwie, rubasznie: nicnierobienie; objęcie się’: co za chuj się tłucze na górze? po co? 17:45. mega giga długie dzień w robocie, ale teraz dwaaa dni!!! opierdzielanka [...]. blueberry.blip.pl [22.06.2012]. ~ [...] później dwa tygodnie blogowego opierdzielanka wspólnie, tydzień w Rumuni tydzień w Warszawie :*) timetosavor.blogspot.com [wpis: piękni, młodzi, zakochani!!*, martttusia!! 16.04.2012].

opierdzielenie rzecz. ‘grubiańsko: żuganie; zwymyślanie’: bardzo poprawne zachowanie kierowcy osobówki i słuszne opierdzielenie przez CB. www.youtube.com [komentarz, NoLife-Poland 03.03.2012]. ~ Godric zdecydował się odejść bo po 2000 lat nie chciał już istnieć... a pani z telewizji nie zrobiła nic ponad opierdzielenie go... trueblood.eev.pl [komentarz, 23.08.2009].

opierdzielić / opierdzielać czas. ‘grubiańsko: strofować, wymyślać, udzielać komuś ostrej reprymendy’. SPP, 184. ~ Oblałeś ją sokiem, zatańczyłaś oberka, a ona cię opierdzieliła jak burego kota. Tak? NKJP [D. Banek, Samo życie Odcinek 144, 2010]. ~ Jak to jest, że wolę, kiedy ty mnie opierdzielasz, niż kiedy tamten się tak do mnie modlił. NKJP [P. Siemion, Tadeo znał odpowiedź, 2004]. ~ Słuchaj, jeszcze jeden taki telefon do nas, który odbierze Ania, i jeżeli jeszcze ty będziesz próbował ją o coś opierdzielić, stary, to ja ci tę maść wepchnę wiesz gdzie, no! NKJP [B. Dobroczyński, J. Owsiak, Orkiestra Klubu Pornocnych Serc czyli Monolog wodospad Jurka Owsiaka, 1999].

opierdzielonko rzecz. ‘żartobliwie, rubasznie: żuganie; zwymyślanie’: Dzieki za pozdrowionka a teraz będzie małe opierdzielonko :mrgreen: Kosiarka to rybka stadna do 100l i więcej, w twoim 60l nie ma czego szukać. 1fz389.aq.pl [forum, Prętnik vs krewetka]. ~ Dziś w kościele chłopaki dostały opierdzielonko od księdza, ale to nie moje sprawy ^ .dobra idę pa*;*. www.photoblog.pl [20.03.2012]. ~ Bardzo wam dziękuję za wczorajsze opierdzielonko bo naprawdę mi pomogło i dało do myślenia:). diety.gazeta.com [forum, 08.09.2011].

opierdzielony przym. ‘grubiańsko: żugany, zbesztany; zwymyślany’: opierdzielony przecz

taxiarza za to ze wale czosnkiem :). blip.pl [forum, 12.12.2009]. ~ ktos pisal ze nawet zadzwonil i zostal zdrowo opierdzielony. prawda jest taka ze dla dzieci krwi nie brakuje. i tyle. pl.misc.samochody.narkive.com > pl [komentarz, 07.01.2005]. ~ Ze moj znajomy czy inny lubiany przezemnie forumowicz, nie moze byc przezemnie publicznie opierdzielony ??? Bo co? papierosyforum.pl [15.01.2011].

opiernicz rzecz. 'rubasznie: strofowanie, reprimenda, wymyślanie komuś': SPP, 184. ~ nie wiem jak to się nazywa w kalendarzu zobacz / to coś ważnego nie bo będzie opiernicz / nie no dlaczego opiernicz [...]. NKJP [Rozmowa o telefonach, PELCRA]. ~ Szkoda mi Ciebie, przyjacielski pocałunek? ja za przywitanie (buziak w policzek) dostałem niezły opiernicz od panny... NKJP [www.forumowisko.pl; Bo powiedział 'kocham cie', martysia09 i in.]. ~ Koń w ciągu dnia pracy nie raz zbierze, delikatnie rzecz ujmując, porządny opiernicz. NKJP [T. Dębiec, Koń piarowiec. Konna zrywka w lasach wciąż pozostaje niezastąpiona, „Las Polski” 01.08.2009]. ~ Zespół dostał „opiernicz” za mecz z Widzewem. NKJP [Ł. Klimaniec, Trzeba się podnieść, DZZ 10.05.2005].

opierniczać się czas.

1. 'rubasznie: nic nie robić; lenić się; obijać się; bumelować': Siedze w pracy... i się opierniczam , a zaraz idę zapalić. NKJP [www.forumowisko.pl; Co dziś porabiasz??? Mery_Blue]. ~ Urzędnik GDDKiA opiernicza się zamiast pracować, bo przecież może i byłby debilem, gdyby z tego nie skorzystał. forum.gazeta.pl [Re: Odpowiadam. – Bezpieczeństwo na drodze, 20.07.2012]. ~ Nie dość, że opiernicza się najbardziej z całego ośrodka, to jeszcze zamęcza wczasowiczów historiami swojego życia. sunmachine.blog.pl [29.07.2012]. ~ A kocią zamiast ćwiczyć ze mną opiernicza się na parapecie ;-). Ach ta wiosna, wiosna wszędzie :-). makelifeslimmer.blogspot.com [19.03.2012].

2. 'rubasznie: cackać się': [...] miejcie się na baczności, łapserdaki! Kiedy wiem, że mam czterysta procent racji, nie będę się z wami opierniczał. Bartek KP, 217 [powieść, Mn., Tpr.; N: M II, w., pracownik ubezpieczeń, USA; wewnętrzny dialog z wyobrażonym psychiatrą].

opierniczający przym. 'rubasznie: besztający, rugający, strofujący; ochrzaniający': Jakkolwiek to nie będzie wyglądało pomyśl, że takie „opierniczenie” może uratować Ci kiedyś życie. Chyba, że „opierniczający” zawiedzie [...]. www.forum.lasypolskie.pl [17.01.2011]. ~ Albo jak Kukiz- wrzuć głos opierniczający polityków [...]. firma.onet.pl [forum, komentarz]. ~ Opiernicz tym cenniejszy im bardziej doświadczony opierniczający. Go!;). www.maxmodels.pl/forum [08.11.2011].

opierniczający się przym. 'rubasznie: leniący się; wałkoniący się; bumelujący; spędzony beczynnie, leniwie': Mieszczki niemożliwie piękne niesprawiedliwie zagonione kuchnią! I Wy, ustawicznie opierniczający się mieszczenie! wroclowe2012.com [blog, Eurodetektyw 26.09.2011]. ~ kolejny intensywnie opierniczający się poranek [...]. flaker.pl [wpis, huberrtt 06.11.2008]. ~ Jeden dzień i to zdecydowanie opierniczający się dzień [...]. flaker.pl [wpis, gusia 18.12.2008].

opierniczenie rzecz. 'rubasznie: besztanie, ganień, gromienie, karcenie, łajanie, ochrzanianie': Upokarzanie, opierniczenie, wyśmiewanie w pracy. opsyhatrii.pl [25.02.2012]. ~ Monia: Co to za opierniczenie? ;). codzien-nikfotograficzny.blogspot.com [Monique 07.10.2011]. ~ Trwa opierniczenie mnie za błędy w projekcie, konkretnie złe wymiarowanie: [Dr]. rodzynki.net [03.02.2011]. ~ niestety właśnie takie opierniczenie to częsty błąd popełniany na forach i w ten sposób traci się wielu wartościowych ludzi. forum.labratory.org [Przyjazne forum, a kultura wypowiedzi, 09.01.2008].

opierniczenie się rzecz. 'rubasznie: nicnierobienie; obijanie się; bumelowanie': Opierniczenie się to moja profesja – Najlepszy humor w sieci pokazany od nieco innej strony, Najlepszy zbiór obrazków w Internecie. www.why-no.pl [03.10.2011]. ~ „Stodkie opierniczenie się” to nazwa akcji, która odbyła się dzisiaj w Silesia [...].www.mmsilesia.pl [03.12.2011]. ~ potem nic innego tylko zakupy chodzenie i ogólne opierniczenie sie. plażing smażing i jedzenie <33333333. cześć ufoludni! CZEŚĆ Bartek kocham cie <333 ... www.photoblog.pl.

opierniczenie rzecz.

1. 'rubasznie: zruganie, zwymyślanie; skarcenie, zbesztanie': Synonimy (wyrazy bliskoznaczne) słowa opierniczenie: obsztorcowanie, ochrzanianie, ofuknięcie, opieprzenie, opitole nie, potępienie, skarcenie, skrytykowanie [...]. synonim.net. ~ Ja ci mogę poradzić tylko uporczywe, nawet dobitne opierniczenie supporterów ale bez wyzwisk itp. [...]. board.runesof-magic.com 85. – fotoblog magduchaaa w Photoblog.pl. ~ Dzięki za opierniczenie mnie pomału, pomału do mnie to dotrze na razie w to nie wierzę. ;). I tak cie kocham ;33 Musiałaś się odstresować xd ;x. www.photoblog.pl.
2. 'rubasznie: wyczyszczenie': 10 zł kosztuje „opierniczenie” samochodu karcherem na „Niebieskim > słońiu” – 5 razy do roku to robisz? autokacik.pl [*Ile w tym roku wydalicie na auto? 31.12.2006*].

opierniczonko rzecz. 'żartobliwie: reprimenda; bura; ochrzan': Widzisz Iwonko wystarczyło małe opierniczonko i od razu są efekty Zegar o niebo lepszy niż reszta jego kompletu. www.decoupage24.pl/forum [*forum dyskusyjne, Bečka; „Odp: Prace Iwonki”, 05.12.2008*].

opierniczony przym. 'rubasznie: zbesztany; zrugany; zwymyślany; ochrzaniany': Ja oczywiście jak większość Pań mam pytanko dotyczące prawdopodobieństwa ciąży (mam nadzieję że mieszczę się jeszcze w temacie forum i nie zostanę opierniczona). NKJP [*www.forumowi-sko.pl; Pierwsze (i nie tylko) objawy ciąży, Neferet i in.]*. ~ "Chłop opierniczony działa jak naliwiony". Prawdę tę poznałam od Barbarelli a ona od Haniuty, ale tak naprawdę nie miałam jeszcze możliwości sprawdzenia ... nihil-novi. blog.pl. ~ zostałam opierniczony przez forumowiczów że dawka nie taka i nie odstawać... i należy rozważyć zmianę lekarza. crohn.home.pl/forum [*09.09.2009*].

opierniczyć / opierniczać czas.

1. 'rubasznie: strofować kogoś, wymyślać, udzielać komuś reprimendy'. SPP, 184. ~ Opierniczył, dla porządku, niedorobionego przez tatę uczniaka, sam zaś – po wydezynefekowaniu koniuszka brzytwy w kwasie octowym – już wygala sierżancki kark wprawną ręką [...]. Barg. S, 259 [*powieść, Mn., Tr.]*. ~ Parę lat temu pro-

wadziliśmy podobne odchudzanie i efekty był znakomite. Wzajemnie się pocieszaaliśmy, kłóciliśmy jeden drugiego opierniczał, a efektem była utrata wagi uczestników, niekiedy bardzo znaczna. twoja-dieta.pl [*blog*]. ~ jakieś gierki może swoje chociaż nie no tych gierek nie chcę sprzedawać bo mi szkoda też bym nie sprzedawał ale nie mam wyjścia no muszę pojechać i go opierniczyć za te dwie dyszki chociaż [...]. NKJP [*Rozmowa dwóch znajomych, PELCRA*]. ~ Nawet jak nie zdałem – mówi Borys – to nie mieli czasu mnie opierniczyć. NKJP [*J. Hugo-Bader, Nie pije, popala, hoduje żółwie, GW 22.08.1997*].

2. 'rubasznie: zjeść; pożreć': dzik w kukurydzy zasianej potrafi opierniczyć ok 20 000 tys ziaren aby się najeść, na raz, a na 1 ha siejesz od 70000 do 100000 ziaren. www.farmer.pl [*forum, jj 06.07.2012*].

3. 'okraść': Opierniczyli im namioty!! www.wolomin.com [*Śpiewnik szantowy: Do Mikołajek – Taverna żeglarska*].

opierniczyć się / opierniczać się czas.

1. 'wzajemnie się zwymyślać za postępowanie uznane za naganne, niestosowne'. PSWP 26, 334.
2. 'obciąć sobie włosy bardzo krótko'. PSWP 26, 334.

opier-papier rzecz. 'stosunek płciowy heteroseksualny'. SSP, 155.

opierunek rzecz. 'pranie w ramach opieki nad kimś': Micha, opierunek, kima – szponiasto rozstawiła palce [...]. Now. TZ, 112 [*opowiadanie, D, Tp.; N: K, Warszawa; O: M, złodziej, b. więzień; Ind., Nof., N-O, w mieszkaniu N*]. ~ Jeśli któraś z pań ma szczęście, może sobie kupić miejscowego popychacza, który za wikt, miłość i opierunek zaprasza nawet do swojej chatki, jest wierny, ale zazdrosny i przez cały turnus nie wolno go wymienić na inny model. Guc. Z, 177 [*książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; N: K IV, dziennikarka, Warszawa; o romansach osób z sanatorium*]. ~ Com zarobił na posadzie w moim urzędzie, przeznaczałem na najskromniejsze utrzymanie, na jaki taki opierunek, reszta szła na zabawę. Rus. ON, 88 [*książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (autor)*].

opierzony przym.

1. 'porosły piórami': Wyjątkowo dobrze zachowane szczątki silnie opierzonego dinozaura odkryto w Chinach. Jest to najstarsze, znane nauce zwierzę, pokryte piórami – informuje „Nature”. www.rp.pl. ~ Opierzony wąż? Kolejna zagadka z serii „skamieniałości w domu i w zagrodzie”. www.paleontologia.pl [forum, 11.06.2012]. ~ Opierzony kuzyn tyranozaura (galeria zdjęć). www.rp.pl [04.04.2012].
2. 'dojrzały; doświadczony': Ze mną Czesław Straszewicz, towarzysz mój, kajutę dzielił, bo obaj jako literatki żał się Boże mało co opierzone na tę pierwszą nowego okrętu podróż zaproszeni zostaliśmy [...]. Gomb. TA, 9 [powieść, Mn., Tpr.; N: M II, pisarz, małop., Buenos Aires].

opierzyc się / opierać się czas.

1. 'o ptakach: porosnąć (porastać), pokryć się (pokrywać się) piórami'. USJP, II 1272. ~ Rozwój piskląt po wykluciu przebiega w trzech fazach: w pierwszej pokrywają się puchem, w drugiej opierają się, a w trzeciej zaczynają latać. Pisklę gołębia na czas odizolowania od gniazda musi być odpowiednio ogrzewane. turkoty.pl [Odchów piskląt gołębi]. ~ Gołąbek nabrał na wadze, poprawiło mu się samopoczucie, opierzył się [...]. Jak go znalazłem był prawie całkiem łysy. teraz się opierzył, ale nie wszędzie. www.pzhgp.zloteskrzydlo.pl/forum. ~ Malec rósł ładnie, opierzył się i bardzo oswoił. Była to samiczka zięby. www.forum.woliera.com.
2. 'żartobliwie: stać się (stawać się) dorosłym człowiekiem, wkroczyć (wkraczać) w dorosłość'. USJP, II 1272. ~ Kolega widzę już się opierzył i stąd pewnie tak radykalna opinia zupełnie inna niż kolegi początku na forum. Nasz Hirek dopiero się uczy! :). forum.gazeta.pl [Rozwód... i co dalej? 11.03.2011]. ~ Izdryk, który szybko opierzył się i pozbył prowincjonalnych nawyków, według mnie jest dziś najciekawszym z autorów tej szkoły [...]. www.ji-magazine.lviv.ua [artykuł, 20.01.2001].

opieszalec rzecz. 'człowiek powolny, flegmatyczny, maruda, pracuje niespiesznie, wolniej niż inni, robi wszystko powoli ospale'. definicja.net [Słownik definicji].

opieszalić się czas. 'zachowywać się opieszale; być powolnym; przebiegać powoli': A że

akurat poczuł pod kołami twardszą i równiejszą drogę, co się dalej opieszali – przeleciało mu przez głowę i podniósł do góry bat, żeby nim trzepnąć po koniach, gdy wtem spomiedzy drzew rozległ się krzyk: Halt! Halt! Mort. A, 385 [powieść, Mn., Tr.].

o pietruszkę fr. 'bez szansy na sukces, awans itp.; o nic ważnego': Pierwszy mecz o „pietruszkę” czyli o piąte miejsce w tabeli Drużynowych Mistrzostw Polski na żużlu zakończył się nieznaczną wygraną WTS Atlas Wrocław nad Unią Leszno (49:41). NKJP [ABAR, Sport w regionie, GPZ 07.09.2005]. ~ Do końca sezonu gry o „pietruszkę” więc nie było sensu na siłę montować najsilniejszego składu. NKJP [TR, Unia Solec Kujawski – Czarni Nakło 9:0 (3:0), „Nakielski Czas” 26.05.2004]. ~ Walcząca już o „pietruszkę” Tarnovia, wygrywając przy Piłsudskiego zepchnęła rywali na skraj przepaści, chociaż ostatecznie uratowali oni byt w ostatnim pojedynku sezonu. NKJP [(dnie), Tarnovia z Błękitnymi? GK 13.06.2002]. ~ Zresztą wszystkie spotkania są tutaj z gatunku o wszystko. Nie ma gier o pietruszkę. NKJP [L. Jaźwiecki, W punkcie wyjścia, TS 09.09.2003]. ~ Walkę o awans do finału play off rozpoczynają dzisiaj z Kotwicą Kołobrzeg. Tyle że finał będzie o „pietruszkę”, gdyż do Era Basket Ligi przechodzą dwie najlepsze drużyny I ligi. NKJP [A. Chmielewski, Zatopić Kotwicę, DZB 19.04.2005].

opijanie rzecz. 'przyjęcie z alkoholem z okazji jakiegoś pomyślnego wydarzenia': mimo że nie jesteś ze wsi to i tak jesteś WIEŚNIAKIEM. Pepkówka – tak nazywamy opijanie nowego członka rodziny, który się właśnie urodził. Matka z dzieckiem w szpitalu a ojciec opija narodziny np. syna. Inne określenia Chrzczyny – od chrztu, Parapetówka – opijanie nowego mieszkania często jeszcze nieumeblowanego. muzyka.onet.pl [forum dyskusyjne, ~baba ze wsi 23.01.2008:]. ~ w planach opijanie samochodu ... Oczywiście w tygodniu albo w weekend w planach opijanie samochodu w dużym gronie [...]. www.mazdaspeed.pl/forum [N: RULES 30.12.2006]. ~ Znamienne było też zachowanie polskich kibiców po przegranym meczu o wszystko z Czechami we Wrocławiu: bez agresji, bratanie się z kibicami przeciwnika, opi-

janie przegranej i zwycięstwa. *Polityka* 26/2012, 15 [reportaż, *Mn.*, *Tr.*; *N: M (M. Janicki)*].

opijanie się rzecz. 'picie ponad miarę (alkoholu); przyjmowanie zbyt dużo płynów': W tym czasie, szczególnie u wyjątkowych łakomczuchów, pojawia się czkawka. Jest ona następstwem dość zachłannego opijania się przez bobasa wodami płodowymi. Ćwicz on odruch połykania. Czkawka bywa przez mamy różnie odczuwana. *double.pl [artykuł, Mn., Tr.]*. ~ Niemcy uwielbiają ludowe zabawy, śpiewy, obżarstwo i opijanie się piwem. Każde miasteczko ma jakieś swoje święto. *pracownicysezonowi.pl*. ~ Opijanie się mlekiem i bawarką. Między bajki włoż przesąd, że bawarka wzmacnia laktację. *babyonline.pl [28.03.2011]*.

opijus rzecz.

1. 'pogardliwie: osoba nadużywająca napojów alkoholowych'. *PSWP* 26, 338. ~ oj bratku słabo oglądałeś biografie braci Saudków, ten opijus to rysownik -a fotografik to babiarz i (IMHO) zmanierowana (choć zdolna) gwiazdeczka. *NKJP [Usenet - pl.rec.foto; Re: Trudno będzie...; bisior 31.03.2003]*.

2. 'żartobliwie: ktoś, kto dużo pije': Ja i tak „opijus” straszny jestem, już zapowiedziałam Olkowi, że lecę tylko jak będę siedzieć przy oknie i blisko toalety :). Ciśnienie jak dotąd mam niemożliwie niskie, więc opuchlizny może mnie ominąć. *NKJP [Usenet - pl.soc.dzieci; Kianit i in. 30.10.2001]*.

opilca rzecz. 'pogardliwie: osoba nadużywająca napojów alkoholowych'. *PSWP* 26, 338. ~ opilca: alkoholik, bibosz, moczygęba, moczymorda, ochlaptus, ochlapus, opijus, opilec, opój, pijaczyna, pijaczysko, pijak, pijanica, pijus, żul. *www.synonim.net [hasło słownikowe, Słownik synonimów]*. *Rzadkie.

opilczy przym. 'związany z nadużyciem alkoholu, nałogiem alkoholowym': Biała gorączka, czyli opilczy obłęd jest efektem długiego ciągu alkoholowego, nazywanego po rosyjsku zapojem. *etnosystem.pl*. ~ Paranoja alkoholowa (inaczej: alkoholowy obłęd zazdrości, obłęd opilczy, „zespół Otella”) występuje u mężczyzn, zwykle po 40 roku życia. *www.psychologia.net.pl*.

opindalać się czas. 'żartobliwie: nic nie robić lub robić byle jak; lenić się; objąć się': Witam szanownych grupowiczow. jak unieszkodliwić patologię mieszkania nade mną? libacje – alkoholicy, halasy itp itd... juz jeden sad grodzki byl – zero reakcji – co polecicie? zasugerujcie kierunek w ktorym mam pojsc – dzielnicowy sie opindala macie jakies sugestie? akty-prawne.info. ~ a pan co sie tak opindala? czemu tak rzado pan pisze? *www.tvn24.pl*.

opinkolenie rzecz. 'żartobliwie: bura; naga-na': Przyznam się szczerze, że bardziej liczyłam na pewnego rodzaju opinkolenie mnie za nie-stworzone historie, które przytoczyłam. *www.forum.molosy.pl [forum na temat żywienia, 21.06.2006]*.

opinkolić czas. 'żartobliwie: zbesztać; zrugać': o. Tadeusz Obiektywny, popraw to małe kółeczko na duże, bo cię Tadek opinko li [...]. *Onet.pl [forum dyskusyjne, ~gościelný 25.08.2007]*. ~ Pozdrawiam du„pka co ch[c]łaj siedzieć na koncercie Metallicy. Opinkolił mnie że wstałem, jak na scene wyszła Metallica, co za wieś :). *www.tvn24.pl [forum, 29.05.2008]*. ~ No nie wiem, nie wiem :-). Pewien starszy jegomość osobiście opinkolił mnie czytającego w tłoku w londyńskim metrze, że to nie british library! *wspiniante.pl/forum [19.08.2010]*.

opinkolony przym. 'żartobliwie: zbesztany; zrugany': – O prz[e]praszam kiedyś ja wróciłem taki ciut pobijany choć zwycięski to zostałem opinkolony przez ojca [...]. *forum.gazeta.pl [11.02.2002]*. ~ to jest wersja amerykańska a tak w ogóle co to znaczy „C”o „G” nie wspomne. Mam nadzieję, że to ten temat :-).co bym nie był opinkolony ;-). [...].*www.shadow.org.pl/forum [23.09.2010]*. ~ Jeden jedyny raz zostałam bez szcicia (jakieś 2cm) najpierw zostałam opinkolona przez małża, potem przez wetę [...].*www.forum.molosy.pl*.

opiórgać kogoś, czas. 'wymyślać, zwymyślać kogo, rzucać obelgi, obrażać, obrazić [zrugać]'. *SGS*, 88. ~ Mnie Foka opiórgał, że nie ten wątek, a ktoś tu takie pierdoły pisze, a On nawet nie odezwał się słowem:)) Pozdro. *paintball.info.pl/forum [07.07.2003]*. ~ a mi smutno bo musze wizaz opuscic- choc dzis spac mi sie nie

chce – TŻ mnie opiórkał ze spac nie może jak kompik działa [...].wizaz.pl/forum [19.08.2006].

opiórkanie rzecz. ‘zbesztanie; zruganie, zwy-myślanie’: Od dłuższego czasu nic dobrego w ustach nie miałem, wszystko pamiętam, więc uwaga i opiórkanie zapewne nie mnie dotyczy;) [...]. forum.gazeta.pl [Re: Ciekawych ekologów w życiu spotkałeś, Kraków, 25.05.2007].

opiógany przym. ‘zbesztany, zrugany; zwy-myślany’: Sekretarz, porządnie „opiógany” przeze mnie, postanowił do mnie nie odzywać się, po raz kolejny. Unikał rozmowy i robił to ostentacyjnie. www.absolwenci56.szczecin.pl [25.11.2011].

opiórkać / opiórkować kogoś, czas.

1. ‘żartobliwie: zrugać; zbesztać; wymyślać kogoś’: no bo dzis tam ide i zeby mnie nie opiórkał, ze nie wypełniam tabelki. u mnie w przychodni wszystko wpisywała pani z rejestracji.. znaczy wagę ... www.babyboom.pl/forum. ~ Co to się porobiło! Wszyscy grzecznie odpowiadają i nikt nie opiórkał za nieuzupełnienie profilu. Dziwne.... :D. www.browar.biz [Forum Browaru, mareks. 19.10.2009]. ~ Aniu, mnie lekarz kiedyś straszliwie opiórkał za wygrzewanie okolic pęcherza termoforem. Powiedział, że wszelkie tzw. „parówki” i wygrzewanie to mit. www.floraforum.eu.

2. ‘odbyć stosunek płciowy heteroseksualny’. SSP, 155.

opiórkanie rzecz. ‘żartobliwie: zbesztanie; zruganie’: Ja też przyłączam się do życzeń – troszkę spóźniona ale usprawiedliwiona, bo dopiero co wróciłam z nad morza i mam nadzieję, że ominie mnie opiórkanie. wołanie-przezcisze.blog.pl [Wirtualna Polska, komentarz]. ~ Wystarczy, że spojrzysz :) Z uśmiechem :) I szczerze opiórkanie w szkole wcale jej nie przeszkadza iść z koleżanką na kawę po południu. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, Nauczyciele 05.03.2005].

opiórkany przym. ‘żartobliwie: zbesztany, zrugany; zwy-myślany’: Również Szymoniasty nie odepuszczał sobie włożenia w kałuże, na co szybko został opiórkany i wymyślił sobie skoki przez kałuże. www.smyki.pl [komentarz].

~ Nawiasem mówiąc za ten ostatni mam dziwne przecucie, że zostanę opiórkany ;) www.alkoholizm.jawnet.pl [forum, 20.05.2009]. ~ Natomiast Krakman – opiórkany za realizację niezgodnie z ofertą na stronie – przyznał się, że cała nowa partia P90’tek przyszła z Chin właśnie [...]. forum.wmasg.pl [21.11.2009].

opiórkowanie rzecz. ‘żartobliwie: zbesztanie; zruganie’: ciężko na początku wszystko pogodzić a raczej pamiętać, ale postaram się by już nie załapać się na opiórkowanie [...]. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 22.04.2006].

opiórkowany przym. ‘żartobliwie: zbesztany; zrugany; zwy-myślany’: Zostałem tu kiedyś opiórkowany kiedyś za naruszenie umowy licencyjnej. Tradosa (sesją zdalną coś tam zrobiłem). tech.groups.yahoo.com [forum dyskusyjne, tłumtech 16.12.2005]. ~ Bo jak nie pójdziesz to Ci obiecuję, że zostaniesz opiórkowany. www.wspominki.eu. ~ Berek został prawdopodobnie „opiórkowany” za treść pierwszej opinii [...]. forum. gazeta.pl [07.02.2010].

opisać / opisywać czas. ‘niekorzystnie kogoś, coś przedstawić, źle o kimś lub o czymś napisać’. USJP, II. 1273. ~ Bo na wsi to jest zwykle tak – jeśli o kimś napiszą – dobrze czy źle – sensacja jest. – O, opisali go w gazecie – podśmiechują się ludzie i jest o czym rozprawać. NKJP [Prąd szczęścia, DZP 09.02.2001]. ~ Swego czasu tańczył w Tańcu z gwiazdami, ale przegrał i opisali go w gazecie. nonsensopedia.wikia.com. ~ Opisali go w prasie, potępił Kościół katolicki, byłem nawet przesłuchiwany przez władze. stefanicki.com [artykuł: Życie po życiu Ferdinanda M.]. ~ Po roku nieobecności na antenie TVP1 wraca „Misja specjalna. [...] Był to program niezwykle. Recenzenci opisywali go jako propagandowy, słuźalczy, zakłamywany, insynuacyjny. wyborcza.pl [A. Kublik, Misja specjalnej troski PiS, 16.01.2010]. ~ Współcześni opisywali go słowami: bufon, kabotyn, pyszałek, dziś powiedzielibyśmy: zgrywus. Był mędrce, który przywdział maskę błazna. www.gwiazdy.com.pl [Mędrzec w masce błazna – Gwiazdy mówią].

opisik rzecz. ‘emfatycznie: opis, zwłaszcza krótki, zwięzły’: Re: jakiś opisik hodowli hie-

glifa / no wiec kupilem hieroglifka temperaturka wody 24°C powietrza 25/26°C jeszcze gadzio nic nie je niech się zaaklimatyzuje ma „fure” moczarek i jest mu dobrze filtr chodzi non stop jeszcze tylko kupic UVB i jest spoko (ten postto widać mój monolog :p) pozdrawiam. www.terrarium.com.pl/forum [forum dyskusyjne, MisieQ, Rzeszów, Rudna Wielka, 31.10.2005]. ~ Smackdown – wyniki + krótki opisik Raportu nie ma, bo jestem poza krajem, ale ze spoilerów napisałem krótkie sprawozdanie w czwartek, które wam daję dzisiaj. sabinqwrestling.blogspot.com [forum dyskusyjne, Sabinq 21.01.2012]. ~ Pomocy nie znam hiszpańskiego mam opisik do przetłumaczenia Proszę bardzo o pomoc Musze założyć alarm w Mitsubishi space star 2000 I jedyne co znalazłem to ten opis. www.elektroda.pl/rtvforum [forum dyskusyjne, Martinoxxl 24.07.2005].

oPiSolici czas. ‘dać się zwieść przez PiS’: W jakim czasie, komu i za ile nie zdążyli zapodać. Ile wybudowano przez dwa lata? Za jaką cenę? Więc można tak samo dać się oPiSolici jak i otuskomatolić... Tam gdzie sie dwóch bije to trzeci korzysta, już SLD może zacierać ręce [!...] www.bankier.pl [forum dyskusyjne, Re: Czy tuskomatolki pokryją dziurę w wysokości 18 mld złotych? ~Andy 02.03.2009, ~centurion z Galicji 03.03.2009].

opisóweczka rzecz.

1. ‘emfaticznie: opis; tekst opisujący coś’: ciekawi mnie, że do Ciebie nie dzwonią bo sporo Twoich opisóweczek wygrywało nagrody jak się forum obserwuje – u mnie kiedyś też było [...]. www.e-konkursy.info [Forum e-Konkursy]. ~ Na historii jak zwykle spoko, szkoda, że sprawdzian opisóweczka będzie ;d. Angielski najbardziej lajtowy. www.photoblog.pl [15.12.2011]. ~ I zawsze jest to test czy może być opisóweczka... / ??? www.chem.ug.edu.pl [forum, temat: biologia, borys 24.01.2007]. ~ ... kryteria, filozofie, Rollsy, Rawlsy i inne takie cuda niewidy (a to wszystko opisóweczka ^ ^) – generalnie wyników oczekuję mało pozytywnych. boniewszyszcysanomalni. blogspot.com [23.05.2012]. ~ [...] to ważna informacja dla tych co wiele rzeczy robić chcą na skróty. Czasami rozbudowana opisóweczka (uzasadnienie) rozwiązuje problem. www.ops.pl/forum [05.06.2009].

2. ‘żartobliwie: gramatyka opisowa języka polskiego’: W poniedziałek z zeszycikami na opisóweczkę przychodzimy. Potem tylko parę godziniek przyjemności i relaks.... grono.net.pl [forum, temat: pierwsze zajęcia, wann 30.09.2007].

opisówka rzecz.

1. ‘gramatyka opisowa języka polskiego’. SA, 156. ~ no ale się okazało że jednak im oddadzą im tą fonetykę no i mają cały czas no i teraz mają ze mną. i teraz. opisówkę przejął ostalski ode mnie. a ja mam teraz trzy grupy z fonetyki zamiast dwóch. NKJP [PELCRA, Rozmowa między koleżankami]. ~ wiesz co. no. patrzyłam swoje. mm. ale nie widziałam żeby miał jakieś wiesz. tylko miałam oceny. to to co to wiesz. miałam. z opisówki bo to z pierwszego semestru nie z tego jeszcze nie. bo z tego jeszcze nie. NKJP [PELCRA, Rozmowa między koleżankami]. *Z gwary studenckiej.

2. ‘opisowa część sprawozdania, raportu, ankiety itp.’. PSWP 26, 343. ~ Wyszczególnianie pozycji zgodnie z ustawą budżetową, czyli dokładna opisówka, potrwałaby zapewne jeszcze kilka godzin. NKJP [Sprawozdanie z 7. posiedzenia Senatu RP część 2, wersja robocza, 4. Kadencji].

3. ‘opis; tekst opisowy’: I mam otóż taką prośbę: w trakcie pracy natykam się co jakiś czas na angielskie zwroty, których znaczenie jest mi doskonale znane, natomiast nie umiem przywołać jednego, zgrabnego polskiego odpowiednika. Czy będę mogła czasem podrzucić Wam swoje „opisówki” z prośbą o burzę mózgów w celu wyłonienia najbardziej pasującego polskiego zwrotu? NKJP [Usenet – pl.hum. polszczyzna; „Sze” i in. 16.12.2002]. ~ Wiecie, którego dnia miałem najwięcej odwiedzin? Która opisówka zgromadziła najwięcej zapaleńców? wykolejony.blox.pl [22.02.2007].

opisywactwo rzecz. ‘pogardliwie: marnej jakości opisowość, epickość’. PSWP, 343. ~ Nie, to bez sensu, całe to „opisywactwo” – i to w dwa miesiące po pobycie na Krecie (bo zapisuję pod koniec grudnia, w Warszawie). NKJP [J. Hen, Dziennik na nowy wiek, 2009]. ~ Wrażenie, że SP bardzo, bardzo artystką być chciała, ale prawie do końca życia nie udało jej się wyjść poza jałowe opisywactwo. grono.net.pl [forum dyskusyjne, Sylvia Plath i oko-

*lice – Czy Sylvia była prawdziwą artystką? *Natalie Kate 18.03.2008*. ~ Podstawowe błędy w pracach naukowych [...] – „opisywactwo” w dodatku na podstawie materiałów reklamowych biur projektowych, a nie kanonu literatury światowej w danej problematyce [...]. www.slidefinder.net [09.04.2011].

opisywanka rzecz.

1. ‘żartobliwie, lekceważąco: opis; opisywanie’: Istnieje w tych wszystkich wypadkach opisywanka, nawet matematyką zalatująca. Sed. W, 176 [*książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; N: M IV, kapitan, profesor biolog, Lublin; o fizycznych pomiarach świadomości*]. ~ 1 dzień temu – opisywanka. Papiery na studia złożyłam. Zarówno na poziomie 1-szego stopnia, jak i na wyczekiwanej podyplomówkę z dziennikarstwa. granato-granato.blogspot.com [07.2012]. ~ ta wyliczanka i opisywanka tych polskich oficerów – bez jakiegokolwiek koncowej konkluzji itp. forum.gazeta.pl [opinia, Re: Powstania śląskie... 08.05.2011].
2. ‘tekst dla dzieci opisujący nowe słowa, wyrażenia’: Książeczka zawiera wierszyki i rysunki, opisujące nowe wyrażenia i słowa. Znacznie łatwiej wówczas wyjaśnić ich znaczenie. www.aulyzm-sklep.pl [*Rymowane opisywanki*].
3. ‘zabawa dla dzieci polegająca na odgadnięciu opisywanego przedmiotu’: Opisywanka: p Polega na opisaniu przez prowadzącego jakiegoś przedmiotu, zwierzęcia itp. TT odgaduje przedmiot pisząc na say-u. CSHacked.pl [*No wa Zabawa?? – [JB] Propozycje*].

opisywanko rzecz. ‘żartobliwie: opisywanie’: Sumowanko-Opisywanko – Przyda się i taka notka. Wiecie, którego dnia miałem najwięcej odwiedzin? Która opisówka zgromadziła najwięcej zapaleńców? wykolejony.blox.pl [22.02.2007]. ~ No to zaczynam małe opisywanko. Izu to zwariowana, trzynastolatka i oczywiście moja kochana przyjaciółka. www.pisza-myszysz.prv.pl [forum]. ~ WF-man ze Społecznej Adaś jest bardzo sexi ! ... a jak zawsze pachnie ! Jak ktos z nim kiedyś rozmawiał to wie że można o wszystkim! very intelligent:) cos ciężko wam idzie to opisywanko. forum.gazeta.pl [03.02.2005]. ~ No to zaczniemy opisywanko.. najbardziej na górze jest Kasia potem od lewej: Agnieszka, Ilona, Sylwia, Asia,

JA, Karolina, Kasia i Aneta. angel17.jatoja.pl/fotoblog [03.06.2009].

opitalacz rzecz.

1. ‘krytykant; żręda’: tak wiem odezwał się największy moralizator i opitalacz od LPG który sam odpala na mucho zolu [...]. forum.klubuno.pl [*Internetowy Klub Fiata Uno*, <rotfl> 04.12.2011]. ~ Może tak: sprawiam przyjemność i stwarzam okazję do opitolenia opitalaczom. forum.gazeta.pl [Re: Popa-rzona – Polki w Anglii, 15.07.2006].
2. ‘leń; nierób’: Pitera to największy opitalacz w rządzie [...]. anglia.interia.pl [komentarz, ~michal 27.11.2009]. ~ gędek w zus-ie – ksywa – pierwszy opitalacz z zerowym pojęciem. ale związki każą trzymać darmożada. kolego z sieradza. ezdunska.pl [30.08.2010].

opitalać się czas.

1. ‘lenić się; wałkonić się; objąć się’: Parę razy patrzyła, czy może jej pracodawczyni patrzy się czy nie opitała się w pracy, ale się pomyliła. bleach.iowoi.org [*Dom rodziny Yoshikuni*, 08.07.2012]. ~ BBB opitała się z wycinaniem wojska, chyba liczy, że to co wyprodukuje „konwencjonalnie” starczy. forum.civilization.org.pl [18.02.2012]. ~ I ona gra kwoke, pff. Powinna mi robić obiad a nie zabawiać się w najlepsze (XDDDD). W ogóle dawno mi nie gotowała bigosu, opitała się kobieta i tyle! stas-golonka.bloog.pl [*Występ na dzień patrona i nowy tatuś. – Staś Golonka*]. ~ Kolejna metoda na opitalanie się. – Prawda jest taka, że są ludzie/firmy/stanowiska, którzy po prostu się opitalają i już. forum.gazeta.pl [12.06.2007].
2. ‘patyczkować się; krępować się’: Jeśli jednak nie jesteś obywatelem USA, nie wolno ci nosić broni i nie kupisz jej legalnie a policja w USA nie opitała się z delikwentami [...]. biznes.onet.pl [forum, 25.02.2011]. ~ hmm. No co, żyje pełnią życia, nie opitała się. www.fotka.pl/forum [rotfl. 25.07.2010].

opitalanie rzecz. ‘besztanie; ganień; łajanie; ochrzanianie; ruganie’: Oj właśnie zegar odliczania się włączył....hmmmm a kto powiedział o jakimś opitalaniu.....??? Musicie być wyrozumiale [...]. www.photoblog.pl [16.11.2007]. ~ To też jest niefajne, Bawi was wyśmiewanie się i opitalanie młodszych? wiadomo...fajnie

macie;/ Wiek nie ma tu nic do rzeczy [...]. gro.no.net.pl [*PSY – Dyskusja o forum*, 30.03.2008].

opitalanie się rzecz. ‘rubasznie: nicnierobienie; wálkonienie się’: Kolejna metoda na opitalanie się. – Prawda jest taka, że są ludzie/firmy/stanowiska, którzy po prostu się opitalają i już. forum.gazeta.pl [12.06.2007]. ~ Czytam i się uśmieciam i oderwać się nie mogę – zaraz mnie opitolą w robocie za opitalanie się. mietla-pod-dywan.blog.pl [*komentarz*, 02.03.2011]. ~ cały dzień w łózk i totalne opitalanie się, niezapomniana chwila. blip.pl [*forum*, 02.11.2011]. ~ Tylko rodzina klawisza ma przywilej totalnego opitalania się, a ich wiedza, całej trójcy kompromituje wizerunek firmy. www.gowork.pl [*forum*, *Dobczyce, opinia*].

opitalanko rzecz.

1. ‘żartobliwie: lenistwo; nicnierobienie; objanie się’: dzień w szkole minął szybko, mam nadzieję że jutrzejszy minie tak samo i w ogóle kolejnych 24 dni :3 śniły mi się ziemniaki O_O że cały świat był zbudowany z ziemniaków, no wszystko -.- głupi sen zaraz lecę na pocztę, a później opitalanko do końca dnia : > www.photoblog.pl [*fotoblog*, 15.02.2012]. ~ W sobotę przyjechał miś..małe opitalanko. Zamówiliśmy sobie pizzę.. www.photoblog.pl [22.08.2010]. ~ Idz tacie popatrz czy sie w pracy nie objaja bo moze trzeba go skrytykowac, za duza pensja za opitalanko. cybersport.pl [*forum*, 22.12.2010].

2. ‘żartobliwie: bura; krytyka; ochrzanie’: hej. Oczekuję na opitalanko – wczoraj zgrzeszyłam kalorycznie. dzisiaj znowu szlaban na smakołyki. vitalia.pl [*forum na temat diety*, 23.01.2007]. ~ jak szefostwo wpadnie będzie opitalanko... On to potrafi. www.mypolacy.de [*forum*, 12.01.2010]. ~ Zaczął się śmiać i stwierdził, że na marne Jego opitalanki, bo ja i tak zrobię po swojemu:) [...] wczesniaki.phorum.pl [*forum*, *mama Kacperka i Zuzi* 18.05.2007].

opitkać kogoś, czas. ‘ograć kogoś w karty’. SGS, 197.

opitolenie rzecz.

1. ‘obcięcie włosów; ostrzyżenie’: Opitolenie – na wesoło:-) [...]. Dziewczyny chwalą się swoimi ostrzyżonymi małymi przystojniakami. fo-

rum.gazeta.pl [*forum*, *Klub Matek Wyrzecznych*, 15.08.2006]. ~ Paulinka myślę, że opitolenie Miki na tyso to „Genialny” pomysł, tylko jak będzie odrastać to będzie kłująca. www.dalmatynczyki.fora.pl [*forum*, *Wesoły* 23.07.2008]. ~ Jeee, taak opitolenie grzywki Haniutki najlepsze : *, ale myślę że źle nie wyszła :p , nawet jej mamcia mnie pochwaliła XD, że mam talent ... www.photoblog.pl [26.01.2012]. ~ płaci się za usługę nabicia butli, a nie za ilość powietrza. Podobnie jak u fryzjera płacisz za opitolenie łba a nie od długości włosów. forum-nuras.com [08.06.2009].

2. ‘zruganie; zbesztanie; złajanie; ochrzanie’: Albo opitolenie sprzątaczk za brudne popielniczki? wzzw.wordpress.com [12.09.2011]. ~ To mój pierwszy wpis na Teku24, Sorka, że zacząłem od opitolenia S24, ale przynajmniej napisałem donos w najważniejszej sprawie [...]. tu154eu.teku24.pl [*iGoogle Salon24 Gadżet – WTF*, 11.01.2012].

opitolenie się rzecz. ‘obcięcie włosów’: Opitolenie się na tyso :D planetdragonball.com.pl/forum. ~ Czasem opitolenie się na krótko jest najłagodniejszą możliwą zmianą w życiu ;p je ne regrette rien :). twitter.com [*Gosia Jabłońska*].

opitolić / opitalać czas.

1. ‘rubasznie: ostrzyć, obciąć, najczęściej włosy’: SPP, 58. ~ Fryzjer okropnie go opitolił. Moje starsze dziecię, zwędziło z szuflady nożyczki, podkrađło się cichcem od tyłu i ciachnęło mi sporo włosów w ramach zabawy we fryzjera. Teraz to obejrzałam i normalnie płakać mi się chce. :-. Winowajczyni śpi, a ja się zastanawiam czy z zemsty nie opitolić jej tak samo. NKJP [*Usenet – pl.soc.dzieci; Miranka i in.* 09.02.2004]. ~ Nie za bardzo... W wakacje mnie wzięło i zaczęłam się uczyć ale było mi szkoda paznokci – musiałam sobie opitolić na krótko a zawsze noszę długie i nie mogłam patrzeć na kikuty :P. www.sciaga.pl [*forum*, *JuliaC11*. 25.02.2006].

2. ‘zwymyślać; zbesztać; ochrzanić’: jeśli znacie jakąś literaturę na ten temat, albo chcecie pogadać, albo opitolić mnie, że być może kiedyś coś takiego było, to czekam chętnie. NKJP [*Usenet – pl.sci.psychologia; „Diana” i in.* 20.07.2000]. ~ [...] najłatwiej udać się do MM i wy-

mienić sprzęt na nowy. Oczywiście jedną z płytek WiiSports bym sobie zostawił... jako wynagrodzenie problemu. Na koniec jeszcze bym ich zdrowo opitolił za taki bajzel i nieporozumienia. wiiem.pl/forum. ~ Czytam i się uśmiecham i oderwać się nie mogę – zaraz mnie opitolą w robocie za opitalanie się. mietla-pod-dywan.blog.pl [komentarz, 02.03.2011]. ~ Już ładnych parę osób mnie opitala ze nic nie pisze o statku. No i słusznie, zbieram, się i zbieram, by zrobić taki cykl kameralny z „Silver Windem” w roli głównej [...]. seawolf.nowyekran.pl.

3. ‘rubasznie: oszukać; zwieść’: Mnie to wszystko zaczyna przypominać rząd Bieleckiego. Tylko teraz Polacy bardziej świadomi i nie dadzą się opitolić, jak dawniej. W końcu konkrety od Tusku! NKJP [Usenet – pl.soc.polityka; „Sanctum Officium” 26.10.2007].

4. ‘rubasznie: sprzedać’. SPP, 113. ~ Ty to jesteś chyba jakiś gminny etatowy, a Janek kazał ci się tu produkować na forum. Toż to jasne, że Boluś opitolił gminne mieszkanka a teraz Jasio ma problemy, bo kredytów nabral i nawet nie ma już co opitolić, żeby długi spłacić. pisz.wm.pl [forum dyskusyjne]. ~ kto wyrul grubego? / ja, Ty. my... oni... skoro oddał po 5.2 – ba nawet po 5.01 a chodzi po 6.28 to wydymany prawda?? / ten sternik tu się musi jeszcze duuuużo nauczyć.... bo na razie to amator-szczyna / spokojnie mógł papier opitalać po 10–15 ba nawet po 20 jakby się postarał ale nie po 5 www.parkiet.com/forum [mr Wacek, cornolio 05.05.2011].

5. ‘zjadać; wyjadać’: Co najbardziej lubicie opitalać na gastrofazie? :) dla mnie kanapki z serem i majonezem to mistrzostwo świata. ale wcześniej pare oliwek na żeby zaostrzyć apetyt :P haha gastrofaza:D opitalam co jest w lodowce. forumarchiwum.gry-online.pl [forum, davids89 09.08.2007].

6. ‘nie zdać egzaminu’. SGS, 106–107.

7. ‘ograć kogoś w karty’. SGS, 197.

opitolić się / opitalać się czas.

1. ‘ostrzyć się (krótco, niestarannie)’: Pytanie do młodych ładnych kobiet – proszę o szczerą odpowiedź.... Opitol się na zero i bedziesz wymiałał [dziejczyny] :). Onet.pl [forum dyskusyjne, ~kalafor 16.12.2007]. ~ Fakt, opitolił się na łyso co mnie niezmiernie wkurwiło, bo lubiłam te jego przydługie włoski. ^^” Teraz

nie wygląda jak ćpun. bling.blog4u.pl [komentarz].

2. ‘zwymyślać siebie nawzajem’. www.sjp.pwn.pl.

opitolony przym.

1. ‘ostrzyżony; krótko obcięty; przycięty niestarannie’: Fajnie. Przynajmniej nie opitolony na wojaka. styllo.pl [Moda 2012, skalska 17.11.2010]. ~ zamilcz pseudobandytowy kibolku jeszcze pewnie w lecie w szaliku swojego śmiesznego klubiczku chodzisz i opitolony na łyśa pałeczke? www.demoty.pl [forum, 01.07.2012]. ~ ja jakos bywam lysy tzn bardzo krotko opitolony jakies 2mm i nikomu to nie przeszkadza, jak sie ma ladna buzie to nic nie odstraszy ;-);-);- www.sciaga.pl/forum [06.10.2004].

2. ‘zbesztany; zrugany; obsztorcowany’: No i jak pięknie, operator opitolony, net działa :) flaker.pl [forum, glabek94]. ~ to musiał być szok, dla Milibanda przyzwyczajony, do swego poczucia wyzszości, musiał pogodzić się z reprimendą, jaką często słysząc np w wojsku czy innych niesalonowych sytuacjach. / no cóż Anglia już dawno przestała być „imperium nad którym słońce nigdy nie zachodzi” jej politycy muszą liczyć się z tym że, nie są pepkiem świata, i nie mają monopolu na opitalanie innych sami też mogą zostać, opitoleni, jak to mówią niech się przyzwyczajają [...]. news.money.pl [Re: Ławrow zbluzgał Milibanda, axxel 15.09.2008].

3. ‘okradziony; pozbawiony czegoś’: Grosz opitolony – Grosz na swoim koncercie został opitolony przez dresów i skinów! Podobno dostał jeszcze z buta w łeb i stracił przytomność. wpłgnoje.blog.onet.pl [15.04.2008]. ~ Moźni polskiej Ekstraligi dorwali się zimą do żłobu, obkupili się zagranicznymi gwiazdami, a maluczy opitoleni z liderów do rosołu w akcji desperacji sięgnęli po jeźdźców znikąd [...] ... jaco-speedwayfun.blog.onet.pl.

opity przym. ‘pijany; taki, który wypił zbyt wiele (alkoholu)’: [...] a potem zasiedliśmy obaj na koźle dorożki i obaj opici do obłędu, zrzucając co chwila z siebie wodę, żarcie oraz obrzyd i strach tamtych czasów, dobrnęliśmy w końcu, zamiast do stacji kolejowej, na leśną polanę – czystą, cichą i całkowicie niewinną. Brosz. DR, I 160 [powieść, Mn., Tpr.; N: M IV, ur.

w 1900, linotypista, emeryt, Warszawa]. ~ Dwaj najteżsi maszopi stojąc okrakiem na poganiaczach łodzi podźwignęli za ramiona i nogi bezwładną kobietę, rozhuścili ją w powietrzu i cisnęli daleko we wodę. Opita od święconego wina i pozbawiona szkaplerza, poszła na dno jak kamień. NKJP [S. Żeromski, *Wiatr od morza*, 1957]. ~ No ale strasznie byłem ciekawy o co tak pytywała ta brzydula opita winkiem hi hi. NKJP [Usenet – *pl.hum.pisarstwo*; „Les P” i in. 21.07.2004]. ~ Goście wyszli opici i najedzeni. NKJP [D. Odija, *Kronika umarłych*, 2010].

opity jak bąk przym.

1. ‘taki, który wypił dużo’: Za chwilę Kostek opity mleczkiem jak bąk zasypia. info.edziecko.pl. ~ Dziś byliśmy u pracowych znajomych. Ja sączyłam wodę, bo przypadła moja kolej na kierowanie. Opita mineralną jak bąk dotarłam do domu. katar1.blox.pl [Za dużo przyjęć, 19.12.2009].
2. ‘upojony’: Tymczasem literat W. zlany potem jak drwał akordowo zatrudniony na porębie, opity jak bąk własnym triumfem, opuszcza stoisko żegnając publiczność [...]. Rad. JJ, 90 [feli-ton, Mn., Tr.].
3. ‘nasycony czymś’: I taka opita świeżym powietrzem jak bąk zaglądam tutaj i co? Puchy! Też Was wciąło w ogrody? www.kochamwies.pl [komentarz, 21.04.2012].

opóździć czas. ‘wulgarnie: zwiariować’: co druga notka o EMO. opóździć można. www.bravo.pl/blog [komentarz, EMOCatrina 04.01.2008].

opleologia rzecz. ‘żartobliwie: bełkotliwy język, żargon naukowy, który miałby uchodzić za naukę’. PSWP 26, 346. ~ Proszę nie sądzić, że opleologia grozi tylko naukom humanistycznym jako bardziej werbalnym. Polityka 18/1967 [za: SJPD, XI 353]. * Wyraz żartobliwy wymyślony przez Juliana Tuwima prawdopodobnie na podstawie „ple-ple”.

opleologiczny przym. ‘żartobliwie: taki, który ma charakter żargonu, bełkotu naukowego’. PSWP 26, 346. ~ W każdej dyscyplinie naukowej jest ona [opleologia] możliwa, a dowiódł tego już dawno Molier w „Chorym z urojenia” kreśląc opleologiczną promocję doktorską. Polityka 18/1967 [za: SJPD, XI 353].

oplombować / oplombowywać czas. ‘opatrzyć (opatrzywać) plombą, nałożyć (nakładać) plombę dla zabezpieczenia przed otwarciem’. USJP, II 1275. ~ Kiedy spłonęła mi szopa obok domu, to starałam się kilka lat o takie papiery. Na kłopoty byłam przygotowana, pamiętałam, jak najechała mnie milicja w 1973 i wygoniła z domu. Przyjechali któregoś dnia i po prostu wypędzili gości, a dom oplombowali – bo miał przejść na własność skarbu państwa. NKJP [E. Misztal, *Smutne Tatry*, TPOD 10/996]. ~ Doręczali w tych punktach decyzję Głównego Inspektora Sanitarnego, następnie plombowali znajdujące się tam preparaty, pobierali próbki, zamykali, oplombowywali sklepy – mówi Magdalena Zielińska, rzecznik prasowy Komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi. www.mmpabianice.pl.

oplotkować / oplotkowywać czas. ‘wymyślić (wymyślać), powtórzyć (powtarzać) plotki o kimś, o czymś; obmówić (obmawiać), obgadać (obgadywać)’. USJP, II 1275. ~ W pewnej wiosce, gdzieś na końcu świata, była karczma. Stała w środku wsi tuż obok kościoła. Spotykali się w niej ludzie, by się napić wina, a przy okazji oplotkować wszystkich sąsiadów w okolicy. www.kangoo.pl. ~ Którejś pogodnej niedzieli oplotkowywaliśmy czołowych generałów niemieckich. NKJP [K. Moczarski, *Rozmowy z katem*, 1996]. ~ Po kątach, w niszach, na ciemno wyścielanych fotelach rozsiadły się kompanie towarzyskie. W kłębach ziołowego dymu, nad stolikami zastawionymi kubkami z kawą, oplotkowywali nieobecnych, wymieniali środowiskowe żarty. NKJP [J. Dukaj, *Czarne oceany*, 2001]. ~ Anna na laserówce drukowała faktury i co chwilę zerknęła w okienko z otwartym czatem – właśnie z jedną koleżanką oplotkowywały swoich mężów, zaś drugiej doradzała w sprawie zakupu koronkowych majtek i biustonosza. NKJP [C.J. Tajer, *Single*, „Akant” 03.2010].

oplotkowanie rzecz. ‘wymyślanie i powtarzanie plotek; obgadanie’: Ze niby oplotkowanie na forum ma być lepsze niż oplotkowanie przy nich? Czy nie powiedzenie im tego w twarz? dziecko-info.rodzice.pl [post, ahinsa]. ~ Otrzymałam pisemną zgodę Sister na „oplotkowanie” amerykańskiego ślubu. Więc do dzieła!

zapiski-zgagi.blog.onet.pl [01.08.2012]. ~ [...] polityka, opłotkowanie znajomych, planowanie przyszłych wakacji, omówienie książki czy filmu. Tematy nigdy nie nie kończą. forum.gazeta.pl [Re: Coś się skończyło, nic się nie zaczyna, 01.08.2012].

opłotkowany przym. ‘obmówiony (obmawiany)’: Jeżeli nie jest to możliwe (np. zbyt liczne grono), nauczyciele powinni zadbać o tworzenie grup, w których będą mogli omawiać swoje niepowodzenia wychowawcze bez lęku, że zostaną „opłotkowani”, napiętnowani. NKJP [W. Słonina, *Trudne zachowania, „Wychowawca”* 05.2003].

opłotkowywanie rzecz. ‘wymyślanie i powtarzanie plotek; obgadywanie’: Nie znaczy to, oczywiście, że panie są pozbawione instynktu agresji. Jednak w ich przypadku najczęściej przyjmuje ona postać słowną, np. opłotkowywania czy szyszenia z urody. NKJP [M. Rotkiewicz, *Dobry zły instynkt, Polityka* 18.03.2006]. ~ A jak się komuś nie podoba to, że w Polsce jest Rząd który nie rządzi, że jeździmy po nieprzejezdnych drogach, że są nauczyciele którzy nie uczą, że są lekarze którzy nie leczą, że jest Kościół który w chwale Boga robi najlepsze biznesowe interesy, że mamy Policję która robi za atrapę i że mamy media, które zamiast spełniać misję, woła gwiazdorzyć, to z całym szacunkiem, ale niech wtedy zajmie się opłotkowywaniem kogo innego. NKJP [blog *Polonka54 – polonka54.redakcja.pl*; SATYSFAKJA 01.11.2009].

opłotkowywanie się rzecz. ‘wymyślanie i powtarzanie plotek o sobie nawzajem’: Jeśli ktoś kradnie, to obowiązkiem, każdego obywatela jest wniesienie skargi formalnej do odpowiednich władz, a nie opłotkowywanie się, jak to ma miejsce obecnie [...]. ebuw.uw.edu.pl.

opłotkowywany przym. ‘obmawiany’: A zatem taka opłotkowywana diada mentor-uczenica będzie działać bardzo nieefektywnie i ko bieta może niewiele z tego związku wynieść. NKJP [T. Szlendak, *Leniwe maskotki rekiny na smyczy*, 2005].

opłuć / opłuwać czas. ‘mówić / pisać źle (i nieprawdziwie) o kimś; znieważać; oczer-

niać; szkalować’: Z prasy znikli wszyscy główni „plwacze” z okresu marca 1968, w „Dookoła świata” nie ma już Giełżyńskiego, co mnie tak opłuł, kłamliwie i bezczelnie. Kisiel. D, 175 [dziennik, 1969, Mn., Tr. (autor)]. ~ Zatrudniałem kiedyś gnojka, który opieprzał się niesamowicie. Wywaliłem go na zbity pysk. Ten kilka godzin później zaczął akcje w internecie przeciwko mnie i mojej firmie. Robił to w sposób wulgarny, chamski. Opłuł moją rodzinę itd. wiadomosci.onet.pl [forum]. ~ Bergman grafomaniał przez trzydzieści lat i codziennie opluwałście go we wszystkich kinach świata, aż wreszcie się wyrobił, aż wreszcie przyszedł jego czas [...]. Kon. KK, 166 [proza wspomnieniowa, Mn., Tpr.; N: M III, wh., pisarz, Wileńszczyszna, Warszawa]. ~ Zaszlepionym fanatyzmem PIS-u szczena opada z zazdrości, krew zalewa....., skomlą i kwiczą opluwając wszystkich dookoła. Onet.pl [forum dyskusyjne, ~konstantyn 29.04.2008].

opłuskać się czas. ‘obmyć się (pobieźnie); ochlapać się’: Można się opluskać pod ciepłym wodosпадzikiem. zamiast prysznic przed spaniem.....D*O*B*R*A*N*O*C. (fotka z Egipskiej szufladki) [...]. www.garnet.pl [27.01.2011].

opłuskanie rzecz. ‘obmycie (pobieźnie); ochłapanie’: Warto jest poświęcić 1–2 minuty na opluskanie/schłodzenie się wodą, szczególnie karku, niż stracić przez ten krótki czas życie. forum.mazury.info.pl [:cry:]. ~ Poza krochmalem do kąpieli działa też opluskanie malucha w wodzie z kilkoma kryształkami nadmanganianu potasu (z apteki). forum.gazeta.pl [03.08.2007].

opłuskanie się rzecz. ‘obmycie się (pobieźnie); ochłapanie się’: ubikacja na korytarzu, jedyna mozliwosc umycia sie to opluskanie sie w miednicy stojacej w kuchni. forum.gazeta.pl [Re: *Ukraina – turystyka*, 26.07.2002]. ~ ja też bez wody długo nie wytrzymam w takim miejscu, aż się prosi o opluskanie się morską wodą :). checktravel.blogspot.com [Agia... *tódką i pod górkę*, 25.05.2012]. ~ Pleneru nie będzie, kąpiele też (tylko 15 min „opłuskanie się”). Boję się, że będę musiała wstać o 6.00 rano, żeby się z tym wszystkim uporać. forum.styl.fm [Jak zaplanować dzień ślubu? 23.07.2006].

opluskany *przym.* ‘obmyty (pobieżnie); ochlapany’: Oto małe ochłodzenie w słoneczny dzień ;]. opluskany zostaje Nemo, a z tyłu piękna klacz Hawana ;p. www.photoblog.pl [18.08.2009]. ~ O 20-ej to ja mam prawo do tv i oglądania czego chcę a tu mój pierworodny nagedzony, opluskany Perek..... mjakmama24.dla-rodzinki.pl [05.02.2012]. ~ Podrzucany, wypływany, wynoszony, opluskany a na końcu siny i z wymoczonymi paluszkami wykazywał wszelkie objawy dziecka, które jest szczęśliwe.dmu-chawcelatawce.blox.pl [27.07.2010].

opluskwiacz *rzecz.* ‘oszczerca; ten kto szkaluje, oczernia, znieśławia kogoś’: Niesiołowski dyżurny opluskwiacz z platformy. forum.gazeta.pl [25.10.2008]. ~ Kim jest zapiekły opluskwiacz Braci Kaczyńskich.??? zatruteniebo.wordpress.com [05.06.2010]. ~ antykomunisto-opluskwiacz! Nie konfabuluj,bo obrażasz prawdziwych bohaterów. Zdrada jest zdradą. www.tvn24.pl [forum, 17.03.2010]. ~ [...] proroczko wypada dziś Orędzie biskupów polskich do biskupów niemieckich z roku 1965 i jak niefortunnie wyglądają obecnie jego ówczesni „opluskwiacze”! www.publio.pl. ~ sz[al]owni „opluwacze” i „opluskwiacze” kazdej swietosci-oto zos taliscie powiadomieni -dalej wiecie co bedzie ale zgryzacie zebarni [...]. strefatajemnic.onet.pl [forum, *Wizje Ojca Pio*, 09.09.2011].

opluskwanie *rzecz.* ‘szkalowanie; oczernianie; znieśławianie’: W „Trybunie Ludu” oskarżenie „Solidarności” o kumanie się z wywiadem i to podane przez wiceministra spraw wewnętrznych. Także w TV nadal opluskwanie Związku, choć subtelniejsze. NKJP [W. *Kuczyński, Burza nad Wisłą: dziennik 1980–1981, 2002*]. ~ I wtedy jednak nikt jeszcze nie mógł się spodziewać, że sprawy zajdą tak daleko i domniemana „placówka badawcza” zmieni się w swoiste ministerstwo opluskwania. *Polityka* 29/2008, 97 [felieton, *Mn., Tr.*]. ~ Obecna TVP jest łupem pisowskim przy eseldowskiej pomocy. Tak jak opluskwanie Generała znajduje się w linii politycznej skrajnie prawicowego i antykomunistycznego PiS-u, tak maczanie łapek eseldowskich w tych poczynaniach, o ile to w ogóle miało miejsce, budzi kontrowersję, i jest kontrargumentem na lewicowość tej opcji. zygfrydgdeczyk.blox.pl [02.2010].

opluskwany *przym.* ‘szkalowany; znieśławiany; oczerniany’: Front odmowy, niechęci czy wrogości i wstrętu jest wspólny i jednolity, wzmacniany jednocześnie osobistymi losami i przeżyciami wielu z nich, więzionych i tropionych przez służby bezpieczeństwa, opluskwanych w prasie. NKJP [W. *Władysław, Głosy z podziemia, Polityka* 13.12.2003].

oplusknąć / oplusknąć *czas.* ‘szkalować; oczernić (oczerniać); znieśławiać’: – O co chodziło z tym pochówkiem świętej pamięci pana Czesława Miłosza? Przecież on wielkim poetą był, prawie Mickiewiczem, a w „Naszym Dzienniku” oplusknili go, że komuch, że Biblię nazwał „książką okrutną, krwawą i przygnębiającą”, a także sponstponował świętego Maksymiliana, zarzucając mu antysemityzm. NKJP [W. *Giełtyński, Asia nie rozumie, „Tygodnik Ciechanowski”* 05.10.2004]. ~ Mógł napyskować na Gabla i oplusknąć go ile wlezie i wszystko byłoby dla mnie tyle warte co zeszłoroczne śniegi. *KGOP*, 293 [powieść, *D, Tp.; N: M, kapitan śledczy, Warszawa; O: M, wh., redaktor, Warszawa; Ind., Nof., N-O; w mieszkaniu*]. ~ W walce o rząd dusz chciała jeszcze oplusknąć przeciwników i splugawić pamięć bohaterów. *Polityka* 36/2006, 18 [artykuł, *Mn., Tr.; N: M (J. Żakowski)*]. ~ Walka o władzę stała się ważniejsza od solidarności <. A to znaczyło, że wolno < nie tylko kłamać, oplusknąć i insynuować, ale też doić państwo, ile się da – byle cię tylko na tym nie drapnęli? NKJP [J. *Żakowski, Coś w Polsce pękło, coś się skończyło, GW* 16.04.1994]. ~ Znalazłbyś się wśród ciemnych, odrażających krreatur, prześladowców kultury lub sprzedawczyków bez czci, którzy za cenę dostępu do „zgniłego Zachodu”, za możliwość obcowania z różnymi jego dobrami, będą go mieszać z błotem, oplusknąć i zohydzać, napiszą ci każde kłamstwo, jakie się u nich zamówi. NKJP [A. *Libera, Madame*, 2003]. ~ Telewizyjny serial opluskwiający liderów niebezpiecznie rosnącego w siłę PiS-u obejrzały miliony. www.przewodnik-katolicki.pl.

oplusknienie *rzecz.* ‘oczernienie; obmówienie; znieśławienie’: Raptularz piątkowy Sobota: B. wiceszef kontrwywiadu Brochwic, który ułatwił pani Jaruckiej oplusknienie kandydata Cimoszewicza, zapewnił, że nie ubiega się o urząd ministra bezpieki w przyszłym rzą-

dzie Rokity-Kaczyńskiego. NKJP [M. Lubaś-Harny, *Raptularz Piątkowy*, GK 09.09.2005].

opłuszyć rzecz. 'pieszczotliwie: samochód marki Opel': do tego opelek zaszwanował. Coś mu chyba się z silnikiem dzieje. Małż zabrał go właśnie do „lekarza” No i kolejny stres. Co też z moim opłusiem się stało. forum.murator-dom.pl [forum, olenie 02.04.2009].

opłuty przym. 'zelżony; oczerniony; zniestawiony': Z kolei nic nie robić, pozostać opłutym i zezwolić na to, żeby w mediach panowały się autorki lekkich obyczajów dziennikarskich – też niedobrze. Polityka 50/2006, 91 [felieton, Mn., Tr.; N: M (D. Passent)]. ~ Najbardziej denerwujący jest ten relatywizm: jak nasz ukradł, to jest potknięcie, jak wasz – skazmy go na śmierć. Ludzie mają dość polityki, bo wszystko im się miesza: lewa strona pluje na prawą, prawa na lewą. Wszyscy plują i wszyscy są opłuci. GW 53/2004–2005, 11 [rozmowa prasowa, D, Tp.; N: M (P. Kukiz), muzyk, autor tekstów, kompozytor, Opole; O: M, dziennikarz; Og., Of., N–O].

opłuwacz rzecz. 'ktoś znieważający inną osobę, szkalujący kogoś; oszczerca': I nagle Tomasz Wolek zostaje innym człowiekiem. Co się stało z tym Panem, że został naczelnym, dyżurnym opłuwaczem PiS-u? terrysic.salon24.pl [komentarz]. ~ Dlatego wraz z postulatem usunięcia art. 135 kodeksu karnego wypada zachęcić wszystkich znieważanych do cywilnego skarżenia opłuwaczy [...]. Niech internetowi, ale i gazetowi opłuwacze nie mają komfortu ubikacyjnych pisarzy. Polityka 22/2011, 6 [komentarz, Mn., Tr.; N: M (M. Janicki)]. ~ sz[a]lnowni „opłuwacze” i „opłuskwiacze” każdej świętości -oto zos talisce powiadomieni -dalej wiecie co będzie ale zgrzytacie zębami [...]. strefatajemnic.onet.pl [forum, Wizje Ojca Pio, 09.09.2011].

opłuwać się czas. 'szkalować; obmawiać, oczerniać siebie nawzajem': Jest to bardzo obiektywne odzwierciedlenie sytuacji. PiS z PO opłuwały się na potęgę, a dziennikarze pluili na plujących za to, że plują. W tym potoku wzajemnej agresji łatwo było przeoczyć to, że wszyscy w sprawach zasadniczych mieli te same poglądy. GW Wysokie Obcasy 43/2006, 8 [felieton, Mn., Tr.; N: K (K. Dunin)].

opłuwający przym. 'szkalujący; oczerniający; znieważający': Upokorzony czytałem gadzinową prasę opłuwającą mnie i kolegów za bojkot radia, telewizji i wszelkich państwowych imprez artystycznych. Stuhr S, 320 [autobiografia, Mn., Tr.; N: M III, wh., aktor, rektor PWST, małop., Kraków].

opłukiwanie rzecz. 'szkalowanie; lżenie; obmawianie; oczernianie': IPN rozczarował mnie po raz kolejny. Nawet w opłukiwaniu jego pseudohistorycy okazują się bowiem mało umiejętni. Polityka 50/2008, 96 [felieton, Mn., Tr.; N: M (L. Stomma)]. ~ Jedyne, co im pozostawało, to opłukiwanie zwycięzcy (a mieli lepszych pismaków) i szerzenie wśród poddanych panicznych wieści, jakim to władca z Paryża jest zbrodniarzem, potworem, krwiopijcą, wrogiem wiary i zdeterminowanym sadystą. Polityka 17/18 2012, 160 [felieton, Mn., Tr.; N: M (L. Stomma)]. ~ Wolność – także amerykańska – nie jest równoznaczna z prawem do opłukiwania bezwinnnych. NKJP [R. Radoszewski, Czesław Niemen: kiedy się dziwić przestane...: monografia artystyczna, 2004].

opłukwany przym. 'szkalowany; lżony; obmawiany; oczerniany': Pierwszy wszedłem do komitetów popierających Jacka Kuronia i popierałem go od początku do końca. Byłem za to opłukwany przez terenowych kacyków z UP, ale w klubie poselskim nie usłyszałem jednego złego słowa. NKJP [A. Bikont, D. Wielowieyska, Skazani na opozycję? GW 01.12.1995]. ~ Sytuacja jak z baśni-moralitetu: prawy, szlachetny, prawdopodobny człowiek i wielki pisarz opłukwany przez parę tak zwanych intelektualistów w imię politycznej poprawności. NKJP [Cz. Miłosz, *Abecadło Miłosza*, 1997]. ~ Jako młodzieniec kręciłem się koło anarchistów, więc jestem lewicowcem, a SdRP to była partia przez wszystkich poniewierana, opłuwana, więc pomyślałem, że mogę być jednym z nich. NKJP [J. Hugo-Bader, *Młode lokomotywy SdRP*, GW 15.03.1996].

opłuwać czas. 'znieważać; oczernić': A on nic, tylko bluźni bezbożnie i ryczy: „Dawaj go tu sam, skórkowańczyka (gorzej się jeszcze wyraził) w kółko-że golonego (jw.), bydlę niechrzzone... zabiję deską z gwoździem, pasem z kła-

merką zakatuję, w gazetach opiszę, imię jego oplwam i zbezczeszczę...". GW Magazyn 50/1998, 6 [felieton, Mn., Tr.; N: M, po nadużyciu alkoholu; o producencie alkoholu].

opłacający się przym.

1. 'korzystny; wart czegoś; opłacalny; zyskowy': Zbyt wysoka, nie opłacająca się cena. NKJP [Andrzej Zbych (A. Szypulski, Z. Safjan), *Stawka większa niż życie*, 2000]. ~ Trud Niemniej jednak jest opłacający się. Ze względu zdjęciom wykonanym w technice makro mamy okazję zobaczyć to, czego gołym nie zobaczylibyśmy wcale. masyl.com.pl [03.03.2012]. ~ Nadzwyczaj opłacający się wynajem hal namiotowych. www.artykuly.wyprzedzkonkurencje.pl [panjawel23 06.06.2012]. ~ Pomocne i opłacające się rozwiązania dla firmy którą posiadasz. www.znaika.eu [E-biznes, 13.05.2012].
2. 'płacący haracz': Sycylijscy przedsiębiorcy chcą bojkotować kolegów opłacających się mafii. ajo.pl [forum, 03.09.2007].

opłacić się / opłacać się czas.

1. 'przynieść (przynosić) zysk, korzyść, być wartym czegoś'. USJP, II 1276. ~ Czy opłaciło nam się szybkie wejście do UE? www.wykop.pl [artykuł]. ~ Więc życie „opłacić się może” tylko tym, którzy co chwilę ryzykują koniec, a raczej tym z nich, których – mimo to ryzyko koniec nie spotyka zbyt szybko... NKJP [R. Bratny, *Kolumbowie – rocznik 20*, 1977]. ~ Nie opłaciła się, oj, nie opłaciła Łużyczanom Śledziowa Wojna! Nie życzę Śląskowi czegoś podobnego. NKJP [A. Sapkowski, *Narrenturm*, 2002]. ~ Przez chwilę zastanowił się, czy wobec tego opłaciłoby się raczej opowiedzieć o wszystkim Kunickiemu. NKJP [T. Dołęga-Mostowicz, *Kariera Nikodema Dyzmy*, 1968]. ~ Czy bardziej opłaca się studiować prawo czy medycynę? Proszę o konkretną odpowiedź. zapytaj.onet.pl. ~ Nie wiem, czy opłaca się ryzykować pracę. NKJP [M. Bielecki, *Dziewczyzna z Banku Prowincjonalnego S. A.*, 1997]. ~ Z co najmniej kilku względów jej przyjaźń opłacała się bardziej od nieprzyjaźni. NKJP [A. Baniewicz, *Smoczy pazur*, 2003]. ~ Nie opłacała się – mało kto mógł sobie pozwolić na to, by posyłać chłopców do narodowej szkoły, która nie dawała im żadnych praw. NKJP [M. Dąbrowska, *Noce i dnie*, 1982].

2. 'przekupić (przekupywać) kogoś': Prawda miała się bowiem tak, że w ciągu trzech lat wojny, opłacając się, by nie trafić z transportem do obozu śmierci [...]. NKJP [M. Piątkowska, *Krakowska żałoba*, 2006]. ~ Jak opłacali się politykom – Kto nami rządzi? – [...] wynika z tego, że galkiewiczie polityków traktowali jak prostytutki. nie mogąc kopulować legalnie próbowali opłacać się politykom pieniędzmi [...]. forum.gazeta.pl [26.06.2007]. ~ Bułgarscy sutenerzy opłacali się mafii. warszawa.naszemiasto.pl [informacja, 15.06.2009]. ~ [...] przez lata opłacali się politykom różnych opcji i sponsorowali klub Widzew Łódź. W zamian liczyli na pomoc przy legalizacji swoich hal [...]. info.wiadomosci.gazeta.pl [informacja, Widzew targowy].

opłakanie przysł. 'niedobrze; żałośnie': [...] przy zimowych zaślubinach, wiadomo, kłopot jest zawsze znaczny ze skompletowaniem śnieżnobiałej, od stóp do głów, kreacji i przez ten właśnie deficyt stosownych wierzchnich okryć co druga prawie para małżeńska prezentuje się po odejściu od ołtarza opłakanie, gdyż na zziębniętą na kość pannę młodą własna jej rodzina narzuca zazwyczaj jakiś „ni z gruchy ni z pietruchy” paltocik i czar wyszukanej w zagranicznym żurnalu wytworności z miejsca nowożeńcowi, na progu świątyni, pryska... Barg. S, 171 [powieść, Mn., Tr.].

opłakany przym. 'niedobry; żalosny; godny politowania': Moim zdaniem opłaciło się chociażby jako sonda. Wynik opłakany, ale co robić. Gied. L, 402 [list, Mn., Tr.; N: A. Bobkowski; O: J. Giedroyc]. ~ Efekt jest opłakany, klatki schodowe straszą, naprawa rury to gehenna. Polityka 45/2006, 56 [reportaż, Mn., Tr.; N: K (J. Wilczak)]. ~ W efekcie do obsługi grupy ściągnięto... szofera z cysterny, zaś automobil, który przybył pod „Victorię” spóźniony o dwie godziny przedstawiał opłakany widok. EW 9/1984, 52 [reportaż, Mn., Tr.]. ~ Opłakany stan polskich pociągów. Wyniki kontroli. gospodarka.dziennik.pl.

opłateczek rzecz.

1. 'emfatycznie: opłatek': Dotyczy: przyklaskuj chamstwu, chamie. a w święta opłateczek i nabożna piosneczka. muzyka.onet.pl [forum dyskusyjne]. ~ Dziś podczas śniadania mieli-

śmy na plebanii gościa. Około pięćdziesięcioletni mężczyzna wszedł do naszego domu bez pukania, wykorzystując fakt, że drzwi były otwarte, stanął w progu kuchni odrobinę speszony i pocierając nerwowo ręce, zapytał przepraszącym głosem: „Opłateczek można?” Doprawdy Lud Boży przygotowujący się do Świąt Narodzenia Pana jest bardziej barwny niż tęcza... www.deon.pl [artykuł nadesłany, *Przemięsz* 22.12.2011]. ~ Cóż za wybuchowa mieszanina kuchni francuskiej i niemieckiej! A na wierzchu miętowy opłateczek... pwwgay.org [forum, Re: *Haj. Mistrz-Magik* 19.07.2011].

2. ‘emfaticznie: spotkanie opłatkowe; impreza związana ze składaniem sobie życzeń i śpiewaniem kolęd’: Przezimek! Aleś Ty naiwny! A gdzie ordaery przypinają? Jajeczko i opłateczek organizują? Spotkania różniste? Przecież w qółtöße łowieckiej jest biesiadowanie... Prze Internet gorzała nie przeleci! Onet.pl [„*Dziennik Łowiecki*” 305/31.10.2008; *forum dyskusyjne Hyde Park Corner, N: Kulwap*]. ~ dobra ja już kończe bo mi sie nie chce aż tak rozpisywać, o jeszcze dodam że dzisiaj w szkole mielieliśmy opłateczek;] i jasełeczka;] i było gitt... tylko z deczka nudnawo;[końcuje i papuje wszyściutkich;p. emilciacrazy94.blog.interia.pl [blog, N: *K, uczennica, Lubelskie*, 21.12.2007].

opłatek rzecz. ‘spotkanie w grupie znajomych, współpracowników itp., którego uczestnicy dzielą się opłatkiem, składając sobie życzenia z okazji świąt Bożego Narodzenia’. USJP, II 1276. ~ Sympatycy Prawa i Sprawiedliwości spotkali się na opłatkach (zdjęcia). www.mmzamosc.pl [artykuł]. ~ Członkowie i sympatycy Klubu „Samborzan” Towarzystwa Miłośników Lwowa i Kresów Południowo-Wschodnich spotkali się na opłatkach kresowym. W spotkaniu uczestniczyło ponad 50 osób. Jak co roku o tej porze, Kresowianie spotkali się na wspólnej wigilijnej modlitwie, by później połączyć się tradycyjnym opłatkiem. – Następnie spożywano potrawy, a było ich co najmniej 12, charakterystyczne dla ziem kresowych z rejonu Lwowa, Borysławia i Sambora. Nie zabrakło też tradycyjnej kutii – mówi Włodzimierz Paluch. www.oswiecimskie24.pl [informacja].

opłatkowy przym. ‘o spotkaniu: mający na celu podzielenie się opłatkiem i składanie so-

bie życzeń z okazji świąt Bożego Narodzenia’: Miting opłatkowy to uczynienie nazwy AA innym przedsięwzięciem, i wiązanie AA z jedną konkretną wiarą. komudzwonia.pl [Książ nie alkoholik na opłatkach?]. ~ Ci, którzy na spotkanie opłatkowe nie dotarli mogą jedynie żałować, bo z opowiadań uczestników jednoznacznie wynika, że przybyć było warto. www.florian.sosnowiec.pl. ~ Alicja Hebda, dyrektorka Nowosądeckiej Małej Galerii w Nowym Sączu zaprasza w środę przyjaciół i sympatyków placówki na „Opłatkowy wieczór przy świecach”. Miejscem tego spotkania będzie oczywiście siedziba galerii, czyli stylowy dworek na sądeckich plantach przy ul. Jagiellońska 35. nowysacz.naszemiasto.pl [artykuł].

opłotkami przysł. ‘o sposobie mówienia / pisania: nie wprost; aluzyjnie’: Dotąd mówiono opłotkami – o „braku profesjonalizmu”, o nieposzanowaniu „nosicieli telewizyjnego etosu” czy też „komercjalizacji”. NKJP [Maciej Pawlicki, dyrektor Programu I, broni telewizji publicznej przed coraz częściej stawianymi jej zarzutami, *GW* 13.03.1995].

opłotki rzecz., w lmn.

1. ‘najbliższa okolica’: Widać sława Agencji Ochrony i Usług Dochodzeniowych „Kruk” zaczęła zataczać coraz szersze kręgi, obejmując już nie tylko nasze miasto, ale także opłotki województwa. NKJP [M. Bielecki, *Dziewczyna z Banku Prowincjonalnego S. A.*, 1997]. ~ Chcemy dać nieznanym talentom możliwość wyjścia poza rodzime opłotki i sprawdzenia się przed wielkim audytorium – powiedział Azat Mamedinow, imigrant z Chin epoki rewolucji kulturalnej. NKJP [A. Żebrowska, *V Międzynarodowe Warsztaty Mistrzowskie '97 nad Newą*, *GW* 01.07.1997]. ~ Nikt nie może zmusić Łukaszenki czy Miłoszewicia, by rozszerzyli horyzonty swego myślenia poza kołchozowe czy plemienne opłotki. I nikt nie może zmusić wyborców, by nie głosowali na tych ludzi. NKJP [W. Maziarski, *Obserwacje*, *GW* 05.06.1998].

2. ‘peryferie’: Kilkaset metrów dalej majaczyła w ciemności wążutka, poniemiecka jeszcze asfaltówka, która prowadziła opłotkami do Nowego Miasta. NKJP [M. Ziomecki, *Lato nieśmiertelnych*, 2002]. ~ I wkrótce okaże się, że będą to prawdziwe hity, a nie propozycje cho-

dzące „opłotkami mody”. NKJP [Jesienna Włoszka, *GW* 04.12.1992]. ~ Lepiej się kandyduje na prezydenta, gdy się ma kumpli w newralgicznych miejscach. Zawsze przyjdą w potrzebie, choćby iść mieli opłotkami dobrych obyczajów politycznych. NKJP [E. Milewicz, *Wojna na kwity*, *GW* 20.11.1995].

opolaczek rzecz. ‘żartobliwie, lekceważąco: opolanin’: JEZELI NAS NIEMCY NIE LICZA JAKO LUDZI TYLKO PODLUDZI ZACO KLEPIE TUSK MERKIEL ZACO DOSTAL NAGRODE TUSK OD NIEMCA DLATEGO ZE CHANDEL [!] Z NIEMCAMI SIE UDAL OPOLACZKI GORZKO BEDZIECIE PLAKAC NA NIEMCY I ROSJE ONI PRZYGOTOWUJA DLA POLSKI NIESPODZIANKE ZAPOZWOLENIEM TUSKA.wiadomosci.wp.pl [forum dyskusyjne, komentarz, ~OO 19.11.2010]. ~ a ile jeszcze hipków mocie oprócz realcia, hę? forum.gazeta.pl [Re: Do Kraka – Opole, autor: Gość: opolaczek ci ja 27.11.2004]. ~ Szukujcie się opolaczki na inwazję rawiczan! Jak zwykle zmiecieśmy was dopingiem!!! web2.sportowefakty.pl [Marcin Rempala, *Opole*, 26.11.2011].

opolaczyc się czas. ‘spolonizować się’: Straszyl, że jeśli nie będą pilnie pracować, odeśle ich do łagru. Ale im się nie śniło uciekać, nawet po wojnie niektórzy zostali, całkiem się opolaczyli. NKJP [W. Żukrowski, *Za kurtyną mroku. Zabawa w chowanego*, 1995].

opolak rzecz. ‘opolanin’: Gdy już wszyscy się rozjeżdżali do domów „kielecka ekipa” upatrzyła sobie łatwy cel w postaci fanatyków z opola lubelskiego (haha). Z relacji wynika, że kielczanie dopadli opolaków tuż za miastem i obrzucali kamieniami busa, którym przyjechali. Z tego co mi wiadomo jeden z opolaków dostał głazikiem w twarz. Powyższa relacja nie jest w 100% sprawdzona do końca. Może być tak, że obrażenia są poważniejsze!!! Jeżeli dowiemy się czegoś więcej na temat pechowego wyjazdu opolaków od razu zostaniecie o tym poinformowani. www.stalponiatowa.cba.pl [informacja, 06.03.2006]. ~ Już za tydzień na stadionie przy ul. 11 Listopada odbędą się derby powiatu pomiędzy Poniatowską Stalówką a Opolaninem Opole Lubelskie. [...] Pokażmy opolakom, że w Poniatowej zainteresowanie

piłką nożną jest większe niż u nich. www.stalponiatowa.cba.pl [artykuł, 02.04.2006]. ~ Kiedyś w gorących czasach gdzie o odwagę było trudno na wagonach „węglarkach” bici pałami przez władzę Radom i Ursus napisał „opolaki i ślązaki to są h..je nie polaki” i co miał rację. www.rm24.pl/forum [forum dyskusyjne; N: ~pisuar]. ~ Dlaczego opolaki mają takiego pecha. forum.miau.pl [forum dyskusyjne, „Re: *SO-11 lat Mruczek. Pilnie potrzebny DT. Chory! Bez szans!”, N: Opole, 04.11.2005].

opolkować czas. ‘obciąć włosy „na polkę”’: Wieczorem opolkował mnie przed lustrem i wizerunkiem małpiej filozofii marynarz trudniący się amatorsko i po koleżeńsku fryzjerstwem. Mach. P, 70 [zbeletryzowany reportaż, Mn., Tr. (autor)].

opona rzecz.

1. ‘żartobliwie: wałek tłuszczu na brzuchu’: Zakładam ten temat bo nie mogę pojąć o co chodzi. Ludzie którzy osiągnęli magiczną cyfrę lat 15 nie mogą się doczekać świąt tylko z racji jedzenia wigilijnych potraw (jest o tym temat na hp) Aha czyli tylko ojeść się i wywrócić się do góry oponą i usnąć (o pójściu na pasterkę to już w ogóle nie wspominam) Następny dzień świąt to pewnie picie wódki i znowu spanie na tapczanie (tym razem w opakowaniu). www.kibice.net/forum [forum dyskusyjne, „Świąteczne przemyślenia...”, tapicer 17.12.2009].

2. ‘tabletki ekstazy’: Slangowe określenia ekstazy to: piguły, pixy, dropsy, droppery, X, E, etki, koła, tabletki, cukierki, kręgi, eski, xtc, tic tac, kółka, witamina, guziki, groszki, felgi, opony, tabsy, kolarze, pile. ekstazy.eu [pl.wikipedia.org]. *Środowiskowe.

3. ‘o kobiecie: skromna, poważna, niekiedy przesadnie skromna’. SGS, 159.

oponeczka rzecz.

1. ‘żartobliwie: wałek tłuszczu na brzuchu’: KOLCZYK w pępku siema ;p mam 16 lat i marzę o kolczyQ w pępuszku:* co sądzicie o tym? dodam, że nie mam jakiegoś super płaśkiego brzuszka...ale oponeczkę:D to jak? www.samosia.pl. ~ ooo kochanyyy moja oponeczka jest całkowicie asexualna, biorąc pod uwagę że przytyło mi się 10 cm w pasie, patrząc na nią w lustrze samej mi się odechciewa ciupciana.

www.samosia.pl [forum dyskusyjne, gość 26.03.2010]. ~ ja mam oponeczkę i tylko tyle reszta ciała OK. jestem w ciąży w 6 tyg i zastanawiam się czy szybciej przez to wyskoczy mi brzuch bo jestem szczupła a ta oponeczka sprawia, że już kiedyś ludzie często pytali się czy w ciąży nie jestem. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 17.04.2011].

2. 'żartobliwie: pączek (w kształcie obwarzanka)': Moje oponeczki, ja je robiłam ;). Hehe, na zdjęciu oczywiście łakoma ręka tatusia, który do wszelkiego słodkiego jest pierwszy. Robić to nie ma komu a jak jeść to już wszyscy jak dzikie zwierzęta, hahah :D. Dziwny zwyczaj w mojej rodzinie jest, że tłusty czwartek świętujemy już od wtorku. Ja osobiście po kilku oponkach się „zamuliłam” i teraz siedzę sobie pod kocikiem pijąc czerwoną herbatkę <3. edzqaa.flog.pl [blog; N: Edyta, 14, uczennica, Stary Sącz; komentarz do zdjęcia pączków, 15.02.2012]. ~ Oponki i faworki to smaki mojego dzieciństwa...:) Pamiętam, że jako mała dziewczynka pomagałam Mamie w ich smażeniu, ona stała przy wielkim garnku z olejem, a my z bratem przeplataliśmy faworki...;) Ojj to były czasy:)) Miałam tylko 25 dag sera, więc oponeczki robiłam z połowy ilości porcji:) ilonkowo.blox.pl [ilka_86 10.02.2010].

oponiak rzecz. 'prezerwatywa'. SSP, 155.

oponiarski przym. 'związany z naprawą i montowaniem opon': ABY WZMÓC BEZPIECZEŃSTO LUDZI OPONIARSKIE ŚRRODOWISKO ZMIENI ZA 3 ZI OPONĘ NA ZIMOWĄ!!!!!! forum.gazeta.pl [Opole, 07.11.2011]. ~ Najlepsze opony zimowe 2010/2011 według firm oponiarskich [...] Sprawdź, które opony zimowe na sezon 2010/2011 są najlepsze zdaniem specjalistów z firm oponiarskich. Zobacz ranking opon zimowych. www.opony.com.pl [12.10.2010].

oponiarstwo rzecz. 'naprawa i montowanie opon': Użytkownik mazury2010 o specjalizacji oponiarstwo pracuje w zawodzie, miasto Olsztyn. www.elektroda.pl [27.05.2010]. ~ a oponiarstwo też bedziesz prowadził czy nie? bo jeśli tak to ... oponiarstwa na razie nie przewiduje, jak na razie za duże pieniądze na sprzęt. bmw3er.pl [forum, temat: wyposażenie warsztatu, 21.02.2010].

oponiarz rzecz. 'fachowiec zmieniający opony samochodowe; wulkanizator': Kolego smadampega, nie kombinuj w ten sposób, bo przy kolizyjce jak ubezpieczyciel zrobi oględzinki twojej furki to zrobi wielkie oczy, a później ty zrobisz wielkie oczy jak ci kasiorki nie wypłacą, bez urazy ale z taką przeróbką to do Pana „TEDE”, z TVN-Turbo, jedyna opcja to podmianka u oponiarza. forum.omegaklub.eu [forum dyskusyjne, IMMORTAL32, Koszalin, 21.04.2010].

oponka rzecz.

1. 'zdrobniale, pieścizotliwie o oponie – zewnętrznej części ogumienia pojazdu'. PSWP 26, 357. ~ Kropelke benzyny, kropelke oleju... – A może pierdnąć w oponki bo przyklaty? – przerywa obsługujący. olskiinternet.com. ~ Mam co prawda nie damkę ale prawie 100% oryginalnego POPULARNIAKA (nieoryginalny jest berecik na siodełku) z 1968 r. Tylko „piardnąć” w oponki (jeżeli trzymają) i można śmigać. rowerowaostroleka.pl [forum dyskusyjne, jojas, Ostrołęka, 16.12.2010]. ~ [...] moja praca wiąże się z tym, że muszę często wjeżdżać w miękki teren np. trawa, ziemia, las i notorycznie się zakopuje min. 2 razy w tyg. ktoś musi mnie wyciągać z opresji. Myśle, że rozwiązaniem, które mogło by mi pomóc będzie zamontowanie kół bliźniaczych plus jakieś szerokie oponki. Tylko pytanie najważniejsze.... JAK TO ZROBIC?? forum.fordclubpolska.org [forum dyskusyjne, pleban007, Zamość / Lublin, 15.12.2007]. ~ mam oponki, więc na 100 będę jest szansa na trasie identyczna jak ostatniej niedzieli? ponoc rewelka, a nie udało mi się dojechać. forum.subaru.pl [forum dyskusyjne, Świeżynka 09.07.2009]. ~ używane oponki to niebezpieczeństwko / Używane oponki do samochodziku można zapewne nabyć w paru sklepikach albo czytając ogłoszonka o komisjach automobilkowych. Ale lepiej takiego zakupu nie robić, bo z używanymi oponkami łatwo o wypadek. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, urban_legend, Ursynów, 23.11.2005].

2. 'żartobliwie: wałek tłuszczu na brzuchu': Nie ma mowy o oponkach wokół talii, wydatnym brzuchu, sflaczałych ramionach, przygarbionych plecach lub chuderławej klatce piersowej. Polityka 26/1999, 52 [artykuł, Mn., Tr.; o idealnym wyglądzie mężczyzny]. ~ mojej

dziewczynie też niedawno przybyło 10 cm w pasie, wyhodowała sobie tłustą oponkę i straaaasznie mnie to kreci, po prostu jest wspa-
niała... mmm uwielbiam! www.samosia.pl [forum, ~gość 03.06.2011]. ~ czesc mam pytanko do Pań szczególnie takich jak ja , które mają w miare szczupłą sylwetkę a zmagają sie tylko z oponką lub boczkami czy szybciej bylo wiadać wam brzuch ciążowy niż u dziewczyn szczupłych???? f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 17.04.2011].

3. 'pączek w kształcie obwarzanka': Wczoraj oprócz chrustów smażyłam także oponki:) Przyznaję, że nie pamiętam kiedy ostatnio tak mi smakowały. Wyszły niesamowicie puszyste, delikatne, najpyszniejsze na ciepło posypane cukrem pudrem:) Kiedyś, dawno temu, robiłam oponki z serka homo, jednak te najbardziej mi przypadły do gustu, nie tylko mnie;) Bardzo fajne, nie tylko w wyglądzie ale i w smaku, są maleńkie pączusie, które powstają po wycięciu kieliszkiem otworków w oponkach;). Oponki i faworki to smaki mojego dzieciństwa...): ilonkowo.blox.pl [ilka_86 10.02.2010].

4. 'prezerwatywa'. SSP, 155.

oponówka rzecz.

1. 'impreza z okazji zakupu samochodu': Oponówka, zderzakówka, bagażówka, czyli impreza z okazji zakupu nowego auta. A jak opijamy nowy samochód? Bardzo prosto. Opijamy symbolicznie wszystkie cztery koła. Jeden kieliszek równa się jedno koło. Jeśli wypity zostanie piąty kieliszek, to kolejkę należałoby doprowadzić do końca i dopić kolejne trzy kieliszki, tak, żeby ich liczba zawsze stanowiła wielokrotność liczby kół w samochodzie. specjalne-okazje.pl [24.02.2011].

2. 'rodzaj tworzywa sztucznego': Sprzedam PCV w odpadzie tzw. oponówka z produkcji kabla.3t. www.marketeo.pl [oferta].

3. 'rodzaj kurtki sportowej': Kurtka na wietrzny dzień? kremówka. wiatrówka. oponówka. specjalówka. www.edugames.pl.

4. 'znieczulenie zewnątrzoponowe': – Oponówka na życzenie? Jak najbardziej. Nie stać szpitala? Trudno, niech pacjentka/rodzina płaci. W końcu ile razy jest się w ciąży? www.esculap.pl [forum, 04.01.2011]. ~ oczywiście, że nie wiem nic na temat oponówki, w końcu nie pracuję w szpitalu, nie miałam cesarki i nie

miałam znieczulenia, prawda? www.volta-horse.pl/forum [22.11.2007].

5. 'rodzaj nalewki': Ja nie bardzo rozumiem to. Wyście robiliście tą nalewkę dla smaku czy do picia? Rozumiem gdyby to była grappa najpodlejszego gatunku lub tzw. „oponówka” co to kiedyś ją piłem. Zasada numer jeden jest taka, że jeśli moc ma to smak jest jeno dodatkiem, bo po pierwszych trzech toastach to i woda królewska nie straszna. Zaś górale (od których mam honor się wywodzić) mawiają : „jak sie nie psewrócis to sie nie naucys”. Dolej wódencji dodaj soku z cytryny ino bez cukru i zanim dno ujrzysz to będzie najlepsza nalewka w akademiku! wino.org.pl [Forum Dornowych Winarzy, luglans 05.01.2011]. ~ ochrzciłam gammonową nalewkę oponówką, czy ktoś to zrobił już wcześniej, a ja nie na czasie. blip.pl [forum, haike 27.02.2012].

oporek rzecz.

1. 'penis'. SSP, 155.

2. 'koniec': oporek – koniec. pl.wiktionary.org [hasło słownikowe]. *Więziennne.

opornica rzecz. 'prostyutka'. SSP, 155.

oporowo przyst. 'ile się da; do oporu; krańcowo': Nie tankowałem tak oporowo, jak reszta koleśi, to i szmalu miałem więcej, ciuch, fryzur zadbane, wyglądałem na dwadzieścia parę lat. Stas. MH, 53 [opowiadanie, Mn., Tp.; N: M, więzień za kradzież, miasto; O: M, więzień za kradzież; Ind., Nof., N>O; w celi; starszy więzień opowiada młodszemu, początkującemu o swoim życiu na wolności; w tekście brak werbalnej obecności O]. ~ moja opcja jest tak oporowo istotna i tak kozacka że ja chujam. jest znacznie lepsza od opcjki michała bo moja opcjka rzuca inne światło na wszystkie sprawy, jest koozacka. grono.net.pl [forum dyskusyjne, kiss my twor'ass 21.02.2008].

oporządzanie rzecz.

1. 'oskubanie z piór drobiu, podzielenie mięsa przeznaczonego do przyrządzenia posiłku': Kobiety niezwłocznie jęły się oporządzania i gotowania ptaków i wkrótce smaczne podały nam śniadanie. NKJP [A. Fiedler, Wyspa Robinsona, 2009].

2. 'czyszczenie i karmienie hodowanych zwierząt': Trasy rajdów jednodniowych jak i tygo-

dniowych są dość łatwe, wymagają od jeźdźców umiejętności samodzielnego „oporządzania konia” (czyszczenia, karmienia i pojenia oraz siodłania), prowadzenia konia w rękę, jazdy w trzech podstawowych chodach, średniej kondycji fizycznej, odrobiny zdrowego rozsądku i dużo, dużo dobrego humoru. www.pajtunskimlyn.pl [informacja]. ~ Można tak leżeć i czuć, jak z rąk i z nóg spływa w ziemię wielotygodniowe zmęczenie: ładowanie gnoju, zarywanie pola, sadzenie ziemniaków, plewienie, oporządzanie bydła, łatanie chomąta, naprawianie grabi, motyk i wideł. NKJP [T. Nowak, *Półbaśnie*, 1986]. ~ W mig opanował podstawowe słowa umożliwiające wymianę dóbr, a ponadto nawiązał kontakty z żołnierzami zajmującymi się pilnowaniem i oporządzaniem kilkudziesięciu wojskowych koni i „zadawał im obroku”, w zamian za co mógł na nich do woli jeździć. NKJP [R. Sługocki, *Na przekór i na bakier*, 2008].

3. ‘naprawa i konserwacja’: Na deser kupiłam sobie książkę Zen i sztuka oporządzania motocykla i wracając do domu autobusami, zaczęłam ją czytać, stwierdzając z radością, że spotkałam pokrewną duszę. NKJP [S. Raduńska, *Białe zeszyty*, 2005]. ~ Na brzegu oczekiwały ich żony z dziećmi, które potem pomagały w oporządzaniu sieci. NKJP [W. Chmielewski, *Brzytwa*, 2008].

4. ‘sprzątanie; układanie rzeczy’: Wydawało mu się, że zaprzątnięta czy to oporządzaniem otoczenia lalki, czy to czytaniem, dziewczynka zapomniiała o smutnym podupadaniu pana Mruczka [...]. NKJP [Ch. Skrzyposzek, *Mojra*, 1996].

5. ‘zagospodarowanie; wypełnienie jakąś aktywności’: Zbiór wierszy i zabaw literackich „Pegaz zdębiał” to sztuka oporządzania znieulbianego poniedziałku, gaz rozweselający, hormon zadowolenia, czysta przyjemność. Polityka 33/2008, 58 [recenzja, Mn., Tr.; N: K (A. Wolny-Hamkato)].

oporządzenie rzecz.

1. ‘ogół przedmiotów należących do umundurowania i uzbrojenia’. USJP, II 1279. ~ Zostawiliśmy całe oporządzenie Lesika, jego broń, hełm i kamizelkę, ale wiedziałem, co mówię. Nawet wspomagany przez Gabriele, ledwie go taszczyłem. NKJP [A. Baniewicz, *Afrykanka*, 2005]. ~ Przed obiadem któraś tam już z rzędu

zbiórka zakończyła się wreszcie fasunkiem oporządzenia. Szczep. P, 36 [powieść, Mn., Tr.]. ~ W czasie II wojny światowej Armia Brytyjska używała oporządzenia Pattern 37. www.comforc.fora.pl [03.02.2012]. *Środowiskowe.

2. ‘wyposażenie; ubranie’: Mimo upału miał na sobie komplet oporządzenia, a w dłoni, czego nie dało się wytłumaczyć chęcią dawania przykładu, trzymał lornetkę. NKJP [A. Baniewicz, *Afrykanka*, 2005]. ~ Przyjechała ciężarówka z oporządzeniem: każdy dostał na zimę kufajkę, watowane portki, czapkę z nausznikami, rękawice z jednym palcem i walonki, czyli wołokowe buty wysokie do kolan. NKJP [J. Krzysztoń, *Wielbił na stepie*, 1998].

3. ‘oczyszczenie i nakarmienie hodowanych zwierząt (koni, krów)’: Uczestnicy hubertusa po oporządzeniu swojego wierzchowca zasiędlili przy stole i delektowali się smaczną grochówką i kielbasą z grilla. NKJP [B. Biczowska, *Galopem podążyli za rudą kitą*, DZZ 14.11.2003]. ~ W koszt zajęć (tydzień takich wakacji kosztuje około 50 złotych) jest wliczona też nauka jazdy konnej, zapoznanie się z oporządzeniem i pielęgnacją zwierząt, a także jeden posiłek dziennie. NKJP [M. Książek, *Lato w siodle i na boisku*, DZZ 05.07.2004].

4. ‘zabranie komuś czegoś, dokonanie kradzieży, obrabowanie kogoś’. PSWP 26, 361.

oporządzić / oporządzać czas.

1. ‘posprzątać, doprowadzić coś do porządku, (z)robić porządek’: Co dalej robię? Po przerwie znów trzeba oporządzić, krówki napoić. GW Wysokie Obcasy 20/2005, 16 [opowieść, D, Tpr.; N: K, 42, zaw., wieś Huta Nowa koło Gostynina; N opowiada reporterce o swoim życiu].

2. ‘nakarmić i oczyścić hodowane zwierzęta’: A Pisiory z Polski B już oporządziły trzodę i drób, więc mają już czas na sączenie jadu i sianie nienawiści do innych niż oni sami. Onet.pl [forum dyskusyjne, ~Marta 33 07.01.2008]. ~ Gospodarz wychodzi rano oporządzić swoją krowę. dowcipasy.com.

3. ‘przywzrost do porządku siłą, przemocą; pobić’: I Herr Ober, któremu jakże daleko było do ulgi, spokoju, nie wyjmując ręk z za pasa ruszył z wolna do niej, lecz tak drobnym i małym krokiem, a raczej kroczeniem, jakby ją chciał tylko postraszyć, że zaraz podejdzie do niej, a wtedy: „Zobaczysz, co wtedy będzie! Bo tak cię opo-

rządę, że na całe życie popamiętasz mnie!” Mort. A, 454 [*powieść, Mn., Tr.*].

4. ‘okraść’: – Szukamy chwatów, którzy oporządzili spółdzielnię w Duńczycach – rzekł Krzysztofiak i zakaszał ciężko. Kon. P, 24 [*powieść, D, Tp.; N: M III, zastępca komendanta ORMO na budowie; O: M III, robotnik; Ind., Of., N>O; w baraku mieszkalnym; N szuka złodziei*].

5. ‘oprawić, oczyścić’. USJP, II 1279. ~ Myśliwy zabija niedźwiedzia i przywozi go do domu. Postanawia oporządzić zdobycz i ugotować kolację. www.zarty.biz. ~ Jak wybrać i oporządzić karpia. Jak wybrać, oskrobać i przygotować do dalszego przetwarzania karpia. www.zaradnebabki.pl [*porada*].

6. ‘odbyć stosunek płciowy heteroseksualny’. SSP, 155.

oporządzić się / oporządzać się czas.

1. ‘zadbać (dbać) o swój wygląd, o swoje rzeczy osobiste’. USJP, II 1279. ~ Rankiem wstał, oporządził się i ruszył samochodem na północ, jechał parę godzin nie robiąc przystanków, aż zatrzymał się przed szarym, starym budynkiem. guilty.blox.pl. ~ Padał deszcz, wszystko spowijała mgła gęsta jak Maślanka Mrągowska. Na miejsce dotarliśmy ok. godziny 20:00. Gości nas Zespół Szkół Mechanicznych. Mieliśmy niecałą godzinę, żeby oporządzić się przed apelem. www.grunwald.slaska.zhp.pl.

2. ‘zrobić sobie coś (np. w bójkę)’: Proszę pana, widzi pan, cały gips polega na czymś innym. To oni sami się tak oporządzili. Tyr. Z, 182 [*powieść, D, Tp.; N: M, kierowca autobusu; O: M, oficer MO; Ind., Pof., N<O; w komendzie; zeznania w sprawie bójkii ulicznej*].

oporządzony przym. ‘wysprzątany; zadbany’: [...] miał właśnie już zamiar wyjść z czyściutko oporządzonego mieszkania, gdy nagle dzwonek przeraźliwie skądś zabrzęczał. Barg. S, 63 [*powieść, Mn., Tr.*].

opowiadacz rzecz. ‘osoba chętnie opowiadająca coś; narrator; ironicznie: gaduła’: [...] im cięższy kaliber faktu, im bardziej wypełnia on życie opowiadacza, tym mniej obchodzi szeroka publikę. Ziemi. L, 264 [*esej, Mn., Tr.*]. ~ [...] są dziennikarze szukający, gdzie by tu upolować sensację, dołożyć tym u góry i pokazać własną bezkompromisowość, są narzekacze,

którym okruczeństwo zakłętego zwierciadła utkwił w oku raz na zawsze, są podwórkowi opowiadacze i uliczni dyskutanci, którzy od rana do nocy biją pianę, powtarzają ploty, podsycają panikę i tak dalej, i tak dalej... TP 4/1999, 16 [*felieton, Mn., Tr. (autorka); o wprowadzaniu reform w życie*]. ~ Morskie uczelnie i marynarskie agencje pracy ślą teraz swoich ludzi, obdarzonych talentem opowiadaczy, do szkół średnich Polski centralnej i południowej. Polityka 50/2008, 22 [*reportaż, Mn., Tr.; N: K (R. Socha)*]. ~ Im bardziej skrzepnie krew w żyłach, tym większa będzie ich satysfakcja i obfitsze napiwki dla opowiadaczy. Polityka 17/18 2012, 160 [*felieton, Mn., Tr.; N: M (L. Stomma)*]. ~ Dlatego wszystkim lwom salonowym, zawodowym opowiadaczom wiców, konferansjerom i kabareciarzom polecam: jeśli braknie wam dowcipów o blondynkach – dzwońcie pod 913. Tam zawsze znajdziecie twórczą inspirację. DZZ 16/2001, 8 [*felieton, Mn., Tr.; N: M (M. Smolorz, Śląsk)*].

opowiadaczka rzecz. ‘kobieta, dziewczyna lubiąca opowiadać, opowiadająca coś (zazwyczaj interesująco, barwnie)’. PSWP 26, 362. ~ „Opowiadaczka filmów” Hernán Rivera Letelier. Tak niewiele stron, tak dużo przejmującego smutku... Taka książka jak „Opowiadaczka snów” [...] krytycznymokiem.blogspot.com [02.06.2012].

opowiadać głodne kawałki czas. ‘mówić, powiedzieć coś głupio, nudnie, dużo; pleść, bajdurzyć’: Zamiast odpowiedzieć konkretnie na pytanie, opowiadał głodne kawałki o moich perspektywach, sytuacji w firmie i takie tam nadęte bzdury. www.edupedia.pl. ~ Takie głodne kawałki to możesz opowiadać „ciemnemu ludowi”, może chociaż oni to łyką. Wy nawet rozliczyć nikogo nie potraficie. fakty.interia.pl [*komentarz*].

opowiadać głupoty czas. ‘mówić głupstwa, bzdury; pleść’: Każdy czasem opowiada głupoty. Także gwiazdom muzyki zdarza się pleść takie farmazony, że ich fanom nie pozostaje nic innego jak zdębić, a potem litościwie opuścić nad nimi zasłonę milczenia. Wszędzie ich pełno. Nie wystarcza im, że nagrywają płyty, koncertują i aktywnie udzielają się w mediach.

Wywiady, wizyty w stacjach radiowych i telewizyjnych to ich żywioł. Onet.pl [Wiadomości 19.12.2007].

opowiadać michałki *czas.* ‘mówić, powiedzieć coś głupio, nudnie; dużo mówić’. SGS, 53. ~ Od sześciu tygodni nie lizałam lizaków, nie opowiadałam michałków, jedząc michałki, nie kukałam z kukułkami, nie poczułam mięty do miętusów [...]. info.wyborcza.pl [ANNA MICHAŁEK].

opowiadać niestworzone historie / rzeczy *czas.* ‘zmyślać; fantazjować; bujać’: OPOWIADA NIESTWORZONE HISTORIE index.forum.gazeta.pl. ~ Zawsze opowiada niestworzone historie o tym jak to on pokonał smoka i małpy, ... Lubi, gdy zostaje pokonana przez Małpy Ninjia i gdy dzieją się złe rzeczy. pl.wikipedia.org. ~ Niech Kluzik-Rostkowska powie, że Kaczyński opowiada niestworzone rzeczy. wiadomosci.gazeta.pl [komentarz, 1a. 18.11.2010]. ~ Mój brat opowiada dziwne niestworzone rzeczy rodzicom. www.samosia.pl [pytanie]. ~ Taki Głupi Jasio był wioskową atrakcją i barwną postacią w szarzyźnie życia. Zazwyczaj był inaczej ubrany i opowiadał niestworzone rzeczy! antropologiapowszednia.blogspot.com [antropologia dnia powszedniego: oni mówią dziwne rzeczy! 04.03.2012]. ~ Mama dzielnie asystowała z blendą a brat rozśmieszał Krysię i opowiadał niestworzone rzeczy o niepołomickim zamku, królu Kazimierzu i rycerzach. www.kwietniowska.com [Emilia Kwietniowska – Fotograf ślubny].

opowiadanie głodnych kawałków *rzecz.* ‘mówienie treści nieprawdziwych, niesprawdzonych; mówienie głupot’: – Nie płacą mi za opowiadanie głodnych kawałków. Hiaas. S, 220 [powieść, D, Tp.; N; M II, detektyw, USA; O: M III, przedsiębiorca; U: K II, studentka, córka O; Ind., Pof., N-O; w domu; o zagrożeniu ze strony terrorystów].

opowiadanko *rzecz.* ‘żartobliwie, lekceważąco: (krótkie) opowiadanie, tekst’: Przecież już skończyłam swoje opowiadanko! – zdziwiła się babunia. Sies. PD, 174 [powieść, D, Tp.; N: K IV, Warszawa; O: M II, student, Warszawa; Ind., Nof., N>O; w domu]. ~ Trzeba się wyłączyć,

ogłuchnąć na tę gadaninę, na opowiadanka po dziesięć razy wyrzygiwane przez faceta i wciąż na nowo serwowane w postaci towarzyskiego dania [...]. Przym. TG, 90 [opowiadanie, Mn., Tpr.; N: M, pułkownik WP]. ~ Teraz czyta się o nim pikne opowiadanka w niepodległej prasie, w której dano mu epitet „esbecki macho”, i wszyscy – ci, którzy to piszą, oraz ci, którzy to czytają – wierzą, że ów Czarny Piotruś to był wyjątek. Łys. L, 25 [powieść, Mn., Tr. (autor)].

opowiaduszk *rzecz., w lmn.* ‘żartobliwie: krótkie opowiadanie – niewielkich rozmiarów utwór epicki charakteryzujący się prostą, jednowątkową fabułą’. PSWP 26, 363. ~ Fantastyczna Kraina · forum oparte o opowiaduszk. katowice.pl [...].www.fan.trix3d.eu. ~ Były to różne opowiaduszk na ostatnią stronę. Tacie obiecano dwa grosze od wiersza. docs8.cho-mikuj.pl [M. Wańkowicz, Ziele na kraterze].

opowiadka *rzecz.* ‘niewiarygodny, kłamliwy tekst’: Zapisała słowo w słowo całą tę moją rozpaczliwą opowiadkę. Kelus B, 102 [wywiad; N: M IV, w., dr socjologii, autor tekstów, pochodzi z okolic Warszawy, mieszka na wsi; O: M III, dziennikarz; o sędzi]. ~ Jego słuchaczem był Andrzej Zaorski: przypomniał tę zblagowaną opowiadkę we właśnie wydanej książce „Ręka, noga, mózg na ścianie”. Polityka 25/2006, 105 [felieton, Mn., Tr.; N: M (R.M. Groński)].

opowiedzieć jak na spowiedzi *czas.* ‘opowiedzieć szczerze, otwarcie’: Opowiedział jak na spowiedzi całą historię swego życia i miłości do Oleńki, a także nawrócenia. Król domagał się szczegółów i je dostał. mlektury.pl.

opozycyjska *rzecz.* ‘ironicznie lub lekceważąco: opozycja’: Za co ma Was przepraszać Prezydent Komorowski? Po pierwszym miesiącu, kiedy robiliście szopkę z wieńcami pod pałacem mieliście pretensje że nie było innych ugrupowań, teraz karzecie [!] się przepraszać. Co Wy do jasnej choroby jesteście? zwykła, mierna opozycyjska która podskakuje jak się da, kiedy się da, byle kontrowersyjnie. www.tvn24.pl [forum, Panie Wojciechowski, kto Pan jesteś?]. ~ ograniczenia opozycji??? co to za brednie!!! a cóż ta bidna opozycyjska może

działać? jedynie taki Bieńkowski co chwila wyciąga brudy nierządnej ekipy, ale poza uświadamianiem mieszkańców, to oni nic nie mogą zrobić...ddwloclawek.pl [forum, ~ dzonny killer 02.12.2011]. ~ JKM to jedyna osoba nie zbrukana tym lajmem, która MOŻE by coś mogła zrobić (jesli ukladziki i opozycja by pozwolila.) fakty.interia.pl [komentarz, 29.03.2010]. ~ Dobrze pytanie, w latach 2005-2007 PO było opozycją dla rządów PiS i jak widać skuteczną, bo wygrało wybory jesienią 2007, PiS to kanapowa opozycja skazana na wieczną porażkę. gielda.onet.pl [forum, ~der fakt 28.12.2010].

opój rzecz. 'pijak': Tam w kuchni siedem dziewczyn pracowało. Takim harem był nasz opój warcabista obdarzony. Now. KN, 189 [opowiadanie, Mn., Tr.]. ~ Wyglądał na dobrze odzianego opoja, a Nell na prawo i lewo wręczała fotografie męża. Hiaas. S, 57 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Henryk Rzewuski maluje go z sympatią jako dobrodusznego, przesadnego opoja, bratającego się ze szlachtą w pijackich hulankach. Czap. E, 24 [pamiętnik, Mn., Tr. (autorka); o ks. Karolu Radziwiłł]. ~ Nie miał ochoty gadać z tym opojem. Brat. WO, 15 [powieść, Mn., Tr.].

o północy przyst. 'o północy': Boże, tylem rzeczy różnych już przeżył, tylem widział, o tylu innych słyszałem, ale jakby mi kto powiedział, że będę jechał z trupem sąsiada prawie o północy na przelaj przez pola, w ślepią bym mu chyba napluł, bo czy mógłbym w to uwierzyć? Ech życie, życie! Mort. MD, 68 [powieść, Mn., Tr.].

opór przyst.

1. 'bardzo dużo, mnóstwo, wiele'. SPPCz, 215.
2. 'ogromnie': Zdałem egzamin, matka była ze mnie opór dumna! www.miejski.pl.

opór przym. ndm. 'emfatycznie: wielki': Człowieku, wczoraj u Anki była opór najeba, nic nie pamiętam. www.miejski.pl.

opóźnialski rzecz. 'ktoś działający powoli, powodujący opóźnienie; spowalniający': poza tym zaczyna być to żenujące jak opóźnialski płacze za państwową posadą w państwie, którego prace rządu kontestuje i krytykuje. forum.tvp.pl. ~ Jestem potwornie niezorganizowana i zestre-

sowana. [...] W zasadzie to chyba znalazłoby się nas takich „opóźnialskich” całkiem sporo. Mnie to już powoli zaczyna złościć...[...]. wizaz.pl [forum dyskusyjne, 06.03.2007].

opóźnialstwo rzecz. 'powolne działanie; opóźnianie; spóźnianie się': Tego opóźnialstwa? Nie. Bo to wcale nie pomoże z wizerunkiem Polski jako zacofanego kraju... Wrecz odwrotnie. www.nakazdytemat.pl [forum, Czy tak będzie wyflądało Euro 2012???? 22.10.2008]. ~ Czasami słono płacę za moje opóźnialstwo, ale tak trudno znaleźć dobrą motywację. zadane.pl [forum dyskusyjne, 08.06.2010]. ~ Moje opóźnialstwo zasługuje zapewne na krzesło pod napięciem, ale cóż. Krótko mówiąc ostatnimi czasy to nie mam czasu. chciwcy-blog.blogspot.com [14.06.2011].

opracować flaszkę czas. 'wypić alkohol': prawda jest taka, że Smuda dorzucił się do wina a Boruc z Żewłakowem opracowali flaszkę sami. euro.wp.pl [opinia, 13.03.2012].

opracowanie flaszki rzecz. 'wypicie alkoholu': Tak sobie myślę Dziadziuś, że tak, opracowanie flaszki to będzie dobre rozwiązanie. I dotrzymaj obietnicy, chociaż ty, ok? www.photoblog.pl [aluzja, 26.03.2012].

opracowanko rzecz. 'emfatycznie: opracowanie': co tam jeszcze... hmm... o wiem... baba na polskim że w piątek sprawdzian i że można z lektur korzystać (!) no dobra niech będzie... dzisiaj daje kartki żeby takie wypracowanie napisać a w naszych lekturkach z tyłu opracowanka siedziały i ona coś tam sobie w dzienniku pisała i nawet na nas nie lukała a my oczywiście grzeczni ładni troszki pościągaliśmy...:D:D:D:D hehe... emilciacrazy94.blog.interia.pl [blog, N: K, uczennica, Lubelskie, 21.12.2007]

ktoś opracowywuje kogoś, czas. 'z pejoratywnym nacechowaniem emocjonalnym: ktoś działa w sposób systematyczny tak, by skłonić kogoś do zachowania pożądanego przez siebie w określonej sytuacji, którą ten ktoś ma na widoku'. PJJ, 246.

oprać / opierać czas. 'wyprać (prać) komuś wszystkie jego brudne rzeczy'. USJP, II 1282.

~ Alicja Lesiak, która kupiła Franię po znajomości w 1956 r., oprąła w niej dwoje dzieci i wnuczęta. - Teraz Frania pierze u syna. Ja mam Candy. Candy pierze dobrze, ale to tylko zwykła pralka. NKJP [L.K. Talko, *współpraca: L. Holewa, Szczęście z Franią*, GW 12.04.1996].

oprać się / opierać się czas. 'wyprać (prać) sobie bieliznę, ubranie itp., wyprać (prać) wszystkie swoje rzeczy'. USJP, II 1282. ~ Troszkę zaczęła irytować nas sytuacja rozpychania się łokciami i postanowiliśmy (ja i Emil) iść dalej. Spokojniutko, bez pośpiechu doszliśmy do Monte de Gozo. Po trzech tygodniach usłyszeliśmy polskie „Szczęść Boże”. Opraliśmy się, zjedliśmy wspianą zupę i zasnęliśmy. camino-desantiago.pl/blog. ~ Wpadam z dziećmi do domu na kilka dni oprąć się, otrzepać, odgruzować auto, spotkać z fajnymi ludźmi, ugościć i znikam znowu z czterema fotelikami, plecakiem i GPS-em. Zwiedzamy Polskę, mówi Ku-ba. triplets.blog.pl.

oprawa rzecz. 'zdejmowanie, zdjęcie skóry zabitego zwierzęcia, wypatroszenie, patroszenie, podzielenie, dzielenie na części'. USJP, II 1282.

oprawca rzecz.

1. 'osoba, która przygotowuje oprawę muzyczną programu radiowego, audycji radiowej [imprezy tanecznej]'. PSWP 26, 371. ~ Ja, oprawca muzyczny na Guruowym Sylwestrze! – Jako oprawca muzyczny zakładałam nowy wątek, żeby uporządkować – kto się zgłaszał z jakimi płytami etc. z zawartością samby i pokrewną? forum.gazeta.pl [05.08.2009]. *Środowiskowe.
2. 'funkcjonariusz służby więziennej'. SA, 156. ~ oprawca – funkcjonariusz SW. pl.wiktionary.org [hasło słownikowe]. *Więzienne.

oprawić / oprować czas. 'zdjąć (zdejmować) skórę z zabitego zwierzęcia, oczyścić (czyścić) ptaka z pierza, rybę z łuski; sprawić (sprawiać), wypatroszyć (patroszyć), oczyścić (czyścić)'. USJP, II 1282. ~ Przygotuje obiad na 130 osób, zarządzi domem, a jak trzeba, nawet dzika oprawi. Taka jest Anna Komorowska, żona marszałka Sejmu. www.fakt.pl [artykuł].

oprawić kogoś w ramki czas. 'z aprobatą lub żartobliwie: wyróżnić; upamiętnić kogoś

lub coś, podziwianego, zdumiewającego': Nie-samowita kobieta! Proponuję to zdanie oprawić w ramki i powiesić nad łóżkiem :) piotrkoder.blog.onet.pl [Jak kiedyś nazywał się stres, 06.01.2012]. ~ różne rzeczy się piło... a ten mnie znowu wykorzystuje... jak zwykle... a Pawełek to ładnyyyyyyy :) tylko w ramki oprawić :]. grono.net.pl. ~ Tych dwóch oprawić w ramki [...] He, he, he. Cyniczni obłudnicy. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, *mondrytusek* 30.04.2009].

oprocentowana rzecz. ' prostytutka'. SSP, 155.

oprotestować czas. 'wyrazić sprzeciw; zakwestionować coś': Pani Maria musiałaby jedynie oprotestować zarzuty pod adresem lekarzy, którzy dwoili się i troili, żeby zbić gorączkę i poprawić kondycję jej dziecka. Polityka 48/2009, 13 [artykuł, Mn., Tr.; N: M (J. Cwieliuch, P. Walewski)]. ~ Lotus oprotestował tylne skrzydło Mercedesa, FIA odrzuciła protest [...]. motosp.pl [informacja, 12.04.2012]. ~ Budimex-Dromex nie składa bronii i oprotestował przetarg na budowę trybuny [...]. www.reymonta22.pl. ~ Aktualności: Sołowow oprotestował Kajetanowicza [...] Super rajd. Dzięki wszystkim – pisze Jarek Baran. – Niestety zespół Cersanit i jego szybki kierowca złożyli protest na nasz samochód. rsmpl.pl [25.09.2011]. ~ Boks. Haye oprotestował sędziego na walkę z Kliczką [...]. – Mistrz świata wagi ciężkiej federacji WBA David Haye oprotestował wybór Genaro Rodriguez na arbitra ringowego zaplanowanej na 2 lipca [...]. www.sport.pl [informacja, 24.06.2011]. ~ Wcale by mnie nie zdziwiło, gdyby ktoś rzeczywiście chciał oprotestować kąpiel padania promieni słonecznych, tylko do jakiej instancji się z tym zgłosić? www.wykop.pl [forum].

oprotestowanie rzecz. 'wyrażenie protestu; zakwestionowanie': oprotestowanie budowy przez sąsiadów -Witam i proszę o pomoc w kwestii ewentualnego oprotestowania przez właściciela sąsiedniej działki zezwolenia na budowę. forum.murator-dom.pl [27.03.2007]. ~ Możliwe oprotestowanie wyborów w PZPN – Słyszałem o dwóch zamiarach oprotestowania procedury wyborczej w Polskim Związku Piłki Nożnej – powiedział prof. Michał Kleiber [...]. wiadomosci.onet.pl [31.10.2008].

oprotestowany *przym.* ‘taki, który spotkał się z protestem; zakwestionowany’: To już drugi oprotestowany przetarg na dostawę sześciu niskopodłogowych zestawów. Wystartowało w nim 3 oferentów. [www.radioszczecin.pl \[informacja lokalna\]](http://www.radioszczecin.pl/informacja_lokalna). ~ Przetarg na most w Kamieniu oprotestowany. www.kurierlubelski.pl [Wiadomości 03.07.2012]. ~ Podatek oprotestowany. www.krapkowice.net.pl [„Tygodnik Krapkowicki”, 27.03.2012].

oprowadzonko *rzecz.* ‘żartobliwie: oprowadzenie’: I lubię naszą kochaną panią Żuczkową, która pójdzie na każdy kompromis, byle by było dobrze...i byle by jej nie budzić oklaskami dla odważnych i mężnych ochotników...;D lubię jutrzejsze oprowadzonko po szkole naszych jakże zacnych gości...i ośmiro z 40 jakże przymusowych i pilnych niezałapaczy się na ten zaszczytny cel... www.photoblog.pl [21.10.2010]. ~ Po szkole na konie Marioli nie było ale jazda mi nie przepadła bo Aś wzięła mnie na Bąbla :) Wcześniej jeszcze czyszczonko Carmen lonżowanko troche biegania chwila przerwy i krótkie oprowadzonko. www.photoblog.pl [10.03.2009]. ~ Wiecie co ja to generalnie mogłabym ewentualnie zrobić małe oprowadzonko po gdańsku ;] Nie gwarantuję, że się ze mną nie zgubicie () ale potrafię dojść do np. kina, na Długą, do Madisona, do dwóch japońskich restauracji, do empiku itp. xP Jak ktoś bardzo zdesperowany to możemy spróbować. www.sawsfamily.fora.pl [forum, Tehana, Piła, 19.05.2009].

oprucie *rzecz.* ‘odarcie’: sumiki karłowate są bardzo smaczne – nieco problemu sprawia mi oprucie go ze skóry [...]. forum.wedkuje.pl [przepis kulinarny, 25.11.2010].

opruć *czas.*

1. ‘nie zdać; nie zaliczyć’: Ja wydałem prawie tyle, albo i więcej na te wszystkie kserówki i oprułem. Myślę by się zapisać na taki kurs jak on. teatrdlawas.pl/teatr/forum [09.09.2011]. ~ Świat się kończy. Lepiej, bo oprułem kartkówkę z logiki nie dlatego, że jestem logicznym tępakiem tylko dlatego, że: a) nie przygotowałem się [...]. projekt-mezczyzna.blogspot.com [24.01.2011].
2. ‘oskórować; obedrzeć; zedrzeć’: Ja jednak bym proponowała kupic barana, utuczyć (żeby

było fest tłuszczu dla lepszej jakości miesa). Następnie zabić, opruć, mięso ugotować [...]. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 23.11.2010]. ~ mam tu na kompie jednego jeża, ale jakbym go wkleiła to by mnie Luxus powiesił, chociaż najpierw chyba by opruł ze skóry... forum30.pl [01.03.2012]. ~ Czy mogła byś nam pokazać jak wyglądasz w tych spodniach. Pewnie z zapartym tchem będziemy cię podziwiać. Niejeden opruł by je z ciebie. forum.sadomasoclub.pl [forum, 18.08.2004].

opruć się *czas.*

1. ‘upić się’: opruć się – „upić się”. leksykony.in-teria.pl. ~ Nastoletnia gwiazda się... opruła gwiazda, celebrytka [...]. wiki.fakt.pl [koncert Miley Cyrus w Warszawie]. *Z gwary uczniowskiej.
2. ‘nie zdać egzaminu, oblać egzamin’. WL.

opruć *przym.*

1. ‘wyuczony; biegły w czymś’: Bartek skurwysynu ja jestem 1 KPW mondziole opruty!!!! www.czesiulek.net [forum, jades 08.11.2009].
2. ‘odarty’: Będziemy się mieniać. Do wyboru do koloru. Jeden jest ten co miał Bartek, drugi zdobyłem ja, jest opruty z lakieru i pociągnięty coraninem [...]. mariotal.webd.pl [28.10.2010]. ~ czuje się bezndziejnie..człowiek opruty z uczuc..wiary..eh.i na dodatek ten przeraźliwy ból głowy..ktorego za cholere nie moge sie pozbyc [...].www.photoblog.pl. ~ Ja nie jestem Polakiem i Cygan też nie jest. Polakiem, chociaż posiada polskie obywatelstwo. A za to co zrobił powinien zostać opruty ze skóry. forum.gazeta.pl [komentarz, 29.04.2006]. ~ Teraz to nie jem, a kto wyjechał z grilllem i kiełbaskami, że niby co – kiełbaski z mięsnego, normalnie jakiś kociak opruty no popatrzcie [...]. pl.board.bigpoint.com [Chwastowisko – Spamowisko!!! 19.10.2010].
3. ‘niezdany’: Jeśli masz opruty egzamin to w kolejnym roku płacisz tylko za egzamin (właśnie dwie słowy czy coś koło tego). forum.gazeta.pl [Jak uczelnie wyższe żerują na studentach, 28.09.2009].

oprych *rzecz.* ‘chuligan; bandzior; bandyta; opryszek’: – Uważaj, w garze pełno jest kapusiów – ostrzegł mojego rozmówcę oprych – prezydent to ubo!l, były partyjniak – zawołał od niechcenia. Buk. B, 58 [powieść, Mn., Tpr.; N:

M II; O: M II, śr., współwłaściciel myjni samochodowej, Warszawa]. ~ Żaden oprych nie może stać pod moimi drzwiami i siłą zabraniać mi wyjścia na spacer, wizytę u lekarza czy zrobienia gimnastyki na balkonie. *Polityka* 21/2012, 26 [*felieton, Mn., Tr.; N: M (L. Stom-ma)*]. ~ Mietek podbił oprychowi gnata i rzucił się do ucieczki. *Chmiel. U*, 214 [*autobiografia, Mn., Tr.*]. ~ Na wezwanie władz broń oddali tylko uczciwi. Wszelkiego rodzaju oprychy i męty społeczne chowały „na wszelki wypadek”. *Edig. W*, 144 [*powieść, D, Tp.; N: M, oficer MO; O: M, oficer MO (poduładny N); Ind., Nof., N>O; w komendzie MO*].

oprychowa rzecz.

1. ‘czapka męska’. *SGS*, 49. ~ Ten starannie zawiesił oprychówę na wieszaku, przyglądał rozrzedzony czub [...]. Spłaszczona oprychowa zsunęła się z głowy młodszego brata [...]. *kamunikat.fontel.net*. ~ nie wiesz, albo przez przekorę to mówisz, by się przeciwstawić. Na czapkę też kiedyś mówiło się np. krymka, mycka, kaniółka, oprychowa itd. *www.tvn24.pl [forum, 09.09.2009]*. ~ Sliczny garniturek do chrztu marynarka spodnie czapeczka *tz.oprychowa krawacik i biała polarowa bluza brak koszuli garnitur marki baby calibra. allegro.pl [aukcja internetowa]*.

2. ‘rodzaj marynarki’: Marynara oprychowa cięta ze skosa. Garnitur jak Bony i Clyde Swingująca sukienka. *szafiarenka.pl [oferta wymiany, 25.03.2012]*.

oprychóweczka *rzecz*. ‘pieszczotliwie: oprychówka’: Pecha, ale śmiesznego, miałam dziś i drugi raz. Ponieważ jest zimno, jadąc po wnuśia do szkoły założyłam czapeczkę – oprychóweczkę i nowe aksamitne rękawiczki – czarne. Po przyjściu do szkoły, jak je zdjęłam, okazało się, że ręce mam całe czarne, bo kochane nowe rękawiczki farbują!!! Ale kino! *forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, hanula1950 18.10.2005]*.

oprychówka *rzecz*. ‘żartobliwie: męska czapka z daszkiem, zwykle z tkaniny w kratę’. *SPP*, 282. ~ A ja tymczasem halsuję po chodniku niepewnym krokiem, dość nijaki facet średniego wzrostu, w czapce „oprychowce” na głowie i w przydługim paltocie. *Kon. PN*, 85 [*książka*

wspomnieniowa, Mn., Tr. (autor)]. ~ W najciemniejszym rogu lodowiska pękaty w oprychówce przyhamował przed jakimś holendrującym, niskim panem w pumpach. [...] Ciłicho! – syknął pękaty i przejechał mu wolną łyzwą po twarzy. *Tyr. Z*, 27; 29 [*powieść, Mn., Tr.*]. ~ Lodziarz łomotał kłębiące się poniżej jego barków głowy w oprychówkach blaszaną skrzynką na lody [...]. *Tyr. Z*, 574 [*powieść, Mn., Tr.*].

opryszek *rzecz*. ‘łobuz, chuligan; złoczyńca’: Tym bardziej dramatycznie otwiera się przed nami zasadnicze pytanie: jak to się stało, że miliony uczciwych mieszczan, pracowitych chłopów, katolików i ewangelików, członków narodu, który wydał Lutra i Kanta, Goethego i Kellera – poszło jak w dym za prymitywnym opryskiem? *NKJP [L. Maleszka, Człowiek bez wątpliwości, GW 03.22.1997]*. ~ Lecz wszystko poszło na opak: w zielonych enklawach spokoju zagnieżdżyły się prostytutki, zaś w galeriach rabusie i inne opryszkii tudzież zboczeńcy, którym bezkolizyjny i świetnie rozplanowany system komunikacji pieszej pozwalał błyskawicznie rozplynać się w labiryncie osiedla [...]. *NKJP [Marzenia z betonu, DZP 05.01.2001 Magazyn, 1]*. ~ policja to powinna łapać bandziorów a nie motocyklistów co trochę przekroczyli prędkość, no ale bandzior to zawsze może dać po pysku i nawrzucać od cweli a policja nie ma jaj i dyga na robocie łapiąc opryszków.... Tak. *Onet.pl [forum dyskusyjne, ch.w.d.p. 24.09.2006]*.

oprzątnąć / oprzątać *czas*. ‘wykonać (wykonywać) codzienne prace w gospodarstwie, szczególnie związane z hodowlą zwierząt domowych; obrządzić (obrzadzać), oporządzić (oporządzać)’. *USJP*, II 1284–1285. ~ witam serdecznie! szukam sąsiadów którzy pomogą mi oprzątnąć dziką łąkę. zapraszam serdecznie na swoją farmę! *pl.board.bigpoint.com*. ~ od pewnego czasu występuje mi błąd, co to oznacza? Kiedy chcę oprzątnąć zwierzęta lub zebrać z pól pokazuje mi się błąd, więc od nowa sieję karmie znów wyszukuje błąd, co mam zrobić??? *pl.board.topkani.fi*.

oprzeć / opierać sprawę o bufet *czas*. ‘załatwić coś, stawiając wódkę osobie, od której zależy odpowiednia decyzja (w formie prze-

kupstwa)'. SWJP, 690. ~ A przecież prostym rozwiązaniem było by odnoszenie bezpośrednio do serwisu Dobre Strony. I tak „Klikalność” na Interię była by taka sama, a nikt nie byłby robiony w konia. No jakie zmiany raz są dobre, raz gorsze. Może jak kiedyś by się spotkał i „oparł sprawę o bufet” to można by powymieniać uwagi i może był by jakiś skutek tego ;p). forum.interia.pl. ~ [...] kulminacyjnym elementem będzie stosunek seksualny lub onani-zowanie się tych facetów. Przy okazji, opierając sprawę nie o bufet, ale o łóżko. www.pudelek.pl [Szczyt o „waleniu konia na scenie”, 26.08.2011]. ~ Z artystami sprawę opiera się o bufet. potrzebna jest tego głowa i zdrowa watroba. forum.dziennikwschodni.pl [K. Mieczkowska, Lublin, 27.06.2012]. ~ Jest niemal pewne, że sprawa... oparto o bufet. Legnicka legenda mówi o suto zakrapianych kolacjach w ówczesnym szczyście luksusu. www.kghm.pl. ~ zwykle zabiegający o absolutorium zarząd powinien przed sesją „oprzeć sprawę o bufet” [...]. www.bochnianin.pl [„Bochnianin” 29.06.2012]. ~ Nie ma potrzeby opierać sprawy o bufet. Nawet nie wiecie ile radości sprawia mi to, że możecie zobaczyć miejsca których tak dawno nie widzieliście. forum.miechowice.net. ~ ile ja załatwiałem różnych spraw z pogranicza gospodarczo-konsumpcyjnego z esbekami opierając sprawę o bufet! ladnekwiatki.redblog.nowiny24.pl [Z życia „gwiazd” Ruchu Palikota, @a.plęś 19.10.2011].

optyczna większość / większość optyczna rzecz. ‘żartobliwie: głosujący w określony sposób uznani za większość w danym głosowaniu na podstawie wrażenia wzrokowego’. PJZ, 246. ~ Katarzyna Bauman – Poznań Anna Linda – Wrocław Magdalena Majchrzak – Wrocław. b) Głosowanie: Za: optyczna większość. Przeciw: 0 [...]. www.ptp.org.pl [relacja z obrad Polskiego Towarzystwa Psychologicznego, 03.2007]. ~ W sprawach mniejszej wagi czasem decydowała większość optyczna, gdy prowadzący pryty nie chcieli marnować czasu i wysiłku na dokładne liczenie [...]. pl.wikipedia.org [Demokracja ateńska].

optyka rzecz.

1. ‘punkt widzenia; sposób oceny’: Ferie zmieniają optykę. www.blogomotive.pl [22.01.2012].

~ Chcesz zwiększyć skuteczność sprzedaży? Zmień optykę! www.bankier.pl [12.01.2011]. ~ może mam inną optykę patrzenia ale nie widzę by Tusk był za Seremetem, raczej usiłuje ukryć swoje plany i uspić Gowina – by później z zaskoczenia załatwić raz na zawsze [...]. niepoprawni.pl [komentarz, 19.01.2012]. ~ Tusk: Przetawiliście mi optykę na prawa podstawowe w internecie [...]. ~ Niedługo wybory to i optyka się przestawia. A po wyborach przestawi się jeszcze raz [...]. di.com.pl [komentarz, 14.07.2011].

2. ‘przyrząd optyczny’: Zestaw czyszczący optykę 4w1 postaw na jakość! allegro.pl [oferta, 16.05.2012]. ~ Czym i jak czyścić optykę? Raz maznąłem palcem tu i tam użyłem fabrycznej ściereczki no i jest średnio. forum.optyczne.pl [16.08.2010].

3. ‘srom’. SSP, 155.

opuchlizna rzecz. ‘opuchnięcie’: Flacha pijany, z podbitym okiem, zasnął na tapczanie. I teraz jeszcze był nieswój – mało mówił, dotykał opuchlizny pod okiem. NKJP [K. Orłowski, Cudowna melina, 1989]. ~ Efekt – spuchnięte i fioletowe 2 palce. pomóżcie pozbyć mi się tej opuchlizny, ale zaznaczam, tylko domowymi sposobami [...]. www.insomnia.pl [Hydepark 14.07.2006]. ~ Choroby Serca Opuchlizna stóp i kostek może być spowodowana przez problemy z krążeniem wynikające głównie z siedzącego trybu życia, długiej jazdy samochodem [...]. www.tipy.pl [porada zdrowotna].

opucować czas.

1. ‘doprowadzić coś do stanu czystości’. PSWP 26, 386. ~ Zymnioki trzeja porzódnie opucować, popłukać, potem jich pouklądać na brutfani, a wrazić do trómbly. www.gwara.zafriko.pl [przepis: potrawy ziemniaczane]. ~ Jarzyny opucować, popłukać, pokroć w poski, zalać kapkóm wody, a potym dynstować. Uwarzone dyrszczki ocedzić, a pokroć w cinyki poski. www.cro.pl/forum [przepis]. *Regionalizm.

2. ‘nadać okrągły, obły kształt’: Po dwóch godzinach szynki można rozciąć, nogi odciąć, szynki zaokrąglić (opucować) i zalać pozostałym roztworem. wedlinydomowe.blogspot.com [przepis: szybkie peklowanie szynki, 27.03.2011].

3. ‘opróżnić; okraść’: równie dobrze mogą opucować wszystkie skarpety w których trzymasz

kasę w domu i też nie ma gwarancji równie do-
brze...itd www.money.pl/forum [13.02.2008].

4. 'zjeść czegoś bardzo dużo'. PSWP 26, 386.

opuczarz rzecz. 'ten, kto zbiera odpadki
węgla na hałdach': W nazwach ludzi występu-
ją takie ciekawe określenia jak: [...] opuczarz
na Górnym Śląsku nazywany bergoszem, to
ten, który na hałdzie zbiera odpadki węgla [...].
TŚ 232/1996 [rozmowa, D, Tp.; N: M III, wh.,
profesor językoznawca, miasto; O: autorka;
Of., N-O; o gwarze górniczej]. *Górnice.

opuczyć się czas.

1. 'obrazić się; nadać się': [...] z kolei PiS się
opuczył i nie chciał, tak może być i tym razem,
nie odgadniesz. Wiadomo tylko, że „Lisy” nie
będą chciały. www.lubforum.pl [Lubelskie Fo-
rum Internetowe, 26.07.2007].

2. 'żartobliwie: pouczyć się; nauczyć się': jutro
sprawdzian z angielskiego muszę się trochę
opuczyć. www.photoblog.pl/puska. ~ Zga-
dzam się z opiniami na temat Friske i Colina.
Smile Uważam że można się opuczyć również
od Angielskich sędziów [...]. [www.wartasie-
radz.fora.pl](http://www.wartasie-
radz.fora.pl) [03.09.2007]. ~ Dobra to ja kończę,
bo muszę się opuczyć z angielskiego, no bo
praca klasowa. Kolejna męka. Twoja ola.zada-
ne.pl [forum, 04.12.2010].

3. 'oduczyć się; pozbyć się': Ważne jest, aby od
początku trenować pod doświadczonym
okiem, bo trudno opuczyć się złych nawyków.
redakcja.mammedia.pl.

opukać / opukiwać czas.

1. 'zbadać; rozpoznać; weryfikować': Obszar
nieznanego, niepojętego, niewytłumaczalnego
zdaje się większy, niż jawił się kiedykolwiek
przedtem. Są już jednak narzędzia, którymi
można jakoś opukać ten stan. NKJP [P. Wier-
bicki, *Zapis świata. Traktat metafizyczny*, 2009].
~ Dziennikarze z „Dwóch na dwóch” przejęli
od polityków styl licytacji na cudowne środki
i zajęli się szukaniem i weryfikacją owego ka-
mienienia filozoficznego, który ma biedę obracać
w złoto. Szukali, opukiwali programy i nic ich
nie zadowalało. NKJP [T. Bogucka, *Posępna
kampania*, GW 30.08.1993].

2. 'oczyszczać uderzając (pukając) w coś': Lu-
biłem tę robotę. Siedzisz sobie na murku, opu-
kujesz cegłę, powoli spuszczaś ją na kupkę,

żeby się nie utłukła, bierzesz następną i wi-
dzisz, jak ci kupka czyściutkich cegieł narasta,
jak ci spalotka spod tyłka ubywa, aż jesteś już
na ziemi. Znów włazisz na występ, znów opu-
kujesz – a w międzyczasie widzisz w wyobraź-
ni, jak z tych cegieł domy powstają, jak ludzie
się wprowadzają do tych domów [...]. NKJP
[R. Antoszewski, *Kariera na trzy karpie mor-
skie*, 2000].

opukanie rzecz. 'zbadać; rozpoznanie':
Ostatnio Ania zaangażowała się odważnie
w reporterskie opukanie ponurej sprawy Je-
dwabnego. NKJP [R. Matuszewski, *Alfabet: wy-
bór z pamięci 90-latką*, 2004].

opustka rzecz. 'opuszczenie czegoś; zanie-
dbanie; błąd': Ale w środku numeru zaskakują-
ce zdjęcie, jakby przeczące tytułowi. Minister
obrony narodowej Tomasz Siemoniak bardzo
serdecznie ściska rękę i rozmawia z Ewą Błasiak
w czasie uroczystości upamiętniających gene-
rała w Katedrze Polowej. Jakaś opustka redak-
torów „ND”, bo Siemoniak wypada w tym kon-
tekście nazbyt pozytywnie. wyborcza.pl.

o pustym żołądku przyst. 'na czczo, bez je-
dzenia': Witam! Jak lepiej biegac z rana? O pu-
stym żołądku? Czy lepiej coś zjeść? Bieg będzie
trwał rano nie całą 1h... dopiero pod wieczór
będzie trwał około 3 H...Dzięki za odpowiedź!
www.kfd.pl. ~ Należy też pamiętać o tym, by
posiłek spożywać na 2-4 godziny przed trenin-
giem, ponieważ bieganie z pełnym żołądkiem
jest zwyczajnie niezdrowe. Równie niezdrowe
jest wykonywanie ćwiczeń o pustym żołądku.
Może to doprowadzić do spalania włókien mię-
śniowych, co jest nieodwracalne. bieganie.pl.

opuścić / opuszczać czas. 'obniżyć (obni-
żyć) cenę, spuścić (spuszczać) z ceny'. USJP, II
1288. ~ co do sklepu to esc.pl to sklep dobry
sam tam kupowałem nie jedno i nie narzekam
z niektórych rzeczy opuścił by kilka zł ale i tak
zjadłby to kurier. www.fastpc.pl [forum]. ~ Czy
nie lepiej opuścić cenę niż tracić kasę z na pil-
nowanie i patrzywanie jak niszczeją obiekty [...].
nowosci.com.pl/forum [N: ~tylko pytam, To-
ruń, 22.02.2012]. ~ RPA opuszcza cenę – wizy
dla kibiców za darmo. gwizdek24.se.pl [„Piłka
Nożna” 21.04.2010].

opuścić kurtynę *czas.* 'przestać się zajmować czymś; zakończyć coś': Adios_PL- czas opuścić kurtynę... Drodzy Czytelnicy, Koleżanki i Koledzy! Serdecznie dziękuję za okazaną pomoc [...]. www.erepublik.com ~ [...] myślę, że czas by opuścić kurtynę. Umieram dziękując wam wszystkim. www.tekstowo.pl [tekst piosenki]. ~ Czas opuścić kurtynę. Ależ nieźle grałeś. Bardzo przekonująco, Ale nadszedł koniec. Odejdź i ukoń się. 2) Zabierz swoje ubrania i idź, (Lepiej się pośpiesz!). www.tekstowo.pl [tekst piosenki].

opuścić / opuszczać nos na kwintę *czas.* 'posmutnieć; stracić rezon': Kenny McKormick. Też mi się wydaje że Benek opuścił te lekcje, wspierał wtedy swojego Hitlerka! Teraz szuka! A jednak opuścił nos na kwintę [...]. www.tvn24.pl [forum, 04.04.2010]. ~ Wiadomo że gdy ktoś się uśmiecha to znaczy że jest szczęśliwy lub wesoły, a gdy ktoś opuścił tzw. „nos na kwintę” to przytrafiło mu się coś przykrego. swiatbezslow.fm.interia.pl [Świat bez słów: gesty, mimika, komunikacja]. ~ Ci co „biją się” o telewizory, co składają grosz do grosza – aby wreszcie kupić ten „cud XX wieku” bardzo szybko opuszczają nos na kwintę i poczynają żałować grubego wydatku. NKJP [J. Kraśniewski, *Radio i telewizja na łamach prasy, A 12.1957*].

opuścić padół ziemski *czas.* 'emfatycznie: umrzeć': Kiedy Lou w końcu opuścił padół ziemski, przestały przychodzić zaproszenia na spotkania towarzyskie, klub bridżowy z czwartego piętra dokooptował inną parę, a Ida Kimmelman została sama z psem Skeeterem w mieszkaniu 4-K w Otter Creek Village. Hiaas. S, 117 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Kolejny czarnoskóry aktor opuścił ziemski padół. – 19 sierpnia w wieku 56 lat zmarł aktor Julius Carry. Mężczyzna cierpiał na raka trzustki. www.filmweb.pl [informacja, 21.08.2008]. ~ Jeszcze inni przekonują, że Gall opuścił padół ziemski pod przymusem natychmiast po zaprzestaniu pracy twórczej. Przestroga jakaś? www.latarnia-morska.eu.

opuścić ręce *czas.* 'zrezygnować z daremnego działania; odpuścić; doświadczyć bezsilności': Jedyne co mogę zrobić to opuścić ręce z bezsilności stanąć na środku drogi i krzyknąć

kurwa! zacząć płakać z niechęci do życia [...]. moblo.pl. ~ Jak zawsze dzieje się wiele, ale czasami można tylko opuścić ręce z bezradności. ptakova.blogspot.com [05.07.2012].

opych rzecz.

1. 'sprzedaż': sztangelki na opych ;) – ok. tak jak w temacie mam do sprzedania sztangelki. www.sfd.pl [forum, 20.10.2006]. ~ trochę sprzętu na opych. Muszę niestety sprzedać trochę brytolskiego sprzętu. – www.piechotabrytyjska.fora.pl [19.01.2011]. ~ CDs na opych – metalowe „podziemie”. masterful-magazine.com/forum. ~ pare rzeczy na opych. www.sfd.pl [forum, 04.02.2006]. ~ Mam kilka nowych płytek na opych [...]. forum.rockmetalshop.pl [26.12.2006].

2. 'jedzenie'. SA, 157. *Z gwary warszawskiej.

opychać czas.

1. 'karmić (hojnie, do przesytu); przekarmiać': [...] Andrzej Blikle, opychając nas wybornymi istotnie ciastkami, żebyśmy – mając nimi zatłkane gęby – nie mogli gadać przeciw Centralnej Warszawie, przynajmniej. *Polityka* 24/1996, 52 [felieton, Mn., Tr.]. ~ Kiedy ja nie chcę pić ciepłego mleka. – Musisz. Jest zimno na dworze. Nie możesz wychodzić na czczo. – Jak mama mnie opycha mlekiem, to ja potem nie mogę jeść w przedszkolu śniadania. Zient. D, 229 [powieść, D, Tp.; dialog syna z matką].

2. 'jeść łapczywie; napełniać jedzeniem': Obok nas jakieś dwie zakrystie miały przed sobą całą górę ptifurków, które opychały, podpychając lodami. Bob. S, 70 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; o kawiarni]. ~ To wszystko, na coście harowali, co was obecnie raduje, czym opychacie swój kałdun, puszczyć z dymem... Mort. UW, 535 [powieść, Mn., Tpr.; N: M, rolnik, wieś małop.; rozmyślanie o zemście].

opychać się *czas.* 'jeść ze smakiem, zająć się czymś w dużych ilościach; objadać się': Paula pochłaniała kapustę z koprem i opychała się ziemniakami aż miło. Kalic. M, 116 [powieść, Mn., Tp.; N: K, ok. 50, w., redaktorka w wydawnictwie, właścicielka pensjonatu, ur. w Warszawie, Mazury, Pasy; fragment pamiętnika]. ~ Małe Rumunki opychały się ze smakiem, rzucając ciekawe, czarne spojrzenia na obcych, wesołych ludzi. Nikt z całego towarzy-

stwa nie znał ani słowa w ich języku (...). Mus. N, 151 [*powieść, Mn., Tr.*]. ~ Kiedy minister Sidorowicz „usprawnił” obrót i dystrybucję leków, troszcząc się, aby emeryci nie opychali się aspiryną za darmo, w resorcie zdrowia trwała kontrola NIK [...]. Nie 12/1992 [*reportaż na temat służby zdrowia, Mn., Tr.*]. ~ Ale to chyba nie powód, żeby opychać się za niego – ujął się za mną Irek. Sowa S, 14 [*powieść-dziennik, D, Tp.; N: M II, kolega O; O: K, 25, studentka V roku zarządzania; Ind., Nof., N-O; podczas Wigilii*].

opychanie rzecz.

1. ‘żądanie wszystkiego, jedzenie zbyt dużej ilości pokarmu’. PSWP 26, 391. ~ Opychanie szkodliwym jedzeniem to nie rozwiązanie. www.cafeklimaty.pl [*porada, świat kulinarii, 20.05.2012*].

2. ‘pozbycie się czegoś, sprzedając to komuś’. PSWP 26, 391. ~ Re: opychanie makulatury po 8 grochów – „Mówią w biznesie, że mam łeb na karku i potrafię na obcym rynku dudków nazbierać” chwali się [...]. www.bankier.pl [23.08.2010]. ~ wywiadzik w parkiecie i opychanie 230 tys akcji na gpw niezły kancik. www.twoja-firma.pl [*forum, ~menago vistulbandy 14.01.2011*].

opychanie się rzecz. ‘jedzenie do syta, do przesytu; objadanie się’: [...] nawet stylowe, holenderskie, osiemnastowieczne z obrazu załotów, gdzie te opychania się, przewracanie na sianie pod drabiną, podszczypywanki... Biał. Z, 83 [*powieść, Mn., Tr.*]. ~ Ta z kolei polega na opychaniu się jedzeniem aż do przesady, a potem... pozbywaniu się go. Bulimiczki potrafią zjeść naraz nawet kilkanaście tysięcy kalorii [...]. diety.sekrety-urody.net.

opychany przym. ‘sprzedawany’: W grajdolach glinom wydaje się, że nic się nie dzieje. „Nie czują blusa”, choć towar opychany jest nawet na ulicy. TP 14/1998, 5 [*artykuł, Mn., Tr.; o handlu narkotykami*].

opykać czas.

1. ‘ograć kogoś; wygrać z kimś’: No nie wiem czy byś opykał takiego ogranego kolesia. valkiria.net [*komentarz, 17.04.2007*]. ~ C. Ronaldo jest jednak lepszy od Messiego – cieniasy, które

nie potrafią grać jak należy w piłkę słaby Liverpool ich opykał Barca przynajmniej ma ligę mistrzów a Real co?? wiecznie drudzy. sport.onet.pl [*forum, 15.04.2009*]. ~ są puby, sklepy, salony gier, budki z zapiekankami i disco kluby – jednym słowem miasto żyje. Wieczorem poszliśmy na bilard (tata nas nieźle opykał :P):. rafi-1994.w.interia.pl [*R. Żelazko, Moje wakacje*].

2. ‘zbyć; przebyć’: Mam wrażenie, że ten tydzień mogłabym opykać publicznie za pomocą: mhm, hm, aha, srsly? i coś... blip.pl [*forum dyskusyjne, widokzvenus 09.2011*].

opykać się czas. ‘opłacać się’: Ludzie!! błagam, napiszcie coś w końcu na temat tego samsunga a nie jakieś dyrdymały!! Czy opyka się kupić czy nie? ja67: Jestem tu nowy [...]. forum.satkurier.pl [08.11.2007]. ~ Nie opyka Ci się Marix, tyle godzin... A co do przesyłki zapłacisz, ale odda Ci Artur, więc no problemo. komputery.katalogi.pl [*N: MalwiX 26.07.2004*].

opykanie rzecz.

1. ‘ogranie; wygranie z kimś’: Potem zostałaby formalność: opykanie w finale największych frajerów wiosny, czyli piłkarzy Legii (o ile nie sfrajerzą się jeszcze bardziej i nie odpadną z Lechią). www.ligol.pl [*Wybrany news*]. ~ Reve – gdzie 7? Nie należy mu się? Owszem, należy. Chociażby za ten piękny rajd, opykanie obrońcy i za asystę. lyon.pl [*Oceny meczowe, 12.04.2012*].

2. ‘rozeznanie w czymś; nabranie biegłości w posługiwaniu się czymś’: Mam problem z opykaniem samsunga ave 533 pomocy. zapytaj.onet.pl. ~ Ja właśnie przymierzałem się do czegoś takiego (klasa 5->6, ogólne opykanie komputerowe i brak kontaktu dotychczasowego z programowaniem). www.digipedia.pl [*forum*].

opykanie się rzecz. ‘oswojenie się z czymś; zaznajomienie się z czymś’: Jak dla mnie to najważniejsze było po cbt opykanie się z ruchem po ulicach w mieście i poza nim [...]. www.polishbikers.com [*Prawo jazdy na moto w UK, komentarz*].

opykany przym.

1. ‘ograny; pokonany w grze; zagrany’: Zostałem oPYKany ;) KW... A wieczorem grałem tur-

niejowa gre, ostatnia runda, walka o I miejsce, emocje ... olbrzym.blog.pl [20.06.2004]. ~ Czytalem, ze juz ktos tak mial- pozostali moi dwaj kumple graja sobie w najlepsze i juz pierwszy turniej na brazach opykany..... niezly ... www.ps3site.pl [forum gier, 28.09.2011].

2. 'przyswojony; znany': – już dawno opykany ten pomysł, uff jak dobrze ze mój facet jest tam normalny :D. www.dobramama.pl [forum, 11.09.2011]. ~ Bo z moim niemieckim krucho, a angielski mam opykany. ... W pozostałych krajach jeżeli trafisz na kogoś kto też ma opykany [...]. www.cro.pl/forum [05.07.2006]. ~ skonczy sie pewnie na R32T DSG – po co wywazac otwarte drzwi, skoro compsort ma temat opykany w R32 mkV u kolegi Pisi? www.racingforum.pl [forum, Projekty i modyfikacje aut, 06.07.2011].

3. 'biegły w czymś; znający coś': właśnie o to chodzi ze mi też działa bezproblemowa IntelPentium jak mój brat dziś wróci to go się spytam bo on jest w tym opykany [...]. www.sciaga.pl/forum [N: gość 28.01.2006]. ~ Goran – jak jesteś taki „opykany” w sprawach przetargów, kredytów i Mzk to dlaczego nie złożysz swojej kandydatury na Prezesa MZK? www.jaroslawska.pl [forum, 04.01.2011]. ~ Sądząc po poziomie wypowiedzi i potężne argumentów, to jesteś opykany co najwyżej w Lula3D i w CS. peb.pl [dyskusja: polityka i społeczeństwo, 23.04.2009]. ~ no , a widzicie ... nie jestem opykany w tych tematach ;) muszą to jakoś nadrobić..... :lol: Wiesz, że ja też nie? :P Maja, nie chcę! :P ... forum.zieloneimperium.pl [forum gry Zielone Imperium, 12.02.2010]. ~ No cóż po tylu wypadach traska jakby „opykana” jest. www.aparaty.tradycyjne.net.

opylacz rzecz.

1. 'urządzenie do rozpylania sproszkowanych substancji chemicznych (owadobójczych i ochrony roślin)': – Opylacz – aparat lub maszyna do nanoszenia sproszkowanych preparatów chemicznych na rośliny lub glebę [...]. www.gospodarz.pl [15.02.2011]. ~ Solidny i poręczny opylacz firmy B&G. Zbiornik ma pojemność ok. 700 g dla proszku lub granulatu. Idealne do opylania poddaszy i trudno dostępnych miejsc. www.themar.com.pl [reklama produktu].

2. 'słaby student, wykręcający, wykpiwający się od pracy'. SGS, 118.

opylaczka rzecz. 'samolot rozpylający nad polami sproszkowane środki chwastobójcze i owadobójcze oraz nawozy'. PSWP 26, 392. *Środowiskowe.

opylać się / opylić się czas. 'przynosić korzyść, być wartym czegoś; opłacać się'. SWJP, 691. ~ Czy opyla się kupować Samsunga Galaxy Gio za 700 zł? zapytaj.onet.pl [N: konrado1463 22.03.2012]. ~ Przekładka skrzyni z automata na manual opyla się? www.bmw3er.pl [forum, Ostrów Mazowiecka, 11.06.2012]. ~ dziwkojebana nie opyliło się wychylać. wiadomosci.onet.pl [komentarz, ~max]. ~ Czekam na ipada 2, i opyliło się? co prawda 2-ki ni ma ale jest konkurencja .Teraz cierpliwie? trzeba poczekać na produkty w sklepach [...]. www.tabletowo.pl [komentarz, 17.02.2011].

opylanie rzecz. 'pokrywanie pyłem': Solidny i poręczny opylacz firmy B&G. Zbiornik ma pojemność ok. 700 g dla proszku lub granulatu. Idealne do opylania poddaszy i trudno dostępnych miejsc. www.themar.com.pl [reklama produktu]. ~ Opylacz DROMADER jest pneumatycznym urządzeniem służącym do opylania wyrobisk górniczych pyłem kamiennym. www.opylacze.wwt.com.pl [informacja o produkcji]. ~ Poruszono również problem przygotowania substancji opylającej oraz techniki opylania. www.pasieka.pszczoly.pl [Cukier puder przeciwko warzocie, cz. IV – Czasopismo pszczelarskie].

opylanie się rzecz. 'pokrywanie się pyłem': Dla tych co „zludzenie” – po setkach tysięcy lat burz piaskowych i opylania się nie wiadomo jak wyglądała np. 100000 lat temu [...]. www.wykop.pl [Tajemnice Księżyca].

opylenie rzecz.

1. 'często nielegalne, w miejscu niedozwolonym sprzedanie towaru niewiadomego pochodzenia'. PSWP 26, 392. ~ Ile was kosztowały te samochody? – Na razie tylko pięćdziesiąt kafli. Resztę pieniędzy obiecałem Fredkowi po opyleniu wozów... Wojt P, 71 [powieść, D, Tp.].

2. 'sprzedaż': Xotic do opylenia – pl.rec.musyka.gitara. Dziś mam na sprzedaż coś zaiście królewskiego. Otóż szczęśliwy nabywca będzie mógł cieszyć się posiadaniem fajnego Xotico-

wego AC [...]. groups.google.com. ~ Sprzedam deuter: Mam sporo deutu do opylenia za metal. Kontakt w sprawie handlu pod nazwą użytkownika -> sszjelak. board.ogame.pl [oferta]. ~ Ma ktoś na opylenie mobo+proc+ram za ok.100 zł? twojepc.pl [pytanie, 05.08.2012].

opylić / opylać czas.

1. 'sprzeda(wa)ć; spieniężyć (nielegalnie)': Aparatu jeszcze nie opyliłem, bo chcę dobrze sprzedać. Gied. L, 390 [list, Mn., Tr.; N: A. Bobkowski; O: J. Giedroyc]. ~ Opylił fanty z jakiegoś skoku i zaprosił mnie, żeby to oblać... Wojt P, 65 [powieść, D, Tp]. ~ A wspólnik będzie na Pradze reperował i opylał. Red. SZ, 81 [powieść, D, Tp.; N: M, imigrant z Polski, pracownik fizyczny, pochodzi z Warszawy; O: K II, imigrantka z Polski, pochodzi z Warszawy; U: współpracownicy N; Ind., Nof., N-O; mieszkanie w Nowym Jorku; o złomowanym sprzęcie domowym]. ~ [...] w ogóle z Felem człek nie zginie, on umie się krzątać, wypatrzy złom jakiś, to, owo, opylimy i już forsa [...]. Now. SG, 45 [opowiadanie, Mn., Tpr.; N: M II, Warszawa].
2. 'pokryć (pokrywać) pyłem, kurzem; zakurzyć (kurzyć)'. USJP, II 1289.

opylonko rzecz. 'żartobliwie: sprzedaż': Święta sprawa. Jak mam starego kompa na opylonko: Pentium D 2x3GHz. www.ipmart-forum.pl [N: FRANQ_23_PL 23.02.09]. ~ Witam. Tym razem mam na opylonko baner kona. Tkanina jest zatopiona w folji. Typowy baner reklamowy pogodoodporny. Polecam wszystkim miłośnikom tej marki. allegro.pl [oferta].

opyloni przym.

1. 'sprzedany': Ale inżynierek, dla zasady, ucałował dłoń magistrowej czule, a dopiero potem trzy patole – za opyloną chytrze cukiernicę – zgarnął do portfela ruchem gładkim. Barg. S, 71 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Siedziba warszawskiej centrali przy ul. Grzybowskiej opylona, teraz czas na budynek przy ul. Kajki w Olsztynie. newsbar.pl [PSL opyla kamienicę, 14.09.2009].
2. 'zjedzony': Jogurt na śniadanie opylony;). blip.pl [forum, mulatkaa85 25.03.2010].

opypać czas.

1. 'przejechać': dziś opypałem autostradę ze strykowa do wawki :) da się mam nadzieje ze

do campa otworzą. mysle ze na euro otworzą :) . www.carplus.pl [Forum Toyota, 04.06.2012].

2. 'sprzedać': przetargi to powyżej 14 tysia Euro, a jak wcześniej pisali Grzechowski opypcił Amfiteatr za 39 tysia złotych [...] . www.iswinoujscie.pl [komentarz].
3. 'ograć kogoś w karty'. SGS, 197.

opypłaniec rzecz. 'pogardliwie: niedbaluch'. SA, 157. *Z gwary poznańskiej.

opyskować czas. 'zwymyślać': A jak chciałam mu pomoc, to mnie tylko opyskował. www.dogomania.pl/forum [26.02.2011]. ~ Dziś w nocy A mnie opyskował że dziecko głodze i że to że nie chce cyca nie znaczy że nie jest głodna. www.maluchy.pl [forum, 25.02.2008]. ~ Opyskował mnie za wsadzenie do klatki. Udobruchałam go jedzonkiem :D On jest niesamowity, rzeczywiście ma siedem żyć jak twierdzi wet. forum.miau.pl [23.10.2009]. ~ Za panieńskich czasów [...] dała komuś po pysku czy opyskowała kogoś i sprawa trafiła do sądu. Stroń. S, 58 [książka wspomnieniowa; Mn., Tr. (autorka); o niani].

oracz rzecz.

1. 'ten kto ciężko pracuje lub intensywnie uczy się'. PSWP 26, 393.
2. 'wykonawca stosunku heteroseksualnego'. SSP, 156.

orać czas.

1. 'ciężko pracować': Facet z tlenionym warkoczykiem, który w tej branży orze ćwierć wieku, dziś jest zapraszany do telewizji jako ekspert. Polityka 34/2006, 37 [reportaż, Mn., Tr.; N: K (A. Maj)]. ~ Tadek orał ostatnio bez opamiętania. [...] Tej jesieni znów wszystko było jak za najpiękniejszych lat, ale faktem jest też, że Tadek orał niczym za czasów najgorszych [...]. Brosz. DR, II 84; 86 [powieść, Mn., Tpr.; N: M IV, ur. w 1900, linotypista, emeryt, Warszawa].
2. 'ranić': [...] sam Obersturmführer Rudolf Rüdendorf – puścił bykowiec w ruch, orząc nim plecy Katarzyny. Mort. A, 10 [powieść, Mn., Tr.].
3. 'uczyć się'. SA, 157. *Z gwary studenckiej.
4. 'spółkować'. SA, 157. *Z gwary przestępczej.

orać kimś, czas. 'zmuszać kogoś do ciężkiej pracy': Jak nic zamierza mi rozkazywać. Orać

mną jak facetem od czarnej roboty. Kerr P, 139 [powieść, D, Tp.; N: M III, gangster; O: M II, gangster USA; Ind., Nof., N<O; o współniku].

orać jak wół / jak dziki osioł czas. ‘ciężko pracować; harować’: Celeban: Każdy orać jak wół – Derby Dolnośląskiego dla Śląska Wrocław. Podopieczni Oresta Lenczyka wygrali na Dialog Arenie w Lubinie z Zagłębiem 1:0 [...]. www.naszaliga.pl [10.05.2011]. ~ ludzie skandowali: „Ceny w górę, płace w dół, będziecie orać, tak jak wół” – to tylko jedno z kilkudziesięciu hasel, które płynęły z gardeł tysiąca członków „Solidarności”. rzeszow.gazeta.pl [Wiadomości z Rzeszowa, 25.05.2011]. ~ Może zamieście tu fotkę z Wawszych wakacji, urlopu i napiszecie czy warto się tam wybrać? Ja pojeżdżę! [!] że będę orać jak dziki osioł i nigdzie nie pojedę, no chyba że na weekend w jakieś górki. zlotoryja.info [Złotoryjski Portal Internetowy, N: DZIKIOSIOL 01.07.2007]. ~ Jan miał głowę na karku, nie brakło mu oleju w głowie, nie wylewał za kołnierza, rzadko zaglądał do butelki., a fach swój miał w małym palcu. Orać jak dziki osioł. i robota paliła mu się w rękach. jerychiasz.blogg.pl [Taka opowiadka. Czy nie przypomina czegoś? 04.11.2010].

o raju wykrz. ‘wykrzyknienie sygnalizujące zaskoczenie, zakłopotanie’: ...muszę mieć rosyjską książkę do rachunków, kosztuje rubla. / za rubla można było kupić aż pięć bochnów białego chleba. / O raju – wykrzyknęłam. – To co zrobisz? TR 2/1986, 3 [opowiadanie; N: K I, uczennica, miasteczko; O: M I, uczeń, miasteczko; Ind., Nof., N–O (siostra – brat); w domu]. ~ Roześmiałbym się, a potem zapytał: „O raju, ale ty chyba nie jesteś w ciąży?” NKJP [W świecie uczuć, COS 3/2001]. ~ O raju, wódka w sprayu ... – zaśpiewał Jonasz i popadł w nostalgię. NKJP [M. Komar, Bestiariusz codzienny, 2003]. ~ Dziewczęta – krztusiła się ocierając łzy bufetowa. – Oni, ci chłopcy, chcą wezwać milicję na wrak! Bo tam się biją! O raju, cha, cha, cha! – Cha, cha, cha! – zawtórowały kelnerki. NKJP [M. Tomaszewska, Zorro, załóż okulary! 2001].

oral rzecz. ‘stosunek płciowy oralny heteroseksualny’: A strzała w mordę dziwce! A w pysk jej i anal i oral! Niech suka wie że ma za-

jebistego faceta! Ech...pierzdzenie w bambus....do kogo ja to pisze? Do koniobójców? www.pardon.pl [post, „Frajerzy, czyli o waleniu konia....”; Don_Paolo 20.01.2009]. ~ Kocham oral, moj facet z ktorym sie spotykalam bez zobowiazan byl mistrzem, to dzieki niemu sie dowiedzialam ze uwielbiam ostry i wyuzdany sex, nie mam problemu z wyrazaniem swoich fantazji. www.kowbojki.pl [forum dyskusyjne, 27.09.2009]. ~ [...] przypomina mi się, co za impreza isticie satanistyczna jest u mnie na mieszkaniu z oralem, analem, krwią, i przychodzi mi na myśl, czy przypadkiem Izabela nie wróciła i nie zmarła na sam widok swojego tapczana. Masł. W, 100 [powieść, Mn., Tpr.; N: M II, blockers, dresiarz, narkoman, Wejherowo].

oralek rzecz. ‘emfaticznie: stosunek płciowy oralny heteroseksualny’: Strasznie mi się marzy (mojemu chłopakowi jeszcze bardziej) nauczyć się w/w techniki. Czy to bardzo trudne? Czy aby osiągnąć taki efekt penis powinien leżeć na języku? Macie jakieś doświadczenia? I czy normalne jest że facet chce oralka 2–3 razy dziennie (nie koniecznie z wytryskiem). W ogóle najlepiej jakbym nie wyjmowała go z buzi Czy to normalne, czy mam go wysłać do specjalisty? www.forum.obcasy.pl [głębokie gardło i oralek ogólnie, magnesik 13.08.2008]. ~ Oralek w trakcie snu... jamkasia.blox.pl [12.2006]. ~ moja dziewczyna kocha oralka kazdy rodzaj sexu jest wspanialy tylko nalerzy dobrze zabrac sie za to./www.kowbojki.pl [forum dyskusyjne].

oranga rzecz. ‘oranżada’. SPPCz, 216.

oranie rzecz.

1. ‘ciężka praca’: Gdy dziewczyna z ogłoszenia staje przy rurce, Mończyk patrzy na nią jak na te okna naprzeciwko. Czwierć wieku orania w tym biznesie to już zawodowstwo, a zawodowstwo to impotencja. Polityka 34/2006, 35 [reportaż, Mn., Tr.; N: K (A. Maj)].

2. ‘rozpychanie się’: Znalazło się trochę miejsca dla tych, co stali w przejściu, a młoda dziewczyna zuchwale przysiadła na moich kolanach, zapewniając, że niedużo waży. Po kłótniach i oraniu ciżby łóckami zapanował przedświąteczny nastrój. NKJP [W. Żukrowski, Za kurtyną mroku. Zabawa w chowanego, 1995].

oranko rzecz. 'stosunek płciowy heteroseksualny'. SSP, 156.

o rany / o rany! / o, rany / o, rany! / rany!
wykrz.

1. 'wykrzyknienie sygnalizujące ubolewanie, niechęć, żal': O rany, kto nami rządził. Gied. L, 277 [*list, Mn., Tr.; N: A. Bobkowski; O: J. Giedroyc*]. ~ Nie chciałabym pieprzyć, ale, o rany, mam przeczucie albo raczej przekonanie, że tym razem jest to możliwe. NB, 38 [*dziennik, Mn., Tr.; N: K II, uczennica, miasto*]. ~ Ale tu gorąco. O, rany, jak gorąco! Roth KP, 121 [*powieść, Mn., Tpr.; N: M II, w., pracownik ubezpieczeń, USA; wewnętrzny dialog z wyobrażonym psychiatrą*]. ~ O rany, co za kretyński sen, pomyślałem, trzeba się obudzić. Buk. B, 169 [*powieść, Mn., Tpr.; M II, śr., współwłaściciel myjni samochodowej, Warszawa*]. ~ rany! Nie zdążę. Obudziłaś mnie tak późno, nie zdążę! – wołał. WD, 67 [*opowiadanie, D, Tpr.; N: M I, ps., uczeń, Warszawa; O: K, Warszawa; Ind., Nof., N<O (syn – matka); w domu*]. ~ Jurek, przecież nie mogę mieszkać u ciebie, o rany! Jak ty lubisz znęcać się nad człowiekiem. WD, 93 [*opowiadanie, D, Tpr.; N i O: M I, ps., uczniowie, Warszawa; Ind., Nof., N–O (koledzy); w mieszkaniu*].

2. 'wykrzyknienie sygnalizujące podekscytowanie, wzburzenie': Jenna stała w drzwiach z rękami na biodrach. – O rany! Całe Miami cię szuka! Hiaas. S, 147 [*powieść, D, Tpr.; N: K II, instruktorka aerobiku, USA; O: M II, detektyw, USA; Ind., Nof., N–O (kochankowie); w mieszkaniu*]. ~ Tamta w ogóle nic nie mówi, ale, o rany, jak ona ciągnie druta! Roth KP, 100 [*powieść, Mn., Tpr.; N: M II, w., pracownik ubezpieczeń, USA; wewnętrzny dialog z wyobrażonym psychiatrą*]. ~ O rany, jak opowieś dziewczynom, to poleją się ze śmiechu, ale boss trafił. Buk. B, 162 [*powieść, D, Tpr.; N: K II, prostytutka; O: M II, śr., współwłaściciel myjni samochodowej, Warszawa; Ind., Nof., N–O; w hotelu*]. ~ O rany! Co za jaśnie pan! – krzyknąłem tak głośno, że wszyscy usłyszeli. Grzes. B, 19 [*powieść, D, Tpr.; N: M II, zaw., robotnik, Warszawa Czerniaków; O: M, dziedzic; U: chłopie pracujący na polu; reakcja N na wzgardliwe potraktowanie przez O proszącej o zwolnienie chłopki*].

3. 'wykrzyknienie sygnalizujące obawę, niepokój, strach': O rany, pomyślał Keyes, „rutynowa

kontrola drogowa”. Hiaas. S, 21 [*powieść, Mn., Tpr.; N: M II, detektyw, USA*]. ~ O rany! To nieklawo – powiedziałem przerażony. – Tadek miał w kieszeni spluwę. Jeśli nie zdążył wyrzucić, to leży. Grzes. B, 245 [*powieść, D, Tpr.; N: M II, zaw., robotnik, Warszawa Czerniaków; O: M, kolega N; Ind., Nof., N–O na ulicy*]. ~) rany! – wykrzyknęła Gienia. – To byłoby okropne. Mort. C, 12 [*powieść, D, Tpr.; N: K II, ps., żona wójta, wieś małop.; O: M III, wójt, wieś małop.; Ind., N–O (żona – mąż); w domu; o zachowaniu okupantów niemieckich*].

4. 'wykrzyknienie sygnalizujące zdumienie, zaskoczenie': – O rany! Żyje! – wołają z ulicy, na którą pomagają wydostać się czyjeś ręce. Ostrow. W, 298 [*książka wspomnieniowa, D, Tpr.; N i O: mieszkańcy Warszawy, pomagający powstańcom wydostać się z kanału*]. ~ Czytała książkę. Elka z przyzwyczajenia zerknęła na okładkę. „Kobieta w czasach katedr”! O rany. Mus. N, 22 [*powieść, Mn., Tr.*]. ~ Naprawdę tak mówią? – dziwi się Mikołaj Orzeł. – O rany, chyba się ludziom od tej Hiszpanii w głowach poprzewracało. Polityka 24/2012, 121 [*reportaż, D, Tpr.; N: M, wójt Gniewina; O: dziennikarka; o pobycie w Gniewinie hiszpańskich piłkarzy podczas Euro 2012*].

5. 'wykrzyknienie sygnalizujące zadowolenie; uciechę, zachwyt': O rany, co to była za impreza. Tłumy ludzi, szaleństwo, opary ekstazy, spidu... Buk. W, 163 [*powieść, Mn., Tpr.; N: M II, śr., Warszawa*].

6. 'wykrzyknienie sygnalizujące zakłopotanie, uświadomienie sobie czegoś': Nie wiem, jak ci to wytłumaczyć, ty zawsze byłaś tu, u siebie. Ja... O rany, też jestem u siebie. Ale inaczej. Buk. W, 94 [*powieść, Mn., Tpr.; N: M II, śr., Warszawa; wyobrażony dialog z dziewczyną*]. ~ „Jaka tam u mnie życzliwość – pomyślała wtenczas. – Ot, gadałam tylko tak, żeby coś gadać, w ten wieczór beznadziejny, bez utargu... O rany! – z nagłą uświadomiła sobie. – I nawet nie powinszowałam facetowi w dzień imienin!” Barg. S, 113 [*powieść, Mn., Tpr.; N: K, kelnerka, Radom*].

7. 'wykrzyknienie sygnalizujące zniecierpliwienie, irytację': – Boisz się? – Nie, ale nie wierzę. – O rany, jaka ty jesteś! Andrzej. O, 6 [*opowiadanie, D, Tpr.; N: M I, uczeń szkoły podstawowej, Warszawa; O: K I, uczennica, Warszawa; Ind., Nof., N–O; w drodze do szkoły; N chce zamieścić O w chłopca*].

o rany boskie / o, rany Boskie *wykrz.* ‘wykrzyknienie sygnalizujące zaskoczenie, strach, przerażenie; złość’: Edward Gierek, gdy dowiedział się o wyborze Karola Wojtyły na papieża, zareagował gwałtownie i poniekąd dwuznacznie. „O rany boskie!” – krzyknął w uniesieniu. *Polityka* 3/2012, 53 [artykuł, *Mn., Tr.*; *N: M (P. Osęka)*]. ~ Zejść piechotą nie honor, ja z Polski, tchórzliwa rezygnacja niedopuszczalna, o rany boskie, co robić...? [...] O rany boskie, znów to samo! Spytałam, czym wobec tego możemy dojechać do Awinionu. Chmiel. A, IV 224; 255 [*autobiografia, Mn., Tr.*]. ~ Trzeci dzwonek. I... o, rany Boskie, przecież mam cywilne buty! *Rew. ZK*, 33 [książka wspomnieniowa, *Mn., Tr.*; *N: M III, aktor, satyryk, zach., Warszawa*]. ~ Jazda, komendancie! O rany boskie, ja z tych bandziorów flaki paznokciami wyciągnę... *Czesz. U*, I 100 [opowiadanie, *D, Tp.*; *N: M, milicjant (wzburzony), miasto*; *O: M II, komendant oddziału MO, miasto, Warszawa*; *O: K IV, miasto*; *Ind., Nof., N-O; o zabójstwie*].

oranżada rzecz. ‘wódka’. *SGS*, 186.

oranżeria rzecz. ‘areszt śledczy’: oranżeria – areszt śledczy. *pl.wiktionary.org [hasło słownikowe]*. **Więzienne*.

oranżeryjka rzecz. ‘emfatycznie: (nieduża) oranżeria’: Hanuś – nocka przymroziła tylko do -2 stopni. Oranżeryjka wprawdzie okrojona z kwiecica, ale już wybijają nowe listki cebulowych. Nadal kwitną chryzantemki. *kumys.republika.pl [forum, Mój ogródek, kogra 04.12.2008]*. ~ Hanuś, nie wiedziałam, że Ty w „zakłęśnięciu” mieszkasz. Zgadza się z Tobą w pełni, że Grazynki oranżeryjka to prawdziwe szczęście! *forumogrodnicze.info [N: chatte, woj. śląskie, 08.03.2009]*. ~ Ja mam manię przesuszania we krwi, dodatkowa zaleta, że bardzo mi się podobają, no i parapetów przybyło i mała oranżeryjka, więc trzeba wypełniać masą zieloną, a to sama przyjemność. *www.floraforum.eu [~bee]*.

orbisowiec rzecz. ‘pracownik „Orbisu”’: Ogłoszenie: Ostatni orbisowiec szuka pracy. – Witam, Szukam pracy w szeroko pojętej branży turystycznej (Katowice i okolice, region ŚLK, PŁD) Ja: 29 lat, wyższe [...]. *www.tur-info.pl*

[01.10.2010]. ~ Pal sześć, mówią starzy orbisowcy, gdyby strategię zaczęto wdrażać od budowy nowych hoteli. *NKJP [J. Solska, Orbis bis, Polityka 02.07.2005]*. ~ POZDRAWIAM WSZYSTKICH ORBISOWCÓW WYKIWANYCH PRZEZ FRANCUZÓW!!!! *lajt.onet.pl [forum ~BYŁA ORBISÓWKA 30.09.2010]*.

orbisowy przym. ‘organizowany przez biuro podróży „Orbis”’: Wspólny protest ideowy tych robinsonów, których nie stać na zwykły wyjazd orbisowy, na jaki stać każdego spekulanta wybierającego później wolność (w dolarach), miał dotyczyć artykułu w „Sztandarze Młodych” o doświadczeniach radioaktywnych nad muszkami domowymi [...]. *NKJP [K. Wyka, Rzecz wyobraźni, 1997]*.

orbisowa rzecz.

1. ‘pracownica „Orbisu”’: Orbis w Turcji współpracuje z Tui – autokar jest nowy, z klimą, pilotka polska też „orbisowa”. *forum.sasanki.pl [forum, 03.09.2008]*.

2. ‘ prostytutka’. *SSP*, 156. ~ orbisowa – prostytutka wyższej kategorii (od nazwy lokalu „Orbis”). *pl.wiktionary.org [hasło słownikowe]*. **Więzienne*.

orbisówka rzecz.

1. ‘ prostytutka uprawiająca proceder w hotelach’. *SA*, 157. **Z gwary przestępczej; od nazwy biura podróży „Orbis”*.

2. ‘pracownica „Orbisu”’: POZDRAWIAM WSZYSTKICH ORBISOWCÓW WYKIWANYCH PRZEZ FRANCUZÓW!!!! *lajt.onet.pl [forum, ~BYŁA ORBISÓWKA 30.09.2010]*.

orbitolenie rzecz.

1. ‘zartobliwie: seks na najwyższym poziomie’: ORBITOLENIE czyli sex na orbicie okołoziemskiej będzie sexem na najwyższym poziomie z punktu widzenia mieszkańców Ziemi)) [...]. *randki.sex-zone.pl [forum dyskusyjne, 22.10.2008]*.

2. ‘uczenie chemii kwantowej w szkole’: Usłyszałem znakomite określenie na uczenie chemii kwantowej w szkole – „orbitolenie”. *ma-xwap.pl [forum dyskusyjne, Wojtek]*.

3. ‘przebywanie na orbicie’: „Orbitolić” – pamiętam, że słowo to, wybrane w plebiscycie (to taka ludowa odmiana konkursu) „Expres-

su” , brzmiało „orbitować”. „Orbitolenie” to najwyraźniej mutacja późniejsza. NKJP [H. Górski, *GW* 21.08.1998].

orbitować czas.

1. ‘funkcjonować w pobliżu czegoś; działać w sferze wpływów jakiejś instytucji’: Szanowny panie profesorze, czy mógłby pan poinformować mnie, dlaczego w trybie prawem regulowanym, dostępnym kompetencyjnie ministrowi spraw wewnętrznych nie dokonał pan sprawdzeń swoich partnerów w dialogu toczonym na kanwie inicjatywy założenia fundacji, no, która mogła orbitować w sferze obsługiwanej przez MSW, bo dotyczyła osób poszkodowanych w pełnieniu służby. NKJP [Stenogram z 40. posiedzenia Komisji Śledczej 12 stycznia 2005 r.]. ~ „Orbitolić” – pamiętam, że słowo to, wybrane w plebiscyie (to taka ludowa odmiana konkursu) „Expressu” , brzmiało „orbitować”. „Orbitolenie” to najwyraźniej mutacja późniejsza. NKJP [H. Górski, *GW* 21.08.1998].
2. ‘kręcić się koło kogoś’: W pulmanie jeden z przedziałów zajął barczysty, amerykański major, który z miejsca zaczął orbitować koło Wandy. NKJP [M. M. Bujko, *Złoty pociąg*, 2006].
3. ‘iść, będąc pijanym, zataczać się’. SGS, 181.

orbitowanie rzecz.

1. ‘przebywanie w pobliżu kogoś; kręcenie się przy kimś; okrążanie czegoś’: Kim jest ta dziewczyna? Orbitowanie wokół choreografów i innych przedstawicieli trzeciej ligi show-biznesu zaowocowało wreszcie nagraniem albumu w stylu pop, zatytułowanego po prostu „Madonna”. NKJP [P. Berger, *Mocne strony kobiety*, *COS* 8/2000]. ~ Rowerowe orbitowanie – 500 km wokół Częstochowy. www.kkta.euronet.net.pl [15.07.2012].
2. ‘stan upojenia alkoholowego’. PSWP 26, 398.

orczyk rzecz.

1. ‘chłop ze wsi’. SA, 157. *Z gwary przestępczej.
2. ‘człowiek zacofany’. SA, 157. *Z gwary warszawskiej.

orderowiec rzecz. ‘ktoś odznaczony orderem, orderami’. SJPD, XI 355. ~ Na owym posiedzeniu prezydium, gdzie ważyły się losy pani Maryny, przeciw jej zameldowaniu wypowie-

dział się Trieniów, dramaturg, tak samo jak Asiejew – laureat Nagrody Stalinowskiej, orderowiec, autor sztuki „Lubow Jarowaja”. Trieniów wygłosił podobno miażdżące przemówienie [...]. NKJP [M. Bielkina, I. Lewandowska, *Losy pokrzyżowane*, *GW* 05.12.1997].

ordynarnie przyst.

1. ‘brzydko; nieciekawie; pospolicie’: To bardzo ciekawe doświadczenie estetyczne, zwłaszcza po bładych kolorach lub wulgarnych syntetycznych barwach tajlandzkiej odzieży, w której nawet cherubinek wygląda ordynarnie. NKJP [D. Maj, *Róg Saint Germain i Trocadero*, *GW* 22.05.1992].
2. ‘prostacko’: Tam oto coś wyczyszczono na nowo, złożono inaczej papiery, wyprostowano ową zmiętą mapę, zaopatrzono dwa sąsiadujące ze sobą łóżeczka oficerów w nowe, iście dziecięce, poduszeczki z inicjałami haftowanymi bładoniebieskim jedwabiem. Ta oto z koroną – dla Jego Wysokości pana Hrabiego. A ta druga, z ordynarnie demokratycznym KK – dla nizinnego Klanga. NKJP [S. Żeromski, *Wiatr od morza*, 1957].
3. ‘jawnie; bezczelnie’: O tym, że Noel ordynarnie zrzywa z Beatlesów, mówili głośno nie tylko niektórzy dziennikarze, ale i wielu muzyków. NKJP [G. Brzozowicz, F. Łobodziński, *Sto płyt, które wstrząsnęły światem : kronika czasów popkultury*, 2000]. ~ Tania odzież i bezpłatny pracownik. Dziewczyny opowiadają, że zostały ordynarnie wykorzystane. NKJP [H. Szewczyk, *Szmaciarski biznes*, *GK* 11.10.2004].
4. ‘rubasznie : w wysokim stopniu, przesadnie’: Piwo, które w kolejnych rankingach Pentora zajmuje nieodmiennie pozycję najpopularniejszego w kraju, okazało się „ordynarnie kwaśne”, a jego bukiet był „pełny zapachów gnilnych”. „Piwo w stanie rozkładu” – grymasili eksperci. I apelowali: „Zawiadomić prokuratora!”. NKJP [M. Kobosko, *Piwo rzeczywiście było gorsze*, *GW* 25.01.1996].
5. ‘w sposób oczywisty; bez wątpienia’: W zasadzie finał tego romansu był ordynarnie przewidywalny. NKJP [P. Czerwiński, *Przebiegum życiae czyli Kartonowa sieć*, 2009]. ~ Laura nieustannie udowadnia, że to, co niemożliwe, jest możliwe. Że na przykład można kilka razy nabrać poważne instytucje na ordynarnie sfałszowane dokumenty. NKJP [K. Surmiak-Do-

mańska, Beznadziejna ucieczka przed Basią. Reportaże seksualne, 2007].

ordynarność rzecz. ‘prostactwo; pospolitość; wulgarność’: „Tlen” – protest przeciw ordynarności, martwocie i stęchłiznie codziennego życia, wołanie o oddech, tlen – ma formę djskiego [!] setu składającego się z 10 piosenek z refrenami [...]. *Polityka* 41/2009, 60 [recenzja, Mn., Tr.; N: K (A. Kyzioł)].

ordynarny przym. ‘źle wychowany; arogancki’: [...] ordynarny łobuz, zwany przez innych Miętusem, podkraść się pod drzewo i wyrył na nim cztery litery w ten sposób, że były niewidoczne dla Pimki oraz dla matek za płotem. Gomb. F, 27 [powieść, Mn., Tr.]. ~ [...] po kilku sekundach wtoczyło się babsko jakieś do salonu, grubachne i ordynarne jak maciora [...]. *Skrzyp. W*, 355 [powieść, Mn., Tr.; N: K].

ordynarny kant rzecz. ‘oszustwo’: Ale w każdym wypadku, nawet w tym, jaki mi Pan sugeruje, to byłby ordynarny kant i nie potrafiłbym tak. *Gied. L*, 331 [list, Mn., Tr.; N: A. Bobkowski; O: J. Giedroyc; o ewentualnej współpracy z redakcją radiową Wolna Europa]. ~ Wygłodzony rynek rozpuścił wielu producentów rzemieślniczych. Hasło: „Każdy bubel znajdzie nabywcę” przyświeca niektórym z nich. Zdarzają się ordynarne kanty, na spółkę z kupcami koncesjonowanymi. *EW* 9/1984, 10 [reportaż, Mn., Tr.].

ordynus rzecz. ‘człowiek charakteryzujący się brakiem kultury osobistej, zachowujący się w sposób wulgarny, grubiański, brutalny, wykorzystujący swoją przewagę fizyczną’. *PSWP* 26, 406. ~ Ordynus, przy dzieciach takie rzeczy mówić. *Woj. C*, 332 [powieść, D, Tp.]. ~ Po chwili na balu pojawił się generał N. Dama podeszła do niego by się pożalić: – Ten pański porucznik Rzewski to straszny ordynus! – A i podlec niepospolity – przytaknął generał. – Pani sobie przedstawi, madamme, onegdaj stoję sobie na ławeczce, spokojnie klaczkę j*bię, a swołocz Rzewski jak nie gwizdnie!... *www.dowcipowo.pl [dowcip]*. ~ GREGORZ MIECUGOW: CZY TYLKO ORDYNUS? *wiadomosci.onet.pl [komentarz, kgilewicz 25.07.2011]*.

ordynusik rzecz. ‘żartobliwie: ordynus’: Jeremi Przybora mawiał „Jędrusik ordynusik”. Zawsze jednak była sobą, szczerą do bólu, liryczna, rubaszną; Kalina, która klnie jak szewc [...]. *www.tydziennowosadecki.pl [12.08.2011]*. ~ Wasowski mówił o niej Jędrusik – ordynusik. Była nieznośna, ale zrobiła dla mnie kiedyś podczas prób striptiz. W łazience. *zapytaj.onet.pl [28.04.2011]*.

o rety / o rety! wykrz.

1. ‘wykrzyknienie sygnalizujące zaskoczenie, zdumienie, przestraszenie’: – O rety! – westchnęła z zachwytu – fiołki. Skąd pan o tej porze roku wziął fiołki? *NKJP [J. Płoński, M. Rybiński, Góralskie tango, 1978]*. ~ O rety! Wreszcie koniec tej męczarni. Już mi obojętne, z jakim skutkiem. *NB*, 96 [dziennik, Mn., Tr.; N: K II, uczen-nica, miasto; o końcu roku szkolnego]. ~ Cześć. Od kiedy to udzielasz korepetycji w domu? – O rety. *Hiaas. S*, 267 [powieść, D, Tp.; N: K II, instruktorka aerobiku, USA; O: M II, detektyw, USA; Ind., Nof., N-O (kochankowie); w mieszkaniu]. ~ O rety, co za tchórz ze mnie. *Buk. B*, 122 [powieść, Mn., Tr.; N: M II, śr., współwłaściciel myjni samochodowej, Warszawa].

2. ‘wykrzyknienie sygnalizujące zniecierpliwienie’: O rety, płacisz za mój czas, jak chcesz გადაć, to proszę bardzo, ale ja nie jestem przewodnikiem. *Buk. B*, 161 [powieść, D, Tp.; N: K II, prostytutka; O: N: M II, śr., współwłaściciel myjni samochodowej, Warszawa; Ind., Nof., N-O; w hotelu].

3. ‘wykrzyknienie sygnalizujące zadowolenie; zachwyt’: ~ Nagle nadjechał spóźniony Bednarski. Zobaczywszy niedźwiedzia, wpadł w głośny zachwyt: – Niedźwiedź, o rety, prawdziwy niedźwiedź!... *NKJP [S. Zieliński, W stronę Pyszej, 2008]*. ~ No bo nie wiem, jak to powiedzieć, ale moja córka jest taka piękna, taka śliczna, taka słodka, że o rety! *NKJP [T. Kwaśniewski, Dziennik taty, 2010]*.

oreź rzecz. ‘groźba’: oreź – groźba *pl.wiktionary.org [hasło słownikowe]*. *Więzienne.

organek rzecz. ‘penis’: może parówka lub ulung albo fred albo iwan, flet, wąż, sznurek, organek, ogon, lizak, lód w ruchomym wafli, kret, zaganiacz. *f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, oiuyhj 10.01.2011]*.

organista rzecz. 'złodziej kradnący w kościołach'. SA, 157. **Z gwary przestępczej*.

organiscina rzecz. 'żona organisty kościelnego': A w komorze, oświetlonej lampą pożyczoną od organistów, zebrały się gospodynie z organisciną i młynarzową na czele, po skrzyaniach, to ławach przyrzuconych wełniakami godnie się rozsiadły, miód przez zęby cedziły i słodki placek delikatnie palcami poskubywały [...]. NKJP [W.S. Reymont, *Chłopi*]. ~ Biskup przeanalizował sprawę pozytywnie, zgadzał się na budowę kaplicy. Pod warunkiem, że Pisarz znajdzie dom dla organisciny, opłaci jej utrzymanie, załatwi zezwolenia na rozbiórkę organistówki, posprząta po rozbiórce [...]. Polityka 23/2012, 34 [reportaż, Mn., Tr.; N: M (*M. Kołodziejczyk*)].

organizacyjka rzecz. 'lekceważąco: (nie-wielka) organizacja': ONZ? upomina? ta smieszna organizacyjka? – ONZ już tyle razy się ośmieszyło i skompromitowało że to ostatnio organizacyjka jaka może komukolwiek prawić kazania.forum.gazeta.pl [03.11.2010]. ~ Co jest nadzwyczajnego w tym, że jedna organizacyjka korporacyjna popiera inną organizacyjkę korporacyjną? osasunna.salon24.pl [09.01.2012]. ~ Odbiło? – pisowska organizacyjka samych swoich. wiadomosci.onet.pl [komentarz]. ~ Który to już raz skłamaliście? Swoją drogą, miło popatrzeć jak twoja śmieszna organizacyjka traci banner, a podobno jesteście tacy potężni. www.wykop.pl [wpis, 01.04.2012]. ~ Kolejna organizacyjka podczepiona pod tą inicjatywę, by zaistnieć. Brak osiągnięć własnych. geografia.dominikana4you.pl [Wikipedia: SDU/ Organizacja Młodych Polaków – Dominikana].

organizier rzecz.

1. 'podręczny notatnik (także elektroniczny); terminarz': No, jutro! A ty myślałaś, że kiedy?! Wyciąga swój organizier. Zagląda do środka. NKJP [J. Machulski, P. Weresniak, R. Zatorski, Kiler, 1998]. ~ Na początek organizier. Człowiek, który go używa, ma tak wiele rzeczy do załatwienia, że musi je sobie zapisywać. NKJP [Praca, COS 3/2001]. ~ Kosmetyki, stare faktury na sprzęt, trochę narzędzi (śrubokręt z wymiennymi ostrzami, małe kombinerki, śrubokręt krzyżakowy, scyzoryk), czasem jakiś twar-

dy dysk zawsze pendrive, organizier elektroniczny, telefon, dokumenty, czasem książka i butelka z wodą, kilka CD z programami „ratunkowymi”, portfel. NKJP [www.forumowisko.pl; Co macie w swoich torebkach? kamila290 i in.]. ~ To była bardzo succesful woman i zarabiała pierdoliście lotsa kasy. Tłumaczył sobie, że nie miała za często miejsca na getting laid w swoim organizierze. NKJP [P. Czerwiński, *Przebiegum życiae czyli Kartonowa sieć*, 2009]. 2.. 'pojemnik na narzędzia lub drobne materiały do majsterkowania, wykonany z plastiku, zaopatrzony w wiele schowków, przegródek'. PSWP 26, 417. ~ Wszystko dla domu i biura Worki próżniowe, pudełka na buty, organizery, pudełka ozdobne do-70%. www.softpack.pl [oferta]. ~ Organizery i pojemniki na narzędzia – zakupy.murator-dom.pl.

organizerek rzecz. 'emfaticznie: organizier – pojemnik na drobiazgi': organizerek cienie pomadki tanio. „Sprzedam używaną paletkę, zamykana, niczym organizerek, z lusterkiem, bez aplikatora, zużycie widoczne na zdj, organizerek jest nieco przybrudzony [...] allegro.pl [oferta]. ~ Najpierw opakowanie – pudełko organizerek na mulinki i inne drobiazgi ... Oj przydałby mi się taki organizerek – liczę na szczególnie los! anetakam0.blox.pl [08.02.2010].

organizować czas. 'za pomocą określonych sposobów, często nielegalnie, dzięki znajomościom, sprytowi i wpływom zdobywać jakąś rzecz, zwykle trudną do osiągnięcia'. PSWP 26, 418. ~ Tym przydziałem dysponował komendant obozu. 1 złoty 60 groszy przewidziano na codzienne żywnienie i zaopatrzenie każdego z więźniów, którzy żadnej zapłaty za wykonywaną pracę nie otrzymywali. Ale i żywnienia, poza symboliczną zupką, także im nie dawano. Póki było to możliwe – sami sobie organizowali jedzenie. NKJP [K. Moczarski, *Rozmowy z katem*, 1996]. ~ Zmieniają się postawy ludzi, a celem jest zachowanie życia. Więzień, by przetrwać musi być pokorny wobec oprawców, nauczyć się „organizować” jedzenie [...]. tadeusz-borowski.wyklady.org [Człowiek lagrowany].

organizowanie rzecz. 'zdobywanie sprytem, podstępem, nielegalnie': Tadek pracuje na rampie, zajmując się transportami, selekcją. Wraz

z nim pracuje grupka osób, z którymi łączą go sporadyczne, raczej chłodne kontakty. Pomagają sobie nawzajem czasami (organizowanie jedzenia, nowych butów itp.), ale każdy więzień musi być w obozie całkowicie wyindywidualizowany i egoistycznie myślący tylko o sobie. W przeciwnym wypadku umrze. www.sciaga.pl [charakterystyka bohatera]. ~ Narrator opisuje organizowanie jedzenia na kartki po zmarłych [...]. lektury.gazeta.pl [06.05.2008].

organizowanko rzecz. 'żartobliwie: organizowanie; przygotowanie': Najpierw przed wyjazdem szybkie organizowanko. www.photoblog.pl [fotoblog, eurt, 16, Bydgoszcz, 08.10.2011].

organki rzecz. 'płuca'. SA, 157. *Z gwary przestępczej.

organy rzecz., w lmn. 'ironicznie: władze': Można się było zresztą wcześniej tego spodziewać, skoro jego prawdziwe nazwisko brzmiało zupełnie inaczej niż sceniczne, ale odpowiednim organom zabrakło czujności. Mann R, 29 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; N: M IV, sr., prezenter muzyczny, Warszawa]. ~ „Pasztet”, który podrzucił „organom”, jest bardziej niestrawny niż by się wydawało. W świetle obowiązujących przepisów nie ma jakby wyjścia z sytuacji. SKANDALE 28/1991, 6 [artykuł, Mn., Tr.; o tajnych dokumentach].

orgazm rzecz. 'stan, podczas którego doznaje się bardzo silnych, zazwyczaj przyjemnych wrażeń, np. zachwyty, uniesienia'. PSWP 26, 423. ~ Recenzje były entuzjastyczne. Zwłaszcza ta Łukasza Muszyńskiego na stronie Filmweb, który obiecywał „dwugodzinny orgazm”. [...] Czulem się jak na filmie w języku, powiedzmy holenderskim (którego nie znam) albo jak gdybym oglądał cudzy album fotografii rodzinnych, zdjęcia dobre, ale odróżnić babcię od prababci nie sposób. Trudno przy tym przeżyć obiecany przez recenzenta dwugodzinny orgazm. Polityka 2/2012, 96 [felieton, Mn., Tr.; N: M (D. Passent)].

orgia rzecz.

1. 'hałaśliwa, uciążliwa dla otoczenia zabawa, połączona z nadużywaniem alkoholu i rozluźnieniem moralnym; pijatyka, libacja'. SWJP,

692. ~ Wilk wpadł do marketu na chwilę, wygnany z hotelu Royal potrzebą nabycia maślanek, jedyne – wiedział to z doświadczenia – trunku skutecznie łagodzącego objawy porannego kaca. Ten, który huczał mu w skroniach po wczorajszej piwnej orgii, był monumentalny. NKJP [T. Klarecki, I. Smolarek, Wilk... i śmierć bankiera, 2006]. ~ Im wszystkim śnią się jakieś przestępstwa, orgie, chucie, poróbstwa! NKJP [S. Mrozek, Teatr 3, 1997]. ~ Wszystko zaczęło się od tego, że „Express Poranny” (1923, nr 318) zamieścił sensacyjne informacje o sadystyczno-lesbijskich orgiach, jakie odbywały się u niewymienionego z nazwiska lekarza, w jego mieszkaniu przy ulicy Mazowieckiej 7. Pisano o paniach, które brały tam narkotyki i pod ich wpływem oddawały się ekscesom seksualnym. NKJP [S. Milewski, Ciemne sprawy międzywojnia, 2002].

2. 'bogactwo, przepych różnorodnych efektów (np. świetlnych, dźwiękowych itd.)'. PSWP 26, 423. ~ Stamtąd, z tego progu wybuchały obrazy figuratywne czy półfiguratywne, od już sławnych walk futbolistów w nocy w Parc des Princes, gdzie nie tylko biło w nas uczucie pędu i ruchu, ale i orgia kolorów, gam brutalnych – gdzie czernie i biele przechodziły w ostre żółcie i powtarzający się krzyk cynobrow. NKJP [J. Czapski, Patrząc, 1996]. ~ W domu towarowym Henri Bendel wchodzących klientów i – tak jak Marta, tylko zwiedzających – szokuje i odurza orgia zapachów wydobywających się ze specjalnie zrobionej choinki. NKJP [W.M. Korczyńska, Wróć..., 2001]. ~ [...] wówczas nastąpił finał: długi, przewlekły, odradzający się, kiedy to orkiestra gra tutti, wyją wszystkie trąby, waltornie i puzony, tomocą kotły i werble, pałeczka dyrygenta nieruchomieje, znowu wykonuje energiczny, nie znoszący sprzeciwu ruch i orgia dźwięków wybucha na nowo. Mak. NS, 63 [powieść, Mn., Tr.].

3. 'obfitość; wielość smaków': Do tego komary! Uwijały się jak starzy kelnerzy, jak wiecznie spóźnieni garsons, roznosząc od stołu do stołu ciepłą krew. Krew Martynki, czystą, jeszcze dziewczęcą, krew Soso, przepaloną nikotyną i bośniacką wojną, krew Bociana, jeszcze nie ślubną, rozwodnioną tęsknotą za katoliczką, no i krew Zygmuntową – pomieszaną z chmielem, niedawną śpiączką i czarnymi krwinkami Szatana. Taka orgia! Taki bal! NKJP [M. Sienie-

wicz, *Czwarte niebo*, 2003]. ~ Równocześnie ustalamy danie na uroczysty obiad. Orgia: bigos z parówką, ziemniaki purée z pietruszką (suszoną w USA), chałka, czarny chleb. NKJP [A. Urbańczyk, *Dziękuję ci, Pacyfiku*, 1997].

4. 'wielka ilość czegoś; częstotliwość działań': „Wacek wrócił wreszcie z Niemiec, powiało zachodnią orgią dobrego życia, a przede wszystkim orgią informacji i dziennikarstwa łapczywego, rozbuchanego po kres możliwości. Jakżeśmy nędzni i biedni, myślę sobie czytając numer „Sterna” – pisał. NKJP [M. Urbanek, *Kisielewscy: Jan August, Zygmunt, Stefan, Wacek*, 2006]. ~ Filipika w obronie Sienkiewicza zmieniła się w końcu w skargę na los polskiego pisarza, który dostając po 30 latach pracy zasłużoną nagrodę, musi znosić orgię inwektyw, namiętności, przymówek, oszczerstw, ujadów. NKJP [M. Urbanek, *Kisielewscy: Jan August, Zygmunt, Stefan, Wacek*, 2006].

5. 'coś wspaniałego, coś pysznego': – Ta czekolada to orgia. Pierwsza rzecz, o jaką poproszę, to kilka jej tabliczek. NKJP [M. Kamiński, W. Moskal, S. Swerpel, *Nie tylko biegun*, 1996].

orgiastycznie przyst. 'namiętnie': Orgiastycznie wrzynał kuper w skał ławek, kiedy wagoniki piszczwały w pięknych dzielnicach, pomiędzy stacjami Ternes, Charles-de-Gaulle, Victor Hugo, Porte Dauphine. Tu przeżywał szal uniesień: podjeżdżając w stronę Lasku Bulońskiego (pod ziemią) czuł, że zbliża się spełnienie. NKJP [K. Rutkowski, *Pasaż porzuć, GW 02.01.1996*]. ~ Klapsy lubisz – powiedział po chwili. Jenny uśmiechnęła się i jak to ona jęknęła orgiastycznie. – Heniek – szepnęła modulowanym, seksownym głosem. – Diana nie chciała iść do babci... NKJP [P. Grych, *Schiza*, 2008].

orgiastyczny przym. 'taki, który ma cechy orgii, rozpusty, a także libacji, imprezy alkoholowej; także: o ludziach, którzy uczestniczą w tych imprezach'. PSWP 26, 424. ~ Afrodyzjak ma być na pierwszym miejscu. Jak orgiastyczna uczta afrodyzjakowa – to tylko w domowych pieleszach. NKJP [W. Rowińska, *Seks w kuchni, COS 10/1999*]. ~ Ale ponieważ odbywało się to przy nim, a Hela z niczego nie robiła tajemnicy i umiała z każdej okropności stworzyć nową podniętę, wkrótce wpadł Atanazy

w nałóg „potęgowania potworności” (jak to się nazywało) i brnął ze wstrętem połączonym z niezdrowym upodobaniem w coraz to inne orgiastyczne „nowalie”. NKJP [S. I. Witkiewicz, *Pożegnanie jesieni*, 1927]. ~ Dziewczynka woli tę muzykę niż odgłosy żądz, orgiastyczne wrzaski gości, pokrzykiwania matki: kończ, dosyć, wylaż już, oraz wtórujące jej fałsety, barytony, tenory, jak w operetkowej arii: leż, kurwo, dawaj, bierz go, łykaj, łykaj, zapłacę! NKJP [K. Kofta, *Fausta*, 2010].

orgietka rzecz.

1. 'żartobliwe określenie wesołego spotkania towarzyskiego (zwykle w małym gronie i z konsumpcją alkoholu), którego uczestnicy wykazują dużą swobodę zachowań (w tym seksualnych)'. SWJP, 692. ~ Ta odstawiała trzymaną w rękę szklankę i niespodziewanie objawwszy go za szyję mocno pocałowała w usta. – Może być fajnie, zanim Stefan wróci z Moniką – szepnęła z niedwuznacznym uśmiechem. [...] Wyglądało na to, że nie będzie musiał brać udziału w rozpoczynającej się właśnie orgietce. Wojt P, 83 [powieść, *Mn., Tr.*]. ~ To idźmy na kompromis: ty nie chcesz o orgietkach i Kuroni, a ja nie chcę o Torwaldzie. – Oprzytomnij: orgietka jest... NKJP [A. Bojarska, M. Bojarska, *Siostry B.* 1996]. ~ Feministki bezustannie nękały dawnego mistrza kulturystyki za przechwalanie się orgietkami z przeszłości, a obmacywanie przez niego kobiet jest stałym tematem dowcipów w telewizji. NKJP [T. Zalewski, *Coś marnie, Arnie, Polityka 24.12.2005*].

2. 'seks grupowy': 'kilka osób jednocześnie odbywających ze sobą stosunek seksualny; seks grupowy; orgietka; lotnik; seksodrom'. SSPA, 42. ~ jaki rodzaj polecilibyście na pierwszy raz? Moze jakieś orgietki, kilka razy cos żartowała na ten temat...? Czy raczej soft bez drastycznych ... Onet.pl [forum dyskusyjne, ~*Butterfly 04.08.2003*]. ~ Mała orgietka w apartamencie Hiszpana trwała już szóstego szampana. Rozebrań panowie obrabiali dziewczynę, która nie zdążyła zdjąć pończoch i koszulki. NKJP [R. Prąszyński, *Jajojad*, 1998].

3. 'stosunek płciowy heteroseksualny'. SSP, 156.

orgietkować się czas. 'odbywać stosunek płciowy heteroseksualny [zbiorowo]'. SSP, 156. ~ Ale żeby było moralnie to nie tak żeby wszy-

scy ze wszystkimi tylko będziemy orgietkować stolikami. onepphoto.net/forum [29.08.2010]. ~ A ja słyszałem, że ta Aurelia mieszka sobie z czterema kolesiami i non stop orgietkuje. Ponoć tak ciągnie, aż chłopaki wymiękają. forum.interia.pl [Wpuszczacie kołędników do domu? Gość 26.12.2010]. ~ dżizas jakbym słyszała znajomą maturzystkę tegoroczną – bo na studiach to wszyscy tylko piją, orgietkują i rzygają od nocy do nocy [...]. wizaz.pl/forum [27.04.2011].

orgietkowanie rzecz. ‘zabawa połączona z seksem (grupowym)’: Opinia była taka, że najlepsze thebest jest orgietkowanie, wspólnota i grzybki, a nieład i chujowość świata wynika z braku wyżej wymienionych [...]. talk.hyperreal.info [opinia, Wykorzystanie substancji psychoaktywnych w rozwoju osobistym, 19.12.2011]. ~ Toż to zbiorowe orgietkowanie mas mniejszościowych na forum. Nikt Ci jeszcze nie skasował tego? board.knightfight.pl [forum, 29.11.2011].

orginalny rzecz. ‘homoseksualista’. SSP, 156.

orientalista rzecz. ‘student orientalistyki’. USJP, II 1296.

orientować się czas. ‘uczestniczyć w zawodach na orientację’: DogTrekking czyli – orientuj się z psem. www.dogtrekking.org.pl [Polska Liga Dogtrekkingu, 21.12.2012].

orka rzecz., w lp.

1. ‘ciężka praca; duży wysiłek’: Show-biznes to ciężka orka i czasem zastanawia się, czy wytrzyma kondycyjnie. Polityka 23/2011, 28-29 [reportaż, Mn., Tr.; N: K (A. Sowa)]. ~ Po 30 latach takiej orki na dwóch etatach trudno jest tryskać entuzjazmem i prosić o więcej. GW Wysokie Obcasy 11/2012, 4 [felieton, Mn., Tr.; N: K (A. Sobczak, zastępczyni redaktorki naczelnej); o wieku emerytalnym kobiet]. ~ [...] wśród ludzi, zwłaszcza młodych, rośnie świadomość zagrożenia wypaleniem zawodowym, dlatego coraz częściej zamiast korporacyjnej orki za duże pieniądze wolą zarabiać mniej, ale na tym, co lubią. Polityka 3/2010, 26 [reportaż, Mn., Tr.; N: K (J. Podgórska)]. ~ [...] ja zaś z dużym zadowoleniem dokończyłem wreszcie drugą butelkę „fulla” w ciągu dwu minut pozostałych do

końca pierwszej połowy, które przemieniły się dla odmiany w bezmyślną i bezładną kopaninę, jakby zmęczeni ciężką orką bohaterowie jednej i drugiej strony myśleli teraz już tylko o tym, jak dotrwać bez żadnych szczególnych komplikacji do gwizdka na pauzę [...]. Brosz. DR, II 71-72 [powieść, Mn., Tpr. (M IV, ur. w 1900, linotypista, emeryt, Warszawa)].

2. ‘stosunek płciowy heteroseksualny’. SSP, 156.

orka na ugorze rzecz. ‘praca nad czymś, co wymaga szczególnego oddania, cierpliwości, poświęcenia czasu, energii itp.; ciężka, niewdzięczna praca’. PSWP 26, 430. ~ Za te i inne mądrości, które wbijaliście nam do głów nie-strudzenie przez cały ten rok, chociaż nieraz była to ciężka orka na ugorze , jeszcze raz serdecznie dziękujemy. NKJP [D. Rosiek, Scenariusz na zakończenie roku szkolnego. Żegnaj szkoło – Witajcie wakacje, „Wychowawca” 186, 06.2008]. ~ Potem rozpoczyna się orka na ugorze czyli ciężka praca. NKJP [M. Maj, Linux. Kurs, „Dziennik Internautów” 17.05.2005]. ~ Nauka w tych warunkach to orka na ugorze , a życie – istna gehenna. NKJP [A. Libera, Madame, 2003].

orkiestrant rzecz. ‘choroba weneryczna’. SSP, 156.

orkiestrówka rzecz.

1. ‘zapis nutowy utworu przeznaczonego do wykonania orkiestrowego’. PSWP 26, 432. ~ Utwory przedstawione są w pełnym zapisie na fortepian wraz z akompaniamentem oraz aranżacją (orkiestrówka) na instrumenty C, B, Es i kontrabas. www.cs.put.poznan.pl [Marian Klaus]. ~ moja pierwsza orkiestrówka co oniej sadzicie nagrywałem ja w finale make music i później zapisałem jako wav i przekształciłem w mp3 [...]. www.soundtracks.pl [forum dyskusyjne, 13.11.2009].

2. ‘rodzaj zupy (żurek)’: kanapki, zupa „Orkiestrówka”, a na zwycięzców poszczególnych kategorii puchary, dyplomy, nagrody rzeczowe. www.domkultury-bolkow.pl [informacja, 11.01.2009]. ~ skosztować żurek o nazwie „orkiestrówka”, odważni mogli zmierzyć się w konkursie karaoke. Zabawy przerywane były licytacjami. www.domkultury-bolkow.pl [sprawozdanie z imprezy, 12.01.2009]. ~ Maciej Kuroń

ugotuje wspólnie z uczniami Technikum Gastronomicznego zupełną orkiestrówkę. Jej składniki mają ogrzewać ciało i serce [...]. katowice.naszemiasto.pl [*Wielkie granie największej Orkiestry świata*, 12.01.2002].

orle rzecz. ‘młody mężczyzna, chłopiec wyróżniający się odwagą, zwłaszcza ewentualnie lub podchorąży szkoły lotniczej’. PSWP 26, 434. ~ Trudno mi tu nie wspomnieć, że znam osobę jednego faceta, który podaje się za orle lwowskie. NKJP [S. Dygat, *Jeziro Bodeńskie*, 1995]. ~ no to może ci starsi wiesz pokolenie Millera natomiast... / no ale teraz młode też są komuchy się robią. młode orle. młodzi gniewni. no dobrze to wszystko to by było no ale to jest to nie wiadomo ale to jest. pewnie że przedłuża? NKJP [PELCRA; *O sytuacji na rynku pracy*]. ~ Gdy Węgrzy zdobyli tuż po przerwie drugą bramkę było już jasne, że „orle” trzeba wstrząsnąć. Zmiany dokonane przez selekcjonera okazały się trafne. NKJP [R. Musioł, *Potrzebowali wstrząsu*, *TŚ* 29.03.2003].

orleństwo rzecz. ‘uczestnictwo młodych mężczyzn w walkach o Lwów w latach 1918–1920’: Roullot twierdził, że z tym orleństwem to błąd, bo pan Molendziak wcale nie przeciąga śpiewnie z lwowska, ale mówi jak urodzony warszawiak. NKJP [S. Dygat, *Jeziro Bodeńskie*, 1995].

orleństwo rzecz., w *Imn*. ‘studenci pierwszego roku’. SGS, 128.

orliczka rzecz.

1. ‘emfatycznie o silnej kobiecie’: A ona? Konkretne, taka orliczka, która nie da skrzywdzić swojej rodziny. GW Wysokie Obcasy 16/2012, 16 [artykuł, D, Tpr.; N: K, *urzędniczka, miasto; O: K, dziennikarka; Og., Of. N–O*].

2. ‘zawodniczka w kategorii wiekowej do 23 lat’: Była zawodniczka Piasta Nowa Ruda, która startuje obecnie w barwach klubu z Darłowa, zajęła pierwsze miejsce w jeździe indywidualnej na czas w kategorii orliczka (do 23 lat), a w kategorii elita była trzecia. 20-kilometrową trasę czasówki Magda przejechała w 26 minut i 59 sekund. NKJP [(PIEL), *Po prostu najszybsza*, „Słowo Polskie Gazeta Wrocławska” 01.07.2005]. ~ Zawodnicy i zawodniczki, którzy pod

okiem trenera Piotra Karkoszki trenują w Olimpijce Kęty, startowali również w mistrzostwach Polski zorganizowanych w Częstochowie w kategoriach: elita, orliki i kobiety. Joanna Gruca w orliczkach zajęła tam 8. miejsce w jeździe na czas. NKJP [W *peletonie i na czas*, *DZP* 01.07.2005].

orlik rzecz.

1. ‘kategoria wiekowa w sporcie (do 23 lat); zawodnik w kategorii do 23 lat’: W kategorii orlik na podium w Rzeszowie – tam zakończył się wyścig – stanęli: Tomasz Dejowski – zdobywca I miejsca z czasem 4.23,53 (TKK „Pacyfic” Nestle Toruń) [...]. NKJP [(mm), *Walka w deszczu*, „Euroregio Glacensis” 30/2001]

2. ‘boisko piłkarskie budowane głównie dla młodzieży (w małej miejscowości)’: DANE DOTYCZĄCE OBOZU PILNE!!! poniedziałek 23.07.2012 (orlik koło basenu); od 14.00 do 17.00 zapraszam do oddania kart uczestnika obozu i legitymacji [...]. www.orliki-oks.com.pl. ~ Orliki do rozbiórki? Prawnicy żądają pieniędzy – Gminy dostają wezwania do zapłaty za orliki. wiadomosci.onet.pl [17.09.2011].

o rly? dop. ‘skrótowy zapis potocznego zwrotu „o realy?”’, czyli „doprawdy?”: zwrot ma na celu wyrażenie wątpliwości mówiącego co do tezy rozmówcy; w szczególnych przypadkach może oznaczać także zainteresowanie tematem rozmowy’: – Myślę, że twoja bluza jest do bani. – O rly? ~ Zauważyłem dziś ciekawą rzecz... – O rly? www.miejski.pl.

orla wywinąć // wywinąć orla czas.

1. ‘przewrócić się’. SA, 157. ~ No i Paweł orla wywinął tylko wyjechał z depa. www.scigacz.pl [komentarz, 31.03.2012]. ~ Pijany jak szpak trener wywinął orla. Tak się wraca z mistrzostw świata na Słowacji. Fiński trener Pasi Nurminen ostro zabalował w samolocie. video.eurosport.pl. ~ Człowiek, nie kot. Na cztery łapy nie spadnie... Ale na prostej drodze orla wywinie. eyesofsoul.cytaty.info. ~ KuligSzału nie ma, Czekalem z niecierpliwością aż przy*ierdoli w ten tramwaj, albo chociaż orla wywinie na jakimś kamieniu a tu nic !!! PRZECIEŻ miała być UCZTA. www.joemonster.org [komentarz, Kulig – Joe Monster].

2. ‘zepsuć się; zawieść’: Windows 7 wywinął mi orla – Wczoraj bowiem po około 2–3 latach

od instalacji, tak wielce szanowany przeze mnie system Windows 7 wywinął orła. Dlaczego o tym piszę? blog.keepmind.eu [08.09.2011].

3. 'umrzeć, być zabitym'. SA, 157.

ktoś orłem nie jest fr. 'ironicznie: ktoś jest mało zdolny'. PJZ, 247. ~ Tutaj mamy do czynienia ze słowiańską wariacją na temat Bridget Jones, która jak pamiętamy intelektualnym orłem nie jest. A z drugiej strony, czy istnieje coś takiego jak męski rozsądek? NKJP [H. Tronowicz, T. Rozwadowski, *Piektło kobiet na wesoło*, DZB 04.11.2006]. ~ Marcin Wasilewski, krakowski rodzynek na Euro. „Wirtuozem ani orłem nie był” [...]. www.sport.pl [PJ 04.06.2012].

orły do boju wykrz.

1. 'zawołanie kibiców dopingujących polskich zawodników': Orły do boju, czyli siatkarze na Londyn 2012 – Skarb Kibica. – Przegląd Sportowy poleca: Wydanie specjalne. Siatkarze na Londyn 2012 – Orły do boju! www.przegladsportowy.pl [13.07.2012]. ~ Orły do boju | Tygodnik „Przegląd” W ostatnim dniu maja na World Cup Stadium w Seulu mecz Francja-Senegal zainauguruje największy na naszym globie turniej piłki nożnej. www.przegladsportowy.pl [artykuł]. ~ Orzeł Suchostruga – ORŁY DO BOJU! OSTATNI SPARING !– W sobotę 24 marca na Arena of Tarczyn odbędzie się ostatni mecz kontrolny przed rundą wiosenną. uksos. futbolowo.pl [informacja, 23.03.2012].

2. 'toast'. SGS, 188.

ormowiec rzecz. 'w PRL członek Ochotniczej Rezerwy Milicji Obywatelskiej': Na tamten świat przeniósł się pan Feliks, bojownik o utrwalanie władzy ludowej i aktywny do końca ormowiec. NKJP [J.S. Stawiński, *Piszczyk*, 1997]. ~ Zdziwieni, stanęli przy łańcuchu. „Edzińka, ty patrz, ormowiec jaki czy czort?” – wybełkotał pierwszy, który doznał do krawężnika. NKJP [W. Kowalewski, *Światło i lęk*, 2003]. ~ Pokaż! Co widzisz? – Nic – powiedział Wronek. – Tam jest ciemno. Ale śmierdzi! Co ten cholerny ormowiec tam robi? NKJP [J. Maślanek, *Haszyzopenki*, 2008].

ormowski przym. 'należący do Ochotniczej Rezerwy Milicji Obywatelskiej (w czasach

PRL); charakterystyczny dla członków tej organizacji': W „jakosci” Numero Uno jest ormowski tłuk i analfabeta „Alme”. dziecko. onet.pl [~jury 29.03.2010]. ~ widzicie? Poznaję styl ormowski. www.tvn24.pl [forum, *Papala* 19.10.2011]. ~ Sam sie gl”uu”pek mianowales do pilnowania porzadku [!] na grupie, czy moze masz jakies ormowskie papiery? www.freag.net [*Basia* 15.04.2012]. ~ Nie ma co wykorzystywać tej sprawy do dokopywania innym. Metody „ormowskie” – dokopać i zamieszać nie tym razem Panie A. forum.gp24.pl [Region, powiat bytowski, komentarz, 27.02.2012].

ornacik rzecz.

1. 'żartobliwie: ornacik': Och, bez przesady, taki ornacik to max 200 zł kosztuje i wierz mi że ze złota nie jest tylko z pozłacanej nitki. www.tvn24.pl [forum, 27.02.2012]. ~ ALBO po cichutku na Ukrainie zrobić skrobanekę i do domu a w domu Ornacik albo stule i do kościółka. forum.interia.pl [30.05.2010]. ~ Ja bym kupił w ramach pomocy biednej kościelnej fundacji jakiś gustowny ornacik haftowany złotem, może być używany [...]. lodz.gazeta.pl [komentarz, 23.03.2010].

2. 'rodzaj dziecięcego fartuszka': Fartuszek-ornacik 2. Fartuszki dla dziewczynek (4–8 lat) A. Fartuszek poszerzony dołem. B. Fartuszek marszczony z bawecikiem 3. Fartuszki szkolne [...]. www.sklepy.abc24.pl [Kulisy kroju i szycia odzież dla dzieci Z. Hanus].

ornitolożka rzecz. 'kobieta ornitolog': Dokarmiasz ptaki? Rób to z głową. Ornitolożka radzi: Zwykła świeża słonina może uratować życie niejednej sikorce – mówi ornitolożka Dorota Zielińska. forum.gazeta.pl [Opinie i komentarze, Warszawa].

ornitoza rzecz. 'grubiańsko: choroba weneryczna'. SSP, 156–157.

orosiały przym. 'pokryty rosą': Nad Skrzekiem i Grzywnem nie było już prawie oparów. Poszły z wiatrem pod orosiały las, porozsnuwały się między drzewami. NKJP [I. Newerly, *Pamiątka z Celulozy*, 1973].

orosić czas. 'zmoczyć rosą'. USJP, II 1300.

orościć się czas. 'pokryć się rosą, wilgocią': Między kuchnią a balią ustawiłem krzesło, oparłem się całym sobą o kuchnię, przestawiłem najpierw sagan z wodą na to krzesło, potem z krzesła na ziemię, tuż przy bali, i dopiero przechylając, wylałem. Twarz od pary cała mi się orosiła. NKJP [W. Myśliwski, *Kamień na kamieniu*, 2008].

orościć czas. 'pokryć się rosą'. USJP, II 1300.

ort rzecz. 'błąd ortograficzny': wszystkie dewoty kościelne to te co księża ich za młodu molestowali, tak samo meszczyźni. Onet.pl [forum dyskusyjne, ~emeryt 17.03.2004]. Podpis „emeryt” nie upoważnia Cię do pisania z ortami [...]. Onet.pl [forum dyskusyjne, 17.03.2004]. ~ Dziękuję za wytknięcie ortów, ale już wcześniej inni polonistki poniosły klęskę i nie nauczyły mnie pisać bezbłędnie;-(. Onet.pl [forum dyskusyjne, skorupka 15.04.2004]. ~ czeplanie się ortów jest załosne! Onet.pl [forum dyskusyjne, zudack 22.09.2004].

ortalion rzecz. 'płaszcz ortalionowy; kurtka ortalionowa': W czasach, kiedy bezkompromisowo wydzieraliśmy z naszego organizmu bąble stabilizacji i pogardliwie odrzucaliśmy w kąt włoskie ortaliony, Baka zaliczała pierwsze prywatki przy leniwej muzyce złotych saksofonów. Os. Z, 57 [żartobliwy felieton, Mn., Tr.]. ~ twoja stara chodzi w ortalionie i klapkach z bazaru. plfoto.com [galeria fotograficzna i forum]. ~ Szara masa, z której gdzieniegdzie przebija się błysk różowego plastiku lub nowiusieńki łańcuch na karczychu dżentelmena w ortalionie. lol24.com [opowiadanie]. ~ Witam. Mam do sprzedania dwa ortaliony firmy Zina. W rozmiarze XL i L. luban.olx.pl.

ortalionowiec rzecz.

1. 'o mężczyźnie: ubrany z przesadną elegancją, o przesadnym sposobie bycia, zmanierowany'. SGS, 42. ~ Pies nie ma zajawki a jak ci szkoda czasu na to żeby ją wzbudzić to po temacie. Zawsze możesz założyć obroź z kolcami żeby zwrócić uwagę ortalionowców. www.forum.amstaff.tox.pl [forum dyskusyjne, kajman2418, 28, Opole, 04.02.2011].

2. '(negatywnie) osoba ubrana w płaszcz z ortalionu': Ciuchy symbole przylegały do grup

społecznych często dzięki zgrabnym piosenkom lub felietonom. „Ortalionowiec” to określenie kogoś z epoki Gomułki, gdyż w ortalionach chodziło wówczas pół Polski. Po latach „ortalionowiec” to już był symbol kogoś niemodnego i raczej źle ubranego. www.wprost.pl [K. Skiba, *Przepraszam za ortalion*, Wprost 50/2005, felieton].

ortodoks rzecz. 'członek ortodoksyjnego odłamu jakiejś ideologii, partii, ugrupowania': Najpierw był skinem. Potem został ortodoksem Wisły. Aż wreszcie przechrzczył się z Gwiazdy na Pasy. Polityka 12/2006, 32 [reportaż, Mn., Tr.; N: M (M. Kołodziejczyk); o krakowskim kibicu]. ~ I nie przemawiam tutaj niczym nawiedzeni ortodoksi z ZChN, lecz jak czystej krwi liberal. Smekt. D, 126 [dziennik, Mn., Tr.]. ~ [...] za propozycję usunięcia ze stanowiska szefa tej partii Jarosława Kaczyńskiego posypały się na gazetę gromy ze strony ortodoksów [...]. Polityka 19/2008, 21 [artykuł, Mn., Tr.].

ortograf rzecz.

1. 'błąd ortograficzny': potrFA, = potrwa, O!!! ALE ORTOGRAFI! – Pozdrawiam Filomena Pierwsza. www.wgorach.com [komentarz, 03.08.2007]. ~ Otóż logując się natknąłem się na takiego ortografa... : Obrazek Niby mały, ale razi :D. [forum graficzne, Literówka-Ortograf??, 23.10.2009]. ~ ortograf na pierwszej stronie... wstyd [...]. www.signs.pl [forum branży reklamowej, 18.02.2003]. ~ Kolejny ortograf szefa MSZ – Mamy upały, ale gorąca robi się także kampania wyborcza, a politycy w emocjach popełniają błędy. www.joemonster.org. ~ „Hehe, ortograf. Taki to zawsze się wygłupi”. nt.intertia.pl [komentarz, 16.03.2012].

2. 'program komputerowy wspomagający naukę ortografii': Ortograf 2.0 (7 Kb). Program napisany przez dwunastolatka, wspomagający naukę ortografii. wsalamon.republika.pl [Ortograf (7 Kb) – Programy W. Salamona]. ~ Pobierz najnowszy program Ortograf 1.0.2. Download free z działu Edukacja i nauka na DnaSoftware.pl. dnasoftware.pl [30.03.2011].

ortopedia rzecz. 'oddział ortopedyczny w szpitalu'. PSWP 26, 451. ~ Lekarze wracają. Koniec konfliktu na ortopedii – Od piątku (9.03) krośnieński szpital wznowia przyjęcia na

oddział urazowo-ortopedyczny [...].www.kro-sno24.pl [opinia, 10.03.2012]. ~ Spór o ortopedię w Szpitalu Zespolonym – Szpital Zespolony w Kielcach nie będzie wykonywał planowych zabiegów na ortopedii. Jak twierdzi dyrektor, nie ma na to pieniędzy, a NFZ zalega z zapłatą [...]. www.wrota-swietokrzyskie.pl [artykuł]. ~ Dr Paprota jest z całą pewnością dobrym specjalistą, praktyki w Stanach, lekarz sportowy, teraz ordynator na ortopedii w szpitalu w Pyrzycach [...]. www.znanylekarz.pl [opinia].

oryczany przym.

1. 'zrugany; skrzyczany; zwymyślany': Lestat, nie tak ostro, każdy ma prawo zadać dręczące go pytanie i nie zostać oryczanym (co właśnie przed chwilą uczyniłeś). NKJP [www.forumowisko.pl; Ryszard Riedel; MałaMi 17 08.10.2007].
2. 'wrzeszczący, płaczący': Kinderbal to nieporozumienie w przypadku oryczanych bachorów nadopiekuńczych rodziców [...] Niby Kazio oryczany ani niemowlęcy nie jest bynajmniej hehe ... re-volta.pl/forum. ~ a jak będzie oryczany to już w ogóle :P. Śniło mi się że Leyna urodziła wielkiego klocuszka.....to chyba jakiś znak!!! www.babyboom.pl/forum [Dzieci, ciężę & pogaduchy o wszystkim i o niczym, 01.07.2006]. ~ jeden dzień po wyjeździe Danonki, po nocce spanej łącznie 3 godziny, bo Synuś był niespokojny i oryczany [...]. dziewczyny a mój mały to taki niespokojny dziś był..wogóle [!] od 3 dni jakiś inny.i taki oryczany ciągle wył i wył.....wieczorem to wogóle jakby go ze skóry darli. fajnamama.pl [forum, Niemowlę, 30.08.2007]. ~ Bardzo mnie to cieszy, mój pierwszy tornister był zwyczajny, brązowy, do wrzucania na garaże i inne daszki a oryczany delikwent bez tornistra biegł do domu [...]. www.styl.pl [Wspomnienia z PRL-u – Dzienniki]. ~ Jako pacjent trudny i oryczany wytrzymał ze mną tylko ten personel z „powołaniem”. forum.niesmiertelni.pl [:mrgreen: 20.10.2005].

orycząć czas. 'zrugać; skrzyzczeć; zwymyślać': moj tata mnie oryczał bo otwarał nowe płatki. [...] zapytaj.onet.pl [kina445@o 11.10.2011]. ~ No tak siedzieliśmy w warce i nas koles oryczał 2 razy, ale my i tak go mamy w dupie. Jedyne miejsce co się fajnie gra w butelkę. www.photoblog.pl [nikusiax3 11.08.2011]. ~ ta

żywa Historia była nudnaa!! po sgl dworek z klaudnią, moje kolanoo całe rozwalonee! o boziu ten dziadek jak nas oryczał Debi!! www.photoblog.pl [nikolaskaxd 11.05.2012]. ~ Ja oczywiście chętnie bym Ją oryczał, ale miałem od tego wyższego rangą. telok.salon24.pl [forum, @mahonia 22.05.2012].

oryginalik rzecz. 'żartobliwie: oryginał; oryginalny produkt': DobRA A To OrygiNAlIk TEks-tu... I just want you close. xxdusiaxx.blog4u.pl [komentarz]. ~Sprzedam MG inny CABRIO PIEKNY ORYGINALIK – moto.archiwumallegro.pl [ogłoszenie, 20.06.2010]. ~ pozostanie lustreczko zeby był oryginalik ;p i jeszcze akumulatorek ale to może na dniach jakos sobie załatwie jak będzie w minimocie xD [...]. www.photoblog.pl [20.02.2012].

oryginalniutki przym. 'żartobliwie: oryginalny': Róż „Clarins” jest oryginalniutki aż miło, ale niestety tydzień po terminie przydatności do użycia [...]. wizaz.pl/forum [Allegro – proszę o weryfikację aukcji, 25.01.2007]. ~ Nawet ma światła oryginalne. TYLSTRUPBUSSER (*.master.pl) – No gdyby nie te przednie nadkole byłby oryginalniutki! www.phototrans.eu [12.01.2007]. ~ Oryginalniutki Jelczyk z Nowej Soli. – nie jest oryginalny nie ma zbiornika po lewej stronie [...]. phototrans.eu [komentarz, Marcin 15.03.2008]. ~ Z tą jej strzałeczką to może być mały problemik, bo jest bardzo oryginalniutka. Chyba najlepiej ją widać na tym zimowym spacerku. www.zwierzaki.org [Zwierzęta › Końskie Lukrusy, 14.05.2005].

oryginalny rzecz. 'homoseksualista'. SSP, 157.

oryginał rzecz. 'żartobliwie o kimś zachowującym się nietypowo': [...] jak minister dla Galicji, sławny oryginał Wojciech Dzieduszyci, przyjął w szlafroku deputację nauczycielek, a nim wysłuchał ich postulatów, oświadczył z całą powagą: „Najpierw siusiu”, i skierował się ku przyległym drzwiom [...]. Boy, Z, 39 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr.]. ~ Ksiądz Leopold z Żywca, stryjeczny brat obu, prawie całe życie nie wyściubił nosa z Żywca, a najdalej na północ był w Krakowie. „... oryginał niezwykły, ale byczy” – napisał o nim Stefan. NKJP

[*M. Urbanek, Kisielewscy: Jan August, Zygmunt, Stefan, Wacek, 2006*]. ~ Oryginał – tak mówiło się dawniej o kimś, kto postępował inaczej niż wszyscy, kto burzył zasady współżycia towarzyskiego i wykraczał poza konwenanse, kto niepokoił, dziwił i prowokował. W słowach: to prawdziwy oryginał była zawarta mieszanina dezaprobaty i podziwu, krytyki i zazdrości. Za oryginałów uważano wybitnych artystów pokroju Stanisława Przybyszewskiego, Stanisława Ignacego Witkiewicza, Lucjana Rydla[...] Dzisiaj niezmiernie rzadko można usłyszeć o kimś, że jest oryginałem. Chociaż... Jest taki człowiek we Wrocławiu, twórca głosnej do niedawna Pomarańczowej Alternatywy, do którego słowo to pasuje jak ulał. Mowa, oczywiście, o Waldemarze Fydrychu „Majorze”. NKJP [*K. J. Szmidt, Elementarz twórczego życia czyli O sposobach twórczego myślenia i działania, 1997*].

oryginałek rzecz.

1. 'produkt oryginalny': A gdzie to wyczytałeś że ma tylko demonstracyjną? Ja od dawna mam full i używam do woli (oczywiście oryginałek kupiony). zlosnik.pl [*forum, sebas_g 03.02.2008*]. ~ Canon BC-20 nowencja, oryginałek.Taniość okropna. www.allegro.archiver.pl [*oferta*].

2. 'coś niecodziennego, oryginalnego': ale sobie taki oryginałek wyrosł;-) niesamowity. pozdrawiam. galeria.swiatkwiatow.pl [*komentarz do zdjęcia tulipana, asinek 28.04.2010*].

oryginałka rzecz. 'oryginalna gra komputerowa, płyta itp.': No założyciel tego tematu raczej był lekko naiwny :(Pamiętają złotą zasadę „dobry zwyczaj oryginałek nie pożyczaj” By Ja xD *oryginałek chodzi o gry, i w ogóle płyt zazwyczaj się nie pożyczka, po co ktoś ma korzystać z Twojego dobra,zakupionego za Twoją kasę ? Ja nie pożyczam żadnych płyt, ani oryginalnych, ani tych tzw. Pirackich, nawet jeżeli mam na nich pierdoły typu Save GTA program do wyciągania muzy z NFS'a, czy inne materiały nagrane na płytkę xD m [...].[...] , a gdy ktoś chce od was CD'Key , lub oryginalną grę „dobry zwyczaj Oryginałek nie pożyczaj” :).Ehh.. chyba rekordowo długi post w tym temacie xD a planowałem się nie rozpisywać xD :D. PoZdRo. forum.gtasite.pl [*forum, ~ jarek2045*].

orył rzecz. 'o mężczyźnie: nieokrzesany, prostak, ordynarny, ciężko myślący'. SGS, 73–74.

orzech rzecz.

1. 'drewno z drzewa orzechowego; wyrób z drewna orzechowego': KELNER – Bardzo solidny mebel, prawdziwy orzech kaukaski. NKJP [*S. Mrożek, Teatr 1, 1995*]. ~ Cienkie blaty z jasnego orzecha Uchwyty frezowane we froncie MDF. kuchenne.net [*oferta*]. ~ my mamy obecnie i meble, i podłogę z orzecha. jak wybierałam farby na ściany i planowałam kolorystykę otwartej kuchni, wybrałam 4 barwy i tego sie trzymam. fotoforum.gazeta.pl.

2. 'kolor złocistobrazowy, taki jak kolor orzecha': a poddasze drewniane, jasny orzech. poddasze: 75m, otwarta przestrzeń z kominem, panele, ścianka kolankowa... oferta wstrzymana do wiosny 2012r – dom w zabudowie szeregowej, w dobrze zagospodarowanym osiedlu... mieszkania.trovit.pl. ~ Kupili nowe meble w solidnym odcieniu „ciemny orzech” – okrągły stół, królujący na środku największego pokoju, trzydrzwiową szafę, potężną jak bastion, ciężki, oszklony kredens z wystawą kryształowych kielichów, karafek i pater. NKJP [*W. Kowalewski, Bóg zapłać! 2000*].

3. 'rodzaj drobnego węgla lub koksu': [...] narzekał okropnie na swój los, bo nie mógł dostać koksu. Zwróciliśmy mu uwagę, że zaraz za ścianą budynku leży ze dwie tony pięknego orzecha, tyle że wymieszane z rozmaitym śmieciem. Chmiel. A, IV 200 [*autobiografia, Mn., Tr.; o właścicielu stajni na Ukrainie*].

4. 'grubiańsko: męski narząd płciowy: jądro'. SSP, 157.

orzech do zgryzienia rzecz. 'problem; kłopot': Od kilku już lat politykę czynszową prowadzą w praktyce sędziowie, którzy decydują o zasadności podwyżek i o ich wysokości. Teraz będą mieli dodatkowy orzech do zgryzienia. Polityka 6/2007, 44 [*reportaż, Mn., Tr.; N: K (U. Szyperska)*].

orzechówka rzecz. 'wódka, likier orzechowy'. SPP, 255. ~ Orzechówka (nalewka z orzechów włoskich). smaczne-przepisy-kulinarne.pl. ~ Orzechówka. Nalewka orzechowa jest świetnym lekarstwem na dolegliwości żołądkowe. mojekucharzenie.blox.pl [*06.08.2009*].

~ Przepis na orzechówkę ilustrowany zdjęciem nalewki orzechowej w karafce. www.at-mossfera.pl.

orzeł rzecz.

1. 'wybitny mężczyzna; silna, sprawna, wyróżniająca się w jakiejś dziedzinie osoba': Kaczorowi się na fochy zebrało i musi piórka postroszyć, że niby orzeł ...Onet.pl [*forum dyskusyjne, Nikt ważny 28.01.2008*]. ~ Nie potrafisz?! A chcesz uchodzić za takiego orła? Buk. W, 82 [*powieść, D, Tpr.; N: M: O: M II, śr., haker, Warszawa; Ind., Nof., N>O; w mieszkaniu*]. ~ Zupaki z belkami i szewronami, niedowarzeni smarkacze z niewielką ilością gwiazdek albo ci starsi wiekiem i szarzą, też nie orły, w dodatku często zdziwaczali w wyniku wieloletniej służby w murach. Lew. DT, 13 [*powieść, Mn., Tpr.; N: M III, główny księgowy, więzień*].

2. 'zawodnik wyraźnie wyróżniający się wespole; doskonały zawodnik': Wprowadziliśmy selekcję sprawnościową – orły stają po lewej stronie, śledzie po prawej. – Orły i śledzie? – Orły, czyli ci, którzy potrafili podciągnąć się na drążku ze zwisu prostego, a śledzie to ci, którzy bezradnie na tym drążku wisiele. ANG 12/2011, 57 [*wywiad (przedruk z „Przeglądu Sportowego”); N: M IV, aktor, satyryk; O: dziennikarka*]. ~ Gdyby tylko pozwolono mu zdjąć białe rękawiczki, razem z Maludą, Beznema i Nasrim wykosiliby hiszpańskich geniuszy – do wysokości kolan, a może i wyżej, aż po tę część ciała, którą miały ponoć pokazać nasze orły. Polityka 26/2012, 12 [*felieton, Mn., Tr.; N: M (M. Sieniewicz)*].

orzeł czy reszka rzecz.

1. 'gra, losowanie, polegające na zgadywaniu, którą stroną upadnie rzucona moneta': Rzuć monetą (czyli: orzeł czy reszka?) Na tej stronie masz możliwość uzyskania wyniku rzutu wirtualną monetą. www.losowe.pl. ~ Wydaje mi się, że równie racjonalnym jak odwołanie się do sądów federalnych byłoby rzuć monetą, po obopólnej umowie, że wygrywa ten, czyje na wierzchu – orzeł czy reszka w Białym Domu. NKJP [K. Zanussi, *Orzeł czy reszka, Polityka 16.12.2000*]. ~ Orzeł czy Reszka? Graj by wygrać! Zapraszamy do Internetowej Gry – e-gold – Orzeł czy Reszka? e-gold. host.sk. ~ Reguły gry: gdy wypadnie reszka – trzeba się śmiać, gdy jest orzeł – wszyscy stają się poważ-

ni. Jedno dziecko rzuca monetą do góry. www.maluchy.pl. ~ Pan bierze np. palcat i mówi mi, że dostanę nim 20 razy jeśli wypadnie orzeł. Rzuca, niestety wypadła reszka. submitiveslave.blox.pl [*Ranking – Orzeł czy reszka? 09.07.2010*]. 2. 'dwie możliwości; niewiadomy wynik, efekt': Ale w każdej chwili może się pojawić kolejny „człowiek znikąd”. Tymiński, Żyrynowski, Peron, który tani kapitał zbije na potępieniu władzy i w cuglach wygra prezydenckie wybory. A potem: orzeł czy reszka – zbawca albo bandyta. NKJP [J. Żakowski, *Coś w Polsce pękło, coś się skończyło, GW 16.04.1994*]. ~ Przypadek właściwie mógłby być bogiem, wtedy trzeba by się do niego modlić: „Na kogo wypadnie, na tego być!” albo „Orzeł czy reszka? Orzeł czy reszka? Orzeł czy reszka?” NKJP [W. Kowalewski, *Excentrycy, 2007*].

orzeszek rzecz.

1. 'wagina; srom': SŁOWNICZEK lub Litania Wiwat Wagina! (*tytuł*) Cipka, cipuszka, cipeczka, / [...] Cytrynka, listeczek, orzeszek, meduza, / Ciemna pieczara, ciepła jamka, / Wrota rozkoszy, brama do raj, / Tajemnicza dolina, / Moja (i twoja) wagina. femmes.republika.pl [*aforyzm, zin: Organ Kobiety, WAGINKA 01.04.2002*].

2. 'lechtaczka': Wpadłem na taki oto pomysł. Może stworzymy forumowy, „seksualny” słownik synonimów? [...] Erotyczne Synonimy [...] lechtaczka – cukiere(cze)k, dzyndzel(ek), guziczek (szczęścia), kamyczek, kropka, orzeszek, wisienka. beztabu.com [*słownik synonimów erotycznych, N: M (Bender) 06.05.2005*].

3. 'negatywnie o chłopcu mało energicznym, słabym, ciapowatym': Potocznie o chłopaku, który zachowuje się jakby nie miał jaj, lub miał je mikroskopijnego rozmiaru. – Fajny chłopak idzie. – No chyba zgłupiałeś! Przecież to jest orzeszek! www.miejski.pl [04.03.2007].

4. 'grubiańsko: pierś'. SSP, 157.

orzeszki rzecz., w lmn. 'mały biust'. SGS, 34.

orzeszkowatość rzecz. 'mały rozmiar': Dieta bezwęglowodanowa ma do siebie to, że zjada akuratnie to, co masz w nadmiarze. Znakiem płaskości brzuszka i orzeszkowatość pośladków w zasięgu ręki. forum.murator-dom.pl [*forum dyskusyjne, ziaba 18.11.2004*].

o rzut beretem przysł. ‘żartobliwie: bardzo blisko; w pobliżu; nieopodal’: O rzut beretem stoją słynne Pudliszki, a ich historia jest równie jak Krobi porywająca. *Polityka* 6/2012, 91 [reportaż, Mn., Tr.; N: K (B. Pietkiewicz)]. ~ Zresztą tylko skończony kretyn mógłby polować o rzut beretem od granicy, posyłając co drugi pocisk na terytorium obcego państwa. NKJP [A. Baniewicz, *Drzymalski przeciw Rzeczpospolitej*, 2004]. ~ Mieszkalem do tej pory na Woli, teraz przeniosłem się na Mokotów, giełdę mam o rzut beretem. NKJP [Z. Gregorczyk, *Usenet – pl.rec.foto; Dobry lab Fuji lub Kodaka i Lolek*, 18.06.1999].

o rzut kamieniem przysł. ‘bardzo blisko; w pobliżu; nieopodal’: Na Bora Bora, która ma w obwodzie zaledwie trochę ponad 30 km i wszystko jest o rzut kamieniem, autem jeździ się nawet do sąsiada. *Polityka* 18/2009, 134 [reportaż, Mn., Tr.; N: K (J. Wilczak)]. ~ Wedle słów jednego z astronomów jesteśmy już o „rzut kamieniem” od Wielkiego Wybuchu. NKJP [J. Kowalski-Glikman, *Pocztówki z krańca, Polityka* 17.04.2004]. ~ Wytwórnia soków już jest. O rzut kamieniem stąd wznosi wielką rozlewnię Coca-Cola. NKJP [J. Pawlicki, *Niepołomickie Małediwy*, *GW* 21.05.1993].

orzygać czas. ‘grubiańsko: zwymiotować na kogoś / coś (z obrzydzenia); odnieść się do czegoś z obrzydzeniem’: Poczułam się, jakby mnie kto orzygał, jakby się kto we mnie wypluł. NKJP [R. Antoszewski, *Kariera na trzy karpie morskie*, 2000]. ~ orzygać taką polskość / Nie macie chamy za grosz szacunku do urzędu prezydenta a tym samym dla tej większości Polaków, która go wybrała. *www.pardon.pl* [post, 31.12.2009]. ~ Kiedy przechodzę obok tych zielonych, obdrapanych ścian mam ochotę je orzygać... Czasem mam ochotę orzygać wszystko... zagubiona-w-sobie.blog.pl [blog, 20.02.2004]. ~ Gość jeżeli ma co pokazać w czym problem, ale że chce tego idiotę co nawet Boga nie uszanuje – to kompletny debil, nie wart aby go oplotu czy orzygać! / No właśnie. *ochyachy.pl* [forum dyskusyjne, *Dziewczyna Nergala w rozbieranej sesji*, ~jms 29.10.2011]. ~ orzygać. Ludzie, przecież wszystko jest wyraźnie napisane (pomijając już fakt, że waszego

„orzygać” nie ma w żadnych normalnych słownikach). *www.sjp.pl* [komentarz].

orzygać się czas. ‘zwymiotować (na siebie)’: Całe szczęście że nie było korków na mieście bo bym orzygał się i zemdlał. *www.fotka.pl/forum* [23.03.2010]. ~ i pozdrawia. i przed chwilą orzygał się mlekiem. czaaaad. i przepisałam całą pracę ze ściągi.pl o balladynie. to też mi lata. idę polatać. żegnam. *www.photoblog.pl* [20.02.2008]. ~ To się orzygał. Musiała być niezła impreza. *www.wiocha.pl* [komentarz, *plaskacz80* 27.01.2012].

orzyganie rzecz. ‘zwymiotowanie na kogoś / coś’: W wieku 10 miesięcy zaczęła jej się choroba lokomocyjna i nawet 20 kilometrów nie przejechała bez orzyganiaszyskiego w zasięgu pawia. *forum.gazeta.pl* [Re: *nie lubi jazdy samochodem – Niemowlę*, 14.06.2011]. ~ ja mam już do orzyganiasza Muchy. Wszędzie ona i te jej wrzaski działają mi na nerwy [...]. *www.dobramama.pl* [forum dyskusyjne, N: „Kami-Mama” 05.01.2011]. ~ Bardzo często orzyganie powoduje załamanie się struktury higieny w życiu jednostki. występują trudności z organizowaniem i wykorzystywaniem czasu. *books.google.pl* [Paweł Bednarski 2007].

orzyganie się rzecz. ‘wymiotowanie; wymioty’: orzyganie się to nie najgorszy scenariusz, przechodziłem obok gorszych scenariuszy. *www.wykop.pl* [komentarz: *Drink dla twarżdzieli, @alkif*]. ~ Piszac te słowa zbieram pełne informacje na temat wczorajszego picia. Pozbyłem się piasku z ust, ochota na orzyganie się uciekla [...]. *mietus.blox.pl* [29.10.2007]. ~ Taa... słodka aż próchnicy dostaje i aż do orzyganiasza się... znaczy nic xD. Kał ma rozwalony łeb, kretyn, nie? xD. *www.photoblog.pl* [04.07.2010].

orzygany przym. ‘pobrudzony wymiotami’: otóż po pierwsze napisałem orzygany a nie obrzygany, [...] chodzi o orzygany krawat nową koszulę i marynarkę [...]. *www.poezja.org* [komentarz, 12.09.2009]. ~ a portfel był orzygany ;)). Zdjęcie oczywiście z koncertu. Jakiś koleś je zrobił i nawet przesłał i go serdecznie pozdrawiam ;). *ww.photoblog.pl*. ~ laptop Damiana był trochę orzygany... no i Łukasz leżący

pod schodami ... kibel cały orzygany, no i jeszcze ktoś rzygał przez okno na piętrze [...]. www.photoblog.pl [05.09.2011].

orżnąć [wym. or-żnąć] / **orżynać** czas.

1. 'rubasznie: oszukać (podczas transakcji pieniężnej); wykiwać': I refleks – ze zdolnością logicznego kojarzenia nierozzerwalnie sprzężony – nie orżnął jej w tym wypadku nawet na pół złociszka [...]. Barg. S, 188 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Obraził się! Za co? Żem mu się nie dał orżnąć i za wszystkich nauczyłem go rozumu. Mort. MD, 80 [powieść, Mn., Tp.; N; M, rolnik, wieś]. ~ Dawałem się jeszcze wtedy orżynać [...]. Sok. G, 192 [powieść, D, Tp.; N; M II, śr., narkoman, Warszawa; O: M II, narkoman; U: K I, nps., narkomanka, Warszawa; Ind., Nof., N-O; w domu; o konfliktach narkomanów]. ~ Znowu mnie niewiarygodnie orżnięto! Na honorarium położyłam krzyżyk. Gór. W, 317 [książka wspomnieniowa, Mn., Tpr.; N: K IV, aktorka, Wileńszczyzna, Warszawa; o pracy w teatrze].

2. 'ograć w karty': Jest jednak kilka postaci, które poradziłyby sobie spokojnie na Wall Street; a i na Górniku nie dałyby się orżnąć w trzy karty. NKJP [T. Sas, Zapobiegliwa spryciara, EI 13.02.2004].

orżnięcie [wym.: or-żnięcie] rzecz.

1. 'oszukanie kogoś w kwestiach finansowych'. PSWP 26, 462. ~ No, znaleźli kolejny pomysł na orżnięcie emerytów. :))) [biznes.onet.pl](http://biznes.onet.pl/forum) [forum, 12.07.2009]. ~ Orżnięcie: Naciągnięcie na rozliczeniach. Orżnięcie: Naciągnięcie w interesach. Orżnięcie: Nacięcie na rozliczeniach. Orżnięcie: Oszukanie na pieniądze. krzyzowka.net [hasła do krzyżówek].

2. 'wygranie pieniędzy przy grze w karty'. PSWP 26, 462.

orżnięty przym. 'oszukiwany; wykiwany': Niewtajemniczony przez ojca w zawilosci handlowe, młody rycerz nie umiał bronić swoich interesów; przy podziale majątku został podobno orżnięty, wraz ze swoim rodzeństwem, przez wujków i ciotkę, o czym świadczy jego suplika do papieża. NKJP [J. Hen, Ja, Michał z Montaigne..., 2009]. ~ Zostałem orżnięty przez CCP na ok 1,5B – 2B. Jak widac z matematyki wynika iż zosalem orżnięty na sporą sumkę przez CCP. eve-centrala.com.pl [12.06.2012]. ~ Audi

A6 Klub Polska: Zostałem orżnięty na Allegro!! www.a6klub.pl [03.09.2010].

osa rzecz. 'osoba, uszczypliwie, złośliwie odnosząca się do innych'. PSWP 26, 463. ~ E, trujesz, Maja – mówi. – Pewno, że jak jesteś osa, to każdy ma się ochotę od ciebie odczepić. A lubisz być osa. NKJP [Z. Chądzyńska, Przez ciebie, Drabie! 1995]. ~ „Oficersza...” Z tym słowem odchodziła, zajadła jak osa, a Zofia brała się pod boki, zadzierała głowę i burczała: – Tak cóż, że „oficersza”? Chyba lepiej „oficerszą” być niż wariatką? NKJP [M. Kuncewiczowa, Cudzoziemka, 1995]. ~ „Oto – pisaliśmy – kobiety z kraiku, który im praw wyborczych odmawia, szczęśliwe są i los swój chwalą, zaś w krajach innych (gdzie wyborczymi prawami dysponują) są niezadowolone i często źle dosłownie jak osy, gzy i szerszenie”. NKJP [J. Trammer, Miniatury polskie, GW 26.11.1993].

osada rzecz.

1. 'mieszkańcy osady': Cała osada ruszyła do zbiorów, bo nawet dzieciaki pracowały zawzięcie. NKJP [J. Krzyszoń, Wielbłąd na stepie, 1998]. ~ Kolory te – czerwony i pomarańczowy – wskazywały, że cała osada pogrążona jest w żałobie. NKJP [M. Salik, Gildia Hordów – fragment 2, „Esensja” 08.09.2009].

2. 'miejsce, zwłaszcza otwór, w którym umieszcza się określony element'. PSWP 26, 465. ~ Dubeltówka składa się z czterech zasadniczych części: osady, baskili, luf i czółenka. NKJP [S. Godlewski, Vademecum myśliwego, 1996]. ~ Osady mogą mieć różny kształt. Podstawowe dwa rodzaje to angielska o prostej i gładkiej szyjce oraz pistoletowa, która ma szyjkę wygiętą do dołu, podobnie jak rączka dawnego pistoletu. NKJP [S. Godlewski, Vademecum myśliwego, 1996]. *Środowiskowe.

osad smutku / goryczy rzecz. 'przykre uczucie, które pozostaje w czyjejś pamięci'. PSWP 26, 464. ~ Pytał wtedy: „Tylko bez chloroformowania! Mówcie, czego ode mnie chcecie?” Czułem w nim trwałe osad smutku, a może tylko czarną świadomość, że głupota jest siłą, z którą polityk musi się bardziej liczyć niż z przeciwnikami. NKJP [W. Żukrowski, Za kurtyną mroku. Zabawa w chowanego, 1995]. ~ Zbliży mi się okres i do tej cielesnej próbów-

ki powyginanej w kobiece kształty dolewa się kropla gniewnych hormonów. Ciecz w probówce dymi, buzuje. Zostaje osad smutku. NKJP [M. Gretkowska, *Europejka*, 2004]. ~ Uliczny hałas nie pozwala ci jednak na dłużej pogrążyć się w myślach o przeszłości. Jesteś nawet z tego zadowolony, bo wspomnienia zawsze pozostawiają w tobie osad goryczy, niechęć do siebie pędzącego wciąż naprzód, rozgadanego, każdego dnia nawiązującego nowe znajomości z równie jak ty „kontaktowymi” ludźmi. NKJP [A. Górska, *Okrążanie ciszy*, 2004]. ~ Innym wariantem schematu ambiwalencji jest wybieranie sobie szczególnych partnerów do swoich związków – takich otóż, którzy nie są zdolni do bliskiej relacji i prędzej czy później zaczynają ranić, odrzucać partnera. Jeśli wiążemy się z kimś takim, to oczywiście naszym uczuciom miłości czy uczuciom troski zawsze towarzyszyć będzie osad goryczy i zawodu – a przecież o to nam właśnie chodzi. NKJP [Z. Miłska-Wrzośńska, *Bezradnik*, 2009].

osadzić / osadzać (w miejscu) kogoś, czas. ‘powstrzymać kogoś; zatrzymać; zmusić do posłuchu; dać nauczkę’: Po pierwszym kroku w stronę ofiary męczyznę z „Wartburga” osadził w miejscu gniewny bas sierżanta. – Stać! Stać, do cholery! Szt. P, 149 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Zamknij się! – brutalnie osadziła ją tamta. – Wezmą ciebie za foksterierkę i koniec z nami. Aud. MS, II 255 [powieść, D, Tp.; N: K II, Warszawa; O: K II, Bretonka, żona Polaka, Warszawa; Ind., Nof., N-O (rodzina); na bazarze: odbiór broni]. ~ Straszny baryton KNAZIA von ZONTIK osadza ich w miejscu: „Ha-ha-ha-aaaa”! NKJP [M. Pankowski, *Ksiądz Helena: wybór utworów dramatycznych*, 1996].

osadzić się czas.

1. ‘osiąść; włączyć się; zdomowić się’: Myślę tutaj o funkcjonującym podskórnym wzorcu pie`ce bien faite. Oczywiście, nikt z piszących o Wyzwoleniu go nie przywoływał, nikt w sposób jawny nie czynił go tu miarą, ale na tyle osadził się on w świadomości krytyków, że jednak o sobie przypominał także wówczas, gdy przedmiotem rozważań był dramat nic nie mający wspólnego z ideałem sztuki dobrze skrojonej. NKJP [M. Głowiński, *Ekspresja i empatia*, 1997].

2. ‘zatrzymać się gwałtownie; zaprzec się’: Koń chrapnął, osadził się na tylnych nogach, naparł ciałem do tyłu i platforma dzwignęła się po kociach łbach [...]. NKJP [T. Borowski, *Pożegnanie z Marią*, 1988].

osamara rzecz. ‘jądra’. SSP, 157.

osa kogoś ugryzła / ukąsiła / użądliła czas. ‘ktoś jest zły, wściekły z jakiegoś powodu; ktoś stał się zaczepny, dokuczliwy’: Ubrany w stary wytarty dres, z miną wściekłą jakby go osa ugryzła. Usiadł koło niej, nawet się nie przywitał. Uśmiech zszedł jej z twarzy. ziza1996.pinger.pl [13.03.2011]. ~ Chyba ugryzła Cię osa w tyłek i masz zły humor. forum.murator-dom.pl [16.07.2007]. ~ Świerzyński zachnął się, jakby go osa ukąsiła, zmierzył pana Tadeusza piorunującym wzrokiem i zgromił: – Milczeć! Rekrut... smyk! Równaj się! Ani pary z gęby! Bierz cię diabli! NKJP [W. Gąsiorowski, *Rok 1809. Powieść z epoki napoleońskiej w opracowaniu dla młodzieży dokonany przez autora*, 2001]. ~ Bednarz drgnął, jakby go nagle osa użądliła. – Coś powiedział? NKJP [I. Surmik, *Smoczy Pakt*, 2003]. ~ Ogólnie to cały dzień miałem cholerne zły humor... Cała rodzina to chyba odczuła... Zachowywałem się jakby użądliła mnie osa... bloog.pl.

oschle przysł. ‘bez empatii (nieprzyjaźnie); rzeczowo; z dystansem; sucho; zimno’: – Dla kogo pracujesz? – Wyłącznie sam dla siebie – rzekł Konrad oschle, z wyniosłą dumą. NKJP [M. Musierowicz, *Dziecko piątku*, 1993]. ~ Byłeś o nim podobnego zdania, bo kiedy zjawił się u nas „po kołędzie”, bardzo oschle go potraktowałeś. NKJP [M. Nurowska, *Listy miłości*, 2008]. ~ Jeśli akceptujecie tę formułę, od jutra zaczynam pisać – krótko, z dyzgustem, oschle i w stylu protokołu z obdukcji zwłok”. NKJP [P. Kwaśniewski, cz. VI / *Gdzie są chłopcy z tamtych lat...* GW 27.01.1995].

oschły przym.

1. ‘rzeczowy, surowy, oziębły, chłodny (i mało przyjazny)’: Był zamknięty w sobie, sztywny i oschły. NKJP [D. Koral, *Wydzieńczenie*, 1997]. ~ Telefon zadzwonił, upudrowała się gorączkowo, przybrała oschły wyraz twarzy – może Marta? – i podeszła do aparatu. NKJP [M. Kun-

cewiczowa, Cudzoziemka, 1995]. ~ Rozbierał się powoli, porzucając garderobę na krzeselkach, jak w ciągu całego życia, od chwili, gdy się wyzwolił spod kurateli oschłego guwenera, który go do dwunastego roku życia musztrował od rana do wieczora, wdrażając do porządku, akuratności i przykładowych manier. NKJP [A. Szczypiorski, *Początek, 1990*]. ~ Z naszego sprostowania mogłoby wynikać, że Maria jest złą ignorantką, zaś Anna oschłą erudytką. NKJP [A. Bojarska, M. Bojarska, *Siostry B., 1996*].

2. 'nieozdobny; prosty; rzeczowy; nacechowany dystansem': Jako sentymentalna licealistka mogłam poczuć się rozczarowana, bo tomik był surowy, zgrzebny, niemal oschły. NKJP [H. Zaworska, *W 70-lecie Urodzin, Andrzej Braun, Pisarz tylko dla dorosłych, GW 13.12.1993*]. ~ List od Zosi oschły i zdawkowy. NKJP [M. Cegielski, *Masala, 2002*]. ~ Zaglądam, i co moje piękne oczy widzą? Jest! Jest notka o mnie! Oschła, niedokładna i kłamliwa, ale jest. NKJP [A. Bojarska, M. Bojarska, *Siostry B., 1996*].

oscylacja rzecz. 'wahanie się przy dokonywaniu wyboru między dwiema wartościami, przychyłanie się na przemian ku każdej z nich'. PSWP 27, 10. ~ W podejściu do pacjenta młodego nie należy zapominać, że młodość jest okresem życia najbardziej burzliwym – bunt, przekora, oscylacja nastrojów i postaw uczuciowych są wtedy niemalże zjawiskiem normalnym i lekarz nie może być nimi zaskoczony, musi zawsze zachować postawę tolerancyjną. NKJP [A. Kępiński, *Melancholia, 1996*]. ~ Nikt chyba nie był bardziej powołany, by taką książkę napisać, niejedno Miłosza z Brzozowskim łączy; te same pasje społeczne, ta sama pasja problemów intelektualnych i świadomość ich absolutnej powagi, ta sama rzetelność i wrażliwość na moralny aspekt zagadnień, podobne oscylacje i rozdarcia, których autor ani nie zamazuje, ani ukrywa, ale przeciwnie, próbuje się doszukać ich sensu. NKJP [J. Czapski, *Patrzq, 1996*].

oscylować czas. 'wahać się przy dokonywaniu wyboru, przychyłać się na przemian ku różnym wartościom'. PSWP 27, 12. ~ Uran – często oscylujesz pomiędzy tradycją a współczesnymi trendami. NKJP [K. Konaszewska-Ry-

markiewicz, Interpretacja horoskopu – podstawy, 1998]. ~ Wszystko, co jest najbardziej ludzkiej wyobraźni potrzebne, co niemal, według Blake'a, stanowi jej istotę, tj. rebelia przeciwko Naturze w imię wielkiej nadziei, jest zarazem wystawione na największe niebezpieczeństwo, bo zawsze oscyluje na granicy śmieszności, manii samozniszczenia i choroby umysłowej. NKJP [Cz. Miłosz, *Ziemia Ulro 1994*]. ~ Na ogół układało się to w chrześcijaństwie inaczej niż w judaizmie, który tolerował Kabałę, choć ta stale oscylowała na pograniczu wyraźnej nieortodoksji; co prawda wprowadzano ograniczenia, np. należało mieć skończonych 40 lat, żeby Kabałę studiować. NKJP [Cz. Miłosz, *Ziemia Ulro, 1994*].

oscylowanie rzecz. 'wahanie się przy dokonywaniu wyboru, przychyłanie się na przemian ku różnym wartościom'. PSWP 27, 12. ~ Amorficzność tego modelu, którego oscylowanie pomiędzy esejem a poetycznością większość krytyki dostrzega, posiada dla Burka i genealogię formalną, i ideową zasadność. NKJP [Z. Bieńkowski, *Przyszłość... przeszłości, 1996*]. ~ Na wszystkich etapach swej pracy był Matisse urzeczony wizją zazębioną zawsze o naturę, nigdy o czysto celebralną abstrakcję, szedł ku swojej syntezie i jego oscylowanie między przepychem form i kształtów (Odaliski) a najsurowszą ascezą to była jego droga do syntezy. NKJP [J. Czapski, *Patrzq, 1996*].

oscypek rzecz. 'serek owczy': Kiedy sprawa wyszła na jaw, były burmistrz oświadczył, że chciał uchronić nazwę oscypek (a także bundz) dla wszystkich górali z Podhala, tylko zapomniał im o niespodziance powiedzieć. *Polityka* 51/52 2002, 152 [komentarz, *Mn., Tr.*]. ~ Od kiedy nasz rynek otwarto dla serów świata, stało się nagle zupełnie jasne, że rodzime sery nie nadają się do jedzenia. Z wyjątkiem może góralskiego oscypka. NKJP [P. Bikont, *GW 29.05.1998*]. ~ Baca wywoził oscypki i bundz do mleczarni w Żywcu i Jabłoncu oraz na jarmark do Zakopanego i Nowego Targu. NKJP [J. Flach, *Owce, strachy i podkowy, TPOD 39/1999*].

oscypek gruziński rzecz. 'żartobliwie o niektórych politykach PiS': @Wildtom Jeżeli cho-

dzi o ten aneks do raportu z oceny psychiatrycznej Che Maciawery to powiem nawiązując do twojego komentarza, iż zapewne w grę wchodzi wszystkie trzy warianty a może i więcej – przecież my nie wiemy co jest wynoszone i składowane w prywatnej hakuwni naszych oscypków gruzińskich. Może jest to materiał do zemsty po 20 latach jak to się stało w przypadku Lecha Wałęsy – przecież jadowita mściwość oscypków nie zna granic (pochodzenie terminu „oscypek gruziński” jest parafrazą i zdrobnieniem od Scypiona Afrykańskiego!) / @Oleczek Cieszę się z twojego komentarza. Pozdrawiam i życzę dużo zdrowia i inwencji – w końcu obaj bardzo „lubimy” oscypki gruzińskie czy też może żoliborskie. To nowy rodzaj sera wyciskany z kartofli! www.spieprzajdzia-du.com [forum, 14.08.2008].

oscypkowy przym. ‘związany z robieniem, sprzedażą oscypków’: Bob Gasienica jest postacią fikcyjną i nic dotychczas nie wskazuje na rozwój biznesu „oscypkowego” w Australii. NKJP [Redakcja, *Wolne żarty*, TPOD 15/1999]. ~ Wytwórcy z Ukrainy i Białorusi oferują nam cukierki pod nazwą Krovki. Zbieżność nazw nie jest przypadkowa. Czy czeka nas wojna krówkowa, podobna do oscypkowej, jaką toczyliśmy ze Słowakami? NKJP [A. Grzeszak, *Wypasiona krówka*, *Polityka* 28.04.2007]. ~ Na przeciwko przy krawężniku stoi mafia oscypkowa. Kilka starych góralek sprzedaje swoje owcze serki. NKJP [M. Soból, *Mojry*, 2005].

osesek rzecz.

1. ‘pogardliwie, lekceważąco o młodym mężczyźnie’: Bandurko był od nas młodszy o całe pokolenie. Był oseskiem. Pełnym dobrej woli i nieśmiałym jak dziewica w noc poślubną. NKJP [A. Stasiuk, *Biały kruk*, 1996]. ~ [...] a potrafię ją zawyć tak, że odechce ci się sukinsynu i osesku zwracać się do mnie z takimi obraźliwymi dla mnie propozycjami. *Kultura* 31.07.1985, 16 [felieton, Mn., Tr.; N: M (Hamilton)].

2. ‘student pierwszego roku’. SGS, 128.

o shit! [wym.: o szit!] / **o, shit!** / **o szit / oszit!** / **szit** wykrz. ‘przekleństwo’: o shit! znowu mi gonga postawiła z niemca! www.miejski.pl. ~ Co? Jak? Zaraz! O, shit! Jakiś złamas mnie przelicytował... Rzuca laptopa na kanapę. Pa-

trzy zirytowany na IWONĘ. NKJP [R. Figura, *Teraz albo nigdy! Odcinek 7 (33) seria 3*, 2009]. ~ o shit! gościu trza być naprawdę kozakiem żeby nie umiec sciagać. szacun koło. w412.wrzu-ta.pl. ~ O szit przez was nawróciłem się co wyście ze mną zrobili – forum.o2.pl. ~ szit ..Dzisiaj wywiadówka . !!. forum.o2.pl [31.01.2012]. ~ o szit! prezesowi zatrzymano paszport – to się dopiero zacznie. www.bankier.pl [Forum Giełda Petrolinvest, 24.06.2010]. * Anglicyzm.

osiadanie na mieliźnie rzecz. ‘doświadczanie zastoju, spowolnienia, zatrzymania’: Osiadanie na mieliźnie i niezborne próby wypłynięcia znów na szerokie wody mężczyzn wiejskich i małomiejskich obserwuje z kolei Barbara Swica, psycholog z polickiego Urzędu Pracy. To, co obserwuje można pewnie nazwać syzyfową walką z własnym lenistwem i zablokowaniem. NKJP [E. Winnicka, *Panny biegną, kawalerowie poszli na piwo*, *Polityka* 09.08.2003].

osiąg rzecz. ‘osiągnięcie; wynik; efektywność’: Wychowane na grach komputerowych, potrafią złamać skomplikowane kody i zabezpieczenia, a szybkość, z jaką posługują się klawiaturą i myszą, wielokrotnie przekracza „osiągi” dorosłych. NKJP [T. Raczek, *Pies na telewizję*, 1999]. ~ Tutaj za przerobiony samochód płaci się jak za nowe ferrari: mercedes klasy M od Brabusa jest piękny, dostojny, dyskretny, ma świetne osiągi i kosztuje drobne... pół miliona marek. NKJP [R. Belke, *Pierestrojka*, CKM 03.03. 2001]. ~ Tak wyśrubowane osiągi nie byłyby możliwe bez nowoczesnych technologii, przede wszystkim bez wyrafinowanego sposobu podawania paliwa do cylindrów silnika. NKJP [M. Bójko, *Jazda z prądem*, „Ozon” 8/2005].

osiąść / osiadać na laurach czas. ‘zadowolony się osiągniętym sukcesem i nie starać się osiągnąć więcej’: Jeśli ktoś się wycofa, to znaczy, że nie chce podjąć ryzyka. A jeśli nie chce podjąć ryzyka, to znaczy, że po prostu osiadł na laurach. I niczego dobrego nie można się już po nim spodziewać. NKJP [H. Bochniarz, J. Santorski, *Bądź sobą i wygraj: 10 podpowiedzi dla aktywnej kobiety*, 2003]. ~ Nie można Finom zarzucić, że osiedli na laurach, zarzucili

badania i rozwój. *Polityka* 3/2012, 19 [artykuł, *Mn., Tr.; N: M (A. Grzeszak)*]. ~ Po ambitnym starcie i osiągnięciu zawodowego sukcesu osiadali na laurach, ulegali komercjalizacji, malując na zamówienie coraz więcej i coraz gorzej. NKJP [P. Sarzyński, *Przewodnik po rynku malarstwa*, 1999]. ~ Każdy aktor marzy o roli Hamleta, każda aktorka dąży do zagrania Lady Macbeth. Dopiero osiągnięcie tego celu pozwala osiąść na laurach. NKJP [J. Brzechwa, *Miejsce dla kpiarza: satyry i humoreski*].

osiąść / osiadać na mieliznie czas. 'doświadczać stagnacji, spowolnienia; zatrzymać się': Ocknąłem się z takim uczuciem, jakbym osiadł nagle na mieliznie. NKJP [J.J. Szczepański, *Polska jesień*, 1995]. ~ Bez moralnego autorytetu i społecznego wpływu Cerkiew nie może pomóc narodowi, który osiadł na mieliznie wszystkich możliwych ideologii. NKJP [A. Uzelac, *Cerkiew i wojna*, *GW* 24.02.1996]. ~ Jak to się dzieje, że, na szczęście, tylko część sfrustrowanych nastolatków osiada na mieliznie, po czym zostaje na przykład kryminalistami, a chyba dużej części udaje się wyjść poza granice własnej agresji i niezadowolenia? NKJP [J. Santorski, *Jak żyć żeby nie zwarować*, 2003]. ~ Może dlatego jej życie prywatne i zawodowe zaczęło osiadać na mieliznie. Nur. K, 175 [powieść, *D, Tr.*].

osiedle rzecz. 'ludzie mieszkający w zespole budynków': Całe osiedle świętowało z „piątką”. „Piątka” obchodziła 50-lecie oddania do użytku budynku szkoły. Uroczystości rozpoczęły się mszą świętą w kościele p. w. Świętej Faustyny Kowalskiej, zakończyły wspólną zabawą podczas festynu. *ostroda.wm.pl* [17.10.2011]. ~ Teraz całe osiedle może gadać za darmo. NKJP [KMK, *Fajny pomysł mieszkańców Poznania*, *SE* 2006]. ~ Z agencją walczyło całe osiedle. Ludzie pisali skargi, wzywali policję, interweniowali w urzędzie miejskim. NKJP [A. Giedroyc, *Koniec swawoli*, „*Gazeta Wrocławska*” 06.12.2002].

osiedliny rzecz., bez lp.

1. 'zamieszkanie w nowym domu, mieszkaniu'. USJP, II 1308. ~ Niegdyśiejszy sąsiad Strumilów, zaprzyjaźniony z nami Bohdan Czeszko, zawsze gdy wspominał swoje osiedliny

obok leśniczówki Kierzek, twierdził, że o pierś wyprzedził go Krenz; o Strumille nawet nie wspomina, bo Andrzej był tu zawsze.. NKJP [K. Gałczyńska, *Nie wróć tu nigdy czyli Pożegnanie z Mazurami*, 1998].

2. 'przyjęcie wydawane z okazji osiedlenia się w nowym domu, mieszkaniu'. SPP, 138. ~ Prawdopodobnie w miesiącu sierpniu odbędzie się uroczyste otwarcie Chaty podczas imprezy zatytułowanej „Osiedliny nowego gospodarza w zagrodzie wiejskiej”. *www.brzustow.pl*. ~ Ozdobią one idealnie Twój dom lub będą doskonałym prezentem na różne okazje: ślubu, jubileusze, imieniny, osiedliny itp. szukownydom.pl [oferta].

osiedłówka rzecz. 'osiedlowa sieć kablowa': Osiedłówka czy neostrada? Router z dużym zasięgiem? Tel i modem w jednym gnieździe? Witam witam. Jestem w kropce, mam do wyboru: Osiedlową sieć w cenie 69zł za 1mb bądź Neostradę, brałbym 2 mb ale nie wiem ile kosztują przy umowie 24msc. *forum.pcfornat.pl* [Stoku91 12.2009]. ~ od niedawna mam kablówkę, i odkąd poprzednia oferta mi się skończyła nie byłem online na konsoli. Osiedłówka jest podłączona do komputera, a że cały czas ktoś z niego skorzysta nie da rady podpiąć do konsoli. Jak rozwiązać ten problem? *xboxforum.pl* [25.03.2011]. ~ Próbuje się połączyć z netem bezprzewodowym (osiedłówka) normalnie ją znajduje jest sygnał i NIE MA hasła na nią. *psp-team.pl/forum* [16.02.2011].

osielstwo rzecz. 'głupstwo; głupota; głupi tekst': Dotychczas byłem osłem, bo cierpiałem przez inne, teraz jestem osłem, bo inna cierpi przeze mnie. Nie ma tu nic, tylko cierpienie i osielstwo, chyba że bezbrzeżna nuda. NKJP [S. Dygat, *Jezioro Bodeńskie*, 1995]. ~ U.E. Jorge wolał nie ryzykować, gdyż chybiona błyskotliwość sieje większe spustoszenie w rozmowie niż skończone osielstwo. *txt-atrrium.pl*. ~ Na tak obecnie głośnie osielstwo wpływu nie mam żadnego. A 'szanowny autor' ani wtedy nie był, ani teraz nie jest młokosem, niestety. *www.eioba.pl* [Zbysław Śmigieński, *Sarmata*, 31.03.2009]. ~ Musiał to jakiś poeta wydumać – parsknęła Milva. – Siada taki i wypisuje osielstwa, pióro w nocniku maczając, a głupie ludzie wierzą. NKJP [A. Sapkowski, *Chrzest ognia*, 2001].

osiemdziesiątka rzecz.

1. 'osiemdziesiąty rok życia': Więc gdzie jest ten Bratny, całkiem przecież jeszcze młody – ledwie osiemdziesiątka mu stuknęła, a życie – jak zapewniają mnie przyjaciele – zaczyna się po osiemdziesiątce? NKJP [R. Matuszewski, *Alfabet: wybór z pamięci 90-latką*, 2004]. ~ Niby materialistyczną pomoc lekarską ma Bliniak zapewnioną, ale chłop jest już starszy, osiemdziesiątka na karku, dobrze by było i po waszej linii go tam u góry zaprotegować. Of. Z, 7 [*monolog satyryczny, Tr.; dialog z wikarym*]. ~ [...] i tak dziadek żył długo, osiemdziesiątki dobił. Now. SG, 83 [*opowiadanie, Mn., Tr.*]. ~ W mojej starości pociesza mnie jednak czasem to i owo. Na przykład, że Słonimski pisze ostatnio coraz lepsze felietony, a on już chyba podchodzi pod osiemdziesiątkę! Kisiel. D, 747 [*dziennik, 1973, Mn., Tr.*].

2. 'obchody osiemdziesiątych urodzin': Osiemdziesiątka Hanuszkiewicza. Adam Hanuszkiewicz, najmłodszy z polskich reżyserów teatralnych, obchodził 80 urodziny. NKJP [Z. Pietrasik, *Osiemdziesiątka Hanuszkiewicza, Polityka* 26.06.2004].

3. 'grupa osiemdziesięciu osób; zbiór złożony z osiemdziesięciu elementów': Z obecnej osiemdziesiątki ludzie aktywni, pracownicy i znający zagadnienia samorządu to może 40 procent – wyznaje szczerze Grzegorz Matuszak, były przewodniczący Rady, a obecnie senator. NKJP [(kow), *Połowa z nich się nie nadaje – uważa b. przewodniczący. Rady Radni SLD na spo-wiedzi, EI* 24.04.2002]. ~ Gdy człowiek ten, prowadząc ewidencję własnych działań, wypełnia następną rubrykę: „Liczba zakwalifikowanych potencjalnych klientów”, okazuje się, że tutaj, z całej osiemdziesiątki ludzi, człowiek ten co tydzień wybiera po piętnaście osób. NKJP [P. Nassalski, *Samo gęste, „Gazeta Ubezpieczeniowa”* 18.04.2001].

4. 'budynek, mieszkanie, pokój itp. oznaczone numerem 80'. PSWP 27, 22. ~ BUDYNEK-PAWILON przy BUDYNKU głównym „Osiemdziesiątki”. um.walbrzych.pl [Komunikat – *Walbrzych moje miasto*, 11.06.2010].

5. 'pojazd komunikacji miejskiej oznaczony numerem 80 (osiemdziesiąt)'. PSWP 27, 22. ~ Zmienia się trasy autobusów linii 80 i nocnego 803. Osiemdziesiątka nie pojedzie przez pętlę na os. Arkońskim [...].www.gs24.pl [artykuł:

Zmiany na ulicach Szczecina, 2012]. ~ Autobusy linii nocnych będą kursowały bez zmian. „Osiemdziesiątka” jedzie więc od zakładów piekarniczych przez Zawadzkiego, Arkońską [...]. www.radioszczecin.pl [informacja, 17.04.2012].

6. 'szkoła, przedszkole (lub inna instytucja) oznaczona numerem 80'. PSWP 27, 22. ~ Najlepsze tenisistki z „Osiemdziesiątki” – wiadomości Sochaczew. – Uczennice „Osiemdziesiątki” nie grają w zawodowej lidze [...]. www.e-sochaczew.pl [20.06.2012]. ~ Joanna Morasz jest absolwentką sochaczewskiej „osiemdziesiątki”. www.e-sochaczew.pl [2012].

7. 'coś o rozmiarze, dystansie, zawartości osiemdziesięciu jednostek': Tak, tak...lekki len na lato, a na zime osiemdziesiątka ... nawet niczego. NKJP [M. Pankowski, *Teatrowanie nad świętym barszczem*, 1995]. ~ Obecnie belka ta składa się z kątownika osiemdziesiątki pod którym przykręcona jest listwa 60 x 12 mm i sfrezowana pod kątem 45 stopni. www.forumbudowlane.pl [21.06.2012]. ~ Dwa lata temu na K-35 Klimkowi Murańce szło dobrze, wygrywał ligę szkolną, więc trener Jarząbek wziął go na K-60, a potem na osiemdziesiątkę. W pierwszym skoku na osiemdziesiątce Klimek wyładował aż na 93 m. NKJP [S. Mizerski, *Klimek nadleciał, Polityka* 25.09.2004]. ~ Później sprawilem sobie już akwarium w pełni profesjonalne. Osiemdziesiątkę. Poniżej sześćdziesiątki nikt szanujący się nie miał, najlepiej byłoby hodować rybki w takim ponad stulitrowym, ale na takie nie było nikogo stać, a w dodatku gdzie coś takiego postawić? NKJP [K. Varga, *Chłopaki nie płaczą*, 1996].

8. 'prędkość osiemdziesięciu kilometrów / mil na godzinę': Osiemdziesiątka w milach daje na kilometry...” – daremnie głowił się u kierownicy Jagiello mając nad głową, w lusterku, uduchowioną twarz przełożonego w biskupich fioletach. NKJP [R. Bratny, *Kolumbowie – rocznik 20, 1977*]. ~ „Chyba różnie osiemdziesiątką, rozbijemy się” – pomyślał Jerzy, przez chwilę trzymając Alinę na wirażu w ramionach. NKJP [R. Bratny, *Kolumbowie – rocznik 20, 1977*]. ~ Nie mógłbyś pospieszyć? – Jest ślisko, panie oberst, jadę osiemdziesiątką – powiedział szofer, ale posłusznie dodał gazu. NKJP [Andrzej Zbych (A. Szypulski, Z. Saffjan), *Stawka większa niż życie*, 2000].

9. 'związek zawodowy „Solidarność 80”': Związki zawodowe, a zwłaszcza „Solidarność 80”

wielokrotnie występowały do prokuratury, NIK i rządu o unieważnienie umowy prywatyzacyjnej. – Ostatni wniosek w tej sprawie uchwaliliśmy we wtorek. Dziś lub jutro zostanie wysłany – mówi Mieczysław Kucharski, lider „osiemdziesiątki”. NKJP [(JP), *Pętla na szyi Szarawarskiego*, GK 25.01.2007]. ~ Powiedział wtedy sobie, że nie ma już nic do stracenia. Założył w kopalni „Osiemdziesiątkę”, żeby naprawiać świat. „Solidarność” chciała go za to wylać z roboty. NKJP [P. Smoleński, *Gorący węgiel*, GW 21.07.1992].

10. ‘typ, model maszyny, samochodu, aparatu itp.’: Temat ten będzie o kolejnym modelu na tej stronie – Ursus C-385 czyli popularnej „osiemdziesiątki”. Model ten zrobiłem własnoręcznie. www.retrotraktor.pl/forum [05.08.2008]. ~ Nikon osiemdziesiątka !!! forum.nikoniarze.pl [06.03.2005]. ~ Podobnie jak w przypadku „osiemdziesiątki” nadwozie w całości wykonane zostało z ocynkowanych blach. www.chcekupicauto.pl [opinia, Audi A4 dane techniczne].

11. ‘droga numer osiemdziesiąt’: Autobus i trzy samochody zderzyły się w Toporzysku. ... Cztery osoby trafiły do szpitala. Krajowa „osiemdziesiątka” została zablokowana. www.tvp.pl [Bydgoszcz, *Aktualności* 14.10.2011]. ~ Tunel Wisłotrady: tablice zablokowały „osiemdziesiątkę” ... naruszeniem prawa jest zabronione pod groźbą kary i może być ścigane prawnie. www.zw.com.pl [24.08.2011]. ~ Podtopione lub zalane domy i budynki gospodarcze. Nieprzejezdne drogi ... Woda szła fosą cały przepustem osiemdziesiątką. brzozow24.pl [Powiedź – Brzozów, 25.06.2009].

12. ‘liczba [cyfra] 80’. USJP, II 1308. ~ Jest cyfrą urodzaju oraz osób, które sukcesem zakończyły swoją wędrówkę. [...] Osiemdziesiątka symbolizuje przysparzanie majątku i powiększanie rodziny. www.biorytmy.listonosz.net [Więcej o liczbach | Biorytmy]. ~ tak jak napisałem w komentarzach, ranking jest setką tylko dlatego, że setka wydawała mi się bardziej nośną cyfrą niż osiemdziesiątka [...]. blog-goes-pop.blogspot.com [29.01.2012].

osiemdziesiąty licz. ‘o dacie: tysiąc dziewięćset osiemdziesiąty’: – No, nie udawaj prawniczka. A ten facet w Radomiu w osiemdziesiątym siódmym, wspomniany ksiądz w osiemdziesiątym ósmym? Buk. B, 15 [powieść, D, Tp.;

N: M; O: M, *współwłaściciel myjni samochodowej*, Warszawa; U: M; Ind., Nof., N>O; w *mieszkanu*]. ~ [...] gdy wiosną osiemdziesiątego drugiego spotkałem na spacerunku w Białolece kilku grupowych, którzy przewinęli się przez nasz dom, natychmiast wystąpiłem gryps pani bibliotekarce, gratulując jej zawodowego sukcesu. Kel. B, 228 [wywiad; N: M IV, w., dr socjologii, autor tekstów, pochodzi z okolic Warszawy, mieszka na wsi; O: M III, dziennikarz].

osiemdziesięciolatek rzecz. ‘mężczyzna między osiemdziesiątym a dziewięćdziesiątym rokiem życia’: w *Imn.*: osoby osiemdziesięcioletnie’: Gdy rozmawiamy, czy warto czy też nie warto zaglądać do teczek do kolejki dochodzi rumiany, zażywny, podpierający się łaską, na oko osiemdziesięciolatek. NKJP [K.C., *Teczko-we szaleństwo*, „Więści Podwarszawskie” 13.02.2005]. ~ Dzisiejsi osiemdziesięciolatekowie. Wiek XX przejechał się po ich życiu jak walec. NKJP [J. Podgórska, *Cztery życia, cztery Polski*, *Polityka* 23.12.2006]. ~ Albo Józef Hen, który, jako jeden z nielicznych z pokolenia osiemdziesięciolatek, nadal pisze i walczy wytrwale o miejsce na księgarskim rynku, ale nie wchodząc młodym w paradę... NKJP [Z. Piętrasik, *Bój z wujami*, *Polityka* 10.02.2007].

osiemdziesięciolatka rzecz. ‘kobieta między osiemdziesiątym a dziewięćdziesiątym rokiem życia’: Zarządziła od razu, że codziennie najpierw będzie różaniec, potem seria ćwiczeń, wreszcie odpoczynek, a o 15-ej koronka. Nie wiadomo, co lepiej zadziało, ale osiemdziesięciolatka po miesiącu wstała, a po dwóch zaczęła się poruszać po domu. kurier-plus.com. ~ Taka osiemdziesięciolatka w srebrnej sukni bez pleców podchodzi do ciebie w przerwie i mówi: „A może zatańczymy Continental, dear”, a ty dałbyś słowo, że babcia ma już na tych gołych plecach plamy opadowe... NKJP [P. Siemion, *Niskie Łąki*, 2000]. ~ Miastko. Osiemdziesięciatkę okradły fałszywe ankietki. www.dziennikbaltycki.pl.

osiemnacha rzecz. ‘emocjonalnie: uroczystość, przyjęcie związane z osiemnastymi urodzinami’: osiemnacha Dumba ;D / pasowanie solenizanta ;DD pierwsza osiemnacha w tym roku ;) www.photoblog.pl [forum dyskusyjne,

komentarz do zdjęcia, patryk 16.01.2011]. ~ osiemnacha Darii! www.photoblog.pl [opis zdjęcia, 22.02.2012].

osiemnasta rzecz. ‘godzina osiemnasta’: Zaraz na kontrolę, cały dzień użerania, potem szesnasta trzydzieści jeden pociąg do Gołdapi, tam jutro to samo i osiemnasta dwanaście do Elku, stamtąd do Wydmin, do Pisz, do Sępola i jeszcze, cholera, do Węgorzewa [...]. NKJP [W. Kowalewski, *Bóg zapłać!* 2000]. ~ Wyspy leżą jednak tak daleko od niego, że przed osiemną jest już ciemna noc. NKJP [M. Cegielski, *Masala*, 2002].

osiemnastak rzecz.

1. ‘wiek osiemnastu lat’: ja jeszcze nie miałem osiemnastka ale namow rodziców zeby wybyli z domu nwm np do cioci wez jakos prze mebluj zeby bylo wiecej miejsca itp glosna muza vodka i lecimy nie spimy tyle powiem. zapytaj.onet.pl.

2. ‘jelen o porożu z dziewięcioma odnogami na każdej tyce; poroże tego jelenia’: Przez te wszystkie lata widziałem w naszym łowisku dziesiątki medalowych byków, niestety tego roku widywali je tylko koledzy. Wytropili mi łownego, opisali go (kapitałny osiemnastak), powiedzieli gdzie odbywa gody. [...] Co to był za byk! Nieregularny czternastak (z widlicą na jednej tyce, co czyniło go wówczas selektem) z grubymi i długimi, wybielonymi na końcach tykami! Szedł rycząc co chwilę, mój osiemnastak odpowiadał z rzadka ale bojowo.kola.łowicki.pl [blog; N: Andrzej Otrębski]. ~ Porozę OSIEMNASTAK NIESYMET. kielichowaty, mocny Cena: 699,00 zł. allegro.pl [oferta handlowa].

osiemnastka rzecz.

1. ‘wiek osiemnastu lat’. SPP, 301. ~ Klub Giovanni przy Uniwersytecie Warszawskim wywiesił kartkę zakazującą w ogóle wstępu przed osiemną. NKJP [W. Staszewski, *Co wolno dorosłemu, to nie tobie nastolatku*, GW 22.01.1997]. ~ no właśnie ja jestem zszokowany pierwszy raz słyszę takie świadectwo jaka deklaracja i i moje dziecko też dopóki ja będę decydował o o o o nim to czyli do do jego pełnoletności będzie chodziło do kościoła w w dniu jak skończy osiemną może robić co chce nie w sensie nie musi tam chodzić. NKJP

[PELCRA, *Bardzo męska rozmowa*]. ~ Gdy skończyłam wreszcie tę osiemną, postanowiłam wyjść za mąż. NKJP [A. Kwietniewski, *Blondynka z miasta Łodzi*, 2008].

2. osiemnaste urodziny, obchodzone uroczystie; przyjęcie z okazji osiemnastych urodzin: Osiemnastka czyli pasowanie na używającego. Polityka 14/2012, 115 [tytuł artykułu, Mn., Tr.; N: K (M. Mazuś)]. ~ Trzeba napisać maturę. Ale wcześniej trzeba też wyprawić niezapomnianą osiemną oraz wziąć udział w studniówce. „Jak powinna wyglądać udana 18-stka?” – pytają na forum internetowym. Anonim 1: Jedzonko, picie, alkohol, muza, spoko ludzie, może jakieś zabawy”. Anonim 2: „Wynajęłam domek na polu namiotowym za 80 zł, zmieści się tam ok. 20 osób, będzie muzyka, fajka wodna i dużo alkoholu, ogólnie melanz pierwsza klasa”. Anonim 3: Ja swoją osiemną urządzam na wąskotorówce – wynajmuję skład pociągu, jedziemy i się bawimy”. Polityka 14/2012, 115 [tytuł artykułu, Mn., Tr.; N: K (M. Mazuś)]. ~ Co mam zrobić ze swoją osiemną? W marcu mam urodziny i chciałam zrobić jakąś imprezę, ale nie wiem co, jak i gdzie... [...] A nawet jeśli bym zrobiła osiemną dla znajomych i rodziny, to nie wiem gdzie mam to zrobić. zapytaj.onet.pl [forum dyskusyjne, 01.10.2011].

3. ‘osiemnasty rok działalności, uroczystość z tej okazji’: W grudniu ubiegłego roku Pidżamie stuknęła osiemnastka, a kolejna „urodzinowa” trasa koncertowa (gośćmi byli tym razem m.in. Lech Janerka i Artur Rojek z Myslovitz) spowodowała wypełnienie już nie tylko klubów, ale wręcz hal w rodzinnym Poznaniu, Łodzi, Wrocławiu i Warszawie. Polityka 7/2006, 68 [reportaż, Mn., Tr. (P. Dunin-Wąsowicz); o zespole muzycznym]. ~ Niewielu pamięta, że „katolicki głos w Twoim domu” po raz pierwszy wysłano w eter z bydgoskiego nadajnika. Dlatego i u nas odbyła się „osiemnastka” Radia Maryja. NKJP [(RAV), *Bydgoszcz: Uroczystości na cześć Radia Maryja w bydgoskiej bazylice*, GPOM 07.12.2009].

4. ‘grupa osiemnastu osób’: Wczoraj zarząd zdecydował o ewakuacji 18 osób do Polski. – Nasz kontrakt został przerwany. Nie sądzę, aby ktokolwiek chciał kontynuować pracę w takich warunkach – stwierdził prezes Geofizyki Leopold Sułkowski. Wiadomo, że cała osiemnastka od niedzieli przebywała w pilnie strze-

zonej bazie. info.wyborcza.pl. ~ Dziesięcioro zlikwidowało prowadzone przez siebie firmy, pozostała osiemnastka zdecydowała się na zawieszenie działalności. NKJP [*jac, Prezydenci grożą zwolnieniami, TS 03.04.2003*]. ~ Przed meczem Jagiellonia-ŁKS. Znamy osiemnastkę łodzian. expressilustrowany.pl [autor: (bbb), 05.05.2012].

5. 'pojazd komunikacji miejskiej oznaczony numerem osiemnaście': Osiemnastka jeździ objazdem. torun.gazeta.pl. ~ Zdołał jeszcze kątem oka zarejestrować, że na przystanek tramwajowy wjechała osiemnastka, gdy z samochodu wyskoczyła nieznajoma młoda kobieta i z impetem rzuciła mu się na szyję. NKJP [*M. Tomaszewska, Trójkąt bermudzki, 2002*]. ~ W miejscu, gdzie kiedyś stała „osiemnastka” jest teraz tylko przystanek dla autobusu nr 7. NKJP [(JK), *Osiemnastka zmieniła trasę, „Słowo Polskie Gazeta Wrocławska”, 08.11.2006*].

6. 'dziewczyna osiemnastoletnia': Panie Doktorze Mario... zazdrościmy jak przychodzi osiemnastki z pięknie ogolonymi cipkami, ale z drugiej strony współczujemy, jak przychodzi jakieś pekniete jeze i stare śledzie no i powodzenia w pisaniu doktoratu Panu Doktorowi pozdro ziom. www.racingforum.pl [forum dyskusyjne, Taffarel 13.01.2010]. ~ Veegas – cztery osiemnastki [...]. Cztery osiemnastki tylko w moim samochodzie – tekst piosenki, teledysk. teksty.org [21.03.2012].

7. 'oznaczenie budynku, pokoju, pomieszczenia itp.': Chciałem panu dać pokój na trzecim, ale to zapluskwiona nora, z przeproszeniem. Bierz pan osiemnastkę na pierwszym, należy się panu za te kanały. Mam, wie pan, zawsze tak z jeden, dwa pokoje zarezerwowane dla lepszych, przedwojennych gości. Trzeba żyć, nie? NKJP [*J. Andrzejewski, Popiół i diament, 1995*]. ~ „Dajcie cynk na osiemnastkę” – to sformułowanie wynotowane z przedwojennej powieści więziennej Mariana Czuchnowskiego ukazuje jeszcze inny kontekst tego samego wyrazu. NKJP [*S. Milewski, Szemrane towarzystwo niegdyjszej Warszawy, 2009*]. ~ Gdy nocą będą nam przeszkadzać głośne dźwięki dochodzące np. spod „osiemnastki”, można zgłosić to policji, a nazajutrz – zarządcy budynku. NKJP [*M. Malinowski, Jak dobrze mieć sąsiada, EI 04.02.2004*].

8. 'oznaczenie (część nazwy) szkoły, przedszkola, jednostki organizacyjnej': Wyróżnieniem pochwalić się może trzecia uczennica częstochowskiej „osiemnastki” Joanna Wójcik. NKJP [*Sport fair play, Tygodnik Regionalny „Gazeta Częstochowska” 26.06.2008*]. ~ To bardzo dobra wiadomość – radują się nauczyciele i dzieci zarówno z osiemnastki, jak i z dwudziestki. NKJP [*S. Augustyn, Uratowane szkoły, „Słowo Polskie Gazeta Wrocławska” 20.05.2004*]. ~ Myśleliśmy o zorganizowaniu takiego miejsca – dodaje przewodniczący dzielnicy Jerzy Woźniakiewicz. – Nie znaleźliśmy jednak odpowiedniego płotu, parkanu czy ściany. Mniej entuzjastyczny jest Józef Krężolek, przewodniczący „osiemnastki”. NKJP [(mst), *Ściana płaczu? GK 27.02.2004*].

9. 'śmietana o zawartości 18 procent tłuszczu': co to znaczy chuda śmietana? to ile ona ma mieć. osiemnastka? dwunastka? osiemnastka to już na pewno nie jest chuda. NKJP [*PELCRA, Pogadanki rodzinne*].

10. 'znak (zapis) graficzny liczby osiemnaście: 18'. PSWP 27, 24. ~ Jak się pisze osiemnastka liczbą? 18-stka 18-nastka 18? Mam na myśl, że idę na osiemnastkę? Odpowiedz! zapytaj.onet.pl [30.01.2010]. ~ Nie bez powodu na pudełku widnieje czerwona „osiemnastka” (cyfra, drody czytelnicy... cyfra ;-)). batalion.eu [27.11.2010].

11. 'rozmiar obuwia, bielizny, odzieży itp. w odpowiedniej skali'. PSWP 27, 24. ~ Balon foliowy niebieski osiemnastka „18” – 28 cali. Rozmiar. Uniwersalny. congee.pl [oferta].

12. 'oznaczenie wielkości, mierzonej w milimetrach, różnych wyrobów ze względu na grubość, długość itp.'. PSWP 27, 24. ~ Opaska osiemnastka różowa – 1 szt. Rozmiar. uniwersalny. Wysyłka w 1 dni. Koszt od 13.00zł. congee.pl [oferta]. *Techniczne.

osiemnastkowy przym. 'związany z obchodzeniem osiemnastych urodzin': To całe osiemnastkowe świętowanie „progu dorosłości” wydawało mi się mocno naciągane, skoro trzy lata później nadal czułam się jak nastolatka. NKJP [*A. Marpiuk, Kamienie milowe twojego życia, 1999*].

osiemnastodziurowy przym. 'o polu golfowym: mający 18 dołków'. NS2, I 381.

osiemnastolatek rzecz.

1. 'chłopiec osiemnastoletni; w *Imn.*: osoba osiemnastoletnia': Drugi mój koleś, osiemnastolatek, cały swój zarobek posyła na dzieciaka, którego bardzo kocha, nie mniej jak matkę. A inteligentna bestia, rany! Z nim to se mogę pogadać o wszystkim, tylko nie o dupie Marynie. Schab. N, 82–83 [*powieść, D, Tp.*; N: *M II, ps., pracuje w OHP, w stoczni, Szczecin; O: K II, Szczecin Pogodno; Ind., Nof., N–O (autostopowicze)*]. ~ Ten nieco głupawy wierszyk w tytule ma podkreślić fakt, że debiutujący na angielskiej scenie bluesowej Oli Brown nie jest, jak to często u nas bywa, podtatusiałym młodzieńcem przed trzydziestką, ale autentycznym osiemnastolatkiem, który niczego nie udaje. *Polityka* 29/2008, 55 [*komentarz, Mn., Tr.*]. ~ Osiemnastolatki, niezbyt jeszcze rozmiłowane w higienie ciała, kując w domach do późna, rano myły się byle jak, o goleniu ani myśląc, choć gęby większości już porastały niezgorzej. Wald. F, 157 [*książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (autor)*]. ~ Zdumieniem powitał pierwszą w swojej karierze nauczycielkę, młodą kobietę. Uczyla literatury angielskiej. [...] Osiemnastolatki, walczące ze światem o dorosłość, pokochały nową angelkę. Szpak. E, 13 [*powieść, Mn., Tr.*].

2. 'wpis do pamiętnika (przeznaczony do przeczytania podczas osiemnastych urodzin)': U nas nazywało się to „osiemnastolatkiem”, bo mogło się go otworzyć dopiero na osiemnaste urodziny. Odpowiedzi sklejone były między dwoma kartkami. A to, że otwierało się wcześniej...A, i było coś takiego jak pele-mele. Odpisywało się owarcie na pytanie umieszczone na stronie. Dodam jeszcze, że zachowałam sobie taki osiemnastolatek . pozdrawiamy Ewa i Julka (22.08.02) Kraków. NKJP [*Usenet – pl.soc.dzieci, forum dyskusyjne; „wpis do pamiętnika”*].

3. 'zwierzę mające osiemnaście lat'. PSWP 27, 25. **Rzadkie*.

osiemnastolatka rzecz. 'dziewczyna osiemnastoletnia': Urządziliśmy Marlenie prawdziwą fetę – wspomina jej wychowawczyni Kazimiera Murawska. Na ekranie telewizora pojawia się młoda uśmiechnięta osiemnastolatka. Marlena wyjaśnia: „To właśnie Magda” . NKJP [*B. Niemier, Nie jestem sama, GW 02.07.1994*]. ~ Pod koniec wywiadu dziennikarz poinform-

ował Maję, że nagranie będzie udostępnione w internecie. „Mama to obejrzy i będzie przypał” – skomentowała osiemnastolatka. „To jej nie pokazuj naszej strony” – odparł prowadzący. www.uniface.pl [*Zwierzenia osiemnastolatki*].

osierocenie rzecz.

1. 'sprawienie, że coś lub ktoś pozostaje opuszczony, samotny'. PSWP 27, 27. ~ W praktyce rozwiązanie miało być następujące: w razie osierocenia stolicy biskupiej biskup zostanie wybrany zgodnie z przepisami prawa kanonicznego (a clero et populo – w praktyce przez kapitułę), zatwierdzony następnie przez zwierzchnią władzę kościelną (metropolię), od której otrzyma pastera! i pierścień, symbole władzy. NKJP [*D. Olszewski, Dzieje chrześcijaństwa w zarysie, 1996*].

2. 'pozostanie opuszczonym, osamotnionym; także: utrata właściciela, zarządcy itp.'. PSWP 27, 27. ~ Uczucie nierzeczywistości, bezdomności... Poczucie osierocenia ... NKJP [*P. Wierzbicki, Migotliwy ton. Esej o stylu Chopina, 2010*]. ~ Jan Paweł II został w pewien sposób dokooptowany do współczesnej rodziny polskiej jako zastępczy ojciec, dziadek, wujek. Stąd tak wielu badanych mówiło o poczuciu osierocenia. NKJP [*J. Podgórska, Trochę pokolenie, trochę JP2, Polityka 01.04.2006*]. ~ Czy nastrój „osierocenia” pojawił się w otoczeniu Borejszy? Czy atmosfera klęski działała aż tak przygniatająco? NKJP [*E. Krasucki, Międzynarodowy komunista Jerzy Borejsza: biografia polityczna, 2009*].

osierociały przym. 'osierocony; opuszczony, samotny': Cesarz kazał w gazetach ogłosić, że bierze na opiekę dwóch osierociałych po śmierci generała Sowińskiego jego synów, a ta nieroztropna kobieta w gazetach zagranicznych zaprzecza dobremu sercu cesarza i występuje z pretensją jako nigdy generał Sowiński dzieci nie miał. NKJP [*J. Tazbir, Silva rerum historicarum, 2002*]. ~ Wojna wybuchła. Szybko, w ciągu paru dni, idylla rodzinna została zdruzgotana. Cezary znalazł się sam z matką w osierociałym mieszkaniu. NKJP [*S. Żeromski, Przedwiośnie, 1997*].

osierocić / osierocąć czas. 'sprawić, że coś lub ktoś pozostaje opuszczonym, samotnym'.

PSWP 27, 27. ~ Gratuluję awansu. Czy osieroci pan Radę Powiatu? NKJP [L. Dymowski, *Problem z drugim półtrocem*, DZB 06.02.2004]. ~ Musiała przeczytać wszystko, tak jak zaplanowała. Widziałem po minach czytelników, że czas kończyć, próbowałem jej przerywać, ale nie reagowała. Poezja była jej życiem. Na tym spotkaniu nie osierociła żadnego swojego wiersza, zadbała o wszystkie. NKJP [R. Grzela, *Bądź moim Bogiem (?)*, 2007]. ~ Porzucasz życie publiczne, odstępujesz katedrę, opuszczasz uczelnię, osierocasza wychowanków, wielbicieli, asystentów, słuchaczy. NKJP [J. Broszkiewicz, *Doktor Twardowski*, 1981].

osierocieć czas. ‘zostać opuszczonym, osamotnionym; także: stracić właściciela, zarządcę itp.’. PSWP 27, 27. ~ ja zdaję sobie naraz sprawę, że znowu jestem sam, że straciłem, kto wie, czy nie bezpowrotnie, swoją trzecią mamę i trzy piękne siostry, i ich i mojego brata, a więc znowu osierociałem, i myślę: ile jeszcze razy będę tracił najbliższych, bo oni zostali – na jak długo, nie wiadomo – w Związku Sowieckim [...]. NKJP [A. Czcibor-Piotrowski, *Cud w Esfahanie*, 2001].

osierocony przym. ‘taki, który został opuszczony, pozostawiony samemu sobie’. PSWP 27, 28. ~ Zajął tam osierocony fotel po Federico Fellinim i omawiając jego twórczość, opowiedział o światowym kinie i o naszych czasach. NKJP [S. Tym, *Oczko wyżej*, *Wprost* 51/ 1997]. ~ Gdy pierwsze chwile osłupienia, wywołanego nagłym przewrotem, minęły, osierocona i wykolejona społeczność antonińska zaczęła myśleć wspólnie o jakimś ratunku, obronie. NKJP [Z. Kossak, *Pożoga*, 1996]. ~ I widzieliśmy wszyscy, że dopóki nabożeństwo się odprawia, nie jest jeszcze tak bardzo złe, i że dopiero gdyby go zabrakło, byłibyśmy zupełnie opuszczeni, osieroceni, zgubieni. NKJP [Z. Kossak, *Pożoga*, 1996]. ~ Osierocone choroby. *Polityka* 44/2010, 70 [tytuł artykułu o rzadkich schorzeniach].

osika rzecz.

1. ‘żartobliwie o kimś strachliwym’: PO nieZiobro nie bać [!] osika nie panikuj swoje piwo musisz wyžłopać.nosił wilk razy kilka aż ponieśli i Ziobrę. Masz to jak w banku. Onet.pl [forum dyskusyjne, ~TECH 21.12.2007].

2. ‘o reakcji fizycznej: bać się; drżeć (tak jak drzewo osikowe)’: Przed wtorkową operacją jej mama Agnieszka, chowała się, by ukryć łzy. Potem przez osiem godzin czekała pod drzwiami, trzęsła się jak osika i połykała tabletki uspokajające. NKJP [A. Minorczyk-Cichy, *Nowa twarz, nowe życie*, DZZ 16.02.2006]. ~ Wywołany wstał, drżąc jak osika . Ostry wzrok kapłana zdawał się przewiercać go na wylot. NKJP [I. Surnik, *Talizman złotego smoka*, 2002].

osikać czas.

1. ‘zwilżyć, zmoczyć kogoś lub coś strumieniem cieczy (np. z gumowego węża sikawki): zrosić płynem, cieczą; prysnąć ciekłą substancją’. PSWP 27, 28. ~ Cambridgei mnie osikał? Dzisiaj podczas fotografowania P. Cambridge opryskał mi czymś obiektyw. W moją stronę poleciał strumień białej cieczy. sklep.terrystyka.pl.

2. ‘wulgarnie: oddając mocz, opryskać jakąś powierzchnię’. PSWP 27, 28. ~ osikałem kolegę,a on się cieszył,że jest mu na kłacie ciepło. NKJP [www.forumowisko.pl; *Najśmieszniejsza rzecz jaką robiłeś po pijanemu, Pelek i in.*]. ~ Nie no – deski to mój nigdy nie osikał, no chyba że osikał ale wymył ładnie po sobie. Ja w każdym razie nie widziałam osikanej deski. NKJP [www.forumowisko.pl; *Mężczyźni poczujcie to co my, Ania Civ*]. ~ Ciekawe czy byłbyś zadowolony gdyby osikali Twój dom albo samochód. A tak swoją drogą to menele a nie studenci. www.uniface.pl [komentarz, *Gość* 29.01.2012].

3. ‘grubiańsko: zlekceważyć; olać’: Wasi włodarze osikali was przy organizacji imprezy rocznicowej (nie bede sie dzis klocił czy slusnej czy nie), osikali tez pilkarzy [...]. forum.gazeta.pl [Re: *Jak nie przegra, to zrobicie mu laskę*, 24.06.2011].

osikanie rzecz. ‘oddanie moczu na coś; opryskanie moczem jakiejś powierzchni’: Żeby się nie narobić, na ciągle obryzany pisuar męski należy przyklepić plastikową muchę. Panowie są zadaniowi, skupiając się na liniowym osikaniu muchy w celu utopienia jej, nie tworzą dużego rozbrzygu. *Polityka* 13/2012, 33 [reportaż, *Mn., Tr.; N: K (E. Gietka); o sprzątaniu*]. ~ Kobieta popadła w zadumę. – Kiedy to się stało? To osikanie królewskiego majestatu? Blade

wargi Sajrona drgnęły w uśmiechu. NKJP [I. Surmik, *Talizman złotego smoka*, 2002].

osikany *przym.* ‘zmoczony, zanieczyszczony moczem’: Po trzech tygodniach od wypadku zaczął się moczyć. Pojechał z synem za wieść zwolnienie do pracy. Wraca. Cały osikany. NKJP [C. Łazarewicz, *Tak bardzo bolała go głowa*, GW 19.11.1996]. ~ U nas taka mentalność – zasrani, osikany, ale zagraniczny; lepszy gość, bo Niemiec. NKJP [W. Nowak, *Obwód głowy*, 2007]. ~ Rzecz dotyczyła przegód żołnierza z perwersyjną kurewką. Zmilitaryzowany świat Dyjaka to osikane bramy, gdzie żołnierze obalają wino i pościągają SOKistów za rezerwistami. NKJP [P. Wroński, *Kołobrzeg '96: rzecz o prowokacji*, GW 09.07.1996].

osiłek rzecz.

1. ‘silny, masyśny mężczyzna’: [...] nabity jak baryłka osiłek, czołko na dwa palce i graby jak młoty podsuwa się do mnie [...]. Now. SG, 14 [opowiadanie, *Mn., Tpr.*; N: M II, *Warszawa*]. ~ Z tych chłopców wybrał Kubik dwóch „figurantów” do pomiarów: dla inżyniera barczystego osiłka o rezolutnej twarzy – dla siebie zaś smagłego brunecika o bystrych, uważnych oczach wiewiórki, którego miły wygląd przypadł mu do serca. Brand. P, 32 [opowieść, *Mn., Tr.*]. ~ W każdym mieście jest grupa osiłków. My ich nazywamy „chemikami”. [...] Bo w większości to amatorzy kultury, którzy zażywają anaboliki. GW 17-18.10/1998, 21 [wywiad, *D, Tp.*; N: M, *oficer policji*; O: M, *dziennikarz*; o *gangach*].

2. ‘negatywnie: ktoś udający silnego; ktoś silny i głupi’: Osiłek wydaje się być ukontentowany efektem – pisowski wiceminister skutecznie postawiony do pionu. Nie trzeba poprawiać. www.esteem.salon24.pl. ~ Wy górale to jesteście fleje i brudasy, więc bądźcie spokojni. Ja osobiście od 1974 roku omijam góralszczyznę szerokim łukiem. Na moje nieszczęście spotykam was na budowach. W mojej opinii (!) to jesteście osiłki, nie fachowcy. Onet.pl [forum dyskusyjne, *Juhas* 24.09.2008]. ~ Duże wzięcie miały półmetrowe, czerwone trąby. Dźwięk, jaki wydawały, przypominał nawoływania jeleni na rykowisku. Jednak trudno było na nich zagrać. Osiłki z byczymi karkami przeżyły się, wy-

trzeszczały oczy, a jedyne, co udawało im się wycisnąć ze złośliwego instrumentu, to żałosne fiiuuuuu. GW Gazeta w Katowicach 174/2002, 1 [artykuł, *Mn., Tr. (autor)*; o meczu siatkówki Polska–Brazylia].

osina rzecz.

1. ‘osika – drzewo’. USJP, II 1310. ~ Chodząc przyglądali się niebu i ziemi, pani Barbara uczyła syna rozpoznawać drzewa, czego ją znów nauczył jej brat, Daniel, jeszcze dawnymi czasy w Piekarach. – Patrz – mówiła – osina. Przerzedzone liście osiny drżały wśród płowych gałęzi jak chmara żółtych motyli. NKJP [M. Dąbrowska, *Noce i dnie*, 1982].

2. ‘zagajnik osinowy’. USJP, II 1310. ~ Usiadłem wśród bab na czarno. Szeptali ścisłym. Pełgają świece, film wyświetlają, pod przymkniętymi powiekami. Pierwszy dzień na Sołowkach. Początek października. Przyjechałem wprost z Abchazji, z wojny. Błota żółto się żarzyły, osina już pokraśniała, a morze było zielonkawie, jak butelkowe szkło. NKJP [M. Wilk, *Wilczy notes*, 2007].

3. ‘drewno osinowe’. USJP, II 1310.

osinobus *rzecz.* ‘produkowany w Osinach autobus, montowany na podwoziu samochodu ciężarowego’. PSWP 27, 29. ~ W Osinach, w końcu lat siedemdziesiątych uruchomiono produkcję osobowych nadwozi na samochody ciężarowe. Krajowy patent na tzw. „osinobusy” przysporzył ciekawych wehikułów do przewozu więźniów, zomowców i chłoporobotników do pracy; była to swoista „ciężarowa” odmiana „syrenki”. Produkcja „osinobusów” skończyła się wraz z real socjalizmem. NKJP [J. Kapsa, *Przemysłowa Częstochowa, Tygodnik Regionalny „Gazeta Częstochowska”* 05.04.2001]. ~ Uczniów dojeżdżający do Szkoły Podstawowej w Osowie i Gimnazjum w Karsinie dowozi nowy gminny autobus. – Do tej pory naszych uczniów woził traktor, do którego doczepiony był osinobus, nazywany żartobliwie dyliżansem – mówi Józef Kaszubowski, sołtys Zamościa. NKJP [(jard), *Lepszy dojazd do szkoły*, DZB 15.10.2001]. ~ Do wkupu wiodą drogi ułożone niemal na wzór bieszczadzkiej serpentyny. W głąb zjeżdża się osinobusami, wzdłuż taśmociągów. NKJP [M. Darda, *Zjazd do koparki*, 27.10.2006].

osiadłać czas. 'zawładnąć kimś; zdominować; ujarzmić; podporządkować sobie': Przestrzegalem moich uczniów niedbale wymawiających JHWH, że poruszają wielką moc, przerastającą ich intelekt. Ta siła może osiadłać ich umysł i ujeżdżać szybciej, niż pędzą myśli. NKJP [M. Gretkowska, *Podręcznik do łudzi: tom I i ostatni – Czaszka, 1999*]. ~ Panicz Janusz był chytry – wspomina Żelazowski – u reagenta założył nogi na stół i mówi, że sprzedaje ziemię razem ze swoimi ludźmi; tymi wszystkimi fomalami, stelmachami. A my, że nie, nie damy się nimi osiadłać. NKJP [J. Siedlecka, *Jaśnie Panicz: o Witoldzie Gombrowiczu, 2003*].

osiadłany przym. 'zdominowany; ujarzmiony; podporządkowany': Niemcy po prostu nie mieli szczęścia, ostatecznie zawsze zostawali osiadłani i wtłoczeni w ciężkie jarzmo i to powtarzało się już szereg razy w ich historii. NKJP [A. Anonimus, *Nie nadaje się, przecież to jeszcze szczeniak, 1999*]. ~ Vans został osiadłany przez Brooksa. Vans dobrze wie, jak zagarniać ludzkie serca. I portfele. streeters.pl [20.08.2010].

osioł rzecz.

1. 'głupi, beznamiętny mężczyzna; osoba tępa, uparta; także: wyzwisko': Kto z amerykańskim paszportem przyjeżdża do rodziny przed samą wojną? W ostatniej chwili. I zamknęli mu szlaban przed nosem. Teraz co? Ani w te, ani we wte. Muzykant? Osioł! Taki, nie wiadomo, może hyclom uwierzy. Zapłaci. Woj. C, 91 [powieść, D, Tp.; N: M, Warszawa; O: M, tapicer, Warszawa; Ind., Nof., N-O; w mieszkaniu, w getcie warszawskim]. ~ Uparty osioł! Ręce opadają – wybuchnęła łączniczka. NKJP [M. Nurowska, *Panny i wdowy: czyścić, 1993*]. ~ Wszyscy – nawet skończony osioł – są dziś wykształceni [...]. Stein T, 184 [powieść, Mn., Tpr.; N: M II, fałszerz obrazów, pochodzi z Francji]. ~ Nie ma szans, żadnych, najmniejszej, nie ma się co wygłupiać! Stary ośle, dostaniesz kosza i wpadniesz w kompleksy! Roy CK, 95–96 [powieść, Mn., Tp; N: M, wh., adiunkt filologii angielskiej, detektyw; o młodej atrakcyjnej dziewczynie]. ~ Smutne, że uniwersytety produkują rokrocznie tysiące osłów, z których każdy znajdzie sobie prędzej czy później swoją niezawodną oślicę. Gombr. D, 146 [dziennik, Mn., Tr.]. ~ To był

geniusz i wara smarkatym osłom od pamięci o nim! Który z usmarkańców z pryszczami na gębie przeczytał choćby jedną z jego książek? Onet.pl [forum dyskusyjne, Maroch 30.12.2007].

2. 'ofiara kradzieży'. SA, 157. *Z gwary złodziejskiej.

3. 'klient prostytutki'. SA, 157. *Z gwary przestępczej.

osioł dardanelski // dardanelski osioł rzecz.

'zwykle z irytacją o kimś bardzo głupim, ograniczonym (także w formie wyzwiska)'. SWJP 696. ~ A Ty co, osle dardanelski, sie wcinasz między zakaske i wodke?!! Uważaj, bo zaraz oberwiesz, nie tylko ode mnie, ale i wspólnie, my z Sonnem zlejemy cie na kwasne jabko!!! NKJP [Pis + przestępcy + lewizna = koalicja, *Panslavista i in. 15.01.2006*]. ~ Ech, ty głupcze! Ty dardanelski osle! Zmarnowałeś Karusię! NKJP [S. Żeromski, *Przedwiośnie, 1997*]. ~ W antyku wyobrażenia osła z lirą były ilustracją człowieka nieudolnego i niepojętego. Stąd przetrwały powiedzenia godzące w mądrość, inteligencję, czy szacunek dla kłapoucha. Liczne powiedzenia tylko potwierdzają tę tezę: „Ty osle dardanelski” – dardanelski, czyli: „koronny, kwadratowy, do czwartej potęgi, patentowany, skończony, wierutny, zabity, wielki głupiec”. monika.balaama.pl [artykuł: *Symbolika osła w religii i kulturze*].

osioł do kwadratu rzecz. 'żartobliwie: ktoś bardzo głupi': Głosując za tą haniebną ustawą okazałeś się osłem do kwadratu. Zerem nie wartym kopnięcia. Rew. ZK, 211 [książka wspomnieniowa, list; Mn., Tr.; N: M, Starachowice; O: III, aktor, satyryk, poseł, zach., Warszawa].

osiołek rzecz.

1. 'emfatycznie: (młody) osioł': W opinii specjalistów oślica jest ikoną Synagogi, a osiołek, na którym nikt jeszcze nie siadał, to nie znający Prawa świat pogański. Niektórzy interpretują ten fakt, że Jezus chciał zarówno pogan, jak i Żydów wprowadzić do Jeruzalem – Kościoła. www.franciszka3.pl [artykuł: M. Poniatowska, *Osioł – towarzysz Króla, 15.04.2011*].

2. 'żartobliwie: głuptas; głupek': Co prawda „wykonałem” aż trzy tego rodzaju podejścia, ale mimo to – jesteś pojętnym osiołkiem, którego łatwo prowadzić na sznurku :). NKJP

[Usenet – pl.hum.polszczyzna; „Jeśli” czy „Jeżeli”? „Young” 10.06.2001]. ~ Najbardziej jednak szykowały się na mnie antysemitki osiołki ze studium przygotowawczego, którym pod względem płciowym w ogóle nieszczególnie się powiodło, a do tego wyczuli, że wolno im będzie nareszcie załatwić kogoś z nietykalgno na ogół żydowskiego klanu, który ze swej strony odczuwał wyraźną ulgę, ilekroć rzucił antysemitom kogoś na pożarcie. NKJP [H. Grynberg, *Życie ideologiczne, osobiste, codzienne i artystyczne*, 1998].

osioł karmazyński rzecz. ‘przechodzień’. SA, 157. *Z gwary szoferskiej.

osioł patentowany / patentowany osioł rzecz. ‘głupiec’: – O Jezu, trzymajcie mnie, bo piękne! Aleś ty głupi! Mówi się dzieło sztuki, a nie sztuka dzieła, ty ośle patentowany! NKJP [P. Krawczyk, *Plamka światła*, 1997]. ~ Przepraszam – bąknął zmieszany. – Przepraszam cię, Sasanko. Jestem patentowany osioł. NKJP [M. Tomaszewska, *Wielkołud z Jaskini Piratów albo Tajemnica czwartej ściany*, 2001].

osiowe rzecz. ‘opłata za postój taksówki czekającej na pasażera’. NS2, I 381.

osiwiały przym. ‘taki, który przybrał siwy kolor, zmienił barwę na szarą, popielatą’: Zdawało mu się, że Stopina modli się wpatrzona w lampkę oliwną pod obrazem czerniejącym na osiwiiałej ścianie, ale ona nie patrzyła ani na lampkę, ani na obraz. NKJP [E. Niziurski, *Księga urwisów*, 1997]. ~ Podwórze zmienione, czarne, posypane, osiwiiałe, okna puste, w drzazgach. NKJP [M. Białoszewski, *Pamiętnik z powstania warszawskiego*, 1984]. ~ Zebrali się długim szeregiem nad kilku trumnami biskupów i usiedli w tych pośmiertnych stallach, przyodziani w strzępy swoich godności, wypłowiałe fiolety i w stuły, z których złoto wypęzło, zgarbieni, mizerni, modlą się lub drzemią, pochylając ku sobie tyse czaszki, nakryte osiwiiałymi od kurzu beretami”. NKJP [J. Ciechanowicz, *Sycylia*, GW 21.08.1998].

osiwieć czas.

1. ‘przybrać siwy kolor; zmienić barwę na szarą, popielatą’. PSWP 27, 31. ~ Znajomą znajo-

mej mąż przydybał z kochasiem. Jak to się mówi: in figlanti. Szatynka by umarła. Brunetka osiwiiała. Ruda zemdlałaby ze strachu. NKJP [R. M. Groński, *Nauka pływania dla topielców: wypisy z histerii najnowszej 1989-1998, 1999*]. ~ Pani Karpińska, jak to mówią, osiwieć można. Oktawiana znowu noga bolała, wyładował w szpitalu, tam dostał żółtaczkę, bo to jak teraz się pójdzie do szpitala, to, jak to ludzie mówią, od razu się dostaje, no i ja tam... – Osiwieć? – przerwała babcia nieznoszącym sprzeciwu tonem początku dygresji. – Osiwieć? A tak, można osiwieć. NKJP [J. Dehnel, *Lala*, 2008].

2. ‘postarzeć się’: Zabawny ten słownik nie znalazł niestety uznania w srogich oczach cenzorów i został niegdyś bezlitośnie przepędzony z mojej Sztuki kochania, a ponieważ od tego czasu lat upłynęło niemało i książka moja „osiwiiała” nieomal, stając się popularnym podręcznikiem [...]. NKJP [M. Wisłocka, *Sztuka kochania*, 2009].

oskarżonko rzecz. ‘żartobliwie: oskarżenie’: hmmm.... oskarżonko przeciw zarządcy tereniku? rebelya.pl [forum dyskusyjne, *tabula rasa* 24.10.2011]. ~ Prywatne oskarżonko. Jak wyrok zapadnie to koniec? forum.gazeta.pl [tytuł informacji]. ~ Do oddania jest około roczna sunia syberiana, ma ją obecnie rodzina, która nie powinna mieć żadnego psa, wcześniejszy został powieszony w lesie na smyczy, gość miał za to problemy i jakieś marnie oskarżonko za znęcanie się. www.forum.molosy.pl [forum dyskusyjne, *Mercy**18 04.04.2011].

oskładkować czas. ‘pobrać składkę od jakiegoś wynagrodzenia’: W firmach, w których nie ma funduszu socjalnego, albo bony kupowane są ze środków obrotowych pracodawcy, trzeba jeszcze bony „oskładkować” ZUS-em, czyli podobnie jak przy podatku, składka ubezpieczenie obliczana jest od łącznej kwoty wypłaty. NKJP [A. Dolska, *Fiskus w prezencie*, GPZ 14.12.2004].

oskładkowanie rzecz. ‘wyznaczenie, pobranie składki’: A na przykład oskładkowanie i normalne opodatkowanie umowy o dzieło, do czego rząd wydaje się skłaniać, nie tylko zwiększyłoby dochody budżetu, ale też zmniejszyłoby skalę nieuczciwej i nierównej konku-

rencji w istotnych dla rozwoju branżach kreatywnych. *Polityka* 46/2011, 18 [artykuł, *Mn., Tr.; N: M (J. Żakowski)*]. ~ Również nie jest dokonaniem obecnego ministra – choć tak to figuruje w raporcie – projekt oskładkowania dochodów z umów-zleceń i agencyjnych (krótszych niż 30 dni), który właśnie przesłano do Sejmu. NKJP [J. Koral, N. Skipietrow, *Wiele hałasu o nic, GW* 24.09.1994]. ~ Jeśli usługi, które Pan świadczy, są na umowę-zlecenie, zleceniodawca będzie wiedział, która umowa zlecenia podlega „oskładkowaniu”, i sam podzielił Pana podatek na część do kasy chorych i część do urzędu skarbowego. NKJP [E. Cichocka, *Pytaj o zdrowie, GW* 06.02.1999].

oskładkowany *przym.* ‘uwzględniający składkę’: Pracownicy będą mogli zadeklarować składkę dodatkową w dowolnej wysokości. Ta będzie już jednak „oskładkowana” na ZUS – tak jak wynagrodzenie. NKJP [*Iza Pur Rahnama, III filar reformy ubezpieczeń społecznych, GW* 18.04.1997]. ~ Otóż gdyby pracownik swoje nie oskładkowane wynagrodzenie wprowadzone do funduszu wycofał, chcąc w ten sposób „zrobić” na ominięciu ZUS-u, to nie mógłby ponownie przystąpić do tego rodzaju programu emerytalnego. NKJP [L. Unger, *Zakładowe programy emerytalne, GW* 30.04.1997].

oskrobać / oskrobywać *czas.*

1. ‘oczyszczyć, usunąć wierzchnią warstwę z czegoś (skrobiąc, trąc)’: ale jest trochę mrozu nie? teraz. wiesz co teraz jest. taka mżawka pada i oskrobać samochód / marznie od razu. NKJP [PELCRA, *zima – rozmowa*]. ~ Nawet mi się go trochę żal zrobiło, jak te moje pierogi takie zimne skubał. To wzięłam je ze stołu, w kuchni znalazłam jakąś patelnię, oskrobałam z zeschłego tłuszczu i podgrzałam mu je. NKJP [M. Bielicki, *Wigilijna przygoda, „Detektyw”* 1/1999]. ~ Tak jak pewien jej kumpel ze szkolnych czasów, który trafiwszy na początku studiów w ramach praktyk robotniczych do zakładów przetwórstwa owocowego, gdzie kazano mu oskrobywać etykiety ze starych butelek po winie, założył specjalny kajet. Notował w nim nazwy polskich jabłoków. NKJP [P. Krawczyk, *Plamka światła, 1997*].

2. ‘skrócić; wykreślić; zredukować’: Choć przyjaciółka Maryjki Dąbrowskiej, mądra pani Anna

Kowalska, tak oskrobywała opowiadanie ze zbędnych słów, aż zostawał jakby lekki szkielet ptaka: nie latał, nie stroszył piórek, był jakby streszczeniem fabułki. NKJP [R. Grzela, *Bądź moim Bogiem (?)*, 2007].

oskrobać się / oskrobywać się *czas.*

1. ‘ogolić się’: wolę co 2-3 dni oskrobać się maszynką, niż znosić tą mękę wyrywania włosów depilatorem...jak wygram w totka to pójde na kilka zabiegów laserowych i nie będę się męczyć.. ;]. kobieta.wp.pl [Wszystko o depilacji]. ~ A wy jesteście ze mną, więc gościnność hajgońska i was obejmie. Muszę się tylko nieco oskrobać ... – dodał, pocierając gęstą brodę – ...żeby odstąpić znaki klanowe. NKJP [E. Białolecka, *Kamień na szczycie. Kroniki Drugiego Kręgu. Księga II*, 2002].

2. ‘oczyszczyć (oczyszczając) samego siebie z brudu, z błota’. USJP, II 1312.

3. ‘podać się aborcji’: ?? miesiąc po??? teraz toś ie mozesz już tylko modlić albo oskrobać. f.kafeteria.pl [forum]. ~ Do pracy też nie pójdziesz, bo co z dzieckiem zrobić? Zajdź w ciążę i się pochlastaj, od razu, bo oskrobać się nie wypada. biznes.interia.pl [komentarz].

oskrobanie *rzecz.* ‘oczyszczenie; usunięcie wierzchniej warstwy’: Na frankfurckich Targach dało się odczuć to oskrobanie historii litewsko-polskiej do 500 lat pustki – tak jest w opublikowanym przez „Neue Zürcher Zeitung” szkicu Mariusa Ivaskeviciusa: „Oczywiście te pięć wieków nie było czasami całkiem pustymi, ale dobry scenarzysta z braku wielkich i bardziej znaczących wydarzeń pominąłby je dając tytuł »po X latach«...”. NKJP [A. Krzemiński, *Grubsze lepsze, Polityka* 26.10.2002]. ~ Przez oczyszczenie rozumiemy dokładne oskrobanie – usunięcie farby i wierzchniej warstwy tynku. NKJP [P. Idzikowski, *Do naprawy ściany nie trzeba fachowca, „Nowiny Raciborskie”* 14.11.2006].

oskrobany *przym.*

1. ‘oczyszczony’: Fasady dawnego pałacu królewskiego, oskrobane z wielowiekowego pyłu, ukazały urodę surowca i detali architektoniczni. NKJP [R. Gorczyńska, *Pocztówka z Luwru, GW* 17.12.1993]. ~ Ale Malina wrócił dopiero na drugi dzień po południu. Jego szeroka

twarz, podobna do ogromnego, świeżo oskrobanego buraka, promieniała triumfem. NKJP [Z. Zeydler-Zborowski, *Czarny mercedes*, 2005].

2. 'ogolony, ostrzyżony (niestarannie)': Zwracam też uwagę, że brzydota została uznana wreszcie za wartość estetyczną. Tu nie muszę dawać przykładu, bo wystarczy spojrzeć na młodych ludzi, tłustych, tak dosłownie tłustych, z oskrobanymi głowami i w szarawarach, w których krok jest na wysokości kolan. NKJP [Napisać, jak się napatrzyć, *Polityka* 08.09.2001].

oskrobywanie rzecz. 'skracanie; wycinanie części tekstu': [...] władza i Kisiel różnili się poważnie, co znaczy owo „ku poprawie”. Ale mimo starannego oskrobywania felietonów przez cenzurę z wszelkich politycznych aluzji pozostawało w nich jeszcze i tak dość dużo zdrowego rozsądku, by wyróżniały się zdecydowanie na tle ówczesnej zgłajchszaltowanej prasy. NKJP [M. Urbanek, *Kisielewscy: Jan August, Zygmunt, Stefan, Wacek*, 2006].

oskubać / oskubywać kogoś, czas.

1. 'obrywając, wyrrywając pozbawić (pozbawiać) czegoś, skubiąc, szarpiąc oberwać (obrywać) coś'. USJP, II 1312. ~ Oskubał z kromki chleba skórkę, poszukał piętki. NKJP [M. Borowa, *Dominika znaczy niedziela*, 1993]. ~ Chłód ściał kwiaty w przydomowych ogródkach i oskubał drzewa z liści jak kury z pierza. NKJP [M. Sieniewicz, *Żydówkę nie obsługujemy*, 2005].

2. 'zabrać komuś pieniądze; wyludzić; pozbawić kogoś majątku; okraść': Groszek znany był po obu stronach Bugu jako pewny siebie drobny oszust, naciągacz, pogromca pijacków, co da w mordę i oskubie. *Polityka* 11/2009, 30 [reportaż, Mn., Tr.; N: M (J. Danilewicz)]. ~ Państwo chciało oskubać ich, więc oni oskubali państwo, są sprytniejsi. *Polityka*, 34/2011, 40 [reportaż, Mn. Tr.; N: K (J. Solska); o konsumentach kupujących nielegalny alkohol]. ~ I dalej wyjaśnił, że chcąc kogoś oskubać, musisz go podpuścić, że to on oszukuje. Że to on robi przewalankę, numer, skok, przekręt i że jest sprytny jak wszyscy diabli. *Ziemk. P*, 122 [zbiór felietonów, Mn., Tr.]. ~ „Przekręcić”, „wystawić”, „wpuścić w maliny”, „wyrulować”, „oskubać”, „tylko frajerzy pracują” – to niektóre ze zwrotów językowych odpowiadających pojęciu sprytu. Samemu z kolei nie można się „dać

wystawić”, „wyrulować”, „oskubać” itd. NKJP [A. Siemaszko, *Granice tolerancji: o teoriach zachowań dewiacyjnych*, 1993].

3. 'ograć kogoś w karty'. SGS, 197.

oskubać do czysta czas. 'okraść ze wszystkiego': – Chłopaka oskubali do czysta, a że do biednych nie należał, więc musiało się wam obić o uszy to i owo – zaryzykował porucznik, posługując się żargonem zatrzymanego. *Wojt P*, 64 [powieść, D, Tp.].

oskubanie rzecz. 'zabranie; ogołocenie; okradzenie': Można z niego wywnioskować, że na wsi żyją tylko warchoły, obiboki i zapluci wrogowie ustroju demokratycznego, którzy są pazerni na pieniądze, mieszkają w pałacach i jeżdżą luksusowymi samochodami. Tylko czyhają na oskubanie robotnika z miasta z ostatniego grosza. NKJP [J. Budz Leśnica, *Druga prawda o terrorze*, TPOD 10/1999]. ~ [...] szmalcownicy szantażowali ukrywających się Żydów, po czym, po oskubaniu do gołej skóry – wydawali w ręce gestapo. *Wiecz. MP*, 143 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; N: M IV, śr. (nieukończone studia politechniczne), redaktor, Warszawa]. ~ Szwenda się z łysymi i łysi wystawiają ją, żeby biła po głbie kandydata do oskubania. *Czerw. P*, 71 [powieść, Mn., Tpr.; N: M II, ur. w 1972: ponad 30, w., dziennikarz, pisarz, Warszawa].

oskubany przym.

1. 'pozbawiony włosów, piór (powyrywanych, ostrzyżonych)': Zwiesiwszy nisko oskubaną bródkę siedział wsparty łokciami na stole i drobił suchy chleb do szklanki z wrzątkiem, którą matka postawiła przed nim. NKJP [B. Wojdowski, *Chleb rzucony umarłym*, 1975]. ~ Chude kury uciekały w popłochu wyciągając oskubane szyje. NKJP [W. Żukrowski, *Kamienne tablice*, 1994].

2. 'odarty; okradziony; pozbawiony czegoś': Wstydziałaś się pewnie nie gówniarskiej protekcji, ale tego, jak jesteś biedna, oskubana z prawdy. *Brat. PK*, 6 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr.].

o skubany / o skubana wykrz. 'wykrzyknienie sygnalizujące zdumienie, zaskoczenie czymś zachowaniem': jeden jak nurknął w okularach to przyniósł i tyczkę i w drugiej ręce but /

o skubany. NKJP [PELCRA, *Pogadanki rodzinne na tarasie*]. ~ O skubany, to już z całą drużyną walczy? Muszę to zobaczyć!”. www.fight24.pl [komentarz, 19.04.2012]. ~ o skubana!! utopiła rybę łasica jedna? www.wykop.pl [komentarz do: *Norka amerykańska na rybach*]. ~ o skubana, jak tak szybko schudłaś?! www.photoblog.pl [komentarz].

oskubywanie rzecz.

1. ‘obrywanie’: Przyłapywałem się bowiem coraz częściej na szeptaniu zapamiętanych z dzieciństwa kołysanek, na oskubywaniu z korony kwiatów ślepie i stokroci. NKJP [T. Nowak, *A jak królem, a jak katem będziesz*, 1993].
2. ‘okradanie; podkradanie’: Z uczciwej pracy na te samochody nie uskładali, tylko ze złodziejstwa, z oskubywania takich jak ja; przez całe życie by jeden z drugim z pensji odkładał i nie wiadomo, czy by mu wystarczyło. NKJP [H. Sekulski, *Przebitka*, 2001]

oskubywany przym.

1. ‘okradany; pozbawiany czegoś’: Podstawowy klient moskiewskich restauracji, oskubywany i ochrzaniany przez obsługę, to był w dawnych latach polarnik. NKJP [E. Skalski, *Rosja*, GW 03.04.1998]. ~ Owszem, pamiętam nicponia, to ten sam, co mnie łapał za prawy cycuszek, i niemal mi się żal zrobiło mojego starego przyka, z jęgo fiołem na punkcie kolorowych fatałaszków, oskubywanego przez własną służbę i oszukiwanego przez szarlatanów, aż tu patrzę, a ten łobuz wraca z butelką. Car. W, 86–87 [powieść, Mn., Tpr.; N: K, *pracuje w cyrku; opowiada dziennikarzowi o swoim życiu*]. ~ Ja też mógłbym spuścić sforę swoich agentów ze smyczy, żeby namawiali ludzi do przeniesienia się do nas – zapewnia prezes jednego z oskubywanych towarzystw. NKJP [J. Solska, *Odbijamy*, *Polityka* 12.02.2000].
2. ‘wrywany i zjadany’: Dokoła bowiem tylko spalone słońcem trawy falują na wietrze, a te bardziej zielone są chętnie oskubywane przez stada zdziczałych koni, które swobodnie przemierzają wyspę niczym ogromne pastwisko. NKJP [A. Cieślak, *Tajemnicza Wyspa Wielkanocna*, 2009].

osłabić czas. ‘zdenerwować, irytować kogoś’: dzisiaj osłabił mnie ten papier totalnie...

bankier.pl [forum, 01.03.2010]. ~ Sama nie wiem jaki dać tytuł – klient mnie osłabił – Napisał do mnie klient...Jest to ten człowiek, który ma straszliwe opory przed terminową zapłatą. Napisał do mnie czy dostałam przelew i czy nadal jestem obrażona... freelancer.org.pl [humor]. ~ Re: Szczerze mówiąc ten artykuł mnie osłabił !!! – Iwona, chyba pomyliłaś TAPAIL z AED OIL. Akurat akcje AED OIL idą do góry. www.bankier.pl [forum, 12.07.2010].

osłabnąć czas.

1. ‘stracić na intensywności’. PSWP 27, 39. ~ Sądzić należy zresztą, że – w miarę dozbrajania się państw tzw. demokratycznych, a więc właśnie państw najbogatszych i dysponujących surowcami światowymi, oraz w miarę poprostu przyzwyczajania się społeczeństw do nowych warunków gospodarowania – stopniowo osłabną nastroje zdenerwowania i powróci optymizm. NKJP [Sytuacja gospodarcza świata, GPOL 110/1939]. ~ W piątek wiatr osłabnie. NKJP [K. Oremus, *Dobra pogoda na pielgrzymkę*, SE 2006].
2. ‘stracić na wartości’: Zaryzykowałbym wręcz twierdzenie, że w relacji do euro złoty może jeszcze osłabnąć. NKJP [Rozmowa Wprost z prof. Markiem Belką, K. Gołata: *Zwycięstwo Balcerowicza*, Wprost 14.11.1999].

osłabnięcie rzecz.

1. ‘utrata intensywności’. PSWP 27, 39. ~ jeśli bita przez ciebie osoba słabnie – uważaj, abyś ostrym słowem lub nawet milczeniem (nieugiętą postawą) nie przyczynił się do osłabnięcia więzi z osobą, którą symbolizuje twoja ofiara ze snu [...]. NKJP [K. Ostrowska, *Sny – klucz*, 2001].
2. ‘utrata wartości’: Może się więc zdarzyć, że w przypadku złego stanu polskiej gospodarki i osłabnięcia złotówki, będziemy musieli faktycznie oddać o wiele więcej. NKJP [Z. Budych, *Niepewne euro*, „Gazeta Wrocławska” 29.06.2001]. ~ Według analityków WGI mocne podstawy gospodarcze Polski, członkostwo w Unii Europejskiej i słabnący dolar to główne czynniki powstrzymujące złotego przed osłabnięciem. NKJP [(MD), *Złoty mocno zaczyna 2005 rok*, „Gazeta Ubezpieczeniowa” 08.02.2005].

osłodzenie rzecz. ‘podniesienie kogoś na duchu; wynagrodzenie jakiejś straty, przykro-

ści itp.; załagodzenie': Profesor Tubalny przysyłał mi trochę łakoci – czekoladę Sucharda zżarłem natychmiast – oraz list, który mnie wzruszył. „Przysyłam panu trochę drobiazgów dla osłodzenia gorzkiej rzeczywistości, gdyż czuję się wobec Pana winny za tę pracę o szczęściu. To szczęście musimy sobie definitywnie wybić z głowy. NKJP [J.S. Stawiński, *Piszczyk*, 1997]. ~ Dzieci powtarzają tekst ślubowania, później częstują się cukierkiem przyczepionym na kwiatuśku – osłodzenie smutnych chwil, które mogą ich czasami spotkać w szkole. NKJP [A. Iwaniec, *Scenariusze zajęć otwartych z rodzicami. Propozycje, „Wychowawca” 11/2003*]. ~ Gdy przed laty władze zakładały kolonię w Budimango, miały na oku osłodzenie losu trędowatych i przywiązanie ich do jednego miejsca, więc nadały im tu pewne przywileje i nauczyły ich uprawy tytoniu. NKJP [A. Fiedler, *Madagaskar okrutny czarodziej*, 1974].

osłodzić / osładzać czas.

1. 'podnieść kogoś na duchu, przynieść mu ukojenie, zapomnienie, ulgę'. PSWP 27, 40. ~ Kilkakrotne obniżenie dochodów osłodziła mu ciekawa, satysfakcjonująca praca. Polityka 20/2007, 109 [artykuł, Mn., Tr.; o polskich emigrantach w Londynie]. ~ O, ubolewać, tak, ubolewać jeszcze nad jej losem, że się taki niedobry okazał dla niej, i jego trochę pożałować, łezkę razem z nim uronić, że spotkało go nieszczęście, bo stracił ukochaną... Ale potem, w końcu, a z westchnieniem, ma się rozumieć, że niby osłodzić mu chce jego samotność. Mort. A, 29 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Smakuje wspaniale, osładza i osłonecznia poranek, a poza tym daje nam niezbędny ładunek energii przed długim dniem. forum.gazeta.pl [23.11.2008]. ~ Wracaliśmy z nosami na kwintę, osładzając sobie w pociągu naszą hańbę sporą ilością żytniówki [...]. Rus. ON, 120 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; po przegranym meczu].

2. 'odbyć stosunek płciowy heteroseksualny'. SSP, 157.

osłodzony przym. 'upiękuszony; przynoszący ulgę, pociechę': [...] spod przymkniętych powiek obserwowałam Basię, jej buzia osłodzona była uśmiechem. NKJP [I. Iredyński, *Dzień oszusta. Człowiek epoki*, 1995]. ~ Sztukę Dudy-Gracza jedni odtrącają z obrzydzeniem, bo

przywykli do głaskania, pochlebstw, osłodzonego świata i całkiem innych kanonów estetyki, drudzy przystają zaskoczeni, że malarz tyle podpatrzył, tyle wie o współczesnym świecie, a więc i o nas samych, o tym, co tak często bywa starannie skrywane pod modnym garniturem i jaskrawym krawatem, uniformem powszednim. NKJP [W. Żukrowski, *Za kurtyną mroku. Zabawa w chowanego*, 1995]. ~ Porażki pod siatką w rozgrywkach ligowych osłodzone sukcesem w rywalizacji drużyn szkolnych. NKJP [lech, *Gimnazjaliści trójki najlepsi w Łódzkiem*, DZŁ 05.12.2003].

osłoneczka rzecz. 'emfatycznie: osłonka':

Hej Małgoś...no ślicznusia osłoneczka...jakże się cieszę, że dla mnie! – hapo ostatnich dniach stania przy garach – to rozkosz dla duszy mej i ciała...hihi cukierasy super !!!!!!!!!!!!!!! czarny-czarnykot.blogspot.com [komentarz, Joanna 07.02.2012]. ~ Kasiu, ależ masz przedszkole, ale będzie się działo jak to wszystko porośnie Przepiękna drewniana osłoneczka. forumogrodnicze.info [~ AGNESS, *Lubelskie*, 29.11.2008].

osłonecznić / osłoneczniać czas. 'sprawić,

że coś nabierze blasku, kogoś ogarnie radość'. PSWP 27, 41. ~ A rój wylatywał złoty I osłonecznił głowę dwóm aniołom. NKJP [Z. Lisowski, *Poznanie poezji: interpretacje*, 2008]. ~ Smakuje wspaniale, osładza i osłonecznia poranek, a poza tym daje nam niezbędny ładunek energii przed długim dniem. forum.gazeta.pl [23.11.2008]. ~ Kilka już lat temu Jedwab podarował mi kolega W. z księgarni, mówiąc, że „osłoneczni” moje bardzo smutne i zapracowane wtenczas życie ... zaciszę-wysnionę.blogspot.com [31.12.2007].

osłonecznić się czas. 'nabrać blasku; oży-

wić się; uradować się': Czy wiecie, że w San Francisco zapowiadają na najbliższe dni 18 stopni? to niemożliwe. w Polsce 25, a tam 18. [...] Moje serce osłoneczniło się bardzo. ang.al-leluja.pl [forum].

osłuchać się czas.

1. 'słuchając wiele razy, poznać, nauczyć się; przyzwyczaić się do czegoś często słuchanego': Czasu swej służby w świątyni Tare syn Nachora osłuchał się nieco mądrości kapłanów.

Zdobyte wiadomości powtarzał później synom. NKJP [Z. Kossak, *Przymierze*, 1996]. ~ Oślu-cha się pan – pociesza go tłumaczka – pod ko-niec pobytu będzie dużo łatwiej. Gdy wróci pan do domu to będzie już pan sporo umiał. NKJP [H. Sekulski, *Przebitka*, 2001]. ~ Spotka-nia z kinem w oryginalnej wersji językowej przygotowują u nas pracownicy i studenci Ka-tedry Lingwistyki Stosowanej – mówi Małgo-rzata Dysarz, rzecznik prasowy bydgoskiej WSG. – To znakomita okazja, aby osłuchać się z językiem. NKJP [mc, *Bydgoszcz: W WSG ru-sza „Stop klatka”, czy pokazy filmów brytyj-skich, niemieckich i rosyjskich*, GPOM 29.03. 2010].

2. ‘spowszednieć wskutek częstego słuchania, powtarzania’: Nie sądzę, żeby dłużej, bo taka harmonizująca harmonia nie odnawiana dyso-nansami musi się osłuchać do znudzenia i żadna wielka miłość na tle harmonii ciała lub dusz nie wytrzymuje powszedniości życia i – jak powiadasz – rozsądza je. NKJP [S. Dygat, *Jezioro Bodeńskie*, 1995].

osłuchanie się rzecz. ‘słuchanie wiele razy, przyzwyczajanie się do czegoś słuchanego, obeznanie się z tym’: A tymczasem po pierw-szym oszołomieniu, po osłuchaniu się z przy-tumionym przez słuchawki szumem motorów, wszystko to było zaskakujące tylko pod jednym względem: że właściwie dzieje się tak, jakby... nic się nie działo. NKJP [J. Broszkiewicz, *Wielka, większa i największa*, 1994].

osłuchany przym.

1. ‘obeznany, zaznajomiony z czymś dzięki czę-stemu słuchaniu’. USJP, II 1314. ~ Jesteś do-brze osłuchany z Angielskim i potrafisz wypis-ać mi dokładnie ten wywiad? zapytaj.onet.pl. ~ Osoby słyszące są osłuchane i dlatego bez problemu budują złożone zdania i odmieniają wyrazy. Niesłyszacy wkuwa regułki, ale jak nie ma styczności na okrągło z odpowiednią mo-wa i pisownia to tak pisza. f.kafeteria.pl.

2. ‘spowszedniały przez częste powtarzanie’. USJP, II 1314. ~ Panie Rymanowski – wiem, co to przyzwyczajanie, ale proszę jednak zmienić opatrzone i osłuchany garniturek gości...Ten mocno spłowił. www.tvn24.pl [forum, 18.05.2008]. ~ W tych występach nudą wie-je....stare dawno osłuchane a nowego wcale

się słuchać nie da... www.tvn24.pl [komentarz, 03.01.2011].

osłuchiwanie się rzecz. ‘częste słuchanie czegoś; przyzwyczajanie się do czegoś słucha-nego’: Pisząc te słowa po miesiącu osłuchiwa-nia się z materiałem, już wiem, że album jed-nak nie jest genialny – ale nie jest też słaby. NKJP [P. ‘Pi’ Gołębiewski, *Zmiany... ale nie-wielkie, „Esensja”* 11.05.2009]. ~ Ważne jest rozwijanie świadomości malca, poznawanie obcych kultur i zwyczajów oraz osłuchiwanie się z językiem. NKJP [Angielski od kotycki, *ŻW* 11.02.2002].

osłupiały przym. ‘bardzo zdumiony; zasko-czony (i zneruchomiały); oszołomiony’: Sko-rzystał kolega, średnio przygotowany, któremu osłupiały profesor też wpisał z rozpędu dość dobry i nie pytał więcej. O nic w ogóle. Madera Ś, 82 [powieść, Mn., Tpr.; N: K II, *studiuje za-ocznie medycynę, Kraków*]. ~ Co najważniej-sze, zaprezentował osłupiałej warszawskiej publiczności prawdziwą gitarę elektryczną wraz ze zrobionym przez siebie wzmacnia-czem o potwornej mocy, chyba nawet dwa-dzieścia watów. Mann R, 31 [książka *wspo-mnieniowa, Mn., Tr.; N: M IV, śr., prenter mu-zyczny, Warszawa*]. ~ Pełno tykowatych, ol-brzymich Amerykanek wlokących za sobą osłupiałych, gumożujnych mężów [...]. Prusz. KM, 178–179 [opowiadanie, Mn., Tpr.; N: M II, *literat, Nowy Jork*].

osłupić czas. ‘zdumieć; zaskoczyć’: Molly zaczęła się śmiać, co osłupiało babcię, która nie miała takiej opcji. Bak. I, 137 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Jak osłupić użytkownika ślicznym śro-dowiskiem graficznym. www.grush.one.pl/blog [22.12.2008].

osłupieć czas. ‘zdumieć się; nie móc zare-agować z zaskoczenia’: Posłanka kiwała głową słuchając, wybuchała raz po raz śmiechem – co ty powiesz! osłupiał, co? zrobił w portki? no, nie gadaj! ty masz pomysły! Anka, niech cię nie znam! – zakończyła tę serię wykrzykników stwierdzeniem: – Anka, ty jednak jesteś stuk-nięta. NKJP [„Błahostka”, *GW* 277/1997 *Maga-zyn nr 48, 40*]. ~ Postanowił się wprowadzić. Osłupiała. Byłe nie to. Bak. I, 112 [powieść, Mn.,

Tr.; o kochanku bohaterki]. ~ [...] wreszcie stary dostał talerz grochówki, stały widać klient, bo bez zamówienia dał mu kelner zupe, i wtedy wyciągnął zza pazuchy ćwiartkę wódki, odbił pod stołem i wlał całą zawartość do talerza, osłupieli, tak trzeba właśnie – powiedział stary – najlepiej, i pił ten bełt alkoholowo-grochówkowy z apetytem, młaskał, rozkoszował się po prostu [...]. Now. O, 333 [*opowiadanie, Mn., Tr.*].

osłupienie rzecz. ‘zdumienie; oszołomienie’: Nikomu nie dawszy przyjść do słowa i pograżywszy wszystkich w osłupieniu matka Rucińska wyskoczyła z chaty [...]. PNW, II 19 [*nowela, Mn., Tr.*]. ~ Trzej pacjenci patrzyli na nas w osłupieniu, zbici z tropu. Stein T, 173 [*powieść, Mn., Tpr.; N: M II, fakszerz obrazów, pochodzi z Francji; w lecznicy*]. ~ Rozkaz o przeprowadzce, do ostatniej chwili trzymany w tajemnicy, wprowadził w osłupienie dziesiątki tysięcy wojskowych i cywilnych urzędników ministerialnych. Polityka 45/2006, 66 [*reportaż, Mn., Tr.; N: M (G. Stern)*].

osmagać czas.

1. ‘o wietrze, deszczu itp.: owiać, zwłaszcza twarz’. PSWP 27, 45. ~ Zmarszczki mogą oznaczać grzech ale i świętość, jeżeli osmagał je syberyjski wiatr zesłania i niedostatku. małymodlitewnik.bloog.pl.

2. ‘wychłostać’: Uciekając co sił w nogach, został on uratowany przez pasterza, który ponoć osmagał batem goniącą go postać. niewiarygodne.pl. ~ Ojciec nie gniewał się – odpowiedział – ale położył mnie na kolanie i osmagał do krwi łodygami róż twoich [...]. www.parafia.falenica.pl [*bajka*].

osmalić / osmalać czas.

1. ‘owiać i zaczerpnąć płomieniem, dymem; okopcić; nadpalić’: Do dzieła! Choć sobie czuprynę osmałę, Wciąż będę motyką uderzał wytrwale. NKJP [*J. Brzechwa, Sto bajek*]. ~ Jedni urywali rękę czy miecz, on osmalał dymem zabytek klasy zero. forum.gazeta.pl [Re: *Może biblioteki są ważniejsze od stadionów? Poznań 12.01.2011*]. ~ Na stole lampa naftowa, której chwytający się płomienia osmala szkło, wybite okna zasłonięte płótnami od wiązalki nie chronią przed podmuchami wiatru. NKJP [*D. Koral, Wydziedziczeni, 1997*].

2. ‘opalić się na słońcu; spiec’: Jacek „Łaskawca” także osmalił sobie nos na lipcowym słońcu. NKJP [*B. Czeszko, Pokolenie, 1974*].

osmalić się czas. ‘zaczerpnąć się wskutek owiania dymem, ogniem’: Mamie kociół się jakiś osmalił. www.poboczem.pl [*komentarz, 25.05.2010*].

osmalenie rzecz. ‘owianie dymem i zaczerpnienie; okopcenie’: poparzenia i strefę osmalenia jako wynik działania gorących gazów. Osmalenie bardzo dobrze uwidacznia się na fotografii w podczerwieni [...]. www.kryminalistyka.fr.pl [*Postrzał – kryminalistyka i medycyna sądowa*].

osmalony przym. ‘zaczerpniony wskutek owiania dymem; ogniem; okopcony; nadpalony’: Krew zlepiała w strąki brodę i włosy Liścia, twarz miał brudną i osmaloną. NKJP [*T. Kołodziejczak, Krew i kamień, 2003*]. ~ Trudno ich było rozpoznać, bo piękne kędziory włosów mieli osmalone, to samo brwi i rzęsy, odzienie w strzępach, w licach powagę, jakiej poprzednio nie znali. NKJP [*Z. Kossak, Przymierze, 1996*]. ~ Pocziwy Charles Dickens, odwiedzający jego zakłady w Londynie, pisał i łkał: „...czyste, małe dziewczynki o delikatnych rączkach wykonują tu pracę, którą w innych fabrykach wykonać muszą osmaleni kowale”. NKJP [*A. Kołodziejcki, Blaszyński bębenek, CKM 08.08.1999*].

osmarować / osmarowywać czas.

1. ‘zniesławić; obmówić; oczernić kogoś’: Policja umywa ręce bo ich gazeta osmarowała dlaczego ten policjant tak szybko się zmył? www.zycie-pleszewa.pl [*informacja: TIR ujechał do rowu, 18.08.2012*]. ~ Ja? O, prosz pana, opowiadać to można. Ale żeby zaraz pisać? Ja to się nie chciałam wcale zgodzić. Bo co mi tam, że ona mnie osmaruje? Albo to nie wiem? Piw. K, 380 [*opowiadanie, D, Tpr.; N: K II, przesłuchiwana; O: M, kapitan śledczy, Warszawa; Ind., Of., N<O; w biurze komendy MO*]. ~ [...] Pyckal wtenczas ciebie skłnie i Baronowi cię wyzwie od Jasnej Cholery, Baron ciebie Pyckalowi ofuknie, zadmie się, z fumami na ciebie Pyckalowi wjedzie, Ciumkała zaś Baronowi, Pyckalowi ciebie okantuje, może osmaruje.

Gombr. TA, 15 [powieść, Mn., Tpr.; N: M II, pisarz, małop., Buenos Aires].

2. 'posmarować; pobrudzić': Chciał się obetrzeć ręcznikiem, ale natknął się na jajko, stłukł je i osmarował sobie oczy żółtkiem. wolnelek.tury.pl.

osmarować się czas.

1. 'wzajemnie rzucić na siebie oskarżenia, podejrzenia'. PSWP 27, 46.

2. 'pobrudzić się; pomazać się': Kartery uwalone bo trochę się osmarowałem hermetykiem i tak łapami wyszło co zrobić [...]. www.forum.ogar200.pl [forum motorowero-we]. ~ kiedyś moja kolezanka weszła na dach bloku, osmarowała się jadalnym olejem i się opalała hahahaha. www.photoblog.pl [11.08.2009].

osmarowany przym.

1. 'poczerniony; pobrudzony': Natomiast przewód od intercoolera był trochę osmarowany olejem (mam prawdopodobnie uszkodzoną turbinę). jaguarclubpoland.net/forum. ~ Cały kraj osmarowany, osrany napisami przez te bydlę bez elementarnej kultury. Bojki, kradzieże, napady, petardy, rozebrane trakcje sprzedane ... lajt.onet.pl [forum, 26.03.2011]. ~ W Hiszpanii na skutek suszy i spiekoty każda droga jest zakurzona, nad każdym torem kolejowym, nad każdym wybrzeżem portowym unoszą się tumany kurzu, i każdy robotnik portowy czy kolejowy robi wrażenie osmarowanego od stóp do głowy. NKJP [W.A. Zbyszewski, Impresje hiszpańskie, Kultura 7–8/1964].

2. 'posmarowany': Jeśli dziecko słabo gryzie, możemy ser utrzeć i posypać nim chleb osmarowany masłem, albo też po utarciu połączyć ser z mlekiem lub śmietaną [...]. www.dragonfloat.com.pl [porada: Jak przygotowywać produkty przewidziane dla dzieci].

3. 'oczerniony; obmówiony; zniesławiony': Za zajęcie stanowiska, wynikającego z mojego doświadczenia zostałem okrzykany oszustem, osmarowany plotkami, i ponizany [...].piotrbein.wordpress.com [List otwarty Dra Andre Kulisa (USA) do Senatu RP, 10.07.2012]. ~ Kiedy grożą mu, że będzie osmarowany w prasie, to odszczekuje się: „A ja na to gwizdź!” chomikuj.pl [A. Czechow, W sprawie gospodarki rybnej].

osmarowywanie rzecz.

1. 'obmawianie; oczernianie; zniesławianie': Niestety.. już ujadanie i osmarowywanie oponentów głównym przez dyżurnych cyngli – „rzucanych na pierwszą linię frontu walki” – przestało działać. m.wiadomosci.gazeta.pl [komentarz do wiadomości: Najważniejsze organizacje bojkotują rządową debatę ws. ACTA]. ~ Mysle, że kobiety w Polsce powinny więcej czasu znajdować na hobby a nie osmarowywanie prostackim językiem innych ludzi. film.onet.pl [komentarz, 07.02.2010]. ~ Pierwsze co musisz pojąć to to, że szczęśliwe osoby zajmują się sobą i nie mają ani czasu, ani ochoty na osmarowywanie innych. www.himemimi.com [Himemimi: Złośliwi ludzie, 19.10.2011].

2. 'smarowanie': Także ekonomia tutaj zyskuje bowiem można oszczędzić na osmarowywaniu łożysk. www.abeg-group.com [oferta].

osmarowywanie się rzecz. 'obmawianie, oczernianie siebie nawzajem': Ale kłótnie i osmarowywanie się ZAKAZANE. Przypominam, że spotykamy się w poniedziałek na Warsztatach malowania figurek. forum.gobli-kon.org [13.03.2007].

osmędziały przym. 'posępny; smutny': Literatura sposepniała nam niepomniernie i wiele jest przyczyn tego zasmęcenia: a to brak nagród Nobla, a to mierne zarobki w kraju i trochę większe, kiedy drukują w krajach wysoko rozwiniętych ekonomicznie, co znów wymaga, by rzecz była dostatecznie osmędziała, bo figliki zapisujący, a nie frustracje, pisarz kadeelow-ski mąciłby obraz [...]. Czesz. U, I 354 [opowiadanie, Mn., Tr. (autor)].

osmętnica rzecz.

1. 'ktoś smutny, o ponurym usposobieniu, melancholik'. SGS, 69.

2. 'o kobiecie z zawsze zmartwioną miną'. SGS, 155.

osmolenie rzecz. 'pobrudzenie; umazanie; usmolenie': W czarnej izbie znajdował się piec, co przy kurnym dawniej budynku powodowało osmolenie ścian – stąd nazwa. NKJP [M. Pinkwart, Zakopane i Tatry: przewodnik, 1995]. ~ Na szczęście zwykle więcej jest strachu i smrodu, niż strat i zagrożenia – mówi Eu-

geniusz Kucharski, jeden z administratorów Spółdzielni Mieszkaniowej im. St. Batorego. – W bloku nr 14 trzeba było wymienić drzwi wózkowni, które kosztowały 3,5 tys. zł. W pozostałych przypadkach skończyło się na osmo-
leniu zsyków. NKJP [I. Polak, *Podpalacz zsy-
ków grasuje na Widzewie, El 20.09.2002*].

osmolić czas.

1. ‘opalić coś z wierzchu; osmalić’. USJP, II 1315. ~ Jeśli zwierzak oparzył się lub osmolił, należy natychmiast to miejsce obficie oblać zimną wodą i udać się do lekarza weterynarii. world.pinger.pl.

2. ‘pobrudzić, umazać czymś na czarno; usmolić’. USJP, II 1315.

osmolić się czas. ‘pobrudzić, umazać siebie samego czymś czarnym, np. sadzą, smołą; usmolić się’. USJP, II 1315. ~ Idiota podstawia mordę pod wydech żeby się osmolić forum.4kolka.pl.

osmolony przym. ‘pobrudzony; umazany; usmolony’: Zapanowuje rodzaj szału. Chłopcy pędzą osmoleni i pijani winem i zapachem prochu. Nad ranem wszyscy biegną nad morze, gdzie już roi się od przekupniów muli. NKJP [A. Bobkowski, *Szkice piórkami (Francja 1940–1944)*, 1957]. ~ Osmoleni, wywatowani ludzie snują się wokół stacyjki. NKJP [B. Obertryńska, *W domu niewoli*, 2005].

osmyczony przym. ‘obcięty; odarty’: Wtykając osmyczone gałęzie z kitkami chybottliwych liści, wytęczyli nowy bród. NKJP [W. Żukrowski, *Kamienne tablice*, 1994].

osmyczyć czas.

1. ‘obciąć (obcinać) coś (krótco, niedbale); ostrzyć’: Pani fryzjerka strzygła, wycinała, smy-
czyła, aż osmyczyła mnie na maksymalną krótkość. Teraz tylko po myciu i napiankowaniu wystarczy potarmosić palcami a już.:-). zwy-
czajne.blogspot.com [Mito 03.2011]. ~ Fryzjerka, pani Renatka „osmyczyła” mnie zgrabnie i z wprawą, opowiadając przy tym o swoim małżeństwie. zwycajne.blogspot.com [01.01.2011]. ~ Przy oraniu płot nie przeszkadza, a jak ktoś ma działkę przy lesie to potem płot zabez-
piecza, przed wizytami niechcianych gości.

U mnie koziołek osmyczył czarne porzeczeki i jedną śliwkę, a sarny do tego zgryzają liście z jabłoni, truskawek a już się boję kiedy dorwają się do fasoli. forum.murator-dom.pl [forum, N: evil:].

2. ‘zabrać coś bez czyjejś zgody; pozbawić kogoś czegoś; okraść’: Dbałem, żeby zbyt nie głodo-
wali i żeby nie osmyczono ich z cieplejszych rze-
czy. Brosz. DR, I 99 [powieść, Mn., Tpr. (M IV, ur.
w 1900, linotypista, emeryt, Warszawa)].

osmyczyć się czas. ‘dać sobie obciąć włosy’: Aleś się osmyczył, ledwo Cię poznałam! pl-pl.facebook.com.

osmyknąć się czas. ‘zsunąć się; ześlizgnąć się’: Temu uczonemu wielkiemu dosunąłem dobrze, ale mi się noga tym razem osmyknęła. Mad. MS, 65 [powieść, Mn., Tpr: N: M II; o pobi-
ciu naukowca w restauracji].

osmyknięty przym. ‘odarty’: Gdy którąś z garści osmykniętego owsa rzuciłem na prze-
chodzące w popiół powietrze, zobaczyłem idą-
cą mi naprzeciw sołtysównę. NKJP [T. Nowak,
A jak królem, a jak katem będziesz, 1993].

osoba lekkich obyczajów rzecz. ‘prostyutka’. SSP, 157. ~ Jest przestrógą przed zawiera-
niem znajomości z osobami lekkich obcza-
jów. NKJP [M. Winczewski, *Wielki sennik współ-
czesny*, 2007]. *Eufemizm.

osobiściak rzecz.

1. ‘dowód osobisty’: Z tymi dowodami to chyba
prawda... bo nie wiem gdzie się podział mój
osobiściak i prawko? www.galeria.cyfrowe.pl
[forum]. ~ Najlepiej wozić z sobą „osobi-
ściak”, „Nie będą się czepiać, że nie masz doku-
mentów, a punktów nie wlepią i zabrać nie bę-
dzie czego. www.bikeforum.pl [15.03.2009]. ~
Wydaje mi się (takie osobiste odczucie), że
osobiściak to co innego, a dowód rej to co in-
nego. www.fanklub-niewiadowek.com [forum,
Niezbędnik kierowców, gimof 17.01.2009].

2. ‘osobisty adres (np. poczty e-mail, bloga);
hasło’: „Potrzebny mi osobiściak tego druha...”
Lubię to! Facebook [komentarz, maron54
29.11.2010].

3. ‘bliski przyjaciel; kochanek’: ten przystoj-
niak, to Twój osobiściak? Jeśli tak, to gratuluje

gustu.:-). www.adamix.fmix.pl [komentarz do zdjęcia, *agatowiec23* 14.03.2012].

osobniak rzecz. ‘dom wolno stojący’: charakterystyczna willa (tzw. osobniak) dla Nowogródk. www.wycieczkinakresy.pl. ~ W posagu otrzymała „osobniak” przy Newskim Prospekcie, który Eugeniusz sprzedał i spłacił Nogalen. NKJP [D. Koral, *Wydziedziczeni*, 1977].

osobodzień rzecz. ‘jednostka przeliczeniowa równa jednemu dniowi, jednej dniówce, jednej dobie przepracowanej lub spędzonej gdzieś przez kogoś’. PSWP 27, 53. ~ Zrzeszone w tych związkach kluby mogłyby przysyłać na zgrupowania do Mławy 20-25 -osobowe grupy zawodników I ligi, płacąc za osobodzień 80 zł. NKJP [K. Jakubowski, *Dłaczego Mława nie mogłaby być...Spałą?* „Tygodnik Ciechanowski” 12.04.2006]. ~ Zarzuty odnośnie do wysokiej ceny osobodnia są absolutnie nieuzasadnione. NKJP [Sprawozdanie stenograficzne z obrad Sejmu RP z dnia 14.04.2000, 3 kadencja, 75 posiedzenie, 3 dzień]. ~ Dyrektorowi gnieźnieńskiego ZOZ-u Włodzimierzowi Pilarczykowi udało się jednak wynegocjować wzrost limitu do tysiąca tzw. osobodni. NKJP [EM, *Większe limity*, GPOZ 29.10.2001]. *Środowiskowe.

osobogodzina rzecz. ‘jednostka przeliczeniowa równa jednej godzinie przepracowanej przez jedną osobę’. PSWP 27, 53. ~ Najbardziej wymierne są koszty paliwa za przejechane kilometry. Obliczenie, ile kosztuje tzw. osobogodzina jest już trudniejsze. NKJP [Nie ma żartów, DZP 17.04.1998]. ~ Faktem jest, że robił wolno, ale to co w jego opinii było przedkładaniem nad szybkość dokładności, w opinii kierownika zmiany było marnowaniem osobogodzin. NKJP [E. Gietka, *Celem udzielenia pomocy*, Polityka 24.01.2009]. *Środowiskowe.

osobokilometr rzecz. ‘jednostka przeliczeniowa równa jednemu kilometrowi przejechanemu przez jedną osobę’. PSWP 27, 53. *Środowiskowe.

osoborewizja rzecz. ‘kontrola wyroku przez organ nadzórny’: System „osoborewizji” sprawia, że nijak nie da się wyliczyć – wydawałoby się najważniejszego – wskaźnika utrzymanych

w mocy przez apelację wyroków konkretnego sędziego. NKJP [A. Checko, *Sąd nad sędziami*, 30.06.2001]. *Środowiskowe.

osoborok rzecz. ‘jednostka przeliczeniowa równa jednemu rokowi przeżytemu przez jedną osobę’. PSWP 27, 53. *Środowiskowe.

osobostan rzecz. ‘żartobliwie: stan osobowy, tzn. skład zespołu’. NS2, I 382. *Okazjonalizm.

osobowejsie rzecz. ‘jednostka służąca do ustalania liczby osób, które mogą wejść na jakiś teren’. NS2, I 382. *Środowiskowe.

osobowy rzecz. ‘pociąg osobowy’: Ceny takie, że już wolę jechać o innej porze i pociągiem się dłużej osobowym. www.infokolej.pl [forum]. ~ Absurd na PKP. Pospieszny jedzie dłużej niż osobowy. Przykład z rozkładu jazdy. Nie dajcie się nabrać na szybką podróż pospiesznym. Nie tylko jadą dłużej to jeszcze droższe bilety. www.wykop.pl [forum].

osobówka rzecz.

1. ‘samochód osobowy’: U mnie w mieście kiedyś był wypadek. Straz na sygnale walnела w osobówkę na skrzyżowaniu. www.joemonster.org [forum dyskusyjne, celt cl]. ~ Dochodził jeszcze do naszej paczki radziecki szofer wojskowy, który jeździł na osobówce marki M-ka. Sęk. PW, 241 [pamiętnik, Mn., Tpr.; N: M IV, służył w formacji lotniczej w stopniu kaprala; 2 klasy gimnazjum, taksówkarz, Warszawa]. ~ Kawalkada aut rusza spod Parkowej – kilka terenówek, skromne osobówki, wielkie czarne kombi wulkanizatorów – zwracają uwagę w miasteczku. Polityka 16/2012, 26 [reportaż Mn., Tr.; N: M (M. Kołodziejczyk)].

2. ‘pociąg osobowy’: Przybycie pospiesznego z Łodzi, parę minut przed przyjazdem pociągu ze Stargardu i to, że osobówka do Dąbia nie zdążyła jeszcze odejść – dawało nam dokładnie godzinę 22.07 względnie 22.09. Piw. K, 474 [powieść, D, Tp.; N: M, kapitan śledczy, Warszawa; O: M, wh., redaktor, Warszawa; Ind., Nof., N-O; w mieszkaniu].

osowaty przym.

1. ‘uszczypliwy, złośliwy, kąśliwy’: Maryjka ma dziś swój zły dzień. Zdenerwowana – o jedena-

stej miała być u lekarza – od rana roztrzęsiona, osowata. Żal, zgryzota, zniechęcenie. NKJP [A. Kowalska, *Dzienniki 1927–1969*, 2008].

2. ‘podobny do osy’. USJP, II 1318.

osowiałość rzecz. ‘brak energii, wigoru; smutek’: I to poczucie bezsiły, to stałe przegrywanie, od lepszych odpadanie, wpędzało ich w jeszcze większą minusowość, w zdrętwiałą ornitologię – w osowiałość, w zasepienie, w kuropatwie przyczajenie. NKJP [R. Kapuściński, *Cesarz*, 2005]. ~ Problemy z porannym wstawaniem, osowiałość, milczenie – to pierwsze objawy strachu dziecka przed szkołą. NKJP [K. Michalska, *Pomóżmy uczniowi*, „Słowo Polskie Gazeta Wroclawska” 02.12.2003]. ~ A jeżeli ożywiał się, jeżeli osowiałości się wyzbywał, to chyba na paradę, chyba gdy na rewię jechał, chyba gdy na Saskim dziedzińcu się jawił, chyba gdy mu żabki pogodę na jutrzejszego generałmarsza wróżyły. NKJP [W. Gąsiorowski, *Księżna Łowicka: powieść historyczna z XIX wieku*, 2001].

osowiały przym. ‘pozbawiony energii, wigoru; smętny’: Zawsze osowiały i apatyczny, powoli cedzący słowa, był wyraźnie podniecony, terkotał jak karabin maszynowy. Mich. T, 90 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; N: M II, wt., inżynier na kontrakcie w Nigerii; o nigeryjskim pracowniku]. ~ [...] dziecko dreptało obok mnie osowiałe, grymasiło albo miało tak nieszczęśliwą minę, że i mnie odchodziła ochota do dalszego spaceru. Nep. MN, 37 [powieść, Mn., Tpr.; N: K II, w., lekarka, maz., Wrocław]. ~ Tłukli w estradę, w podest, na którym siedziały osowiałe zastępy hippisów, w drzwi, które nagle wyleciały na korytarz z zawiasami. Mak. NS, 64 [powieść, Mn., Tr.].

osóbka rzecz. ‘z aprobatą: młoda (drobna) kobieta’: można poznać extra osobkę przez neciora, i zresztą ja też taką poznałam „, klikamy sobie już ponad 6 mies., no ale żeby miłość „, Onet.pl [forum dyskusyjne, olerika21 22.02.2005]. ~ I żeby to wszystko pasowało i do tej młodej pulchnej osobki, i do tego siwego pana z patriarchalną brodą, który nie wiadomo skąd się tu zapętał, i do tamtego prowincjonalnego grzywiastego beatlesa, obgryzającego paznokcie z wielkim smakiem... Lov. ND, 80–81 [re-

portaż, Mn., Tr.; szukanie odpowiedzi na pytanie o cel życia]. ~ Zapamiętałam ją jako wybitnie inteligentną, rozczochną, iskrzącą osobkę. Polityka 12/2011, 94 [reportaż D, Tp.; N: K, działaczka feministyczna; O: dziennikarka; o pisarce]. ~ Kara Lynn Shivers, dziewiętnaście lat, włosy blond, oczy piwne, pięć stóp osiem cali wzrostu i sto dwadzieścia funtów wagi (Viceroy Wilson nie pomylił się ani o uncję) stała się cyniczną młodą osobką. Hiaas. S, 185 [powieść, Mn., Tr.].

ospa francuska rzecz. ‘choroba weneryczna’. SSP, 157. *Eufemizm.

ospale przyst. ‘powoli; ociężale; bez energii, wigoru; opieszale; sennie’: Janek podciąga pompką paliwo, bierze się do korby i powoli, ospale, jak żółw, ociężale zaczyna obracać bebeczami silnika i gdy wszystkie tłoki, wał korbowy, koło zamachowe nabiorą rozpędu. TP 24 / 1993, 6 [opowiadanie A. Stasiuka, Mn., Tr.]. ~ zapał sennie ospale w to upalne południe kogut, drugi z oddali ospale opieszale mu odpowiedział [...]. NKJP [E. Stachura, *Się*, 1988]. ~ Kloss trafił tam bez trudu, sala restauracyjna była obszerna i pustawa, kelnerzy kręcili się ospale między stolikami. NKJP [Andrzej Zbych (A. Szypulski, Z. Safjan), *Stawka większa niż życie*, 2000].

ospalec rzecz. ‘ekspresywnie: z dezaprobatą o człowieku, który pozbawiony jest energii, entuzjazmu, chęci do pracy, bo jest senny, znużony, skłonny do spania’. PSWP 27, 56. ~ Kto mowę dzwonek rozumie, w tym dzwonienu słyszał wyraźnie: – Nuże, leniuchy, ospalcy, próżniaki! Czyż się was dziś nie dowolałam? NKJP [W. Gomułicki, *Wspomnienia niebieskiego mundurka*, 1969].

ospaluch rzecz. ‘ekspresywnie: z dezaprobatą o człowieku, który pozbawiony jest energii, entuzjazmu, chęci do pracy, bo jest senny, znużony, skłonny do spania’. PSWP 27, 56.

ospałość rzecz. ‘brak energii, wigoru; ociężałość; opieszłość; gnuśność’: O ile ów indyferentyzm jest często rezultatem codziennej dreptaniny wokół męczących spraw powszednich – która to dreptanina, jak zauważył niedawno jeden z autorów w „Życiu Warszawy”,

wprawia w osłupienie obserwatorów z zewnątrz, „którzy nie poznają dawnych Polaków”, widząc obecnie „ospałość i bierność, brak energii i prężności, częsty oportunizm i chęć zapewnienia sobie za wszelką cenę spokoju” – o tyle race politycznych nonsensów są rezultatem tolerancji dla prowincjonalizmu. NKJP [K.T. Toeplitz, *Mój wybór: rzeczy mniejsze*, 1998]. ~ Nieoczekiwana utrata kabanosa przepędziła moją ospałość, mój gnuśny strach i postawiła mnie w sytuacji ostatecznej. NKJP [S. Mrozek, *Opowiadania 1974–1979*, 1995]. ~ Niewiele lepiej przedstawiała się jednak sytuacja i z elitą kościelną, nad czym ubolewał już Skarga, pisząc (w Upominaniu do ewangelików, 1592), iż wszelkie kacerstwa „tuczą się” na próżnowaniu, łakomstwie i ospałości księży, na ich niedbalstwie o parafie i diecezje. NKJP [J. Tazbir, *Silva rerum historicarum*, 2002].

ospały przym.

1. ‘pozbawiony energii, wigoru; spowolniały; opieszwały’: Zwykle jest powolny, nawet nieco ospały w ruchach, mówi wolno, nie zapala się. NKJP [R. Kapuściński, *Busz po polsku*, 2007]. ~ Często zużycie paliwa zmniejsza się, specjalnie konstruując skrzynię biegów. Samochód jest „ospały”, na każdym biegu rozpędza się jakby bez końca, ale za to mniej obciąża budżet właściciela. NKJP [A. Kublik, *Samochody*, GW 18.02.1994]. ~ Henek ospałym krokiem chodził od stołu do stołu, układał widelce i noże [...]. NKJP [H. Worcell, *Zakłète rewiry*, 1989]. ~ Na nikim nie można polegać. Służba jest leniwa i ospała. NKJP [S. Mrozek, *Teatr 4*, 1997].
2. ‘senny; niezbyt ożywiony’: W ospałym miasteczku niewielu jest chętnych do rozmowy. NKJP [P. Michalak, *Do ilu razy sztuka?* GPZ 18.07.2003]. ~ Z końcem lata ospała atmosfera zawodowej gnuśności zaczęła się ożywiać. NKJP [L. Unger, *Kuba*, GW 28.11.1977]. ~ Zdecydowani na długotrwałe obłożenie statystowali w ospałej akcji, czytając wojskowy regulamin. NKJP [A. Wiśniewski-Snerg, *Według totra*, 1997].

ospowaty przym. ‘mający blizny po ospie; pokryty trądzikiem’: Panny nie były obraźliwe ani głupie. Wprawdzie ospowata odepchnęła karzełka tak, że aż obił się o ścianę kamienicy, ale zaraz potem obie wybuchnęły śmiechem. Brosz. DR, II 193 [powieść, Mn., Tpr. (M IV, ur.

w 1900, linotypista, emeryt, Warszawa)]. ~ Porywający Trocki, wielki wirtuoz sztuki oratorskiej, świetny Bucharin i Stalin – mały, ospowaty, w długich butach i zielonym frenczu. NKJP [T. Torariska, *Oni*, 1997]. ~ Otyła, ubrana w biały fartuch kobieta przysiadła na łóżku. Miała trochę ospowatą twarz i małe, świdrujące oczka. Nur. K, 33 [powieść, Mn., Tr.].

o spóźnionym zapłonie przym. ‘głupi, tępy, ograniczony, nienormalny umysłowo (o mężczyźnie z zabarwieniem wyraźnie ujemnym)’. SGS, 70.

osrać / osrywać czas.

1. ‘wulgarnie: zabrudzić (brudzić) coś, kogoś kałem’. USJP, II 1318. ~ A żeby ci szary bocian osrał. Czemu nie mówisz od razu, tylko nam dyrdymały o lodówkach opowiadasz? – zirytował się Senik. NKJP [P. Pollak, *Kanalia*, 2006]. ~ Prawda jest taka, że krowa osrała ci samochód. To zawsze jest wesołe, jak ktoś coś komuś osra. NKJP [A. Stasiuk, *Taksim*, 2009]. ~ Ten baner wisi ze trzy lata. Brudny i ptaki go osrały. NKJP [P. Grych, *Schiza*, 2008]. ~ Dicz moherowa zanieczyszcza Krakowskie Przedmieście, osrywa i oszczywa wszystkie zaułki i okoliczne bramy! kontakt24.tvn.pl [komentarz]. ~ Uczę się porozumiewać z swoim nowym króliczkiem, chyba jest lepiej, nie osrywa mi już całej chaty tylko załatwia potrzeby w jednym miejscu [...]. www.photoblog.pl. ~ Pominęli w tym badaniu istotny szczegół: Ptaki nie kontrolują wydalania, nie wybierają samochodu który osrywają po jego kolorze. www.mototok.pl [forum, gość 25.06.2012].

2. ‘wulgarnie: zignorować (ignorować) coś, kogoś’. USJP, II 1318. ~ Spoko, skombinowałem sobie jakieś 15-day trial acc. Ale EA osrywa moje karty kredytowe... Vise Electron i Mbank. No to se nie pogram. www.mmorpg.pl [post, 03.04.2004]. ~ No sorry, ale koleś cię totalnie osrywa, więc i ty go osraj. Dziękuję za uwagę. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, 26.07.2012]. ~ Polscy politycy grają ludziom na nosie i za przeproszeniem „osrywają” ich z góry [...]. www.rybinski.eu [Strategia gotodupców, 16.08.2010].

osrać się / osrywać się czas.

1. ‘wulgarnie: zanieczyścić się (zanieczyszczać się); (za)brudzić się kałem; posrać się’: Gary

Winston Lineker [...] angielski piłkarz, grający na pozycji napastnika, trzykrotny król strzelców ligi angielskiej (w barwach Leicester, Evertonu i Tottenhamu). (wiki). A i tak wszyscy ludzie będą go znać po tym że się osrał na boisku. www.sadistic.pl. ~ jezu a ja bym się osrał z radości nie jak kurwa będzie jak otworze te tematy na końcu a tam będzie wojna narkotykowa czy to ma przyszość? NKJP [PELCRA, *Noc przed maturą*]. ~ [...] autorka niewątpliwie wykazująca oznaki uczęszczania na zajęcia uniwersyteckie z dziennikarstwa orzygała się tęczą i osrała bursztynem? screenagers.pl [komentarz, 13.07.2012].

2. 'wulgarnie: upodlić się (upadlać się); znieścić się; skompromitować się': Grecy: walczyliśmy o osranie. Sami się osrali socjalizmem a teraz protestują, że śmierdzi. forum.gazeta.pl. ~ Ten Naród się sam osrywał i osrywa. Nie cały, ale jego znaczna część. Pozdrawiam Naród. www.tvn24.pl [forum]. ~ Ale ty masz bronić swojego magazynu. Jak mi ktoś mówi, że zrobiłem z siebie błazna klnąc na głos na Chłodnej na spotkaniu – to ma rację i nie będę tu osrywał się konwencją luźnego spotkania, która była dramatycznie chybiona. www.forum.gildia.pl.

3. 'wulgarnie: popełnić błąd; działać opieszale, bojaźliwie': Valdes czasem broni strzały nie do wyciągnięcia a czasem się osrywa i podaje piłkę przeciwnikowi na pusta bramkę, jak jest ważny mecz [...]. gadu.pl. ~ Wszyscy pr0 el0 jebiący policje najbardziej osrywają się kiedy trzeba zacząć działać. www.sadistic.pl [27.03.2011].

osramówka rzecz. 'żarówka marki Osram': Mogą nawet wyeliminować te tradycyjne. Taka osramówka kosztuje coś koło 6zł, ze trzy razy drożej od zwykłej. Też nie jest źle. news.elektroda.pl [forum, 03.12.2008]. ~ (stabiaki, nie co to co dawne przedwojenne osramówki) pzdr p.s. Mówiłem to samo alkwii, ale on woli lampy [...].www.trioda.com [forum, 10.03.2008]. ~ Nie wie ktoś gdzie można kupić te Osramówki, w sklepie w okolicach Katowic, lub Dąbrowy Górniczej? Bo jakoś jak szukam to nigdzie nie ma [...]. daewooforum.pl [Jakie żarówki polecacie, 29.01.2008].

osranie rzecz.

1. 'wulgarnie: zanieczyszczenie kałem': Wszystkie czasowniki w imperfectum, bo nam uciekł

na Vaclavske Namesti i opodał, do „Kalicha”, pod portrety Najjaśniejszego Pana, bodaj bez konserwacji tego osrania przez historyczne muchy. Szkoda. Kobyl. K, 238 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; N: M IV, w., plastik, Warszawa]. ~ czy wóda już kompletnie zeżarła ich mózgi? Czy owi profesorowie żule męty NAWET DZIŚ nie mogą żyć jak ludzie? Czy potrzeba szmacenia się, orzygania i osrania w gacie jest tak silna, że nie dociera do nich fakt świątecznych dni? Co to się porobiło na tym zafajdanym świecie... Smutne to. www.grupy.senior.pl [forum, WP 31.03.2002].

2. 'wulgarnie: upodlenie; skompromitowanie się': Grecy: walczyliśmy o osranie. Sami się osrali socjalizmem a teraz protestują, że śmierdzi. forum.gazeta.pl.

osrany przym.

1. 'wulgarnie: zanieczyszczony kałem': Stałem nad tą śmierdzącą, osraną i zakrwawioną dziurą, potrzasałem fiutem i nic. Stas. MH, 80 [opowiadanie, Mn., Tr.; N: M, więzień, miasto; O: M, więzień (brak jego obecności werbalnej w tekście); Ind., Nof., N>O; w celi; o samopoczuciu po przesłuchaniu]. ~ Możesz go zatrudnić do szorowania kibli. Daj mu takie bardzo osrane, bo przez cały czas, od śmierci Wojtki Smykały, robił cię w jajo. NKJP [T. Klarecki, I. Smolarek, Wilk... i śmierć bankiera, 2006]. ~ Nie mamy przecież gwarancji, że kwiecień będzie już pachniał wiosną. Że będzie wreszcie zielono, że znikną z naszych ulic i chodników brudne, osrane przez psy łaty śniegu. NKJP [emka, Byłe do wiosny, „Dlaczego?” 13.08.2009].

2. 'wulgarnie: pobrudzony; pomazany': [...] już się boję sama spać nie wiem dla następnych brakuje oporników a schodził sprawnie stopnie osrane farbą najwięcej białej i różowawej [...]. Siej. O, 95 [powieść, Mn., Tpr.].

osrywanie rzecz.

1. 'wulgarnie: obrażanie; lżenie': W normalnym kraju za takie osrywanie narodu to zamknięto by go w pomieszczeniu bez klamek, ... Ten Naród się sam osrywał i osrywa. www.tvn24.pl [forum, 14.03.2011]. ~ No, tak blokowanie, kombinacje; ale nie „osrywanie”, co pan robił w kampanii wyborczej, wobec kandydata Komorowskiego! A i potem. dziecko. onet.pl [forum, 28.05.2011]. ~ Wiemy panie

Czarnecki, osrywanie to nowa metoda pisu na uprawianie polityki. Nie jest pan pierwszy. www.wprost.pl [komentarz].

2. 'wulgarnie: lekceważenie; olewanie': Za opierdalanie się, osrywanie kibiców, szczucie młodych nienawidzę szmacciarza. ŁKS w jakiej dupie, by nie był nie zasłużył na tego gada. www.weszlo.com [Czego oczy nie widzą – łódzcy dziennikarze w natarciu, 24.04.2012].

3. 'zanieczyszczanie odchodami': [...] powinni warować wlepić mandaty za osrywanie trawników i chodników myślę że w tej formie mogli by sie sprawdzić wzorowo [...]. polygamia.pl [komentarz, 11.07.2010].

Ossi rzecz. ndm. 'pogardliwie o obywatelach byłej Niemieckiej Republiki Demokratycznej, połączonej w 1990 roku z Republiką Federalną Niemiec w jedno państwo'. PSWP 27, 58. ~ Kto odegrał decydującą rolę w zwycięstwie nad faszyzmem? 69 proc. Niemców z Zachodu uważa, że Amerykanie, 87 proc. mieszkańców byłej NRD – że ZSRR. Ossi i Wessi nadal mają zupełnie różne wizje niemieckiej historii. NKJP [M. Cichy, Niemcy o swojej przeszłości, GW 06.05.1995]. ~ Pani Mohs: – Jak jakaś kobieta ze wschodu zabiła swoje dzieci, to w gazetach pisali „Typowe dla wschodu”. Wessi za mało wiedzą o nas. Ossi nie jest leniwy. Jest zrezygnowany, bo nie może doskoczyć do poziomu Wessi. NKJP [W. Nowak, Obwód głowy, 2007]. *Germanizm.

o, ssskurka! wykrz. 'przekleństwo': Chociaż, z drugiej strony, wcale, ale to wcale nie chce mi się wyjeżdżać z Wrocławia – wyznał otwarcie i w tymże samym momencie, z przerażającym krzykiem: „O, ssskurka!” wpadł nogą lewą w lodowatą kałużę, bo szli już właśnie przez nowe mieszkaniowe osiedle, rozkopane stereotypowo, dosadnie [...]. Barg. S, 76 [powieść, Mn., Tp.; N: M III, oszust matrymonialny, Szczecin; U: K II, Wrocław].

ostać czas. 'zostać; stać się; pozostać': Kiedy Kaziuk wdowcem ostał, opiekowała się Basia i nim, latała od nich do Maryny i z powrotem, aż dziw brat: po co jej to? NKJP [H. Auderska, Babie lato, 1974]. ~ Tym, co zostało, musiał gospodarować bardzo oszczędnie. NKJP [A. Baniewicz, Pogrzeb czarownicy, 2003]. ~ I jak się

chto za złodziejstwo bierze, marnie kończy. Też dzieciaki sierotami ostały. NKJP [T. Bojarska, Świtanie, przemijanie, 1996].

ostać się czas. 'zostać; pozostać': Jako jedynej z mojej partii po przegranych wyborach ostałem się na posadzie mimo naporu neokomuny. Buk. B, 43 [powieść, D, Tp.; N: M, uczestnik przyjęcia; O: M II, śr., współwłaściciel myjni samochodowej, Warszawa]. ~ Z laureatów konkursu ostał się już tylko zdobywca pierwszego miejsca, pan Karol Pieńkowski, biegły w kilku obcych językach, co wtedy bardzo się liczyło. NKJP [J. Przybora, Przymknięte oko opaczności, 1995]. ~ Płyne ku niemu, dosięga błękitu odór. Wisi nad Parkiem Dreszera, nad koronami nielicznych drzew, które się ostały, nad skwerem. NKJP [T. Bojarska, Świtanie, przemijanie, 1996].

ostańcie z Bogiem / ostajcie z Bogiem! wykrz. 'formuła pożegnalna': Komu w drogę, temu czas. Do widzenia. Ostańcie z Bogiem, kumciu! – Z Bogiem! Of. N, 40 [powieść, D, Tp.; N: M, sołtys, wieś; O: K, wieś; Ind., Nof., N–O]. ~ O, nie, kumoterku, niepotrzebnie lejecie, bo pić więcej nie będę. Ostajcie z Bogiem! Mort. UW, 179 [powieść, D, Tp.; N: M, chłop, wieś; O: M (nieznajomy N, kupiec jego koni), oszust; Ind., Nof., N–O; w karczmie; poczęstunek po zawartej transakcji].

ostatki rzecz., bez lp. 'ostatnie dni karnawału, zabawa organizowana w ostatnich dniach karnawału'. SPP, 138. ~ Gdy ambasador sultana tureckiego wrócił z Polski do Stambułu, opowiadał władcy, że chrześcijanie dostają jakiejś wariacji w ostatki, zwane kusymi dniami. Od niedzieli do północy we wtorek pochłaniają nieprawdopodobne ilości trunków. Do dobrego tonu należy obżerać się do pierwszych torsji i spadać pod stół po przedawkowaniu okowity. NKJP [W. Kupisz, Ostatnie kuse dni, DZŁ 05.02.2005]. ~ W ostatki na naszym stole królują ryby najczęściej w tych właśnie dwóch postaciach. NKJP [B. Solarz, Śledzik jest pyszny, „Słowo Polskie Gazeta Wrocławska” 22.02.2006]. ~ Zaszaleć w ostatki – Najlepsze przebranie to takie, które robi się w pięć minut – mówi Bogusław Marek, która razem ze swoimi uczniami przejdzie dziś przez miasto w korowodzie prze-

bierańców. NKJP [E. Drzazga, *Zaszaleć w ostatki*, DZŁ 28.02.2006].

ostatkowy *przym.* ‘związany z ostatnimi dniami karnawału, z zabawą w tym czasie’: Ostatkowy Bal Karnawałowy | Kinokawiarnia Stacja Falenica. stacjafalenica.pl [informacja, 01.02.2012]. ~ Ostatkowy szaf w UltraViolecie – zdjęcia, foto – od 1 – 19 Lutego 2012. www.echodnia.eu [oferta]. ~ Początkująca pani domu: Ostatkowy chrust – zwany także faworkami. To już taka wieloletnia tradycja, że zawsze w karnawale robię chrust. początkująca-pani-domu.blogspot.com [16.02.2012]. ~ Pocztówki z kuchni: Gorący wieczór ostatkowy – Ja jednak wciąż czuję zimę, więc na dzisiejszy wieczór ostatkowy proponuję grzańca. pocztowkizkuchni.blogspot.com [21.02.2012].

ostatni ktoś / coś (określenie pejoratywne), *rzecz.* ‘ktoś najgorszy ze wszystkich; pogardliwie o kimś głupim, złym, nieudolnym, niesprawnym itp.; coś najgorszego; także w funkcji wyzwicka’: Gdybym był ostatnim bęcwałem i nieukiem, toby wszystko robili do ściągaczek włącznie, za uszy by mnie ciągnęli przez próg maturalny. New. ZU, 281 [powieść *wspomnieniowa*, Mn., Tpr.; N: M]. ~ Okazałeś się ostatnią dupą wołową, a nie prywatnym detektywem. Hiaas., S, 175 [powieść, D, Tp.; N: M III, *dziennikarz*, Ameryka; O: M II, *detektyw*, Ameryka; Ind., Nof., N-O; na plaży; o nagłośnieniu działań terrorystów]. ~ Jesteś idiota, dureń, ostatni cham! Kon. KW, 65 [powieść D, Tp.; N: K I, ps., *uczennica gimnazjum* (Niemka), *wsch.* (wileńskie), *miasteczko*; O: M II, *uczeń gimnazjum* (Niemiec), *wsch.*, *miasteczko*; Ind., Nof., N-O (rodzeństwo); w domu; podczas kłótni; N rozgniewana]. ~ Nie martwcie się kolego – powiedział. – Stankiewicz to ostatni drań, lecz i na niego jest rada. Brand. P, 45 [powieść, D, Tp.; N: M, *urzędnik*, *osada*; O: M II, *robotnik*, *osada*; Ind., Nof., N-O; przed biurem]. ~ [...] bo nawet dziecko nie chce uchodzić za ostatniego durnia i szmondaka. Roth KP, 79 [powieść, Mn., Tr.; N: M II, *Ameryka*; o ojcu]. ~ Co ty zrobiłaś?! – krzyknęła. – Spiałś się jak ostatnia dziwka. NKJP [A. Zaniewski, *Król Tanga*, 1997]. ~ Musiała, koniecznie musiała chociaż troszeczkę dorównać Kozubskiemu, chociaż nie wychodzić na taką ostatnią jełopkę, co to ani

be, ani me. Ostr. Z, 107 [powieść, Mn., Tpr.; N: K II, *uczennica LO*, *miasteczko*; o sobie]. ~ Bliźniaki z takim potencjałem, a ja je wypuściłam z rąk. I to dlaczego? Bo się zadurzyłam w „celu”, jak ostatnia kretyńka. NKJP [E. Białotłęcka, *Róża Selerbergu*, 2006]. ~ Dokąd my, Polacy, idziemy, jeżeli nasza Królowa zachowuje się jak ostatnia kurwa? NKJP [Ch. Skrzyposzek, *Wolna Trybuna*, 1999]. ~ Rozumiem... Byłbym ostatnia małpa ... Cicho! NKJP [K. Makuszyński, *Szatan z siódmej klasy*, 1994]. ~ Pije teraz w jakiejś knajpie, a ja będę siedział jak ostatnia pizda pod drzwiami. NKJP [M. Cieślak, *Śmieszni kochankowie*, 2004]. ~ Kto szmata, kto ukradł kasę, zdradził i zasłużył na karę, kto sypał w śledztwie złamany strachem, a kto donosił z przyjemnością jak ostatnia suka – myśli Taty ukoją się, zanim wstanie dzień. Polityka 3/2009, 28 [reportaż, Mn., Tr.; N: M (M. Kołodziejczyk); o więźniu]. ~ Nie, ale cierpię męki moralne. Postąpiłem jak ostatnia świnka, jestem podły. I co ty na to? NKJP [S. Mrozek, *Opowiadania i donosy 1980–1989*, 1995]. ~ Panowie mają wobec nas mieszane uczucia, zupełnie jak Zb. Wodecki, który mnie potraktował w garderobie jak robaka, ostatnie ścierwo i wywłokę (notabene śpiewał Izoldę, akompaniując sobie na trąąąąąbce, na tych mistrzostwach striptizu, mało się nie posusiałam z uciechy). NKJP [I.L. Konieczna, *Szarlotka z ogryzków*, 2006]. ~ A wyglądać to pewnie wyglądałam jak ostatnia zdzira, co to ją alfons nabił, bo mu coś zataiła i tak dalej. NKJP [Ch. Skrzyposzek, *Wolna Trybuna*, 1999]. ~ Bo jeżeli ojca nie zatwierdzili, to jest naprawdę ostatnie draństwo. Ostr. Z, 14 [powieść, Mn., Tpr.; N: K II, *uczennica LO*, *miasteczko*; o awansie ojca na wyższe stanowisko].

ostatnia deska ratunku *rzecz.* ‘ostatnia szansa; jedyny sposób na uratowanie kogoś / czegoś; jedyna osoba, która może pomóc’: Mimo to, a może chwytając się ostatniej deski ratunku, odpowiedziała: – Policja radziła mi, żeby nie wierzyć w to, co napisali. Hiaas. S, 155 [powieść, Mn., Tr.; o żonie zaginionego]. ~ W Polsce już od wielu lat wiedzą, że to miejsce jest dla chorych ostatnią deską ratunku. Polityka 26/2012, 64 [reportaż, Mn., Tr.; N: M (P. Walewski)].

ostatnia wola *rzecz.* ‘testament’: A wystarczyłoby, aby na tak sporządzoną ostatnią wolę

spojrzał nawet niewysokich lotów prawnik i z pewnością poprosiłby spadkodawcę o złożenie pod testamentem podpisu. GWP Świat 46/1995, 13 [*felieton, Mn., Tr.; N: M (Z. Standar)*].

ostatni dzwonek / gwizdek rzecz. ‘ostatnia chwila, możliwość zrobienia czegoś, zaistnienia czegoś przed upływem określonego terminu; najwyższy czas’. USJP, II 1320. ~ Specjaliści od zarządzania należnościami nad podobnymi przypadkami załamują ręce: upływ terminu płatności to ostatni dzwonek, by podjąć działania zmierzające do odzyskania należności. Polityka 5/2012, 38 [*artykuł, Mn., Tr.; N: K (B. Miłokajewska)*]. ~ Wielokrotnie ze strony „zaangażowanych w projekt” padały odważne (w swojej skali) stwierdzenia i połajanki wobec premiera i PiS, że to już ostatni dzwonek, że kolejne bariery przyzwoitości zostały przekroczone, ale żadne ogólniejsze wnioski z tego nie płynęły. Polityka 34/2007, 26 [*artykuł, Mn., Tr.*]. ~ Wiński: to już ostatni gwizdek, żeby „dokręcić” formę. sport.tvp.pl [12.07.2012]. ~ Kończą się wakacje, a zatem jest to ostatni gwizdek dla dzieci, by spędzić bez troskie chwile z rodziną i przyjaciółmi. www.kobietaidieta.pl.

ostatnie cielę z obory rzecz., w lp. ‘ostatnia rzecz (z jakiegoś zapasu)’: Na zgodę!... Ostatnie cielę z obory spod serca!... Mam tu jeszcze petercyment hiszpański – niby miód, a małmazja, czyli muszkatel korzenny!... Przedni prawdziwie! Pietrek, kubki!... NKJP [W. Gąsiorowski, *Huragan*, 2000]. ~ NOWE DZIAŁANIA NA RZECZ EUROPY WOLNEJ OD ATOMU ...– Wyprzedają już ostatnie cielę z obory, a ponieważ cherlawe, więc nikt bez perswazji nie chce kupić. No to perswadują swoją ulubioną metodą. niepoprawni.pl [*blog, sigma 23.06.2011*].

ostatnie podrygi rzecz., bez lp.

1. ‘ironicznie: bezskuteczne działania poprzedzające koniec czegoś, kogoś’. Głow., 426. ~ Połączyły ich ostatnie podrygi studenckiej wolności, przy łada okazji opowiadali sobie historie, takie jak ta, gdy Stefan usiłował pozbawić cnoty pannę z głębi kraju, myląc w ciemności hymen z rajstopami. NKJP [G. Plebanek, *Nielegalne związki*, 2011]. ~ A więc, panie Romualdzie, tak samo jak pan odczuwam najgłębszą pogardę dla tego tępego germańskiego motłochu, zresztą nie warto

już się teraz nimi zajmować, ostatnie podrygi konającej ostrygi. NKJP [W. Horwath, *Seans*, 1997].

2. ‘końcowa faza czegoś’: Jesienią Giżycko pustoszało. Jeszcze tylko studenckie imprezy żeglarskie we wrześniu – ostatnie podrygi lata, i już, już nadchodziło to, co nieuchronne. NKJP [W. Kowalewski, *Bóg zapłac!* 2000]. ~ Olbrzymie psisko ruszało się, ale widać było, że to ostatnie podrygi. Czworonożny postrach niewolników ginął! NKJP [A. Fiedler, *Wyspa Robinsona*, 2009]. ~ Ostatnie podrygi jesieni w polskich górach. www.tvnmeteo.pl.

ostatnie słowa rzecz., w lmn. ‘wulgaryzmy; przekleństwa’: – Naszego dziadka kropnęli, więcej nikogo – mówił Kuźma rzucając sandacza kotu – on cały naród schepał ostatnimi słowami, do suchej nitki, ależ dzielni... Bab. H. 273 [*opowiadanie, D, Tp.; N: M, stróż, Odessa; O: M, 10, Odessa; Ind., Nof., N-O; na podwórku*].

ostatnie słowo rzecz.

1. ‘najnowsze osiągnięcie; najnowocześniejszy model (nauki, techniki itp.)’: Także producenci materiałów dbają o naszą wygodę i zdrowie. Wszystko najczęściej za wysoką cenę: ostatnie słowo techniki nie jest tanie. NKJP [U. Szyper-ska, *Łatwiej, lepiej, drożej*, Polityka 20.05.2006]. ~ Teologia jest „oczyszczana” przez naukę z wypowiedzi pochodzących z poza kręgu teologii, a nauka może nauczyć się od teologii, że nie zawsze dane ostatnie słowo nauki jest rzeczywiście ostatnim... NKJP [*Rozmowa – Józef Kłoch, Onet.pl, 24.10.2002*].

2. ‘decydująca wypowiedź; konkluzja; rozstrzygające stanowisko’: MAŻ – Czy to pańskie ostatnie słowo? NKJP [S. Mrozek, *Teatr 3*, 1997]. ~ AKIRA: Ostatnie słowo. Dwieście milionów! NKJP [J. Rudniańska, *Miejsca*, 1999]. ~ Biskup rzymski miał przez wieki ostatnie słowo we wszystkich kwestiach z zakresu poznania, w jakich zabierał głos. Roma locuta, causa finita – Rzym się wypowiedział, sprawa skończona – mówiło się. NKJP [Z. Morawski, *Watykan bez tajemnic*, 1997].

ostatnie wiadomości rzecz., bez lp. ‘list z domu’. SGS, 168.

ostatni grosz rzecz., w lp. ‘emfaticznie: cały majątek; resztki posiadanych pieniędzy’: A więk-

sość prywatnych samolotów prywatnych ma już mocno w kościach – przekonywał Lech Walaszek, prezes Krajowego Towarzystwa Lotniczego. – Nikt z nas nie lata, żeby zaszpanować, to pasjonaci, którzy oddaliby ostatni grosz na swoje hobby – dodał. NKJP [TPOD 24/1997; BZ. II Spotkanie Lotniczo-Góralskie]. ~ Gdzie, by być prawdziwą kobietą, trzeba wycisnąć z siebie ostatnią kroplę krwi, wypłacać ostatni grosz, odjąć sobie od ust, wysilić się ponad miarę, zapomnieć o sobie ostatecznie, roztopić się w innych! NKJP [H. Kowalewska, *Tego lata, w Zawrociu*, 1998]. ~ Przy jego ostentacyjnej pobożności, nieudolnie skrywanej rozwiązłości oraz znacznej wiedzy o tym, jak wydusić z bliźniego ostatni grosz, dyskusja o zadośćuczynieniu moralnym nie przyniesie znaczących skutków. NKJP [M. Komar, *Wtajemniczenia*, 2009].

ostatni gwóźdź do trumny rzecz., w lp. ‘to, co przyspiesza czyjąś porażkę, pogarsza daną sytuację’. Głow., 426. ~ Informacja, iż rudy dzikus mieszka właśnie tutaj, rozbawiła Hunta, ponieważ on sam wciąż utrzymywał apartament w zabytkowym kompleksie – nie mógł jakoś się zdobyć na rezygnację z jego wynajmu, byłby to ostatni gwóźdź do trumny, coś jakby symboliczna autokremacja. NKJP [J. Dukaj, *Czarne oceany*, 2001]. ~ To już ostatni gwóźdź do trumny tego projektu i koniec marzeń bielszczan o porządnej krytej pływalni, której w mieście ciągle brak. NKJP [K. Bąk, *Oskarżenia prezesi*, *TŚ* 08.07.2003]. ~ To tak pan chce rządzić resortem i Policją? Gratuluję. To jest jakby ostatni gwóźdź do trumny i ostatni powód, który wymieniam, apelując do Wysokiej Izby o głosowanie za wotum nieufności wobec pana ministra. Dziękuję. (Oklaski). NKJP [Sprawozdanie stenograficzne z obrad Sejmu RP z dnia 29.10.2003, 4 kadencja, 60 posiedzenie, 2 dzień].

ostatni krzyk mody rzecz., w lp. ‘coś w danej chwili najmodniejszego, najnowszego’. SWJP, 698. ~ Sprawozdaniu z konferencji prasowej towarzyszył kolorowy foto-tyt, przedstawiający Edwarda, zwanego Księciem Dandyśów, ubranego w żakiet koloru kości słoniowej, obcisłe pantalone z kremowego welwetu z podłużnymi puszystymi pasemkami (ostatni

krzyk mody w kręgach złotej młodzieży) oraz jasnozłocistą koszulę z fantazyjnym białym fu-larem. NKJP [T. Piątek, *Blogostawiony wiek*, 2006]. ~ Ja też jej nie miałem podobnie jak pani, która raz musi oglądać jako ostatni krzyk mody filmowej bezkształtną amebę, drugi raz zawieszisty dramat, a potem bzdurną komedię, opartą na cynicznym cytowaniu starych gagów. NKJP [K.T. Toeplitz, *Mój wybór: rzeczy mniej-sze*, 1998]. ~ Że zdumiewająco dużo kobiet ostatnio szuka samorealizacji w rodzinie, a posiadanie dzieci jest ostatnim krzykiem mody i nawet najbardziej prominentne kobiety decydują się na macierzyństwo, przerywając wszystkie inne zadania. NKJP [K. Janda, *www.małpa.pl*, 2004].

ostatni Mohikanin rzecz. ‘żartobliwie: ktoś niedzisiejszy, ostatni z jakiejś grupy, profesji’: Pozostał on w „Kasjopei” jako ostatni Mohikanin brygady stolarskiej, która wykonywała robotę w nowo wybudowanym skrzydle fabryki. NKJP [B. Czeszko, *Pokolenie*, 1974]. ~ Posel Kaleta – ostatni Mohikanin socjaldemokracji? NKJP [GW 11.12.1997; tytuł]. ~ Żyjemy tu jak ostatnia brygada nieistniejącego sowchozu Czarskiej, jak ja-cyś... ostatni Mohikanie – pół żartem, pół serio mówi Mały Żenia. Polityka 32/2009, 86 [reportaż, Mn., Tr.; N: M (M. Książek)].

ostojak rzecz. ‘penis’. SSP, 157.

ostowata rzecz. ‘prostytutka’. SSP, 157.

ostra jazda rzecz., w lp.

1. ‘szybka rockowa muzyka’. SPPCz, 216. ~ Etam wito ja mam tak zawsze zacznij słuchać na słuchawkach / Ostra jazda. NKJP [www.forumowisko.pl; Co dziś porabiasz??? DzluBeJ]. ~ Zagra Menace! Lubisz dźwięki prawdziwej muzyki? To dobrze trafiłeś. NKJP [T. Dereszyński, *Szykuje się ostra jazda!* GPOM 15.03.2010].
2. ‘stosunek płciowy heteroseksualny’: Wpadłem na taki oto pomysł. Może stworzymy forumowy, „seksualny” słownik synonimów? [...] Erotyczne Synonimy [...] kopulacja – ars amandi, „bliskie spotkanie 3 stopnia”, bzykanie, ciulowanie, dymanie, figo-fago, igraszki, (ostra) jazda, ****ć, kochać się, kopulować, ładowanie, oliwić (podwozie), pieścić się, posuwać, pójść do łóżka, parzyć, przelecieć, ruchac,

rzniecie, seksic sie, seksik, spać (z kimś), stukanko, ten teges, trzeć, ujeżdżać, zagłębić się. beztabu.com [słownik synonimów erotycznych, 07.05.2005; N: Bender, M]. ~ Ostra Jazda Po seksie z moim chłopakiem bolą mnie plecy. www.samosia.pl [forum dyskusyjne]. ~ Podnieca cię dopiero ostra jazda, zgadłam? Trzeba stracić rozum, żeby tak głośno wrzeszczeć i obcemu mężczyźnie zaciskać na szyi pętlę z rajstop. NKJP [P. Siemion, *Finimondo: komedia romantyczna*, 2004].

3. 'ryzykowny sposób życia, zachowania (np. branie narkotyków, picie alkoholu itp.): Przeżyłem okresy bez zakorzenienia, czasy upadków moralnych, transów alkoholowych, okresy jointów i drugów, które wtedy akurat pojawiły się na polskim rynku. Żarliśmy wszystko, co było do zjedzenia: kwasy, grzyby, trzeba było wszystkiego spróbować – to była ostra jazda. NKJP [Gwiazdozbiór, *COS* 3/2001]. ~ Piła w każdy weekend. Było dobrze aż do urlopu, który zmienił się w tygodniowy ciąg. To nie była jakaś ostra jazda z szaleństwami i urwanym filmem, tylko picie, sen, picie, sen. NKJP [J. Podgórska, *Alkoholicki*, *Polityka* 26.07.2003].

4. 'szybkie, brawurowe prowadzenie pojazdu': MAGDA przejęta, siada za kierownicą terenówki. Rusza ostrożnie i oddala się od kamery w żółtym tempie. Po czym nagle zawraca wzbudzając kłęby kurzu. I przejeżdża szybko obok kamery. Teraz dopiero zaczyna się ostra jazda, bo MAGDA szaleje po bezdrożach. NKJP [R. Figura, *Magda M Odcinek 43*, 2006]. ~ W ostatnich tygodniach nie brakowało przykładów, czym się kończy ostra jazda bez wyobraźni: wypadek Otylii Jędrzejczak i zderzenie autobusu, który wiozł maturzystów z ciężarówką. I co? I nic! NKJP [J. Witaszczyk, *Pijany kierowca i nieoświełtony rower*, *DZŁ* 03.11.2005]. ~ Ostra jazda! Miłośnicy ekstremalnej jazdy na rowerach zakładają w Łodzi swe stowarzyszenie. Wyścigi po schodach, jazda na tylnym lub przednim kole, skoki z dachów, wysokich murków, specjalnie budowanych przeszkód są pasją coraz liczniejszej grupy łódzkich rowerzystów. NKJP [(TJ), *Ostra jazda! El* 24.02.2003].

5. 'dramatyczne, niepokojące wydarzenia': Czekaj nas ostra jazda, jeśli liderzy PiS ruszą naraz do budowy Wielkiej Chadecji, zmiany konstytucji i przyspieszonych wyborów. NKJP [A. Szost-

kiewicz, *Czy pokochamy Benedykta? Polityka* 07.01.2006].

6. 'demolowanie, niszczenie czegoś'. SSPCz, 216.

ostra jazda bez trzymanki rzecz., w lp.

1. 'ryzykowne zachowanie': Od pierwszej do ostatniej sceny Kaszyński – współzałożyciel Alternatywnej Kompanii Produkcji Filmowej Hamulec Bezpieczeństwa – serwuje ostrą jazdę bez trzymanki, która niechybnie zmierza w kierunku katastrofy (artystycznej, oczywiście). NKJP [(JAW), *Segment 76, Polityka* 20.09.2003]. ~ Przebaczenie jest ostrą jazdą bez trzymanki. Komu się udaje – zyskuje. Zyskuje i nieprzyzwoicie się bogaci. NKJP [B. Wierzbicka, *Groch z kapustą, czyli baby w kuchni rozmyślania*, 2005]. ~ Lubią ostrą jazdę bez trzymanki! Jadą po dyskryminacji równo od paru miesięcy! Jak Polska długa i szeroka – tematy same leżą na ulicy... uprzedzuprzedzenia.blogspot.com [17.10.2011].

2. 'szybkie, niebezpieczne kierowanie pojazdem': Ostra jazda bez trzymanki. Tagi: policja pijani kierowcy akcja Bezpieczne wakacje. LUBIN. Rekordzista miał 4 promile alkoholu w organizmie [...]. www.lubin.pl [14.07.2011]. ~ Drift TAXI – ostra jazda bez trzymanki – Każdy wie, że drift nie jest najszybszym sposobem pokonywania zakrętów... ale z całą pewnością jest najbardziej ekscytujący. www.motosfera.org [23.05.2012].

3. 'stosunek seksualny': Kobity sa walniete. Mają wszystko a marzy Im sie ostra jazda bez trzymanki. No więc panowie do dzieła. Jak mawiał J.I. Sztudynger: NIE MIAŁEM, BO NIE SMIAŁEM” :)). Onet.pl [forum dyskusyjne, ~bezet 16.03.2011].

4. 'dramatyczna, ciężka sytuacja': Poród – ostra jazda bez trzymanki? Przeżyłam 5 -ć porodów a 4 ciąży, bo jedna ciąża była bliźniacza. Najtrudniejszy był poród pierwszy, bo był pośladowy [...]. dzieci.pl [forum, *Poród – wspomnienia z porodówki*]. ~ Ostra jazda bez trzymanki na rynku ropy i paliw. www.money.pl [forum, 14.07.2006].

ostra laska rzecz. 'z aprobatą o atrakcyjnej dziewczynie': [...] Nie umiemy czytać gry pozorów, którą prowadzą między sobą. Dziewczyna musi teraz wyglądać na ostrą laskę, coś w rodzaju chłodnej piękności, bo takie wzorce

promuje się w naszej kulturze.- tłumaczy edukatorka seksualna dr Alicja Długolecka. *Polityka* 20/2008, 37 [reportaż, D, Tp.; N: K, edukatorka seksualna].

ostre bęcki rzecz., w *lmn*. 'brutalne pobicie'. pl.wiktionary.org [hasło słownikowe]. **Więzienne*.

ostre koło rzecz. 'rower bez przerzutki': Kuterom chodziło o pragmatyzm – im mniej gadżetów, tym mniejsze prawdopodobieństwo awarii, ale ostre koło szybko stało się ulubionym rowerem ludzi wolnych zawodów, szukających alternatywnego stylu życia. [...] Wielkie światowe koncerny produkują buty do jazdy na ostrym kole, a w sprzedaży za ciężkie pieniądze pojawiają się rowery w wersji luksusowej, choć wyglądają, jakby były zardzewiałe. *Polityka* 34/2012, 29 [reportaż, Mn., Tr.; N: K (J. Podgórska)].

ostre pióro rzecz. 'umiejętność pisanie w sposób krytyczny, zjadliwy, dowcipny, cięty': Artysta ten dążył do tego, by jego prace „miliły”, żeby niczego nie reprezentowały, odżegnywał się od ich jakichkolwiek politycznych implikacji. Ale z drugiej strony bardzo dużo pisał, miał ostre pióro i nie wahał się głośno manifestować swoich poglądów politycznych. NKJP [S. Cichocki, *Something Must Break, Bęc Zmiana* 07.08.2008]. ~ Mam też w pamięci kilkutygodniową wymianę ciosów z Kazimierzem Kutzem, gdzie w końcu zdruzgotany argumentami reżysera stępił swoje ostre pióro jak tandetny majzel na betonie. NKJP [M. Makula, *Twoje pióro rzeźbi jak zrygbylat po szperplacie, DZZ* 18.10.2010]. ~ Kilka razy w tym roku skutecznie udało mi się tzw. ostrym piórem dobrać się do skóry takim urzędniczym arogantom, broniąc tym sposobem (bardzo skutecznie) tych, którym działa się krzywda. NKJP [Dyrektor sprzedaży – gwiazda czy koordynator? „Gazeta Ubezpieczeniowa” 19.12.2001].

ostro przyst.

1. 'gniewnie; agresywnie; nieprzyjaźnie': I co, Drzeźniak? Nie masz mi nic do powiedzenia, gnojku? – krzyknął Dziadek, dochodząc do schodów. – Spokojnie, szefie, nie tak ostro ... NKJP [M. Sieniewicz, *Czwarte niebo*, 2003]. ~

Debata – poszło na noże. Ostro było w debacie premiera ze związkowcami. tekstowisko.blogspot.com [18.05.2009]. ~ Środowisko filmowe, podobnie jak cały kraj, podzieliło się na dwa ostro pyskujące obozy. *Polityka* 41/2009, 73 [kronika popkulturalna, Mn., Tr.; N: M (K. Wojewódzki)]. ~ Patentem starym jak Internet jest podgrzewanie (podkreśnianie) podawanych newsów, co i tak zawsze dzieje się latem, ale hitem ostatnich dni stało się magiczne słówko „ostro”. Zaprawdę powiadamy wam – ten przysłówek zrobi ogromną karierę. Głównie dlatego, że jest krótki [...] a dodany od razu podnosi temperaturę informacji, ustawiając ją w odpowiednim (klikanym) świetle. Kilka przykładów z ostatnich newsów: „Błaszczkowski ostro o Lacie”, „Boniek ostro o polskiej drużynie”, a „cassano ostro o gejach w drużynie. Oczywiście Kaczyński może też mówić „ostro”, podobnie jak Materna czy Ewa Błaszczuk. Każdy może coś powiedzieć ostro o każdym, konflikt przyciąga. *Polityka* 26/2012, 97 [felieton, Mn., Tr. (PST)].

2. 'mocno; energicznie; silnie; z zapałem': Tak, tak, Dzisiaj Zidane pokazał na co go stać chłopak ostro pracował głową ... NKJP [www.forumowisko.pl; Zidane zakończy karierę po MŚ... fuser i in. 26.04.2006]. ~ Melduj się u sierżanta ostro – napuszczał Szomański. Lin. A, 69 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; N: M IV, sr., b. oficer, b. dyrektor teatru, wlkp., miasteczko]. ~ [...] postanowiliśmy zmienić klimat i udałyśmy się taksówką na z góry upatrzone pozycje, gdzie imprezka była już ostro rozkręcona [...]. A. Ś, 179 [powieść – blog, Mn., Tpr.; N: K II, w., ekonomistka, Szczecin]. ~ Dwanaście lat temu grałem we Wrocławiu z Dickinsonem ostro w nogę. Smekt. D, 27 [dziennik, Mn., Tr.].

3. 'stanowczo; bezwzględnie': Wojownicze kobiety, które mają mężów flirciarzy, ostro zabierają się do mężczyzn, czują się sponiewierane, jeśli się ich nie chce zerznąć. Hell. C, 326 [powieść, Mn., Tpr.; N: M III, menedżer, Nowy Jork]. ~ [...] przez to że policja jest lepiej opłacana i że ostrzej bierze się za chuliganów (czyli równych malczyków) i zboczeńców i włamywaczy i cały ten szajs. Bur. MP, 85 [powieść, Mn., Tpr.; N: M II, więzień].

4. 'o grze, tańcu: z dużą ekspresją; efektownie': Po tym pozaciągali nieco z bałkańska, saksofon i skrzypceczki prowadziły rzewny dialog, po-

tem saksofon ostro jazzował a całość powróciła do głównej linii melodycznej. NKJP [W. Wilczyński, *A review of the Stilo koncert*]. ~ Ankieta. Czy Sap jest dobrym tancerzem? Tak jest przykurwisty! Ostro posysa. lgp.cba.pl. ~ Gdzieś przeczytałem, że podczas tego koncertu ostro gibała się w Chorzowie (w łóży VIP-ów) Hanna Suchocka. Smekt. D, 17 [*dziennik, Mn., Tr.*].

5. 'odważnie; ryzykownie; zdecydowanie': Mecz jest po to, by było ostro, by się poharatać, a nie jest dla żadnych tam rodzin, które chcą go traktować jak wypad na piknik. Polityka 25/2012, 8 [*felieton, Mn., Tr.; N: K (J. Paradowska)*]. ~ Adje!... Wzięła zakręt tak ostro, że aż tylne koła zafurkotały. Hrab. B, 37 [*opowiadanie, Mn., Tr.*]. ~ Z kolei Lech Wałęsa krytykowany, że nie poszedł dalej, ostrzej – mówi na łamach tygodnika „Mazowsze” z 26 października 1989: „Zagrałem tyle, na ile miałem kart. Nie mogłem ani przetrzymać strajku, ani powalczyć mocniej. NKJP [W. Jaruzelski, *Pod prąd: refleksje rocznicowe*, 2005]. ~ Gra w tej jaskini hazardu szła ostro! A to w tysiąca, a to w bierki, w wista... (czasem nawet na pieniądze, ale o tym sza!). Kalic. F, 149 [*książka wspomnieniowa, Mn., Tr.*].

6. 'dotkliwie': ... motor dosć poważnie uszkodzony jednakdo naprawienia z ubezpieczenia sprawcy oczywiście. sam ostro sie pozdzieralem predkosc w trakcie wypadku 90km/h. www.forum.scigacz.pl. ~ To był grom z jasnego nieba. Bo to i bardzo wysoki przełożony i gość w kasynie, a tu taki nietakt. Oberwało mi się też za to ostro. Lin. A, 252 [*książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; N: M IV, śr., b. oficer, b. dyrektor teatru, wlkp., miasteczko; o aroganckiej odpowiedzi pułkownikowi*]. ~ Zagraniczne koncerty, które weszły na nasz rynek z całym bagażem złotych recept, dostały ostro po tyłku. P 26/1999, 50 [*wypowiedź, Mn., Tr.; N: M IV, autor tekstów*].

7. 'dużo; bez ograniczeń': Chłaliśmy ostro, robiliśmy sobie wzajemnie – i innym Bogu ducha winnym osobom – wredne kawały [...]. Pol. R, 142 [*autobiografia, Mn., Tr. (autor); o spędzaniu niedziel podczas kręcenia filmu*]. ~ Szedłem z gołdą w cug ostro, gdybym nie zbastował, dzisiaj miałbym durszlak zamiast wątroby [...]. Łys. D, 21 [*powieść, Mn., Tpr.; N: M II, Warszawa*]. ~ Może za dużo przypalałem ostatnio?

Parę razy żeśmy z Dziewulami ostro przyjarali. NKJP [K. Varga, *Chłopaki nie płaczą*, 1996]. ~ Łączy się kompletnie przeciążone, moim zdaniem ktoś ostro spamuje. Kupa serwerów poleciała. Buk. W, 156 [*powieść, D, Tp.; N: O: M II, miasto; U: M II, śr., Warszawa; Ind., Nof., N-O*]. 8. 'krytycznie; polemicznie; surowo': Napisałem to może dość ostro, ale mnie diabli biorą, jak widzę cykorię, psychiczny „jelly roll” itp. fotomatony. Gied. L, 527 [*list; N: A. Bobkowski; O: J. Giedroyc*]. ~ Jedynie koszykarki na zebraniu ostro poszły do przodu. Wygarnęły prezesowi i działaczom co i jak. Młode siksy poszły bez obciachów. Piet. PM, 172 [*opowiadanie, Mn., Tr.*]. ~ Marek Migalski, którego niezmiennie szanuję, polecał ostro. Nazwał nas pałkarzami, narzekał na ściek w Salonie24, prowokował. lubczasopismo.salon24.pl [*forum dyskusyjne, „U «pałkarzy» – po urodzinach Salonu24”; M, G. Wszotek, 17.10.2010*].

9. 'jasno, wyraziście': Widzę ten narodek dość ostro. Gied. L, 487 [*list; N: J. Giedroyc; O: A. Bobkowski; o Polakach*]. ~ To człowiek ostro obrysowany, pozbawiony naskórkowych czarów i uroków [...]. Ziem. L, 153 [*esej, Mn., Tr.*]. ~ Ale i nigdy jeszcze nie potrzebował takiej kryjówki jak teraz, bo ludzie co prawda mają ślepią chytre i ostro, och, jak ostro wszystko widzą, ale Pan Bóg miał najchytresze i najostrzejsze, bo boskie [...]. Mort. A, 600–601 [*powieść, Mn., Tpr.; N: M II, niezrównoważony psychicznie, wieś małop.*].

10. 'głośno; wysokim głosem': Przekupki śmiały się chórem. – Surele, Surele, bo nie mogą. – Buba ostro popiskiwała z uciechy. Woj. C, 192 [*powieść, Mn., Tr.; o przekupkach w getcie warszawskim*]. ~ W Algierii działały się jakieś okropności, echo wydarzeń dobiegały mnie ostro. Chmiel. A, IV 247 [*autobiografia, Mn., Tr.; o zamieszkach podczas pobytu autorki w Algierii*].

11. 'szybko; gwałtownie': Jelenia Góra: Ceny wody pójda ostro w górę. Chociaż Rada Miejska była przeciwna, cena wody i ścieków i tak drastycznie pójdzie w górę. jeleniagora.nasze-miasto.pl [02.02.2011]. ~ Panowie, spokojnie, spokojnie, nie tak ostro! Wy musicie pisać, ja muszę ścierać – ale po co tyle tego! Nie tak ostro, powoli! Kam. KS, 78 [*powieść, D, Tp.; N: M, dozorca; O: M II, harcerze, koledzy, Warszawa; Ind., Nof., N>O; N zastat O podczas pisania*].

na murach antyhitlerowskiego hasła]. ~ Rusza zatem ostro do gabinetu, ale przechodząc obok schodów, u ich stóp, zatrzymuje się bezwiednie: milczące piętro niczym jakaś czarna dziura zaczyna go wsysać. Bor. K, 27 [powieść, Mn, Tpr.; N: M, 46, pisarz, Warszawa].

12. 'pikantnie': Wąskie sklepiki pachnące ostro korzeniami, lepkie szklanki soku, mieniające się jedwabie, handele, handele, beczkowozy, budy drewniane śmierdzące smołą rozgrzanej papy, zgłęb nawoływań, targów, poranne trzepanie pościeli na balkonach, wozy dudniące obęczkami kół po kamienistych kostkach, aż drętwiały policzki. Koz. PP, 197 [powieść, Mn., Tr.].

13. 'poświęcając wiele starań, energii': Ja jestem obecnie, ale szukałem kwatery dla znajomych to ostro się naszukałem...padała na maza...dobrze, że nie mająca dużych wymagań Znalazłem pokój za 44e z klimą bez kuchni po ciężkich bojach, ale prawie przy plaży. www.cro.pl [forum dyskusyjne, mar.zag, Zgorzelec, 03.08.2009]. ~ Jesteśmy w sytuacji takiej, że musimy ostro i zdecydowanie pójść do przodu, jeżeli chcemy poprawiać sytuację na odcinku gospodarczym i rynku pracy. NKJP [Sprawozdanie stenograficzne z obrad Sejmu RP z dnia 27.02.2002, 4 kadencja, 15 posiedzenie, 1 dzień].

ostrojebiec / ostrojebca rzecz.

1. 'bardzo wulgarnie: mężczyzna chętny do seksu i sprawny w nim': To do mnie nigdy nie przemawiało, choć z natury jestem ostrojebiec. Uważam jednak, że czysty seks i tylko seks to temat do opracowań lekarskich, a nie w sztuce. Gied. L, 645 [list; N: A. Bobkowski; O: J. Giedroyc]. ~ Normalnie ukształtowany facet jest pełen szacunku dla kobiety, mając na uwadze swoją matkę, osobę troskliwą i dbającą o jego osobę. Tymczasem baba, niestety matka waszych, ćwoki dzieci, ma potrzeby znacznie odbiegające od waszych głównianych wyobrażeń. Chce zająbistego faceta, macho, ostrojebca, takiego żeby na sam jego widok mieć wykurwisty orgazm! www.pardon.pl [dyskusja, post, „Frajerzy, czyli o waleniu konia...”; Don_Paolo 20.01.2009]. ~ @Kashmir Po pierwsze i najważniejsze Kashmirze: per „chłopczy” to raczej do kolegów z biura, bo wobec mnie jesteś główniarzem i mógłbyś biegać mi po fajki. Po drugie – nie pierdol smyku o merytoryce skoro nawet się nie zająknałeś na UZASADNIONY za-

rzut, że nie tylko nadstawiasz dupę do wydymania ale masz przy tym siebie za ostrojebca. www.xsior.pl [forum dyskusyjne, Leszek 20.10.2011].

2. 'bardzo wulgarnie: penis'. SSP, 157.

ostrokanciasty przym. 'o człowieku: taki, który jest pozbawiony ogłady towarzyskiej, któremu brak dobrych manier'. PSWP 27, 72.

ostrołęczak rzecz. 'mieszkaniec Ostrołęki': Ciekawe czym pochwaliliby się ostrołęczak co potrafi robić pewnie tylko siedzieć przed komputerem i wypisywać głupstwa [...]. www.eostroleka.pl [15.02.2012]. ~ Ostrołęczak? Rado-miak? Grodziszczak? Słonecznik? :D. Czachów-czanin, Wieliszewianin, Otwoczanin, Dęblinianin... pl.misc.kolej.narkive.com [11.08.2007].

ostropyta rzecz.

1. 'wulgarnie: wykonawca stosunku płciowego heteroseksualnego'. SSP, 157.

2. 'wulgarnie: penis'. SSP, 157.

ostrorypa rzecz.

'wulgarnie: penis'. SSP, 157.

ostrorypa rzecz. 'wulgarnie: penis'. SSP, 157.

ostrowiak rzecz. 'ostrowianin, mieszkaniec Ostrowca': Mam też pewne obawy, bo ja jestem spod Ostrowca, a kaliszaki ostrowiaków nie lubią. Polityka 32/2002, 96 [reportaż, D, Tpr.; N: M, 48, prowadzi ośrodek wczasowy, wieś w okolicy Ostrowca Wlkp.; O: K, reporterka; Lok., Of., N-O; podczas maratonu tańca].

ostroźniactwo rzecz. 'działanie charakteryzujące się przesadną ostrożnością'. PSWP 27, 77. ~ Takie ostroźniactwo jeszcze nikomu nie wyszło na dobre, padniesz z Areollą i do Kliczki już pan nigdy nie dojdiesz. euro2012.onet.pl.

ostroźniaczek rzecz. 'zartobliwie: ostrożny mężczyzna': Antoś asekurant i ostroźniaczek, Franek nieustraszony. Franek zawsze pogodny i radosny, Antoś kapryśny. zwierciadlo.pl [T. Jastrun, blog, 24.04.2012]. ~ A ty kto jesteś, taki chłopiec-roztropiec czy chłopaczek-ostroźniaczek. Najlepiej nie wchodzić do wody, nie jeździć na nartach, nie chodzić do lasu ani w góry.

Onet.plnatropie.onet.pl [komentarz do informacji: *Alarmujące dane. Co 4,5 godziny tonie człowiek*]. ~ Zresztą mam wrażenie, że Maciek to po prostu typ ostrożniaczka, być może raz spróbował i zjechał na cztery litery, i odebrał to jako ostrzeżenie ... www.babyboom.pl [forum, *Wrześniówkowe mamy*, 14.03.2009].

ostrożniaczka rzecz. ‘żartobliwie: ostrożna kobieta; model dla takiej kobiety’: małe czarne: Odważniaczka i Ostrożniaczka – największe aukcje internetowe, najniższe ceny! allegro.pl [06.11.2011].

ostrożniak rzecz. ‘osoba, która jest przesadnie rozważna, zbyt długo zwleka z podjęciem decyzji, rozpoczęciem działania’. PSWP 27, 77. ~ Czy ta bezsprzecznie dobra passa, o której tyle się mówi i pisze, utrzyma się także do końca roku obecnego i w latach następnych? Kto ma rację? Optymiści czy ostrożniacy? NKJP [A. Witthold, *Sekrety niemieckiej koniunktury*, „Gazeta Ubezpieczeniowa” 13.02.2007].

ostrożnisia rzecz. ‘emfatycznie: ostrożna dziewczynka, kobieta, istota’: to zależy od dziecka, moja to taka ostrożnisia i jak jeździliśmy po sklepach za rowerkiem to niezbyt chętnie na nie reagowała [...]. www.dobramama.pl [komentarz, 14.04.2012]. ~ Płoc – flegmatyczna ostrożnisia (na tle uklei) kach od dolnej krainy lipienia, gdzie spotyka się z pstragiem i lipieniem, az po słonawe wody przybrzeżne Bałtyku. www.profi-triana.pl [Płoc – ryba dyplomowa – Sklep wędkarski].

ostrożniś rzecz. ‘lekceważąco lub ironicznie o kimś przesadnie ostrożnym’: Moim zdaniem do stworzenia takich typów będących ucieleśnieniem kacyków, biurokratów, ostrożnisiów, bumelantów itp. powołany jest zwłaszcza Wiech, z uporem trzymający się swych starych bohaterów i ekskluzywnie nie dopuszczający nikogo do ich towarzystwa. Witt. P, 15 [dziennik-pamiętnik, Mn., Tpr.; N: M III, satyryk, Warszawa; O: uczestnicy konferencji; Lok., Of., N-O; o satyrze]. ~ Uważany za kunktatora i ostrożnisia P.H. podpisał List 34. Chociaż wiedział, że spotka go za to zakaz druku, zepchnięcie w niebyt. NKJP [R.M. Groński, *Katarynkę ktoś kręci*, Polityka 02.06.2001].

ostrożniuchno przysł. ‘emfatycznie: bardzo ostrożnie’: A Jaś dał Stasiowi wycisk. Grojonec [!] sobie z nim w pokera. Kaźmirz zaś spróbował znowu. Powolutko, ostrożniuchno. wfrpwes.comoj.com [Historyja forumowa – Gra, 10.02.2010]. ~ Nazajutrz truskawki ostrożniuchno na talerz wybierz, sok pozostały przez muślin przedź, męty zaś, które pozostały na spodzie, zostaw. gdansk-oliwa.mojeosiedle.pl [forum, *Świąteczne przepisy*, 22.12.2007].

ostrożniuchny przym. ‘emfatycznie: bardzo ostrożny’: Ty jesteś ostrożniuchna – i słusznie. Jak mężowi podrzucić ba[b]kę to najlepiej z rodziny. Szkoda, że nie ma, on, w tej rodzinie siostry. www.misztale.fora.pl [prywatne forum rodzinne, 25.08.2007].

ostrożniusi przym. ‘emfatycznie: bardzo ostrożny’: Słodki chłopak... taki skromniusi, ostrożniusi i milusi ;) Plus za charakter; D. smoki. nightwood.net [forum, Tomek21 11.02.2008]. ~ Miedwiediew bardzo ostrożniusi i na wyrażanie wyczekujących pozycjach. Polskę lubi i lubił będzie. aspiryna.salon24.pl [komentarz: Aspiryna: „Tabletką w Imperium Zła”].

ostrożniusio przysł. ‘emfatycznie: bardzo ostrożnie’: wszystkim miłego weekendu życzę no jestem znowu tu sama to sobie pokrzyczę bawcie się milusio ale ostrożniusio [...]. www.cyberr.pl [forum, Lucyna 02.05.2006]. ~ widzę, że oczy jego porwały Cię jak magnes. pozdrawiam ciepło :). Można owszem, ale radzę ostrożniusio [...].www.kobieta.pl [komentarz, Maria Szafran 10.08.2009].

ostrożniuteńki przym. ‘emfatycznie: bardzo ostrożny’: Mój dziadek był to sobie zacny wieśniak, ale ostrożniuteńki, na swoje i nasze nie-szczęście [...]. ebuw.uw.edu.pl [„Gazeta Warszawska” 1858, nr 171].

ostrożniuteńko przysł. ‘emfatycznie: bardzo ostrożnie’: Masz rację. Słyszę nie tylko z Twoich ust, że z akumulatorami do kamer to jak z przepiórczym jajeczkiem, trzeba ostrożniuteńko. www.cyberfoto.pl [forum, DRAGON 01.04.2009]. ~ Po zejściu z ostatniego łańcucha – szczęściem niedużo ich tu – krótki kawałek mokoźwirowanej ścieżki, po której schodzę

ostrożniuteńko. himalayadream.blogspot.com [Marzenie się realizuje: Rysy, Rysy, niestraszne nam pogody kaprysy, 14.09.2008]. ~ Gdy Kerstin była wykąpana, położyłam ją na nim ostrożniuteńko. Owineęłyśmy ją prześcieradelkami i wytarły. www.sp1szczekociny.edu.pl [A. Lindgren, *Dzieci z Bullerbyn*].

ostrożniutki przym. ‘emfaticznie: bardzo ostrożny’: Bywał tak nietaktowny, że i milczał opozycyjnie, a tym ośmielał innych, często starszych od siebie, zasłużonych i nagradzanych, doświadczonych, a więc i ostrożniutkich. NKJP [W. Żukrowski, *Za kurtyną mroku. Zabawa w chowanego*, 1995].

ostrożniutko przysł. ‘emfaticznie: bardzo ostrożnie’: [...] chodzi po tych księgarniach, przeglądać jeszcze wolno za darmo, byle ostrożniutko i nie uszkodzić. Boj. K, 10 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Jak by wyniuchali, że im depczę po piętach, to koniec, ciemna mogiła. Więc ma się rozumieć, ostrożniutko, pomaluszku, że to niby nie o to chodzi. NKJP [Z. Zeydler-Zborowski, *Czarny mercedes*, 2005]. ~ Muki rozkiwanym łbem zdaje się potwierdzać słowa Wiktora. Rozgrzany jeźor ostrożniutko muska jego czoło. Bor.K, 91 [powieść, Mn., Tr.]. ~ G. ostrożniutko otwiera drzwi. Przez małą szparkę ostrożnie wtyka nos. NKJP [J. Trammer, *Czwartek*, GW 30.01.1998].

ostrórdziak rzecz. ‘mieszkaniec Ostródy’: OSTRÓDA – GÓRA DYLEWSKA – POSZUKUJE CHĘTNYCH OSTRÓRDIĄKÓW DO WSPÓLNYCH RAJDÓW. www.rower.com [ostrzy22d]. ~ Ostrórdziak od urodzenia. ... TY Ostrórdziak TY jesteś rodowity PAJAC. ... Rodowity Ostrórdziak. ostroda.wm.pl [komentarz, 16.04.2012].

ostrugać czas. ‘oskrobać, obrać, usunąć skórkę z czegoś’. SWJP, 698. ~ Młodą niełupiąstą, okragłą rzodkiewkę ostrugać z wierzchniej łupy i posolić, zalać szklanką wody lub rosółu z dodaniem łyżki masła. NKJP [Czerwono i zielono, DZP 24.04.2004]. ~ Ziemniaki ostrugała Burakówna, nakryła do stołu. NKJP [T. Bojarska, *Świtanie, przemijanie*, 1996].

ostruganie rzecz. ‘oskrobanie; obranie ze skórki’: – Tak. Dostałem 300 kg ziemniaków do

ostrugania, ale obrałem tylko dwa. NKJP [K. Jagiełło, *Dziedzice bezprawnej wolności*, 2007].

ostrugany przym. ‘oskrobany; obrany ze skórki’: Siedząc na ławce i machając w powietrzu nogami gryzłem ostruganą marchewkę, podobnie jak mój kuzyn. NKJP [R. Dudek, *Mięsny księżę*, 1997]. ~ dzwoni i pyta co na obiad a ja bym powiedziała nic nie ma na obiad. to ja mówię tam jest wszystko w lodówce pyrkę tylko ostrugane ugotować a wszystko jest. NKJP [PELCRA, *Problemy zdrowotne*].

ostrzy przym.

1. ‘zjadliwy; szyderczy; arogancki; krytyczny; zajadły’: Wcześniej w maju 2009 r. przepraszała za ostre „spierdalać” rzucone publicznie wiceministrowi Markowi Siwickiemu. Polityka 32/2009, 14 [reportaż, Mn., Tr.; N: K (E. Winnicka); o minister pracy i polityki społecznej]. ~ Sms do kolegi z PiS: żałuj, że cię nie ma – prezes ostro jedzie po Ziobrze. Prezes PiS Jarosław Kaczyński nie puścił płazem zachowania Zbigniewa Ziobry i podczas posiedzenia gremiów politycznych PiS były minister sprawiedliwości otrzymał od niego bardzo ostrą repriwendę – twierdzi „Rzeczpospolita”. Onet.pl [Wiadomości 25.04.2008]. ~ Przyciskany przez dziennikarzy, wycofał się z większości ostrych deklaracji [...]. GW Magazyn 46/1998, 46 [reportaż, Mn., Tr.; o piosenkarzu].

2. ‘odważny; przebojowy; ryzykowny; zuchwały; agresywny; wojowniczy’: Zwłaszcza Rafał, który jest ostrzy rozrabiaka, całe miasto o tym gada, i gdyby nie stary, dawno poszedłby za kraty, ale na pewno nie kradnie [...]. Hor. P, 78 [powieść, Mn., Tr.]. ~ [...] gra na byka oznacza ostre, hazardowe kupowanie ryzykownych papierów, których ceny mogą pójść w górę. TP 7/1994, 3 [artykuł, Mn., Tr.]. ~ Naparzenie się między nimi zawsze było ostre [...]. GW 240/1992, 5 [reportaż, D, Tp.; N: M, nadkomisarz policji, Kraków; O: dziennikarz (J. Jachowicz); o pseudokibicach]. ~ Nacjonałści zawsze byli ostrzy, a ci banderowcy podobno... Brat. NB, 11 [powieść, Mn., Tpr.; N: M II, kapitan MO, Warszawa; refleksja N]. ~ [...] nadziewa się na niego jeden z takich ostrych gitów, depcze mu obcasem palce u nogi i pyta: „Człowiek jesteś?”. Schab. N, 35 [powieść, D, Tp.; N: M II, śr., członek OHP, Szczecin; O: K II, Szczecin; Ind., Nof., N-O; na drodze].

3. 'karcący; gniewny': Nie próbował jej zatrzymać, natomiast stanął w otwartym skrzydle jak wryty i gapił się za nią, aż mu recepcyjna pięknotą ostrym głosem uświadomiła, że wieje. Szew. D, 118 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Czasami nerwy mi puszczają, ale nigdy nikogo nie obraziłem. Czasami w ostrzejszym tonie zwrócę uwagę jakiemuś kursantowi. DZIEN 133/ 2007, 9 [rozmowa prasowa, D, Tp.; N: M, egzaminator kierowców, Łódź; O: M, dziennikarz; Og., Of., N-O].

4. 'o utworze muzycznym, sposobie grania: dynamiczny, głośny': Warunek jest jeden – musi być ostry rock, zadyma i czad. GW, 126/1992, 8 [notatka, Mn., Tr. (autor); o pirackiej stacji radiowej]. ~ Większość polskich zespołów gra muzykę, którą ciężko określić komercyjną, najlepiej sprzedają się rzeczy ostre. Dun. RL, 52 [wywiad; N: M III, muzyk, pochodzi z Piły; O: redaktor; o zespołach muzycznych].

5. 'o zapachu: intensywny; mocno woniejący': Ludzie, Jezus, Maria, ratujcie! Za dużo tej kobiecości, za bardzo to pachnie ostrym potem, a ja tu chory, choruteńki, słabujący... Precz z babskościami, precz z seksem! Lov. ND, 216 [reportaż, Mn., Tr. (autor); o akcie kobiety w czasopiśmie].

6. 'silny; mocny': [...] facet, który rozłożył budownictwo mieszkaniowe, dostaje tekę ministra handlu zagranicznego, choć w każdym normalnym kraju dostałby raczej ostrego kopa. Nie 10/1992, 6 [felieton, Mn., Tr. (autor)]. ~ Uprzedziłem pstryknięcie żyłką w twarz, może w oko, albo ostre flekowanie. Pisk. R, 130 [powieść, D, Tp.; N: M II, wh., plastyk, miasto; O: K II, wh., miasto; Ind., Nof., N-O; rozmowa z dziewczyną o jej towarzystwie]. ~ Zrobiłem jajecznicę na kielbasie, na koniec zaparzyłem trzy ostre kawy. Brosz. DR, II 125 [powieść, Mn., Tpr.; N: M IV, ur. w 1900, linotypista, emeryt, Warszawa].

7. 'zacięty': Wprawdzie rywalizacja jest ostra, ale nie mogę się oprzeć pokusie, żeby nie błaznować i nie dogadywać. Roth KP, 226 [powieść, Mn., Tpr.; N: M II, w., urzędnik, Ameryka; o kibicowaniu na meczu].

8. 'mocno zaburzony': dokładnie ja to nie wiem kto im ten scenariusz pisze? chyba jakiś ostry przychłast. no sama powiedz. co to ma być. jakieś ostre walki. nie wiem czy to jeszcze się nadaje do oglądania przez polskie mohery. NKJP [Pogadanki koleżeńskie, PELCRA].

9. 'o chorobie, dolegliwości: dotkliwie się objawiający; dokuczliwy': Trzy półlitrowe kawy w południe. Ostra sraka o jedenastej. Ostra sraka o wpół do drugiej. Czerw. P, 129 [powieść, Mn., Tpr.; N: M II, ur. w 1972; ponad 30, w., dziennikarz, pisarz, Warszawa].

10. 'o głosie, krzyku: przenikliwy': [...] nagle wybuchł ostry, ścinający krew w żyłach krzyk, który jednak równie gwałtownie zgasł [...]. Mort. A, 8 [powieść, Mn., Tr.]. ~ I tym ostrym, krzykliwym, zacietrzewionym głosem charczała do mikrofonu o zapłutych karłach reakcji. Kom. K, 124 [książka wspomnieniowa (zapis nagrania), D, Tr.; N: K IV, śr., impresario, wsch., Warszawa; o W. Odolskiej].

11. 'o psie: agresywny': Dingo, w młodości ostry, na starość lubił przytulać się do człowieka i opowiadać o wszystkim, co się zdarzyło. Chmiel. A, IV, 300 [autobiografia, Mn., Tr.]. ~ Rodzina M. ogrodziła posesję, założyła domofon, monitoring i kupiła dużego, ostrego psa. Polityka 23/2012, 39 [reportaż, Mn., Tr.; N: K (J. Podgórska)].

12. 'szokujący; zawierający sceny przemocy seksualnej': Jeśli wierzyć tej wersji, gwałt grupowy, którego zakonnica padła ofiarą, został nagrany na taśmie. Kasety nie odnaleziono, ale – dzięki rewizji w mieszkaniu franciszkanina – światło dzienne ujrzały inne ostre filmy nakręcone w klasztorze. Polityka 6/2006, 17 [informacja, Mn., Tr.].

13. 'surowy': A ja bym tych palantów z gazet i telewizji, tych uczciwych obywatelskich palantów, zamknął w jakimś ostrym zakładzie na miesiąc, tylko miesiąc. Stas. MH, 55 [opowiadanie, D, Tpr.; N: M, więzień za kradzież, miasto; O: M, młody więzień, Warszawa; Ind., Nof., N-O; w celi].

14. 'z dodatnim zabarwieniem emocjonalnym: wybitny, wyróżniający się, szczególnie w nauce'. SGS, 67.

ostry rzecz. 'homoseksualista'. SSP, 157.

ostry jak brzytwa przym. 'bardzo celny; zjadliwy': [...] jeden jedyny człowiek na świecie potrafi w pełni go zrozumieć i sprawiedliwie ocenić nieuchwytną głębię, mądrość, dosadność, atrakcyjność, cały gorzki, rynsztokowy, knajacki urok i ostry jak brzytwa humor jego warszawskiej ulicznej gadki. Tyr. Z, 35 [powieść, Mn., Tr.; o dziennikarzu „Expressu Wieczornego”].

ostry język rzecz. ‘umiejętność mówienia o kimś w sposób złośliwy, sarkastyczny, ale niepozabawiony inteligencji i dowcipu’. Głow., 427. ~ Pan Niesiołowski to mimo ostrego języka, klasa sama w sobie a Kaczor to takie warszawskie „spieprzaj dziadu”. Żadnej kindersztuby i manier. Widziałeś jak ta łamaga całuje w rękę kobiety? Lepiej aby tego nie robił [!] (na miejscu całowanej to bym się chyba wyrzygał). Onet.pl [forum dyskusyjne, wan20_3 28.09.2007].

ostry seks rzecz. ‘stosunek seksualny (nacechowany energią, pomysłowością)’: Sami się nadajecie do tego żeby was ktoś wydymał! Obwisłe brzuchy, małe giętkie fiutki i do tego strach przed ostrym seksem! Żeby się, nie daj Boże, zasrana małżonka się nie obraziła! www.pardon.pl [post, „Frajczy, czyli o waleniu konia....”; Don_Paolo 20.01.2009].

ostrzałka rzecz. ‘przyrząd do ostrzenia, zwykle ręcznego, różnych przedmiotów’. USJP, II 1325. ~ Do ostrzenia noża używa się odpowiednich oselek. Dobrze służy na polowaniu także ostrzałka ze stalowych kółek obrotowych z przyssawką, w szczególności do noży nie najwyższej klasy [...]. NKJP [S. Godlewski, *Vademecum myśliwego*, 1996].

ostrzący sobie zęby na coś, przym. ‘mający chęć na coś; oczekujący czegoś’: Oddzielny zakątek Hyde Parku powinien zostać zarezerwowany dla satyryków, którym sumienie nie pozwala na przyłączenie się do wilczego stada ostrzącego sobie zęby na władzę. NKJP [R.M. Groński, *Przechadzka po Hyde Parku*, *Polityka* 02.06.2007]. ~ Firmy ostrzące sobie zęby na tajski rynek patrzą na siebie spode łba, wężąc polsko-polską konkurencję. NKJP [J. Pawlicki, *GW* 03.07.1995]. ~ Zaroiło się od ofert od najbogatszych firm telefonicznych świata ostrzących sobie zęby na taką gratkę. NKJP [Gautam Naik; Daniel Pearl, *Spory wokół przydziału koncesji na nowe usługi łącznościowe w USA*, *GW* 10.04.1995].

ostrze rzecz. ‘penis’. SSP, 157.

ostrzegacz rzecz.

1. ‘osoba ostrzegająca przed czymś’: Przepraszam, to już taki ostrzegacz przed komuną jak

żywy Trznadel się nie liczy, nie jest wybitny? NKJP [R.M. Groński, *I znowu okupacja*, *Polityka* 03.11.2001]. ~ Premier był gotów podpisać, takie były ustalenia, ale włączyli się różni ostrzegacze – mówi Zbigniew Wassermann. NKJP [M. Lubaś-Harny, *Prawo i Sprawiedliwość i magistrat*, *GK* 13.07.2002]. ~ Albowiem kolejny, oddolny i przemożny nacisk, wstrząs zmusi władzę do przyznania racji ostrzegaczom – ale też znowu władza uczyni to tylko wstecz, dalsze protesty uważając za naruszenie porządku, acz kontestatorzy pozostali, kim byli [...]. Kobył. K, 124 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; N: M IV, w., plastyk, Warszawa].

2. ‘urządzenie ostrzegające przed czymś; alarm’: Jeszcze zszedł niżej z pułapu trzystu na osiemdziesiąt zaledwie stóp. Radarowy ostrzegacz zgłosił wreszcie, równie nagle, jak zaświecił. NKJP [J. Gotowała, *Najkrócej żyją motyle: lotnictwo rozpoznawcze wciąż niezbędne*, 1996]. ~ Przy drzwiach na ścianie są też umieszczone zielone pudełeczka z szybką i guzikiem do odblokowania drzwi. Czerwone pudełeczka to ręczne ostrzegacze pożarowe – w całym budynku jest ich kilkaset. NKJP [W. Markiewicz, *Nie patrz, nie myśl, uciekaj*, *Polityka* 06.10.2001].

ostrzeliwać się czas.

1. ‘bronić się strzelając’: Otóż w czasie powstania całkiem przypadkowo trafił do piwnicy, z której ostrzeliwał się Niemcom oddział AL. NKJP [Z. Morawski, *Gdzie ten dom, gdzie ten świat*, 1997]. ~ Bandyta tymczasem dobiegł do „stacji dorożek samochodowych” przed ratuszem i ostrzeliwując się gęsto, zamierzał uciec samochodem. Ciężko ranił goniącego go właściciela warsztatu samochodowego i postrzelił wychodzącego z bramy ratusza studenta. NKJP [S. Milewski, *Ciemne sprawy międzywojnia*, 2002].

2. ‘strzelać do siebie nawzajem’: Oprócz tenisa siostry musiały się uczyć padać płasko na ziemię, gdy rywalizujące gangi ostrzeliwały się z przejeżdżających obok samochodów. NKJP [W. Nowosielski, *Na bosaka po szkłe*, *GW* 02.04.1999]. ~ Urząd Gminy w Czarnej na razie odmówił amatorom paintballu, ale nie wykluczone, że przy braku innych propozycji ostatecznie była jednostka radziecka zamieni się w front, na którym dwie wrogie armie ostrzeliwać się będą kulkami z farbą. NKJP [(KF), *Wojna na niby*, *GK* 07.07.2001].

ostrzeliwanie się rzecz.

1. 'strzelanie do siebie nawzajem': Ledwie Riza wyjechał wczoraj z Kigali do Gitaramy, w rwan-dyjskiej stolicy wojska rządowe i partyzanci niezwłocznie wrócili do ostrzeliwania się z ka-rabinów i moździerz. NKJP [*Rozejm przez grzeczność*, GW 26.05.1994]. ~ Terenem w Żdżarach, gdzie przed laty stacjonowała Armia Czerwona, zainteresowani są amatorzy paintballu. To sport, który polega na wzajemnym ostrzeliwaniu się przez dwie armie z wykorzy-staniem pistoletów na naboje z farbą. NKJP [(KF), *Wojna na niby*, GK 07.07.2001]. ~ Co nas, zwiariowanych na punkcie ostrzeliwania się ko-lorowymi kulkami z żelatyny tak tam ciągnie? NKJP [J. Sas, *Zobaczyć Tuluzę i...*, EI 16.08.2002].

2. 'wymiana nieprzyjaznych słów, oskarżeń, in-wektyw': Uznał, że publiczne „ostrzeliwanie się” utrudniło spotkanie. NKJP [A. Garlicki, *Ka-ruzela: rzecz o Okrągłym Stole* cz. 2, 2004]. ~ W polskiej zimnej wojnie między katolickimi integrystami a laickimi racjonalistami najchę-tniej stają po stronie „naiwnego Marzyciela” – Petera Handke, który chciał widzieć to, co łą-czy, a nie to, co dzieli. Nie widzę więc wielkie-go sensu w politycznym ostrzeliwaniu się grze-chami Boya i ks. Trzeciaka, bo nie one (czego wymienienie dowiodły ostatnie wybory) są dziś największym polskim problemem. NKJP [J. Ża-kowski, *Czekanie dziewiątego kraju*, GW 12.10.1993].

ostrzeszowiak rzecz. 'mieszkaniec Ostrze-szowa': Jestem ostrzeszowiakiem, ale od 20 lat mieszkam za granicą – w Hannoverze. NKJP [*Rozmawiał: K. Juszczak, Pierwsze dni w Unii Europejskiej*, „Czas Ostrzeszowski” 2004]. ~ Najbardziej znaczącym momentem krótkiego pobytu ostrzeszowiaków w Marktl było zatrzy-manie się przed pięknym, starym domem, gdzie 16 kwietnia 1927r. na świat przyszedł J. Ratzinger. NKJP [L. Śmiatacz, *Z wizytą w ma-łej ojczyźnie Benedykta XVI*, „Czas Ostrze-szowski” 2005].

ostrzyć się czas. 'zostać ostrzyżonym, dać ostrzyć sobie włosy'. SWJP, 700. ~ Ostrzygłem się w „Super Cuts”, w aptece zmierzyłem ci-śnienie, w Starbucks wypilem irish coffee i zja-dłem biscotti almandi, w drodze do domu od-kryłem „Mother's Kitchen”, pod którą kryje się

rumuńsko-żydowska garkuchnia reklamująca european cuisine. NKJP [*M. Marzyński, Sennik polsko-żydowski*, 2005]. ~ Potem zauważyła, że Jarek ostrzygł się na krótko. NKJP [*M. Nu-rowska, Panny i wdowy: zdrada*, 1993]. ~ Ty wiesz, co ja myślę? Powinniście ostrzyć się na pałę i wystąpić tak w telewizji... Mak. NS, 5 [*po-wieść*, D, Tp.; N: M, działacz; O: M III, muzyk jazzowy; U: organizator; Ind., Pof., N>O; na cmentarzu]. ~ Pewnego dnia starość wymyśli-ła, że cała kompania ostrzyże się na łyso. NKJP [*P. Mikołajczak i in., Jakie jest wojsko czyli dłu-ga droga od biletu do cywila*, 2001].

ostrzyć sobie apetyt czas. 'mieć nadzieję na osiągnięcie czegoś dla siebie korzystnego'. SWJP, 700. ~ Już teraz ostrzę sobie apetyt na jazdę z Colinem McRae, istnieje bowiem szan-sa na przejażdżkę z zawodnikiem należącym do ścisłej czołówki światowej. NKJP [*Wyścig mistrzów*, DZP 06.12.2000]. ~ W czasie, kiedy utwór ten pisał, przewidywał w obsadzie kilka ról dla „pierwszych naiwnych”. Już wtedy ostrzył sobie apetyt na którąś z pretendentek marzących o karierze aktorskiej. NKJP [*H. Tro-nowicz, Opętany żądzą, sparaliżowany lę-kiem*, DZB 10.04.2009]. ~ To wszystko nie mie-ści się w cywilizacji zagrodzkiej. Jest ona złożo-na z poszczególnych jednostek, które rywalizują między sobą w zdobywaniu rzeczy i wspina-niu się na „szczyt”. Ci, którzy już tam się wdra-pali, stanowią „elitę”, reszta stoi, jak pisze au-torka, „w kolejce do elit”, kupując rzeczy tań-sze i ostrząc sobie apetyt na droższe. NKJP [*K.T. Toeplitz, Mój wybór: rzeczy mniejsze*, 1998].

ostrzyć (sobie) język na kimś, czas. 'obma-wiać kogoś; plotkować': Wystarczy mi – powie-dział surowo – tych naśmieszków, że jesteście łągą i plotkarą [...] Dlatego zamiast kominkować i ostrzyć na siebie ludzkie języki, pilnujcie lepiej chałupy, gdzie roboty nigdy wam nie zabraknie. Mort. IW, 415 [*powieść*, D, Tp.; N: M II, kowal, siedem lat przebywał poza rodzinną wsią, wieś ma-łop.; O: K III, gospodyni, ciotka N, wieś ma-łop.; Ind., Nof., N-O; o przejęciu przez N zarzą-dzania gospodarstwem]. ~ Tyle razy ten drań ostrzył sobie na mnie język. Teraz w końcu przy-szła moja kolej. – Dlaczego wyżywa się na two-jej ukochanej podusi? stregabiancayaoi.blog-spot.com [*Matężństwo z rozsądku: Rozdział 16*,

10.09.2012]. ~ Prawdziwym mesjaszem wśród jurorów jest Simon Cowell. To od niego Kuba Wojewódzki uczył się, jak ostrzyć sobie język na uczestnikach. natemat.pl [Być jak Simon Cowell. Idole wśród jurorów na świecie].

ostrzyć (sobie) pazury na kogoś / coś, czas. 'pragnąć czegoś lub kogoś; nastawiać się na zdobycie kogoś lub czegoś; wiązać z czymś lub z kimś nadzieje'. PSWP 27, 90.

ostrzyć sobie zęby na coś, czas. 'mieć na coś ochotę; chcieć coś zdobyć; łakomić się na coś': To przy tym zapisie i jemu już dam, nawet całą zagrodę, te cztery morgi, na które sobie tak ostrzy zęby, żeby ino spokój, Uliś, spokój! Mort. A, 398 [powieść, D, Tp.; N: M III, gospodarz, wieś małop.; O: K, wieś małop.; Ind., Nof., N-O]. ~ Oczywiście, może to mieć wpływ na układ sił w branży. Na możliwą sprzedaż części spółek AIG już podobno ostrzą sobie zęby Munich Re (właściciel grupy Ergo Hestia) i PZU. NKJP [P. Stasiak, Idzie fala, Polityka 27.09.2008]. ~ Józef Oleksy, na spotkanie z którym ostrzyli sobie zęby dziennikarze, zawiódł i nie przyjechał. NKJP [T. Surdel, Spotkanie w Montana-Crans, GW 22.06.1996]. ~ Około 20 września 1996 roku pojawia się na rynku nowa gazeta – „Życie”, założona przez Tomasza Wołka i innych grabarzy „Życia Warszawy” oraz przez młode wilczki, które przedtem ostrzyły sobie zęby pod okiem Wiesława Walendziaka w mocno wówczas prawicowej telewizji państwowej (tzw. pampersi). NKJP [D. Passent, Choroba dyplomatyczna, 2002].

ostrzyżony na jeża przym. 'mający krótko obcięte włosy': W bramie naprzeciw znów tkwił znajomy facet, otłuszczony osilek ostrzyżony na jeża. NKJP [A. Kwietniewski, Blondynka z miasta Łodzi, 2008]. ~ Małutka, ostrzyżona na jeża Kazia, pyzata Gosia, nieuleczalna anorektyczka Bianka; może nijakie fizycznie, za to przenikliwie i pracowite. NKJP [B. Jędrasik, Gorączka: opowiadania wyuzdane, 2007]. ~ Prezydent Clinton, który nie palił się, żeby nadstawić głowy w Wietnamie, teraz będzie musiał, jeśli do tego dojdzie, wysłać ostrzyżonych na jeża chłopców do Kosowa, skąd wielu może powrócić w trumnach. NKJP [Radość z podtekstem smutku, DZP 30.04.1999].

ostrzyżony na zero przym. 'mający włosy przyszyżone tuż przy skórze': Okrągły łeb ostrzyżony na zero, z fałdą mięśnia na karku. Wojc. H, 12 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Dziewczynki marzyły o długich dyskusjach, w których mogłyby przekonywać się nawzajem, że jasno-włosy Becker jest 86 przystojniejszy od ostrzyżonego na zero Agassiego – lub na odwrót. NKJP [M. Kęskrawiec, Czwarty pożar Teheranu, 2010]. ~ Ostrzyżonemu „na zero” Ivanowi de la Pena (169 cm, 69 kg) pochwał nie szczędzą ani rywale, ani koledzy. NKJP [D. Wołowski, Największy talent hiszpańskiego futbolu Ivan de la Pena specjalnie dla „Gazety”, GW 13.05.1998].

ostudzenie rzecz. 'uspokojenie; wyciszenie': Wraca też prędko i krewki Jokinen, którego próbował w roku 2001 pozbawić męskości (usiłował go zgłanować, hihhihi) na torze w Buxtehude Holender Jos Kuypers, ale Marko nie wypękał, więc obydwaj zostali zawezwani na ZKS w celu ostudzenia atmosfery. Może być całkiem niezła paćkarnia w Dywizji 1. www.rallycross-sport.com [artykuł, 19.01.2004; N: Czarna OFFca].

ostudzić / ostudzać czas. 'spowodować zmniejszenie intensywności czyichś stanów emocjonalnych'. PSWP 27, 91. ~ Najbardziej zachwycaly ją buty z cholewami, które stały w przedpokoju. Oglądała je jak eksponat, prawie nie mogąc uwierzyć, że są jej własnością. Ojciec co prawda ostudził jej zapalę. Powiedział, żeby wybiła sobie z głowy, że je zaraz na początku włoży. Być może dopiero w przyszłym roku dostanie siodło. NKJP [M. Nurowska, Panny i wdowy: zdrada, 1993].

ostudzić się / ostudzać się czas. 'o stanach emocjonalnych: stracić intensywność'. PSWP 27, 91. ~ Niech nie jest kapany w gorącej wodzie pan Michał i radzę mu zawsze, zanim coś powie, to głowę, panie Michale, pod zimną wodę i ostudzić się troszeczkę. NKJP [Usenet – pl.listserv.dziennikarz; Jestem jaki jestem, „ro-poiwzk” 12.06.2004].

ostukać / ostukiwać czas.

1. 'otrząsać, uderzając w coś': Otrzepali się ze śniegu, buty ostukali o wystające korzenie.

NKJP [M. Sieniewicz, *Rebelia*, 2007]. ~ Robotnicy w koszulach z zawiniętymi rękawami ostrożnie wyjmowali z ziemi drewniane krzyże, na których nie było już blaszanych tabliczek, ostukiwali je o pień brzozy i odkładali na bok, na sterę spróchniałych żerdzi, która rosła powoli między żywopłotami. NKJP [S. Chwin, *Hanemann*, 1998].

2. 'nadać kształt (przez uderzanie); wyrzeźbić': Jak dziki człowiek ostukał kamień na nóż, ostrze strzały czy włócznię, to czym go przytwierdzał do drzewca? Sznurkiem! NKJP [R. Sługocki, *Na przekór i na bakier*, 2008].

ostukanie / ostukiwanie rzecz. 'oczyszczenie przez stukanie, uderzanie raz za razem': Tak się złożyło, że ostatnio pomagałem w ratowaniu dostawczego LT-ka, gdzie korozja poradziła sobie z tylnym błotnikiem, zjadając go w 60 procentach. Po ostukaniu młotkiem, okazało się, że ten element zachowuje swój kształt dzięki warstwie szpachlówki, która jako tako trzymała go przy życiu. NKJP [Zamiast palnika, *DZP* 23.08.2000]. ~ Otrzeptywanie ze śniegu, ostukiwanie z lodu, wydmuchiwanie drobnych igiełek z zakamarków mechanizmu spustowego. NKJP [M. Kamiński, W. Moskal, S. Swerpel, *Nie tylko biegun*, 1996].

ostygálnia rzecz. 'pomieszczenie, w którym stygnie wyrób (np. pieczywo, mięso po uboju)'. Piekarnia do wynajęcia – Zawiercie – W skład piekarni wchodzi następujące pomieszczenia: Hala produkcyjna, magazyn, ostygálnia, sklep – wydawanie pieczywa, pomieszczenie socjalne, łazienka [...]. ~ Wynajmę Piekarnię – Cukiernię – Nowogard [...] magazyn mączny, 2 magazyny na produkty pomocnicze, ostygálnia – hala wydawcza produktów gotowych, biuro, szatnia – pomieszczenie socjalne, prysznice. adpedia.pl.

ostygły przym. 'taki, którego emocje straciły swoją intensywność; zobojętniały': Ilekroć przed mszą papieską następcą Baptysty podnosił zasłonę, widok gołej ściany uderzał oczy, ściszał serce, budził nie ostygły gniew. NKJP [Z. Kossak, *Błogostawiona wina*, 1996]. ~ Krystyna Jabłońska, kronikarka tamtej epoki, w „Ostygłych emocjach” wyjaśnia: synalkowie hrabiego zażartowali sobie z papy i jego znajo-

mych – podłączyli kościotrupa do rurek i przewodów przewodzących ich głosy. NKJP [R. M. Groński, *Absolwenci Siorbony*, *Polityka* 17.05.2008]

ostygnąć / ostygać czas. 'stracić entuzjazm, zapał, zachwyt, intensywność uczuć; obojętnieć': Ale kiedy przychodził po raz drugi do miejsc, w których przed rokiem czy dwoma nauczał, gdy odkrywał, że gminy ochrzczonych nie zawsze są gminami prawdziwych świętych, ale już ostygły w swym zapale, budzić się w nim poczęło zwątpienie. NKJP [J. Dobraczyński, *Święty miecz*, 1996]. ~ [...] publiczność zdążyła już ostygnąć, przechodzi do porządku dziennego i czeka na kolejny numer sezonu. Ziemi. L, 130 [esej, *Mn., Tr.*]. ~ Daj sobie czas i pozwól emocjom ostygnąć. Nie warto podejmować strategicznych decyzji, gdy targają tobą sprzeczne uczucia. dziecko.onet.pl [Niechciała cię, 24.11.2011].

ostygnięcie rzecz. 'o uczuciach, stanach psychicznych: zmniejszenie natężenia, intensywności'. PSWP 27, 92. ~ było zauroczenie miłością kłótnia i ostygnięcie uczuć. forum.gazeta.pl [Re: partnerski na mnie i ex(?), pomozcie, 24.07.2010]. ~ jesień – pora zbierania plonów ale także obumierania, zapowiada koniec czegoś, starość, ostygnięcie uczuć, obniżenie nastroju. sennik.linelab.pl [Sny w których wystąpiło słowo pora].

o suchym chlebie przysł. 'mając do zjedzenia (skromną) porcję chleba': Żyjący w XVI wieku wybitny rabin krakowski Mosze Isserles Remu pisał: „lepiej żyć o suchym chlebie, ale żyć w spokoju w Polsce”. NKJP [*Sprawozdanie z 59. posiedzenia Senatu RP część 1, wersja robocza, 4. Kadencja*]. ~ „Smoki są neutralne” – odpierałem uparcie, ciesząc się w duchu, że jestem już za duży, aby posyłać mnie za karę do łóżka o suchym chlebie. NKJP [E. Białotęcka, *Tkacz iluzji*, 2004].

o suchym pysku / gardle przysł.

1. 'na czczo, będąc głodnym, bez jedzenia i picia'. SPPCz, 217. ~ Za tytoń, który miał Deczko, dostali my od nich trochę chleba i na wartowni pierwszy raz rozgrzali brzuchy zbożową kawą. Przedtem o suchym pysku szli. NKJP

[H. Auderska, *Babie lato*, 1974]. ~ Jadę na uczelnię bardzo wcześnie, więc nie ma szans na kupienie chleba przed zajęciami. Siedzę głodna, ale nie o suchym pysku – mam przecież wodę! Już wczoraj przygotowałam sobie półtoralitrową butelkę na cały dzień. natropie.zhp.pl [Marta Szewczuk 03.2010]. ~ Przede wszystkim pytanie, czy moja porcja kawy jest gotowa, bo o suchym gardle nie uda mi się czegośkolwiek wykrztusić? NKJP [W. M. Korczyńska, *Wróc...* 2001].

2. 'bez picia alkoholu, będąc trzeźwym'. SPpCz, 217. ~ Słońce prawie na trzy ćwierci do zenitu, a mnie suszy jak cholera. Nie będziemy gadać o suchym pysku. Tea, Ve, zawróćcie rysią do miasteczka i kupcie antalek. NKJP [A. Sapkowski, *Miecz przeznaczenia*, 1992]. ~ O kurde bele! – zaczął dyplomatycznie. – Dasz mi coś do picia, czy mam ci się wynętrać o suchym pysku? NKJP [E. Ćwikła, *Wędkarskie opowiesci Stynki*, 2008]. ~ Naukowcy, którzy chyba sami są wielbicielami piwa, skoro z taką werwą badają skutki spożywania tego trunku na ludzki umysł, przeprowadzili serię prostych doświadczeń, które jednoznacznie wykazały, że niewielka ilość alkoholu (mniej więcej jeden duży kufel piwa), sprawia, że stajemy się bardziej kreatywni niż „o suchym pysku”. facet.wp.pl [artykuł, 12.04.2012].

3. 'nic nie uzyskawszy, nic nie osiągnawszy': Przed meczem z Odrą w obozie Legii panuje dobra atmosfera i wszyscy, mimo, że nie mówią o tym głośno, są przekonani, że już w niedzielę tytuł mistrzowski po siedmiu latach wróci do stolicy. Marek Józwiak: Mi nie przeszkadza, że gramy z Odrą kolejny raz – jak się wygrywa to nie może być nudno. W niedzielę też wygramy, a Odra wyjedzie z Warszawy „o suchym pysku” – nie damy im strzelić gola. www.legia.net [26.04.2002].

o suchym ryju przysł. 'rubasznie: bez picia alkoholu; na trzeźwo': – My tu gadugadu o suchym ryju – przerwał popołudniową ciszę Walek Nagroda – a mnie dochodzą wieści, że tam, na dole, wielkie zmiany się dokonują. NKJP [B. Kosmowska, *Hermanice*, 2008].

osuszenie rzecz. 'żartobliwie: wypicie zawartości butelki, kieliszka, kufła itp.': wybaczą ci link zmonopolizowali ale myśleliśmy

ze się ucieszysz ze zapraszamy z tej okazji na osuszenie kufła. www.polenia-it.org [forum, 14.07.2006]. ~ Szczególnie swobodnie nasi ludzie poczynają sobie na wakacjach – mówi Oleg Zykow, prezes fundacji „NIE alkoholizmowi i narkomanii”. – Wówczas puszczają wszelkie zahamowania, brakuje woli, aby odmówić osuszenia butelki, jest za to chęć pokazania „tym Frycom”, jacy to z nas gieroje. Onet.pl [W. Grzelak, *Urlop a la russe*, 28.08.2012].

osuszony przym. 'opróżniony (kufel, butelka itp.); taki, z którego wypito zawartość (alkohol)': Większość butelek osuszona. Nie pozostawało nic, jak tylko gapić się w telewizor. NKJP [M. Kaszyński, *Skarb w glinianym naczyniu*, 2008]. ~ Rezerwiści popili, a osuszone butelki potłukli na betonie, po którym wszyscy chodzą. NKJP [(KG), *Szklany dywan rośnie*, „Słowo Polskie Gazeta Wrocławska”, 10.09.2004].

osuszyć czas. 'żartobliwie: wypić zawartość butelki, kieliszka, kufła itp.'. SPp, 255. ~ Michał z przyjemnością chwycił szklankę, osuszył ją duszkiem i nie musiał udawać zachwyty. NKJP [E. Dębski, *Aksamitny Anschluss*, 2001].

osuwanko rzecz. 'opadanie; obniżanie się (np. wartości)': ten „grubszy” się wystrzelał to dobrze, ale znając naszego Orzelka to jak nie ma chętnych do brania z prawej to czeka nas osuwanko. blog.parkiet.com/forum [11.08.2011]. ~ Uważam, że teraz już większych wzrostów nie zobaczymy i będzie przynajmniej do września delikatne osuwanko. www.goldenline.pl [forum na grupie Forex, 13.05.2011]. ~ Będzie delikatne osuwanko, może jeszcze 2–3 sesję, a potem spadek do około 38 zł. Wtedy kupię. Nie musisz mi życzyć powodzenia. stary.gielda.onet.pl [forum, 31.07.2009].

osyfiały przym.

1. 'grubiańsko: brudny, zanieczyszczony; zabłażaniony': Jak go spuszczałem to był taki brunatny cały osyfiały. Tak czy siak lepiej to zrobić. Taki jestem cwany a sam jeszcze w busie nie zrobiłem więc do dzieła. sp4leczna.freehost.pl [Co z tymi hamulcami???]. ~ ale brudasssssssssssss flejtuch osyfiały a pod wycieraczką ile brudu [...]. www.lansik.pl [komentarz, *Czym wozi się Jola Rutowicz?* 28.10.2008]. ~ Lajkam spać do 11 ale

dość tego dobrego ;d wstaję z łóżka i jak nigdy ogamę z rana swój osyfiały pokój jedna masakra po wczorajszym wieczorku ;)) pa, ... www.photoblog.pl.

2. 'grubiańsko: wstrętny; parszywy': Jak cie bede widzial na mieście to dostaniesz plaska w ten swój niewyparzony osyfiały ryj dzieciaku i sie skończy, niekożacz tak bo bedziesz płkał. sivythc.wrzuta.pl. ~ jeden, wielki, zacofany, śmierzdzący, peerelowski, osyfiały burdel? www.grupy.banzaj.pl [Re: *Stary dziad do Tuska: „Niech Pan szanuje nasz majątek narodowy...”* 04.03.2009].

osyfić czas.

1. 'grubiańsko: zanieczyścić; pokryć pryszczami': Witam. Chciałbym zacząć cykl na masę/siłę. Mam zamiar zakupić suplementy, zastanawiam się nad BCAA i węglami. Co o tym sądzić? Produkt musi być dobrej jakości, nie może mnie zalać i osyfić całego ciała. www.sfd.pl [forum dyskusyjne, N: *fatal1*, M, 01.03.2012].

2. 'grubiańsko: szkalować; zniesławić': Cytuję naszą dyskusję, chcąc by Rebelyanty się wypowiedziały, bo myślę że sprawa istotna: Na ile można pozwalać na traktowanie RPP jako jedną z partii, na ile ją ignorować, a na ile zwalczać jako barbarzyństwo. Bo ja uważam, że nawet PO nie ma świadomości że ten kundel, który był po to, by osyfić PiS, Tradycję, patriotyzm i całą resztę, szkody czyni na baaaardzo długo. Szkodzi społeczeństwu jako takiemu, relacjom międzyludzkim i debacie publicznej. rebelya.pl [forum dyskusyjne, *Samuel RP* 20.06.2011].

osyfiony *przym.* 'grubiańsko: brudny, zanieczyszczony'. SPP, 292. ~ Mój młodszy brat ma w piaskownicy piaseczek. rzadko się w niej bawi, więc piasek nie jest aż tak osyfiony... www.akwarystyka.com.pl. ~ Minie parę miesięcy, cały dworzec będzie osyfiony jak dawniej. To standard w tym cudownym kraju, nie może być inaczej „nie da się”. www.gazetawroclawska.pl [forum, *Fakty24*, *O tym się mówi*].

osypać się *czas.* 'o pszczołach: wymrzeć, opaść na dno ula'. PSWP 27, 100. **Srodowiskowe*.

oszachrować *czas.* 'wprowadzić kogoś w błąd, narażając go na szkodę; oszukać, oszwa-

bić'. USJP, II 1328. ~ Kto ich chce oszachrować, sam bywa oszachrowany – w wielkim jednak handlu nie są mniej uczciwi od innych kupców. Nie znam ani jednego Żyda, który by tu po roku pobytu biedę klepał; każdy ma pieniądze, każdy – jak mówią Amerykanie: „robi życie” [...]. www.lektury.bydgoszcz.pl. ~ ale szalbierz dnia pewnego oszachrował szwagra swego. ... Sprzedał mu po droższej cenie bransolety i pierścienie przywiezione chyba z Baku. www.facebook.com [Anna Zajączkowska – Poezja].

oszachrowanie *rzecz.* 'oszukanie': To są ich takie tutejsze plusiki. Zapodają sobie linki do różnych stron i programów, które pozwalają na takie oszachrowanie webmastera i nastukanie sobie odlotowych wręcz liczb, w bardzo krótkim czasie. forum.polskieradio.pl [post, 31.07.2011]. ~ Synonimy (wyrazy bliskoznaczne) słowa oszachrowanie: nabranie, naciągnięcie, ocyganienie, odrwienie, okantowanie, okłamanie, okpienie, ołganie [...]. synonim.net [Synonim oszachrowanie, *Słownik synonimów*].

oszachrowany *przym.* 'oszukany': Kto ich chce oszachrować, sam bywa oszachrowany – w wielkim jednak handlu nie są mniej uczciwi od innych kupców. www.lektury.bydgoszcz.pl.

oszalały

przym.
1. 'taki, który stracił rozsądek, panowanie nad sobą; zwariowany': W jednym z numerów ukazał się list do mnie na temat corridy. Oszalały autor wysłał go też wcześniej do POLITYKI i Bóg wie gdzie jeszcze. *Polityka* 24/2012, 110 [felieton, *Mn., Tr.; N: M (L. Stomma)*]. ~ Urzędnicy, kupcy, sługusy i łapownicy, zbrodniarze i oszalałe z miłości kobiety wciąż wyciągają ręce po prawdę. *Hłas. U*, IV 65 [felieton, *Mn., Tr.; o powieściach Dostojewskiego*].

2. 'grający, brzmiący z wielką ekspresją': Instrumenty cichły jeden po drugim, umilkło nawet oszalałe banjo. *Mak. NS*, 11 [powieść, *Mn., Tr.*].

oszaleć *można wykrz.* 'wykrzyknienie sygnalizujące niechęć, irytację': Oszaleć można. Nic, tylko ludzie opowiadają, co im się przytrafiło. *Os. R*, 65 [książka wspomnieniowa, *D, Tp.; N: M, poeta, Rosjanin; O: autorka*]. ~ Zrób coś – krzyknęła matka Janka do cioci Andzi. – Ja

muszę zaraz iść do pracy, bo się spóźnię. Oszaleć można. Zient. D, 58 [powieść, D, Tp.].

oszaleć na punkcie kogoś / czegoś, czas. ‘zachwycić się kimś / czymś; pasjonować się; wariować’: Wiadomo, że katecheci nie powinni przemawiać do młodzieży *ex cathedra*. Eksperymentu z drugiego bieguna dokonał kilka lat temu dominikanin Marek Kosacz [...], który na lekcjach głosił, że „Jezus jest zajebisty” albo wchodził do klasy i mówił: „Wyglądacie mi dzisiaj na totalnie zjebanych. Dajmy spokój z programem. Pogadajmy o życiu”. Młodzież oszalała na jego punkcie. Polityka 50/2010, 36 [raport, Mn., Tr.; N: K. J. Podgórska]. ~ Oszalałem na punkcie czarodzieja z krainy Oz, jestem po prostu urzeczony – powiedziałem. Stein T, 83 [powieść, D, Tpr.; N; M II, fałszerz obrazów, pochodzi z Francji; O: K, Francuzka; U: M, Francuz; Ind., Nof., N-O; w mieszkaniu]. ~ Brytyjska młodzież oszalała na punkcie sextingu. www.utrack.eu.

oszalamiająco przyst. ‘emfatycznie: zdumiewająco; zadziwiająco’: Osoby te zawsze bawią swoich słuchaczy w sposób bezinteresowny, nie pobierając za to żadnej opłaty, są więc właściwie amatorami, wyróżniają się jednak szczególną „pamięcią do kawałów”, miewają bogaty, nieraz oszalamiająco różnorodny repertuar, a nadto odznaczają się właściwościami naśladowczymi odgrywanymi zwykle pierwszorzędną rolę w *littérature orale*. NKJP [Z. Raszeuski, *Raptularz (1965–67)*, 1996]. ~ Mimo oszalamiająco eleganckiego stroju musiał być jednym z nich, skoro jego oczu nie chroniły antysolary, tylko zwykłe okulary przeciwsłoneczne, nieobce co wrażliwsiemu światłakom. NKJP [W. Jabłoński, *Dzieci nocy Kanat: #kanal_książka*, 2001].

oszalamiający przym.

1. ‘emfatycznie: huczny; wspaniały’: Rano, po tej oszalamiającej, zwałającej z nóg imprezie, martwą podniosłam powiekę. Kal. T, 155 [powieść, Mn., Tpr.; N: K, 15, uczennica, miasteczko (okolicę Warszawy)].

2. ‘emfatycznie: obfity; liczny (i budzący zdumienie)’: Byłam, jak wiesz, ogniście ruda – i z politowaniem przyjmowałam przezywanie mnie „marchewką” albo „wiewiórką” (pomysł-

wość wyzwick wcale nie jest oszalamiająca!), bo zawsze uważałam, i nadal uważam, że rude włosy są po prostu przepiękne i niezwykle, i podniecające zmysły, i w ogóle najlepsze z możliwych. NKJP [A. Bojarska, M. Bojarska, *Siostry B.*, 1996].

3. ‘emfatycznie: wybitny; godny podziwu’: Znałam kobietę, która była świetnym fachowcem w swojej dziedzinie. Toteż robiła oszalamiającą karierę, zdobywając coraz wyższe stanowiska. NKJP [H. Bochniarz, J. Santorski, *Bądź sobą i wygraj: 10 odpowiedzi dla aktywnej kobiety*, 2003].

4. ‘emfatycznie: czarujący; zniewalający’: Przykre nastały chwile dla Romana. Z jednej strony Hela, jej oszalamiające spojrzenia, uśmiechy i słówka, z drugiej – rewiry zapchane gośćmi i stary Pancer, innymi słowy – miłość i ruch, dwie wykluczające się nawzajem rzeczy. NKJP [H. Worcell, *Zakłęte rewiry*, 1989].

5. ‘brawurowy; mistrzowski’: Ci, którzy znają jej repertuar, wiedzą, że mowa jest o siódmym niebie w ramionach kochanka. A więc dokonuje się od razu, na samym początku koncertu, oszalamiające salto, którego nie wytrzymuje większość tęgawych śpiewaczek operowych, kłaskających słodkie arie nad papierowymi ruczajami lub omdlewających z powagą osiemdziesięciu kilogramów żywej wagi w ramionach szczupłych tenorów. NKJP [K.T. Toeplitz, *Mój wybór: rzeczy mniejsze*, 1998].

oszamać czas. ‘zjeść’: Gdzie w Bielsku można coś dobrego oszamać?? grono.net.pl [dyskusja, 2008]. ~ Możemy przejechać się do mc donald, oszamać coś i ruszyć dalej w trasę. cb500.pl [Re: IV Złot Sympatyków Hondy CB500 :) przez emils, Żyrardów, 05.05.2010]. ~ Wczoraj znów jakoś kiepsko spałam przez te nerwy. A o 1:30 zachciało mi się jeszcze jeść – i musiałam oszamać kanapkę, bo bym nie zasnęła :). www.planujemydziecko.pl [forum dyskusyjne, mouse22, Warszawa, 26.02.2012]. *Z gwary przestępczej.

oszamać raketę frajerowi do spodu czas. ‘zjeść zawartość paczki żywnościowej, która należy do więźnia spoza grupy grypserskiej’. pl.wiktionary.org [hasło słownikowe]. *Więzienne.

oszamanie rzecz.

1. 'zjedzenie': Kto wyposażył świat i zaświat w takie parametry, że oszamanie wiadomego owocu wywołało aż tak poważne skutki? rebelya.pl [forum, Lew Syjonu 06.02.2011]. ~ filozof – czyli zabicie i oszamanie ryby jest wporzo, a innego zwierzęcia już nie? Czyli rozumiem, że swoją ideologię stosujesz tak, jak ci wygodnie? Nie mam więcej pytań. ajks.pl/forum [forum dyskusyjne, Re: Wegetarianizm, Sejer 19.10.2010].

2. 'przyjęcie narkotyku': myślę, że oszamanie kwasu pomogło by ci w rozwiązaniu tej zagwozдки, więc tyknij dwuetyloamid kwasu D-lizergowego [...]. ajks.pl/forum [forum dyskusyjne, Re: Wegetarianizm, Sejer 19.10.2010].

oszczać / oszczywać czas.

1. 'grubiańsko: oddać moc na coś; pobrudzić moczem; obsikać': Wracając do filmu Czekają na Sobotę. Widzieliście jak koleśka I [!] lejący koło (chyba ksywa Snopek) przystanku oszczał sobie łapę, a później wytarł się w spodnie ;D Te zwroty akcji i scenariusz ehh. Obrzydliwość godna Martwicy Mózgu ;D. brutalland.webd.pl. ~ Dżicz moherowa zanieczyszczają Krakowskie Przedmieście, osrywa i oszczywa wszystkie zaułki i okoliczne bramy! kontakt24.tvn.pl [komentarze].

2. 'grubiańsko: zlekceważyć kogoś lub coś; olać; okazać pogardę komuś lub czemuś': nie gadaj z nim na poważnie, on się teraz śmieje z ciebie, to płatny pachol, naganiacz zapewne. Oszczaj go, to mu dobrze zrobi. www.bankier.pl/forum.

oszczanie rzecz. 'grubiańsko: zanieczyszczenie moczem; obsikanie': Cejrowski: władze miasta pozwoliły na oszczanie krzyża – Polska. mieczyslawskowronski.blog.pl [02.09.2010]. ~ Jeśli dla ciebie „prawdziwym szczęściem” jest oszczanie jednodolarówki, to odmów sobie paczki fajek i będziesz sobie mógł oszczać ze dwa takie banknoty. www.demoty.pl. ~ Każde jego oszczanie pościeli to dla mnie 3 pralki prania = szorowanie materaca. forum.gazeta.pl [Re: Jak karacie koty? 22.08.2008].

oszczany przym. 'grubiańsko: zanieczyszczony moczem; obsikany': Zatrzęsło mną – ze wstrętu! Następnym pobitym i oszczanym będę może ja! Red. SZ, 134 [powieść, D, Tp.; N: M,

imigrant z Polski, pochodzi z Krakowa; O: M IV, w., profesor, imigrant z Polski, pochodzi z Warszawy; U: współlokatorzy N; Ind., Nof., N-O; mieszkanie w Nowym Jorku; o incydencie na ulicy – pobiciu Polaka przez Irlandczyków, którego N był świadkiem]. ~ A jeśli Polska to właśnie ta oszczana kłapa? – Setki lat jedni bezmyślni krety pod kierunkiem innych bezmyślnych kretyń pracowali na to, aby Polska stała się i pozostała oszczaną kłapą. zapiskiwira.blogspot.com [22.02.2010]. ~ I ZNO-WU OSZCZANY RYNEK Z KAŻDEJ STRONY. mojmikolow.pl [komentarz do informacji: Dni Mikołowa, QQQ 30.08.2012].

oszczekać / oszczekiwać czas. 'o człowieku z niechęcią: obmawiać, oczerniać'. SWJP, 701. ~ Pamiętasz, jak oszczekałeś Mieszka przed księdzem? Masz! NKJP [W. Gomułki, Wspomnienia niebieskiego mundurka, 1969]. ~ dzia-dunio krzykacz, oszczekał żalobę boi się karawanów, czy upadł na głowę? prawoisprawiedliwosc.blog.pl [Księga gości]. ~ ten od Portera, okrutnie go oszczekał. Nadawcy – Grzegorzowi Zwierzynie, b. dziękuję! www.piwo.org [I Bracki Konkurs Piw Domowych „Porter Bałtycki”]. ~ Jeśli człowiek nie wie, że go oszczekują to go to nie boli. A jak wie, to się wkurza. blip.pl [forum, astromaria 29.10.2009].

oszczekać się / oszczekiwać się czas. 'rozgłosić (rozgłaszać) wzajemnie o sobie nieprawdziwe, szkalujące informacje'. USJP, II 1329. ~ A wy tumany tylko oszczekiwać się na tym forum umiecie, do roboty lewusy! forum.poranny.pl [forum, Region Łapy, 22.10.2011].

oszczekiwać rzecz. 'pies wytresowany do sygnalizowania szczekaniem znalezienia zwierzyny (lub szukanej osoby)': Praca na otoku po zimnej lub starej farbie Przed rozpoczęciem konkurencji przewodnik musi zadeklarować, czy pies jego będzie pracować jako oszczeki-wacz [...]. www.szkoleniepsow.pl/regulaminy. ~ Wydawało mi się, że Drops będzie naturalnym oszczeki-waczem. www.beagle24.pl [W. Ró-żański, Oszczeki-wacz, artykuł, 05.03.2012].

oszczekiwanie rzecz.

1. 'szkalowanie; oczernianie': W swym anty-aborcyjnym fanatyzmie ksiądz kardynał jest-

okazuje się – nieedukowalny, czego dowodem jest przytoczony fragment jego interview, dający już wyrażnie do zrozumienia, że każdy sprzeciw wobec ortodoksji katolickiej traktowany jest jak oszczekiwanie świętości. Nie 36 (49), 7 [*felieton, Mn., Tr.*]. ~ pozostaje medialne narzekanie (oszczekiwanie) na premiera Tuska i jego rząd i czekanie, czekanie na wymarzony powrót do władzy! [www.tvn24.pl \[forum, 01.12.2009\]](http://www.tvn24.pl/forum,01.12.2009).

2. 'sygnalizowanie szczekaniem przez wytresowanego psa znalezienia zwierzyny': Następnie należy odślonić kłatkę i zachęcając psa do oszczekiwania i atakowania zwierza. www.ciupis.pl [*porada: Układamy psa do polowania na drapieżniki*]. ~ To oszczekiwanie myśliwi nazywają graniem, a głośne ściganie zwierza przez psy – gonem. zhuculskiejlaki.republika.pl.

oszczep rzecz., *bez lmn*. 'rzut oszczepem'. SPP, 137. ~ W oszczepie drugą lokatę wywalczyła Aleksandra Czajka ze Sparty – 22,97. NKJP [*Sparta wyżej od Victorii, „Sztafeta” 12.06.2008*]. ~ Przypomnijmy, że obdarzony znakomitymi warunkami fizycznymi 24-letni obecnie Igor Janik (2 m wzrostu), zdobył uprzednio na uniwersjadzie 2003 r. w Korei Płd. w arcytudnych warunkach pogodowych złoty medal w oszczepie. NKJP [*P. Kowalski, Igor Janik w Bangkoku rzucił oszczepem 82,28, DZB 13.08.2007*]. ~ O rok wcześniej urodzona Genowefa Patla z AZS AWF Warszawa wywalczyła mistrzostwo w oszczepie. NKJP [*Pogorń za minimum, DZP 05.07.1999*].

oszczędniaczek rzecz. 'żartobliwie: oszczędny mężczyzna; oszczędna osoba': Żeby ten wypadeczek miał oszczędniaczek. Gorzej że wjeździe w normalniaczka, albo pieszaczka... forum.gazeta.pl [*forum dyskusyjne, „Re: używane oponki to niebezpieczeństwem”, jan-w, „Kabaty-Moczydło” 23.11.2005*].

oszczędniaczka rzecz. 'żartobliwie: oszczędna kobieta': Ja tu robię za taki śmietnik w tym domu (W sensie nie przeszkadzało mi to nigdy, bo jestem typem oszczędniaczki, i nie lubię jak coś się marnuje) łatwo było mnie tanio utrzymać:P. www.dieta.pl [*forum dyskusyjne, „Odp: Babcia na diecie !!!!!!!!!!!”, LadyShadowFlame, Wodzisław Śląski, 29.07.2009*].

oszczędniak rzecz.

1. 'żartobliwie: mężczyzna oszczędny; osoba oszczędna': chciałam powiedzieć że z mojego męża wychodzi oszczędniak.on na jednym końcu mieszkania, ja na drugim... ja- zrobiłeś zakupy? / on-NIE / ja-papieru toaletowego nie kupiłeś...???? / on-NIE / ja-to co ja mam zrobic teraz...???? / on-nie wyrzucaj gazet.....!!!! wife. blog.pl [*17.02.2006*].

2. 'tani produkt, oszczędnie wyposażony': Komputer jest w doskonałym stanie na najlepszych podzespołach. Nie jest to jakiś supermarketowy „oszczędniak”. Wszystkie komponenty są najwyższej klasy. archiwumallegro.pl [*oferta, 16.05.2008*].

3. 'urządzenie oszczędnie funkcjonujące': Ja widziałem instalację gazową jeszcze w Suzuki Katania. Wyobraźcie sobie, założyć instalację gazową do skutera 4T, na wtrysku. To byłby dopiero oszczędniak...aprilia.com.pl [*forum dyskusyjne, Re: malaguti + LPG, BasioR 26.09.2009*].

osz jasna ciasna wykrz. 'przekleństwo': Osz jasna ciasna. Jak iść się umyć żeby nie złapała mnie Kazia? zapytaj.onet.pl [*26.12.2011*].

oszkapienie rzecz. 'oszukiwanie; cyganienie; kantowanie': Tylko tamtym władzom radość sprawia oszkapienie Polaków jak się da i kiedy się da, choć jak widać sami dla siebie nie mają szacunku co na tym forum widać. wiadomosci.wp.pl [*opinia*]. ~ Synonimy (wraz z bliskoznaczne) słowa oszkapienie: bajerowanie, blagowanie, bujanie, cyganienie, kantowanie, kitowanie, kiwanie, kłamanie, kręcenie [...]. synonim.net.

oszkapić / oszkapiać czas. 'grubiaństwo: świadomie wprowadzać kogoś w błąd; oszukiwać, nabierać'. SJPD, XI 359. ~ Z powyższego wynika: 1.dziecinna wprost naiwność i wiara naszych bonzów w rzeczowość i urzędniczą uczciwość wojewódzkiego bonzy, który „oszkapił” nie tylko elczan ale pognął zupełnie samorząd Olsztyna nie uznając potrzeb tego miasta. forum.gazeta.pl [*Elk 17.01.2007*]. ~ Ostatnio rzekomy Carr był na okładkach wszystkich gazet w UK, ponieważ „oszkapił” na kilka-naście/dziesiąt milionów urząd podatkowy. www.sadistic.pl [*05.07.2012*]. ~ Parobków do gnoju a nie do polityki, kury szcz... prowadzić a nie oszka-

piąć współziomków niestety. m.wiadomosci.gazeta.pl [komentarz]. ~ Definicje krzyżówkowe. Lista haseł do krzyżówki dla definicji „Oszkapić”: bajerować blagować bujać cyganić kantować kitować kiwać kłamać kręcić kuglować łągać machlować [...]. krzyzowka.net.

oszkapić się czas. ‘ożenić się’. SGS, 170.

oszkapienie rzecz. ‘oszukiwanie; pozbawienie pieniędzy’: Ten temat jest skrzętnie zamiatany pod dywan. Państwo ma wiele sposobów na oszkapienie własnych obywateli, poczynając od wymiany pieniędzy, na dodruku pustego pieniądza kończąc. NKJP [P. Kuczyński, *Mity greckie* (2), „Gazeta Ubezpieczeniowa” 30.03.2010]. ~ Czasem o wszystkim was rzetelnie informują, petrol niestety to jedna wielka szulereria obliczona na oszkapienie akcjonariuszy. www.bankier.pl/forum [28.09.2010]. ~ Metod oszkapienia klienta jest wiele wystarczy popoglądać TV ... oszkapienie klienta? od tego ma się głowę, żeby myśleć, a nie tylko jeść nią [...]. www.2o.fora.pl [16.02.2009]. ~ Synonimy (wyrazy bliskoznaczne) słowa oszkapienie: nabranie, naciągnięcie, ocyganie, odrwienie, okantowanie, okłamanie, okpienie, ołganie [...]. synonim.net.

oszkapienie się rzecz. ‘skompromitowanie się; wygłupienie się’: Tak samo wypomina braki rządu Tuska, jak wtopy i oszkapienia się Kaczyńskiego, czy dziecinne zachowanie Napieralskiego. www.rynek-kolejowy.pl [26.09.2011].

oszkapiony przym. ‘oszukany; nacięty; naciągany w interesach’: A myśląc tak, jednocześnie kombinowałem, jak by nie zostać oszkapionym przez Zarząd holdingu, który miał w czterech literach złudzenia wszystkich Polaków, w tym i złudzenia Najstawniejszego Polaka również, miał w głębokim poważaniu całe to demokratyczne gadulstwo, z którego nie można było wycisnąć ani złotówki zysku. NKJP [J. Łoziński, *Holding i reszta albo Jak zostać bogatym w biednym państwie*, 2006]. ~ I jeszcze mówią, że klient oszkapiony raz nie wraca. www.wieliczka24.info [post, 13.07.2009]. ~ Matka trójki dzieci, oszkapiona już jakiś czas temu na alimentach została wycykana przez układ męski z 3/4 wspólnego z partnerem ma-

jątku [...]. blogi.newsweek.pl [15.05.2012]. ~ Oszkapieni na parkingu. www.wprost.pl [komentarz, 11.06.2002].

oszlifować czas. ‘dopracować; udoskonalić; wyedukować’: Wewogłe [!] to Marceli pisze przykurwiście, jakby odrobinę oszlifował, to bym mu z przyjemnością za to pisanie zapłacił i jeszcze nagrodę [...]. blip.pl [komentarz, *vauban* 06.11.2011]. ~ Ten narwaniec (po coś dodawać – młody i przystojny), chcąc wywołać zazdrość jakiejś panienki, sprokurował bohaterce fałszywą metrykę i przy pomocy zaufanych wychowawców oszlifował ją na damę, po czym wprowadził na salony. NKJP [K. Pisarzewska, *Koncert łgarzy*, 2009]. ~ Upartym ćwiczeniem, głównie odbijaniem piłki całymi godzinami o deskę treningową, zdołałem tak oszlifować prawdziwy talent do tej gry, że biłem w wymownie krótkich setach wszystkich pewnych siebie adiutantów [...]. NKJP [W. Zalewski, *Pożegnanie twierdzy*, 2000].

oszlifowanie rzecz. ‘dopracowanie; udoskonalenie; wyedukowanie’: W połowie lat 90. Prozac był przepisywany na „oszlifowanie kantów osobowości”, na zwiększenie asertywności, na schudnięcie, na rozdrażnienie i zależność od opinii innych. NKJP [M. Jacyno, *Kultura indywidualizmu*, 2007]. ~ Był to triumf Prince’a i jego własnej wersji stylu funk, tej wielkomięskiej odmiany czarnej muzyki tanecznej, która po oszlifowaniu pod bardziej popowy gust białej publiczności przekroczyła rasowe bariery. NKJP [G. Brzozowicz, F. Łobodziński, *Sto płyt, które wstrząsnęły światem: kronika czasów popkultury*, 2000].

oszlifowany przym. ‘dopracowany; udoskonалony; wyedukowany’: Trzęsąc kałdunem krążył wśród łóżek i wyśpiewywał Godzinki tak beczącym głosem, że, dalibóg, to była gruba nieprzyzwoitość, że go z takim nie oszlifowanym sznapsbarytonem w ogóle z seminarium wypuścili. NKJP [J. Krzysztoń, *Obłęd*, 1983]. ~ Niektórym z potencjalnych autorów wystarczało opowiadanie w najbliższym gronie przygód, które następnie, już w oszlifowanej formie, trafiały do spisywanego przeważnie pod koniec życia pamiętnika. NKJP [J. Tazbir, *Silva rerum historicarum*, 2002].

osznurować czas. ‘obwiązać sznurkiem, sznurem’: Potem wyjąć z zalewy, opłukać, starannie osączyć, ciasno zwinąć i osznurować (jak baleron) wyparzoną lnianą lub bawełnianą sznurkiem. NKJP [T. Miazgowska, *Kącik konesera*, „Kuchnia” 4/1999]. ~ Furnian kończył ładować wóz. Lasownik dobijał bagaż i podciągał sznury. Osznurowali platformę troskliwie jak paczkę ze szkłem. NKJP [T. Borowski, *Pożegnanie z Marią*, 1988].

osznurować się / osznurowywać się czas. ‘obwiązać (obwiązywać) sznurem samego siebie’. USJP, II 1331.

osznurowany przym. ‘obwiązany sznurem, sznurkiem’: Wszystkie teksty leżą w starannie osznurowanej teczce „Czytanka Tomka”. Pisane jeszcze do ubiegłego lata, bo teraz dłonie ojca odmawiają posłuszeństwa. NKJP [A. Augustyn, *Kropki to ludzie*, GW 21.08.1998]. ~ Miał w samochodzie śliczną, przywiezioną z Zachodu maskotkę. Eskimoskie dziecko, osznurowane, opatulone w skóry, okutane w futra. NKJP [M. Urbanek, *Zły Tyrmand*, 2007].

oszołom rzecz.

1. ‘negatywnie: ktoś prezentujący nierozumne (uzależnione od jakiejś ideologii) myślenie; ktoś mający zaburzony ogląd rzeczywistości; ktoś otumaniony, nawiedzony; fanatyk’: Ależ on jest naprany Książd Isakowicz jest wyjątkowo naprany. Oszołom natchniony. To nieszczęście dla kościoła, ale i dla Polski. Onet.pl [forum dyskusyjne, ~Smordz 28.02.2007]. ~ Dowiaduje się tam jakichś niestworzonych rzeczy, dlatego momentami robi wrażenie oszołoma. GW 227/2003, 19 [reportaż, D, Tp.; N: M, właściciel zajazdu w okolicach Warszawy; O: dziennikarz]. ~ Wiesz, oszołomy lubią takie krasule, one nie powodują u nich kompleksów, są równie parszywe jak oni. Buk. B, 38 [powieść, D, Tp.; N: K, prostytutka, miasto; O: M, ur. w 1958, nieukończone studia, współwłaściciel myjni samochodowej, Warszawa; Ind., Nof., N-O (dawni znajomi)]. ~ Nie cierpię oszołomów, ludzi podszytych skrajnościami, ortodoksów (na prawicy jest ich najwięcej). Smekt. D, 8 [dziennik, Mn., Tr.]. ~ Wszystkie znaczenia oszołomstwa mają w sobie aspekt przelotności, natomiast oszołom ma walor

trwałości. Oszołom wejdzie do języka na stałe – powiada w wywiadzie dla „Życia Warszawy” (nr 180) Jerzy Bralczyk i nie ma powodu, by mu nie wierzyć. NKJP [J. Pilch, *Pobożne życzenia*, GW 27.08.1993].

2. ‘ktoś zachowujący się nienormalnie; wariat’. USJP, II 1331. ~ Niektórzy z Prankstersów zaczęli nawet sympatyzować z nieszczęsnymi biedakami takimi jak Pancho Pillow, ten wszem i wobec gnojony kwasowy oszołom Pancho. Wol. P, 239 [biografia, Mn., Tr.]. ~ Tam oszołom ze strzelającą gitarą będzie, jak od wieków, grzmocił lokalnie panie. Bak. S, 84 [felieton, Mn., Tr.].

3. ‘stan oszołomienia, otumanienia; obłąd’. PSWP 27, 112.

4. ‘żołnierz mało inteligentny’. SA, 157. *Z gwary żołnierskiej.

5. ‘narkoman rozpoczynający leczenie odwykowe’. SA, 157. *Z gwary narkomańskiej.

oszołomek rzecz. ‘żartobliwie: oszołom; ktoś niezbyt normalny; świrek’: Przecież widać że to jakiś oszołomek.../~PL Gwiazdki na twarzy to chyba jej najmniejszy problem.interia360.pl [komentarz do artykułu: *Miedzy nami Słowianami*, 22.06.2009]. ~ Świrek oszołomek. Kieres to jest taki świrek oszołomek, a nawet popapraniec. Wystarczy na niego popatrzeć przecierz [!] widac od razu ze to świr. który ch[c]e zabłysnąć i wymyśla sobie co róż nowe afery i nowych agentów. angilia.interia.pl [komentarz, ~obywatel 18.05.2005]. ~ Spytajcie Macierewicz o teczkę Kaczyńskich? Ten oszołomek maczał w tym swoje łapy.www.tvn24.pl [forum, 17.06.2008].

oszołomić czas. ‘zdezorientować; wprowadzić w błąd’: Wtrącam ja swoje: – tak, ma pani rację, bo człowiek zapomina w ciągu roku... myślałem, że to tylko mnie oszołomił ten kołomąt, a to pan, i pani – a tak, proszę pana, jeszcze jak... Biał. SZ, 201 [proza autobiograficzna, D, Tp.; N: M, autor, Warszawa; O: K, kioskarka, Warszawa; Lok., Pof., N-O; o uroczystościach pierwszomajowych].

oszołomienie rzecz.

1. ‘dezorientacja; zagubienie’: Ładna historia – pomyślała Marta; czuła wyraźne oszołomienie – gdzie ja jestem? [...] Gdzie ja wsiąklam? Tyr.

Z, 429 [powieść, Mn., Tp.; N: K II, urzędnicza, Warszawa; reakcja na niespodziewaną, kłopotliwą sytuację]. ~ Czasem brak odwagi i oszołomienie – przystania ci najprostsze rozwiązania. demotywatory.pl.

2. 'stan ograniczonej świadomości; zaburzenie percepcji': Zawroty głowy / oszołomienie podczas treningu. ze średnią intensywnością można to nazwać rozgrzewką po miesięcznej przerwie dziwnie się poczułem [...]. www.sfd.pl. ~ oszołomienie po marihuanie. proszę o pomoc. www.monar.net.pl [11.05.2010].

oszołomka rzecz. 'negatywnie: kobieta bezkrytycznie prezentująca jakiś pogląd, ideologię; kobieta niezrównoważona': Pająkowska nie jest reprezentantką określonej zbiorowości zawodowej, nieważne: minionej czy obecnej, tylko typową oszołomką, i tak trzeba na nią patrzeć. NKJP [I. Matuszkiewicz, *Nie zabijać pająków*, 2007]. ~ Proszę mi wyznaczyć miejsce, jestem samochodem – wali jak karabin maszynowy, a ja zerkam na zegarek i mówię sobie: okay, lepiej teraz obsłużyć tę skrzeczącą oszołomkę niż przez tydzień dać się jej bombardować telefonami. NKJP [A. Horubata, *Farciarz*, 2003].

oszołomowaty przym.

1. 'podporządkowany ślepo jakiejś idei (i narzucający ją innym); fanatyczny': Ja, jako racjonalny ateista, nie wyobrażam sobie związku z przedstawicielką takich ruchów religijnych jak muzułmanie, zielonoświątkowcy, Świadkowie Jehowy./ Jak najbardziej wyobrażam sobie natomiast z katoliczką, protestantką, prawosławną, żydówką itp. pod warunkiem, że to nie będzie jakiś oszołomowaty odłam danej religii, np. katolicyzm radiomaryjny. www.netkobiety.pl [forum dyskusyjne, *Lupus* 20.04.2011]. ~ Dałeś się poznać tu (i gdziekolwiek indziej) jako nadzwyczaj oszołomowaty tropiciel teorii spiskowych. Chcesz w to wszystko wierzyć – to wierz. dziecko.onet.pl [maria-dora.blog, 14.04.2011]. ~ może gościu jest trochę oszołomowaty ale ma rację Pedzie chcą nami dominować i narzucić swoje tęczowe, obrzydliwe prawo ale my NORMALNI hołocie pod znaku teletubisia mówimy NIE. wiadomosci.wp.pl [opinia, *El Dziuchni* 04.02.2009].

2. 'przypominający oszołoma, taki jak oszołom [odchylony od normy psychicznej; szurnięty]':

SWJP, 701. ~ Dokładnie tak, gość w szerokich porach, bujający się na scenie i mówiący mniej więcej o otaczającej rzeczywistości (mniej lub bardziej naiwnie – bo to niestety jest bólaczka rapu), jest raczej mniej oszołomowaty, niż gość machający włosami na scenie i liżący czaszkę, robiący przy tym groźne miny (czego wczoraj byłem świadkiem, myślałem, że śmiechem wybuchnę). Akurat wyraz „oszołomy” użyty przez Bolka, jest moim zdaniem zupełnie nietrafiony. masterful-magazine.com/forum [11.09.2011].

oszołomski przym. 'właściwy oszołomowi, cechujący oszołoma; składający się z oszołomów'. SWJP, 701. ~ Wspieranie przez Porębę teatryku „Eref” Ryszarda Filipskiego, scenki oszołomskiej i rasistowskiej? NKJP [R. M. Groński, *Sezon na dinozaury*, *Polityka* 28.07.2001]. ~ Zauważyliście co łączy oszołomskie posty? Zawsze są koszmarnie duże, powyżej 5KB. Czy oszołomstwo nie może być lapidarne? Dziwna sprawa... NKJP [Usenet – pl.sci.historia; Re: *Wened i in.* 02.03.1999]. ~ W powiązaniu z naciskiem na kwestie demograficzne stanowi to częsty program działań ekologicznych, przeciwstawiany „oszołomskim” i „nierealnym” „pseudofilozofom”, „głębi”, „ery wodnika” itp. kategoriom antypoznawczym. NKJP [Roger, *Dyskusje kierowane kongresu FZ-etu*, „*Zielone Brygady. Pismo Ekologów*” 01.08.1998].

oszołomstwo rzecz.

1. 'zespół cech charakteryzujących oszołoma: oszołomienie, zaślepienie, głupota'. SWJP, 701. ~ Natomiast chamstwo, jakiego dopuściła się równie szlachetna i uczciwa Beata Kempa to najlepszy dowód, dokąd prowadzi polityczne oszołomstwo. „Nie jestem głucha!” – przerywała premierowi. Okazało się, że była i nieprzygotowana, i głucha. NKJP [Zlikwidować ten teatr! GPOM 05.02.2010]. ~ Zwłaszcza że polskie oszołomstwo nie bierze się z głębokiej wiary, ale z niewiedzy. Autorzy podobnych propozycji najczęściej chcą tylko zaistnieć politycznie i wykorzystują do tego różne narzędzia, np. walkę o życie poczętych dzieci. NKJP [M. Środa, M. Kaszulanis, *Katechizacja od podszewki*, TRYB 2006]. ~ Ważne, aby język świeckości miał w sobie ton powagi, a zabiegi o utrzymanie dystansu pomiędzy Kościołem a władzą były na tyle realistyczne i trzymające się główne-

go nurtu społecznego myślenia, aby nie mogły być zbyt łatwo odrzucane z paragrafu oszołomstwa. *Polityka* 43/2011, 24 [artykuł, Mn., Tr.; N: M (A. Szostkiewicz)].

2. 'lekceważąco: grupa oszołomów'. PSWP 27, 114. ~ Tusk powinien wziąć [!] się uczciwie do roboty i wtedy oszołomstwo nie miałoby po co fikać. Mówienie że żarty się skończyły niewiele jest lepsze od bełkotu Macierewicza. *wiadomosci.gazeta.pl* [komentarz]. ~ Pewnie ci sami kolesie z Czwartej Edycji, głównie młodociane oszołomstwo. Już pisałem, że wałną swastę i myślą, że są jak David Lane. A prawda jest taka, że jedyną wspólną cechą, która ich łączy jest ewentualny pobyt w więzieniu. NKJP [www.forumowisko.pl; Co myślicie o rasizmie?? zcicha i in.].

3. 'zachowanie nierozumne, szkodliwe': W cywilizowanym świecie, w świecie, w którym chciałbym żyć, oszołomstwo tego pokroju byłoby materiałem dla badań klinicznych [...]. *wpolityce.pl*. ~ Słyszysz się czasem od rodziców słowa obraźliwe, kwalifikujące się do powództwa cywilnego, ale nauczyciel musi to wytrzymać, żeby nie nakręcać spirali oszołomstwa! – wyznaje dyrektor Pietras. NKJP [E. Nowakowska, Rodzice idą do szkoły, *Polityka* 12.10.2002]. ~ Stworzenie Grupy Inicjatywnej chroni cię także przed pewnymi zarzutami ze strony administracji i władz spółdzielni: szkodnictwa, warcholstwa, oszołomstwa, intryganctwa, głupiego czepiania się i ogólnego bruźdzenia. NKJP [M. Orzechowski, Twoja spółdzielnia mieszkaniowa, „Zielone Brygady. Pismo Ekologów” 01.04.2000].

4. 'głupstwo, bzdura, nonsens, niedorzeczność'. SWJP, 701. ~ Rubin, bez oszołomstwa! Czy to nie mógł być zwykły zboczeniec, w dodatku milioner? – zapytał niewinnie. NKJP [M. Sieniewicz, *Czwarte niebo*, 2003]. ~ Oszołomstwo z żarówkami. Unia znów pokazuje co potrafi i właśnie wprowadza dyrektywę zgodnie z którą w Zjednoczonej Europie nie będzie już niedługo wolno produkować, a może i nawet legalnie sprzedawać zwykłych, klasycznych żarówek. *andrew-vysotsky.blogspot.com* [13.12.2008].

oszroniony *przym.* 'siwawy; szpakowaty': Bartek ma ekskluzywny dostęp do zmysłowej, choć nieco oszronionej Tamary Arciuch, więc zna sprawę z pierwszej ręki. *Polityka* 30/2010,

57 [kronika popkulturalna, Mn., Tr.; N: M (K. Wojewódzki)]. ~ Mężczyzną być nie wystarczy, że dorośniemy fizycznie i pojawi się na torsie gęste owłosienie, oszronione skronie czy szorstki zarost na twarzy. *freeisoft.pl* [Cechy dojrzalego mężczyzny, 21.06.2012]. ~ „Oszronione mam już skronie...” Podmiot liryczny opowiada, że młodość już przeminęła, że ma już siwe włosy, zepsute zęby, że niedługo umrze. *docs6.chomikuj.pl* [Anakreont i anakreontyki].

os z ty / os z ty! *wykrz.* 'wykrzyknienie sygnalizujące zniecierpliwienie, irytację, wyrzut': ja robie miliony zdjęć / tu od tyłu nam zrobiłaś os z ty / to już jest rozmazane? NKJP [PELCRA: Kolczykowanie]. ~ Os z ty! – Za to nie dam Ci w nocy spać! *demotywatory.pl* [forum, 28.12.2011]. ~ Os z ty! Wystarczy se dwie koszulki nakuścić, a oni za darmo wysyłają przez kilka dni! Poczekajcie już ja wam dam, już ja wam pokażę jak swój sklep otworzę [...]. *en-gb.facebook.com*.

os z ty (z wyrażeniem pejoratywnym) *wykrz.* 'wykrzyknienie sygnalizujące naganę, niechęć, wrogość; także w funkcji wyzwiska, przekleństwa': Os z ty chamie i egoisto do dupy jest wszystko! Nie ma love bez money, sister, nie ma love bez credit card, nie ma love bez cash na shopping [...]. *nieogarnietapsychiczniedx.flog.pl* [09.06.2012]. ~ Awantura w kamienicy „os z ty szmato ty”. *www.youtube.com* [18.05.2010]. ~ Os z ty skurwysynu! Zaledwie gdy przekroczyli próg firmy, dało się słyszeć zdenerwowane głosy, drażniące dźwięki telefonów, zobaczyć biegających ludzi [...]. *fuck-me-tom.blog4u.pl*. ~ Os z Ty małpiszonie! *bebzol.com/pl* [komentarz, 19.02.2012]. ~ Os z ty kurwa w dupę i ja pierdziele ile mnie tu nie było... Będę się usprawiedliwiać tym że byłam we Włoszech, nad morzem i mnie zjarało... *sakuranodaimond13.pinger.pl*. ~ os z Ty suko! [...]. dzisiaj dzień wazenia.. przez tydzień ubył mi az zajebist 300g. jak ktos chce to z chęcia wyjebie komus.. nie chce mi sie pisac. *zagubionymotylek.pinger.pl*. ~ Zagadka! Skąd jest ten tekst: Os z ty w dorsza marynowany!? zapytaj. *onet.pl* [07.12.2010]. ~ „adx a ale masz przygody” / os z ty wiedźmo... jak mozesz sie smiac z mojej przygody to bylo okropne... NKJP [www.forumowisko.pl; Jak się dziś czujesz? Werkanika i in.].

osz ty (z wyrażeniem pozytywnie nacechowanym) *wykrz.* ‘żartobliwy, ironiczny zwrot do drugiej osoby; wyraz zadowolenia’: Osz ty Ślicznoto! www.facebook.com. ~ Osz Ty figlarzu! bebzol.com/pl [komentarz, 23.03.2012]. ~ cóż to będzie za cudny dzień kiedy zostawię to wszystko za sobą, cóż za ciężar spadnie mi z serca, cóż za wspaniała to będzie ulga.... osz Ty! lomatkooszaleje.blog.onet.pl [01.05.2012].

osz ty w cara *wykrz.* ‘przekleństwo’: Osz Ty w cara.... On chyba nie zdał... xD. Nie nadaje się ... Hej, a może by tak wstawić swoje zdjęcie? www.joemonster.org [komentarz, Sposób na kursanta prawa jazdy].

osz ty w mordę (kopany) *wykrz.* ‘przekleństwo’: Osz ty w mordę. zajebistą masz mordkę. ;D www.facebook.com. ~ Osz ty w mordę kopany. demotywatory.pl [07.07.2010].

osz ty w życiu *wykrz.* ‘żartobliwe przekleństwo’: Spectacular!: Osz Ty w życiu.. spectacularmovie.blogspot.com. ~ Osz Ty w życiu.. – W Ciemności przez Kyś. Wróciłem po przerwie świątecznej i od razu zabieram się za nowość [...]. www.lost-online.pl [15.01.2012].

oszukać głód / pragnienie / żołądek *czas.* ‘zrniejszyć uczucie głodu, pragnienia, zwykle jedząc, pijąc bardzo niewiele, coś, co ma zastąpić właściwy posiłek’. USJP, II 1331. ~ Oszukały głód kilkoma pokruszonymi sucharami, popiły letnią wodą z bułką i na nowo podjęły mozolną wędrówkę. NKJP [I. Surnik, *Talizman złotego smoka*, 2002]. ~ By oszukać głód palić, zaczęły nawet te kobiety, które nigdy nie paliły. NKJP [M. Grohman, *Truskawki jak koszmara*, „Gazeta Wrocławska” 05.04.2002]. ~ Odsunęła się nieco, aby wchodzący nie wpadli na nią i powstała na nogi, ciągle żując przesyconą wilgocią koszulę, aby oszukać pragnienie. NKJP [A. Sarwa, *Strzyga*, 2006]. ~ Piontek przeżył bez picia i jedzenia siedem dni, co było rekordem dotąd nie odnotowanym w historii górnictwa. Żuł stylisko łopaty, by oszukać żołądek i pił własny mocz, aby dostarczyć życiodajnej wody. NKJP [M. Nowak, *Przeżyć mimo wszystko*, GPZ 16.09.2006]. ~ Więc jutro także będzie głodował. By oszukać żołądek, położył się do łóżka. Zwiłżył gardło śliną. NKJP [B. Świdorski, *Słowa obcego*, 1998].

oszukać kogoś na ileś, czas. ‘oszukać kogoś na jakąś sumę pieniędzy’: Wielkie picie odbywało się 20 maja zeszłego roku w jednej z posesji przy ul. Swobody w Głownie. Uczestniczyli w nim także oskarżony i Jerzy K., skopany potem na śmierć. Posażnik miał do niego pretensje, że oszukał go na 50 złotych. NKJP [(st), *Skopał na śmierć*, EI 18.10.2001].

oszukać się / oszukiwać się *czas.*

1. ‘starać się wierzyć w nieprawdę, łudzić się’. SPP, 236. ~ Jedną z moich oczywistych wad jest to, że przykrawam marzenia do rzeczywistości, potrafię oszukiwać się jak diabli. NKJP [T. Zimecki, *Ja, Franek... 2001*]. ~ Dziewczyna zauważyła zmianę, lecz oszukiwała się na płaszczyźnie świadomej, że przyczyną kryzysu są jakieś chwilowe problemy czy niedogodności. NKJP [K. Ostrowska, *Sny – klucz*, 2001]. ~ Klienci Amber Gold oszukali się sami, ale pretensje mają do państwa. Klienci Amber Gold oszukali się sami, bo chcieli dać się oszukać. Grali w ryzykowną grę i przegrali – taki jest hazard. www.tokfm.pl [17.08.2012].

2. ‘oszukać (oszukiwać) jeden drugiego’. USJP, II 1332. ~ Rozdzieliła nas dopiero gospodarka rynkowa. Brat stanął wtedy przeciw bratu, przyjaciel przeciw przyjacielowi. Oszukiwaliśmy się nawzajem, jak mogliśmy. NKJP [K. Pisarzewska, *Koncert łgarzy*, 2009]. ~ Jak ludzie oszukują się sami | Motoryzacja jest jak wirus. 4asy.com.pl. ~ Grają o rzeczy które mają przy sobie, np. kapelusz, buty. Kowboje oszukują się nawzajem. www.silveradocity.pl.

3. ‘zawieść się’: Nastawiłem się na lekką nie wymagającą myślenia rozrywkę i nie oszukałem się... www.filmweb.pl [komentarz, *BEHEMOT* kot 12.03.2011].

oszukanica rzecz. ‘oszustka’: Żebyś się tak udławiła, ty oszukanico. Już nie chodzi mi o nic, tylko jak tak można w żywe oczy. NKJP [W. Myśliwski, *Widnokrąg*, 1996]. ~ Nie ma ich, nie widziałeś? – I dodała z goryczą: – To oszukanice. NKJP [W. Myśliwski, *Widnokrąg*, 1996].

oszukaniec rzecz.

1. ‘pogardliwie: oszust’. SPP, 240. ~ Bo dotąd inaczej o nim nie powiedziała, tylko ten oszukaniec, ten faryzeusz, pijanica. Gdzie tam fur-

man kiedy prawdę powie. NKJP [W. Myśliwski, *Widnokrąg*, 1996]. ~ Powiedziałem: „Jak Boga kocham”, a cicho dodałem: „że nie powiem”. – Jedry twoje pałki, co za oszukaniec. NKJP [T. Konwicki, *Dziura w niebie*, 1995]. ~ Tenis – Roland Garros. [...] Fognini: Największy oszukaniec czy spryciarz? [...] Kontrowersyjne zwycięstwo odniósł w niedzielę Fabio Fognini. W walce o ćwierćfinał pokonał Hiszpana Alberta Montanesa. Włoski zawodnik w końcówce, gdy sytuacja była dla niego dramatyczna zgłosił kontuzję. Po przerwie jednak okazał się lepszy i wygrał 4:6, 6:4, 3:6, 6:3, 11:9. www.eurosport.pl [29.05.2011].

2. ‘zły produkt, nieuczciwie reklamowany’: Kolejny oszukaniec czyli balsam do ciała z Fitomedu. kosmetycznychateauoir.wordpress.com [27.07.2011].

3. ‘dziecięca gra w karty, która polega na wprowadzaniu przeciwnika w błąd co do koloru karty, którą się wychodzi’. PSWP 27, 117.

4. ‘rodzaj ciasta’: Oszukaniec Bardzo szybkie, bardzo proste, całkiem zdrowe (jak na ciasto:)) i oczywiście... rewelacyjne w smaku. Sama zastanawiałam się dlaczego to oszukaniec? No ale...nazwy nie zmienię, mogę jedynie podzielić się przepisem.slodkoslone.blogspot.com [Sara 17.09.2011].

oszukany *przym.* ‘sfalszowany; nieprawdziwy’: Oszukane masło. Są milionowe kary, ale producenci i tak ładują łój do żywności! www.strefabiznesu.pomorska.pl [artykuł]. ~ [...] zawsze chciałam mieć dziecko z Henrykiem, kawałek mojego wspaniałego mężczyzny zaklęty w jakimś chłopcu albo dziewczynce, pociechę na starość i wspomnienia, podobne gesty, podobne ruchy, podobne spojrzenia, odziedziczone, prawdziwe, nie oszukane. NKJP [M. Soból, *Mojry*, 2005]. ~ Brunet, a ja jestem blondynką, i to jasną blondynką, a nie taką oszukaną, co to nie wiadomo czy to szare, czy po prostu brudne. NKJP [Ch. Skrzyposzek, *Wolna Trybuna*, 1999].

oszukaństwo *rzecz.* ‘oszustwo; nieuczciwość; kłamstwo’: A zatem – mówię – sprawa z sędzią to oszukaństwo, o jakim świat nie słyszał? Chciało ci się kobiety, więc jej farmazon załateś? Łub. B, 108 [powieść, D, Tpr.; N: K IV, *nps.*, kucharka, sprzedawca, pracza, obecnie

handluje nielegalnie wódką, miasto pod Warszawą; O: M, w., mecenas (w tekście brak jego werbalnej obecności); Ind., Nof., N–O; w domu N; N przytacza rozmowę kucharki z milicjantem]. ~ Wierzyłem, że dam sobie radę z Tadkowym nawykiem do złodziejstwa, ze skłonnością do oszukaństwa, kłamstwa, pijackiego cwaniactwa. Brosz. DR, II 268 [powieść, Mn., Tpr.; N: M IV, *emerytowany drukarz, Warszawa*]. ~ Kazałem sprawdzić sumę i podział, a wreszcie podpisać i poświadczyć, że wszystko zostało przeze mnie zrobione w sposób akuratywny i bez oszukaństwa. Brosz. DR, I 151 [powieść, Mn., Tpr., N: M IV, *weteran wojenny, linotypista, emeryt, Warszawa; opowieść o chodzeniu z szopką*].

oszukiwanie się rzecz.

1. ‘łudzenie się; oszukiwanie samego siebie’: Oszukiwaniem się nie zmienisz rzeczywistości. www.najlepsze-demotywatory.pl. ~ A powyższa technika nie jest oszukiwaniem się. ... Dla mnie oszukiwaniem się jest praca z jednym ograniczającym przekonaniem. www.abraham-bank.org [Jak pozbyć się napięcia: prawo przyciągania na co dzień].

2. ‘oszukiwanie jeden drugiego’: Dziś nie ma tej hipokryzji, nie ma sakramentalnego fortepianu, na którym bębni się Modlitwę dziewicy, nie ma wzajemnego oszukiwania się. NKJP [T. Dołęga-Mostowicz, *Trzecia płeć*, 1989]. ~ No wiec policzmy: podwajamy ilość rkm, ale bez oszukiwania się, w piechocie i kawalerii. www.dws.org.pl. ~ I to, co nazywasz obłudą, hipokryzją, oszukiwaniem się, było jedynie pewnym poziomem kultury towarzyskiej i kultury w ogóle. NKJP [T. Dołęga-Mostowicz, *Trzecia płeć*, 1989].

oszuścik *rzecz.* ‘drobny oszust; żartobliwie: oszust’: Z tego co przeczytałem to nie zasługujesz na ub skoro taki oszuścik z ciebie ;) ProGamers nie dał by ci bana przez 1 gracz ;) cs-soplica.com [forum dyskusyjne, Mr Panas, Biała Podlaska, 04.02.2012]. ~ Mały oszuścik. emoonia.blog.onet.pl [blog, 13.01.2011; N: K; tytuł wpisu]. ~ Znakomity kandydat na wójta! Pisać nie umie. Podstawówkę chyba skończył za łapówki, żeby policzyć wszystkie, nie wyszedł by z więzienia do końca życia i jeszcze kilka lat. Oszuścik pierwszej maści. [367](http://forum.po-</p>
</div>
<div data-bbox=)

ranny.pl [forum dyskusyjne, komentarz do artykułu: „Kandydaci na wójta Sidra”; ~elżbieta~ 18.11.2010].

oszwabianie rzecz. ‘oszukiwanie; cyganienie; okpiwanie’: Znajomość matematyki na poziomie nie pozwalającym na oszwabianie przez umiejących liczyć lepiej, np. banki, ubezpieczalnie, kelnerów [...]. kontrrewolucja.wordpress.com [06.05.2007]. ~ Nie jestem zwolennikiem „oszwabiania” rolników by oszczędzić kilka złotych – takie „oszwabianie” ma krótkie nogi [...]. dziennik.lowiecki.pl/forum [12.07.2007]. ~ Dokładnie kilka wybranych firm tworzących biznesowo-polityczną siłę, która przez ostatnie cztery lata zajmowała się oszwabianiem podatników. NKJP [Situwa kontratakuję, „Co Tydzień Jaworzno” 26.03.2003].

oszwabić / oszwabiać czas. ‘oszukać; okpić kogoś; wyprowadzić w pole’: Komisja poborowa może cię pocałować, oszwabiłeś ich. Szmag. B, 87 [powieść?, D, Tp.; N: M III, rolnik, wieś pomorska; O: M II (syn N); U: K III (żona N); Ind., Nof., N>O; na podwórku; o samookaleczeniu się O]. ~ W święto zakochanych odwiedziła Klausa Zumwinkla, wówczas prezesa poczty niemieckiej, który oszwabił fiskusa na ponad milion euro. Polityka 7/2010, 42 [reportaż, Mn., Tr.; N: M (W. Smoczyński)]. ~ Ci, co znali ten zamierzchły rodowód, na przykład Nowojorczyk, dodawali ze śmiechem, że szwagrow swoich oszwabił, jakieś pożyczki pozaciągał i znikł bez śladu. Now. KN, 141 [opowiadanie, Mn., Tr.]. ~ Kto by mu się mógł dać podporządkować? My, ludzie, nie. Tarzan – tylko jego można było oszwabić. Mar. K, 121 [opowiadanie, Mn., Tr.; N: K, Warszawa; o psie] ~ Mydlarz jest kumpel. Ma skryte pudelko, / W nim różne chytne do magii przyrządy. / Nic nie oszwabia. Pod hajrem. Bo skąd by [...]. NKJP [S. Grochowiak, Wiersze, 1995].

oszwabić się / oszwabiać się czas. ‘okpić się (okpiwać się), oszukać się (oszukiwać się) wzajemnie’. USJP, II 1332. ~ Polacy nie chcą do rajy – Teraz wygląda na to, że Niemcy się oszwabili. * ...i nikt tego nie uważał za posunięcie antyeuropejskie. niepoprawni.pl [blog, Jan Bogatko 06.01.2012].

oszwabiony przym. ‘oszukany; okpiony; wyprowadzony w pole; ocyganiony’: ŁKS został oszwabiony, a Golański wściekły na arbitra. Sędziowie dali znów czadu! sport.fakt.pl [25.10.2011]. ~ powiedzcie ile powinien wziąć uczciwy mechanik za wymianę, nie chce być poprostu oszwabiony .dzięki za pomoc, pomagasy w drodze. www.jeep.org.pl/forum [20.05.2010]. ~ Zładowaliśmy pod Mostem Karola.... Najpierw poszukiwałam kantoru i znalazłam.... na dzień dobry zostałam oszwabiona na kilka set koron. agulaszek.blox.pl [Krtex u Fleku na golasa ;), 02.12.2008].

oszyć czas.

1. ‘okraść’: nie patrz [na] koszty, bo Ci za swoje wynagrodzenie potrafią pomóc – jak się nie dać „oszyć” przez Wykonawcę i utrzymać standardy budowlane [...]. www.pro-de.pl [forum biznesowe, Budownictwo, materiały, 03.07.2007]. ~ Ostatnio PKO chciało mnie oszyć na 22 gr na każdym dolarze, więc to bardzo poważna różnica. Pozdrawiam ... pl.pokerstrategy.com [Jak najmniej tracić na przewalutowaniach? Urbi23 04.10.2011]. ~ Prof. Filipiak – jak chcesz mieć pełny stadion obniż ceny i otwórz kasy – wyjazd do Zabrza jest tańszy bo jest możliwość okraść PKP a u siebie jak oszyć Cracovie??? www.cracovia.krakow.pl [komentarz, 13.08.2005].

2. ‘zranić; pobić’: No właśnie, ale jeżeli trafisz na kogoś nie wyszkolonego, a ty będziesz to masz nad nim dużą przewagę i o to wszystko chodzi. Przecież nikt kto będzie cię chciał oszyć nie będzie cho[d]ził na kurs walki nożem. NKJP [www.forumowisko.pl; Sztuki walki, Śniący i in.]. ~ 3... tygodni temu wracałem sobie ze sklepu komputerowego przez dworzec, na którym zaczął mnie gość i chciał oszyć. Olałem go, ale on zastawił mi drogę. forum.gazeta.pl/forum [Kraków].

oszywka rzecz. ‘wierzchnie ubranie’: I się sama do Łacha bierze, za oszywkę go łapie, kolanem bodzie, w przyrodzenie utrafić szuka. Mad. MS, 197 [opowiadanie, Mn., Tpr.; N: M II, wieś; bójka na wiejskiej zabawie]. ~ Fojermanny za oszywki wytargali chopów z łognia. Tego chyba nie widzieli, to im się nie zdarzo co dnia. www.wiersze.anet.pl [A. Talarek, Familoki].

oś rzecz. 'centrum, środek czegoś'. PSWP 27, 120. ~ Komuniści zaś stali wtedy na stanowisku, że oś naszych spraw tkwi w sojuszu z ruchem robotniczym Rosji i rewolucja, jaka tam wybuchnie, przyniesie nadzieję na wyzwolenie Polski i powstanie niepodległego państwa polskiego. NKJP [T. Toruńska, *Oni*, 1997]. ~ Osią układu było stwierdzenie, że żadna ze stron nie ucieknie się do zastosowania przemocy w celu załatwienia spraw spornych między obu krajami. NKJP [W. Michowicz, *Historia dyplomacji polskiej*, 1995]. ~ Życie wewnętrzne każdej z osobna jednostki ludzkiej koncentruje się wokół ciągle tego samego, właściwego tej jednostce problemu, będącego osią permanentnego dyskomfortu psychicznego. NKJP [A. Wasilewski, *Karma – los człowieka*, 2002].

ościsty przym.

1. 'chudy': Ościsty być nie musi, aczkolwiek wielki piwny bebech mnie na przykład odrzuca antidotum.org [forum dyskusyjne, *Jak zdobyć dziewczynę?*, 17.06.2005]. ~ Gdy zaś oścista i wyraźnie śnięta kelnerka przyczłapała z płynem czarnym, gorącym i od fusów aż gęstym, poprosił cichusieńko [...]. Barg. S, 107 [powieść, *Mn., Tr.*].
2. 'sztywny i kłujący': Ogon, pokryty ościstym włosem, wygląda jak miotełka. NKJP [H. Jurczak-Gucwińska, *Zwierzęta w moim domu*, 1997]. ~ Z rozkołysanej wiatrem gałęzi spadała szyszka i uderzyła wprost w czubek głowy dorosłego. To rozbawiło braci. Każdy podniósł po ościstym pocisku i cisnął w jeńców. NKJP [I. Surmik, *Talizman złotego smoka*, 2002].
3. 'o chlebie: suchy': Do dwudziestu niespełna lat uchował się tam jakoś na ościstym ojcowskim chlebie i już wtedy zdołał zasłynąć potężnymi barami i niedźwiedzią zaiste siłą... NKJP [L. Kruczkowski, *Kordian i cham*, 1979].

ośka rzecz.

1. 'oś': Witam, chciałem kupić amortyzator z takim mocowaniem ośki do koła MARZOCCHI 888 RCV 2010 – ponad 26% taniej (2160981212) / A więc jak tą ośkę zamocować do koła, trzeba mi specjalne koło czy jak? www.forumrowe.org [Piotr 03.03.2012]. ~ Piasta – ośka – czop łożyska tylnego koła. Stosowana tylko w modelach z tylnym bębnowym układem hamulcowym, na lewą lub prawą stronę. Dla mo-

deli z ABS. Pasuje do: FORD Focus Mk1 od 08/1998 do 05/2005. www.ford-esklep.pl [oferta handlowa].

2. 'rower': Na zimę, ośka czy cztery kółka? Polecam Hondę Legend z napędem SH-AWD jest to bardzo zaawansowany i bardzo skuteczny rodzaj napędu na 4 koła. Zainteresowanym polecam zobaczyć testy. forum.gazeta.pl [forum, *ip.xcore.pl* 12.10.2011].

3. 'osiedle': Łukasz u nas na ośce po raz pierwszy. zusska442.wrzuca.pl/film [2008]. ~ Co to znaczy 'na ośce'? :D rozalinka. Odpowiedziano: na osiedlu chyba. zapytaj.onet.pl [01.04.2011]. ~ ławkuję z kumplami na ośce. pl-pl.facebook.com.

4. 'w rajdach samochodowych: kategoria samochodów napędzanych przez jedną oś': Bełtowski i Wilk jadący skodą felicią byli jednocześnie najszybszą załogą w swojej klasie, zaś w klasyfikacji ośki ustąpił jedynie znacznie mocniejszej skodzie octavii prowadzonej przez Romana Konucha. NKJP [(MW), *Coraz bliżej tytułu*, GK 25.09.2003]. ~ Rajd Świdnicki Krause – Citroëny Najlepsze w OŚCE! [...] Wyśmienite, drugie miejsce w klasie „gość” oraz pierwsze wśród samochodów napędzanych na jedną oś – to wyniki, które trwale zapiszą się w historii tego rajdu. www.citroen.pl. ~ Kubica rajdowym wicemistrzem Włoch w ośce. www.rajdy.v10.pl [23.10.2010].

ośła ławka / ława rzecz.

1. ('oddzielna') ławka w klasie szkolnej dla złych uczniów': Nowy podniósł się w oślej ławce. – To ja – odezwał się raczej idiotycznie. Ostr. Z, 71 [powieść, *Mn., Tpr.; N: K II, uczennica LO, miasteczko; w szkole*]. ~ Wszystkie dzieci już wywołano, wszystkie już siedziały na swoich miejscach, tylko ja zostałam całkiem sama z przodu, w pierwszej, długiej ławce, która była ośłą. Radtke S, 187 [powieść, *Mn., Tpr.; N: K IV, Czeszka*]. ~ [...] a w każdej klasie, i to jeszcze w okresie międzywojennym, stała ławka pręgierz zwana ośłą ławą. Janisz. D, 49 [powieść, *Mn., Tr.*].

2. 'miejsce dla ukaranych, niespełniających wymagań': Za karę w ognie. Europa posadzi nas teraz na oślej ławce. Janusz Lewandowski, eurodeputowany PO, o międzynarodowych konsekwencjach wymiany premiera. NP 28/2006, 9 [komentarz, *Mn., Tr.*]. ~ Przeciwnicy

zaś do końca życia winni byli siedzieć w oślej ławce, wyłączeni z tak skonstruowanej wspólnoty. *Polityka* 49/2008, 42 [artykuł, Mn., Tr.; N: MM (M. Janicki, W. Władysław)].

ośła łączka rzecz.

1. 'łagodne zbrocze, po którym jeżdżą początkujący narciarze': Szukam „oslej łączki” do nauki jazdy na nartach, okolice Bielska- Białej, zalezy mi zeby nie byl to teren zbytłoczony, Szczyrk i Wisle skreslilam na dzien dobry (przynajmniej na pierwszy raz). www.narty.pl. ~ Kolejny wyścig powstał na oślej łączce z myślą o dzieciach. NKJP [BZ, *Basen po nartach, TPOD 1999*]. ~ Poszkodowany nie zdecydował się na to, ponieważ – jak stwierdził – narciarstwo będzie uprawiane na tzw. oślej łączce i dodatkowo ochrona nie będzie konieczna. NKJP [*Niebezpieczny zjazd na nartach, „Gazeta Ubezpieczeniowa” 09.07.2002*].
2. 'satyryczna rubryka w gazecie lub programie telewizyjnym, w której pisze się o absurdalnych zjawiskach, wytyka się błędy językowe itp.'. Głow., 428.

oślęczo rzecz. 'pieszczotliwie: oślątko': A zaś bydlęczo, wół i oślęczo, Parą swą Nań churchali, Dzieciatko ogrzewali. www.domtanca.art.pl. ~ Owce, pasterze, wół i oślęczo. Cicho bramka skrzypnęła,. Malcy weszli do chaty,. Której okna załśniły,. Niby królewskie szaty. www.nowiny.com.pl [2012].

oślątko rzecz.

1. 'emfatycznie: osiołek': Większość badaczy, również święci Augustyn i Ambroży, widzieli w oślęciu symbolikę ludu pogańskiego, który jeszcze nie poznał Prawa. Orygenes natomiast uważał oślątko za symbol człowieka wierzącego, którego Jezus chce zbawić. Dlaczego św. Jan mówi tylko o oślątku, a św. Mateusz zaś mówi i o osłicy? W opinii specjalistów osłica jest ikoną Synagogi, a osiołek, na którym nikt jeszcze nie siadał, to nie znający Prawa świat pogański. www.franciszka3.pl [artykuł: M. Poniatowska, *Osioł – towarzysz Króla, 15.04.2011*].
2. 'serdecznie o kimś niemądrym; głuptasek': Pomyśl oślątko moje że nic nie jest na stałe. A jaką masz pewność przy kredycie ze mieszkanie spłacisz? [...] Rzadko kto w Europie ma na starcie do dyspozycji własne mieszkanie

i jakoś ludzie się rozmnażają. Przyszłość dzieciom powiadasz a jaka to będzie przyszłość jeżeli zostawisz dzieci z niespłaconym kredytem. [czat.onet.pl \[forum, ~alis 01.02.2012\]](http://czat.onet.pl/forum/~alis). ~ duże oślątko rocznicowo [...] dzisiaj oślątko młodsze skończyło 18 m[i]. [...] oślątko budzi we mnie ostatnio nie najlepsze uczucia. ciągle na niego wrzeszczę, czegoś zakazuję a i klapsa od czasu do czasu zdarza mi się zapodać. nie panuję nad tym. I wyrzuty sumienia mam straszne. klaps to taki wygodny skrót. działa, choć tylko doraźnie. A oślątko tak wtedy patrzy... jagaa-blogg.blox.pl [2007].

oślepienie rzecz.

1. 'celowe wprowadzanie kogoś w błąd, poddawanie indoktrynacji'. PSWP 27, 123.
2. 'powodowanie zaburzenia / ograniczenia widzenia przez działanie silnym światłem': oślepienie przez radiowóz i mandat karny. forumprawne.org [06.11.2009]. ~ Wysokie kary za oślepienie pilotów laserem – Władze lotnicze USA zamierzają karać tych, którzy oślepiają wiązką laserową pilotów lądujących samolotów. www.tvn24.pl [02.06.2011]. ~ A jak przyciemnić szyby i zmniejszyć oślepienie słońcem? raszyn.lento.pl [oferta, 13.10.2012].

oślepić / oślepiać czas. 'sprawiać, że ktoś traci panowanie nad sobą, przestaje zachowywać się rozsądnie'. PSWP 27, 123. ~ Często myśl współczesna, ludząc nasz wzrok i nasze uszy pewnymi protestami, oślepia nas na to, z czego owe protesty wyrastają, na akceptację wartości i ideałów, których korzenie sięgają chrześcijaństwa. NKJP [J. Tischner, *Świat ludzkiej nadziei: wybór szkiców filozoficznych 1966–1975, 1992*]. ~ Gniew mnie oślepił i skrzywdziłem go. NKJP [B. Wojdowski, *Chleb rzucony umarłym, 1975*].

oślepiiony przym. 'taki, który (np. pod wpływem emocji) traci panowanie nad sobą, rozcznienie, racjonalność w zachowaniu': Woli wszakże góry, niż jeziora i morze, kupił więc sobie kawałek ziemi w Zakopanem, u stóp Giewontu, dzięki czemu odkrył w sobie pasję urodzonego myśliwego i pracuje odtąd oślepiiony nowym życiowym celem: nabyciem jednego ze stoków Babiej Góry, która obfituje we wszelakie rodzaje zwierzyny, gdyż posiada

dwa jeziora. NKJP [Ch. Skrzyposzek, *Wolna Trybuna*, 1999]. ~ Alina zbliżała się do niej powoli, krok za krokiem i w miarę jak szła, wydawała się coraz większa, rosła w oczach, a jej ręka wyciągnięta przed siebie, w oślepionych strachem źrenicach matki nabierała kształtów potwornych. NKJP [J. Parandowski, *Niebo w płomieniach*, 1988]. ~ Więc chłopak zaczął opowiadać o tym, jak parę dni temu na ulicy Głównej granatowy gonił handlarkę pieczywa, jak biegł roztrącając ludzi, popchnął nawet staroego, a potem oślepiiony pościgiem wpadł na niemieckiego oficera i jak ten niemiecki oficer mu wygarnął, co o nim myśli. NKJP [Andrzej Zbych (A. Szypulski, Z. Safjan), *Stawka większa niż życie*, 2000].

ośle uszy / rogi rzecz., w *Imn*. 'pozaginane rogi kartek w książce lub w zeszytce'. SWJP, 702. ~ Uszy ośle.pozaginane, zniszczone rogi kartek w książce lub zeszytce: Nie dziwię się twojej nauczycielce, że obniżyła ci ocenę za zeszyt z powodu oślich uszu. www.pan-doradca.pl. ~ Używasz zakładek czy zaginasz ośle rogi? Jeśli używasz zakładek, to jakie one są? anka91.pinger.pl [forum dyskusyjne, N: K, 05.01.2012].

ośli bobek rzecz. 'negatywnie, obraźliwie o kimś; także w funkcji wyzwiska': Wacek wtedy krzychał: „Ty gówniarzu smarkaty, za mały jesteś na takie rzeczy!” albo jeszcze gorzej: „Zjeżdżaj, ośli bobku, bo ci kulasy połamię!” NKJP [P. Rowicki, *Przed górami, przed lasami*, 2005].

oślica rzecz. 'negatywnie, żartobliwie o nie-mądrej kobiecie': Kaja naprawdę chce przeproszać, tyle czasu komuś zajmować swoimi sprawami, oślica, która nawet tych nut nie umiała jeszcze dobrze zapisać, tylko zaśpiewać umiała, a JESZCZE w ich sytuacji nie musi nic znaczyć, wszystko może się skończyć za pięć minut czy jutro, ale Anżelika ją ratuje. Boj. K, 172 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Smutne, że uniwersytety produkują rokrocznie tysiące ośłów, z których każdy znajdzie sobie prędkiej czy później swoją niezawodną oślicę. Gomb. D, 146 [dziennik, Mn., Tr.]. ~ I dobrze, oślico – rzekł ciepło, pieszczotliwie bez mała. Mak. NS, 128 [powieść, D, Tp.; N: M, muzyk; O: K, żona N; w mieszkaniu]. ~ „Zobaczyć Neapol i umrzeć” to PRZENOŚNIA, oślico. Znaczy, że jest to tak

piękne miasto że po jego zobaczeniu już nic piękniejszego cię w Życiu nie spotka więc można umrzeć. I nie znaczy że trzeba było ryzykować życie żeby zobaczyć Neapol. www.turystasos.pl [komentarz, gość 06.08.2011].

ośliczka rzecz. 'emfaticznie: samica osła': Zapraszamy Was na piękną, zieloną Łąkę za Bramą. Mieszka na niej sympatyczna ośliczka Tosia i jej wspaniali przyjaciele: miś Polar oraz kot Szarusz. Razem przeżywają mnóstwo niezwykłych przygód i zawsze wzajemnie sobie pomagają. www.fanmedia.pl.

ośli łeb rzecz. 'negatywnie o kimś upartym i głupim': Akcentowałem, że to oni jako znak Chrystusa w rodzinie mają nie tylko sami dać przykład wiary dzieciom, ale także swoją rodzinę prowadzić do Kościoła oraz do nieba. Przekonywałem z różnym skutkiem. Czasem myślałem, że bez jakiegoś wydarzenia życiowego, bez Bożego walnięcia w uparty ośli łeb to się nie udaje. Ale zawsze pozostaje modlitwa w tej intencji. adonai.pl. ~ Tylko nie zabłysznać!!! – wrzasnął duet moich oczu. A i mój ośli łeb zawtórował im głucho i ochryple. NKJP [J. Suchanek, *Pusto*, „Akant” 08.2006]. ~ „Albo przepłyniesz na tamtą wyspę z nami obojgiem na grzbiecie, albo przelecisz, ale tylko z Liską. Bez mnie! To jasne, ośli łbie?”. NKJP [E. Białłęcka, *Tkacz iluzji*, 2004].

oślisko rzecz.

1. 'żartobliwie: osioł': Raz oślisko / (najgłupsze z wszystkich oślisk!)/ wpadło w poślizg./ O, ślisko!- rzekło oślisko. To wierszyk autorstwa mojego Teścia. No i wydało się, że jestem mężatką. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, wetniista owieczka 07.09.2006].

2. 'rubasznie: głupiec': W polsce to oślisko zrobiłoby karierę polityczną i nikogo by to nie zdziwiło – więc o co tyle szumu. OSŁY GÓRĄ. fakty.interia.pl [komentarz, ~aaa 28.05.2008].

ośli upór rzecz. 'żartobliwie: wielki upór; trwanie przy swoim zdaniu wbrew naciskom, argumentom; wytrwałość': Wtedy jest to wytrwałe dążenie do celu, natomiast powtarzanie w kółko tego samego błędu to jest ośli upór. pytamy.pl. ~ Teraz dopiero rozumiem, dlaczego artystką wielką ja nie stałam się! Bo przez

ośli upór, przez zawziętość z życiem w konfidencję nie wszłam. NKJP [M. Kuncewiczowa, *Cudzoziemka*, 1995]. ~ Format wymagał oślego uporu w zadawaniu pytań o ostateczną decyzję, co doprowadzało do szewskiej pasji wszystkich – zawodnika, prowadzącego i widzów. GW Wysokie Obcasy 40/2004, 46 [wywiad; N: *M II, w., aktor, prezenter*; O: *dziennikarze*].

oślizgły przym.

1. ‘o człowieku nieszczerze przymilnym, prawiącym pochlebstwa, usiłującym podstępnie zdobyć czyjąś przychylność, czyjeś uczucie; [lizusowski]’. PSWP 27. ~ Wyśluzął się komuchom wg teorii zasańca luk’a, bo inaczej nie zdalby ekonomii politycznej – socjalistycznej, która była na każdym kierunku ! To oślizgły typ... wiadomosci.wp.pl [opinia]. ~ Oślizgły wywiad (już nie profesora) Bartoszewskiego. – Długi, oślizgły wywiad Die Welt z imitatorem profesora, panem Władysławem Bartoszewskim, przeprowadzony przez Alice Bota [...]. blogmedia24.pl [blog, *Miroslaw Kraszewski*, 17.08.2010].

2. ‘lubieżny; nieprzyzwoity; budzący obrzydzenie’: Ciekawostki Genki genki czyli najbardziej oślizgły rodzaj japońskiego porno! Ryby, węgorze, macki i gorące panienki. Oto genki genki, najbardziej oślizgłe japońskie porno. www.joemonster.org.

ośmiać się czas. ‘śmiać się (z czegoś); wyśmiać coś’: Chłam straszny, ośmiałem się co niemiarą łobejrzawszy w ciekawości, jak i też piły itepe... Guzik warte. SZMIRA. Szkoda czasu. www.filmweb.pl. ~ JAKIE GWIAZDY??? CICHOPK?? MUCHA??? A MOŻE TE DWA GOSTKI CO SA Bliźniakami NIE NO OŚMIAŁEM SIĘ DO BÓLU. aleseriale.pl [komentarz do artykułu: *Gdzie gwiazdy „M jak miłość” jadą na wakacje?* 09.07.2010]. ~ na jakimś zabytkowym budynku spotkałem taką tabliczkę....chołęder [!] że też nie uwieczniłem tego...to chyba dlatego że ośmiałem się do łez. www.photo-blog.pl [28.05.2012]. ~ ośmiałem się? jak głupi:D. www.youtube.com. ~ Teraz zobaczyłem te reklamy po raz pierwszy i chyba tylko dzięki temu ośmiałem się jak jasna cholera :). Nie nadaje się ... www.joemonster.org [komentarz: *Mix reklam Biedronki*]. ~ dobre :). ośmiałem

się jak nigdy :) a Niesiołowski na końcu co śmieje ahahha. www.tvn24.pl [forum, ~masin 15.12.2011]. ~ Podcast bardzo fajny, ośmiałem się niemiłosiernie :) Tylko ta wzmianka o ludziach głupich i niegłupich według mnie niepotrzebna :) ... www.diablo3.net.pl [komentarz, 06.10.2009]. ~ oplułem monitor. oj hania ośmiałem się nieziemsko :lol. www.chilihead.pl [rozrywka. *Znalezione w sieci*]. ~ Nie no ośmiałem się po pachy, ale ja chciałem się dowiedzieć czy mogę coś takiego zrobić będąc osobą prywatną, a nie firmą. filmowiec.pl [forum, *Działalność gospodarcza z zakresu wideo*]. ~ Hahaha, ośmiałem się setnie, to jest tak głupiotkie że aż śmieszne, śpiewać nie umięją, ale rozśmieszyły mnie, dają plusa :). technowinki.onet.pl [komentarz].

ośmiać się jak norka czas. ‘zartobliwie: uśmiać się serdecznie; śmiać się do rozpuku’: Ośmiałem się jak norka przy tych wszystkich findach na źródłach kernela. www.digipedia.pl [Daniel Podlejski underley@...org 07.02.2000]. ~ HEHE dobry? filmik ośmiałem się jak norka 5/5 ... www.youtube.com [komentarz]. ~ Ośmiałem się niczym przysłowiowa norka, aż mnie brzuchoboli! Obaj panowie, zarówno pan jak i Ziemkiewicz robicie wyraźnie za wołków [...]. wiadomosci.onet.pl [girzynski. blog.onet.pl 13.08.2010]. ~ „Ośmiałem się jak norka” – mawiał pan Wiesiu w jednym ze swych numerów. 2012luty.blog.onet.pl [02.04.2012].

ośmiodziurkowiec rzecz. ‘but mający osiem dziurek na sznurowadła’: – W ciągłej sprzedaży mamy już niemal wszystkie modele i rozmiary martensa – mówi dealer Piotr Malinowski, prowadzący największy warszawski sklep z wyrobami DM’s. – Nietypowy model możemy zawsze sprowadzić. Para najprostszych ośmiodziurkowców kosztuje u mnie 349 złotych, zaś najdroższym wyrobem firmy jest model 20-dziurkowy dla pań, który ma profilowaną łydkę. NKJP [P. Czerwiński, *Fetysz, CKM* 06.12.1998].

ośmiogminny przym. ‘skupiający osiem gmin’: Obecnie wchodzi w rachubę tylko dwie możliwości: albo Radzymin wejdzie w skład ośmiogminnego powiatu Warszawa Wschód

albo w skład powiatu wołomińskiego. NKJP [(kc), *Albo albo*, „*Wieści Podwarszawskie*” 21/1998].

ośmioigłówka rzecz. ‘ośmiostrzałowy colt’. SA, 158. ~ W ciągu kwadransa mieli visa za sześć tysięcy i parabelkę za pięć i pół. Kontrahent obiecywał na jutro znakomitego ośmiostrzałowego colta, którego zwał „gwarantowaną ośmioigłówką”. NKJP [R. Bratny, *Kolumbowie – rocznik 20*, 1977]. *Z gwary konspiracyjno-partyzanckiej.

ośmioklasista rzecz. ‘uczeń ósmej klasy’: – Na lekcji historii wsiedliśmy do wehikułu czasu i po paru sekundach znaleźliśmy się w Egipcie – opisywał szkołę XXI wieku Sławomir Paździerski, ośmioklasista z Myslakowic na Sejmie Dzieci i Młodzieży. NKJP [(SAG), *Młodociani posłowie czują się zignorowani. Próba generalna*, „*Gazeta Wrocławska*” 22.11.1999]. ~ Jestem ośmioklasistą z Warszawy. NKJP [Telefoniczna opinia publiczna, *GW* 03.11.1995]. ~ W związku z reformą, za 2 lata nie będzie naboru do szkół średnich – za rok przejdą jeszcze do nich obecni ośmioklasiści, a obecni gimnazjaliści ukończą szkoły dopiero w 2002 r. NKJP [(PS) *Szkolny zawrót głowy*, „*Goniec Rumski*” 03.09.1999].

ośmioklasistka rzecz. ‘uczennica ósmej klasy’: W ósmej klasie, jak kończyłam podstawówkę, miałam chłopca, cudnego blondynka, Wojtusia, w którym bujały się wszystkie dziewuchy w naszej szkole. Byłam z tego bardzo dumna i oczywiście kochałam go jak cholera, miłością ośmioklasistki. NKJP [M. Soból, *Mojry*, 2005].

ośmioklasówka rzecz. ‘ośmioletnia szkoła podstawowa; szkoła ośmioklasowa w polskim systemie szkolnym’. PSWP 27, 129. ~ W starym budynku szkoły zorganizowano 6 sal lekcyjnych dla 7 oddziałów. W latach 1966 – 1967 szkoła dokształcała dorosłych w ramach programu „ośmioklasówki”. spdobczyce.com.

ośmiolatek rzecz.

1. ‘ośmioletni chłopiec; ośmioletnie dziecko’: W wieku pięciu lat zaczął się uczyć gry na fortepianie, jako ośmiolatek [...] brał udział

w zajęciach uczniowskiego kółka literackiego, kierowanego przez poetę Eduarda Bargickiego. *Polityka* 12/2012, 80 [artykuł, Mn., Tr.; N: M (J. Poprzeczko); o A. Galiczu]. ~ Nie umiem pojąć fenomenu twojej wiary, ale tym bardziej nie pojmuję, na czym może polegać wiara ośmiolatka. NKJP [K. Dunin, *Tabu*, 1998]. ~ O kryminałki upominają się nawet ośmiolatki, bibliotekarki jednak przesunęły granicę dostępności sensacyjnych książek na klasy czwarte. NKJP [A. Klim, *Dzieci rwą się do horrorów*, „*Wieczór Trójmiasta*” 08.06.1999].

2. ‘koń ośmioletni’: Jest to klacz mała, szybka, zwinna, można na niej robić skręty. Na niej oraz na ośmiolatu Akancie, który jest hodowli austriackiej, zostałem w ubiegłym roku mistrzem Polski LZS i mistrzem Polski centralnej. NKJP [D. Kempski, *Kultywuję rodzinną tradycję*, „*Gazeta Radomszczańska*” 22.04.2009].

ośmiolatka rzecz.

1. ‘ośmioletnia dziewczynka’: Bo Pierwsza Komunia to także garniturek lub biała sukienka, w której ośmiolatka wygląda jak panna młoda, to nóżki w galarecie, rosół, schab, wódeczka. NKJP [L. Ostałowska, *Czy ciągnąć kota za ogon to grzech?* *GW* 30.04.1998]. ~ Ośmiolatka z Gostynina wpadła do górskiego, rwącego potoku Bystry. [...] Wyciągnęli ją półprzysomną. Natychmiast wezwano pogotowie. Ośmiolatkę zawieziono do zakopiańskiego szpitala. NKJP [TUT, *Wyciągnięta z potoku*, *SE* 2006]. ~ Wideo z ośmiolatką naśladującą Lady Gagę znalazło się wśród 10 oglądanych w 2011 r. *Polityka* 3/2012, 90 [reportaż, Mn., Tr.; N: K (K. Lubelska)].

2. ‘szkoła podstawowa, w której nauka trwa osiem lat’: W tej chwili istnieje ośmiolatka, ośmioklasowa szkoła z dużą kadrą. NKJP [Sprawozdanie z 19. posiedzenia Senatu RP część 1, wersja robocza, 4. Kadencja]. ~ Do tej pory było tak: w wieku 15 lat kończyło się ośmiolatkę, obowiązkową dla wszystkich – także dla kandydatek na gejsze i kandydatów na zapaśników sumo. Później trzy lata szkoły średniej. NKJP [W. Pawłowski, *Farbowana Japonia*, *Polityka* 06.07.2002]. ~ Jeżeli chodzi natomiast o dzisiejsze szkoły przysposobienia rolniczego, to proponuje się, żeby nie jak obecnie po ośmiolatce, ale po gimnazjum, absolwenci szli do dwuletniej szkoły tego typu i kończyli ją,

uzyskując możliwość pójścia do pracy albo do dwuletniego liceum uzupełniającego. NKJP [*Sprawozdanie z 19. posiedzenia Senatu RP część 1, wersja robocza, 4. Kadencja*].

ośmionapędowiec rzecz. ‘pojazd mający osiem źródeł napędu’: To najprawdziwszy zaprzężony w konie wóz, czyli jak go z czułością nazywają, ekologiczny ośmionapędowiec. NKJP [*R. Baranowski, Kołmi do pożaru, „Sztafeta” 34/2002*].

ośmionogi przym. ‘mający osiem nóg’: Stara nordycka legenda mówi, że znajomość pisma pochodzi od boga Odyna – jednookiego pana wiedzy tajemnej i obrońcy bohaterów. Mknął on po niebie na ośmionogim koniu w towarzystwie kruka i wilka, a ludziom ukazywał się jako brodaty mężczyzna w szarym płaszczu i kapeluszu tak nasuniętym na czoło, aby rondo zasłaniało jego niebiańskie oko. NKJP [*E. Kaziub, To jest święta własność Gotów, TS 09.07.2001*]. ~ Z istot żywych znaleźliśmy w niej m. in. szereg ośmionogich arachnida oraz całą rodzinę czworonogich mamiferów sores, typu sulucidir. NKJP [*S. Themerson, Wykład profesora Mmaa, 1994*].

ośmiopak rzecz. ‘opakowanie zawierające osiem sztuk jakiegoś produktu’: Nic nie zapowiadało takiego końca, gdy do sklepu wszedł młody mężczyzna, wziął ze stoiska z alkoholaми „ośmiopak” piwa, po czym skierował się do wyjścia mówiąc, że zapłaci za kilka dni, mianowicie we wtorek. NKJP [*A.B., Brat upadł w szat, „Więści Podwarszawskie” 08.06.2008*]. ~ Po chwili Andreas stanął w otwartych drzwiach z ośmiopakiem papieru toaletowego. NKJP [*P. Grych, Schiza, 2008*].

ośmiopiętrowiec rzecz. ‘budynek ośmiopiętrowy’: Rozpoczęliśmy właśnie kablowanie naszego osiedla – osiem dużych 10-piętrowców i jeden mniejszy ośmiopiętrowiec. www.trzepak.pl [24.03.2004]. ~ Obok planowany był jeszcze bodajże ośmiopiętrowiec (też dla sądów), ale raz że wolnostojący, a dwa, że na razie nic o tym nie słyhać. www.skyscrapercity.com [*Kraków – Inwestycje, zapowiedzi, wizje w Śródmieściu, 13.03.2010*]. ~ Biorąc pod uwagę że ten ośmiopiętrowiec będzie bu-

dowany w tym tempie – to potrwa to jakieś 18 miesięcy. forum.gazeta.pl [opinia, 01.03.2007].

ośmiornica rzecz. ‘mafia; układ przestępczych powiązań’: Za rządów PiS zaproponowano jej układ: wyjdzie na wolność i uniknie kary, jeżeli zidentyfikuje mafię węglową i rolę polityków SLD w „czarnej ośmiornicy”. No i zaczęła sypać jak z rękawa nazwiskami, sumami i powiązaniami. Polityka 38/2008, 7 [komentarz, Mn., Tr.]. ~ Po procesie trwającym rok i 14 dni „Ośmiornica” skazana. Zapadł wczoraj wyrok w głośnej sprawie przestępczego związku, zwanego „ośmiornicą”. Przestępstwa przypisane szesnastu oskarżonym to głównie wyłudzenia towarów wartości ponad 7 milionów złotych i okpienie urzędu skarbowego na 3 miliony złotych, przy produkcji tanich win. NKJP [*Ośmiornica skazana, EI 21.09.2002; artykuł*].

ośmiorniczka rzecz. ‘urządzenie służące do nielegalnego przepompowywania gazu’: Najpopularniejszym jest użycie tzw. ośmiorniczki. – To urządzenie wykonywane chałpniczo, najczęściej przez samych właścicieli stacji. Pozwala na równoczesne przepompowywanie gazu z kilku butli wprost do zbiornika na stacji. Łatwo je zdemontować w przypadku kontroli – tłumaczy oficer Wydziału do Walki z Przestępczością Gospodarczą komendy Wojewódzkiej Policji w Łodzi. Polityka 42/2005, 34 [artykuł, D, Tp.].

ośmiotysięcznik rzecz. ‘szczyt górski o wysokości ponad 8000 m n.p.m.’: Zespół polskich himalaistów pod kierownictwem Artura Hajzera, po długiej i trudnej wspinaczce dotarł do obozu I na ośmiotysięczniku Gasherbrum I. off.sport.pl [informacja, Anabar 30.01.2012]. ~ Co może mieć wspólnego pętanie się po ośmiotysięcznikach przy blasku jupiterów i terkocie kamer telewizyjnych z samotną walką z żywiołami przyrody? www.greendevils.com.pl [*M, J. Podoba, „Superkomandos” 4/1992, artykuł*]. ~ W 2008 r. Kinga Baranowska na dwóch ośmiotysięcznikach stanęła jako pierwsza Polka w historii [...]. pl.wikipedia.org [artykuł encyklopedyczny].

ośmiozwrotkowiec rzecz. ‘wiersz składający się z ośmiu zwrotek’: Moim ulubionym przedmiotem jest język polski i nauka wierszy na pamięć. Pamiętam nawet jeden – ośmiozwrot-

kowiec o myszce. NKJP [M. Zollner, *Do szkoły marsz*, „Gazeta Wrocławska” 02.09.2002].

ośpiewać czas. ‘śpiewać o jakimś człowieku, miejscu, fakcie itp., wartym pochwały, uwiecznienia’: Poprzednicy!... poeci! – pisarze wymowni – / Ośpiewali już wszelki wdzięk ojczystej ziemi, / Źródło każde, i brzozę z włosy zielonemi [...]. NKJP [R. Radoszewski, *Czesław Niemen: kiedy się dziwić przestanę...: monografia artystyczna*, 2004].

ośpiewanie rzecz. ‘śpiewanie o czymś’: Jury pod przewodnictwem dr Euzebiusza Gila przyznał również trzy nagrody za korowody i ośpiewanie wieńców. NKJP [(ganz), *Okrężne aluzje do rzeczywistości*, „Euroregio Glacensis”, 37/2000]. ~ Nie było też ośpiewania wieńców i programów artystycznych. NKJP [(ŁUCZ), *Chleba w obfitości*, GK 03.09.2002].

ośpiewany przym.

1. ‘o jakimś zdarzeniu, fakcie, człowieku, o którym często się śpiewa, o którym ułożono wiele pieśni, piosenek’. USJP, II 1335. ~ Już dawno, czytając korespondencję Napoleona, miałem wrażenie, że cała ta osławiona i ośpiewana kampania włoska, ubrana jest od stóp do głów w legendę. NKJP [A. Bobkowski, *Szkice piórkem (Francja 1940–1944)*, 1957]. ~ Prawda młodości, która sprawdza się nawet po jedenastu latach. Nie jest to już dawny full, tak ośpiewany dawno temu przez pewną kapelkę rockową. To „świeży, górski smak doskonałego piwa”, jak informuje trendowe hasło, umieszczone na trendowej etykiecie, nietrendowego jednakże piwa. NKJP [M. Dęboróg-Bylczyński, *Kolej na los*, 2009]. ~ Jak to powiedział Lipko z Budki, wszystko już tak naprawdę ośpiewane, miłość ośpiewana, rozstania ... www.youtube.com [ergie1971 13.09.2011].

2. ‘o utworze wokalnym: taki, który się zbyt dobrze zna na skutek częstego śpiewania’. USJP, II 1335. ~ Ale bardzo ładnie, choć piosenka ograna? i ośpiewana chyba milion razy. Brawa za to że milion pierwszy broni. www.youtube.com [25.10.2009]. ~ Akurat za utworem, bo nie za Agnieszką Osiecką, mimo, że jest to ciekawa piosenka, chociaż trochę, jak pan zauważył – ośpiewana. www.mojemiasto.slupsk.pl [10.12.2011].

3. ‘o utworze wokalnym: przeciwiczony, wyuczony’: niby dobrze „ośpiewany”, a wciąż nie dający się doprowadzić do perfekcji Cantus Gloriosus Józefa Świdra, wreszcie dzieło z najwyższej półki [...]. www.chor.uw.edu.pl/teksty. ~ Kolejny utwór na mój nowy album ma już swój zarys:) Tekst ośpiewany i można myśleć o kolejnym songu. twitter.com [26.05.2012].

ośrodek otaczający odbył rzecz. ‘pośladki’. SSP, 157.

ośródką rzecz.

1. ‘wewnętrzna, miękka część chleba, pod skórką’: Kupiłem okrągły bochen chleba „wiejskiego”, w domu jednak okazało się, że pod efektowną chrupiącą skórką kryje ośródkę gliniastą i kluchowatą. NKJP [P. Bikont, *Zalewajka*, GW 15.11.1996]. ~ Lubię zwyczaj podawania zupy w ten sposób (najczęściej mamy do czynienia z grzybową w bochenku), nie tylko ze względów estetycznych, także dlatego, że przesiąknięte zupą, przylegające do skórki resztki ośródk, drapane łyżką, przemieniają się w pyszne klusieczki. NKJP [P. Bikont, *Uczta u króla Soudjatti i cesarza Manelika*, GW 11.09.1998].

2. ‘srom’. SSP, 157.

oświadczonko rzecz. ‘zartobliwie, lekceważąco: oświadczenie’: [oświadczonko] Niniejszym oświadczam, że mam lat tyle na ile wyglądam (dużo generalnie) i mam głęboko w dupie czy Toeplitz, Passent, Drawicz, Nierychło, Giełżyński, Turski, Sznuć, Kowalski i Kowalska, Nowak i Siusiarski, a także Herbert, Sienkiewicz, Mickiewicz i Jan z Czarnolasu byli agentami jakiejś bezpieki, czy może innego szacownego kółka zainteresowań. [oświadczonko]. revelstein.blox.pl [03.12.2006]. ~ Pobierz Plik oświadczonko z szybkich serwerów odsiebie.pl – za darmo i bez rejestracji, alternatywa dla rapidshare, filesonic, fileserve [...]. peb.pl. ~ Takie oświadczonko złożone zaraz po zakupie bardzo może pomóc ... forumprawne.org [09.03.2010].

oświatowiec rzecz. ‘osoba szerząca wiedzę, zajmująca się podnoszeniem poziomu kulturalnego swoich podopiecznych’. PSWP 27, 136. ~ Zbrojne bandy Kurpiów rozbijały się furman-

kami po Mazurach, wywołac nawet piec kaflowe. Biły się między sobą o łupy, a z milicją – o wolną drogę do grabieży. W tej wojnie, która ciągnęła się miesiącami, walczył z równym poświęceniem żołnierz i sędzia, i oświatowiec, i pracownik terenowy... NKJP [K. Gałczyńska, *Nie wróć tu nigdy czyli Pożegnanie z Mazurami*, 1998].

oświatówka rzecz.

1. 'wytwórnia filmów oświatowych'. NS2, I 383. ~ 5000 filmów i 1200 nagród. 60 lat „Oświatówki” – Do dziś zresztą największe sukcesy popularna „Oświatówka” odnosi właśnie w dziedzinie filmów przyrodniczych. www.portalfilmowy.pl [30.09.2011]. ~ Oświatówka, produkująca niegdyś dziesiątki filmów edukacyjnych i dokumentalnych, stała przed trudnym faktem zmiany systemu zamawiania tego typu filmów. www.portalfilmowy.pl [Raport o Wytwórniach Filmowych cz. II, 30.09.2011].

2. 'film oświatowy': O wiele ciekawiej – gdy w królestwo kina wchodzi Rosjanin. Oleg Kowalow, krytyk z Leningradu (Petersburga), stworzył ze starych filmów radzieckich (m.in. historii szpiegowskiej z 1955 roku), z różnego typu kronik i oświatówek – fascynujący „poemat optyczny” [...]. NKJP [T. Sobolewski, *Arcydzieło Rohmera*, GW 19.02.1992].

3. 'oświata; placówka oświatowa, szkoła': Przepracowałam 40 lat, a zarabiam 700 złotych. Dziewczyny i Zosia, która pracuje tutaj od 1974 roku podobnie. Taka sytuacja pracowników administracji w „oświatówce”. NKJP [(mst), *Do nakarmienia – 150 złotych*, GK 23.01.2003]. ~ jeżeli przez szkołę prywatną rozumiesz coś innego niż zwyczajna oświatówka niepubliczna, to po co w ogóle specjalizacja nauczycielska [...]. www.cogito.com.pl/forum [13.02.2010].

4. 'kobieta pracująca w oświacie; nauczycielka': Delegatki w źle ocyrklowanych spódnicach piorunowały na nieposzanowanie zmarłej oświatówki, której były „młodszyimi koleżankami”. (Nie spotkałem jeszcze nigdy starszych koleżanek). NKJP [J. Minkiewicz, *Bilans osobisty*, 2001].

5. 'sekcja, organizacja grupująca pracowników oświaty': Do „S” zapisują się masowo nawet młodzi ludzie. Najmłodszą szefową sekcji w regionie jest 34-letnia Dorota Posyniak. Jej

„oświatówka” jest zresztą jedną z najbardziej aktywnych na Lubelszczyźnie i skupia 250 nauczycieli. dziamber.wordpress.com [20.10.2008].

oświecenie rzecz. 'nagła, genialna myśl; iluminacja; wgląd': Co chwila miał plakaty zapraszające na kurs hindi, jogi lub gry na tradycyjnych instrumentach. Medytację można poznać i szybkie oświecenie uzyskać na bardzo różnych, mniej lub bardziej przyspieszonych kursach. NKJP [M. Cegielski, *Masala*, 2002]. ~ McClees postanowił, że kiedyś się tym zajmie. I wtedy doznał oświecenia: Ludmiła Ondinow, jeśli to naprawdę ona, zaprowadzi go do samego Aleksieja Ondinowa, człowieka bez twarzy, który ponoć nie pozostawia śladu na kliszy. NKJP [Blog Bartosza Libudy – www.cotylnat.redakcja.pl; Wyspa Olchon (2), 14.05.2009].

oświeciło kogoś, czas. 'ktoś doznał iluminacji, wglądu; ktoś wpadł na pomysł': Patrzył na umundurowaną kobietę, miotającą się burzliwie na siodelku spalinowego smoka – ze współczuciem, a nawet zaciekawieniem. A, czołg? – oświeciło go. – To tam. NKJP [R. Urbański, J. Kondracki, *Operacja „Dunaj”*, 2009]. ~ Tak, wczoraj wieczorem właśnie mnie oświeciło, że i ja mogę skorzystać z pomysłu Basiar-ka i zmienić szklany, przyciemniany blat stolika, który drażnił żabie oczy... Szybka decyzja i po 20-ej miałam folię samoprzylepną. Oto co wymodziłam ;-). [deccoria.pl \[forum dyskusyjne, Wnętrza, zaba67 28.08.2012\]](http://deccoria.pl/forum/dyskusyjne/Wnętrza_zaba67). ~ Iluminacja... czyli „Oświeciło mnie”... – Oświeciło mnie dziś jakie są skutki wprowadzenia kiedyś religii do szkół. przemielek.blogspot.com [Przemysław Rumik 25.08.2008].

oświeconko rzecz.

1. 'żartobliwie: oświecenie; wgląd; pomysł': Grzecznie proszę o małe oświeconko: demiurg lipą? I któż tego dowiódł i jakimi specmetodami? www.tvn24.pl [forum, 23.01.2009]. ~ W pierwszej chwili opanowywało mnie wzburzenie, ale po jakimś czasie przyszła ulga i małeńkie „oświeconko”, że przez chwilę zostałem odarty z iluzji [...]. www.cheops.darmowefora.pl. ~ „To czy np. nie poznając żadnej techniki mogę w tym momencie strzelić sobie channelling :) albo jakieś oświeconko małe?;)” gro.no.net.pl [Katolicy – !!!Okultyzm!!! 14.12.2005].

~ Wachowscy też dotykali absolutu, więc ze-
stałem im małe oświeconko. Szkoda że Holly-
weird zrobił im wodę z mózgu, bo dwójka
i trójka to straszny szyt. b3d.sierp.net [forum].
2. 'żartobliwie: Oświecenie': nie chce mi się
uczyć a na jutro całe oświeconko i 19 wiek! czyli
słowem noc zarwana ! trzeba coś poświęcić dla
piątek z historii :) [...]. create-your-dreams.blog-
spot.com [Gab! – Create Your Dreams, 04.06.
2009].

oświetlacz rzecz. 'w ekipie filmowej: po-
mocnik grupy oświetleniowej wchodzącej w
skład pionu operatorskiego; w teatrze: technik
odpowiedzialny za oświetlenie sceny'. PSWP
27, 138. ~ Przez cztery lata wspomagał moje
wysiłki przy realizacji filmów dla Kościoła. Był
szefem transportu, głównym oświetlaczem,
kierownikiem produkcji i dźwiękowcem. NKJP
[J. J. Kolski, Piotrkowska i inne okolice kina,
GW 20.11.1998]. ~ Wzruszające swą patyną
zdjęcia archiwalne reżyser postanowił prze-
pleść wypowiedziami kolegów – reżyserów,
operatorów, redaktorów, oświetlaczy. NKJP
[P. Adamczewski, Obrazki bez historii, Polityka
15.01.2000].

oświetleniowiec rzecz. 'technik teatralny
zajmujący się oświetleniem sceny; technik
oświetlający plan filmowy, fotograficzny': I wciąż
nie chcemy uwierzyć, że za idealnymi twarza-
mi i figurami lasek z okładek „Glamour” czy
„Elle” stoi cały sztab makijażystów, oświetle-
niowców, fotografików i specjalistów od retuszu
w PhotoShopie. zazie-dans-le-metro.blog.pl
[blog, „bridget jones idzie po rozum do głowy”
26.02.2007].

oświęcimiak rzecz. 'więzień hitlerowskiego
oboju koncentracyjnego w Oświęcimiu w cza-
sie II wojny światowej'. SWJP, 703. ~ Gospo-
darze – nauczycielska, bezdzietna para – spro-
sili krewnych i przyjaciół. Byli tam: chudy skle-
pikarz [...] oświęcimiak-pepeerowiec i młoda
dziewczyna, co do której nie miałem żadnych
wątpliwości. Siedziałem między uprzejmie mil-
czącą hrabiną Przeździecką a oświęcimiakiem
opowiadającym niezliczoną ilość dowcipów,
częściej tłustych niż dobrych. Brosz. DR, II 246
[powieść, Mn., Tpr. (M IV, ur. w 1900, linotypi-
sta, emeryt, Warszawa)].

o święty Jacku z pierogami wykrz. 'wy-
krzyknienie sygnalizujące radość, zdumienie,
zaskoczenie': Jerzy Jacek Niezychowski herbu
Pomian (teb tura przebity mieczem) jest
szlachciurą z pełną gębą. Do niego też pasuje
jak uła! okrzyk radości wydawany przez żarło-
ków o święty Jacku z pierogami! NKJP [M. Dis-
słowa, Świętny Jacek z pierogami, Polityka
26.02.2000].

o święty Jejku wykrz. 'wykrzyknienie sy-
gnalizujące emocję': Moja ciotka w chwilach
emocji używała zawołania „O święty Jejku”.
Robiła to, aby uniknąć gorszych zwrotów i nie
obrażać Pana Boga. Kiedy pytałam co to za
święty ten Jejek, śmiała się tylko. www.fron-
da.pl [forum, N: Akwarela01 21.11.2011].

o święty jeżu wykrz. 'wykrzyknienie sygna-
lizujące zniecierpliwienie, irytację': Ty miki tak
na poważnie pisesz, czy sobie jaja robisz ???
o święty jeżu! Mrów, pisz „majk” jeśli już! „mi-
ki” to ja (albo przynajmniej tak mi się wy-
daj...cholera, kolejna ofiara wegetariańskiej
propagandy :). NKJP [Usenet – pl.soc.wegeta-
rianizm; Zatrucie mlekiem, Jakub 'mick3y' i in.
14.11.1999].

oświnianie rzecz. 'zniesławianie; szkalowa-
nie; oczernianie': Bohaterstwem (na miarę
okupacji) jest oświnianie zmarłych pisarzy,
sprzyjanie prawicowej łobuzerii, wspieranie ta-
kich tuzów, jak Maniek Krzaklewski czy mece-
nasiunio Olszewski? Ależ za to u nas spotykają
jedynie pochwały i nagrody. Niestety, Nobla za
Wrzodaka jeszcze nie dają. www.nie.com.pl.

oświnić / oświniąć czas.

1. 'wybrudzić, poplamieć coś, najczęściej
odzież'. PSWP 27, 139. ~ Piszczalka oświniła mi
całą bluzę. / Normalnie wyglądałam jak bym
się z gównem biła *lol2*. www.photoblog.pl.
~ Teraz szukaj strzępków biednych. I zeszy-
waj, i domierzaj, Po kawiarniach, po taksów-
kach, Po koszarach i manieżach. Obślinili,
oświnili [...]. www.olimpbiol.uw.edu.pl [forum
dyskusyjne].

2. 'postąpić z kimś po świńsku, pomówić kogo
o świństwa, oszkalować, oczernić kogo'. SJPD,
XI 359. ~ Zobaczcie do czego to człowiek jest
zdolny żeby kogoś oświnić. W książce Erica

Fratтинiego, hiszpańskiego dziennikarza, przeciwnika kościoła, jest taka fotografia. lelumpo-lelum.pinger.pl.

3. 'oszukać, wyprowadzić w pole, okłamać, wykorzystać, wprowadzając w błąd'. SGS, 91–92.

oświnić się czas.

1. 'pobrudzić się; wysmarować się': Błoto, błoto, błoto... Czy Woodstock musi być najczęściej przedstawiany jako miejsce gdzie można kapitalnie oświnić się błotem? www.digart.pl.

2. 'skompromitować się; postąpić niegodnie, niemoralnie': „Co robi ten krzywousty Kazimierz?” – „Podsunięto” mu jeszcze w miarę atrakcyjną babkę, żeby go kontrolować, a ten błazen obślinił się i oświnił do granic możliwości! anglia.interia.pl [komentarz, 22.03.2009]. ~ Tuski już w Polsce rządzi i Polkę rozwalili. ZGADZAM ślę GDY TUSKI RZĄDZILI TO ślę OŚWINILI ... www.tvn24.pl [forum, ~Dr Arek 13.10.2007].

oświnienie rzecz. 'zniesławienie, oszkalowanie; oczernienie': Po oświnieniu Kuronia nie będzie to nawet niczym dziwnym. Co najzabawniejsze zabawa w oświnianie wyraźnie najbardziej podoba się ludziom, którzy z racji wieku nie mają zielonego pojęcia o tamtych czasach. www.321gory.pl [forum, 07.09.2006].

oświniony przym. 'pobrudzony; zanieczyszczony': Jak jem to mam oświnioną całą klawiaturę, przeklinam, obklejam gumami do żucia monitor, daję ją na widok żebym o niej nie zaponniała i przeważnie jest to monitor. NKJP [www.forumowisko.pl; Babskie „obrzydlowości”, Vandien i in.]. ~ nie jest wypucowany, tylko tu akurat nie widać, że oświniony [...]. www.photoblog.pl. ~ Większym problemem jest dla mnie brudzenie sobie wyświetlacza nosem czy czymś tam, zawsze jest jakiś oświniony i otłuszczony [...]. pentax.org.pl [forum, Ślepy fotograf :)]. ~ No i co się tak gapisz, wiem jestem troszę oświniona ale co tam... Przynajmniej widać, że jedzonko dają dobre... Hi hi hi...:[śmiech]:)[zakochany]. www.photoblog.pl [zakochana55 10.01.2007].

o świniooooo wykrz. 'wykrzyknienie sygnalizujące niezadowolenie, niechęć, przestrasz': /o świniooooo 'równoznaczne z „o zgrozo”,'

oznacza niezadowolenie i opcjonalnie zdziwienie': – Jutro test z angola. – O świniooooo... www.miejski.pl.

ot mod.

1. 'zasygnalizowanie dystansu do przedmiotu wypowiedzi, nieprzywiązywania dużej wagi do wypowiedzianej treści': Ot, lubię czasem poczepiać się raczej nieistotnych szczegółów xD. thecityofcats.rpgforum.pl. ~ Ot, powiedział, co wiedział, może jakieś najnowsze badania poproszę? Tylko – bez obrazy – nie katolickie. NKJP [Usernet – pl.soc.religia, Bazył 07.11.2008]. ~ Załatwiłem sobie paszport i siuda w świat! Ot, aby się rozejrzeć, co i jak. Skrzyp.W, 233 [powieść, Mn., Tpr.; N: M III, palacz]. ~ „Jaka tam u mnie życzliwość – pomyślała wten czas. – Ot, gadałam tylko tak, żeby coś gadać, w ten wieczór beznadziejny, bez utargu... Barg. S, 113 [powieść, Mn., Tpr.; N: K, kelnerka, Radość].

2. 'zasygnalizowanie lekceważenia, niechęci': Zawsze obtargany, niechłujny, brudny, ot, jak łaciara, bo i starzyzną tylko handlował, skórkami z królików, a towaru wszystkiego, z którym chodził po wsiach, bo za niego właśnie nabywał tę starzyznę, na dziesięć złotych całego kramu – masa drobiazgów, jak szpilki, agrafki, guziki... Mort. A, 69 [powieść, Mn., Tpr.; K II, wieś małop.]. ~ Ludzie kłęczeli wokół Józefa Cara, który coś mówił, stojąc nieruchomo między wiernymi. [...] Odwróciłem się, stał tu sierżant Główko spocony, pokryty gęstym kurzem. – Ot, ciemnota... – zarzucił haczyk. Kon. SW, 33 [powieść, D, Tp.; N: M III, sierżant MO, wieś; O: M III, wieś; Ind., Nof., N–O; o modlących się ludziach]. ~ [...] zawsze dla niej przywoził bogate gościńce, a tym gawroniarzom – ot, byle co, żeby im tylko tęby zatkać. Mort. C, I 30 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Ot, na tym światowym bazarze z militarnymi zabawkami mieliśmy swój mały straganek. Nie supermarket, a zwyczajne polowe łódeczko, no, góra – „szczęki”. Nie 36/1991, 2 [artykuł, Mn., Tr.; N: M].

ot oper. tekst. 'zasygnalizowanie konkluzji': I ot, przyszło pod koniec życia pogodzić się nam, dzieci pożenić. NKJP [H. Auderska, Babcie lato, 1974]. ~ Ohydna, brudna wyobraźnia... jestem zdeprawowana, ot, tylko łajdacztwa mam w głowie. Czaj. DDD, 148–149 [książ-

ka wspomnieniowa, Mn., Tr.]. ~ Przez nieuważę czy wrodzony debilizm przydupczył fujarzy łychę w klatę i ze strachu ściemniał by go nie wywalili z roboty ... ot, i cała prawda [...]. uiq3.socjum.pl [forum, 02.03.2009]. ~ Ot: przyszła kryśka na Matyska! Czyli – leżę? Mort. C, I 100 [powieść, Mn., Tpr.; N: M II, wójt, wieś]. ~ Ot, i siurpryza! – skonstatował mężczyzna pod oknem, szeleszcząc pergaminowym papierem. Nep. MN, 235 [powieść, D, Tp.; N: M; O: K; U: K II, w., lekarka, maz., Wrocław; Ind., Nof., N-O; w pociągu; o znalezieniu zaginionego mężczyzny po wojnie].

ot oper. met. ‘na przykład; tak jakby’: [...] kobietę należy trochę sprać od czasu do czasu, ot dla domowego porządku, inaczej będzie człowiekowi ciosać kołki na głowie. Ziem. L, 104 [esej, Mn., Tr.; poglądy znajomego]. ~ Ot, jakby z samego rana gołnął sobie niechęć ćwiartkę pod niezgorszą zakąskę. Mort. A, 7 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Marzą mi się w kryzysowych czasach weselsze inscenizacje. Ot, na przykład – postrzyżyny Ziemowita. Polityka 24/2009, 103 [felieton, Mn., Tr.; N: M (R.M. Groński)].

otagować czas. ‘zaznaczyć, oznaczyć wpis w Internecie słowami kluczowymi; określić kategorię danej rzeczy (by ułatwić znalezienie jej)’: Jak poprawnie dodać nowy wpis na swojego Blooga i otagować go? [...] W tym miejscu można opisać swój wpis słowami kluczowymi (otagować go). pomoc.wp.pl [pytanie]. ~ Nie daj się otagować! – News – Macie dość sytuacji, w których ktoś oznacza Was na nie do końca „sympatycznych” zdjęciach? www.fejsik.pl [19.03.2012]. ~ Jak dobrze i efektywnie otagować nasze filmy, by trafiły do dużej rzeszy odbiorców. Nie znalazłem podobnego tematu, więc go zakładałem. letsplej.pl [dyskusja, Kącik zagrajmerski, 07.03.2012].

otagowanie rzecz. ‘zaznaczenie; wyróżnienie wpisu w Internecie słowami kluczowymi’: Otagowana ;) . Do tej pory zostałam dwa razy ostrzeżona, teraz przyszła pora na otagowanie mnie :) a zrobiła to Vexgirl i Turlaczek [...]. redandpale.blox.pl [07.09.2010]. ~ Książkowa Kraina Łagodności: Podwójne otagowanie 11-stką :) . Zostałam zaproszona do zabawy przez Melanię i Symtuastic. ksiązkowakrainalagodnosci.blogspot.

com [03.07.2012]. ~ Dziękuję za otagowanie;) Odpowiedzi postaram się zamieścić jeszcze w tym tygodniu. takijestswiat.blogspot.com [08.05.2012].

otagowany przym. ‘zaznaczony; wyróżniony słowami kluczowymi w Internecie’: Otagowana! Zostałam otagowana przez Kruszynek a to pytania na które mam odpowiedzieć: 1. Wolisz morze, czy góry? Zdecydowanie morze ... nutinkowewypieki.blogspot.com [16.08.2012]. ~ a masz poprawnie otagowane pliki? [...] Otagować utwory należy, jeśli muzyki słucha się za pomocą odtwarzacza, np. Winampa ... www.lastfm.pl [forum].

o! takiego! wykrz. ‘o nie; za nie’: Żeby w pociągu przypiął się do niej magiszter [!]? O! takiego! Mak. NS, 86 [powieść, Mn., Tp.; N: M II, muzyk, pochodzi ze wsi, Łódź; refleksja N na temat flaszki alkoholu].

otaklować czas. ‘założyć na statku, jachcie lub desce surfingowej olinowanie’: W tej instrukcji znajdziesz wszystko co potrzebne, by otaklować swoją nową łódkę i zejść po chwili na wodę. laserpol.com.pl. ~ Uważam że najważniejszą sprawą w ustawieniu sprzętu jest prawidłowe otaklowanie (zmontowanie) pędnika. www.surfomania.pl [Pierwsze kroki na desce, 28.05.2007]. ~ Gotów do wodowania, otaklowania i pływania bez żadnych przygotowań. Obecnie stacjonuje w Starych Sadach koło Mikołajek. www.jachtyjachty.pl [ogłoszenie, Sprzedam jacht].

otaklowanie rzecz. ‘olinowanie statku żaglowego’. PSWP 27, 140. ~ Ruchomy top Varío, umożliwiający otaklowanie żagla na dłuższym maszcie niż dedykowany. www.sklepy24.pl [oferta].

otaksować / otaksowywać czas.

1. ‘ocenić czyjś wygląd, czyjeś możliwości’. PSWP 27, 140. ~ Lolek wrócił, otaksował dziadka spojrzeniem. piekielni.pl [Ludzie z piekła rodem, 21.12.2011]. ~ Osilek otaksował Elkanara od stóp do głów i skrzywił się lekko. ... Jej przenikliwy wzrok otaksował mężczyznę od stóp do czubka kaptura [...]. forum.gram.pl. ~ Schodząc otaksował okiem takielunek „Ja-

strzębia”, podobnie jak stołeczny krawiec patrzy na ubranko prowincjała. www.radiobabilon.pl [*Czerwony korsarz*]. ~ Spokojnym krokiem ruszył w stronę czekającej na wchodzących grupki, po drodze otaksowywał nadchodzących ciekawym wzrokiem [...]. lastinn.info [*Zagubiony Książę*, 17.02.2007].

2. ‘dokonać wyceny’: [...] będzie otaksowywać recepty zgodnie z przepisami o receptach lekarskich. www.mz.gov.pl.

otaksowanie rzecz. ‘ocena czyjegoś wyglądu, czyichś możliwości’. PSWP 27, 140. ~ Dlatego obecnie, po otaksowaniu karnacji gościa, powiada staromodnie: Kraje roponośne – zielenina albo koszerniak. *Polityka* 14/2012, 48 [*reportaż, Mn., Tr.; N: M (M. Kołodziejczyk); o szefie kelnerów*].

otaksowywanie rzecz. ‘ocenianie czyjegoś wyglądu, czyichś możliwości’: Jedyń dyskomfort jaki odczuwam w kraju, to otaksowywanie wzrokiem czy to na ulicy, czy w tramwaju, czy też w sklepie. lajt.onet.pl [*blog*, 09.11.2008].

otamować / otamowywać czas. ‘przytłumić, opanować coś, zahamować rozwijanie się czegoś’. PSWP 27, 141.

otamowanie rzecz. ‘stłumienie czegoś, zahamowanie, opanowanie czegoś’. PSWP 27, 141. ~ Początkowo plan akcji przeciwpożarowej przewidywał otamowanie rejonu ściany dworna tamami przeciwybuchowymi w wyrobiskach przyścianowych. www.wug.gov.pl [*WUG Katowice*, 05.11.2011].

otaranić / otaraniać kogoś, czas. ‘zwymyślać kogoś, obrazić’. SGS, 88. ~ wiadomości nie dochodzą. Dokładnie o to. I jest kicha bo ktos mi wiesz mesga a potem otarania ze nie odpowiadam :). pl.comp.os.ms-windows.winnt.narkive.com [27.09.2004].

otarcie łez rzecz. ‘pocieszenie; wynagrodzenie straty’: Po odwołaniu Marka Rockiego to jemu powierzono funkcję szefa Rady Służby Cywilnej (według złośliwych, wystawienie do TK miało służyć otarciu łez po rozwiązaniu rady). *Polityka* 47/2006, 18 [*komentarz, Mn., Tr.*]. ~ Paluch – Na otarcie łez (feat.Lukasyno) –

Masz bukiet czarnych róż i ze strachem całuj pierścion. Zgarnąłeś parę stów, przez zachowanie niegrzeczne. A na otarcie łez papier ścierny tobie wręczę [x2] ... tekst.piosenki.pl [*tekst piosenki*]. ~ Zwycięstwo Barcelony na otarcie łez. www.ligamistrzow.com [03.05.2012].

otarcie się o coś, rzecz. ‘bliski, krótki kontakt z czymś, z możliwością zaistnienia czegoś’: Wprawdzie temat byłby o wiele atrakcyjniejszy (i wymagał mniejszego nakładu pracy), gdyby Ricky zszedł na miejscu, ale otarcie się ich kolegi o męczeństwo było lepsze niż nic. Hiaas. S, 262 [*powieść, Mn, Tr.*]. ~ Petelicki osobiście wywalczył ten obiekt od Rosjan. W wywiadzie rzece, który przeprowadził z nim Michał Komar, stwierdził, że kosztowało go to kupiony na bazarze odtwarzacz wideo, parę butelek wódki, otarcie się o śmierć z przepicia i sporo wrogów w kilku instytucjach, które również miały chrapkę na ten teren. *Polityka* 25/2012, 10 [*wspomnienie pośmiertne, Mn., Tr.; N: M (J. Ćwieluch)*].

ot, co wykrz./ mod. ‘w tym rzecz; otóż to’: Ot, co! Tak jak imperium rzymskie obdarzyło ludy swoim Pax Romana, wy chcielibyście obdarzyć calusienki świat swoim chińskim porządkiem. Krzysz. O, I 51 [*powieść D, Tpr.; N: M III, w., dziennikarz radiowy, Warszawa; O: współpasażerowie; w pociągu o dokonaniach gospodarki Chin; N chory psychicznie*]. ~ Póki gniazdeczko ciepłe i wolne, należy jak najszybciej swoje jajeczka w nie włożyć, ot co, panie Alojz [...]. Nep. SK, 253 [*powieść, D, Tp.; N: K IV, ps., sutenka, Warszawa; O: M III, właściciel firmy, miasto Ind., Nof., N–O; stręczenie siostrzenicy*].

ot, co dop. ‘i wystarczy; i tyle’: Idź sobie do sąsiadek i napapłaj się do woli, a mnie daj święty spokój, ot, co...Ham. N, 159 [*powieść, D, Tp.; N: M III, ps., majster; O: K III (jego żona); Ind., Nof., N–O; N zirytowany*]. ~ Już mam dosyć, ot co. Życie mi dało w kość. Bur. MP, 92 [*powieść, Mn., Tr.; N: M II, O: M, Ind., Nof., N–O; w bibliotece*]. ~ Szpanerni ciąg dalszy przy mamusi siedzieć panowie!!!! proponuje szpula sznura i po sznurze a noże spowrotem dzieciada ot co.... onet.pl [*forum dyskusyjne, ~al* 14.02.2009]. ~ Ale tobie dobrze katoliki sprawy mózg, weź rocznik statystyczny, dodaj, to ofi-

cialne dane. Ot co. Onet.pl [forum dyskusyjne, 22.12.2007].

otłuc czas. ‘obić; zbić’: Mnie samego wzięła szybka ochota, żeby wsadzić mocno zwinięty kulał w tę pomazaną wodą i szyderstwem inteligentką głębę, otłuc ją do płaczu, obłupać ze skóry i bluźnierstwa, póki nie zacznie z pokorą skamleć o odpuszczenie winy i grzechu. Brosz. DR, I 174 [powieść, Mn., Trp.; N: M IV, ur. w 1900, linotypista, emeryt, Warszawa].

otłuszczony przym. ‘otyły; tęgi; gruby’: Były tam, poniżej podwozia luksusowego Jaguara, w którym siedział otłuszczony garniturowicz, mieszkanka Armaniego i szesnastej dzielnicy, coś, czego nie lubię najbardziej. [...] Naprawdę zatrzymał się Jaguar z grubym facetem z szesnastki [...]. Polityka 51/51 2006, 144 [felieton, Mn., Tr.; N: M. (L. Stomma); o szukaniu okularów na jezdn]. ~ Otłuszczony brzuch i zmęczona twarz Kylie Minogue. Gdzie się podziała zadbana i wymuskana gwiazda? www.kozaczek.pl [30.06.2010].

otoczka rzecz.

1. ‘opinia towarzysząca jakiemuś zdarzeniu’. PSWP 27, 146. ~ A interwencja pisarza: spółdzielnia produkcyjna i losy Czarnej Zośki to tylko pretekst, otoczka, przyrodziewek dla konfliktów krzyżowych, centralnych, konfliktów zatrujących dusze i łamiących charaktery. NKJP [Z. Bieńkowski, Przyszłość... przeszłości, 1996].

2. ‘okoliczności towarzyszące’: Ale istniała cała otoczka owego pływania: nasza paczka z Legii, treningi wczesnym rankiem, a później długie godziny polegiwania na „własnym” skrawku wydeptanej trawy pod siatką. NKJP [K. Gałczyńska, Nie wróć tu nigdy czyli Pożegnanie z Mazurami, 1998]. ~ Jest w moim przekonaniu zjawiskiem analogicznym do Gałczyńskiego: trzeba go przyjmować z dobrodziejstwem inwentarza, tj. z całą otoczką plebejsko-przedmiejskiej balladowości i pieśniowości, z której wyrasta kwiat jego bujnej i autentycznej wyobraźni. NKJP [R. Matuszewski, Alfabet: wybór z pamięci 90-latką, 2004].

otoczyć / otaczać czas. ‘tocząc, obracając coś, oblepić (oblepiać) czymś; obtoczyć (obtać)’. USJP, II 1339. ~ Uformować 8 usmażo-

nych kotletów, które otoczyć w tartej bułce. Rozgrzać tłuszcz, usmażyć kotlety na dość silnym ogniu, rumieniąc je z każdej strony na złoty kolor. members.chello.pl.

o to niech cię głowa nie boli fr. ‘nie przejmuj się tym; ja to załatwię; to moja sprawa’: A tak między nami, gazeta jest nudna jak flaki z olejem. – O to niech cię głowa nie boli, a z Cardozą sam sobie poradzę. Hiaas. S, 285 [powieść, D, Tp.; N: M, redaktor naczelny gazety, USA; O: M III, dziennikarz, USA; N>O; rozmowa telefoniczna]. ~ Gorczyca przerwał ruchem ręki. – O to niech cię głowa nie boli. Idziemy na kolację. Skowroński ze spuszczoną głową podążył za nim. NKJP [J. Płoński, M. Rybiński, Góralskie tango, 1978]. ~ Malina siorbnął łyk gorącej herbaty. – O to na razie niech cię głowa nie boli. NKJP [Z. Zeydler-Zborowski, Czarny mercedes, 2005].

otorbić / otorbić czas. ‘zamknąć w obrębie czegoś; osłonić’: Nie mogę się zmuszać do kontaktu, gdy cały mój organizm potrzebuje się „otorbić” i pozostać w bezruchu. NKJP [J. Santorski, Jak żyć żeby nie zwariować, 2003]. ~ Dzieci wychowane w atmosferze nieprzewidywalności, klótni i wszechobecnego strachu szybko uczą się „odcinać”, „otorbiać” swoje uczucia. Po pewnym czasie zapominają nawet, że w ogóle potrafiły czuć. NKJP [A. Hebenstreit-Maruszevska, Dorosłe dzieci alkoholków, 2008].

otorbić się / otorbiać się czas. ‘zamknąć się w obrębie czegoś; osłonić się’: Kościół w Polsce szczególne zobowiązania: nie może on zawieść następcy Jana Pawła II. Mogłoby to grozić, gdyby otorbił się w duchowym sierotwie po Karolu Wojtyłę. NKJP [A. Szostkiewicz, Nasz inny papież, Polityka 03.06.2006]. ~ Rosjanie nie muszą naszego kraju najeżdżać. Oni tu są, siedzą wygodnie, żyją dostatnio od trzydziestu paru lat. Otorbili się w garnizonach, bazach, fortcach, usadowili się w administracji państwowej, w aparacie bezpieczeństwa, a także w środowisku artystycznym. Kon. WZ, 49 [powieść, Mn., Tr.]. ~ A po tamtej stronie jest ciemniej, jest łatwiej, sumienie otorbia się, opancerza. NKJP [E. Siarkiewicz, Kuźnia na rozdrożu, 2008].

otorbiony *przym.*

1. 'zamknięty w obrębie czegoś; osłonięty': Cały był przy tym skierowany do wewnątrz, zamknięty, otorbiony. NKJP [H. Kowalewska, *Tego lata, w Zawrociu*, 1998].

2. 'objuczony': Jadzia i Stefan nie widzieli, jak po dwóch obdach wynoszono sąsiadów do karetki, bo nazajutrz z rana otorbieni walizkami i plastikowymi workami z prowiantem po raz pierwszy wyjechali na wczasy pracownicze nad Bałtyk. NKJP [J. Bator, *Piaskowa Góra*, 2009].

otosztych rzecz. 'penis'. SSP, 158.

o, to, to / o to to! / o, to, to, to, to! / o-to-to-to-to! *wykrz. / dop.* 'tak jest; właśnie; istotnie; o to chodzi': – Problem w tym – rzekł zamyślny Koppirniog – żeśmy za dużo myśleli. – O, to, to – potwierdził Tomasz Alfa. NKJP [A. Sapkowski, *Narrenturm*, 2002]. ~ Nie daj Boże, brak pani pieniędzy? – O, to, to. Raczej ciężko. NKJP [J. Dehnel, *Lala*, 2008]. ~ Morderca może tu być gdzieś w pobliżu i śmieje się z nas. – O to to! Dobrze, pan, mówisz. NKJP [J. Hen, *Bruliony profesora T.*, 2006]. ~ Wsparcie porzebane jest nam, a dewizy Niemcom – powiedział ojciec. – O, to, to, to, to! Idea jest dobra. Tylko że ja po raz pierwszy słyszę o firmie American Express Company i nie wiem, kto się da na ten szyld akurat złapać. Wojd. C, 32 [powieść, D, Tp.; N i O: *Żydzi w getcie warszawskim*]. ~ O-to-to-to-to! – Potejto. – Marksizm, komunizm. Gdzie go nie tkniesz, zewsząd wyłazi jedno: komunista! Red. SZ, 38 [powieść, D, Tp.; N: M, *imigrant z Polski, pracownik fizyczny, pochodzi z Warszawy*; O: M IV, w., *profesor, imigrant z Polski, pochodzi z Warszawy*; U: *współlokatorzy N*; Ind., Nof., N–O; *mieszkanie w Nowym Jorku; kłótnia*].

otóż to / otóż to! *wykrz. / dop.* 'w tym rzecz; tak to jest': – Otóż to... – Potejto, zafrasowanie – O rodzinę idzie. Książd ostrzega: dwa lata najlepiej, a trzy – góra! Red. SZ, 25 [powieść, D, Tp.; N: M, *imigrant z Polski, pracownik fizyczny*; O: M IV, w., *profesor, imigrant z Polski, pochodzi z Warszawy*; U: K II, *imigrancka, siostra N, sprzątaczką*; Ind., Nof., N–O; *mieszkanie w Nowym Jorku*]. ~ Nie wiem – powtórzyłem. – Po prostu boję się. Bez podstaw... – Otóż to! – podchwyciła Majka. – Twój bezpodstawny

strach jest ważniejszy niż miłość ojca. NKJP [A. Minkowski, *Szaleństwo Majki Skowron*, 1994]. ~ ALFA – Każdy ma swoje problemy, prawda? BETA – Otóż to. Wy swoje, my swoje. NKJP [S. Mrożek, *Teatr 2*, 1996]. ~ Jako pisarz w kancelarii Innocentego VII sfalszował breve. – Otóż to. Falszerze. Handlarze odpustów. Sodomici. Pedałowie. NKJP [M. Komar, *O obrotach losów i ciat*, 1998].

otrąbiający *przym.* 'obwieszczający; ogłaszający (trąbieniem)': Ten luksus przyjąć w radzie miejskiej, w zarządach spółek i koncertów! Ci heroldowie w strojach hanzeatyckich, otrąbiający fanfarami przybycie dygnitarzy do sal i salonów ratusza! Owe trunki, owoce, mięsa, kobiety, stroje, biżuteria, auta! NKJP [K. Moczarski, *Rozmowy z katem*, 1996].

otrąbianie *rzecz.* 'obwieszczanie; ogłaszanie': Telewizja bośniacka, na ogół wstrzemięźliwa w otrąbianiu sukcesów wojskowych, aby nie budzić nadmiernych oczekiwań ludności, w sobotę nadała specjalny program „Droga do zwycięstwa” opisujący sukcesy rozpoczętej w maju rządowej ofensywy. NKJP [D. Warszawski, *Morderczy ostrzał Sarajewa, głód w Bihaću*, GW 03.07.1995].

otrąbić *czas.*

1. 'trąbieniem dać sygnał ukończenia czegoś, np. walki, polowania; odrąbić'. USJP, II, 1340. ~ Gajowi, mający mosiężne trąbki, „otrąbiali” pokot wesołym hejnałem, nawiązującym do pierwszych taktów znanej piosenki: Pojedziemy na łów, na łów, towarzyszu mój [...]. NKJP [Z. Morawski, *Gdzie ten dom, gdzie ten świat*, 1997].

2. 'rozgłosić coś, roznieść wieść, wiadomość najczęściej wbrew woli tego, kogo ta wiadomość dotyczy'. PSWP 27, 152. ~ Tamci bolszewicy rozsiedli się, rozgospodarowali na dobre, na stałe; otrąbili z hałasem swoją dziesiątą rocznicę, szykowali się do setnej. NKJP [B. Jasieński, *Pałę Paryż*, 1974]. ~ Po pierwsze musimy się przyjrzeć decyzjom poprzedniego kierownictwa, w jaki sposób to się stało, że otrąbiono sukces, położono kamienie węgielne, zrobiono nadzieje na miejsca pracy, na inwestycje a teraz sprawy stoją. NKJP [SŁ, *Patac w Samostrzelu*, „Nakielski Czas” 22.03.2006]. ~ Ale sceptyczne głosy pojawiają się wśród sa-

mych pracowników huty. – Otrąbimy zwycięstwo dopiero wtedy, gdy pieniądze dla załogi wpłyną na konto – mówią związkowcy z NSZZ „Solidarność” w Hucie Częstochowa. NKJP [Ł. Bąk i in., *Pora dojenia*, „Ozon” 15/2005].

3. ‘trąbić na innego kierowcę’: Niestety żaden z innych uczestników ruchu mu nie pomógł. – Jeszcze jakiś sk... mnie otrąbił – powiedział nam. NKJP [C. Klimaszewski, *Wichury*, „Głos Siemiatycz” 13.08.2008]. ~ Grzegorz, odrobinę zaskoczony, podszedł do samochodu. – Wsiadaj, bo zaraz mnie otrąbi – ponagliła. NKJP [M. Kaszyński, *Rytuał*, 2008]. ~ dlatego ja zawsze trąbię na takie osoby nie żeby kurwa je otrąbić bo dla mnie trąbienie jest chujowe ale żeby ten ktoś wiedział aha zrobiłem źle bo trąbienie jest chujowe ja się chujowo czuję jak ktoś na mnie trąbi nie. i ma rację nie czasami tak jest [...]. NKJP [PELCRA, *Bardzo męska rozmowa*].

otrąbienie rzecz. ‘obwieszczenie; ogłoszenie’: W pierwszym półroczu tego roku PKB wzrósł jedynie o blisko 2 proc., a średnia pensja zmalała z około 2,6 tys. do niecałych 2,5 tys. zł. Nawet otrąbienie spadku bezrobocia do 18 proc. jest naciągane. NKJP [Ł. Bąk i in., *Mission impossible*, „Ozon” 16/2005].

otrąbiony przym. ‘ogłoszony, obwieszczony (przez trąbienie); rozgłoszony’: Rozkaz, ogłoszony w koszarach, a otrąbiony i obębniiony na odwachu miejskim, zapowiadał nieodwołalnie na siedemnastego sierpnia wielki przegląd pożegnalny oddziału szwoleżerów gwardii na placu Ujazdowskim, a na dzień następny – wymarsz do Francji. NKJP [W. Gąsiorowski, *Huragan*, 2000]. ~ Wojna wybuchnie na Południu, kiedy zostaną zawarte wszystkie traktaty i będzie otrąbiony trwały pokój. NKJP [W. Żukrowski, *Za kurtyną mroku. Zabawa w chowanego*, 1995]. ~ I wydaje się, że rządzi nimi chaos i przypadek, gdyż ani wartość artystyczna produkcji, ani nawet tak otrąbiona rynekowa nie decyduje tu o niczym. NKJP [J. Wróblewski, *Gwiazdy, gwiazdki, gwiazdozbiory*, *Polityka* 29.11.2003].

otraskać się czas.

1. ‘nabrać obycia, ogłady, doświadczenia’: Co prawda – to prawda: otraskał się chłopak w tej

Warszawie. Nawet do kuźni ma inne, światowe podejście. Of. Z, 7 [*monolog satyryczny*, Tr.]. ~ oni po prostu CHCĄ kogoś starszego – żeby otraskał się na innych studiach, nabrał trochę doświadczenia życiowego etc... Polecam książkę Stuhra „Choroba sercowa” – tłumaczy, czemu warto skończyć jakiś etap na innych studiach, poznać coś innego (niech mnie znowu ktoś zjebie za ten skrót). grono.net [*forum dyskusyjne*].

2. ‘wdrożyć się do robienia czegoś, nabrać wprawy w czymś, poznać tajniki czegoś, oswoić się z czymś’. SWJP 704. ~ Małgorzata wymyśliła więc, że pojedą do Grecji, żeby się Kasia otraskała z fotografami i ze światem mody. Zanim spróbuje w Londynie, bo taki miała plan. *Polityka* 1/2009, 90 [*reportaż*, Mn., Tr.].

otraskanie rzecz. ‘wprawa; wdrożenie się do czegoś; zaznajomienie się z czymś; obycie’: Jestem też kolegą Coxa, chudego wysokiego dryblasza, lat 17, który ma coś z boya wielkomiejskiego hotelu – poufałość i otraskanie ze wszystkim, najdoskonalszy brak uszanowania jaki zdarzyło mi się spotkać, straszliwe obycie [...] Gomb. D, 84 [*dziennik*, Mn., Tr.]. ~ Wydaje się nieuchronne, że pewne otraskanie z naukowym myśleniem stanie się stopniowo składową kultury powszechnej. NKJP [A. Krzywicki, *Diabelski młyn*, 2005]. ~ Paweł jednak jest pewny siebie i swoich zalet. Jego kapitał to, poza otraskaniem w świecie, pozycja górnika w kopalni Giesche i mieszkańca osady Gieschewald. NKJP [M. Szejnert, *Czarny ogród*, 2007].

otraskanie się rzecz. ‘zapoznanie się z czymś; nabranie wprawy w czymś; obycie’: Otraskanie się z prawem było mi bardzo pożyteczne, gdy byłem dziekanem [...]. Urb. Z, 201 [*książka wspomnieniowa*, Mn., Tr. (autor)]. ~ Człowiek jest jednak istotą kruchą i do wszystkiego się przyzwyczaja. Stąd też trzeba nieustannie uważać na rutynę, „otraskanie się” ze świętością, obojętność na braci. NKJP [J. Augustyn, *Rozmowy o księżach, rodzinie i życiu duchowym*, 2010]. ~ Wiedzieli, jaka trudna i odpowiedzialna to była praca, wymagająca wielu lat otraskania się z morskim fachim. NKJP [A. Fiedler, *Nowa przygoda: Gwineja*, 1962]. ~ Pomimo znacznego otraskania się w tym towarzystwie, Dyżma uczuł wielką ulgę,

gdy spostrzegł Jaszufńskiego. NKJP [*T. Dołęga-Mostowicz, Kariera Nikodema Dyzy, 1968*]. ~ Dzięki otraskaniu się od najmłodszych lat z tajnikami przyrody i dzięki indiańskiemu wychowaniu zmysłów ludzie moi szybko dochodzili do takiej doskonałości, jaką w tych sprawach posiadali Indianie na północy. NKJP [*A. Fiedler, Orinoko, 1974*].

otraskany przym.

1. 'znający coś; wdrożony w coś; doświadczony; obeznany; przyzwyczajony': Ma stosunki w tym świecie, zna go, wycirus intelektualny z Manhattanu, przy czym businessowo otraskany. Gied. L, 649 [*list; N: A. Bobkowski; O: J. Giedroyc*]. ~ Cześć na co szczególnie zwrócić uwagę przy zakupie moto jak z tytułu. Potrzebuje info bo w piątek się po niego z koleśkiem wybieram. On otraskany ale cwaniak, ja mniej otraskany i mniejszy cwaniak też. Pozdrawiam. www.grupy.otopr.pl [*forum, N: Toms <8093 20.07.2004*]. ~ Wtedy wpadła mi w ręce podsunęta przez otraskaną w literaturze koleżankę [...] książka Borysa Gorbatawa *Donbas*. Rew. ZK, 31 [*książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; N: M III, aktor, satyryk, zach., Warszawa*].

2. 'umiejący zachować się odpowiednio, znaleźć się w towarzystwie; obyty'. USJP, II 1341. ~ Aż idąc sobie kiedyś ulicą, wiosną 1984 roku spotkaliśmy naszego kolegę, otraskanego we świecie człowieka, ponieważ kilka lat pracował w RFN; gdzie z niejednego pieca jadł chleb i niejedną zmywak poznał z bliska. www.kobieta50plus.pl. ~ Doświadczenie Deliusa, najbardziej otraskanego z deputowanych partii w berlińskim Landtagu, polega na zasiadaniu w parlamencie studentów Uniwersytetu Technicznego w Berlinie. Polityka 17/18 2012, 64 [*reportaż, Mn., Tr.; N: M (R. Woś)*].

otraskiwanie się rzecz. 'oswajanie się; przyzwyczajanie się': Jednocześnie jestem wstrząśnięty moskwiciem się kraju, tymi teatrami sowieckimi, grającymi propagitki na deskach Teatru Słowackiego i tym otraskiwoaniem się naszego społeczeństwa z „kulturą” sowiecką. Gied. L, 111 [*list; N: A. Bobkowski; O: J. Giedroyc*].

otrząsa / otrząsało kogoś, czas. 'ktoś reaguje (wstrząśnięciem ciała) na coś budzące-

go niechęć, odrazę, wstręt': – Otrząsa mnie na twój widok. – Tak? Uważaj, bo ci silikon wypadnie. [*N: K III, wh., b. modelka; O: M III, śr., b. kulturysta; Nof., na spotkaniu z okazji 25-lecia matury*]. ~ Mówiąc szczerze, już mnie otrząsało na myśl o następnych eliminacjach. Hiaas. S, 262 [*powieść, D, Tp.; N: K II, studentka, USA; O: M II, detektyw, USA; Ind., Nof., N–O; w restauracji*].

otrząsacz rzecz. 'żartobliwie: ten, kto otrząsa, strząsa co z czego'. SJPD, XI 359. ~ To nie „knoty” przyszli, nie urwisy, nie zrywacze kwadratnych jabłek, nie otrząsacze robaczywych gruszek. NKJP [*W. Gomułicki, Wspomnienia niebieskiego mundurka, 1969*].

otrząsać się czas. 'reagować (wstrząśnięciem ciała) na coś budzące niechęć, odrazę, wstręt': Otrząsam się. Tylko zła myśl. NKJP [*E. Berberyusz, Moja teczka, 2006, książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; N: K IV, w., dziennikarka, Warszawa*]. ~ Dziś wiem, ile jesteśmy warci, bo ciągle porównuję i jest to zawsze problem interesujący mnie najbardziej, ale równocześnie wiem, widzę i otrząsam się na myśl o tych subtelnych i parszywych wadach – tych pechowych i niepotrzebnych, które nam samym wyrządzają tyle zła. NKJP [*A. Bobkowski, Szkice piórkiem (Francja 1940–1944), 1957*].

otrząsnąć się / otrząsać się czas. 'odzyskać dawną sprawność, energię; pozbyć się niekorzystnego wpływu na psychikę': Na koniec okazało się też – i to dobra wiadomość dla tych, którzy głosowali na PO, a od dawna zgrzytali zębami na nieporadne działania rządu, że Donald Tusk otrząsnął się z letargu, w którym zdawał się tkwić od wielu miesięcy. Przekrój 49/2008, 6 [*komentarz, Mn., Tr.; N: M (P. Moskalewicz)*]. ~ Z wprawą charakterystyczną dla tych, co to z niejednego pieca jedli, żołnierze szybko otrząsnęli się z zaskoczenia. Niv. K, 94 [*książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; N: M IV, aktor angielski*]. ~ Do wszystkich Hakerów. Wybierzcie konkretną datę i chodźmy wszyscy Polacy na Warszawę zrobić im łomot, niech się otrząsną!!! www.pudelek.pl [*forum dyskusyjne, odezwa, N: Polak, 24.01.2012*]. ~ Kiedy przyjaciółka albo partner zawiedzie cię, przez jakiś czas może nawet czujesz się podle, lecz szyb-

ko otrząsas się, by zastanowić się, czego to rozczarowanie może cię nauczyć. NKJP [*Cosmotest, COS 11.1998*].

otrzeć się / ocierać się o kogoś / coś, czas. ‘znaleźć się blisko kogoś / czegoś; mieć przełotny kontakt z kimś / czymś’: Kiedy wydawało się, że wszystko zaczyna się i kończy na Małysz, ona otarła się o medal i... wywróciła. *Polityka* 10/20002, 90 [reportaż, *Mn., Tr.*]. ~ Jedna z takich policyjnych machinacji, łajdacko uknuta, otarła się o Kadena i o mnie. *Rus. ON*, 325 [książka wspomnieniowa, *Mn., Tr.*]. ~ Był to jeden z owych, nieczęsto już niestety spotykanych ludzi [...] zmieniających ciągle zawody, przy tym chwytających niemal każdą okazję, żeby tylko móc otrzeć się o scenę [...] aby niekiedy jak ten portier [...] cerberować na starość u wejścia do świątyni, w której [...] nie było im nigdy dane być kapłanem. *Bor. K*, 24 [powieść, *Mn., Tpr.*; *N: M III, literat, Warszawa; o portierze w teatrze*]. ~ Bogaci, nażarci, znudzeni i zepsuci marzą, by otrzeć się o śmierć, obciąć sobie jaja lub dać się dla zabawy zarazić śmiertelnym syfem. *Wprost* 11/2003, 114 [felieton, *Mn., Tr.*; *N: M*]. ~ Brian był zapalonym kibicem futbolu i nie mógł sobie wyobrazić, by wielki Viceroy Wilson – mimo wielu porażek życiowych od czasu opuszczenia drużyny – ocierał się o jakiegoś łajzy w barze U Pauly’ego. *Hiaas. S*, 55 [powieść, *Mn., Tr.*]. ~ Justyna coraz częściej zaczęła ocierać się o kicz. www.plotek.pl.

otrzepanko rzecz. ‘emfaticznie: otrzepanie się’: Stoisz na sali i chcesz objąć wzrokiem całość od lewej do prawej strony. To normalny człowiek przechodząc zwróciłem ciągłym. A Tusk strzela, tak co 10 stopni, czyli żeby zacząć na lewej skończyć na prawej stronie, to tak co najmniej na 8 razy, no i ze wzrokiem takim że wrogowi nie życzę, w oczach sztylety. Potem się zreflektował, bo najwidoczniej już nad tym pracowali i mu się porady przypominały, spuścił głowę, małe otrzepanko, głowa z powrotem do góry a na twarzy miłość czułość i uśmiech. No oczywiście skierowane w stronę bufetowej. www.forum.polityka.org.pl [forum, *wuzetka, Częstochowa*, 18.12.2006]. ~ Dzisiejszego dnia nie zastygła, tylko została zasypana śniegiem A Zmoroszelmy wyglądają jak liniejące niufki Błota po spacerach błotnych na nich nie widać.

Jedno otrzepanko i już po błocie Tylko potem ręce się brudzą przy głaskaniu.... www.psiakosc.com [forum, *Pysia* 12.03.2009].

otrzeźwić czas. ‘sprawić, że ktoś zacznie racjonalnie myśleć, realnie oceniać rzeczywistość’. *PSWP* 27, 157. ~ Trzask zamykanych drzwi, szum odjeżdżającego samochodu otrzeźwił mnie na chwilę tylko. Nadal nic nie pojmowałam. *NKJP* [*E. Przybylska, Dotyk motyla*, 1995]. ~ I znowu jak przed kilkunastoma minutami otrzeźwiła go cisza, teraz od pierwszej chwili jednak przerażająco znajoma, martwa. *NKJP* [*M. Tomaszewska, Wielkolud z Jaskini Piratów albo Tajemnica czwartej ściany*, 2001]. ~ Więc to pytanie jednej z nich wyrażnie ją otrzeźwiło. *NKJP* [*E. Baniewicz, Anna Dymna – ona to ja*, 1997].

otrzeźwieć czas. ‘wrócić do równowagi psychicznej, emocjonalnej’. *PSWP* 27, 158. ~ Z rozmachem walnął się kilkakrotnie po twarzy, by otrzeźwieć, ale nisza nie zniknęła. *NKJP* [*Andrzej Zbych (A. Szypulski, Z. Saffan), Stawka większa niż życie*, 2000]. ~ Kiedy wybuchła II wojna światowa, z wielkim entuzjazmem wstąpił do armii, mając nadzieję, że po tym pożarze świat otrzeźwieje i wróci do normy. *NKJP* [*J. Janiewicz, Gorzki śmiech Evelyny*, *GW* 05.10.1994]. ~ Zaskoczeni brawurą kibice otrzeźwieeli, rozstąpili się, dali przekonać i spokojnie rozeszli do domów. *NKJP* [*W. Jagielski, Dobre miejsce do umierania*, 2005].

otrząsinki rzecz. w lmn. ‘emfaticznie: otrząsiny’: Dnia 2 października 2007 roku odbyły się w naszej szkole otrząsinki klas pierwszych. [...] Zdjęcia z otrząsinek w galerii: ihlos.bloog.pl [*Kronika klasy 1h LO w Sierpcu, Otrząsinki*, 20.11.2007].

otrzymać dożynki czas. ‘zostać pobitym przez kogoś, otrzymać cios’. *SGS*, 98.

otrzymanko rzecz. ‘żartobliwie: otrzymanie; dostanie’: Wiesława Skrobowskiego pozbysza się 60% za 25k \$. Nie podniesiono kapitału firmy, więc za co zapłacono 25K\$? Za akcje oraz za? Kapitał zakładowy spółki to 3tys zł, panu Wiesławie Skrobowskiego ta kwota już zapewne zwróciła się po otrzymaniu 25 tys dolarów.

www.stockwatch.pl [forum, 30.12.2010]. ~ wszystko w porządku, zakup torby Samsonite, trochę długi czas oczekiwania na sam towar ale jest o tym informacja przy zamówieniu, sama dostawa po otrzymaniu torby przez sklep do klienta ok – korzystałem z paczkomatów. Sam towar w jak najlepszym porządku, oryginal. Polecam. www.ceneo.pl [ocena sklepu, 01.01.2011].

ot tak mod. ‘zaznaczenie lekceważącego, negatywnego stosunku do treści wypowiedzi’: Spadała z nimi na każdego, czy chciał on słuchać, czy nie, a po tygodniu nie było wokół nikogo, kto by nie wiedział o jej nieszczęściu: oto musi się zająć bękartem męża, bo jego własna matka, niech ją, sukę, piekło pochłonie, zechciała właśnie umrzeć sobie, ot tak, zostawiając bachora bez pieniędzy, bez krewnych, za to z adresem zapomnianego tatusia. NKJP [M. Piątkowska, *Krakowska żałoba*, 2006]. ~ Istnieje dość argumentów za tym, żeby życie duchowe uznać za najwyższą wartość. Ale na pytanie: „Do czego jest potrzebne?”, naprawdę trudno odpowiedzieć. Pewnie wielu ludziom pozwoliło przetrwać w nieludzkich warunkach, ale ot tak, na co dzień, w całej tej pajęczynie elektronicznej – do czego potrzebne jest życie duchowe? GW Wysokie Obcasy 7/2008, 8 [felieton, Mn., Tr.; N: K (J. Szczepkowska)]. ~ Domyśliłem się, że podzwonili po kolonii polskiej by się poinformować. Ot tak, przez ciekawość czy nieufność. NKJP [T. Breza, *Urząd*, 1984].

ot tak / ot, tak przyst.

1. ‘bez wyraźnego celu, powodu; tak sobie’: [...] myślę sam dla siebie, bez celu, ot tak, jakby z przyzwyczajenia, bez żadnych już uczuć, na zimno. Kuśn. S, 213 [powieść, Mn., Tpr.; N: M III, wh., historyk, wsch. (Stryj)]. ~ Że to źle? Oczywiście! Ale źle dlatego, że nie mogę, ot tak, stawić się na następnym posiedzeniu władz hrabstwa i poprosić, żeby z łaski swojej nie niszczyli nam planety. Hiaas. S, 177 [powieść, D, Tp.; N: M III, dziennikarz, USA; O: M II detektyw, USA; Ind., Nof., N–O; na wyspie]. ~ Gospodarz programu spytał go, czy nie zechciałby mimo wszystko odpowiedzieć na pozostałe pytania, ot tak, dla zabawy. NKJP [J. Kumaniecka, *Saga rodu Słonimskich*, 2003].

2. ‘z łatwością, bez wysiłku; byle jak’: Teraz można dostać rok. Ot, tak. TVN, listopad [reklama bezpłatnych minut w telefonach komórkowych, Mn., Tr.]. ~ Ależ brzydkie bramki strzelili Czesi Grekom, wturlali byle jak piłę do bramki, nam też wpakowali ją ot tak, zwykle kopnięcie na czeski rozum. Polityka 25/2012, 11 [felieton, Mn., Tr.; N: M (M. Bieńczyk)]. ~ Widać ci stryczek pisany, co i słusznym się zdaje, bo cóż to za kara, ot tak, szast-prast, od drzwi burdelowych ducha wyzionąć? NKJP [A. Baniewicz, *Smoczy pazur*, 2003].

3. ‘kierując się kaprysem, zachcianką’: A inne dzieci zdumiały się moją dezynwolturą, owszem, ale przede wszystkim moją wolnością: im nie było wolno brać sobie czegoś do jedzenia ot tak, kiedy tylko zgódniały! NKJP [A. Bojarska, M. Bojarska, *Siostry B.* 1996]. ~ Jeżeli chłopak pozna, że babce zależy – on to wykorzystuje. Nie tylko w sensie fizycznym, ale, ot tak, po prostu. NB 285 [pamiętnik, Mn., Tr.; N: K II, uczennica Technikum Chemicznego, miasto]. ~ Jeszcze wczoraj myślałem, że zakatrupię was ot tak, gwoli rozrywki i uciechy, ale sami przyszlście, zaoszczędzając mi fatygi, za serce żeście mnie tym ujeli. NKJP [A. Sapkowski, *Wieża Jaskółki*, 2001].

4. ‘mniej więcej; w przybliżeniu’: Pierwsza część podróży – jak zresztą Czytelnik już zauważył – będzie ciernista: sztormy, lodowate wiatry, i to wiejące z najróżniejszych kierunków. Ale później, ot tak, na oko od 170 East, winno nastąpić ocieplenie, no i w ogóle raj na ziemi – to jest chciałem powiedzieć raj na oceanie. NKJP [A. Urbańczyk, *Dziękuję ci, Pacyfiku*, 1997].

5. ‘bez refleksji, namysłu; spontanicznie’: Żeby ktoś tak pięknie i mądrze potrafił przemówić, a w chwilę później postępował jak ostatni wród. I to nieumyślnie, z wyrafinowania i tak dalej, tylko ot tak, z roztargnienia. NKJP [Ch. Skrzyposzek, *Wolna Trybuna*, 1999]. ~ No, tak, myśmy wyjechali ot tak, na wariata. Ojciec nawet nie wie, że tu jestem, nie zdążyłam go uprzedzić. NKJP [M. Musierowicz, *Dziecko piątku*, 1993].

6. ‘na wszelki wypadek; dla pewności’: Hmm... – zacukał się Zoltan. – Trochę racji masz. Ale chętnie rzuciłbym okiem, co on tam ma w tej lepiance. Ot tak, dla pewności... NKJP [A. Sapkowski, *Chrzest ognia*, 2001]. ~ Posprzedawali przy okazji trochę rzeczy i zamienili je na zło-

to i dolary, chcąc by matka wywozła to za granicę – ot, tak na wszelki wypadek, gdyby noga im się tu powinęła. EW 12/1983, 39 [reportaż, *D, Tp.*; *N: K IV, służąca, kucharka, pochodzi z Brodów (Kresy); O (bierny): dziennikarz*].

ot tak / ot, tak oper. tekst. ‘sygnał konkluzji’: Otwieram, a tu kwas bucha w nozdrza. Puszka stała w szafie, zepsuł się kawior. Ot, tak i łakomstwu nie ulżyłam, i Taganrogu do Warszawy nie udało się sprowadzić! NKJP [*M. Kuncewiczowa, Cudzoziemka, 1995*]. ~ Gniady konik na lewo od dyszla szarpnął się i padł. Ot tak, po prostu. Debren nie wierzył własnym oczom. NKJP [*A. Baniewicz, Pogrzeb czarownicy, 2003*].

ot tak sobie / ot, tak sobie przyst.

1. ‘tak sobie: bez przemyślanego, określonego celu’. PJZ, 248–249. ~ Ale zamiast w Polskę, wpadliśmy w Polską Akademię Nauk, choć nie wiadomo po co, bo nic tam nie mieliśmy do załatwienia. Ot, tak sobie odwiedziliśmy znajome mury i tyle. NKJP [*Ch. Skrzyposzek, Wolna Trybuna, 1999*]. ~ Żaden porządny wynalazek nie powstaje ot, tak sobie. Żaden nie jest też tylko dziełem przypadku. NKJP [*P. Wujec, Pasje, GW 23.12.1993*]. ~ Władza, która przyznała sobie prawo decydowania o wolności obywateli, nie mogła dawać paszportu ot tak sobie. Paszport był „nagrodą”, więc trzeba było sobie na niego zasłużyć. NKJP [*M. Urbanek, Kisielewscy: Jan August, Zygmunt, Stefan, Wacek, 2006*].

2. ‘bez powodu; bezinteresownie; spontanicznie’: Ha! Dadzą mi ten kontener, ot, tak sobie?! NKJP [*J. Machulski, P. Wereśniak, R. Zatorski, Kiler, 1998*]. ~ Wyprawiam imieniny – ot, tak sobie, na niby. NKJP [*J. Newerly, Pamiątka z Celulozy, 1973*]. ~ Przebrałam się bez powodu. Ot, tak sobie. NKJP [*T. Dołęga-Mostowicz, Kariera Nikodema Dyzmy, 1968*].

3. ‘lekkomyślnie’: Byli małżeństwem już tyle lat, nie można teraz tego ot, tak sobie przekreślić. NKJP [*J. Płóński, M. Rybiński, Góralskie tango, 1978*]. ~ Nie lubię wytykać artystom i pisarzom dzieł, które, z najrozmaitszych powodów, wyprodukowali w latach 50. Ale nie wyciągałbym ich – ot, tak sobie, dla zabawienia publiczności. NKJP [*A. Osęka, Zabawa z ciemniem, GW 07.01.1995*].

4. ‘swobodnie; lekko; bez wysiłku’: Jednak dziewczyny nie zdradzają prawdziwych uczuć, taniec musi być wykonany lekko, ot, tak sobie, bez wysiłku, dla przyjemności – zdradza tajemnice pomponiarz Arkadiusz Kula. NKJP [*M. Nowakowski, Dziewczyny z pomponami, „Focus” 8/2003*]. ~ I nie myśl, że ja się łatwo z tym pogodziłam. Albo, że to mi przyszło ot, tak sobie. Mnie to też bolało. Może nawet jeszcze boli. NKJP [*R. Figura, Magda M, Odcinek 51, 2007*].

5. ‘obojętnie; jakby nigdy nic’: [...] gdy uczennica spotykała na korytarzu nauczyciela, to musiała przystanąć i dygnać. To było nie do pomyślenia, żeby minąć nauczyciela ot, tak sobie i nie dygnać! NKJP [*A. Bochenek, Lekkość motyla w paczce, „Więści Podwarszawskie” 01.05.2005*]. ~ Gdyby jeszcze wpadł do nich choć na chwilę Paweł... Nie wpadnie, ale można przecież, ot tak sobie, zacząć rozmowę o nim. NKJP [*M. Borowa, Dominika znaczy niedziela, 1993*]. ~ Gdy już się utwierdzi w przekonaniu, że wszystko wygląda podobnie, wtedy nie może ot tak sobie powiedzieć: „Adieu, misiu, pozostaliśmy przyjaciółmi”, i szukać dalej. NKJP [*K. Kofta, Gdyby zamilkły kobiety, 2005*].

6. ‘samowolnie; bez uzasadnienia’: Oczywiście zyjemy w trochę innych czasach. teoretycznie nie można ot tak sobie wkroczyć z wojskami do innego kraju. ale tylko teoretycznie... przecież w tamtych czasach istniała liga narodów... NKJP [*www.forumowisko.pl; Tolerancja w Polsce, olszyna_nad_rowem i in.*].

otulanka rzecz. ‘chusta, szal lub inna część ubrania, którą można się łatwo otulić’: Jesteś, cieszę się, Twoja otulanka przepiękna, było co dziergać. Pozdrawiam i czekam na następne cudenka ale powoli Splociku.oczka.blox.pl [*forum dyskusyjne, urszula97 10.11.2009*]. ~ Filcowa otulanka Długość szala: ok. 102cm. www.fruitandflowers.eu [*oferta handlowa*]. ~ Ciepłe wdzianko / Kiedy robi się buro i szaro, a następny wilgotny wiatr próbuje wedrzeć się pod ubranie, na myśl przychodzi niezawodna włóczkowa otulanka. Koniecznie w rozgrzewających kolorach. www.kochamwies.pl [*M. Kaczmarekiewicz, artykuł, „Kocham Wies” 1/2011*].

otulanko rzecz. ‘pieszczotliwie: otulanie’: [...] teraz jest łatwiej, po 2 tygodniach załapał w 100% o co mi chodzi, jest cycek, buziak, otu-

lanko i dobranoc. www.dobramama.pl [forum dyskusyjne, Asia 23.07.2009]. ~ li_lia pisze: > A potem otulanko ciepłym ręczniczkiem. Teraz są takie fajne ręczniczki z kapturkiem [...]. opinie.johnsonsbaby.com.pl/forum [forum dyskusyjne; N: kaika].

otulić / otulać czas. 'szczelnie zakryć ze wszystkich stron; spowić'. PSWP 27, 160. ~ Poczul lepkie, obezwładniające zmęczenie, otulił głowę szlafrokiem i zasnął na zakurzonej blacie starego biurka. NKJP [W. Kowalewski, *Bóg zapłac!* 2000]. ~ Wreszcie pozbywa się lęku i wtula się w właki kożucha, w zagłębieniu brzucha Starego. Stary, jakby czując to małe ciało, przez sen otula ją kożuchem. NKJP [W. Dymny, *Opowiadania zwykłe*, 1997]. ~ Był to jej „król granatowy”, jej „kapka”, jej „zguba”, w jednej szybkiej pieszczocie otulała go w całe dzieciństwo, sypiąc nań wspomnienia jak pocałunki. NKJP [J. Parandowski, *Niebo w płomieniach*, 1988].

otulony przym. 'szczelnie zakryty ze wszystkich stron; spowity': Zziębnięty, otulony zawieszonym kocem robi jeszcze ostatni wysiłek, aby się ku niemu zbliżyć, i już z odległości, w dalekiej głuchej przestrzeni rozlega się jego karcący głos. „Zabrakło czwartej współrzędnej i wali się świat!”. NKJP [B. Wojdowski, *Chleb rzucony umarłym*, 1975]. ~ [...] huk narastał miejski, codzienny. Zygmunt dotarł do podziemnego przejścia przy „Rodzynku”, minął otuloną zapachem świeżego chleba piekarnię i znalazł się w centrum, przy ratuszu. NKJP [M. Sieniewicz, *Czwarte niebo*, 2003]. ~ Ach, w tym skrupulatnym opowiadaniu, które drażniło jak powolne rozwijanie drogocennego prezentu, otulonego w kilka warstw papieru – znajdowało się istotnie coś do wiary. NKJP [J. Parandowski, *Niebo w płomieniach*, 1988].

otumaniający przym. 'zwodzający; odurzający; ogłupiający': – A teraz co? Dżungla, pieprzone bagno liberalizmu, związkowcy trzęsący dupą i otumaniający ludzi Kościół z biskupami w łniących brykach. NKJP [M. Sieniewicz, *Czwarte niebo*, 2003]. ~ Czy otumaniający umysły czad doktryn oferujących totalitarną receptę na wszystko, o którym pisał Kołakowski, czy siła moralnego gestu, o której pisał Ortega

y Gasset, czy po prostu niepokój umysłu, na który skarżył się Bogu św. Augustyn, wszystko to sprawia, że przyszli fałszywi prorocy przyszytych pozornych wartości i fikcyjnych doktryn już wyrastają wśród nas. NKJP [J. Surdykowski, *Duch Rzeczypospolitej*, 2001]. ~ A jednak się tej otumaniającej przeszłości nie chcą wyrzec. NKJP [W. Żukrowski, *Za kurtyną mroku. Zabawa w chowanego*, 1995].

otumaniały przym.

1. 'nie w pełni świadomy, odurzony, ogłupiały'. USJP, II 1343. ~ Wszystko kwitnie, ptaki głupieją z radości i z zaskoczenia znoszą jajka, myszy chodzą nasłonecznione i otumaniałe a Pufek szczeka... mamrotanki.blogspot.com [28.03.2012]. ~ Filmar Ty też masz lekki kompleksik, bo gdzieś we wcześniejszych Twoich postach doczytałem że wieś zasilą intelektualnie otumaniałe miasto. forum.pomorska.pl [Rypin 08.03.2012]. ~ Środowisko Radia MaRyja jest – porównywalnie z t.zw. wykształciuchami – na tyle otumaniałe, iż łatwo tykną wszystko. www.bocian.ugu.pl [forum].

2. 'głupi; dumny': – spierDalał palancie... czep się słupa telegraficznego matole otumaniały... masz problem to wydupiaj a nie bierz się za próbe zmieniania forum. www.sciaga.pl [forum, 10.03.2006].

otumanianie rzecz. 'zwodzenie; ogłupianie': Nagle klapki spadły mi z oczu i po latach otumaniania znów zobaczyłam wszystko wyraźnie i zaczęłam trzeźwo myśleć – ciągnie swą opowieść Penny-Jane. NKJP [N. Gill, *Życie z brutalą, COS 10/2000*].

otumanić / otumaniać kogoś, czas.

1. 'zdezorientować; zamącić w głowie komuś; ogłupić': Ojca nie było i Naum, zamiast ojca, tarosił go za uszy. W popłochu powtarzał plotki. Jedziemy na Madagaskar? [...] Tymczasem wrócił ojciec i powiedział, że Nauma otumanili. Nauma, wujka Samuela, ten również w każdą kaczkę wierzy. Woj. C, 97 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Otumaniać chłopaków, wbić im do głowy niestworzone bujdy... A później niech inni się martwią. Brand. P, 96 [powieść, D, Tp.; N: M II, pełnomocnik zarządu ZMP, wieś; O: M II, członek zarządu ZMP; Ind., Nof., N-O; na drodze]. ~ Towary mogą cię otumanić na wiele

innych sposobów. NKJP [N.A. Jeffrey, *Nasze drogie pieniądze*, GW 21.11.1994].

2. 'spowodować (powodować), że ktoś traci częściowo świadomość na skutek kontaktu z substancją chemiczną; odurzyć (odurzać)'. USJP, II 1343. ~ Chciała, by nastolatka powiedziała jej ojcu, że żyje i że ma wejść na strych. Ta martwa dziewczynka wyszła z psychiatryka i za życia macocha podawała jej psychotropy, które ją otumaniały. www.samosia.pl.

otumanić się czas. 'zdezorientować; zwieść samego siebie': Ale co ta dziewczyna jest winna, że jej ukochany instruktor pije? Winna nie. Ale współodpowiedzialna. Pozwoliła się otumanić, nie chce widzieć, słyszeć ani rozumieć. *Polityka* 40/2008,35 [*reportaż, Mn., Tr.*].

otumanieć czas. 'przestać logicznie myśleć; zgłupieć'. USJP, II 1343. ~ nam paru takich co chodzą na siłownię , łykają sterydy, gadają ile to oni danego dnia podnoszą , wyciskają itd. – człowiek może otumanieć. www.razzle.pl.

otumanienie rzecz. 'utrata orientacji; zamęt w umyśle; oglupienie; oszołomienie': Jeszcze wczoraj na zebraniu zetempowskim zapewniał nas łachudra z wojewódzkiego, że piekła nie ma, że to wszystko ciemniacka robota kleru, że chodzi o otumanienie proletariatu tylko po to, żeby łatwiej móc go wyzyskiwać i wysysać ostatnie krople krwi z klasy robotniczej, a tu co? NKJP [*R. Antoszewski, Kariera na trzy karpie morskie*, 2000]. ~ W XXI wieku takie klerykalne otumanienie narodu. No właśnie co ciękawie nie widzę takich odważnych, którzy by stanęli okoniem. Uczcie się niedoжды od Hiszpanów. Onet.pl [*forum dyskusyjne, genFailure* 20.08.2007]. ~ Otumanienie po wycięciu migdałków. medykforum.pl. ~ Ogarnęła mnie złość. Chciałem złapać go za ramiona, potrząsnąć, obudzić z całego otumanienia tą chytrą, piękną babą: – zbudź się, idioto! Brosz. DR, II 89 [*powieść, Mn., Tpr; N: M IV, ur. w 1900, linotypista, emeryt, Warszawa*].

otumaniony przym.

1. 'zdezorientowany; wprowadzony w błąd; oglupiały': Wiesz co, Zygmunt? Palnij się w ten otumaniony łeb i postaraj się więcej dzisiaj nie myśleć. Siep. M, 147 [*powieść, D, Tp.; N: K II,*

miasto; O: M II, w., pracuje w propagandzie, zachęcając do powrotu do PRL-u, miasto; Ind., Nof., N-O; w kawiami]. ~ Tańskiego populizmu władzy to jeszcze nie widziałem. Naprawdę zmieńcie taktykę, bo może dla otumanionego przez Gazetę Wyborczą i inne Superstacje wykrztałciucha to wystarczy, ale nowego elektoratu to chyba dzięki temu nie uzyskacie. Onet.pl [*forum dyskusyjne, inteligent_z_po*, 03.02.2008]. ~ Mam na to świadków, wszyscy uważali mnie za kretynkę, otumanioną optymizmem, nie mającą pojęcia o polityce. Chmiel. A, IV, 172 [*autobiografia, Mn., Tr.*]. ~ PISOlew chce aby ludzie byli otumanieni i biedni. Biedni i otumanieni to przecież ich elektorat. www.tvn24.pl [*forum dyskusyjne, ~precz z komuną* 27.10.2009]. ~ Z drugiej strony, pozostawienie na wolności grozić może powiększaniem się liczby otumanionych. *Polityka* 21/2011, 96 [*feli-ton, Mn., Tr.; N: M (R. M. Groński); o mężczyźnie podającym się za Ludwika XVIII za czasów napoleońskich*].

2. 'oszołomiony; zamroczony': Zbudził nas przed świtem. Dzwonił i stukał do drzwi w taki sposób, że przez chwilę – otumaniony jeszcze ciemnością i snem – uległem atakowi strachu. Brosz. DR, II 124 [*powieść, Mn., Tpr.; N: M IV, ur. w 1900, linotypista, emeryt, Warszawa*]. ~ Ubranie miał poplamione krwią, wyglądał na otumanionego i ledwie żywego. Hiaas. S, 132 [*powieść, Mn., Tr.*]. ~ Jadła, piła, uśmiechała się – śmiech to za mocne słowo – i rozmawiała z lekko otumanionym Filipakiem, oferując mu coś, o czym marzyłem i czego nie dane mi było dostąpić. NKJP [*A. Baniewicz, Afrykanka*, 2005]. ~ [...] głowę miał otumanioną gadaniną, dymem papierosowym, gazetową polityką. Wojc. H, 122 [*powieść, Mn., Tr.*]. ~ Dorregaray i Geralt, otumanieni i bezwładni, dali się spętać i przywiązać do wozu bez oporu i bez słowa. NKJP [*A. Sapkowski, Miecz przeznaczenia*, 1992].

otupać / otupywać czas.

1. 'tupać otrząsać (otrząsać), oczyścić (oczyszczać) obuwie z czegoś'. USJP, II 1343. ~ A potem umarła babcia Mirka. W noc przed pogrzebem Beata nie mogła zasnąć. Boki bolały ją od leżenia, a w ustach zaschło, tak mocno grzały kaloryfery. Potem stuknęły drzwi, wszedł ojciec pachnący dworem i otupał ze śniegu buty. www.grazynaplebanek.pl [*fragment powieści*].

2. 'odbyć stosunek płciowy heteroseksualny'. SSP, 158.

otuskomatolić czas. 'rubasznie: dać się zwieść przez Donalda Tuska (premiera rządu RP)': Młodziki uwierzyli w bajery rudego cwaniaka od tuskolenia i opowiadania o cudach. Internetowo, esemesami nowoczesnie namowili się z zagranicy głosowac na słońce Peru i dali się otuskomatolic. Ciekawe, czy jak w Irlandii, Anglii zabraknie pracy to wroca do polskiego eldorada tuskomatolka. [...]. Bracia Kaczyńscy obiecywali 3.000.000 mieszkań... W jakim czasie, komu i za ile nie zdążyli zapodać. Ile wybudowano przez dwa lata? Za jaką cenę? Więc można tak samo dać się oPiSolić jak i otuskomatolić... [www.bankier.pl \[forum dyskusyjne, Re: Czy tuskomatolki pokryją dziurę w wysokości 18 mld złotych? ~Andy 02.03.2009, ~centurion z Galicji 03.03.2009\]](http://www.bankier.pl/forum/dyskusyjne). *Okazjonalizm.

otwarcie gęby rzecz.

1. 'powiedzenie czegoś; odezwanie się': Każde jej otwarcie gęby to całkowita kompromitacja – totalna masakra. Wszystko ma napompowane, ale rozumu niestety nie da się wtłoczyć do pustej głowy. [www.fakt.pl \[komentarz\]](http://www.fakt.pl/komentarz). ~ To prawdziwe oblicze kapitalizmu !!!!! nawet na otwarcie gęby potrzebna jest zgoda władz [...]. [wiadomosci.wp.pl \[komentarz do informacji: Policja strzela do strajkujących górników w RPA, ~kapitalizm 16.08.2012\]](http://wiadomosci.wp.pl/komentarz-do-informacji). ~ Czy ja żyje w XXI wieku czy w czasach nazistowskich gdzie otwarcie gęby równało się wyeliminowaniu z życia publicznego?! [szafiarenka.pl \[forum dyskusyjne\]](http://szafiarenka.pl/forum/dyskusyjne).

2. 'zwymyślanie': żeby jej stanąć na drodze, choć nie wymaga to wyciągania noża ani rewolweru z szafy, jedyną bronią jest otwarcie gęby, żeby ją zatrzymać. [www.frona.pl \[01.03.2012\]](http://www.frona.pl).

otwarcie jadaczki rzecz. 'grubiańsko: odezwanie się; powiedzenie czegoś': Każde otwarcie jadaczki przez Kłopotka to kłopoty. [www.se.pl \[komentarz, antyzielonyis 23.02.2012\]](http://www.se.pl/komentarz). ~ Czeremis (chce się wtrącić). Wiedźma na miotle (nie pozwala mu na otwarcie jadaczki). [starocie777. blog.onet.pl \[31.07.2012\]](http://starocie777.blog.onet.pl).

otwarcich rzecz. 'pogardliwie: zwolennik Kościoła otwartego': Tak jak nasila się spór

smoleński, czyli w istocie spór o model polskości, podobnie nasila się spór o to, jakiego Kościoła potrzebuje wolna Polska i czy polskiemu katolicyzmowi w ogóle potrzeba otwarcichów. [...] Publicystyka wbrew pozorom nie tańczy na grobie otwarcichów, tylko protestuje przeciwko modnemu dziś w Kościele wyszydzaniu katolików otwartych jako pożytecznych idiotów na służbie antyklerykałów różnej maści. [...] Z marginalizacji otwarcichów cieszą się krytycy prawicowi. *Polityka* 23/2012, 24–26 [reportaż, Mn., Tr.; N: M (A. Szostkiewicz)].

otwarta głowa / otwarty umysł rzecz. 'bystrość; rozum; rozsądek; inteligencja; ktoś bystry, inteligentny': Czarniecki ma umiejętność otaczania się ludźmi z otwartymi głowami. *Polityka* 49/2008, 50 [reportaż, Mn., Tr.; N: M (P. Walewski)]. ~ „Trzmiel”, ten w szóstym rzędzie plutonowy „Trzmiel”, z Powstania, otwarta głowa, otwarte serce. Bor. K, 215 [powieść, Mn., Tpr.; N: M, 47, pisarz, Warszawa]. ~ Dzięki aktywności pozazawodowej zachowują otwarty umysł i znajdują nowe siły do pracy. NKJP [W. Marcinkiewicz, *Praca*, COS 6/1999]. ~ Świeże pomysły, otwarty umysł oraz nierzadko brak doświadczenia, o który często martwią się studenci i świeżo upieczeni absolwenci. NKJP [ol, *Kreatorzy z uniwersytetów*, „Dlaczego?” 26.08.2009].

otwieracz rzecz.

1. 'osoba nawiązująca kontakt, rozpoczynająca spotkanie': Kiedy już otwieracz zrobi swoje, do akcji wchodzi Krauze. Jest świetnym negocjatorem z olbrzymim darem przekonywania. *Polityka* 6/2006, 34 [reportaż, Mn., Tr.; N: KK (J. Solska, R. Socha)].

2. 'początkowy utwór; wstępny tekst': Stylistycznie między nim a „Buntownikami” mieszczą się „Dwa Portrety”; zwąwszy są „Marmur”, z wysuniętą na pierwszy plan „puszkową” perkusją, otwieracz „Down in Japan” oraz głośny, anglojęzyczny utwór tytułowy, ozdobiony rozpędzoną trąbką. NKJP [M.B. Wandowicz, „Esen-sja” 08.09.2009]. ~ W odniesieniu do prawidłowego porozumiewania się istotnych jest, m.in. kilka następujących kwestii: komunikacja werbalna i niewerbalna, aktywne słuchanie, a przy nim parafrazowanie i umiejętność stosowania tzw. otwieraczy, rozumienie różnicy pomiędzy

komunikatami typu „Ty” a komunikatami typu „Ja”, świadomość istnienia i rezygnacja ze stosowania barier komunikacyjnych. NKJP [A. Nowosiadły, *Szkolenie przygotowujące wolontariuszy do pracy w świetlicach dla dzieci i młodzieży*, 2006].

3. ‘osoba otwierająca coś’: Otwieraczem i zamykaczem u nas jest Chrobry. Biał. Z, 31 [powieść Mn., Tr.; o pobycie w sanatorium].

4. ‘atrakcyjny, inspirujący tekst’: Powiedział, że ludzie myślą o mnie jako o osobie, która jest w stanie tworzyć najpotężniejsze „hipnotyczne otwieracze”. Kiedy poprosiłem, by wyjaśnił, co ma na myśli, powiedział, że ludzie zawsze mówili mu, że są pod ogromnym wrażeniem mojej umiejętności pisania przyciągających tematów e-maili, nagłówków sales-letterów, artykułów, książek i informacji prasowych. NKJP [K. Krzan, *Praktyczny2 Kurs Pisarstwa*, 2009].

otwieracz oczu rzecz. ‘amfetamina’. SA, 158. *Z gwary narkomańskiejs.

otwierać kieszeń dla kogoś, czas. ‘być hojnym’. SJPD, III 693. ~ Otworzy serce, kieszeń otworzy, podsunie czekoladę, Z twoich sukcesów zawsze się cieszy. Kto? No, wiadomo – Dziadek! czasdzieci.pl [Dzień Babci i Dzień dziadka – życzenia na laurki i nie tylko!]. ~ A jeśli sam potrafisz otworzyć kieszeń, wtedy modlitwa będzie już inna: o umiejętność dźwigania tego krzyża, o niezałamanie się. www.katolik.pl [Forum Pomocy Katolika – Re: Czy modlitwa jest formą ucieczki ...]. ~ Tak to jest, kto pierwszy ten lepszy, do tego dobra reklama+marketing i sukces w kieszeni, a teraz firma może otworzyć kieszeń i pieniądze same wpadają. www.tabletowo.pl [26.02.2011].

otwierać oczy ze zdumienia czas. ‘bardzo się dziwić; zdumiewać się’: Szliśmy do jego rodziców i otwierałam oczy ze zdumienia. On do nikogo się nie łąsił, nikogo nie udawał i z nikogo nie naśmiewał, tylko po prostu mówił ludziom miłe rzeczy. GW Wysokie Obcasy 46/2010, 41 [reportaż, D, Tp.; N: K II, specjalistka od finansów, miasto; O: dziennikarka]. ~ Facet to się pojawia, to znika. Jedni go widzą, inni parę sekund później otwierają oczy ze zdumienia, pytani o niego. NKJP [J. Płóński, M. Rybiński, *Góralskie tango*, 1978].

otwierają się oczy komuś, czas. ‘ktoś coś pojmuje; ktoś zyskuje wgląd w jakiś problem’: Czy idealizm husserlowski z jego karkołomnym bądź co bądź zawieszeniem przeświadczenia o istnieniu świata realnego, czyli redukcją transcendentálną, nie był samemu twórcy potrzebny jako szczególnie zabieg terapeutyczny, po którym dopiero otwierają się człowiekowi oczy na ukryte warstwy jego własnej świadomości? NKJP [J. Tischner, *Świat ludzkiej nadziei: wybór szkiców filozoficznych 1966–1975*, 1992]. ~ A może zaczynały mi się otwierać oczy? Nie pomyślała pani o tym? NKJP [T. Torrańska, *Oni*, 1997]. ~ Cóż może pomóc tym biednym, oszukanym chłopcom, którym zaczynają się, niestety zbyt późno, otwierać oczy? NKJP [Andrzej Zbych (A. Szypulski, Z. Safjan), *Stawka większa niż życie*, 2000].

otwieranie oczu rzecz. ‘uświadamianie czegoś; wyjaśnianie’: Na skutek jednak tych rozmyślań zrezygnował z zamierzonego „otwierania oczu” Mice. Gdy przyszła i zabrała się do przyrządzania kolacji, umyślnie zbyt milczeniem jej wzmiankę o narzeczonym. NKJP [T. Dołęga-Mostowicz, *Drugie życie doktora Murka*, 2000]. ~ Twoja książka jest otwieraniem oczu. Czy taka była twoja intencja? NKJP [B. Świątkowska, *POPamiętanie, Bęc Zmiana*, 13.09.2006]. ~ Brawo Sandokan, takie rzeczy należy przypominać ogłupianemu społeczeństwu. [...] Dzięki, pozdrawiam i proszę: nie ustawajmy w otwieraniu Rodakom oczu, bądźmy tropicielami głupoty, obłudy i wszelkiego draństwa w tym kraju. Onet.pl [forum dyskusyjne, ~antydrób 27.02.2007].

otwiera się nóż w kieszeni / nóż w kieszeni się otwiera czas. ‘ktoś bardzo się denerwuje, staje się agresywny’. Główn., 429. ~ Fenomen Klossa jest zaiste osobliwy: polski oficer, a zarazem radziecki agent w niemieckim mundurze. Na samo wspomnienie otwiera się nóż w kieszeni lustratora. NKJP [M. Pęczak, *Cztery pancerni i Kloss*, *Polityka* 26.02.2000]. ~ Gdy przeczytałem, że w Legnicy płacono wykładowcy po 4000 zł za godzinę, to otworzył mi się nóż w kieszeni – denerwuje się marszałek Wild. – WORD-y to instytucje, które mają mało zadań, ale i dużo pieniędzy. NKJP [Z. Budyh, *Bez prawa jazdy*, „Słowo Polskie Gazeta Wrocław”].

ctawska" 05.04.2007]. ~ Niejeden powie: nóż w kieszeni się otwiera. NKJP [P. Korobczuk, *Programowe nowości gigantów rynkowych*, „Gazeta Ubezpieczeniowa” 20.09.2005].

otworek rzecz.

1. ‘mały otwór’. USJP, II 1344. ~ Po serii poszliśmy sprawdzić. Miał rację. Tylko jeden czarny otworek w czerwonym kółku. Biała sylwetka miała serce w formie kółka. NKJP [S. Mrozek, *Opowiadania i donosy 1980–1989, 1995*]. ~ Jak u każdej purchawki tak i tu w miarę dojrzewania na szczycie pojawia się niewielki otworek przez który po naciśnięciu owocnika wylatuje chmura zarodników. NKJP [Czacha dymi, „Co Tydzień Jaworzno” 11.11.2004].

2. ‘grubiańsko: srom’: Wpadłem na taki oto pomysł. Może stworzymy forumowy, „seksualny” słownik synonimów? [...] Erotyczne Synonimy [...] srom – bruzdka, brzoskwinka, cip(k)a, cipe(ncja/ńka), picusia, córeczka, dziur(k)a, eden, es-emy, głebia kobiecości, gniazdko, jamka, kruszynka, kuciapka, kwiat(uszek) rozkoszy, mniejsza, muszelka, myszka, norka, otworek, picz(k)a, pierwsza dziurka, pip(ci/k)a, podwozie, przyjaciółka, psioch(u/a), psioszka, różyczka, samara, sromotniki, szparka, wara, zagajnik. beztabu.com [słownik synonimów erotycznych, Bender 07.05.2005].

3. ‘fotograficzny aparat otworek’: aparat otworek można zrobić z puszki albo ze starego pudełka. Najbardziej pomysłowi miłośnicy otworka potrafią posłużyć się np. ciężarówką. W niedzielę wystarczy malutki kartonik. lublin.naszemiasto.pl [artykuł].

otworek w dupci rzecz. ‘rubasznie: odbył’: Wpadłem na taki oto pomysł. Może stworzymy forumowy, „seksualny” słownik synonimów? [...] Erotyczne Synonimy [...] odbył – czarna dziura, dup(ci/k)a, druga dziurka(+), kakaowe oczko, mniejsza dziurka, oko demona, otworek w dupci, pup(k)a, słoneczko, tyłe(cze)k, tylna dziurka, zadupie. beztabu.com [słownik synonimów erotycznych, Bender 07.05.2005].

otworek przym. ‘o aparacie fotograficznym: taki, którym robi się zdjęcia przez mały otwór’: aparat otworek można zrobić z puszki albo ze starego pudełka. Najbardziej pomysłowi miłośnicy otworka potrafią posłużyć się

np. ciężarówką. W niedzielę wystarczy malutki kartonik. lublin.naszemiasto.pl [artykuł]. ~ Odkrycie tego zjawiska oraz skonstruowanie pierwszych aparatów otworkowych (tzw. camera obscura) przypisuje się Ibnowi al-Hasajmowi. NKJP [wikibooks.org; *Fotografia, Polimerek i in.* 15.06.2009].

otworzenie gęby rzecz.

1. ‘odezwanie się; porozmawianie’: szulim to zwykła tandeta, prostaczka, zero intelektu nie mówiąc już o takcie. U Szymona Majewskiego pokazała co sobą reprezentuje: czyli nic, nawet nie chce mi się wymieniać jej wpadek bo każde otworzenie gęby to wpadka.. nocoty.pl [komentarz do informacji: Agnieszka Szulim nie chce do TVN-u! ~mmm 02.04.2011]. ~ No niestety największym błędem Pana Tyszkiego było otworzenie gęby w telewizji. Najlepiej jakby Pan Tyszkowski nadal pstrykał foty [...]. www.pudelek.pl [komentarz, 14.03.2012]. ~ spokój i możliwość otworzenia gęby do kogo innego niż Mucha w języku polskim naprawdę sprawiła mi (jemu pewnie też) wielką radość. bubblesaroundtheworld.com [05.05.2012].

2. ‘symulowanie śpiewania’: Po co zapraszacie od lat te same „gwiazdy”, i płacicie im za otwieranie gęby do muzyki z playbacku tyle kasy? Kilkanaście tysięcy za dwie piosenki [...]. www.fakt.pl [komentarz do informacji: Zarobki gwiazd w sylwestra].

otworzenie oczu rzecz. ‘uświadomienie czegoś; wgląd’: Zmuszenie ludzi do analizy pewnych zjawisk. A przynajmniej do otworzenia oczu na to, że one istnieją. NKJP [emka, *Frizertowiec*, „Dlaczego?” 14.08.2009]. ~ Prof. Witold Chmielewski: – Halo, Panie Boże, ja dzwonię z ziemi, z Torunia, w pilnej sprawie, chciałbym prosić o otworzenie oczu panom z rady Toruń 2016, bo im całkiem bielmem zaszyły. NKJP [K. Obara, *Toruń: Mieliśmy wielkimi krokami podążać do tytułu ESK 2016, a zaczęliśmy kaszleć i się krztusić*, GPOM 29.01.2010].

otworzyć / otwierać gębę czas.

1. ‘rubasznie: powiedzieć coś; odezwać się; porozmawiać’: Wprost jakby ich sparaliżowało, bo nawet jeden z drugim gębę otworzyć nie umie, żeby wyjawić, z czym przyszli. Mort. A, 170 [powieść, Mn., Tr.; o spotkaniu chłopów

z *proboszczem*]. ~ Miło by jednak było mieć do kogo otworzyć gębę po polsku na noclegach. Jakby ktoś miał podobny problem to chętnie służę towarzystwem ... www.beskidzkie.fora.pl [25.06.2009]. ~ Powinien przecież myśleć, zanim coś powie, i uważać, co czyta. Jak to powiedział kiedyś słynny amerykański pisarz Mark Twain, „lepiej jest zamknąć gębę na kłódkę i wyglądać na głupca, niż otworzyć gębę i rozwiać wszelkie wątpliwości”. starosta.salon24.pl [komentarz: *O gafie Obamy i Holocauście*, 30.05.2012].

2. 'zacząć krzyczeć na kogoś w sposób ordynarny, wulgarny, awanturować się z kimś, używając wyzwisk i przekleństw'. SWJP, 705. ~ ... takiego narobiła wstydu za to że mnie i dzieci upokorzyła że przy następnym razie ze sto razy by się zastanowiła zanim by otworzyła gębę. f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne].

otworzyć gębę (ze zdumienia, wrażenia) *czas.* 'zdumieć się; poczuć się zaskoczonym czymś (i otworzyć usta w reakcji na to)': A twem przeznaczeniem jest to, że za chwilę szeroko otworzysz gębę ze zdumienia, bo właśnie ci mówię, że dziś po południu lecimy do Zurychu. NKJP [T. *Piątek, Błogosławiony wiek*, 2006]. ~ A jak taki cwaniak wygłosi to z uroczystą miną w telewizji, to wszyscy otworzą gębę i pomyślą: to musi być wielki uczony, bo nic nie można zrozumieć... NKJP [S. *Zubek, Ciężki dzień profesora Osiki**, „Zielone Brygady. Pismo Ekologów” 01.11.1994]. ~ Powinien emanować skrótami sugerującymi elokwencję, żeby czytelnik otworzył gębę z wrażenia. NKJP [L.F. *Czech, W stronę poezji wymiernej*, „Akant” 1/2001].

otworzyć jadaczkę *czas.* 'grubiańsko: powiedzieć coś; odezwać się': Mnie zasta[na]wia jedynie tylko to: Kto Janka T. lansuje i w czym interesie mogą być jego wypowiedzi skoro co tylko otworzy jadaczkę to wtopa? euro2012. onet.pl [forum, 16.05.2012]. ~ W tej partii ktokolwiek otworzy jadaczkę to obraża i pluje jadem. To chamska banda i wreszcie ktoś powinien się tym zająć. Usadzić na d.pie tę hołotę. wiadomosci.wp.pl [opinia]. ~ Niesiołowski nie powiedział nic złego. Powiedział prawdę. Ilekroć Fotyga otworzy jadaczkę wydzielają się z niej same głupoty urągające zdrowemu rozsądkowi. m.wiadomosci.gazeta.pl [komentarz].

otworzyć / otwierać komuś oczy na coś, czas. 'ukazać komuś prawdziwy stan rzeczy, poinformować, uświadomić kogoś': Tytus! Dzięki, że nareszcie otworzyłeś mi oczy! Ja głupi myślałem, że z księżmi to jak z ludźmi: są gorsi i lepsi. A tu masz! Takie odkrycie! No to powiedz teraz Tytus, kto jest taki, że mucha nie siada? Kto nie jest ... Onet.pl [forum dyskusyjne, ~szymek 27.11.2003]. ~ Otwierał jej oczy na otaczającą rzeczywistość, rozszerzał horyzonty i uczył patrzeć na wszystko z wielu stron. NKJP [E. *Baniewicz, Anna Dymna – ona to ja*, 1997]. ~ Moje następne wyjazdy, które następowały tak co dwa, trzy lata, zaczęły mi otwierać oczy na tę inną Amerykę. Rew. ZK, 77 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; N: M III, aktor, satyrk, zach., Warszawa]. ~ [...] wyobrażał sobie, „oświadczał się” o rękę Marysi i pocałował mnie w rękę! Jeszcze tego od moich zięciów nie zaznałem, ale przyznam się, że było mi go żal i próbowałem mu trochę otworzyć oczy na Marysię, ale otwórz tu oczy zakochanemu! NKJP [J. *Iwaszkiewicz, Listy do córek*, 2009].

otworzyć twarz *czas.* 'przeklinać, kląć, użyć przekleństw'. SGS, 56.

otworzyć / otwierać usta *czas.* 'powiedzieć coś; odezwać się': Do końca konferencji nie miał już zamiaru otwierać ust, czy zrobić cokolwiek innego, co mogłoby zepsuć dobre wrażenie, jakie wywarł tak sprawnym odczytaniem oświadczenia. Hiaas. S, 300 [powieść, Mn, Tr.].

otwór rzecz.

1. 'grubiańsko: pośladki'. SSP, 158.
2. 'grubiańsko: srom'. SSP, 158.

otyczkować / otyczkowywać *czas.* 'oznakować (oznakowywać) jakiś teren tyczkami'. USJP, II 1345. ~ To nie było wcale nagłe załamanie pogody-a otyczkowac taka trasę przy widoczności na max 5 m? wystarczył GPS pozdrawiam. szukaj.onet.pl.

o tyle! / o, tyle! *wykrz.* 'nie; nie zgadzam się; nie zrobię tego (wypowiedzi towarzyszy gest ręki zgiętej w łokciu)': – O tyle! – Telka zgina rękę w łokciu. – Tyle ci, kurno, pójdę! Or. DM, 33 [opowiadanie, D, Tp.; N i O: MM, wieśniacy,

pijani, przy drodze]. ~ A co, oddałbyś, oddał? – Mówilem zdyszany. – O, tyle! Or. DM, 73 [opowiadanie, D, Tp.; N i O: M II (z marginesu społecznego), Warszawa; Ind., Nof., N-O; na cmentarzu].

o tyle o ile / o tyle, o ile przyst. ‘umiarkowanie; do pewnego stopnia; częściowo; w niewielkim stopniu; mniej więcej’: I niepijący do tego... – W ogóle? – Całkiem w ogóle – to nie, ale tylko o tyle, o ile. Jak przyzwoitość każe. Barg. S, 124 [powieść, D, Tp.; N: K II, pielęgniar-ka, miasto; O: K, przełożona pielęgniarek, miasto; Ind., Nof., N-O; w szpitalu; o poznanych mężczyźnie]. ~ Kraj mamy „o tyle o ile”, a cała reszta to pięknoduchostwo. Ot taki jesteśmy lud-ek, niepodległy „o tyle o ile”. wpolityce.pl [artykuł]. ~ Miliony?! A czy aparaty pokładowe nie wykryłyby takiego pola? – O tyle, o ile – odparł Horpach. NKJP [S. Lem, *Niezwycięzony*, 1995]. ~ Z samego posiedzenia można było zrozumieć, o co się w ogóle rozchodzi, ale o tyle o ile, chociaż było szeroko transmitowane przez megafony. NKJP [J. Głowacki, *Rose Café i inne opowieści*, 1997].

otyliada rzecz. ‘sukcesy pływaczki Otylii Jędrzejczak’: Olimpiada? – Otyliada! – Otylia Jędrzejczak jest bohaterką weekendu w polskiej ekipie podczas Igrzysk Olimpijskich w Atenach. www.bankier.pl [15.08.2004]. ~ A póki co Otyliada w Atenach!!!! :rotfl: :hyhy: Czekamy na Złoto!!! Widać że Dziółcha ze Śląska :]. forum.oaza.pl [pio32 17.08.2004]. ~ Po ostatnim nawrocie była już tylko „otyliada”, jak to określił komentator TVP. Więcej informacji o sukcesie Otylii Jędrzejczak w dziele SPORT [...]. www.zw.com.pl [24.07.2003]. *Okazjonalizm.

otynkowana kamienica rzecz. ‘pasażerka z przesadnym makijażem’. Węgier 155. *Z gwa-ry środowiskowej taksówkarzy.

outline [wym.: autlajn] / **autlajn** rzecz. ‘obrys rysunku, kontur’. SPPCz, 217. *Środowisko- we: wśród autorów graffiti, anglicyzm.

outsiderski [wym.: autsajderski] przym. ‘niezwiązany z jakąś społecznością, jakimś zadaniem, głównym nurtem działalności arty- stycznej, nieakceptowany przez ogół, izolujący

się, stojący na uboczu; także przegrany, bez szans na sukces’. SPPCz, 217. ~ Z czarnymi be- retami na głowach, rozmiłowani w jazzie, utworzyli stereotyp białego buntownika: uczu- ciowy, obrazoburczy, przedkładający outsider- skie wygody życia cyganerii nad marny trud konfrontacji z głównym nurtem społeczeń- stwa. NKJP [L. Kaufmann, *Świat*, GW 18.02. 1994]. ~ Zaprezentowane w tej książce outsi- derskie spojrzenie na sowiecką rewolucję oka- zało się niedopuszczalne. NKJP [I. Szymańska, *Miałam dar zachwyty*, 2001]. ~ Właśnie dzięki temu jestem dla Amerykanów interesujący. Mam inne, outsiderskie spojrzenie. NKJP [M. Pie- tras, *Mój widok z okna*, DZŁ 21.11.2003]. *Angli- cyzm.

outsiderstwo [wym.: autsajderstwo] rzecz. ‘pozostawanie na uboczu, poza jakąś społecz- nością, sferą działalności; izolowanie się (i jego konsekwencje)’: Całość zbioru wyraża w du- żym stopniu osobowość autora, chociaż nie wy- raża jej bynajmniej w pełni [...] Wydaje mi się jednak, że [...] dość dobrze dokumentuje moje specyficzne outsiderstwo [...]. NKJP [R. Matu- szewski, *Alfabet: wybór z pamięci 90-latk*, 2004]. ~ Klasyczny dramat outsiderstwa, po wielokroć opisywany, u Anga Lee zmienia się w ciąg przypowieści o poszukiwaniu tożsamości w świecie bez wyraźnych reguł. NKJP [J. Wró- blewski, *Reżyser zmienia maski*, *Polityka* 19.01. 2008]. ~ Nie podążanie [!] ślepo za tłumem i oryginalność jest dobrą cechą i docenia się ją dopiero później. Pod warunkiem że te outsider- stwo nie wynika z jakis problemów, depresji itp. NKJP [www.forumowisko.pl; ania503]. *Angli- cyzm.

outsourcować [wym.: autsorsować] czas. ‘przenosić niektóre czynności administracyjne do innego kraju’: Również rząd federalny USA i poszczególne stany outsourcingują niektóre proce- sy administracyjne na zewnątrz. www.outsour- cing.com.pl [artykuł; N: W. Jarzyński]. *Angli- cyzm.

ouu / ouuu [wym.: au] wykrz. ‘wykrzyknie- nie sygnalizujące niechęć, protest, ubolewa- nie’: A co byście pomysleli o trampkach na ob- casach?? Wg mnie jest to całkiem fajne. A wy jak myślicie??? [...] [krzywe spojrzenie] ouu,

dzieci. straszne. NKJP [www.forumowisko.pl; *Trampki na obcasach? MałaMi17*]. ~ Ale, co? Konkretnie! – dociskał go Leszek. – Ouu – westchnął ciężko. NKJP [*J. Abramow-Newerly, Młyn w piekarni*, 2002]. ~ ouuu. wkurzające są takie / fajny nie? NKJP [PELCRA; *Rozmowa o telefonach komórkowych*]. ~ Nie jesteście głupsze, weźcie się w garść i nie pielęgnujcie kompleksów i wyrzutów sumienia. Nikt nie jest doskonały / PijanaPowietrzemxD / Ouuu Edd / Kobiety są głupsze do mężczyzn. NKJP [www.forumowisko.pl; *Caleb i in*].

ouupp! [wym.: up] *wykrz.* ‘wykrzyknienie sygnalizujące odbijanie się’: Nasi mężowie stanu, rozumiesz, wielcy ludzie, wszystko chuj, potrzebują czasami, kapujesz, ouupp!, coś wydmuchać, balecik jakiś... albo ten, no... przyjeżdża delegacja z Paragwaju, kurrzczątko, brudas-y jakieś, albo Francuzy [...]. Łys. D, 84 [powieść, D, Tp.; N: M (pijany), nw., organizator konkursów piękności, kabaretów, dyrektor, Warszawa; O: M, trener, powiązany ze środowiskiem przestępczym, Warszawa; Ind., Nof., N-O (dawni koledzy); w mieszkaniu O].

ouuuuuuuraaaaaa *wykrz.* ‘wykrzyknienie sygnalizujące ekscytację’: – Ouuuuuuraaaaaa!!!! Ukradłaś kota????!!!! – Nie – odparła bezwstydnie. NKJP [*E. Białołęcka, Róża Selerbergu*, 2006].

o, wa / owa *wykrz.* ‘wykrzyknienie wyrażające: bagatelizowanie, lekceważenie, powątpiewanie’: O, wa. Co jest? To nic nie jest – mówił wuj Gedali. – Za rok, dwa Niemcy pokażą ci. Woj. C, 41 [powieść, D, Tp.; N: M; O: K; O: in-ni członkowie rodziny; U: chłopiec żydowski; Ind., Nof., N-O; w mieszkaniu, w getcie warszawskim]. ~ Na Lesznie mają już swój lokal, gdzie prowadzą nocne życie. Tam jest na co patrzeć. – O, wa. Nocne życie. Interesy, interesy. Tam odchodzą grube interesy – powiedział wuj Gedali. Woj. C, 33 [powieść, D, Tp.; N i O: Żydzi w getcie warszawskim]. ~ Owa – Witia machnął lekceważąco ręką. – Nic jemu nie zrobili. Sąd tylko kazał mu przysięgę złożyć, że nie będzie więcej czołgiem po wsi jeździł i z działka strzelał. Mul. SS, 159 [powieść, D, Tp.; N: M II, ps., wsch., wieś zach.; O: M III, rolnik, wsch., wieś, ojciec N; U: M III, rolnik, wsch., wieś, sąsiad N; Ind., Nof., N<O; w stodole].

owacyjka rzecz. ‘emfatycznie: (skromna) owacja, brawka’: No w końcu WIDZEW doczekał się właściwego człowieka na właściwym miejscu! W końcu będzie trener który nie boi się robić co ON uważa za stosowną a nie co mu ktoś dyktuje. [...] Myśle że mała owacyjka na stojaka przy najbliższym meczu u NAS wcale nie zaszkodzi. Apeluje o to do wszystkich prawdziwych fanów WIDZEWA. SMUDA – szacunek dla Ciebie. www.widzewiak.pl [komentarz, N: cub 10.04.2003]. ~ Co roku p. Zeno powtarza z małemi zmianami ten sam manewr na imieninach p. Bonawentury, i co roku dostaje mu się w udziale mniejsza lub większa owacyjka. pseudo-plotki.xn-obdne-ksiki-4kb6-wnup1a.podhale.pl [Mieczysław Pawlikowski]. ~ I za tę wypracowaną nierzeczność ogona, Bobiku, Tobie również należy się owacyjka, a co! szwarcman.blog.polityka.pl [komentarz, ~ Beata 08.01.2010].

owadobójcze rzecz. ‘papierosy „Sport”’. SGS, 193.

owadzik *rzecz.* ‘emfatycznie: (mały) owad’: Niech ci się nie spieszy – popajączkuj po swoim ukochanym przez co najmniej 10 minut i niech ciekawski owadzik zwiedza najróżniejsze zakamarki jego ciała. NKJP [*L. Fajer, Kura-cja ocieplająca, COS 11/2000*].

owadzisko rzecz. ‘rubasznie: owad’: Nadal uważasz, że to brzydkie owadzisko jest? – fishki.pl [komentarz do zdjęcia pszczoły, Ania 26.04.2012]. ~ Sesje. owadzisko robale i inne. www.lumisfera.pl [Zdjęcie owadzisko, 02.07.2010]. ~ Częstokroć irytuje nas i drażni owadzisko, a zupełnie niesłusznie. booklips.pl [Komiks, że mucha nie siada – recenzja komiksu „Mucha” ... 28.02.2012].

owal *rzecz.* ‘tor wyścigowy’: Czy jest coś normalnego w tym, że podczas gdy zagraniczna miernota „rozbija” się po polskich owalach polskie perełki jak Hlib Rempała czy Ząbik zmuszone są robić za „gwiazdy” w niemieckiej lidze, niczym rasowa „pokojówka” ścierać tyłkiem kurze z klubowej ławy albo co gorsza z nudów robić tournee po okolicznych knajpach i wyładowywać swą frustrację sprawdzając odporność ludzkiej głowy na bliskie spotka-

nia 3-ego stopnia ze szklaną butelczyną? jaco-speedwayfun.blog.onet.pl [29.04.2008].

owałaszenie rzecz.

1. 'wykastrowanie, kastracja': W Marsylii nie-trudno o oprawców i hyclów do wynajęcia, którzy za niewysoką opłatą mogliby się ostro zabawić takim ogierkiem, jakim ja byłem z początku lat trzydziestych – aż do oślepienia i owałaszenia włącznie. Brosz. DR, I 90 [po-wieść, Mn., Tpr.; N: M IV, ur. w 1900, linotypista, emeryt, Warszawa]. ~ młodzieżowko! Zyski z owych podwyżek przeznaczy się dla wetery-narzy jako wynagrodzenie za owałaszenie, czyli odjajczenie Pisu i ich młodzieżówek (niech się nie rozmnażają). firma.onet.pl [forum, ~ki-cia - kwa - rwa 13.07.2009].

2. 'pozbawienie siły, mocy': Chodzi o owałaszenie Kościoła. Owszem, Kościół jak najbar-dziej, dopóki używa okrągłych słówek o miło-ści, pobożności, tolerancji, miłosierdziu i żad-nych konkretów przypadkiem, tak, żeby każdy mógł sobie kazanie interpretować tak, jak mu się podoba. www.frona.pl [forum dyskusyjne, N: Pokręć 16.12.2010]. ~ Przecież przestępstw dokonują ludzie na ogół bardziej energiczni od średniej. Z takich matek rodzą się często chłop-cy energiczni, pragnący wydostać się z biedy – a tylko część chce to czynić na drodze prze-stępstwa! Godząc się na śmierć tych dzieci (już pomijam względy moralne...), godzimy się na owałaszenie społeczeństwa. prasa.nowapra-wica.org.pl [J. Korwin-Mikke, Aborcja w oczach frykonornisty, „Najwyższy Czas” 20.08.2011].

owałaszyć czas. 'wykastrować': Sam owałaszyłem mojego pierwotnego, z pełnym i wcale niezłym pochodzeniem – mimo, że jest przecudny i wszyscy się nim zachwycają: ale jego matka, już w jakiś czas po jego urodzeniu, zapadła na szpat! To zaś, może być dziedziczne [...] – tym samym, ta linia hodowlana powinna się na nim skończyć. qnwortal.com [forum dyskusyjne, Kobus 10.08.2010]. ~ Powinno się ciebie owałaszyć czyli odjajczyć abyś nie re-produkował podobnych do siebie durniów. Durnie (te starsze) powielają opinię o mądrym rządzie ... wiadomosci.wp.pl [opinia]. ~ Szkoda, że przodek Prezydenta nie kazał owej Ki-janki owałaszyć lub jeśli to była kobita zaczo-pować i obmołować – żeby się nie rozmnaża-

li [...].wiadomosci.wp.pl [opinia]. ~ Są też między nami amatorzy aby pisiarnię owałaszyć ale to podobno eunuchy (wg. Dorna), zaś Kwa-czor to kapłon. biznes.onet.pl [forum, 05.09.2011].

owamten zaim. 'ktoś inny (nieznany, nie-określony)': Świetne! Wstrząsające! Tenden-cyjne! Owszem, to co tamten czy owamten wyciągali jako zarzut, ja takowym nie widzę. Moore jasno deklaruje się jako przeciwnik, ba wróg Dablju Busha, uważa go za karkołomne nieszczęście Stanów Zjednoczonych i z tej po-zycji pokazuje wybrane kąski z jego prezyden-tury. GW, Gazeta Telewizyjna 225/2004, 68 [fe-lieton, Mn., Tr.; N: M (K. Staszewski)].

owamto zaim.

1. 'coś innego': Dzwonie więc do plusa, żeby z nim w/w sprawie pogadać. Jak zwykle słyszę: jeśli to i owamto, naciśnij 1 , jeśli teraz owamto i tamto naciśnij gwiazdkę... naciskam potulnie, bo co mi pozostało:), w końcu nagrody czeka-ją:) Jak już się witam z gaską, to się okazuje , że z plussem osobiście nie pogadam jak nie po-dam kodu! Mojego kodu, który mam gdzieś na dnie szuflady, w domu, w papierach. Zonk, sie-kiera, błyskawica, młot! www.seniorzy.pl [fo-rum dyskusyjne, N: kunegunda :) 07.12.2009]. ~ Mogło tak być? – pytał; nie bardzo wiadomo: mnie czy samego siebie. Albo zastanawiał się: – To chyba należało wprowadzić, tamto zrobić, owamto zmienić. NKJP [H. Sekulski, Spółnota Kulturowa „Borussia”, Przebitka 2001].

2. 'sygnalizuje, że wyliczanie dobiega końca, zwykle z powodu zniecierpliwienia mówiące-go; siamto'. USJP, II 1346. ~ Jeden hit maskuje mój bit, twój kit. Że zrobiłeś tamto czy owamto. Jest słaby, dziś niskie ciśnienie. Może napij się kawy. www.teksty.org.

owca rzecz.

1. 'owcza welna': Przychodzi Ania. Rozwijają dywan. Ania kupiła, czerwony. Sztuczna owca. W koła, szaro-żółte. – jak bajgle... no, nareszcie wiesz – mówię do Jadwigi, która przecież nie widzi. Biały. SZ, 291 [proza autobiograficzna, Mn., Tr. (autor)]. ~ poszło odemnie zamówie-nie, nawet ten latający dywan wzięłem:) Owca jest mozliwość zamówienia kocyka/pledu [...]. rus.mil.pl [forum dyskusyjne, 15.07.2011].

2.. 'pogardliwie o potulnej, niemądrej osobie': Świat w oczach bardzo subiektywnej owcy bliskiej trzydziestki, uczącej się ciągle, uczącej i kochającej swoją pracę, kawę, torebki, jazdę na nartach i swój pokój [...]. owcyswiat.blog.onet.pl.

owca w ciemni drapana rzecz. 'głupia, ograniczona, niemrawa (o kobiecie)'. SGS 71.

owczareczek rzecz. 'pieszczotliwie: owczarek niemiecki': Mój kochany owczareczek: On się nigdy nie zmęczy, a to jest męczące! grono.net.pl [forum dyskusyjne, *Patrynia* 30.12.2007].

owczarski przym. 'o psie: pasterski, do pasienia owiec'; Wychodzimy na ganek, widać: pierwszy idzie osiołek szary [...], za nim biała koza i owieczki, za nimi czarny kudłaty owczarski pies, wreszcie pasterz-baca, ten nasz znajomy z poloniny. Regiony 3/1993, 124 [dziennik *I. Vincenzowej, Mn., Tpr.; N: Stanisław Vincenz*].

owczaruś rzecz. 'pieszczotliwie: owczarek niemiecki': ale śliczny owczaruś niemiecki :) karoll007.flog.pl [komentarz, *N: colorphotos* 2009]. ~ Super, polecam wszystkim. Nasz owczaruś bardzo lubi właścicieli i lubi tam jeździć. Hotel prowadzą WYJĄTKOWI ludzie. www.wakacje-pupila.pl [forum dyskusyjne, *N: Gosia; ocena pensjonatu*]. ~ Pozdrawiam owczarusia. klub.pies.pl [komentarz do zdjęcia, *N: Sotach*]. ~ Dotychczas często bawimy się z owczarusiem w: – aportowanie piłki, – tropienie i wyszukiwanie smakolek [...]. www.netkobiety.pl [forum dyskusyjne, *smutny_miś* 16.12.2011].

owczarz rzecz.

1. 'lekarz'. SGS, 147.
2. 'ksiądz'. SGS, 208.

owczy pęd rzecz. 'lekceważąco: zbiorowa tendencja do naśladowania innych; bezkrytyczne kierowanie się jakimiś wzorami': Toteż kiedy Aleksander Kwaśniewski wyraził się o najstarszej formacji „Solidarności”, że był ku niej „owczy pęd” i dlatego do niej nie przystąpił, zrobił się prawdziwy rwetes. [...] I prezydent na wszelki wypadek przeprosił, choć „Solidarność” co najmniej w 50 proc. była owczym pędem – zbiorowym pędem ku wolności – ale

nie tylko, bo także spędem koniunkturalistów. DZZ 210/2000, 5 [felieton, *Mn., Tr.; N: M (K. Kutz); o kampanii wyborczej*]. ~ I to jest główna przyczyna owczego pędu, który tak wszystkich zaziwił. Polityka 6/2002, 67 [artykuł, *Mn., Tr.*].

o w dupę / o w dupę! / o, w dupę / o, w dupę! wykrz. 'przekleństwo': Sklep był prawie na przeciwko. – O w dupę! Jaka kolejka! NKJP [D. Chętkowski z uczniami, *Ostatni weekend*, 2007]. ~ Szkieły przyjechały, i w ogóle... – słyszy strzępy rozmowy. – O, w dupę ... NKJP [M. Grzebalski, *Człowiek, który biegnie przez las*, 2006]. ~ Tak, na poważnie – zapewnił mnie uroczyście. – Nadajesz się! Nadaję się! „O, w dupę!”, zaniepokoiłem się nieco. NKJP [W. Waszkiewicz, *Much i Dateria, „Esensja”* 11.05.2009]. ~ używa się gdy chcemy wyrazić swoje zdziwienie lub zachwycenie. powinno się też apesjalnie akcentować litere Ę.[o w dupĘ]': – patrz jaka laska -o w dupĘ. ~ stary, patrz ile to kosztuje! – o w dupĘ. www.miejski.pl.

owerloczka rzecz. 'kobieta wykonująca overlok (obrzucanie, podszywanie skracanych tkanin, zwłaszcza trykotaży)'. PSWP 27, 177. ~ Praca dla: Szwaczka, overloczka – Kętrzyn. www.kariera.pl [16.11.2010]. ~ SZWACZKI, overloczkę, stała praca [...]. www.jobisjob.pl [Łódź, Szwaczka, praca i top kariera].

owerol rzecz. 'dres': to ja faksuje w overol. TJM, I 214 [rozmowa nagrywana; *N: K III, śr., kierowniczką hotelu robotniczego, śl., miasto; O: K, 37, wh., asystentka na UŚl, małop., miasto; Ind., Pof., N-O; w hotelu*]. ~ Kombinezon overol. 4601 – Projob. Dwukolorowy overol z dwukierunkowym zamkiem błyskawicznym na całej długości do kołnierza. promopolska.pl. ~ Owerol z „Ciucholandu”. www.nowiny.pl [26.07.2005].

owerolek rzecz. 'emfatycznie: dres': Święty Mikołajuuu, bardzo serdecznie Cię proszę, żebyś mi w końcu coś przyniósł. [...] Może byś mi przyniósł prastelinę, albo może overolek, albo może overolek i roleczki, albo może overolek, roleczki i... rower górski. Albo może roleczki, overolek, rower górski i... prastelinę. To będę Ci bardzo wdzięczny. Twój biedny Marcin z baraków.[...] Przychodzi drugi list. Święty

Mikołaju jesteś de best. Bardzo serdecznie dziękuję Ci za owerolek i rolecзки. Jak Cię znam, to na pewno też przysłałeś mi też rower górski i prastelinę, tylko chyba mi te żmije z poczty ukradły. Pa. www.zabawne.net. ~ Telefon jest zapakowany w owerolek ochronny [...]. xarchiwum.pl [oferta handlowa, *Kraków-Kurdwanów*, 2011]. ~ Jeśli chodzi o moja dzidzie to zamierzam ubrać: koszulka, kaftanik, spiochy, taki cieplejszy owerolek (ale nie taki jak na zimę), czapeczka, no i fotelik samochodowy z jakimś kocymkiem czy coś w tym stylu. forum.gazeta.pl [forum, *bozena122* 12.09.2005].

owędzanie rzecz. ‘owiewanie dymem; podwędzanie’: nie palę papierosów. nie znoszę tego dymu, tj. zapachu-smrodu dymu. podnajmujemy biuro w budynku z wieloma innymi firmami. i akurat współlokatorzy z naszego piętra postanowili jednak NIE schodzić na parter (a pracuję na III) tylko fajczą przy oknie na korytarzu, kiepując do gustownej puszczonej po orzechach ziemnych solonych. stoją i fajczą najczęściej grupowo. więc jak idę np. do toalety, to przekradam się przez dym. a potem ten dym się mnie trzymie. dziś nie wytrzymałam, bo szóstką ich palaczy tam było i zapytałam, czy naprawdę uważają to za grzeczne, kulturalne i zdrowe owędzanie pozostałych „lokatorów” budynku. się dowiedziałam, że oni pracują i nie będą na parter latać, żeby zapalić. aga-koty-klopoty.blog.pl. ~ Donek: poczytaj co było przyczyną walki z czarami, etapy były takie, rozpoznanie, oskarżanie, łapanie, przesłuchanie, stosu przygotowanie, dymem owędzanie, skórki przypalanie, mienia plądrowanie, majątku zagarnianie. wiadomosci.dziennik.pl [komentarz do artykułu, ~*polanka* 04.12.2011].

owędzany przym. ‘osnuwany dymem w celu uwędzenia; podwędzany’: Świeży ser owczy, nie solony i nie owędzany, wyrabiany zwykle w dużych bryłach. NKJP [K. Janda, *www.małpa.pl*, 2004].

owędzenie rzecz. ‘osnuć dymem; podwędzenie; wędzenie’: Dobrze mieć grill z szerokim rusztem i przykrywką, o regulowanej wysokości, wtedy możemy dosmażyć z boku surowce, które wymagają dłuższej obróbki lub przenosić ruszt wyżej, żeby potrawa się nie

przypaliła. Z kolei przykrywka, po dodaniu do paleniska odrobiny ziół daje nam możliwość „owędzenia” potrawy. www.kuron.com.pl [M. Kuroń, *Techniki gotowania*].

owędzić / owędzać czas. ‘owiać dymem; podwędzić (wędzić); uwędzić’: Uszy zasolić, a ozory zapeklować na sucho 18g/kg – 48h. Następnie owędzić, tak aby były jasno brązowe. wyrobydomowe.blox.pl [23.03.2011]. ~ Możemy kielbasę obsuszyć lub owędzić. www.atrakcjepodlasia.pl. ~ Kolejna sprawa to kwestia własności – dlaczego chcecie tylko dla siebie całą zieleń? Dlaczego np. ja muszę wysłuchać wrzasków dzieci sąsiada a moje dzieci nie mogą skorzystać z tego terenu? Dlaczego sąsiad ma mnie owędzać grillem (bo chyba nikt normalny nie będzie robił grilla na tarasie – brak ogródków = brak grilli?). forum.gazeta.pl [forum, *marcin* 04.01.2010]. ~ Co do papierosów, to wątpię aby miały one jakikolwiek wpływ na przyszcze.... przedzej „owędzają” twarz czyniąc ją poszarzałą, ale i na to jest sposób, np. jakaś maska rewitalizująca. wizaz.pl/forum.

owędzić się / owędzać się czas. ‘zostać owędzonym (być owędzanym)’. USJP, II 1347.

owędzony przym. ‘uwędzony’: Do domu zabrałem złocisty ser „prosto od bacy”, by przekonać moich domowników, że oscypek jest rzeczywiście oscypny, czyli w smaku ostry, odpowiednio posolony i dobrze owędzony ser z owczego mleka szczypie w język. gosciniac.pttk.pl [tekst i zdjęcie T. Kowalik].

owiać czas. ‘zawierać elementy świadczące o czymś (np. o uczuciach)’. PSWP 27, 178. ~ Po raz pierwszy w życiu owiał mnie gorący wiatr namiętności. NKJP [J.S. Stawiński, *Piszczyk*, 1997]. ~ Płakaliśmy tak we dwoje każde nad sobą, aż nagle owiał mnie duch pijackiego buntu. NKJP [J.S. Stawiński, *Piszczyk*, 1997]. ~ Krzyś posmutniał. Dolna warga jego ślicznych ust odęła się blade, ciche oczy smutek owiał. NKJP [S. Żeromski, *Popioły*, 1988].

owianować czas. ‘przygotować komuś wiano, wyposażać kogoś w wiano; obdarować’: Tylko co mu teraz? I z tego jedzenia, i z mebli, i z tych maszyn, futer, a nawet z tych świecide-

łek złotych? Wszystko psu o tylek potłuc! Oto ucieka w Nieznane, które jaką dolą go owianuje? Szczęśliwą czy przekłątą? Mort. C, 305 [*powieść, Mn., Tpr.; N: M III, wójt, wieś małop.; refleksja na temat przyszłości*]. ~ [...] bo szedł tak samo jak wpierw, z tym iście weselnym pogwizdywaniem i chłopczyńską swobodą, uciechą w całym sobie, jakby naprawdę był po tej wódce albo los już tak chciał, jego przeznaczenie, żeby go na sam koniec życia owianować taką wesołością. Mort. A, 7 [*powieść, Mn., Tr.*].

owianowany przym. ‘wyposażony; obdarowany’: A bogaaato był w ten skarb owianowany przez Pana Boga, to i ilu dziewczynom zabrał cnotę? Do setki na pewno mało co brakowało. Ot, kozak na schwał! Mort. C, I 221 [*powieść, Mn., Tr.*].

o, widzisz dop. ‘w dialogu mówionym potwierdza odebranie informacji partnera, wyraża zdumienie, zaskoczenie tą informacją [wyrzut]’. SWJP, 705. ~ Ja rozumiem, proszę pana, taki trochę stwardniały, kruchy po brzegach. – O, widzisz, tak właśnie, ty to dobrze rozumiesz. NKJP [*H. Worcell, Zakłęte rewiry, 1989*]. ~ Charlie nie żyje? – zdziwiła się. – O, widzisz, masz dobry przykład – kontynuował Czarny. NKJP [*J. Dukaj, W kraju niewiernych, 2005*]. ~ Spotkała mnie koleżanka, którą zwolnili z pracy, i powiedziała: „O, widzisz, masz, czego chciałaś”. NKJP [*P. Wroński, Manifestacja w Warszawie, GW 10.02.1994*].

owieczka rzecz.

1. ‘pieszczotliwie: owca’: Otwierasz telewizor – a tam hamburger za hamburgerem. Opery mydlane, seriale ciągnące się niczym guma do żucia, tak zwane „filmy akcji”, wszystkie podobne do siebie jak owieczka Dolly do swego owczego pierwowzoru. DZP 57/1997, 7 [*artykuł, Mn., Tr. (A. Kozioł)*]. ~ Owieczka słiczna, i rzeczywiście wygląda jak maskotka Bardzo mi się też podoba rzezbiona goralska chata. keirapati.pinger.pl [*komentarz, Tunya*]. ~ Wy-chodzimy na ganek, widać: pierwszy idzie osiołek szary [...] za nim biała koza i owieczki, za nimi czarny kudłaty owczarski pies, wreszcie pasterz-baca, ten nasz znajomy z poloniny. Regiony 3 / 1993, 124 [*dziennik I. Vincenzowej, Mn., Tpr.; N: Stanisław Vincenz*].

2. ‘ironicznie, żartobliwie: kobieta’: [...] żebyś ty, synku, mógł swojej owieczce nałożyć parę pluch w ryło i żeby cię za to nie targali po sądach. Tyr. Z, 649 [*powieść, D, Tp.; N: M, Warszawa; O: M, Warszawa; Ind., Nof., N-O*]. ~ Akurat przy tych maluchach to takich telefonów będzie dużo. No cóż, mają pecha, bo trafią na Ciebie, a nie znam gorszego siła niż Twoje / Jestem aż tak okropna??? Ja, taka owieczka?? Owieczusia??? www.dogomania.pl [*forum dyskusyjne, N: GonjaP, Poznań, 17.09.2007*].

3. ‘żartobliwie: wierny; parafianin, parafianka Kościoła katolickiego’: [...] porzucił wszystkie dobra swego rodzinnego świata i w salezjańskim habicie uciekł do Kenii, aby w imię Chrystusa nawracać stadka czarnych owieczek na drogę jasności oraz odkupienia. [...] A potem stała się rzecz niezwykła i wspaniała: mały Flaman opowiedział się po mojej stronie, więc cmoknąłem go w łapę jak najrzetelniejsza owieczka parafii. Brosz. DR, I 116 [*powieść, Mn., Tpr.; N: M IV, ur. w 1900, linotypista, emeryt, Warszawa*]. ~ O tak, tak! O interesy kościoła to a..... jakże – dba aż nadto. Tylko nie nie dba o swoje „wiernie owieczki”, do czego jest głównie powołany jako ich „pasterz”. www.wprost.pl [*komentarz, ~zbuntowana owieczka 24.02.2012*]. ~ Jemu naprzeciw, bez swojej, sekretarz gminny, Bartłomiej, niby po gospodarsku budynek przepatruje, suszarnie tytoniu nowe w głowie stawia, przy bazie maszynowej kółka naszego staje, a myśli, rozum poganian, żeby przed władzami co mądrego w dobrej godzinie powiedzieć, ludzi do czego zmówić, proboszczowi owieczek odebrać. Mad. MS, 178 [*opowiadanie, Mn., Tpr. (M, wieś)*].

4. ‘prostytutka’. SSP, 158.

owieczunia rzecz. ‘emfaticznie: owieczka’: jaka słodka owieczunia:) pasujecie do siebie, nie było jej zabrać ze sobą? keirapati.pinger.pl [*fraise_des_bois*]. ~ baranek:) Świetna ta owieczunia :) :P ‘maskotka’. www.photoblog.pl [*komentarz, ~niczymnik 02.07.2010*]. ~ Cos ty znam chwytły lagodzace gdzie willczyce syte i owieczunia cała ;(A ty Ewciu nie rzucaj się z mostu, po co ? no ej... Zimno jest zmarzniesz tylko podczas lotu. Poza tym pewnie Cie ktos wyłowi i wyjdzie ze kłamał z tym skokiem ;x Nie rob tego. kroliczek.net [*forum, Ezreal 31.12.2011*].

owieczusia rzecz.

1. 'emfatycznie: owca; zabawka w postaci owcy': Twoje prace są świetne! Masa solna-rewelacja! Owieczusia ma takie zniewalające spojrzenie...Podziwiam :oklaski: i pozdrawiam :roza:! wizaz.pl [forum dyskusyjne, mikilukasza 17.03.2010]. ~ bardzo cudowna zdjęcie wyszło cudownie jaki słodziaczek imię to bardzo do niej pasuje milusia owieczusia. www.pupile.com [ADA.62 28.10.2010]. ~ Mało tego; ten majowy baranek syn Atomka jr jest wynikiem inbredu, urodziła go owieczusia miesiąc młodszą os Atomka. www.przypiecek.bunet.pl [Rozmowy o owcach, 03.12.2009].

2. 'ironicznie: wierny; parafianin': Poza tym są ludzie, czyli te owieczusie... Illuminati w ich przypadku mogliby chodzić z napisem na czole „Jestem Illuminati” a ciolki i tak wymyśliłyby sobie coś, co by w ich oczach im to jakos wyjaśniło.[...] Fajnie to wygląda. Wilk pasterzem owiec. Czyli nawet nie owca w wilczej skorze... a wilk w przebraniu pasterskim. A owieczki cieszą się... davidicke.pl [forum; Re: Dlaczego Illuminati się ujawniają? La_Mandragora 14.12.2011].

3. 'żartobliwie o kobiecie': Akurat przy tych maluchach to takich telefonów będzie dużo. No cóż, mają pecha, bo trafią na Ciebie, a nie znam gorszego sita niż Twoje / Jestem aż tak okropna??? Ja, taka owieczka?? Owieczusia??? www.dogomania.pl [forum dyskusyjne, N: GoniaP, Poznań, 17.09.2007].

owiesek rzecz. 'z zabarwieniem emocjonalnym o owsie'. PSWP 27, 180. ~ Ten nawet lichy owiesek, co na niej rodzić się może, zanim podoła dojrzeć, mróz zetnie. NKJP [H. Kostyrko (zebr.), Klechdy domowe, 1995]. ~ Żeby Wam się rodziło: żytko jak korytko, pszenica jak rękawica, bób jak złób, a owiesek jak pański piesek. NKJP [A. Sokołowska, Integracja działań dydaktyczno-wychowawczych. Tradycje Świąt Bożego Narodzenia. Konspekt otwartej lekcji sztuki w klasie V, „Wychowawca” 132].

owijacz rzecz. 'onuca': Stali na krawężniku życzliwie pochyleni, przyglądali się, jak żołnierz – snadź ranny – niezgrabnymi paluchami zaciąga owijacz, obluźniony na grubych bandażach. NKJP [R. Bratny, Kolumbowie – rocznik 20, 1977]. ~ Przed wojną atrakcyjne, lekkie mun-

dury i hełmy miała kawaleria, natomiast nasza piechota – ze względu na miękkie owijacze, jakimi żołnierze owijali sobie tydki, i ciężkie płaszcze – lokowała się zapewne w pobliżu niezbyt foremnych mundurów francuskich. NKJP [A. Krzemiński, Szablą nie odbierzemy, Polityka 02.12.2000]. ~ Tylko dla czego, na litość boską, hasło „żołnierz” zilustrowano kolorowym rysunkiem faceta z pepeszą w garści oraz w tzw. owijaczach (inaczej: onuckach), których w Wojsku Polskim nie nosi się od co najmniej 60 lat? NKJP [cosmo wie wszystko, COS 12/1999].

owijać w bawełnę czas. 'mówić nie wprost, aluzyjnie; mącić': Nigdy by mi na myśl nie przyszło, że magistrant naszej uczelni może dopuścić się takiego czynu, nie ma co owijać w bawełnę – oszustwa naukowego. Ant. K, 215 [powieść, D, Tp.; N: M III, docent biologii, Warszawa; O: M II, w., biolog, pn., Warszawa; Ind., Pof., N>O; w gabinecie]. ~ A zresztą, co tam będziemy owijać w bawełnę. Z panem dyrektorem tak jak i z Krzysiem. To zawsze jedno i to samo, takie to nudne robi się z czasem, aż się bebeczy przewracają, tylko na tyle was stać, żeby w kółko po misjonarsku. Ant. K, 629 [powieść, D, Tp.; N: K, w., biolog, asystentka; O: M, w., biolog, pracownik naukowy, dyrektor instytutu, ur. na Pomorzu, Warszawa; Ind., Nof., N-O (kochankowie)]. ~ Po mordzie dostałem. Co będę owijać w bawełnę... Czar. D, 133 [powieść, D, Tp.; N: M II, ps., kierowca, małop. miasto; O: K II, studentka, małop., miasto; Ind., Nof., N-O; podczas spaceru na wsi].

owijanie w bawełnę rzecz. 'mówienie aluzyjne, nie wprost': I górale, i Wielkopoleanie mają dość niewyparzone gęby, więc zawsze aktualny temat o dupie Maryni szedł całą parą bez owijania rzeczy w bawełnę i unikania Boyowskich słów cienkich i grubych. Lin. A, 260 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; N: M IV, śr., b. oficer, b. dyrektor teatru, wlkp., miasteczko]. ~ Wieczorem w hotelu odwiedził mnie towarzysz P. (co dziś pan porabia, towarzyszu?!) i przedstawił, bez owijania w bawełnę, propozycję nie do odrzucenia: rano rezygnuję z pracy i wracam do Warszawy albo... no cóż, nie-szczęścia chodzą po ludziach. Wiecz. MP, 115 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; N: M IV, śr. (nieukończzone studia na politechnice), dzien-

nikarz, redaktor, Warszawa; rozmowa miała miejsce w Koszalinie]. ~ Przeprowadził się do Poznania. Podejmował różne prace. Był reporterem, akwizytorem, brukarzem. Teraz dorabia sobie jako dyskdżokej. Nie lubi owijania w bawełnę i pisze wiersze punkowe.... RZP Magazyn 28.12.2001, 22 [reportaż, Mn., Tr.].

owijanka rzecz. 'coś powstałego przez owijanie (np. drutem, bibułą itp.): naughty siis e.: wrapping fajny, chociaż nie wiem, co to oznacza ;) dorika: @naughty siis e.: po naszymu owijanka z drutu ;) ale ładnie się zdrabnia wrapping na wrappuś :). dorika.pinger.pl [2010]. ~ Kolorowe zoo – bibułkowa owijanka. www.edukacja.edux.pl [Plan pracy wychowawczo-dydaktycznej dla dzieci 6-letnich na m-c kwiecień].

owijanko rzecz.

1. 'żartobliwie: owijanie; owinięcie': Lutowanie i owijanko ;) To pierwsze z serii lutowano-owijanych kolczyków oczywiście również z moimi ulubionymi motywami. drakonaria-art.blog.pl [blog, 02.06.2009]. ~ Z kondomami marki Trojan zawsze jesteś zabezpieczony! Robbie Gumeczka mówi: Pamiętajcie dzieci... nie ma ruchanka bez owijanka. www.joemonster.org [artykuł: Współczesne produkty w reklamach starej daty, Joe Monster 22.06.2011]. ~ Hej, ja używam tego serum już od jakiegoś czasu i powiem że rewelacja!!!Smaruję się dwa razy dziennie, do tego pilling z kawy, owijanko folią. I efekty naprawdę widać. Skóra jędrniejsza, gładsza i pare centymetrów zginęło w obwodzie.f.kafeteria.pl [forum dyskusyjne, agusia771 01.03.2009].

2. 'żartobliwie: aluzja; niedomówienie': Powiem prosto i jasno bez owijanka. Chcę gitarę do przeważnie Heavy i Power Metalu. To jest priorytet. forum.cdaction.pl [forum dyskusyjne, tk2121 02.03.2011].

owijka rzecz. 'coś owijającego coś innego': tuna wrap jak to przetłumaczyć na polski: tunczyk w owijce onucka z tunczykiem tunczykowe owiniątko czy może jeszcze jakos inaczej – reszty nie trzeba. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, N: zetrzy 05.12.2006]. ~ W wojsku „Trybuny” były dobre na owijki, zamiast onuc. EK [rozmowa; N: M IV, ps., śl., b. robotnik, mia-

sto; O: M IV, w., emeryt, matop., miasto śl.; U: EK; Ind., Nof., N-O; w mieszkaniu].

owinać sobie koło / wokół (małego) palca czas. 'podporządkować sobie kogoś całkowicie, uzależnić od siebie sprytnymi zabiegami, podstępem'. SWJP 706. ~ Afera Abramoffa jest dla Europejczyków niezrozumiała – jak to możliwe, że sprytny, acz niezbyt finezyjny kombinator owinał sobie wokół palca członków parlamentu największego mocarstwa świata? NP 3/2006, 44 [reportaż, Mn., Tr.]. ~ Gdy w czasie Wiosny Ludów 1848 r. w Paryżu, Berlinie i Wiedniu stały barykady, a na Węgrzech wybuchła regularna wojna, w Monachium wybuchło jedynie święte oburzenie z powodu Loli Montez, tancerki, która owinęła sobie króla Ludwika I wokół palca, za co została wynagrodzona tytułem hrabiowskim. Polityka 4/2006, 52 [reportaż, Mn., Tr.; N: M (A. Krzemiński); o Bawarii]. ~ Uznał, że babus jest cwany i że nie będzie łatwo owinać jej sobie koło palca. Chądź. Ż, 54 [powieść, Mn., Tr.; relacja: uczeń szkoły podstawowej – nauczycielka].

owiniątko rzecz. 'coś owijającego coś innego': tuna wrap jak to przetłumaczyć na polski: tunczyk w owijce onucka z tunczykiem tunczykowe owiniątko czy może jeszcze jakos inaczej – reszty nie trzeba. forum.gazeta.pl [forum dyskusyjne, N: zetrzy 05.12.2006].

o w kurwę wykrz. 'wulgarne wykrzyknienie sygnalizujące zdziwienie, zaskoczenie': Określenia tego używa się w sytuacjach w której dana osoba jest zdziwiona bądź coś ją bardzo dziwi (lub jak kto woli ryje banie w huj): Idzie dwóch typów, patrzą a na ziemi leży rozjebane dziecko z patykiem w anusie (czyt. odbyt). (i właśnie tutaj dochodzimy do rozwidlenia, zdziwienie w postaci pytającej czyli) – Co to kurwa jest??? (oraz tej o której mowa, postaci twierdzącej) – O w Kurwę. Widziałeś? – No kurwa ba, chodźmy z tą bo się jeszcze czymś zarazimy. (trzeba pamiętać o bardzo wymownym ę). www.miejski.pl.

o włos przysł. 'o mały dystans; blisko; o mało co': Wyszli, mijając o włos pachnących old spice'em młodzieńców. Hiaas. S, 237 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Moja firma od miesiąca jest o włos od takiej katastrofy – mówi właściciel

niewielkiego wydawnictwa, jednego z grupy zbuntowanych przeciwko wydłużaniu i przekraczaniu terminów płatności przez sieć księgarni Empik. *Polityka* 5/2012, 38 [artykuł, D, Tp.]. ~ Ostatnio byłem o włos od mandatu europosła i na pewno spróbuję jeszcze swoich sił w europejskich wyborach. *Polityka* 44/2011, 90 [reportaż, D, Tp.; N: M IV, piosenkarz kabaretowy, poseł; O: dziennikarka].

o w mordę / o w mordę! *wykrz.* 'rubaszne wykrzyknienie będące wyrazem zaskoczenia, irytacji; przekleństwo'. – O w mordę! – David Lee się roześmiał. – Robi se pan ze mnie jaja. Istniały powody, które nam nie pozwalały mówić. Hiaas. S, 357 [powieść, D, Tp.; N: M II, zawodnik, USA; O: M III, dziennikarz, USA; Ind., Nof., N–O; w szatni stadionu]. ~ „O w mordę, uciekł mi samolot. Dziś nie będę, dopiero jutro, co komplikuje mocno nasze sprawy”. NKJP [A. Nasilowska, *Historie miłosne*, 2009]. ~ O w mordę! Ale się cieszę.. NKJP [D. Banek, *Samo życie Odcinek 182*, 2010]. ~ Jeszcze nie – odrzekł Dracon, z obawą spoglądając za krawędź. – I wołałbym nie upadać. O w mordę, jak tu wysoko... NKJP [E. Białotłęcka, *Róża Selerbergu*, 2006].

o, w mordę jeża / o w mordę jeża! *wykrz.* 'rubaszne, żartobliwe wykrzyknienie będące wyrazem zaskoczenia, irytacji; przekleństwo'. – O, w mordę jeża... Zawsze muszę coś spieprzyć... NKJP [J. Rębacz, *Zakopane: sezon na samobójców*, 2006]. ~ „O... w mordę jeża!” – zaklął w myśli, widząc roslą postać Wiatru Na Szczycie. Usiłował wycofać się cichcem, lecz było już za późno. NKJP [E. Białotłęcka, *Naznaczeni błękitem, Kamień na szczycie, Kroniki Drugiego Kręgu, Księga I, cz. 2*, 2005]. ~ wyraża to zdziwienie, strach oraz ogromną ilość naszych emocji. W sytuacjach kiedy nie spodziewamy się rozwiązania i które jest zaskakujące: – Pamiętasz tego sąsiada z naprzeciwka – No pewnie to super gość, zawsze wesół! – A wiesz co się z min wczoraj stało? – Nie! – Wyskoczył z 10 piętra, ale nic mu się nie stało!!!!!! – O w mordę jeża! www.miejski.pl.

owoc rzecz.

1. 'zbiorowo o owocach drzew i krzewów owocowych'. PSWP 27, 185. ~ Otóż w tym właśnie sadzie szwagier chciał Szczęsnego ulokować

do pilnowania owocu, do wysyłki i do sprzedaży na miejscu. Sam zajmować się tym już nie mógł, zaprzątnięty uruchomieniem młyna na Malusi, Szczęsnego zaś był pewien, że nie ukradnie i nikomu kraść nie da. Liczył na to, że jako bezrobotny przyjmie pracę z podzięką. Szczęśny wszakże odmówił, bo czuć tu było Korbałem: Korbał we młynie udział miał, jemu też szwagier wszystkich owoc odprzedawał. NKJP [I. Newerly, *Pamiętka z Celulozy*, 1973].

2. 'to, co jest efektem jakiegoś działania, jakichś starań'. PSWP 27, 185. ~ Pojazd zajeżdża pod knajpę; dziwna konstrukcja, owoc ubóstwa i pomysłowości – stara wueska, z tyłu dwa koła i platforma. NKJP [A. Stasiuk, *Opowieści galicyjskie*, 1995]. ~ Tak. Snuły mi się wtedy po głowie takie i inne myśli, mętne, owoc beczynnych godzin spędzonych na tapczanie. NKJP [S. Dygat, *Jezioro Bodeńskie*, 1995].

owocek rzecz. 'emfaticznie: owoc, mały owoc'. Przy czym posiłków ma być pięć dziennie, w tak zwanym międzyczasie zaś [...] można sobie podjadać to owoczek, to soczek, to chudy kefirek, to inne jakieś draństwo. Chmiel. T, 56–57 [książka wspomnieniowa, Mn., Tr. (autorka)]. ~ Wykonałem najlepiej jak mogłem cięcie przez sam środek twardego owocaka, wyłożyłem cieniutki kawałeczek na szkiełko i zalałem kropelką sudanu III. NKJP [R. Antoszewski, *Kariera na trzy karpie morskie*, 2000]. ~ Różę trzeba oczyścić, z każdej maleńkiej kuleczki trzeba wydrążyć miniaturowe owociki, a oczyszczoną resztę wysuszyć. NKJP [(gz), *Skarby natury*, EI 08.05.2002].

owocniak rzecz. 'wino owocowe'. SA, 158. *Z gwary warszawskiej.

owocowa rzecz.

1. 'zupa przyrządzona z różnych owoców, podawana najczęściej latem'. PSWP 27, 187.
2. 'talerz takiej zupy'. PSWP 27, 187.

owocować czas. 'dawać wyniki, przynosić rezultaty'. PSWP 27, 187. ~ Także katolicy, mimo iż Kościół z całą mocą naucza, że wszyscy są grzeszni, potrafil, spłyciwszy Augustynową teologię, przedstawić widzialny Kościół jako civitas Dei, świat zaś jako civitas terrena. Owocowało to niechęcią, niekiedy agresją wobec lu-

dzi innej wiary lub przekonań. NKJP [M. Zięba *OP, Po szkodzie? Przed szkodą?: o Polsce, kapitalizmie i kontemplacji*, 1996]. ~ Wspominałem już o swoich „połowach” młodych talentów, które m.in. owocowały opieką nad późniejszym „SBB”, a i o tym, że w zespole nie może być dwóch liderów. NKJP [R. Radoszewski, *Czesław Niemen: kiedy się dziwić przestanę...: monografia artystyczna*, 2004].

owocówka rzecz.

1. ‘potrawa: sałatka, zupa z owoców’: Owocówka na lato. www.mojezupy.pl [forum kulinarne, przepis, 10.07.2010]. ~ Imprezowa owocówka fit / Porcje: duuuużo Koszt: 30 zł Trudność: prosty Czas: 30 min. o2.pl [forum kulinarne, tytuł przepisu; Jot 29.12.2006]. ~ Rewelacyjna sałatka „owocówka / Wszystkie owoce kroję w kostkę, a na koniec mieszam z serkiem. Sałatka najlepsza jest mocno schłodzona. www.wielkiezarcie.com [tytuł przepisu kulinarnego; N: MartaEm].

2. ‘maszyna hazardowa (z obrazkami owoców)’: Kupię maszyny hazardowe typu owocówka (maszyny bębnowe). www.goldenline.pl/forum [ogłoszenie, Cygal D 13.08.2010.]. ~ maszyna do grania owocówka Cena: 50,00 zł Stan: Używane Odbiór: osobisty witam mam do sprzedania owocówkę maszyną przyjmuje 2 zł ale nie odpala nie wiem dlaczego wcześniej działała ale stała 2 lata na strychu i nie wiem co z nią jest może jakiś bezpiecznik. tablica.pl [ogłoszenie, Krzysztof, Kędzierzyn-Koźle, 04.03.2012].

3. ‘forma, blaszka do pieczenia tarty, ciast z owocami’: Gliniana patera, owocówka ręcznie wykonana / Forma „owocówka”, idealna do przygotowania pysznej tarty – rodzaj wypieku z kruchego ciasta i nadzienia, które może być zarówno słodkie (owoce) jak i słone (np. grzyby, warzywa). [...] Forma owocówka ma nieprzewieralną powłokę, ma specjalnie pofalowane brzegi. www.frito.pl [oferta handlowa].

4. ‘patera na owoce’: Naczynie gliniane ręcznie wykonane. Idealnie spełniające rolę owocówki. [...] Ręcznie wykonana gliniana patera – owocówka o nieregularnym kształcie i kolorze. Naczynie posiada nieregularny kształt. Posiada naturalne przebarwienia. Bardzo pięknie się prezentuje. www.skleppd.pl [oferta handlowa].

5. ‘nalewka z owoców, ratafia’: Babcina owocówka.docx Wódki – przepisy. chomikuj.pl [ty-

tuł przepisu]. ~ Domowy wyrób: „Owocówka Babci Tosi” / Przygotowanie: Do dużego, wysokiego słoja sypimy tzw. miękkie owoce – w kolejności jak dojrzewają, w porcji 1:1 – owoce i spirytus np. 2 szklanki poziomek zalane 2 szklankami spirytusu. Następnie truskawki, maliny, morele, jeżyny, czarne jagody, wiśnie – i zawsze z taką samą ilością spirytusu. Warstwa owoców w słoju powinna być nieco poniżej warstwy spirytusu. Gdy w słoju będą już wszystkie owoce, szczelnie go zamykamy i ustawiamy w chłodnym miejscu na 6 miesięcy. Po tym czasie owocówka ma moc, niepowtarzalny aromat i barwę rubinu. webtrunki.pl [przepis]. 6. ‘tarta, ciasto z owocami’: Owocówka / składniki: śmietana kwaśna 2-3 łyżki cukier 200 g sól 1 szczypta proszek do pieczenia 1 łyżeczka borówka amerykańska 300 g masło 100 g cukier puder do posypania. www.mojeprzepisy.pl [tytuł przepisu, zewa 17.04.2010].

owocus rzecz. ‘pieszczotliwie: owoc’: 9. Mój ulubiony owocus :<) Jabłko/ banan /brzoskwinia / gruszka / truskaweczki. www.fun-test.pl. ~ Dynamiczna fabuła zawiera liczne aluzje do świata współczesnego, ale przede wszystkim próbuje zmierzyć się z wiecznym nurtującym człowieka pytaniem, jak wygląda życie po życiu. Czy w ogóle istnieje? Jeśli tak, czy dostaniemy szansę na posmakowanie rajskiego owocuś. www.swistak.pl[oferta księgarska, 2010; T. Matraszek, „Morderstwo w piekle”].

owoskop rzecz. ‘pośladki’. SSP, 158.

owpierdalać się czas. ‘wulgarnie: objeść się’: Chcesz Się Owpierdalać Za 5zł? Spójrz I Spróbuj > Być Może Jutro Ciebie To Czeki. forums.d2jsp.org [15.07.20009]. ~ Ty Qrwa debilu!!!? Twoja matka naprawdę musiała owpierdalać się śniegu żeby takiego bałwana Chleba sie owpierdalał. pokazywarka.pl [20.09.2009].

o w pytę jeżozwierza wykrz. ‘wulgarnie przekleństwo’: rozmowa dwóch kolegów.-stary dostałeś glana z matmy... – o w pytę jeżozwierza. www.miejski.pl.

o w pytona wykrz. ‘przekleństwo’: wyraża uczucia zdziwienia, niekiedy zachwytu, obu-

rzenia, zaskoczenia. Synonim „o kurde”: – „Widziałaś ile kosztuje ta bluzka?! 120 zł!!!” – „O w pytona!” www.miejski.pl.

owrzdziały *przym.* ‘pokryty wrzodami’: Ciągłe wchodzą nędzarze z kołchozów, spuchnięci, owrzdziali, w łachach. Wat M, I 363 [*autobiografia (rozmowa nagrywana)*; N: autor; O: Cz. Miłośz]. ~ Poza tym robactwo, smród, strach, wypalone domy, owrzdziałe stopy. Doślawność nędzy przeraża. NKJP [*I. Filipiak, Magiczne oko. Opowiadania zebrane, 2006*]. ~ Igieł nie należy umieszczać w miejscach opuchniętych, owrzdziały i okolicy żyłaków. NKJP [*D. Popowicz, Akupresura w praktyce, 2008*].

owsianeczka *rzecz.* ‘pieszczotliwie: owsianka’: Ja sie jakis misiac temu natknalem w lidlu na platki owsiane i pomyslam ze kupie i walne sobie owsianeczke... i tak mnie do dzis trzyma, codziennie upierdzielam. forums.d2jsp.org [*forum, diz4ster 22.03.2011*]. ~ Nie ma za co Krysiu, cieszę sie jak Ci owsianeczka sluzyl! amazonki.net [*dyskusja, amor, Siemianowice Śl, 24.03.2011*]. ~ Donoszę, ze owsiane szaleństwo znow nabrało mocy! Owsianeczka na wodzie potem ze dwie lyzki mleka dla smaku i garśc mrozonych owocow (truskawki, wisnie, maliny) – miniam, mniam, mniam! amazonki.net [*dyskusja, amor, Siemianowice Śl, 02.02.2012*].

owsianka *rzecz.* ‘zupa z płatków owsianych i mleka lub wody’. USJP, II 1349. ~ Jem już ok pół roku owsianke z mlekiem i rodzynkami na śniadanie, ale j[u]ż nie mogę na nią patrzeć (przynajmniej w takiej postaci). Co innego można zjeść na śniadanie, aby było równie kaloryczne itp? Duże znaczenie ma też czas przygotowania oraz jedzenia śniadania (owsianka zajmuje duuuużo czasu). www.sfd.pl.

owsik *rzecz.*

1. ‘choroba układu pokarmowego człowieka, zwłaszcza dzieci, wywołana przez te obleńce’. PSWP 27, 191. ~ Dziewłopczy nadal miotają się w pętach. Jakby mieli owsiki! Trzeba postawić straż, bo wypełzają z pomostu. NKJP [*M. Sieniewicz, Rebelia, 2007*].

2. ‘chuda, mizerna kobieta’. SGS, 38.

owsisko *rzecz.*

1. ‘ekspresywnie: owies (gatunek zboża)’. PSWP 27, 191.

2. ‘pole owsa’: Najczęściej ma to miejsce na owsiskach, jęczmieniskach, pszeniczyskach, na śródpolnych dzikich stawach i jeziorach oraz na podmokłych zarosniętych olszyną i krzakami łakach. NKJP [*S. Godlewski, Vademecum myśliwego, 1996*].

owszem *oper. tekst.*

1. ‘podkreślenie istotności, prawdziwości następującej części wypowiedzi’: [...] przysięgam na Boga i na Matkę moją przed Bogiem, Ołtarzem, że ten, kto przede mną czapkuje, wcale źle nie czyni, owszem, najlepiej on, najszlachetniej postępuje! Gomb. TA, 33 [*powieść, Mn., Tpr.; N: M II, pisarz, małop., Buenos Aires*]. ~ Owszem, zbrodnia nastolatka na staruszku budzi społeczne obrzydzenie, ale złośliwego i bezproduktywnego staruszka na niepełnoletnim jeszcze większe. Polityka 6/2002, 98 [*felieton, Mn., Tr.; N: M (L. Stomma)*]. ~ Nigdy nie nawalała. Owszem, nie raz zabarłozyla. Ale była szalenie obowiązkowa. Berg K, 132 [*powieść, D, Tp.; N: M II, dziennikarz, Warszawa; O: K II, redaktorka, Warszawa; Ind., Nof., N–O; w redakcji*].

2. ‘zaznaczenie akceptującego stosunku do przedmiotu wypowiedzi’: Nie wiedziałem, że ma narzeczonego – a tu jest, owszem; inżynier, porządny chłop, forszę właśnie zbiera na mieszkanie [...]. Lov. ND, 152 [*reportaż, D, Tp.; N: M, śrt., technik, śl., miasto; O: autor; Ind., Pof., N–O; list do O; o dziewczynach z zakładu pracy*]. ~ Przedtem mniej mi zależało na pracach zleconych czy nadliczbowkach, owszem, zadowolony byłem, że po wyjściu z zakładu będę miał spokój do wieczornego gryzmołowania w zeszycie. Elekt. 113–114 [*opowiadanie, Mn., Tpr.; N: M, mechanik, miasto*]. ~ Owszem, niczego sobie chłopaki. Opcje 1–2/1995, 41 [*relacja z oglądanej w USA talk show z udziałem mężczyzn nadmiernie interesujących się swoją urodą*].

3. ‘zaznaczenie jakiegoś elementu w polemicznej, krytycznej wypowiedzi’: Kolosy komunistyczne owszem, te się totalizują i cementują, za to Zachód, liberalny i nasiąany swobodą informacji, może się rozlecieć. Kisiel. D, 494–495 [*dziennik, Mn., Tr.*]. ~ Owszem, kazali wziąć to z załogą, ale przecież po trzech latach

mijał okres ochronny... i posłałoby się ich na zieloną trawkę... NKJP [D. Bieńkowski, *Nic*, 2005]. ~ Owszem, minister organizuje konkursy na stanowisko prezesa, ale najlepsi i tak się nie zgłaszają, bo zarobki ograniczone są ustawą kominową, a nazwisko będzie spalone, gdyż z pewnością wycieknie do mediów przed rozstrzygnięciem konkursu. *Polityka* 27/2010, 41 [reportaż, Mn., Tr.; N: K (J. Solska)].

owszem dop. 'tak; tak jest; istotnie; zgoda': – Jeżeli on zniknie, nie potrafię wobec instytutu udowodnić, że mam rację. – Owszem – zgodziła się Lone. NKJP [B. Świdorski, *Słowa obcego*, 1998]. ~ Zapytany raz, czy nie dostaje często po pysku, odpowiedział, że owszem [...]. Bob. S, 394 [dziennik, Mn., Tr. (autor); o żigolaku]. ~ Znasz płaszka? – zdziwił się Sędzisz. – Owszem – przytaknął sierżant. Wojt. P, 8 [powieść, D, Tp.; N: M, sierżant MO; O: M, kapral MO, Warszawa; Ind., Nof., N>O; w radiowozie]. ~ Mogę mieć jakieś romanse, przygody, awanturki, owszem. (Zwłaszcza wśród kobiet cieszą się ostatnio szalonym wzięciem, istotnie, tylko co mi z tego, skoro kobiety JUŻ przestały mnie pociągać?). NKJP [A. Bojarska, *M. Bojarska, Siostry B.* 1996].

owszem przyst. / *oper. met.* 'oczywiście; rzeczywiście; jak najbardziej; w istocie': Założyłeś od razu, że musi być w ciąży, tylko dlatego, że prezerwatywa pękła... owszem zdarza się, ale nie ma powodu do paniki. NKJP [www.forumowisko.pl; Nieprzewidziana, ale chciana, Piotr_16 i in. 24.01.2008]. ~ No bo owszem, jak trzeba, można i pięścią w stół przygrzać, ale można też sympatycznie porozmawiać. NKJP [J. Głowacki, *Rose Café i inne opowieści*, 1997]. ~ Dzisiaj Michał Karnowski pisze, że owszem IV RP to i owo sknociła, ale premier „podwyższył standardy”. *Polityka* 34/2007, 26 [artykuł, Mn., Tr. (M. Janicki, W. Władysław)]. ~ Mogę się chwycić tego, ale zapowiadam, że NIE WIERZĘ. Dla sportu – owszem. Gied. L, 479 [list; N: A. Bobkowski; O: J. Giedroyc].

owszem, owszem przym. ndm. 'całkiem dobry; atrakcyjny': Pokaż no swoją panią, owszem, owszem, niczego, pochwalam twój wybór, a ja się na kobietach znam... NKJP [M. Nurowska, *Rosyjski kochanek*, 1996]. ~ Do

domu daleko, więc się z różnymi kobietami rozmawiało. Owszem, owszem, niektóre całkiem fajne. NKJP [K. Moczarski, *Rozmowy z katem*, 1996]. ~ A w ostatnich dwóch latach w Rzymie dane mi było poznać tylu pięknych górali i jeszcze piękniejszych góralek, że aż się w głowie miesza, w głowie, a nie w sercu; serce jeszcze całkiem owszem, owszem... NKJP [S. Grygiel, *Podhale*, TPOD 35/1999].

owszem, owszem przyst. 'tak; jak najbardziej; całkiem dobrze': On chce robić w maju, a Marysia rodzi dopiero w czerwcu – więc jakoś się pomieścimy wtedy z tym nowym przybytkiem, którego babcia nie z wielką radością oczekuje, a ja owszem, owszem. NKJP [J. Iwaszkiewicz, *Listy do córek*, 2009]. ~ Trudno je było Kolumbowi połączyć, a nie chciał też, by wyszło na jaw, że owszem, owszem – smalenie cholewek do Żyrardynki mógł zacząć od zaraz. NKJP [M. Sieniewicz, *Rebelia*, 2007]. ~ No, ruscy głosy mają. A jak sobie chlapną, to i owszem, owszem. NKJP [J. Krzysztorf, *Obłęd*, 1983].

owszem, owszem dop. 'tak jest; istotnie; w samej rzeczy': Lewicowość to taki pogląd, który uznaje człowieka za wartość najwyższą, prawicowym zaś należy nazywać taki pogląd, który podporządkowuje człowieka potęgze państwa oraz zewnętrznej i autokratycznej religijności, czyż nie tak, szanowny Lwie Isaakowiczu? – zwrócił się do uśmiechniętego staruszka. Staruszek jeszcze bardziej się uśmiechnął, pokiwał głową i delikatnie chrząknął: – A owszem, owszem. NKJP [M. Komar, *Wtajemniczenia*, 2009]. ~ A to kawaler? / Owszem, owszem. Jarzębowicz jestem. NKJP [T. Dołęga-Mostowicz, *Kiwony*, 1987]. ~ Przyjacieli powiedział: – No, no! Owszem, owszem! Ale wiesz, co ci powiem? Mój kochany! Niezupełnie, niezupełnie! Temu, co piszesz, brak jakiejś buntowniczej pasji. *Dyg. NW*, 158 [opowiadanie, D, Tp.].

o wszyscy diabli wykrz. 'przekleństwo': Już dawno nie jechali furą. Szli pod stromą górę. Chłop kiedyś tam po drodze przebudził się i narobił wrzasku. – O wszyscy diabli. Już Dębowiec, a ja miałem godzinę temu na Lipie skrócić, a niech was wszyscy święci... – Nie wrzeszcz – powiedział Cypcer. – Nie wrzeszcz i nie śpij

jak byk, kiedy jedziesz własnym wozem. NKJP [W. Dymny, *Opowiadania zwykłe*, 1997].

ozdóbka rzecz.

1. 'element ozdobny; biżuteria; także: niegustowny element zdobniczy': Gdyby zrobić model Ildefonsa, mógłby służyć za statuetkę przy kominku... Jako że kominka jeszcze niestety nie posiadamy, kot sprawdza się jako ozdóbka na choinkę, to znaczy na umywalkę ;). kot-ildefons.bloog.pl. ~ Pościagał kiedyś u świętego Pawła ozdóbki Marii Pannie z sukienki, rok przechowywał metal w nie sprzątej kapliczce świętej Teresy. Mad. MS, 78 [opowiadanie, Mn., Tpr.; N: M II, z marginesu społecznego, miasto]. ~ Więc wszyscy prawidłowo rozumieli niezbyt skomplikowaną zagrywkę i po krótkiej lustracji koafiury, przyodziewku i jablonexowych ozdóbek [...] całe towarzystwo niedwuznacznie poczęło za gwoździem się rozglądać programu. Barg. S, 129 [powieść, Mn., Tr.].
2. 'z zabarwieniem emocjonalnym ujemnym: męczycyzna'. SGS, 23.

ozdóbkowo przysł. 'ozdobnie; dla ozdoby':

Na Kołysankę składają się aż trzy żywioły: rozkołysana melodia, obsesyjny motyw akompaniamentu i chmura małych rozpędzonych ozdóbkowo nutek. NKJP [P. Wierzbicki, *Migotliwy ton. Esej o stylu Chopina*, 2010].

ozdóbkowy przym.

1. 'mający wiele ozdóbek, upiększeń'. SJPD, XI 360. ~ Dziś nie będzie recenzji, będzie za to pierwszy tutorial :) Nie makijażowy, a ozdóbkowy, a w zasadzie świąteczno-ozdóbkowy. planet-quera.blogspot.com [*Świąteczne choinki z makaronu*, 23.12.2011].
2. 'związany z robieniem, sprzedają ozdób, ozdóbek': SPOTKANIE NA ULICY WIELKIEJ KOLEJY – Stragan Ozdóbkowy. W tym miejscu „przechodnie” wykonują różne ozdoby choinkowe. www.slaska.zhp.pl. ~ Wbrew pozorom ozdóbkowy folklor nie przywędrował na cmentarze z hipermarketów. m.katowice.gazeta.pl [31.10.2011].
3. 'ozdobny': Ja dopiero ostatnio wzięłam sie za melanze-z fioletów i zieleni są torebki, zieleni jest tez na szalu,ale powiem szczerze,ze jesli chodzi o torebki to ok,jasniesze, ciemniejsze,ale liście czy płatki to wolę raczej sama cie-

niować i mieszać kolory. Z takiej kontrastowej fajnie wyglądałaby chyba torebka kosmetyczka itp plus jakiś dodatek ozdóbkowy jednokolorowy,tak mi sie wydaje. www.craftladies.org.

o zgrozo / o zgrozo! mod. 'zaznaczenie negatywnego lub ironicznego stosunku nadawcy do treści wypowiedzi': Oto dziadkowie czy pradziadkowie Henryka pochodzili z dalekich pampasów Ameryki Południowej. Jeden z nich był, o zgrozo, Indianinem. Os. Z, 12 [*żartobliwy felieton, Mn., Tr.*]. ~ Jednym z najpoważniejszych, a dziś brzmiących absolutnie groteskowo zarzutów było to, że na spotkaniach Pops Fan Clubu spotykali się zarówno licealiści, jak i studenci, a nawet – o zgrozo! – młodzież pracująca. Mann R, 43 [*książka wspomnieniowa, Mn., Tr.; N: M IV, śr., prezydent muzyczny, Warszawa*]. ~ W 1945 r. nr „TP” z 24 września rozprawia się nie tylko z mitem powstania, ale przy okazji , o zgrozo dla wielkopolaków, z samym pojęciem „honoru narodowego”. Polityka 47/2006, 110 [*felieton, Mn., Tr.; N: M (L. Stomma)*].

oziębiał / oziębicieł czas. 'czynić coś mniej intensywnym, ograniczać coś'. USJP, II 1350. ~ Wyjście polskiej armii z ZSRR w sierpniu 1942 r. oziębilo te stosunki. NKJP [J. Ciechanowski, *Na pożarcie*, GW 18.05.1995].

oziębiać się / oziębić się czas.

1. 'o kontaktach międzyludzkich: stawać się mniej serdecznym'. USJP, II 1350. ~ ŻAR – Twoje stosunki z ukochaną osobą znacznie się oziębia. NKJP [M. Winczewski, *Wielki sennik współczesny*, 2007]. ~ Jednakże od tego czasu stosunek jego do mnie wyraźnie się oziębił. NKJP [M. Brandys, *Nieznany Książę Poniatowski*, 1996].
2. 'o sporze, konflikcie: złagodzić': Mam nadzieję, że spór NBP z resortem finansów się oziębi, bo wymaga tego interes państwa. NKJP [*Rząd liczy, że NBP ustąpi*, GW 15.09.1994].

oziębienie rzecz. 'o kontaktach międzyludzkich: zwiększenie dystansu, zmniejszenie życzliwości; ochłodzenie': Z wyraźną satysfakcją przyjęła ostateczne „oziębienie stosunków” męża z patronką. NKJP [M. Urbanek, *Kisielewscy: Jan August, Zygmunt, Stefan, Wacek*, 2006]. ~ ZAMIENIAĆ – Towar: Oziębienie uczuć uko-

chanej. Z innymi: Rychła zmiana planów. NKJP [M. Winczewski, *Studio astro psychologii*, 2007]. ~ Stosunek i przyjaźń Władysława z Posnerem uległy znacznemu oziębieniu, powodem którego był ów nieszczęsny eliksir dla Wili... NKJP [W. Gąsiorowski, *Pigularz*, 2000].

oziębienie się rzecz. 'o kontaktach między-ludzkich: zwiększenie dystansu, zmniejszenie życzliwości; ochłodzenie': W tym czasie zaszedł wypadek, który dla samej Magdy był najlepszą próbą oziębienia się jej przyjaźni dla Biesiadowskiego. NKJP [T. Dołęga-Mostowicz, *Złota Maską*, 1988].

ozięble przyst. 'chłodno; z dystansem; z niechęcią': Dlaczego niby poeta? – zapytałem ozięble, niby lekko dotknięty. Lib. M, 101 [powieść, D, Tpr.; N: M II, uczeń liceum, Warszawa; O: K II, w., nauczycielka, Warszawa; U: uczniowie; Lok., Pof., N<O; w klasie]. ~ Obok, już w kąpielowych strojach, stali Leszek i Wika. Wika ozięble podała mi rękę. NKJP [A. Minkowski, *Szaleństwo Majki Skowron*, 1994]. ~ Pozdrawiam ozięble. NKJP [I. L. Konieczna, *Szarlotka z ogryzków*, 2006]. ~ Żegnam ozięble. nudzi Ci się? myślałem, że rozmawiamy poważnie, a Ty się bawisz. NKJP [w *www.wikipedia.org*; Dyskusja wikipedysty:G-dam/Archiwum1, 11.09.2007].

ozłocić czas.

1. 'hojnie wynagrodzić (z wdzięczności)': Rzuciła się mamie na szyję. – Irenko, ja cię ozłocę – powiedziała. – Jeśli chcesz, dam ci domek ogrodnika. NKJP [T. Tryzna, *Idź kochaj i niech ci nie pomoże żadna na ziemi rzecz*, 2010]. ~ Pomóż, softys cię ozłoci, drugą córkę ci odda za żonę i połowę pola. NKJP [P. Rowicki, *Przed górami, przed lasami*, 2005]. ~ Chce pan ryzykować karierę? Proszę bardzo. Gazety mnie ozłocą za taki materiał. NKJP [A. Baniewicz, *Drzymalski przeciw Rzeczpospolitej*, 2004].

2. 'wzbogacić': Harry Potter ozłocił także polskich wydawców. NKJP [(PAP), „Metropol” 28.03.2001]. ~ Ozłocimy firmy, banki i samorządy! Złota Setka Pomorza i Kujaw 2009. Ru-sza XIV edycja „Złotej Setki Pomorza i Kujaw”. Po raz pierwszy nagrodzimy najbardziej innowacyjne przedsiębiorstwa. NKJP [A. Wirkus, *GPOM* 29.01.2010]. ~ Teraz czas najwyższy, że-

by politycy zrobili coś dla piłkarzy. Ozłocić ich nie ozłocą, bo po prostu biedni są jak myszy kościelne i forsy w państwowej kasie nie mają. NKJP [Rezerwowo Pafka, *Czas najwyższy*, El 03.09.2001].

3. 'odbyć stosunek płciowy heteroseksualny'. SSP, 158.

ozłocony przym.

1. 'hojnie wynagrodzony (z wdzięczności)': A jak w tym roku Polska na Targach frankfurckich? Nieoceniony Albrecht Lempp, który za swe zasługi w promocji literatury polskiej w Niemczech dawno już powinien być ozłocony, wkłada mi do ręki najnowszy numer austriackiego pisma „Podium”, cały poświęcony Polsce. NKJP [A. Krzemiński, *Grubsze lepsze, Polityka* 26.10.2002].

2. 'o zawodniku: taki, który zdobył złoty medal, mistrzostwo': Potrójnie ozłocony Rosiek Siedlice-Nowy Sącz. Spartakiada Młodzieży Niepełnosprawnej – sześć medali sędeczian. NKJP [DZP 27.05.2003]. ~ Ozłocona Paulina. Zawodniczka Śląska Wrocław królowała na strzelnicy. NKJP [I. Macias, „Słowo Polskie Gazeta Wrocławska” 02.08.2004].

oznaczonko rzecz. 'emfatycznie: oznaczenie': Jaki zasilacz? Przypomnij sobie całe oznaczonko płyty. komputery.katalogi.pl [forum dyskusyjne, N: mjakus 04.02.2010]. ~ [...] jest pełno rozmiarówek różnych firm... ale odziwo każda firma ma inną ta rozmiarówkę.... tak więc pytanie do was... skoro moje spodnie JT mam w rozmiarach 42-46 takie oznaczonko... to jak to sie przekłada na rozmiarówkę Eclipsa/Eteka. był bym wdzięczny za pomoc:) paintball.info.pl [forum, pixa 08.07.2008]. ~ hmmm a może podescondensatorki albo ktorys kondek wysiadł .czy dzwiek jest zniekształcony lub slychac przydzwiek?? ile sprzet ma latek i jakie ma oznaczonko?? poszukaj. elektroda.pl [Audio Serwis, karina 08.12.2003].

ozonowiec rzecz. 'członek lub zwolennik OZON-u (Obozu Zjednoczenia Narodowego)': Wszędzie wietrzył podstęp lub protekcyjne popieranie kandydatów. Teraz mowy o tym nie było, by mógł korzystać ze stypendium naszego wydziału, jak to bywało poprzednio, taki kandydat jak Leon Kruczkowski, Wanda Wasilew-

ska, Adam Polewka czy Władysław Kowalski. Tylko znani ozonowcy przechodzili gładko przez jego biurko. Rus. ON, 243 [*książka wspomnieniowa*, Mn., Tr. (autor)]. ~ [...] na razie zestarzała się grupa pułkowników i ozonowców, Marszałek pochowany w Colombey, zostali spadkobiercy żrący się między sobą. Hertz L, 387 [*list*, Mn., Tr.; N: Z. Hertz; O: Cz. Miłosz].

ozorek rzecz.

1. ‘żartobliwie: języczek’: dziś nie wytrzymałam, bo szóstka ich palaczy tam było i zapytałam, czy naprawdę uważają to za grzeczne, kulturalne i zdrowe owędzanie pozostałych „lokatorów” budynku. się dowiedziałam, że oni pracują i nie będą na parter latać, żeby zapalić. wygłosiła to pani taka 2x ja, po objętości widzę. jakoś mój ozorek nie wytrzymał i przemówił do pani w te słowa: jak widzę w pani przypadku stwierdzenie, że palenie odchudza okazało się być mitem i polacałabym w związku z tym jednak spacerki po schodach. zapadła cisza, a ja wybieram się po pracy do administratora budynku.aga-koty-kłopoty.blog.pl. ~ Kiedy się ocknałem, Liska lizała mnie po twarzy mokrym ozorkiem. NKJP [*E. Białotłęcka, Tkacz iluzji*, 2004].

2. ‘potrawa z ozora’: Z łakomstwa zamówiłam botwinę (5 zł) i ozorek (8 zł). NKJP [A. Pasent, *Na resorach*, „Ozon” 12/2005]. ~ Kubeczki smakowe miłośników dobrej kuchni z pewnością oszaleją ze szczęścia na wieść o grasicy cielejcej ze świeżymi ostrygami, pieczonych młodych kurczętach w sosie agrestowym, czy o wołowych ozorkach w sosie rakowym. NKJP [P. Zieliński, *Potrawy w międzynarodowym sosie*, „Gazeta Tczewska” 25.03.2008].

ozorkowiec rzecz. ‘o studencie specjalizacji językoznawczej’. SGS, 123.

ozorować czas. ‘rubasznie: mówić dużo, mleć ozorem’: Rej wodził pomiędzy chłopakami, ozorował. SJPD, V 1256.

ozoroznawca rzecz. ‘o studencie specjalizacji językoznawczej’. SGS, 123.

ozoroznawstwo rzecz.

1. ‘gramatyka’. SGS, 111.
2. ‘językoznawstwo’. SGS, 121.

ozór rzecz. ‘język; jęzor’: [...] wszystko było w porządku, póki Liz nie chlapnęła ozorem i nie wpadła w paranoję. Horn. W, 195 [*powieść*, D, Tp.; N: K II, w., prawnicza; O: M II, właściciel sklepu muzycznego, Anglia; Ind., Nof., N-O; w barze]. ~ WYLECIAŁ Z HUKIEM i tu farmozony wciska dla NAIWNYCH /??/?/ ha,ha poznali się na tobie, niby dyplomata a ozur [!] lata jak łopata, za to wyleciales, ten bajerek to dla swojego pryszczatego elektoratu nie dla NAS!!!! Onet.pl [*forum dyskusyjne*, ~CHCD 07.02.2008]. ~ Krawiec zbiega do warsztatu, spluwając i z hałasem zamyka drzwi. Lejbuś wygląda zza pokrywy śmietnika, wywała fioletowy ozór po samą brodę. – Ee. Woj. C, 129 [*powieść*, Mn., Tr.; na podwórzu, w getcie warszawskim]. ~ To jest ten okres paplania ozorami na lewo i prawo, obiecywania złotych gór, romanycznych spacerów i trzymania się za ręce. broszka.pl [*forum dyskusyjne*, jerry4x1 29.04.2008].

ozór kogoś świerzbi czas. ‘ktoś nie może się powstrzymać od powiedzenia czegoś’: Strasz mnie, strasz, Islamem [...] aż mnie ozór świerzbi. andsol.blox.pl [14.09.2010]. ~ Uch, aż ozor świerzbi, albo raczej paluchy żeby co naklikać na te nasiejsze krasnale ./.. blogkobietyjaskiniovej.blogspot.com [*komentarz*, Wolna Duszka 20.05.2010]. ~ Ale najlepiej przyjdź Pan do mego magła to się dowiesz najświeższych wieści, że aż ozór świerzbi by powiedzieć. wiadomosci.wp.pl [*komentarz*, 09.11.2010]

ozusować czas. ‘obciążyć składką na rzecz ZUS-u’: To paradoks, że najgłośniejsze o podwyższeniu wielu emerytalnego mówią najbogatsi – czyli głównie pracodawcy, którzy i tak z tych rozwiązań nie korzystają. Niech ich też rząd przekona i „ozusuje”. Polityka 9/2012, 25 [*wywiad*; N: M III, szef NSZZ Solidarność, miasto śl.; O: dziennikarka].

o żal! wykrz. ‘wykrzyknienie sygnalizujące dezaprobatę, niechęć’: używamy potocznie gdy Nam się coś nie podoba, lub uważamy, że coś jest strasznie nudne, głupie itp.: – Kupiłam sobie nową sukienkę – O żal! www.miejski.pl.

ożenek rzecz. ‘małżeństwo (zawarte przez mężczyznę); ślub’: [...] babka naraiła wujowi ożenek, aby miał stałą kobietę w łóżku i kuchni

[...]. Żuł. LB, 72 [powieść, Mn., Tpr.; N: M II, początkujący scenarzysta, reżyser, Warszawa]. ~ [...] z kolei zaczęło jej coś mówić a podszeptować nadzieją, że jak on zostanie sam, a bez żadnych widoków na bogaty, morgowy ożenek, jak pozbędzie się tej purchły dropiatej, kto wie, co wtedy może być, kto wie? Mort. A, 28 [powieść, Mn., Tr.]. ~ Pokorniułtko zbliżał się do zajętego stolika i już po secie zarządzał, gromił, ostrzegał, puchł obrzydliwie mamoną zdobytą przez sprytny ożenek. Opcje 1–2/1995, 16 [wspomnienia, Mn., Tr.; N: M (T. Poniecki, pisarz, Chorzów)]. ~ Ale nieprędko do tego dojdzie, ho, ho, kiedy tam o tym twoim ożenku pomyśle! Mort. C, I 61 [powieść, D, Tpr.; N: M III, ps., gospodarz wiejski, wieś małop.; O: K II, ps., 2 lata gimnazjum w mieście, wieś małop.; Ind., Nof., N>O (ojciec–córka); reakcja ojca na wiadomość, że córka jest w ciąży].

ożenić czas.

1. 'połączyć, pogodzić coś z czymś'. SPP, 204. ~ Gryzłbym jednak i łamał zęby, gdyby nie zbawienny pomysł, by miasto z jego stylem, dynamiką, historią i codziennością ożenić z literaturą. NKJP [P. Parandowski, *Mitologia wspomnień*, 2008]. ~ Demokracji nie da się po prostu ożenić z jedynowładztwem, a jedynowładztwo nie może być efektywną formą rządów we współczesnym świecie. NKJP [Opinie, *Polityka* 28.07.2007].
2. 'żartobliwie: sprzedać'. SPP, 113. ~ Koleś, od którego kupiliśmy wzmacniacz i tuner, chciał nam ożenić parkę wiekowych McIntoshy, ale trochę za dużo ludiorów wołał. www.forum-subaru.pl [Re: dawnych wspomnień czar..., N: Arno 24.10.2011].
3. 'zadać cios'. pl.wiktionary.org [hasło słownikowe]. *Więzienne.
4. 'wmówić coś komuś'. pl.wiktionary.org [hasło słownikowe]. *Więzienne.

ożenić kogoś bałach czas. 'oszukać kogoś'. pl.wiktionary.org [hasło słownikowe]. *Więzienne.

ożenić kogoś czas. 'pchnąć kogoś nożem'. SPPCz, 217.

ożenić się z kosa czas. 'otrzymać cios nożem': ~ Można przez pięćdziesiąt lat chodzić

najbardziej podejrzanymi uliczkami miasta i nic, i równie dobrze można pierwszy raz wyjść z domu po jedenastej w nocy i dostać w zęby albo ożenić się z kosa. NKJP [M. Sieniewicz, *Czwarte niebo*, 2003].

ożenie rzecz. 'połączenie czegoś z czymś; związek': – Bo to połączenie i ożenie Litwy z Polską jest figurą przyszłego połączenia wszystkich ludów chrześcijańskich, w imię Wiary i Wolności. NKJP [T. Piątek, *Błogosławiony wiek*, 2006].

ożeniony przym.

1. 'połączony; powiązany': Obecna ekipa została ożeniona ze starymi problemami i nie popisała się zbyt skutecznością działań. NKJP [(waw), *Lopata poszła w ruch*, „Nowiny Raciborskie” 01.10.2003].
2. 'o narkotyku: oszukany na wadze lub procentowej zawartości substancji odurzającej'. SPPCz, 217. *Z gwary narkomańskiej.

o żesz / ożesz / ożesz! wykrz. 'przekleństwo': o żesz co za padacki artykuł. www.epoznan.pl/sport [forum dyskusyjne, zen 26.08.2011]. – O żesz! Ale to mi schiza! – pisała jedna z dziewcząt, odczytując bladofioletowy kartonik. NKJP [W. Kowalewski, *Bóg zapłać!* 2000]. ~ Ożesz, kuternoga! – Potejto wściekły. – Słyszeli-wy? Słyszał ty, co powiedział?! Red. SZ, 36 [powieść, D, Tp.; N: M, imigrant z Polski, pracownik fizyczny, pochodzi z Warszawy; O: M IV, w., profesor, imigrant z Polski, pochodzi z Warszawy; U: współlokatorzy N; Ind., Nof., N–O; mieszkanie w Nowym Jorku; kłótnia]. ~ „Nocturnus po wczorajszym koncercie stwierdzam, że co do kinder punków masz rację. Aż szkoda mi ich było jak na nich patrzyłem. Arafatek nie kradłem, ale glanów i pięści w pogo nie oszczędzałem Z resztą nie tylko ja. Tylko co chwilę było słyhać „Ała” „Aaa” „Moja twarz” „Ożesz” „Auć” i takie tam” te odgłosy to taka dodatkowa muzyka dla uszu [...]. NKJP [www.forumowisko.pl; Najliczniejsza subkultura w Polsce, Niemajeczka i in.]. ~ Ożesz... No i dostałam opieprz. Ja wiedziałam, że to sie tak skończy. paulina804.blog.onet.pl.

o żesz kurde! wykrz. 'przekleństwo': A specjalnie napisałam, żebyście się nie czepiali: Nie

brać tej notki poważnie! I się okazało ... O żesz kurde! forum.pclab.pl [25.06.2005]. ~ O żesz kurde!: ... O żesz kurde! Rana wylotowa wielkości pomarańczy... www.fronda.pl [21.12.2011].

o żesz kurde blaszka *wykrz.* 'przekleństwo': napisałem też do pomocy technicznej gigabyte zobaczmy co wymyślał no sory karta za 2.5 koła a ci mi będą żałować / radiatora? do tego ten który mam wgl nie nadaje się do chłodzenia / o żesz kurde blaszka nie wiem ile trzeba mieć lat by na liczyć, że ktoś komuś wyśle radiator ... Trzeba wiedzieć na czym polega reklamacja, na pewno nie na wysyłaniu gratisowych części na tzw. „gębę”. forum.benchmark.pl [forum, N: johnsheppard i in. 17.05.2012].

ożesz kurde faja *wykrz.* 'przekleństwo': ożesz kurde faja no no ciekawe kto sie podejmie tego [...]. www.auto-motor-i-sport.pl [forum dyskusyjne, N: q(o_0)p, 15.05.2005].

ożesz kurna mać *wykrz.* 'przekleństwo': Ożesz kurna mać!! – pytanie zadane przez użytkownika portalu. www.kowbojki.pl [forum].

o żesz / ożesz kurwa *wykrz.* 'wulgarne przekleństwo': – Jakże tak, zostawić? Co ty mówisz, skarbuchna? Zostawić? Jak można! Ryknąłem: – O ŻESZ KURWA!!! NKJP [A. Kroh, *Starorzeczka*, 2010]. ~ Gwałtownie odwrócił się i zwymiotował na torbę z nocnym dorobkiem. Wytań dłońmi usta i brodę. – O żesz kurwa... Kurwa mać! NKJP [M. Czubaj, 21:37, 2010]. ~ Ożesz kurwa, Antek, jesteś naprawdę Murzyn! NKJP [P. Niklewicz, *Niezwykła kariera Antoniego K*, 2006].

ożesz kurwawdupejego niewyjebana mać *wykrz.* 'wulgarne przekleństwo; wyzwisko': „kurwiruro” ożesz kurwawdupejego niewyjebana mać zajebiste to kurwiruro :) moje to o! w huj [!] to wyżej i kurwiruro polubię :) standardowy pakiet kórew, [!] hujów, pierdolonych, jebanych wyrazów i skórwiałych [!] psów też mam na pożądku [!] dziennym. grono.net [temat: *Moje ulubione przekleństwo*].

o żesz kurza dupa / o żeszzz kurza dupa *wykrz.* 'przekleństwo': o zeszzz kurza dupa czmudka przeszła koma 3 i sie w oko nie rzuciła :-))) malzonki zazdroszcze w takim razie,

wyjątkowej urody.pozdrawiam wyjątkowo. brittany.blox.pl [27.03.2009].

o żesz ty / o, żesz ty / ożesz ty! [*wym.*: o żeż ty] / **ożesz wy!** *wykrz.* 'przekleństwo': to może potem przyjmę na stałe. O, żesz ty, myślę, niedoczekanie! NKJP [M. Szulc, *Spory*, „Wiadomości Stegnieńskie” 4/25, 1996]. ~ Najwyraźniej jakiś zimnokrwisty typek potraktował mnie jak stołówkę. „O, żesz ty, czekaj, zbóju zapchlony” – pomyślałam mściwie. – „Już ja cię przechytzę!” NKJP [E. Ćwikła, *Wędkarskie opowieści Stynki*, 2008]. ~ Kolacja! – krzyknęła z paniką w głosie. – Z nim! O żesz ty, zapomniałam na śmierć. NKJP [E. Siarkiewicz, *Kuźnia głupców*, 2009]. ~ Bo publiczność przeżywała film na dziecinno-prostacki sposób. Każdemu ciosowi towarzyszył zbiorowy jęk, zbiorowy okrzyk „O żesz ty!”. NKJP [Zapomniany *Kraków*, 2007]. ~ No tak, ale to jest cena za jedną, a występują tylko w komplecie. – Ożesz wy! NKJP [D. Chętkowski z uczniami, *Ostatni weekend*, 2007].

o żesz / ożesz ty, kurwo jedna / stara *wykrz.* 'wulgarne wyzwisko': Psiapsioly zaśmiały się zgodnie. – Słyszałam. Słyszałam. Numer z kurierem pierwsza klasa – i chi, chi, chi. O żesz ty kurwo jedna wesoła! NKJP [D. Kornaga, *Gangrena*, 2005]. ~ ... ożesz ty, kurwo stara! Jak tylko się uwolnię, to popamiętasz!... – pomyślała dziewczyna, drętwiąc z przerażenia. Wiśn. M, 163 [powieść, Mn., Tp.; N: K II, ps., wieś; reakcja na uderzenie w twarz].

o żesz ty kurza melodia! *wykrz.* 'przekleństwo': O żesz ty kurza melodia! Nie mogły tak brać jak mam siatkę, tylko teraz, jak wiedzą, że je wypuszczę? Rosła we mnie złość [...]. NKJP [E. Ćwikła, *Wędkarskie opowieści Stynki*, 2008].

ożesz ty orzeszku *wykrz.* 'przekleństwo': ożesz ty orzeszku :/ www.styl.pl [Twoja inspiracja, wpis, 26.10.2011].

o żesz / ożesz ty w mordę / ożesz ty, w mordę! / o, żesz ty, w mordę kopany / oooooooooo-oozzzzżeszszszsz w mordeeeeeee [*wym.* o żeż ty w mordę] *wykrz.* 'przekleństwo; wyzwisko': Ożesz ty w mordę, parów! I żeś sobie

nasz statek akurat upatrzył? Ruro jedna? And. F, 159 [opowiadanie, *D, Tp.*; *N: M, marynarz żeglugi śródlądowej*; *O: M (pijany, spadł z mostu)*; *U: M, dziennikarz, miasto*]. ~ Jeszcze chwila... spławik rusza się nieznacznie... O żesz ty, w mordę!!!!!! Rozpalona, stalowa igła przebiła mi skórę! NKJP [E. Ćwikła, *Wędkarskie opowieści Stynki, 2008*]. ~ Pierwsza rybka ląduje na lodzie. Podskakuje śmiesznie. Pani ją odpina i teraz można oczywiście polizać... o żesz ty w mordę, tłuczka niegodna! NKJP [E. Ćwikła, *Wędkarskie opowieści Stynki, 2008*]. ~ Żołnierz zaklął i pociągnął nieboszczyka za nogi. Trup jęknął. – O, żesz ty, w mordę kopany... – Wojak podskoczył. – Żyje! [I. Surnik, *Ostatni smok, 2005*]. ~ Oooooooooożzzzzszszszsz w mordeeeeeee!!!! Rozwaliło mnie to!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!! Co prawda linia melodyczna tej piosenki nie pasuje do rytmu tanga, ale jest trochę podciągnięta interpretacja i wyszło super!!!!!! styczen.wrzuta.pl.

ożesz w mordę jeża kopanego wykrz. ‘żartobliwe przekleństwo’: Ożesz w mordę jeża kopanego, cudo! *.pl-pl.facebook.com.

o żesz w mordę wykrz. ‘przekleństwo’: o żesz w mordę. demotywatory.pl. ~ o żesz w mordę – góra lodowa! www.national-geographic.pl.

oż ja pierdziu wykrz. ‘przekleństwo’: Oż ja pierdziu ... To jak jak zrobią wreszcie Gear’a do SVD to nic nie stoi na przeszkodzie by tuc na jego podstawie AS Val’a i Vintoreza ... – świetna wiadomość – gratuluję i chylę czoła. wmasg.pl [forum, WeRT 15.06.2008].

ożłopać się czas. ‘negatywnie: wypić dużo’: Czasami było tak, że jak się ożłopałeś czaju to mogłeś do białego rana, dopóki ci stał. Stas. MH, 50 [opowiadanie, *D, Tp.*; *N: M, więzień*; *O: M I, więzień*; *Ind., Nof., N>O; w więzieniu*]. ~ 2 miesiące przed 5 urodzinami Karol właściwie przestał sikać. Ostatnio zdarzyło mu się posikanie jak ożłopał się coli na imprezie u znajomych (mimo tego, że przed spaniem sikał to i tak nad ranem przyszedł do mnie, że ma mokrą piżamkę). www.babiniec-cafe.pl [forum].

ożłopanie się rzecz. ‘negatywnie: wypicie dużo; upicie się’: [...] skończyć się może w naj-

lepszym wypadku naszpikowaniem tyłka strzałami, jest dużo mniej sensowne niż pójście do karczmy i ożłopanie się piwem. www.inkluz.pl [opowiadanie konkursowe]. ~ Chleję Polsko! – Preferowaną formą weekendowego czy urlopowego wypoczynku jest zorganizowanie grila i ożłopanie się piwa [...]. purpura.blox.pl [16.07.2007]. ~ [...] jest zapas drewna na dwa tygodnie, resztę dnia można poświęcić na zabicie z sąsiadem świnki, zrobienie wyrobów i ożłopanie się. korwin-mikke.pl [Postęp techniczny a praca, 28.02.2011].

ożłopek rzecz. ‘pijak, lubiący zaglądać do kieliszka’. SGS, 183.

ożreć się czas. ‘negatywnie: najeść się; objeść się; przejeść się; także: wypić zbyt wiele (alkoholu)’: Chce im się żyć – ty tylko czekasz na socjał, żeby kupić najnowszy PCF i ożreć się słodczy, i ponarzekać. forum.pcformat.pl [Pogaduszki I]. ~ O świętach – Na Luzie :)– W wigilię ożreć się ile wejdzie.. a później zasmucać się swoją wagą... Bawić się w sylwestrową noc i wyczekać kolejnego roku.. megaliga.pl [23.12.2011]. ~ generalnie z tej uwłaczającej naszym gościom reklamy? wynika, że Irlandczycy przyjadą na EURO 2012 ożreć się kartofli mafiaccorruption.pl [komentarz]. ~ Kurde straszne z was mięczaki jak trochę wysiłku to już problem, posadzić dupe na moto przejechać dwa kilosy, ożreć się gorzola i piwskim i najlepiej pospać [...].www.yamaha-roadstar.pl [forum, Poland Rally, 2012]. ~ Mom nadzieja chopy, co będzie jeszcze okazja ożreć się w szynku i pogodać o fedrowaniu i inkszych sprawach o kierzach terozki nie wim, ... eve-centrala.com.pl [17.10.2007].

oż, ty, kurna jego mana wykrz. ‘przekleństwo’: Oż, ty, kurna jego mana... – odezwał się motorniczy i splunął niedopałkiem, który na nitce śliny zawiśł na moment u klingi światła. GW Magazyn 277/1999, 17 [tekst literacki, *D, Tpr.*; *N: M, motorniczy, Kraków*; *N bardzo zdenerwowany, bo sądzi, że przejechał człowieka*].

ożydzić kogoś, czas. ‘oszukać, wyprowadzić w pole, okłamać, wykorzystać, wprowadzając w błąd’. SGS, 91–92.

ożyna rzecz., *zwykle w lmn*. 'jeżyna': Występuje wiele odmian jeżyn, poszczególne gatunki różnią się smakiem i wyglądem. Różnie je nazywają: jeżyny to te o czarnych, błyszczących owocach, ostreżyny są czerwone, z kolei ożyny mają owoce sine i matowe. Na Mazowszu mówi się na nie jeżyny, na Podkarpaciu dziady i ostreżyny. www.nawidelcu.pl [artykuł, 28.07.2007; N: R. Fiałkowski]. *Regionalizm krakowski.

ożyrok rzecz. 'łasuch; łakomczuch': Biedaczek PiSiorek, najadł się jabłuszek i te złe Pomyłone misiaczki kazały mu dmuchnąć i co wyszło...???? szydło z worka PiSiory to takie same ożyroki jak inni tylko głoszą nieprawdę...!!!! a fe, co na to guru Jaro???? wiadomosci. onet.pl [forum dyskusyjne, 30.03.2009; N: ~Jaś; komentarz do artykułu: „Poseł PiS zatrzymany za jazdę po pijanemu: zjadłem kilka jabłek”].

ożywać / ożyć czas. 'powracać na nowo, odnawiać się, odżywać'. USJP, II 1353. ~ Śmieszne „Tango import-eksport 1964” z czasów tzw. małej stabilizacji gomułkowskiej, liryczne piosenki „Eurydyko” i „Nie wróć na Itakę”. Wraz z nimi ożywa dawno miniony czas i niezapomniany urok Andrzeja. NKJP [R. Matuszewski, *Alfabet: wybór z pamięci 90-latka*, 2004]. ~ Mam czasem wrażenie, że dzisiaj ożywa ta mentalność, która jest związana z formacją nacjonalistycznej (...) wersji patriotyzmu. NKJP [A. Michnik, *Niezwykły człowiek zwyczajny*, GW 08.04.1997]. ~ Te asocjacje, te paralele ożywają najmocniej w relacji Malapartego. NKJP [Z. Mikotejko, *Żywy świętych poprawione*, 2004].

ożywianie się rzecz. 'wzrost aktywności; pobudzenie': Zjawisko szybszego obniżania przez banki oprocentowania depozytów niż udzielonych kredytów będzie stopniowo maleć wraz z ożywianiem się przedsiębiorczości, zwiększaniem inwestycji i zatrudnienia, a więc i wzrostem popytu na kredyt ze strony przedsiębiorstw i gospodarstw domowych. NKJP [Strona Marka Borowskiego; Zapytanie na forum, 05.09.2002].

ożywić / ożywiać czas.

1. 'sprawiać, że coś staje się intensywniejsze; pobudzać'. USJP, II 1353. ~ Gdzie szukać autentyczności, jeśli nie ma już Kruczej i Marszałkowskiej, Mariensztatu i Krochmalnej. Jaka

własna prawda może ożywić to miasto, które podniesiono z ruin jak dekorację teatralną, skoro nie ma już ludzi, ani jednego człowieka nie ma na Kercelaku, Długiej, Koszykowej. NKJP [A. Szczypiorski, *Początek*, 1990]. ~ Temat ten stanowi jednak tylko naszą własność, bo w tym miejscu mówię o Ricie tylko dlatego, że pomogła mi ożywić moją obecność przy Małgorzacie i Twardowskim. NKJP [J. Broszkiewicz, *Doktor Twardowski*, 1981]. ~ Żeby mieć nad nimi kontrolę? Nie, nie tyle kontrolę, ile by ożywić same organizacje. Żeby zaczęły nadawać ton organizacji warszawskiej. NKJP [T. Torąńska, *Oni*, 1997]. ~ Na organizowane przyjęcie wzywano sławnych śpiewaków, aktorów, tancerzy i muzyków, którzy za miskę zupy lub kawałek chleba ożywiali pustkę elitarnych przyjęć. NKJP [A. Pawełczyńska, *Wartości a przemoc: zarys socjologicznej problematyki Oświeceni*, 1995].

2. 'powodować, że coś nabiera cech istoty żywej, sprawia wrażenie, że żyje'. USJP, II 1353. ~ Przed chwilą odbyło się wielkie polowanie na kurczaczka. Podły nie chciał się ruszać, trzeba było troszkę padluszka ożywić. Mileczka pięknie poluje normalnie mnie rozwała swoim wdziękiem. forum.miau.pl [post, kocurzyca41, Warszawa, 18.05.2011].

ożywić się / ożywiać się czas. 'stawać się intensywniejszym, prężniejszym'. USJP, II 1353. ~ Życie polityczne w powiecie ożywiło się. Spowolnienie w gospodarce i narastające zatory płatnicze ożywiły rynek długów, a firmy handlujące wierzytelnościami notują niekiedy nawet dwukrotny wzrost obrotów. Na rynek trafiają zobowiązania całych branż, które popadły w tarapaty finansowe. www.money.pl.

ożywienie się rzecz.

1. 'stawanie się intensywniejszym, prężniejszym': Było to w dużej mierze wynikiem ożywienia się akcji kredytowej. NKJP [B. Pietrzak, Z. Polański (red.), *System finansowy w Polsce*, 1997]. ~ Łódź powstała w zaraniu XIV wieku. Wtedy też pojawili się piersi w tych stronach osadnicy niemieccy. Do osad targowych napłynęli w pewnej ilości kupcy żydowscy, liczący na ożywienie się handlu [...]. www.astral.lodz.pl [Rodowód Łodzi]. ~ ożywienie się (rynku), pójście w górę (akcji) [...]. www.diki.pl.

2. 'poruszenie się; aktywność': Mowa o ciekawym, lecz potencjalnie groźnym dla nas zjawisku: ożywieniu się w ostatnich latach olbrzymich strumieni lodowych, które płyną z wnętrza Antarktydy i Grenlandii ku krawędziom czasz lodowych. NKJP [A. Hołdys, *Wszystko płynie pod lodem*, *Polityka* 28.04.2007]. ~ Początek lat 90-tych to okres ożywienia się grodziskich kibiców. Pojawiły się pierwsze flagi na płot, a także próby kręcenia dopingu (z różnym skutkiem). www.pogon-grodzisk.pl [*Historia – GKS Pogoń Grodzisk Mazowiecki*].

ożywionko rzecz. 'podniecenie, ożywienie, poruszenie': faktycznie jakieś ożywionko! ale

dałem temat z megane II i nikt nic nie chce tam powiedzieć, to przykra sprawa :(4tuning.tuningforum.pl [*forum dyskusyjne, Peter_KTP, Warszawa, 29.11.2002*]. ~ Moje koty dostały dziś w prezencie dodatkową porcję swoich przysmaków, a pani z zoologicznego dołożyła trzy kocie zabawki! Trwa kocie szaleństwo (wieczorne „ożywionko”). polskiewrzeciona.blogspot.com [*forum dyskusyjne, Egunia 17.02.2011*]. ~ Tośmy się już poznać sobie dali, co Chłopie, no kruca hahahah Na to ożywionko i pod to ożywionko to się bierze, co nie ? sam wiesz to i tyle, no hejka wredny ja;). www.linkpolonia.com [*forum dyskusyjne, „RE: Głosowanie na blog miesiąca czerwca 2011”; Miron 05.03.2012*].

Instytut Języka Polskiego
PAN w Krakowie

Biblioteka (Zbiór IJP)

0001-004309-00

ISBN 978-83-89425-88-1